

Kukwe Kuin Ngöbökwé

**El Nuevo Testamento
en Ngäbere**

Kukwe Kuin Ngöbökwé

El Nuevo Testamento en Ngäbere de Panamá

Primera Edición

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Edición electrónica de la Primera Edición

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.ScriptureEarth.org

Licencia Creative Commons

(Reconocimiento-NoComercial-SinObraDerivada 3.0 Unported)

Compartir — Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra.

Reconocimiento — Debe reconocer los créditos de la obra.

No comercial — No puede utilizar esta obra para fines comerciales.

Sin obras derivadas — No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Täräta Ükaninte Krörö

	página
Mateo.....	Mt..... 1
Marcos	Mr..... 104
Lucas.....	Lc..... 168
Juan.....	Jn 273
Hechos	Hch..... 348
Romanos	Ro..... 437
1 Corintios	1 Co..... 482
2 Corintios	2 Co..... 520
Gálatas.....	Gá..... 547
Efesios.....	Ef..... 563
Filipenses	Flp..... 577
Colosenses.....	Col..... 587
1 Tesalonicenses	1 Te 597
2 Tesalonicenses	2 Te 605
1 Timoteo	1 Ti..... 610
2 Timoteo	2 Ti..... 622
Tito	Tit..... 630
Filemón.....	Flm..... 636
Hebreos.....	Heb..... 639
Santiago.....	Stg..... 672
1 Pedro	1 Pe 684
2 Pedro	2 Pe 696
1 Juan.....	1 Jn 703
2 Juan.....	2 Jn 713
3 Juan.....	3 Jn 715
Judas.....	Jud 717
Apocalipsis.....	Ap..... 721
Mapas767

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Mateokwe

Mateo

Ni iti kädian nämane Mateo käkwe tära ne tikani. Niara kädian nämane Levi arato. Mateo abko ni israelita käräbare Jesukwe ja töitikakäre jabe. Jesu ngämi Mateo kärere, känenkri niara abko ngwian käräkä gobran romanobokrä, akwa Jesukwe käräbare ja töitikakäre jabe, ye btäräbe nikani Jesu jiebti. Kä ye ngwane nitre romanobo nämane gobrane nitre israelitabti.

Jesukwe dre dre nuenbare abko Mateokwe tuani ja okwä jenbti, ye abko tikani tära nebtä. Erere arato, Jesukwe kukwe diribare ño ño abko kukwei nuani kwe, ye abko tikani täräbtä kwe. Mateo käkwe tära ne tikani bäri nitre israelitakrä, ñobtä ñan angwane niaratre nämane ni ngibiare iti ja diantarikä. Ni jatadre iti nitre israelita Diantarikä abko Ngöbökwe niebare kira. Ni ye abko kä Mesías hebreore amne kä Kristo griegore. Ni Diantarikä juandre Ngöbökwe ye abko Jesu ara abko Mateo tö namani mikai gare nitre israelitareye tära nebti.

Jesu mräkä känekäne

(Lucas 3.23-38)

- 1** 1 Jesukristo mräkä känekäne jrei Davikri amne Abrahamkri abko nere:
- 2 Abraham abko Isaac rün,
Isaac abko Jacob rün,
Jacob abko Judá rün amne
Judá etbakantre mda mda rün arato,
- 3 Judá abko Fares amne Zara rün amne,
Fares btä Zara meye abko Tamar,
Fares abko Esrom rün amne,
Esrom abko Aram rün,
- 4 Aram abko Aminadab rün amne,
Aminadab abko Naasón rün amne,
Naasón abko Salmón rün,

- 5 Salmón abko Booz rün,
 (Booz ne meye abko Rahab. Rahab ne abko ñakare israelita.)
 Booz abko Obed rün,
 (Obed meye abko ni ñakare israelitare kädian nämáne Rut.)
 Obed abko Isaí rün amne,
 6 Isaí abko jrei David rün.

Jrei David abko Salomón rün.
 (Salomón ne meye abko nämáne káne Uríabe.)

- 7 Salomón abko Roboam rün,
 Roboam abko Abías rün,
 Abías abko Asa rün,
 8 Asa abko Josafat rün amne,
 Josafat abko Joram rün amne,
 Joram abko Uzías rün,
 9 Uzías abko Jotam rün amne,
 Jotam abko Acáz rün amne,
 Acáz abko Ezequías rün,
 10 Ezequías abko Manasés rün amne,
 Manasés abko Amón rün amne,
 Amón abko Josías rün,
 11 Josías abko Jeconías amne mräkä mda mda rün,
 (Jeconías näire abko nitre israelita jänikani ngite kä Babiloniate.)

12 Abti nükaninta kä Israelite,
 yehti abko Jeconías abko Salatiel rün,
 Salatiel abko Zorobabel rün,

13 Zorobabel abko Abiud rün amne,
 Abiud abko Eliaquim rün amne,
 Eliaquim abko Azor rün,

14 Azor abko Sadoc rün,
 Sadoc abko Aquim rün amne,
 Aquim abko Eliud rün,

15 Eliud abko Eleazar rün amne,
 Eleazar abko Matán rün amne,
 Matán abko Jacob rün,

16 Jacob abko José rün.
 José ne mden abko ben María namani.
 María ne mden abko Jesu meye amne,
 Jesu ne mden abko ie nita Kristo niere.

17 Ne aisete Abraham näire nebebe jrei David näire nitre israelita ja mräkärebe namani ni jätähti nibkä ja täritäri. Yehti David näire abti

nitre israelita jänikani ngite kä Babiloniate, ye näire nitre israelita ja mräkärebe namani ni jätäbti nibkä ja täritäri arato. Abti nitre israelita jänikani ngite kä Babiloniate ye täbti nitre ja mräkärebe namani ni jätäbti nibkä ja täritäri nebe Kristo därebare ye näire.

Jesukristo därebare

(Lucas 2.1-7)

¹⁸ Jesukristo därebare abko nakaninkä krörö: Jesu ngämi däre, känenkri María, Jesu meye abko nämane mikani jakrä kwärikwäri Josébe. Akwa María ngämi nebe Josébe, ye känenkri María ñan namani mobe, bren kwe kisete Ngöbö Üai Deme köböire. ¹⁹ Angwane José, ben María rabadre, José ye abko nämane nüne metre Ngöbö ngwäreki amne ñan tö namani María mikai ene ni jökrä ngwäreki, aiseite María tuadremetre kwe kä bube tiebe abko namani nütüre.

²⁰ Ye erere José jatanina nuene, btäräbe angele ni Dänkienkwe jatani, käkwe niebare krörö köböire ie:

José, jrei David mräkä, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä María kare ngäbti ja nän mukore, ñöbtä ñan angwane ngäbäkre rabadi kwe, ye abko namani btä Ngöbö Üai Deme di kri köböire. ²¹ Mdakäre abko, ngäbäkre däredi brare María kwe ye abko makwe kädian Jesu,^a ñöbtä ñan angwane juta kwe ngite ngite kukwe kämekäme kisete, ye abko niarakwe dianditari, aiseite makwe kädian kore. Abko kore se, niebare angelekwe Joséye.

²² Ni Dänkien abko käkwe blitabare kira niara kukwei niekä köböire, ye erere rabadre bare täte, abkokäre kukwe nakaninkä kore. Kukwe niebare ni Dänkienkwe abko tä tikani krörö niara Kukweibtä:

²³ Meri iti kaibe deme ñan rabadi mobe bren kwe kisete amne ngobo rabadi iti kwe.

Ngäbäkre ye abko kädiandi Emanuel,

Isaías 7.14

abko niebare ni Dänkienkwe. (Emanuel abko “Ngöböta nibe” nieta.)

²⁴ Yebti José nukaninta ngwäte angwane, angelekwe dre dre nuemna ie, ye erere nuenbare kwe, käkwe María kani ngäbti ja nän mukore.

²⁵ Akwa María ngobo ngämi däre kwe, ye känenkri namanintre ñakare jabe abti ngobo därebare kwe. Ngäbäkre ye abko Josékwe kädiani Jesu.

Nitre ja töitikaka mukebtä nükani Jesu mike ütiäte jae

2 ¹ Jesu därebare juta Belénte kä Judeate angwane, ni iti kädian nämane Herodes nämane jreire. Jesu därebare, abti nitre töbtä nünanka mobe kä Judeabtä kä driri nükani juta Jerusalén yete. Nitre

a 1.21 Jesu abko käta ni Dänkien Ngöbö tä ni dentari niere hebreore.

ye abko nämane ja töitike mukebtä abko nükani, ²käkwe kukwe ngwianintari krörö:

¿Jrei nitre israelitakwe därebare abko tä mdente? Muke kwati käkwe niara därebare mikaba gare, ye abko nunkwe tuaba nuke käin kä driri yete, aise te nun jatani mike ütiäte jae, niebare kwetre.

³Nitre töbtä ja töitikaka mukebtä käkwe kukwe niebare kore, ye gani jrei Herodekwe angwane, niara namani töbike kri. Erere arato, nitre nünanka juta Jerusalénte namani töbike kri arato. ⁴Abtä jrei ye käkwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käräbare amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre käräbare kwe arato, bti kukwe ngwianintari krörö kwe ietre:

¿Ni Dianinkä Ngöbökwé abko däredre mdente metre? niebare kwe ietre.

⁵Angwane niaratre käkwe niebare mda Herodeye:

Jrei däredre juta Belénte kä Judeate abko gare nunye, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä käkwe tikani krörö:

⁶Belén, ma abko juta chi kä Judá kánti nete.

Akwa ma abko ütiäte kri, juta mda mda ngätäite kä Judá ye kánti, ñobtä ñan angwane gobran kri däredi yete abko käkwe nitre israelita tikwetikwe ngibiadibti,

Miqueas 5.2

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare kwetre Herodeye.

⁷Yehti Herodekwe nitre töbtä ye käräbare tiebe, bti muke tuani ñongwane metre kwetre abko ngwianintari kwe ietre. ⁸Angwane Herodekwe niebare ietre:

Mun nän Belén sete amne ngäbäkre ye tä mdente abko munkwe ngwiantari kuin jökrä. Abti kwan munye angwane, tä mdente abko mun jatata niere tie, ti rikadre mike ütiäte siba abkokäre, niebare kwe ietre.

Bti juani kwe Belén. ⁹Jrei Herodes käkwe blitabare ünän kore, yehti nitre töbtä ye nikani ta; nikanintre ta angwane muke tuani nuke käin kä driri kwetre, ye ara nikaninta niaratre jie ngwenante abti batibe ngäbäkre nämane, ye kánti muke ye namani nünaninkä käin. ¹⁰Nitre töbtä käkwe muke tuani kore angwane, kä namani nuäre kri btätre. ¹¹Nikanintre gwä angwane, ngäbäkre ye nämane gwi meye Maríabe, btä okwä namani. Angwane namani ngukudokwäbti temen, käkwe ngäbäkre ye mikani ütiäte jae. Yehti kaja ngwian nämane kwetre, ye jue tikani kwetre, bti oro amne kri ngwäri ütiäte kri rä bäne bäne kädianta incienso amne mirra biani ngwarbe kwetre ngäbäkre yeye. ¹²Yehti jatanintre nikenta angwane, ñan rikadreta Herodes kánti ta abko Ngöbökwé mikani gare köböre ietre, aise te nikaninta ji mdabti nebete ja käite.

Jesu jänikani ngitie Egipto

¹³Abti nitre töbtä ye nikaninante angwane, angele ni Dänkienkwe nükani blite köböre Josébe, käkwe niebare ie:

Näin krö amne ngäbäkre ye btä meye kwe, ye ben nän ngitie jötrö Egipto sete. Ye kanti mun raba nüne abti tikwe kukwe mda niedi mae abko makwe ngibia, ñobtä ñan angwane Herodes bike ngäbäkre ye känentari kämikadre. Abko kore se, niebare angelekwe Joséye.

¹⁴Ye btäräbe José nükani dikekä krö, nikani jibti Egipto kukwäre ngitie ngäbäkre yebe amne ngäbäkre ye meyebe kä ikote deo. ¹⁵Ye kanti namanintre nünentbe abti Herodes krütani. Kukwe nakaninkä kore, angwane kukwe niebare krörö ni Dänkienkwe niara kukwei niekä köböire ye namani bare:

Ti Odei nämane Egipto, tikwe käräbaretä mento,

Oseas 11.1

abko niebare kwe.

¹⁶Nitre töbtä abko käkwe Herodes ngökani, ye gani Herodekwe angwane, Herodes mäta namani kri krübäte, aisele ñongwane nitre töbtä käkwe muke tuani abko niebare kwetre Herodeye, yebtä Herodekwe töbikabare, käkwe ngäbäkre kiakia därebe nebebe kä kubu ie nämane nüne Belén amne Belén kenta temen abko Herodekwe kämikamna jökrä. ¹⁷Herodekwe ngäbäkre kiakia kämikamna jökrä kore, ye köböire abko ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Jeremías käkwe Ngöbö kukwei tikani abko namani bare krörö:

¹⁸Ni kukwei ruen ngetrekä krikri krübäte juta Ramate, ye abko Raquel ngäbriänkä kiakia kämikani jökrä kän, mden abko tä müaire ye.

Niara moto mika tö nebata jäme, akwa ngäbriänkä kämikani jökrä kän, aisele moto ñan rabadreta jäme,

Jeremías 31.15

abko tikani kore, mden erere namani bare.

Jesu jänikani nüne juta Nazarete

¹⁹Abti Herodes krütani angwane, angele ni Dänkienkwe nükani bliteta köböire Josébe Egipto, ²⁰käkwe niebare ie:

Näin krö amne ngäbäkre ye btä meye kwe ye ben nänta kä Israelite, ñobtä ñan angwane nitre tö namani ngäbäkre ye kämikai abko krütanina jökrä, aisele mun rikata, niebare angelekwe Joséye.

²¹Ye btäräbe José nükani dikekä krö, bti nikani jibti ngäbäkre yebe amne ngäbäkre ye meyebe nebata kä Israelite. ²²José nikaninta kore, nikani, nikani, nikani akwa ni iti kädian nämane Arquelao nämane gobrane mda rün mrö Herodes täte, ye gani kwe angwane, kä jürä namani kri btä. Abtä ñan nikani nebe kä Judeate. Angwane niara ñan rabadre nüne yete abko Ngöbökwé mikani gare köböire ie, abtä kākä Galilea, kanti nikani jirekäbe. ²³Namani Galilea angwane, nikani nüne juta Nazarete. Jesu abko nazarebo niedre btä abko nitre Ngöbö kukwei niekä köböire Ngöbökwé kukwe niebare, ye erere namani bare jökrä kore.

Juan Bautista kákwe ji tikani Jesu káne
(*Marcos 1.1-8; Lucas 3.1-17; Juan 1.19-28*)

3 ¹Abti ká nikanina raire ta angwane, batibe ni iti kádian námáne Juan Bautista^b jatani dirire ká kaibete ká Judea kánti. ²Juan nikani dirire krörö: Ngöbö ká káinbti kebera núke gobrane ni ngátáite, aisete kukwe kámekáme kite temen, bti ja tói kwiteta Ngöbö kukwäre abko nikani niere kore. ³Juan ne mden abko btá Ngöbökwé kukwe niebare kira niara kukwei nieká Isaías köböire abko krörö:

Ni iti náin náke jume ja dibti ká kaibete, kákwe niedi krörö:

Ji úkateta kuin biare jrei kánenkri, ye kwrere ja tói mike kuin biare ni Dánkien káne munkwe.

Ji úkateta niken metre ta, ye kwrere ja tói úkete metre ni Dánkien káne munkwe abko náin niere,

Isaías 40.3

abko Ngöbökwé niebare kore Juanbtá Isaías köböire.

⁴Juan abko námáne kameo drüen dikani dánre kite jabtá amne námáne mákete nbikwatabti jae amne mrö kweta námáne kwe abko tröda btá munkö kánsenta.^c ⁵Juan námáne dirire kore angwane, ni kwati núnanka juta Jerusalén amne ká Judeate btá ni kwati núnanka kánimekánime Ñö Jordán báre temen abko núkani jökrá niara kukwei nuen. ⁶Angwane nitre ye abko namani ja ngite niere Ngöböye angwane, Juan namani ngökö Ñö Jordánte. ⁷Akwa Juan námáne nitre ngökö ñöte, ye kánti nitre bariseo amne nitre saduseo núkani kwati siba abko btá Juan okwá namani angwane, Juankwe niebare krörö ietre:

¡Mun abko tbi krübáte kwrere! ¿Ngöbö kebera mun mike ja ngie nuen kri krübáte, yebtá nirekwe mun mikani mokre amarebti mun kite núke siba nete ye? ⁸Munkwe ja tói kwitadreta era metre Ngöbö kukwäre bkäná tödekakäre bti abko erere munkwe nuna ni mda mda okwábtí. ⁹Erere arato, munkwe ñan töbika krörö jabtá: Nun abko Abraham mráká, aisete Ngöbökwé ñan nun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan nütü, ñobtä ñan angwane já tuen temen sete, se abko ngwarbe, akwa Ngöbö raba kwite Abraham mrákäre arato abko ti tö nibi niei metre kore munye. ¹⁰Mdakäre abko, kri mden mden ñan ngwá nebe kuin, ye abko kráke ü mikanina biare tikakakrá ngátrite ta. Abti tikakata jökrá angwane, ñukwá mikata btá, ye kwrere jire Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan ja tói kwitadre Ngöbö kukwäre angwane.

b 3.1 Kukwe *Bautista* káta ni ngökaka ñöte niere. Juan kádian námáne *Bautista* ñobtä ñan angwane niara námáne ni ngökö ñöte. **c 3.4** Juan námáne ja ngwá kite kore, ye kwrere nitre Ngöbö kukwei nieká kirakira námáne ja ngwá kite arato.

¹¹Nire nire káta ja tòi kwiteta Ngöbö kukwäre, káta kukwe kámekáme kite temen, ye abko tita ngökö ñö aibe te, akwa ni jatadi iti ti jiebti abko bári di kri ti ngwá, aise te ti abko ja ñan rúkadre töre jire chi tie sandalia ngwena kráke.⁴ Ni ye abko kákwe Ngöbö Úai Deme mikadi nüne munbtá amne mun mikadi deme kwe. ¹²Ne abko, niarakwe dre nuendi abko ti bike niere munye abko krörö: Nura kádiaanta trigo juankata mürete amne trigo kwá kuinkuin aibe úkkröta jenena, bti úkata gwi. Kwata abko kukwata ñukwá jutrate, ye kwrere ni ye abko tá juto biare ni Ngöbökwere erere úkkröká jökrá núnakäre jabe amne tá juto biare ni kukwe kámekáme nuenká abko erere kitakäre ñukwá jutra nótöte ñakare te ja tare nikakäre kárekäre. Munkwe ñan ja tòi kwitadre Ngöbö kukwäre ne ngwane, kukwe rakadiká kore munbtá arato. Abko kore se, niebare Juankwe ietre.

Juankwe Jesu ngökani ñöte
(*Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22*)

¹³Ká ye ngwane abko, Jesu námene Galilea, nikani nebe Juan kánti Ñö Jordánte mda, Juankwe ngökadre ñöte abkokäre. ¹⁴Akwa namanina yete angwane, Juan ñan tö namani ngökai ñöte, kákwe niebare ie:

Ma bári útiáte ti ngwá, aise te makwe ti ngökadre ñöte bá amarebti ma kite ja mike ngökadre ñöte tie se, niebare kwe Jesuye.

¹⁵Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Jándrän mden mden tuen kuin Ngöböye, yebtä abko nikwe Ngöbö Kukwei mikadre táte, aise te makwe ti ngökadre ñöte, niebare kwe Juanye.

Ye erere núkaninbti Juanye angwane, Jesu ngökani ñöte kwe. ¹⁶Jesu ngökani ñöte, jataninta ñöte káin angwane, ká káin se namani tuen ñákánintbe ie angwane, Ngöbö Úai jatani útü bá kwrere timonkwäre, núkani mate Jesubti, namani tuen ie. ¹⁷Ye btärábe ni kukwei jarabare ká káinbti, kákwe niebare:

Ni ne abra ti Ngobo tikwe. Niara tare kri tikwe. Niara kái nuäre kri tibtä, niebare kore ká káinbti.

Diablukwe Jesu nuaninte ja káne
(*Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13*)

4 ¹Yebti diablukwe Jesu nuadrete ja káne, abkokäre Ngöbö Úai nikani ngwena ká kaibete mda. ²Ye kánti köbö gre ketebu dibire rare Jesukwe mröbare ñakare amne mrö jatani krübáte ie. ³Angwane diablu jatani núke Jesu ken, Jesu nuatekäre ja káne, kákwe niebare ie:

d 3.11 *sandalia ngwena.* Jesu náire ni klaboré abko bári ene ni mda mdakrá. Niaratre aibe námene sandalia ngwena ni mdakrá, aise te Juan námene ja bá mike bári ene ni klaboré ngwá.

Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä ne ngwane, ja se kwite mröre jae, niebare kwe ie.

⁴Akwa Jesu käkwe niebare mda diabluye:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ñan mrö aibebti ni rabadre nüne, akwa kukwe kwatirekwatire niebare Ngöbökwë, yebti ni rabadre nüne,

Deuteronomio 8.3

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ie.

⁵Yebti diablu nikani Jesu ngwena juta deme Jerusalén mda, kánti nikani Jesu ngwena mobe ju blitakrä Ngöböbe bti käin, ⁶käkwe niebare ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä ne ngwane, ja täkete timon nete, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä tikani krörö mabtä:

Ngöbökwë angeletre juandi ma ngibiare abko käkwe ma kadi ngäbti kisete, ma ngoto ñan matadre jäte temen abkokäre,

Salmos 91.11-12

aisete ja täkete timon, ma abko Ngöbö Odei ara mikakäre gare ni jökräye, niebare diablukwe Jesuye.

⁷Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani abko käta niere krörö arato:

Ni Dänkien Ngöbö käkwe ja kukwei mikadre täte ya, ñakare ya amne niara di tärä ja kukwei ngwiandre bare ya, ñakare ya abko makwe ñan nuate ja käne ja gakäre ben,

Deuteronomio 6.16

abko tä tikani kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mikai täte, niebare kwe diabluye.

⁸Yebti mrä, ngitio bäri mente käin, yebti diablu nikani Jesu ngwena mda. Ye kánti abko diablukwe juta kä jökräbti temen mikani tuadre Jesuye amne, jändrän ütiäte krikri juta kwatirekwatire te, ye abko mikani tuadre jökrä kwe arato ie. ⁹Bti niebare kwe ie:

Ma rabadi ngukudokwäbti temen ti ngwärekre käkwe ti mikadi ütiäte jae ne ngwane, tikwe juta se btä jändrän ütiäte krikri se biandi jökrä mae, niebare mda kwe Jesuye.

¹⁰Abtä Jesukwe niebare ie:

Satana, nän mento nete, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä tikani abko käta niere krörö:

Ni Dänkien Ngöbö aibe mikadre ütiäte jae amne niara aibe kräke sribidre,

Deuteronomio 6.13

abko nieta kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mika täte, niebare mda kwe diabluye.

¹¹Angwane diablukwe kä mikaninkä Jesubtä, bti angele nükani ruäre abko namani Jesu die mike.

Jesu nikani Ngöbö kukwei kuin dirire kena
(*Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15*)

¹²Yebti Juan Bautista kitani ngite kä teri gani Jesukwe angwane, Jesu nikaninta Galilea, ¹³akwa ñan namani nüne mda juta Nazarete, akwa nikani nüne juta Capernaúmte Ñö Okwä Kri Galilea köräbti. Ñö Okwä Kri Galilea, ye bäre temen abko Zabulón btä Neftalí mräkätre käkwe nünabare kira, kánti juta Capernaúm nämane Jesu näire abko te Jesu nikani nüne. ¹⁴Kukwe niebare Ngöbökwé niara kukwei niekä Isaías köböire rabadre bare, abkokäre Jesu nikani nüne yete. Kukwe ye abko tä tikani krörö:

¹⁵Kä Zabulónkwe amne kä Neftalíkwe abko tä Ñö Jordán kwärä nakriri amne tä Ñö Okwä Kri köräbäre.

Kä ye abko tä kä Galileate arato, kánti nitre ñakare israelitare tätre nüne.

¹⁶Nitre israelita ye abko nämane näin kä ikote, akwa ñotra trä kri dirare jatabare ietre.

Erere arato, niaratre nämane nüne kä ikote mento Ngöböye angwane, Ngöbö trä ngitianinkä ngwen kräke, kukwe metre Ngöbökwé mikakäre gare ietre,

Isaías 9.1-2

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere namani bare.

¹⁷Kä ye ngwane mentokwäre Jesu nikani dirire, kä nikani niere krörö: Ngöbö kä käinbti kebera nüke gobrane nibti, aisete munkwe kukwe kämekäme kita temen, bti ja töi kwiteta Ngöbö kukwäre munkwe abko Jesu nikani niere kore.

Jesukwe ni käräbare nibkä ja töitike jabe
(*Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11*)

¹⁸Abti bati Jesu nämane dikekä Ñö Okwä Kri Galilea köräbäre angwane, ni ja etbare nämane nibu ñö köräbti, btä okwä namani. Ni ye abko iti kädian nämane Simón, akwa kädian nämane Pedro arato amne, etba kwe kädian nämane Andrés. Niaratre abko gwa gaka, aisete nämane krade kite ñöte, btä Jesu okwä namani. ¹⁹Angwane Jesu nikani kánti, käkwe niebare ietre:

Mun brän tibe amne munta gwa gaen ño, ye kwrere tikwe mun mikadi ni ngwianka Ngöböye, niebare Jesukwe ietre.

²⁰Ye btäräbe, niaratre käkwe krade kitani temen, bti nikani Jesube.

²¹Yebti Jesu nikani mda mentokwäre se kwrere angwane, ni ja etbare nämane nibu mda, btä okwä namani. Nitre ye abko iti kädian nämane Santiago amne etba kwe abko kädian nämane Juan. Niaratre nibu abko Zebedeo ngäbriänkä. Nitre nibu ye abko nämane rute rünbe krade gudike,

btä Jesu okwä namani angwane, Jesukwe käräbare ja töitike jabe arato.
 22 Ye btäräbe niaratre käkwe ru amne rün mikaninte yete, bti nikani Jesube.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta
(Lucas 6.17-19)

23 Abti Jesu nikani dikekä kä jökräbti temen kä Galileate angwane, Ngöbö kä käinbti kebera gobrane nibti abko nikani dirire sinagoga^e kä ketareketare te. Erere arato, ni bren bätäkä ngwarbe abko Jesu namani miketa quinta. 24 Yebtä abko blita namani jökrä kä Siriäte angwane, ni bren ño ño erere jänamani kite jökrä Jesuye. Erere arato, ni bren üai käme kisetete jänamani nüke Jesuye amne kä nötöte nibti amne ni ruen ñakare ngrabare jänamani nüke jökrä Jesuye angwane, Jesu namani miketa quinta jökrä. 25 Yebtä abko, ni kwati nünanka kä Galileate juta ketareketare te Decápolite amne nitre Jerusalénbo btä ni nünanka kä Judeate amne ni nünanka Nö Jordánbtä kä driri abko namani dikekä kwati Jesu jiebti.

Kukwe diribare Jesukwe ngitiobtä
(Lucas 6.20-23)

5 1 Nitre namani dikekä kwati dikaro Jesube namani tuen ie angwane, nikani mintokwäre nebe ngitiobtä, kánti namani tákänintbe temen. Angwane nitre ja töitikaka ben käkwe krötabare ken. 2 Angwane Jesu nikani dirire krörö ietre:

- 3 Nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä, ye abko Ngöbökwä die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane Ngöbö kä käinbti tä gobrane bti.
- 4 Nire nire tätre ja müaire, ni ye abko Ngöbökwä die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwä moto mikadita jäme.
- 5 Nire nire ñan tä bike kri ni mda mda okwäbti abko Ngöbökwä die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwä kä temen ne biandi ie.
- 6 Mröta nebe krübäte nie amne tomna tä nebe krübäte nie, ye kwrere nire nire abko ie nüna metre Ngöbö ngwärekre ye mdei krübäte ie, ni ye abko Ngöbökwä die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwä mikadi nüne metre täte jökrä.
- 7 Nire nire abko ie ni mda mda tä nebe ruentari tare, ni ye abko Ngöbökwä die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane niara rabadi ruentari tare Ngöböye arato.

e 4.23 Sinagoga abko ju kánti nitre israelita nämane gätäre köbö jadükakräte ñäkäkäre Ngöbö Kukweibtä amne Ngöbö mikakäre kri. Ye kánti nitre israelita nämane kukwe ükete jakrä arato. Nitre israelita nämane nüne juta kwatirekwatire, kántikánti sinagoga nämane.

⁸ Nire nire käta ja töi ngibiare kuin deme, ni ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe Ngöbö tuadi.

⁹ Nire nire käta sribire ni mda mda mikakäre ja mämeta, ni ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane niaratre abko ja ngäbriänkä niedi Ngöbökwe ietre.

¹⁰ Nire nire käta nüne metre Ngöbökrä abtä tä ja tare nike, ni ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre btä, ñobtä ñan angwane Ngöbö kä käinbti tä gobrane bti.

¹¹ Amne ni mdakwe ñäkä taretare munye amne mun mika ja tare nike amne tödekabtä tibti ni mda mdakwe kukwe käme nie ngwarbe bätäkä ngwarbe mun rüere, ye ngwane Ngöbökwe mun die mikadi amne kä rabadi nuäre munbtä. ¹² Mun raba ja tare nike kore angwane, munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä amne kä raba juto munbtä, ñobtä ñan angwane munkwe ja tare nikadi ye ütiäre abko Ngöbökwe jändrän kuin biandi munye kä käinbti sete. Munkwe kä ngwiandre nuäre kore jabtä arato, ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kira abko rüe käkwe mikani ja tare nike kore arato.

Mren amne ñotra trä

(Marcos 9.50; Lucas 14.34-35)

¹³ Mdakäre abko, mren abko kuin ngri ngibiakrä amne jändrän mikakrä bänänte, ye kwrere mun abko mren kwrere kä nebtä, akwa bänän riadrekä rabadre tibo amne ñan bänän rabadreta mren kwrere. Mren bänän rabadre tibo, ye abko rikadre ngwarbe, aisete ñan rabadre kuin mda, aisete kitadrekä amne ni jökrä rabadre dikekä bti ta. Ne aisete mren bänän kuin ye kwrere munkwe ja ngibia, ni mda mda rabadre Ngöbö tuen munbtä abkokäre.

¹⁴ Mdakäre abko, ñotra träte käta nebe tuen nie kä ikote, ye kwrere munta ñotra trä kwrere kä nebtä amne juta mikata ngitio krihti käin, ye abko ñan raba ja rükente ni okwä bäre kä ikote, ye kwrere munta kä nebtä. ¹⁵ Erere arato, ñotra jutra mikata angwane, mikata ñakare kaja täni, akwa mikata mobe üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ¹⁶ Ye kwrere arato, munta nüne Ngöbö träte, ye rabadre tuen ni mda mdaye, abkokäre munkwe ja töi mika nüne era metre Ngöbökrä mun rabadre ñotra trä ye kwrere ni mda mda okwäbti amne, munkwe jändrän kuinquin nuendre kore ni mda mda okwäbti, ye köböire abko jatadi mun Rün kä käinbti ye käikitekä siba.

Jesu jatani Ngöbö Kukwei mikakäre bare täte

¹⁷ Mdakäre abko, ti jatani nete, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikakäre ngwarbe. Erere arato, Ngöbö kukwei niekä mda mda

käkwe Ngöbö Kukwei tikani ye abko ti ñan jatani mikakäre ngwarbe, akwa ti jatani kukwe ye mikakäre bare täte jökrä. ¹⁸Ye abko, ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Kä käinta amne kä temen ne tädi kore angwane, tärä okwä bäri kiakia tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye abko ñan diandrekä jire chi kwati abti jändrän jökrä mikanintbe Ngöbökwé rabadi bare täte jökrä ie. ¹⁹Ne aisete, kukwe biani nuendre Ngöbökwé nie, yebtä kukwe bäri chi tä tikani abko nire nire ñan tä mike täte amne ni mda mda käkwe ñan mikadre täte abko dirita ietre arato, ne ngwane ni ye abko rabadi bäsi ütiäte ñakare kä käinbti, Ngöböta gobrane ye kánti; akwa nire nire tä kukwe ye mike täte amne ni mda mdakwe mikadre täte arato abko tä dirire ietre, ni ye abko rabadi ütiäte kri kä käinbti sete, Ngöböta gobrane ye kánti. ²⁰Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo tätre nüne ño, yebti ta munkwe ñan nünandre bäri era metre Ngöbö okwäbti ne ngwane, Ngöbö kä käinbti tä gobrane ye kánti mun ñan rabadi nüne.

Ñan ni mda kämikadre
(*Lucas 12.57-59*)

²¹Mdakäre abko, mun mräkä kirakira abko ie Ngöbö Kukwei diribare krörö abko munkwe kukwei nuanina: Makwe ñan ni mda kämika, niebare ietre amne nire nire käta ni mda kämike abko dokwäre mikadre ja ngie nuen. ²²Akwa ti abko käta niere krörö munye: Nire nire rabadre romon mräkäkrä, ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen. Nire nire abko käkwe “Ma ngwarbe, dokwä töi ñakare,” niedre kwe mräkäye, ye dokwäre abko jirikadre ngite Sanedrin ngwärekre kukwe ükatekäre kräke. Amne nire nire käkwe niedre mräkäye: “Ma ngututu käme ngwarbe,” niedre kwe, ni ye abko rabadi mikani biare kitadre Ngöbökwé ñukwä jutrate kä ja tare nikakrä ye kánti mräkä ye dokwäre.

²³Ne aisete, ma rika jändrän ngwena kukwadre Ngöböye ñukwä gräbti ja ngite ütiäre ju blitakrä Ngöböbe kánti ne ngwane, ma rabara yete, ye btäräbe ma mräkä iti romon makrä, ye rükata töre mae, ²⁴ne ngwane jändrän ye makwe mikate ñukwä grä ken yete, abti ma jana ja mäketä käne ma mräkäbe, bti ma jatata, käkwe jändrän ye bian kukwadre Ngöböye.

²⁵Mdakäre abko, nane rürümon ütiä mabti ni mdakwe abtä ni ye jata niken ma kite ngise kritoboye angwane, mun ngämi nebe kritobo kánti, känenkre makwe kukwe ükate ben, niara ñan rikadre ma ngwena kritobo kánti abkokäre, ñobtä ñan angwane makwe ñan nuendre kore ne ngwane, nane ni ye rikadre ma ngwena nebe kritobo ngwärekre amne kritobo abko käkwe ma kitadre ngise guardiaye amne nane guardiakwe ma kitadre ngite kä teri. ²⁶Ye kánti abko makwe ñan ngwian biandre täte

jökrä ja ütiäre, känenkri ma ñan tikadreteta jire chi abko ti tö nibi niei metre munye.

Ni gure ñan rabadre ja mike gure ni mdabe

²⁷Mdakäre abko, Ngöbö Kukwei tä tikani abko mun tarä kukwei nuen abko krörö: Mata gure, makwe ñan ja mika gure bati bati abko niebare kore. ²⁸Akwa ti abko bike niere krörö munye: Nire nire käkwe meri tuadre ja käne amne tö rabadre ie jakrä, ni ye käkwe meri ye mirira ja ken ja töite, aisete ngite Ngöböye abko tita niere munye. ²⁹Ne aisete, ma okwä küde ruenkri, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, ma okwä ye makwe dianka mento jae, bti makwe kitaka mobe, ñobtä ñan angwane ma ngrabare chi ye abko diandrekä mento ye abko rabadre bäri kuin makrä amne ñan ma ngrabare rikadre ngöi jökrä kä ja tare nikakrä kanti. ³⁰Erere arato, ma kise ruenkri, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, makwe ja kise ye tikaka ta, bti makwe kitaka mobe mentokwäre, ñobtä ñan angwane ma ngrabare chi diandrekä mento ye abko rabadre bäri kuin makrä amne ñan ma ngrabare rikadre ngöi jökrä kä ja tare nikakrä kanti.

Meri ñan tuametre

(Mateo 19.9; Marcos 10.11-12; Lucas 16.18)

³¹Mdakäre abko, kukwe diribare krörö Ngöbö Kukweibtä abko garera munye: Nire nire tö rabadre meri kwe tuametre, ye ngwane taräkwata biandre kwe merire kweye, niarata merire kwe ye tuametre era metre abko mikakrä gare. ³²Akwa ti abko käta niere krörö: Meri ja mike ngite ñakare brare mda mdabe, akwa brare kwe käkwe tuadremetre, ye ngwane merire ye käkwe ja mikadre gure brare mdabe angwane, ni gure käta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere brare käne köböite meri ye rabadre ja mike ngite. Erere arato, meri tuanimetre brarekwe, ye ben ni mdakwe ja mikadre gure ne ngwane, ni gure käta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere ja mikadi ngite kwe.

Ja kukwei biandre ño era metre

³³Mdakäre abko, kukwe niebare mun mräkä kirakiraye abko munkwe kukwei nuanina arato abko krörö: Jändrän jökrä rabadre bare täte mae mata niere ni Dänkien käbti, ye erere makwe ja kukwei mika täte jökrä, käkwe ñan ja kukwei kitadre temen, niebare kira. ³⁴Akwa ti abko käta niere krörö munye: Munkwe ñan ja kukwei bian jändrän käbti. Erere arato, kä käinta se käbti tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko tä gobrane kä käinbti yete, aisete bäri ütiäte. ³⁵Erere arato, kä temen ne käbti tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane kä temen ne abko Ngöbökwere arato. Erere arato,

Jerusalén se kábtí tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane juta Jerusalén abko juta Jrei kri Ngöbökwé kráke, aisete bári útiáte arato. ³⁶Mdakáre abko, mun dokwá jen munkwe ye kábtí, munta ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane mun di ñakare jire ja dokwá drüen mikakáre krati ngwen amne drüne. ³⁷Ne aisete, munkwe “ján” nie ne ngwane, munkwe “ján” nie kwatibe; munkwe “ñakare” nie ne ngwane munkwe “ñakare” nie kwatibe arato. Yebti munkwe kukwe mda niedre ne ngwane, munkwe ja mikadre ngite.

Ñan ja ngie mikadre

(Lucas 6.29-30)

³⁸Ngöbö Kukwei tá tikani abko mun tärá kukwe nuen abko krörö: Ni iti kákwe ni okwá diandrete ne ngwane, niara okwá diandrete ie ja dokwäre arato. Erere arato, ni tu diandreká kwe ne ngwane, tu diandreká ie ja dokwäre arato abko munkwe kukwe nuani. ³⁹Akwa ti abko káta niere krörö munye: Nane ni mdakwe kukwe nuen blo ma rüere, akwa makwe ñan ja ngie mika amne jirekábe makwe jändrän kuin nuen krörö kráke: nane ni mdakwe ma meta ngwäre küde ruenkri yebtä ma mikakáre ngwarbe jae, ne ngwane makwe ja ngwäre kwärákri mika ie. ⁴⁰Erere arato, nane ni mdakwe ma kita ngise, bti tö raba dán denká ötati makán ne ngwane, dán mdara jire makwe, ye makwe bian ie arato. ⁴¹Mdakáre abko, nane ni mdakwe tribe ngwiamna milla krati jakrä mae ne ngwane, ja moto kuinbti ma rika tribe ngwena milla krobu kráke. ⁴²Erere arato, nane ni mdakwe jändrän makwe kárá mae angwane, makwe bian ie. Nane ni mdakwe jändrän kárá útiädre mae ne ngwane, makwe bian ie abko ti tö niei kore munye.

Nikwe ni rüe taredre

(Lucas 6.27-28,32-36)

⁴³Mdakáre abko, Ngöbö Kukwei tá tikani abko mun tärá kukwe nuen abko krörö: Makwe ma mráká tare amne ma rüe abkobtä makwe bátá ngwian abko munkwe kukwe nuanina kore. ⁴⁴Akwa ti abko bike niere krörö munye: Munkwe mun rüe tare amne nire nire tá näin kisere mun jiebti mun mikakáre ja tare nike, ye abko kráke munkwe blita Ngöböbe. ⁴⁵Munkwe nuendre kore ne ngwane, mun Rün tá ká káinbti sete, ye kwrere mun rabadi amne mun rabadi niara ngábriánkáre era metre arato. Munkwe nuendre kore, ñobtä ñan angwane mun Rün ká káinbti tá ñaná mike nuke káin ye abko tá trá ngitieká jökrá ni káme kráke amne ni kuin kráke. Erere arato, tá ñü mike nákäen temen, ye abko ni nünanka metre niara ngwärekre kráke tá nákäen amne ni nünanka káme niara rüere kráke tá nákäen arato.

Mun Rün abko káta ni jökrá tarere kore, ye kwrere munkwe nuendre arato, ⁴⁶ñobtä ñan angwane çnire nire káta mun tarere ye aibe munkwe

taredre angwane, Ngöbökwe ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä abko tä nebe tuen käme dikaro munye, ye abko tä nuene kore abko kwrere munkwe nuendre siba. ⁴⁷Erere arato, mun mräkä aibe ie munkwe köbö ngwiandretari, ye angwane munta jändrän nuene bäri kuin ni mdakrä ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare abko tuen ngututüre munye abko käta nuene kore, ye kwrere munkwe nuendre siba. ⁴⁸Ne aisete mun Rün kä käinbti abko kuin era metre, ye kwrere munkwe nüna.

Ngwian biandre tiebe

6 ¹Mdakäre abko, munkwe ñan jändrän kuinkuin nuen tuadre ni jökräye ja bä mikakäre kuin ni mda mda okwäbti, ñobtä ñan angwane munkwe nuendre kore ne ngwane, mun Rün tä kä käinbti ye käkwe ñan sribi ye ütiä biandre jire chi munye. ²Ne aisete munkwe jändrän bian ni bobre die mikakrä angwane, ñan mun rika niere kä jökräbti temen kwäräkwärä mikakäre gare. Nitre ja bä mikaka kuin käta jändrän bien kore amne tätre niken mike gare sinagogate amne tätre niken ji ngrabare temen mike gare. Yebtä abko ni mda mda käkwe niaratre käikitadrekä abkokäre tätre nuene, aisete tätre jändrän kuin nuene kore, ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre, aisete munkwe ñan jändrän nuen niaratre kwrere. ³Ne aisete nane munkwe ni bobre die mika angwane, makwe ñan nie jire chi ma kukwe muko bäri kuinye, ⁴akwa makwe nuen kaibe kä bube. Makwe nuendre kore ne ngwane, ma Rün, ie jändrän kaibe tiebe tuen, ye käkwe sribi makwe ye ütiä biandi mae.

Blitadre ño Ngöböbe

(Lucas 11.2-4)

⁵Mdakäre abko, mun rika blite Ngöböbe angwane, nitre ja bä mikaka metre tä niken blite krikri Ngöböbe sinagogate. Erere arato, tätre nebe nünaninkä jibtä blitare Ngöböbe. Ye abko, ni jökrä käkwe tuadre blite Ngöböbe, ie töta nebe, käta nuene kore. Ye kwrere munkwe ñan nuen, ñobtä ñan angwane tätre nuene kore ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre munye. ⁶Ne aisete, ma rika blite Ngöböbe angwane, makwe ja ketaka kaibe kä teri gwi, käkwe jukwe dika jabti, bti ma Rün Ngöbö tuen ñakare mae, ben makwe blita kaibe angwane, ma Rün ie jändrän nuenta kaibe makwe abko tuen, käkwe ütiä biandi mae. ⁷Erere arato, mun rika blite Ngöböbe angwane, nitre ñakare israelitare tä kukwe arabe niere bäre bäre, yebtä abko ngöbötre ngwarbe käkwe kukwe nuadre amne die mikadre kwetre tä nebe nütüre, aisete tätre blite kore, ye kwrere munkwe ñan blita Ngöböbe amne munkwe ñan kukwe arabe nie

bäre bäre ngwarbe. ⁸Munkwe ñan ja mika niaratre kwrere, ñobtä ñan angwane munta dre dre mdei nike, ye mun ngämi kärere mun Rünye, ye känenkri tärä nebe gare ie. ⁹Ne aisete, munkwe blitadre Ngöböbe angwane, munkwe blitadre krörö ben:

Nun Rün kä käinbti, ma aibe kä raba mikani ütiäte ni jökräkwe.

¹⁰Jakwe gobrane nun ngätäite nete.

Erere arato, ma töta nebe dre dre nuein kä käinbti, erere tä nebe bare täte jökrä, ye kwrere raba nebe bare täte jökrä kä nebtä arato.

¹¹Mdakäre abko, makwe mrö bian täte nünankrä nunye mtare.

¹²Amne ni mdata ja mike ngite nun rüere abko nunta den bti ta, ye kwrere makwe nun ngite ma rüere, ye dianka mento nunbtä arato.

¹³Amne kukwe kämekäme tö nun nuaite ja käne ma rüere, ye kanti makwe ñan nun jie ngwian.

Akwa makwe nun ngibia nun rüe diablu ngäniene, ñobtä ñan angwane ma aibe tä gobrane amne ma aibe di kri amne ma aibe raba käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen.

¹⁴Munkwe blitadre kore Ngöböbe, ñobtä ñan angwane ni mda tä ja mike ngite mun rüere angwane, munta den jökrä bti ta ne ngwane, munta ja mike ngite Ngöbö mun Rün rüere, ye mun Rün kä käinbti käkwe diandikä jökrä mento munbtä arato. ¹⁵Akwa ni mda tä ja mike ngite mun rüere abko munkwe ñan diandre bti ta amne mun rabadre romon janknu kräke ne ngwane, mun ngite Ngöbö rüere, ye mun Rün kä käinbti käkwe ñan diandrekä mento munbtä arato.

Ja bäindre ño Ngöbökrä

¹⁶Mdakäre abko, munkwe ja bäin Ngöbökrä angwane, munkwe ñan ja bä mika diäne nitre ja bä mikaka metre käta nuene ye kwrere, ñobtä ñan angwane nitre bikaka metre, ye tätre ja bäine angwane, ni jökrä käkwe gadre, abkokäre tätre nebe ja bä mike diäne tuadre ni mda mdaye, akwa tätre nuene kore ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre munye.

¹⁷Ne aisete makwe ja üka bäin Ngöbökrä angwane, makwe ja ngwäre bätäte amne makwe ja ükate kuin. ¹⁸Mata ja bäine ye ñan gadre mabtä ni mda mdakwe amne, ma Rün tuen ñakare mae aibe käkwe gadre kaibe, abkokäre makwe nuen kore. Ye ngwane abko ma Rün, ie jändrän kaibe tiebe tuen, ye abko käkwe ütiä biandi mae.

Jändrän kuin kä käinbti, jiebti ni rankwadre

(Lucas 12.33-36)

¹⁹Mdakäre abko, munkwe ñan jändrän ütiäte kri ükacrö kabre jakrä kä nebtä, ñobtä ñan angwane kä u käta jändrän juen ngwarbe. Erere arato, jändrän tä niken ngwarbe amne gokä tä niken jändrän goire, aisete

munkwe ñan jändrän ükkrö kabre jakrä kä nebtä. ²⁰ Akwa jändrän kuinquin ütiäte krikri rabadre bäri kabre munkrä kä käinbti abko kräke munkwe sribi, ñobtä ñan angwane kä käinta kä u ñakare jändrän rüere, erere arato jändrän niken ngwarbe ñakare amne ni gokä ñakare arato, aisete munkwe sribi jändrän kä käinbti ye ükkrökäre kabre jakrä, ²¹ ñobtä ñan angwane jändrän ütiäte krikri tädi ükani mdente jakrä munkwe, ye kanti mun töi tädi arato.

²² Mun okwä abko ñotra kwrere munkrä. Ne aisete ma okwä kuin dirare ne ngwane kä trä kuin tä tuen mae, ye kwrere abko ma töita mikani kwatibe Ngöböbti ne ngwane, Ngöbö trä kuin tä nüke gare kuin mae. ²³ Akwa ma okwä käme ne ngwane, kä rabadri tuen kä iko kwrere ma bäre temen mae, ne aisete kä trä ngwen tarä mabtä, akwa kä trä ye rabadre tuen drüne kwrere mae, ye abko kä iko ara jire abko rabadre tuen bäri drüne mda mae. Ye kwrere ma töi ñan tä mikani kwatibe Ngöböbti ne ngwane, bäri ma rabadre nüne kä ikote amne Ngöbö trä kuin ñan rabadre nüke gare jire chi mae.

²⁴ Mdakäre abko, ni ñakare jire abko rabadre sribire bkänkä nibu kräke ja ñaire, ñobtä ñan angwane sribi bkänkä iti rabadre tare kwe amne mdabtä mäta rabadre; iti kukwei mikadre täte jökrä kwe, akwa mda abko ñan kukwei mikadre täte kwe. Ne aisete ni ñan raba ja töi mike kwatibe sribire Ngöbökrä, ja töi mikare kwatibe ngwian ganankrä kwärä jae.

Ñan töbikadre dikaro mröbtä amne dänbtä

(Lucas 12.22-31)

²⁵ Ne mden kisete, ti bike niere krörö munye: Munkwe mrö ño kwetadre nünankrä amne munkwe dre ñadre tomnane nünankrä jae, yebtä munkwe ñan töbika dikaro. Erere arato, munkwe dän ño kitadre jabtä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane nita nüne kä nebtä angwane, nünandre metre Ngöböbe abko bäri ütiäte mrökrä amne ni ngrabare ye abko bäri ütiäte dänkrä, aisete munkwe ñan töbika krübäte dikaro jändrän yebtä. ²⁶ Nukwä tä nikenkä käinta, se mika ñäräre munkwe. Nukwä tä nura nökö ñakare jakrä amne tä ngwä öto ñakare arato amne ju ñakare kwe mrö ükkrä jakrä, akwa mun Rün kä käinbti käta mrö bien ietre kwetadre. Mun abko bäri ütiäte nukwä kräke, ¿se abko mun Rün kärke ñan mrö biandre munye ya amarebti munta töbike krübäte dikaro se? ²⁷ Munkwe ñan töbikadre krübäte dikaro kore, ñobtä ñan angwane ni tö rabare ja tuai bäri kri, akwa di ñakare ja mike niren taiti mda kukwäne.

²⁸ Mdakäre abko, ¿ñobtä munta töbike krübäte dikaro dänbtä jakrä se? Kri blü tä niren ño, yebtä munkwe töbika. Tä sribire ñakare jakrä, tä dän dike ñakare jakrä, ²⁹ akwa jrei kri Salomón abko nämene jändrän jökrä tuäretuäre bkäne, akwa dän tuäretuäre kri blü se kwrere abko

Salomónkwe kitani ñakare jabtä. ³⁰Kri blü tä neme jötrö köböitibe, abti jändrinane angwane mikata ngire ñukwäte, akwa Ngöböta ngibiare kuin, ¿ye mun abko ie dän ñan biandre Ngöbökwé ya amarebti munta tödeke ñakare täte Ngöböbti ye? ³¹Munkwe ñan töbika dikaro, kä rika kukwe ngwentari krörö jae au: ¿Nikwe mrö ño kwetadi amne nikwe dre ñadi tomnane? Erere arato, ¿nikwe dän ño kitadi jabtä se? munkwe ñan nie kore jae au, ³²ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare abko bäri tä nakwen kisere jändrän ye jiebti, akwa mun käta dre mdei nike, ye abko garera jökrä Ngöbö mun Rün kä käinbti seye amne niarakwe jändrän ye biandi munye, aisete munkwe ñan töbika dikaro jändrän nünankrä yebtä jakrä. ³³Ne aisete, jändrän jökrä Ngöbökwé tä mikani jenena munkrä, ye munkwe kánántari käne amne, mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwärekwé, ye munkwe kánántari arato angwane, jändrän jökrä mdei nikata munkwe ye Ngöbökwé biandi munye arato. ³⁴Mdakäre abko, köbö mdara jire jatadi jetbe angwane, dre dre rakadikä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane köbö jetbe ye abko jatadi kukwe mdara jire ngwena töbikakrä munye, aisete köbö kwatirekwatire te kukwe tarä keta kabre ni mikakäre töbike, aisete kukwe jatadre mate ño ño munbtä jetbe, yebtä munkwe ñan töbika dikaro.

Ñan ñäkädre ni mda mda rüere
(*Lucas 6.37-38,41-42*)

7 ¹Mdakäre abko, Ngöbökwé ñan kukwe ükadrete mun rüere, abkokäre munkwe ñan bika kri, kákwe ñäkä blo ni mda mda rüere, ²ñobtä ñan angwane munkwe ñäkädre ño ño ni mda mda rüere, ye kwrere Ngöbökwé kukwe ükadite munkrä. Erere arato, munkwe ñäkädre krübäte ni mda mda rüere ne ngwane, Ngöbökwé kukwe ükadite krübäte mun rüere amne, munkwe ñäkädi chi ni mda rüere ne ngwane, ye näre Ngöbökwé kukwe ükadite mun rüere.

³Mdakäre abko, kukwe käme btä nita ja mike ngite kri, ye abko ti bike bä mike kri oto kri kwrere amne kukwe chi ye abko ti bike bä mike kä büre chi ye kwrere abko krörö: ¿Kri oto bäri kri tä ma okwäte, ye ño abko ma töbikare ñakare jae amarebti kä büre chi ma mräkä okwäte, abkobtä mata nebe ja ngwen ruen tare yere? ⁴⁻⁵¿Ye ñobtä kri oto bäri kri tä ma okwäte abko mata dianka nütüre ñakare jae amarebti, kä büre chi ma mräkä okwäte abko ie mata niere: Ti mräkä, kä büre ma okwäte ye, ti tuemetre denkä jae, mata niere ie? ¡Ye ñan ngwarbe, mata ja bä mike kuin ma mräkäbtä, käta kukwe nuene kore yera! Kri oto kri ma okwäte ye ara jire makwe dianka käne jae. Yebti kä raba tuenta kuin mae angwane, batibe makwe kä büre chi ma mräkä okwäte ye dianka mda ie. Ye kwrere, munta kukwe nuene bäri kämekäme abko okwäbti, ni mdata ja mike ngite chi abko mun ñan bika bäri kise ngwen ni yebtä. Munkwe

ñan ñākā jire chi ni yebtä, akwa kukwe käme, yebtä mun raba moto ulire, bti kukwe ye tuemetre jire jökrä käne, abti mun raba mun mräkä die mike.

⁶Ni ruäre abko krübäte amne romon dikaro nukro kwrere. Ni ye ie munkwe ñan jändrän kuin Ngöbökwé bian, ñobtä ñan angwane nane rikwitadre mun rüere amne nukro käkwe ni tikadrekä kiakia ngrabare tubti, ye kwrere jatadre nuene munbtä. Erere arato, ni tärä ruäre abko mtü kwrere käta jändrän ütiäte ni mdakwe perla ütiäte kri kwrere mike ngwarbe jae. Ni ye abko ie jändrän kuin Ngöbökwé ütiäte kri tä munkwe ye abko munkwe ñan kita temen kräke, ñobtä ñan angwane ñan rabadi ütiäte kräke, aiseté dikadikä jökrä bti ta kwe.

Jändrän kärädre janknu Ngöböye

(Lucas 11.9-13; 6.31)

⁷Käre munkwe jändrän kärä Ngöböye amne Ngöbökwé biandi munye. Erere arato, munkwe jändrän känántari Ngöbö kánti amne kwandi munye. Erere arato, nita neme jukwebtä jändrän kärere ni mdaye, ye kwrere käré munkwe jändrän kärä jukwebtä Ngöböye angwane, Ngöbökwé jukwe tikadi, käkwe biandi munye, ⁸ñobtä ñan angwane nireta jändrän kärere, ye erere bianta ie amne, nireta jändrän känentari jakrä, ye erere tä kwen ie amne nireta ñäke jukwebtä abko ie Ngöböta jukwe tike amne tä jändrän bien ietre.

⁹Ngöböta jändrän bien kore, yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö mda: ¿Mun mden ie ngäbäkre munkwe tä ban ribere kwetadre jae amne munta jä bien kwetadre ie? ¹⁰Erere arato, ¿mun mden ie ngäbäkreta gwa kärere kwetadre jae amne munta tbi krübäte bien kwetadre ie? ¹¹Mun abko moto käme, akwa ngäbäkre munkwe, ie jändrän kuin bian gare munye. ¿Se mun Rün kä käinbti bäri moto kuin munkrä se abko munkwe jändrän kuin kärädre ie abko ñan biandre kwe munye ya? ¡Jänri! Munkwe dre dre kärädre ie, erere biandi kwe munye.

¹²Mdakäre abko, ni mda mdakwe jändrän kuin nuendre munkrä, ie mun töta nebe, ye kwrere munkwe jändrän kuin nuen ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane munkwe nünandre kore angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne kukwe tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, ye mun rabare mike täte metre.

Jukwe krä chi

(Lucas 13.24)

¹³Mdakäre abko, mun tö näin Ngöbö kánti ne ngwane, jukwe krä chi abko kánti ta mun rika, ñobtä ñan angwane jukwe kwata kri amne ji kwata kri abko käta niken ni ngwena kä ja tare nikakrä kánti amne ni kwati tä niken jukwe kwata kri yete ta amne ji kwata kri yebti. ¹⁴Akwa

jukwe amne ji káta niken ni ngwena nüne kárekáre Ngöböbe abko krá chi amne ni ñan raba dikeká nuáre bti, ye abko nebe tare ni kwati kráke, aiseite ni braibe tá niken jukwe krá chi yete ta amne ji krá chi yebti.

Jesukwe ni töi bá mikani kri ngwábtá

(Lucas 6.43-44)

¹⁵Mdakáre abko, nitre ni ngökaka tá nain blite Ngöbö kábtí tá niere, ye ngániene munkwe ja ngibia, ñóbtá ñan angwane obeja jáme kwrere tátre ja bá mike, bti tátre núke mun kánti, akwa era metre niaratre töi abko lobo krübáte kwrere jire, bti tátre núke. ¹⁶Niaratre tá nüne ño, yebtä rúkadre gare munye abko ti bike bá mike krörö: Kri mden mden tukwätetukwáte btá nita uba ngwá ötó ñakare. Erere arato, kri ochitukwá krie kwrere, btá ni higo ngwá ötó ñakare jire chi arato, ¹⁷aiseite kri kuin uba o higokrie kwrere abko káre ngwáta nebe kuin amne kri káme abko káre ngwáta nebe káme. ¹⁸Ye abko, kri kuin ñan ngwá rabadre káme jire chi amne kri káme abko ñan ngwá rabadre kuin jire chi arato. ¹⁹Kri mden kámekáme abko ngwá nebe ñakare kuinkuin abko erere tikakata, bti kitata ñukwáte abko garera munye. ²⁰Ne aiseite, nitre ni ngökaka ye tátre nüne ño, yebtä rúka gare munye.

²¹Mdakáre abko, ñan ni jókrá kákwe niedi krörö tie: Ti Dánkien, niedi kwe tie abko köböire nain ká káinbti, akwa ti Rün tá ká káinbti abko tö dreye, ye erere nire nire tá nuene, káta mike táte, ni ye kwrere aibe nain ká káinbti. ²²Ne aiseite Ngöbökwé kukwe úkadite ni jókrá kráke, ye náire ni kwati rabadi niere tie: Ti Dánkien, nunkwe Ngöbö kukwei kuin mikani gare ma kábtí amne nunkwe úai kámekáme juanintari mento ma kábtí. Erere arato, nunkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare kabre ma kábtí arato, aiseite nun rabadre nüne kárekáre ká káinbti mabe abko ni kwati rabadi niere kore tie. ²³Akwa ye ngwane tikwe niedi krörö ietre: ¡Mun gare ñakare jire chi tie amne, mun abko kukwe nuenká kámekáme, aiseite nán mobe mento tibtä! tikwe niedi ietre.

Ju mikaka nibu

(Marcos 1.22; Lucas 6.47-49)

²⁴Ye mden tita dirire abko ni iti tá ti kukwei nuen amne tá mike táte, ni ye abko ti bike bá mike krörö: Ni iti töbtá kákwe ju mikani jákwata ribi bti. ²⁵Yebti ñü jatani jobe temen amne ñö nikani niren niren kri jate amne müre nukani mate ribi krübáte ju yebtä, akwa ju ye mikani jákwatabti, aiseite namani janknu amne ñan nikani temen. Ni ti kukwei mikaka táte abko ti tö nibi bá mikai kore. ²⁶Akwa tita kukwe dirire ne ni iti kákwe kukwe nuadre, akwa ti kukwei mikadre táte ñakare kwe, ni ye abko ti bike bá mike krörö: Ni iti töi ñakare kákwe ju mikani angwane, ju ye abko mikani úmanbti kwe. ²⁷Yebti ñü jatani jobe temen amne

ñö nikani niren kri jate amne müre nükani mate ribi krübäte ju yebtä, käkwe ju kwitaninkä jökrä temen, käkwe ju juani ngwarbe jökrä kän. Ye kwrere abko nire nire ñan tä ti kukwei mike täte abko ti tö nibi bä mikai kore. Abko kore se.

²⁸ Jesu käkwe blitabare ünän jökrä kore angwane, ni kwati nämane näin ben, ye ñan töi namani krütare jökrä kukwe diribare kwe yebtä, ²⁹ ñöbtä ñan angwane ni töbtä di kri käkwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre amne, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre abko nämane dirire, ye kwrere Jesukwe diribare ñakare. Yebtä abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani quinta

(Marcos 1.40-45; Lucas 5.12-16)

8 ¹ Jesu nämane ngitiobtä, yebti nikaninta nebeta ngitiobtä ngüsrüri mda angwane, ni kwati nikani niara jiebtä. ² Ye btäräbe ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete abko jatani Jesu ngäbti angwane, namani ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma tö ti mikaita quinta ne ngwane, ma di tärä nuendre gare tie, aisete makwe ti mikata quinta, ie ti tö nibi, niebare kwe ie.

³ Angwane Jesukwe kise mikani btä, käkwe niebare mda ie:

Ma rabata quinta, ie ti tö nibi, aisete gwängwarbe ma bike nebata quinta, niebare kwe ie.

Ye btäräbe ni ye kwata ngütüete namaninta quinta jökrä ngrabare.

⁴ Angwane Jesukwe niebare krörö mda ie:

Tikwe ma mirita quinta, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata quinta mike tuare ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäreye amne ni bren kore tä nebata quinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye. Yebtä abko ma nenante quinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare kwe ie.

Rükä dänkien romanobo käkwe tödekani metre Jesubti

(Lucas 7.1-10; Juan 4.43-54)

⁵ Yebti Jesu nikani nebe juta Capernaümte angwane, rükä dänkien romanobo jatani iti nüke Jesu kánti ja di käräkäre ie, ⁶ käkwe niebare krörö:

Ti Dänkien, sribikä tikwe bren jume dikaro tikän amne ruen ñakare ngrabare abko kisete tä ja tare nike krübäte abko ti ki niere mae, makwe mikadre quinta abkokäre, niebare kwe Jesuye.

⁷ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ye ti näin miketa quinta makrä mtare, niebare kwe ie.

⁸ Abtä niarakwe niebare mda Jesuye:

Ti Dänkien, ni ütiäte ñakare ti ne kwrere abko gwiriete ni ütiäte ma ye kwrere nin rükadre jire chi ruen tie. Akwa sribikä tikwe rabadreta quinta abko makwe niedre jirekäbe nete angwane, rabadita quinta abko gare tie abko ti tö nibi ribei mae, ⁹ñobtä ñan angwane ni mda bäri ütiäte ütiäte, ben tita sribire, käta dre nuemna tie, erere tita nuene. Erere arato, nitre rükä tä sribire tibe abko, tita juen, ye tä niken jötrö ngwarbe. Jakwe, tita niere ie, jötrö ngwarbe tä kite. Mdakäre abko, ni klabore tikwe, ie sribi ne nuene, tita niere, jötrö ngwarbe tä nuene. Ne aisete, tita dre niere, erere tä nebe bare täte jökrä. Ye kwrere arato, makwe dre dre niedre sribikä bren tikwebtä abko erere rabadi bare täte mae ruen tie, aisete tita ja di ribere kore mae. Abko kore se, niebare kwe Jesuye.

¹⁰Yebtä abko, Jesu ñan töi namani krütare mda ni ye kukwei nuare kore angwane, nitre nämane näin Jesube, ie Jesukwe niebare krörö mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ni tödeke kwatibe Ngöböbti ni ne kwrere, nin ngämi kwen jire tie nitre israelita ngätäite, amarebti ni menteni nünanka juta mdara jire te tä tödeke kwatibe Ngöböbti nuke kwen mtare tie nere. ¹¹Nebtä abko ti bike kukwe metre niere krörö munye: Nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen abko näin nebe mröre ketetibe Abrahambe, Isaabe amne Jacobobe kä käinbti sete, Ngöböta gobrane ye kanti. ¹²Akwa mun israelita ye ara jire rabadre käne Ngöbö kanti kä käinbti sete, akwa ñan rabadre bare kore, akwa kä bäri iko te Ngöbökwé mun kitadi ju bäre niara okwä bäre mento. Ye kanti mun rabadi ja müaire krikri be amne ja tare nikabtä mun rabadi ulire dikaro. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

¹³Yebti rükä dänkien ye ie Jesukwe niebare:

Ti di tärä ni sribikä makwe mikakrä quinta kore nibi era makrä, ye erere nibira quinta, aisete nänta ja gwiriete, niebare Jesukwe ie.

Ye erere bkänä sribikä namaninta quinta batibe.

Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta quinta

(Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39)

¹⁴Abti Jesu nikani Pedro gwiriete angwane, Pedro köbrän merire abko nämane bren drangwan kisete, abtä nämane kitanintbe jänbti temen, kanti Jesu namani. ¹⁵Jesu namani kanti angwane, Jesukwe nuaninbtä jirekäbe kisebtä. Ye btäräbe drangwan nikaninbe batibe btä, namanintabe quinta, aisete nükani dikekäta krö, kä nikani mrö känene Jesu bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta

(Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41)

¹⁶Yebti kä jatanina iko angwane, ni kwati nämane ja tare nike üai käme kisete abko jänikani Jesu kanti angwane, Jesu nikani üai käme ye

juentari mento, erere üai käme ngitiani jökrä mento btätre. Erere arato, ni bren ño ño erere jänikani Jesu kánti yete abko Jesukwe mikaninta kuinta jökrä arato. ¹⁷Kukwe nakaninkä kore, ye abko ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Isaías abko köböire Ngöbö kákwe kukwe krörökrörö niebare kira Jesubtä abko erere rabadre bare, abkokäre kukwe nakaninkä kore se:

Niarakwe bren dianinkä nibtä amne, ni mikaninta kuinta jökrä kwe,
Isaías 53.4
abko Ngöbökwie niebare kore Jesubtä Isaías köböire abko erere namani bare.

Ni rikadre Jesu jiehti abko tare

(Lucas 9.57-62)

¹⁸Yebti ni jatani nüke kwati dikaro Jesu bäre temen namani tuen ie angwane, ja ngwiamna Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri kwe. ¹⁹Ye btäräbe ni iti Kukwe Biani Ngöbökwie Moiséye dirikä kákwe krötabare Jesu ken, kákwe niebare ie:

Dirikä, ma näin mdente erere, ye kánti ti rikai siba mabe, niebare kwe Jesuye.

²⁰Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Nukro känsenta, kwe kä mkä tärä nünankrä amne, nukwä nikenkä käinta abko juda tärä kwe nünankrä arato, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko kwe kä ñakare jire chi jadükakrä. Ne aisete ma tö jatai tibe ne ngwane, ma rabadre juto biare nüne ti kwrere arato, niebare Jesukwe ie.

²¹Yebti ni mda nämane näin Jesube kákwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, ti tuemetre nikenta ken ja gwiriete, abti ti rün krütadi, tikwe doboi mikadi, ye täbti ti näin mabe, niebare kwe Jesuye.

²²Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekre, ye tuametre ni ngwäkäre doboi mike amne ma abko jata janknu ti jiehti, niebare Jesukwe ie.

Jesukwe müre amne ñö mikani kwekbe

(Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25)

²³Yebti Jesu nakwani rute amne nitre ja töitikaka ben abko nikani siba niarabe. ²⁴Nikanina ñöbti se kwrere angwane, batibe müre jatani mate ribi krübäte ñübe mni mni, ye abko namani ñö kite jökrä rute, aisete ru jatani niken ñöte nguse, akwa Jesu abko nämane kibien. ²⁵Yebtä abko nitre ja töitikaka ben nikani gaenkrö, kákwe niebare ie:

¡Nun Dänkien, ni dentari! Ni kite niken ñöte nguse, namani niere Jesuye.

²⁶Abtä Jesukwe niebare ietre:

¡Se ñobtä munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti amarebti mun nibi nekwetekä krübäte dikaro ja jiebti ye! niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ñäkäbare kore ietre, bti nükani dikekä krö, käkwe ñäkäbare müreye amne ñöye. Ye btäräbe müre amne ñö namani kwekbe jökrä.

²⁷Yebtä abko, nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare mda Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni ne abko ni ñö amarebti müre amne ñö käta kukwei mike täte jökrä se? namani niere jae kwärikwäri.

Ni Gadarabo nibu, btä Jesukwe üai käme juanintari mento
(*Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39*)

²⁸Yebti Jesu nikani nebe Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri käkä Gadara kánti angwane, ni nibu btä üai käme nämane nüne abtä nämane nüne kä mkäte rökabti abko jatani nuke Jesu ken. Nitre nibu btä üai käme nämane nüne ye abko nämane romon krübäte, aiseite nämane nüne rökabti, ye kántita ni ñakare jire iti ie ja namani nuke töre dikekä yere.

²⁹Akwa Jesu nikani yere angwane, nitre nibu ye namani niere krörö Jesuye:

Jesu Ngöbö Odei, ¿ye ñobtä ma kite nun nike nete ye? ¿Ngöbökwä kä kitani nun mikakäre ja ngie nuen, ye känenkri ma kitera nun mike ja tare nike ya ñö yere? namanintre niere Jesuye.

³⁰Kä ye kánti abko känime se kwrere mtü nämane kabre mröre ³¹angwane, üai käme käkwe niebare Jesuye:

Ma bike nun juentari mento nitre nebtä ne angwane, mtü tuen sete sebtä makwe nun juan, niebare kwe ie.

³²Angwane Jesukwe niebare üai kämeye:

Mun nän mento nitre nebtä, niebare mda kwe.

Ye btäräbe üai käme ye nakwaninkäbe mentokwäre nitre yebtä, bti nikanintre jökrä mtü kabre yebtä. Ye btäräbe mtü jökrä käkwe ja tákäninte, nikani betekä jökrä ja jiebti kä btä motokwäre, nikani ngitiekä jökrä ñöte, kánti müre neketani jökrä. ³³Angwane nitre mtü ngibiaka nämane yete abko ngitiani jökrä, nikanintre nebata jutate angwane, nitre nibu btä üai käme nämane abko btä kukwe nakaninkä ñö ñö amne kukwe nakaninkä ñö ñö mtübtä ye abko tanbare jökrä kwetre jutate yete. ³⁴Yebtä abko nitre nünanka juta yete nikani kwati Jesu kánti, namanintre Jesu kánti angwane, Jesukwe kä mikadrekä kä ye kánti abko namani ribere ie.

Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta
(*Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26*)

9 ¹Yebti Jesu nakwaninta rute nitre ja töitikaka benbe, bti nikanintreta mda Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri amne nikani

nebeta ja käite Capernaúmte. ²Abti ni iti ruen ñakare ngrabare abko kisete ñan dikaka kä abko nämane mikani jänkwatabti abko ni mda mda nukani ngwena Jesuye. Nitre nukani ni bren ngwena amne ni bren ye namani tödeke kwatibe Jesubti namani tuen ie angwane, Jesukwe niebare ni bren yeye:

Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä, aisete kä raba nuäre mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

³Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane ruäre yete abko namani töbike krörö Jesubtä: Ni noko käkwe ñäri kore se abko ñäri Ngöbö ara jire rüere kwe, namanintre nütüre Jesubtä. ⁴Akwa niaratre namani töbike kore ye abko gani Jesukwe, abtä niebare kwe ietre:

¿Ye ñobtä amarebti mun töi kämekäme dikaro kore ye? ⁵¿Dre abko bäri nuäre niedre: Ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, nänta abko bäri nuäre niedre ya? Ye abko, ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niere, ñobtä ñan angwane raba bare ya, ñakare ya ñan jatadre munye. ⁶Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo, ne ie Ngöbökwé ja di biani mun ngite Ngöbö rüere diankakäre munbtä kä nebtä, ye abko ti bike bä mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Ye btäräbe ni ruen ñakare ngrabare ye ie Jesukwe niebare:

Näin krö. Jänkwata makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

⁷Angwane jötrö ngwarbe ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö amne nikaninta ja gwiriete. ⁸Nitre nämane yete okwäbti kukwe nakaninkä kore, yebtä abko namanintre nekwetekä krübäte, akwa Ngöbökwé ja di biani kri ni kä nebtäye namani tuen ietre, abtä namani Ngöbö käikitekä.

Jesukwe Mateo käräbare ja töitike jabe

(Marcos 2.13-17; Lucas 5.27-32)

⁹Abti Jesu nikaninta angwane, kä jändrän ütiä biankrä gobran romanobokrä, kánti ni nämä tákänintbe iti jändrän ütiä kärere. Ni kädian nämane Mateo, ye abko ti ara, btä Jesu okwä rababa. Angwane Jesukwe nieba tie:

Brän tibe, nieba kwe tie.

Angwane jötrö ngwarbe ti Mateo rükaba dikekä krö, rikaba Jesu jiebti. ¹⁰Yebti Jesu nämä mröre ti gwiriete angwane, nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä rükaba kwati amne ni mda mda nämä tuen käme ni israelita ruäreye abko rükaba amne rababa tákänintbe jökrä mesabtä mröre ketetibe Jesube amne nitre ja töitikaka Jesube ye ben gwaire arato. ¹¹Jesu nämä mröre kore, ye tuaba nitre bariseokwe angwane, nieba kore kwetre nun ja töitikaka Jesube yeye:

¿Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko käme amne ni mda mda kukwe nuenkä kämekäme se gare ñakare dirikä munkwe seye ya amarebti tä mröre jäme ketetibe ben se? nieba kwetre.

¹²Nitre bariseo käkwe ñäkäba kore, ye jaraba Jesuye angwane, Jesukwe ja bä mikaba ni kräkä bianka kwrere amne nitre jändrän ütiä käräkä amne nitre kukwe nuenkä kämekäme, ye bä mikaba ni bren kwrere, käkwe nieba krörö mda ietre:

Ni kuin bren ñakare ye abko ñan tä ni kräkä bianka ribere jabtä, akwa ni bren bren abtä tä ni kräkä bianka ribere jabtä abko ti tö nibi niei munye. ¹³Ne aisete Ngöbö Kukwei tä tikani krörö ti bike niere, nebtä mun rika ja töitike gwi:

Munkwe ni mda mda ngwiandre ruentari tare jae, ye abko ie ti tö bäri.

Akwa mun tädre jändrän bien jirekäbe kukwadre tie, ye abko ie ti ñan tö bäri,

Oseas 6.6

niebare Ngöbökwé. Yebtä mun rika ja töitike, ñobtä ñan angwane ni ie ja ruen kuin deme au Ngöbö ngwärekre ni mun kwrere, ye abko ñan ti jatani kärere Ngöbö kukwäre, akwa ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere ye mden abko ti jatani kärere Ngöbö kukwäre. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

Ñobtä nitre ja töitikaka Jesube ñan nämane ja bäine
(*Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39*)

¹⁴Yebti nitre nänkä Juan Bautistabe käkwe krötäba Jesu ken, käkwe nieba ie:

Nun nänkä Juanbe btä nitre bariseo, nunta ja bäine Ngöbökrä, ¿se ñobtä abko nitre ja töitikaka mabe abko ja bäine ñakare Ngöbökrä sere? nieba kwetre Jesuye.

¹⁵Abtä Jesukwe kukwe bä mikaba ietre, käkwe ja bä mikaba ni ja mikaka gure kwrere amne nitre ja töitikaka ben abko bä mikaba kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, käkwe nieba ietre:

Ni iti tä niken ja mike gure angwane, tä kukwe muko kwekwe nübaire kä ngwiankäre nuäre gwaire jabtä, ¿ye ngwane ni ja mikaka gure ye tädre siba bentre angwane, kukwe muko ye raba moto ulire ja bäine ya? Ñakare, akwa ni ja mikaka gure ye järekadre kukwe muko okwäbti, ye ngwane rabadre ja bäine abko kore rakadikä nitre ja töitikaka tibe yebtä.

¹⁶Mdakäre abko, ti bike kukwe mdara jire bä mike krörö munye:

Dän ngututu gudikadre dän kukwän btinbti angwane, dän kukwän btin tä dän ngututu kwaenkä bäri mda abko kisete dän ngututu rötadreteta angwane, rötadrete bäri kri mda, aisete ni ñan raba dän ngututu gudike dän kukwän btinbti. ¹⁷Erere arato, chibo kwata dikani

kira uba dōi ngwäre, te ni ñan raba uba dōi mräre keke mikadre kwaka, ñobtä ñan angwane uba dōi bänän jatadre dime amne rikadre nokrekä, ye käkwe chibo kwata ngututu trekadre amne rikadre ngwarbe uba dōi kwaka ben ngöi jökrä arato. Mden kisete, uba dōi mräre mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte, uba dōi amne chibo kwata ñan rikadre ngwarbe. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre nänkä Juanbe yeje.^f

Ngäbäkre krütani abko Jesukwe mikaninta nire amne meri bren abko mikaninta kuinta kwe

(Marcos 5.21-43; Lucas 8.40-56)

¹⁸ Jesu näma blite kore, ye btäräbe ni iti ji dokwäte nitre israelita ngätäite jataba, rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärecri, käkwe nieba krörö ie:

Ti ngänkän küre gwä tikän, akwa ma rikadre tibe, käkwe kise mikadre bti angwane, rükadreta nire nibi ruen tie, aisete ti ki ma kärere btä ye, nieba kwe Jesuye.

¹⁹ Ye mden kisete, Jesu rikaba dikekä amne rikaba ni ji dokwäte yebe amne, nun ja töitikaka Jesube rikaba siba ben arato.

²⁰ Angwane abko meri rikaba iti Jesu jiebti. Meri ye abko kä kwä jätäbti kubura nikani bren dbä tibiye abko kisete nämane ja tare nike. Meri ye abko käkwe krötaba ja ken Jesu trökri, käkwe dän Jesubtä nuabtaba tiebe köräbtä, ²¹ ñobtä ñan angwane rababa töbike krörö: Tikwe dän körä aibe nuadrebtä Jesubtä angwane, ti rabadreta kuinta, nibi ruen tie, rababa nütüre kore, aisete dän nuabtaba kwe Jesubtä. ²² Meri ye käkwe dän nuabtaba Jesubtä angwane, Jesu rikwitateba ja jiebti, käkwe niara tuaba ja käne, bti nieba krörö kwe ie:

Ti mräkä, makwe tödiri kwatibe tibti, köböire ma nibirate kuinta, aisete makwe kä ngwian nuäre jabtä, nieba Jesukwe ie.

Ye btäräbe meri ye rababata kuin batibe.

²³ Yehti Jesu rikaba janknu mentokwäre nebe ni ji dokwäte ye gwiriete angwane, nitre nörä jükaka dobo mikakrä ye namanina biare nörä jüke dobobti, btä Jesu okwä rababa. Erere nitre mürü ngwäkä müaikä nämane ngetrekä krikri be, btä Jesu rababa. ²⁴ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ngäbäkre merire noko küre ñakare, akwa tä kibien, aisete mun nän jökrä mento nete, nieba kwe ietre.

Abtä nitre ye rababa Jesu kötaire jökrä mda. ²⁵ Akwa Jesukwe juantariba jökrä mento, bti Jesu rikaba nebe gwi, käkwe mürü ngwäkä

f 9.17 Kukwe diribare Jesukwe abko dän btin amne chibo kwata btin kwrere. Erere arato, kukwe diribare mekera abko dän ngututu amne chibo kwata ngututu kwrere, aisete nitre ja töitikaka Jesube nin rabadre Jesu kukwei mike täte gwaire kukwe diribare mekera ye ben, ñobtä ñan angwane kukwe diribare Jesukwe abko bä jene kukwe mdakrä aisete.

ye kaba küdebtí angwane, ngábákre merire ye rúkabata krö batibe.
 26Kukwe rakakaba kore ye abko kädrie rikaba batibe jökrä kä ngrabare temen Galileate.

Ni nibu ie kä tuen ñakare abko Jesukwe mikaninta quinta

27Ni ji dokwäte gwiriete Jesu nämá, yebti rikabata angwane, ni nibu ie kä tuen ñakare abko rikaba ngwänenkä kri krörö Jesu jiebtí:

¡Jrei David tukwe mräkä, nun ngwen ruentari tare jae! rikaba niere Jesu jiebtí. 28Yebti Jesu rikaba gwä angwane, nitre nibu ie kä tuen ñakare ye kákwe krötába Jesu ken angwane, Jesukwe nieba ietre:

¿Ti di tärä mun okwä mikakräta quinta ye abko era munkrä amne yebti munta tödeke ya? nieba Jesukwe ietre.

Niaratre kákwe nieba mda:

¡Jänri nun Dänkien! nieba kwetre Jesuye.

29Angwane Jesukwe kise mikaba niaratre okwäbtä, bti nieba kwe mda ietre:

Munta tödeke ño tibti, ye erere raba bare munkrä, nieba Jesukwe.

30Ye btäräbe niaratre okwä rababata kuin batibe amne kä rababa tuenta kuin ietre. Yebti Jesukwe mäträba krörö mda btätre:

Tikwe mun okwä mirita quinta, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, nieba kwe ietre.

31Akwa niaratre nikaninta krire ji ngrabare angwane, Jesukwe mikabata quinta ño ye tanbare jökrä kwetre kä ngrabare temen Galilea yete.

Ni kukwe ñakare abko Jesukwe mikani blite

32Nitre nibu ye rikabata krire, ye btäräbe ni mdara jire jatába nüke Jesu kánti ni iti kukwe ñakare abko btä üai káme nämáne nüne abko rúkaba ngwena Jesu kánti. 33Jesukwe üai káme juantariba mento ni yebtä, ye btäräbe rababa blite kuin angwane, ni nämá kwati yete abko ñan töi rababa krütare mda, kä rababa niere krörö:

Kukwe nibi nakenkä ni okwäbti noko kwrere ni ngämi tuen jire chi bati kä Israelite nete, rababa niere kore.

34Akwa nitre bariseo abko rababa niere krörö:

Üai káme dänkien kri ara jire kákwe ja di bini ie, ye mden diebtí abko üai káme junintari mento kwe ye, rababa niere kore Jesubtä.

Sribikä ñakare bökän Ngöbökrä

35Yebti sinagoga nämá juta krikrite amne juta kiakiate Galilea, kántikánti Jesu rikaba dikekä kwäräkwärä dirikäre mda. Ngöbö jatanina nüke gobrane nibti abko kukwe kuin btä Jesu nämá dirire angwane, ni bren bätäkä ngwarbe kisete nämáne ja tare nike abko Jesu rababa miketa

kuinta. ³⁶Akwa ni nämane kwati dikaro rababa tuen Jesuye angwane, nitre ye rababa ruentari tare kri Jesuye, ñobtä ñan angwane obeja ngibiaka ñakare abko jändrän krübäte tä nike bäri amne di ñakare ja ngibiakrä rüe ngäniene, aibe kisete tä nebe dräre, ye kwrere jire nitre ye rababa tuen Jesuye. ³⁷Abtä nun ja töitikaka ben, ie nieba krörö kwe:

Nura nena biare kabre ötadre, ye kwrere ni kwati tä juto biare ngwiandre Ngöböye, akwa sribikä ñakare bökän, ³⁸aisete sribi Bkänkä Ngöbö käkwe sribikä mda mda juandre jötrö sribire abko munkwe ribe ie, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire
(*Marcos 3.13-19; 6.7-13; Lucas 6.12-16; 9.1-6*)

10 ¹Yebti nun ni jätäbti nibu ja töitikaka Jesube abko Jesukwe käräba, bti ja di bianba kwe nunye üai käme juantarikrä mento. Erere arato, ni bren bätäkä ngwarbe abko nunkwe mikadreta quinta, abkokäre ja di bianba kwe nunye. ²Nun ni jätäbti nibu ja töitikaka Jesube abko nere:

Bäri käne abko Simón (Simón ne arabe kädian nämane Pedro arato) amne Andrés. Andrés ne abko Simón etba, Santiago amne etba kwe Juan.

Niaratre nibu ne abko Zebedeo ngobo.

³Felipe amne Bartolomé; Tomás amne ti Mateo.

Ti ne mden nämane jändrän ütiä kärere gobran romanobokrä.

Santiago (Santiago ne abko Alfeo ngobo) amne Lebeo. Lebeo ne arabe kädian nämane Tadeo arato.

⁴Simón cananista amne mrä abko Judas Iscariote. Judas ne mden käkwe Jesu kitani ngise rüeye mrä.

⁵Jesukwe nun ni jätäbti nibu juamba dirire angwane, nun töi tikaba krörö kwe:

Nitre ñakare israelita tä nüne, ye kantikänti mun ñan rika. Erere arato, nitre Samariabo tä nüne, ye kantikänti mun ñan rika. ⁶Akwa nitre israelita tä nianinte obeja kwrerekwrere, ye ara jire kanti mun rika, ⁷käkwe diri krörö ietre: Ngöbö kebera nüke gobrane nibti, munkwe nie ietre. ⁸Amne ni bren bren abko munkwe mikata quinta. Erere arato, ni krütanikrütani abko munkwe mikata nire amne, ni ngütüete ngrabare lebra kisete abko munkwe mikata quinta amne nire nire btä üai kämekäme tä nüne abko munkwe juantari mento btätre. Mdakäre abko, tikwe ja di bini munye sribi ne nuenkrä, ye abko tikwe bini ngwarbe munye, aisete munkwe sribi ne nuen angwane, munkwe ñan ütiä kärä arato.

⁹Mdakäre abko mun rika angwane, mun ñan rika ngwian orore, platare amne cobrere ngwena jire chi jae. ¹⁰Ye kwrere arato, mun ñan

rika mrö ngwena droare jae amne, mun rika dän jabtäbe te amne mun ñan rika dän mdara jire ngwena kitadre jabtä. Erere arato, mun ñan rika sandalia mda mda ngwena jae amne mun ñan rika mökän mda ngwena biare jae, ñobtä ñan angwane ni sribikä mun kwrere abko nitre mun kukwei kaka ngäbti abko käkwe bukadre aiset.

¹¹Mdakäre abko, mun rika nebe juta krite ya o juta chite, ye kánti nire tä biare mun kaen ngäbti töi kuinbti abko munkwe känä iti. Ye kánti mun raba nünentbe. Munkwe nünantbe niara ye aibe gwiriete abti mun rika ta. ¹²Akwa mun rika nebe gwi angwane, ni nünanka gwi ye ie munkwe köbö ngwiantari jáme amne, ¹³nitre nünanka ju yete, ie munkwe köbö ngwianditari, ye abko kadre ngäbti kwetre ne ngwane rabadi nünentbe jáme yete, akwa ñan kadre ngäbti kwetre ne ngwane, munkwe ñan ja kukwe gadrete ngwarbe arato. ¹⁴Erere arato, nane ju mdente mun rika nebe amne juta mdente mun rika nebe, ye kánti nire nire ñan tö raba mun kain ngäbti ja gwiriete amne ñan tö raba mun kukwei tibtä mikai era ne ngwane, munkwe kä mikaka jirekäbe ju o juta yete, käkwe dobro mnü ngrükate ja ngotobtä, niaratre ngite au Ngöbö ngwärecri bä mikakäre ietre. ¹⁵Ni yebtä ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöbökwé kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye näire abko Ngöbökwé nitre ye mikadi ja tare nike bäri kri krübäte. Ngöbökwé nitre juta Sodomabo amne nitre Gomorrabo mikani ja tare nike, yebti ta Ngöbökwé niaratre mikadi ja tare nike abko ti bike niere era metre kore munye, nieba Jesukwe nunye.

Nitre ja töitikaka Jesube käkwe ja tare nikadi Jesu dokwäre

¹⁶Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

¡Olo ketete ti kukweiye munkwe! Ni mda mda abko krübäte lobo kwrere abko ngätäite tita mun juen obeja kwrere, akwa tbi tä juto biare mokrere jabtí, ye kwrere munkwe dikaka mokrere kwärä jabtí, akwa munkwe dikaka jáme ütú jáme ye kwrere arato. ¹⁷Munkwe ñan dikaka okwä kware, ñobtä ñan angwane nitre krikri tä ji dokwäte jutate jutate, ye ie mun kitadi ngise amne niaratre käkwe mun ngö tikakamna sinagogate yete. ¹⁸Mdakäre abko, tödekabtä tibti mun jänäin ngite gobran ngwärecri amne jrei ngwärecri amne ye kánti munkwe blitadre tibtä nitre ñakare israelitare ngwärecri, abkokäre mun jänäin ngite yete. ¹⁹⁻²⁰Akwa nitre kukwe ükatekä, ngwärecri mun järke ngite angwane, munkwe blitadre ño jakrä amne munkwe dre niedre, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane mun järebara ja ngwärecri yete angwane, ñan munkwe blitadi kaibe au jakrä akwa, Ngöbö mun Rün abko Üai kwe ara jire käkwe kukwe biandi munye ja kwetakrä jakrä amne blitadi kwe mun köböire munkrä.

²¹Mdakäre abko, nitre tödekaka tibti abko etba kwekwe tödeke ñakare tibti abko käkwe kitadi ngise müre ketadre amne ngäbäkre tödekaka

tibti abko rün kwe amne meye kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre arato. Erere arato, ngäbäkcre rün amne meye tödekaka tibti ye abko ngobo kwekwe tödekaka ñakare tibti rikwitadi rüere, käkwe kitadi ngise müre ketadre. Ne abko rabadi nakenkä kore nitre tödekaka tibti btä. ²²Angwane, ni kwati mäta rabadi munbtä tödekabtä tibti, akwa nire nire käkwe nünandikä dite jabtä, käkwe ñan ti rükandrete abti krütadre, ni ye abko Ngöbökwe dianditari. ²³Ne aisete juta te mun raba, ye kanti mun rüe raba näin kisere mun jiebti mun mikakäre ja tare nike tödekabtä tibti ne ngwane, mun gitia juta mdate. Mun ngämi dikekä juta kwatirekwatire te kä ngrabare temen kä Israelite, ye känenkri ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadita ne abko ti tö nibi niei metre kore munye.

Ñan ni mda jürä ngwiandre jabtä

²⁴Mdakäre abko, ni ja töitikaka ye abko ñakare bäri ütiäte ni dirikä ye kräke amne ni klaborre ye ñakare bäri ütiäte bkänkä kwe ye kräke. ²⁵Ne aisete ni dirikä ti kwrere käkwe ja tare nikadre ño, ye kwrere ni ja töitikaka ben tädre juto biare ja tare nike. Erere arato, sribi bkänkä käkwe ja tare nikadre ño, ye kwrere ni klaborre kwe tädre juto biare ja tare nike sribi bkänkä ye kwrere. ¿Ti abko ju dänkien kwrere akwa ti abko Beelzebú^g ara nieta tibtä mtare, se mun ti mräkätre ñan kädiandre kore arato ya? Jänri, kädiandre jökrä kore ni mdakwe, nieba Jesukwe.

Ñan kä jürä ngwiandre blite Jesubtä

(Lucas 12.2-7)

²⁶Yebti Jesukwe nieba krörö mda nunye:

Ni kwati rabadi mun rüere tikwe nini munye, akwa munkwe ñan ni mda mda ye jürä ngwian jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän nuenta kaibe tiebe ye abko ñan tä nebe kärekäre tiebe. Erere arato, jändrän rükaninte kaibe, ye abko ñan tä nebe rükaninte kärekäre, ²⁷aisete tita kukwe niere kaibe kä ikote kwrere munye, ye abko mun rika kädriere ni jökrä ngwärekri kä ngwenbti amne, blitata tiebetiebe ni olote, kwrere jire tita blite munbe, ye abko mun rika niere jubti käin amne munkwe ngrate krikri kukwe nuadre ni mda mdaye. ²⁸Mdakäre abko, ni mda raba mun ngrabare aibe kämike, akwa ñan raba mun üai mike ja tare nike kärekäre, aisete munkwe ñan ni mda jürä ngwian jabtä; akwa Ngöbö abko raba mun üai kite mun ngrabare ye ben ngöi kä ja tare nikakrä kanti, Ngöbö ye aibe abko jürä ngwian jabtä munkwe.

²⁹Ye abko, nukwä kiakia rürümointa kubu abko ütiä bianta bäri brai, aisete ngwian bianta mnamube ütiäre, akwa Ngöböta nukwä ye tarere,

g 10.25 Beelzebú. Nitre israelita nämane Satana käden Beelzebú arato, aisete Beelzebú abko Satana ara.

aisete mun Rün kä käinbti ñan töta nebe nukwä ye tuaimetre ngataen angwane, ñan tä ngataen jire chi kwati kä nebtä. ³⁰ Amne mun ara jire abko dokwä drüen kratirekratire abko tä gare jökrä Ngöböye, ³¹ aisete Ngöbökrä mun abko bäri ütiäte kri nukwä kabre kabre bti ta, aisete mun raba ja tare nike angwane, munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä.

Nikwe ñan Jesu rükandrete

(Lucas 12.8-9)

³² Mdakäre abko, nire nire tä nekete tibe abko niedre metre kwe ni mda mda ngwärekre, ni ye abko jen tikwe abko tikwe niedi arato Ngöbö ti Rün ngwärekre kä käinbti sete. ³³ Akwa nire nire käkwe ti rükandrete ni mda mda ngwärekre, ni ye abko gare ñakare tie abko tikwe niedi Ngöbö ti Rün ngwärekre kä käinbti sete arato.

Ni kwati rabadi rüre jabe kwärikwäri Jesu dokwäre

(Lucas 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Erere arato, ti jatani kä nebtä, ye abko ñan ti jatani ni jökrä mikakäre nüne jame jabe kwärikwäri abko munkwe nütü; akwa ti jatani abtä ni kwati tädi rüre jabe kwärikwäri. ³⁵ Ne aisete ti dokwäre ngäbäkre rikwitaita rün kwe rüere amne ti dokwäre ngäbäkre merire rikwitaita meye kwe rüere. Erere arato, bosu rikwitaita bie rüere arato. ³⁶ Ne aisete nitre ja mräkäre gwi arabe rikwitadita ja rüere kwärikwäri ti dokwäre, ñöbtä ñan angwane ruäre abko rabadi tödeke tibti, ruäre ñakare.

³⁷ Mdakäre abko, nire nire käta rün amne meye tarere bäri tikrä, ni ye abko ñan rabadre jire chi tikwe. Erere arato, nire nire käta ngobo amne ngänkän tarere bäri tikrä, ni ye abko ñan rabadre jire chi tikwe. ³⁸ Erere arato, ni kämikata niken krusobtä angwane, nita niken kruso doboko ngwena au jakrä, ye kwrere nire nire käkwe ñan kötä mikadre au jakrä ja tare nikakäre tikrä amne krütakäre tikrä ne ngwane, ni ye ñan rabadre jire chi tikwe. ³⁹ Ne aisete, nire nire ie ja kwata rabadi ruentari tare, käkwe ja ngibiadi au nünakäre nuäre kä nebtä, ni ye abko käkwe ñan nünandi kärekäre Ngöböbe; akwa nire nire ie ja kwata rabadi ruentari tare ñakare ja tare nikakäre ti dokwäre, ni ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe.

⁴⁰ Mdakäre abko, nire nire käkwe mun kadre ngäbti, ni ye abko käta ti ne ara jire kaen ngäbti, ñöbtä ñan angwane mun tä näin blite tikrä aisete. Erere arato, nire nire käkwe ti kadre ngäbti, ni ye abko käta Ngöbö ti juanka kaen ngäbti arato. ⁴¹ Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekä rükadre angwane, niara abko Ngöbö kukwei niekä abtä nirekwe kadi ngäbti ja gwiriete, ye ütiäre abko ni Ngöbö kukwei niekä ie jändrän biandre Ngöbökwä, ye kwrere Ngöbökwä biandi arato ni niara kaka ngäbti yeye. Erere arato, ni nüne metre Ngöbö ngwärekre, ye nire nire käkwe kadre

ngäbti ja gwiriete angwane, niara nüne metre abtä tä kaen ngäbti, aisete ni nüne metre Ngöbö ngwärekri, ie sribi ütiä biandi Ngöbökwé, ye kwrere biandi kwe arato ni niara kaka ngäbti yeye. ⁴²Erere arato, nitre bobre bobre tödekaka tibti ne ie nire nire käkwe ñö tibo aibe biandi chi tomnane, akwa ye abko Ngöbökwé ütiä biandi ie abko ti tö nibi niei metre kore munye. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe blitabare Juan Bautistabtä

(Lucas 7.18-35)

11 ¹Nun ni jätäbti nibu abko töi tikaba ünän jökrä kore Jesukwe, yebti Jesu rikaba Ngöbö kukwei kuin ye dirire amne mike gare kä ngrabare temen kä Galileate. ²Kä ye ngwane abko Juan Bautista nämane ngite kä teri angwane, Kristo namani sribi kri ñan tuabare nuene kri abko gani kwe. Abtä nitre nänkä Juanbe abko Juankwe juani ruäre nebe Jesu kanti. ³Ye erere bkänä nitre ye nikani, nikani nebe Jesu kanti angwane, nieba krörö kwetre Jesuye:

Ma abko ni Dianinkä juandre Ngöbökwé rükadre ni ngätäite niebare, ye erere ma ara nükani ya o nunkwe ni mdara jire ngibiadre abko nun juamba gwentari mae, nieba kwetre ie.

⁴Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Tita dre dre niere abko kukwei nuri munkwe amne tita dre dre nuene tuata munkwe, ye erere mun nän niereta Juanye. ⁵Amne munkwe nie krörö ie arato: Ni okwä kä drüente abko ie kä nibi tuenta kuin amne ni nakwente abko nibi dikekäta kuin kröta. Erere arato, ni bren bren lebra kisete abko kwata nibi nebata kuin jökrä amne ni olo ngidianinte abko ie ni kukwei nibi ruenta kuin. Erere arato, ni krütanikrütani abko nibi nüketa nire amne ni bobre bobre abko ie Ngöbö kukwei kuin mika nibi gare abko munkwe nie Juanye. ⁶Erere arato, nire nire kätä tödeke tibti amne ti ne ara nükani tä nütüre amne ñan tä trö kwite tie, ni ye abko ie Ngöbökwé ja di biandi amne ni yebtä kä rabadi nuäre tikwe nini abko munkwe nie kore Juanye. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁷Yebti nitre juani Juankwe ye nikaninta angwane, nitre nämane yete ye ben Jesu rikaba blite krörö Juanbtä:

¿Mun nikani ni ño tuakäre kä kaibete? ¿Mikä juankata mürekwe nekwäre sekwäre, ye kätä ni töi kwitaka jene jene nekwäre sekwäre bä mike, ni ye kwrere tua nikani munkwe ya? ⁸¿Mun nikani ni kore tuen ñakare ne ngwane, mun nikani ni ño tuakäre? ¿Ni ja ükaninte kuin käkwe dän ütiäte kri kitani jabtä nämane yete abko mun nikani tuen ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni dän ütiäte kri kitani jabtä, ni ye kwrere abko tä nüne jrei gwiriete amne ñan tä nüne kä kaibete abko garera munye ruen tie. ⁹¿Akwa mun nikani ni ño mike ñäräre metre kä kaibete? ¿Mun nikani ni Ngöbö kukwei niekä mike ñäräre ñan ñan? Jänri, mun

nikani ni kore mike ñäräre, akwa Juan ye abko bäri Ngöbö kukwei niekä kri abko mun nikani tuen. ¹⁰Juan ye mdenbtä tärä tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä. Ngöbökwie niebare:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.

Niarakwe ni töi mikadi biare ma käne, ji ukateta biare ye kwrere,

Malaquías 3.1

abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä Juanbtä.

¹¹Ne aisete, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ni jökrä därebare kä nebtä, ye ngätäite ni ñakare jire iti abko bäri ütiäte Juan Bautistakrä; akwa nire nire bäri bobre, ütiäte ñakare, bti Ngöböta gobrane, ni ye abko bäri ütiäte Juankrä. ¹²Juan Bautista nukani, ye ngwane mentokwäre abti kä nüke mtare abko Ngöbö rükadre gobrane nibti abko tä niren mentokwäre Ngöbö di kribti, akwa Ngöböta gobrane nibti ye rüe tärä arato abko töta nebe juain ngwarbe. ¹³Mdakäre abko, Ngöbö Kukwei jire jökrä tä blite tibtä, yebti Juan jatani nüke. ¹⁴Ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämene Elías abko rükadreta nieta Ngöbö Kukweibtä, ye abko Juan ye ara btä tä niere kore abko tita niere munye. Ne abko mun mden mden tö raba ti kukwei mikai era käkwe mika era.

¹⁵Nire nire käta ti kukwei nuen, ye käkwe ti kukwei ketate ja olote.

¹⁶Mdakäre abko, mun nünanka kä ne näire abko ti bike bä mike krörö: Kä jändrän rürümoinkrä jutate, kanti ngäbäkre tä nebe täkänintbe temen, käta ñäke krikri mräkä mda mdaye, yebtä ti bike mun bä mike krörö: ¹⁷Ngäbäkre tä niere mräkäye: Nunkwe nöra jürü tärä mikakrä munye, akwa mun ñan tö nibi tärä mikai, abtä ka ni moto mikakrä ulire abko nunkwe nini mda, akwa munkwe müaniri ñakare arato abko ngäbäkreta niere. Ye mden kwrere munta niere Juanbtä amne tibtä, aisete tita mun bä mike kore. ¹⁸Juan nukani angwane, üai käme tä btä, aisete ñan tä mröre kri amne ñan tä dö ñaen, munta niere rüere. ¹⁹Yebti ti, Ni Kä Nebtä Ngobo rükaba mda angwane, ti abko mröre büle krikri amne ti dö ñaen krübäte munta niere tibtä. Mdakäre abko, ti ja getaka ni diän diän ben amne nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä tä tuen käme munye abko ben tita ja gete, abtä munta ñäke ti rüere arato. Ye mdenbtä abko mun ngäbäkre kwrere tita niere, akwa ni nüne töbtä era metre Ngöbö diebti nun kwrere, yebtä abko nun abko ni jen Ngöbökwie era metre abko nunta bä mike.

Jesukwe ñäkäbare nitre israelita rüere

(Lucas 10.13-15)

²⁰Yebti juta kanti sribi kri ñan tuabare nuenbare kabre Jesukwe, akwa nitre nünanka yete käkwe ja töi kwitaninta ñakare Ngöbö kukwäre, yebtä abko Jesukwe ñäkäba ietre, käkwe nieba krörö:

²¹¡Aingwaree mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate! Mun bobre jakän, ñöbtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare

tikwe mun ngätäite, ne kwrere nuendre juta Tiro amne Sidón kánti, akräke nitre yete käkwe ja tõi kwitadreta Ngöbö kukwäre amne, dän ngutu jüräre kitadre kwetre jabtä amne rabadre tākänintbe ngübrünthe ja moto ulire kukwe kämekäme nuenbtä bä mikakrä. ²²Ye mden kisete, Ngöbökwä kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwä mun nünanka juta Corazinte amne juta Betsaidate mikadi ja tare nike bäri kri nitre nünanka juta Tirote amne Sidónte ye kräke.

²³¿Amne mun nünanka juta Capernaúmte, mun ye abko Ngöbökwä mikadi bäri ütiäte, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane Ngöbökwä mun ye kitadikä kä ja tare nikakrä kánti, ñobtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare namani bare mun ngätäite nete, ye kwrere rabadre bare juta Sodomate, akräke juta ye tädre mtare. ²⁴Ye mden kisete, Ngöbökwä kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwä mun mikadi ja tare nike bäri nitre nünanka juta Sodoma ye kräke abko tita niere metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Jesu aibe ie Rün gare metre

(*Lucas 10.21-22*)

²⁵Yebti Jesukwe blitaba Ngöböbe, käkwe nieba krörö:

Ti Rün, ma abko kä käin amne kä temen Dänkien. Tita ma käikitekä, ñobtä ñan angwane nitre bikaka töbtä krikri abko okwäte makwe kukwe metre makwe ye rükaninte, akwa ni bobre bobre tõi ñakare ñakare ruen ie abko ietre makwe mikani gare, ²⁶ma tö namani ño, erere makwe nuenbare. Yebtä tita ma käikitekä, nieba Jesukwe Rün Ngöböye.

²⁷Yebti nitre nāma Jesu kukwe nuen, ye ie Jesukwe nieba mda:

Ti Rün käkwe jändrän jökrä mikani gare tie. Niara aibe ie ti gare. Erere arato, ti Rün gare ñakare ni mda mdaye, akwa ti niara Odei ne aibe ie niara gare amne ti tö rabare mikai gare nire nireye, ye erere ie rabadi gare. ²⁸Mun mden mden dräre amne tribe doboko mun kötärä, mun ye abko jakwe jökrä tie amne tikwe mun mikadi jädüke. ²⁹Amne kri oto mäkätä nbi dokwäbtä tä niken ngwena, ye kwrere ti bike sribi tikwe bien ngwiandre munye, ye abko munkwe ka ngäbti abti munkwe ja töitika tibe, ñobtä ñan angwane ti abko moto jäme amne tita bike tidrä ni mda mdabtä, yebtä munkwe ja töitika tibe amne munkwe jädükadi jäme, ³⁰ñobtä ñan angwane ja töitika tibe ye abko kri oto doboko mäkätä nbi dokwäbtä abko tä niken ngwena, ye kwrere tita tribe mike mun kötärä ngwiandre munye, ye abko juto amne nuäre ngwiandre. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Jesu abko bäri ütiäte köbö jädükakrä yebti ta

(*Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5*)

12 ¹Abti bati Jesu rikaba dikekä nura ngätäite köbö jädükakrä näire mda angwane, nun ja töitikaka ben, ie mrö rababa krübäte. Abtä

nun rikaba trigo ngwä ötö ji ngrabare amne nun rikaba kwete. ² Angwane nitre bariseo nämä näin siba nunbe käkwe nun tuaba amne nieba kwetre Jesuye:

Jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko nitre ja töitikaka mabe nibi nuene tuen sete, nieba kwetre ie.

³⁻⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Bati David btä rükä kwekwe ie mrö namani krübäte angwane, kukwe nuenbare krörö kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwärekre, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben käkwe ñan kwetadre jire chi, ñobtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe käkwe kwetadre niebare Ngöbökwé, akwa niaratre käkwe kwetani, akwa namani ngite ñakare. Kukwe yebtä mun tarä ñäke Ngöbö Kukweibtä ruen tie. ⁵ Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire köbö jadükakrä näire, akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye káta mike ngite ñakare arato, yebtä abko mun tarä ñäke arato ruen tie. ⁶ Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe abko ütiáte kri, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ñakare ngite, akwa nita iti nete abko bäri ütiáte ju blitakrä Ngöböbe ye kräke abko ti tö nibi niei munye. ⁷ Ngöbö Kukwei káta niere krörö ne abko ngämi nüke gare munye. Ngöbökwé niebare:

Munkwe ni mda mda ngwiandre ruentari tare jae, ye abko ie ti tö bäri.

Akwa mun tädre jändrän bien jirekäbe kukwadre tie, ye abko ie ti ñan tö bäri,

Oseas 6.6

niebare Ngöbökwé. Kukwe ye ngämi nüke gare metre munye ruen tie, ñobtä ñan angwane rabadre gare metre munye, akräke ni ja mike ngite ñakare ye munkwe ñan kitadre ngise ngwarbe, munta nitre ja töitikaka tibe kite ngise ye kwrere. ⁸ Akwa köbö jadükakrä näire yebti ta ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiáte, aiseté nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tarä niere ietre. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ni mikaninta quinta köbö jadükakrä näire

(Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11)

⁹ Yebti Jesukwe kä mikakaba kä ye kánti, bti rikaba sinagoga mdate.

¹⁰ Sinagoga ye kánti Jesu rababa angwane, ni iti küde ngrötani kwärä nämä yete angwane, nitre bariseo tö rababa Jesu kitai ngise, käkwe nieba ie:

¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä kä bien nie ni bren miketa quinta köbö jadükakrä näire ya? nieba kwetre Jesuye.

¹¹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

¿Mun mden kwe obeja tädre krati abko köbö jadükakrä näire betadrekä nguse munkän, ye mun ñan janandre dentari jakrä ya? Jänri, mun janandre dentari jakrä. ¹² Ni bäri ütiäte obejakrä, ye mdenbtä abko ni rabadre ni bren miketa quinta köbö jadükakrä näire abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye kätä köböi bien nie, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

¹³ Ye btäräbe Jesukwe nieba ni kise ngrötani yeye:

Küde ngököte, nieba kwe ie.

Ye btäräbe ni ye käkwe küde ngökateba angwane, kise rababata kuin jökrä ie, kise kuin kwäräkri ye kwrere kise rababata. ¹⁴ Yebtä abko nitre bariseo rikaba ju bäre mda amne Jesu kämikadre ño kwetre abko rikaba kädriere kena jabe kwärikwäri.

Jesu dianinkä Ngöbökwé

¹⁵ Nitre bariseo rababa kukwe miketbe kore Jesu rüere, ye gaba Jesukwe angwane, kä mikakaba kwe yete, akwa rikaba angwane, ni rikaba kwati ben. Ye ngwane abko ni bren bren erere Jesu rababa miketa quinta jökrä. ¹⁶ Akwa Jesu käkwe ñan ja kädriemna ni mda mda ngwärekwé nitre mikaninta quinta kwe yeye. ¹⁷ Kukwe niebare krörö Ngöbökwé niara kukwei niekä Isafás köböire rabadre bare, abkokäre kukwe rakakaba kore:

¹⁸ Monso tikwe abko tä nete ne tuen.

Tikwe niara ne dianinkä jenena jakrä.

Niara tare kri tikwe amne käi nuäre kri tibtä.

Niara nebtä tikwe ja Üai mikadi nüne amne nitre ñakare israelitare, kräke Ngöböta kukwe miketbe kuin abko mikadi gare kwe ietre.

¹⁹ Erere arato, niarakwe ñan ñäkädi ja dokwäre amne kukwe ñan jaradre ji ngrabare ngrente ja dokwäre.

²⁰ Nitre bobre bobre tä mikä kroko trekani kwrere, ye abko niarakwe ñan juandi ngwarbe.

Erere arato, ñotra jutra mikata krire amne ngübü aibe tä nebe neen krä chi käne, ye kwrere nitre tödekaka krire niarabti tä, ye abko niarakwe ñan di gadrekäta jire chi abti Ngöbö jatadi kukwe ükete metre nikrä ni rüebe.

²¹ Amne nitre ñakare israelitare abko käkwe tödekadi niarabti,

Isafás 42.1-4

abko niebare kore Isafakwe abko erere rababa bare Jesubtä.

Beelzebú nämane Jesubtä nie namani rüere (*Marcos 3.20-30; Lucas 11.14-23; 12.10*)

²² Yebti ni iti ie kä tuen ñakare amne kukwe ñakare arato abko btä üai käme nämane nüne abko järükaba Jesu kánti angwane, Jesukwe

mikabata quinta, aisete kä rababa tuenta ie, rababa blite kuin amne üai käme juantariba mento btä Jesukwe arato. ²³Yebtä abko nitre näma Jesube yete abko ñan tõi rababa krütare jökrä Jesubtä, kä rababa niere:

¿David mräkäkri Ngöbökwe ni diandrekä iti abko rükadre niebare, ni ye abko Jesu noko ara ya ño amarebti se? rababa niere.

²⁴Akwa kukwe ye jarabare nitre bariseoye angwane, rababa niere krörö Jesu rüere:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, ye aibe käkwe ja di biani ni nokoye abko diebti tä üai kämekäme juentari mento se, rababa niere Jesu rüere.

²⁵Nitre bariseo rababa töbike blo kore Jesu rüere, ye Jesukwe gaba btätre, abtä nieba kwe mda ietre:

Kä mdente erere kánti nitre nünanka yete käkwe ja ñäkädrebtì ketebu rükäre jabe kwärikwäri, ye ngwane nitre ye tä kä juen ngwarbe au jakän. Erere arato, juta amne ni ja mräkäre nünanka ketetibe käkwe ja ñäkädrebtì ketebu rükäre ja rüere kwärikwäri, ye ngwane nitre ye ñan rabadre nüne jire chi mda ketetibe, aisete juta amne ju juandre ngwarbe au jakän kwetre. ²⁶Ye kwrere arato, Satana ara käkwe ja juandretari mento angwane, Satana ara jire tätre rüere ja rüere ñan ñan. Satana käkwe ja ñäkädrebtì ketebu ja rüere kwärikwäri au, ye ngwane Satana di tädre kri janknu ya niere tie munkwe. ²⁷Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, diebti tita üai käme juentari mento munta niere tibtä, aisete nitre reketaka munkri ye abko ie nireta ja di bien üai käme juantarikrä mento abko ti tö nibi ngwiantari munye. Niaratre tä üai käme juentari arato, aisete munta ñäke blo tibtä abko bä mikata niaratrebtä, aisete mun kitadre ngise kwetre ruen tie. ²⁸Akwa tita üai käme juentari mento Ngöbö Üai Deme diebti era metre, ye ngwane Ngöbö nukanina gobrane mun ngätäite abko bä mikata tikwe.

²⁹Kukwe nebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö: Satana abko ni dite kwrere. Ni dite tä ju jen kwe ngibiare ni gokä ngäniene angwane, ni dite nünanka gwi ñan mäkärete angwane, ni gokä ñan raba jire iti, kä rabadre jändrän kwe denkä kän. Akwa mäkärete angwane, ni gokä rabadre jändrän kwe denkä jire jökrä kän. Ye kwrere ni ye btä üai käme tä abko ju Satanakwe kwrere. Ti bäri dite Satanakrä aisete, ti raba üai käme juentari mento nibtä Satanakän, ni gokäta jändrän denkä ni dite kän ye kwrere.

³⁰Ye abko nire nire ñan tä nekete tibe, ni ye abko tä rüere ti rüere amne, nire nire ñan tä sribire gwaire tibe abko tä sribi tikwe metekä jirekäbe tikän. ³¹Ne aisete ti bike niere krörö munye: Ni kä nebtä käkwe ja mikadre ngite ño erere Ngöbö rüere amne ñäkädre taretare kwe Ngöbö rüere, akwa ye Ngöbökwe diandrekä mento btätre; akwa ñäkädre käme taretare kwe Ngöbö Üai Deme ara jire rüere ne ngwane, Ngöbökwe ñan

diandrekä jire chi mento btä. ³²Erere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo, rüere nire nire käkwe ñäkädre taretare, akwa ye abko Ngöbökwe diandikä mento btä; akwa nire nire käkwe ñäkädre käme taretare Ngöbö Üai Deme ara jire rüere ne ngwane, Ngöbökwe ñan kukwe ye diandrekä jire chi mento btä, aisete rabadi ngite kärekäre Ngöböye kä ne ngwane amne kärekäre rabadi ngite janknu Ngöböye abko ti tö nibi niei munye, nieba Jesukwe.

Jesukwe kukwe bä mikani kri ngwä kuin amne kri ngwä käme btä
(*Lucas 6.43-45*)

³³Yebti Jesukwe niaratre kukwei bä mikani kri ngwä kwrere, käkwe nieba mda ietre: Kri kuin aibe ngwäta nebe kuin amne kri käme aibe ngwäta nebe käme arato, aisete kri ngwä ño ño yebtä abko kri mden kuin amne mden käme abko tä nüke gare nie. ³⁴Mun abko tbi krübäte kwrere jire, aisete mun moto amne mun töi kämekäme, ye abko munkwe kukwe kuin niedre ño se. Ni moto ño amne ni töi ño, ye kwrere nita blite. ³⁵Ne aisete ni moto kuin ne ngwane, nita blite kuin ni mda mda die mikakrä, akwa ni moto käme ne ngwane nita blite ngwarbe diän diän jirekäbe, ye abko ñan tä ni mda mda die mike, ñobtä ñan angwane niara abko töi käme, yebe tä nüne. ³⁶Akwa ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kä mrä angwane, Ngöbö jatadi kukwe ükete ni jökrä kräke angwane, ñobtä munkwe kukwe diän diän niebare ngwarbe ye abko mikadi gare jökrä Ngöbö ngwärecri. ³⁷Ne aisete mun kukwei jen munkwe ye ara jire köböire mun ngite ñakare, niedi Ngöbökwe munye o, mun ngite, niedi kwe munye arato. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye
(*Marcos 8.12; Lucas 11.29-32*)

³⁸Yebtä abko nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre käkwe nieba mda Jesuye:

Dirikä, Ngöbökwe ma juani bkänä ya, ñakare ya abko nun tö nibi gai metre, aisete sribi kri ñan tuabare nuene jötrö nun okwäbti tuadre nunye nete, nieba kwetre Jesuye.

³⁹Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Mun nünanka kä ne ngwane abko moto kämekäme amne munta Ngöbö tarere munta niere, akwa käre munta niara tuemetre, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwäbti, ie mun töta nebe, akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chi mun okwäbti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngöbö nämane Jonábe, käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare Jonákrä, ye kwrere aibe Ngöbökwe bä mikadi mun kräke. ⁴⁰Jonás käkwe nünabare köbömä dibire rare gwa

kri teri, ye kwrere arato ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne rabadi köbömä dibire rare dobote nguse. ⁴¹Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, nitre nünanka kira juta Nínivete abko käkwe mun nünanka mtare ye kitadi ngise, ñobtä ñan angwane Jonás nikani Ngöbö kukwei niere nitre Níniveboye angwane, niaratre käkwe Ngöbö kukwei mikani täte amne kukwe kämekäme kitani jökrä temen kwetre Jonás kukwei köböire. Akwa tita nete mtare abko bäri ütiäte kri Jonákrä amne mun ñan tö ti kukwei mikai era jae, aisete rakadikä kore munbtä. ⁴²Erere arato, Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, jreina nünanka mobe mötarikri^h nükani kira basare jrei Salomónye ye käkwe mun kitadi ngise arato, ñobtä ñan angwane Salomón nämane kukwe töbtä töbtä niere, ye jreina mobe jatani kukwe nuen jakrä, akwa tita nete abko bäri ütiäte kri Salomónkrä abko mun ñan tö ti kukwei nuai, aisete rakadikä kore munbtä, nieba Jesukwe.

Üai käme tä niken mento, bti tä nüketa nibtä
(*Lucas 11.24-26*)

⁴³Yebti Jesukwe nieba:

Mdakäre abko, ni iti btä üai käme tädre nüne, abti üai käme ye juandretari mento btä, üai käme rikadre ngwarbe kwäräkwarä kä känene jadükakrä jae kä kaibete, akwa kä ñan kwandre jire chi ie jadükakrä.

⁴⁴Abtä rabadre töbike krörö: Ni nämane ju kwrere tikwe abko te ti nämane nüne, ye kánti ti bike nikenta, üai käme rabadre nütüre. Ye erere bkänä, üai käme ye rikadreta ni ye kánti, rabadreta yete angwane kä sökaninkä merebe gwita temen amne kä ükaninte kuin gwita, akwa kä tökare, ni ñakare nüne gwi, kwrere jire ni ye kwandre üai kämeye. ⁴⁵Angwane jötrö ngwarbe üai käme ye rikadre betekä, käkwe üai bäri kämekäme niarakrä kändandre Krä kükü mda ja mukore, bti rikadre nünenta jökrä ni yebtä. Üai käme ye rabadrera nünenta kore ni yebtä angwane, ni ye rabadre ja tare nike bäri krübäte mda üai käme kisete, ye kwrere rakadikä mun nünanka kä ne ngwane yebtä. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Nire abko Jesu mräkä era metre
(*Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21*)

⁴⁶Jesu nämä blite kore angwane, niara meye btä etbakantre rükaba jiebti abko tö rababa blitai ben, akwa niara meye btä etbakantre rababa ju bäre, ⁴⁷aisete ni iti käkwe nieba Jesuye:

Ma meye amne ma etbakantre tä ju bäre nokote abko tö nibi blitai mabe, nieba kwe ie.

h 12.42 *Jreina nünanka mobe mötarikri.* Jreina ne abko nämane gobrane kä kädian nämane Saba kánti. Kukweta tikani btä 1 Reyes 10.1-13 yebtä.

⁴⁸Abtä Jesukwe nieba mda ni yeye:

¿Nire abko ütiäte tikrä ti meye kwrere amne nire abko ütiäte tikrä ti etbakantre kwrere amarebti ye? nieba kwe.

⁴⁹Bti nitre ja töitikaka ben nämä yete, yebtä kise kitaba kwe, käkwe nieba mda:

Nire nire ütiäte ti meye tikwe kwrere amne ti etbakantre kwrere era metre abko erere tä nete ne, ⁵⁰ñobtä ñan angwane ti Rün kä käinbti ye nire nire käta kukwei mike täte, ni ye abko ti etba tikwe, ti ngwai tikwe amne ti meye tikwe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Dobo ketabkä, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8)

13 ¹Abti Jesu rikaba ju bäre angwane, rikaba Ñö Okwä Kri Galilea, kanti rababa tākānintbe ñö okwä köräbti. ²Ye ngwane abko, ni kwati käkwe ja ükākroba niara kukwei nuakäre. Abtä Jesu rankwaba rute, rababa tākānintbe amne, nitre käkwe ja ükākroba kwati btä ye abko rababa jökrä ñö köräbäre jateta temen. ³Angwane Jesukwe kukwe keta kabre bä mikaba dirikäre ietre, käkwe nieba krörö:

Bati ni nikani iti nura metekä. ⁴Nura metaninkä kwe angwane nura ruäre nikani mate ji ngrabare temen, ye abko nukwä jatani, käkwe kwetani jökrä kän. ⁵Nura ruäre abko nikani mate jäkwatabti temen, ye kanti abko dobo ñakare bökän, aisete nura ye nukani mure jötrö, akwa dobo ñakare mente nguse, ⁶bti ñänä jatani ngire, käkwe nura mu ye kukwani jökrä amne ngätri ñakare arato, aisete ngrötaninkä jökrä. ⁷Nura ruäre abko nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite, ye abko nukani mure arato, akwa kökrä ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yebti ta, käkwe kämikani. ⁸Akwa nura ruäre abko nikani mate dobo kuinte, ye abko nukani mure amne, rirabare tuärebe amne ngwä namani kabrekabre btä. Datire datire ngwä namani gre ketarike, ruäre abko ngwä namani gre ketamä amne ruäre abko ngwä namani gre bti krä jätä btä. Ne abko nakaninkä kore. ⁹Nire nire käta ti kukwei nuen, ye abko olo tärä ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokäre, nieba Jesukwe ni kwati yeye.

Ñobtä Jesukwe kukwe bä mikani

(Marcos 4.10-12; Lucas 8.9-10)

¹⁰Angwane nun ja töitikaka Jesube käkwe krötäba ja ken ben, käkwe nieba krörö ie:

Ñobtä mata kukwe bä mike bti mata dirire nitre kwati seye, nunkwe nieba Jesuye.

¹¹Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa Ngöböta mike gare munye, akwa nitre se abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aisete tita

dirire kore. ¹²Mdakäre abko, nire nire ie Ngöbö Kukwei nüke gare, ye abko ie Ngöbökwé ja kukwei biandi bäri mda amne Ngöbö Kukwei rabadi gare bäri kabre mda ie; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöbökwé diandiká jökrá kán.

¹³Ye mden kisete, tita kukwe bá mike btá tita dirire nitre kwati seye, ñobtá ñan angwane

nitre se ie kä tuen kuin kwrere, akwa tita sribi nuene okwábtí abko tuen ñakare ietre.

Erere arato, ni kukwei ruen kuin ietre kwrere, akwa tita blite abko ñan tá nebe nüke gare ietre.

¹⁴Kukweta nakenká kore nitre sebtá mtare angwane, kukwe niebare ni Ngöbö kukwei nieká Isaíakwe abko tá neme bare abko krörö:

Munkwe ti kukwei nuadi blite bäri, akwa tita dre niere ñan rükadi gare munye.

Erere arato, tita sribi nuene mun okwábtí, ye abko munkwe tuadi bäri, akwa drekäre tita sribi ye nuene abko ñan jatadre munye, ¹⁵ñobtá ñan angwane nitre noko kákwe ja dokwá mikanina ribi ti kukwei kráke, aisete ñan tö namani sribi tikwe tuai.

Erere arato, ñan tö namani ti kukwei nuai, kákwe ja olo gu dikani ti kukwei ngániene amne, ñan tö namani sribi tikwe tuai, abkokäre ja okwá jue mikani kwetre.

Mdakäre abko, ti kukwei ñan rükadre gare ietre amne tikwe ñan diandretari, abkokäre nuenbare kore kwetre,

Isaías 6.9-10

niebare Isaíakwe. ¹⁶Akwa mun abko btá kä rabadre nuäre, ñobtá ñan angwane mun abko okwá tärá sribi tikwe tuakäre amne mun olo tärá ti kukwei nuakäre, ye abko käi rabadre nuäre munbtá. ¹⁷Ne aisete ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Sribi tikwe tuata ja okwá jenbti munkwe amne ti kukwei nuata ja olo jenbti munkwe, ye abko nitre Ngöbö kukwei nieká kwati nünanka kira amne nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekwé kwati abko tö namani tuai amne tö namani kukwei nuai, akwa erere tuani ñakare kwetre amne kukwe nuani ñakare kwetre kira, nieba Jesukwe nunye.

Dobo ketabká tá dre niere abko nere

(Marcos 4.13-20; Lucas 8.9-15)

¹⁸Jesukwe nieba mda:

Mdakäre abko, ni nura metakaka, btá tikwe kukwe bá miri ye abko tá dre niere metre abko kukwe nuen munkwe. ¹⁹Ngöbö kite gobrane ni ngätäite, ye abko nire nire káta kukwe nuen, akwa ñan tá nüke gare ie, ni ye abko nura nikani mate ji ngrabare ye kwrere, ñobtá ñan angwane Ngöbö Kukwei tá nebe nura kwrere btá, akwa diablu tá kite, káta Ngöbö

Kukwei ye denkä jökrä töite, mden nini tikwe ye. ²⁰ Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen, ye btäräbe käta nebe nuäre btä kare ngäbti, ni ye abko nura nikani mate jäkwatabti ye kwrere, ²¹ ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatabti abko ngätri ñan nämane bökän, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti, bti bä jötrö tä näin Ngöböbe, akwa tädre niken ja tare nike tödekabtä Ngöböbti, ye btäräbe tä Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenta ja jiebtä. ²² Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen bäri jändrän kä nebtä jiebtä, erere tä ja töi mike bäri sribi kä nebtä jiebtä amne tä ngwian tarere bäri, ye abko käta ngökö. Ne aisete ni ye abko nura nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yebtä, aisete nura ngatani ngwä namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tä sribi nuene ñakare Ngöbökrä. ²³ Akwa ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä nüke gare ie, käta niken sribi kuinkuin nuene bätäkä ngwarbe Ngöbökrä, ye abko nura nikani mate dobo kuinte abko rirabare kuin amne ngwä kuinkuin namani gre ketarike, ruäre gre ketamä, ruäre abko gre bti krä jätä, kwrere jire ni ye tä sribi nuene Ngöbökrä abko kukwe kore bä miri tikwe ye, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe bä mikani trigo amne nura kämenbtä

²⁴ Yebti ni jen Ngöbökwere rabadre nüne ni kämekäme ngätäite abti kä mrä angwane Ngöbökwere mikadi nüne jenena jabe, ye bä mikakäre Jesukwe nieba krörö ni kwati yeye:

Ngöböta kite gobrane nibti ye rüere abko kukweta niken nakenkä, ne kwrere ti bike niere munye: Bati ni iti käkwe trigo nurai kuin metaninkä tirete jakrä, ²⁵ akwa ni jökrä nikani kibien angwane, kä bkänkä ye rüe jatani tiebe käkwe nura käme nökan trigo nurai kuin ye ngätäite, bti nikaninta. ²⁶ Yebti trigo rirabare, namani ngwäre angwane, nura käme ye ngwä namani arato abko sribikätre käkwe gani. ²⁷ Angwane sribikätre ye nikani kä bkänkä kanti, käkwe niebare ie: Nun dänkien, makwe trigo nurai kuin metaninkä tirete jakrä, ¿se ño kanti abko nura käme se namanina tirete mae arato se? niebare kwetre. ²⁸ Abtä kä bkänkä käkwe niebare ietre: Ti rüe nükaniti ita nura käme metekä tiebe tirete tie kwrere ye, niebare kwe. Angwane sribikätre ye käkwe niebare mda ie: ¿Nun rikadre nura kämekäme se erere jäkekä jökrä, ie ma tö nibi ya? niebare kwetre. ²⁹ Akwa kä bkänkä käkwe niebare mda ietre: Ñakare. Mun ñan rika jäkekä, ñobtä ñan angwane mun rikadre nura mu kämekäme ye jäkekä mtare angwane, trigo mu kuin ye räkädrekä ben gwaire siba. ³⁰ Ne aisete tuadremetre niren ketetibe abko trigo öta näire angwane, tikwe trigo ötaka juandi ye abko käkwe nura kämekäme ye erere ükadikrö käne jenena mento, bti makädite jökrä kwetre, käkwe kukwadi ñukwäte amne trigo ngwä kuinkuin ye erere abko ötadi kwetre, bti ju nura ngwä

ükakrä tikwe, ye kánti kitadi gwi kwetre tikrä, niebare kä bkänkäkwe abko nakaninkä kore se, nieba Jesukwe.

Jesukwe kukwe bä mikani mostasa nuraibtä amne lebadurabtä
(*Marcos 4.30-34; Lucas 13.18-21*)

³¹Yebti Jesukwe kukwe mdara jire bä mikaba, käkwe nieba:

Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti käkwe mostasa nurai nökanı tirete jakrä. ³²Nura jökrä munkwe, ngätäite mostasa nurai ye abko bäri kiakia, akwa nökadre tirete angwane, rabadre bäri kri nura jökrä bti ta angwane, nukwä jatadre nüne mostasa krie ye küde ngrabare, ye kwrere jire käne Ngöböta kite gobrane ni braibe bti, akwa mrä angwane Ngöbö rabadi gobrane ni kwatibti abko bä mikata nura chi yebtä, nieba Jesukwe.

³³Erere arato, Jesukwe kukwe mdara jire bä mikaba, Ngöböta gobrane ni braibe bti käne, akwa mrä rabadi gobrane ni kwatibti ye bä mikakäre, käkwe nieba krörö:

Ngöböta kite gobrane nibti, ye abko rabadi niren lebadurata niren ye kwrere abko krörö: Meri iti käkwe lebadura kitani chi arina kabre te, bti mritani kwe abti lebadura nikani arina kabre ye näre jökrä, nieba Jesukwe.

³⁴Jesukwe kukwe bä mikaba jökrä kore, btä blitaba kwe ni kwatibe amne niara nämane dirire angwane, käre kukwe bä mikaba kwe, aibe bti diriba kwe. ³⁵Jesukwe diriba kore, yebtä abko ni Ngöbö kukwei niekä kira käkwe kukwe niebare abko erere rababa bare abko krörö:

Tikwe kukwe bä mikadi, bti tikwe blitadi amne, Ngöbökwä kä dätebare kena, abti kä nüke mtare kukwe ruäre nämane kaibe tiebe Ngöbökwä abko tikwe niedi,

Salmos 78.2

abko ni Ngöbö kukwei niekä käkwe niebare kore Jesubtä, ye erere rababa bare.

Kukwe nura kuin amne nura käme ye tä
dre niere abko Jesukwe niebare

³⁶Yebti Jesukwe nitre kwati ye mikateba yete, bti rikabata nebeta gwi. Angwane nun ja töitıkaka ben käkwe krötaba ken, käkwe nieba ie:

Nura mu kämekäme namani tirete makwe nini, ye abko tä dre niere metre abko makwe niedreta nunye abko nun tö nibi ribei mae, nunkwe nieba Jesuye.

³⁷Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko nura kuin metakaka ³⁸amne kä temen ne abko tire kwrere. Nire nire bti Ngöböta gobrane ye abko trigo nurai mu kwrere amne nire nire tä nekete diablukri ye abko nura

kämekäme mu ye kwrere. ³⁹Amne ti rüe nura kämekäme metakaka ye abko diablu ara jire amne, kä nura öta näire ye abko kä mrä kä ne näin ta abko bä mikata amne nitre nura ngwä ötaka ötaka abko angeletre Ngöbökwé. ⁴⁰Amne nura kämekäme ötata, bti kitata ñukwäte kukwadre, ye kwrere rakadikä kä mrä angwane, ⁴¹aïsete kä mrä angwane ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne käkwe angeletre tikwe juandi angwane, nitre bti Ngöböta gobrane, ye ngätäite nire nire köböite ni mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere amne nire nire kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko angeletre ye käkwe ükadikrö jökrä, ⁴²bti ñukwä jutra ngire krübäte te nitre ye kitadi jökrä kwetre. Ye kánti abko ni jökrä rabadi ja müaire krikri be amne tu ngöbe rabadi cherere jabtä ja tare nika kïsete. ⁴³Angwane nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekrï abko btäre kä rabadi nuäre amne ñänä träta nebe dirare, ye kwrere jire kä rabadi btäre kä nuärete Rün Ngöbö kwe kánti. Nire nire këta ti kukwei nuen käkwe kukwe ne ketate ja olote. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe bä mikani ngwian kabrebtä amne perlabtä

⁴⁴Yebti Jesukwe nieba krörö mda:

Kä gobrankrä Ngöbökwé abko ngwian kabre tädre rükaninte dobote nguse ye kwrere abko krörö: Ni iti nämane sribire ye kánti ngwian kabre ütiäte kri ye kwani ie angwane, niara käkwe ngwian ye ükaninta känime kä ye kánti. Abti nikani, käkwe jändrän kwe erere rürümoinbare jökrä, bti nikani käkwe kä ye kökani jakrä, niara rabadre ngwian kabre ye bkäne abkokäre. ⁴⁵Mdakäre abko, ni bti Ngöböta gobrane, ngätäite kukweta nakenkä krörö arato: Ni iti jändrän ütiäte ütiäte rürümoinkä rikai perla kuin¹ känene kökadre jae. ⁴⁶Erere bkänä, perla kuin ütiäte kri kwani ie angwane, nikani käkwe jändrän kwe erere rürümoinbare jökrä, bti nikani käkwe perla ye kökani jakrä.

Jesukwe kukwe bä mikani kradebtä

⁴⁷Erere arato, krade kitata ñöte angwane gwa bätäkä ngwarbe tä niken te, ye kwrere ti bike Ngöbö gobrain bä mike abko krörö: ⁴⁸Nitre gwa gaka tä krade kite ñöte gwaye. Yebti gwa tärä niken kabre kradete angwane, tädre jäke jate ñö köräbti. Tärä nebe ngwena ñö köräbti angwane, tätre niken ükekrö. Gwa kuinkuin erere tätre ükekrö kutiate jakrä amne gwa kämekäme abko erere tätre kitekä. ⁴⁹Ye kwrere kukwe rakadikä kä mrä angwane. Angeletre jatadi, käkwe nitre moto kämekäme Ngöbö rüere diandikä jenena nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekrï ye bäre mento, ⁵⁰bti nitre moto kämekäme Ngöbö rüere ye angeletre käkwe kitadi ñukwä jutrate. Ye kánti niaratre rabadi ja müaire krikri be amne

i 13.45 *perla*. Jändrän kädianta perla ye abko jä kwrere amne bäri ütiäte kri.

tu ngö rabadi cherere jabtä ñukwä jutrate ja tare nika kisete. ⁵¹Yebti Jesukwe nieba mda:

¿Tikwe kukwe nini, ye nü gare jökrä munye ya? nieba kwe nunye. Jänri, nunkwe nieba käre.

⁵²Angwane Jesukwe nieba krörö mda nunye:

Ngöböta gobrane ño nibti, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre mden mden tätre ja töitike, ye ngwane ni ju bkänkä ye kwrere jire tätre nebe, ñobtä ñan angwane jändrän ño ño tä ükani kwetre gwi, ye ngätäite jändrän mden abko mräre amne mden abko kira diankata kwetre abko tä mike gare ietre, ye kwrere nitre dirikä käta kukwe mräre amne kukwe nakaninkä kira dirire, nieba Jesukwe nunye.

Jesu mikani ütiäte ñakare ja käite Nazarete

(Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30)

⁵³Jesukwe kukwe bä mikaba jökrä kore, bti blitaba ünän jökrä kwe, bti kä mikakaba kwe kä ye kanti amne rikabata ja käite. ⁵⁴Rikaba nebeta ja käite Nazaret angwane, rikaba dirire sinagoga angwane, ni jökrä ñan töi rababa nebe krütare niara kukwei nuare, kä rababa niere jae kwärikwäri:

¿Ni noko käkwe ja töitikani mdente amarebti kukwe gare krübäte dikaro ie se? ¿Erere arato, sribi kri ñan tuabare se abko tä nuene ño amarebti tarä nebe bare ie se? ⁵⁵José sribikä kri kukwänbtä abko ngobo kwrere nibi tuen nunye. Erere arato, niara meye abko María amne etbakantre abko Santiago, José, Simón amne Judas ñan ñan. ⁵⁶Mdakäre abko, ¿niara se ngwai tätre nüne jökrä ni ngätäite nete ruen tie ya amarebti mtare di kri dikaro se abko kwani mdenkri ie se? nitre nünanka Jesu käite ye rababa niere Jesubtä.

⁵⁷Amne Jesu kukwei namani tare btäre. Abtä Jesukwe nieba krörö ietre:

Ni Ngöbö kukwei niekä mikata ütiäte kä mda mdabti, akwa ja käite btä mräkä juete abko mikata ütiäte ñakare nieta. Ye kwrere, mun ñan tä ti mike ütiäte jae. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁵⁸Angwane nitre nünanka kä ye kanti ñan rababa tödeke Jesubti. Abtä sribi kri ñan tuabare abko Jesukwe nuenba ñakare kabre kä ye kanti.

Juan Bautista müre ketani

(Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9)

14 ¹Kä ye ngwane abko, Herodes Antipas nämane gobrane kä Galileate angwane, Jesu namani sribi kri ñan tuabare nuene abko gani kwe. ²Angwane nitre sribikä Herodekrä, ie Herodekwe niebare krörö Jesubtä:

Juan Bautista tikwe kämikamna, ye ara jire Ngöbökwé mikaninta nire, aisete di tarä sribi kri ñan tuabare nuenkrä ye, niebare kwe sribikäye.

³⁻⁴ Herodes käkwe niebare kore, ñobtä ñan angwane niara etba Felipe nän muko kädian nämane Herodías abko diani kwe kän. Yebtä abko Juan Bautista käkwe niebare Herodeye: Ma etba nän muko se makwe ñan mikadre jire ja ken kän, Juan nämane niere. Ye dokwäre abko Juan Bautista kamna ngite Herodekwe, bti kitamna ngite kä teri kwe, ye nukaninta töre ie, käkwe ñäkäbare kore. ⁵ Herodes tö namani Juan müre ketai ñäkä dokwäre jae Herodíabtä, akwa ni kwati nämane Juan mike ütiäte jae ni Ngöbö kukwei niekä kwrere, aisete nitre ye abko jürä namani Herodebtä. Abtä Juan müre ketani ñakare kwe.

⁶ Akwa bati Herodes därebare ye köböi erere nukaninta angwane, Herodekwe bieta nuenbare jae kä ngwiankäre nuäre jabtä. Ye erere ni jökrä nükani angwane, Herodías ngänkän bati nikani tärä mike kwäräkwärä se kwrere nitre nübaibare Herodekwe ye okwäbti. Herodías ngänkän namani tärä mike nuäre kwäräkwärä, ye abko käi namani nuäre krübäte Herodebtä, ⁷ käkwe ja kukwei biani krörö ie:

Ma tö dreye erere makwe kärä tie angwane, tikwe biandi mae, niebare kwe ie.

⁸ Angwane Herodías ye abko käkwe ngänkän ye töi diani, aisete niebare krörö kwe Herodeye:

Makwe Juan Bautista dokwä mika blatote. Makwe bian tie nete, ie ti tö nibi, niebare kwe Herodeye.

⁹ Yebtä abko, Herodes moto namani ulire mda, akwa nitre nübaibare kwe ye okwäbti ja kukwei biani kwe, aisete ñan tö namani ja kukwei kitaita temen, käkwe Juan dokwä biamna blatote Herodías ngänkanye. ¹⁰ Ye erere bkänä, Juan Bautista nämane ngite kä teri abko Herodekwe dokwä tikakamna, erere dokwä tikaninkä, ¹¹ bti Juan dokwä ye mikani blatote, jänikani, biani Herodías ngänkän bati yeye angwane, niara käkwe bianinbe meye Herodíaye mda.

¹² Yebti Juan nämane ngite, ye kánti nitre nänkä ben nikani nebe angwane, Juan ngwäkä jänikani kwetre, bti doboi mikani kwetre. Abti Juan müre ketanina abko nikani niere Jesuye mda.

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-15)

¹³ Juan Bautista ara nukaninta nire abko Herodes namani nütüre Jesubtä, ye gaba Jesukwe angwane, kä mikakaba kwe kä ye kánti mda amne rankwaba rute, bti rikaba kä kaibete Nö Okwä Kri Galilea kwärä nakri. Angwane nun aibe rikaba Jesube, akwa Jesu rikaba ye nitre nünanka ja ken juta ngrabare yere käkwe gaba angwane, rikaba jökrä kä nötabti ta nebe Jesu ngäbti. ¹⁴ Yebti Jesu rikaba nebe ñö köräbti angwane nämä rute, rankwaba timon, ye btäräbe nitre rababara kwati yete ngibiare ngäbti, btä okwä rababa. Angwane rababa tuen bobre Jesuye

amne nitre bren bren ngwian nämane kwetre, ye Jesukwe mikabata quinta jökrä kräke. ¹⁵Yebti kä jataba dere angwane, nun ja töitikaka Jesube käkwe krötaba ja ken ben, käkwe nieba ie:

Kä kitera dere amne nita kä kaibete nete. Ne kanti mrö ñakare, aisete nitre noko rikadre mrö kökö jae jutate, abkokäre juenta jirekäbe, nunkwe nieba.

¹⁶Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ñöbtä niaratre rikadreta, ie mun tö nibi. Niaratre buke munkwe, nieba kwe nunye.

¹⁷Abtä nunkwe nieba mda ie:

Ban kunrikebe amne gwa krobu aibe tä nikwe, ¿se abko ni kwati se bukadre ño te? nunkwe nieba Jesuye.

¹⁸Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ban kunrike amne gwa krobu ye ngwen tie nete, nieba kwe.

Ye erere nunkwe bianba ie. ¹⁹Angwane nitre nämä kwati yete, ye Jesukwe juanba täke jökrä temen temen mikäbti, bti ban kunrike btä gwa krobu, ye Jesukwe dianba kisete, käkwe nikraba kä käinbti amne kuin nieba btä kwe Ngöböye, bti ötakaba oto kiakia kwe, bti bianba kwe nun ja töitikaka benye angwane, nunkwe dräiba jökrä nitre kwati yebti. ²⁰Nitre kwati ye käkwe mröba trinetrine jökrä, bti ni jökrä käkwe mröba ünän angwane, ban btä gwa oto rabateba abko nun ja töitikaka Jesube käkwe ükkröba kutia kwä jätäbti kubu jire. ²¹Nitre kwati käkwe mröba yete abko ni brare brare aibe nämä mili krärike jire käkwe mröba amne, nitre merire merire btä ngäbäkre bati kiakia käkwe mröba arato, akwa ye tanba ñakare abko rakakaba kore se.

Jesukwe dikakabare ñöbti
(*Marcos 6.45-52; Juan 6.16-21*)

²²Yebti nun ja töitikaka Jesube abko rikadre niara käne nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye kwärä nakri, ie Jesu tö namani, aisete nun juanba rute kwe, akwa niara abko rababa nitre kwati ye juenta. ²³Abti nitre kwati ye nikaninante jökrä angwane, Jesu nikani kaibe nebe ngitiobti blitakäre Ngöböbe. Yebti kä namanina iko angwane, Jesu nämane kaibe ngitiobti blite Ngöböbe. ²⁴Angwane ru te nun nämä näin ye abko rikabara mente ñöbti amne kä jate abko rababa mobe köre. Angwane ñö jataba romon, rababa ru kitekä nekwäre sekwäre, ñöbtä ñan angwane müre rababa mate nun ngäbti, ye abko rababa ñö kitekä kore, kä rababa ru ngrükete nunbe.

²⁵Yebti kä jatabara ngwen ja ken dekä angwane, batibe Jesu rikaba dikekä ñöbti nun ngäbti. ²⁶Jesu jataba dikekä ñöbti, yebtä nun ja töitikaka ben okwä rababa angwane, nun rekwetakaba krübäte amne nun rababa ngrente krikri be amne kä jürä rababa krübäte nunbtä käkwe nieba:

¡Ni bákái kite ni ngäbti ye! nun rababa niere.

²⁷Akwa Jesu abko kákwe nieba nunye:

Mun ñan rekwetaka ngwarbe. Tita nän, aisete munkwe ñan ti jürä ngwian, nieba kwe nunye.

²⁸Angwane Pedro kákwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ma ara tä dikekä ñöbti bkänä ne ngwane, ti rikadre dikekä siba ñöbti nebe ma kánti abko niere tie, nieba kwe ie.

²⁹Jakwe, nieba Jesukwe ie.

Ye erere bkänä, Pedro nämä rute, rankwaba timon ñöte, rikaba dikekä ñöbti Jesu kukwäre. ³⁰Akwa müre rababa mate dite Pedrobtä rababa tuen Pedroye, abtä rekwetakaba mda. Ye btäräbe jataba niken neen ñöte nguse, abtä ngrateba kri krörö kwe Jesuye:

¡Ti dentari ti Dänkien! nieba kwe Jesuye.

³¹Ye btäräbe Jesukwe kaba küdebti, kákwe nieba mda ie:

¡Ye ñöbtä mata tödeke chi dikaro tibti ye! Ti di tärä täte ma mikakrä dikekä ñöbti abko makwe ñan miri era jae ye, nieba Jesukwe Pedroye.

³²Yehti Jesu rankwaba rute Pedrobe angwane, müre rabababe kwekbe jökrä.

³³Angwane nun nämä rute ye erere rababa jökrä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki, kákwe nieba ie:

¡Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä! nunkwe nieba Jesuye.

Jesu btä nitre ja töitikaka ben nükani juta Genesarete

(Marcos 6.53-56)

³⁴Yehti nun rikaba nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye kwärä nakri kä Genesarete. ³⁵Angwane nitre nünanka yete, ie Jesu rükaba gare, aisete jötrö ngwarbe Jesu nükani abko mikaba gare kwetre jabtä kä ngrabare temen kä ye kánti. Angwane ni kwati rükaba mräkä bren bren ngwena Jesu kánti, Jesukwe mikadre quinta abkokäre. ³⁶Angwane nitre bren bren ye abko Jesukwe tuadremetre dän körä aibe nuenbtä jabtä amne rabadreta quinta abko mräkä rababa ribere ie. Ye erere bkänä, nitre bren bren rababa dän körä aibe nuenbtä Jesubtä angwane, rababa nebeta quinta batibe jökrä abko rakakaba kore.

Dre dre tä ni mike ngite Ngöbö ngwäreki niebare Jesukwe

(Marcos 7.1-23)

15 ¹Abti bati nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane Jerusalén abko rükaba Jesu kánti, kákwe kukwe ngwiantariba krörö ie:

¿Nun mräkä kirakira kákwe kukwe ükaninte nuendre, ²se ñöbtä abko nitre ja töitikaka mabe käta kite temen se? ¡Ni rabadre dbe Ngöbö ngwäreki, abkokäre ni ngämi mröre, känenkri köbötikadre abti mrödre

abko tä ükaninte kore amarebti nitre ja töitikaka mabe abko ñan tä köbötike jire chi mrökrä se! nieba kwetre Jesuye.

³Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati munye arato abko krörö: ¿Ñobtä kukwe biani Ngöbökwe nuendre nie abko munta kite jökrä temen, bti kukwe ükaninte au jakrä munkwe abko mikata bäri ütiäte jae munkwe? Ye niere tie. ⁴Tita ngwentari, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe niebare krörö:

Mun rün btä mun meye mika ütiäte jae munkwe

Exodo 20.12; Deuteronomio 5.16

amne,

nire nire käkwe ñäkädre tare rün amne meye rüere, ni ye abko kämikadre,

Exodo 21.17; Levítico 20.9

niebare Ngöbökwe. ⁵Akwa mun abko tä niere krörö: Ni iti käkwe niedre rünye amne meye: Jändrän tikwetikwe se erere tikwe biani jökrä Ngöböye, aisete ti ñan raba mun die mike jire chi bti, niedre kwe, ye abko dbe, munta niere. ⁶Ne aisete nire nire käkwe nuendre kore, ni ye abko ñan rabadre rün amne meye die mike jire chi mda abko dbe Ngöbökrä munta niere, ye ngwane Ngöbökwe kukwe biani nuendre abko munta kite temen, kukwe ükaninte munkwe mikakäre ütiäte jae. ⁷Mun ngwarbe ja bä mike kuin nete! Munta ja bä mike kuin, ye mdenbtä abko ni Ngöbö kukwei niekä Isafas käkwe niebare krörö:

⁸Juta ne käta ti mike ütiäte ja kada aibebti, aisete tä ti tarere ñakare era metre.

⁹Tätre ti käikitekä ngwarbe amne, kukwe ükaninte au jakrä kwetre, aibe tätre dirire ti Kukwei täte,

Isafas 29.13

niebare kore Isafakwe munbtä, nieba Jesukwe ietre.

¹⁰Yebti Jesukwe ni jökrä käräba, käkwe nieba krörö ietre:

Ti bike kukwe niere, ne kukwei nuen munkwe angwane, munkwe mika nüke gare jae abko krörö: ¹¹Mrö jökrä kwetata nikwe, ye abko ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, akwa kukwe jökrä käme nita niere ja kadabti ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, nieba Jesukwe ni kwatiye.

¹²Yebtä abko nun ja töitikaka Jesube käkwe krötaba ja ken ben, käkwe nieba ie:

¿Makwe blitaniri ye abko nitre bariseo käkwe kukwe nuri abtä moto nibi romon jökrä, ye makwe gari ya? nunkwe nieba Jesuye.

¹³Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre ye abko ti bike bä mike kri mu kwrere amne, kri mden mden abko ti Rün kä käinbti käkwe nökanı ñakare, ye abko jäkädikä ngätri ngöi jökrä, bti

kitadikä mento, ye kwrere rakadikä niaratretä. ¹⁴Erere arato, ni ie kä tuen ñakare, kwrere jire nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre tätre dikekä, ñobtä ñan angwane Ngöbö gare ñakare ietre amarebti tö Ngöbö kukwei dirire ni mda mdaye. Ne aisete tuemetre dikekä kore, ñobtä ñan angwane ni nibu ie kä tuen ñakare rikadre ja jie ngwena kwärikwäri, ye ngwane niaratre nibu betadrekä gwaire kä mkäte nguse, nieba Jesukwe.

¹⁵Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Makwe kukwe bä miri mröbtä, ye abko makwe dre nini abko niereta nunye, nieba kwe ie.

¹⁶Abtä Jesukwe nieba mda ie:

¿Munta näin raire tibe, akwa tita dre niere abko ñan tä nüke gare jire chi munye arato ya? ¹⁷Tikwe kukwe nini abko krörö: ¿Nita mrö kwete, ye abko tä niken jökrä ni bülete, akwa nita nainkrö angwane, mrö ye kitakata jökrä ta, ye abko gare ñakare munye ya? ¹⁸Nita mröre abti nita kitekäta, akwa kukwe kämekäme nita niere ja kadabti, ye abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita niere, aisete kukwe kämekäme nieta nikwe ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekwé, ¹⁹ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita niere amne nita nuene. Abtä nita ja mike ngite Ngöbö ngwärekwé abko krörö: nita ni mda mda kämike, ni gure käta ja mike gure bati bati tiebe ni mda mdabe. Erere arato, ni merire brare ja mike ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri amne ni jändrän goire ni mda mdakän amne ni blite ngwarbe ni mda mda rüere, erere arato ni ñäke ni mda mdabtä. ²⁰Munta kukwe nuene kore angwane, munta ja mike ngite Ngöbö ngwärekwé, akwa munkwe köbötikadre mrökrä abko ükaninte kira ye erere munkwe ñan mikadre täte, yebtä mun ñan rabadre ngite jire chi Ngöbö ngwärekwé. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Meri ñakare israelitare käkwe tödekani Jesubti

(Marcos 7.24-30)

²¹Yebti Jesu näma yete, ye kanti kä mikakaba kwe, bti rikaba juta Tiro amne juta Sidón kukwäre. ²²Rababa yete angwane, meri iti Canaanbo, ñakare israelitare nünanka kä ye kanti käkwe krötaba Jesu ken, kä rababa ngrente krikri be krörö:

Ti Dänkien, ma jrei David tukwe mräkä. Ti ngwen ruentari tare jae, ñobtä ñan angwane ti ngänkän tikwe btä üai käme tä nüne, käta mike ja tare nike krübäte tikän. Yebtä ti die mike, rababa niere.

²³Akwa Jesukwe ñäkäba ñakare jire chi meri ye käre. Abtä nun ja töitikaka ben käkwe krötaba Jesu ken, käkwe ribeba krörö ie:

Meri se nibi ngrente krübäte dikaro ni jiebtä, aisete ngänkän kwe miketa quinta makwe, bti juenta jirekäbe, nunkwe nieba Jesuye.

²⁴Angwane Jesukwe nieba meri yeye:

Juta israelita tä nianinte obeja kwrere, ye aibe kräke Ngöbökwé ti juani die mike, nieba kwe ie.

²⁵Akwa meri ye abko rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärecri, käkwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, ti die mike, rababa niere.

²⁶Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mun ñakare israelitare abko käme nukro kwrere nieta nitre israelitakwe munbtä, aisete tikwe ma die mikadre angwane, bäsi ban dianka ngäbäkre nikwe kän, bti kita nukroye, ye kwrere tikwe nuendre, nieba kwe meri yeye.

²⁷Angwane meri ye käkwe nieba mda Jesuye:

Jän, ti abra nukro kwrere bkänä nitre israelita okwäte ti Dänkien. Akwa nukro bkänkä tä niken mröre mesabtä angwane, mrö büre tä betekä timontimon abko tätre kwete, ye kwrere tita nete mtare amne makwe ti die mika chi abko ie ti tö nibi, nieba kwe Jesuye.

²⁸Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ti mräkä, mata tödeke kri era metre tibti, nibi tuen tie, aisete tikwe ma die mikadre, ie ma tö nibi, ye erere bikera nebe bare makrä, nieba Jesukwe ie.

Ye btäräbe meri ye ngänkän rababata quinta batibe abko rakakaba kore.

Ni mili kräbkä bukani Jesukwe

(Marcos 8.1-10)

²⁹Yebti Jesukwe kä mikakaba kä ye kánti angwane, rikaba nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye köräbti. Abti rikaba mda ngitiobti, kánti rababa tákänintbe. ³⁰Jesu rababa tákänintbe, ye kánti ni kwati käkwe ja ükkröba btä. Nitre käkwe ja ükkröba kwati Jesubtä ye rikaba mräkä bren bren krörörörö ngwena Jesuye: ni ngüre bren abko kisete näin nakwente, ni okwä kä drümente abtä kä tuen ñakare ie amne ni küde ngrötani aisete küde ruen ñakare ie. Erere arato, ni kukwei ñakare amne ni bren bätäkä ngwarbe bren mda mda kisete abko jëräbaba kwetre, käkwe mikaba Jesu ngotobtä temen angwane, Jesukwe mikabata quinta jökrä. ³¹Ne aisete ni kukwei ñakare abko rababa blite amne ni küde ngrötani abko rababa nebeta quinta amne ni nakwente abko rababa dikekäta kuin amne ni okwä kä drümente abko ie kä rababa tuen. Yebtä nitre kwati ye ñan töi rababa krütare mda kukwe ye tuare amne rababa Ngöbö nitre israelitakwe ye käikitekä jökrä.

³²Yebti Jesukwe nun ja töitikaka ben käräba, bti nieba kwe nunye:

Nitre tä kwati nete se nibi tuen bobre tie, ñobtä ñan angwane kä nena köbömä jire tätre tibe nete amne mrö ñakare kwetadre ietre. Abtä ti ñan

tö nibi juenta mröi ja gwiriete. Nane di krütadre amne kä rötadrede bti ji ngrabare, abtä ti ñan tö nibi juenta mröi, nieba kwe nunye.

³³Abtä nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba mda ie:

Nete kä kaibete amne ni mda nüne ñakare känime nete, ¿se abko mrö kwandre mdente nie ni kwati se bukakrä jökrä? nunkwe nieba Jesuye.

³⁴Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

¿Banta kunbe munkwe? nieba kwe nunye.

Angwane nunkwe nieba mda ie:

Banta kun kükü be nunkwe amne gwa kiakia tä ruäre nunkwe, nunkwe nieba ie.

³⁵Angwane Jesukwe ni jökrä mikaba täke temen, ³⁶käkwe ban kun kükü ye dianba kisete amne gwa kiakia ye dianba kisete kwe arato, käkwe kuin nieba btä Ngöböye, bti ban amne gwa ötakaba oto kiakia, käkwe bianba nun ja töitikaka ben yeye angwane, nunkwe dräiba nitre kwati yehti. ³⁷Angwane nitre kwati ye käkwe mröba trinetrine jökrä, bti ban amne gwa oto rabateba ye abko nun ja töitikaka Jesube käkwe ükkröbata kutia kwä kükü jire. ³⁸Nitre kwati käkwe mröba ye abko ni brare aibe mili kräbkä käkwe mröba amne, nitre merire amne ngäbäkre kiakia näma yete käkwe mröba arato, akwa tanba ñakare.

³⁹Yehti Jesukwe nitre kwati ye juanbata jökrä ja gwiriete, bti Jesu rankwaba rute nun ja töitikaka benbe, bti nun rikaba nebe käkä Magdala ye kanti.

Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye

(*Marcos 8.11-13; Lucas 12.54-56*)

16 ¹Jesu rababa Magdala yete angwane, nitre bariseo amne nitre saduseo rababa Jesu kanti ja tuakäre ben, akwa Jesukwe ja dokwä mikadre kö okwäte, abkokäre rikaba kanti. Jesu abko juani era metre Ngöbökwä ye, ñakare ye abko Jesukwe bä mikadre, käkwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwähti abko rikaba niere Jesuye. ²Akwa Jesukwe nieba krörö ietre:

Käta kite dere angwane, munta niere krörö: Kä jübateniri tain kainta, aisete kä rabadi kuin moren jetbe, munta niere. ³Erere arato, dekä angwane munta niere krörö: Mtare kä bä nibi tain kainta amne kä nibi mütare, aisete kä rabadi käme nüre, munta niere. Kä bäta nebe ño kainta abtä kä rabadi ño köbö kwatirekwatire tä nüke gare kuin munye, ¿se ñobtä abko Ngöböta sribi ño ño nuene ti köböire mtare kä ne ngwane abko ñan tä nüke gare munye se? ⁴Mun nünanka kä ne ngwane abko moto kämekäme amne munta Ngöbö tarere munta niere, akwa käre munta niara tuemetre, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwähti, ie mun töta nebe. Akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chi mun okwähti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngöbö

námáne Jonábe, kákwe sribi kri ñan tuabare nuenbare kráke, ye kwrere aibe Ngöbökwe bá mikadi mun kráke. Abko kore se, nieba Jesu ietre.

Bti Jesukwe ká mikakaba btátre yete amne rikaba ká mdabti.

Dirikátre blo, yehtë Jesukwe nitre ja tóitíkaka ben mikani mokre
(*Marcos 8.14-21*)

⁵Yehti nun ja tóitíkaka Jesube rababa Ñö Okwá Kri Galilea kwärá nakri angwane, nun rikadre ban ngwena abko kái rikwitakaba nunbti. ⁶Ye btárábe Jesukwe nieba krörö nunye:

Olo ketete ti kukweiyé munkwe. Lebadura nitre bariseokwe amne nitre saduseokwe, ye ngániene munkwe ja ngibia kuin, nieba kwe nunye.

⁷Angwane nun ja tóitíkaka Jesube ká rababa blite krörö:

¡Nun ñan ki ban ngwena abtä Jesuta blite kore! nun rababa niere jae kwárikwári.

⁸Nun rababa blite kore, ye gaba Jesukwe. Abtä nieba kwe mda nunye:

¿Ye ñobtä munta tödeke ñakare dikaro tibti, ká nibi ban ñakare niere dikaro kore ye? ⁹Ban kunrike be te tikwe ni brare brare aibe mili krárike jire bukaba angwane, ban oto rabateba abko úkkröbata kutia kobe, ye munkwe tuaba ja okwá jenbti. ¿Akwa ti di tärá mun bukakrá ñan nukani gare munye amne töre ñakare munye arato ya ño ye? ¹⁰¿Erere arato, ban kun kükü be te tikwe ni brare brare aibe buri mili krábká jire amne ban oto nebeta abko úrükrö kutia kobe, ye nebe töre ñakare munye arato ya ño ye? ¹¹¿Ban ñakare nieta munkwe, ñan yehtë tita blite abko ñan nü gare munye ya? Lebadura nitre bariseokwe btá nitre saduseokwe abko ngániene munkwe ja ngibiadre kuin tikwe nini munye, akwa ñan tita blite lebadura bante yehtë, nieba Jesukwe nunye.

¹²Angwane batibe ñan Jesu náma blite lebadura bante btá, akwa kukwe diri náma nitre bariseokwe amne nitre saduseokwe, ye abko Jesu náma bá mike lebadura kwrere abko ngániene nunkwe ja ngibiadre kuin abko Jesu náma niere nun ja tóitíkaka benye abko rükaba gare nunye.

Jesu abko Ni Dianinká Ngöbökwe, niebare Pedrokwe
(*Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21*)

¹³Yehti Jesu rikaba nebe juta Cesarea Filipote kántita nun ja tóitíkaka benbe angwane, nieba krörö kwe nunye:

¿Ti Ni Ká Nebtä Ngobo ne abko nire nieta tibtä ni mda mdakwe? nieba kwe nunye.

¹⁴Angwane nunkwe nieba mda ie:

Ma abko Juan Bautista nukáninta nire nieta ni ruárekwe amne ni mda abko káta ma Elías nukáninta niere mabtá. Ni mda abko ma ni Ngöbö kukwei nieká Jeremías nukáninta nire ara niere, akwa ni mda abko tá niere Ngöbö kukwei nieká kirakira mda mda abko nukáninta nire nieta kwe mabtá, nunkwe nieba Jesuye.

¹⁵ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

¿Mun abko käta ti nire niere tibtä? nieba kwe nunye.

¹⁶ Angwane jötrö Simón Pedro käkwe nieba Jesuye:

Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara amne ma abko Ngöbö nire Odei abko nunta niere, nieba kwe Jesuye.

¹⁷ Angwane Jesukwe nieba mda Pedroye:

Simón, Jonás ngobo, kä raba nuäre mabtä amne Ngöbökwé ja di biani mae, ñobtä ñan angwane makwe kukwe nini tie, ye abko ñan ni kä nebtä köböire namani gare mae, akwa ti Rün tä kä käinbti ara jire käkwe mikani gare mae amne makwe nini tie. ¹⁸ Mdakäre abko, ti bike Pedro niere mae amne jä yebti nitre gätäkä ti käbti käkwe tödekadi amne rikadi niren kwati amne gata di kri krübäte ye abko käkwe ñan nitre gätäkä ti käbti ye ganaindre jire chi. ¹⁹ Erere arato, Ngöbö kä käinbti tä gobrane, ye kanti ni kwati rabadi nuke, abkokäre tikwe llabe biandi mae jukwe tikadre niaratre ngwiankäre nebe kä ye kanti Ngöböta gobrane. Makwe dre dre makädrete kä nebtä, ye abko rabadira makäninte käne kä käinbti Ngöbökwé amne, makwe dre dre tikadrete kä nebtä abko rabadira tikaninte käne kä käinbti sete Ngöbökwé. Abko kore se, nieba Jesukwe Simón Pedroye.

²⁰ Yebtä nun ja töitikaka Jesube, ie nieba krörö kwe:

Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara tä nete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, nieba kwe nunye.

Jesu müre ketadi, niebare käne kwe
(*Marcos 8.31—9.1; Lucas 9.22-27*)

²¹ Ye ngwane mentokwäre nun ja töitikaka Jesube, ie Jesu rikaba niere krörö: Ti rikadre Jerusalén, akwa ni näin nebe sete angwane, nitre unbre ji dokwäte btä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre ye käkwe ti mikadi ja tare nike kri krübäte, käkwe ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire, nieba Jesukwe nunye.

²² Abtä Pedro käkwe Jesu ngwianba kaibe mentokwäre, bti rikaba mäträre krörö btä:

¡Ti Dankien, Ngöbö se okwäbti kukwe kore ñan rakadrekä jire chi mabtä näre! nieba kwe Jesuye.

²³ Akwa Jesu rikwitateba, käkwe Pedro tuaba ja käne, bti nieba mda kwe ie:

¡Satana, nän mento tibtä nete! Tikwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre ma kite ñäke kore tie ñan ñan. Kukwe mden tä nebe tuen dbe Ngöböye, ye kwrere tuen ñakare mae amne, ni kä nebtä ie jändrän tuen dbe abko erere tä tuen mae, aiseite makwe ñan ñäkä kore tie, nieba Jesukwe.

²⁴Yebti nun ja tötikaka Jesube, ie Jesukwe nieba mda:

Nire nire tö ja töi mikai kwatibe nänkrä tibe, ni ye abko tö dre dreye jakrä abko raba käikwitekä jabti amne köbö kwatirekwatire ja kwata raba ruentari tare ñakare ie nünakäre tikrä abko jata ti jiebtí, ²⁵ñobtä ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrä abko krütadi kärekäre, erere rabadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento akwa, nire nire krütadi ti dokwäre abko rabadi dianintari nünakäre kärekäre Ngöböbe. ²⁶Ye abko, ni rabadre jändrän jökrä bkäne kabre kä nebtä, akwa ni krütadre angwane nikwe ñan nünandre mda Ngöböbe, ne ütiäre abko dre rükadre nie. Erere arato, nikwe nünandre kärekäre Ngöböbe, ye abko ni ñan raba kökö jire chi jakrä, ñobtä ñan angwane jändrän ñakare jire abko ni rabadre bien Ngöböye nuna kärekäre ben ye ütiäre. ²⁷Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita Ngöbö di kri bä nuärebtí amne ti jatadita angeletre tikwe ben, ye ngwane abko ni itire itire käkwe dre dre nuenbare, ye erere tikwe kukwe ükadite kräke, käkwe ütiä biandi ietre.

²⁸Akwa mun tä nete ne ruäre ngämi krüte, känenkri ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita gobrane, ye abko munkwe tuadi ja okwä jenbti abko ti tö nibi niei metre munye. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja tötikaka benye.

Jesu bä nikwitani

(*Marcos 9.2-13; Lucas 9.28-36*)

17 ¹Yebti kä rikaba köbö ti ta mda angwane, Jesukwe Pedro, Santiago amne Santiago etba Juan aibe ngwianba jabe abko ben rikaba ngitio bäri mente käin yebti. ²Niaratre nämanena ngitio yebti käin angwane, batibe Jesu bä nikwitani bä jene niaratre okwäbti, aiseite ñänä trä dirare ye kwrere Jesu ngwäre bä namani amne, dän Jesubtä abko trä namani ngwen bürere kä trä dirare kwrere. ³Ye btäräbe Moisés btä Elías namani gökökä yete blite Jesube, btä okwä namani. ⁴Angwane Pedro käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, nunta nete abko käi nibi nuäre tibtä, aiseite ma tö ne ngwane nunkwe ju mikadi kiakia komä munkrä: kwati makrä, kwati Moisékrä amne kwati Elíakrä, niebare Pedrokwe.

⁵Pedro nämane blite kore Jesube, ye btäräbe müta trä ngwen jatani jüben niaratrebti angwane, müta yete abko ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tare kri tikwe. Niara käi nuäre krübäte tibtä, aiseite niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore mütate.

⁶Ni kukwei namani kore mütate, ye jarabare nitre ja tötikaka Jesube yeye angwane, kä jürä namani krübäte btätre, abtä nikaninbe ngitiekä ngwärerere temen. ⁷Ye btäräbe Jesukwe krötabare ken, käkwe nuaninbtä, bti niebare kwe ietre:

Näin krö. Mun ñan rekwetaka, niebare kwe ietre.

⁸Ye btäräbe niaratre käkwe nkrabareta angwane, ni mda ñakare amne Jesu aibe nämane kaibe, btä okwä namani. ⁹Yebti Jesu nikaninta niaratrebe ngitiobtä motokwäre angwane, Jesukwe niebare ietre:

Ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne ngämi krüte, bti nüketa nire, ye känenkri kukwe turi munkwe ngitiobti käin sete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹⁰Abtä nitre nimä ja töitikaka ben ye käkwe niebare mda ie:

¿Ma krütadi bti rükadita nire mata niere ne ngwane, ñobtä abko Elías rükadre Ni Dianinkä Ngöbökwe käne kukwe ükatekäre biare kräke abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre käta niere? niebare kwetre Jesuye.

¹¹Amne Jesukwe niebare mda ietre:

Elías rükadre käne ye abra era bkänä. Erere arato, niara rükadre, käkwe jändrän jökrä ükadrete kuin metre, ye abra era bkänä. ¹²Akwa Elías abko nükänina, akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre, ie niara ñan nükani gare, aisete tö namani dre dre nuein btä, erere nuenbare kwetre amne mrä müre ketani kwetre. Ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne käkwe ja tare nikadi kri niaratre kisete arato abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka ben yeye.

¹³Angwane Jesu nämane blite Juan Bautistabtä abko nükani gare ietre.

Jesukwe üai käme juanintari ngäbäkrebtä

(Marcos 9.14-32; Lucas 9.37-45)

¹⁴Yebti nitre nämä kwati ngitiobtä ngüsrüri, ye kánti Jesu rikabata angwane, ni iti käkwe krötäba ken amne rikababe ngitiekä ngukudokwäbti temen ngwärekre, käkwe nieba krörö ie:

¹⁵Ti Dänkien, ngäbäkre tikwe noko ngwen ruentari tare jae tikrä, ñobtä ñan angwane tä nikrenkä krübäte temen tikän abko kisete tä ja tare nike kri. Erere arato, tä kite nikrenkä temen angwane, tä niken mate ñukwäte, ere angwane abko tä niken temen ñöte tikän ¹⁶abko nitre ja töitikaka mabe, ie ti nü ngwena, akwa ñan di nibi mikakäreta quinta, aisete miketa kuin tikrä abko tita ribere mae, nieba kwe Jesuye.

¹⁷Abtä Jesukwe nieba mda:

¡Aingwaree, ti moto iko munbtä! Mun ye ño abko moto kämekäme dikaro abti munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi kä nuäi mda munbe amarebti ye? nieba kwe.

Ye btäräbe Jesukwe nieba mda:

Ngäbäkre ye ngwen tie, nieba kwe.

¹⁸Ye erere bkänä, ngäbäkre järükaba Jesu kánti angwane, Jesukwe ngrateba üai kämenbti, käkwe üai käme ye juantariba ngäbäkre yebtä amne ngäbäkre ye rababata quinta batibe.

¹⁹Yebti nun ja tōitikaka Jesube kākwe nieba kaibe ie:

¿Nōbtā üai káme ñan niki mento nunye ngābākre sebtā ruen? nunkwe nieba.

²⁰Abtā Jesukwe nieba mda nunye:

Munta tōdeke ñakare bkānā Ngōböbti, ye mden kisete üai káme ñan niki mento munye. Ye munkwe tōdekadre chi mostasa nurai chi ye näre, akwa munkwe tōdekadre era metre Ngōböbti, ye ngwane mun rabadre niere ngitio nokoye: Ja denkā mento yete, bti ma rika kā mdabti, munkwe niedre ie, ye erere ngitio noko rikadre mento amne jändrän ñan rabadre jire tare nuendre munkrä, ye abko ti tō niei metre kore munye. ²¹ [Akwa üai káme ne kwrere juantarikrä mento abko blitadre Ngōböbe amne ja bāindre Ngōbökrä kāne aibe köböire munkwe juandretari mento.] Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.^j

²²Yebti nun näma dikekā gwaire Jesube kā Galilea kántita temen mda angwane niarakwe nieba nunye:

Ti Ni Kā Nebtā Ngobo ne kitadi ngise ni mdaye ²³amne niaratre kākwe ti müre ketadi, akwa köbömākäre angwane ti rükadita nire, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe nieba kore nunye, yebtā abko nun moto rababa ulire jōkrā.

Ju blitakrä Ngōböbe ye ütiā biandre

²⁴Abti Jesu amne nun ja tōitikaka ben rababata juta Capernaúmte angwane, nitre ngwian kārākā ju blitakrä Ngōböbe krāke, ye rikaba nebe Pedro kánti, kākwe nieba krörö ie:

¿Dirikā makwe ye tārā ju blitakrä Ngōböbe ye ütiā bien arato ya? nieba kwe.

²⁵Angwane Pedro kākwe nieba mda ie:

¡Jänri, tārā ütiā bien yeri! nieba kwe.

Yebti Pedro rikaba nebeta gwi angwane, Jesu ara jire kākwe ñākāba kāne ie, kākwe nieba:

Simón, kukwe nebtā mata tōbike ño abko ti tō nibi ngwaintari mae abko krörö: ¿Jrei krikri kā nebtā ye abko kätä ja ütiā biamna nireye? ¿Ngābākre jen kwrere kākwe ja ütiā biandre ie nieta kwe ya? o ¿Ni mda mda abko kākwe ja ütiā biandre nieta kwe? abko niere tie Simón, nieba Jesukwe Pedroye.

²⁶Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ni mda mda abko kākwe ja ütiā biandre nieta kwe ne abko, nieba Pedrokwe.

j 17.21 Versículo ne abko ñan tā tikani manuscrito bāri kuinquin btā, akwa jatani Marcos 9.29 yekri.

Angwane Jesukwe nieba mda:

Ngäbäkwe jreikwe abko käkwe ja ütiä biandre ñakare kore ñan ñan. Ye mden kisete, ju blitakrä ti Rün Ngöbökwe noko tikwe ütiä biandre ñakare arato abko rabadre dbe, ruen tie. ²⁷Akwa nikwe ñan ja ütiä biandre angwane, ni mda mda rabadre töbike blo ni btä abko ngäniene nän gwa kite Ñö Okwä Kri Galilea sete. Makwe kötu kita ñöte angwane, gwa mden raba käne kötubtä, ye makwe dian jate. Gwa ye abko kadate ngwian tädi abko kwandi mae, aisete ngwian tädi täte ma amne ti ütiä biankrä. Ngwian yebti ma rika ja ütiä bien amne makwe ti ütiä bian arato. Abko kore se, nieba kwe Pedroye.

Nire bäri ütiäte niebare Jesukwe

(*Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48; 17.1-2*)

18 ¹Abti kä ye angwane nun ja töitikaka Jesube käkwe krötaba ken mda, bti nunkwe nieba ie:

¿Ngöböta gobrane nunbti, ne ngätäite nire abko bäri ütiäte ruen? nunkwe nieba Jesuye.

²Angwane Jesukwe ngäbäkwe chi käräba iti, bti mikaba tākänintbe nun ngätäite kwe, ³käkwe nieba krörö:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngäbäkwe kiakia tä ja mike bobre, ne kwrere munkwe ñan ja mikadre bobre Ngöböbtä ne ngwane, Ngöbökwe ñan gobrandre jire chi munbti. ⁴Ne aisete, ni bti Ngöböta gobrane, ye ngätäite nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä abko tä ja mike bobre ngäbäkwe chi ne kwrere, ye abko bäri ütiäte.

⁵Ye abko, nire nire käta ni ja mikaka bobre Ngöböbtä ngäbäkwe chi ne kwrere ye kaen ngäbti ti käbti, ye ngwane ti ne ara jire kata ngäbti kwe. ⁶Akwa nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkwe ne kwrere, ye nirekwe ngwiandreta ti käikwitekä jabti, kanti rabadre kukwe nuene bäri käme mda, ni ye abko Ngöbökwe mikadi ja tare nike krübäte. Mden kisete, ni ye ngämi ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabti, känenkri jäkwata kri nura ukwakrä ye mäkadre ngärä, bti kitadre mrente nguse kanti müre reketadre abko rabadre bäri kuin kräke. Ye kwrere ni ye ñan rabadre ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabti.

⁷Ni kä nebtä, kräke kukwe tärä keta kabre käta ni nuente ja käne abko nita ja mike ngite, ye abko käme nikrä bkänä, akwa ye abko tä käre. Akwa nire nire köböite ni mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere, ñni ye abko bobre jakän! ñöbtä ñan angwane Ngöbökwe niara mikadi ja ngie nuen krübäte ni mda mda ye dokwäre. ⁸Ne aisete ma kise ya o ma ngoto ya, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, makwe tikaka ta jae, bti makwe kitaka mobe ja okwä bäre mento abko bäri rabadre kuin, ñöbtä ñan angwane makwe nünandre deme kise kwäräbe amne ngoto kwäräbe rikakäre nüne Ngöböbe kä käinbti abko bäri kuin

angwane, ñan ma kise krobu amne ma ngoto krobu ben ngöi jökrä Ngöbökwé ma kitadre ñukwä jutra ngitiekä kärekäre te. ⁹Erere arato, ma okwä köböite ma raba ja mike ngite Ngöbö rüere, ne ngwane makwe ja okwä ye diante kwati mento, bti makwe kitaka mobe arato, ñobtä ñan angwane ma okwä kwatibe ben ma rikadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye abko rabadre bäri kuin makrä amne, ñan ma okwä kubu ben ngöi ma kitadre kärekäre ñukwä jutrate kä ja tare nikakrä kánti. Ye mdenbtä tita kukwe bä mike kore mae, nieba Jesukwe nunye.

¹⁰Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Nitre tödekaka tibti tä ja mike bobre Ngöböbtä, ye abko ngäbäkre kiakia kwrere, se munkwe ñan bätä ngwian btä tikän, ñobtä ñan angwane käre angeletre niaratrekwe tä ti Rün ngwärekre kä käinbti.

Obeja nianinte, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(*Lucas 15.3-7*)

¹¹Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatani ni nianinte ye diantarikäre. ¹²Yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö munye: Ni iti kwe obeja tädre gre ketarike, akwa obeja krati rikadre ngwarbe kwäräkwärä kän, ye ngwane obeja rabadre gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän (99), ¿ye ñan mikadre kwe ja ngibiare kaibe ngitiohti, bti rikadre obeja nianinte krati ye känentari ya? Jänri, rikadre obeja nianinte ye känentari. ¹³Abti obeja ye kwandretari ie angwane, obeja kratibe ye abko bäri käi rabadre nuäre btä obeja gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän yehti ta abko ti tö nibi niei metre. ¹⁴Ye kwrere arato, mun Rün tä kä käinbti sete abko ñan tö nitre tödekaka tibti tä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre kiakia kwrere se tuai nente jire iti jakän. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Ja mräkä tödekaka Jesubti töi diandre ño
(*Lucas 17.3*)

¹⁵Yebti Jesukwe nieba mda:

Ma mräkä mden erere käkwe ja mika ngite ma rüere angwane, ma rika käkwe blita kaibe ben amne ja mikani ngite ño ma rüere kwe, ye makwe mika gare ie. Yebti ja ngite niedre kwe mae amne kukwe ükadrete kwe mabe, ne ngwane mun nibirate kuin jabtä. ¹⁶Akwa ñan tö raba ma kukwei nuai amne ñan tö raba kukwe ükaite mabe ne ngwane, makwe ni mda känä iti, nibu ja mukore abko ben ma rika bliteta ma mräkä yebe. Abti makwe blitadi ño ben, ye abko rabadi gare metre ni nibuye, ni nimäye. ¹⁷Akwa ma näin ni mda mda ngwena jabe, ye okwäbti ma mräkä ñan tö raba kukwe ükaite janknu mabe ne ngwane, nitre gätäkä ti käfti tä ja ükekrö ye ie makwe mika gare gätäte; akwa nitre gätäkä ye käkwe blitadre ma mräkä yebe, akwa ñan tö rabadre kukwe ükaite janknu mabe ne ngwane, ni tödekaka ngöbö ngwarbehti, kwrere jire raba tuen munye

amne ni ngututu jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä ye kwrere jire raba mun okwäte arato.

¹⁸Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Munkwe dre dre mäkädite kä nebtä, ye abko rabadi mäkäninte kä käinbti Ngöbökwe amne munkwe dre dre tikadrete kä nebtä abko rabadi tikaninte Ngöbökwe kä käinbti sete. ¹⁹Ye kwrere arato, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Mun nibu käkwe kukwe ükadrete jabe kwärikwäri kä nebtä käkwe ja töi mikadre gwaire, bti mun tö rabadre dreye, ye abko munkwe kärädre Ngöböye, käkwe blitadre ben amne ti Rün kä käinbti sete käkwe biandi munye, ²⁰ñöbtä ñan angwane ni tädre nibu ya o nimä ja ükaninkrö gätäre ti käbti ye abko ti tädi siba ketetibe bentre. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Kukwe blo diandre jabti ta kwärikwäri

²¹Angwane Pedro rikaba, käkwe kukwe ngwiantariba Jesuye, käkwe nieba:

Ti Dänkien, ¿ti mräkä iti käkwe kukwe nuendre blo ti rüere, se abko tikwe diandre bäbe bti ta ruen? ¿Tikwe diandre bä kükü bti ta ya? nieba kwe Jesuye.

²²Abtä Jesukwe nieba mda Pedroye:

Ñan makwe diandre bä kükübe bti ta abko ti bike niere mae, akwa makwe diandre gre ketamä bti bä jätäbti bä kükü (77) bti ta. ²³Ne aisete ni bti Ngöböta gobrane, ngätäite kukweta nakenkä krörö abko ti bike bä mike: Bati jrei nämane iti abko nikani rürümon ütiä ükete sribikä kwekwe ben. ²⁴Nikani rürümon ütiä ükete krörö, ye btäräbe sribikä iti kwe abko bti rürümon ütiä nämane millone kabre krübäte abko jänükani jrei ye kanti. ²⁵Akwa sribikä ye abko ie ngwian ñan namani jire chi ja ütiä biankrä jrei yeye. Abtä jrei ye käkwe sribikä ye rürümoimna meri kwe amne ngäbriänkä kwekwe amne jändrän kwekwe erere ben ngöi rürümoimna jreikwe rürümon ütiäre. Amne sribikä ye abko rabadre ni klabore ni mdakrä kore, jreikwe sribi ütiä diandre rürümon ütiäre abkokäre. ²⁶Akwa sribikä ye nikani mate ngukudokwäbti temen jrei ye ngwärecri, kä namani ribere kisere krörö jrei yeye: Makwe ti ngibia bätäre abko ti tö nibi ribei mae amne rürümon ütiä tibti ye tikwe ütiä biandita jökrä mae, niebare kwe jreiye. ²⁷Angwane sribikä ye namani ruentari tare jrei yeye, käkwe rürümon ütiä kabre ye diani jökrä bti ta, käkwe tikaninte.

²⁸Yehti sribikä ye nikaninta angwane, sribi muko kwe abko bti rürümon ütiä nämane chi kwe abko ben namani ngätäi. Angwane sribikä ye nikani betekä, käkwe sribi muko kwe ye kani roro mkäbti, nikani roro mkä kekete se kwrere, kä namani niere: ¡Rürümon ütiä mabti, ye makwe ütiä bianta jökrä tie! namani niere ie. ²⁹Akwa sribikä ye nikani mate

ngukudokwäbti temen sribi muko ye ngwärekre, kä namani ribere kisere krörö ie: Makwe ti ngibia bätäre abko ti tö nibi ribei mae amne rürümon ütiä tibtu ye tikwe ütiä biandita jökrä mae, niebare kwe sribi mukoye.

³⁰Akwa sribikä ye ñan tö namani sribi muko kwe ye ngwen ruentari tare jae, käkwe kitani ngite kä teri, bti rürümon ütiä ye biandreta jökrä kwe angwane batibe tikadreteta, abkokäre kitani ngite kwe.

³¹Sribikä käkwe nuenbare kore, ye abko matani tare sribikä mda mdabtä. Abtä sribikä käkwe dre nuenbare ye abko sribikä mda mda ye nikani, käkwe niebareta jökrä jreiye. ³²Abtä jrei ye käkwe sribikä ye kärämna mda. Nükani jrei kanti angwane, niebare kwe ie: ¡Ma moto käme! Rürümon ütiä kabre krübäte mabti abko tikwe diandre mabti ta abko ma rababa ribere kisere tie, erere tikwe nuenba makrä. ³³Tikwe ma ngwianba ruentari tare jae, käkwe rürümon ütiä kabre diani mabti ta, ye kwrere makwe sribi muko makwe ye ngwiandre ruentari tare jae arato bä amarebti makwe kitani ngite rürümon ütiä chi dokwäre se, niebare jreikwe ie. ³⁴Yebti jrei moto namani romon krübäte sribikä ye kräke, käkwe kitani ngite. Ye kanti ngö tikadrekä krübäte mikakäre ja ngie nuen abti rürümon ütiä biandreta jökrä kwe jreiye amne batibe rabadre tikaninte abkokäre abko nakaninkä kore.

³⁵Ye kwrere arato, mun mräkä mden mden käkwe kukwe nuendre blo mun rüere, akwa munkwe ñan diandre bti ta ja moto kuinbti, ye ngwane ti Rün tä kä käinbti se käkwe ñan mun ngite niara rüere diandrekä jire chi munbtä arato. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Meri tuadremetre ya, ñakare ya
(*Marcos 10.1-12; Lucas 16.18*)

19 ¹Jesu näma Galilea yete, käkwe blitaba ünän jökrä kore, bti kä mikakaba kwe kä ye kanti, bti rikaba nebe kä Judeate, Ñö Jordánbtä kä driri. ²Angwane nitre rikaba kwati Jesube amne Jesukwe ni bren bren mikabata quinta kä ye kanti.

³Ye ngwane abko nitre bariseo rükaba ruäre Jesu kanti abko tö rababa Jesu nuaite ja käne, käkwe nieba krörö ie:

¿Kukwe mden erere nuendre merikwe angwane, rabadre tuen käme nie, yebtä nikwe meri nikwe tuadremetre ye abko dbe abko Ngöbö Kukwei tä niere ya? nieba kwetre Jesuye.

⁴Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ngöbö Kukwei käta dre niere kukwe yebtä abko btä mun tarä ñäke, aisete gare kuin munye ruen tie abko krörö: Kena dekä Ngöbökwä kä dätebare angwane, “ni brare btä ni merire dätebare kwe,” abko ie niebare krörö:

⁵Ne aisete ni brare käkwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtä amne meyebtä mento merire kwebe.

Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere,

Génesis 2.24

abko niebare Ngöbökwe ietre. ⁶Ye kwrere ni nibu ye ñan rabadi ni nibu kwrere mda, akwa rabadi ni itibe kwrere. Ye mden kisete, Ngöbökwe ni mikani ni itibe kwrere, ye ni ñan rabadre denkä jire chi jene jene mentokwäre, aisete ni brare käkwe ñan meri tuadremetre, niebare kwe.

⁷Abtä nitre bariseo käkwe nieba mda Jesuye:

Mata niere kore, ¿se ñobtä abko meri tuadremetre angwane, tärä biandre ie bti juandretari abko Moisékwe köböi biani nunye arato? nieba kwetre ie.

⁸Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun dokwäkä ribi ribi Ngöbökrä, ye mdenbtä abko munkwe meri tuadremetre abko Moisékwe köböi biani munye ye. Akwa kena Ngöbökwe ñan kukwe mikanintbe kore, ⁹aisete ti bike niere krörö munye: Meri ja mike ngite ñakare brare mda mdabe, akwa brare kwe käkwe tuadremetre, bti ja mikadre gure meri mdabe kwe, ye ngwane ni brare ye tä ja mike ngite meri yebe meri käne kwe rüere. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁰Angwane nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba ie:

Meri nikwe abko rabadre ni mdabe aibe dokwäre ni rabadre tuemetre amne kukwe mda mda dokwäre ñakare ne ngwane, nikwe ñan ja mikadre gure jirekäbe abko bäri kuin ñan ñan, nunkwe nieba Jesuye.

¹¹Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Munkwe kukwe nini, ye abko era bkänä, akwa ni kwati ñan raba kaen ngäbti mikakäre täte, aisete nire nire ie Ngöbökwe ja di biandre kukwe ye mikakäre täte aibe tä kaen ngäbti. ¹²Ne aisete kukwe tärä kabre btä ni brare brare kwati ñan tä ja mike gure abko krörö: Ni ruäre tä därerere kise tökare biare, abtä ñan tä ja mike gure amne tä nebe kaibe kärekäre. Akwa ni ruäre abko ni mdara jire käta däterere kaibe, abtä tä nebe kise tökare amne ñan töta nebe ja gurebtä, aisete tä nebe nüne kaibe; akwa ni ruäre abko ñan tä ja mike gure jirekäbe nünakäre Ngöbö gobranka kä käinbti ye kräke, aisete nire nire tö raba kukwe ne kaen ngäbti nünakäre kore Ngöbökrä, ye käkwe ka ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Jesukwe ja di biani ngäbäkre kiakiaye

(Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17)

¹³Yehti ngäbäkre järeikaba ruäre nebe Jesu kanti abko Jesukwe kise mikadre bti, käkwe blitadre Ngöböbe kräke, akwa nun ja töitikaka Jesube rababa ñäke nitre ngäbäkre ngwianka yeye. ¹⁴Abtä Jesukwe nieba nunye:

Ngäbäkre ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji öta käne, ñobtä ñan angwane nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne

kwrerekwrere, ni yebti abko Ngöböta gobrane, aisete munkwe ñan ji öta käne, nieba Jesukwe.

¹⁵Yebti Jesukwe kise mikaba ünän jökrä ngäbäkrebti, ja di biankäre ietere, bti kä mikakaba kwe.

Ni bati jändrän bkänkä kabre käkwe blitabare Jesube

(Marcos 10.17-31; Lucas 18.18-30)

¹⁶Yebti ni rikaba iti nebe Jesu kánti, käkwe nieba krörö ie:

Dirikä, ¿sribi mden bäri kuin nuendre tikwe abko ütiäre ti rabadre nüne kärekäre Ngöböbe? nieba kwe Jesuye.

¹⁷Angwane Jesukwe nieba mda ie:

¿Ye ñöbtä abko sribi mden bäri kuin nuendre btä mata kukwe ngwentari tie ye? Ni kuin abra tärä itibe abko Ngöbö ara, akwa ma tö nünai kärekäre Ngöböbe ne ngwane, kukwe biani nuendre nie Ngöbökwé, ye makwe mika täte jökrä, nieba Jesukwe ie.

¹⁸Angwane ni bati ye käkwe nieba mda Jesuye:

¿Kukwe mden mden mikadre täte tikwe? nieba kwe ie.

Jesukwe nieba mda ie:

Makwe ñan ni mda kämika.

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitakäre ngite.

¹⁹Erere arato, ma rün amne ma meye mika ütiäte jae.

Amne mata ja tarere au,

ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20; Levítico 19.18

nieba kwe ie.

²⁰Angwane ni ye käkwe nieba mda Jesuye:

Makwe kukwe nini, ye erere tita mike täte jökrä. ¿Se abko tikwe dre nuendre mda se? nieba kwe ie.

²¹Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ma tö rabai metre Ngöbö ngwärekre ne ngwane, jändrän tä makwe ye erere nän rürümoine jökrä, bti makwe ngwian ye dräi ni bobre bobrebti angwane, ma rabadi jändrän ütiäte kri bkäne kabre kä käinbti sete. Makwe jändrän rürümoin ünän jökrä kore, bti ma jata ti jiebtí. Abko kore se, nieba kwe ni bati ye.

²²Jesukwe nieba kore ie angwane, niara abko jändrän bkäne kabre krübäte, aisete moto rötateba jändrän kwekwe ye jiebtí amne moto rababa ulire, ben rikabata.

²³Yebti nun ja töitíkaka Jesube, ie Jesukwe nieba:

Ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Ni jändrän bkänkä krikri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti abko tare

krübäte kräke, ²⁴ aisete ti bike niereta mda bati munye: Aku okwä chi, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa nitre jändrän bkänkä kri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke, nieba Jesukwe nunye.

²⁵ Kukwe yehtë nun ja töitikaka Jesube ñan töi rababa krütare mda Jesu kukwei nuare. Abtä nunkwe nieba mda ie:

¿Ni jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebti se? nunkwe nieba ie.^k

²⁶ Angwane Jesukwe nun tuaba ja käne, käkwe nieba mda nunye:

Mun kä nehtë ye kräke abko kukwe ye tare, akwa Ngöbö abko kräke jändrän ñakare tare jire chi, aisete niara aibe raba ni dentari, nieba Jesukwe.

²⁷ Abtä Pedro käkwe nieba mda Jesuye:

¿Nunkwe jändrän jökrä mikaninte, bti nunta näin ma jiehti, se abko Ngöbökwé dre biandi ütiäre nunye? nieba kwe.

²⁸ Angwane Jesukwe nieba mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöbökwé jändrän jökrä ükadite btin kä mrä ngwane, ti Ni Kä Nehtë Ngobo ne rabadi tākänintbe kürä gobrankräbti kä nuärete, ye ngwane mun ja töitikaka tibe ye abko rabadi tākänintbe gwaire siba tibe kürä kwä jätäbti kubu yehti. Ye kanti abko juta keta jätäbti ketebu nitre israelitakwe abko kräke munkwe kukwe ükadite siba tibe. ²⁹ Amne nänhtë ti jiehti, nire nire käkwe ju mikaninte amne etbakantre amne ngwai mikaninte kwe, erere arato rün, meye amne ngäbriänkä kwekwe mikaninte kwe amne kä kwe erere mikaninte jökrä kwe nänhtë ti jiehti, nitre ye abko ie Ngöbökwé jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda amne Ngöbökwé mikadi nüne kärekäre jabe arato. ³⁰ Akwa ni kwati tuen bäri ütiäte ütiäte kä ne ngwane, ye abko rabadi ütiäte ñakare Ngöbö ngwärecri; akwa ni kwati tuen ngwarbe, ütiäte ñakare kä ne ngwane, ye abko rabadi bäri ütiäte Ngöbö ngwärecri. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Sribikä uba gräte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

20 ¹ Yehti Ngöbö abko ñan tä sribi ütiä bien ni kä nehtë kwrere abko Jesukwe bä mikaba mda, käkwe nieba krörö: Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite abko ti bike bä mike ni kä bkänkä kwrere. Bati ni kä bkänkä nikani dekä ni känene sribikäre jakrä uba gräte. ² Ye erere sribikä kwani ie angwane, sribi ütiä biandre nuäi köböiti, ye erere ükaninte kwe bentre, bti juani kwe sribire uba gräte.

k 19.25 Jesu näire ni ngwian bkäne kri abko nämane ngwian bkäne, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämane ja di bien ietre, aisete bäri Ngöbö kukwe muko, aisete rabadre dianintari käne, nitre israelita nämane nütüre Jesu näire. Ne aisete, nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

³Yebti ñänä okwä krä ökän näre angwane, nikaninta jutate. Nikani nebeta yete angwane, ni mdara jire nämane nūnaninkä ngwarbe kwani ie ⁴angwane, niebare kwe ietre: Uba gräta tikwe sete, ye te mun nän sribire siba amne sribi ütiä bianta ño, ye näre tikwe ütiä biandi munye, niebare kwe ietre. Ye erere bkänä, nitre ye nikani sribire.

⁵Yebti ñänä ruäre näre angwane, kä bkänkä ye nikaninta jutate ni mda mda känene. Erere arato ñänä okwä krämä dere angwane, nikaninta amne nitre kwani ie yete, erere juani sribire kwe arato uba gräte. ⁶Yebti ñänä okwä krärike näre dere angwane, kä bkänkä ye nikaninta jutate amne ni mda nämane ngwarbe abko kwani ie angwane, niebare kwe ietre: ¿Ñobtä munta sribire ñakare amarebti munta ngwarbe nete köböiti jire se? niebare kwe ietre. ⁷Angwane nitre ye käkwe niebare mda kä bkänkäye: Sribi bkänkä nun känene ñakare sribikäre jakrä, ¿se abko nunkwe sribidre mdente? niebare kwetre ie. Angwane kä bkänkä käkwe niebare ietre: ¡Mun nän sribire jötrö arato uba gräte tikrä sete! niebare kwe ietre. Ye erere bkänä nitre ye nikani sribire.

⁸Yebti kä jatanina iko dere angwane, kä bkänkä ye käkwe niebare nitre sribikä ye dänkienye: Sribikätre ye kärere jökrä, bti makwe sribi ütiä bian ietre. Akwa nitre nü sribire bäri mrä, ye ara jire ie makwe sribi ütiä bian käne. Abti nitre niki sribire bäri käne ye abko ie makwe sribi ütiä bian mrä, niebare kwe ie. ⁹Ye erere bkänä, nitre nükani sribire mrä ñänä okwä krärike dere, ye ie sribi ütiä köböiti biani täte jökrä.

¹⁰Yebti nitre nikani sribire bäri käne dekä ye nikani sribi ütiä tuen jae angwane, sribi ütiä biandi bäri kabre ietre namani nütüre, akwa sribi ütiä biandre nuäi köböiti, ye erere biani täte ietre. ¹¹Sribi ütiä dianina kore kwetre angwane, nikani ñäke kä bkänkä ye rüere, ¹²kä namani niere: Nitre nü mrä köre käkwe sribiniri ñänä okwä kratibe, akwa nun abko käkwe sribiniri tare ñänä ngirete ta nebebe kä dere. ¿Se ñobtä abko munkwe sribi ütiä bini ja näre nunye niaratrebe se? niebare kwetre. ¹³Abtä kä bkänkä ye käkwe niebare krörö sribikä iti ie: Ja mräkä, ñan tita kukwe nuene blo ma rüere ruen tie, ñobtä ñan angwane sribi ütiä bianta nuäi köböiti, ye erere tikwe biandi mae abko nikwe ürüte kore dekä, ye tä töre mae ruen tie. ¹⁴Ne aisete sribi ütiä makwe, ye erere kaen ngäbti, bti ma rikata ja gwiriete, ñobtä ñan angwane nitre nü sribire mrä dere abko ie tikwe sribi ütiä bini ja kwrere mabe, ye abko kukwe tikwe, ¹⁵ñobtä ñan angwane ngwian ye abko tikwe, aisete ti tö rabadre dre dre nuein bti, ye erere ti rabadre nuene ruen tie. ¿Akwa tita ja moto mike kuin sribikä mrä se kräke, yebtä ma nibi mokrere ben ya ño ye? niebare kwe abko nakaninkä kore. Ne ngörä.

¹⁶Ne aisete nire nire rabadre mrä, ye abko rabadita käne amne nire nire tä käne ye abko rabadi mrä, [ñobtä ñan angwane Ngöböta ni kwati

nübaire, akwa ni braibe abko diankata jakrä kwe.] Abko kore se, nieba Jesukwe.¹

Jesu müre ketadi abko niebare bämäkäre kwe
(*Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-34*)

¹⁷Yebti Jesu rikabara ji ngrabare Jerusalén kukwäre angwane, nun ni jätäbti nibu ja töitikaka ben, ye abko käräba kaibe mento kwe, käkwe nieba nunye:

¹⁸Mtare nita näin Jerusalén kukwäre. Ni näin nebe Jerusalén, ye kanti ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre yeye. Niaratre ye abko käkwe ti kitadi ngise müre ketadre amne, ¹⁹nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise amne niaratre käkwe ti mikadi yakrä kri jae amne ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi krusobtä kwetre, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Juan btä Santiago meye käkwe kukwe ribebare Jesuye
(*Marcos 10.35-45*)

²⁰Abti Zebedeo ngäbriänkä nibu Santiago btä Juan abko ben meye jataba käkwe krötäba Jesu ken angwane, rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre ja di käräkäre ie. ²¹Angwane Jesukwe nieba ie:

¿Ma tö nibi dreye amarebti ye? nieba kwe ie.

Angwane Zebedeo ngäbriänkä ye meye käkwe nieba krörö mda ie:

Ma raba gobrane angwane, makwe ngäbäkre tikwe noko mika bäri ütiäte, käkwe mika tākänintbe iti ja küde ruenkri amne iti ja küde ngeberekri abko ti tö nibi ribei mae, nieba kwe Jesuye.

²²Abtä Jesukwe nieba mda Zebedeo ngobo nibu yeye:

¿Tikwe ja tare nikadi kri krübäte, ye kwrere munta biare ja tare nike siba ya? nieba kwe ietre.

Jänri, nieba kwetre ie.

²³Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Munkwe ja tare nikadi kri ti kwrere arato, akwa nire rabadre tākänintbe ti küde ruenkri amne nire rabadre ti küde ngeberekri, ye abko ñan tä ti kisete akwa tä ti Rün kisete. Ye aisete, nire nire kräke kä ye tä ükaninte ti Rünkwe abko erere ie biandi kwe, aisete ti ñan raba bien munye, nieba kwe ietre.

²⁴Jesu näma blite kore, ye nun ni jätä ja töitikaka ben käkwe gaba angwane, Juan btä Santiago ye kräke nun moto rababa romon mda.

²⁵Abtä Jesukwe nun käräba, käkwe nieba krörö nunye:

1 20.16 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

Nitre ñakare israelitare këta gobrane angwane, tãtre kukwe miketbe tare ni mda mda mikakãre ja ngoto tãni. Erere arato, nitre ùtiãte krikri ñakare israelitare abko ni mda mdakwe mikadre ùtiãte jae, abkokãre tãtre bike krikri, ye abko gare kuin munye. ²⁶Akwa mun ja tãitikaka tibe, ye ngãtãite abko ñan rabadre bare jire chi kore, aiseite mun ngãtãite abko kukwe rabadre bã jene abko krãrã: Nire nire tã rabai bãri ùtiãte kri mun ngãtãite ye abko kãkwe sribidre ni bobre kwrere ni mda mdakrã ²⁷amne, nire nire mun ngãtãite tã rabai bãri kãne jãndrãnjãkrãbtã, ni ye abko rabadre ni klaborẽ kwrere ni mda mdakrã, ²⁸ti Ni Kã Nebtã Ngobo ne jatani kore ye kwrere, ñobtã ñan angwane ñan ni mda mdakwe sribidre tikrã, abkokãre ti jatani, akwa ti jatani sribikãre ni mda mda krãke amne ti jatani ja mike mure ketadre ni kwati kãkatarikãre Ngãbãkrã. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja tãitikaka benye.

Ni nibu okwã kã drũnente abko Jesukwe mikaninta kuin

(Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43)

²⁹Yebti nun nãma Jericã, bti nun rikaba ta angwane, ni kwati rikaba siba Jesube. ³⁰Angwane ni okwã kã drũnente nãma nibu tãkãnintbe jibtã. Jesu rikaba ta ji yebti gaba kwetre angwane, rikaba ngwãnenkã kri krãrã Jesu jiebtĩ:

¡Jrei David tukwe mrãkã, nun ngwen ruentari tare jae! rababa niere.

³¹Angwane nitre nibu ye kãkwe kada ketadre, abkokãre nitre kwati rababa ngren ngren bti, akwa niaratre abko rababa ngwãnenkã bãri krikri mda, kã rababa niere:

¡Nun Dãnkien, ma abko jrei David tukwe mrãkã, nun ngwen ruentari tare jae! rababa niere Jesu jiebtĩ.

³²Abtã Jesu rababa nũnaninkã, kãkwe nitre nibu okwã kã drũnente ye kãrãba, ye erere rũkaba Jesu kãnti angwane, Jesukwe nieba ietre:

¿Tikwe dre nuendre munkrã, ie mun tã nibi? nieba Jesukwe ietre.

³³Angwane niaratre kãkwe nieba mda ie:

Nun Dãnkien, makwe kã mikadre tuen nunye, ie nun tã nibi, nieba kwetre Jesuye.

³⁴Angwane nitre nibu ye rababa ruentari tare Jesuye, kãkwe kise mikaba okwãbtã. Ye btãrãbe kã rababa tuen kuin batibe ietre angwane, rikaba siba Jesube.

Jesu nikani nebe Jerusalãn

(Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

21 ¹Abti nun jatabara neme ja ken Jerusalãn angwane, nun rababa juta Betfagã kãnti Ngitio Olibobtã. Ye kãnti Jesukwe nun ja tãitikaka ben juamba nibu, ²kãkwe nieba krãrã ietre:

Juta tuen kãnime ni ngware ta. Se kãnti mun nãn. Mun rabadi sete angwane, buro mure tãdi mãkãninte kwandi munye angwane, buro ye

abko ngäbäli tädi btä kwandi munye. Buro möre ye tikate munkwe, mun jata ngwena tie. ³Akwa nane nitre yete käkwe ñäkä munye dokwäre angwane, munkwe nie krörö ietre: Ni Dänkien tö nibi ie, aiseite nun bike niken ngwena, akwa gwängwarbe juandita kwe munkrä, nie kore, nieba Jesukwe nitre nibu yeye.

Bti juani kwe. ⁴Kukwe rababa bare kore, kukwe niebare kira ni Ngöbö kukwei niekäkwe rabadre bare abkokäre. Kukwe ye tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

⁵ Nitre nünanka juta Siónte, ye ie niere krörö:

Jrei munkwe kitera nüke tuen sete. Tä näin bobre buro ngäbälibti.
Buro tribe ngwianka abko ngäbälibti tä näin ye,

Zacarias 9.9

abko nämane tikani kore abko erere rabadre bare, abkokäre Jesukwe nitre juanba kore.

⁶Ye erere bkänä, ni ja töitikaka Jesube juanba nibu kwe, ye abko käkwe dre nuendre nieba kwe ietre, ye erere nuenba kwetre, ⁷kä rikaba buro möre ye ngwena ngäbäli ben gwaire, käkwe dän jabtä ye tikateba ötati, bti kitaba buro ngäbäli ye tröbti kwetre ja täkräre Jesuye angwane, Jesu rankwaba buro ngäbäli yebti. ⁸Ye ngwane abko nitre nämä kwati krübäte amne ni ruäre rababa dän jakwe metete ji ngrabare temen dikakakrä Jesuye amne, ni ruäre abko rababa kri küde tikekä, bti rababa mike ji ngrabare temen dikakakrä Jesu kakäre ngäbti jrei kwrere. ⁹Angwane nitre nämä näin ruäre Jesu känenkri amne ruäre Jesu jiebtu, ye abko rababa ngrente ja dibti, kä rababa niere krörö:

¡Hosana! ¡Jrei David tukwe mräkä, ma kite ni Dänkien Ngöbö käbti!
Ma ye aibe raba mikani ütiäte.

¡Hosana! ¡Ari Ngöbö kri kä käinbti käikitekä bäri krikri!

Salmos 118.26

abko nitre ye rababa niere.

¹⁰Yebti Jesu rikaba nebe Jerusalén angwane, jötrö kä rababa nokre jabtä jutate yete amne ni kwati rababa niere krörö:

¡Nire nü amarebti se? rababa niere jae kwärikwäri.

¹¹Angwane nitre nämane yete käkwe niebare ietre:

Ni Ngöbö kukwei niekä kädianta Jesu abko nü nete. Niara abko Nazarebo kä Galileate abko mden nü nete, niebare kwetre.

Jesukwe nitre juanintari ju blitakrä Ngöböbe kanti

(*Marcos 11.15-19; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22*)

¹²Yebti ju blitakrä Ngöböbe, ye bäre Jesu rikaba angwane, nitre nämä jändrän rürümoine yete amne ruäre abko nämä jändrän kökö abko Jesukwe juantariba jökrä mento. Erere arato, nitre nämä ngwian kwite^m ni mda mdakrä

m 21.12 *ngwian kwite.* Ngwian kä mdabti kwita nämane ngwian ju blitakrä Ngöböbe yebe.

abko kån Jesukwe mesa kwitakaba temen se kwrere amne ütí rürümoinkä kwe ja täkrä nämáne, ye abko Jesukwe kwitakaba jökrä temen se kwrere arato. ¹³Yehti Jesukwe nieba nitre jändrän rürümoinkä yeye:

Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ju tikwe ne abra tä blitakrä tibe,

Isaías 56.7

niebare Ngöbökwé, akwa mun abko tä ju ne mike nitre gokä jue kwrere. Abko kore se, nieba Jesukwe.

¹⁴Ye ngwane abko nitre okwä kä drünente amne nitre näin nakwente nakwente rababa nüke ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu kánti angwane, Jesu rababa miketa kuinta jökrä. ¹⁵Akwa sribi kri ñan tuabare Jesu rababa nuene, ye abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre käkwe tuaba angwane, ju blitakrä Ngöböbe ye kántita abko ngäbäkre rababa ngrente krikri, kä rababa niere: ¡Hosana, jrei David tukwe mräkä abko tä nete! Ari käikitekä abko ngäbäkre rababa niere, ye kukwei jaraba ietre angwane, moto rababa romon, ¹⁶käkwe nieba Jesuye:

¡Ngäbäkre tä ma käikitekä kore ye kukwei ruen ñakare mae ya amarebti ye! nieba kwetre Jesuye.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Jänri, kukwe ruen tie. ¿Akwa kukwe kore btä Ngöbö Kukwei tä tikani, yehtä munta ñäke ñakare ya amarebti ye? Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ngäbäkre kiakia käkwe kantadre mae amne ngäbäkre kianbtä kianbtä arato abko ma tö namani kukwei nuai,

Salmos 8.2

abko nieta kore, nieba Jesukwe.

¹⁷Yehti Jesukwe kä mikakaba nitre yehtä, bti rikabata juta bäre mento angwane, rikaba nebe juta Betaniate, kánti kibiaba kwe.

Jesukwe ñäkäbare higokrieye

(*Marcos 11.12-14,20-26*)

¹⁸Yehti dekä angwane, Jesu rikabata juta Jerusalén kukwäre angwane mrö rababa ie. ¹⁹Angwane higokrie nämä kånime jibtä, btä okwä rababa angwane, rikaba nebe higokrie ye kánti. Rababa higokrie ye kánti angwane, higo kä aibe kwanba btä ie, akwa ngwä abko ñakare. Abtä Jesukwe nieba krörö higokrie yeye:

¡Ma ñan ngwä rabata jire chi mda! nieba kwe ie.

Jötrö higokrie ye bä grötakaba nötare. ²⁰Kukwe rakakaba kore nun okwäbti, yehtä abko nun ja töitikaka Jesube ñan töi rababa krütare mda, käkwe nieba Jesuye:

¿Ñobtä makwe ñäri jirekäbe higokrie seye amarebti jötrö ngwarbe bä ngrökä nötare mda se? nunkwe nieba ie.

²¹ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Munkwe tödekadre kwatibe Ngöböbti amne munkwe ñan ja toi mikadre ngwarbe kwäräkwarä, ye ngwane ñan kukwe nuni higokriebtä tikwe, ye kwrere aibe rabadre bare munye, akwa mun rabadre niere ngitio nokoye: Ja denkä mento yete. Ma rika mrente, munkwe niedre ie, ye erere rabadre bare munye. ²² Munkwe tödekadre kwatibe Ngöböbti, käkwe blitadre ben angwane, dre dre munkwe kärädre ie, ye rükadre mun kisete. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Nire diebti Jesu nämane sribire abko ngwianintari ie
(*Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8*)

²³ Yebti ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu rikabata mda. Jesu nämä dirire yete angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre unbre ji dokwäte ye jataba nüke Jesu kanti, käkwe nieba ie: ¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? nieba kwetre ie.

²⁴⁻²⁵ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngökö ñöte? ¿Ngöbökwé juani ya o ni kä nebtäkwe mikani sribire ya? Ye niere tie munkwe. Nirekwe juani, ye munkwe niedi tie ne ngwane, nire diebti tita sribi ne nuene abko tikwe niedi munye arato, nieba kwe ietre.

Yebtä abko rikabata blite jabe kwärikwäri, kä rababa niere krörö: Ngöbökwé juani, nikwe niedre ie angwane, niarakwe niedre krörö mda: Ngöbökwé juani munta niere, ¿se ñöbtä abko munkwe ñan kukwei mikani era jae? niedre kwe nie. ²⁶ Akwa, ni kä nebtäkwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, ñöbtä ñan angwane Juan abko ni Ngöbö kukwei niekä era metre, ye abko ni jökrä käta mike era, aisete nitre ye abko nita jürä ngwen, aisete Juan mikani sribi ye nuene ni kä nebtäkwe abko ni ñan raba niere jire chi, rababa niere jae kwärikwäri.

²⁷ Abtä nieba krörö kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, nieba kwetre.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkäre abko tikwe ñan niedre munye arato, nieba Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bä mikani ngäbäkre nibubtä

²⁸ Yebti Jesukwe nieba mda nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientreye amne nitre unbre ji dokwätaye:

¿Kukwe ne raba tuen ño munye? Bati ni nämane iti abko ngobo nibu kwe. Bati nikani, käkwe niebare ngobo itiyé: Ma rika sribire mtare tirete

tikrä uba gräte, nieba kwe ie. ²⁹Akwa ngobo käkwe niebare ie: Ti ñan tö nibi rikai sribire tirete, niebare kwe rünye. Akwa yehti ja töi kwitaninta kwe amne nikani sribire.

³⁰Yehti ngäbäkre ye rün nikani, käkwe niebare kwrere ngobo mdaye angwane, ni ye ngobo käkwe niebare ie: Jän, ti näin sribire tirete makrä, niebare kwe rünye. Akwa ñan nikani sribire abko nakaninkä kore se.

³¹Ye abko, ¿ngäbäkre nibu ne mden käkwe rün kukwei mikani täte? nieba Jesukwe ietre.

Angwane niaratre käkwe nieba:

Ngäbäkre käne ye mden käkwe rün kukwei mikani täte, nieba kwetre Jesuye.

Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko tä nebe tuen käme munye amne meri bti kä ngwarbe ngwarbe abko tä nebe tuen käme munye arato, akwa niaratre abko bti Ngöbö kä käinbti rabadi gobrane bäri käne mun ye ngwä, ³²ñöbtä ñan angwane Juan Bautista nükani ji kuin era metre Ngöbökwé mike gare munye angwane, munkwe ñan niara kukwei mikani era jae, akwa nitre jändrän ütiä käräkä amne meri bti kä ngwarbe ngwarbe abko käkwe niara kukwei mikani era amne kani ngäbti kwetre, aisete niaratre abko ngäbäkre käne ye kwrere. Akwa kukwe nuenbare Juankwe abko munkwe tuani, akwa munkwe ñan Juan kukwei mikani era jae, käkwe trö kwitanani ñakare kukwe kämeye, aisete mun ye abko ngäbäkre mda ye kwrere. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

Nitre ji dokwäte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19)

³³Ti bike kukwe mdara jire bä mike ne kukwe nuen munkwe: Bati ni kä bkänkä nämáne iti, käkwe uba nurai nökaní, bti ki mikani kwe amne kä úkaninte biare uba ñöi ngwäre kwe. Ju mikani nura ngibiabtikä kräke kwe, bti biani kwe ni mda mdaye sribikrä. Kä biani sribikrä kwe abko ütiäre uba döi biandreta ruäre ie. Yehti nikani kä mdabti. ³⁴Abti uba ngwä ötadre abko käi nükani angwane, sribikä käkwe uba biandreta ruäre kä bkänkäye ye abko kä bkänkä käkwe sribikä kwekwe juani tuenta jakrä. ³⁵Akwa sribikätre kä bkänkäkwe ye nikani nebe angwane, sribikätre ubabtä ye ie neketaninte, nikani sribikä iti mete ja ñäte kwäräkwärä se kwrere. Iti mda abko kämikani kwetre amne iti mda abko tákani jäbti kwetre kämikakäre.

³⁶Yehti kä bkänkä käkwe sribikätre juani bäri mda uba tuenta ruäre jakrä, akwa sribikätre ubabtä ye käkwe nuenbareta kwrere arato btätre.

³⁷Abtä mrä angwane, kä bkänkä ye käkwe odei jen kwe ara jire juani, kä namani töbike krörö: Ti odei ne aibe abko mikadi ütiäte sribikätrekwe,

aisete ti bike juen, namani nütüre. ³⁸Ye erere bkänä juani kwe, akwa kä bkänkä ye odei nikani tuen sribikätre ubabtä yeye angwane, niebare kwetre jae kwärikwäri:

Ni se abko rabadi jändrän rünkwe bkäne jökrä, aisete ari kämike amne ni rabadi kä ne bkäne jökrä, niebare kwetre.

³⁹Ye erere bkänä, kä bkänkä odei ye neketaninte ietre, nikani ngwena uba grä bäre mento, bti kämikani kwetre se kwrere.

⁴⁰¿Yebti kä bkänkä rikadre mda angwane, dre nuendre kwe sribikätre käme yebtä raba ruen munye? nieba Jesukwe.

⁴¹Angwane nitre yete ye käkwe nieba mda:

Kä bkänkä ye ie sribikä moto kämekäme ye rabadre ruentari tare ñakare, käkwe kämikadre jire jökrä. Abti sribikä mden mden käkwe nura ütiä biandre ie nura ngwä öta näire, ye ie tire ye biandre kwe mda, nieba kwetre.

⁴²Bti Jesukwe ja bä mikaba jä kwrere amne, nitre dirikä krikri abko bä mikaba ju mikaka kwrere, käkwe nieba ietre:

Kukwe nebtä Ngöbö Kukwei tä tikani abko btä mun tarä ñäke ruen tie abko krörö:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre.

Ye abko namani tuen bäri nuäre nie,

Salmos 118.22-23

abko tä tikani kore. ⁴³Ne aisete ti bike niere krörö munye: Munkwe sribibare ñakare era metre, sribikätre käme ye kwrere, aisete Ngöbökwé ñan gobrandre munbti amne juta mda käkwe sribidre era metre Ngöbökrä, ye abko bti Ngöbö rabadi gobrane. ⁴⁴Angwane ni ütiäte kri jä kwrere tikwe nini, ye abko btä nire nire ritadrete amne rikadre temen jä yebti angwane, jä ye käkwe ni ye ötadibtä kiakia jökrä ngrabare. Erere arato, nire nire bti jä ye rikwitadrekä angwane, gütadikä mnüne jökrä jä ye täni arato. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁴⁵Jesukwe kukwe bä mikaba btä blitaba kwe ye abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre rüere amne nitre bariseo rüere nämä blite gaba kwetre. ⁴⁶Angwane niaratre tö rababa Jesu kitai ngite kä teri, akwa Jesu abko Ngöbö kukwei niekä abko ni kwati nämä mike era jae, abtä ni kwati ye jürä rababa btätre.

Ni ja mikaka gure, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Lucas 14.15-24)

22 ¹Yebti Jesu rikaba bliteta amne kukwe mda bä mikaba kwe, käkwe nieba krörö:

²Ngöbö kä käinbti käta gobrane ño nibti abko ti bike bä mike krörö: Bati jrei nämäni iti abko ngobo jatani ja mike gure angwane, jrei

ye kākwe mrö sribebare kri kä ngwiankäre nuäre jabtä. ³Yebti nitre nübaibarera kwe kä ngwen nuäre jabtä ye abko sribikätre juani kärere kwe, akwa nitre nübaibare kwe ye ñan tö namani näin. ⁴Abtä sribikä mdara jire juani jreikwe, kākwe niebare krörö ietre: Nitre nübaibare tikwe, ye ie munkwe nie krörö: Tikwe nbi kämikamna amne tikwe jändrän mda mda köteköte kämikamna kwetadre, aisete mrö nena biare jökrä amne nitre nübaibare tikwe ye jata kä ngwen nuäre jabtä tibe, munkwe nie ietre, niebare kwe sribikätre yeye.

⁵Ye erere sribikätre nikani, kākwe niebare, akwa nitre nübaibare jreikwe ye kākwe sribikätre ye kukwei mikani ngwarbe. Ni ruäre nikani jirekäbe tirete amne ni ruäre abko nikani jändrän mda mda nuene. ⁶Akwa ni ruäre abko ie sribikätre jreikwe ye neketaninte, nikani mete kwäräkwärä se kwrere, bti mrä kämikani kwetre. ⁷Abtä jrei ye moto namani romon krübäte. Abtä rükä kwekwe ye juani kwe, kākwe nitre moto kämekäme ye kämikani jökrä, bti juta ye kukwani jökrä kwetre sribikätre kwe ye dokwäre.

⁸Yebti jrei ye kākwe niebare sribikätre mda mdaye: Ti ngobo tikwe bike ja mike gure, kräke mrö nena biare jökrä kä ngwiankäre nuäre jabtä, akwa nitre nübaibare tikwe abko rükadre kä ngwen nuäre jabtä, akwa ti kukwei kitani temen kwetre, yebtä abko moto käme bä mikani kwetre jabtä. ⁹Mtare mun nän ji kri ngrabare sere amne nire nire kwan ji ngrabare munye, ye erere munkwe nübai jökrä kä ngwen nuäre jabtä tibe nete, niebare jreikwe sribikäye. ¹⁰Ye erere bkänä, sribikätre ye nikani ji ngrabare angwane, nire nire kwani ietre ji ngrabare, ye erere ükaninkrö jökrä kwetre, ni moto käme amne ni moto kuin, ni ño erere jänikani jökrä kwetre angwane, ju kä ngwiankrä nuäre jabtä, ye te ni namani iti jökrä.

¹¹Yebti nitre nübaibare kä ngwen nuäre jabtä, ye namanina jökrä gwi angwane, jrei nikani mike ñäräre. Jrei namani gwi angwane, ni nämane iti yete abko dän kitadre jabtä nänkrä kä ngwiankrä nuäre jabtä ni ja mikaka gure kanti, ye abko nämane ñakare btä. ¹²Abtä jrei ye kākwe niebare ni yeye: Ja mräkä, dän kitadre jabtä makwe abko ñakare mabtä, ye abko ma nü ño gwi nete siba, niebare kwe ie. Angwane ni ye rababa kwekbe jirekäbe. ¹³Angwane nitre mrö mikaka mesabtä mesabtä, ye ie jreikwe niebare: Ni noko ngoto amne kise mäketete, bti munkwe kitaka kä bäri iko te ju bäre sere. Ye kanti niara rabadi ja müaire krikri be amne tu ngö rabadi cherere jabtä ja tare nika kisetete, ¹⁴ñobtä ñan angwane Ngöböta ni kwati nübaire, akwa ni braibe abko diankata jakrä kwe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Ja ütiä biandre gobranye ya, ñakare ya
(*Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26*)

¹⁵Yebti nitre bariseo kākwe gätäbare angwane, tö namani Jesu tuai ja dokwä mike kö okwäte, aisete Jesukwe ñäkädre blo gobran romanobo

rüere abtä kitadre ngise kwetre, abkokäre ja töi mikani kwatibe kwetre Jesu rüere, ¹⁶käkwe nitre reketaka jakri juani ruäre nitre reketaka Herodekri ben gwaire niekäre krörö Jesuye:

Dirikä, mata kukwe era erere niere, ye gare kuin nunye amne ji Ngöbökwé abko dirita era metre arato makwe, ye gare nunye arato. Erere arato, ni mda mda tä ño niere ma rüere diribtä kore, ye abko ñakare ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ñan mata blite ni mda mda moto mikakäre nuäre, ye garera nunye. ¹⁷Ne aisete kukwe nebtä makwe dre niedre abko nun tö nibi gai abko krörö: ¿Emperador romanobo César abko ie nunkwe ja ütiä biandre ye abko dbe ya, ñakare ya niere nunye? nieba kwetre Jesuye.

¹⁸Nitre ye nämä töbike blo Jesu rüere, ye Jesukwe gaba btätre. Abtä nieba mda kwe ietre:

Mun ngwarbe ja bä mike kuin tibtä nete. ¿Se ñobtä tikwe ja dokwä mikadre kö okwäte au, abkokäre mun kite kukwe ngwentari kore tie ye? ¹⁹Ngwian bti munta ja ütiä bien, ye mike tuadre tie, nieba Jesukwe ietre.

Ye erere bkänä, ngwian denario bianba kwetre Jesuye. ²⁰Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

¿Nire bä amne nire käta tikani ngwian nebtä? nieba Jesukwe ietre.

²¹Angwane niaratre käkwe nieba mda Jesuye:

Emperador César bä amne käta btä, nieba kwetre.

Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Jändrän emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jändrän Ngöbökrä erere munkwe bian Ngöböye. Abko kore se, nieba kwe ietre.

²²Jesukwe ñäkäba kore ietre, ye kukwei nuaba kwetre angwane, ñan töi rababa krütare Jesu kukweibtä, ñobtä ñan angwane ja kitani ngite ñakare Ngöbö rüere o César rüere aisete. Yebti niaratrekwe kä mikakaba Jesubtä yete, rikabata jökrä.

Ni krütani rükadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye
(*Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40*)

²³Abti köbö ye arabe näire, nitre saduseo rikaba ruäre ja tuakäre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni krütanikrütani mikadreta nire Ngöbökwé abko ñan nämane mike era, aisete jatapa kukwe ngwentari Jesuye, käkwe nieba ie:

²⁴Dirikä, Moisékwe niebare krörö: Ni iti tädre gure, akwa ngäbäkre ñakare kwetre amne ni ye krütadre angwane, merire rabadre kaibe, meri ye abko yäräkwe diandre jae mda. Yebti ngäbäkre rabadre kwetre angwane, ngäbäkre ye abko rabadre niara etba krütani ngobo kwrere, niebare Moisékwe. ²⁵Ye erere bati nun ngätäite nete nitre ja etbarebe nämane ni kükü. Nitre ye etba mubai käkwe ja mikani gure, akwa

ngäbäkire ngämi nebe kwetre angwane, ni ye krütani, aisete merire namani kaibe ie, ye abko namani etba siba kräke. ²⁶Ye erere bkänä meri ye namani yära mda yebe, akwa brare krütani kän arato. Abtä meri ye namani yära mdabe, akwa brare krütaninta kän arato. Ye kwrere nikani nakenkä janknu ja täritäri. Abti nitre ni kükü ye krütani jökrä meri ye kisete. ²⁷Abti mrä angwane, meri ye krütani arato. ²⁸Akwa ni krütani rükadreta nire mata niere, aisete ni brare ni kükü, ben meri ye namani jökrä, abti niaratre ni kükü ye rükadreta nire jökrä angwane, meri ye rabadi nire nän mukore abko niere nunye, nieba kwetre Jesuye.

²⁹Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ngöbö Kukwei gare ñakare munye amne Ngöbö di kri gare ñakare munye arato, aisete munta töbike ngwarbe blo kore. ³⁰Ni krütanikrütani rükadita nire angwane, ni merire, brare käkwe ñan ja mikadre gure, ñöbtä ñan angwane niaratre abko rabadi angele kä käinbti kwrere. ³¹Mdakäre abko, ni krütanikrütani rükadreta nire abko Ngöbö ara jire käkwe niebare kira, niara nämene blite Moisébe angwane. Yebtä mun tärä ñäke ruen tie. Ngöbö Kukwei käta niere krörö: ³²Ti abko Ngöbö Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare Ngöbökwé Moiséye. Abraham, Isaac amne Jacob krütanina abti Ngöbökwé niebare kore Moiséye. Ngöbö abko ñan ni ngwäkäre Ngöböi akwa Ngöbö abko ni nire Ngöböi gare nie. Ye aisete Abraham, Isaac amne Jacob tä nüne janknu Ngöbö ngwärekwé abko gare nie, nieba Jesukwe nitre saduseoye.

³³Jesukwe blitaba kore, ye nitre kwati käkwe kukwe nuaba ünän jökrä angwane, Jesukwe diriba ño, yebtä niaratre töi ñan rababa krütare Jesu kukweibtä.

Kukwe mden bäri ütiäte mikadre täte
(*Marcos 12.28-34*)

³⁴Jesukwe nitre saduseo kada ketaba kwäräbe jökrä kore, ye abko nitre bariseo käkwe gaba angwane, ja ükkröbata kwetre Jesu kanti mda. ³⁵Angwane ni bariseo abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä arato nämä iti yete abko tö rababa Jesu tuai ja dokwä mike kö okwäte, käkwe nieba krörö ie:

³⁶Dirikä, ¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, ye mden abko bäri ütiäte? nieba kwe Jesuye.

³⁷Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Makwe ma Dänkien Ngöbö tare ja di ngöi jökrä, ja üai ngöi jökrä amne ja töi ngöi jökrä abko nieta kore, ³⁸aisete kukwe ye abko bäri ütiäte amne tä bäri käne arato kukwe jökrä mda mda ngätäite. ³⁹Akwa kukwe tärä kwati mda abko bäsi kukwe käne ye kwrere arato abko käta niere krörö: Mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä. ⁴⁰Munkwe kukwe ketebu ye mikadre täte

ne ngwane, kukwe mda mda biani Ngöbökwe Moiséye nuendre nie, ye munkwe mikadre täte jökrä. Erere arato, kukwe biani Ngöbökwe nie ja kukwei niekä niekä köböire, ye munkwe mikadre täte jökrä arato. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

¿Nirekri Ni Dianinkä Ngöbökwe däredre?

(Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44)

⁴¹Yebti nitre bariseo näma ja ükaninkrö Jesu kánti yete angwane,
⁴²Jesukwe nieba mda ietre:

¿Ni Dianinkä Ngöbökwe abko däredre nirekri nütüta munkwe? nieba Jesukwe ietre.

Ni Dianinkä Ngöbökwe abko däredre jrei Davikri, nieba kwetre Jesu käre.

⁴³Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ni Dianinkä Ngöbökwe abko däredre Davikri munta niere, ¿ye ñobtä abko Ngöbö Üai köböire Davikwe “ti Dänkien” niebare Ni Dianinkä Ngöbökwe yebtä? Ni ngätäite nete ni ñakare jire iti käta “ti dänkien” niere ngäbäkre kweye, akwa David abko käkwe niebare krörö:

⁴⁴Ti Dänkien Ngöbö käkwe nieba ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni,

Salmos 110.1

niebare Davikwe Ni Dianinkä Ngöbökwe yebtä. ⁴⁵David ara jire käkwe ja Dänkien niebare Ni Dianinkä Ngöbökwebtä, ¿se ñobtä abko Ni Dianinkä Ngöbökwe abko jatadre Davikri nieta munkwe se, ñobtä ñan angwane nita Dänkien niere ñakare jire ni mräkä bäri mrä nikrä yeye? nieba Jesukwe nitre bariseoye.

⁴⁶Angwane nitre bariseo ye ñan kukwe gitiaba jire kwati mda Jesu käre, ñobtä ñan angwane kukwe niedre ño ño ñan rababa gare jire chi ietre aisete. Abti köbö ye näire mentokwäre ni ñakare jire iti, ie ja rababa nüke töre kukwe ngwentari Jesuye ja gakäre ben.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani mokre

(Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

23 ¹Yebti nitre näma yete btä nitre ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba mda:

²Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre amne nitre bariseo abko tätre dirire Moisés täte, aisete niaratre aibe kukwei ütiäte abko niaratre tä niere jabtä. ³Ne aisete nitre ye kukwei mika täte munkwe amne dre nuemna kwetre, erere munkwe nuen. Akwa niaratre tä nüne ño, ye kwrere munkwe ñan nüna, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe niere abko erere tätre nuene ñakare, akwa tätre jändrän mda nuene.

⁴Mdakäre abko, tribe kri doboko abko ni ñan raba kaenkä, ye kwrere jire tätre kukwe taretare ükete nuendre munye, bti tätre kite ni mda mda kötärä. Abti niaratre ñan töta nebe kise mikai jire chi tribe yebtä ni mda mda die mikakäre. ⁵Erere arato, niaratre tä jändrän nuene, ye abko ni mda mda käkwe tuadre abko ie töta nebe abko krörö: kaja chi te Ngöbö Kukwei tä tikani täräbtä abko mikata ja okobtä amne küdebtä, akwa niaratre abko kaja krikri be tätre mämete ja okobtä amne ja küdebtä tuadre ni mda mdaye. Erere arato, kö kitani kabre dän köräbäre abko tätre kite jabtä bikakäre bäri deme. ⁶Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kanti tö takäi temen. Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagoga, kanti töta nebe rabai takänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kanti tätre nebe takänintbe. ⁷Mdakäre abko, ni ütiäte krikri, ie köbö ngwianretari, ye kwrere ni jökrä käkwe köbö ngwianretari käne ietre kä jändrän rürümoinrä ye kántita temen, ie töta nebe. Erere arato, ni mda mdakwe kädiandre dirikä abko ie töta nebe.

⁸Akwa dirikä niedre munye mun mräkäkwe ye abko munkwe ñan ribe jae, ñobtä ñan angwane Dirikä itibe tä munkwe abko Ngöbö ara amne mun abko ja etbare jökrä. ⁹Mdakäre abko, Ngöbö mun Rün itibe abko tä kä käinbti sete, aiseite ni mda mda kä nebtä abko mun rün munkwe ñan nie ietre mikakäre täte Ngöbö kwrere. ¹⁰Erere arato, mun abko ni mda mda jie ngwianka niedre munye abko munkwe ñan ribe jae, ñobtä ñan angwane mun Jie Ngwianka era metre abko tärä munkwe. Mun Jie Ngwianka ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwé. ¹¹Mdakäre abko, nire nire tö rabai bäri ütiäte mun ngätäite, ni ye abko käkwe ja mika sribikä ni mda mdakrä, ¹²ñobtä ñan angwane nire nire tö ja mikai kri au, ni ye abko Ngöbökwé mikadi bobre ja ngwärekri, akwa nire nire käkwe ja mikadre bobre, ye abko Ngöbökwé mikadi ütiäte kri ja ngwärekri.

¹³¡Aingwaree! Mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne mun bariseo käta ja bä mike kuin. Mun ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane Ngöbö rükadre gobrane ni jökräbti, ye ngäniene munta jukwe dike jite, Ngöbö ñan rabadre gobrane btitre abkokäre. Ngöböta gobrane nibti, ye kanti mun ñan tö rikai amne ni mda mda tö rikai abko mun ñan tä tuemetre niken arato, aiseite mun bobre jakän. ¹⁴[¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Meri kän brare krütani abko kän munta ju denkä, abti munta nebe bike kuinkuin, käta nebe blite raire Ngöböbe ni jökrä ngwärekri, akwa munta kukwe nuene kore, akwa yebtä Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kri.]ⁿ

n 23.14 Versículo 14 abko ñan tä tikani manuscrito kuinkuinbtä. Tä tikani Marcos 12.40 abko tikani nete.

15 ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Munta niken kä mdabti amne munta niken mrenbti kä mda mda kánti ni mda mda kánene töi kwitakäre jakri. Ye erere tärä nebe nekete munkri angwane, kukwe dirita munkwe ietre abko erere tätre nuene. Abtä mun köböite tätre ja mike ngite bäri krübäte mun ngwä.

16 ¡Aingwaree! Mun okwäta kä drünente käta ni mda mda jie ngwena. Mun ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane munta niere krörö angwane munta ni mda mda mike ja mike ngite Ngöbö rüere: Ju blitakrä Ngöböbe se käbti nire käkwe ja kukwei biandre abti kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite ñakare Ngöböye, munta niere. Akwa ju blitakrä Ngöböbe kánti, orota mikani, oro ye käbti ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite Ngöböye abko munta niere angwane, munta dirire blo. 17 ¡Mun ngwarbe töi ñakare amne mun abko ni okwä kä drünente kwrere, aisete Ngöbö Kukwei gare ñakare metre munye, käta kukwe niere kore! ¿Dre bäri ütiäte? ¿Oro tä mikani ju blitakrä Ngöböbe kánti ya o ju blitakrä Ngöböbe ara jire köböire oro tä nebe deme Ngöbö ngwärekre ya? Ju blitakrä Ngöböbe abko bäri ütiäte, akwa ütiäte ñakare munta niere.

18 Erere arato, ñukwä grä jändrän kukwakrä Ngöböye, ye käbti nire käkwe ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane ñan rabadre ngite Ngöböye, munta niere. Akwa jändrän kukwata ñukwä gräbti ye ara jire käbti nirekwe ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite Ngöböye munta niere. 19 ¡Kä iko mun okwäte Kukwe Ngöbökwébtí ñan ñan! ¿Dre bäri ütiäte? ¿Jändrän biandre Ngöböye kukwadre abko bäri ütiäte ya o ñukwä grä köböire jändrän bianta Ngöböye abko tä nebe deme Ngöbö ngwärekre abko bäri ütiäte ya? Ñukwä grä abko bäri ütiäte. 20 Ne aisete nire nire käta ja kukwei bien ñukwä grä käbti, ye abko ñan ñukwä grä aibe käbti tä ja kukwei bien, akwa jändrän jökrä tä mikani ñukwä gräbti ye käbti tä ja kukwei bien. 21 Erere arato, nire nire käta ja kukwei bien ju blitakrä Ngöböbe käbti, ye abko ñan ju ye aibe käbti tä ja kukwei bien, akwa Ngöbö ara jire tä nüne ju yete abko käbti tä ja kukwei bien arato. 22 Amne nire nire käta ja kukwei bien kä käinbti se käbti, ye abko kürä gobrankrä Ngöbökwé bti Ngöböta tákänintbe kä käinbti, aisete Ngöbö ara jire käbti tä ja kukwei bien arato, nieba Jesukwe.

23 Yebti Jesukwe nieba mda:

¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Kri mu ütiäte ñakare kädianta menta, anís amne comino abko munta ükete keta jätä jätä, abti munta mike keteti

jenena Ngöbökrä. Akwa jändrän bäri ütiäte kri nuendre abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä dirire abko munta nuene ñakare abko krörö: Kukwe ükadrete era metre ni mda mdakrä amne ni mda mda ngwiandre ruentari tare jae, erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko munkwe nuendre jändrän kiakia nuenta munkwe ye ben gwaire, akwa ye kwrere munta nuene ñakare. ²⁴Ne aisete mun abko ni okwä kä drünente kwrere. Ngöbö tö dreye gare ñakare metre munye, akwa munta ja mike Ngöbö kukwei dirikätre, käta ni mda mda jie ngwena blo. Kä u kiakia jäkäteta deme bätärekä dendente ta, ye kwrere jire kukwe kiakia bäsi ütiäte ñakare bökän Ngöbö Kukwebtä, bti munta mokrere krübäte, akwa kukwe bäri ütiäte nuendre tä tikani Ngöbö Kukweibtä ye abko kameo krikri ñaka ngöi jökrä, kwrere jire munta nuene kukwe ütiäte krikribtä, aisete munta mike ütiäte ñakare.

²⁵¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Mun abko baso amne siä bätäteta btärita aibe amne terita abko tä nebe dobrore kwrere jire, aisete mun töita gobtä amne jändrän ni mda mdakwe abko ie mun töta nebe jökrä jakrä. ²⁶Mun bariseo, munta ni okwä kä drünente kwrere, aisete ti bike niere krörö munye: Baso amne blato bätäteta kuin jökrä terita amne btärita tä nebe merebe jökrä, ye kwrere jire munkwe ja töi ara jire mika kuin merebe amne mun ngrabare rabadi kuin merebe jökrä Ngöbö ngwärekre arato.

²⁷¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Ni doboi mikata abko kánti kä ükateta abti jükata bäta nebe ngwen bürere bäne, akwa ni krütani aibe kroko tä nguse amne jändrän kämekäme rä kure dbe ñakare Ngöbö ngwärekre tä nguse, ye kwrere jire munta nebe. ²⁸Ye abko, mun abko kä ükateta kuin rökabti amne jükata tä nebe bäne btärita kwrere jire abko krörö: Munta ja bä mike ni moto kuin kwrere ni mda mda okwäte, akwa mun moto amne töi abko te jändrän kämekäme tä munkwe, aisete munta bike deme amne kukwe jökrä käme btä mun töita, aisete mun röka jükani ye kwrere.

²⁹¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko kräke munta kä ükete kuin rökabti niaratre mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ni ruäre käkwe nünabare metre Ngöbö ngwärekre abko doboibti munta kä ükete bä nuäre nuäre, ³⁰bti munta niere krörö: Ni mräkä kirakira käkwe nitre Ngöbö kukwei niekä kämikani, ye ngwane ni tädre nüne akräke nikwe ñan kämikadre jire chi gwaire bentre, munta niere jabtä. ³¹Munta blite kore, yebtä mun mräkä kirakira käkwe nitre Ngöbö kukwei niekä kämikani, ye arabe mräkäkri mun jatani abko tä nüke gare munye ñan

ñan. ³²Mun mräkä kirakira käkwe kukwe mikanintbe ño mun käne nitre Ngöbö kukwei niekä rüere, ye kwrere munkwe mika nebe bare täte jökrä tibtä arato.

³³¡Mun abko tbi bökän krübäte ye kwrere jire! Ne aisete Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kä ja tare nikakrä kánti. Yebtä munkwe ñan kwärabedre jire chi. ³⁴Ne aisete nitre Ngöbö kukwei niekä amne nitre töbtä töbtä amne nitre Ngöbö kukwei dirikä ye abko tikwe juandi Ngöbö Kukwei niekäre munye nete, akwa munkwe müre ketadi amne munkwe metadi krusobtä ruäre. Ruäre abko sinagoga kántikánti munkwe kwata metadi amne ruäre rikadi ngitie amne jiebtí mun näin kisere juta kwatirekwatire te niaratre mikakäre ja tare nike. ³⁵Ne aisete nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekre abko kämikanina mun mräkä kirakirakwe, ye dokwäre Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kri krübäte. Abel käkwe nünabare metre, ye näire mentokwäre ni müre ketani nebe Berequíás ngobo Zacarías näire amne Zacarías abko müre ketani munkwe ju blitakrä Ngöböbe kánti ñukwä grä amne kä deme te ruäre. ³⁶Nitre müre ketani kore, ye dokwäre abko Ngöbökwé nitre nünanka kä ne ngwane mikadi ja ngie nuen kri krübäte abko ti bike niere metre munye.

Jesukwe nitre Jerusalénbo müaibare

(Lucas 13.34-35)

³⁷Ye btäräbe Jesukwe nitre Jerusalénbo müaiba, käkwe nieba krörö: ¡Aingwaree, mun nünanka Jerusalén nete! Käre munta nitre Ngöbö kukwei niekä müre kete amne nitre juanta Ngöbökwé ja kukwei ngwena abko müre ketata jäbti. Ye abko, kwita ngäbäli kiakia ngibiare ja ngike täni, ye kwrere käre ti tö namani mun ngibiai, akwa mun ñan tö namani ti tuai ja ngibiare. ³⁸Ye mden kisete, ju munkwe nete ne rabadi tökare jökrä mun täbtä nete abko tita niere munye, ³⁹ñobtä ñan angwane mtare mentokwäre ti ngämi kiteta, känenkri munkwe ñan ti tuadre jire chi mda, yebti munkwe ti tuadi angwane munkwe niedi krörö:

Ni kitera nüke ni Dänkien Ngöbö käbti raba mikani ütiäte kri, munkwe niedi kore ti ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Dre rakadikä kä mrä känenkri

(Marcos 13.1-23; Lucas 21.5-24; 17.22-24)

24 ¹Yebti Jesu näma ju blitakrä Ngöböbe bäre, rikabata akwa ngämi nikenta mente, känenkri nun ja töitikaka ben käkwe krötaba ken amne nun rababa näkwiteta ja jiebtí, kä rababa ju blitakrä Ngöböbe ye driereta ie tuadre. ²Ye erere bkänä Jesukwe ju ye mikabata ñäräre, käkwe nieba krörö nunye:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ju kuin btä mun okwä nibi, köböitira jire ju se juandi ngwarbe jire jökrä, aisete jä ketani

jabti jabti se juandi jökrä temen abko ti tö nibi niei munye, nieba Jesukwe nunye.

³Yebti nun rikaba ta nakri Jesube nebe Ngitio Olibobti, ye kanti Jesu rababa tákänintbe angwane, nun ja töitikaka ben kákwe krötaba ken, kákwe nieba kaibe ie:

¿Ngöbökwe kä ne juandi ngwarbe jökrä makwe nini, ye abko rakadikä ñongwane? Erere arato, ma jatadreta bobuta amne kä ne rikai ta, ye abko bä mikadi ño nunye abko makwe niedre nunye, ie nun tö nibi, nunkwe nieba Jesuye.

⁴Abtä Jesukwe nieba krörö nunye:

Bäri käne abko, nitre ni ngökaka, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ⁵ñobtä ñan angwane ni jatadi kwati ti käfti kákwe niedi krörö: Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwe ara tä nete, niedi kwetre, ye kákwe ni kwati ngökadi. ⁶Mdakäre abko, munkwe kukwe krörö gadi: Nitre tädi rüre jabe kwärikwäri nete sete abko gadi munkwe amne blita rabadi kabre rübtä, akwa mun ñan rekwetaka, ñobtä ñan angwane kukwe ye rakadikä kore abko erere rabadi nakenkä. Akwa ye ngwane kä mrä ngämi nüke abko raba gare munye, ⁷ñobtä ñan angwane juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwärikwäri amne nitre nünanka kä ketareketare te rabadi rüre jabe kwärikwäri. Erere arato, ni kwati rabadi mrö nike krübäte amne dobo rabadi nakaenkä kä ketareketare temen kwäräkwärä arato. ⁸Akwa ye ngwane abko ja tare nika jatadi krire kena kä nebtä.

⁹Ye ngwane mun abko mikadi ja tare nike tödekabtä tibti amne mun ruäre abko müre ketadi amne munta tödeke tibti, ye dokwäre ni kwati nünanka kä ketareketare temen mätä rabadi munbtä. ¹⁰Erere arato, kä ye ngwane ni kwati käta ja tödekaka tibti niere abko kákwe trö kwitadita tie, kákwe ti rükandite amne mätä rabadi jabtä kwärikwäri, kákwe ja kitadi ngise ngwarbe kwärikwäri. ¹¹Erere arato, ni kwati jatadi ja bä mike ni Ngöbö kukwei niekä era metre kwrere ye kákwe ni kwati ngökadi krübäte. ¹²Ni kwati rabadi kukwe nuene kämekäme krübäte, aisete bäsi ni jökrä ñan rabadi ja tarere kwärikwäri mda. ¹³Akwa nire nire kákwe nünandrekä dite jabtä, kákwe ñan ti rükandrete nebebe kä mrä, ni ye abko rabadi dianintari Ngöbökwe. ¹⁴Mdakäre abko, Ngöbö kebera nüke gobrane nibti, ye abko kukwe kuin abko tita niere, ne abko rabadi diribare kä jökräbti temen Ngöböta sribire ño ni ngätäite mikakäre gare angwane, batibe kä mrä jatadi nüke.

¹⁵Mdakäre abko, ni iti ngwarbe käme kákwe jändrän deme Ngöbökwe mikadi ngwarbe jae, ye mdenbtä abko ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Daniel kákwe tärä tikani kira. Drebtä tita blite rüka gare munye, ñobtä ñan angwane ni ye tädi nünaninkä kä deme ju blitakrä Ngöböbe ye kanti, Daniel kákwe kukwe tikani ye kwrere. ¹⁶Angwane mun tädre Judeate ye abko gitia mintokwäre ¹⁷amne mun mden mden tädre jubti

käin^o ye abko ñan rika jändrän tuenta jire chi gwi jae amne mun gitia jirekäbe. ¹⁸Mun mden mden tädre sribire tirete ye abko ñan rika dän tuenta jire chi gwi jae, akwa mun gitia gwängwarbe jirekäbe. ¹⁹Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngäbäkire kiakia kianbtä, ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane niaratre ñan raba ngitie jötrö.

²⁰Akwa mun gitiadre ye abko ñan rakadrekä kä ñüre näire abko munkwe ribe Ngöböye, ñobtä ñan angwane tare näin jötrö kä ñüre näire amne mun gitiadre ñan rakadrekä köbö jadükakrä näire.^p ²¹Munkwe ribe kore Ngöböye, ñobtä ñan angwane kä dätebare kena angwane ja tare nika ñakare krübäte kore abko erere ja tare nikadi kri krübäte kä ye ngwane. Yebti ñan ja tare nikadreta mda ye kwrere. ²²Ye abko, Ngöbökwë ñan köbö krötadre jötrö käne ja tare nikakrä, ye ngwane ni ñan rabadre dianintari jire iti, akwa ni dianinkä jakrä Ngöbökwë abko Ngöböta tarere, aisete köbö ja tare nikakrä krötadi jötrö kwe. ²³Ne aisete, kä ye ngwane kukwe raba nakenkä kore angwane, nane ni mdakwe niedre krörö munye: ¡Ni Dianinkä Ngöbökwë abko tä nete tuen! niedi kwe, o ¡Ni Dianinkä Ngöbökwë tä sete tuen! niedre kwe, akwa munkwe ñan kukwei mika era, ²⁴ñobtä ñan angwane kä ye ngwane ni kwati jatadi ja bä mike Ni Dianinkä Ngöbökwë kwrere amne ni kwati jatadi ja bä mike ni Ngöbö kukwei niekä kwrere, käkwe sribi krikri ñan tuabare nuendi kabre bätäkä ngwarbe ni mda mda ngökakäre amne rabadre ni dianinkä jen jakrä Ngöbökwë ara jire ngökö, ne ngwane ngökadre kwetre, akwa ñan rabadi ngökö. ²⁵Ne aisete kukwe ye ngämi nakenkä, känenkri tita mun mike mokre biare.

²⁶Ne aisete ni mdakwe nie krörö munye: Ni Dianinkä Ngöbökwë abko tä kä kaibete sete, nie kwe angwane, mun ñan rika tuen kanti. Erere arato, nie krörö munye: Ni Dianinkä Ngöbökwë abko tä ja rükaninte nete, nie kwe angwane, munkwe ñan kukwei mika era, ²⁷ñobtä ñan angwane merata trä ngitiekä ngwen käinta angwane, träta jataen batibe nindrini amne kä driri, ye kwrere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, ni jökrä käkwe gadi batibe jökrä. ²⁸Ye abko, ni ngwäkä tä mdente, btä jüden rabadi ja ükekrö ngwäkä kwete abko nita tuen, ye kwrere ti jatadita ni jökrä käkwe gadi.

Jesukristo jatadita

(*Marcos 13.24-37; Lucas 17.26-30,34-36; 21.25-33*)

²⁹Ja tare nikadi kri nini tikwe, yebti btäräbe ñänä se rötadite amne kä rabadi iko jökrä. Erere arato, sö se ñan trä rabadre mda amne muke

o 24.17 *tädre jubti käin.* Ju nitre israelitare abko kiare bti käin, aisete nuäre dikakrä bti ta. **p 24.20** *mun gitiadre ye abko ñan rakadrekä köbö jadükakrä näire.* Nitre israelita ñan rikadre mente köbö jadükakräte abko ükaninte kwetre. Rikadre mente angwane, ja mikadre ngite kwe, aisete Jesukwe niebare kore nütüta.

käinta se abko rabadi betekä timontimon amne jändrän kä käinbti se abko rabadi grükekä arato. ³⁰Angwane ti, Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita abko bä mikadi kore kä käinbti sete abko ni jökrä käkwe tuadi. Ye ngwane abko ni kä jökräbti temen rabadi nekwetekä krübäte ja jiebti, käkwe ja müaidi angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bä nuärebti mütabti abko ni jökrä käkwe tuadi. ³¹Angwane tikwe angeletre tikwe juandi drü jüke krikri käkwe ni dianinkä jen jakrä ükadikrö jökrä ketetibe. Ni dianinkä jen jakrä nünanka nindrini, kä driri, sekri, nekri abko ükadikrö jökrä kwe.

³²Mdakäre abko, higokrie btä kukweta nakenkä ño, yebtä munkwe ja töitika abko krörö: Higo küdeta niren mräre mda amne käta nebe mräre btä arato angwane, kä töre tärä kite nüke ja ken abko munta gaen, ³³ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkä jökrä mun okwäbti angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo nükerate ja ken jukwebtä abko rabara gare munye. ³⁴Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre nünanka kä nebtä ngämi krüte jökrä, ye känenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikä jökrä.

³⁵Mdakäre abko, kä käinta se btä kä temen ne abko Ngöbökwé gadikä jökrä, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kärekäre.

³⁶Akwa ti jatadreta köbö mdente amne ñänä okwä nuäi, ye abko gare ñakare jire chi ni mda mdaye, angele kä käinbti ie gare ñakare amne Ngöbö Odei ie gare ñakare arato, akwa Ngöbö ni Rün aibe ie tä gare kaibe. ³⁷Mdakäre abko, kukwe nakaninkä ño ño Noé näire angwane ni jökrä nämane nüne jäme, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä abko krörö: ³⁸Kä ye ngwane abko nü ngämi näkäen temen, känenkri abti Noé nikani rute, ye ngwane ni jökrä tö namani nünai ño, erere nämane nüne, aise te nämane mröre, dö ñaen amne nämane ja mike gure. ³⁹Ne aise te nämane jäme, te batibe nü jatani jobe temen, käkwe ñö mikani niren kri abko nikani nitre ye ngwena jökrä abko müre neketani ñöte, ñöbtä ñan angwane niaratre kwani jäme ñüye, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä kore arato.

⁴⁰Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Ti jatadita ye ngwane ni tädi nibu sribire jäme tirete abko btäräbe iti jänäin amne iti abko mikadite. ⁴¹Erere arato, meri tädi nibu trigo ukwe jäme abko btäräbe iti jänäin amne iti abko mikadite. ⁴²Ti mun Dänkien jatadita ñongwane, ye abko gare ñakare munye, aise te munkwe mokre jabti ti ngibiakäre ngäbti.

⁴³Kukwe mdara jire rabadre gare munye arato abko krörö: Ni gore rükadre kä ñongwane, ye rabadre gare ju bkänkäye akräke ju bkänkä käkwe kraidre gwi angwane, jändrän ñan goidre jire kän kwe. ⁴⁴Ni gore rükadre ñongwane gare ñakare, ye kwrere ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadre ñakare jötrö mun tädi nütüre, aise te mun tädi ngibiare

ngäbti ñakare angwane, batibe rükadita, aiseite munkwe mokre jabtí ti ngibiakäre ngäbti.

Sribikä kuin amne sribikä käme, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(*Lucas 12.41-48*)

⁴⁵Kukwe ye abko ti bike bä mike krörö: Sribikä kuin bti bkänkä rabadre tödeke amne sribikä töbtä ye abko bkänkä tä mikete ju ngibiare jakrä amne sribikä ye abko kä mrökrä erere käita nüke angwane, mrö tärä nebe biare kwe ni gwi bukakrä, sribikä kore yebtä abko ti bike niere krörö munye: ⁴⁶Sribikä kisetete bkänkä tä sribi mike, bti bkänkä tä niken kä mdabti, bti tä kite nüketa angwane tä kwen sribi ye nuene täte bkänkäye, sribikä yebtä abko kä rabadre nuäre, ⁴⁷ñobtä ñan angwane sribikä kore abko sribikä kuin abko ie bkänkä käkwe jändrän kwe mikadi gare jökrä ngibiadre jakrä abko ti tö nibi niei metre kore munye.

⁴⁸Akwa sribikä moto käme ye abko rabadre töbike krörö: Ti dänkien nikani amne ñan rükadreta jötrö, rabadre nütüre, ⁴⁹kä rikadre sribikä mda mda ngö tikekä amne nitre dröbaka dröbaka, ben rikadre ja gete amne rikadre mröre, dö ñaen krübäte, ⁵⁰aiseite tädre jáme, ñan tädre bkänkä ngibiare ngäbti amne kä nuäi angwane bkänkä rükadreta, ye ñan tädre gare ie. Akwa batibe bkänkä rükadita ⁵¹angwane, bkänkä ye käkwe mikadi ja tare nike krübäte amne nitre ja bä mikaka kuin abko mikadre ja ngie nuen, ye ben ketetibe ja tare nikadi kwe. Angwane batibe sribikä ye rabadi ja müaire amne tu ngö rabadi cherere jabtä ja tare nika kisetete. Munkwe ñan ti ngibiadre ngäbti ne ngwane, kukwe rakadrekä kore munbtä arato. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Meri ni jätä gure ñakare

25 ¹Mdakäre abko, kä ye ngwane ni bti Ngöböta gobrane abko btä kukweta nakenkä ni ja mikaka gure kwrere abkobtä ti bike bä mike abko krörö: Bati ni iti nikani ja mike gure angwane, meri bati bati ni jätä^q käkwe ja mikani juto niara ngibiare ngäbti kä ngwiankäre nuäre jabtä ben amne ñotra diani kisetekisete kwetre abko ben nikani ni ja mikaka gure ye ngäbti. ²Akwa meri nirike abko töi ñakare amne meri nirike mda abko töbtä, ³aiseite meri töi ñakare ye abko nikani ñotra aibe ngwena; ⁴akwa meri nirike töbtä ye abko nikani aseite ngwena biare boteate kekadre ñotrate jae. ⁵Abti meri ni jätä ye namani ni ja mikaka gure ye ngibiare ngäbti, akwa ni ye abko ñan namani nüke jötrö angwane, meri ye ie köbö jatani abti mrä angwane nikaninta kibien jökrä mda.

q 25.1 *Meri bati bati ni jätä* ne abko nämane meri ja mikaka gure kukwe muko abko nämane näin niara mukore.

⁶Yebti kä jatanina nuke ruäre deo angwane, batibe ni kukwei jarabare ngwänenkä krörö ietre:

¡Ni ja mikaka gure kitera nuke! ¡Mun jakwe kaen ngäbti! ni kukwei jarabare kore ietre.

⁷Ye btäräbe meri bati bati ni jätä ye naninkrö jötrö, kä nikani ñotra mike biare nänkrä ni ja mikaka gure ye ngäbti. ⁸Akwa meri nirike tõi ñakare ye käkwe niebare meri nirike töbtä yeye:

Aseite kitera krüte ñotrate nunkän amne ñotra nibi nõtöte nunkän, aseite aseite ngwianta munkwe ye munkwe bian ruäre nunye, niebare kwetre.

⁹Abtä meri nirike töbtä ye käkwe niebare mda ietre:

Nunkwe ñan aseite biandre munye, ñobtä ñan angwane nunkwe biandre munye angwane, ñan rabadre täte ni jökrä kräke, aseite aseite rürümounta ye kánti mun rikadre kökö jötrö jakrä abko rabadre bäri kuin, niebare kwetre ietre.

¹⁰Ye erere bkänä, meri nirike tõi ñakare ye nikani aseite kökö jae. Ye btäräbe ni ja mikaka gure nukani angwane, meri nirike töbtä abko nikani nebe gwi kä ngwiankäre nuäre jabtä ni ja mikaka gure yebe angwane, jukwe dikaninbe kwe. ¹¹Yebti meri nirike tõi ñakare ye jatani nuke mda, kä namani niere krörö jukwebtä:

Nun Dänkien, jukwe tike nunye, namani niere.

¹²Akwa ni ja mikaka gure ye käkwe niebare mda ietre:

Era metre mun gare ñakare tie, aseite tikwe ñan jukwe tikadre munye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹³Ye abko, nane kukwe rakadrekä kore munbtä, ye känenkri munkwe mokre jabti, käkwe ti ngibia ngäbti, ñobtä ñan angwane köbö mdente amne ñänä okwä nuäi angwane ti jatadita abko gare ñakare munye aseite.

Ngwian ngibiaka kuin, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Lucas 19.11-27)

¹⁴Mdakäre abko, kä ye ngwane ni bti Ngöböta gobrane abkobtä kukweta nakenkä krörö arato: Bati ni nämane iti abko jatani niken mente kä mdabti. Jatanina niken jibti, käkwe sribikä kwekwe käräbare, bti ngwian biani ngibiadre kwe jakrä ietre. ¹⁵Akwa ni itire itire tõi ño ño ye erere btä ngwian biani kwe ietre, aseite ni iti, ie ngwian biani mili krärike kwe amne sribikä mda abko ie biani mili krobu kwe amne sribikä mda abko ie biani mili krati kwe, abti nikani.

¹⁶Yebti sribikä ie ngwian biani mili krärike, ye nikani sribire ngwian yebti, aseite ngwian mili krärike yebti ngwian mda ganaibare mili krärike kwe. ¹⁷Ye kwrere arato, sribikä ie ngwian biani mili krobu, ye nikaninbe sribire ngwian yebti arato, aseite ngwian mili krobu, yebti

ngwian mda ganaibare mili krobu kwe. ¹⁸Akwa sribikä ie ngwian biani mili krati, ye abko nikani, käkwe ngwian bkänkäkwe ye nökan jirekäbe dobote nguse.

¹⁹Yebti kä nikanina raire ta angwane, sribikä bkänkä nukaninta. Angwane ngwian biani kwe ngbiadre sribikäye, yebtä nikani kukwe ükete bentre. ²⁰Angwane sribikä ie ngwian biani mili krärike kwe ye ara jire nükani käne, käkwe ngwian mili krärike ye bianinta bkänkäye amne ngwian mda biani mili krärike kwe arato, käkwe niebare bkänkäye: Ti Dänkien, makwe ngwian bianba mili krärike tie, akwa ngwian yebti abko tikwe ngwian mda ganaibare mili krärike arato makrä abko tä nete ne, niebare kwe bkänkäye.

²¹Abtä sribikä bkänkä käkwe niebare mda ie: Bäri kuin. Ma abko sribikä kuin amne ma kuin tödekakrä. Ngwian braibe bti makwe sribibare kuin tikrä, aiseite tikwe sribi bäri kri mikadi ma kisete mda, aiseite jakwe kä ngwen nuäre jabtä tibe, niebare kwe ie.

²²Angwane sribikä ie ngwian biani mili krobu kwe ye ara jire nükani mda, käkwe ngwian mili krobu ye bianinta bkänkäye amne ngwian mda biani mili krobu kwe arato, käkwe niebare ie: Ti Dänkien, makwe ngwian bianba mili krobu tie, akwa ngwian yebti abko tikwe ngwian mda ganaibare mili krobu arato makrä abko tä nete ne, niebare kwe bkänkäye. ²³Abtä sribi bkänkä käkwe niebare mda ie: Bäri kuin. Ma abko sribikä kuin amne ma kuin tödekakrä. Ngwian braibe, bti makwe sribibare kuin tikrä, aiseite tikwe sribi bäri kri mikadi ma kisete mda, aiseite jakwe kä ngwen nuäre jabtä tibe, niebare kwe ie.

²⁴Akwa sribikä ie ngwian biani mili krati bkänkäkwe, ye nükani mda angwane niebare krörö kwe ie: Ti Dänkien, ma töta nünai ni mda mda aibe diebti, ye gare kuin tie, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä nura nökö amne ma abko tä ngwä ötü kabre kän kä ütiäre, akwa ma abko nura nökö ñakare. Erere ni mda mda tä nura metekä amne mata ngwä ötü kabre kän kä ütiäre, akwa ma abko nura metekä ñakare jakrä. ²⁵Ye mdenbtä ma jürä rababa tibtä. Abtä tikwe ngwian makwe ye nökaba jirekäbe dobote nguse, akwa ngwian makwe erere tä jökrä nete ne, niebare kwe bkänkäye.

²⁶Abtä bkänkä käkwe niebare romone ie: Ma abko sribikä käme amne kä krene mabtä. Tita nura nökö ñakare, akwa tita ngwä ötü ni mda mdakän amne ti nura metekä ñakare, kanti tita ngwä ötü ni mda mdakän gare kuin mae mata niere, ²⁷aiseite ma rikadre käkwe ngwian tikwe ye mikadre bankote tikrä, abti ti jatadre nüketa angwane ngwian mda biandre tie ngwian tikwe ye bäre mda näre abko makwe ñan ngwian mikani bankote tikrä, niebare kwe sribikä yeye.

²⁸Abti nitre nämane yete, ie sribi bkänkä käkwe niebare: Ngwian mili krati tä ni nokokwe, se denkä kän munkwe, bti sribikä kwe ngwianta mili

krä jätä, seye bian munkwe, ²⁹ñobtä ñan angwane nire nire kwe jändrän tärä kabre abko ie jändrän biandi bäri mda amne rabadi jändrän bkäne bäri kabre mda; akwa nire nire jändrän bkäne chi ye abko kän jändrän chi ye diandikä jökrä. ³⁰Ye mden kisete, sribikä käme krene noko kitekä kä bäri iko te ju bäre sere munkwe. Ye kánti niara rabadi ja müaire amne tu ngö rabadi cherere jabtä ja tare nika kisete. Abko kore se, niebare sribikä bkänkäkwé.

Kä mrä näire Jesukwe kukwe ükadite ni jökrä kräke

³¹Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita ja di kri bä nuärebti angwane, angeletre tikwetikwe rabadi jökrä bäre temen angwane, kürä gobrankrä bti ti rabadi tākänintbe kä bä nuärete. ³²Ye ngwane abko nitre nünanka kä jökräbti temen rükadi ja ükekrö ti ngwärekri angwane, ni obeja ngibiaka käta obeja erere ükekrö jenena amne kabra erere tä ükekrö jenena, ye kwrere jire tikwe ni ükadikrö ketebu jene jene. ³³Amne ni jen tikwe obeja kwrere erere tikwe mikadi ja küde ruenkri amne ni ñakare tikwe kabra kwrere abko tikwe mikadi ja küde ngeberekri, ni obeja ngibiaka käta nuene obeja amne kabrabtä ye kwrere.

³⁴Yebti nitre tädi jrei küde ruenkri, ye ie jreikwe niedi krörö: Mun die mikani ti Rünkwe ye erere jakwe jökrä nete. Ngöbökwé kä dätebare kena angwane, kä ye kánti niarata gobrane ye abko niarakwe kä ükaninte biare munkrä ne mun jakwe kaen ngäbti, ³⁵ñobtä ñan angwane mrö rababa tie angwane, munkwe ti bukaba; tomna rababa tie angwane, munkwe tomna bianba tie; ti nämä dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere angwane, munkwe kä bianba kibiakrä tie. ³⁶Erere arato, ti jatani бүtie ngitiete angwane, munkwe dän biani tie; ti nämä nebe bren bren angwane, mun nämä nebe basare tie amne ti kita nämä ngite kä teri angwane, mun nämä nebe ti tuenbti tuenbti, aisete mun jakwe kä gobrankrä ne kánti nünakäre tibe, niedi Jreikwe nitre niara küde ruenkri yeye.

³⁷Angwane nitre nünanka metre ye käkwe niedi krörö jrei yeye: Nun Dänkien, ¿ñongwane nunkwe ma tuani mröi amne nunkwe ma bukani? ¿Erere arato, ñongwane nunkwe ma tuani tomna mdei nike amne nunkwe tomna biani ñadre mae? ³⁸¿Mdakäre abko, ñongwane nunkwe ma tuani dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere amne nunkwe kä biani kibiakrä mae amne, ñongwane nunkwe ma tuani ja бүtie nike angwane, nunkwe dän biani mae? ³⁹¿Erere arato, ñongwane nunkwe ma tuani bren o ngite kä teri angwane, nun nämä niken ma tuenbti tuenbti? niedi kore kwetre jrei yeye. ⁴⁰Abtä jrei ye käkwe niedi mda ietre: Ti mräkätre bäri bobre, kräke munkwe jändrän kuin nuenbare kore, ye ti ne ara jire munkwe die mikani abko ti tö nibi niei metre kore munye, niedi kore Jreikwe.

⁴¹Yebti nitre tädi jrei küde ngeberekri abko ie Jreikwe niedi krörö: Mun nena biare ja tare nikakäre, aiseite ñukwä jutra ngitiekä kärekäre tä ükaninte biare diablu amne üai kämekäme kwe mikakäre ja tare nike, se kánti nän siba amne kä mikekä tibtä nete, ⁴²ñobtä ñan angwane mrö rababa tie angwane, munkwe ñan ti bukaba; tomna rababa tie angwane, munkwe ñan tomna bianba tie. ⁴³Ti nämä dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere angwane, munkwe ñan kä bianba kibiakrä tie. Erere arato, ti jatani бүtie ngitiete angwane, munkwe ñan dän biani tie; ti nämä nebe bren bren amne ti kita nämane ngite kä teri angwane, mun ñan nämane niken ti tuenbti, niedi Jreikwe nitre yeye.

⁴⁴Abtä niaratre käkwe niedi krörö: Nun Dänkien, ñongwane nunkwe ma tuani mrö nike, tomna mdei nike amne ñongwane nunkwe ma tuani ja бүtie nike? ¿Erere arato, ñongwane nunkwe ma tuani dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere amne ñongwane nunkwe ma tuani bren bren amne ngite kä teri, akwa nunkwe ñan ma die mikani, mata niere ye? niedi kwe jrei yeye. ⁴⁵Angwane jrei ye käkwe niedi krörö mda ietre: Ti mräkätre bäri bobre bobre abko kräke munkwe ñan jändrän kuin nuenbare jire chi, aiseite ti ne ara jire kräke munkwe ñan jändrän kuin nuenbare arato abko ti tö nibi niei metre kore munye, Jreikwe niedi nitre yeye. ⁴⁶Yebti nitre ye abko näin kä ja tare nikakrä kärekäre ye kánti amne nitre nünanka metre metre abko näin nüne kärekäre Ngöböbe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe

(*Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53*)

26 ¹Jesukwe diribare ünän jökrä, yebti nun ja töitikaka ben ie nieba krörö kwe:

²Bieta Pascua abko köböi nebera köböbube, ye garera munye angwane, Pascua ye näire abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise müre ketadre krusobtä, nieba Jesukwe nunye.

³Ye erere bkänä, kä ye ngwane abko nitre ji dokwäte nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diärebtü amne nitre unbre ji dokwäte käkwe ja ükaninkrö gätäbtä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kädian nämane Caifás gwiriete. ⁴Ye kánti ni ngökadre ño kwetre köböire Jesu kadre ngite kwetre, bti müre ketadre kwetre abko nikani ükete Jesu rüere. ⁵Akwa nane ni kwati krübäte nämane Jerusalén Pascua köböikrä käkwe rüdre bentre Jesu dokwäre, aiseite Pascua näire ñan nuendre, niaratre namani niere.

Meri iti käkwe ñö rä bäne kekani Jesubti

(*Marcos 14.3-9; Juan 12.1-8*)

⁶Kä ye ngwane abko Jesu nämä juta Betaniate Simón juete. Jesu ngämi Simón ye miketa quinta, känenkri Simón ye abko kädian nämane lebroso

arato abko kánti Jesu náma. ⁷Ye btärábe meri jataba iti núke Jesu ken angwane, já bá ngwen kädianta alabastro abko dátebare boteare abko krati meri ye náma náin ñö rá báne útiáte kri ngwena abko rükaba Jesu kánti. Jesu abko náma tákánintbe mesabtä angwane, meri ye kákwe ñö rá báne ye kekaba Jesu dokwábtí. ⁸Merikwe ñö rá báne útiáte kri ianteba Jesubti nun okwábtí angwane, nun ja tóitíkaka Jesube moto rababa romon, ká rababa niere krörö:

¿Se ñóbtä meri se tá ñö rá báne útiáte kri iente ngwarbe se? ⁹Ñö rá báne se rürümóindre ngwian kabre btä kwe abti ni bobre bobre die mikadre kwe bá amarebti ininte ngwarbe kwe se, nun rababa niere.

¹⁰Nun rababa ñáke kore ye kukwei jaraba Jesuye. Abtä nieba kwe nunye:

Meri ne kákwe jándrán kuin nuni tikrá. ¿Se ñóbtä abko mun nibi nike krúbäte dikaro? ¹¹Nitre bobre bobre tádi käre mun ngätäite nete abko munkwe die mikadre, akwa ti abko ñan tádi käre käre munbe nete, aisete niarakwe ti miri útiáte kore abko tá dbe. ¹²Meri ne kákwe ñö rá báne kiri ti ngrabare, yebti abko ti miri juto biare kwe doboi mikadre. ¹³Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kukwe kuin tibtä ye kädriedi mdente mdente erere, ye kánti meri ne kákwe jándrán kuin nuni tikrá mtare ne kädriedi arato, aisete jándrán kuin nuni meri nekwe, yebtä rükadita töre. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Judakwe Jesu kitani ngise
(*Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6*)

¹⁴Abti nun ja tóitíkaka Jesube ni jätábtí nibu, ye ngätäite ni iti kädian námáne Judas Iscariote abko rikaba nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre ye kánti, ¹⁵kákwe niebare krörö ietre:

Ti tö Jesu kitai ngise munye, akwa ¿ye abko munkwe útiá biandre nuái tie? niebare kwe.

Angwane nitre ji dokwäte ye kákwe ngwian mnüne biani gre ketamá Judaye Jesu útiäre. ¹⁶Ye náire mentokwäre Judas namani ká kuin ngibiare kisere jae, Jesu kitakäre ngise.

Jesukwe mröbare mrä nitre ja tóitíkaka benbe
(*Marcos 14.12-25; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26*)

¹⁷Yebti bieta Te Lebadura Ñakare Bante kweta námáne ye köböi kena rükaba angwane, nun ja tóitíkaka Jesube kákwe krötába ken kákwe nieba ie:

¿Mrö kwetadre bieta Pascuakrá ye abko nunkwe sribedre mdente makrá, ie ma tö nibi? nieba nunkwe ie.

¹⁸Angwane Jesukwe nieba krörö nunye:

Mun nán juta Jerusalén sete, ye kánti ni kwandi iti munye abko ie munkwe nie krörö: Diriká nunkwe kákwe niemna krörö mae: Ká kitera

nüke ja ken ti käne, aisete mrö Pascuakrä abko ti tö kwetai ketetibe nitre ja töitikaka tibe ben, aisete ti näin mröre niaratrebe ma juete, tikwe nini abko munkwe nie ie. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

¹⁹Ye erere bkänä, Jesukwe nun juamba mrö ükete biare, ye kwrere nun janama nuene, käkwe mrö sribeba kwetadre bieta Pascuakrä.

²⁰Yebti kä jatabara diore dere angwane, Jesu nämä tākänintbe mesabtä nun ja töitikaka ni jätäbti nibu ben. ²¹Nun nämä mröre angwane, Jesukwe nieba krörö:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Mun iti tä nete käkwe ti kitadi ngise ti rüeye, nieba kwe nunye.

²²Yebtä abko nun moto rababa ulire jökrä angwane, nun itire itire rikaba niere ja täritäri Jesuye:

Ti Dänkien, ¿tikwe nuendi ya gwari? nun rababa niere.

²³Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ni iti käta ban mike tibo gwaire tibe blato kwatibe te, ye abko käkwe ti kitadi ngise, ²⁴akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo abko müre ketadi ño, ye tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere rakadikä. ¡Akwa ni ti kitaka ngise abko ñan bobre jakän ya! Ni ye nin däredre näre abko därebare, nieba Jesukwe.

²⁵Angwane Judas kä nämäne Jesu kite ngise tiebe ye käkwe nieba mda Jesuye:

Dirikä, ¿tikwe ma kitadi ngise ya? nieba kwe.

Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ma ara käkwe ti kitadi ngise erere makwe nini metre, nieba kwe ie.

²⁶Yebti nun nämä mröre jökrä angwane, Jesukwe ban dianba kunti kisete, käkwe kuin nieba btä Ngöböye, bti ötabtäba kwe, bti bianba kwe nun ja töitikaka benye, käkwe nieba:

Ban ne abko ti ngätä ara. Ne kaen ngäbti munkwe, bti munkwe kweta, nieba kwe nunye.

²⁷Yebti uba döi nämä basote abko Jesukwe dianba kisete, bti kuin nieba btä kwe Ngöböye, bti bianba kwe nunye, käkwe nieba:

Uba döi tä basote ne ñaen ja täritäri munkwe. ²⁸Uba döi ne abko ti däre tikwe ara. Ngöbökwé kukwe ükadite btin munbe ye abko rabadi bare täte jökrä ti däre nebti. Erere arato, ti däre rimiadite ni kwati kräke köböire ni kwati ngite Ngöbö rüere ye Ngöbökwé diandikä mento btä. ²⁹Akwa Ngöböta gobrane ye kanti tikwe uba döi btin ñadita munbe, akwa ti ngämi ñaen munbe, känenkri tikwe ñan ñadreta jire chi abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, nieba kwe nunye.

³⁰Yebti nunkwe ka Salmobtä nieba ünän jökrä, bti nun rikaba Ngitio Olibolti.

Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(*Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38*)

³¹Angwane Jesukwe nieba nunye:

Kukwe rakadikä tibtä, yebtä mtare deo mun gitiadi iti iti kwäräkwärä tibtä mentokwäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta ti bä mike obeja ngibiaka kwrere amne mun abko obeja tikwe kwrere abko krörö:

Tikwe obeja ngibiaka kämikadi angwane, obeja kwe abko gitiadi kratikrati kwäräkwärä,

Zacarias 13.7

abko Ngöbö Kukwei tä niere kore munbtä.

³² Akwa ti müre ketadi, bti ti rükadita nire angwane, ti näin mun ngäbti Galilea, kanti ni rabadita ketetibe jökrä, nieba Jesukwe nunye.

³³ Abtä Pedro käkwe nieba Jesuye:

Ni mda mda käkwe ñan tödekadre mabti, aiseite gitiadi mabtä mento, akwa ti abko käkwe ñan nuendi jire chi kore, nieba kwe.

³⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mtare deo antlan ngämi ngwäne, känenkri makwe ti rükandite bämä jire abko ti tö nibi niei metre mae, nieba kwe Pedroye.

³⁵ Abtä Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ti kämikadre gwaire mabe ya ño, akwa tikwe ñan ma rükandite jire chi, nieba kwe.

Amne nun ja töitikaka Jesube abko rababa ñäke gwaire jökrä Pedro kwrere siba.

Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemaní

(Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46)

³⁶ Yebti nun ja töitikaka Jesube, ben Jesu rikaba nebe käkä Getsemaní kanti angwane, Jesukwe nieba nunye:

Täke temen yete munkwe amne ti abko bike niken känime nokore blite Ngöböbe, nieba kwe.

³⁷ Yebti Pedro amne Zebedeo ngobo nibu Juan amne Santiago aibe ngwianba kwe jabe. Yebti Jesu moto jatani ulire amne moto namani bete krübäte ja jiebtí, ³⁸ käkwe niebare nitre nimä yeje:

Ti moto nibi ulire krübäte dikaro tie, aiseite ti kebera krüte nibi ruen tie, aiseite mun raba ti ngibiare nete, akwa munkwe ja ngwätei siba tibe amne munkwe ñan kibia, niebare kwe ietre.

³⁹ Ye btäräbe Jesu nikani bä mente temen se kwrere, kanti nikani ngitiekä ngukudokwäbti temen, käkwe ja okokrä mikani nebe doobtä temen amne blitabare krörö kwe Ngöböbe:

Ti Rün tikwe, ti kite ja tare nike kri krübäte jakän, akwa tikwe ñan ja tare nikadre kore, ie ma tö ne ngwane, makwe dian ti bäre. Akwa ma tö dreje tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböye.

⁴⁰ Yebti nitre nimä ja töitikaka Jesube näma, ye kanti Jesu nikaninta angwane, niaratre nämane kibien kuin jökrä, btä Jesu namaninta angwane, Jesukwe niebare Pedroye:

¿Ñänä okwä kratibe abko te kä ñan nü munye ja ngwätere blitakäre Ngöböbe gwaire tibe ya? ⁴¹Diablu jatadi mun nuente ja käne ye ngwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe ja ngwätei amne munkwe blita jakrä Ngöböbe, ñobtä ñan angwane mun töi abko tä biare jändrän kuin nuene, akwa mun di ñakare, aiseite munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁴²Yebti Jesu nikani bliteta bobukäre Ngöböbe, käkwe niebare krörö:

Ti Rün, tikwe ja tare nikadre kri krübäte jakän, ye makwe dian ti bäre, akwa tikwe ja tare nikadre kri, abti makwe diandrekä tibti, ye ngwane ma tö dreye, ye erere raba bare tibtä, niebare Jesukwe Rün Ngöböye.

⁴³Yebti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kánti Jesu nikaninta angwane, namani kibien kuin jökrä, ñobtä ñan angwane köbö namani krübäte ietre, aiseite okwä kwata namani neketekäbe jabtä köbö kisete, btä Jesu namaninta. ⁴⁴Abtä Jesukwe ñan ñäkäbare mda ietre angwane, nikani bliteta bämäkäre Ngöböbe amne Jesukwe blitabare ño käne, ye kwrere blitabareta kwe Ngöböbe. ⁴⁵Abti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kánti Jesu nikaninta angwane, Jesukwe niebare ietre:

¿Mun tä kibien amne mun tä jadüke janknu ya? Nitre kukwe kämekäme nuenkä abko kisete ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise ye abko käi nüra, ⁴⁶aiseite ni ti kitaka ngise tiebe ti rüeye abko nükerä tibtä, aiseite näin krö, bränta, niebare kwe ietre.

Jesu kani ngite

(Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴⁷Jesu nämä blite kore, ye btäräbe ni iti ja töitikaka ben kädian nämä Judas Iscariote ye ara jataba nüke Jesu kánti. Judas ye abko nämä näin ni kwati ben. Nitre jataba ben ye abko nämä näin ngitra ngwena kisete amne ruäre abko nämä näin krito ngwena kisete. Nitre ye abko nämä näin nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Dänkien käfti amne nitre unbre ji dokwäte käfti arato. ⁴⁸Angwane Judas, Jesu kitaka ngise, ye abko käkwe nitre töi dianina käkwe niebare ietre:

Nire demain tikwe mun okwäbti ye abko Jesu ara, aiseite munkwe niara ye ka ngite, niebare kwe ietre.

⁴⁹Ye erere bkänä, Judas jataba nüke, ye btäräbe rikaba Jesu kánti, käkwe nieba krörö ie:

¿Ñantöre Dirikä! nieba kwe.

Bti Jesu demainba kwe.

⁵⁰Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ja mräkä ma tö nibi dre nuein, ye erere makwe mika nebe bare jötrö, nieba kwe Judaye.

Angwane nitre jataba Jesu rüere ye käkwe krötäba Jesu ken, rankwaba btä, käkwe kaba ngite.

⁵¹Ye btäräbe ni iti ja töitikaka Jesube käkwe ngitra diankaba kwatate, bti ni klabore ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe ye olo tikakaba ta kwe ie. ⁵²Abtä Jesukwe nieba ie:

Ngitra ye miketa jötrö kwatate yete, ñobtä ñan angwane ni rükä ngitrabti abko kämikata ngitrabti arato, aisete ngitra ye üketa. ⁵³¿Tikwe ja di kärädre ti Rünye angwane, gwängwarbe niarakwe angele juandre kabrekabre krübäte rüere ti dokwäre, ye gare ñakare mae ya amarebti ye? ⁵⁴Akwa tikwe ja di kärädre kore ti Rünye angwane, Ngöbö Kukwei tä tikani tibtä abko erere ñan rabadre bare, aisete tikwe ñan angele kärädre ti Rünye rükäre ti dokwäre, nieba Jesukwe nun ja töitikaka ben yeye.

⁵⁵Yebti nitre rikaba Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe nieba krörö:

¿Ñobtä abko bäsi ni gokä kri krübäte rüere ngitra jäta niken amne krito jäta niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakäre ngite ye? Käre köbö kwatirekwatire tita dirire ju blitakrä Ngöböbe kántita temen, akwa mun ñakare ti kaen ngite. ⁵⁶Akwa nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tarä tikani tibtä, ye erere rabadre bare täte jökrä tibtä, abkokäre mun nüke ti kaen ngite kore, nieba Jesukwe ietre.

Jesukwe ñäkäba kore, ye btäräbe nun ja töitikaka ben käkwe kä mikakaba batibe jökrä amne nun gitiaba iti iti kwäräkwarä amne nunkwe Jesu mikateba kaibe rüeye.

Jesu jänikani Sanedrin ngwärekre

(Marcos 14.53-65; Lucas 22.54-55,63-71; Juan 18.12-14,19-24)

⁵⁷Yebti nitre Jesu kaka ngite ye nikani Jesu ngwena nebe Caifás gwiriete. Caifás abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien. Angwane Caifás gwiriete abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane ja ükaninkrö ketetibe nitre unbre ji dokwätebe abko kánti Jesu jänikani. ⁵⁸Jesu jänikani angwane, Pedro abko jatani bä mente temen siba Jesu jiebti. Yebti nikani nebe ju bäre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye kánti. Pedro nikani siba ki teri angwane, guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä nämane tākänintbe, ye kánti Pedro namani tākänintbe siba amne dre rakadikä mda Jesubtä abko tö namani tuai, aisete nikani yete. ⁵⁹Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Sanedrin namani kukwe känene ngwarbe Jesu rüere Jesu kitakäre ngise müre ketadre, ⁶⁰akwa kukwe era erere ñan namani kwen ietre Jesu rüere. Ni kwati namani nüke blite ngwarbe Jesu rüere, akwa kukwe ñan namani kwen jire chi ietre Jesu kitakäre ngise. Yebti ni mdara jire namani nibu ⁶¹abko käkwe niebare krörö Jesu rüere:

Ni noko käkwe nieba krörö: Ju blitakrä Ngöböbe se ti raba juen ngwarbe jökrä, abti köbömäkäre angwane, ti raba miketa täte, nieba kwe nun okwäbti, niebare kwetre.

⁶²Yebtä abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye nükani dikekä krö, käkwe niebare Jesuye:

¿Kukwe nie nibi ma rüere, se ño metre amarebti ma nibi kwekbe jirekåbe ye? niebare kwe ie.

⁶³Akwa Jesu abko namani kwekbe janknu. Abtä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dånkien ye kåkwe niebare mda Jesuye:

Ngöbö nire tä nüne se kåbti makwe kukwe era erere nie tie abko krörö: ¿Ma abko Ni Dianinkå Ngöbökwẽ ara ya amne ma abko Ngöbö Odei ara ya? ye niere nunye, niebare kwe Jesuye.

⁶⁴Angwane Jesukwe niebare mda:

Jån ti abko ni ño nini makwe, ye kwrere bkånå, akwa ti bike kukwe mdara jire niere arato mun jökråye abko krörö: Kå bäri ütiåte kri Ngöbö Di Kri Jåndrån Jökrå Nuenkrå ye küde ruenkri munkwe Ni Kå Nebtä Ngobo tuadi tåkånintbe. Erere arato, jatadita mütabti kåinta sete amne munkwe tuadi, niebare Jesukwe.

⁶⁵Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dånkien ye moto namani romon, kåkwe dån ngianinkå seen jabtå romone, kåkwe niebare krörö:

¡Ni ne kåta ñåke taretare Ngöbö rüere! ¿Se abko ni mda mda kåkwe niara kitadre ngise amne batibe ngite, nikwe niedre ya? Ñåkare, ñobtä ñån angwane niarakwe ñåri tare Ngöbö rüere, ye nunkwe kukwe nurira ñån ñån. ⁶⁶¿Munkwe töbikadi ño mda kråke? niebare kwe.

Angwane nitre jökrå nåmane yete kåkwe niebare:

Niarata ja mike ngite, aisete krütadre jirekåbe, niebare kwetre mda.

⁶⁷Ye btåråbe nitre ye kåkwe kåli kitani Jesu ngwårebtå amne nikani mete ja kåne amne ni mda mda abko namani Jesu mete ngwårebtå mikakåre ngwarbe jae, ⁶⁸kå namani niere ie:

Ma abko Ni Dianinkå Ngöbökwẽ bkånå ne ngwane, nirekwe ma miti ngwårebtå ye niere metre nunye, namanintre niere Jesu mikakåre yakrå jae.

Pedro kåkwe Jesu rükaninte

(Marcos 14.66-72; Lucas 22.54-62; Juan 18.15-18,25-27)

⁶⁹Kukwe nåmane nakenkå kore Jesubtä angwane, Pedro abko namani tåkånintbe ju bäre. Ye btåråbe meri sribikå yete jatani nüke Pedro ken, kåkwe niebare ie:

Jesu Galileabo se ben ma nåmane dikekå siba arato, niebare kwe ie.

⁷⁰Akwa nitre nåmane yete, ye ngwårekri jökrå Pedrokwe ja rükaninte, kåkwe niebare:

Mata blite drebtå abko ñån nebe nüke gare tie, niebare kwe.

⁷¹Yehti Pedro nikani, namani nünaninkå jukwete kibtä, kånti meri sribikå mdara jire ie niara jatabare angwane, ni ye kåkwe niebare ni mda mdaye:

Jesu Nazarebo abko ben ni noko nåmane dikekå siba, niebare kwe.

⁷²Angwane ja rükanrete kwärä Pedrokwe ja kukwe biani, kä namani niere krörö:

Ni kädekata Jesu makwe, ni ye gare ñakare jire chi tie, namani niere.

⁷³Yebti nitre nämane yete käkwe krötabare mda Pedro ken, käkwe niebare ie:

Ma ye tä nekete arato Jesube kwrere, ñobtä ñan angwane mata blite ño, ye aibebti ma reketaka niarakri abko ma nibi bä mike jabtä, niebare kwetre Pedroye.

⁷⁴Angwane Pedrokwe ja kukwei bianinta amne niarakwe ñan kukwe niedre metre ne ngwane, Ngöbökwe ngürün mikadre btä namani niere, käkwe niebare mda:

Ni kädekata Jesu munkwe, ni ye abko gare ñakare jire chi tie, niebareta kwe.

Ye btäräbe antlankwe ngwänänbare. ⁷⁵Angwane Jesukwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nükaninta töre ie: Antlan ngämi ngwäne, känenkri makwe ti rükandite bämä jire, niebare Jesukwe ie, ye nükaninta töre ie angwane, nikani mentokwäre se kwrere, käkwe ja müaibare kri kä bäre mento.

Jesu jänikani ngite Pilato ngwärekre

(*Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; Juan 18.28-32*)

27 ¹Kä jatani ngwen dekä angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda ma diäre dänkientre amne nitre unbre ji dokwäte nitre israelita ngätäite ye käkwe kukwe ükaninte Jesu müre ketakäre. Yebtä abko ja töi mikani kwatibe jökrä kwetre, ²käkwe Jesu kise mäkäninte jökrä, bti jänikani ngite Pilato ngwärekre. Pilato abko gobran romanobo.

Judas Iscariote käkwe ja müre ketani

³Angwane Judas Jesu kitaka ngise tiebe ye abko Jesu kitani ngite müre ketadre gani kwe angwane, ja namani ruen ngite krübäte ie. Abtä nikaninta, käkwe ngwian mnüne gre ketamä ye bianinta jökrä nitre ji dokwäteye amne nitre unbre ji dokwäte yeye, ⁴käkwe niebare ietre:

Jesu abko ngite ñakare, akwa tikwe kitaba ngise müre ketadre. Yebtä abko tikwe ja mikaba ngite Ngöbö rüere, aiseti ti bike ngwian bienta jirekäbe munye, niebare kwe.

Akwa nitre ye käkwe niebare Judaye:

Mata kukwe niere ye abko ngwarbe, ütiäte ñakare nunkrä, ñobtä ñan angwane ye abko kukwe kaibe makwe. Abko kore se, niebare kwetre Judaye.

⁵Angwane ju blitakrä Ngöböbe ye kánti Judakwe ngwian ye kitani temen, bti Judas nikani, käkwe ja müre ketani köte. ⁶Abtä nitre ji dokwäte nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diärebti ye käkwe ngwian ye ükaninkrö, käkwe niebare krörö:

Ni müre ketadre abko ütiä biani ngwian nebti, aisete ngwian biani Ngöbökrä ye ben ketetibe ni ñan raba ngwian ne mike, niebare kwetre.

⁷Abti ja töi mikani kwatibe kwetre kä kökakra ngwian yehti. Kä kädeka nämane ni kantra sribekä abko käi nie nämane, ye abko kökani kwetre ngwian yehti nitre menteni doboi mikakra, ⁸aisete kä ye abko kädianta krörö: Ni Müre Ketani Käi abko nieta kore abko kä nüke mtare.

⁹Kä kökani kore kwetre angwane, kukwe niebare ni Ngöbö kukwei niekä kira Jeremíakwe namani bare abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Niara ütiä mikani nuäi nitre israelitakwe, ye erere ngwian mnünebe biani gre ketamä niara ütiäre amne, ¹⁰ngwian yehti abko kä kädekata Ni Kantra Sribekä Käi nieta abko kökani, ni Dänkien Ngöbö käkwe nuemna ño tie, ye erere namani bare,

Jeremías 19.1-13; 32.6-9

abko niebare kore Jeremíakwe, ye erere namani bare.

Jesu Pilato ngwärecri

(Marcos 15.2-5; Lucas 23.3-5,13-25; Juan 18.29—19.16)

¹¹Jesu abko jänamani gobran Pilato ngwärecri angwane gobran ye käkwe niebare ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe Jesuye.

Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

¹²Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä nitre unbre ji dokwäte namani Jesu kite ngise krübäte, akwa Jesu abko namani kwekbe jirekäbe. ¹³Abtä Pilato käkwe niebare krörö ie:

¿Kukwe nie nibi bätäkä ngwarbe ma rüere ye jaraen ñakare mae ya amarebti ma nibi kwekbe jirekäbe? niebare kwe Jesuye.

¹⁴Akwa Jesu namani kwekbe janknu, nin ñäkäbare jire chi kwe Pilato käre. Abtä gobran Pilato ye ñan töi namani krütare mda Jesubtä.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Marcos 15.6-15; Lucas 23.13-25; Juan 18.39—19.16)

¹⁵Kä kwatirekwatire bieta Pascua näire abko nitre ngite ye ngätäite nire tikadreteta abko nitre israelita kwati nämane niere abko erere käre gobran ye nämane tikete. ¹⁶Ne aisete kä ye ngwane ni iti ja mikaka ngite kri krübäte abko nämane kitani ngite kä teri yete. Ni ye abko kädian nämane Barrabás. ¹⁷Gobran Pilato ye ñan töi namani krütare mda Jesubtä. Yehti ni jökrä namani ja ükaninkrö yete, ie Pilato käkwe niebare mda:

Tikwe nire tikadreteta munkrä ie mun tö nibi. Barrabás ya o Jesu Ni Dianinkä Ngöbökwé nieta se tikadreteta, niere tie munkwe, niebare Pilatokwe.

¹⁸Pilato abko kākwe niebare kore, ñobtä ñan angwane nitre ji dokwäte ye namani mokrere Jesube, abtä kitani ngite kwetre abko ganina Pilatokwe btätre, aisete niebare kore kwe. ¹⁹Yebti kürä kukwe ükatekrä gobrankwe, yebti Pilato nämane tākänintbe angwane, merire kwe kākwe kukwe juani krörö kräke: Ni ye abko töi metre amne ngite ñakare, aisete makwe ñan kukwe nuen käme rüere, ñobtä ñan angwane ni yebtä tikwe ja kábätiri krübäte deo abko Pilato merirei ye kākwe niemna kore ie.

²⁰Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre unbre ji dokwäte kākwe nitre kwati ye töi kwitani jakri amne Barrabás abko tikadreteta amne Jesu abko müre ketadre abko ni jökrä kākwe niedre, niebare kwetre ie. ²¹Abtä gobran ye kākwe niebareta mda ietre: ¿Ni nibu tä ngite kä teri nete, ne mden tikadreteta ie mun tö nibi? niebare kwe.

Angwane ni jökrä israelita nämane yete kākwe niebare:

¿Barrabás ye tiketeta! namanintre niere. ²²Angwane Pilatokwe niebare mda ietre:

¿Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé nieta, sebtä abko tikwe dre nuendre, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe.

Angwane ni jökrä kākwe niebare:

¿Jesu ye müre kete krusobtä! namanintre niere mda.

²³Abtä Pilato kākwe niebare mda ietre:

¿Drebtä ni nekwe ja mikani ngite amarebti, mun nibi müre ketamna krusobtä tie yere? niebare kwe ietre.

Yebtä namani ngrente bäri jume mda, kä namani niere:

¿Müre kete krusobtä, müre kete krusobtä! namanintre niere Pilatoye.

²⁴Abtä ni jökrä ñan namani tuen töi kwitare jire chi Pilatoye angwane, niarakwe kukwe niebare, yebtä bäri ni jökrä jatani kä mike bäri nokre. Abtä Pilato kākwe ñö käräbare, bti ja kise bätäninte kwe nitre israelita ngwärecri, kākwe niebare krörö ietre:

Jesu müre ketadi, yebtä ti ñan rabadre ngite, ñobtä ñan angwane ye abko kukwe munkwe, aisete mun rabadi ngite Jesu dokwäre, niebare kwe.

²⁵Angwane nitre israelita kākwe niebare krörö mda Pilato käre:

Jesu müre ketadi ye abko nun amne ngäbäkre nunkwe abko rabadi ngite Ngöböye, aisete nunkwe kötä mikadi ie, niebare kwetre Pilatoye.

²⁶Angwane Pilatokwe Barrabás tikaninte. Akwa Jesu abko kwata metamna köbti kwe amne biani kwe rükä romanoboje müre ketadre krusobtä. ²⁷Ye erere bkänä, nitre rükä gobrankwe ye nikani Jesu ngwena nebe ju gobrankwe kánti angwane, nitre rükä kākwe ja ükaninkrö jökrä Jesu bäre mikakäre yakrä jae, ²⁸kākwe dän tikaninte btä, bti dän bä tain drüne kita nämane jabtä jreikwe, ye kwrere kitani Jesubtä. ²⁹Erere arato, jrei kri kākwe korona mikadre ja dokwäbti, ye kwrere kri tukwä krübäte

sribebare koronare kwetre, bti mikani Jesu dokwäbti kwetre, bti mökän mikani krati Jesu kise ruenkri kwetre niara mikakäre yakrä jae jrei di kri kwrere. Yebti namanintre jökrä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekrei, kä namani niere krörö ie mikakäre ngwarbe jae:

¡Ma jrei nitre israelitakwe, nunta ma mike ütiäte kri mtare! namanintre niere.

³⁰Kä namani käli kite Jesubtä amne mökän mikani kisete kwetre ye arabebti namanintre Jesu mete dokwäte. ³¹Jesu mikani yakrä kore kwetre jae, bti dän bä tain drüne ye tikaninteta Jesubtä kwetre, bti dän Jesukwe ara kitaninta btä kwetre. Yebti nikanintre ngwena müre ketadre krusobtä.

Jesu metani krusobtä

(*Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27*)

³²Yebti namanina ji ngrabare angwane, ni iti nünanka juta Cirenete abko kädian nämane Simón abko namani ngätäi bentre angwane, Simón ye mikani kruso ngwena Jesukrä rükäkwe. ³³Bti nikanintre nebe kākä Gólgota kánti. Kä Gólgota ye abko “Ni dokwä kroko käi” nieta abko kánti nikanintre nebe Jesube. ³⁴Angwane krikä kwaka mritani uba döibe mni mni biani ñadre kwetre Jesuye. Jesu kākwe dö ye bänän nuani angwane, nin ñani jire chi mda kwe. ³⁵Angwane nitre rükä romanobo kākwe Jesu metani krusobtä. Yebti tö namanintre dän Jesukwe ñäkäitbe jabtı, kākwe ja gani dän yebtä. ³⁶Yebti nitre rükä ye namanintre tākänintbe temen Jesu ngibiabtikäre. ³⁷Angwane ñobtä Jesu kitani ngise müre ketadre abko nämane tikani kri kukwänbtä abko mikani krusobtä Jesu dokwä kánti käin abko btä kukwe nämane tikani krörö: “NI NE ABKO JESU. NIARA ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko nämane tikani kore.

³⁸Jesu metani krusobtä angwane, nitre gokä metani nibu krusobtä käin arato niarabe gwaire. Iti mikani niara küde ruenkri amne iti abko mikani niara küde ngeberekri. ³⁹Angwane nire nire namani kite dikekä Jesu bäre, kä namani dokwä ngrüketbe ñäkäre kwärä Jesuye, Jesu mikakäre ngwarbe jae, ⁴⁰kä namanintre niere ie:

Ju blitakrä Ngöböbe se makwe juandi ngwarbe abti köbömäkäre makwe mikadreta täte jökrä, makwe niebare, aisete ma Ngöbö Odei bkänä ne ngwane, ja denkä au mento krusobtä yete, bti ma jatata timon, namanintre niere Jesuye.

⁴¹Erere arato, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre unbre ji dokwäte abko namanintre Jesu mike yakrä jae, kä namani niere krörö ie:

⁴²Ni mda mda dianintari kwe, ¿se ñobtä abko ñan nebe ja dentari au se? Niara abko Jrei nitre israelitakwe nieta kwe jabtä, aisete ja diandrekä au krusobtä mento kwe sete angwane, nunkwe mikadi ütiäte

jae. ⁴³Mdakäre abko, niarakwe ja töi mikani kwatibe Ngöböbtä, aise te Ngöbö tö era metre ie bkänä ne ngwane, Ngöbö ara jire käkwe diandikä gwängwarbe krusobtä mento mtare. Niara nämane ja Ngöbö Odei niere jabtä amarebti nibi kwekbe krusobtä käin se, namanintre niere Jesuye.

⁴⁴Angwane nitre gokä nämane metani kruso mda mdabtä käin arato Jesu ken, ye namani ñäke arato Jesuye, mikakäre yakrä jae.

Jesu krütani

(Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

⁴⁵Yebti ñänä ruäre angwane, kä ngidianinte mda amne kä namani iko jökrä temen nükebe ñänä okwä krämä dere. ⁴⁶Ñänä okwä krämä nukani, ye btäräbe Jesukwe ngratebare kri ja dibti, käkwe niebare krörö:

Elí, Elí ¿lama sabactani? niebare kwe.

Kukwe niebare kore Jesukwe ye abko “Ngöbö tikwe, Ngöbö tikwe, ¿ñohtä makwe kä mirikä tibtä jakän amarebti yere?” niebare kwe.

⁴⁷Jesukwe ñäkäbare kore, ye abko nitre ruäre nämane yete käkwe kukwe nuani angwane, namanintre niere:

¿Ñan tä ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías kärere jabtä, ja die mikakäre ya? namanintre niere kore.

Niebare kore kwetre, ñobtä ñan angwane Jesukwe “Elí” niebare angwane, namani ruen “Elías” kwrere ietre aise te.

⁴⁸Ye btäräbe nitre ye nikani betekä iti, käkwe jändrän dän kukwän kwrere kä dianta esponja abko mritaninkä uba ñöi dimente, bti mäkäninte kwe nörä kräbtä, bti biani kwe ñadre tomnane Jesuye.

⁴⁹Akwa ni mda mda abko käkwe niebare krörö ni yeye:

Elías rükadre dentari ya ño ari ngibiare, aise te tuemetre yete, niebare kwetre.

⁵⁰Ye btäräbe Jesukwe ngratebareta jume ja dibti bobuta, käkwe ja üai mikaninta Ngöbö kisete angwane krütani. ⁵¹Jesu krütani, ye btäräbe dän ngutu ngetbo, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane ñäkänintbe abko nianinkä kumu käin nükebe temen amne dobo abko namani nakenkä amne jäkwata abko ngetrani. ⁵²Angwane kä mkä kánti nitre nämane doboi mikani, ye mkä ngitianinkä jökrä angwane, ni kwati käkwe nünabare deme Ngöbökrä abko nämane doboi mikani ye nukäninta nire ⁵³abko käkwe kä mikaninkä rökabti yete. Yebti Jesu nukäninta nire arato angwane, niaratre nikani nebe juta demente Jerusalén. Ye kánti ni kwati käkwe tuani.

⁵⁴Ye ngwane nitre rükä dänkien romanobo amne nitre rükä mda mda nämane Jesu ngibiarebti, ye okwäbti dobo namani nakaenkä amne kukwe mda mda namani nakenkä bätäkä ngwarbe niaratre okwäbti angwane, kä jürä namani krübäte btätre, käkwe niebare:

¡Ni noko abko Ngöbö Odei era metre bkänä! niebare kwetre.

⁵⁵ Amne meri ruäre nämane dikekä kwäräkwärä Jesube kä Galileate, kä nämane Jesu die mike sribibtä, ye abko nükani siba Jerusalén abko namani bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä. ⁵⁶ Meritre ye abko kädian nämane María Magdalabo amne María Santiago amne José meye, erere arato Zebedeo ngäbriänkä Juan amne Santiago mdara jire abko meye nämane siba arato.

Jesu doboi mikani

(Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁵⁷ Yebti kä jatani dere angwane, ni iti ngwian bkänkä kri kädian nämane José nünanka juta Arimateate abko nükani. José ye abko nämane dikekä siba Jesube. ⁵⁸ José ye abko nikani Pilato kánti, käkwe Jesu ngwäkä käräbare Pilatoye. Ye erere Pilatokwe Jesu ngwäkä biamna Joséye. ⁵⁹ Ye erere bkänä, Josékwe Jesu ngwäkä diani timon angwane, dän kädianta lino abko nämane merebe, te ngwäkä mrianinte kwe. ⁶⁰ Yebti kä muani btin jäkwatate ni doboi mikakrä Josékwe, ye kánti Jesu doboi mikani kwe. Jesu doboi mikanina angwane, kä mkä ye dikaninta kuin jite kwe jäkwata krikti, bti nikaninta. ⁶¹ Akwa María Magdalabo amne María mda nämane yete, ye abko namani tákänintbe yete Jesu doboi mikani ye kánti.

Guardia mikani röka ngibiarebti

⁶² Jesu doboi mikani, yebti jändrinane köbö jadükakrä näire, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre bariseo nikanintre gwaire nebe Pilato kánti, ⁶³ käkwe niebare krörö ie:

Nun dänkien, ni ngwarbe ni ngökaka müre ketaba jändrin kädianta Jesu, ye abko nämane nüne angwane, nieba krörö kwe: Ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane ti rükadita nire, nieba kwe, ye abko nüta töre nunye. ⁶⁴ Ne aisete, makwe guardia mikadre röka ye ngibiarebti kuin nebebe köbömä näre abko nun tö nibi niei mae, ñobtä ñan angwane nane nitre ja töitikaka Jesube käkwe ngwäkä goidre abti nukaninta nire tädre näin niere ni mda mdaye, nane nitre ja töitikaka ben abko rikadre ni ngökö bäri mda, ye abko rabadre bäri käme, aisete nun tö nibi niei kore mae ye, niebare kwetre Pilatoye.

⁶⁵ Abtä Pilatokwe niebare mda ietre:

Nitre rükä tärä guardiare munkwe yete, ye abko ben mun rika, käkwe kä tärä mika gare kuin röka yebti ni mda mda mikakäre mokre amne munkwe röka ye ngibiadre bäri kuin. Abko kore se, niebare Pilatokwe ietre.

⁶⁶ Ye erere bkänä, nitre ye nikani amne jäkwata mikani rökabti, yebtä kä tärä mikani gare kuin kwetre, ni mdakwe ñan Jesu ngwäkä goidre abkokäre. Erere arato, nitre rükä mikaninte ruäre guardiare kwetre röka ngibiarebti yete.

Jesu nukaninta nire

(Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

28 ¹Yehti köbö jadükakrä nikani ta, abti kä jatani ngwen krire bämänte dekä angwane, María Magdalabo amne María mdara jire ye nikaninta dobohti. ²Ye btäräbe dobo namani nakaenkä kri krübäte, ñobtä ñan angwane angele ni Dänkien Ngöbökwé nämáne kä käinbti abko nükani kä temen nebtä. Angele ye abko nikani nebe rökabti angwane, jäkwata kri mikani kä mkäbti ye abko angelekwe dianinkä mento, bti namani tákänintbe jäkwata yehti. ³Angele ye abko bä namani trä ngitiekä mera trä kwrere amne dän btä abko bä namani ngwen büre täräkwata kwrere. ⁴Angele ye jatabare nitre rükä nämáne guardiare rökabti ye ye angwane, niaratre namani nekwetekä krübäte, aiseite namani grükekä jökrä ngrabare amne kä nótaninte jökrä bti, aiseite namanintre kitaninte temen ni ngwäkäre kwrere.

⁵Angwane angele käkwe niebare meritre ye ye:

Mun ñan rekwetaka. Jesu müre ketani krusobtä abko munta näin tuenta kánti, ye gare kuin tie, ⁶akwa Jesu nürate nire, aiseite ñakare nete, niarakwe niebare munye ye kwrere nibi bare, aiseite kä mkä aibe nebe tökare niara täbtä nete mun jakwe tuen. ⁷Bti nitre ja töitikaka Jesube ye ie mun rika niereta jötrö krörö: Jesu nürate nire, bike niken Galilea ja ükärökäreta ketetibe munbe, kánti munkwe ja tuadita ben abko munkwe nie kore ietre amne kukwe ne aibe tä niedre tikwe munye. Abko kore se, niebare angelekwe meritre ye ye.

⁸Ye erere bkänä, meritre nämáne dobohti ye nikaninta jötrö angwane, kä jürä namani krübäte btätre, akwa erere arato kä namaninta nuäre krübäte btätre, aiseite nikanintre betekä kukwe ngwenante nun ja töitikaka Jesube ye kräke. ⁹Niaratre nämáne näin betekä ji ngrabare angwane, batibe Jesu ara nükani ngätäi bentre, käkwe “Ñantöre” niebare ietre. Ye btäräbe niaratre käkwe krötabare Jesu ken, nikani ngitiekä Jesu ngotobtä temen, käkwe Jesu ngoto kani ja käne angwane, mikani ütiäte kwetre jae. ¹⁰Angwane Jesukwe niebare ietre:

Mun ñan rekwetaka tibtä. Ti mräkätre ja töitikaka tibe abko rikadre ti ngäbti kä Galileate. Ye kánti ti tuadita kwetre abko mun nän niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe meritre ye ye.

¹¹Nitre merire nikani kukwe ngwena kore, akwa nämáne ji ngrabare angwane, nitre rükä mikani guardiare röka ngibiarebti abko bti kä nükani ruenta amne nikani betekä nebeta jutate Jerusalén amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre, ie kukwe nakaninkä ño ño, ye erere niebare jökrä kwetre. ¹²Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre ye abko nikani blite mda nitre unbte ji dokwäte yebe ja töi mikakäre kwatibe gwaire bentre. Angwane niaratre

käkwe ngwian biani kabre nitre rükä nämane guardiare rökabti yeye niaratre näkwitakäre, ¹³käkwe niebare ietre:

Mun nämane kibien deo angwane nitre ja töitikaka Jesube jananbare Jesu ngwäkä goireta rökabti, munkwe nie ni mda mdaye. ¹⁴Erere arato, gobran Pilato käkwe kukwe ye gadi angwane, nunkwe blitadi ben niara näkwitakäre. Ye köböire abko kukwe ñan rabadre jire chi mun rüere amne nun rüere, niebare kwetre guardiaye.

¹⁵Ye erere bkänä, nitre rükä nämane guardiare ye käkwe ngwian kabre ye kani ngäbti. Abti niaratre käkwe dre niedre niebare ietre, ye erere nikanintre niere, aisete nitre ja töitikaka Jesube abko käkwe Jesu ngwäkä goibare abko nie nikani kore kena nitre israelita ngätäite, ye erere nieta janknu abti kä nüke mtare.

Kukwe mrä Jesukwe

(Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁶Nitre merire käkwe kukwe nieba nun ja töitikaka Jesube yeye angwane, nun ni jätäbti iti abko rikaba bkänä Jesu ngäbti Galilea angwane, ngitio mdenbti nun rikadre niebare Jesukwe, ye kánti nun rikaba. ¹⁷Nun rikaba nebe yete angwane, Jesu jataba nunye angwane, Jesu ara nükaninta nire ye nun ruäre kräke ñan rababa nebe era, akwa nun jökrä rababa Jesu käikitekä. ¹⁸Angwane Jesukwe krötaba nun ken, käkwe nieba krörö nunye:

Kä käinta se amne kä temen ne Ngöbökwé mikani gare jökrä tie, ¹⁹aisete mun nän, amne nitre nünanka kä jökräbti temen, ye kánti mun nän ti mike gare ietre amne munkwe niaratre mika ja töitikaka siba tibe amne munkwe niaratre ngöka ñöte ni Rün käbti, Ngöbö Odei käbti amne Ngöbö Üai Deme käbti. ²⁰Amne kukwe diribare tikwe munye, ye erere munkwe diri jökrä ietre amne niaratre käkwe ti kukwei ye mikadre täte jökrä arato, abkokäre munkwe diri ietre. Ti abko tädi kärekäre munbe köbö kwatirekwatire nebebe kä mrä. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Abko kukwe nakaninkä kore se. Ne ngöra.

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Marcokwe

Marcos

Tära ne tikaka abko kädian nämane Marcos. Niara kädian nämane Juan Marcos arato. Marcos abko nikani ñakare Jesu mukore nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti nibu kwrere, akwa niara abko Pedro kukwe muko nütüta, aiseite Pedro käkwe Marcos die mikani tära ne tike abko ni kwati tä nütüre. Erere arato, Marcos abko Jerusalénbo, aiseite Jesukwe dre dre nuenbare amne dre dre niebare kwe abko nükani gare ie.

Nitre ñakare israelitare nünanka juta Romate, ye kräke Marcokwe tära ne tikani, kukwe kuin Jesukristobtä mikakäre gare ietre. Nitre romanobo nämane nitre tödekaka Jesubti mike ja tare nike kri juta Romate, aiseite nane Marcos käkwe tära ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukrä.

Tära nebtä abko Ngöbö Odei Jesu nükani nüne kä nebtä angwane, kukwe kuinkuin nuenbare kwe ni kwatikrä niaratre okwäbti abko Marcos tö namani mikai gare ni jökräye. Erere arato, Jesu mikani ja tare nike kri, bti krütani krusobtä, yebtä Marcos tä blite bäri kabre. Erere arato, Jesukwe ja tare nikani kri, bti krütani, abti nukaninta nire, aiseite niara bäri dite ni rüe Satana ye ngwä amne tä ni die mikaka mtare abko Marcos tö namani mikai gare tära nebtä.

Marcos ne mdenbtä abko kukweta tikani Hechos 12.12,25; 13.5,13; 15.36-39 amne 2 Timoteo 4.11. Marcos käkwe tära ne tikani ñongwane metre gare ñakare nie, akwa tikani kä 50-70 angwane nütüta.

Juan Bautista käkwe ji tikani Jesu käne
(Mateo 3.1-12; Lucas 3.1-9,15-17; Juan 1.19-28)

1 ¹Kukwe kuin nuenbare Ngöbö Odei Jesukristokwe abko nakaninkä ño kena ja täritäri abko ti bike tike tä räbtä. Jesukristo nämane nüne ño abko ti bike tike tä räbtä.

²Bati kira Ngöbökwé Juan ni ngökaka ñöte juandi ni mike biare niara Odei kakäre ngäbti, ye Ngöbökwé niebare niara Odeiye angwane, tikamna krörö tä räbtä kwe ja kukwei niekä kädian nämane Isafaye:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.
Niarakwe ni tõi mikadi biare ma käne, ji ùkateta biare ye
kwrere.

Malaquías 3.1

³ Ni ye näin ñäke jume ja dibti kä kaibete, käkwe niedi krörö:
Ji ùkateta kuin biare jrei känenkri, ye kwrere ja tõi mike kuin
biare munkwe.

Ji ùkateta niken metre ta, ye kwrere ja tõi ùkete metre ni Dänkien
käne munkwe, niebare kwe

Isaías 40.3

abko tikani kore täräbtä Isafakwe Juanbtä.

⁴Ye erere bati, Juan ni ngökaka ñöte nükani kä kaibete, kä nikani
niere: Munta kukwe kämekäme nuene, yebtä mun moto raba ulire.
Kukwe käme kite jire jökrä temen munkwe, bti mun jata ja mike ngökare
ñöte. Munkwe ye nuendi angwane, Ngöbökwé mun ngite ye diandikä
jire jökrä munbtä, bti tikwe mun ngökadi ñöte, niebare Juankwe. Ngöbö
Kukwei tikani Isafakwe Juanbtä abko erere namani bare. ⁵Ye ngwane,
nitre nünanka kākä Judeate btä juta Jerusalénte nükani kwati Juan
kukwei nuakäre, kä namanintre ja ngite niere Ngöböye angwane, Juan
namani ngökö Nö Jordánte.

⁶Juan abko nämane kameo drüen dikani dänre^a kite jabtä amne
nämane mäketé nibi kwatabti jae amne mrö kweta nämane kwe abko
tröda btä munkö känsenta. ⁷Juan nämane ñäke angwane, käre namani
niere krörö: Ni jatadi iti ti jiebtä abko bäri di kri ti ngwä, aisete ja ñan
rükadre töre jire chi tie sandalia tikete ni ye ngotobtä.^b ⁸Tita mun
ngökö ñö aibe te, akwa ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne
munbtä. Abko kore se, niebare Juankwe.

Juankwe Jesu ngökani ñöte
(Mateo 3.13-17; Lucas 3.21-22)

⁹Juan nämane nitre ngökö ñö Jordánte angwane, Jesu nämane juta
Nazarete kä Galilea yete. Jatani nüke Juan kánti angwane, Juankwe
ngökani ñöte, ¹⁰jatani gökókäta ñöte käin, ye btäräbe kä käin ñäkänintbe
Ngöbökwé namani tuen ie, bti Ngöbö Üai jatani ütü bä kwrere nüke mate
btä, namani tuen ie jabtä. ¹¹Ngöbö kukwei jarabare krörö kä käinbti: Ma
ti Ngobo tikwe. Ma tare kri tikwe. Ma käi nuäre kri tibtä, niebare kore kä
käinbti Jesuye.

^a 1.6 kameo drüen dikani dänre. Kukwe tä tikani Mateo 3.4 btä, yebtä ñäke.

^b 1.7 sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene. Niaratre aibe
nämane sandalia ni mdakwe tikete, aisete Juan nämane ja bä mike bäri ene ni klaboré
ngwä.

Diablukwe Jesu nuaninte ja käne

(Mateo 4.1-11; Lucas 4.1-13)

¹²Yebti Ngöbö Üai nikani Jesu ngwena nebe kä kaibete. ¹³Kä ye kánti Jesukwe nünantbebare köbö gre ketebu jändrän känsenta käite. Ye ngwane abko, Satana namani Jesu nuente ja käne, akwa Jesukwe ñan Satana mikani täte. Yebti angele nükani ruäre abko namani Jesu die mike.

Jesu nikani Ngöbö kukwei kuin dirire kena

(Mateo 4.12-17; Lucas 4.14-15)

¹⁴Yebti abko, Juan kitani ngite kä teri. Yebti Jesu nikani Galilea, namani kukwe kuin Ngöbökwere niere krörö: ¹⁵Ti rabadre gare kä nebtä köböi kitani Ngöbökwere abko nūra amne Ngöbö kitera gobrane nibti. Kukwe kämekäme kita temen munkwe, bti kukwe kuin Ngöbökwere nebti tödeka munkwe, Jesu namani dirire kore.

Jesukwe ni käräbare nibkä ja töitike jabe

(Mateo 4.18-22; Lucas 5.1-11)

¹⁶Abti bati Jesu nikani Ñö Okwä Kri Galilea köräbare, nikrabare kwe angwane, ni jatabare nibu ie. Iti abko kädian nämane Simón. Etba kwe abko kädian nämane Andrés. Niaratre abko gwa gaka abko nämane krade kite ñöte, btä Jesu okwä namani. ¹⁷Jesukwe niebare ietre:

Mun brän tibe amne munta gwa gaen ño, ye kwrere tikwe mun mikadi ni ngwianka Ngöböye, niebare kwe ietre.

¹⁸Ye btäräbe, niaratre käkwe krade kitani temen, bti nikani Jesube.

¹⁹Nebti Jesu nikani mda mentokwäre ñö köräbare angwane, ni iti kädian nämane Santiago amne etba kwe abko kädian nämane Juan abko nämane krade gudike rute. Niaratre nibu ye abko Zebedeo ngäbriänkä, btä Jesu okwä namani angwane, ²⁰Jesukwe käräbare ja töitike jabe arato. Niaratre käkwe sribikä aibe mikaninte rute rün Zebedeobe, bti nikanintre Jesube.

Jesukwe üai käme juanintari mento

(Lucas 4.31-37)

²¹Yebti nikani jökrä juta kädian nämane Capernaúmte. Abti köbö jadükakräfte angwane, Jesu nikani sinagoga yete, kánti nikani dirire. ²²Jesu namani dirire, yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, ñobtä ñan angwane ni töbtä di kri käkwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre amne, Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye dirikatre nämane dirire, ye kwrere Jesukwe diribare ñakare. ²³Angwane ni nämane iti sinagoga yete, btä üai käme nämane nüne. Te batibe ni ye käkwe ngratebare krörö mda:

²⁴ ¿Jesu Nazarebo, nun tuemetre kaibe nete! ¿Ye ñobtá abko ma kite ja mike kukwe nunkwete ta yere? ¿Ma kite nun gaenká ya ño yere? Jesu, ma gare kuin tie. Ma abko Ni Deme Ngöbökwe gare tie, niebare üai kämenkwe Jesuye.

²⁵ Abtä Jesukwe niebare mda üai kämeye:

¿Üai käme, kada mká kete makwe! Ni ye tuemetre gwängwarbe. Nän mento btä, niebare kwe.

²⁶ Üai käme ye kákwe ni ye ngrükaninte jume ngrabare, bti ngratebare kri kwe, bti ngitiani mento ni yebtá. ²⁷ Nebtä ni jökrá töi ñan namani krütare Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri: ¿Ni neta kukwe btin dirire ño ño amarebti niara di tärá üai käme juentari jötrö au, tá ñáke kwatibe üai käme juantarikrä mento amne üai käme tá niara kukwei mike táte sere! abko namanintre niere kore jae kwärikwäri.

²⁸ Kukwe nakaninká kore, abtä Jesu kädrie nikani jötrö ngwarbe, niken kä ketareketare te kä Galilea yete.

Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta quinta

(Mateo 8.14-15; Lucas 4.38-39)

²⁹ Jesu nämane sinagoga kánti. Nikani angwane, nikani Santiagobe btä Juanbe nebe Simón btä Andrés kánti. ³⁰ Namani kánti angwane, Simón köbrän merire abko nämane bren drangwan kisete, niebare kwetre Jesuye.

³¹ Abtä Jesu nikani mike ñäräre mda, nikani nebe jänbtá ken se kwrere, kákwe Simón köbrän kani küdebti, bti ganinkró krö kwe. Ngöbö diebti drangwan nikaninbe batibe btä, namanintabe quinta, bti nikani mrö kánene niaratre bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta

(Mateo 8.16-17; Lucas 4.40-41)

³² Kä jatanina iko angwane,^c ni kwati nünanka juta yete nükani Simón kánti mráká bren bren ngwena amne mráká nämane ja tare nike üai käme kisete abko jänikani Jesuye mikadreta quinta kwe abkokäre. ³³ Ni namani kwati krübáte ja úkaninkró jukwebtä angwane, ³⁴ Jesu namani ni bren bätáká ngwarbe miketa quinta. Arato üai käme juantari mento kwe ni kwatibtá. Jesu nämane sribire Ngöbö diebti abko nämane gare üai kämeye, aisete Jesukwe üai käme kukwei ötani jökrá arato.

c 1.32 Kä jatanina iko, yebti nitre israelita nikani mráká bren bren ngwena nebe Jesuye, ñobtá ñan angwane ñäná nikani timon dere angwane köbö jadükakrä nikani ta abko nämane ngibiare aisete.

Jesu nikaninta Ngöbö Kukwei dirire
(*Lucas 4.42-44*)

³⁵ Abti de, kä nämane diore angwane, Jesu naninkrö, nikani kä kaibete blitakäre Ngöböbe. ³⁶⁻³⁷ Simón btä kukwe muko mda mda nükani ngwäte angwane, nikanintre Jesu känentari kisere. Te kwanintari ietre angwane, niebare kwetre Jesuye:

Ni kwati nibi ma känentari kisere, niebare kwetre ie.

³⁸ Jesukwe niebare mda ietre:

Ti jatani blitakäre kukwe kuin Ngöbökwetä juta mda mdate arato, aisete mun ani juta mdabti nokore temen, niebare kwe ietre.

³⁹ Ye erere bkänä, Jesu nikani dikekä kä jökräbti temen kä Galileate angwane, namani blite kukwe kuin Ngöbökwetä sinagogate kä ketareketare te. Arato üai käme nibtä abko namani juentari mento btä.

Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani kuinta
(*Mateo 8.1-4; Lucas 5.12-16*)

⁴⁰ Kukwe namani bare kore angwane, ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete ngrabare jatani Jesu ngäbti angwane, namani ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre, käkwe niebare ie:

Ma tö ti mikaita kuinta ne ngwane, makwe ti mikata kuinta, ie ti tö nibi, niebare kwe Jesuye.

⁴¹ Abtä ni ngütüete ye namani ruentari tare kri Jesuye, käkwe kise mikani ni yehti, bti niebare kwe ie:

Ma rabata kuinta, ie ti tö nibi, aisete gwängwarbe ma bike nebata kuinta, niebare Jesukwe ie.

⁴² Ye btäräbe ni kwata ngütüete ngrabare lebra kisete ye kwata namaninta kuinta jökrä ngrabare. ⁴³⁻⁴⁴ Bti Jesukwe niebare ie:

Ma nibira kuinta jökrä, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata kuinta mike tuadre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäreye. Erere arato, ni bren kore tä nebata kuinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye, ma rabadre dbe niara ngwärekre abkokäre. Yehtä abko ma nenante kuinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare kwe ie.

⁴⁵ Akwa Jesukwe niara mikani kuinta, ye nikani kädriere ni jökrä ben. Yehtä abko, ni kwati tö namani ja tuai Jesube. Abtä Jesu ñan namani dikekä jäme juta ngwäre temen, aisete namani ja gwirie miketbe bäri kä kaibete juta bäre akwa, ni kwati krübäte namani nüke niara kanti.

Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta

(Mateo 9.1-8; Lucas 5.17-26)

2 ¹Abti Jesu nukaninta gwi juta Capernaúm yete. Ye abko gani ni Capernaúmbokwe ²angwane, ni nükani kwati gwi nukebe jukwebtä, aisete kä ñan namani kwen rabakäre Jesu kánti gwi. Angwane Jesu nämane dirire Ngöbö Kukweibtä ni kwati yeye. ³Angwane ni jatani nibkä ni bren ngwena iti ja ñäte Jesuye. Ni bren ye abko ni ruen ñakare ngrabare abko kisete dikekä ñakare abko jatani ngwena ja ñäte Jesuye. ⁴Akwa ni nämane kwati dikaro aisete, ñan namani neme Jesu kánti. Abtä nikanintre jubti käin, käkwe ju mkä tikaninkä, bti ni bren ye gibianinkä jänkwata ngöi ju mkäte ta timon kwetre Jesu ngwärekrei. ⁵Nitre nükani ni bren ngwena amne ni bren ye nämane tödeke kwatibe Jesubti namani tuen Jesuye angwane, Jesukwe niebare ni bren yeye:

Tikwe ma ngite Ngöbö rüere ye dininkä mento mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

⁶Yebtä abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre nämane siba, kä namani töbike krörö mda Jesu kukweibtä: ⁷Ngöbö aibe tä ni ngite niara rüere denkä mento nibtä amarebti, ¿se ñobtä abko ni se tä ñäke kore Ngöbö rüere sere? namanintre töbike kore Jesubtä. ⁸Namanintre töbike kore, ye abko gani Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

¿Ñobtä munta töbike kore tibtä yere? ⁹¿Dre abko bäri nuäre niedre ni ruen ñakare ngrabare nokoye? ¿Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, jänkwata makwe ye den kisete, bti nän dikekä abko bäri nuäre niedre ya? Ye abko, ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niere, ñobtä ñan angwane raba bare ya, ñakare ya ñan jatadre munye. ¹⁰Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ie Ngöbökwé ja di biani mun ngite Ngöbö rüere diankakäre mento munbtä kä nebtä, ye abko ti bike bä mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Bti niebare kwe ni ruen ñakare ngrabare yeye:

¹¹Näin krö. Jänkwata makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

¹²Angwane jötrö ngwarbe ni jökrä okwäbti, ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö, käkwe jänkwata diani kisete, bti nikaninta. Yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, aisete namani Ngöbö käikitekä, kä namani niere: Kukwe ne kwrere ñan tuabare erere nakaka mtare, namanintre niere kore jae kwärikwäri.

Jesukwe Leví käräbare ja töitike jabe

(Mateo 9.9-13; Lucas 5.27-32)

¹³Abti Jesu nikaninta Ñö Okwä Kri Galilea köräbare mda angwane, ni nükani kwati niara kánti angwane, niara namani dirire ietre.

¹⁴Yebti nikani mentokwäre angwane, kä jändrän ütiä käräkrä gobran romanobokrä, kanti ni nämane tākānintbe iti jändrän ütiä kärere. Ni ye abko Alfeo ngobo kädian nämane Leví abko nämane jite, btä Jesu okwä namani angwane, Jesukwe niebare Levíye:

Brän tibe, niebare kwe ie.

Angwane jötrö ngwarbe Leví nikani dikekä krö, nikani Jesu jiebti.

¹⁵Abti Jesu nikani mröre Leví kanti angwane, nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä nämane kwati amne ni mda mda nämane tuen käme ni israelita ruäreye nämane arato, ñobtä ñan angwane ni kwati ye kwrere nämane näin Jesube. Nitre ye abko bäri käme nie namani nitre bariseokwe abko ben Jesu btä nitre ja töitikaka ben nämane tākānintbe mröre ketetibe. ¹⁶Jesukwe mröbare kore nitre bariseo Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre ruäre okwäbti, abtä niebare kwetre nitre ja töitikaka Jesubeye:

¿Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko käme amne ni mda mda kukwe nuenkä kämekäme se gare ñakare ni seye ya amarebti tä mröre jäme ketetibe ben se? niebare kwetre ietre.

¹⁷Nitre bariseo käkwe ñäkäbare kore, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe ja bä mikani ni kräkä bianka kwrere amne nitre jändrän ütiä käräkä amne nitre kukwe nuenkä kämekäme, ben nämane mröre ye bä mikani ni bren kwrere, käkwe niebare krörö mda ietre:

Ni kuin bren ñakare ye abko ñan tä ni kräkä bianka ribere jabtä, akwa ni bren bren abtä tä ni kräkä bianka ribere jabtä abko ti tö nibi niei munye. Ni ie ja ruen kuin deme au Ngöbö ngwärekre mun kwrere, ye abko ñan ti jatani kärere Ngöbö kukwäre, akwa ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere ye mden abko ti jatani kärere Ngöbö kukwäre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Ñobtä nitre ja töitikaka Jesube ñan nämane ja bäine

(Mateo 9.14-17; Lucas 5.33-39)

¹⁸Abti bati nitre nänkä Juan Bautistabe btä nitre bariseo nämane ja bäine ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre angwane, ni mdara jire käkwe tuani, aisele jatani, käkwe niebare krörö Jesuye:

¿Ñobtä nitre nänkä Juanbe btä nitre bariseobe käta ja bäine Ngöbökrä amarebti, nitre ja töitikaka mabe ja bäine ñakare Ngöbökrä sere? niebare kore kwetre Jesuye.

¹⁹Abtä Jesukwe kukwe bä mikani ietre, käkwe ja bä mikani ni ja mikaka gure kwrere amne nitre ja töitikaka ben abko bä mikani kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, käkwe niebare ietre:

Ni iti tä niken ja mike gure angwane, tä kukwe muko kwekwe nübaire kä ngwiankäre nuäre gwaire jabtä, ye ngwane ni ja mikaka gure ye tädre siba bentre angwane, ¿kukwe muko ye raba moto ulire ja bäine ya?

Ñakare. Ni ja mikaka gure ye tä siba bentre angwane, kukwe muko ñan raba nebe moto ulire ja bäine. ²⁰Akwa ni ja mikaka gure ye järikadre kukwe muko okwäbti, ye ngwane rabadre ja bäine abko kore rakadikä nitre ja töitikaka tibe yebtä.

²¹Mdakäre abko, dän ngututu gudikadre dän kukwän btinbti angwane, dän kukwän btin tä dän ngututu kwaenkä bäri mda abko kisete dän ngututu rötadreteta angwane, rötadrete bäri kri mda, aisete ni ñan raba dän ngututu gudike dän kukwän btinbti. ²²Erere arato, chibo kwata dikani kira uba döi ngwäre, te ni ñan raba uba döi keke mikadre kwaka, ñobtä ñan angwane chibo kwata ngututu rötadrete, rikadre ngwarbe uba döi kwaka ben ngöi jökrä arato. Mden kisete, uba döi mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte. Ne abko kore, niebare Jesukwe ni mda mdaye.^d

Jesu abko bäri ütiäte köbö jadükakrä yebti ta

(Mateo 12.1-8; Lucas 6.1-5)

²³Abti bati Jesu nikani dikekä nura ngätäite köbö jadükakrä näire mda angwane, nitre ja töitikaka ben nämane näin siba, kä nikani trigo ngwä ötö ji ngrabare kwetadre jae. ²⁴Abtä nitre bariseo käkwe niebare Jesuye:

Jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko nitre ja töitikaka mabe nibi nuene tuen sete, niebare kwetre Jesuye.

²⁵⁻²⁶Abtä Jesukwe niebare mda käre:

Bati David btä rükä kwekwe ie mrö namani krübäte angwane, kukwe nuenbare krörö kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwärekre, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben käkwe ñan kwetadre jire chi, ñobtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe käkwe kwetadre niebare Ngöbökre, akwa niaratre käkwe kwetani, akwa namani ngite ñakare Ngöböye. Abiatar nämane sribire nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien angwane kukwe ne nakaninkä. Kukwe yebtä mun tärä ñäke Ngöbö Kukweibtä ruen tie.

²⁷Ye erere, Ngöbökre köbö jadükakrä mikani jadükakrä nie, ñan Ngöbökre ni dätebare kukwe driebare munkwe köbö jadükakräbtä mikakrä täte. ²⁸Amne köbö jadükakrä näire yebti ta abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiäte, aisete nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre

d 2.22 Kukwe diribare Jesukwe abko dän btin amne chibo kwata btin kwrere. Erere arato, kukwe diribare ja bänbtä nitre bariseokwe abko dän ngututu amne chibo kwata ngututu kwrere, aisete nitre ja töitikaka Jesube nin rabadre Jesu kukwei mike täte gwaire kukwe diribare nitre bariseokwe amne Juankwe ye ben, ñobtä ñan angwane kukwe diribare Jesukwe abko bä jene kukwe mdakrä aisete.

nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tärä niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ni mikaninta kuinta köbö jadükakrä näire

(Mateo 12.9-14; Lucas 6.6-11)

3 ¹Abti köbö jadükakrä mdara jire te Jesu nikaninta sinagoga mdate angwane, ni iti küde ngrötani kwärä nämane yete. Arato nitre bariseo nämane yete. ²Jesukwe ni ye mikadreta kuinta köbö jadükakräte ne ngwane, Jesukwe ja mikani ngite Ngöbö rüere niedre kwetre Jesu rüere ni mda mdaye, abkokäre nitre bariseo namani ngibiaretari kisere ni küde ngrötani yebtä. ³Angwane Jesukwe niebare ni küde ngrötani kwärä yeye:

Jakwe ni jökrä ngwärekre nete, niebare kwe ie.

⁴Erere bkänä, ni ye nikani angwane, Jesukwe niebare krörö mda nitre bariseoye:

¿Köbö jadükakrä, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye kätä dre niere? ¿Jändrän kuin nuendre ni mdakrä ya? ¿Kukwe käme nuendre ni mdabtä ya? ¿Ni bren mikadreta kuinta ya? ¿Ni bren kämikadre ja okwäbti ya? Dre nuendre metrere niere tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Akwa namanintre kwekbe jökrä niara kukweibtä, ñobtä ñan angwane ñan tö namani ja kitai ngise au. ⁵Nitre bariseo moto ribi, aisete ni bren ñan namani ruentari tare ie. Abtä Jesu namani ulire krübäte, käkwe mikani ñäräre romone ja bäre temen, bti niebare kwe ni küde ngrötani yeye:

Küde ngököte, niebare kwe ie.

Ye btäräbe ni ye käkwe küde ngökatebare angwane, kise namaninta kuin jökrä ie. ⁶Yebtä abko, nitre bariseo nikani ju bäre amne Jesu kämikadre ño ja ñäte nitre reketaka jrei Herodes ben abko nikani kädriere jötrö jabe kwärikwäri.

Ni kwati bren bren nükani Jesu kánti

⁷Abti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikaninta Ñö Okwä Kri Galilea köräbti rabakäre kaibe, akwa ni nikani kwati jiebti. ⁸Jesu nämane jändrän kuinkuin nuene, abkotari ni Galileabo, ni Judeabo, ni juta Jerusalénbo, ni Idumeabo, ni nünanka Ñö Jordán bti kä driri, ni juta Tirobo bäre temen, btä juta Sidónbo bäre temen nükani kwati ja tuakäre Jesube. ⁹Ni nükani kwati dikaro abko nane rabadre Jesu kete dime ja ngätäite, aisete Jesukwe ru chi mikamna biare krati jakrä nitre ja töitikaka benye. ¹⁰Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta kwati, abkotari ni mda mda bren rabadreta kuinta abkokäre tö namani kise mikai Jesubtä, aisete namanintre ja kitekäbe kwärikwäri rabakäre Jesu kánti.

¹¹Ye ngwane Jesu namani tuen üaitre kämeye angwane, ni btä nämane ye namanintre ngwen ja mike bobre ngukudokwäbti Jesu ngwärekre, kä namani ngrente krörö: ¡Ma Ngöbö Odei abko gare nunye! namani ngrente kore.

¹²Jesu Ngöbö Odei, ye abko Jesu ñan tö namani mikai gare jötrö ngwarbe ni jökräye, aisete Jesu käkwe ñan ja kädriemna ni mda mda ngwärekre üai kämeye. Ye ngwane Jesukwe ni kwati mikaninta kuinta btä üai käme juanintari mento ni kwatibtä kwe.

Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu ja töitikakäre jabe

(Mateo 10.1-4; Lucas 6.12-16)

¹³Abti Jesu nikani mintokwäre nebe ngitiobti angwane, tö namani nire nire ngwiani jabe, erere käräbare kwe abko nikanintre ben mintokwäre.

¹⁴Ni ngwiani jabe Jesukwe, ne ngätäite ni dianinkä ni jätäbti nibu kwe abko rabadre ja töitike ben, bti juandre ja kukwei kädriere kwe, abkokäre dianinkä kwe. ¹⁵Ni dianinkä ni jätäbti nibu Jesukwe abko ie ja di biani kwe üai käme juantarikrä mento nibtä

¹⁶ abko nere: Simón

(ni ye Jesukwe kädiani Pedro mda),

¹⁷Santiago btä etba kwe Juan. Ne abko Zebedeo ngäbriänkätre, ne arabe Jesukwe kädiani Boanerges. (Ne abko kukwe unsuni ngö käinta kwrere, aisete kädiani Unsuni Ngobo arato;)

¹⁸ btä Andrés, Felipe, Bartolomé,

Mateo, Tomás, Santiago,

Santiago ne abko Alfeo ngobo;

btä Tadeo btä Simón Zelote.

¹⁹Mrä abko, Judas Iscariote. Judas ne mden käkwe Jesu kitani ngise rüeye mrä.

Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu kore.

Beelzebú nämane Jesubtä nie namani rüere

(Mateo 12.22-32; Lucas 11.14-23; 12.10)

²⁰Nebti Jesu nikaninta gwä angwane, ni nükaninta kwati kanti ja tuakäre ben abko ñan namani niara btä nitre ja töitikaka ben tuemetre mröre jire chi. ²¹Jesu mräkäkwe kukwe ne gani angwane, kä namani jäme Jesu dokwäbti namani nütüre, aisete nikani niara jiebtä, tö namani Jesu ngwianta ja gwiriete.

²²Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nünanka juta Jerusalén abko nükanani ruäre Jesu kanti, kä namani niere ni jökräye:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, ye mden käkwe ja di biani ni nokoye abko diebtä tä üai kämekäme juentari mento se, namanintre niere kore Jesubtä.

²³Abtä Jesukwe dirikä ye käräbare, kākwe kukwe bä mikani krörö mda ietre:

¿Satana kädianta Beelzebú arato ye abko raba ja juentari au ya? Ñakare. ²⁴Erere arato, gobran btä ni nünanka kä ketetibe te rikwitare ja rüere kwärikwäri, ne ngwane gobran kä ye kanti ñan rabadre gobrane mda. ²⁵Ne ben, ni jakwebe nüne ju kwatibe te rikwitare ja rüere angwane, ñan rabadre nüne ketetibe käre. ²⁶Ye mden kwrere abko, Satana rikwitareta ja rüere au ne ngwane, kä rükadre mrä käne, akwa Satana ñan tä rüere jabe au, aiseite ti ñan tä üai käme juentari mento nibtä Satana diebti, aiseite munta blite ngwarbe.

²⁷Yebti Jesukwe kukwe mda bä mikani, kākwe Satana bä mikani ni dite kwrere amne ja bä mikani ni gokä kwrere kwe, kākwe niebare:

Satana abko ni dite kwrere. Ni dite tä ju jen kwe ngibiare ni gokä ngäniene, aiseite ni dite nünanka gwi ñan mäkärete angwane, ni gokä ñan raba jire iti, kä rabadre jändrän kwe denkä kän, akwa mäkärete angwane, ni gokä rabadre jändrän kwe denkä jire jökrä kän. Ye kwrere ni ye btä üai käme tä abko ju Satanakwe kwrere. Ti bäri dite Satanakrä aiseite, ti raba üai käme juentari mento nibtä Satanakän, ni gokäta jändrän denkä ni dite kän ye kwrere.

²⁸⁻³⁰Jesu abko btä üai käme nämane, nie namani Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikäkwe, mdenbtä Jesukwe ñäkäbare krörö ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nire nire kākwe ñäkädre blo Ngöbö rüere, btä ja mikadre ngite ño erere Ngöbö rüere kwe, yebtä Ngöbö raba ni ngite ye denkä mento btä; akwa nire nire kākwe ñäkädre blo Ngöbö Üai Deme rüere, ne ngwane ni ye rabadre ngite kärekäre Ngöböye, aiseite ni ngite ye ñan diandrekä btä kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Nire abko Jesu mräkä era metre
(*Mateo 12.46-50; Lucas 8.19-21*)

³¹Kä namani jäme Jesu dokwäbti, Jesu mräkä namani nütüre, aiseite Jesu meye amne etbakantre nükani ju bäre temen jiebtı, kākwe kärämna ngwiandreta ja gwiriete. ³²Angwane ni nämane tākänintbe Jesu bäre temen kākwe niebare ie:

Ma meye amne ma etbakantre tä ju bäre nokote abko tö nibi blitai mabe, niebare kwetre Jesuye.

³³Jesukwe niebare mda ietre:

¿Nire abko ti meye amne nire abko ti etbakantre amarebti tö nibi blitai tibe ye? niebare kwe.

³⁴Bti ni nämane tākänintbe, ye Jesukwe mikani ñäräre kuin, kākwe niebare ietre:

Ti meye tikwe amne ti etbakantre era metre abko erere tä nete ne, ³⁵ñöbtä ñan angwane nire nire käta Ngöbö kukwei mike täte, ni ye abko

ti etba tikwe, ti ngwai tikwe amne ti meye tikwe. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Dobo ketabkä, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.1-9; Lucas 8.4-8)

4 ¹Abti bati Jesu nikaninta dirire mda Ñö Okwä Kri Galilea köräbti angwane, ni kwati käkwe ja ükaninkrö Jesubtä niara kukwei nuakäre. Abtä Jesu nakwani rute, namani täkänintbe. Nitre käkwe ja ükaninkrö kwati btä ye abko namani jökrä ñö köräbti jateta temen.

²Angwane Jesukwe kukwe keta kabre bä mikani dirikäre ietre, käkwe niebare krörö:

³Olo ketete munkwe! Bati ni nikani iti nura metekä. ⁴Nura metaninkä kwe angwane nura ruäre nikani mate ji ngrabare temen, ye abko nukwä jatani, käkwe kwetani jökrä kän. ⁵Nura ruäre abko nikani mate jäkwatabti temen, ye kanti abko dobo ñakare bökän, aiseite nura ye nükani mure jötrö, akwa dobo ñakare mente nguse, ⁶bti ñänä jatani ngire, käkwe nura mu ye kukwani jökrä amne ngätri ñakare arato, aiseite ngrötaninkä jökrä. ⁷Nura ruäre abko nikani mate kökrä tukwäte tukwäte ngätäite, ye abko nükani mure arato. Akwa kökrä ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yebti ta, käkwe kämikani, aiseite ñan ngwä namani. ⁸Akwa nura ruäre abko nikani mate dobo kuinte, ye abko nükani mure amne, rirabare tuärebe amne ngwä namani kabrekabre btä. Datire datire ngwä namani gre bti krä jätä, ruäre abko ngwä namani gre ketamä, ruäre abko ngwä namani gre ketarike. Ne abko nakaninkä kore se.

⁹Nire nire käta ti kukwei nuen, ye abko olo tärä ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokäre. Abko kore se, niebare kwe ni kwati yeye.

Ñöbtä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.10-17; Lucas 8.9-10)

¹⁰Yebti Jesu namani kaibe angwane, ni ja töitikaka ni jätäbti nibu ben btä ni mda mda nämane näin siba Jesube käkwe niebare ie:

¿Makwe kukwe bä miri, ye dre nini kore makwe yere? niebare kore kwetre Jesuye.

¹¹Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa tita mike gare munye, akwa ni kwati mda abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aiseite tita kukwe bä mike kore, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadre bare abkokäre:

¹²Kukwe bä mikata kore tikwe, ye jatadre ni mda mdaye, akwa ñan rükadre gare.

Ne ben, kukwe nieta tikwe jaradre ie, akwa teбайдre ñakare kwetre.

Yebtä ñan jatadreta Ngöbö kukwäre.
Arato niaratre ngite Ngöbö rüere, ye Ngöbökwé ñan diandrekä
mento btä,

Isaías 6.9-10

abkokäre tita kukwe bä mike kore, niebare kwe ietre.

Dobo ketabkä tä dre niere abko nere

(Mateo 13.18-23; Lucas 8.9-15)

¹³Jesukwe kukwe bä mikani, ye ñan nükani gare metre nitre ja
töitikaka benye. Abtä niebare kwe ietre:

¿Tikwe kukwe bä miri nura metaninkäbtä ñan nü gare munye, ye
kukwe mda mda bäri tare bä mikadre tikwe abko rükadre gare ño munye
amarebti yere? ¹⁴Ye mden kiseté, kukwe bä miri tikwe käta ño niere
metre abko ti bike mike gare munye. Ni Ngöbö kukwei ngwianka, ye
abko ni nura metakaka kwrere. ¹⁵Nura nikani ngitiekä ji ngrabare, ye
nukwä jatani, käkwe kwetani jökrä. Ye kwrere abko, ni ruäreta Ngöbö
Kukwei nuen, akwa ñan tä nüke gare metre ie. Btä räbe Satana tä kite,
käta Ngöbö Kukwei denkä jökrä kän, mden nini tikwe ye.

¹⁶Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen, ye btä räbe käta nebe
nuäre btä kare ngäbti, ni ye abko nura nikani mate jäkwatabti ye kwrere,
¹⁷ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatabti abko ngätri ñan
nämáne bökän, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti,
bti bä jötrö tä näin Ngöböbe, akwa tädre niken ja tare nike tödekabtä
Ngöböbti, ye btä räbe tä Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenta ja
jiebti. ¹⁸⁻¹⁹Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen
bäri jändrän kä nebtä jiebti, erere tä ja töi mike bäri sribi kä nebtä jiebti
amne, tä ngwian tarere bäri amne töta nebe rabai jändrän mda mda
bkäne, ye abko käta ngökö. Ne aisete ni ye abko nura nikani mate kökrä
tukwäte tukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yebtä, aisete
nura ngatani, ngwä namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tä sribi nuene
ñakare Ngöbökrä. ²⁰Akwa ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä
kaen ngäbti, käta niken sribi kuinkuin nuene bätäkä ngwarbe Ngöbökrä,
ye abko nura nikani mate dobo kuinte abko rirabare kuin amne ngwä
kuinkuin namani gre bti krä jätä, ruäre gre ketamä, ruäre abko gre
ketarike, kwrere jire ni ye tä sribi nuene Ngöbökrä abko kukwe kore bä
miri tikwe ye, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesukwe ja kukwei bä mikani ñotra kwrere

(Lucas 8.16-18)

²¹Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda ni kwati yeye, käkwe niebare:
¿Ñotra jutra mikata gwi, ye jue mikata kaja täni ya? Ñakare. ¿Mikata jän täni
jae ya? Ñakare. Ñotra mikata, ye mikata üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä

gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ²²Ye kwrere abko, Ngöbö Kukwei ñotra kwrere, aisete Ngöbö Kukwei nieta kaibe tikwe mtare abko batira jire kädriedi ji kribti ni mda mdabe. Erere arato, Ngöbö Kukweita tiebe mtare abko batira jire niedi ni kwati ngwärekre, ñotra mikata üräbtä käin trä rabadre jökrä gwita temen ye kwrere. ²³Ni kukwei ruen munye angwane, munkwe kukwe ne ketate olote. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

²⁴Bti Jesukwe kukwe bä mikani mda, käkwe niebare: Olo ketete kuin kukwe neye munkwe. Ti kukwei mikare täte ño munkwe, ye kwrere Ngöbökwé ti kukwei mikadi gare mda munye. Arato niarakwe ti kukwei mikadi gare bäri mda munye. ²⁵Mdakäre abko, nire nire ie Ngöbö Kukwei nüke gare, ye abko ie Ngöbökwé ja Kukwei biandi bäri mda; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöbökwé diandikä jökrä kán, niebare Jesukwe ietre.

Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite abko Jesukwe bä mikani nurabtä

²⁶Jesukwe kukwe mdara jire niebare krörö ni kwati yeye ño okwä kri köräbti: Ngöbö gobrainta kite niren ño ni kwe ngätäite abko ti bike bä mike nura metakata btä. ²⁷Ni nura metakaka käta nura metekä, bti tä nikenta gwä. Bti dibire rare tä kibien ya, tä ngwäte ya ño, akwa nura abko tä nüke mure, bti tä niren ño gare ñakare ie. ²⁸Akwa nurata nüke mure ja di jenbti, ye erere batibe nura muta nüke chi, bti tä niken niren, bti tä nebe bliure, bti ngwäta nebe btä. ²⁹Yebti ngwäta neme nõtare jökrä angwane, kä nura ötakrä tä nüke. Angwane nura bkänkä tä ötamna sribikätre kweye, ye erere ötata niken. Ye abko, nurata nüke mure, bti ngwäta neme nõtare kaibe amne ötata ño, ye kwrere Ngöbö gobrain tä kite niren ni kwe ngätäite. Ne abko kore, niebare Jesukwe ni kwatiye.

Jesukwe kukwe bä mikani mostasa nuraibtä

(Mateo 13.31-32; Lucas 13.18-19)

³⁰Mdakäre abko, ¿Ngöböta kite gobrane nibti ye abko tikwe bä mikadre dre kwrere ruen munye? ³¹Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti käkwe mostasa nurai nökan ti rete jakrä. Nura jökrä munkwe, ngätäite mostasa nurai ye abko bäri kiakia, ³²akwa nökadre ti rete angwane, rabadre bäri kri nura jökrä bti ta angwane, küdeta nebe ngetre kwäräkwärä, aisete nukwä raba kite nüne küdeta käinta kä tiborete, ye kwrere jire käne Ngöböta kite gobrane ni braibe bti, akwa mrä angwane Ngöbö rabadi gobrane ni kwatibti abko bä mikata nura chi yebtä.

Jesu nämane kukwe bä mike jirekäbe, btä nämane dirire

(Mateo 13.34-35)

³³Jesu nämane kukwe bä mike jändrän mda mdabtä, erere nämane dirire, akwa kukwe bäri tare abko ñan nämane dirire ni kwatiye.

³⁴Kukwe bä mika nämane jirekåbe Jesukwe, btå nämane dirire ni mda mdaye, akwa nämane nebe kaibe nitre ja tåitikaka benbe angwane, kukwe bä mika nämane ni mda mdaye kwe abko nämane dre niere metre abko nämane mike gare jåkrå ietre.

Jesukwe müre amne nõ mikani kwekbe

(Mateo 8.23-27; Lucas 8.22-25)

³⁵Jesukwe blitabare kukwe keta kabrebtå, ye nåirerabe kå jatani iko angwane, niebare kwe nitre ja tåitikaka benye:

Brån nõ okwå kri kwåråkri, niebare kwe ietre.

³⁶Erere bkånå, ru te Jesu nåmanena, arabe te jånikani. Arato ru mda mda nikani siba ben. Ni nämane kwati, ye abko namani jåkrå nõ okwå kåråbti ie. ³⁷Niaratre nikani, nikani te batibe müre jatani mate ribi kråbåte, kå nikani nõ mike nakwen kukwåne, aisete namani nõ kite nakwen jåkrå rute, kå namani ru krien nõte nguse. ³⁸Akwa Jesukwe ja dokwårå mikani, bti nämane kibien kuin ru kårekri. Ye nitre ja tåitikaka ben nikani, kåkwe ganinkrå, bti niebare kwetre Jesuye:

¡Dirikå, ni kite niken nõte nguse dbe makrå ya, amarebti ma nibi kibien dikaro yere! niebare kwetre Jesuye.

³⁹Abtå Jesu naninkrå, kåkwe nõkåbare krårå müreye amne nõye: Kwekbe munkwe, niebare kwe.

Ye btåråbe kå namaninta kwekbe jåkrå. Nõ abko namani nenta jirekåbe jåkrå. ⁴⁰Jesukwe niebare nitre ja tåitikaka benye:

¡Ngåbåta mun ngibiare, bti munta tådeke yera, amarebti mun moto nibi bete dikaro ja tari yere! niebare Jesukwe ietre.

⁴¹Akwa namanintre nekwetekå Jesubtå, tåi nõan namani kråtare, kå namani niere jae kwåråkwåri:

¡Ni se abko, ni nõ amarebti, müreta mike tåte btå nõta mike tåte sere? namanintre niere jae kwåråkwåri.

Ni Gadarabo btå Jesukwe üai kåme juanintari mento

(Mateo 8.28-34; Lucas 8.26-39)

5 ¹Yebti Jesu nikani nitre ja tåitikaka benbe nebe Nõ Okwå Kri Galilea kwårå nakri kåkå Gadara kånti. ²⁻³Niara nakwani timon, ye btåråbe ni nükani iti Jesu kånti abko btå üai kåme nämane. Mden kisete nämane nüne råkåbti abko nikani Jesu ngåbti. Ni ye abko, ni kråbåte üai kåme kisete, aisete måkåte nämane kadenanbti, akwa nõan nämane neketete jire chi ni mda mdaye, ⁴nåbtå nõan angwane küde måkåte nämane kadenanbti ie angwane, nämane kadena åtåte jåkrå ja küdebtå. Ne ben ngoto måkåte nämane ie angwane, nämane kadena åtåte kia bårere jåkrå ja ngotåbtå, aisete nõan namani nuene ni mda mdakrå. Kåre måkåte nämane, akwa nämane ngitieta ben gwaire. ⁵Dåbire rare ni ye

námáne niken ngwánenká krikri be rókabtitá btá ngudrebtíta ja metare kwárá jábti ngrabare. ⁶Jesu jatabare mente ie se kwrere angwane, niara nakwaninká, nikani beteká Jesu ngábti, namani kánti angwane, nikani ngítieká ngukudokwábti temen Jesu ngwárekri ja mikakáre bobre Jesubtá. ⁷⁻⁸Jesukwe niebare úai kámeýe mda:

Nán mento ni nebtá, niebare kwe.

Abtá ni yekwe ngratebare kri mda, kákwe niebare:

Jesu, ma Ngóbö Kri Kä Käinbti Odei, ¿ye ñóbtá ma kite ti nike nete ye? Ngóbö se okwábti, makwe ñan ti mika ja tare nike abko ti tö nibi ribei mae, niebare kwe.

⁹Abtá Jesukwe niebare mda úai kámeýe:

¿Ma ká ño?

Úai káme ye kákwe niebare mda Jesuye:

Nun kabre jae, aisete ti ká Kabre, niebare kwetre.

¹⁰Bti namani ribere kisere mda Jesuye:

Makwe ñan nun juantari mento ká mdabti, úaitre káme namani ribere kisere Jesuye.

¹¹Ye kánti abko, mtü námáne kabre krübáte mröre bá kánime ngudrebtáta, ¹²aisete namani ribere Jesuye:

Mtúta sere, sebtá nun juen, namani niere ie.

¹³Ye erere, Jesukwe úai káme juantari mento ni yebtá abko juani mda kwe mtübtá. Úai káme nikani mento ni yebtá, bti nikani mda mtübtá angwane, mtü nikani beteká jókrá ja jiebti ká btá motokwäre, nikani ngítieká jókrá ñöte, kánti müre neketani jókrá. Mtü mili krobu náre müre neketani jókrá kore.

¹⁴Yebtá abko, mtü ngibiakatre ngítiani, nikani kukwe ne niere jutate ta btá ji ngrabare. Abtá ni jatani kwati mda kukwe nakaninká ye tuakäre.

¹⁵Núkanintre Jesu kánti angwane, ni btá úai káme námáne kabre abko ja ngwá kitani kwe, námáne tákánintbe temen, ká ruen kuin bti, btá núkanintre. Abtá Jesu di kri núkani gare ietre, aisete Jesu júrá namani ni jókrábtá. ¹⁶Ni btá úai káme námáne kabre btá kukwe nakaninká, erere arato kukwe nakaninká ño ño mtübtá abko nitre tuakatuaka namani taentari jire jókrá ja táritári ni jókrá yeye. ¹⁷Yebtá abko, Jesu júrá namani kri btá, aisete Jesukwe ká mikareká, rikadre ká mdabti abko ni jókrá namani ribere Jesuye.

¹⁸Ye erere bkäná, Jesu nakwaninta rute angwane, ni btá úai káme juantari mento kwe, ye abko Jesu rikadre ngwena jabe abko namani ribere Jesuye, ¹⁹Akwa Jesukwe niebare mda ie:

Ñakare. Ma raba jirekábe nete. Ma Dánkienkwe dre nuni makrá btá ma tareniri ño kwe, ye nán niereta jire jókrá ma mrákáye ja gwiriete, niebare kore Jesukwe ie.

²⁰Ye erere bkäná, Jesukwe kukwe kuin nuenbare ni yekrá, ye niara nikani niere ni jókráye juta kwatirekwatire te ká kádian námáne

Decápolite. Yebtä ni jökrä tõi ñan namani krütare kukwebtä abko nakaninkä kore se.

**Jesukwe Jairo ngänkän mikaninta nire amne
meri bren abko mikaninta kuinta kwe
(Mateo 9.18-26; Lucas 8.40-56)**

²¹Yebti Jesu jataninta rute nüketa Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri. Jesu nämane ñö okwä köräbäre angwane, ni nükaniinbe ja ükekrö kwati ja tuakäre ben. ²²Angwane ni nükani iti abko kädian nämane Jairo. Jairo abko nämane ji dokwäte sinagogate. Jesu jatabare ie angwane, nikaninbe ja mike bobre ngukudokwäbti Jesu ngotobtä, ²³kä namani ribere kisere Jesuye:

Ngäbäkre chi merire tikwe kite krüte tikän abko rabadreta kuinta tikrä, abkokäre ti ki ma kärere kise mike bti jakrä, niebare kwe ie.

²⁴Ye erere Jesu nikaninbe ben angwane, ni kwati nikani siba, kä namani kete dime ja ngätäite. ²⁵Angwane nitre nikani kwati Jesube, ye ngätäite meri nämane näin iti siba abko kä kwä jätäbti kubura nämane bren dbä tibiere köbö kwatirekwatire ²⁶abko kisete nämane ja tare nike. Käre nikani kräkä bianka kwati kanti angwane, kräkä bian nämane ie, akwa nämane kitetebe bäri mda. Ngwian nämane kwe, erere ganinte jökrä kwe kräkäbtä jakän, akwa nikani bäri bren jume mentokwäre. ²⁷⁻²⁸Akwa Jesu nämane ni miketa kuinta kädrie namani meri ye okwäbti. Abtä nikani siba, namani ja ken Jesube angwane, namani nütüre: Tikwe dän Jesubtä se aibe nuadrebtä angwane, ti rabadreta kuinta, namani nütüre. Ne erere ni kwati ngätäite ta, krötabare ja ken Jesu trökri kwe, bti dän Jesubtä nuaninbtä tiebe kwe. ²⁹Ye btäräbe namaninta kuinta batibe se kwrere, aisete ja namani ruenta kuin jökrä ngrabare ie. ³⁰Jesu die näkänintbe ruäre abko Jesukwe gani angwane, ni nämane kwati bäre temen mikani ñäräre kwe, bti niebare kwe ietre:

¿Nirekwe dänkä nuribtä tibtä ye? niebare kwe.

³¹Abtä nitre ja töitikaka ben käkwe niebare mda ie:

¿Ni nibi kwati ma bäre temen, kä nibi ma kete dime ja ngätäite ñan tuen mae ya, amarebti nirekwe dän mabtä nuribtä ma nibi niere yere? niebare kwetre Jesuye.

³²Akwa nirekwe dän nuaninbtä Jesubtä abko Jesu tö namani gai aisete, kä namani mike ñäräre janknu ja bäre temen. ³³Jesu namani nikren dikaro, abtä meri ye moto namani bete, aisete namani grükekä jökrä ngrabare, nikani ja mike bobre ngukudokwäbti Jesu ngwärekre, bti jakwe dän nuaninbtä Jesubtä, käkwe ja mikaninta kuinta, niebare metre kwe Jesuye. ³⁴Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ti mräkä, makwe tödiri kwatibe tibti, köböire ma nibirate kuinta, aisete nänta jäme, niebare kore kwe ie.

³⁵ Jesu nämane blite kore angwane, ni ji dokwäte sinagogate, ye jiebti ni ruäre mda nükani kukwe ngwena, käkwe niebare ie:

Ma ngänkän kürera makän. Makwe ñan dirikä nika mda, niebare kwe ie.

³⁶ Ne jarabare Jesuye, abtä Jesukwe niebare ni ji dokwäte yeye:

Ma ñan rekwetaka ngäbäkre jiebti jakän. Makwe tödeka kwatibe janknu tibti, niebare kwe ie.

³⁷ Bti Jesu nikani, käkwe Pedro, Santiago, btä Juan, Santiago etba aibe ngwiani jabe, ben nikani. ³⁸ Namanintre ni ji dokwäte juete angwane, ni nämane kwati ngetrekä jume ja dibti, aisete kä nämane nokre gwi, btä namanintre. ³⁹ Niara nikani gwä angwane, ngäbäkre krütanina namani gare Jesuye, akwa niebare kwe nitre ngetrakaka ie:

Ngäbäkre merire ye kürera munta nütüre, akwa tä kibien. ¿Ñobtä mun ngetrakwe nibi nokre kore gwi yere? niebare kwe ietre.

⁴⁰ Yebtä ni jökrä namani Jesu kötaire ñäkäbtä kore, akwa Jesukwe ni nämane gwi ye juani jökrä ju bäre, bti ngäbäkre meye, rün btä ni ja töitikaka nimä nämane näin Jesube aibe ben nikani nebe ngäbäkre ngwäkä ye kanti. ⁴¹ Namanintre kanti angwane, Jesukwe ngäbäkre merire ngwäkä kani küdebtü, bti ñäkäbare arameo kwe ie krörö:

Talita, kumi, niebare kwe ie. (Ne abko nieta: Ngäbäkre merire chi, näin krö, tita niere mae.)

⁴² Ne btäräbe, ngäbäkre merire ye nükani krö, nikaninbe dikekäta. Yebtä nitre nämane kwati, ye töi ñan namani krütare jire chi kukwe nakaninkä yebtä. Ngäbäkre merire ye abko kä kwä jätäbti kubu ie.

⁴³ Jesukwe ngäbäkre mikaninta nire, bti bukamna kwe. Akwa nitre kukwe tuakatuaka abko käkwe ñan kukwe ye kädriedre jire chi ni mda mdabe, niebare kwe ietre. Ne abko nakaninkä kore.

Jesu mikani ütiäte ñakare ja käite Nazarete

(Mateo 13.53-58; Lucas 4.16-30)

6 ¹ Yebti Jesu nikaninta ja käite juta Nazarete nitre ja töitikaka benbe. ² Abti köbö jadükakrä nükani angwane, nikani dirire sinagogate. Angwane ni kwati nämane kukwe nuen. Ruäre abko ñan töi nämane krütare Jesu kukweibtä, kä namanintre niere jae kwärikwäri:

¿Ni nokokwe ja töitikani mdente amarebti töbtä dikaro sere? Arato, töi ngitiekä dikaro dirikrä, btä tä sribi kri ñan tuabare nuene Ngöbö diebti.

¿Se abko ño kanti gare ie amarebti sere? ¿Niarata bike kri ñan ñan?

³ Niara María ngobo sribikä kri kukwänbtä ara. Niara abko Santiago, José, Judas btä Simón etba ara. Niara ngwai tä nüne jökrä kä ne kanti arato, namanintre niere jirekäbe jae kwärikwäri.

Ne aisete Jesu kukwei namani tare btä. ⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni Ngöbö kukwei niekä mikata ütiäte kä mda mdabti, akwa ja käite amne mräkä kwekwe ngätäite amne mräkä juete abko mikata ütiäte ñakare nieta. Ye kwrere mun ñan tä ti mike ütiäte jae. Abko kore se, niebare kwe ietre.

⁵⁻⁶Nitre Nazarebo käkwe ñan Jesu kukwei mikani ütiäte abko namani teбайдre kri Jesukrä. Abtä ni bren bren nämane ruäre, aibehti Jesukwe kise mikani abko namaninta quinta, akwa sribi kri nuenbare ñakare mda kwe kä ye kanti.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire

(Mateo 10.5-15; Lucas 9.1-6)

Yebti Jesu nikani dirire janknu juta kwatirekwatire Galileate angwane, ⁷ni ja töitikaka ben ni jätäbti nibu käräbare kwe, ie Ngöbö di biani kwe üai käme juantarikrä, bti juani nibu nibu kwe Ngöbö Kukwei dirire.

⁸⁻⁹Akwa rikadre känenkri abko töi diani krörö kwe:

Mun rikadre angwane, mun ñan rika mrö ngwena, mun ñan rika kra ngwena, mun ñan rika ngwian ngwena, akwa mökän aibe järika munkwe jae amne sandalia mun ngotobtä aibe te mun rika. Arato, dän jabtäbe, te mun rika, ñobtä ñan angwane munkwe nünentbe nirebe abko käkwe mun die mikadre jändrän jökrä yebtä. ¹⁰Ne mden kisete, juta mden te mun rika, ye kanti munkwe nünantbe ju kwatibe te, bti mun rika ta juta mdate. ¹¹Akwa nane juta mden kanti mun ñan ka ngäbti, btä mun ñan kukwe nua tö raba angwane, munkwe dobro ja ngotobtä ye bäbrükate nitre nünanka juta yete okwäbti, niaratre ngite au Ngöbö ngwäreki bä mikakrä tuare ietre. Yebtä abko, kukwe era erere ti bike niere munye. [Ngöbökwé ni jökrä mikadi ja tare nike, ye ngwane nitre Sodomabo btä Gomorrabo abko Ngöbökwé ngwiandi ja tare nike krübäte bkänä, akwa ni kä ye kanti tä mun kukwei nuen ñakare abko Ngöbökwé ngwiandi ja tare nike bäri krübäte mda. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.]^e

¹²Ye erere bkänä, nitre ja töitikaka Jesube nikani, kä namani niere krörö: Kukwe kämekäme kite temen munkwe, bti tödeke Ngöböbti munkwe, namanintre niere. ¹³Ye ngwane, üai käme juantari mento ni kwatibtä kwetre. Arato ni bren bren mikaninta quinta kwetre aseite kekare kwärä ni bren bren yebti.^f

Juan Bautista müre ketani

(Mateo 14.1-12; Lucas 9.7-9)

¹⁴Kä ye ngwane abko, jrei kädian nämane Herodes Antipas nämane gobrane angwane, Jesu nämane dre dre nuene gani kwe, ñobtä ñan

e 6.11 Kukwe corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

f 6.13 aseite kekare ni bren bren yebti. Aseite kekani ni bren brenbti, Ngöbö di nämane ni yebtä Ngöbö Üai köböire bä mikakäre ietre.

angwane ni jökrä nämane Jesu käikitekä kä ketareketare Galileate. Yebtä ni ruäre namanintre niere krörö Jesubtä: Ngöbökwé Juan Bautista mikaninta nire, aisete di tarä sribi kri ñan tuabare nuenkrä ye, namanintre niere.

¹⁵Ni mda mda abko namani niere: Ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías ara se, namanintre niere.

Ni mdara jire abko namani niere: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko kwrere sere, namanintre niere.

¹⁶Blita namani Jesubtä, ye namani gare Herodeye angwane, niebare kwe:

Juan dokwä tikakamna tikwe, ara nükaninta nire mtare, niebare Herodekwe.

¹⁷⁻¹⁹Ñobtä jrei Herodes käkwe Juan dokwä tikakamna abko nakaninkä krörö: Herodes käkwe niebare kore, ñobtä ñan angwane niara etba Felipe nän muko kädian nämane Herodías abko diani kwe kän. Yebtä abko Juan Bautista käkwe niebare Herodeye: Ma etba nän muko se makwe ñan mikadre jire ja ken kän, Juan nämane niere. Ye dokwäre abko Juan Bautista kamna ngite Herodekwe, bti kitamna ngite kä teri kwe, ye nükaninta töre ie, käkwe ñäkäbare kore. Ye mdenbtä Herodías abko tö namani Juan müre ketai, akwa ñan namani nuene kräke, ²⁰ñobtä ñan angwane Juan abko ni era metre nünanka deme Ngöbö ngwäre kri nämane gare Herodeye, abtä nämane mike ütiäte, aisete jrei Herodes nämane Juan ngibiare Herodías ngäniene. Arato kä nämane nebe nuäre Herodebtä Juan kukwei nuare, akwa nämane nebe töbike kri btä.

²¹Te bati, Herodes därebare köböi nükanani angwane, Herodekwe sribikä bäri ütiäte krikri käräbare, btä nitre rükä rükä dänkien käräbare kwe. Arato ni ütiäte krikri Galileate käräbare kwe mröre jae. Ye ngwane köbö kuin nükanani Herodíakrä. ²²⁻²³Herodías ngänkän bati nikani tarä mike kwäräkwärä se kwrere nitre nübaibare Herodekwe ye okwäbti. Herodías ngänkän namani tarä mike nuäre kwäräkwärä, ye abko käi namani nuäre krübäte Herodebtä amne ni mda mda nämane mröre ben yebtä. Abtä Herodekwe niebare Herodías ngänkänye:

Ngöbö se okwäbti, ma tö dre dre ie, erere kärere jökrä tie angwane, tikwe biandi mae. Kä te tita gobrane, ye ma tö käräi ruäre ta tie angwane, tikwe biandi mae. Dre erere ma tö käräi tie, tikwe biandi mae. Ne tita niere mae Ngöbö se okwäbti, niebare kwe bäre bäre ngäbäkre merire yeye.

²⁴Dre kärädre kwe abko ñan nükanani gare ie. Abtä nikani, käkwe niebare meye:

¿Tikwe dre kärä ruen? niebare kwe meye.

Meyekwe niebare mda ie:

Juan Bautista dokwä kärere ie, niebare mda kwe ie.

²⁵Ye erere bkänä, Herodías ngänkän nikaninbe mda. Namaninta jrei Herodes kanti, käkwe niebare ie:

Gwängwarbe, makwe Juan Bautista dokwä mika blatote. Makwe bian tie nete, ie ti tö nibi, niebare kwe Herodeye.

²⁶Yebtä abko, Herodes moto namani ulire mda, akwa nitre nübaibare kwe ye okwäbti ja kukwei biani kwe Herodías ngänkänye, aiseté ñan tö namani ja kukwei kitaita temen. ²⁷Yebtä jrei Herodes käkwe, ni rükä juani iti abko käkwe Juan dokwä tikarekä, bti jatadre ngwena niebare kwe ie. ²⁸Ye erere Juan nämáne ngite, ye kanti ni rükä nikani, käkwe Juan dokwä tikaninkä, bti mikani blatote kwe, jänikani, biani kwe Herodías ngänkän bati yeye angwane, niara käkwe bianinbe meye Herodíaye mda.

²⁹Juan müre ketani, ye nitre ja töitikaka ben käkwe gani angwane, Juan ngwäkä jänikani kwetre, bti doboi mikani kwetre.

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Mateo 14.13-21; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14)

³⁰Jesukwe nitre ja töitikaka ben töi diani, bti juani kwe kä ketareketare Galileate. Abti nükaninta jökrä kanti angwane, dre dre nuenbare kwetre btä diribare ño ño kwetre, ye kädriebare jire jökrä kwetre Jesube. ³¹Ye ngwane, ni kwati nämáne nüke basare ietre, namani nikenta, täte ni mda namani nüke, namani nikenta aibe janknu, aiseté kä ñan namani mrökrä ietre. Abtä Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Brän jadüke chi kä kaibete, niebare kwe ietre.

³²Ye erere bkänä, nakwani jökrä rute, bti nikanintre kä kaibete.

³³Nikanintre angwane, Jesu ara namani rute nükanani gare ni kwatiye, aiseté nikanintre betekä jiebti. Erere arato, ni kwati nünanka juta mda mdate käkwe gani abko nikanintre betekä Jesu ngäbti, namanina käne kä kaibete ngibiare, btä nikanintre ngitiekä.

³⁴Jesu nikani mate, nakwani timon angwane, ni nämáne kwati ngibiare ngäbti. Nitre ye abko namani tuen bäsi obeja ngibiaka ñakare raba ngwarbe ye kwrere, namani tuen Jesuye, aiseté namani tuenobre ie. Abtä nikani kukwe dirire kabre bätäkä ngwarbe ietre. ³⁵Bti kä jatani dere nitre ja töitikaka Jesube okwäbti angwane, nikanintre, käkwe niebare krörö Jesuye:

Kä kitera dere. Nita kä kaibete nete, ³⁶aiseté nitre se juen mrö kökö jae. Känime nere ya, jutate ya, mdente erere juen mrö kökö jae, niebare kwetre Jesuye.

³⁷Jesukwe niebare mda ietre:

Niaratre buke munkwe, niebare kwe ietre.

Niaratre käkwe niebare mda:

¿Ni iti käkwe ngwian ganandre sö krä kwä jire abko näre bti, nun rikadre ban kökö nitre kwati se bukakrä jökrä bäre sera? niebare kwetre.

³⁸ Jesukwe niebare ietre:

¿Ban tä kunbe munkwe? Ye mun nän tuen, niebare kwe ietre.

Erere jananbare tuen, bti jatanintre nüketä, käkwe niebare:

Banta kunrike btä gwa krobu, niebare kwetre Jesuye.

³⁹ Jesukwe nitre juani täke ketareketare temen ja täritäri mikä rerebarebti. ⁴⁰ Erere nitre namani tākänintbe gre ketarike ja täritäri, ruäre abko namani tākänintbe gre ketebu bti ni jätä ja täritäri. ⁴¹ Bti Jesukwe ban kunrike btä gwa krobu diani kisete, nikrabare kä käinbti kwe, bti kuin niebare btä Ngöböye kwe, bti ban ñäkänintbe kwe, biani kwe nitre ja töitikaka benye ni jökrä bukakrä. Erere gwa krobu te ni jökrä bukani arato. ⁴² Ni kwati käkwe mröbare, namanintre trinetrine jökrä, ⁴³ bti ban oto btä gwa oto namaninte abko ükaninkröta kutia kwä jätäbti kubu jire mda. ⁴⁴ Ni kwati käkwe mröbare, ye abko ni brare brare aibe mili krärike. Meri btä ngäbäkre nämane kwati abko tanbare ñakare.

Jesukwe dikakabare ñöbti

(Mateo 14.22-27; Juan 6.16-21)

⁴⁵ Nebti ni nämane kwati, ye Jesu jämi juenta ja gwiriete kwäräkwärä, känenkri nitre ja töitikaka ben juani rute kwe, bti juani Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri ja ngibiare juta Betsaidate. ⁴⁶ Jesukwe ni kwati ye juaninta jökrä ja gwiriete, bti niara nikani mintokwäre mda blitakäre Ngöböbe. ⁴⁷ Kä jatani iko angwane, nitre ja töitikaka Jesube namani ru ngwena Ñö Okwä Kri Galilea te ruäre. Jesu abko namani kaibe, nämane jate abko okwäbti ⁴⁸ müre namani mate ribi krübäte nitre ja töitikaka ben ngäbti, aisete namani ñö sök tare rubtä, namani tuen Jesuye. Kä jatanina ngwen ja ken dekä angwane, batibe Jesu nikani dikekä ñöbti kukwäre. Jatanina nüke ru ken, tö namani näin ru bäre ta, akwa jatabare nitre ja töitikaka benye angwane, ⁴⁹ ni bākäi nämane dikekä ñöbti, namanintre nütüre, aisete nekwetaninkätre, käkwe ngratebare, ñöbtä ñan angwane ⁵⁰ Jesu jatabare ietre angwane, nekwetaninkä jökrä. Abtä Jesu käkwe niebare ietre:

Ti ara tä näin. Mun ñan rekwetaka, niebare kwe ietre.

⁵¹ Bti Jesu nikani rute käin, btäräbe müre nōtaninkäbe. Abtä nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare, ⁵² ñöbtä ñan angwane ñan namani Jesu kukwei kaen ngäbti metre, aisete Jesukwe ban ñäkänintbe Ngöbö diebti angwane, niara ñakare niaratre kwrere abko ñan nükanigare ietre.

Jesu btä nitre ja töitikaka ben nükanijuta Genesarete

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Yehti niaratre nükanijuta Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri juta Genesarete, kánti ru mäkäninte kwetre ñö köräbtä, ⁵⁴ bti nakwanintre

timon. Btäräbe nitre nünanka yete, ie Jesu nükani gare, ⁵⁵ aisete jötrö ngwarbe nikanintre betekä juta ngwäre. Jesu namani niken mdente mdente, ye nükani gare ni bren bren mräkäye angwane, namanintre ni bren bren ye tike jänbti jänbti Jesu kukwäre. ⁵⁶ Jesu namani niken juta kiakiate, namani niken juta krikrite, namani niken kä kiakiate, mdente erere ni bren bren mika namani jite jite mräkäkwe Jesu ngäbti. Angwane nitre bren bren ye abko Jesukwe tuadremetre dän körä aibe nuenbtä jabtä amne rabadreta quinta abko mräkä namani ribere Jesuye. Ye erere bkänä, nitre bren bren namani dän körä aibe nuenbtä Jesubtä angwane, namani nebata quinta batibe jökrä abko nakaninkä kore.

Dre dre tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre niebare Jesukwe
(Mateo 15.1-20)

7 ¹ Abti bati nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämáne Jerusalén, nükani Jesu kánti Capernaúmte. ² Ye ngwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre kirakira kákwe köbötikamna bti mrömna kwetre nitre israelitaye, ye kwrere nitre ja töitikaka Jesube nikani mröre abko ruäre kákwe ñan köbötikani nitre bariseo okwäbti. Abtä namani ñäke btä. ³ (Nitre israelita ngämi mröre abko känenkri köbötikadre kuin abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre kirakira kákwe úkaninte nuendre kore, ñobtä ñan angwane kore rabadre dbe Ngöbö ngwärekre, erere nitre bariseo btä nitre israelita kätä mike täte jökrä. ⁴ Nitre israelita tä nebe jändrän kökö jae, bti tä nüketa gwi angwane, ñan köbötikadre käne kwetre, ñan mrödre kwetre. Arato kukwe mda mda mikata täte kwetre abko nere: baso bätädrete, mrü bätädrete, unkwen bätädrete, jän bätädrete. Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre kirakira abko kákwe kukwe úkaninte nuendre ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärekre nitre israelitaye, erere tä nuene janknu ja täritäri.) ⁵ Ne mdenbtä abko, nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre jatani, kákwe niebare Jesuye:

Nun mräkä kirakira kákwe kukwe úkaninte nuendre, ¿se ñobtä abko nitre ja töitikaka mabe kätä mike ñakare täte se? Ni rabadre dbe Ngöbö ngwärekre, abkokäre ni ngämi mröre, känenkri köbötikadre abti mrödre abko tä úkaninte kore amarebti nitre ja töitikaka mabe abko ñan tä köböti ke jire chi mrökrä se, niebare kwetre Jesuye.

⁶ Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ngwarbe ja bä mike kuin. Mun ye mdenbtä Isaías kákwe Ngöbö Kukwei niebare metre munbtä abko tä tikani krörö:

Juta ne kätä ti mike ütiäte ja kada aibehti, aisete tä ti tarere ñakare era metre.

⁷ Tätre ti käikitekä ngwarbe amne kukwe úkaninte au jakrä kwetre, aibe tätre dirire ti Kukwei täte,

Isaías 29.13

niebare Isaíakwe munbtä.

⁸Ye abko, kukwe biani Ngöbökwe nuendre nie abko munta kite jökrä temen, amne kukwe úkaninte ni kä nebtäkwe abko mikata bäri útiäte jae munkwe.

⁹Ye abko, kukwe biani Ngöbökwe nuendre nie, erere munta mike ngwarbe jae, akwa kukwe úkaninte au jakrä munkwe abko mikata täte munkwe. ¹⁰Ye mdenbtä, Ngöbökwe ja kukwei tikamna krörö täräbtä Moiséye:

Mun rün btä mun meye mika útiäte jae munkwe.

Nire nire käkwe ñäkadre tare rün amne meye rüere, ni ye abko kämikadre,

Exodo 21.17; Levítico 20.9

abko tikamna Ngöbökwe Moiséye. ¹¹Akwa mun abko tä niere krörö: Ni iti käkwe niedre rünye amne meyeye: Jändrän tikwetikwe se erere Korban,^g aisete tikwe biani jökrä Ngöböye, aisete ti ñan raba mun die mike jire chi bti, niedre kwe, ye abko dbe, munta niere. ¹²Nire nire käkwe niedre kore angwane, ñan ni rün btä ni meye die mikadre jire chi mda kwe abko munta dirire kore. Ye kwrere munta Ngöbö Kukwei mike ngwarbe jae. ¹³Ye abko, kukwe úkaninte au jakrä munkwe abko mikata täte munkwe, btä kukwe mda mda ne kwrerekwrere, munta nuene janknu ja täritäri. Akwa munta ye nuene angwane, munta Ngöbö Kukwei kite temen. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye btä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätreye.

¹⁴Yebti Jesukwe ni jökrä käräbareta mda, bti niebare kwe ietre:

Ti bike kukwe niere, ne kukwei nuen munkwe angwane, munkwe mika nuke gare jae abko krörö: ¹⁵mrö jökrä kwetata nikwe, ye abko ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, akwa kukwe jökrä käme ni töibtä, nita nuene ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe. ¹⁶[Ni kukwei ruen munye angwane, munkwe kukwe ne ketate olote. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre kwatiye.]^h

¹⁷Yebti Jesu nikaninta gwä nitre ja töitikaka benbe. Ni mda mda nämane kwati abko namani jökrä ju bäre. Jesu namaninta gwi angwane, nitre ja töitikaka ben käkwe niebare ie:

¿Kukwe diriniri makwe, ye ño yere? niebare kwetre Jesuye.

¹⁸Jesukwe niebare mda ietre:

g 7.11 *Korban* abko käta “jändrän biandre Ngöböye” niere hebreore. Ngäbäkre ngwarbe ñan tö namani rün btä meye die mikai angwane, nämane korban niere ngwian ganaibare kwe yebtä. Abtä ngwian ganaibare kwe, yebti ñan rün btä meye die mikadre, akwa biandre Ngöböye. Ye abko nämane dbe abko nitre dirikä nämane niere, akwa Ngöböta ni rün btä ni meye die mikamna nie. **h 7.16** Kukwe tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

¿Abko kukwe ñan nü gare munye arato ya? Mrö jökrä kwetata nikwe, ye ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, ¹⁹ñobtä ñan angwane nita mrö kwete, ye abko tä niken jökrä ni bülete, akwa nita nainkrö angwane, nita mrö ye kitekäta jökrä, ¿ye abko gare ñakare munye ya? (Ne aisete, mrö jökrä kuin kwetadre, niebare Jesukwe.) ²⁰Kukwe kämekäme ni töibtä, nita nuene, ye käta ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, ²¹ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita nuene abtä nita ja mike ngite Ngöbö ngwärekre abko krörö: Ni merire brare ja mike ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri amne ni jändrän goire ni mda mdakän. Erere arato, nita ni mda mda kämike, ni gure käta ja mike gure bati bati tiebe ni mda mdabe. ²²Nita gore, jändrän ni mda mdakwe, ie ni tö jökrä jakrä, nita kukwe kämekäme aibe nuene, nita ni ngökö, ni diän diän, ni tö rabai ni mda mda kwrere, nita ñäke ni mdabtä, nita bike kri, ni töbike ñakare metre ja käne. ²³Kukwe kämekäme keta kabre nita nuene, ñobtä ñan angwane ye tä ni töibtä, käta ni mike ngite Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Meri ñakare israelitare käkwe tödekani Jesubti

(Mateo 15.21-28)

²⁴Abti Jesu nikani juta Tiro bäre temen. Namani yete angwane nikani gwä, akwa ñan tö namani ja mikai tuare ni nünanka kä yete ie, aisete nikani tiebe, akwa nitre kä ye kanti käkwe gani. ²⁵⁻²⁶Ye kanti meri nämane iti abko ngänkänbtä üai käme nämane nüene. Meri ye abko griega amne Sirofeneciabo. Niara ñakare israelita. Jesu nukani gani kwe angwane, jötrö ngware nikani, käkwe ja mikani bobre ngukudokwäbti Jesu ngwärekre, bti niebare kwe ie:

Üai käme juentari ngäbäkre tikwe sebtä, namani kärere kisere Jesuye.

²⁷Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Tikwe kukwe kri nuendre makrä, ye abko mrö ngäbäkrekrä kita nukro ngäbäli kiakia ie kän, ye kwrere tikwe nuendre nitre israelitabtä, aisete ti ñan raba üai käme juentari ngäbäkrebttä makrä, ñobtä ñan angwane ma abko nukro ngäbäli kiakia ye kwrere aisete.

²⁸Meri ye käkwe niebare mda Jesuye:

Jän, ti dänkien, akwa mrö büreta betekä timon ngäbäkre kisete abko nukro ngäbäli kiakia tä kwete mesa täni. Ye mden kisete, tita kukwe ribere mae nete, niebare kwe ie.

²⁹Jesukwe niebare mda ie:

Mata kukwe era niere. Ngöböta sribire ño ni kwe ngätäite tä gare kuin mae, nibi tuen tie. Arato mata tödeke kwatibe Ngöböbti, nibi tuen tie. Ye köböire tikwe üai käme junina mento ma ngänkänbtä, aisete nibirate quinta, aisete nänta ja gwiriete. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

³⁰Ye erere bkänä, meri ye nikaninta, namaninta gwi angwane, üai käme nikanina mento ngänkänbtä aisete, nämane jäme jänbti, btä namaninta. Ne abko nakaninkä kore.

Ni olo ngidianinte amne kukwe ritete abko Jesukwe mikaninta quinta

³¹ Jesu nämane juta Tiro bäre temen, nikaninta angwane, nikani juta Sidón kánti ta, nikani kä kädian nämane Decápolis kánti. Te nükani, namani Ñö Okwä Kri Galilea btä. ³² Ye kánti ni iti abko olo ngidianinte amne kukwe ritete jänükani mräkäkwe Jesuye. Angwane Jesukwe kise mikadre bti mikakäre quinta abko mräkäkwe ribebare kisere ie. ³³ Ye kánti ni nämane kwati Jesu bäre ta, aisete Jesukwe ni ye ngwiani mento, bti kise kriani olote kwärikwäri kwe, tüdrä abko nuaninbtä kälibtı kwe, ³⁴ nıkrabare kä käınbti kwe blıtakäre Ngöböbe, bti büre jākāni nga kwe, bti ñākābare krörö arameo kwe ni neye: ¡Efata! niebare Jesukwe ie. (Kukwe arameo ne abko kätä: ¡Olo ngiente tita niere mae! niere).

³⁵ Ye btäräbe ni ye olo gu ngıtianinta, tüdrä namaninta quinta amne namani blıte kuin metre. ³⁶⁻³⁷ Kukwe nakaninkä kore, ye Jesukwe ñān kädriemna jire chi ni mda mdabe, akwa ni nämane yete, okwäbti Jesukwe kukwe kri nuenbare, ye tōi ñān namani krütare, kä namanintre niere: Ni seta jändrän kuinkuin nuene ño, amarebti ni olo ngidianinte ie tä ni kukwei mıke ruenta. Ni kukwei ñākare abko tä kukwe tıke sere, namanintre niere kore. Mden kisete, kukwe nakaninkä ñān kädriedre abko Jesu namani niere ietre, akwa bäri namani kädriere ni mda mdabe.

Ni mili kräbkä bukani Jesukwe

(Mateo 15.32-39)

8 ¹ Kä ye ngwane, bati ni nükaninta ja ükekrö kwati Jesubtä abko kån mrö krütani jökrä. Abtä Jesukwe nitre ja töitıkaka ben käräbare, bti niebare kwe ietre:

² Köbömära jire ni kwati tä tıbe nete, ie mrö ñākare kwetadre, aisete nibi tuen bobre tie. ³ Ni ruäre nünanka mente jatani tä nete. Tikwe juandreta mröi ja gwıriete angwane, nane kä rötarete bti ji ngrabare, aisete nibi tuen bobre tie. Ti ñān tö juainta mröi, niebare Jesukwe ietre.

⁴ Nitre ja töitıkaka ben kākwe niebare mda ie:

Nita kä kaibe nete. ¿Kä krörö kánti abko ni bukare drete sere? niebare kwetre ie.

⁵ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Banta kobe munkwe?

Nıaratrekwe niebare mda ie:

Banta kun kükübe nunkwe, niebare kwetre Jesuye.

⁶ Jesu kākwe tākāmna temen nitre nämane yeye, bti ban kun kükü diani kisete kwe, kuin niebare btä kwe Ngöböye, ñākānintbe kwe, bti ngökani kwe nitre ja töitıkaka benye dräidre ni nämane kwati yehti. Erere bkänä, ban dräıbare kwetre. ⁷ Gwa kiakia nämane krobu, krämä kwetre, btä Jesukwe kuin niebare Ngöböye, bti ngökani kwe nitre ja

töitikaka benye, bti juani dräire kwe arato. ⁸Ni jökrä käkwe mröbare, namanintre trinetrine jökrä, bti ban oto namaninte, ye abko nitre ja töitikaka Jesube käkwe ükaninkröta kutia kwä kükü. ⁹Ni kwati käkwe mröbare, ye abko ni brare brare aibe mili kräbkä näre amne meri btä ngäbäkcre nämane kwati abko tanbare ñakare. Ni jökrä käkwe mröbare trine, bti Jesukwe juaninta ja gwiriete, ¹⁰bti niara btä nitre ja töitikaka ben nakwani rute, nikani kä kädian nämane Dalmanuta kánti.

Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye

(Mateo 16.1-4; Lucas 12.54-56)

¹¹Jesu btä nitre ja töitikaka ben namani Dalmanuta angwane, nitre bariseo nükani ja kwete ben amne Jesukwe ja dokwä mikadre kö okwäte, abkokäre nükani ja kwete ben. Jesu abko juani era metre Ngöbökwe ya, ñakare ya abko Jesukwe bä mikadre, käkwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwäbti abko nükani ribere Jesuye.

¹²Ye namani tare kri Jesubtä, aisete büre jäkäni nga kwe, bti niebare mda kwe ietre:

¡Jo! ¿Ye ñobtä mun nünanka kä ne ngwane tä kukwe ye kwrere ribere dikaro tie yere? Ngöbö tö dre nuein, ye tikwe nin niedi jire chi munye, niebare Jesukwe ietre.

¹³Kukwe namani tare kri Jesubtä. Yebti nitre bariseo mikaninte känime kwe, nakwaninta rute, bti nikaninta ja jiebtü nöö okwä kri kwärä nakri.

Dirikätre blo, yebtä Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani mokre

(Mateo 16.5-12)

¹⁴Nämame Dalmanuta angwane abko nitre ja töitikaka Jesube, bti kä nikwitaninkä ban ngwiandre jabe, abkokänti namanina rute angwane, banbe nämame kuntibe kwetre. ¹⁵Ye ngwane, Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani mokre, käkwe niebare ietre:

Lebadura nitre bariseokwe btä nitre reketaka Herodebe, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, niebare Jesukwe.

¹⁶Abtä nitre ja töitikaka Jesube namani niere jae kwärikwäri:

Ni ñan ki ban mda ngwena, abtä Jesuta blite kore, namani niere jae kwärikwäri.

¹⁷Ye gani Jesukwe, abtä niebare kwe ietre:

¿Ti abko nire metre ngämi nüke gare munye ya? ¿Ti raba mrö bien munye Ngöbö diebti ngämi nüke gare munye ya? ¿Ye ñobtä ban ñakare munye, munta niere dikaro jae abko mun töi ngitiekä ñakare arato ya? ¹⁸¿Kä tuen munye amarebti tita dre nuene abko nüke gare ñakare munye yere? ¿Ni kukwei ruen munye amarebti mun ti kukwei tebaire ñakare yere? ¿Tikwe dre nuenba, ye töre ñakare munye ya? ¿Ye ñobtä abko

ban ñakare mun nibi niere yere? ¹⁹ ¿Ni mili krärike jire bti tikwe ban kunrikebe dräiba, ye rabateba abko ükacröbata kutia kobe munkwe? niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Niaratre käkwe niebare mda:

Ban rabateba abko ükacröbata kutia kwä jätäbti kubu nunkwe, niebare kwe Jesuye.

²⁰ Bti Jesukwe niebare mda ietre:

¿Erere arato, ni mili kräbkä jire bti tikwe ban kun kükübe dräiba, ye rabateba abko munkwe ükacröbata kutia kobe? niebare kwe ietre.

Niaratre käkwe niebare mda Jesuye:

Ban rabateba abko ükacröbata kutia krikri kwä kükü nunkwe, niebare kwetre.

²¹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Tikwe jändrän ne nuenba mun okwäbti amarebti, ¿se ñobtä abko drebtä tita blite abko ngämi nüke gare metre munye? Abko kore se, niebare kwe ietre.

Ni iti, ie kä tuen ñakare abko Jesukwe mikaninta quinta

²² Yebti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikani mate juta Betsaidate angwane, ni iti, ie kä tuen ñakare jänükani mräkäkke Jesuye. Jesukwe okwä nuadrebtä ja kisebti mikakäre quinta abko mräkä namani ribere kisere ie. ²³ Ni ie kä tuen ñakare, ye Jesukwe kani küdebti, nikani ben mento juta bäre, namani juta bäre angwane, Jesukwe käli mikani ni ye okwäbtä, bti kise mikani okwäbtä kwe, käkwe niebare ie:

¿Kä nibi tuen mae ya?

²⁴ Ni ye käkwe niebare:

Ni nibi tuen kri kwrere dikekä tie, niebare kwe ie.

²⁵ Ni ye, ie kä namani tuen diore, abtä Jesukwe kise mikaninta mda bati okwäbtä angwane, okwä namaninta kuin jökrä, aisete kä namani tuenta kuin jökrä ie. ²⁶ Bti Jesukwe niebare ie:

Tikwe ma okwä mirita quinta, ye makwe ñan kädrie jire chi ni mda mdabe juta Betsaidate. Nänta jirekäbe ja gwiriете, niebare kwe ie.

Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwe, niebare Pedrokwe

(Mateo 16.13-20; Lucas 9.18-21)

²⁷ Yebti juta kiakia tä juta Cesarea Filipino bäre temen, ye kukwäre Jesu nikani nitre ja töitikaka benbe sribikäre juta kiakia yete. Namanintre dikekä ji ngrabare angwane, Jesukwe niebare ietre:

¿Ti ne abko nire nieta ni mda mdakwe tibtä? niebare kwe ietre.

²⁸ Niaratre käkwe niebare mda Jesuye:

Ma abko Juan Bautista nükaninta nire nieta ni ruärekke amne ni mda abko käta ma Elías nükaninta niere mabtä. Akwa ni mda abko tä niere

Ngöbö kukwei niekä kirakira mda mda abko nükaninta nire nieta kwe mabtä, niebare kwetre ie.

²⁹ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mun abko käta ti nire niere tibtä? niebare kwe ietre.

Pedro abko käkwe niebare Jesuye:

Ma abko ni Dianinkä juani Ngöbökwé nun ngätäite, niebare kwe ie.

³⁰ Jesukwe niebare mda nitre ja töitikaka benye:

Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko, munkwe ñan kädrie jire chi ni mda mdabe, niebare kwe ietre.

Jesu müre ketadi, niebare käne kwe

(Mateo 16.21-28; Lucas 9.22-27)

³¹ Ye kánti mentokwäre Jesu nikani dirire nitre ja töitikaka benye angwane, nikani niere:

Nitre unbre ji dokwäte, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, käkwe ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne mikadi ja tare nike kri amne trö kwitadi kwetre tie, käkwe ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire, niebare kwe ietre.

³² Kukwe ne rakadrekä ño Jesubtä, erere niebare metre ta kwe nitre ja töitikaka benye. Abtä Pedrokwe Jesu käräbare, nikani kaibe ben mentokwäre, bti nikani mäträre btä. ³³ Abtä Jesu nikwitaninte, käkwe nitre ja töitikaka ben mikaninta ñäräre, bti ñäkäbare krörö kwe Pedroye:

Satana, nän mento tibtä nete. Tikwe ja mikadre ngite Ngöbö üere, abkokäre ma kite ñäke kore tie ñan ñan. Ni kä nebtä ie jändrän tuen dbe abko erere tä tuen mae, aisete makwe ñan ñäkä kore tie, niebare Jesukwe Pedroye.

³⁴ Bti Jesukwe nitre ja töitikaka ben btä ni mda mda nämane yete, ye käräbare, bti niebare kwe ietre:

Nire nire tö ja töi mikai kwatibe nänkrä tibe, ni ye abko tö dreye jakrä abko raba käikwitekä jabti amne ja kwata raba ruentari tare ñakare ie nünakäre tikrä abko jata ti jiebtí, ³⁵ ñobtä ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrä abko krütadi kärekäre, erere rabadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento akwa, nire nire krütadi ti dokwäre amne kukwe kuin Ngöbökwé tibtä ye dokwäre abko rabadi dianintari nünakäre kärekäre Ngöböbe.

³⁶ Ye abko, ni rabadre jändrän jökrä bkäne kabre kä nebtä, akwa ni krütadre angwane nikwe ñan nünandre mda Ngöböbe, ne ütiäre abko dre rükadre nie. ³⁷ Erere arato, nikwe nünandre kärekäre, ye abko ni ñan raba kökö jire chi jakrä, ñobtä ñan angwane jändrän ñakare jire abko ni rabadre bien Ngöböye nuna kärekäre ben ye ütiäre. ³⁸ Ne aisete, nire nire käta ti rükente amne kukwe dirita tikwe ne rükente nitre tödekaka

ñakare Ngöböbti käta kukwe kämekäme nuene ye ngwärekre, ni ye abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, tikwe ni ye rükandite arato. Ti jatadita angwane ti jatadita ti Rün di kri bä nuärebti, erere arato angele deme Ngöbökre bä nuärebti, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye btä ni mda mda nämane yete yeye.

9 ¹Yebti Jesukwe niebare mda:

Mun tä nete ne ruäre ngämi krüte, känenkri Ngöböta gobrane ño ja dibti ni kwe ngätäite, ye abko munkwe tuadi ja okwä jenbti abko ti tö nibi niei metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni jökrä nämane yete yeye.

Jesu bä nikwitani

(Mateo 17.1-13; Lucas 9.28-36)

²Yebti kä nikani köbö ti ta mda angwane, Jesukwe Pedro, Santiago amne Juan aibe ngwiani jabe abko ben nikani ngitio bäri mente käin yebti. Niaratre nämänena ngitio yebti käin angwane, Jesu bä nikwitani bä jene niaratre okwäbti, ³Angwane dän Jesubtä namani trä ngitiekä jökrä ngrabare, namani ngwen bürere. Ni ñakare jire iti kä raba dän bätete ngwen bürere dikaro erere dän bä namani Jesubtä. ⁴Ye btäräbe Elías btä Moisés namani gökökä yete blite Jesube, btä okwä namani. ⁵Pedrokwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, nunta nete abko käi nibi nuäre tibtä, aisete ma tö ne ngwane nunkwe ju mikadi kiakia komä munkrä: kwati makrä, kwati Moisékrä amne kwati Elíakrä, niebare Pedrokwe.

⁶Pedro abko käkwe ñäkäbare kore, ñobtä ñan angwane nitre ja töitikaka Jesube abko namani nekwetekä, aisete ño niedre kwetre abko ñan namani nüke gare ietre. Abtä Pedro namani ñäke kore. ⁷Ye btäräbe müta jatani jüben niaratrebti angwane, müta yete abko ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tare kri tikwe. Niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore mütate. ⁸Ye btäräbe nitre ja töitikaka käkwe nikrabareta ja bäre angwane, ni mda ñakare amne Jesu aibe nämane kaibe, btä okwä namani.

⁹Yebti Jesu nikaninta niaratrebe ngitiobtä motokwäre angwane, Jesukwe niebare ietre:

Ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne ngämi krüte, bti nüketa nire, ye känenkri kukwe turi munkwe ngitiobti käin sete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

¹⁰Ja rükadreta nire niebare Jesukwe, ye niaratre käkwe ngibiabare tiebe, akwa ye abko dre niebare Jesukwe abko ñan nükani gare ni nimä ja töitikaka benye, aisete namani ngwentari jirekäbe jae kwärikwäri.

¹¹Abtä niaratre käkwe niebare mda ie:

¿Ma krütadi bti rükadita nire mata niere ne ngwane, ñobtä abko Elías rükadre bäri Ni Dianinkä Ngöbökwe käne kukwe ükatekäre biare kräke Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre käta niere? niebare kwetre Jesuye.

¹² Amne Jesukwe niebare mda ietre:

Elías rükadre käne ye abra era bkänä. Erere arato, niara rükadre Ni Dianinkä Ngöbökwe käne, käkwe jändrän jökrä ükadrete kuin metre. Akwa ti tö kukwe mda ngwaintari munye: ¿Ñobtä ti, Ni Kä Nebtä Ngobo, mikadi ja tare nikadi kri amne ti mikadi ngwarbe ni mdakwe abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä? Yebtä töbika munkwe. ¹³ Akwa Elías abko nükanina,ⁱ akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre, ie niara ñan nükanani gare, aisete tö namani dre dre nuein btä, erere nuenbare kwetre amne mrä müre ketani kwetre, nämane tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere namani bare jökrä btä.

Jesukwe üai käme juanintari ngäbäkrebtä

(Mateo 17.14-21; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Jesu jatani nüketä mötä nitre ja töitikaka nimä ben angwane, nitre ja töitikaka ben ni ökän namani abko ben Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre nämane ruäre abko nämane ja kwete amne, ni mda mda nämane kwati, btä Jesu nükaninta. ¹⁵ Jesu nükaninta, ye ni nämane kwati käkwe gani angwane, töi ñan namani krütare, kä nikani betekä jökrä köbö ngwentari Jesuye. ¹⁶ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Drebtä munta ja kwete nete? niebare kwe ietre.

¹⁷⁻¹⁸ Jötrö ngwarbe ni nämane kwati, ye ngätäite ni nämane iti käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, üai kämenta jadenkä ngäbäkrebtä tikän abko kisete kukwe ngitie ñakare. Tä niken mdente erere, ye kánti tä neketete üai käme yeye, tä kaenkä käinta bti tä kite temen, tä nikrenkä jökrä ngrabare, däbe tä nebe betekä kadate angwane, tä nebe tu ukwe jökrä jabtä. Mden abko makwe mikadreta quinta tikrä, abkokäre ti ki ngwena mae yere. Akwa nitre ja töitikaka mabe aibe tä nete, ie tikwe üai käme juantarimna ngäbäkrebtä jakrä, akwa ñan niki mento ietre, niebare kwe Jesuye.

¹⁹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

¡Aingwaree, ti moto iko munbtä! Munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi kä nuäi mda munbe amarebti ye? niebare Jesukwe.

Ye btäräbe Jesukwe niebare mda:

Ngäbäkre ye ngwen tie, niebare kwe.

²⁰ Erere ngäbäkre ye jänikani Jesuye, jänikani nebe ken angwane, Jesu jatabare üai käme, ye btäräbe üai käme käkwe kä ötanintbe ngäbäkre

i 9.13 *Elías abko nükanina.* Jesu nämane blite Elíabtä angwane, nämane blite Juan Bautistabtä era metre. Näge Mateo 17.12,13 yebtä.

yebti, nikani ngitiekä temen, namani ja den ngwarbe jabti tata nekwäre, sekwäre, nekwäre, sekwäre. Däbe namani betekä kadate. ²¹⁻²²Ye ngwane Jesukwe niebare ngäbäkre ye rünye:

¿Kä kobera üai käme nikani jadenkä kore ngäbäkre nebtä? niebare kwe rünye.

Niarakwe niebare mda Jesuye:

Nämane chi angwane, üai käme nikani jadenkä btä tikän yere, abko täbe känime. Üai käme töta nebe müre ketai, käta kite ñukwäte, tä kite ñöte tikän, aisete ma di tärä mikakräta kuinta tikrä, ne ngwane nun ngwen ruen bobre jae. Nun die mike. Üai käme juentari mento btä, niebare kwe Jesuye.

²³Jesukwe niebare mda ie:

Nirekwe tödekadre kwatibe tibti, kräke jändrän jökrä nuäre nuene. ¿Se ñöbtä abko ti di tärä üai käme juantarikrä mata ngwentari tie yere? niebare kore Jesukwe ie.

²⁴Abtä ngäbäkre rünkwe ñäkäbare jume ja dibti krörö mda Jesuye:

Tita tödeke mabti, akwa mtare ti tö nibi tödekai bäri kwatibe mabti, yebtä ti die mika makwe, niebare kwe Jesuye.

²⁵Ye btäräbe ni jatani nüke ja ükekrö bäri kabre mda, namani tuen Jesuye. Abtä jötrö ñäkäbare krörö kwe üai kämeye:

Üai käme, ma ngäbäkre ne kukwe ötaka amne ma ngäbäkre ne olo dikatekä, ma yeye tita niere, nän mento ngäbäkre nebtä. Ma ñan jata jadenkäta jire chi mda btä, tita niere mae, niebare Jesukwe üai kämeye.

²⁶Angwane üai kämenkwe ngratebare kri ngäbäkre yebtä, bti kä ötanintbe bti kwe bobuta, nikani ngitiekä temen angwane, üai käme nikani mento. Ngäbäkre abko namani kwekbe temen ngwäkäre kwrere ni kwati ye okwäbti. Abtä namanintre niere: ¡Aiteeje! Ngäbäkre krüta tare yera, ni kwati namani niere kore. ²⁷Akwa Jesu nikani, käkwe ngäbäkre ye kani küdebti, bti ganinkrö krö kwe. Ngäbäkre ye nükaninbe dikekäta krö. Namani kuin jökrä abko nakaninkä kore.

²⁸Yebti Jesu namaninta kaibe gwi nitre ja töitikaka benbe angwane, niebare mda kwetre Jesuye:

Nunkwe üai käme junintari mento, ¿ye ñöbtä ñan niki mento nunye ruen? niebare kwetre ie.

²⁹Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe blitadre Ngöböbe btä ja bäindre Ngöbökrä käne, aibe köböire üai käme ye kwrere mun raba juentari mento. Ye munkwe nuni ñakare kore, mden kisete ñan niki mento munye, niebare kwe ietre.

Jesu krütadi niebare bobukäre kwe

(Mateo 17.22-23; Lucas 9.43-45)

³⁰Jesu btä nitre ja töitikaka ben nämane Cesarea Filipo kántita temen, nikaninta angwane nikaninta kä Galilea kántita. Akwa ni mda mdakwe

ñan gadre ie tö namani, ³¹ñobtä ñan angwane Jesu nämane dirire krörö kaibe nitre ja töitikaka benye:

Ni mda mda abko ie ti, Ni Kä Nebtä Ngobo, ne biandi müre ketadre, akwa köbömä angwane, ti rükadita nire, niebare kwe.

³²Jesukwe dre niebare kore ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, akwa namani ja gaire, aisete ñan namani ngwentarita Jesuye.

Nire bäri ütiäte niebare Jesukwe

(Mateo 18.1-9; 10.42; Lucas 9.46-50; 17.1-2)

³³Abti nukaninta mda juta Capernaümte. Namaninantre ja gwiriete angwane, Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

¿Drebtä mun täni ja kwete ji ngrabare yere? niebare Jesukwe ietre.

³⁴Namanintre kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane niaratre ngätäite nire bäri ütiäte, abkobtä nämane näin ja kwete ji ngrabare, aisete namanintre kwekbe. ³⁵Drebtä namanintre ja kwete namanina gare Jesuye, aisete Jesu namani tākänintbe, kākwe niebare mda ietre:

Mun jakwe ti ken nete. Nire nire tö ja tuai bäri ütiäte kri ni mda mdakrä Ngöbö okwäbti, ye kākwe ja mika bäri bobre ni mda mdakrä amne ja mika ni sribikä ene kwrere ni mda mdakrä, niebare Jesukwe.

³⁶Bti Jesukwe ngäbäkre chi kārābare nūke nitre ja töitikaka ben ngätäite, bti kukwe ye bä mikakäre, ngäbäkre ye diani kisete kwe, bti niebare kwe ietre:

³⁷Nire nire kätä ti tarere metre abko kākwe ngäbäkre ne kwrere kadre ngäbti ti käbti. Nirekwe kadre ngäbti kore, ye ngwane ñan ngäbäkre aibe kata ngäbti kwe angwane, ti kata ngäbti kwe arato. Ye kwrere arato, nire nire kākwe ti kadre ngäbti kuin abko kätä Ngöbö ti juanka kaen ngäbti arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Nireta rüere ñakare Jesu rüere abko tä nekete Jesukri

(Lucas 9.49-50)

³⁸Ye ngwane Juan abko kākwe niebare mda Jesuye:

Dirikä, nunkwe ni turi iti üai käme juentari ma käbti, akwa nekete ñakare nibe, aisete ñan üai käme juandretari mda kwe ma käbti, nunkwe nini ie, niebare kwe Jesuye.

³⁹Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ñan ñākä kore ie amne ñan bika kri niarabtä munkwe, ñobtä ñan angwane nirekwe sribi kri ñan tuabare nuendre ti käbti, yebti ñan tä näin ñäke blo ti rüere, akwa tä blite kuin tibtä. ¿Se ñobtä abko, munkwe ñan üai käme juantarimna mda ti käbti ie yere? ⁴⁰Ni ja rüere ñakare nibe, ye abko tä nekete nibe, aisete munkwe ñan ñākä ie.

⁴¹Jesukwe niebare:

Munta ti mike täte, abtä nirekwe ñö aibe biandre chi tomnane munye, akwa ni ñö bianka munye tä nekete nibe, ni yeye Ngöbökre sribi kuin

ye ütiä biandi abko ti tö nibi niei metre munye. ⁴²Akwa nire nire këta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrere, ye nirekwe ngwiandreta ti käikwitekä jabtí, kënti rabadre kukwe nuene bäri këme mda, ni ye abko Ngöbökre mikadi ja tare nike krübäte kä nakebtä. Mden kisete, ni ye ngämi ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabtí, kënenkri jä oto kri doboko nura ukwakrä ye makädre ngärä, bti kitadre mrente nguse kënti müre reketadre abko rabadre bäri kuin kräke. Ye kwrere ni ye ñan rabadre ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabtí aisete.

⁴³Ye kwrere mun kise mden köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, munkwe ja kise ye tikaka ta abko bäri rabadre kuin, ñobtä ñan angwane munkwe nünandre deme kise otore kwärä rikakäre nüne Ngöböbe kä käinbti abko bäri kuin angwane, ñan mun kise krobu ngöi jökrä ben mun rikadre ja tare nike kärekäre ñukwä jutra nötöte ñakäre köbö kwatirekwatire ye te. ⁴⁴[Kä nakebtä, yete jändrän jökrä tä niken ngwarbe amne nginta kwete kärekäre. Ye kwrere abko ñukwä jutra ngitiekä käre, ni këme Ngöbö ngwärekre mikakäre ja tare nike kärekäre.]^j

⁴⁵Erere arato, mun ngoto mdenkri, köböite mun raba ja mike ngite, ne ngwane munkwe tikaka ta jae abko bäri rabadre kuin, ñobtä ñan angwane mun ngoto kwäräbe akwa mun rabadre nüne metre Ngöbökrä abtä munkwe nünandre kärekäre ben, ye abko rabadre bäri kuin munkrä amne, ñan mun ngoto krobu ben ngöi Ngöbökre mun kitadre kä ja tare nikakrä kënti. ⁴⁶[Kä nakebtä yete jändrän jökrä tä niken ngwarbe amne nginta kwete kärekäre. Ye kwrere abko, ñukwä jutra ngitiekä käre, ni këme Ngöbö ngwärekre mikakäre ja tare nike kärekäre.]^k

⁴⁷Erere arato, mun okwä köböite mun raba ja mike ngite Ngöbö rüere, ne ngwane munkwe ja okwä ye diante kwati mento, bti munkwe kitaka mobe arato, ñobtä ñan angwane Ngöböta gobrane, ye kënti mun okwä kwatibe ben mun rikadre nüne kärekäre ben, ye abko rabadre bäri kuin munkrä amne, ñan mun okwä kubu ben ngöi mun kitadre kä ja tare nikakrä kënti. ⁴⁸Kä nakebtä yete jändrän jökrä tä niken ngwarbe amne nginta kwete kärekäre. Ye kwrere abko, ñukwä jutra ngitiekä käre, ni këme Ngöbö ngwärekre mikakäre ja tare nike kärekäre.

⁴⁹Jändrän kukwadre Ngöböye, btä mren mikata mikakäre bänänte, ye kwrere abko munkwe ja tare nikadi mun mikakäre metre. ⁵⁰Mdakäre abko, mren abra kuin jändrän jökrä mikakrä bänänte, akwa mren bänän riadrekä, ye ngwane ñan bänän rabadreta kuin mda. Ye kwrere munta bike kri jabtä kwärikwäri angwane, mun ñan raba sribi nuene Ngöbökrä, aisete mun rabadre ngwarbe mren bänän riadrekä kwrere. Mden kisete

j 9.44 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquin btä.
k 9.46 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquin btä.

munkwe ti mikadi täte metre, ye köböire mun rabadi nüne jame jabe kwärikwäri. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Meri tuadremetre ya, ñakare ya

(Mateo 19.1-12; Lucas 16.18)

10 ¹Jesu nämane Capernaúm, nikani mda nitre ja töitikaka benbe kä Judeate. Arato nikani Nö Jordánbtä kä driri. Ye kánti ni nükáninta ja úkekröta kwati Jesubtä abko, ie Jesu nämanena dirire ño, erere nikani dirireta ietre. ²Ye ngwane, nitre bariseo nükani ruäre abko tö namani ja gain Jesube niara kitakäre ngite, kákwe niebare ie:

¿Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye këta dre niere abko nikwe mikadre täte ya? ¿Ni gure kákwe ja tuametreta, ye abko dbe ya ño niere nunye? niebare kwetre Jesuye.

³Jesukwe niebare mda ietre:

¿Ni gure kákwe ja tuametreta, ye nuemna Moisékwe munye ya ño arato? niebare kwe ietre.

⁴Niaratrekwe niebare mda Jesuye:

Ni gure kákwe ja tuadremetre abko dbe niebare Moisékwe, akwa nita ja tuemetre abko tikadre täräbtä biandre meriye, niebare Moisékwe, niebare kore nitre bariseokwe ie.

⁵Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun dokwä ribi ribi Ngöbökrä. Ye mdenbtä ni gure kákwe ja tuadremetre abko Ngöbökwe tikamna täräbtä Moiséye munkrä yere. ⁶Akwa Ngöbökwé kä dätebare kena btä abko tikamna krörö kwe täräbtä Moiséye arato:

Ngöbökwé ni brare btä ni merire dätebare.

⁷Ne aisete ni brare kákwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtä amne meyebtä mento merire kwebe.

⁸Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere,

Génesis 2.24

abko tikamna kore kwe täräbtä Moiséye. Ye kwrere ni nibu ye ñan rabadi ni nibu kwrere mda, akwa rabadi ni itibe kwrere. ⁹Ye mden kisete, Ngöbökwé ni mikani ni itibe kwrere, ye ni ñan rabadre denkä jire chi jene jene mentokwäre, aisete ni brare kákwe ñan meri tuadremetre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁰Yehti Jesu namanina gwi angwane, kukwe ngwianintari nitre bariseokwe, ye arabe nitre ja töitikaka ben nikani ngwentarita ie. ¹¹Abtä Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye mda:

Ni brare kákwe merire kwe tuadremetre, bti meri mdara jire ben ja mikadre gure kwe, ni ye kákwe ja mikadre ngite merire këne rüere. ¹²Ye erere arato, ni merire kákwe brare këne kwe tuadremetre, bti rabadre brare mdabe, meri ye abko kákwe ja mikadre ngite brare këne rüere. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ja di biani ngäbäkre kiakiaye

(Mateo 19.13-15; Lucas 18.15-17)

¹³Yebti ngäbäkre jänikani mräkäkwe Jesuye abko bti Jesukwe kise mikadre ja di biankäre ietre. Akwa nitre ja töitikaka Jesube namani ñäke ngäbäkre mräkäye. ¹⁴Ye gani Jesukwe angwane, namani romon nitre ja töitikaka benkrä, käkwe niebare mda ietre:

Ngäbäkre ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji öta käne, ñobtä ñan angwane nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrerekwrere, ni yebti abko Ngöböta gobrane, aisetu munkwe ñan ji öta käne. ¹⁵Nire nire ñan tä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre chi kwrerekwrere, ni yebti Ngöbökwä ñan gobrandi amne ñan nünandi kärekäre Ngöböbe kwe abko ti tö niei metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁶Bti Jesukwe ngäbäkre diani kisete, kise mikani dokwäbti kwe, bti ja di käräbare kräke kwe Ngöböye.

Ni jändrän bkänkä kabre käkwe blitabare Jesube

(Mateo 19.16-30; Lucas 18.18-30)

¹⁷Yebti Jesu jatani nikenta mda angwane, ni jatani iti betekä, nükani ngitiekä ngukudokwäbti temen ngwärekre, käkwe niebare ie:

Dirikä kuin, ¿tikwe dre nuendre abko ütiäre ti rabadre nüne kärekäre Ngöböbe? niebare kwe Jesuye.

¹⁸Jesukwe niebare mda ie:

Ngöbö aibe kuin, yebti ni mda ñakare jire kuin. ¿Ye ñobtä abko mata ti kuin niere tie ye? niebare Jesukwe ie.

¹⁹Bti Jesukwe niebareta ie:

Ma tö nünai kärekäre Ngöböbe angwane, Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye, ye garera mae abko erere makwe mika täte abko krörö:

Makwe ñan ni mda kämika.

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitakäre ngite.

Makwe ñan ni ngöka jändrän diankakäre kän.

Erere arato, ma rün amne ma meye mika ütiäte jae.

Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20

Ye abko Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye nuendre nie kore, erere makwe mikadre täte jökrä, niebare kwe ie.

²⁰Ni yekwe niebare mda Jesuye:

Dirikä, makwe kukwe nini, ye ti nämane bati ngäbäkrere angwane, ti nikani mike täte jökrä abti kä nüke tie mtare, niebare kwe ie.

²¹Niara namani ruentari tare kri Jesuye, käkwe mikani ñäräre, bti niebare kwe ie:

Jändrän tä keteti nuendre mae. Jändrän tä makwe ye erere nän rürümoine jökrä, bti makwe ngwian ye dräi ni bobre bobrebt angwane, ma rabadi jändrän ütiäte kri bkäne kabre kä käinbti sete. Makwe jändrän rürümoin ünän jökrä kore, bti ma jata ti jiebti. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

²²Yebtä ni ye moto namani ulire Jesu kukwei nuare, ñobtä ñan angwane niara abko jändrän bkäne kabre krübäte, aisete moto nötaninte jändrän kwekwe ye jiebti amne moto namani ulire, ben nikaninta.

²³Nikaninta angwane, Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani ñäräre, bti niebare kwe ietre:

Ni jändrän bkänkä krikri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti abko tare krübäte kräke, niebare kwe.

²⁴Kukwe niebare Jesukwe, yeßtä nitre ja töitikaka ben namani töbiké kri, ñobtä ñan angwane ni jändrän bkänkä kri nämáne nüne metre Ngöbö ngwärekri, nämáne nütüre. Ye aisete Jesukwe niebareta mda ietre:

Ti mräkä tikwe, ni ye btä Ngöböta gobrane, yebe ketetibe tare krübäte ni jändrän bkänkä krikri neme ketetibe. ²⁵Aku okwä chi, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa nitre jändrän bkänkä kri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke.

²⁶Kukwe yeßtä bäri nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare mda, käkwe niebare:

¿Ni jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebti se? namanintre niere jae kwärikwäri.¹

²⁷Abtä Jesukwe mikani ñäräre, bti niebareta kwe ietre:

Mun kä neßtä, ye kräke abko kukwe ye tare, akwa ñakare Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko kräke jändrän ñakare tare jire chi, niebare Jesukwe.

²⁸Jötrö ngwarbe Pedrokwe niebare mda ie:

Nunkwe jändrän jökrä mikaninte, bti nunta näin ma jiebti, ¿se abko Ngöbökwé dre biandi ütiäre nunye? niebare kwe Jesuye:

²⁹Jesukwe niebare mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nänbtä ti jiebti amne Ngöbö kukwe kuin kabtä ngäbti, nire nire käkwe ju mikaninte o etbakantre o ngwai mikaninte kwe, erere arato meye o rün o ngäbriänkä o kä kwe erere mikaninte jökrä kwe nänbtä ti jiebti, nitre ye abko, ie Ngöbökwé jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda amne Ngöbökwé

¹ 10.26 Jesu näire abko ni ngwian bkäne kri abko nämáne ngwian bkäne, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämáne ja di bien ietre, aisete bäri Ngöbö kukwe muko, aisete rabadre dianintari käne, nitre israelita nämáne nütüre, aisete nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

mikadi nüne kärekäre jabe arato. ³⁰Nitre ye tä nüne kä nebtä angwane abko ie Ngöbökwé jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda abko krörö: Rabadi ju bkäne bäri kabre mda. Erere arato, etba btä ngwai rabadi bäri mda kwe. Arato meye, ngäbriänkä rabadi kwati kwe. Arato kä sribikrä biandi bäri kabre kwe ie. Arato ja tare nikadi kwe tikrä, akwa kä jatadi mrä angwane, nünandi kärekäre Ngöböbe kä känbti kwe. ³¹Akwa ni kwati tuen bäri ütiäte ütiäte kä ne ngwane, ye abko rabadi ütiäte ñakare Ngöbö ngwärekre; akwa ni kwati tuen ngwarbe, ütiäte ñakare kä ne ngwane, ye abko rabadi bäri ütiäte Ngöbö ngwärekre sete. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesu müre ketadi abko niebare bämäkäre kwe

(Mateo 20.17-19; Lucas 18.31-34)

³²Abti Jesu nämane näin juta Jerusalén kukwäre angwane, nikani bä mente nitre ja töitikaka ben käne. Angwane nitre ja töitikaka ben ñan töi namani krütare Jesubtä angwane, ni mda mda nämane näin jiebti köre, abkobtä kä jürä namani. Te Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbti nibu käräbaretä mda kaibe mento, bti dre dre rakadikä btä abko nikani niere jökrä ietre krörö:

³³Mtare nita näin Jerusalén kukwäre. Ni näin nebe Jerusalén ye kanti ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre yeye. Niaratre ye abko käkwe ti kitadi ngise müre ketadre amne, nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise. ³⁴Niaratre käkwe ti mikadi yakrä kri jae, käli kitadi tibtä kwetre amne ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi kwetre, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Santiago btä Juan tö namani rabai gobrane siba Jesube

(Mateo 20.20-28)

³⁵Yebti Zebedeo ngäbriänkä nibu Santiago btä Juan namani bike kri, käkwe krötabare Jesu ken, bti niebare kwetre ie:

Dirikä, nun tö jändrän ribei mae abko erere makwe nuendre, ie nun tö nibi abko nun ki kärere mae, niebare kwetre Jesuye.

³⁶Jesukwe niebare mda ietre:

¿Dre nuendre tikwe munkrä, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe ietre.

³⁷Niaratrekwe niebare mda Jesuye:

Ma rabadi gobrane kri ja di jenbti ni jökrä ngwärekre, ye ngwane makwe nun mika bäri ütiäte, käkwe nun mika tākänintbe iti ja küde ruenkri amne iti ja küde ngeberekri abko nun tö ribei mae, niebare kwetre ie.

³⁸Abtä Jesukwe niebare mda Zebedeo ngobo nibu yeje:

¡Jo! Munta kukwe tare krübäte ribere tie gare ñakare jire chi munye. ¿Tikwe ja tare nikadi kri krübäte, ye kwrere munta biare ja tare nike siba ya? niebare kwe ietre.

³⁹¡Jänri! niebare kwetre Jesuye.

Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ja tare nikadi kri ti kwrere arato, ⁴⁰akwa nire rabadre tákänintbe ti küde ruenkri amne nire rabadre ti küde ngeberekri, ye abko ñan tä ti kisete, akwa tä Ngöbö kisete. Ye aisete nire nire kräke kä ye tä úkaninte ti Rünkwe abko erere ie biandi kwe, aisete ti ñan raba bien munye. Abko kore se, niebare Jesukwe Santiagoye btä Juanye.

⁴¹Jesu nämane blite kore, ye ni mda mda ja töitikaka Jesube kákwe kukwe ye gani angwane, moto namani romon Santiagokrä btä Juankrä.

⁴²Abtä Jesukwe käräbare, bti nikani niere ietre:

Nitre ñakare israelitare kätä gobrane angwane, tätre kukwe miketbe tare ni mda mda mikakäre ja ngoto täni. Erere arato, nitre ütiäte krikri ñakare israelitare abko ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre tätre bike krikri, ye abko gare kuin munye. ⁴³Akwa mun ja töitikaka tibe, ye ngätäite abko ñan rabadre bare jire chi kore, aisete mun ngätäite abko kukwe rabadre bä jene abko krörö: Nire nire tö rabai bäri ütiäte kri mun ngätäite ye abko kákwe sribidre ni bobre kwrere ni mda mdakrä ⁴⁴amne, nire nire mun ngätäite tö rabai bäri käne jändrän jökräbtä, ni ye abko rabadre ni klabore kwrere ni mda mdakrä. ⁴⁵Munkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ñan jatani ni mda mda mikakäre sribire jakrä, akwa ti jatani sribikäre ni mda mdakrä amne ti jatani ja mike müre ketadre ni kwati kökatarikäre Ngöbökrä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ni okwä kä drümente abko Jesukwe mikaninta kuinta

(Mateo 20.29-34; Lucas 18.35-43)

⁴⁶Yehti Jesu nükani juta Jericóte nitre ja töitikaka benbe, nikani ta angwane, ni mda mda nikani kwati jiehti arato nitre ja töitikaka benbe. Niara abko nämane näin käne angwane, ni nämane iti abko kädian nämane Bartimeo (ne abko Timeo ngobo nieta) abko okwä kä drümente, aisete nämane tákänintbe jibtä ngwian kärere jakrä. ⁴⁷Jesu Nazarebo jatani ta gani kwe angwane, namani ngrente ja dibti krörö jite yete Jesuye:

¡Jesu, jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere jite.

⁴⁸Ni kwati namani kada ketamna ie akwa, niara namani ngwänenkä bäri krikri mda, kä namani niere:

¡Jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere bäri mda kore.

⁴⁹Abtä Jesu namani nūnaninkä kākwe niebare:
 Ni ye kärere munkwe, niebare kwe.
 Erere ni mdakwe niebare ni okwä kä ikote yeye:
 Jesuta ma kärere, aisete kä ngwen nuäre jabtä. Näin krö. Brän jötrö
 kánti, niebare kwetre ie.

⁵⁰Ye btäräbe, ni okwä kä drūnente ye kākwe ja tākäninte kainta, tö
 namani näin jötrö, aisete dän nga ötati kitani temen kwe, bti nikani nebe
 Jesu ken. ⁵¹Angwane Jesukwe niebare ie:

Tikwe dre nuendre makrä, ie ma tö nibi, niebare kwe ie.

Ni ye kākwe niebare mda Jesuye:

Ti Dänkien, kä rabadre tuen tie, ie ti tö nibi, niebare kwe.

⁵²Jesukwe niebare mda ie:

Ma nibi tödeke kwatibe Ngöböbti, ye köböire ma okwä nibirate kuin,
 aisete nänta, niebare Jesukwe ie.

Ye btäräbe kä namani tuen kuin jökrä ie, bti nikani siba Jesube.

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

11 ¹Bti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nūkanina ja ken Jerusalén
 angwane, ni namani juta Betania amne juta Betfagé kánti Ngitio
 Olibobtä. Ye kánti, Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani nibu, ²kākwe
 niebare ietre:

Juta tuen känime ni ngware ta. Se kánti mun nän. Mun raba yete
 angwane, buro ngäbäli näkwita ngämi kwan mäkäninte munye, ye
 tikate munkwe, bti mun jata ngwena tie. ³Akwa ¿Nöbtä munta tikete?
 nie munye angwane, munkwe nie krörö ietre: Ni Dänkien tö nibi ie,
 aisete nun bike niken ngwena, akwa gwängwarbe juandita kwe munkrä,
 munkwe nie kore, niebare Jesukwe ietre.

⁴Erere nikanintre angwane, buro nämane mäkäninte jukwebtä jite, btä
 namanintre abko tikaninte kwetre. ⁵Abtä ni ruäre nämane yete kākwe
 näkábare krörö ietre:

¿Munta dre nuene yete amarebti yere? ¿Nirekwe buro ye tikatemna
 munye, amarebti munta tikete yere? niebare kwetre ietre.

⁶Jesukwe ño niemnabare ietre, erere niebare kwetre, aisete buro tuanimetre
 ngwiandre ietre. ⁷Nikanintre buro ngwena, nükani nebe Jesu kánti angwane,
 dän jakwe mikani ötati buro ngäbäli ye tröbti kwetre ja täkräre Jesuye, bti Jesu
 nakwani buro yebti, bti nikani mda Jerusalén. ⁸Ye ngwane ni kwati namani
 Jesu ngibiare jite, kākwe dän jakwe metaninte ji ngrabare temen dikakakrä
 Jesuye. Ni ruäre abko kākwe kriküde tikaninkä Jerusalén bäre temen abko
 namani mike ji ngrabare temen dikakakrä Jesuye kakäre ngäbti jrei kwrere.
⁹Angwane nitre nämane näin ruäre Jesu känenkri amne ruäre abko nämane
 näin Jesu jiebtı, ye abko namani ngrente ja dibti, kä namani niere krörö:

¡Hosana! ¡Ari Ngöbö käikitekä gwaire jökrä!

Ni ne kite ni Dänkien Ngöbö käbti.

Ma ye aibe raba mikani ütiäte.

¹⁰ Ni mräkä jrei David nämane gobrane kira, ye kwrere Ngöbökwé ni ne mikadi gobrane ni ngätäite nete.

¡Hosana! ¡Ari Ngöbö kri kä käinbti käikitekä bäri krikri!

Salmos 118.25-26

abko namani ñäke kore Jesu ngäbti.

¹¹ Jesu namani Jerusalén angwane, nikani ju blitakrä Ngöböbe kánti angwane, mikani ñäräre kuin jökrä bäre ta kwe, bti kä jatanina dere, aisete nikaninta nitre ja töitikaka ni jätäbti nibu yebe nebebe juta Betania kibiakäre yete.

Jesukwe ñäkäbare higokrieye

(Mateo 21.18-19)

¹² Abti jändrinane Jesu nämane Betania, nikaninta Jerusalén angwane, mrö namani ie, ¹³ nikrabare kwe angwane, higokrie abko kä namani tuen mobe ie se kwrere. Higokrie ye abko ngwä nämánena, namani nütüre, aisete nikani mike ñäräre btä. Namani kánti angwane, higokrie ye ngwä rabadre abko käi ngämi, aisete ngwä ñakare btä angwane, kä aibe kabre btä. ¹⁴ Abtä Jesukwe ñäkäbare tare higokrie yeye:

Ma ñan ngwä raba jire mda kwetadre ni mdaye, niebare kwe higokrie yeye nitre ja töitikaka ben okwäbti.

Bti nikaninta janknu ji ngrabare Jerusalén.

Jesukwe nitre juanintari ju blitakrä Ngöböbe kánti

(Mateo 21.12-17; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹⁵ Nükani Jerusalén angwane, nikanintre nebe ju blitakrä Ngöböbe kánti. Ju bäre temen nitre nämáne jändrän rürümoine^m yete amne ruäre abko nämáne jändrän kökö abko Jesukwe juanintari jökrä mento. Erere arato, nitre nämáne ngwian kwite ni mda mdakrä abko kän Jesukwe mesa kwitaninkä temen se kwrere amne ütü rürümoinkä kwe ja täkrä nämáne, ye abko Jesukwe kwitaninkä jökrä temen se kwrere arato. ¹⁶ Bti nire nire tö namani jändrän ngwiain ju blitakrä Ngöböbe kánti, ye abko Jesu ñan namani tuemetre nüke jire chi kä ye kánti, kä ngibiakäre deme Ngöbökrä.

¹⁷ Yebti Jesu nikani dirire krörö mda nitre ju blitakrä Ngöböbe dänkientre rüere, käkwe niebare:

m 11.15 jändrän rürümoine. Nitre israelita nünanka ñakare juta Jerusalén nükani Jerusalén jändrän biankäre Ngöböye angwane, ñan nükani obeja, ütü amne nbi kwekwe ngwena kukwakrä, akwa nämáne kökö Jerusalén yete ju blitakrä Ngöböbe kánti.

Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ju tikwe ne abra tä blitakrä tibe nitre nünanka kä jökräbti kräke,

Isaías 56.7

nieta Ngöbökwé ja Kukweibtä. Akwa mun abko tä ju blitakrä Ngöböbe ne mike nitre gokä jue kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁸Jesu namani dirire bä jene abko namani tuen kuin ni jökräye, aisete ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä. Ye mden kisete Jesu jürä namani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre yebtä amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, yebtä Jesu jürä namani arato, aisete namani ji känene jae Jesu kämikakäre. ¹⁹Yebti kä jatani dere angwane, Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikaninta juta Jerusalén bäre mentokwäre.

Nikwe tödekadre kwatibe Ngöböbti abko Jesukwe diribare higo kriebtä
(Mateo 21.20-22)

²⁰Yebti jändrinane Jesu nikaninta dekä angwane, higokrie ngwä ñakare, ye namanina nõtare jökrä nükebe dobote temen. ²¹Higokrie, ie Jesukwe ñäkäbare nitre ja töitikaka ben okwäbti ye nukaninta töreta Pedroye, käkwe niebare Jesuye:

¡Jo! Dirikä, higokrie ie makwe ñäkäba jändrin, ye nibira nõtare jökrä nükebe dobote temen tuen, niebare kwe ie.

²²Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö di tärä jändrän jire jökrä nuenkrä, yebti munkwe tödeka kwatibe, ye ngwane mun rabadre kukwe nuene jire jökrä ti kwrere. ²³Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nirekwe niedre ngitio nokoye: Ja denkä mento yete. Ma rika mrente, niedre kwe ngitio nokoye, tödekare kwärä Ngöböbti amne Ngöbö di tärä sribi ye nuendre, ye munkwe mikadre ngwarbe ñakare jae angwane, mun rabadre ñäke kore ngitioye angwane, ye erere rabadre bare munye. ²⁴Ne aisete, dre dre munkwe kärädre Ngöböye, erere biandi kwe munye, bti munkwe tödekadre kwatibe kore, ne ngwane Ngöbökwé biandi munye.

²⁵Mdakäre abko, mun rika blite Ngöböbe angwane, ni mdakwe kukwe nuenbare blo munbtä, ye töre käre munye btä mun moto romon kräke, ye ngwane kukwe ye käikwitaka jabtı munkwe angwane, mun Rün kä käinbti käkwe mun ngite niara rüere ye diandrekä jire jökrä munbtä. ²⁶[Akwa ni mdakwe kukwe nuenbare blo munbtä, ye töre käre munye, btä mun moto romon kräke, ye munkwe ñan käikwitadrekä jabtı angwane, mun Rün kä käinbti käkwe mun ngite niara rüere ye ñan diandrekä munbtä arato. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.]ⁿ

n 11.26 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquin btä.

Nire diebti Jesu nämane sribire abko ngwianintari ie
(*Mateo 21.23-27; Lucas 20.1-8*)

²⁷Yebti Jesu nikani janknu nebe Jerusalén. Nikani dikekä ju blitakrä Ngöböbe bäre temen angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, arato nitre unbre ji dokwäte käkwe krötabare Jesu ken, ²⁸käkwe niebare ie:

¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? niebare kwetre Jesuye.

²⁹⁻³⁰Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngökö ñöte? ¿Ngöbökwé juani ya o ni kä nebtäkwe mikani sribire ya? Ye niere tie munkwe. Nirekwe juani, ye munkwe niedi tie ne ngwane, nire diebti tita sribi ne nuene abko tikwe niedi munye arato, niebare kwe ietre.

³¹Yebtä abko nikani blite jabe kwärikwäri, kä namani niere krörö: Ngöbökwé juani nikwe niedre ie angwane, niarakwe niedre krörö mda: Ngöbökwé juani munta niere, ¿se ñöbtä abko munkwe ñan kukwei mikani era jae? niedre kwe nie. ³²Akwa, ni kä nebtäkwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, aiseté nikwe ño niedre ie ruen, namanintre niere kore jae kwärikwäri.

Niaratre käkwe blitabare kore, ñöbtä ñan angwane Juan abko ni Ngöbö kukwei niekä era metre ni jökrä nämane mike era. Mden kisete ni mdakwe juani niedre kwetre angwane, ni jökrä rabadre ja rüere ben abko jürä namani btä, aiseté ño niedre kwetre ñan namani nüke gare ietre.

³³Abtä niebare krörö kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, niebare kwetre.

Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkäre abko tikwe ñan niedre munye arato. Abko kore se, niebare kwe ietre.

Nitre ji dokwäte, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(*Mateo 21.33-46; Lucas 20.9-19*)

12 ¹Yebti Jesu nikani kukwe bä mike krörö mda ietre: Bati ni nämane iti, käkwe uba nurai nökaní, bti ki mikani kwe amne kä úkaninte biare uba ñöi ngwäre kwe. Ju mikani nura ngibiabtikä kräke kwe, bti biani kwe ni mda mdaye sribikrä. Kä biani sribikrä kwe abko útiäre uba döi biandreta ruäre ie. Yebti nikani kä mdabti. ²Abti uba ngwä ötadre abko käi nukani angwane, sribikä käkwe uba biandreta ruäre kä bkänkäye ye abko kä bkänkä käkwe sribikä kwe juani iti tuenta jakrä. ³Akwa ni juani kä bkänkäkwe ye nikani nebe angwane, sribikätre ubabtä ye ie neketaninte, nikani mete ja ñäte kwäräkwarä se kwrere,

bti juanintarita kwetre. Nin uba dōi biani jire chi kwetre kā ūtiäre, bti juanintarita kise tōkare kwetre. ⁴Yebti kā bkänkä kākwe sribikä mdara jire juani uba tuenta ruäre jakrä akwa, ni ye neketaninte sribikäye, metani jōkrä dokwäkäte kwetre, bti ñäkäbare diän kwetre ie, bti nikaninta ngwarbe arato. ⁵Yebti abko, kā bkänkä kākwe sribikä mdara jire juani abko müre ketani sribikätrekwe ja ñäte arato. Abtä niarakwe sribikä mda mda juani kwati mda uba dōi tuen jae kā ūtiäre, akwa neketaninte sribikätreye, nikani kwata mete kwäräkwärä se kwrere, ruäre abko müre ketani kwetre, akwa nin uba dōi biani jire kwetre ietre.

⁶Abtä mrä angwane, ni kā bkänkä, ie ni namanina itibe juandre uba dōi tuen jakrä. Ye abko odei itibe tare kri kwe aibe namani ie. Namani nütüre: Ti odei ne aibe abko mikadi ūtiäte sribikätrekwe, aise te ti bike juen, namani nütüre. Erere juani kwe. ⁷Akwa kā bkänkä odei nikani ngitiekä rün käite angwane, sribikätre ye kākwe niebare jae kwärikwäri:

Ni se abko rabadi jändrän rünkwe bkäne jōkrä, aise te ari kāmike amne ni rabadi kā ne bkäne jōkrä, niebare kwetre.

⁸Ye erere bkänä, ni kā bkänkä odei itibe ye neketaninte sribikätreye, müre ketani kwetre, bti ngwäkä kitaninkä kā ye bäre mento kwetre. Ne ngörä.

⁹¿Ne ngwane, uba bkänkä kākwe dre nuendre sribikätre käme yebtä raba ruen munye? Niara rikadre, kākwe sribikätre ye kāmikadre jōkrä, bti uba grä ye biandre ni mda mdaye kwe sribikrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁰⁻¹¹Bti Jesukwe ja bä mikani jä kwrere amne nitre dirikä krikri abko bä mikani ju mikaka kwrere, kākwe niebare ietre:

Ngöbö Kukwei käta niere krörö gare munye, raba ruen tie:

Jä ūtiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka kākwe kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien kākwe mikani bäri ūtiäte ju mikakrä metre.

Ye abko namani tuen bäri nuäre nie,

Salmos 118.22-23

abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ietre.

¹²Jesukwe kukwe bä mikani, ye abko nitre dänkien krikri btä dirikätre krikri yebtä matani tare, ñöbtä ñan angwane Jesukwe niaratre bä mikani sribikätre käme ye kwrere abko gani kwetre jabtä. Abtä tö namani Jesu kitai ngite, akwa ni mda mda jürä namani btä, aise te kā mikaninkä Jesubtä yete kwetre, nikaninta mentokwäre.

Ja ūtiä biandre gobranye ya, ñakare ya
(Mateo 22.15-22; Lucas 20.20-26)

¹³Abti Jesukwe ñäkädre blo emperador César rüere abtä kitadre ngise, ye abko nitre dirikä krikri btä nitre dänkin krikri tö namani, abkokäre

nitre bariseo btä nitre reketaka jrei Herodekri juani kwetre ja gaen Jesube. ¹⁴Erere nikanintre, namani Jesu kanti angwane, niebare kwetre ie:

Dirikä, mata kukwe era erere niere, ye gare kuin nunye. Ni mda mda tä ño niere ma rüere diribtä kore, ye abko ñakare ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ñan mata blite ni mda mda moto mikakäre nuäre, akwa ji Ngöbökwe abko dirita era metre makwe, ye garera nie. ¿Akwa emperador romanobo César abko ie nunkwe ja ütiä biandre ye abko dbe ya, ñakare ya niere nunye? niebare kwetre Jesuye.

¹⁵Akwa namanintre bike moto kuin abko ganina btätre Jesukwe. Abtä niebare mda kwe ietre:

¿Se ñobtä tikwe ja dokwä mikadre kö okwäte au, abkokäre mun kite kukwe ngwentari kore tie ye? Ngwianta munkwe, ye ngwen kunti tuadre tie, niebare Jesukwe ietre.

¹⁶Ye erere bkänä, ngwian denario biani kwetre Jesuye angwane, Jesukwe niebare mda ietre:

¿Nire bä amne nire käi tä tikani ngwian nebtä? niebare kwe.

Niaratrekwe niebare mda:

Emperador César bä amne käi tä btä, niebare kore kwetre Jesuye.

¹⁷Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Jändrän emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jändrän Ngöbökrä erere munkwe bian Ngöböye. Abko kore se, niebare kwe.

Ye kwrere Jesukwe ja kitani ngite ñakare Ngöbö rüere amne César rüere, akwa kukwe niebare kwe abko bäri nuäre btä bäri metre aisete, nitre bariseo btä nitre reketaka Herodekri ñan töi namani krütare Jesubtä.

Ni krütani rükadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye

(Mateo 22.23-33; Lucas 20.27-40)

¹⁸Yebti nitre saduseo nikani ruäre ja tuakäre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni krütanikrütani mikadreta nire Ngöbökwä abko ñan nämane mike era, aisete jatani kukwe ngwentari Jesuye, käkwe niebare ie:

¹⁹Dirikä, Ngöbökwä tikamna krörö täräbtä nunkrä Moiséye: Ni iti tädre gure, akwa ngäbäkre ñakare kwetre amne ni ye krütadre angwane, merire rabadre kaibe. Meri ye abko yäräkwe diandre jae mda. Yebti ngäbäkre rabadre kwetre angwane, ngäbäkre ye abko rabadre niara etba krütani ngobo kwrere abko tikani täräbtä Moisékwe nunkrä.

²⁰Ne aisete bati nitre ja etbarebe nämane ni kükü. Nitre ye etba mubai käkwe ja mikani gure, akwa ngäbäkre ngämi nebe kwetre angwane, ni ye krütani. ²¹Merire namani ie abko namani yärä mda yebe, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, brare krütani kän arato. Meri ye

namaninta kaibe bobukäre. Namani yära mdara jire ben, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, krütani kän arato. ²²Ye kwrere nikani nakenkä janknu ja täritäri. Abti nitre ni kükü ye krütani jökrä meri ye kisete, akwa nin ngäbäkrei ngibiabare jire iti kwe. Abti mrä meri ye krütani abko kukwe nakaninkä kore nieta. ²³Akwa ni krütani rükadreta nire mata niere, aisete ni brare ni kükü ben meri ye namani jökrä, abti niaratre ni kükü ye rükadreta nire jökrä angwane, meri ye rabadi nire nän mukore abko niere nunye, niebare kore nitre saduseokwe Jesuye.

²⁴Jesukwe niebare mda ietre:

¿Ngöbö Kukwei gare ñakare munye amne Ngöbö di kri gare ñakare munye arato, aisete munta töbike ngwarbe blo kore ñan ñan? ²⁵Tita niere kore, ñobtä ñan angwane ni krütanikrütani rükadita nire angwane, ni merire, brare käkwe ñan ja mikadre gure, ñobtä ñan angwane niaratre abko rabadi angele kä käinbti kwrere.

²⁶Mdakäre abko, ni krütanikrütani rükadreta nire abko btä ti tö nibi kukwe nie munye. Kira, kri chi namani jutra ngitiekä, te Ngöbökwé blitabare Moisébe: Ti abko Ngöbö Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare kwe Moiséye abko btä mun tära ñäke. ²⁷Ye abko, Abraham, Isaac amne Jacob krütanina abti Ngöbökwé niebare kore Moiséye. Ngöbö abko ñan ni ngwäkäre Ngöböi akwa Ngöbö abko ni nire Ngöböi gare nie. Ye aisete Abraham, Isaac amne Jacob tä nüne janknu Ngöbö ngwärekre abko gare nie. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre saduseoye.

Kukwe mden bäri ütiäte mikadre täte

(Mateo 22.34-40)

²⁸Nitre saduseokwe kukwe ngwianintari Jesuye abko, btä Jesu nämáne blite angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä nükani kukwe nuen. Jesukwe kukwe kani ngäbti kuin, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä nämáne iti ye okwäbti. Abtä niebare krörö kwe Jesuye:

¿Kukwe biani keta kabre Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, ye mden abko bäri ütiäte abko nikwe mikadre täte bäri? niebare kwe Jesuye.

²⁹Jesukwe niebare mda ie:

Kukwe bäri ütiäte mikadre täte bäri niebare Ngöbökwé Moiséye abko nieta krörö: Mun israelita olo ketete ti kukweiyé munkwe. Ni Dänkien Ngöbö abko itibe. Yebti ngöbö ñakare jire mda. ³⁰Amne ni Dänkien Ngöbö aibe tare ja üai ngöi jökrä, ja töi ngöi jökrä amne ja di ngö jökrä. ³¹Kukwe ketebu bäri ütiäte mikadre täte abko krörö: Mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato. Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie bäri ütiäte nere. Nebti kukwe mda mda tära nuendre, akwa ñakare bäri ütiäte, niebare Jesukwe ie.

³²Abtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä käkwe niebare mda Jesuye:

Dirikä, mata kukwe era erere niere metre. Erere makwe kukwe nini, ye abra era bkänä. Ngöbö abko itibe. Nebti ngöbö ñakare jire mda ³³ amne niara taredre kri. Arato niarabe taredre käre ja moto kuinbti. Arato niarabe tädre käre ni töibtä köbö kwatirekwatire. Erere arato, nikwe sribidre ja di ngöi jökrä niarakrä. Mdakäre abko, nita ja tarere ño au, ye kwrere nikwe ni mda mda taredre, nini makwe, ye abra era bkänä, aisete Ngöbö ngwärekri ye bäri ütiäte jändrän kämikata kukwakrä Ngöböye ye ngwä. Erere arato, Ngöbö ngwärekri ye bäri ütiäte jändrän jökrä bianta Ngöböye ye ngwä.

³⁴ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä ye käkwe Jesu kukwe kani ngäbti kuin dikaro namani tuen Jesuye. Abtä niebare mda kwe ie:

Ngöbö kebera nüke gobrane mabtä, nibi tuen tie, niebare Jesukwe ie.

Yehti nitre dirikä krikri, ie nin ja nükanı töre mda kukwe ngwentari mda ja gakra Jesuye.

¿Nirekri Ni Dianinkä Ngöbökwé däredre?

(Mateo 22.41-46; Lucas 20.41-44)

³⁵ Yehti ju blitakrä Ngöböbe ye bäre temen Jesu nämane dirire angwane, niebare kwe ni kwatiye:

Ni Dianinkä Ngöbökwé abko däredre jrei David tukwekri nieta abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre käta niere. Ye ñobtä abko munta niere kore abko ti tö ngwaintari. ³⁶ ¿Ye ñobtä abko Ngöbö Üai Deme köböire Davikwe “ti Dänkien” niebare Ni Dianinkä Ngöbökwé yehtë? Ni ngätäite nete ni ñakare jire iti käta “ti dänkien” niere ngäbäkre kweye, akwa David abko käkwe niebare krörö:

Ti Dänkien Ngöbö käkwe nieba ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kanti jakwe täke nete.

Ye kanti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni,

Salmos 110.1

niebare Davikwe Ni Dianinkä Ngöbökwé yehtë. ³⁷ David ara jire käkwe ja Dänkien niebare Ni Dianinkä Ngöbökwéhtë. ¿Se ñobtä abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko jatadre Davikri nieta munkwe se, ñobtä ñan angwane nita “Dänkien” niere ñakare jire ni mräkä bäri mrä nikrä yeye? niebare Jesukwe.

Jesukwe diribare kore, ye ni nämane kwati olote namani ngitie nuäre, aisete kä namani nuäre btä Jesu kukwei nuare.

Jesukwe ni mikani mokre Kukwe Biani Ngöbökwé

Moiséye dirikätre ngäniene

(Mateo 23.1-36; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesu nämane dirire angwane niebare kwe:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane niaratre tä dän nga ütiäte kri kite jabtä,

bti ni jökrä käkwe köbö ngwianretari käne ietre kä jändrän rürümoinkrä ye kántita temen, ie töta nebe. ³⁹Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagogate, kánti töta nebe rabai tákänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tätre nebe tákänintbe. Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tö tákäi temen.

⁴⁰Erere arato, meri kán brare krütani abko kán tätre ju denkä, abti tätre bike kuin, käta blite raire Ngöböbe, akwa yebtä Ngöbökwé mikadi ja tare nike krübäte, aiseite munkwe ja ngibia kuin Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ngäniene. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Meri bobre käkwe sentabo ngörä kubu biani Ngöbökrä

(Lucas 21.1-4)

⁴¹Yebti ju blitakrä Ngöböbe bäre temen jändrän dätebare ngwian ükärökrä nämane mikani ngwian biandre Ngöbökrä ngwäre, ye kánti Jesu nikani, namani tákänintbe. Angwane ni kwati namani nüke ngwian kite jändrän ngwian ükärökräte. Erere arato, ni ngwian bkänkä kabrekabre namani nüke kwati, namani ngwian kite kabre yete okwäbti. ⁴²Te batibe meri bobre kán brare krütani abko jatani, käkwe ngwian sentabo kwrere kitani kubube arato kajate Ngöbökrä Jesu okwäbti. ⁴³Angwane Jesukwe nitre ja töitikaka ben káräbare, bti niebare kwe mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Meri bobre kán brare krütani se käkwe ngwian bini bäri kabre ni ngwian bkäne krikri käkwe ngwian kiti kajate Ngöbökrä se ngwä, ⁴⁴ñobtä ñan angwane niaratre käta ngwian namaninte ie aibe bien, akwa meri bobre ye abko käkwe ngwian ngörä nünankrä kwe erere bini jökrä, aiseite niarakwe ngwian bini bäri kabre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ju blitakrä Ngöböbe juandi ngwarbe, niebare Jesukwe

(Mateo 24.1-2; Lucas 21.5-6)

13 ¹Jesu nämane ju blitakrä Ngöböbe kántita, jatani nikenta angwane ni iti ja töitikaka ben käkwe niebare ie:

¡Jo! Dirikä, ju krikri be bä nuäre nuäre janknu. Já krikri ketani jabti jabti tuen, niebare kwe Jesuye.

²Jesukwe niebare mda ie:

Ju kuinquin mun okwä nibi btä, ye abko köböitira jire ju se juandi ngwarbe jire jökrä, aiseite jä ketani jabti jabti se juandi jökrä temen, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Dre rakadikä kä mrä känenkri

(Mateo 24.3-28; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³Yebti Jesu nikani ju blitakrä Ngöböbe btä nakri, kánti namani tákänintbe Ngitio Olibo bti käin, okwä namani ju blitakrä Ngöböbe

kukwäre angwane, Pedro, Santiago, Juan btä Andrés käkwe niebare kaibe ie:

⁴Ju blitakrä Ngöböbe juandi ngwarbe nini makwe, ¿ye abko rakadikä ñongwane nun tö gai? Arato kukwe ye rakadrekä ñongwane amne bä mikadi ño nunye abko makwe niedre nunye, ie nun tö nibi, niebare kwetre Jesuye.

⁵Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Bäri käne abko, nitre ni ngökaka ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ⁶ñobtä ñan angwane ni jatadi kwati ti käfti käkwe niedi krörö: Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara tä nete, niedi kwetre, ye käkwe ni kwati ngökadi.

⁷Mdakäre abko, munkwe kukwe krörö gadi: nitre tädi rüre jabe kwärikwäri nete sete abko gadi munkwe angwane mun ñan rekwetaka, ñobtä ñan angwane kukwe ye rakadikä kore abko erere rabadi nakenkä. Akwa ye ngwane kä mrä ngämi nüke abko raba gare munye, ⁸ñobtä ñan angwane juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwärikwäri amne nitre nünanka kä ketareketare te rabadi rüre jabe kwärikwäri. Erere arato, dobo rabadi nakaenkä kä ketareketare temen kwäräkwarä amne ni kwati rabadi mrö nike krübäte arato. Akwa ye ngwane abko ja tare nika jatadi krire kena kä nebtä, niebare Jesukwe.

⁹Bti Jesukwe niebareta mda nitre ja töitikaka benye:

Munkwe ñan dikaka okwä kware mun rüe ngätäite, ñobtä ñan angwane nitre israelita käkwe mun kitadi ngise sinagoga yete nitre kritoboreye. Ne kanti mun kwata metadi kwetre. Erere arato, jrei kri amne gobran kri ñakare israelita, ye ngwärekri mun jänäin ngite tödekabtä tibti, akwa ye ngwane abko tikwe dre dre nuenbare abko kräke kä rabadi kuin munye blitakäre tibtä nitre ye ngwärekri, abkokäre mun jänäin ngite. ¹⁰Angwane kä ne ngämi niken ta, känenkri kukwe kuin tibtä, ye rabadi diribare ni kä jökräbtiye angwane batibe ti jatadita. ¹¹Akwa mun järikadi ngite nitre kritobore ngwärekri angwane, munkwe dre niedi ja kriere, yebtä munkwe ñan töbika, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme tädi munbe. Mden kisete munkwe ño niedre, ye niarakwe mikadi gare munye, erere munkwe nie ja kriere.

¹²⁻¹³Kukwe ye rakadikä kore munbtä, ñobtä ñan angwane ni kwati mätä rabadi tibtä abko mätä rabadi munbtä tödekabtä tibti arato. Aisete ni tödekaka tibti abko etba kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre; ngäbäkre tödekaka tibti abko rün kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre tödekabtä tibti. Erere arato, ngäbäkrekwe rün kwe kitadi ngise müre ketadre tödekabtä tibti abko rabadi nakenkä kore ja täritäri nitre tödekabtä tibti yebtä; akwa nire nire tä nüne angwane, ti ñan rükandite ni jökrä ngwärekri kwe, ni ye abko tikwe dianditari.

¹⁴Yebti Jesukwe niebareta mda ietre:

Ti bike kukwe niere, btä munkwe töbikadre kri abko krörö: Ni iti ngwarbe käme käkwe jändrän deme Ngöbökwe mikadi ngwarbe jae, btä Ngöbö mätä jatadi tikani Danielikwe abko kä nin te rabadre abko te rabadi. Ni ye kwrere rüka mun okwäbti, ye ngwane abko mun tädre Judeate ye abko gitia mintokwäre. ¹⁵Amne mun mden mden tädre jubti käin^o ye abko ñan rika jändrän tuenta jire chi gwi jae amne mun gitia jirekäbe; ¹⁶amne mun mden mden tädre sribire tirete ye abko ñan rika dän tuenta jire chi gwi jae, akwa mun gitia gwängwarbe jirekäbe. ¹⁷Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngäbäkcre kiakia kianbtä, ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane niaratre ñan raba ngitie jötrö. ¹⁸Akwa mun gitiadre ye abko ñan rakadrekä kä ñüre näire abko munkwe ribe Ngöböye, ñobtä ñan angwane tare näin jötrö kä ñüre näire aisete. ¹⁹Munkwe ribe kore Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe kä dätebare kena angwane ni kä nebtä ngämi ja tare nike krübäte dikaro abti kä nüke mtare abko erere ja tare nikadi kri krübäte kä ye ngwane. Yebti ñan ja tare nikadreta mda ye kwrere.

²⁰Ye abko, Ngöbökwe ñan köbö krötadre jötrö käne ja tare nikakrä, ye ngwane ni ñan rabadre dianintari jire iti, akwa ni dianinkä jakrä Ngöbökwe abko Ngöböta tarere, aisete köbö ja tare nikakrä krötadi jötrö kwe.

²¹Ne aisete, kä ye ngwane kukwe raba nakenkä kore angwane, nane ni mdakwe niedre krörö munye: ¡Ni Dianinkä Ngöbökwe abko tä nete tuen! niedi kwe, o ¡Ni Dianinkä Ngöbökwe tä sete tuen! niedre kwe, akwa munkwe ñan kukwei mika era, ²²ñobtä ñan angwane kä ye ngwane ni kwati jatadi ja bä mike Ni Dianinkä Ngöbökwe kwrere amne ni kwati jatadi ja bä mike ni Ngöbö kukwei niekä kwrere. Niaratre käkwe sribi krikri ñan tuabare nuendi kabre bätäkä ngwarbe ni mda mda ngökakäre amne rabadre ni dianinkä jen jakrä Ngöbökwe ara jire ngökö, ne ngwane ngökadre kwetre, akwa ñan rabadi ngökö. ²³Ne aisete kukwe ye ngämi nakenkä, känenkri tita mun mike mokre biare, abtä munkwe ñan dikadrekä okwä kware, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesukristo jatadita

(Mateo 24.29-35,42,44; Lucas 21.25-36)

²⁴Jesukwe niebareta ietre:

Ja tare nikadi kri nini tikwe, yebti ñänä se rötadite amne kä rabadi iko jökrä. Erere arato, sö se ñan trä rabadre mda ²⁵amne muke käinta se abko rabadi betekä timontimon amne jändrän kä käinbti se abko rabadi grükekä arato. ²⁶Ye angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bä nuärebti mütabti kä käinbti sete abko ni jökrä käkwe tuadi.

o 13.15 *tädre jubti käin.* Ju nitre israelitare abko kiare bti käin, aisete nuäre dikakrä bti ta.

²⁷Angwane tikwe angeletre juandi, kākwe ni dianinkä jen jakrä ükadikrö jökrä ketetibe. Ni dianinkä jen jakrä nünanka nindrini, kä driri, sekri, nekri abko ükadikrö jökrä kwe.

²⁸Bti Jesukwe niebareta mda:

Mdakäre abko, higokrie btä kukweta nakenkä ño, yebtä munkwe ja töitika abko krörö: Higo küdeta niren mräre mda amne käta nebe mräre btä arato angwane, kä töre tärä kite nüke ja ken abko munta gaen, ²⁹ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkä jökrä mun okwäbti angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo nükerate ja ken jukwebtä abko rabara gare munye. ³⁰Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre nünanka kä nebtä ngämi krüte jökrä, ye känenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikä jökrä. ³¹Mdakäre abko, kä käinta se btä kä temen ne abko Ngöbökwe gadikä jökrä, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kärekäre.

³²Akwa ti jatadreta köbö mdente amne ñänä okwä nuäi ti jatadreta ye abko gare ñakare jire chi ni mda mdaye, angele kä käinbti ie gare ñakare amne Ngöbö Odei ie gare ñakare arato, akwa Ngöbö ni Rün aibe ie tä gare kaibe.

³³Ye kwrere arato, ti jatadita ñongwane gare ñakare munye. Mden kisete, munkwe ja mika juto käre ti ngibiare ngäbti amne munkwe blita käre Ngöböbe, ³⁴ñobtä ñan angwane ti näinta, bti ti jatadita, ye abko rakadikä ño ti bike bä mike krörö munye: Ni iti jatani yäke mente kä mdabti kākwe sribikä kwekwe mikaninte ju ngibiare jakrä, bti sribi biani jene jene kwe ietre angwane, jukwe ngibiaka abko ie ju ngibiamna kuin kwe jakrä. Ni ye namani niara ngibiare ngäbti.

³⁵Ye kwrere abko, ti ju bkänkä kwrere käta mun mikete, aisete munkwe mokre jabti ti ngibiakäre ngäbti, ñobtä ñan angwane mun Dänkien ju bkänkä rükadita dere ya, kä ruäre ya, kä ngwen ja ken dekä ya o kä ngwenbti dekä ya, ñongwane abko gare ñakare jire chi munye. ³⁶Ye mden kisete, nane batibe ti jatadreta ñongwane abko, ie mun kwan jäme ngwarbe, mden känenkri munkwe ti ngibia ngäbti käre. ³⁷Munkwe ti ngibia ngäbti tita niere munye, ye ñan mun aibeye tita niere amne ni jökrä kākwe ti ngibiadre ngäbti abkokäre tita niere munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe
(Mateo 26.1-5; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

14 ¹Yebti Pascua^p köböi namanina köböbube. Pascua köböi angwane abko bieta Te Lebadura Ñakare Bante kweta nämane Ngöbö

p 14.1 Pascua. Nitre israelita kākwe Pascua köböi mikani ütiäte, ñobtä ñan angwane kira nämane ngite kä Egiptote angwane, Ngöböke tikaninte Pascua köböibtä. Pascua abko käta “niken bäre ta” niere. Köbö yebtä angele ni kämikaka nikani nitre israelita bäre ta amne kämikani ñakare kwe, aisete Ngöböke köbö Pascua mikamna ütiäte nitre israelitaye.

mikakäre ütiäte nämane bämän krati angwane, ye känenkri ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre abko käkwe Jesu kadre ngite müre ketadre ño tiebe abko namanintre ngibiaretari kisere. ²Akwa nane ni kwati krübäte nämane Jerusalén Pascua köböikrä käkwe rüdre bentre Jesu dokwäre, aisete Pascua näire ñan nuendre, niaratre namani niere.

Meri iti käkwe ñö rä bäne kekani Jesubti

(Mateo 26.6-13; Juan 12.1-8)

³Kä ye ngwane abko, Jesu nämane Betaniate tākānintbe mesabtä mröre ni kädian nämane Simón kanti. Jesu ngāmi Simón ye miketa kuinta, känenkri kädian nämane lebroso arato abko kanti Jesu nämane. Angwane batibe meri nukani iti ñö rä bäne ütiäte kri kädian nämane nardo ngwena jä bä ngwen kädianta alabastro dātebare boteare te. Nardo ye abko ñan nämane mritani jire ñöbe abko meri ye jatani ngwena. Meri ye abko käkwe ñö rä bäne jue tikani, bti kekani kwe Jesu dokwābti se kwrere. ⁴Yebtä ni nämane siba gwi abko ruäre moto namani romon. Abtä namani niere jae kwārikwāri: ¿Se ñöbtä meri se tä ñö rä bäne ütiäte kri iente ngwarbe se? ⁵Ngwian ganainta bäsi kä kwati jire näre, btä ñö rä bäne se rürümoindre, bti ni bobre bobre die mikadre bä amarebti ininte ngwarbe kwe se, namanintre niere kore jae kwārikwāri meri yebtä, bti namani ngren ngren bti.

⁶Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ñan meri ne nika. ¿Se ñöbtä abko mun nibi nike krübäte dikaro? Meri ne käkwe jändrän kuin nuni tikrä, ⁷ñöbtä ñan angwane nitre bobre bobre tädi käre mun ngätäite nete, ye abko mun tö rabadre die mikai ñongwane, erere munkwe die mikadre; akwa ti abko ñan tädi käre käre munbe nete. ⁸Ne aisete jändrän kuin rabadre bare tikrä meri neye, erere nuni kwe tikrä, ñöbtä ñan angwane ñö rä bäne kiri kwe ti ngrabare, yebti abko ti miri juto biare kwe doboi mikadre. ⁹Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kukwe kuin tibtä ye kädriedi mdente mdente erere, ye kanti meri ne käkwe jändrän kuin nuni tikrä mtare ne kädriedi arato, aisete jändrän kuin nuni meri nekwe, yebtä rükadita töre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Judakwe Jesu kitani ngise

(Mateo 26.14-16; Lucas 22.3-6)

¹⁰Yebti, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre abko käkwe Jesu kadre ngite müre ketadre ño tiebe abko namanintre ngibiaretari kisere. Ye ngwane ni ni jätäbti nibu ja töitikaka Jesube abko iti kädian nämane Judas Iscariote abko nikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kanti

Jesu kitakäre ngise ietre. ¹¹Judas nikani Jesu kite ngise gani kwetre angwane, kä namani nuäre btätre, käkwe ngwian bian braibare Judaye, bti Judas nikani. Ye ngwane Judas namani kä kuin ngibiare kisere jae, Jesu kitakäre ngise.

Jesukwe mröbare mrä nitre ja töitikaka benbe

(Mateo 26.17-29; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

¹²Abti bämän krati lebadura ñakare bante kweta nämane Ngöbö mikakäre ütiäte jae, ye köböi nükaninta kena. Köbö ye näire kordero kämika nämane kwetadre Pascua köböite angwane, nitre ja töitikaka Jesube käkwe niebare ie:

¿Mrö kwetadre Bieta Pascuakrä ye abko nunkwe sribedre mdente makrä, ie ma tö nibi? niebare kwetre Jesuye.

¹³Abtä nitre nibu ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe niebare:

Mun nän juta Jerusalén sete. Ye kánti ni brare tädi iti ñö ngwena kantrate abko rükadi ngätäi munbe ji ngrabare. Ni ye rika mdente gwä, kánti mun rika. ¹⁴Mun rika nebe gwi angwane, munkwe nie krörö ju bkänkäye: Dirikäkwe mrö Pascua köböikrä kwetadi nitre ja töitikaka benbe abkokrä käta ükaninte mdente, ngwiantarimna kwe, munkwe nie kore ie. ¹⁵Angwane ju mikani bobu jabti käin, te kä tädira ükaninte biare mrökrä, kánti mun jänäin kwe. Ye kánti munkwe mrö sribe biare nunkrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁶Erere bkänä, nitre nibu ja töitikaka nikani, namani jutate Jerusalén angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, erere kwani ietre, kánti mrö sribebare kwetre kwetadre Pascuate. ¹⁷Yebti kä jatanina diore dere angwane, Jesu nikani mröre mda nitre ja töitikaka benbe. ¹⁸Nämane mröre angwane, niebare kwe ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Mun mrökä tibe ketetibe, ne ngätäite nita iti käkwe ti kitadi ngise ti rüeye gare kuin tie, niebare Jesukwe.

¹⁹Abtä nitre ja töitikaka ben namani ulire jökrä batibe, kä namani niere itire itire ja täritäri Jesuye:

¿Tikwe nuendi ya gwari? namani ngwentari itire itire Jesuye.

²⁰Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ni jätäbti nibu, ye ngätäite nita iti käta ban mike tibo gwaire tibe blato kwatibe te, ye abko käkwe ti kitadi ngise. ²¹Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo abko müre ketadi ño, ye tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere rakadikä. ¡Akwa ni ti kitaka ngise abko ñan bobre jakän ya! Ni ye nin däredre näre abko därebare, niebare Jesukwe ietre.

²²Yebti nämane mröre jökrä angwane, Jesukwe ban diani kunti kisete, käkwe kuin niebare btä Ngöböye, bti ötaninbtä kwe, bti biani kwe nitre ja töitikaka benye, käkwe niebare ietre:

Ban ne abko ti ngätä ara. Ne kaen ngäbti munkwe, bti munkwe kweta, niebare kwe ietre.

²³Bti uba döi nämane basote abko Jesukwe diani kisete, bti kuin niebare btä kwe Ngöböye, bti biani kwe ietre. Niaratre jökrä käkwe ñani, ²⁴bti Jesukwe niebare ietre:

Uba döi ne abko ti däre tikwe ara amne Ngöbökwé kukwe ükadite btin munbe ye abko rabadı bare täte jökrä ti däre nebti. Erere arato, ti däre rimiadite ni kwati kräke. ²⁵Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöböta gobrane ye kanti tikwe uba döi btin ñadita, akwa ti ngämi ñaen yete, känenkri tikwe ñan ñadreta jire chi abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(*Mateo 26.30-35; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38*)

²⁶Yebti Jesu btä nitre ja töitikaka ben käkwe ka Salmobtä niebare ünän, bti nikanintre Ngıtio Olibobti. ²⁷Angwane Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Mun jökrä gitiadi iti iti kwäräkwärä tibtä mentokwäre gare kuin tie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö, käta ti bä mike obeja ngibiaka kwrere amne mun abko obeja tikwe kwrere:

Tikwe obeja ngibiaka kämikadi angwane, obeja kwe abko gitiadi kratikrati kwäräkwärä,

Zacarías 13.7

abko Ngöbö Kukwei tä niere kore munbtä.

²⁸Akwa ti müre ketadi, bti ti rükadita nire angwane, ti näin mun ngäbti Galilea, kanti ni rabadita ketetibe jökrä, niebare Jesukwe.

²⁹Abtä Pedro abko käkwe niebare mda Jesuye:

Ni jökrä käkwe ñan tödekadre mabti abko gitiadi, akwa ti abko ñan gitiadre jire chi mabtä, niebare kwe ie.

³⁰Jesukwe niebare mda Pedroye:

Mtare deo, antlan ngämi ngwäne bobu, känenkri ma reketaka tibe abko makwe rükandite bämä jire abko ti tö nibi niei metre mae, niebare kwe Pedroye.

³¹Akwa Pedro abko namani ja kwete janknu Jesube, kä namani niere:

Ti müre ketadre siba mabe akwa ti reketaka mabe, tikwe ñan rükandrete jire chi, Pedro namani niere.

Erere ni mda mda ja töitikaka Jesube namani niere gwaire jökrä Jesuye.

Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemanı
(*Mateo 26.36-46; Lucas 22.39-46*)

³²Yebti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikani nebe käkä Getsemanı kanti angwane, Jesukwe niebare ietre:

Täke temen yete munkwe. Ti bike niken blite Ngöböbe, niebare kwe ietre.

³³Yebti Pedro, Santiago btä Juan aibe ngwiani kwe jabe. Angwane Jesu moto jatani ulire amne moto namani bete krübäte ja jiebti, ³⁴käkwe niebare nitre ja töitikaka ben nimä yeye:

Ti moto nibi ulire krübäte dikaro tie, aisete ti kebera krüte nibi ruen tie, aisete mun raba ti ngibiare nete, akwa munkwe ja ngwätei siba tibe amne munkwe ñan kibia, niebare kwe ietre.

³⁵Ye btäräbe Jesu nikani bä mente temen se kwrere, kánti namani kitanintbe ngwärrere timonkwäre temen angwane, niara müre ketadre ye abko Ngöböke diandre niarabti ta abko btä blitabare krörö kwe Ngöböbe:

³⁶Tata tikwe, ma raba jändrän jökrä nuene, aisete tikwe ja tare nikadre, bti ti müre ketadre, ye ma tö diain ti bäre angwane, makwe dian ti bäre. Akwa ma tö dreye tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböye.

³⁷Bti nitre mikaninte nimä kwe ja ngibiare, kánti nikaninta angwane, nämane kibien kuin jökrä, btä namaninta angwane, niebare kwe Pedroye: ¿Ñänä okwä kratibe abko te kä ñan nü mae ja ngwätäre blitakäre Ngöböbe ya? niebare kwe ie.

³⁸Bti niebareta kwe ietre:

Diablu jatadi mun nuente ja käne, ye ngwane munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe ja ngwäte amne munkwe blita jakrä Ngöböbe, ñobtä ñan angwane mun töi abko tä biare jändrän kuin nuene, akwa mun di ñakare, aisete munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

³⁹Yebti Jesu nikani bliteta bobukäre Ngöböbe angwane, ño niebare käne kwe Ngöböye, ye arabe nikani niereta ja täritäri bobukäre. ⁴⁰Yebti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kánti Jesu nikaninta angwane, namani kibien kuin jökrä, ñobtä ñan angwane köbö namani krübäte ietre, aisete okwä kwata namani neketekäbe jabtä köbö kisete, btä Jesu namaninta angwane, ño niedre kwetre Jesuye ñan namani nuke gare ietre.

⁴¹Yebti Jesu nikaninta bämäkäre bliteta Ngöböbe. Blitabareta kwe Ngöböbe, bti jatani nuketa angwane, niebare kwe ietre:

¿Mun tä kibien amne mun tä jadüke janknu ya? Munkwe kibianirira dbe. Nitre kukwe kämekäme nuenkä abko kisete ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise ye abko käi nüra, ⁴²aisete ni ti kitaka ngise tiebe ti rüeye abko nukera tibtä, aisete näin krö, bränta, niebare Jesukwe ietre.

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴³Jesu nämane blite kore, ye btäräbe ni ja töitikaka ben ni jätäbti nibu, ye ngätäite ni iti kädian nämane Judas Iscariote ye ara jatani

nüke Jesu kánti. Judas ye abko nämane näin ni kwati jie ngwena. Nitre jatani Judabe ye abko nämane näin ngitra ngwena kisete amne ruäre abko nämane näin krito ngwena kisete. Nitre ye abko nämane näin nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kábtí amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikátre ye kábtí amne nitre unbre ji dokwáte kábtí arato. ⁴⁴Angwane Judas, Jesu kitaka ngise ye abko kákwe nitre tói dianina kákwe niebare ietre:

Nire demain tikwe mun okwábtí ye abko Jesu ara, aisete munkwe niara ye ka ngite. Mun rika ngwena, niebare kwe ietre.

⁴⁵Ye erere bkänä, Judas jatani nüke, ye btärábe nikani Jesu kánti, kákwe niebare krörö ie:

¡Diriká! niebare kwe.

Bti Jesu demainbare kwe. ⁴⁶Angwane nitre jatani Jesu rüere ye kákwe krötani Jesu ken, nakwani btä, kákwe kani ngite. ⁴⁷Ye btärábe ni ja tóitíkaka Jesube nämane iti kákwe ngitra dianinká kwatate, bti ni klabore ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe ye olo tikaninká ta kwe ie. ⁴⁸Yebti nitre nikani Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe niebare krörö:

¿Ñóbtä abko bási ni goká kri krübáte rüere ngitra játa niken amne krito játa niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakáre ngite ye? ⁴⁹Káre köbö kwatirekwatire tita dirire ju blitakrá Ngöböbe kántita temen mun ngátáite, akwa mun ñakare ti kaen ngite. Akwa dre dre rakadreká tibtä tá tikani mekera Ngöbö Kukweibtä abko erere rabadre bare tibtä, abkokáre munta ti kaen ngite mtare, niebare Jesukwe.

⁵⁰Jesukwe ñákábare kore, ye btärábe nitre ja tóitíkaka ben kákwe ká mikaninká batibe jökrá btä amne ngitiani iti iti kwärákwärá amne niaratre kákwe Jesu mikaninte kaibe rüeye.

⁵¹Jesu jänikani angwane abko, ni bati nämane näin ja mrianinte dán aibe te abko nikani siba Jesu jiebtí. Ni ye gani Jesu rüekwe angwane neketaninte ietre, ⁵²akwa niarakwe dán jabtä tikanintbe, bti ngitiani bütiere.

Jesu jänikani Sanedrin ngwärekrei

(Mateo 26.57-68; Lucas 22.54-55,63-71; Juan 18.12-14,19-24)

⁵³Angwane Jesu jänikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien gwiriete. Jänamani angwane, ni blitaka ni mda mda diäre dänkientre kákwe ja úkaninkró, btä nitre unbre ji dokwáte kákwe ja úkaninkró. Arato Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikátre nükani ja úkekrö bentre. ⁵⁴Jesu jänikani angwane, Pedro abko jatani bá mente temen siba Jesu jiebtí. Yebti nikani nebe ju báre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye kánti. Pedro nikani siba ki teri angwane, guardia ju blitakrá Ngöböbe ngibiabtiká námáne tákánintbe, ye kánti Pedro namani tákánintbe siba ñukwábtä, ñukwá tráse.

⁵⁵ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankientre amne nitre sribikä Sanedrinbe namani kukwe känene Jesu rüere Jesu kitakäre ngise müre ketadre. Akwa kukwe era erere ñan namani kwen ietre Jesu rüere, ⁵⁶ ñobtä ñan angwane ni kwati namani kukwe ngwarbebe niere Jesu rüere, aisete ja kukwei ñan namani nükebti gwaire jökrä ietre.

⁵⁷ Yebtä ni ruäre käkwe kukwe känäbare ngwarbe mda Jesu kitakrä ngise bäri abko namani niere krörö:

⁵⁸ Ju blitakrä Ngöböbe mikani ni kä nebtäkwe, se abko tikwe juandi ngwarbe jökrä, abti köbömäkäre angwane, tikwe ju mdara jire mikadita täte, akwa ñan ni kä nebtäkwe mikadi, nieba kwe nun okwäbti, niebare kwetre Jesu rüere.

⁵⁹ Kukwe känäbare ngwarbe kwetre ni ngökakrä Jesu rüere, akwa ñan namani nükebti gwaire jökrä ietre.

⁶⁰ Yebtä abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien nukani dikekä krö ni jökrä ngätäite, käkwe niebare Jesuye:

¿Kukwe nie nibi ma rüere, se ño metre amarebti ma nibi kwekbe jirekäbe ye? niebare kwe Jesuye.

⁶¹ Akwa Jesukwe nin ñäkäbare käre, namani kwekbe jirekäbe. Abtä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien käkwe niebareta bobukäre Jesuye:

¿Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara ya amne ma abko Ngöbö Kri Odei ara ya? niebare kwe Jesuye.

⁶² Jesukwe niebare mda ie:

Jän. Ti abko niara ara amne kä bäri ütiäte kri Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä ye küde ruenkri munkwe Ni Kä Nebtä Ngobo tuadi tākänintbe. Erere arato, jatadita mütäbti käinta sete angwane munkwe tuadi, niebare Jesukwe.

⁶³ Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien ye moto namani romon, käkwe dän ngianinkä seen jabtä romone, käkwe niebare krörö:

¿Tä ñäke kore, se abko ni mda mda käkwe niara kitadre ngise amne batibe ngite, nikwe niedre ya? ⁶⁴ Ñakare, ñobtä ñan angwane niarakwe ñäri tare Ngöbö rüere, ye nunkwe kukwe nurira ñan ñan, aisete munkwe töbikadi ño mda kräke, niebare kwe.

Ni jökrä käkwe niebare:

Niara ngite, aisete müre ketadre, namanintre niere gwaire jökrä.

⁶⁵ Ye ngwane ni ruäre namani käli kite Jesubtä. Ni ruäre abko namani dän kukwän mäke Jesu okwäbti, bti namani mete, namani mete, bti namani niere ie:

Ma Ngöbö Odei mata niere, aisete nirekwe ma miti, niere metre nunye, namani niere ie.

Angwane guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä abko namani Jesu mete arato.

Pedro kákwe Jesu rúkaninte

(Mateo 26.69-75; Lucas 22.54-62; Juan 18.15-18,25-29)

⁶⁶Jesu námáne gwi Sanedrin ngwärekrei angwane, Pedro abko námáne ju bäre ngüsürta temen angwane, ni merire iti sribikä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe abko jatani angwane, ⁶⁷Pedro námáne tákänintbe ñukwäbtä ñukwä träse, btä meri ye okwä namani, mikani ñäräre kuin kwe, bti niebare kwe ie:

Jesu Nazarebo se ben ma námáne dikekä siba arato, niebare kwe ie.

⁶⁸Angwane Pedrokwe ja rúkaninte, kákwe niebare mda ie:

Ni kädianta makwe, ye gare ñakare jire chi tie, aisete mata blite drebtä, ye ñan nebe nuke gare tie, niebare kwe.

Bti naninkrö, nikani jukwebtä angwane, btäräbe antlankwe ngwänänbare.

⁶⁹Bä raire erere, meri sribikä ye arabe jataninta angwane, okwä namaninta Pedrobtä bobukäre angwane, namani niere ni mda mdaye:

Ni noko reketaka Jesube arato se, namani niere.

⁷⁰Akwa Pedrokwe ja rúkaninteta.

Bti bä raire erere angwane, nitre námáne yete kä namani niere Pedroye:

Ma Galileabo, ñobtä ñan angwane ma blite niaratre kwrere, bä amarebti rä jire mata nekete ñakare Jesube, ma nibi niere yere, namanintre niere ie.

⁷¹Angwane Pedrokwe ja kukwei bianinta amne niarakwe ñan kukwe niedre metre ne ngwane, Ngöbökwé ngürün mikadre btä namani niere, kákwe niebare mda:

Ni kádekata Jesu munkwe, ni ye abko gare ñakare jire chi tie, niebareta kwe.

⁷²Ye btäräbe antlankwe ngwänänbare bobukäre angwane, Jesukwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nukaninta töre ie: antlan ngämi ngwáne bobu, känenkri makwe ti rükandite bämä jire, niebare Jesukwe ie, ye nukaninta töre ie angwane, niara moto nótaninte, kákwe ja müaibare kri.

Jesu jänikani ngite Pilato ngwärekrei

(Mateo 27.1-2,11-14; Lucas 23.1-5; Juan 18.28-38)

15 ¹Kä nükani ngwen dekä angwane, nitre sribikä Sanedrinbe amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre, nitre unbre ji dokwäte btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre kákwe ja úkaninkrö ketetibe jökrä mda, kákwe Jesu makätemnabare, bti jänikani ngite Pilato ngwärekrei kwetre. ²Angwane Pilatokwe niebare ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe Jesuye.

Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

³Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani kukwe niere bätäkä ngwarbe Jesu rüere kitakrä ngise. ⁴Abtä Pilatokwe niebareta Jesuye:

Kukwe keta kabre, btä ma ngite nie nibi ma rüere. ¿Se ñobtä abko ma nibi kwekbe dikaro yere? niebareta Pilatokwe Jesuye.

⁵Akwa Jesu namani kwekbe janknu, nin ñäkäbare jire chi kwe Pilato käre. Jesu ñan tö namani rabai tikaninte namani tuen Pilatoye, aisete Pilato ñan töi namani krütare mda Jesubtä.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Mateo 27.15-31; Lucas 23.13-25; Juan 18.38—19.16)

⁶Kä kwatirekwatire bieta Pascua näire ni ngite ngätäite nire tikadrete Pilatokwe, kärä nämane ie abko erere nämane tikete ⁷abko erere ye näire ni kädian nämane Barrabás abko nämane ngite ni mda mdabe. Ni ye abko nämane ja rüere gobran romanobobe angwane, ni müre ketani kwe abtä nämane ngite. ⁸Ye gwane ni nükani kwati niere Pilatoye:

Käre mata ni ngite tikete iti kä kwatirekwatire. Ye kwrere makwe ni ngite tikadrete iti abko nun nibi ribere mae, niebare kwetre ie.

⁹Pilatokwe niebare mda ietre:

¿Jrei nitre israelitakwe ye tikadrete tikwe abko ie mun tö nibi ya? niebare kwe ietre.

¹⁰Pilato abko käkwe niebare kore, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani mokrere Jesube, abtä kitani ngite kwetre abko ganina Pilatokwe btätre, aisete niebare kore kwe. ¹¹Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani ni jökrä töi den jakri abko käkwe Barrabás tikatemna abkokäre. ¹²Akwa Pilato tö namani Jesu tikaite, käkwe niebare mda ietre:

¿Jrei nitre israelitakwe nieta munkwe, sebtä abko tikwe dre nuendre, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe ietre.

¹³Jötrö ngwarbe ni jökrä namani ngrente, kä namani niere Pilatoye:

¡Müre kete krusobtä! namanintre niere gwaire jökrä.

¹⁴Abtä Pilatokwe niebareta mda ietre:

¿Drebtä ni nekwe ja mikani ngite amarebti, mun nibi müre ketamna krusobtä tie yere? niebare Pilatokwe ietre.

Yebtä namani ngrente bäri jume mda, kä namani niere:

¡Müre kete krusobtä, müre kete krusobtä! namanintre niere Pilatoye.

¹⁵Akwa Pilato tö namani ni jökrä moto mikai nuäre, aisete Barrabás tikaninte kwe, akwa Jesu abko kwata metamna köbti kwe amne biani kwe rükä romanoboye müre ketadre krusobtä.

¹⁶Nitre rükä nikani Jesu ngwena mda ju gobrankwe ye kánti. (Kä ye abko kädian nämane pretorio). Angwane nitre rükä käkwe ja úkaninkrö

jökrä ketetibe Jesu mikakäre yakrä jae, ¹⁷käkwe dän bä tain kita nämane jabtä jreikwe, ye kwrere kitani Jesubtä, bti jrei kri käkwe korona kitadre ja dokwäbti, ye kwrere kri tukwä krübäte sribebare koronare kwetre, bti mikani Jesu dokwäbti kwetre. ¹⁸Yebti namanintre Jesu mike yakrä jae, kä namani niere:

¡Ma jrei nitre israelitakwe, nunta ma mike ütiäte kri mtare! namani niere kore Jesuye.

¹⁹Bti nikanintre Jesu mete dokwäte ta kritobti, nikani käli kite Jesubtä, bti nierare namanintre nebe ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekrei.

²⁰Jesu mikani yakrä kore kwetre jae, bti dän bä tain drüne ye tikaninteta Jesubtä kwetre, bti dän Jesukwe ara kitaninta btä kwetre. Yebti nikanintre Jesu ngwena müre ketadre krusobtä.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

²¹Jesu jänikani kwetre angwane, ni iti kädian nämane Simón abko Alejandro btä Rufo rün Cirenebo nämane Jerusalén bäre, jataninante, nükani ngätäi bentre angwane, kruso btä Jesu müre ketadre abko nitre rükä romanobo käkwe Simón mikani ngwena Jesukrä. ²²Bti nikanintre nebe kākä Gólgota kánti. Kä Gólgota ye abko “Ni dokwä kroko käi” nieta abko kánti nikanintre nebe Jesube. ²³Angwane krikä kwaka kädianta mirra mritani uba döibe mni mni biani ñadre kwetre Jesuye, akwa Jesukwe ñan kani ngäbti. ²⁴Ye btäräbe nitre rükä romanobo käkwe Jesu metani krusobtä, bti tö namanintre dän Jesukwe ñäkäitbe jabti, käkwe ja gani dän yebtä.

²⁵Ñänä okwä krä ökän näre dekä angwane, Jesu metani krusobtä nitre rükäkwe. ²⁶Angwane “NI NE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE,” tikani kore kri kukwänbtä metani Jesu dokwä kánti käin krusobtä. Ye abko ñobtä Jesu nämane ja ngie nuen krusobtä gadre abkokäre. ²⁷Jesu metani krusobtä angwane, nitre gokä metani nibu krusobtä käin arato niarabe gwaire. Iti mikani niara küde ruenkri amne iti mikani niara küde ngeberekri. ²⁸[Ne abko nämane tikani krörö kira Ngöbö Kukweibtä,

Ni kämekäme ngätäite niarakwe ja ngie nuadi siba, nämane tikani abko erere namani bare kore.]^q

²⁹Angwane nire nire namani kite dikekä Jesu bäre, kä namani dokwä ngrüketbe ñäkäre kwärä Jesuye, Jesu mikakäre ngwarbe jae, kä namanintre niere ie:

¡Jan jan! Ju blitakrä Ngöböbe se makwe juandi ngwarbe abti köbömäkäre makwe mikadreta täte jökrä, makwe niebare, ³⁰aisete ja denkä au mento krusobtä yete, bti ma jatata timon, namanintre niere Jesuye.

q 15.28 Versículo 28 abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

³¹Ye erere arato, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre namani Jesu mike yakrä jae, aisete namanintre niere kwrere arato jae kwärikwäri Jesubtä:

Ni mda mda dianintari kwe, ¿se ñobtä abko ñan nebe ja dentari au se? ³²¡Ni se Ni Dianinkä Ngöböke mikadre jrei nitre israelitakwe nieta kwe jabtä, aisete ja diandrekä au krusobtä mento kwe sete angwane, nunkwe mikadi ütiäte jae! namanintre niere kore jae kwärikwäri.

Ye kwrere arato, ni nämane nibu ja tare nike krusobtä käin Jesube gwaire, ye namani Jesu mike yakrä jae siba.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

³³Bti ñänä nükani ruäre käin angwane, kä ngidianinte mda. Kä namani iko jökrä temen. Kä namani iko nebebe ñänä okwä krämä dere. ³⁴Ñänä okwä krämä nükani, ye btäräbe Jesukwe ngratebare kri ja dibti krörö: Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? niebare kwe. (Ne abko: Ngöbö tikwe, Ngöbö tikwe, ¿ñobtä makwe kä mirikä tibtä jakän amarebti yere? nieta.) Abko mden niebare Jesukwe.

³⁵Jesukwe ñäkäbare kore, ye abko nitre ruäre nämane yete käkwe kukwe nuani angwane, namanintre niere:

¿Ñan tä ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías kärere jabtä, ja die mikakäre ya? namanintre niere kore.

Niebare kore kwe, ñobtä ñan angwane Jesukwe “Eloi” niebare angwane, namani ruen “Elías” kwrere ietre aisete.

³⁶Ye btäräbe, ni nämane yete, ngätäite ni nikani betekä iti, käkwe jändrän dän kukwän kwrere kä dianta esponja abko mritaninkä uba ñöi dimente, bti mäkäninte kwe nörä kräbtä, jatani ben, biani kwe ñadre tomnane Jesuye. Bti ni ye käkwe niebare:

Tuemetre yete. Elías rükadi den timon krusobtä yete ni okwäbti ya, ari ngibiaretari, niebare kwe.

³⁷Akwa Jesu abko käkwe ngratebare bäri kri ja dibti mda, btäräbe krütani. ³⁸Jesu krütani, ye btäräbe dän ngutu ngetbo, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane ñäkänintbe abko nianinkä kumu käin nükebe temen.

³⁹Jesukwe ngratebare, bti krütani ño nitre rükä dänkien romanobo okwäbti. Abtä niebare mda kwe:

Ni ne abko Ngöbö Odei era metre bkänä, niebare kwe.

⁴⁰Ye ngwane, ni merire merire nämane ruäre, namani bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä siba. Nitre merire nämane, ye ngätäite María Magdalabo nämane, btä José btä Santiago bäri bati meye María nämane, arato Salomé nämane. ⁴¹Meri ye abko, Jesu nämane nüne Galilea angwane nämane nekete ben angwane, nämane niara die mike. Ye ngwane meri mda mda nämane kwati siba abko nämane nekete Jesube,

aisete nikani gwaire Jesube nebe Jerusalén. Meri ye abko nämane siba okwä Jesubtä.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁴²Ye ngwane abko, köbö jadükakrä känenkri, ni jökrä nämane sribi nuene biare jakrä jadüka mäträ, aisete kä jatani dere angwane, ⁴³José Arimateabo abko ie ja nükani töre, nikani Pilato kánti, kákwe Jesu ngwäkä käräbare ie. José Arimateabo abko ni ütiäte kri sribikä siba Sanedrinbe. Ni ye abko, Ngöbö rükadre gobrane ni kwe ngätäite diribare Jesukwe nämane ngibiare kisere arato, aisete nikani Jesu ngwäkä kärere Pilatoye. ⁴⁴Josékwe Jesu ngwäkä käräbare Pilatoye angwane, Pilatokwe ja ngwiani nikenkä, ñobtä ñan angwane Jesu krütani jötrö krübäte, kákwe ni rükä romanobo dänkien käräbare iti, bti Jesu krütanina bkänä abko ngwianintari kwe ie. ⁴⁵Nitre rükä dänkien kákwe Jesu krütanina bkänä niebare Pilatoye angwane, batibe Pilatokwe Jesu ngwäkä biamna Joséye. ⁴⁶José kákwe dän bäri ütiäte kädianta lino kökani, bti Jesu ngwäkä krusobtä käin diani timon, mrianinte kwe dante, bti kä muanina biare jäkwatate ni doboi mikakrä, te Jesu doboi mikani kwe, bti jä kri münaninkä kwe abko mikani kä mkä juere kwe Jesu doboibti. ⁴⁷Angwane María Magdalabo btä María, José meye, nikani siba, okwäbti Jesu doboi mikani.

Jesu nükaninta nire

(Mateo 28.1-10; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

16 ¹Yebti köbö jadükakrä nikanina ta angwane, María Magdalabo, María Santiago meye, btä Salomé kákwe jändrän rä mane kökani mda mikadre Jesu ngwäkä ngrabare. ²Abti ñänä jatani gökökä krire käin bämänte dekä angwane, nükanintre mda Jesu doboibti jändrän rä mane mikakäre ngrabare. ³Nikanina nebe ja ken doboibti angwane, nikani niere jae kwärikwäri:

¿Jä kri dikaro mikani doboibti ye, nirekwe mikadikä mento nie amarebti yere? namani niere kore jae ji ngrabare.

⁴Namanina kánti angwane, nikrabare kwetre angwane, jä kri abko ñakare täte kä mkäbti amne kä mkäbe tökare se kwrere, btä okwä namanintre. ⁵Bti nikanintre nikrenkä nguse kä mkäte angwane, ni bati btä dän nga ngwen bürere abko angele aibe nämane täkänintbe niaratre küde ruenkri, btä okwä namani angwane nekwetaninkä ni yebtä. ⁶Akwa angelekwe niebare nitre merire yeye:

Mun ñan rekwetaka tibtä. Jesu Nazarebo müre ketani krusobtä, doboi mikani nete abko munta näin tuenta kánti, ye gare kuin tie, akwa Jesu ye nürate nire, aisete ñakare nete amne kä mkä be nebe tökare niara täbti,

mun jakwe tuen. ⁷Mun rikata, kákwe nie krörö nitre ja töitikaka Jesube yeye btä Pedroye: Jesu nürate nire, bike niken Galilea ja ükärökäreta ketetibe munbe, kánti munkwe ja tuadita ben, niebare kwe munye ye kwrere, munkwe nie kore ietre, niebare angelekwe nitre merire yeye.

⁸Yebti nitre merire nimä ye nikaninta angwane, nikani betekä ngitietia dobobti mentokwäre, ñobtä ñan angwane nekwetaninkä krübäte. Moto namani bete tükü tükü. Mden kisete namanintre grükekä jökrä ngrabare angwane, kä jürä namani krübäte dikaro btäre, aisete kukwe nakaninkä ño ño nin niebare jire chi kwetre ni mda mdaye abko kukwe nakaninkä kore Jesubtä. Ne abko kore.

Jesukwe ja mikaninta tuadre María Magdalaboye

⁹Bämänte dekä, Jesu nükaninta nire angwane, María Magdalabo, btä üai käme nämane krä kükü juanintari Jesukwe, ye ara jire, ie ja mikani tuare käne Jesukwe. ¹⁰Yebti nitre ja töitikaka Jesube nämane diäne müen abko, ie Jesu nükaninta nire, María jananbare niere. ¹¹Jesu nükaninta nire jakwe tuani niebare Mariakwe, akwa María nämane blite ngwarbe namanintre nütüre btä, aisete ñan kukwei mikani era kwetre.

Nitre nibu ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe ja mikaninta tuadre

¹²Abti ni nibu ja töitikaka Jesube nikani juta Jerusalén bäre mento angwane, batibe Jesukwe ja bä kwitani jene, kákwe ja mikani tuare ietre ji ngrabare, ¹³bti nikani mda, kákwe niebare nitre ja töitikaka Jesube mda mda yeye, akwa ñan kukwe mikani era kwetre arato.

Jesukwe sribi biani nitre ja töitikaka benye

¹⁴Abti nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti iti nämane mröre angwane, batibe Jesu nükanini ja mike tuare ietre. Akwa Jesu nükaninta nire, ye ni tuakatuaka kákwe niebare nitre ja töitikaka ben yeye abko ñan kukwei kani ngäbti jire chi kwetre, yebtä Jesukwe ñäkäbare ietre.

¹⁵Bti Jesukwe niebare mda ietre:

Kukwe kuin tibtä, ye mun rika mike gare kä ketareketare temen.

¹⁶Munkwe kukwe ye mikadi gare, ye nire nire kákwe kadi ngäbti angwane, ja ngökadi ñöte kwe ti käbti, ni ye abko Ngöbökwe dianditari, akwa nire nire kákwe ñan kukwe ye kadre ngäbti abko ñan diandretari kwe, akwa Ngöbökwe mikadi ja tare nike kri.

¹⁷Angwane, nitre tödekaka tibti abko kákwe jändrän nuendi krörö ti diebti: Üai käme juanditari mento nibtä kwe, ni kukwei jenena gare ñakare ietre abko bti blitadi kwe Ngöbö Üai köböire. ¹⁸Nane tbi krübäte diandre kisete kwe, arato nane kräkä krübäte ni kämikakrä ñadre kwe, akwa ñan jraindre kisete. Mräkäre abko, ni bren bren bti kise mikadi kwe abko rabadita quinta ti diebti. Ye abko, nitre tödekaka tibti, ie kukwe rabadi bare kore. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesu nikaninta kä käinbti

¹⁹Ni Dänkien Jesu käkwe blitabare ünän kore nitre ja töitikaka benbe, bti Ngöbökwe kaninkä käin, nikani ben kä käinbti, kanti mikani takäninte kwe ja küde ruenkri. Ye kwrere mikani bäri ütiäte kwe jae.
²⁰Abti nitre ja töitikaka Jesube abko nikani mda kä ketareketare te. Kukwe kuin nuenbare Jesukwe abko nikanintre mike gare ni jökräye. Angwane jändrän ñan rabadre bare ja di jenbti abko namani nebe bare ietre Jesu diebti, niaratre kukwei rabadre era ni mda mdakrä, abkokäre ni Dänkien Jesu namani die mike kore abko kukwe nakaninkä kore Jesubtä. Ne ngörä.'

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Lucakwe

Lucas

Ni kädian nämane Lucas abko käkwe tärä ne tikani niara kukwe muko Teófilo kräke. Teófilo abko ni romanobo ütiäte kri nütüta. Jesukwe dre dre nuenbare amne dre dre diribare kwe rabadre gare metre Teófiloye, abkokäre Lucakwe tärä ne tikani kräke.

Jesu jatani ni jökrä diantarikäre abko Lucas tä mike gare tärä nebtä. Ñan Jesu jatani nitre israelita aibe kräke, akwa Jesu därebare kä nebtä ni jökrä die mikakäre abko Lucas tä niere. Erere arato, Jesukristo jatani niara Rün Ngöbö mike gare ni jökräye abko Lucas tö namani mikai gare bäri.

Lucas abko sribi muko Pablokwe abko gare nie, ñobtä ñan angwane tä tikani kore Colosenses 4.14; Filemón 24 amne 2 Timoteo 4.11. Lucas abko ñakare israelitare nütüta amne niara abko kräkä bianka tä gare nie. Lucas käkwe tärä ne tikani juta Romate kä 60-79 ne ngwane nütüta. Lucas käkwe tärä Hechos tikani Teófiloye arato.

Kukwe känekäne

1 ¹⁻²Ngöbökwé kukwe mikanintbe ño ño abko erere namani bare Jesu köböire ni ngätäite, ye abko nitre nikani dikekä käne Jesube käkwe tuani ja okwä jenbti. Kukwe kuin Jesubtä, ye abko ni tuakatuaka ye nämane sribire mikakäre gare. Erere arato, jändrän kuin nakaninkä ño ño Jesubtä ye ni tuakatuaka käkwe niebare nunye, erere ni kwati käkwe tikani täräbtä. ³⁻⁴Ye kwrere ti tö namani tikai arato, aisete kä nera kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä abko ti nikani ngwentari kuin, aisete mtare ti tö tikai metre ja täritäri makrä, ti kukwe muko ütiäte Teófilo, jändrän nakaninkä ño ño Jesubtä diribarera mae, ye rabadre gare bäri kuin mae, abkokäre tita kukwe ne tike krörö mae:

Juan Bautista däredi abko niebare Zacariäye

⁵Bati jrei kädian nämane Herodes Kri nämane gobrane kä Judea yete angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kädian nämane Zacarías

námáne nüne yete. Niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kira kädian námáne Abías tukwe mräkä. Niara abko sribikä ju blitakrä Ngöböbe kánti. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Abías mräkäkri, ye ben námáne sribire. Meri Zacaríakwe kädian námáne Elisabet abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kira kädian námáne Aarón tukwe mräkä arato. ⁶Niaratre nibu námáne nüne era metre Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita dre nuemna, erere nämámentre mike täte metre. Mden kisete kukwe kwani ñakare ni mda mdaye kitakrä ngite. ⁷Ye kwrere nämámentre Ngöbö Kukwei mike täte, akwa Zacarías btä Elisabet námáne bati angwane namani jabe, akwa Elisabet küde mriani jabtä, aisete ngäbäkre ñakare kwetre. Mdakäre arato, namanina unbre jökrä.

⁸Akwa batira jire Abías tukwe mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre námáne sribire ju blitakrä Ngöböbe kánti, ben Zacarías námáne sribire gwaire angwane, ⁹námámentre ni den iti ja ngätäite kri ngwäri mnü rä bäne kukwe Ngöbö ngwärekre. Ne abko nämámentre nuene käre köbö kwatirekwatire. Te Zacarías kábä namani sribi yebtä, ñobtä ñan angwane kä ngidianinkä aisete. Ne erere niara diani sribi ye nuenkä kwetre kä demente ju blitakrä Ngöböbete. ¹⁰Ye erere kä nükani angwane, Zacarías nikani kri ngwäri mnü kukwe kä demente angwane, ni kwati mda namani blite Ngöböbe ju bäre.

¹¹Zacarías námáne kri ngwäri mnü kukwe jáme, te batibe angele ni Dänkienkwe jatabare ie. Angele ye námáne ñukwä grä kri mnü rä bäne kukwakrä ne kwäräkri, niara küde ruenkri se kwrere. Btä okwä namani angwane, ¹²¡aiteeje, ni rä nekwetaninkä ya! Namani grükekä jökrä ngrabare. ¹³Btäräbe angelekwe niebare ie:

Zacarías ma ñan rekwetaka tibtä. Ma btä Elisabet käkwe ngäbäkre käräbare Ngöböye, erere Ngöbökwé mun kukwei nuanina, aisete meri makwe Elisabet yekwe ngäbäkre brare ngibiadi. Ye makwe kädian Juan. ¹⁴Ngäbäkre däredi ye kä rabadi nuäre mabtä amne, ni kwati mda mda, btä kä rabadi nuäre siba, ¹⁵ñobtä ñan angwane niara rabadi ütiäte kri ni Dänkien ngwärekre. Mdakäre abko, niarakwe nin uba döi btä dö kwakakwaka mda ñadre jire chi. Arato niara ngämi däre, känenkri Ngöbö Üai Deme tädira täte btä. ¹⁶Juan rabadi ütiäte kri ni Dänkien ngwärekre, ñobtä ñan angwane niarakwe ni israelita kwati mikadita ja mäketa niaratre Dänkienbe.

¹⁷Ne abko Ngöbö kukwei niekä kädian námáne Elías námáne sribire mekera Ngöbö Üai köböire amne Ngöbö diebti, ye kwrere Juankwe sribidi niara Dänkien känenkri, nitre israelita mikakäre biare niaratre Dänkien kaen ngäbti. Mdakäre abko, ni kwati tä ja rüere ngäbriänkätrebe, arato ngäbriänkä tä ja rüere rünbe abko ie ja mäkämanta jabe kwärikwäri kwe. Erere arato, ni kwati tä ja dokwä mike ribi Ngöbökrä abko ie ja töi

kwitamnanta kwe tödekakäre Ngöböbti. Ye kwrere, Juankwe ni kwati mikadi juto, ne abko kwe rabadre biare ni Dänkien kaen ngäbti. Ne mden kisete, kä rabadi nuäre ni kwatibtä, niebare angelekwe Zacaríaye.

¹⁸Zacarías käkwe ngwianintari mda ie:

Ne abko ño sere ti tö nibi gai bäri metre tie. Nun nena unbre, dokwä ngwen bürere jakän. ¿Se ño amarebti, ngäbäkre däredre nunkwe sere? niebare kwe ie.

¹⁹Angwane angele käkwe niebare mda ie:

Ti kä Gabriel. Ti ne mdenta sribire Ngöbö ngwärekre kä käinbti. Niarakwe ti juni blite mabe kukwe kuin ne mikakäre gare mae. ²⁰Akwa makwe ñan ti kukwei miri era, aisete mtare mentokwäre ngäbäkre makwe ngämi däre, känenkri ma kukwei rötadi. Akwa kukwe ne rabadi bare täte jökrä angwane, batibe ma kukwei gitiadita. Abko kore se, niebare kwe ie.

²¹Kukwe ne nämane nakenkä angwane, nitre nämane ju bäre temen Zacarías ngibiare abko namanintre niere jae kwärikwäri:

¿Ne ñobtä amarebti, Zacarías nibi ngrötöte krübäte kä demente nere? namanintre niere jae kwärikwäri.

²²Abti raire erere angwane Zacarías jataninta ju bäre. Niara tö namani blitai bentre, akwa nin kukwe namani ngitieta jire chi angwane, Ngöbökwä kukwe mikani tuare jabtä ie kä demente aisete, namanime blite jirekäbe kisebti kore mda abko nükanu gare ietre.

²³Kä kitani sribikäre namani bare angwane, Zacarías nikaninta ja gwiriete. ²⁴⁻²⁵Abti mda Elisabet namani bren, bren kwe kisete. Yebtä niara namani ja bäine dikakabtä sö krärike gwi. Nin namani näin kwäräkwärä. Namani nütüre: Ti Dänkien käkwe ti die mikaba, aisete tita ngäbäkre ngibiare. Kä näirare ni kwati käkwe ti mikaba ngwarbe, ñobtä ñan angwane ngäbäkre ñakare tikwe. Mtare ñan rabare ñäke tibtä, ñobtä ñan angwane tita ngäbäkre ngibiare aisete, nütübare kore kwe.

Jesu däredi Maríakwe abko angele nükanu niere ie

²⁶⁻²⁷Nebti Elisabet bren sö krä tira angwane, Ngöbökwä angele Gabriel juani mda kä Galilea yete nebe juta Nazarete, kukwe mike gare meri iti kädian nämane Maríaye. Ni merire ne abko bati kaibe, deme arato; ja mike gure ñakare jire chi, akwa nämänena mikani jakrä kwärikwäri ni kädian nämane Josébe. José abko jrei David tukwe mräkä. ²⁸Ne erere angele nükanu María kanti, käkwe niebare ie:

Nantöre mae. Ngöböta ja moto mike bäri kuin makrä meri mda mda ngwä, aisete niarata ma die mike, niebare angelekwe ie.

²⁹Maríakwe angele ne mikani ñäräre angwane, nekwetaninkä niara kukweibtä. Abtä namani nütüre: ¿Se ñobtä angele käkwe köbö ngunintari kore tie sere? namani nütüre. ³⁰Angwane angele käkwe niebare mda ie:

María, ma ñan kä jürä ngwian jabtä. Ma käi nuäre Ngöböbtä. ³¹Makwe ngäbäkre brare ngibiadi iti abko makwe kädian Jesu. ³²Niara rabadi ütiäte kri. Niara kädiandi Ngöbö Kri Kä Käinbti Odeire amne niara mräkä jrei David tukwe nämane gobrane kira, täte niarakwe gobrandi.

³³Niara rabadi gobrane kärekäre nitre israelita ngätäite amne gobrain ñan krütadi jire chi, niebare kore angelekwe ie. ³⁴Maríakwe niebare mda angele yeje:

¿Ti ngämi ja mike gure, amarebti mata niere kore tie yere?

³⁵Angele käkwe niebare mda ie:

Ne ñobtä tita niere raba ruen mae, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme rükadi mabtä. Ye ngwane Ngöbö Kri Kä Käinbti di tädi mabtä arato. Ye mden kisete ngäbäkre däredi makwe, ye abko deme amne Ngöbö Odei jen kwe. Mdakäre abko ti bike kukwe mda niere mae abko krörö: ³⁶Ma mräkä Elisabet käkwe ngäbäkre ngibiadi. Niara nena biyore akwa, sö krä tira tä bren, bren kwe kisete arato. Meri ne mden di ñakare ngäbäkre ngibiakrä, aisete odei neme ñakare jire chi, nieta btä amarebti tä kore. ³⁷Tita niere mae, Ngöbö di tarä jändrän jökrä nuenkrä abko rabadre gare mae, aisete niara di tarä kukwe ne ngwiankrä bare mabtä arato raba gare mae, abkokäre tita niere mae. Ne abko kore, niebare kore angelekwe Maríaye.

³⁸Maríakwe niebare mda ie:

Makwe kukwe nini tie, ne erere raba bare jire jökrä tibtä angwane, ti Dänkien tö ti mikai dre dre nuene, erere ti tö nuein tie. Abko kore se, niebare kwe angele yeje.

Bti angele nikaninta kä käinbti.

María nikani basare Elisabeye

³⁹Nebti María nikani jötrö ngwarbe Zacarías btä Elisabet kanti kukwe niebare ie Elisabebtä tuakäre. Zacarías amne Elisabet abko nämane nüne mintokwäre kä Judea yete. ⁴⁰⁻⁴¹María namani Zacarías kanti, nikani gwä, käkwe köbö ngwianintari Elisabeye. María kukwei jarabare Elisabeye angwane, btäräbe ngäbäkrekwe betatebare Elisabebtä amne Ngöbö Üai Deme nükaninbe täte btä. ⁴²⁻⁴⁴Yebtä kä namani nuäre Elisabebtä, käkwe ñäkäbare jume mda Maríaye:

¡Jo! Ngöböta kukwe kuin nuene era metre makrä ni merire jökrä ngwä. Ye kwrere ngäbäkre ngämi därere makwe, kräke Ngöböta kukwe kuin nuene arato. Angwane meri ti ne kwrere ie basa dre sera amarebti Ngöböta kukwe kuin nuene makrä, ma ye abko nüke basare tie. Ne ñobtä ñan angwane ma abko ti Dänkien meye aisete. ¿Se ñobtä ma nüke basare tie sere? Ne ñobtä raba ruen mae, ñobtä ñan angwane makwe köbö ngunintari tie, btäräbe ngäbäkrekwe bitite tibtä, kä ngwini juto jabtä kwe ma kukweibtä aisete. ⁴⁵Ngöbö köböire käta neme nuäre mabtä, ñobtä

ñan angwane Ngöbökwe ja kukwei niebare mae ngäbäkre makwebtä abko namani era makrä angwane, dre dre niebare kwe mae, ye erere rabadi bare jire jökrä ie, aisetete tita niere mae. Abko kore se, niebare kwe Maríaye.

46 Abtä Maríakwe niebare mda:

Ti bike ti Dänkien Ngöbö käikitekä.

47 Ngöbö ti Diantarikä käi nibi nuäre kri tibtä,

48-49 ñobtä ñan angwane ti bobre, ütiäte ñakare, akwa ti Dänkien Ngöbö käkwe ti tarebare kri.

Ngöbö Di Kri käkwe kukwe nuenba kri tikrä.

Nebtä mtare mentokwäre, Ngöbökwe kukwe nuenba kuin krübäte tikrä abko ni jökrä rabadi niere tibtä.

Ma abko deme käre Ngöbö.

50 Ni nünanka kira amne ni nünanka kä ne ngwane käta Ngöbö mike ütiäte jae amne tä niara jürä ngwen jabtä.

Ni ye abko tä ruentari tare kärekäre Ngöböye abko krörö:

51 Ngöbökwe sribi kri nuenbare ja di kribti amne, nire nire nämane bike krikri Ngöbö rüere abko Ngöbökwe juani ngwarbe.

52 Erere arato, gobran krikri abko kitani timon, akwa ni bobre bobre abko Ngöbökwe mikani ütiäte kri, käkwe die mikani.

53 Mdakäre abko, nitre tu neketebe mrö miare abko ie jändrän kuinquin biani täte kwe amne, nitre jändrän bkäne kabre abko kän jändrän dianinkä jökrä kwe.

54-55 Ngöbökwe nitre israelita dianinkä sribikä jabe abko die mikani kwe amne ngwiani ruentari tare kwe jae ño kukwe ükaninte kwe ni ruai mrö känekänebe ye kwrere.

Mdakäre abko, Abraham btä Abraham ngäbriänkätre ja täritäri kädianta nitre israelita die mikadi Ngöbökwe.

Mden erere ni käi kwitakata ñakare jabtä Ngöbökwe amne ni die mikata kärekäre kwe ja täritäri. Abko kore se,

niebare Maríakwe.

56 Yebti Maríakwe nünabare sö krämä Elisabet kanti, bti jataninta ja gwiriete Nazarete.

Juan Bautista därebare Elisabekwe

57 Abti mda ja ngibia käi nükani Elisabeye angwane, ngäbäkre brare därebare iti kwe. 58 Ne gani Elisabet mräkätrekwe btä kukwe muko mda mda käkwe gani angwane, jatanintre käi ngwen nuäre jabtä ben, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe kukwe kuin nuenbare Elisabekrä, aisetete niaratrekwe käi ngwiani nuäre jabtä arato. 59 Kwäira erere angwane, ngäbäkre ne kwata tikaninkä ñäräkrä mikakrä, ne abko kwe rabadre juta israelitare siba abkokäre. Ye ngwane niara kädian jababare rünbti

mräkätrekwe, ⁶⁰akwa meye Elisabet abko ñan tö namani, käkwe niebare mda:

¡Ñakare! Ngäbäkre ne kädiandi Juan, niebare kore meyekwe.

⁶¹Zacarías mräkätre käkwe niebare:

¿Ma mräkä mden mden kädian tärä kore abko erere ma tö nibi ma ngobo kädiain sere? niebare kwetre mda ie.

⁶²Ne ngwane ngäbäkre rün abko tö namani ngobo ne kädiain ño abko tö namanintre gai, aisete Zacarías käkwe ngäbäkre kä tikadre kri kukwänbtä abko niebare kisebti kwetre ie. ⁶³Abtä Zacaríakwe kri kukwän käräbare ietre, ngobo käi tikakäre btä. Ne erere tikani kwe kri kukwänbtä: Ngäbäkre kädian Juan, tikani kore kwe. Nebtä namanintre töbike kri mda. ⁶⁴Te batibe, Zacarías kukwe ngitianinkäta se kwrere, käkwe Ngöbö käikitaninkä mda.

⁶⁵Yebtä abko, mräkätre nekwetaninkä, töi ñan namani krütare batibe Zacaríabtä amne ngäbäkre kwebtä. Kukwe ne nakaninkä Zacarías juete abko kädrie namani jire jökrä ngwitäräta temen kä kiakiate Judea yete. ⁶⁶Angwane ni jökrä käkwe kukwe ne gani angwane abko ngäbäkre ne ñakare ngäbäkre mda mda kwrere, ñobtä ñan angwane ni Dänkien nämane niarabe namani tuen ietre, aisete namanintre töbike krörö: ¿Ngäbäkre se rabadi ño sere? namanintre töbike ngäbäkre chi Juanbtä.

Zacaríakwe Ngöbö demainbare

⁶⁷Yebti Juan rün Zacarías kukwe ngitianinkäta angwane, Ngöbö Üai Deme nükani btä angwane, Ngöbökre dre nuendi nitre israelitakrä abko niebare krörö kwe:

⁶⁸Ngöbö nitre israelitakwe, ma ti Dänkien.

Tita ma demaine, ñobtä ñan angwane ma kitera nitre israelita jen makwe dentari, ⁶⁹käkwe ni Diantarikä di kri juni nun kräke.

Niara abko jrei David tukwe sribikä makwe ye mräkä.

⁷⁰Mekera makwe ni Diantarikä juandi abko makwe niebare nitre israelitaye ma kukwei niekä deme köböire abko mden nere:

⁷¹Nitre ja rüere nun israelitabe btä nitre mätä nunbtä, ye ngäniene makwe nun ngibiadi amne nun dianditari kwe abko makwe niebare nunye.

⁷²Erere arato, nun ruai mrö känekäne, ye rabadi ruentari tare mae, makwe niebare ietre.

Mden kisete makwe kukwe ükaninte kuin metre nun ruai mrö känekänebe, ye ñan käi rikwitadrekäta jire mabti, makwe niebare ietre.

⁷³Ti Dänkien, makwe ja kukwei biani kwatibe nun ruai mrö Abrahamye kira abko krörö:

⁷⁴⁻⁷⁵Ni rüe jürä ñan rabadre mda nibtä amne, ni rabadre nüne jäme amne deme sribikäre makrä, abkokäre makwe ni dianditari ni rüe

ngäniene, makwe niebare Abrahamye abko erere mata ngwena bare.

⁷⁶ Bti Zacaríakwe niebare krörö Juanye:

Ma ti ngobo chi tikwe, ma rabadi ünän angwane, ma abko Ngöbö Kri Kä Käinbti kukwei niekä, niedi mabtä, ñobtä ñan angwane makwe nitre israelita töi mikadi biare ni Dänkien käne ño, ji ükateta niken kuin ni dänkien jrei käne ye kwrere.

Ma nändi nitre israelita mike biare abko krörö:

⁷⁷ Makwe Ngöbö kukwei niedi kore nitre israelitaye angwane, ni ngite kukwe kämekäme nuenbtä, ye Ngöbökwé diandikä jire jökrä btä, ñan ja tare nikadre kwetre abkokäre, abko erere makwe niaratre mikadi biare ni Dänkien käne.

⁷⁸ Ye kwrere Ngöbökwé nuendi, ñobtä ñan angwane nitre israelita ruentari tare kri Ngöböye aisete.

Ñänänta kite kuin dekä dekä amne, käta nebe tuen kuin jökrä nie, ye kwrere abko Ngöbökwé ni Diantarikä juandi, käkwe Ngöbö mikadi gare metre nie.

⁷⁹ Ño kä ikote käta nebe tuen ñakare nie, angwane kä jüräta nebe krübäte nibtä, ye kwrere ni ie Ngöbö gare ñakare abko gata jürä krübäte btä.

Ni ye abko, ie ni Diantarikä juandi Ngöbökwé abko käkwe Ngöbö mikadi gare metre, ñänänta kite kuin dekä dekä amne, käta nebe tuen kuin jökrä nie ye kwrere.

Ye köböire abko, ni rabadre nüne jäme Ngöbö ngwärekwé kä nebtä amne ñan kä jürä rabadre mda nibtä, abkokäre ni Diantarikä juandi kwe. Abko kore se,

niebare Zacaríakwe ngäbäkre chi Juanbtä.

⁸⁰ Ngäbäkre Juan ne abko nikani niren, nikani niren ja töi metrebti.

Niara namani ünän angwane, nikani nüne kä kaibete. Namani nüne yete abti kä nukani ie blitakäre Ngöböbtä nitre israelita ngätäite.

Jesu därebare juta Belénte

(Mateo 1.18-25)

2 ¹Ne ngwane emperador romanobo kädian nämane Augusto César käkwe ni jire jökrä kä tikamna täräbtä kä jökräbti temen gadre jae. ²Kä ye ngwane abko, ni iti kädian nämane Cirenio nämane gobrane käkä Siria yete angwane, emperador Augustokwe kukwe ne mikanintbe krire kena. ³Ye mdenbtä ni jökrä nikani ja käite, ruäre ja gwiriete ja kä tikakäre täräbtä.

⁴Ne mden erere, José abko nikani Belén ja kä denkä täräbtä. Niara nämane nüne juta Nazaret kä Galilea yete. Niara abko, jrei David tukwe kira mräkä, aisete niara gwirie jen kwe abko Judea juta Belénte. Juta

Belén kánti jrei David tukwe därebare kira akwa, José nämane nüne Nazaret angwane, emperador Augustokwe kukwe ne mikanintbe, aisete niara nikaninta Belén ja kä diankakäreta täräbtä. ⁵Niara btä María nämane mikani jakrä kwärikwäri, jänikani kwe siba jabe Belén. María abko ñan mobe, bren kwe kisete, akwa jänikani kwe nebe Belén. ⁶Namani Belén, btäräbe ja ngibia käi nükani Mariäye. ⁷Ngäbäkre mubai därebare brare Mariakwe, mrianinte kwe dän kukwänte. Angwane kri kukwän sribebare jändrän bukakrä, te mikani kwe, ñobtä ñan angwane ju ütiä biandre kibiakrä ñan kwani jire chi ietre nünantbekrä ngäbäkre kwe yebe.

Jesu därebare abko angele nükani niere obeja ngibiakatreye

⁸⁻⁹Kä ye ngwane, nitre nämane obeja ngibiare jakrä dibire ta juta Belén kenta temen. Nāmanentre jäme, te batibe angele jatabare iti ietre se kwrere. Btäräbe kä trä Ngöbökwe niabare ngwen jökrä niaratre bäre temen. Abtä nekwetaninkä amne moto namani bete krübäte. ¹⁰⁻¹¹Btäräbe angelekre niebare ietre:

Mun ñan rekwetaka tibtä, ñobtä ñan angwane ti ki kukwe kuin mike gare munye. Kukwe ne abko, ni jökräkwe käi ngwiandi nuäre kri jabtä, ñobtä ñan angwane mtare ngäbäkre däreniri iti juta Belén, David käite sete. Ngäbäkre ne abko mun Diantarikä. Niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwe amne niara abko ni jökrä Dänkien. ¹²Mdakäre abko, ti kukwei metre ya, ñakare ya rükadre gare krörö munye: Mun rika mike ñäräre. Ngäbäkre ye kwandi mrianinte dän kukwänte. Kri kukwän sribebare jändrän bukakrä te tädi mikani, kwandi munye angwane, ti kukwei metre gadi munkwe. Ne abko kore, niebare kwe ietre.

¹³Ye btäräbe, angele mda mda mata namani kwati angele ne kánti okwäbtitre se kwrere, kä namanintre Ngöbö käikitekä krörö:

¹⁴Ngöbö kri kä käinbti, ma aibe ütiäte kri.

Nunta ma käikitekä, ñobtä ñan angwane makwe ngäbäkre ne juni kä nebtä, aisete kä jämenta kä temenbtä ni ngätäite.

Erere mata blite jäme nitre nebe kä temenbtä, namanintre niere kore obeja ngibiakatre okwäbti, bti nikanintreta kä käinbti.

¹⁵Nikanintreta jökrä angwane, obeja ngibiakatre namani blite jabe kwärikwäri, kä namani niere:

Dreta nakenkä Belén sete abko ni Dänkienkwe miri gare nie, ye brän mike ñäräre, niebare kwetre jae kwärikwäri.

¹⁶Erere bkänä, nikanintre jötrö ngwarbe Belén. Namanintre yete angwane, ngäbäkre kwani ietre mikani kri kukwänte. María btä José abko nämane tākänintbe ken, btä namanintre. ¹⁷Ngäbäkre jatabare ietre, bti nikani angwane, angele kākwe kukwe niebare ietre ngäbäkre yebtä,

ye kädriebare kwetre ni mda mdabe. ¹⁸Kukwe ye gani ni kwatikwe angwane, töi ñan namani krütare erebe jökrä. ¹⁹Akwa kukwe niebare ie obeja ngibiakatrekwe, yebtä abko María namani töbike kri kaibe. ²⁰Obeja ngibiakatre käkwe kukwe tuani amne ni kukwei nuani kwetre, yebtä nikani Ngöbö käikitekäta ja jiebtä se kwrere. Angele käkwe kukwe niebare ietre, ye erere nakaninkä jökrä btäre.

María btä José nikani Jesu ngwena ju blitakrä Ngöböbe kánti Jerusalén

²¹Köbö kwäira erere angwane, María btä José käkwe ngäbäkre ne mikani kwata tikadrekä ñäräkrä mikakrä angwane, kädiani Jesu kwetre arato, angelekre nuemna Mariäye, niara ngämi bren, bren kwe kisete ye känenkri. Ye erere abko nämane ja töibtä kwe, erere nuenbare kwetre.

²²⁻²⁴Abti köbö ja mikakräta dbe Ngöbö ngwärekre mikani nuendre Ngöbökre nitre israelitaye, ye nukani Mariäye angwane, nikani Josébe ju blitakrä Ngöböbe juta Jerusalén yete, ja mikakäreta dbe Ngöbö ngwärekre. Ne erere niaratre nikani ju blitakrä Ngöböbe juta Jerusalén yete ütü kiare kubu o ütü ngäbäli kubu bien kukwadre María kräke Ngöböye, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ye mikakäre täte jökrä. Erere arato, María btä José nikanintre Jerusalén angwane, nikanintre ngäbäkre mubai Mariäkwe ngwena siba jabe mikakäre gare Ngöböye, ñobtä ñan angwane “Ngäbäkre mubai jire jökrä abko rün btä meye käkwe mikadre gare Ngöböye” abko Dänkien Ngöbö käkwe nuemna kore nitre israelitaye ja Kukweibtä, erere nuenbare kwetre ju blitakrä Ngöböbe yete.

²⁵Kä ye ngwane abko, ni nämane nüne iti juta Jerusalén yete abko kädian nämane Simeón. Ni ye abko nämane nüne era metre Ngöbö ngwärekre amne Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ye nämane mike täte arato. Erere arato, Ni Dianinkä Ngöbökre käkwe nitre israelita moto mikadi jäme abko Simeón nämane ngibiare ngäbti amne Ngöbö Üai Deme nämane btä. ²⁶Mdakäre abko, Ni Dianinkä Ngöbökre ne ngämi tuen, känenkri ñan jraindre abko Ngöbö Üai Deme käkwe mikani gare ie.

²⁷Ye näire Ngöbö Üai Deme käkwe Simeón töi mikani niken ju blitakrä Ngöböbe ye kánti. Angwane María btä José nikani ngäbäkre Jesu ngwena yete arato, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ngäbäkre mubaibtä mikakäre täte angwane, ²⁸nikanintre gwäkäre angwane, Simeón ne jatani nemente, käkwe Jesu diani, ketani jabtä kwe, bti Ngöbö käikitaninkä okwäbti kwe se kwrere, käkwe niebare krörö:

²⁹⁻³⁰Ti Dänkien Ngöbö, makwe kukwe niebare tie, erere mtare nibira bare mae.

Ne aisete ti sribikä makwe ne tuemetre jraine jäme jakän, ñobtä ñan angwane makwe ni juani nitre Diantarikä, ni ye mden abko tikwe turira.

³¹Ni ne mden abko makwe juani ni jökrä kräke.

³² Mdakäre abko, ñotra trä kakata ni käne kä ikote, ye kwrere ma ño abko niarakwe mikadi gare nitre ñakare israelitareye.

Ni kwati käkwe nitre israelita mikadi ütiäte, ñobtä ñan angwane niara därebare nitre israelita ngätäite aisete. Abko kore se, niebare Simeónkwe Ngöböye.

³³ Abtä José btä Jesu meye abko töi ñan namani krütare Simeón kukwei nuare Jesubtä. ³⁴⁻³⁵ Nebti Simeón käkwe ja di käräbare Ngöböye kräketre angwane, niebare kwe Jesu meye Maríaye:

Ngöbökwé ngäbäkre ne juani akwa niara ünän angwane, ni kwati ütiäte ñakare abko rabadi mikani ütiäte amne ni kwati ütiäte abko rabadi mikani ütiäte ñakare niara köböire. Mdakäre abko, ni kwati moto ño ño abko Ngöbökwé niara mikani mikakäre gare amne, ni kwati tä töbiké ño ño Ngöböbtä abko niarakwe mikadi gare. Abtä ni kwati rabadi ja rüere ben, aisete ño ni gitiaka nguse ngitrabti tä ja tare nike krübäte, ye kwrere ma moto ötadite niara jiebti. Abko kore se, niebare Simeónkwe Maríaye.

³⁶⁻³⁷ Ne kánti abko, ni kädian nämáne Aser tukwe abko mräkä kädian nämáne Fanuel abko ngänkän Ngöbö kukwei niekä kädian nämáne Ana nämáne siba ju blitakrä Ngöböbe kántita. Ana abko nämáne bati ngäbäkrere angwane, namani gure akwa nünabare kä kwä kükübe kwe brarebe amne brare krütani kän, bti namani kaibe. Ana ne abko namanina dokwä ngwen bürere, kä namani gre ketabkä bti kobkära ie, nämáne siba ne näire. Batibe nikani ju blitakrä Ngöböbe kántita. Ye kánti nämáne käre köbö kwatirekwatire Ngöbö käikitekä amne, nämáne ja bäine Ngöbökrä amne nämáne blite Ngöböbe. ³⁸ Ne aisete Simeón nämáne blite Maríabe ngäbäkre Jesubtä, ne btäräbe Ana mata nükani, kä nikani Ngöbö käikitekä ngäbäkre Jesubtä. Erere arato, nitre israelita nünanka Jerusalén nämáne ni ni diantarikä ngibiare ngäbti abko erere ben Ana nikani blite ngäbäkre Jesubtä.

³⁹ Nebti Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, erere Maríá btä José käkwe mikani täte jökrä, bti nikaninta ngobo kwebe ja käite, juta Nazarete Galilea. ⁴⁰ Namaninta ja käite, kánti ngäbäkre Jesu nikani niren kuin dite ngrabare amne, namani niren bäri töbtä. Ne abko Ngöbö namani ja moto mike kuin kräke, aisete namani niren kore.

Ju blitakrä Ngöböbe, kánti Jesukwe ja mikaninkä blitakäre dirikä krikri be

⁴¹ Jesu nämáne niren angwane, bieta ban te lebadura mikani ñakare kweta nämáne kädianta Pascua, bieta ne käre nuen nämáne kä kwatirekwatire juta Jerusalén. Kánti käre kä kwatirekwatire Jesu meye btä José nämáne niken siba. ⁴² Ne erere bati, kä kwä jätäbti kubu Jesuye angwane, Pascua köböi nukaninta mda. Ye näire abko, José btä Maríá nämáne niken käre kä kwatirekwatire, ye erere nikaninta mda Jesube.

⁴³Abti Pascua köböi nikani ta angwane, José btä María ngidianinkä, nikaninta ja gwirie kukwäre amne Jesu ngäbäkrere namani Jerusalén abko nin gani kwetre. ⁴⁴Akwa Jesu nämane näin ja kukwe muko ngätäite nämamentre nütüre, aisete namanintre näin jäme. Te nänbarera köböiti jire kwetre ji ngrabare angwane, nikani Jesu känentari mräkä btä kukwe muko ngätäite nekwäre sekwäre. ⁴⁵Nikani känenentari, nikani känenentari se kwrere, akwa nin kwanintari jire ietre. Abtä nikanintreta ja jiebti nebeta Jerusalén Jesu känentari.

⁴⁶Kä nikani köbömä ta angwane, nikanintre nebeta Jerusalén, nikanintre nebeta amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre nämane ju blitakrä Ngöböbe bäre abko ngätäite Jesu nämane tākānintbe. Niara nämane nitre dirikä kukwei nuen. Erere arato nämane kukwe ngwentari kabre mda ietre. ⁴⁷Kukwe ngwiantari namani Jesukwe ne abko, ni töbtä töbtä raba blite, se kwrere namani blite. Mden kisete ni niara kukwei nuaka nuaka ñan töi namani krütare kukweibtä. ⁴⁸Jesu nämane blite kore, btä meye amne José nikani nebeta angwane, ñobtä abko nämane blite dirikä krikri be abko ñan töi namani krütare tuare ja käne, bti meyekwe niebare mda ie:

Ti ngobo tikwe, ¿ñobtä mata nuene kore nunbtä yere, amarebti ma rün noko btä ti mata nun ngwen ja känentari kri töbikare kwärä ja jiebti yere? niebare Maríakwe Jesuye.

⁴⁹Abtä Jesukwe niebare mda meye:

¿Ye ño munta ti känenentari krübäte dikaro kore yere? ¿Ti tädre ti Rün gwiriete arato, ye gare ñakare munye ya amarebti yere? niebare kwe ie.

⁵⁰Jesukwe ñäkäbare ne abko dre niebare kwe niara Rün kwebtä ñan namani nüke gare ietre. ⁵¹Bti Jesu nikaninta meyebe btä Josébe juta Nazarete. Jesu meye btä José nämane dre dre niere ie, erere nämane mike täte jire jökrä. Akwa kukwe nakaninkä Jesubtä Jerusalén, abkobtä meye nämane töbike kri kaibe mda. ⁵²Jesu abko nikani niren bäri kri amne nikani töi ngitiekä bäri kri arato. Mdakäre abko, Ngöbö nämane niara ngibiarebti kuin janknu amne ni kwati namani niara tarere kri arato.

Juan Bautista käkwe ji tikani Jesu käne
(*Mateo 3.1-12; Marcos 1.1-8; Juan 1.19-28*)

3 ¹Abti kä kwä jätäbti kwärikera emperador Tiberio nikani gobrane ne ngwane, ni nämane gobrane kräke abko nere: Gobernador Poncio Pilato nämane gobrane kākä Judeate. Dänkien tetrarca Herodes Antipas abko nämane gobrane kākä Galileate. Herodes etba kädian nämane Felipe abko nämane gobrane kākä Itureate btä kākä Traconite yete amne dänkien tetrarca Lisantias abko nämane gobrane kākä Abilenete. ²Kä ne ngwane Anás btä Caifás nämane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda

diäre dänkiene. Te bati Zacarías ngobo kä Juan abko ben Ngöbökwe blitabare kä kaibete. ³Abtä Juan nikaninbe Ngöbö kukwei niere krörö nitre nünanka Nö Jordán ngrabare yeye: Kukwe kämekäme nuenta munkwe, yebtä mun moto raba ulire, bti mun jata Ngöböye amne mun jata ja mike ngökadre nöte tie. Ye ngwane mun ngite kukwe kämekäme nuenbtä, ye Ngöbökwe diandikä jire jökrä munbtä, Juan namani niere. ⁴Ye abko, Juan nikani näke ño abko nämanena tikani Ngöbö Kukweibtä tärä Isafäbtä abko krörö:

Ni iti näin näke jume ja dibti kä kaibete, käkwe niedi krörö:

Ji ükateta kuin biare jrei känenkri, ye kwrere ja töi mike kuin biare ni Dänkien käne munkwe.

Ji ükateta niken metre ta, ye kwrere ja töi ükete metre ni Dänkien käne munkwe, ⁵ñö kä ngitio ngürebtä möta, te dobo keka kabre ükate ruäre ngitio mintrinibe amne raba kiare, ji rabadre metre jreikrä abkokäre.

Ye kwrere arato, ngitio krikri btä ngitio kiakia tikakata, bti ükateta kiare jökrä, ji rabadre metre dänkien jreikrä abkokäre.

Mdakäre abko, ji tolentolen tikakata niken metre tata amne ji turreture ükateta niken kiare, ye kwrere munkwe ja töi ükate kuin biare ni Dänkien käne.

⁶Ne abko ni Diantarikä juandi Ngöbökwe, ye ni nünanka kä jökräbti käkwe tuadi, niarakwe niedi,

Isafas 40.3-5

abko Ngöbökwe tikamna kore Isafaye.

⁷Ye erere Juan nämane blite angwane, ni namani kite kwati ja mike ngökadre nöte Juanye abko ie Juan namani näke krörö:

Mun abko tbi krübäte kwrere. ¿Ngöbö kebera mun mike ja ngie nuen kri krübäte, yebtä nirekwe mun mikani mokre amarebti mun kite nüke siba nete ye? ⁸Munkwe ja töi kwitadre era metre Ngöbö kukwäre bkänä tödekakäre bti abko erere munkwe nüna ni mda mda okwäbti. Erere arato, munkwe ñan nie au jabtä: Nun abko Abraham mräkä, aisete Ngöbökwe ñan nun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan nie au jabtä, ñobtä ñan angwane jä tuen temen sete, se abko ngwarbe akwa Ngöbö raba kwite Abraham mräkäre abko ti tö nibi niei metre kore munye. ⁹Mdakäre abko, kri mden mden ñan ngwä nebe kuin, ye abko kräke ü mikanina biare tikakakrä ngätrite ta. Abti tikakata jökrä angwane, kitata ñukwäte, ye kwrere jire Ngöbökwe mun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan ja töi kwitadre Ngöbö kukwäre angwane.

¹⁰Abtä ni nämane yete käkwe niebare Juanye:

Ni nun kwrere abko käkwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä, niere nunye niebare kwetre Juanye.

¹¹ Juankwe niebare mda ietre:

Mun mdenkwe danta ötabu, ye abko ni dän ñakare, ie munkwe dän jakwe bian ötati. Erere arato, mun mden mrö bkäne, mrö ye abko munkwe ni mrö nikaka buka te siba, ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä, niebare kwe ietre.

¹² Ne ngwane nitre israelita jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä, ye nükanintre siba ja ngökakäre ñöte arato, käkwe niebare Juanye:

¿Nun abko käkwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä? niebare kwetre Juanye.

¹³ Juankwe niebare mda ietre:

Gobranta ngwian kärämna nuäi nuäi ni mda mdaye, ye erere munkwe kärä. Akwa munkwe ñan ngwian dianka bäri bti ni mda mdakän, ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä, niebare kore kwe ietre.

¹⁴ Erere arato, nitre rükä nükani ruäre, käkwe niebare Juanye:

¿Nun abko käkwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä? niebare kwetre ie.

Juankwe niebare mda ietre:

Ni mda mda rätäkäta munkwe amne munta ngwian btä jändrän kwekwe denkä kän, ye kwrere munkwe ñan nuen jire chi mda. Erere arato, munkwe ñan ni mda mda kita ngise ngwarbe amne sribi ütiä bianta nuäi nuäi munye, yebe ben munkwe nüna jäme. Ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹⁵ Kä ye ngwane abko, ni jökrä nämane Ni Dianinkä Ngöbökwé ngibiare ngäbti kisere, aisete nane Juan abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara nükani, nitre israelita jökrä namani nütüre, btä nämane töbike kri. ¹⁶ Ye mden kisete Juankwe niebare ietre:

Tita mun ngökö ñö aibe te bkänä, akwa ni jatadi iti ti jiebti abko bäri di kri ti ngwä. Niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, aisete sandalia ngotobtä yebtä nin ja nüke töre jire chi tie kö tikarete ie.^a Ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne munbtä amne Ngöbö Üai Deme rabai ñukwä jutra kwrere munbtä, mun mikakäre deme Ngöbökrä. ¹⁷ Ne abko, niarakwe dre nuendi abko ti bike niere munye abko krörö: Niara tä jändrän ngwena kisete trigo juankakrä. Trigo juandikä kwe angwane, trigo kuinkuin erere ükadikrö jenena kwe amne trigo kwata abko ükadikrö jenena kwe. Yebti ñukwä nötöte ñakare abko te trigo kwata ye kukwadi kwe. Tita mun bä mike trigo kwrere amne trigo kwata kwrere. Abko kore se, niebare Juankwe nitre israelitaye.

a 3.16 sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene ni mda mdakrä. Niaratre aibe nämane sandalia ni mdakwe tikete, aisete Juan nämane ja bä mike bäri ene ni klaboré ngwä.

¹⁸Ye kwrere Juan namani blite ni kwati ben tõi diankäre, kä namani kukwe kuin Ngöbökwe mike gare ietre kore.

¹⁹Akwa kä ye ngwane abko, jrei Herodes käkwe etba kwe kädian nämane Felipe abko merie kädian nämane Herodías diani etba kän. Erere arato, nämane kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe Ngöbö rüere. Abtä Juankwe ñäkäbare Herodeye ²⁰abko dokwäre Juan kitani ngite kä teri kwe ne ngwane, ja mikani ngite bäri kri mda kwe Ngöbö rüere.

Juankwe Jesu ngökani ñöte
(*Mateo 3.13-17; Marcos 1.9-11*)

²¹Akwa Juan kita ngämi ngite kä teri, känenkri nämane ni ngökö ñöte angwane, Jesu ngökani ñöte kwe arato. Jesu jämi nikenta jate angwane, nämane blite Ngöböbe, btäräbe jukwe tika kwrere kä ngitiani kä käinbti, ²²amne Ngöbö Üai Deme, jatani tuen ütü bä kwrere timonkwäre, nikani mate Jesubti. Ne btäräbe ni kukwe jarabare krörö kä käinbti: Ma abko ti Ngobo tikwe. Ma tare kri tikwe. Ma käi nuäre kri tibtä, niebare kore kä käinbti timonkwäre Jesuye.

Jesu mräkä känekäne
(*Mateo 1.1-17*)

²³Kä kwä gre bti kwä jätära Jesuye kwrere angwane, jatani sribi Ngöbö Kukweibtä kömiketbe kena. Jesu abko José ngobo nütü nämane ni jökräkwe amne José abko Elí ngobo.

- ²⁴Elí abko Matat ngobo,
Matat abko Leví ngobo,
Leví abko Melqui ngobo,
Melqui abko Jana ngobo,
Jana abko José mdara jire ngobo,
- ²⁵José abko Matatías ngobo,
Matatías abko Amós ngobo,
Amós abko Nahum ngobo,
Nahum abko Esli ngobo,
Esli abko Nagai ngobo,
- ²⁶Nagai abko Maat ngobo,
Maat abko Matatías mdara jire ngobo,
Matatías abko Semei ngobo,
Semei abko José mdara jire ngobo,
José abko Judá ngobo,
- ²⁷Judá abko Joana ngobo,
Joana abko Resa ngobo,
Resa abko Zorobabel ngobo,
Zorobabel abko Salatiel ngobo,

- Salatiel abko Neri ngobo,
 28 Neri abko Melqui mdara jire ngobo,
 Melqui abko Adi ngobo,
 Adi abko Cosam ngobo,
 Cosam abko Elmodam ngobo,
 Elmodam abko Er ngobo,
 29 Er abko Josué ngobo,
 Josué abko Eliezer ngobo,
 Eliezer abko Jorim ngobo,
 Jorim abko Matat mdara jire ngobo,
 30 Matat abko Leví mdara jire ngobo,
 Leví abko Simeón ngobo,
 Simeón abko Judá mdara jire ngobo,
 Judá abko José mdara jire ngobo,
 José abko Jonán ngobo,
 Jonán abko Eliaquim ngobo,
 31 Eliaquim abko Melea ngobo,
 Melea abko Mainán ngobo,
 Mainán abko Matata ngobo,
 Matata abko Natán ngobo,
 32 Natán abko David ngobo,
 David abko Isaí ngobo,
 Isaí abko Obed ngobo,
 Obed abko Booz ngobo,
 Booz abko Salmón ngobo,
 Salmón abko Naasón ngobo,
 33 Naasón abko Aminadab ngobo,
 Aminadab abko Aram ngobo,
 Aram abko Esrom ngobo,
 Esrom abko Fares ngobo,
 Fares abko Judá mdara jire ngobo,
 34 Judá abko Jacob ngobo,
 Jacob abko Isaac ngobo,
 Isaac abko Abraham ngobo,
 Abraham abko Taré ngobo,
 Taré abko Nacor ngobo,
 35 Nacor abko Serug ngobo,
 Serug abko Ragau ngobo,
 Ragau abko Peleg ngobo,
 Peleg abko Heber ngobo,
 Heber abko Sala ngobo,
 36 Sala abko Cainán ngobo,

Cainán abko Arfaxad ngobo,
 Arfaxad abko Sem ngobo,
 Sem abko Noé ngobo,
 Noé abko Lamec ngobo,
 37 Lamec abko Matusalén ngobo,
 Matusalén abko Enoc ngobo,
 Enoc abko Jared ngobo,
 Jared abko Mahalaleel ngobo,
 Mahalaleel abko Cainán mdara jire ngobo,
 38 Cainán abko Enós ngobo,
 Enós abko Set ngobo,
 Set abko Adán ngobo,
 Adán abko Ngöbökwe dätebare.

Diablukwe Jesu nuaninte ja käne

(Mateo 4.1-11; Marcos 1.12-13)

4 ¹Jesu nämane Nö Jordánbtä, kánti Juankwe ngökani nöte angwane, Ngöbö Üai Deme nämanena täte btä, kä nikani Jesu ngwena kä kaibete mda. ²Ne kánti Jesukwe nünantbebare köbö gre ketebu angwane, diablu namani nüke Jesu nuente ja käne. Köbö gre ketebu Jesukwe mröbare ñakare jire chi, akwa kä ye namani bare angwane, btäräbe mrö namani dikaro ie. ³Ne aisete diablu jataninta, käkwe niebare ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre ne ngwane, jä se kwite mröre jae, niebare kwe ie.

⁴Akwa Jesu käkwe niebare mda diabluye:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ñan mrö aibehti ni rabadre nüne, akwa kukwe kwatirekwatire niebare Ngöbökwé, yehti ni rabare nüne,

Deuteronomio 8.3

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ie.

⁵Nehti ngitio bäri mente käin, yehti diablu nikani Jesu ngwena mda. Ye kánti, jötrö ngwarbe kä jökrä amne juta kä jökräbti temen mikani tuadre kwe Jesuye, ⁶⁻⁷btä niebare kwe ie:

Jändrän ne biani jökrä tie amne ti tö rabai bien nireye, erere tikwe biandre jökrä aisete, makwe ja mikadi ngukudokwäbti temen ti ngwärekre, käkwe ti mikadi ütiäte jae angwane, kä jökrä tä ti kisete btä jändrän jökrä ütiäte krikri tä kä nebtä, se tikwe biandi jire jökrä mae, niebare diablukwe Jesuye.

⁸Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ni Dänkien Ngöbö aibe mikadre ütiäte jae. Niara aibe kräke sribidre,
 Deuteronomio 6.13

abko nieta kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mikai täte, niebare Jesukwe diabluye.

⁹⁻¹¹Nebti diablu nikani Jesu ngwena juta Jerusalénte mda, kánti nikani Jesu ngwena mobe ju blitakrä Ngöböbe bti käin, bti niebare kwe ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä ne ngwane, ja täkete timon nete, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä tikani krörö mabtä:

Ngöbökwé angeletre juandi ma ngibiarebti abko käkwe ma kadi ngäbti kisete, ma ngoto ñan matadre jäte temen, abkokäre angeletrekwe ma ketadite käintabe kisete,

Salmos 91.11-12

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä mabtä, aisete ja täkete timon, ma Ngöbö Odei ara mikakäre gare ni jökräye, niebare diablukwe ie.

¹²Abtä Jesukwe niebare mda diabluye:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani abko käta niere krörö arato:

Ni Dänkien Ngöbö käkwe ja kukwei mikadre täte ya, ñakare ya amne, niara di tärä ja kukwei ngwiandre bare ya, ñakare ya abko makwe ñan nuate ja käne ja gakäre ben,

Deuteronomio 6.16

abko tä tikani kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mikai täte. Abko kore se, niebare Jesukwe diabluye.

¹³Nebti diablukwe Jesu nuaninte ünän jökrä ja käne, bti nikani mentokwäre, köbö bäri kuin Jesu nuatekäreta, ye ngibiare jae mda.

Jesu nikani Ngöbö kukwei kuin dirire kena

(Mateo 4.12-17; Marcos 1.14-15)

¹⁴Nebti Jesu nikaninta Galileate angwane, Ngöbö Üai Deme di namani kri btä, aisete namani dre dre nuene, abkobtä ni jökrä namani kädriere juta ketareketare temen. ¹⁵Erere arato, sinagoga juta ketareketare te, kántikánti Jesu namani niken dirire. Kukwei diri nämane kwe, yebtä ni jökrä namani niara käikitekä.

Jesu mikani ütiäte ñakare ja käite Nazarete

(Mateo 13.53-58; Marcos 6.1-6)

¹⁶Jesu nämane Galilea, nikaninta juta Nazarete niara rirabare ye kánti. Namaninta yete angwane, köbö jadükakrä näire niara nämane niken sinagogate, kánti nämane niken käre. Ye erere, bati köbö jadükakräte nikaninta, kánti namani nünaninkä ñäkäkäre Ngöbö Kukweibtä. ¹⁷Ne btäräbe, ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Isaías käkwe tärä tikani abko ngökani Jesuye. Jesu nikani täräkwata ne metete angwane, batibe tärä krörö kwani ie, bti nikani ñäke btä:

¹⁸Dänkien Ngöbökwé ti dianinkä ja kukwei kuin mikakäre gare ni bobre bobreye, aisete ja Üai mikani tibtä kwe sribi nuenkäre.

Ngöböta biare ni ngite ngite tikatekäre abko ti juani niere kwe ietre. Ni ie kä tuen ñakare abko ie kä rabadre tuenta abko ti juani niere kwe ie.

Erere arato, nire nire tä ja tare nike ni mda mda ngoto täni kwrere abko ti juani tikete kwe kä rabadre nuäre btä abkokäre.

19 Mdakäre abko, Dänkien Ngöböta ja moto mike kuin ni kräke abko ti juani niere kwe,

Isaías 61.1-2

abko tarä yebtä Jesukwe ñäkäbare.

²⁰Bti tarä, btä Jesukwe ñäkäbare, ye mrianinkäta kwe, ngökaninta kwe sinagoga ngibiaka yeye, bti namaninta tākānintbe dirikäre se kwrere. Angwane Jesukwe ño niedi mda abko ni jökrä namani ngibiare, aise te okwä namani kwekbe jökrä Jesubtä Jesu kukwei ngibiare se kwrere.

²¹Ne btäräbe Jesukwe niebare mda:

Kukwe btä tikwe ñäri gwä, ye abko mtare mentokwäre nibira bare jökrä, niebare Jesukwe.

²²Jesu namani kukwe kuinkuin niere dikaro, yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, aise te namanintre Jesu kädriere kuin jökrä. Akwa yebti, namanintre niere krörö jae kwärükwäri Jesubtä:

¿Ni noko ñan José ngobo ya amarebti nibi dirire kore jabtä noko? namanintre niere Jesu rüere. ²³Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni kräkä bianka, btä nita töbike blo, ie nita niere krörö: ¡A! Ma kräkä bianka kri era metre ne ngwane, makwe ja mika quinta au angwane, nunkwe ma mikai era jae abko nieta. Ne kwrere munta töbike tibtä, ye gare kuin jabtä tie. Ye kwrere, Ngöbökwé ma juani ni die mikakäre mata niere jabtä, aise te ye bä mike tuadre abko munta nütüre tibtä. Mdakäre abko, sribi kri nuenta Ngöbö diebti, erere namani bare mae Capernaúm kädrieta nun okwäbti, ye kwrere nuene ja käite nete nun kräke tuadre nunye, ne munkwe niedi tie, ye gare kuin tie arato. ²⁴Mden kisete ti bike kukwe era erere niere munye: Ni Ngöbö kukwei niekä, ye abko ja käite mikata ütiäte ñakare jae mräkäkwé abko krörö: ²⁵Bati ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämāne Elías^b nämāne nüne abko näire Ngöbökwé kä mikani bäri moren kä komä bti ötare amne nin nü näkäni jire chi temen, aise te mrö nikani kri kä jökräbti temen Israel kanti. ²⁶Kä ye ngwane abko, meri kän brare krütani krütani nämānena kabre nitre israelita ngätäite, akwa nin Ngöbökwé Elías juani nüne meritre israelita ye kanti, ñobtä ñan angwane nitre israelita ñan nämāne Elías mike ütiäte jae. Akwa meri nämāne iti kän brare krütani arato, akwa ñakare israelitare nämāne nüne mobe Israel bäre juta Sareptate juta kri Sidón bäre abko kanti Ngöbökwé Elías juani nüne.

b 4.24-26 *Elías*. Ma raba ñäke kukwe nebtä tarä 1 Reyes 17.7-24 ye kanti.

²⁷Ye kwrere arato, ni Ngöbö kukwei niekä nämane nüne kira kädian nämane Eliseo abko näire ni ngütüete ngrabare lebra kisete nämánena kwati nitre israelita ngätäite abko nin mikaninta kuinta jire iti Ngöbökwé, ñobtä ñan angwane nitre israelita ñan nämane Eliseo mike ütíate jae. Akwa ni menteni ñakare israelitare núnanka mobe kä Siria kánti ngütüete jökrä ngrabare arato abko kädian nämane Naamán aibe mikaninta kuinta Ngöbökwé.^c Mräkä israelitakwe mikani ñakare era jae, aiseite Ngöbökwé die mikani ñakare. Ye kwrere tä nakenkä tibtä nete. Abko kore se, niebare Jesukwe.

²⁸Nebtä ni Jesu kukwei nuaka nuaka sinagogate namanintre moto romon krübäte jökrä kräke, ²⁹aiseite ni jökrä namani ja rüere Jesube, kä nikani kitekä romone ja käne juta bäre mento nebe kä oko romonbtä ngitiobti. Ne kánti abko Nazaret nämane. Kánti tö namanintre Jesu kitai jräte. ³⁰Akwa Jesu abko nikaninta jáme ni kwati ye ngätäite ta mentokwäre.

Jesukwe üai käme juantari mento
(*Marcos 1.21-28*)

³¹Nebti Jesu nikaninta mda motokwäre juta Capernaúmte Galilea. Abti köbö jadükakrä näire nämane niken sinagogate, kánti namani dirire ni nämane ja ükekrö yeye ³²amne, niaratre jökrä ñan töi namani krütare kukwe diribare kwe yebtä, ñobtä ñan angwane ni töbtä di kri kákwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre. ³³Jesu nämane dirire angwane, ni nämane iti sinagoga yete, btä üai käme nämane nüne. Te batibe ni ye kákwe ngratebare kri ja dibti Jesuye:

³⁴¡Jesu Nazarebo, nun tuemetre kaibe nete! ¿Ye ñobtä abko, ma kite ja mike kukwe nunkwete yere? ¿Ma kite nun gaenkä ya ño yere? Jesu, ma gare kuin tie. Ma abko Ni Deme Ngöbökwé gare tie, niebare üai kämenkwe Jesuye.

³⁵Abtä Jesukwe niebare mda üai kämeyer:

¡Üai käme, kada mkä kete makwe! Ni ye tuemetre gwängwarbe. Nän mento btä, niebare kwe.

Ye btäräbe, ni jökrä ngwärekre, üai käme ni yebtä kákwe nitani temen, bti nikani mento, akwa ñan ni ye mikani bren kwe.

³⁶Nebtä ni jökrä töi ñan namani krütare Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni neta kukwe ño ño dirire amarebti niara di tärä üai käme juentari jötrö au, tä ñäke kwatibe üai käme juantarikrä mento amne, üai käme tärä niken mento ie sere? namanintre niere kore Jesubtä.

³⁷Yebtä abko, Jesu kädrie namani kä jökräte juta Capernaúm kántita temen.

c 4.27 *Eliseo*. Ma raba ñäke kukwe nebtä tärä 2 Reyes 5.1-14 ye kánti.

Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta quinta
(*Mateo 8.14-15; Marcos 1.29-31*)

³⁸ Jesukwe diribare ünän sinagoga yete, bti nikani nebe Simón kánti mda angwane, Simón köbrän merire abko nämane bren jume drangwan kisete. Angwane Jesukwe mikadreta quinta abko mräkä namani ribere ie. ³⁹ Ye erere Jesu nikani, namani jänbtä Simón köbrän merire ye ken, käkwe drangwan juanintari Simón köbränbtä. Ye btäräbe, drangwan nikaninbe batibe btä, namaninta kuin batibe, namanintabe quinta amne nükani dikekäta krö, nikani mrö känene niaratre bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta
(*Mateo 8.16-17; Marcos 1.32-34*)

⁴⁰ Nebti nänä jatanina niken timon dere^d angwane, ni kwati nämane ja tare nike bren batakä ngwarbe kisete abko mräkä namani niken ngwena Jesuye. Ye abko, Jesu namani kise mike bti angwane, namani nebeta quinta jökrä. ⁴¹ Erere arato, ni kwati btä üai käme nämane nüne abko kisete bren jänükani siba Jesuye. Ni ye abko, btä üai käme nämane niken mento, kä namani närke krikri be krörö Jesuye:

¡Jesu, ma Ngöbö Odei, ye gare kuin tie! üai käme namani niere kore Jesuye.

Abtä Jesukwe kada ketamna üai käme ye. Nin Jesu namani üai käme tuemetre närke jire chi mda, ñobtä ñan angwane Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko namanina gare kuin üai käme ye, aisete ñan niedre kwe gadre ni jökrä ye, abkokäre Jesukwe kada ketani.

Jesu nikaninta Ngöbö Kukwei dirire
(*Marcos 1.35-39*)

⁴² Jändrinane dekä, Jesu nikani kä kaibete juta bäre mento rabakäre kaibe akwa, ni kwati namani känentari kisere kwäräkwärä, te nikani nebe Jesu jiebti. Namanintre Jesu kánti angwane, Jesu ñan rikadre, ie tö namani, kä namani Jesu ketete kisere. ⁴³ Akwa Jesukwe niebare ietre:

Ngöbö kite gobrane ni ngätäite, ye tikwe mikadre gare juta ketareketare te, abkokäre Ngöbökwé ti juani, aisete ti ñan rabadre kwekbe kä ketetibe kánti. Abko kore se, niebare kwe.

⁴⁴ Ye erere bkänä, Jesu namani niken kukwe ye mike gare nitre israelitaye sinagoga kwäräkwärä kä Judeate.^e

d 4.40 *ñänä jatanina niken timon dere*, yebti nitre israelita nikani mräkä bren bren ngwena nebe Jesuye, ñobtä ñan angwane ñänä nikani timon dere angwane, köbö jadükakrä nikani ta abko nämane ngibiare aisete. **e 4.44** *kä Judeate*. Manuscrito bäri kuinkuin, yebtä *Judea* tä tikani. Manuscrito ñakare bäri kuin, btä *Galilea* tä tikani.

Jesukwe ni käräbare nimä ja töitike jabe

(Mateo 4.18-22; Marcos 1.16-20)

5 ¹Abti bati, kä jatani ngwen dekä angwane, Jesu nämane Ñö Okwä Kri Genesaret (arabe kädianta Ñö Okwä Kri Galilea) ye köräbti angwane, ni kwati tö namani Ngöbö Kukwei nuai, kä namani Jesu kete dime ja ngätäite namani ruen Jesuye. ²Ne btäräbe ni gwa gaka nämane ruäre krade bätete, käkwe ru jakwe mikaninte krobu ñö köräbti, btä Jesu okwä namani. ³Jesu nikani, nakwani ru krati te. Ru te Jesu nakwani, ye abko ru Simónkwe. Jesu namanina rute, ru ngwiamna bäri ñöte kwe Simónye, bti namani tākānintbe Ngöbö Kukwei dirire ni kwatiye. ⁴Jesukwe diribare ünän angwane, niebare kwe mda Simónye:

Ñö okwä bäri mente nguse, ye kánti ru ngwena, bti munkwe krade kita ñöte gwa gakrä, niebare Jesukwe Simónye.

⁵Abtä Simónkwe niebare Jesuye:

Dirikä, deo abko kä kuin gwa gakrä. Nunkwe sribinirira kri dibire ta. Nin nun kábä nibi jire chi, akwa mata ti juen gwa gaenta, aisete ti bike niken, niebare kwe ie.

⁶Ye kwrere bkänä, Simón nikani sribi mukobe, namanintre ñö okwä nguse kánti, käkwe krade kitani ñöte angwane, batibe gwa neketaninte kabrekabre krade ietre se kwrere. Krade namani nötöte bee kisete gwa täni. ⁷Amne sribi muko kwekwe nämane ru mdate abko namanintre kärere, kä namani kise minienkä ietre abko rikadre die mike gwa ükekrö abkokäre. Erere sribikä nämane ru mdate, ye nikani gwa ükekrö siba amne gwa ükaninkrö ru krobu bti tabe kwetre. Gwa namani ñakare rute ya, aisete bäsi ru namani niken neen jökrä ñöte nguse gwa däbä täni Simón okwäbti. ⁸Yebtä ja namani ruen käme btä ngite Jesu ngwärecri Simón Pedroye, aisete nikaninbe ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärecri, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma deme ti ngwä. Ti abko moto kämekäme dikaro, aisete nän mento tibtä, niebare Simónkwe Jesuye.

⁹⁻¹⁰Simónkwe ñäkäbare kore Jesuye, ñöbtä ñan angwane Simón btä Zebedeo ngäbriänkätre kädian nämane Santiago btä Juan abko käkwe ñan gwa gabare jire erere gwa gani kwetre aisete, Jesu diebtibe gwa gani kabre kore kwe nukani gare ietre aisete, töi ñan namani krütare. Kwrere ni mda mda nämane näin siba Simónbe ñan töi namani krütare arato, gwa gani kabre kwetre yebtä. Simónkwe ñäkäbare kore Jesuye, abtä Jesukwe niebare mda ie:

Simón, ma abko gwa gaka, akwa mtare mentokwäre ma jatadi ni gaen Ngöbökrä, aisete ma ñan rekwetaka tibtä, niebare kwe ie.

¹¹Yebti Simón, Santiago btä Juan nikani ru ngwenante nebe ñö köräbti jate, käkwe jändrän jökrä kwe mikaninte, bti nikanintre Jesube.

Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani kuinta
(*Mateo 8.1-4; Marcos 1.40-45*)

¹²Bati Jesu nämane jutate angwane, ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete ngrabare nükani abko ie Jesu jatabare angwane, nikani ngitiekä ngwäre timonkwäre Jesu mikakäre ütiäte, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma tö ti mikaita kuinta ne ngwane, makwe ti mikata kuinta, ie ti tö nibi, niebare kwe ie.

¹³Angwane Jesukwe kise mikani btä, käkwe niebare mda ie:

Ma rabata kuinta, ie ti tö nibi, aiseite gwängwarbe ma bike nebeta kuinta, niebare Jesukwe ie.

Ye btäräbe ni kwata ngütüete ngrabare ye kwata namaninta kuinta jökrä ngrabare. ¹⁴Angwane Jesukwe niebare krörö mda ie:

Tikwe ma mirita kuinta, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata kuinta mike tuare ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäreye amne ni bren kore tä nebata kuinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye ma rabadre dbe niara ngwärekre abkokäre. Yebtä abko ma nenante kuinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

¹⁵Jesukwe ja dokwä tākāni kore ni mikaninta kuinta kwe yebe, akwa kukwe nakaninkä, yebtä abko bäri ni jökrä namani Jesu kädriere niken juta ngrabare temen, abkotari ni mda mda namani nüke ja ükekrö kwati mda Jesu kukwe nuakäre, ruäre bren abko Jesukwe mikadreta kuinta abkokäre namanintre nüke. ¹⁶Akwa Jesu abko nämane niken käre kä kaibete blitakäre Ngöböbe.

Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta
(*Mateo 9.1-8; Marcos 2.1-12*)

¹⁷Bati Jesu nämane dirire mda angwane, nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nünanka juta ketareketare te Galilea amne Judea ngrabare temen, ruäre abko nünanka juta Jerusalénte nükani, namani tākānintbe Jesu kukwei nuen. Ye ngwane Dänkien Ngöbö di kri nämane Jesubtä ni bren bren mikakäreta kuinta. ¹⁸Jesu nämane dirire gwi angwane, ni ruen ñakare ngrabare abko kisete ñan dikaka kä, mikani jänkwatabti abko ni mda mda nükani ngwena ja ñäte, tö namanintre niken ngwena nebe gwi Jesu ngwärekre. ¹⁹Akwa ni namani kwati dikaro aiseite, ñan namani tuen ngwiane gwä ietre. Abtä nikanintre jubti käin, käkwe ju mkä tikaninkä abko te ta ni bren ye gibianinkä köbtä käin timon kwetre, nükani ngitiekä temen Jesu ngwärekre ni kwati okwäbti se kwrere. ²⁰Nitre nükani ni bren ngwena amne ni bren ye namani tödeke kwatibe Jesubti namani tuen ie, käkwe niebare ni bren yeye:

Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

²¹Angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre btä nitre bariseo namani töbike krörö Jesubtä: Ngöbö aibe tä ni ngite niara rüere denkä mento nibtä amarebti, ise ñobtä abko ni se tä ñäke kore Ngöbö rüere se! namanintre töbike kore Jesubtä. ²²Akwa niaratre namani töbike kore ye abko gani Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

¿Ñobtä munta töbike kore tibtä yere? ²³¿Dre abko bäri nuäre niedre? ¿Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, nän dikekä abko bäri nuäre niedre ya? ²⁴Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ie Ngöbökwe ja di biani mun ngite Ngöbö rüere diankakäre mento munbtä kä nebtä, ye abko ti bike bä mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Bti niebare kwe ni ruen ñakare ngrabare yeye:

Näin krö. Jänkwata makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

²⁵Btä räbe, ni jökrä okwäbti, ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö, käkwe jänkwata bti nämane temen diani kisete, bti nikaninta ja gwiriete Ngöbö käikitarekä kwärä se kwrere. ²⁶Yebtä ni nämane kwati ye ñan töi namani krütare amne namani Ngöbö käikitekä jökrä, kä namani niere krörö jae kwärikwäri:

¡Aiteeje, mtarebra ñan nikwe jändrän kuin turi ya! Jändrän ne kwrere ni ngämi tuen jire bati, erere nikwe tua mtare yera, ni jökrä namani niere kore jae kwärikwäri.

Jesukwe Leví käräbare ja töitike jabe

(Mateo 9.9-13; Marcos 2.13-17)

²⁷Nebti Jesu nämane jutate, nikaninta angwane, kä jändrän ütiä käräkrä gobran romanobokrä, ye kánti ta nikani mda amne, ni kädian nämane Leví nämane tákänintbe jändrän ütiä kärere yete, kánti Jesu nikani mate angwane, Jesu okwä namani kwekbe Levíbtä, käkwe niebare ie:

Brän tibe, niebare kwe Levíye.

²⁸Angwane jötrö ngwarbe Levíkwe jändrän jökrä mikaninte, nükani dikekä krö, bti nikani Jesu jiebti.

²⁹Abti Leví tö namani Jesu mikai ütiäte, käkwe bieta köböi kitani ja juete mda Jesukrä. Ye ngwane ni jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä namani kwati tákänintbe, btä ni mda mda nämane tákänintbe mröre siba mesabtä Jesube. ³⁰Yebtä abko, nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre reketaka jakri bariseobe abko namanintre ñäke nitre ja töitikaka Jesube rüere, käkwe niebare ietre:

Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko käme amne ni mda mda kukwe nuenkä kämekäme amarebti munta mröre siä kwatibe te amne munta dö ñaen bentre sere, niebare kwetre.

³¹Nitre bariseo kākwe ñākābare kore, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe ja bā mikani ni krākā bianka kwrere amne nitre jändrän ütiä kārākā amne nitre kukwe nuenkā kāmekāme, ben nāmāne mröre ye bā mikani ni bren kwrere kwe, kākwe niebare krörö mda ietre:

Ni kuin, bren ñakare ye abko ñan tā ni krākā bianka ribere jabtā, akwa ni bren bren abtā tā ni krākā bianka ribere jabtā abko ti tō nibi niei munye. ³²Ni ie ja ruen kuin deme au Ngöbö ngwärekre mun kwrere, ye abko ñan ti jatani kārere Ngöbö kukwäre, akwa ni kukwe kāmekāme nuenkā Ngöbö rüere ye mden abko ti jatani kārere Ngöbö kukwäre, niaratre kākwe ja ngite niedre Ngöböye, bti kukwe kāmekāme kitadre temen kwetre amne tödekadre Ngöböbti kwetre, abkokäre ti jatani. Abko kore se, niebare kwe nitre bariseoye.

Ñobtä nitre ja töitikaka Jesube ñan nāmāne ja bäine
(Mateo 9.14-17; Marcos 2.18-22)

³³Abti nitre bariseo kākwe niebare krörö Jesuye:

Nitre nänkā Juan Bautistabe btā nitre nänkā nun bariseobe abko käre tā ja bäine Ngöbökrā, käre tā blite Ngöböbe. ¿Se ñobtä abko, nitre ja töitikaka mabe abko käre mröre, käre dö ñāen akwa, ja bäine ñakare Ngöbökrā sere? niebare kwetre ie.

³⁴Abtā Jesukwe kukwe bā mikani ietre, kākwe ja bā mikani ni ja mikaka gure kwrere amne, nitre ja töitikaka ben abko bā mikani kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, kākwe niebare nitre bariseoye:

Ni iti tā niken ja mike gure angwane, tā kukwe muko kwekwe nübaire kā ngwiankāre nuäre gwaire jabtā, ye ngwane ¿ni ja mikaka gure ye tādre siba bentre angwane, kukwe muko ye raba moto ulire ja bäine ya? Ñakare. ³⁵Akwa ni ja mikaka gure ye jārīkadre kukwe muko okwābti, ye ngwane rabadre ja bäine abko kore rakadikā nitre ja töitikaka tibe yebtā, niebare Jesukwe ietre.

³⁶Kukwe ngwianintari ja bāinbtā, abtā Jesukwe kukwe bā mikani krörö dān btinbtā amne uba döi btinbtā, kākwe niebare:

Ni ñakare jire iti kāta dān btin tīkekā, bti tā dān ngututu gudike, ñobtä ñan angwane nikwe dān btin kukwān tikadrekā, ye ngwane dān btin juandre ngwarbe. Erere arato, dān ngututu gudīkadre kukwān btin bti, ye ñan rabadre kuin. ³⁷Erere arato, chibo kwata dikani kira uba döi ngwäre, te ni ñan raba uba döi mräre keke mikadre kwaka, ñobtä ñan angwane uba döi bānān jatadre dime amne rikadre nokrekā, ye kākwe chibo kwata ngututu trekadre amne rikadre ngwarbe uba döi kwaka ben ngöi jökrā arato. ³⁸Mden kisete, uba döi mräre mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte, uba döi amne chibo kwata ñan rikadre ngwarbe. ³⁹Mdakäre abko, nita uba döi sribebare kira ñāen, yebti ni ñan töta nebe uba döi mrā ñāen mda, ñobtä ñan angwane ni uba döi kira

ñaka, ye kätä uba döi kira abko bäri bänänte niere. Ye kwrere arato, mun ñan tö kukwe btin dirita tikwe kaen ngäbti, tuen tie. Mun ñan tö kukwe ngututu diribare kira tuaimetre, kukwe dirita tikwe kakrä ngäbti, aisetse tita kukwe ne niere munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Jesu abko bäri ütiäte köbö jadükakrä yebti ta
(Mateo 12.1-8; Marcos 2.23-28)

6 ¹Abti bati Jesu nikani dikekä nura ngätäite köbö jadükakrä näire mda angwane, nitre ja töitikaka ben nämane näin siba, kä nikani trigo ngwä ötö ji ngrabare kwetadre jae; nikani münente, münente, nikani kwete ji ngrabare. ²Yebtä abko, nitre bariseo nämane näin ruäre, käkwe niebare nitre ja töitikaka Jesubeye:

¿Ye ñöbtä jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko mun nibi nuene sere? niebare kwetre ietre.

³⁻⁴Abtä Jesukwe niebare ietre:

Bati David btä rükä kwekwe, ie mrö namani krübäte angwane, kukwe nuenbare krörö kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwärekre, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben käkwe ñan kwetadre jire chi, ñöbtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe käkwe kwetadre niebare Ngöbökwé, akwa niaratre käkwe kwetani, akwa namani ngite ñakare. Ngöbö Kukwei yebtä mun tarä ñäke ruen tie. ⁵Ye kwrere abko, köbö jadükakrä näire yebti ta abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiäte, aisetse nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tarä niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ni mikaninta quinta köbö jadükakrä näire
(Mateo 12.9-14; Marcos 3.1-6)

⁶Abti köbö jadükakrä mdara jire te, Jesu nikani sinagogate, kánti namani dirire angwane, ni iti küde ruenkri ara jire ngrötani ie nämane yete. ⁷Ye ngwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo nämane yete arato. Jesukwe ni ye mikadreta quinta köbö jadükakräte ne ngwane, Jesukwe ja mikani ngite Ngöbö rüere niedre kwetre Jesu rüere ni mda mdaye, abkokäre namanintre Jesu ngibiaretari kisere ni küde ngrötani yebtä. ⁸Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre bariseo nämane töbike ño Jesubtä, ye Jesukwe gani btätre, käkwe niebare krörö ni küde ngrötani yeye:

Jakwe ni jökrä ngwärekre nete, niebare kwe ie.

Erere ni ye nikani, namani nünaninkä ni jökrä ngwärekre se kwrere angwane, ⁹Jesukwe niebare nitre bariseoye amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre:

¿Köbö jadükakrä, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta dre niere?
 ¿Jändrän kuin nuendre ni mdakrä ya? ¿Kukwe käme nuendre ni mdabtä ya? ¿Ni
 bren mikadreta quinta ya? ¿Ni bren tuametre krüte ja okwäbti ya? Dre nuendre
 metrere niere tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

¹⁰Bti Jesukwe mikani ñäräre jire jökrä ja bäre temen, bti niebare kwe ie:
 Küde ngököte, niebare Jesukwe ie.

Ye erere ni ye käkwe küde ngökaninte angwane, küde namaninta kuin batibe
 ie. ¹¹Yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo käkwe kä
 mikaninkäbe romone, mäta namani kri Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Nikwe dre nuendi ni noko kitakrä ngite ruen? namanintre niere jae
 kwärikwäri Jesu rüere.

Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu ja kukwei ngwianka

(Mateo 10.1-4; Marcos 3.13-19)

¹²Abti bati Jesu nikani blite Ngöböbe ngitiobti käin. Ye kánti kä nükani
 ngwen ie blitabtä Ngöböbe. ¹³Kä nükani ngwen dekä angwane, Jesukwe
 nitre nänkä ben ye käräbare ja kánti, bti nitre ye ngätäite ni dianinkä ni
 jätäbti nibu kwe ja kukwei ngwianka. ¹⁴Ni dianinkä Jesukwe abko nere:

Simón, (ne mden Jesukwe kädiani Pedro arato); btä niara etba kwe
 Andrés; arato Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé;

¹⁵btä Mateo, Tomás, btä Alfeo ngobo Jacobo; arato Simón Zelote

¹⁶btä Jacobo etba kwe Judas btä Judas Iscariote. (Judas Iscariote ne
 mden käkwe Jesu kitani ngise müre ketadre.)

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta

(Mateo 4.23-25)

¹⁷Nebti Jesu nämane ngitiobti ni dianinkä ni jätäbti nibu kwe ye ben, nikaninta
 motokwäre, namaninta kiabti ngüsrüri. Ye kánti ni kwati nänkä ben, btä ni
 kwati nünanka kä ketareketare kä Judeate, juta Jerusalénte amne ni nünanka
 mren köräbare juta kädianta Tiro amne Sidón ye ken, käkwe ja úkaninkrö kwati
 Jesu ngibiare ngäbti, btä Jesu nükaninta. ¹⁸Ni nükanani kwati ne abko jatani Jesu
 kukwei nuakäre. Ni bren bren abko Jesukwe mikadreta quinta, abkokäre jatani.
 Ni ruäre abko nämane ja tare nike úai käme kisete abko namani nebeta quinta
 Jesu diebti. ¹⁹Erere arato, Jesu die namani kri ni mikare quinta, abkotari ni jökrä
 bren bren tö namani Jesu nuainbtä, erere namani nuenbtä angwane, namanintre
 quinta Jesu diebti.

Jesukwe diribare ni kwatiye

(Mateo 5.1-12)

²⁰Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta, yehti nitre ja töitikaka ben
 amne ni mda mda nämane näin ben, ye mikani ñäräre jökrä kwe, bti
 niebare kwe ietre:

Mun bobre bobre, ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre munbtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö tä gobrane munbti.

²¹ Mun ruäre tä mrö nike mtare, ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre munbtä, ñobtä ñan angwane mun ye abko ie Ngöbökwe mrö biandi ere.

Mun ruäre tä ja müaire kä nebtä kukwe bätäkä ngwarbe btä, ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre munbtä, ñobtä ñan angwane mun ye abko käkwe kötadi bänänte mrä.

²² Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo Kwrere ne mikabtä täte, ni mda mdakwe bätä ngwiandi munbtä, ñan tö rabadi mun tuai ketetibe jabe, käkwe mun juanditari amne ñäkädi taretare kwe munye.

Ni moto kämekäme btä ñäkä raba kämekäme, ye kwrere jire ñäkä rabadi munbtä, mun ye abko Ngöbökwe die mikadi amne kä rabadi nuäre munbtä, aisete mun ñan raba ulire.

²³ Munkwe ja tare nika kore angwane, munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä amne mun rika nakwenkä kwäräkwärä, ñobtä ñan angwane munkwe ja tare nikadi ye ütiäre abko Ngöbökwe jändrän kuin biandi munye kä käinbti sete. Munkwe kä ngwiandre nuäre kore jabtä arato, ñobtä ñan angwane nitre mun mikaka ja tare nike, ye mräkä kirakira käkwe nitre Ngöbö kukwei niekä kira abko mikani ja tare nike kore arato, niebare Jesukwe.

²⁴ Bti ni ngwian bkäne krikri btä Jesukwe blitabare krörö:

Mun ngwian bkäne krikri tödeke ñakare Ngöböbti akwa, ngwian kabre munkwe aibebti munta tödeke, aisete kä nuäre kä nebtä aibe tä munkwe, ñobtä ñan angwane mrä abko jändrän Ngöbökwe ñan rabadi jire chi munkrä.

²⁵ Ye abko, mun ngwian bkäne krikri käta mröre trinetrine mtare kä nebtä, aisete munta nüne jäme, mun Ngöbö Kukwei töbikaire ñakare. Mun ye abko käkwe mrö nikadi tare jakän.

Erere arato, mun ngwian bkäne krikri käta kötö kuin bänänte mtare, akwa mun Ngöbö käi ngwen nuäre ñakare jabtä.

Ye aisete mun ye abko moto rabadi ulire ulire ja müaire tare jakän.

²⁶ Mdakäre abko, kira nitre ni ngökaka jatani ja Ngöbö kukwei niekä niere, mika nämane ütiäte ütiäte ni jökräkwe, ye kwrere mun mikata ütiäte ütiäte jae mtare.

Akwa mtare munta Ngöbö mike ñakare ütiäte jae, aisete mrä angwane, Ngöbökwe ñan mun mikadi ütiäte jae.

Mun ye abko obrera jakän. Abko kore se, niebare Jesukwe ni ngwian bkäne krikribtä.

Nikwe ni rüe taredre
(Mateo 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jesukwe niebare:

Mun ti kukwei nuaka nete, ye ie ti bike niere krörö: Munkwe mun rüe tare. Nire nire mätä munbtä abko kräke munkwe jändrän kuin nuen.
²⁸Nire nire käkwe mun rätäkä taretare, ye kräke munkwe jändrän kuinquin kärä Ngöböye. Nire nire käkwe mun mikadre ja tare nike krübäte, ye kräke munkwe blita Ngöböbe. ²⁹Erere arato, nane ni mdakwe ma meta ngwäre küde ruenkri yebtä ma mikakäre ngwarbe jae ne ngwane, makwe ja ngwäre kwäräkri mika demaindre ie ja mäkäkäreta ben. Akwa makwe ñan ja ngie mika. Erere arato, nirekwe dän bäri kuin makwe ja mriatekrä tä mabtä ye dianka makän angwane, dän raba ötadi mabtä, ye makwe bian ie arato. ³⁰Nirekwe jändrän munkwe kärä munye, ye erere munkwe bian ie. Erere arato, nirekwe jändrän jen munkwe dianka munkän, munkwe ñan ja ngie mika amne munkwe ñan käräta ie. Munkwe kukwe ne nuendre kore angwane, munkwe mun rüe taredre.
³¹Ni mda mdakwe jändrän kuin nuendre munkrä, ie mun töta nebe, ye kwrere munkwe jändrän kuin nuen ni mda mdakrä.

³²Mdakäre abko, ni moto kämekäme tä ni niara tarekätarekä tarere, ye kwrere munkwe ni mun tarekätarekä aibe taredre arato angwane, ¿Ngöbökwé ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ¿dre bä jene nuenta munkwe ni moto kämekäme ngwä? ¿Ye ñan kukwe nuenta ni moto kämekämenkwe arabe munta nuene siba ya?
³³Erere arato, ni jändrän kuinquin nuenkä aibe kräke ni moto kämekäme tä jändrän kuinquin nuene, ye kwrere ni jändrän kuin nuenkä munkrä aibe kräke munkwe jändrän kuin nuendre angwane, ¿Ngöbökwé ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ¿dre nuendre munkwe ni moto kämekäme ngwä kore? ¿Ye ñan kukwe nuenta ni moto kämekämenkwe arabe munta nuene siba ya? ³⁴Ne kwrere arato, ni moto kämekäme aibe tä ngwian bien ütiädre jae kwärükwäri, bti tädre tödeke ngwian jakwebti kwärükwäri. Ye kwrere ni ie mun tö rabadre ja di käräi amne ngwian tädrera kwe mun die mikakrä aisete aibe ie, munkwe ngwian biandre ütiädre angwane, ¿Ngöbökwé ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ¿dre bä jene nuenta munkwe ni moto kämekäme ngwä? ¿Ye ñan kukwe nuenta ni moto kämekämenkwe arabe munta nuene siba ya?

³⁵Ne mden kisete, munkwe ñan mun mräkä aibe die mikadre, akwa munkwe mun rüe taredre amne munkwe jändrän kuin nuen mun rüe die mikakrä. Erere arato, munkwe ngwian bian ütiädre mun rüeye angwane, munkwe ñan biandre ütiä diankräta töre kwäräkri jae. Munkwe nuendre kore ne ngwane, Ngöbökwé sribi mun rüekrä ye ütiä biandi kri munye kä käinbti. Erere arato, mun rabadi Ngöbö Kri Kä Käinbti ngobore, ñobtä ñan angwane ni diän diän kräke Ngöbö ütiäte ñakare amne ni moto kämekäme tä nüne Ngöbö rüere, akwa Ngöbö mandama kräke, aisete ye kwrere mun rabadre arato. ³⁶Ni jökrä ruentari tare

Ngöbö mun Rünye, ye kwrere munkwe ni jökrä ngwian ruentari tare jae, niebare Jesukwe.

Ñan ñäkädre ni mda mda rüere

(Mateo 7.1-5)

³⁷Jesukwe niebare:

Ngöbökwé ñan kukwe ükadrete mun rüere, abkokäre munkwe ñan bika kri, käkwe ni mda mda bä mika käme ja käne. Erere arato, Ngöbökwé ñan mun mikadre ngite, käkwe mun mikadre ja tare nike kärekäre, abkokäre munkwe ñan bika kri, käkwe ni mda mda mika ngite ngwarbe. Ni mdakwe ja mika ngite mun rüere, ye munkwe dian jabti ta angwane, mun ngite Ngöbö ngwärekwere, ye Ngöbökwé diandikä jire jökrä munbtä arato. ³⁸Ye kwrere arato, nireta jändrän mdei nike, ie munkwe jändrän bian ngwarbe angwane, Ngöbökwé jändrän biandi munye. Ye abko, munkwe jändrän ñäkädi kuin täte, ye kwrere Ngöbökwé jändrän biandi kuin täte munye. Ye mden kisete, munkwe jändrän biandre ngwarbe ño ni mda mdaye, ye kwrere Ngöbökwé jändrän biandi munye arato, niebare Jesukwe.

³⁹⁻⁴⁰Bti Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda:

¿Ni ja töitikaka, ye bäri töbtä kri ni dirikä ie yekrä ya? Ñakare, akwa ni ja töitikaka, ye käkwe ja töi tikadre ünän jökrä angwane, batibe rabadre töbtä dirikä ie ye kwrere, aisete mun ngämi ja töitike ünän, känenkri mun abko ni krörökrörö kwrere: ¿Ni ie kä tuen ñakare, ye raba ni mda niara kwrere jie ngwen kuin ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni nibu ie kä tuen ñakare ja kwrere rikadre ja jie ngwena kwärikwäri ye kä oko romon mdente tuen ñakare ietre, aisete betadrekä jräte amne rikadre ngwarbe gwaire. Ne aisete, mun ngämi ja töitike ünän, känenkri munkwe ñan bika kri, kä rika ni mda mda jie ngwena, niebare kwe.

⁴¹Jesukwe kukwe mda bä mikani krörö, käkwe kukwe käme nikwe bä mikani kri oto bäri kri kwrere amne, kukwe käme nuenta ni mdakwe abko bä mikani kä büre chi kwrere, käkwe niebare:

¿Kri oto bäri kri tä ma okwäte, ye ño abko ma töbikare ñakare jae amarebti kä büre chi ma mräkä okwäte, abkobtä mata nebe ja ngwen ruen tare yere? ⁴²¿Ye ñobtä kri oto bäri kri tä ma okwäte abko mata dianka nütüre ñakare jae amarebti, kä büre chi ma mräkä okwäte abko, ie mata niere: Ti mräkä, kä büre ma okwäte ye, ti tuemetre denkä jae, mata niere ie? ¿Ye ñan ngwarbe, mata ja bä mike kuin ma mräkäbtä, käta kukwe nuene kore yera! Makwe kri oto kri ma okwäte, ye ara jire dianka käne jae, bti kä raba tuenta kuin mae angwane, batibe makwe kä büre chi ma mräkä okwäte ye dianka mda ie. Ye kwrere, munta kukwe nuene bäri kämekäme abko okwäbti, ni mdata ja mike ngite chi abko munkwe ñan bika bäri kise ngwen btä. Munkwe ñan ñäkä jire chi ni yebtä, akwa

kukwe käme, yebtä mun raba moto ulire, bti kukwe ye tuemetre jire jökrä käne, abti mun raba mun mräkä die mike, niebare Jesukwe.

Jesukwe ni töi bä mikani kri ngwäbtä

(Mateo 7.17-20; 12.34-35)

⁴³Bti Jesukwe kukwe mda bä mikani abko krörö:

Kri ngwä kuin kwetadre ñan ngwäta nebe käme. Erere arato, kri ngwä käme kwetata ñakare, ye ñan ngwäta nebe kuin. ⁴⁴Ye mden kisete, ngwäta kuin ya, käme ya, yebtä kri kuin ya, käme ya tä nuke gare nie. Ne aisete, ¿kri tukwäte tukwäte btä nita higo ngwä kuin kwetadre ötö ya? Ñakare. Erere arato, ¿kri mda mda tukwäte tukwäte btä nita uba ngwäkä ükekrö ya? Ñakare. ⁴⁵Ye kwrere jire abko, ni moto kuin ne ngwane, nita blite kuin ni mda mda die mikakäre, akwa ni moto käme ne ngwane nita blite ngwarbe diän diän jirekäbe, ye abko ñan tä ni mda mda die mike, ñobtä ñan angwane niara abko töi käme, yebe tä nüne. Ne aisete ni moto ño amne ni töi ño, ye kwrere nita blite, niebare Jesukwe.

Ju mikaka nibu

(Mateo 7.24-27)

⁴⁶⁻⁴⁷Bti Jesukwe niebare mda:

Mun ti kukwe nuaka nuaka nete, ye ngätäite ni ruäre käta ti Dänkien, niere tie akwa, tita kukwe nuemna abko erere tä nuene ñakare. Ni ye kwrere abko, ti bike bä mike ni krörö btä munye: ⁴⁸Bati ni nämane iti, kä nikani ju mike ñö köräbtä. Käne kä muani mente nguse nguse kwe, bti ürä kuin nökani kwe ju gräre, bti ju mikani kuin jäkwatabti kwe. Abti bati ñü jatani temen, ñö nikani niren niren jate, jatani mate dite jubtä se kwrere, akwa ju mikani kuin kwe, aisete nin ñö nikani ngwena kän. Ye kwrere abko ni ti kukwe nuaka nuaka abko ie tita dre dre nuemna, erere tä nuene, ni ye abko ni iti käkwe ju mikani kuin ye kwrere. ⁴⁹Akwa ni mdara jire käkwe ju mikani ñö köräbtä arato abko käkwe ürä nökani känime ümante abko ñü jatani temen, ñö nikani niren niren kri jate, jatani mate dite jubtä. Ju ye abko namani jueme, aisete ñö jatani mate btä, nikaninbe temen, nikani ngwarbe jire jökrä. Ye kwrere abko, ni ti kukwe nuaka nuaka abko ie tita dre dre nuemna akwa tä nuene ñakare, ni ye abko ni iti käkwe ju mikani jueme, nikani temen ye kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

Rükä dänkien romanobo käkwe tödekani metre Jesubti

(Mateo 8.5-13; Juan 4.43-54)

7 ¹Jesukwe blitabare ünän ni kwatibe, yebti nikani mda juta Capernaúmte. ²Ye kánti rükä dänkien romanobo nämane nüne iti. Ni ye abko kwe, ni nämane iti sribikä jakrä. Sribikä ye abko mika nämane ütiäte

kri kwe abko nākāni bren jume, namani tu neketebe kǎn. ³Ne btārābe Jesu nāmāne Capernaúmte kǎdrie namani jabtǎ ni rúkǎ dǎnkien ye okwǎbti. Jǒtrǒ ngwarbe, niara kǎkwe nitre unbre ji dokwǎte nitre Capernaúmbo ngátǎite juani Jesu kǎrere sribikǎ jakwe miketa quinta. ⁴⁻⁵Erere nitre unbre ji dokwǎte ye jatani, núkani Jesu kǎnti, kǎ namani ribere kisere krǒrǒ Jesuye:

Nitre rúkǎ dǎnkien abko ñakare israelita. Niara romanobo bkǎnǎ akwa, ni israelita tare kri kwe. Niara arabe kǎkwe ngwian biani sinagoga jue útiǎ biankrǎ nunkrǎ Capernaúm nete, aisete niara útiǎte, aisete makwe sribikǎ kwe mikadreta quinta krǎke, ie nun tǒ nibi abko namanintre ribere kisere kore ie.

⁶Te Jesu nikani bentre, nikanina nebe nitre rúkǎ dǎnkien ye gwiriekengwane, nitre rúkǎ dǎnkien ye kǎkwe kukwe muko juani ruǎre Jesu ngǎbti ja kukwei niere, kǎkwe niebare Jesuye:

Nitre rúkǎ dǎnkien kǎkwe ja kukwei niemna mae abko nun ki niere ma ngǎbti abko krǒrǒ: Ti Dǎnkien, ni útiǎte ñakare ti ne kwrere abko gwiriete ni útiǎte ma ye kwrere nin rúkadre jire chi ruen tie, aisete makwe ñan ja nikadre dikaro rúkakǎre ti gwiriete, nibi ruen tie. ⁷Ma bǎri útiǎte, ye mdenbtǎ abko nin ja nuke tǒre jire chi tie, niken ma kǎrere au sribikǎ tikwe miketa quinta, aisete tikwe ni mda aibe juni ma kǎrere. Akwa sribikǎ tikwe rabadreta quinta abko makwe niedre jirekǎbe menteninbe angwane, rabadita quinta abko gare tie abko ti tǒ nibi ribei mae, ⁸nǒbtǎ ñan angwane ni mda bǎri útiǎte útiǎte, ben tita sribire, kǎta dre nuemna tie, erere tita nuene. Erere arato, nitre rúkǎ tǎ sribire tibe abko tita juen, ye tǎ niken jǒtrǒ ngwarbe. Jakwe, tita niere ie, jǒtrǒ ngwarbe tǎ kite. Mdakǎre abko, ni klaboré tikwe, ie sribi ne nuene, tita niere, jǒtrǒ ngwarbe tǎ nuene. Ne aisete, tita dre niere, erere tǎ nebe bare tǎte jǒkrǎ. Ye kwrere arato, makwe dre dre niedre sribikǎ bren tikwebtǎ abko erere rabadi bare tǎte mae ruen tie, aisete tita ja di ribere kore mae, niemna kore nitre rúkǎ dǎnkienkwe mae, niebare rúkǎ dǎnkien kukwe mukokwe Jesuye.

⁹Yebtǎ Jesu ñan tǒi namani krútare mda, kǎkwe ni nāmāne nǎin ben mikani ñǎrǎre jǒkrǎ, bti niebare kwe ietre:

Ni tǒdeke kwatibe Ngǒbǒbti ni ne kwrere, nin ngǎmi kwen jire tie nitre israelita ngátǎite amarebti ni menteni núnanka juta mdara jire te tǎ tǒdeke kwatibe Ngǒbǒbti nuke kwen mtare tie nere, niebare Jesukwe ni kwatiye kore.

¹⁰Bti Jesu nikaninta ja jiebtǎ amne ni Jesu kǎrǎkǎ kǎrǎkǎ abko nikaninta janknu, nikani nebete nitre rúkǎ dǎnkien kǎnti angwane, ni klaboré nitre rúkǎ dǎnkienkwe, ye namaninante quinta, btǎ nikani nebete abko nakaninkǎ kore.

Meri ngobo itibe krútani kǎn abko Jesukwe mikaninta nire

¹¹Nebti Jesu nikani mda juta chi kǎdian nāmāne Naín kǎnti nitre ja tǒitikaka benbe angwane, ni mda mda nikani kwati siba ben. ¹²Nikani

ngitiekä jukwebtä juta chi Naín yete angwane, mürü ngwäkä jäjatani doboi mikadre, jänükani ngätai ben. Mürü ngwäkä ye abko, meri kän brare krütani abko ngobo ngöra itibe kwe ben nämane nüne abko krütani kän. Mden abko ngwäkä ngwian nämane abko ben ni mda mda nämane näin kwati uliere siba, nükani ngätai ji ngrabare Jesube. ¹³Meri ngobo ngöra itibe kwe krütani kän, meri ye abko jatabare Jesuye amne namani ruentari tare kri Jesuye, käkwe niebare ie:

Ma bobre, ngäbäkre krüta tare makän ne abko, akwa makwe ñan müiai jakän, niebare kwe meri yeye.

¹⁴Ne btäräbe jänkwata bti mürü ngwäkä ngwian nämane, ye ken Jesukwe krötabare, bti kise mikani jänkwatabtä kwe mürü ngwäkä yeye. Abtä ni mürü ngwäkä ngwianka namani nünaninkä jökrä angwane, Jesukwe niebare mürü ngwäkä yeye:

Ngäbäkre, nüketa nire tita niere mae, niebare kwe ie.

¹⁵Erere bkänä, mürü ngwäkä ye nukanintabe nire batibe. Ngäbäkre ye nükani täkänintbe krö, bti nikaninbe bliteta se kwrere. Bti Jesukwe bianinta meyeye ni kwati okwäbti. ¹⁶Yebtä abko, ni jökrä namani nekwetekä, akwa namanintre Ngöbö käikitekä, kä namani niere krörö Jesubtä:

Ni Ngöbö kukwei niekä kri nuke ni ngätäite nete mtare, köböire Ngöböta ni jen kwe die mike, namanintre niere, kä ngwiare nuäre jabtä Ngöbö käikitarekä kwärä se kwrere.

¹⁷Jesukwe mürü ngwäkä mikaninta nire, ye abko kädrie namani batibe jökrä Judeate ta temen btä kä kiakia te Judea bäre temen abko nakaninkä kore.

Jesukwe blitabare Juan Bautistabtä

(Mateo 11.2-19)

¹⁸Kukwe kuin ne namani bare Jesuye, ne abko nitre nänkä Juan Bautistabe nikani, käkwe niebare jire jökrä ie. Abtä Juankwe nitre nänkä ben, ye käräbare nibu ja kanti, ¹⁹bti ni nibu ye juani kwe ni Dänkien Jesu kanti abko ni Dianinkä juandre Ngöbökwé ne abko Jesu ya, ñakare ya abko tö namani gai. Ñakare ne ngwane, ni mdara jire ngibiadre ngäbti ya, ño abko tö namani gai, käkwe ni juani nibu kukwe ye ngwentari Jesuye. ²⁰Erere bkänä, ni nibu ye nükani Jesu kanti, käkwe niebare krörö ie:

Ni Dianinkä juandre Ngöbökwé rükadre ni ngätäite niebare, ye erere ma ara nükani ya o nunkwe ni mdara jire ngibiadre abko nun juamba ngwentari mae, niebare kwetre Jesuye.

²¹Jesukwe kukwe kani ngäbti ñakare jötrö, akwa ne btäräbe ni kwati nämane ja tare nike bren bätäkä ngwarbe kisete abko Jesukwe mikaninta quinta. Ni ruäre abko, btä üai käme nämane, kisete nämane ja tare nike

abko Jesu namani juentari mento btä. Erere arato, ni kwati ie kä tuen ñakare abko ie Jesu namani kä mike tuenta ni juani nibu Juankwe ye okwäbti. ²²Bti Jesukwe niebare krörö mda ni nibu yeje:

Tita dre dre nuene tuata munkwe amne tita dre dre niere abko kukwei nuri munkwe, ye erere mun nän niereta Juanye. Amne munkwe nie krörö ie arato: Ni ie kä tuen ñakare abko ie kä nibi tuenta kuin amne, ni nakwente abko nibi dikekäta kuin kröta. Erere arato, ni bren bren lebra kisete abko kwata nibi nebeta kuin jökrä amne ni olo ngidianinte abko ie ni kukwei nibi ruenta kuin. Erere arato, ni krütanikrütani abko nibi nüketa nire amne ni bobre bobre abko ie Ngöbö kukwei kuin mika nibi gare abko munkwe nie Juanye. ²³Erere arato, nire nire käta tödeke tibti amne ti ne ara nükani tä nütüre amne ñan tä trö kwite tie, ni ye abko ie Ngöbökwé ja di biandi amne kä rabadi nuäre btä tikwe nini abko munkwe nie kore Juanye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni nibu yeje.

²⁴Ni juani nibu Juankwe nikaninta angwane, nitre nämane yete ye ben Jesu rikaba blite krörö Juanbtä:

¿Mun nikani ni ño tuakäre kä kaibete? ¿Mikä juankata mürekwe nekwäre sekwäre, ye käta ni töi kwitaka jene jene nekwäre sekwäre bä mike, ni se kwrere tua nikani munkwe ya? ²⁵¿Mun jananbare Juan mike ñäräre angwane, ni ja ükaninte kuin käkwe dän ütiäte kri kitani jabtä nämane yete abko mun jananbare mike ñäräre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni dän ütiäte kri kitani jabtä, ni ye kwrere abko tä nüne jäme jrei gwiriete amne ñan tä nüne kä kaibete abko garera munye ruen tie. ²⁶¿Akwa mun nikani ni ño mike ñäräre metre? ¿Mun nikani ni Ngöbö kukwei niekä mike ñäräre ñan ñan? Jänri, mun nikani ni kore mike ñäräre. Akwa Juan ye abko bäri Ngöbö kukwei niekä kri abko mun nikani tuen.

²⁷Juan ye mdenbtä tärä tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä: Ngöbökwé niebare:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.

Niarakwe ni töi mikadi biare ma käne, ji ükateta biare ye kwrere,

Malaquías 3.1

abko tä tikani kore Juanbtä.

²⁸Ne mden kisete, ti bike kukwe niere krörö munye: Ni jökrä därebare kä nebtä, ye ngätäite ni ñakare jire iti abko bäri ütiäte Juankrä; akwa nire nire bäri bobre, ütiäte ñakare, bti Ngöböta gobrane, ni ye abko bäri ütiäte Juankrä, niebare Jesukwe.

²⁹Jesukwe Juan mikani bäri ütiäte kore, abtä ni kwati Jesu kukwei nuaka nuaka amne nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä nämane yete käkwe kukwe mikanintbe Ngöbökwé ni diantarikrä diribare Juankwe, ye abko era bä mikani, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe ja mikani ngökadre ñöte Juanye aisete. ³⁰Akwa nitre bariseo btä Kukwe

Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre namani yete Jesu kukwei nuen arato amne kukwe mikanintbe Ngöbökwe ni diantarikrä diribare Juankwe, ye abko niaratre namani mike ngwarbe jae, ñobtä ñan angwane ñan ja mikani ngökadre ñöte kwetre Juanye, ñobtä ñan angwane nin namani moto ulire kukwe kämekämenbtä aisete. ³¹Ni jökrä käkwe töbikabare ñakare ja kwrere Juanbtä kore, abtä Jesukwe niebareta ietre:

Ne mdenbtä abko ni nünanka kä ne näire abko ti bike bä mike krörö: Kä jändrän rürümoinkrä jutate, kanti ngäbäkre tä nebe tākänintbe temen, käta ñäke krikri mräkä mda mdaye, yebtä ti bike ni nünanka kä ne näire bä mike krörö: ³²Ngäbäkre tä niere mräkäye: Nunkwe nörä jürü tärä mikakrä munye, akwa mun ñan tö nibi tärä mikai. Abtä ka ni moto mikakrä ulire abko nunkwe nini mda, akwa munkwe müaniri ñakare arato abko ngäbäkreta niere. Ye mden kwrere munta niere Juanbtä amne tibtä, aisete tita nitre ye bä mike kore, ³³ñobtä ñan angwane Juan Bautista nükani angwane, üai käme tä btä, aisete ñan tä mröre kri amne ñan tä dö ñaen, munta niere rüere. ³⁴Yebti ti, Ni Kä Nebtä Ngobo rükaba mda angwane, ti abko mröre büle krikri amne ti dö ñaen krübäte munta niere tibtä. Mdakäre abko, ti ja getaka ni diän diän ben amne nitre jändrän ütiä kārākā gobran romanobokrä tä tuen käme munye abko ben tita ja gete, abtä munta ñäke ti rüere arato. Ye mdenbtä abko mun ngäbäkre kwrere tita niere. ³⁵Akwa ni nüne töbtä era metre Ngöbö diebti nun kwrere, yebtä abko nun abko ni jen Ngöbökwe era metre abko nunta bä mike. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ñö rä bäne ütiäte kri kekani Jesu ngotobti

³⁶Nebti bati, bariseo kädian nämane Simón käkwe Jesu ngwiani mröre ja gwiriete. Erere Jesu nikani, namani tākänintbe mesabtä Simón juete angwane, ³⁷meri bti kä ngwarbe nämane nüne juta ne arabe kanti abko Jesu nükani mröre Simón gwiriete gani kwe. Angwane ñö rä bäne ütiäte kri kädian nämane nardo nämane jä bä ngwen kädianta alabastro dätebare boteare te, ye jänükani kwe Jesu kanti. ³⁸Müare kwärä nikani ngitiekä Jesu ngotobtä temen, kä nikani Jesu ngoto bätete ni klaboré kwrere, akwa ja okwä ñöibti bätäninte kwe. Jesu ngoto bätäninte ünän kwe, bti rötaninta kwe ja dokwä drüenbti, ngoto demainbare kwe, bti ñö rä bäne kekani kwe Jesu ngotobti, namani Jesu tarere kri mikakäre tuare ie. ³⁹Ye abko nakaninkä Simón, Jesu nübaikä mröre ja kanti ye okwäbti. Abtä Simón namani töbike krörö mda Jesubtä: ¡Jo! Ni noko Ngöbö kukwei niekä bkänä ne ngwane, ni ño tä nuenbtä ngotobtä gadre kwe. Amne meri se bti kä ngwarbe ni jökrä tä kädriere kämekäme rükadre gare btä ie arato bä amarebti se, Simón namani nütüre kore Jesubtä. Ne Jesukwe gani Simónbtä, ⁴⁰abtä niebare mda kwe bariseo yeye:

Simón, ti tö kukwe ngwaintari kwati mae, niebare Jesukwe ie.

Simón kákwe niebare mda Jesuye:

¿Abko dre? niebare kwe ie.

⁴¹Ne btäräbe, Jesu nikaninbe kukwe bä mike meri yebtä Simónye:

Bati ni nämane iti abko ngwian bkäne kri. Ni ye abko nämane ngwian bien ütiädre ni mda mdaye. Ni ye abko, ie ni nibu kákwe ngwian käräbare ütiädre ie. Ni iti, bti rürümon ütiä nämane siento krärike jire amne ni mda abko, bti rürümon ütiä nämane gre ketarike. ⁴²Rürümon ütiä nämane krörö ni nibubti, akwa nin ngwian namani kwenta jire ietre biandreta ja ütiäreta. Abtä ngwian bkänkä kákwe niebare ietre: Tikwe ngwian bianba ütiädre munye, akwa ngwian ñakare munye biandreta ja ütiäre tie, aisete ti bike rürümon ütiä munbti ye káikwitekä jabti jökrä, niebare kore kwe ni nibu yeye. ¿Ni nibu ne mdenkwe ni ngwian bkänkä taredi bäri ruen mae? niebare Jesukwe Simónye.

⁴³Simónkwe niebare mda Jesuye:

Ni bti bäri rürümon ütiä kri káikwitaninkä jabti ngwian bkänkäkwe, ni ye abko käta ngwian bkänkä tarere bäri raba ruen tie, niebare kwe Jesuye.

⁴⁴Bti meri ye nükani Jesu ngoto bätete, ye Jesukwe mikani ñäräre, kákwe niebare Simónye:

Simón, ti nü gwi ma kánti nete, makwe ti miri ngwarbe jae, kákwe nin ñö bini jire chi tie ja ngoto bätätekrä ti kakrä ngäbti, akwa meri ne nü, kákwe ti ngoto bärite ja okwä ñöibti, bti rütüta kwe ja dokwä drüenbti, mike ñäräre makwe, btä makwe töbika. ⁴⁵Erere arato, ti ki gwäkäre mae angwane, nin makwe ti demainiri jire ti kakrä ngäbti kuin, akwa ti ki gwäkäre amne, meri ne nikirabe ti demaine ngotobtä abti kä nüke nere. ⁴⁶Mdakäre abko, ti nü amne nin makwe olibo köi ütiä brai kiri ti dokwäbti ti kakrä ngäbti kuin, akwa meri ne abko kákwe ñö rä bäne ütiäte kri kiri ti ngotobti. ⁴⁷Era metre meri ne kákwe ja mikani ngite kabre Ngöbö rüere bkänä akwa, tikwe niara ngite dininkä jire jökrä btä. Mdenbtä abko tä ti tarere bäri makrä bä mirita kore kwe, ni bti ngwian ütiä káikwitaninkä jabti ngwian bkänkäkwe ye kwrere abko ti tö nibi niei mae Simón, ñobtä ñan angwane ni ngite ñakare bökän diankata nibtä, ni ye abko ñan tä ni tarere dikaro. Abko kore se, niebare Jesukwe Simónye.

⁴⁸Bti Jesukwe niebare mda meri yeye:

Ma ngite kukwe kämekämenbtä, ye tikwe dininkä jökrä mabtä, niebare Jesukwe ie.

⁴⁹Abtä ni mda mda nämane siba yete, ye namani niere krörö jae kwärikwäri:

¿Ni noko nire amarebti tä ni ngite denkä nibtä tä niere sere? namanintre niere kore Jesubtä.

⁵⁰Akwa Jesu abko nikani niere janknu krörö meri yeye:

Ma nibi tödeke kwatibe tibti, köböire kukwe kämekäme btä ma ngite, ye tikwe dininkä mabtä, aisete nänta jäme, niebare Jesukwe ie.

Nitre merire Jesu die mikaka

8 ¹Nebti Ngöbö jatanina nüke gobrane nibti abko kukwe kuin Jesu nikani niere juta krikrite amne juta kiakiate kä Galileate ta temen. Ye ngwane, nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti nibu nämane näin siba ben. ²Erere arato, ni merire merire bren bren mikaninta kuinta Jesukwe, ruäre abko btä üai käme juanintari kwe, ye abko nämane näin ruäre. Ni merire nämane näin siba Jesube abko nere: María Magdalabo, María ne mdenbtä Jesukwe üai käme Krä kükü juanintari mento. ³Arato Juana nämane näin siba. Juana ne abko ni iti kädian nämane Chuza merie. Chuza abko ju ngibiabtikä jrei Herodes Antipas kräke. Arato Susana nämane näin siba. Ye ngwane meri mda mda nämane näin kwati siba abko jändrän nämane kwekwe, erere bti nämane Jesu btä nitre ja töitikaka ben die mike.

Dobo ketabkä, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.1-9; Marcos 4.1-9)

⁴Ne ngwane bati ni nünanka juta ketareketare Galilea temen namani nüke ja ükekrö kwati ja tuakäre Jesube abko ie Jesukwe kukwe bä mikani krörö: ⁵Bati ni nikani iti nura metekä. Nura metaninkä kwe angwane, nura ruäre nikani mate ji ngrabare temen. Nura ye abko ni jatani, käkwe rätäbare jökräbti. Bärire mda abko nukwä jatani, käkwe kwetani jökrä kän. ⁶Nura ruäre abko nikani mate jäkwaterabti temen abko nükani mure, akwa dobo nötare dikaro, aisete ngrötaninkä jökrä. ⁷Nura ruäre abko nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite, ye abko nükani mure arato, akwa kökrä ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yehti ta, käkwe kämikani. ⁸Akwa nura nikani mate dobo kuinte, ye abko nükani mure amne rirabare tuärebe, bti ngwä nikani nebe btä btä amne datire datire ngwä namani gre ketarike. Ne abko nakaninkä kore, niebare Jesukwe ni kwatiye kore.

Ye btäräbe, Jesukwe näkäbare jume ja dibti krörö mda ni kwati yeye:

Nire nire käta ti kukwei nuen, ye abko olo tärä ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokäre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ñobtä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.10-17; Marcos 4.10-12)

⁹Jesukwe kukwe bä mikani kore ne ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, käkwe niebare ie:

Makwe kukwe bä miri, ye abko dre bä miri kore makwe yere, niebare kwetre Jesuye.

¹⁰Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa Ngöböta mike gare munye, akwa ni mda mda abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aisete tita kukwe bä mike kore, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadre bare abkokäre:

Nehtë nirkadre bäri kwetre, akwa kukwe ño ñan jatadre metre ietre amne ni kukwei nuadre bäri kwetre akwa, ñan rükadre gare ietre,
Isaías 6.9

abkokäre tita kukwe bä mike kore ietre, Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe niebare ni nehtë ye kwrere.

Dobo ketabkä tä dre niere abko nere

(Mateo 13.18-23; Marcos 4.13-20)

¹¹Kukwe nini tikwe ye abko tä kukwe krörö bä mike: Ngöbö Kukwei abko nura kwrere. ¹²Amne nura nikani ngitiekä ji ngrabare temen, ye abko ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen akwa, diablu tä kite, käta Ngöbö Kukwei ye denkä jökrä töite, ni ye käkwe ñan Ngöbö Kukwei mikadre era amne ñan rabadre dianintari abkokäre, mden nini tikwe ye. ¹³Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen amne käta nebe nuäre btä kare ngäbti. Ni ye abko nura nikani mate jäkwatabti ye kwrere, ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatabti abko ngätri ñan nämane bökän, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti, bti bä jötrö tä tödeke Ngöböbti. Tädre niken ja tare nike tödekabtä Ngöböbti amne käta Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenta ja jiebti. ¹⁴Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen bäri jändrän kä nehtë jiebti amne, tä ngwian tarere bäri amne jändrän nuäre nuäre kä nehtë yehtë tä ja kite, ye abko käta ngökö. Ne aisete ni ye abko nura nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yehtë, aisete nura ngatani ngwä namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tä sribi nuene ñakare Ngöbökrä. ¹⁵Akwa nura nikani ngitiekä dobo kuinte, ye abko ni töi kuin amne tä biare, käta Ngöbö Kukwei nuen angwane, tä ketete dime jabtä amne tä nünenkä dite btä. Ni ye abko nura ngwäta neme kuin ötata kabre, ye kwrere jire ni yeta jändrän kuin nuene Ngöbökrä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ja kukwei bä mikani ñotra kwrere

(Marcos 4.21-25)

¹⁶Jesukwe niebareta:

Ni ñakare jire iti käta ñotra jutra mike abti tä jue miketa kaja täni. Erere arato, ñan tä mike jän täni jae, akwa ñotra jutra mikata angwane, mikata üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ¹⁷Ye kwrere arato, tita kukwe jire jökrä dirire

kaibe tiebe munye mtare, akwa batira jire munkwe mikadi gare ni jökräye. Erere arato, kukwe diribare tiebe tikwe, batira jire rabadi gare metre ja ngwärekre jökrä. ¹⁸Ne aisete olo ketete kuin ti kukweye munkwe, ñöbtä ñan angwane nire nire ie Ngöbö Kukwei nüke gare, ye abko ie Ngöbökwé ja Kukwei biandi bäri mda; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöbökwé diandikä jökrä kän. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nire abko Jesu mräkä era metre
(*Mateo 12.46-50; Marcos 3.31-35*)

¹⁹Ye ngwane, Jesu meye amne etbakantre abko nikani jiebtä ja tuakäre ben angwane, ni nämane kwati Jesu bäre temen, aisete niaratre ñan namani nebe Jesu kánti. ²⁰Angwane ni iti käkwe niebare Jesuye:

Ma meye amne ma etbakantre tä ju bäre nokote abko tö nibi blitai mabe, niebare kwe ie.

²¹Jesukwe niebare ni jökräye:

Nire nire tä Ngöbö Kukwei nuen, erere tä mike täte, ni ye abko ti meye tikwe amne ti etbakantre tikwe era metre, niebare kwe.

Jesukwe müre amne ñö mikani kwekbe
(*Mateo 8.23-27; Marcos 4.35-41*)

²²Abti bati Ñö Okwä Kri Galilea kánti Jesu nakwani rute, käkwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Brän ñö okwä kwärä sekri, niebare kwe.

Ye erere nikanintre. ²³Nikanintre ñöbti angwane, Jesu nikani kibien. Batibe müre jatani mate ribi krübäte ñö okwä ye kánti, ye abko namani ñö kite jökrä rute, aisete ru jatani niken ñöte nguse se kwrere. ²⁴Yebtä abko nitre ja töitikaka ben nikani gaenkrö, käkwe niebare ie:

¡Dirikä, ni kite niken ñöte nguse! niebare kwetre Jesuye.

Angwane Jesu nükaninta krö, käkwe ñäkäbare müreye amne ñöye. Ye btäräbe, müre amne ñö namani kwekbe jökrä. ²⁵Bti Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

¿Munta tödeke kwatibe Ngöböbti ya ño yere? niebare kwe ietre.

Akwa niaratre abko namani nekwetekä krübäte amne töi ñan namani krütare, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni ne abko ni ño amarebti tä ñäke müreye amne ñöye amne, tä niara kukwei mike täte se? namani niere jae kwärikwäri.

Ni Gadarabo btä Jesukwe üai käme juantari mento
(*Mateo 8.28-34; Marcos 5.1-20*)

²⁶Nebti niaratre nikani janknu rute ñöbti nebe käkä Gadarete Ñö Okwä Kri Galilea kwäräkri. ²⁷Jesu nämane rute, nikani jate angwane, juta yete

ni nämane iti abko btä üai käme nämane abko jatani Jesu ngäbti. Raire abko ni ye nämane dän kite ñakare jabtä amne nämane nüne ñakare gwi, akwa nämane nüne rökabti. ²⁸ Jesu jatabare ie angwane, nikani ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre, käkwe ngratebare kri krörö:

Jesu, Ngöbö Kri Kä Käinbti Odei, ¿ye ñobtä ma kite ti nike nete ye? Makwe ñan ti mika ja tare nike abko ti tö nibi ribei mae, namani niere Jesuye.

²⁹ Üai käme rikadre mento btä abko Jesukwe niebarera ie, aisete namani ñake krikri kore. Batire batire üai käme nämane niken ni yebtä angwane, ñan gitiadre künken, abkokäre kise amne ngotokwä mäkäte nämane jökrä ie kadenanbti, akwa nämane kadena ötöte jökrä angwane, üai käme nämane niken ngwena kä kaibete. ³⁰ Ni ye abko ie Jesukwe niebare:

¿Ma kä ño? niebare kwe ie.

Angwane üai kämentre käkwe niebare mda ie:

Ti kä Kabre, niebare kwetre.

(Ja kä Kabre, niebare kwe, ñobtä ñan angwane üai käme nämane kabre btä aisete.)

³¹ Ye mden käkwe ñan ja juamna kä ja tare nikakrä te Kä Timonbti Jesuye. ³² Ye kánti abko mtü nämane kabre krübäte mröre bä känime ngudrebtäta, aisete üai kämenkwe ja juamna mtü yebtä Jesuye, erere Jesukwe juani mtübtä. ³³ Üai käme nämane nibtä, ye abko nikani mento btä, bti nikani mda mtü kabre yebtä. Ye btäräbe mtü kabre ye nikani betekä jökrä ja jiebtä kä btä motokwäre, nikani ngitiekä jökrä ñöte, kánti müre neketani jökrä.

³⁴ Nitre mtü ngibiaka abko okwäbti kukwe nakaninkä kore. Yebtä abko niaratre nikani betekä ngitie, kä nikani kukwe ye niere jökrä juta ngrabare temen amne juta bäre mento arato. ³⁵ Abtä kukwe nakaninkä ño abko ni kwati nukani tuen, kánti nikanintre nebe Jesu kánti angwane, ni btä üai käme nämane abko nikani mento, ni ye abko käkwe dän kitani jabtä amne kä namani ruenta kuin bti nämane tākänintbe Jesu ken, btä namanintre angwane, kä jürä namani kri btätre. ³⁶ Angwane ni btä üai käme nämane ye abko namaninta quinta ño abko nitre tuakatuaka namani niere jökrä ni mda mdaye. ³⁷ Yebtä abko, Jesu di kri krübäte gani kwetre, aisete kä jürä namani kri nitre Gadarabobtä, aisete jötrö ngwarbe Jesu rikadre kä mdabti abko namanintre ribere ie. Ye erere Jesu nakwaninta rute nitre ja töitikaka benbe, bti nikaninta.

³⁸ Akwa Jesu ngämi nikenta, känenkri ni btä üai käme nikani mento ye abko Jesu rikadre ngwena jabe abko namani ribere Jesuye, akwa niara rabadre jirekäbe yete, Jesukwe niebare ie. Angwane Jesukwe niebare krörö mda ie:

³⁹ Nänta jirekäbe ja gwiriete amne Ngöbökwé dre nuni makrä, ye erere makwe nie jökrä ni mda mdaye. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Ye erere bkänä, Jesukwe dre nuenbare niara kräke, erere nikani niere jökrä juta ngrabare temen.

**Jesukwe Jairo ngänkän mikaninta nire amne
meri bren abko mikaninta quinta kwe
(Mateo 9.18-26; Marcos 5.21-43)**

⁴⁰Yebti Jesu nikani nebeta Ñö Okwä Kri Galilea kwäräkri mda angwane, ni nämane kwati ngibiare ngäbti, aisete kä namani nuäre btätre Jesu kare ngäbtita. ⁴¹Ye btäräbe ni kädian nämane Jairo nükani Jesu kánti. Jairo abko nämane sinagoga dänkiene juta yete abko jatani, nikaninbe ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngotobtä ja mikakäre bobre btä, kä namani Jesu ngwen kisere nebe ja gwiriete. ⁴²Ngänkän itibe kwe abko ie kä kwä jätäbti kubu abko jatani krüte kän, aisete namani Jesu ngwen ja kánti. Ye erere Jesu nikani angwane, ni nikani kwati krübäte ben, kä namani kete dime ja ngätäite, namani ruen ie.

⁴³Angwane nitre nikani kwati Jesube, ye ngätäite meri nämane näin iti siba abko kä kwä jätäbti kubura nämane bren dbä tibiare abko kisete nämane ja tare nike amne, ngwian nämane kwe, erere ganinte jökrä kwe kräkäbtä jakrä akwa, ñakare namani nökröta nitre kräkä biankaye. ⁴⁴Te meri ye abko nikani, käkwe krötabare ja ken Jesu trökri, käkwe dän Jesubtä nuaninbtä tiebe köräbtä. Ye btäräbe namaninta quinta batibe se kwrere. ⁴⁵Angwane Jesukwe niebare:

¿Nirekwe dänkä nuribtä tibtä ye? niebare kwe.

Akwa ni jökrä namani ja rükente. Abtä Pedrokwe niebare Jesuye: Dirikä, ni kwati nibi ma kete dime ja ngätäite, kä nibi ma kitekä nekwäre, sekwäre. ¿Ye ñobtä abko nirekwe ma nuribtä ma nibi niere yere? niebare Pedrokwe ie.

⁴⁶Akwa Jesukwe niebareta mda:

Ni iti käkwe ti nuribtä tikwe gari, ñobtä ñan angwane Ngöbö di tä tibtä abko niki ruäre mento tibtä, nibi ruen tie, niebare kwe.

⁴⁷Angwane meri ye käkwe ja rükandrete ño mda ñan namani nuke gare ie, akwa kä jürä namani btä. Abtä namani grükekä jökrä ngrabare, nikani, namani ngukudokwäbti temen Jesu ngotobtä ja mikakäre bobre btä angwane, ñobtä Jesu nuaninbtä kwe amne namaninta quinta ño abko niebare jökrä kwe ni jökrä ngwärekri Jesuye. ⁴⁸Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ti mräkä, makwe tödiri kwatibe tibtä, köböire ma nibirate quinta, aisete nänta jäme, niebare kwe meri yeye.

⁴⁹Jesu nämane blite kore angwane, sinagoga dänkien ye jiebti ni mdara jire nükani kukwe gwena, käkwe niebare ie:

Ma ngänkän kürera makän. Makwe ñan dirikä nika mda, niebare kwe ie.

⁵⁰Blitabare kore kwe, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare:

Ma ñan rekwetaka ngäbäkre jiebtı jakän, akwa makwe tödeka kwatibe janknu tibti angwane, ma ngänkän rabadita quinta, niebare kwe ie.

⁵¹Yebti nikanintre nebe gwi angwane, Jesukwe Pedro, Santiago, Juan amne meri bati ye rün amne meye aibe tuanimetre niken nebe gwi jabe.

⁵²Angwane ni jökrä nämane meri bati krütani ye uliere amne müaire krikri be gwi, btä Jesu namani. Akwa niarakwe niebare ietre:

Ngäbäkre merire ye kürera munta nütüre, akwa tä kibien, aisete munkwe ñan müai mda, niebare kwe ietre.

⁵³Akwa meri ye krütani bkänä namani gare ietre, aisete namanintre Jesu kötaire jökrä. ⁵⁴Akwa Jesu nikani, käkwe meri ngwäkä ye kani küdebtı, bti ñäkäbare krörö kwe ie:

Ti ngänkän, ¡Näin krö! niebare Jesukwe ie.

⁵⁵Ye btäräbe üai nükanintabe btä, aisete nükanintabe nire angwane, nükaninbe täkänintbeta krö, bti Jesukwe bukamna mräkäye. ⁵⁶Meri bati mikaninta nire kore Jesukwe, yebtä abko rün amne meye ñan töi namani krütare mda. Akwa kukwe nakaninkä ño, ye abko ñan kädriedre jire kwetre ni mda mdabe, Jesukwe niebare ietre.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire

(Mateo 10.5-15; Marcos 6.7-13)

9 ¹Yebti Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbti nibu ükaninkrö, bti Ngöbö die biani kwe ietre üai käme bätäkä ngwarbe juantarikrä mento amne ni bren bren mikakräta quinta arato. ²Bti Ngöböta gobrane ni ngätäite kädriedre kwetre amne ni bren bren mikadreta quinta kwetre, abkokäre Jesukwe juani, ³käkwe niebare krörö ietre:

Mun ñan rika tribe ngwena jire chi mda jabtä ji ngrabarekäre abko krörö: Mun ñan rika mökän amne kra ngwena jae. Erere arato, mun ñan rika mrö, ngwian amne dän mda ngwena jae, ñobtä ñan angwane munkwe tödekadre Ngöböbti, ie ti tö aisete. ⁴Ju mdente mun raba nünentbe, ye aibe kanti mun raba. Mun ñan rika ju kwatirekwatire te, akwa mun raba ju kwatibe te, abti mun rikata. ⁵Akwa juta kanti mun ñan ka tö raba ngäbti ni mdakwe, ye kanti munkwe kä mikaka, akwa munkwe dobro mnü ngrükate ja ngotobtä, nitre ye ara jire ngite Ngöböye ja töi jenbti bä mikakrä ietre, niebare Jesukwe ietre.

⁶Ye erere nitre ja töitikaka Jesube nikani juta kwatirekwatire kä ngrabare temen kukwe kuin Jesubtä ye kädriere amne, nikani ni bren bren miketa quinta arato.

Jesu abko nire jrei Herodes tö namani gai

(Mateo 14.1-12; Marcos 6.14-19)

⁷Kukwe namani nakenkä kore Jesu köböire, ye gani Herodekwe angwane, nire köböire nämane nakenkä ñan namani nüke gare ie,

ñobtä ñan angwane Ngöbökwe Juan Bautista mikaninta nire abko ni ruäre namani niere Jesubtä. ⁸Akwa Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías abko nükaninta ni ruäre namani niere. Mdakäre abko, Ngöbö kukwei niekä kira mda abko nükaninta nire, ni mda namani niere Jesubtä. ⁹Abtä Herodekwe niebare:

¿Tikwe Juan dokwä tikakamna, aisete ni ye ñakare Juan amarebti nire abko btä blitata krübäte dikaro kore ne? niebare Herodekwe.

Yebtä abko Herodes tö namani ja tuai Jesube.

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Juan 6.1-14)

¹⁰Abti nitre juani ja kukwei ngwianka Jesukwe ye nükaninta jökrä Jesu kánti angwane, dre dre nuenbare kwetre, ye erere niebare jökrä kwetre Jesuye. Abti Jesukwe käräbare jenena angwane, nikani ngwena kä kaibete juta Betsaidate. ¹¹Akwa Jesu nikani ye abko ni kwati käkwe gani angwane, nikani niaratre jiebti amne, Jesukwe kani ngäbti kuin, bti Ngöböta gobrane ni ngätäite, yebtä Jesukwe blitabare bentre amne ni bren bren abko mikaninta kuinta kwe. ¹²Yebti kä jatanina dere angwane, nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti nibu nikani, käkwe niebare ie:

Nita kä kaibete nete, jändrän ñakare kwetadre, aisete nitre se juenta jökrä jadüke amne mrö känene jae juta kántikánti sete kä ngrabare temen, niebare kwetre Jesuye.

¹³Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Niaratre buka munkwe, niebare kwe ietre.

Abtä niebare kwetre ie:

¿Banta kunrikebe amne gwata krobube nikwe, se abko biandre ño ietre? ¿Ni kwati se kräke, ni rikadre mrö kökö ya? niebare kwetre mda Jesuye.

¹⁴Ye ngwane abko, ni brare aibe nämane mili krärike jire, akwa Jesukwe niebare mda nitre ja töitikaka benye:

Nitre ye mika tákänintbe gre ketebu bti ni jätä jätä ja täritäri, niebare kwe ietre.

¹⁵Ye erere Jesu kukwei mikani täte kwetre, käkwe nitre mikani tákänintbe jökrä temen temen. ¹⁶Bti Jesukwe ban kunrike amne gwa krobudiani kisete, käkwe nikrabare kä käinbti, kuin niebare kwe btä Ngöböye, bti ñäkänintbe kiakia kwe, bti biani kwe nitre ja töitikaka ben yeye dräidre ni kwati yebti. ¹⁷Angwane ni jökrä käkwe mröbare, namani trinetrine, bti ban amne gwa oto namaninte abko ükaninkrö kutia kwä jätäbti kubu jire.

Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwe, niebare Pedrokwe

(Mateo 16.13-19; Marcos 8.27-29)

¹⁸Yebti bati Jesu nämane blite kaibe Ngöböbe angwane, nitre ja töitikaka ben nämane yete ben abko ie niebare krörö kwe:

¿Ti ne abko nire nieta ni mda mdakwe tibtä? niebare kwe.

¹⁹Angwane nitre ja tötikaka ben käkwe niebare ie:

Ma abko Juan Bautista nükaninta nire nieta ni ruärekwé amne ni mda abko käta ma Elías nükaninta niere mabtä. Akwa ni mda abko tä niere Ngöbö kukwei niekä kirakira mda mda abko nükaninta nire nieta kwe mabtä, niebare kwetre ie.

²⁰Jesukwe niebare mda ietre:

¿Amne mun abko käta ti nire niere tibtä? niebare kwe ietre.

Angwane Pedro abko käkwe niebare Jesuye:

Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara, niebare kwe ie.

Jesu müre ketadi, niebare käne kwe

(Mateo 16.20-28; Marcos 8.30—9.1)

²¹Pedrokwe niebare kore, abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Akwa kukwe ye abko ñan niedre jire kwetre ni mda mdaye, niebare kwe ietre.

²²Bti Jesukwe niebare krörö ietre:

Nitre unbre ji dokwäte, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, käkwe ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne mikadi ja tare nike kri amne trö kwitadi kwetre tie, käkwe ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire, niebare kwe nitre ja tötikaka benye.

²³Yebti Jesukwe niebare ni jökrä nämáne yete yeye:

Nire nire tö ja töi mikai kwatibe nänkrä tibe, ni ye abko tö dreye jakrä abko raba käikwitekä jabti amne, köbö kwatirekwatire ja kwata raba ruentari tare ñakare ie nünakäre tikrä abko jata ti jiebtí, ²⁴ñohtä ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrä abko krütadi kärekwäre, erere rabadi kärekwäre Ngöbö okwä bäre mento. Akwa nire nire krütadi ti dokwäre abko rabadi dianintari nünakäre kärekwäre Ngöböbe. ²⁵Ye abko, ni rabadre jändrän jökrä bkäne kabre kä nebtä, akwa ni krütadre angwane nikwe ñan nünanadre mda Ngöböbe, ne ütiäre abko dre rükadre nie. ²⁶Ne aisete, nire nire käta ti rükente amne kukwe dirita tikwe ne rükente angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, tikwe ni ye rükandite arato. Ti jatadita angwane, ti jatadita ja di kri bä nuärebtí amne Ngöbö di kri bä nuärebtí, erere arato angele deme Ngöbökwé bä nuärebtí. ²⁷Akwa mun tä nete ne ruäre ngämi krüte, känenkri Ngöböta gobrane ño nibtä, ye abko munkwe tuadi ja okwä jenbtí abko ti tö nibi niei metre munye, niebare Jesukwe ni jökrä nämáne yete yeye.

Jesu bä nikwitani

(Mateo 17.1-8; Marcos 9.2-8)

²⁸Jesukwe kukwe niebare kore, yebti kwäirare Jesu nikani ngitiobti blitakäre Ngöböbe angwane, Pedro, Santiago amne Juan nikani siba ben.

²⁹Jesu nämane blite Ngöböbe, te batibe ngwäre bä nikwitani jene amne dän btä abko trä namani ngwen bürere mera trä bä kwrere. ³⁰Ye btäräbe ni nibu namani gökökä yete blite Jesube. Ni nibu ye abko Moisés amne Elías. ³¹Niaratre nämane ye bäre temen kä trä namani kuin bä nuäre amne Jesu tädi Jerusalén, kánti näinta kä käinbti abko btä nämane blite kä ye kánti. ³²Ye ngwane abko Pedro, Santiago amne Juan okwä namani doboko köbö kisete angwane, batibe nükaninta ngwäte angwane, Jesu bä dite amne nuäre tuani kwetre. Erere arato, Moisés amne Elías tuani kwetre. ³³Ni nukani nibu Jesu kánti, ye jatanina nikenta angwane, Pedrokwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, nita nete abko käi nibi nuäre tibtä, aisete ma tö ne ngwane, nunkwe ju mikadi kiakia komä munkrä: kwati makrä, kwati Moisékrä amne kwati Elíakrä, niebare kwe.

Pedro abko käkwe ñäkäbare kore akwa, drebtä nämane blite abko ñan nämane gare ie.

³⁴Pedro nämane blite kore, ye btäräbe müta jatani jüben niaratrebti angwane, kä jürä namani krübäte niaratre nimäbtä. ³⁵Angwane müta yete ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tikwe. Ne mden tikwe dianinkä jakrä, aisete niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore mütate.

³⁶Ni kukwei jarabare kore angwane, ni nibu ye nikaninta angwane, Jesu aibe namaninta kaibe. Kukwe nakaninkä kore, ye abko nitre ja töitikaka Jesube käkwe tuani, akwa ükani kaibe kwetre jakrä, aisete kä ye ngwane niebare ñakare kwetre ni mda mdaye.

Jesukwe üai käme juanintari ngäbäkrebtä

(Mateo 17.14-21; Marcos 9.14-29)

³⁷Jesu nämane ngitiobti nitre ja töitikaka nimäbe, bti jändrinane jataninta motokwäre angwane, ni nukani kwati ngäbti. ³⁸Ni kwati ye ngätäite ni nämane iti käkwe ngratebare jume, käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, ti ngobo ngörä itibe tikwe noko jakwe tuen kánti tikrä abko tita ribere kisere mae, ³⁹ñobtä ñan angwane üai käme ie niarata neketete, käta mike ngrente kri amne, btäräbe tä kä ötöte bti amne tä kitekä nekwäre, sekwäre amne däbe tä neme betekä kadate. Erere arato, ñan tä nebe gibiekä, ye abko tä mike ja tare nike tikän. ⁴⁰Abtä nitre ja töitikaka mabe käkwe üai käme juandretari mento btä abko tikwe ribeba kisere ietre, akwa üai käme ñan rikaba mento ietre, niebare kwe Jesuye.

⁴¹Abtä Jesukwe niebare ietre:

¡Aingwaree, ti moto iko munbtä! Mun ye ño abko moto kämekäme dikaro abti munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi kä nuäi mda munbe amarebti ye? niebare Jesukwe.

Ye btäräbe Jesukwe niebare mda:

Ngäbäkre ye ngwen tie, niebare kwe.

⁴²Ye erere, ngäbäkre jänikani nebe ja ken Jesube angwane, üai kämenkwe kitaninta temen amne kä ötaninteta bti kwe, akwa Jesukwe ngratebare üai kämenbti, btäräbe ngäbäkre ye namaninta quinta angwane, Jesukwe bianinta rünye. ⁴³Ngöbö di kri köböire ngäbäkre namaninta quinta, yebtä abko ni jökrä ñan töi namani krütare.

Jesu krütadi niebare bobukäre kwe

(Mateo 17.22-23; Marcos 9.30-32)

Ni jökrä ñan töi namani krütare kore angwane, Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

⁴⁴Olo ketete kuin ti kukweiyé munkwe amne munkwe ñan käikwitaka jabti. Jötrö ti, Ni Kä Nebtä Ngobo biandi müre ketadre ni mda mdaye, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁵Akwa dre niebare kore kwe, ye abko ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, ñöbtä ñan angwane kukwe niebare Jesukwe, yebtä abko Ngöbö ngämi töi tikekä, aisete ñan nükani gare ietre. Mdakäre abko, namaninta ja gaire kukwe ye ngwiantarita Jesuye, aisete namaninta kwekbe jökrä.

Nire bäri ütiäte niebare Jesukwe

(Mateo 18.1-5; Marcos 9.33-37)

⁴⁶Ye ngwane abko, nitre ja töitikaka Jesube mden bäri ütiäte, abkobtä nükani ja kwete kwärikwäri mda. ⁴⁷Angwane nämane töbike ño, ye gani btä Jesukwe. Abtä Jesukwe ngäbäkre chi käräbare, mikani tākänintbe ja ken kwe, ⁴⁸bti niebare krörö kwe ietre:

Nireta ütiäte ñakare ni mda mda okwäte ngäbäkre chi ne kwrere, ye nireta kaen ngäbti ti käbti, ye abko ti ara jire kata ngäbti kwe amne, nireta ti kaen ngäbti ja dänkiene, ye abko Ngöbö ti juanka abko kata ngäbti kwe arato. Ne aisete mun jökrä ngätäite, nire nire tuen ütiäte ñakare munye, ni ye abko bäri ütiäte Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Nireta rüre ñakare Jesu rüere abko tä nekete Jesukri

(Marcos 9.38-40)

⁴⁹Angwane Juan abko kākwe niebare:

Dirikä, nunkwe ni tuaba iti üai käme juentari ma käbti, akwa niara tä nekete ñakare nibe, aisete ñan üai käme juandretari mda kwe ma käbti, nunkwe nieba ie, niebare kwe Jesuye.

⁵⁰Abtä Jesukwe niebare mda:

Nireta sribire ñakare mun rüere, ye abko tä nekete munkri, aisete munkwe ñan sribi ye kwrere dokwä tākä mda kän, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ni juani gre ketamä bti ni jätä Ngöbö Kukwei kädriere

⁵¹Abti Jesu rikadreta kä käinbti abko köböi jatani nüke ja ken, aisete niarakwe ja töi mikani kwatibe nikenta Jerusalén. ⁵²Angwane Jesukwe ni juani ruäre ja käne kä känene juta Samariate nünantbekrä jae. Akwa ⁵³Jesu nämane näin Jerusalén kukwäre, ye gani nitre Samariabokwe angwane, Jesu kani ngäbti ñakare kwetre, ñobtä ñan angwane nitre israelita amne nitre Samariabo nämane rüre jabe kwärikwäri aisete. ⁵⁴Nitre Samariabo käkwe ñan Jesu kani ngäbti, ye gani Santiagokwe amne Juankwe angwane, niebare kwetre Jesuye:

Dänkien, niaratre ñan tö ma kain ngäbti, ye dokwäre Ngöbökwä ñukwä kä käinbti juandre käkwe nitre se gadrekä jökrä abko nunkwe kärädre Ngöböye, ¿ie ma tö nibi ya? niebare kwetre ie.

⁵⁵Abtä Jesu nikwitaninte, käkwe mäträbare btätre. ⁵⁶Yebti nikanintre juta mdate.

Ni rikadre Jesu jiebti abko tare

(Mateo 8.19-22)

⁵⁷Niaratre nämane dikekä ji ngrabare angwane, ni iti käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ma näin mdente erere, ye kánti ti rikai siba mabe, niebare kwe.

⁵⁸Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Nukro känsenta, kwe kä mkä tärä nünankrä amne, nukwä nikenkä käinta abko juda tärä kwe nünankrä arato, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobone abko kwe kä ñakare jire chi jadükakrä. Ne aisete ma tö jatai tibe ne ngwane, ma rabadre juto biare nüne ti kwrere arato, niebare kwe.

⁵⁹Bti Jesukwe niebare ni mdaye:

Brän tibe, niebare kwe ie.

Akwa ni ye abko käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ti tuemetre nikenta ken ja gwiriete, abti ti rün krütadi, tikwe doboi mikadi, ye täbti ti näin mabe, niebare kwe ie.

⁶⁰Abtä Jesukwe niebare ie:

Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekre, ye tuemetre ni ngwäkäre doboi mike. Ma abko Ngöböta gobrane ño nibtä, ye abko ma rika kädriere ni mda mdabe, niebare Jesukwe ie.

⁶¹Abti ni mdara jire käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ti tö rikai mabe akwa, ti ngämi niken känenkri ti tö rikai ja tuaita niere ti mräkäye, niebare kwe.

⁶²Abtä Jesukwe niebare ni neye:

Ni sribikä tä niken dobro tikekä aradorebti akwa tä nikrenta ja jiebti, ye ñan tä sribire kuin metre, aisete sribi rabai ngwarbe, aisete nire

nire töita niken jändrän mda mda jiebti, ni ye kwrere abko ñakare kuin sribikä kä gobrankrä Ngöbökwebtä. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Jesukwe ni juani gre ketamä bti ni jätä Ngöbö Kukwei kädriere

10 ¹Yebti ni Dänkienkwe ni mdara jire dianinkä gre ketamä bti ni jätä. Jesu rikadre juta mdente mdente, ye kánti Jesukwe ni ye juani nibu nibu ja känenkri. ²Akwa käne abko ni kwati nämane juto biare kukwe kuin mike era, abkobtä kukwe bä mikani krörö, käkwe niebare ietre:

Nura nena biare kabre ötadre, ye kwrere ni kwati tä juto biare ngwiandre Ngöböye, akwa sribikä ñakare bökän, aisete sribi Bkänkä Ngöbö käkwe sribikä mda mda juandre jötrö sribire abko munkwe ribe ie. ³Akwa mun nän. Obeja ngäbälita niken lobo ngätäite, ye kwrere tita mun juen ni krübäte krübäte ngätäite. ⁴Mdakäre abko, mun rika angwane, mun ñan rika ngwian ngwena jabtä. Mun ñan rika kra ngwena jae amne mun ñan rika sabato mda ngwena jae. Erere arato, munkwe ñan kä gate ngwarbe köbö ngwentari ji ngrabare ni mda mdaye nünankakäre raire ji ngrabare.

⁵Akwa ju mdente mun rika nebe, kánti munkwe köbö ngwiantari käne, käkwe nie krörö: Kä jäme Ngöbökwé raba munbtä, nie munkwe. ⁶Angwane ni nünanka gwi yete tädi biare kä jäme Ngöbökwé ye kaen ngäbti ne ngwane, kadi ngäbti kwe; ñakare ne ngwane, ñan kadre ngäbti kwe. ⁷Ju mdente mun raba, ye kánti mun raba nünentbe. Munkwe ñan ja kwita ju mda mdate. Mdakäre abko, mrö mden mden kwetata kwetre, erere te mun buka angwane, munkwe kweta, ñobtä ñan angwane ni sribikä abko ie sribi ütiä biandre abko erere munkwe mrödi sribi munkwe ütiäre. ⁸Erere arato, juta mdente mun raba, ye kánti mrö mden mden te mun buka, ye munkwe kweta jäme jökrä. ⁹Angwane ni bren bren tärä juta yete ne ngwane, munkwe mikata kuinta amne, Ngöbö kebera nüke gobrane ngätäite abko munkwe nie ietre.

¹⁰Akwa juta mden kánti mun raba angwane, nitre yete käkwe ñan mun ka ngäbti, yebtä abko mun rikata jibti ñäkäre kwärä krörö: ¹¹Dobro mnü juta munkwete nete neketaninkä nun ngotobtä abko nunta ngrükete mun ngwärekre jökrä nete. Ne abko mun ñan tö Ngöbö kukwei kain ngäbti, aisete mun ara jire ngite Ngöböye ja töi jenbti bä mikakrä, ye raba gare munye. Akwa Ngöbö kebera nüke gobrane mun ngätäite, ye raba gare munye, aisete munkwe nie kore ietre. ¹²Akwa köbö mrä näire, nitre Sodomabo käkwe ja tare nikadi, yebti ta nitre nünanka juta yete käkwe ja ngie nuadi abko ti tö niei munye, niebare Jesukwe nitre juani kwe yeye.

Jesukwe ñäkäbare nitre israelita rüere

(Mateo 11.20-24)

¹³Bti Jesukwe niebare mda:

¡Aingwaree mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate! Mun bobre jakän, ñobtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare tikwe mun ngätäite, ne kwrere nuendre juta Tiro amne Sidón kánti, akräke nitre yete käkwe ja töi kwitadreta Ngöbö kukwäre amne, dän ngutu jüräre kitadre kwetre jabtä amne rabadre tákänintbe ngübrünite ja moto ulire kukwe kämekäme nuenbtä bä mikakrä.

¹⁴Ye mden kisete, Ngöbökwé kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwé mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate mikadi ja tare nike bäri kri nitre nünanka juta Tirote amne Sidónte ye kräke. ¹⁵Amne mun nünanka juta Capernaúmte, ma kánti nete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare kabre, ¿yebtä Ngöbökwé mun mikadi bäri ütiäte, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé mun ye kitadikä ja tare nikakrä kánti.

¹⁶Yebti Jesukwe niebareta mda nitre juani kwe yeye:

Nirekwe mun kukwei mikadre era ye käkwe ti ne ara jire kukwei kadi ngäbti; akwa nirekwe ñan mun kukwei mikadre era, ye abko ti ne ara jire ñan kukwei kadi ngäbti kwe amne nire ñan tö rabadre ti kukwei kain ngäbti, ye abko Ngöbö ti juanka ñan kadi ngäbti kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ni juani gre ketamä bti ni jätä nukaninta Jesu kánti

¹⁷Abti nitre gre ketamä bti ni jätä juani Jesukwe ye jatani nüketa mda angwane, kä namani nuäre krübäte btäre, käkwe niebare Jesuye:

Dänkien, nunkwe üai käme juantariba mento nibtä angwane, ma käbti üai käme nibi nun kukwei mike täte jökrä kore, niebare kwetre ie.

¹⁸Angwane Jesukwe niebare ietre:

Munta kukwe era erere niere, ñobtä ñan angwane merata trä ngitiekä jötrö, ye kwrere Satana kä käinbti jataninbe timon sribi munkwe köböire, rababa tuen tie. ¹⁹Ye abko, üai käme krübäte tbi kwrere amne dribe kwrere, kräke tikwe ja di biani munye ganainkäre amne, mun rüe Satana käkwe ñan mun mikadre bren, abkokäre tikwe ja di biani munye ganainkäre. ²⁰Akwa üai käme käta mun kukwei mike täte, ye munkwe ñan käi ngwian nuäre bäri jabtä, akwa munkwe nünandre kärekäre Ngöböbe, aisete mun käi nena tikani täräbtä kä käinbti, ye abko bäri käi ngwian nuäre jabtä munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Jesu aibe ie Rün gare metre

(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹Yebti, Ngöbö Üai Deme namani täte Jesubtä, köböire kä namani nuäre kri btä, käkwe niebare:

Ti Rün, ma abko kä käin amne kä temen Dänkien. Tita ma käikitekä, ñobtä ñan angwane nitre bikaka töbtä krikri abko okwäte makwe kukwe

metre makwe ye rükaninte, akwa ni bobre bobre töi ñakare ñakare ruen ie abko ietre makwe mikani gare, ma tö namani ño, erere makwe nuenbare. Yebtä tita ma käikitekä, niebare Jesukwe Rün Ngöböye.

²²Yebti nitre näma Jesu kukwe nuen, ye ie Jesukwe niebare mda:

Ti Rün käkwe jändrän jökrä mikani gare tie amne ti abko nire ngobo era metre gare ñakare ni mda mdaye, akwa ti Rün aibe ie ti gare. Erere arato, ti Rün abko gare ñakare ni mda mdaye, akwa ti niara Odei ne aibe ie niara gare amne ti tö rabare mikai gare nire nireye, ye erere ie rabadi gare, niebare Jesukwe.

²³Yebti Jesu nikwitaninte, käkwe niebare kaibe nitre ja töitikaka benye:

Tita sribi kuin nuene bätäkä ngwarbe, ye abko munta tuen ja okwä jenbti, ye munkwe käi ngwian nuäre kri jabtä, ²⁴ñöbtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare tuata munkwe, ye abko nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira amne jrei kwati kirakira tö namani tuai, akwa tuani ñakare kwetre. Erere arato, ti kukwei nuata munkwe, ye niaratre tö namani kukwei nuai, akwa erere kukwei nuani ñakare kwetre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ni Samariabo moto kuin

²⁵Yebti bati, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä nämáne iti, namani nünaninkä krö, käkwe kukwe ngwianintari ja gakäre Jesube, käkwe niebare ie:

Dirikä, ¿tikwe dre nuendre köböire ti rabadre nüne kärekwäre Ngöböbe? niebare kwe Jesuye.

²⁶Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye btä mata ñäke, ye kätä dre niere arato? niebare kwe ie.

²⁷Angwane dirikä ye käkwe niebare:

Ngöbö Kukweita niere krörö: Makwe ma Dänkien Ngöbö tare ja üai ngöi jökrä, ja di ngöi jökrä amne ja töi ngöi jökrä. Erere arato, mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato, nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare kwe Jesuye.

²⁸Jesukwe niebare mda ie:

Kukwe era erere nini makwe. Ye kwrere makwe nuendre ne ngwane, ma rabadi nüne kärekwäre Ngöböbe, niebare kwe ie.

²⁹Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä käkwe kukwe ngwianintari, yebti tö namani bikai deme, käkwe niebare Jesuye:

¿Ti mräkä mden abko tikwe taredre metre ruen? niebare kwe mda Jesuye.

³⁰Abtä ni menteni amne ni rüe abko ni mräkä metre, ye Jesukwe bä mikani, käkwe niebare krörö ie:

Bati ni nämane iti Jerusalén, nikani motokwäre juta Jericó kukwäre angwane, batibe nitre gokä jatani, käkwe jändrän goibare jökrä kän amne, dän btä dianinkä jökrä kän kwetre, bti metani kwetre, namani bä ngwäkäre angwane, mikaninte jite kwetre se kwrere, bti ngitiani. ³¹Ye ngwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatani iti ji ye arabebti angwane, ni bä ngwäkäre nämane jite. Yebtä okwä mata namani akwa, nikani mobe menteninta temen bäre se kwrere, bti nikani janknu ta. ³²Yebti ni levita sribikä ju blitakrä Ngöböbe jatani iti mda, nükani ja ken ni bä ngwäkäre yebe angwane, mikani nãräre jirekãbe kwe, akwa nikani janknu ta arato.

³³Akwa yebti ni jenena Samariabo jatani iti mda ji ye arabebti abko okwä mata namani ni bä ngwäkäre btä angwane, namani ruen bobre ie, ³⁴käkwe krötabare ken, bti olibo köi amne uba döi mikani träinbti kwe kräkäi mikakäre amne träin mrianinte kwe, bti mikani buro jakwebti kwe, bti nikani ngwena nebe ju ni basakakrä kãnti. Ye kãnti ngibiabare kwe ye näire. ³⁵Yebti jãndrinane dekä angwane, ngwian ganaindre köböbu näre ye ni Samariabo käkwe biani ju bkãnkãye, käkwe niebare ie: Makwe ni ne ngibia tikrä. Nane makwe ngwian gate bäri mda niarakrä ne ngwane, ti jatadita, käkwe ütiä biandi mae, niebare kwe ie. Abko kukwe nakaninkä kore. ³⁶Ne aisete ni iti goibare nitre gokäkwe angwane, ni nikani nimä. ¿Nitre nimä ye ngätãite, ni mden käkwe ni mda tuani kãnti ja mräkä kwrere ruen? niebare Jesukwe ie.

³⁷Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä käkwe niebare mda Jesuye:

Ni ie ni bren namani ruen bobre, ye abko käkwe ni bren tarebare mräkä kwe kwrere, niebare kwe.

Abtä Jesukwe niebare ie:

Ni Samariabokwe kukwe nuenbare kuin mräkä mdakrä, ye kwrere nãn nuene arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Dre bäri ütiäte niebare Jesukwe

³⁸Yebti Jesu nikani janknu ta nitre ja töitikaka benbe amne nükani juta mdate, kãnti meri iti kãdian nämane Marta nämane nüne. Marta ne abko käkwe Jesu kani ngãbti ja gwiriete. ³⁹Marta etba nämane iti abko kãdian nämane María. María ye abko nikani, namani tãkãninntbe Jesu ngotobtä Jesu kukwei nuen. ⁴⁰Akwa Marta abko namani sribi kabre gwita ye aibe btä töbiké, aisete namani sribire janknu, bti nikani, käkwe niebare Jesuye:

Ti Dãnkien, ¿ti mräkäkwe ti mirite sribire kaibe, se ütiäte ñakare makrä ya? Niara juen jötrö ti die mike, niebare kwe Jesuye.

⁴¹Akwa Jesukwe niebare mda ie:

Marta, ma nibi töbiké krübãte dikaro sribibtã, kã nibi ma nike. Erere arato, jãndrän keta kabre, btã mata töbiké, ⁴²akwa jãndrän ketetibe bäri

ütiäte, ye mden abko Maríakwe kánäniri jakrä, käta ti kukwei nuen. Ye abko ni ñakare jire abko rabadre denkä kán. Abko kore se, niebare kwe Martaye.

Blitadre ño Ngöböbe

(Mateo 6.9-15; 7.7-11)

11 ¹Bati Jesu nämáne blite Ngöböbe kä mda kánti, kákwe blitabare ünán angwane, ni iti ja töitikaka ben abko kákwe niebare ie:

Ti Dánkien, blitadre ño Ngöböbe abko Juan Bautistakwe diribare nitre ja töitikaka benye, aisete makwe diridre nunye arato, niebare kwe Jesuye.

²Abtä Jesukwe niebare ietre:

Mun rika blite Ngöböbe angwane, munkwe nie krörö:

Ti Rün kä káinbti, ma kä aibe raba mikani ütiäte ni jökrákwe.

Jakwe gobrane nun ngätäite nete.

Ma tö dreye kä káinbti, erere tä neme bare mae kä káinbti, erere

raba bare mae kä nebtä nun ngätäite arato abko nunta ribere mae.

³Köbö kwatirekwatire makwe mrö bian täte nunye.

⁴Nun ngite kukwe kämenbtä ye denkä mento nunbtä, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä ja mike ngite nun rüere, käre nunta den jabti ta köbö kwatirekwatire.

Amne kukwe kämekáme tö nun nuaite ja káne ma rüere, ye kánti makwe ñan nun jie ngwian,

abko munkwe blita kore Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁵Bti Ngöböta juto biare ni kukwei kaen ngäbti, ye abko Jesukwe bä mikani, kákwe niebare krörö mda ietre:

Nane mun kukwe muko jatadre iti kä ruäre deo, kákwe niedre: Ja mräkä, ban ngwen kumä ütiädre tie, ⁶ñobtä ñan angwane gwä ti kukwe muko nü basare jire tie, akwa bukakrä ñan nebe tie. Abtä ti ki ban tärire mae, tikwe ñan ja gaidre krübäte abkokäre, niedre kwe mae. ⁷Angwane ni tädre gwi kákwe ñan niedre: Ti nibira jänbti ngäbäkrebé, aisete ti ñan raba nainkröta krö jändrän biankäre mae, aisete makwe ñan ti nika, niedre ñakare jire kwe kukwe kare ngäbti. ⁸Akwa niara ñan kädriedre blo, abkokäre rükadre krö amne jändrän jökrä kärädre ie kukwe mukokwe, ye erere biandre jökrä kwe ie. Ye abko ñan niara kukwe muko, aisete nuendi kore kwe akwa, ñan ñäkädre rüere abtä rabadre ja gaire, abkokäre nuendi kore kwe.

⁹Blitadre Ngöböbe, ye mdenbtä abko ti tö kukwe mda niei krörö munye arato: Käre munkwe jändrän kärä Ngöböye amne Ngöbökwé biandi munye. Erere arato, munkwe jändrän kánántari Ngöbö kánti amne kwandi munye. Erere arato, nita neme jukwebtä jändrän kärere ni mdaye, ye kwrere käre munkwe jändrän kärä jukwebtä Ngöböye

angwane, Ngöbökwe jukwe tikadi, käkwe biandi munye, ¹⁰ñobtä ñan angwane nireta jändrän kärere, ye erere bianta ie amne, nireta jändrän känentari jakrä, ye erere tä kwen ie amne, nireta ñäke jukwebtä abko ietre Ngöböta jukwe tike amne tä jändrän bien ietre.

¹¹Mdakäre abko, Ngöböta jändrän bien kore, yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö mda: ¿Mun mden ngäbäkcre rünre, ie ngäbäkcreta gwa kärere kwetadre jae angwane, tä tbi krübäte bien kwetadre ie? ¹²Erere arato, ¿mun mden ngäbäkcre rünre, ie ngäbäkcreta kwi mrüke kärere angwane, tä dribe bien kwetadre ie? Ni ñakare jire iti käta jändrän krübäte bien ngäbäkcre kweye. ¹³Mun abko moto käme, akwa ngäbäkcre munkwe, ie jändrän kuin bian gare munye. Se abko mun Rün kä käinbti bäri moto kuin munkrä abko ie munkwe niara Üai Deme kärädre angwane, biandi kwe munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Beelzebú nämane Jesubtä nie namani rüere

(Mateo 12.22-30; Marcos 3.20-27)

¹⁴Abti bati ni iti btä üai käme nämane, käkwe kukwe ötani abko btä Jesukwe üai käme juantari mento. Ye erere üai käme nikani mento btä angwane, namani bliteta kuin. Yebtä abko ni kwati ñan töi namani krütare mda. ¹⁵Akwa ni ruäre namani niere:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, ye mden käkwe ja di biani niaraye abko diebti tä üai kämekäme juentari mento se, namani niere Jesubtä.

¹⁶Akwa era metre Jesu namani sribire Ngöbö diebti rabadre era kräke, abkokäre Ngöböta kä käinbti käkwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwäbti Ngöbö nämane ben bä mikakäre abko ni ruäre namani kärere Jesuye.

¹⁷Angwane nitre namani töbike blo Jesu rüere, ye ganina btäre Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

Juta amne ni mräkä mden erere käta ja ñäketbe ketebu rükäre jabe kwärikwäri, ye abko tä ja juen ngwarbe au. ¹⁸Ye kwrere abko, ¿Satana amne üai käme kwekwe käkwe ja ñäkäretbe ketebu jene jene ja rüere au, ye angwane tädre dite ya? Ñakare. Ye abko, tita üai käme juentari Beelzebú diebti munta niere tibtä, ye mdenbtä abko tita ñäke kore. ¹⁹Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, diebti tita üai käme juentari mento munta niere tibtä, aiseté ¿nitre reketaka munkri ye abko ie nireta ja di bien üai käme juantarikrä mento abko ti tö nibi ngwaintari munye? Niaratre käkwe mun kitadre ngise ruen tie. ²⁰Akwa tita üai käme juentari mento Ngöbö Üai Deme diebti era metre, ye ngwane Ngöbö nükanina gobrane mun ngätäite abko bä mikata tikwe.

²¹Akwa ti bike kukwe mdara jire niere munye üai kämenbtä abko krörö: Ni dite kri kwe jändrän tärä kabre rükrä, bti tä jändrän jakwe

erere ngibiare kuin jáme gwi abko úai káme kwrere. ²²Akwa ni mda bári dite ti kwrere jatadre rüre, kákwe ganaindre kwärábe angwane, jándrän rükrä ni ditekwe, bti tädre tödeke abko diandrekä jökrä ni dite ye kán amne jándrän kwekwe diandrekä jökrä kán, bti dráidre jökrä jabti kwe.

²³Ye abko nire nire ñan tä nekete tibe, ni ye abko tä rüre ti rüere amne, nire nire ñan tä sribire gwaire tibe abko tä sribi tikwe metekä jirekábe tikán, niebare Jesukwe.

Úai káme tä niken mento, bti tä nüketa nibtä
(Mateo 12.43-45)

²⁴Yebti Jesu nikani blite krörö mda úai kämenbtä:

Ni iti btä úai káme tädre nüne, abti úai káme ye juandretari mento btä, úai káme rikadre ngwarbe kwäräkwärä kä kánene jadükakrä jae kä kaibete, akwa kä ñan kwandre jire chi ie jadükakrä, abtä rabadre töbike krörö: ¡A! Ni nämane ju kwrere tikwe abko te ti nämane nüne, ye kánti ti bike nikenta, úai káme rabadre nütüre. ²⁵Ye erere bkänä, úai káme ye rikadreta ni ye kánti, rabadreta yete angwane kä sökaninkä merebe gwita temen amne kä úkaninte kuin gwita, kwrere jire ni ye kwandre úai kámeye. ²⁶Angwane jötrö ngwarbe úai káme ye rikadre betekä, kákwe úai bári kámekáme niarakrä kánandre Krä kükü mda ja mukore, bti rikadre nünenta jökrä ni yebtä. Úai káme ye rabadrera nünenta kore ni yebtä angwane, ni ye rabadre ja tare nike bári krübäte mda úai káme kisete, niebare kore Jesukwe ni jökräye.

²⁷Jesu nämane blite kore, ye btärábe meri nämane iti ni mda mda ngtäáite kákwe ñákábare jume ja dibti mda:

Ma meye kwe ma därebare amne ma mikani kianbtä kwe, meri ye abko Ngöbö diebti abko kä nuäre kri btä, niebare kwe.

²⁸Abtä Jesukwe niebare:

Nire nire tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä mike täte, ni ye abko Ngöbö diebti káta neme bári nuäre btä abko ti tö nibi niei, niebare kwe.

Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye
(Mateo 12.38-42; Marcos 8.12)

²⁹Yebti ni nikani ja úkekrö bári kwati mda Jesu bäre temen angwane, Jesu nikani niere krörö ietre:

Mun nünanka kä ne ngwane abko moto kámekáme, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwäbti, ie mun töta nebe, akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chi mun okwäbti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngöbö nämane Jonábe, kákwe sribi kri ñan tuabare nuenbare Jonákrä, ye kwrere aibe Ngöbökwé bá mikadi mun kräke, ³⁰ñobtä ñan angwane kukwe nakaninkä Jonábtä kákwe nitre Nínivebo töi kwitani, abtä Jonás kukwei mikani era kwetre, ye kwrere Ngöböta

sribire era metre ti Ni Kä Nebtä Ngobo köböire abko Ngöbökwé bá mikadi metre munye.

³¹Erere arato, Ngöbökwé kukwe úkadite ni jókrá kráke ká mrá angwane, jreina núnanka mobe mótarikri^f núkani kira basare jrei Salomónye ye kákwe mun kitadi ngise arato, ñobtä ñan angwane Salomón námáne kukwe töbtá töbtá niere, ye jreina mobe jatani kukwe nuen jakrá, akwa tita nete abko bári útiáte kri Salomónkrá abko mun ñan tö ti kukwei nuai, aiseite rakadiká kore munbtá. ³²Erere arato, munta nüne ká ne ngwane abko, btá Ngöbökwé kukwe úkadite ká mrá angwane, nitre Nínivebo kákwe mun kitadi ngise arato, ñobtä ñan angwane Jonákwe Ngöbö kukwei niebare angwane, nitre Nínivebo kákwe ja töi kwitani Ngöböbtá, kákwe Ngöbö kani ngábtí, akwa tita nete abko bári útiáte Jonákrá, káta Ngöbö kukwei niere munye abko mun ñan tö kukwei nuai amne mun ñan tö ja töi kwitai Ngöböbtá, ye dokwäre abko Ngöbökwé kukwe úkadite munbtá, niebare Jesukwe.

Jesukwe kukwe bá mikani ñotra jutrabtä

(Mateo 5.15; 6.22-23)

³³Bti Jesukwe ja bá mikani ñotra jutra kwrere, kákwe niebare mda: Ni ñakare jire iti káta ñotra jutra mike, abti tá mike ká mkáte nguse. Erere arato, ñan tá mike kaja táni, akwa tá mike úrábtá káin, ye abko ni rikare gwákäre angwane, ká rabadre tuen kuin nie abkokäre. ³⁴Ye kwrere ma okwá abko ñotra kwrere níkrakrá ja báre temen, aiseite ma okwá kuin ne ngwane, káta tuen kuin mae. Ye kwrere abko makwe núnandre metre, ie Ngöbö tö ne ngwane, ni ie ká tuen kuin káta díeká metre ñotra trábtí, ye kwrere ma rabadi nüne ká ngwen Ngöbökwete. Akwa ma okwá bren angwane, ká ñan raba tuen kuin mae ne ngwane, mata ká ikote. Ye kwrere abko makwe kukwe kuin Ngöbökwé mikadre ngwarbe jae ne ngwane, ma töi rabadi káme amne ma rabadi nüne ká ikote Ngöbö rüere. ³⁵Ne aiseite munkwe ja ngibia kuin au, ñotra trá kuin tá munkwe ne ngwane, munta ká trá ngwen Ngöbökwete, ye ngwane mun ñan rabadre ká ikote Ngöbö rüere. ³⁶Munkwe ja töi mikadre nüne metre Ngöbö ngwärekri angwane, munkwe ñan núnandi ká ikote kwrere amne, ji Ngöbökwé rabadi gare kuin munye, ká trá kuin tuen nie ye kwrere ne ngwane, munta ká ngwen Ngöbökwete amne ká iko ñakare mun töíbtá, aiseite jándrán jókrá Ngöbökwé rabai gare kuin munye, káta nebe tuen kuin ñotra tráte munye ye kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe.

f 11.31 *Jreina núnanka mobe mótarikri.* Jreina ne abko námáne gobrane ká kádian námáne Saba kánti. Kukweta tikani btá 1 Reyes 10.1-13 yebtä.

Jesukwe ñäkäbare nitre bariseoye amne nitre dirikäye
(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 20.45-47)

³⁷Jesukwe blitabare ünän angwane, ni bariseo käkwe ngwiani mröre ja kánti. Ye erere Jesu nikani, namani tákänintbe mesabtä mda. ³⁸Akwa ni rikadre mröre, känenkri köbötikadre käne ja ngibiakäre dbe Ngöbö ngwärekri nämane úkaninte nitre israelitakwe, erere Jesukwe köbötikani ñakare. Yebtä abko bariseo ye ñan tói namani krütare Jesubtä. ³⁹Abtä Jesukwe niebare ietre:

Mun bariseo abko baso amne siä bätäteta btärita aibe amne terita abko tä nebe dobrore kwrere jire, aisete mun töita gobtä amne mun tói kämekäme. ⁴⁰Mun tói ngítiekä ñakare metre Ngöbö Kukweibtä. ¿Ngöbökwé mun ngrabare dátebare, käkwe mun tói, mun moto dátebare ñakare arato ya? ⁴¹Munkwe jándrän jakwe bian ni bobre bobre die mikakrä, ye ngwane mun tói rabadi merebe arato baso amne siä bätäteta btärita amne terita arato ye kwrere, niebare Jesukwe bariseoye.

⁴²Bti Jesukwe niebare:

¡Aingwaree mun bariseo! Käre munta kri mu chi, útiäte ñakare kädianta menta amne kri mda mu kädianta ruda amne kri mu mda mda kuin kwetadre amne kuin kräkäre, akwa útiäte ñakare úkekrö keta jätä, bti munta mike keteti jenena biandre Ngöbökrä. Akwa jándrän bäri kuin útiäte nuendre ni bobre kräke amne Ngöbö taredre abko erere munta nuene ñakare. Ye kwrere jándrän bäri útiäte abko munta nuene ñakare, aisete munkwe jándrän ketebu ye nuendre amne mikadre täte keteti munkwe, akwa jándrän bäri útiäte abko nuendre bäri munkwe.

⁴³¡Aingwaree mun bariseo! Käre ja tákrä ni útiäte útiäte kräke sinagagate, kánti mun töta nebe rabai käre ja mikakrä útiäte. Erere arato, ni mda mdakwe mun mikadre útiäte jae, käkwe köbö ngwiandretari käne munye ji ngrabare mrö rürümoinkrä kánti, ie mun töta nebe ja mikakrä útiäte.

⁴⁴¡Aingwaree mun bariseo! Kä ni doboi mikakrä, kánti kä úkateta kuin ruäre, aisete dobo mikani gare ñakare amne, ni raba dikekä jáme bti ta abtä ja mikata ngite amne tä dbe ñakare Ngöbö ngwärekri, ye kwrere jire mun bá kuin metre, akwa munta ni mda kite ja mike ngite abko gare ñakare ni mda mdaye, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

⁴⁵Abtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane yete abko iti käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, mata ñäke kore, ye abko mata ñäke nun rüere arato, niebare kwe.

⁴⁶Akwa Jesukwe niebare mda ie:

¡Aingwaree mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre! Käre munta tribe mike kabre ni mda mda tröbtä, tä nebe doboko krübäte

kräke, akwa nin munta die mike jire chi abko krörö: Kukwe ükateta kabre nuendre ni jökräye munkwe, ye abko tribe doboko kwrere, akwa munta ja kukwei mike täte ñakare jire chi, niaratre kitakäre kukwe kuin nuene Ngöbökrä.

⁴⁷Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira kämikani mun mräkäkwe abko doboibtä kä ükateta kuin munkwe. ⁴⁸Ye abko, mun mräkäkwe kukwe nuenbare abko dbe munkrä tuen munbtä, aiseté mun mräkäkwe ni Ngöbö kukwei niekä kirakira kämikani amne mun abko tä doboi ükateta kuin nuäre, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁹Munta töbike kore, ye mdenbtä abko Ngöbö töbtä kri käkwe niebare: Tikwe ja kukwei niekä niekä juandi amne ja kukwei ngwianka ngwianka tikwe juandi arato, ye abko müre ketadi ruäre amne ruäre abko jiebti rikai kisere mikakäre ja tare nike. ⁵⁰⁻⁵¹Ne aiseté nitre ti kukwei niekä däríe metaninkä temen, yebtä Ngöbökwé kukwe ükadite munkrä abko krörö: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira kämikani Abel näire nebebe Zacarías näire. Zacarías ye abko kämikani kwetre ñukwä grä amne ju blitakrä Ngöböbe te ruäre. Abtä Ngöbökwé kukwe ükadite niaratre kämikakabe. Erere arato, yebtä Ngöbökwé kukwe ükadite ni kä ne ngwanebe abko ti tö nibi niei munye, niebare Jesukwe ietre.

⁵²Bti Jesukwe niebare mda:

¡Aingwaree mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre! Munta kukwe era metre Ngöböbtä rükente ni mda mda käne. Mun ñan tö kukwe era metre mikai gare kuin jae amne mun ñan tä dirire era metre arato ni mda mdaye, aiseté rükadre ño Ngöbö kánti ñan rükadre gare ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

⁵³Nebti Jesu nikaninta mda angwane, nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre moto namani romon krübäte Jesu kukweibtä. Abtä nikanintre kukwe ngwentari kabre Ngöbö kukweibtä ie, ⁵⁴ye abko Jesukwe ja kitadre au kö okwäte ja kukweibtä, abtä kitadre ngise kwetre, abkokäre namanintre kukwe ngwentari kore ie.

Nikwe ñan bikadre deme, niebare Jesukwe

(Mateo 10.26-31)

12 ¹Ye ngwane ni jatani nüke ja ükekrö bäri kwati mda Jesu kánti, aiseté ni namani kwati krübäte, kä namani ja kitekäbe kwärikwäri. Angwane nitre ja töitikaka Jesube, ie Jesu nikani niere krörö:

Lebadura mikata bante tä ngitie jökrä te, ye kwrere jire nitre bariseo töi kämekäme, käta bike kuin deme ye abko käta ngitie ni mda mda töite, käta ni mda mda töi mike ja kwrere, aiseté munkwe ja ngibia kuin nitre bariseo ngäniene, ²ñöbtä ñan angwane kukwe ñakare jire tiebe abko ni mdakwe ñan gadre. Erere arato, jändrän ñakare jire gore abko ni

mdakwe ñan gadre. ³Ne aisete jändrän jökrä nieta kaibe munkwe akwa, ni jökrä käkwe kukwe nuadi. Erere arato, kukwe nieta tiebe kaibe gwi munkwe abko kädriedi ji kribti temen ja ngwärekre jökrä, aisete munkwe ñan bika deme nitre bariseo se kwrere.

⁴Ye abko, mun ti kukwe muko tikwe, ie ti tö niei krörö: Ni mda raba mun ngrabare aibe kämike, akwa yebti ñan raba jändrän nuene munbtä, aisete munkwe ñan ni mda jürä ngwian jabtä; ⁵akwa nire jürä ngwiandre era metre munkwe jabtä abko ti bike niere munye: Ngöbö aibe jürä ngwian munkwe jabtä, ñobtä ñan angwane mun krütadre, bti Ngöbö di tarä mun kitakrä kä ja tare nikakrä kánti aisete. ⁶Akwa mun bäri tare kri Ngöbökre abko ti bike bä mike krörö munye: Nukwä kiakia rürümointa kwärike abko ütiä bianta bäri brai, aisete ngwian bianta mnamube ütiäre, akwa nukwä kiakia ye käita nikwitekä ñakare Ngöböbti. ⁷Amne mun ara jire abko dokwä drüen kratirekratire abko tä gare jökrä Ngöböye, aisete Ngöbökrä mun abko bäri ütiäte kri nukwä kabrekabre bti ta, aisete mun raba ja tare nike angwane, munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe ñan Jesu rükandrete
(Mateo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸Bti Jesukwe niebare mda:

Ti tö kukwe krörö niei mda munye: Nire nire tä nekete tibe abko niedre metre kwe ni mda mda ngwärekre, ni ye abko jen tikwe abko ti, Ni Kä Nebtä Ngobo käkwe niedi arato angeletre Ngöbökre ngwärekre. ⁹Akwa nire nire käkwe ti rükandrete ni mda mda ngwärekre, ni ye abko gare ñakare tie abko tikwe niedi angeletre Ngöbökre ngwärekre arato. ¹⁰Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo, rüere nirekwe ñäkädre blo, akwa ja töi kwitadreta kwe angwane, Ngöbökre kukwe käme ye diandrekäta btä; akwa nirekwe ja dokwä mikadre ribi, käkwe Ngöbö Üai Deme mikadre ngwarbe jae, ye aibe Ngöbökre ñan ngite diandrekäta jire btä.

¹¹Mdakäre abko, sinagoga kánti mun järika nitre israelitakwe kukwe ükatekäre amne nitre kritobore ñakare israelitare, ye ngwärekre mun järika kukwe ükatekäre angwane, munkwe blitadre ño jakrä amne munkwe dre niedre, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ¹²ñobtä ñan angwane munkwe dre niedre jakrä, ye abko Ngöbö Üai Deme käkwe mikadi gare munye abko erere munkwe niedi jakrä kritobo ngwärekre, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe ñan töbikadre jändrän bkäne kabre jakrä

¹³Angwane nitre nämane kwati, ye ngätäite ni nämane iti käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, jändrän namani nun rün mröye, se ti etbakwe dräidre jabti tibe niere ie, niebare kwe ie.

¹⁴Abtä Jesukwe niebare ie:

Ja mräkä, ¿nirekwe ti mikani kritobore mun ngätäite jändrän dräikäre munbti amarebti mata niere kore tie ye? niebare kwe ie.

¹⁵Ni ye tö namani jändrän rünkwe diain kabre jae, aisete Jesukwe niebare mda ietre:

Ni rabadre jändrän bkäne kabre, ñan ye köböire kä rabai nuäre nibtä, aisete mun tö jändrän bkäne kabre jakrä, ye ngäniene munkwe ja ngibia, niebare kwe.

¹⁶Bti Jesukwe kukwe ye bä mikani krörö:

Bati ni nämane iti abko jändrän bkäne kabre krübäte. Batira jire nura nökani kwe, abti ngwä ötani kabrekabre kwe. ¹⁷Yebti ni jändrän bkänkä kabre ye namani töbike mda: Jändrän ngwä ötani kabre krübäte tikwe noko amne ju ñakare tikwe ükakra. ¿Tikwe ükadi mdente? namani nütüre. ¹⁸Te batibe niebare kwe jae: ¡A! Tikwe dre nuendi nüra gare tie. Ju chi tä tikwe nura ükakra noko tikwe dikandite, bti tikwe ju mikadi bäri kri mda ju chi noko täte abko te tikwe mrö noko ükadi jökrä jändrän jakwebe. ¹⁹Bti tikwe niedi krörö jae au: Ti nena jändrän bkäne kabre amne jändrän nena nünankrä raire tie, aisete mtare mentokwäre ti bike jadüke, ti bike mröre, dö ñaen amne ti bike kä ngwen nuäre jabtä kwäräkwärä mda ruen tie, nütübare kwe. ²⁰Akwa ye btäräbe Ngöbökwie niebare ie: ¡Ma töi ñakare! Mtare deo ma krütadi angwane, ¿jändränäta ükani kabre makwe, se abko rabadi nirekrä? niebare Ngöbökwie ie.

²¹Ye kwrere tä nakenkä munbtä. Munkwe jändrän ükadre kabre jakrä kä nebtä, akwa jändrän kuin tä biandre Ngöbökwie munye, ye abko munkwe kändandre ñakare jakrä, angwane mun rabadi bobre Ngöbö ngwärekre angwane, kukwe ne kwrere rakadikä munbtä, niebare Jesukwe ni jökräye.

Ñan töbikadre dikaro mröbtä amne dänbtä

(Mateo 6.25-34)

²²Yebti Jesu nikwitaninte, käkwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Tikwe kukwe nini, yebtä munkwe mrö ño kwetadre nünankrä amne munkwe dän ño kitadre jabtä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro abko ti tö nibi niei munye, ²³ñobtä ñan angwane nita nüne kä nebtä angwane, nünandre metre Ngöböbe abko bäri ütiäte mrökrä amne ni ngrabare ye abko bäri ütiäte dänkrä, aisete munkwe ñan töbika krübäte dikaro jändrän yebtä.

²⁴Ye abko, nukwä kwerbo tä nüne ño, ye mika ñäräre munkwe.

Kwerbo tä nura nökö ñakare, tä ngwä ötö ñakare, ju ñakare kwe mrö ükakra jakrä, akwa Ngöböta mrö bien kwetadre ietre. ¡Mun abko bäri ütiäte nukwä kräke, se abko mun Rün käkwe ñan mrö biandre munye ya amarebti munta töbike krübäte dikaro se! ²⁵Erere arato, munkwe ñan

töbikadre krübäte dikaro kore, ñobtä ñan angwane ni tö rabare ja tuai bäri kri, akwa di ñakare ja mike niren taiti mda kukwäne. ²⁶Jändrän ne abko chi akwa, mun di ñakare nuenkäre, ¿se ñobtä abko jändrän bäri taretare nuendre abko btä munta töbika krübäte dikaro se?

²⁷Mdakäre abko, ¿ñobtä munta töbika krübäte dikaro dänbtä jakrä se? Kri blü tä niren ño, yebtä munkwe töbika. Tä sribire ñakare, tä dän dike ñakare jakrä, akwa jrei kri Salomón abko nämane jändrän jökrä tuäretuäre bkäne, akwa dän tuäretuäre kri blü se kwrere abko Salomónkwe kitani ñakare jabtä. ²⁸Kri blü tä neme jötrö köböitibe, abti jändrinane angwane mikata ngire ñukwäte, akwa Ngöböta ükete tuäretuäre. ¿Ye mun abko ie dän ñan biandre Ngöbökwé ya amarebti munta tödeke ñakare täte Ngöböbti ye? ²⁹Munkwe dre kwetadi amne munkwe dre ñadi tomnane, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro amne mun ñan raba ulire, ³⁰ñobtä ñan angwane ni kwati kä nebtä tä tödeke ñakare Ngöböbti abko bäri tä nakwen kisere jändrän ye jiebti. Akwa mun käta dre mdei nike, ye abko garera jökrä Ngöbö mun Rün kä käinbti seye amne niarakwe jändrän ye biandi munye, aisete munkwe ñan töbika dikaro jändrän nünankrä yebtä jakrä. ³¹Akwa jändrän Ngöbökwé tä kä käinbti, ye munkwe kánántari angwane, jändrän jökrä mdei nikata munkwe ye Ngöbökwé biandi munye arato.

Jändrän kuin kä käinbti, jiebti ni rankwadre
(Mateo 6.19-21)

³²Ne aisete mun obeja kiakia tikwe, munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kä käinbti, kánti Ngöbö mun Rünä gobrane abko mikani gare ja moto kuinbti kwe munye. ³³Ye aisete, jändränä munkwe, ye erere munkwe rürümoin jökrä, bti munkwe ngwian dräi ni bobre bobrebtü angwane, Ngöböta jändrän kuin ütiäte kri ngibiare munkrä kä käinbti, ye kánántari jakrä munkwe. Erere arato, jändrän kuinquin ütiäte krikri rabadre munkrä kä käinbti, ye munkwe kánántari jakrä, ñobtä ñan angwane Ngöböta jändrän kuin ütiäte kri ngibiare kä käinbti munkrä, ye kánti ni gore ñan rabadre gwi amne kebekwe ñan juandre ngwarbe munkän arato, aisete munkwe jändrän ütiäte kri kä käinbti kánántari bäri kabre jakrä. ³⁴Munkwe nuendre kore, ñobtä ñan angwane jändrän ütiäte krikri tädi ükani mdente jakrä munkwe, ye kánti mun töi tädi arato, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe Jesu ngibiadre ngäbti kisere

³⁵⁻³⁶Bti Jesukwe niebare mda ietre:

Ti bike kukwe mdara jire niere munye abko krörö: Munkwe dän kita biare jabtä amne munkwe ñotra jutra mika biare ti ngibiakäre ngäbti,

ni klaboré tá bkánká ngibiare ngábtí ye kwrere, ñobtä ñan angwane ni mdata ja mike gure angwane, sribikátre bkánká tá núke ká ngwen nuäre jabtá, akwa sribikátre kwe abko tá biare ngibiare ngábtí jukwe tikakäre ie, ye kwrere munkwe ja mika biare ti ngibiare ngábtí. ³⁷Ye abko, nitre sribiká tá kwen ngwáte bkánkáye, ye abko káita neme nuäre btá, aisete sribiká kwandre ngwáte bkánkáye ne ngwane, bkánká ara jire kákwe dán sribikrá kitadi jabtá, bti sribiká kwekwe mikadi tákánintbe mesabtá kwe, mrö mikadi kwetadre kwe ietre mikakäre ütiáte. Ye kwrere munkwe ti ngibiadre ngábtí angwane, ti rükadita angwane, tikwe mun mikadi ütiáte arato abko ti tö niei metre munye. ³⁸Ne aisete, nitre sribiká ye bkánká rükadreta ká ruäre angwane ya o ká ngwen ja ken deká angwane rükadreta ya, akwa sribiká kwe tá biare ngibiare ngábtí, ye abko bári kái rabadre nuäre sribikátre yebtá, erere munkwe ti ngibiadre ngábtí kisere angwane, bári kái rabadí nuäre munbtá arato.

³⁹Kukwe mdara jire rabadre gare munye arato abko krörö: Ni gore rükadre ká ñongwane, ye rabadre gare ju bkánkáye akráke ju bkánká kákwe kraidre gwi angwane, jándrän ñan goindre jire kán kwe. ⁴⁰Ni gore rükadre ñongwane gare ñakare, ye kwrere ti Ni Ká Nebtä Ngobo ne mun tádi ngibiare ngábtí ñakare angwane, batibe rükadita, aisete munkwe mokre jabtí ti ngibiakäre ngábtí, niebare Jesukwe nitre ja töitíkaka benye.

Sribiká kuin amne sribiká káme, btá Jesukwe kukwe bá mikani
(Mateo 24.45-51)

⁴¹Angwane Pedrokwe niebare mda Jesuye:

Ti Dánkien, ¿makwe blitaniri, ye makwe nini kaibe nunkrá ya o makwe nini ni jókrá kráke? niebare kwe ie.

⁴²Angwane ni Dánkien kákwe niebare mda:

Ni sribiká kuin tá biare abko bkánká tá mikete sribikátre mda mda ngibiare amne mrödre ñongwane erere káita núke angwane, tá sribiká mda mda buke. ⁴³Ni sribiká mikateta ja táte bkánkákwe angwane, sribi mikateta kisete bkánkákwe erere tá nuene táte jókrá, bti bkánká tá nuketa, káta kukwe úkete kuin kráke, ⁴⁴kákwe ni sribiká kuin kore ye abko mikadi jándrän jókrá ngibiabtíká jákrá, aisete káta neme nuäre btá abko ti tö niei metre munye.

⁴⁵Akwa sribiká mikadrete sribire ja táte bkánkákwe ye abko rabadre töbike krörö: Ti bkánká ñan rükadreta jótrö, rabadre nútüre, ká rikadre sribiká mda mda merire, brare ngötikeká kwärákwärá amne, rikadre mröre, dö ñaen amne rikadre dröbare jirekábe angwane, ⁴⁶bkánká rükadreta ñongwane gare ñakare ie. Ne aisete tädre jáme angwane, batibe bkánká jatadre nuketa, yebtá abko bkánkákwe mikadi ja tare nike kri, sribiká dokwá ribi mda mda ben.

⁴⁷Mdakäre abko, ni sribikä abko bkänkä tö dreye gare kuin ie, akwa bkänkä kwe mikata täte ñakare kwe, aiseite metadi tare krübäte kwe. ⁴⁸Akwa sribikä mda abko, bkänkä tö dreye metre gare ñakare ie, käkwe ja mikadre ngite, yebtä mikadre ja ngie nuen, akwa metadre bä räkä, ñobtä ñan angwane kukwe gare ñakare ie aiseite. Ne mden kisete, nire nire abko ie sribi ya, jändrän mda mda ya bianta kabre, ye ie käräta bäri mda btä. Erere arato, nirebti tödekata sribi nuenbtä abko ribeta bäri mda btä, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Ni kwati rabadi rüre jabe kwärikwäri Jesu dokwäre
(*Mateo 10.34-36*)

⁴⁹⁻⁵¹Yebti Jesukwe niebare mda ietre:

Tikwe ja tare nikadi kri angwane ti krütadi, akwa ye ngämi nakenkä, känenkri ti moto neme nuäre ñakare. Mdakäre abko, ñan ti jatani mun mikakäre nüne jäme jabe kwärikwäri abko munkwe nütü, akwa ti jatani ñukwä bukete mun ngätäite kä nebtä, ye abko ti tö nena tuai jutra ngitiekä. Ti jatani, abtä ni kwati rabadi nikwite ja rüere kwärikwäri. ⁵²Mtare mentokwäre ni ruäre rabadre tödeke ñakare tibti käkwe rüdi mräkä tödekaka tibti ben, aiseite ni ja mräkäre tädi nüne nirike gwi, ye abko nimä rabadi rüre mräkä nibu rüere. Erere arato, ni nibu ye rabadi rüre mräkä nimä ye rüere. ⁵³Angwane ngäbäkre rün rabadi rüre ngobo kwebe amne ngäbäkre rabadi rüre rün kwebe. Erere arato, meye rabadi rüre ngänkän kwebe amne ngäbäkre merire rabadi rüre meye kwebe. Ye kwrere arato, bi rabadi rüre bosibe amne bosi rabadi rüre bibe. Ne abko rabadi nakenkä kore munbtä tödekabtä tibti, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Dreta nakenkä rükadre gare
(*Mateo 16.1-4; Marcos 8.11-13*)

⁵⁴Bti ni nämane kwati yete, ye ie Jesukwe niebare mda:

Mütata kite jüben nindrini angwane, nü räkändi temen munta niere, erere nüta näkäen. ⁵⁵Erere arato, müreta kite mate mötarikri angwane, kä rabadi ngire krübäte munta niere, erere käta neme ngire. ⁵⁶Ye aiseite ngwarbe munta bike töi ñakare, ñobtä ñan angwane jändränä tuen kä käinbti amne kä temenbtä, ye abko tädre dre bä mike tä nüke gare kuin jökrä munye. ¿Ye ñobtä abko dreta nakenkä kä ne ngwane mun näire Ngöbö diebti mun okwäbti abko tä nüke gare ñakare munye? ¿Ye ñan ngwarbe munta bike töi ñakare ya?

Nikwe kukwe ükadrete jötrö ni rüebe
(*Mateo 5.25-26*)

⁵⁷Mdakäre abko, kukwe raba ja rüere kwärikwäri munkwe angwane, ükadrete ño kuin, ye erere munkwe ükate jabe kwärikwäri. ⁵⁸Akwa nane

ma rüekwe ma kita ngise kritobo ñakare israelitareye ne ngwane, ma ngämi nebe kritobo ngwärekri, känenkri makwe kukwe ükate ma rüebe ji ngrabare, mun ñan rabadre kritobo ngwärekri abkokäre, ñobtä ñan angwane ma rabadre kritobo ngwärekri angwane, niarakwe ma köböi biandi guardiaye amne guardiakwe ma kitadi ngite kä teri. ⁵⁹Ye kánti abko makwe ñan ngwian biandre täte jökrä ja ütiäre, känenkri ma ñan tikadreteta kwe abko ti tö niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni nämane kwati yete yeye.

Ni jökrä käkwe kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti

13 ¹Kä ye ngwane ni israelita nämane ruäre Jesu kánti yete käkwe niebare ie:

Krيره nitre Galileabo nämane jändrän jakwe kämike kukwadre Ngöböye, Ngöbö käikitakakäre ju blitakrä Ngöböbe kánti angwane, Pilatokwe kämikamna, erere rükä romanobo kwekwe käkwe kämikani.

²Abtä Jesukwe niebare ni jökräye:

¿Nitre Galileabo kämikani kore, aiseite niaratre abko bäri kukwe kämekäme nuenkä nitre Galileabo mda mdakrä, munta nütüre ya?

³Akwa ñakare kore ti tö niei munye. Akwa munkwe ñan ja töi kwitadre, käkwe ñan kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti munkwe ne ngwane, mun rabadi nianinte, käkwe ja tare nikadi kri Ngöbö okwä bäre mento kärekäre.

⁴Erere arato, nitre ni jätäbti ni kwä, bti ki Siloéte nikani temen, käkwe kämikani, ¿niaratre ye abko nämane Ngöbö Kukwei mike täte ñakare, abtä nämane ja mike ngite bäri Ngöbö rüere nitre Jerusalénbo mda mdakrä, munta nütüre ya? ⁵Akwa ñakare kore ti tö niei munye. Munkwe ñan ja töi kwitadre, käkwe ñan kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti munkwe ne ngwane, mun rabadi nianinte, käkwe ja tare nikadi kri Ngöbö okwä bäre mento kärekäre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

⁶Yebti nitre israelitakwe ñan Ngöbö kadre ngäbti ne ngwane, Ngöbökwé juandre ngwarbe abko mikakäre mokre, Jesukwe kukwe mda bä mikani ietre angwane, nitre israelita krikri bä mikani higo krie kwrere kwe amne Ngöbö bä mikani kä bkänkä kwrere kwe abko krörö:

Bati ni nämane iti käkwe higo krie nökani uba nurai ngätäite. Abti higo ngwä namanina ya abko nikani tuenta, akwa higo ngwä kwani ñakare ie. ⁷Abtä nura ngibiabtikä nämane kwe yete, ie niebare kwe: Higo ne ngwä nena btä ya abko ti nükanu tuen kä komä jire ja täritäri akwa, ngwäta kwen ñakare tie amne tä kä den ngwarbe jae, aiseite makwe tikaka jirekäbe, niebare kwe sribikäye.

⁸Akwa nura ngibiabtikä käkwe niebare ie: Ti dänkien, makwe higo krie ye tuametre kä nete. Tikwe dobo muandi dokwä bäre temen, bti

tikwe abono mikadi btä. ⁹Ye ngwä rabadi btä akwa, nane ngwä ñan rabadre btä ne ngwane, makwe tikaka ngätrite ta, niebare sribikäkwe bkänkäye. Ne abko nakaninkä kore abko erere rabadre nakenkä munbtä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe meri bren mikaninta quinta köbö jadükakrä näire

¹⁰Bati köbö jadükakrä näire, Jesu nikani dirire mda sinagocate angwane, ¹¹meri bren nämane iti yete. Meri ye abko kä kwä jätäbti kwä kwära nikani bren. Üai käme nikani btä, käkwe trö dötaninkä, aibe kisete ñan namani nünenkä metre krö. ¹²Meri ye abko nämane siba yete, btä Jesu okwä namani angwane, käräbare kwe, bti niebare kwe ie:

Ti mräkä, ma bikera nementa quinta mtare, niebare kwe ie.

¹³Bti kise mikani kwe meri bren yebti. Ye btäräbe meri ye namani nünaninkäta metre krö batibe, kä nikani Ngöbö käikitekä kwäräkwarä se kwrere.

¹⁴Yebtä abko, sinagoga ye dänkien namani romon, ñobtä ñan angwane Jesukwe meri bren mikaninta quinta köbö jadükakrä näire, käkwe niebare ni jökräye:

Kä tärä köbö ti sribikrä, aisete köbö ti ye näire mun bren bren jata ja mikakäreta quinta, akwa köbö jadükakrä näire, mun bren bren ñan jata ja mikakäreta quinta, niebare kwe ni jökräye.

¹⁵Abtä ni Dänkienkwe niebare mda ie:

¡Mun ngwarbe ja bä mike kuin! ¿Buey amne buro mäkäteta mun itire itirekwe angwane, köbö jadükakrä näire munta tikete ñakare, bti munta niken ngwena tomna ñaen ñakare ya? Mun jökrä tä niken jändrän ye ngwena tomna ñaen ye munta sribire ruen tie. ¹⁶Ye aisete meri ne jatani Abraham mräkäkri. Niara abko bäri ütiäte jändrän ye ngwä abko kä kwä jätäbti kwä kwära neketaninte Satanaye abtä bren, ¿se abko ñan diandrekäta köbö jadükakrä näire Satana kisete ya? niebare Jesukwe ietre.

¹⁷Jesukwe ñäkäbare kore angwane, Jesu rüe namanintre ja gaire jökrä, akwa ni mda mda abko btä kä namani nuäre jändrän kuin nuen namani Jesukwe ye tuare.

Jesukwe kukwe bä mikani mostasa nurai amne lebadura btä

(Mateo 13.31-33; Marcos 4.30-32)

¹⁸Erere arato, Jesukwe niebare:

¿Ngöböta gobrane ño nibti? ¿Ngöböta kite gobrane nibti, ye abko tikwe bä mikadre dre kwrere ruen munye? ¹⁹Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti käkwe mostasa nurai nökanu ja bäre jakrä abko nikani niren kri krikri kwrere angwane, nukwä namani nüne kri ye küdebti, ye kwrere jire käne Ngöböta kite gobrane ni braibe

bti, akwa mrä angwane Ngöbö rabadi gobrane ni kwatibti abko bä mikata nura chi yebtä. ²⁰Ye ngwane Jesukwe kukwe mdara jire bä mikani krörö:

¿Ngöböta kite gobrane nibti ye abko tikwe bä mikadre dre kwrere ruen munye? ²¹Ngöböta kite gobrane nibti ye abko rabadi niren lebadurata niren ye kwrere abko krörö: Meri iti käkwe lebadura kitani chi arina kabre te, bti mritani kwe abti lebadura nikani arina kabre ye ñäre jökrä, niebare Jesukwe.

Jukwe Krä chi

(Mateo 7.13-14,21-23)

²²Yebti Jesu nikani janknu Jerusalén kukwäre mda angwane, nikani dirire juta kwatirekwatire te ji ngrabare. ²³Angwane bati ni iti käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ¿ni braibe rabadi dianintari ya?

Abtä Jesukwe niebare mda ni jökräye: ²⁴Munkwe ja di mika kri rikakäre gwä jukwe Krä chite ta, ñöbtä ñan angwane mrä ni kwati tö rabadi näin gwä akwa ñan rabadi, ²⁵ñöbtä ñan angwane ju bkänkä käkwe jukwe dikadi jite, ye ngwane mun rabadi ju bäre abko rabadi ju bkänkä ye kärere, kä rabadi niere krörö ie: Ti Dänkien, jukwe tike nunye, mun rabadi niere. Akwa niarakwe niedi munye: Mun gare ñakare tie amne mun kä mdenbo gare ñakare tie, niedi kwe munye. ²⁶Angwane mun rabadi niere krörö ie: Nunkwe mröbare amne nunkwe tomna ñani gwaire mabe. Erere arato, makwe diribare nun kanti, ¡ye töre ñakare mae ya! munkwe niedi. ²⁷Akwa ju bkänkä käkwe niedi munye: Mun gare ñakare tie amne mun kä mdenbo gare ñakare tie. Mun kukwe kämekäme nuenkä nän mobe mento tibtä, niedi kwe munye.

²⁸Ye ngwane abko, Ngöböta gobrane, ye kanti Abraham, Isaac, Jacob amne Ngöbö kukwei niekätre tädi jökrä, btä mun okwä rabadi angwane, munkwe ja müadi krikri be amne mun moto rabadi romon krübäte ju bkänkäkrä, ñöbtä ñan angwane mun abko tädi kitaninkä ju bäre. ²⁹Mun tädi ngwarbe ju bäre, ye ngwane abko nitre nünanka mintokwäre, mötarikri, kä driri amne nindrini abko rükadi jökrä, rabadi takänintbe mröre gwaire jökrä Ngöböta gobrane ye kanti. ³⁰Ye ngwane abko, ni ruäre ütiäte kri mtare abko rabadi ni bobre kwrere mrä amne, ni ruäre bobre mtare abko rabadi ütiäte kri mrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Jesukwe nitre Jerusalénbo müaibare

(Mateo 23.37-39)

³¹Kä ye ngwane abko, nitre bariseo nükani ruäre, käkwe niebare Jesuye: Herodes tö ma kämikai, aisete nän ngitie mento nete, niebare kwetre.

³²Angwane Ngöbö ñan tö ne ngwane, Herodes ñan rabadre Jesu kämike ja töi jenbti, ye mikakäre gare ietre, abkokäre Jesukwe niebare mda ietre:

Herodes abko nukro känsenta kwrere, ye ie mun nän niere krörö: Mtare, jetbe tikwe üai käme juanditari nibtä amne tikwe ni bren bren mikadita quinta amne münkme tikwe sribidi ünän. ³³Akwa mtare, jetbe, münkme ti nän sribire janknu ji ngrabare. Abti ti nän nebe Jerusalén, munkwe nie ie, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä abko ñan krütadre juta Jerusalén bäre mento, aisete ti nän kánti. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁴Ye btäräbe Jesukwe nitre Jerusalénbo müaiba, käkwe niebare krörö: ¿Aingwaree, mun nünanka Jerusalén nete! Käre munta nitre Ngöbö kukwei niekä müre kete amne nitre juanta Ngöbökwé ja kukwei ngwena abko müre ketata jäbti. Ye abko, kwita ngäbäli kiakia ngibiare ja ngike täni, ye kwrere käre ti tö namani mun ngibiai, akwa mun ñan tö namani ti tuai ja ngibiare, ³⁵aisete ju munkwe nete ne rabadi tökare jökrä mun täbtä abko tita niere munye amne, mtare mentokwäre ti ngämi kiteta, känenkri munkwe ñan ti tuadre jire chi mda, yehti munkwe ti tuadi angwane munkwe niedi krörö:

Ni kitera nüke ni Dänkien Ngöbö käbti raba mikani ütiäte kri abko munkwe niedi ti ngäbti. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ni nüen ngrabare abko Jesukwe mikaninta quinta

14 ¹Bati köbö jadükakrä näire, Jesu nikani mröre bariseo ütiäte kri kánti angwane, nitre bariseo mda mda namani ngibiaretari kisere kitakäre ngite. ²Angwane ni nämane iti yete abko nüen jökrä ngrabare, aisete nämane bren, btä Jesu okwä namani, ³käkwe niebare Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätreye amne nitre bariseoye:

¿Köbö jadükakrä näire ni raba ni bren miketa quinta ya, ñakare ya? niebare kwe.

⁴Angwane niaratre namani kwekbe jökrä. Abtä Jesukwe ni bren käräbare ja ken, mikaninta quinta kwe, bti juaninta kwe. ⁵Yehti Jesukwe niebare mda nitre bariseoye:

Buro ya o nbi betadrekä nguse munkän köbö jadükakrä näire, ye mun rikadre jötrö ngwarbe dentarita, ye ngwane munta sribire. ¿Akwa ni bäri ütiäte jändränkä abko tikwe mirita quinta abtä ti ngite munta nütüre ya? niebare kwe ietre.

⁶Angwane nitre bariseo namaninta kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane kukwe kwani ñakare ietre.

⁷Angwane nitre nübaibare mröre siba abko nikani ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke mesabtä kënëne jae, bti namani nebe täkänintbe Jesu okwäbti. Abtä Jesukwe kukwe bä mikani ietre, käkwe niebare krörö:

⁸Nane ni iti rika ja mike gure, kánti ma nübai kä ngwiankäre nuäre jabtä siba angwane, ja täkrä ni ütiäte kräke, yete ma ñan raba täkänintbe, ñobtä ñan angwane nane ni mda bäri ütiäte makrä nübaibare arato abko

jatadre nüke angwane, ⁹ni mun nübaikä ye jatadre, käkwe niedre mae: Ja täkrä kánti mata tákänintbe, ye bien ni neye, niedre kwe mae angwane, ma rikadre nebe tákänintbe mrä köre, ye abko rabadre gaidre kri makrä. ¹⁰Ne aisete ma nübaikä kánti ma rika angwane, ja täkrä mrä kánti ma raba tákänintbe. Yebti ni ma nübaikä ye jatadre, käkwe niedre krörö mae: Ja mräkä, ja täkrä ni ütiätekrä tä mesabtä ne kánti jakwe siba, niedre kwe mae, ye ngwane ma rabadre ütiäte ni mesabtä ye okwäbti abko rabadre bäri kuin. ¹¹Tita niere kore, ñobtä ñan angwane nire nire tö bikai kri au abko Ngöbökwé mikadi bobre amne, nire nire tö ja mikai bobre abko Ngöbökwé mikadi ütiäte kri, niebare Jesukwe.

¹²Yebti Jesukwe niebare niara nübaikä yeje:

Makwe mrö sribe kri kä ngwiankrä nuäre jabtä, o ma rika ni mda mda buke mröte dere, ye ngwane ma kukwe muko, ma etba, ma mräkä mda mda amne nitre ngwian bkänkä kri nünanka känime ma bäre temen, ye aibe makwe ñan nübai mröre jabe, ñobtä ñan angwane niaratre bukadre makwe ye ütiäre ma kärädreta kwetre mröre jae, aisete makwe mrö biani ye ütiä biandita kwe mae, aisete nitre ngwian bkäne kri aibe ñan nübai makwe. ¹³Akwa ma rika mrö sribere kri kä ngwiankrä nuäre jabtä angwane, makwe ni bobre nübai. Erere arato, ni bren bren ngrabare, ni nakwente amne ni okwä kä drünente nübai makwe mröre jae angwane, ¹⁴kä rabadi nuäre mabtä, ñobtä ñan angwane niaratre ñan raba ma buketa jire mrö ye ütiäre, akwa nitre metre Ngöbö ngwärekri rükaita nire kä mrä angwane, ye näire Ngöbökwé ütiä biandi mae. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bä mikani ja bukabtä

(Mateo 22.1-10)

¹⁵Ni metre metre Ngöbö ngwärekri rükadita nire, btä Jesukwe blitabare kore, yebtä abko nitre nämane mesabtä ye ngätäite ni iti käkwe niebare mda Jesuye:

Ngöbö jatadi gobrane ni ngätäite angwane, nire tädi mröre yete abko btä kä rabadi nuäre krübäte, niebare kwe.

¹⁶Abtä Jesukwe kukwe bä mikani ietre, käkwe nitre israelita ütiäte kri bä mikani ni nübaibare känekäne kwrere, käkwe niebare mda:

Yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö munye: Bati ni iti käkwe mrö sribebare kri kwetadre, käkwe ni kwati nübaimna mröre jae. ¹⁷Ye erere mrö namanina biare kwetadre angwane, ni ye käkwe niebare sribikä kweye: Nitre nübaibare tikwe, ye nän kärere amne makwe nie krörö ietre: Mrö nibira biare kwetadre, aisete mun jakwe mröre, makwe nie ietre, niebare kwe sribikä kweye.

¹⁸Ye erere bkänä, sribikä ye nikani akwa, nitre nübaibare abko kwe kukwe mdara jire nämánena nuendre, aisete ñan rikadre namani niere.

Ni iti kākwe niebare: Gwā tikwe kā kürü abko ti bike niken tuentbi, aisete ti ñan rikadre, ye abko munkwe dian tibti ta, niebare kwe. ¹⁹Ni mda abko kākwe niebare: Tikwe buey kürü krä jätä sribikrä jae abko tä sribire kuin ya, ñakare ya abko ti bike niken nuente, aisete ti ñan rikadre, akwa munkwe dian tibti ta, niebare kwe. ²⁰Ni mdara jire abko kākwe niebare: Gwā tikwe ja miri gure, aisete ti ñan rikadre, niebare kwe.

²¹Angwane sribikä ye nikaninta, kākwe niebareta jökrä bkänkäye. Abtä sribikä bkänkä moto namani romon krübäte, kākwe niebare sribikä kweye: Nän jötrö ji kri ngrabare amne ji krä kiakiabti juta ngrabare nokore ni bobre känene, ni bren bren ngrabare känene amne ni okwä kä drünente känene. Erere arato, ni nakwente känene. Ma jata ngwena mröre nete, niebare kwe sribikäye.

²²Ye erere bkänä, sribikä jananbare. Abti bä raire angwane, sribikä jataninta, kākwe niebare bkänkäye: Ti dänkien, makwe ni kärämna tie, erere tikwe käränirira, akwa kä tä ni mda mdakrä, niebare kwe.

²³Angwane sribikä bkänkä kākwe niebare mda ie: Nän ni mda mda känene ji ngrabare juta bäre mento sere. Ma jata ngwena nüke nete, ñan tö raba kite akwa, ma jata ngwena ni mikakrä bäri kwati gwi ti kanti nete, ²⁴ñobtä ñan angwane nitre nübaibare känekäne tikwe, ye abko ñan rükadre jire iti mröre tibe mesabtä, niebare kwe. Ye kwrere Ngöbökwe mun ütiäte ütiäte kärädi nüne ja kanti angwane, nane mun ütiäte ütiäte ñan rabadre kanti, akwa ni bobre bobre rabadi. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Nire nire tö näin Jesube kākwe töbikadre kuin ja käne

(Mateo 10.37-38)

²⁵Jesukwe mröbare ünän kore, bti nikani ta angwane, ni nikani kwati jiebt. Abtä niara nikwitaninte, kākwe niebare ietre:

²⁶Nire nire tö näin tibe rabakäre ja töitikaka tibe abko kākwe ti taredre bäri jändrän jökrä bti ta. Akwa nire nire tä rün, meye, merire kwe, brare kwe, etba, ngwai kwe tarere bäri amne tä ja tarere bäri au ne ngwane, ñan rabadre ja töitikaka tibe. ²⁷Erere arato, ni kämikata niken krusobtä angwane, nita niken kruso doboko ngwena au jakrä, ye kwrere nire nire kākwe ñan kötä mikadre au jakrä ja tare nikakäre tikrä amne krütakäre tikrä ne ngwane, ni ye ñan rabadre ja töitikaka tibe.

²⁸Ye abko ti bike bä mike krörö: Nane ni iti rikadre ju mike nura ngibiabtikrä angwane, ngwian tärä täte ju ye mikakrä bare täte jökrä ya, btä tä töbike käne, abti ngwian tärä täte ye ngwane tä ju mike. ²⁹Akwa ngwian ñakare täte ju mikakrä, akwa ju kömikadretbe kwe abti rabadre ötare ñan rabadre käte ie. Yebtä abko ni jökrä rabadi ni ye kötaire, ³⁰kä rabadre niere: ¡A! Ni se nikani ju mike akwa, namani bare ñakare ie abko ni jökrä rabadre niere kötaire kwärä kore btä. Ye kwrere mun mden tö näin tibe kākwe töbika kuin ja käne.

³¹Yebtä ti bike kukwe mdara jire bä mike abko krörö: Jrei tädre iti kwe rükä tädre mili krä jätä abko jatadre niken rüre jrei mda rüere. Akwa jrei mda ye abko kwe rükä tädre mili krä gre, aisete jrei kwe rükä mili krä jätäbe ye rabadre töbike käne, rükä mili krä gre ye ganaindi kwäräbe kwetre ya abko rabadre töbike. ³²Akwa nane rükä mili krä jätä ben jrei ye käkwe ñan ganandre, rabadre tuen ie angwane jrei kwe rükä mili krä gre ye tädre mente angwane, ñan rüdre kwe, aisete ja mäkädreta jirekäbe kwe abkokäre nitre juandre niere kwe jrei mda yeye. ³³Ye kwrere abko, nire nire tö näin tibe rabakäre ja töitikaka tibe, akwa ñan tö jändrän jakwe mikaite jökrä ne ngwane, ñan rabadre ja töitikaka tibe. Ne aisete mun mden tö raba näin tibe käkwe töbika kuin käne. Abko kore se, niebare Jesukwe ni jökräye.

Jesukwe kukwe bä mikani mrenbtä

(Mateo 5.13; Marcos 9.50)

³⁴Yebti nire nire tö näin Jesube abko Jesukwe bä mikani mrenbtä, käkwe niebare mda:

Mren abra kuin jändrän jökrä mikakrä bänänte, akwa bänän riadrekä rabadre tibo, ye abko rikadre ngwarbe, aisete ñan rabadre kuin mda, ³⁵amne ñan rabadre kuin dobokrä amne ñan rabadre kuin abono sribekrä, aisete rabadre ngwarbe. Abtä kitadrekä jirekäbe. Tita kukwe niere ne mun mden mden tö näin tibe käkwe ketate ja olote, bti töbika kuin btä munkwe, niebare Jesukwe ni jökräye.

Obeja nianinte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 18.10-14)

15 ¹Angwane ni kwati ngwian käräkä gobran romanobokrä amne ni kwati mda mda namani tuen moto kämekäme nitre bikaka metre Ngöbö ngwärekreiye, ye namani nüke Jesu ken niara kukwei nuakäre.

²Abtä nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye dirikätre namani ñäke tiebe Jesu rüere, kä namani niere jae kwärikwäri:

Nitre kukwe kämekäme nuenkä se kwrere abko ni noko tä kaen ngäbti jökrä amne tä mröre ketetibe ben, abtä tä ja mike ngite Ngöbö rüere ñan ñan, namanintre niere Jesubtä.

³Angwane Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda ietre, nitre namani tuen kämekäme abko ütiäte Ngöbökrä era metre mikakäre gare:

⁴Ni iti mun ngätäite abko kwe obeja tädre gre ketarike abko riadrete kratu kän, ye ngwane niarakwe ñan obeja gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän (99) ye mikadrete ja ngibiare kaibe kä kaibete, bti obeja kratibe nianinte, ¿ye niara ñan rikadre känentari kisere ya? ⁵Kwandretari ie angwane, kä rabadre nuäre btä, käkwe kitadre ja kötäbti ta, bti rikadre ngwenante ⁶ja gwiriete angwane, niara kukwe muko nünanka

känimekänime abko kärädre jökrä kwe, bti niedre kwe ietre: Obeja nianinte krati tikän abko kuninantari tie, aisete ari käi ngwen nuäre jabtä tibe, niedre kwe. ⁷Ye kwrere abko, ni iti kukwe kämekäme nuenkä ni ne kwrere käta ja töi kwite, käta kukwe käme kite temen amne tä Ngöbö kaen ngäbti, ye abko käita neme bäri nuäre Ngöböbtä kä käinbti sete ni gre ketabkä bti ni jätäbti ni ökän käta Ngöbö mike täte era metre nütüta jabtä munkwe kwrere ye abko ie Ngöbö garera, niebare Jesukwe.

Jesukwe kukwe bä mikani ngwian nianinte btä

⁸Bti Jesukwe niebare mda:

Ye kwrere arato, meri tädre iti, kwe ngwian tädre kun jätä abko riadrete kunti kän angwane, meri ye käkwe ñotra mikadre, bti rikadre kä sökökä gwita ngwian ye känäntarikäre. ⁹Abti kwandretari ie angwane, kukwe muko merire merire nünanka känimekänime abko kärädre kwe, bti niedre kwe ietre: Ngwian nianinte tikän abko kuninantari tie, aisete ari käi ngwen nuäre jabtä tibe, niedre kwe kukwe mukoye. ¹⁰Ye kwrere abko ni kukwe kämekäme nuenkä käta ja töi kwite, käta kukwe käme kite temen amne tä Ngöbö kaen ngäbti abko käita nebe nuäre angeletre Ngöbökwetä kä käinbti sete, ye abko ti tö niei munye, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bä mikani ni bati diänbtä

¹¹Yebti Jesukwe kukwe mdara jire niebare angwane, nitre bariseo romon kräke abko bä mikani ngäbäkre mubai kwrere kwe amne nitre kukwe kämekäme nuenkä abko bä mikani ngäbäkre diän kwrere kwe abko krörö:

Bati ni nämane iti abko kwe ngäbriänkä nämane nibu. ¹²Ni ye abko ngobo bäri bati nikani, käkwe niebare ie: Tata, jändränä biandre tie makwe, ye erere makwe bian jötrö tie, niebare kwe rünye. Abtä rünkwe jändrän jakwe ye dräibare niaratre nibubti.

¹³Yebti kä ngämi niken raire ta angwane, ni bäri bati ye käkwe jändrän jakwe erere rürümoinbare jökrä, bti ngwian diani kwe, bti nikani mobe kä mdabti, kanti nikani kukwe nuene ngwarbe diän diän. Abtä ngwian ganinte jökrä jakän kwe. ¹⁴Ngwian krütanina jökrä kän, ye btäräbe kä ye kanti mrö nika jatani krübäte, aisete niara nikani mrö nike krübäte arato.

¹⁵Angwane ni nämane iti juta yete abko israelita ñakare akwa, niara nikani sribi kärere jakrä ie. Erere bkänä, sribi bäri käme krübäte ni israelitakrä abko biani kwe ie, käkwe niara mikani mtü ngibiare. ¹⁶Nämane sribire angwane, mtü buka nämane algarobate kwe abko niara tö namani nebe kwetai siba akwa, ñan namani bien jire chi kwetadre ie, aisete mrö namani krübäte ie.

¹⁷Abtä bati namani töbike: ¿Jo! Ni kwati tä ganane ti rün kánti kwe mrö tärä kabre kwetadre amne ti abko kite jraine jakän mrö miare nete, ¹⁸aisete ti bike nikenta ti rün gwiriete, kákwe niedi krörö ie: Tata, tikwe ja mikani ngite Ngöbö rüere amne ma rüere, ¹⁹aisete makwe ñan ti kata ngäbti ja ngobo kwrere ja juete, akwa nita ganane mae, ye kwrere makwe ti mika ganane jae, tikwe niedi kore tataye, namani nütüre.

²⁰Ye erere bkänä, nikaninta jibti, nikani nebeta rün gwiriete. Námáne mente se kwrere angwane, jatabare rünye amne namani ruen bäri bobre ie, aisete nikani betekä ngäbti, kákwe küde kitani ngärä demaine kwärä. ²¹Angwane ngobokwe niebare ie: Tata, tikwe ja mikani ngite Ngöbö rüere amne ma rüere, aisete ti ma ngobo makwe, ye makwe niedre ñakare mda ruen tie, niebare kwe rünye. ²²Akwa rün abko kákwe niebare sribikätre kweye: Dän bäri kuinkuin känene. Munkwe kita btä amne anio ni bä mikakrä ütiäte kita kisebtä munkwe, bti sandalia kita ngotobtä munkwe niara ñan bä rabadre ni klaboré kwrere abkokäre. ²³Bti nbi ngäbäli bäri kuin ngibiata jenena mun rika tuen. Munkwe kámika kwetadre. Ngäbäk্রে tikwe nüta ye ari käi ngwen nuäre kri jabtä, ²⁴ñobtä ñan angwane ni krüta kwrere jire ngäbäk্রে tikwe ne nianinkä ti okwäte, akwa nüta mtare. Niara nianinte tikän, akwa nürate, aisete ari käi ngwen nuäre jabtä, niebare kwe. Ye erere, ni jökrä nikani kä ngwen nuäre jabtä.

²⁵Angwane ngäbäk্রে mubai abko námáne tirete, jataninta gwäkäre mda, nükani bä kánime se kwrere angwane, tän ngö amne ka kukwei jarabare ie amne tärä mika námáne namani ruen ie. ²⁶Abtä ni sribikä rünkwe käräbare iti kwe, bti niebare kwe ie: ¿Dreta nakenkä gwi? niebare kwe ie. ²⁷Angwane sribikä ye kákwe niebare ie: Käre ma rünta nbi ngäbäli bäri köte ngibiare jenena, ye abko kámikamna, ñobtä ñan angwane ma etba nikani abko nüta. Niara tä kuin, aisete kä nibi nokre gwi ye, niebare kwe ie mda.

²⁸Yebtä abko ngäbäk্রে mubai ye mätä namani kri krübäte, ñan tö namani rikai gwä. Abtä rün nikani kánti ju bäre, kä namani ngwen kisere nebeta gwi. ²⁹Angwane niebare kwe rünye: Tikwe sribibarera kä kobe makrä, ye gare kuin mae. Erere arato, tikwe ñan ma kukwei kitabare temen. Käre tita ma kukwe mike täte jökrä, akwa ma ngämi chibo ngäbäli bien jire krati tie kwetadre, kä ngwiankrä nuäre jabtä ti kukwe mukobe. ³⁰Akwa ma ngobo ngutu ngwarbe jananbare, meri bti kä ngwarbe ngwarbe, btä ngwian makwe ganinte jökrä makän abko kräke makwe nbi ngäbäli bäri kuin kámikamna kä ngwiankrä nuäre jabtä, niebare kwe rünye.

³¹Abtä rünkwe niebare ie: Ma ti ngobo tikwe, käre mata nüne gwi tibe nete amne jändrän jire jökrä tä tikwe, se abko jökrä makwe. ³²Akwa ni krüta kwrere jire ma etba nianinkä ti okwäte abko nüta, námáne nianinte tikän, akwa nürate, ye abko käi ngwiandre nuäre jabtä nikwe, abkokäre

tikwe mrö sribemna, niebare kwe ngobo mubaiye. Abko nakaninkä kore. Ne ngöra, niebare Jesukwe nitre bariseoye amne kukwe biani Ngöbökwe Moiséye dirikätreye.

Jesukwe kukwe bä mikani ni ju ngibiabtikä btä

16 ¹Jesukwe kukwe mda niebare krörö nitre ja töitikaka benye: Bati ni ngwian bkänkä kri nämene iti abko kräke ni mda nämene jändrän ngibiabtikä. Ni jändrän ngibiabtikä ye abko ñan nämene sribire kuin, aisete jändrän jatani nente kri sribi bkänkäkän niebare kwetre ie. ²Abtä sribi bkänkä käkwe sribikä kwe ye käräbare, bti niebare kwe ie: ¿Mata jändrän ngibiarebti ño tikrä amarebti ma kädrieta nüke blo tibe nete? Mata sribire ño ño tikrä, ye niere jökrä tie, ñobtä ñan angwane makwe ñan jändrän ngibiadrebti jire mda, niebare kwe ie.

³Abtä ni jändrän ngibiabtikä ye namani töbike kri krörö mda: Sribi bkänkä bike sribi denkä tikän mtare, nebti tikwe ja nuendi mda. Ti di ñakare sribi taretare nuenkäre amne, tita neme ja gaire ngwian kärere ngwarbe jakrä ni mda mdaye, namani nütüre. ⁴Te töi ngitianinkä krörö: Sribi diandrekä tikän angwane, ni mda mda tädre biare ti kaen ngäbti ja gwiriete, abkokäre ti bike kukwe ne nuene, namani nütüre.

⁵Erere bkänä, ni mda mda bti rürümon ütiä nämene sribi bkänkäkwe, erere käräbare kwe ja kánti. Erere ni nükani käne, ie niebare kwe: ¿Rürümon ütiäta nuäi mabti ti bkänkäkwe, niebare kwe ie? Angwane ni ye käkwe niebare: Olibo köi galon siento krä kwä ütiäta tibti, niebare kwe. ⁶Abtä ni jändrän ngibiabtikä käkwe niebare ie: Makwe olibo köi diani ütiädre angwane, makwe tarä ükaninte, ye makwe ükateta, aisete jötrö ngwarbe makwe olibo köi mika galon siento kräbkäbe tarä mdabtä, niebare kwe. ⁷Yebti ni mda nükani abko ie niebare kwe: ¿Ma abko bti rürümon ütiäta nuäi ti bkänkäkwe? niebare kwe. Angwane ni ye käkwe niebare ie: Trigo sako mili krati ütiäta tibti, niebare kwe. Angwane ni jändrän ngibiabtikä käkwe niebare ie: Tarä biani käne mae, ye ükateta amne makwe trigo mika sako siento krä kwäbe, niebare kwe ie.

⁸Yebtä abko ni jändrän ngibiabtikä abko ni ngökaka akwa, sribi bkänkä käkwe niara käikitaninkä töbikabtä kuin jakrä kore, ñobtä ñan angwane jändrän nuenta au jakrä, abkokrä ni töi kämekäme kä nebtä bäri tä juto biare jändrän ükete kuin jakrä ni jen Ngöbökwe ngwä. ⁹Ne aisete mun kukwe muko rabadre bäri kwati munkwe, abkokäre jändrän kabre munkwe tuen ütiäte ñakare Ngöböye, ye munkwe dräi ni bobre bobrebti. Yebti jändrän krütadre jökrä munkän angwane, ju nünankrä kärekäre kä käinbti ye kánti Ngöbö tädira biare mun kakäre ngäbti.

¹⁰Mdakäre abko, nire nire käta jändrän braibe ngibiare kuin era metre, ni yebti abko tödekata jändrän kabre ngibiabtä kuin era metre arato. Erere arato, ni ni ngökaka jändrän braibe btä abko käkwe ni ngökadre

jändrän kabrebtä arato. ¹¹Ne aisete jändrän kä nebtä ütiäte ñakare bökän akwa, mun ñan tö ngibiai kuin era metre, ¿se abko Ngöbökwe tödekadre munbti, käkwe mun mikadre jändrän bäri ütiäte kri ngibiarebti? ¡Ñakare jire!

¹²Mdakäre abko, ¿jändrän jenena ni mdakwe munkwe ñan ngibiadre kuin era metre, se abko nirekwe jändrän biandre ngibiadre jakrä munye?

¹³Ne aisete ni klabore ñakare jire abko rabadre sribire bkänkä nibukrä ja näire, ñobtä ñan angwane sribi bkänkä iti rabadre tare kwe amne mda btä mätä rabadre; iti kukwei mikadre täte jökrä kwe, akwa mda abko ñan kukwei mikadre täte kwe. Ne aisete ni ñan raba ja töi mike kwatibe sribire Ngöbökrä, ja töi mikare kwatibe ngwian ganankrä jae kwärä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁴Ye ngwane abko, nitre bariseo ngwian tarekätarekä käkwe Jesu kukwei nuani. Abtä namani Jesu kukwe mike yakrä jae. ¹⁵Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ngwarbe tä bike deme ni mda mda okwäbti, akwa mun moto ño ño gare kuin jökrä Ngöböye. Ye abko, jändrän ütiäte kri nikrä abko tä nebe tuen bäri käme Ngöböye, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁶Yebti Jesukwe kukwe mda niebare krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne kukwe tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, ye namani mrä Juan Bautista näire. Abti mtare mentokwäre Ngöböta gobrane ño ni ngätäite abko kukwei kuin dirita niken mda amne, Ngöbökwé gobrandre nibtä, ye ni kwati tö Ngöbö mikai nuene jabtä ja di jenbti. ¹⁷Akwa nane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko ñakare ütiäte mda munkrä, mun rabadre nütüre, akwa era metre ütiäte, ñobtä ñan angwane kä käinta amne kä temen ne juandre ngwarbe jökrä Ngöbökwé, akwa nin tarä okwä bäri chi tä tikani btä diandikä kwitakäre jene, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko ütiäte aisete.

¹⁸Mdakäre abko, ni brare käkwe merire kwe tuadremetre, bti meri mdara jire ben ja mikadre gure kwe, ni ye käkwe ja mikadre ngite merire käne rüere. Erere arato, meri tuanimetre brarekwe, ye ben ni mdakwe ja mikadre gure ne ngwane, ni gure käta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere ja mikadi ngite kwe, niebare Jesukwe.

Kukwe bä mikani ni ngwian bkänkä kribtä amne Lázarobtä

¹⁹Abti Jesukwe kukwe mdara jire bä mikani krörö:

Bati ni nämane iti abko ngwian bkäne kabre krübäte, aisete nämane dän kuinquin ütiäte krikri kite jabtä amne käre nämane mrö sribere krikri köbö kwatirekwatire kä ngwiankrä nuäre jabtä kukwe mukobe. ²⁰Kä ye kanti abko, ni bobre nämane iti arato abko kädian nämane Lázaro. Lázaro ye abko ngütüete jökrä ngrabare abko nämane nebe tākänintbe jukwebtä ni ngwian

bkänkä kabre ye kánti. ²¹Angwane mrö büre nämane betekä timontimon mesabtä, ye abko ni bobre ye tö namani nebe kwetai trine ni ngwian bkänkä kabre ye kánti. Angwane nukro abko nämane nebe Lázaro träin bäse.

²²Yebti bati ni bobre ye krütani angwane, angele nikani ngwena kä nuäre kánti yete, mikani mröre ketetibe kwetre Abrahambe. Abti ni ngwian bkänkä kabre ye krütani mda abko mräkäkwe doboi mikani jirekäbe. ²³Angwane ni ngwian bkänkä kabre ye nikani kä ja tare nikakrä kánti. Ye kánti nämane ja tare nike krübäte, käkwe nikrabare amne Lázaro nämane tuen tákänintbe Abraham ken ie se kwrere. ²⁴Angwane ngwänänkäbare krörö kwe Abrahamye: ¡Rua Abraham, ti ngwen ruen bobre jae! Tita ja tare nike krübäte ñukwä jutrate nete, aiseté Lázaro juen ja kise judabti aibe mike tibo ñöte sete, bti jata ketekä ti tüdrä mikakäre tibore nete niere ie, niebare kwe Abrahamye.

²⁵Akwa Abraham käkwe niebare ie: Ti bräi tikwe, ma nämane nüne angwane, ma nämane jändrän bkäne kabre, bti ma nämane kä ngwen nuäre jabtä amne, Lázaro abko nämane ja tare nike kri. Mtare niarata kuin jäme amne ma tä ja tare nike. ²⁶Mdakäre abko, kä oko kri krübäte ni jiete, ¿ne abko ni rikadre ño ja kánti kwärikwäri? Ni nekri ñan raba nebe mun kánti yete amne mun ñan raba nüke nun kánti nete arato, niebare Abrahamkwe ie.

²⁷⁻²⁸Abtä ni ngwian bkänkä kabre käkwe niebare mda Abrahamye: Rua Abraham, ti etbata nirike ti rün juete, ye ñan jatadre siba ja tare nika ne kánti, abkokäre Lázaro juen dirire ietre tikrä abko tita ribere mae, niebare kwe Abrahamye. ²⁹Abtä Abrahamkwe niebare mda ie: Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye tärä kwetre amne nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tärä tikani tä kwetre arato, ye abko mikadre täte kwetre, angwane nünandre metre amne ñan rikadre kä ja tare nika kánti mabe, niebare kwe ie. ³⁰Angwane ni ngwian bkänkä kabre käkwe niebare mda: Rua Abraham, tärä tä ti mräkäkwe ye aibe ñan rabadre dbe kräke, aiseté ni krütanina abko rükadreta nire rikadre dirireta ietre abko kukwei mikadre era kwetre amne kukwe käme kitadre temen kwetre ruen tie, niebare kwe Abrahamye. ³¹Akwa Abraham käkwe niebare mda ie: Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tärä tikani tä niaratre kisete abko ñan tä mike täte, ye kwrere ni krütanina rükadreta nire, rikadre dirireta ietre abko ñan kukwei mikadre täte kwetre arato. Abko kore se, niebare Abrahamkwe ie, abko nakaninkä kore. Ne ngörä, niebare Jesukwe ni jökräye.

Ja mikadre mokre kukwe käme ngäniene

(Mateo 18.6-7,21-22; Marcos 9.42)

17 ¹Bti Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye: Käre ni mda mda jatadi, kä rabadre ni nuente ja käne, käkwe ni mikadre ja mike ngite Ngöbö rüere, akwa aingwaree ni ni mda

ngwianka ja mike ngite Ngöbö rüere. Ni ye abko bobre jakän, ²ñobtä ñan angwane niara ngämi ni mda mike kukwe käme nuene Ngöbö rüere, ye känenkri jä oto kri trigo ukwakrä ye mäkädrete rorobtä, bti kitadre ñöte abko rabadre bäri kuin kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé mikadre ja tare nike bäri ni mikabtä kukwe käme nuene ye dokwäre aisete. ³Ne aisete munkwe ja ngibia kuin.

Mdakäre abko, ma mräkäkwe ja mika ngite ma rüere angwane, makwe mäträ btä, abti ja töi kwitata kwe amne moto raba ulire btä ne ngwane, ja mikani ngite kwe, ye makwe dian bti ta. ⁴Ye abko, ja mika ngite bä kükü ma rüere kwe, akwa rikata bä kükü arato niereta krörö mae: Tikwe ja mikaba ngite ma rüere, ye kwrere tikwe ñan nuendre mda, nie kwe mae, angwane ja mikani ngite kwe ma rüere, ye makwe dianta jökrä bti ta, niebare Jesukwe.

Nikwe tödekadre metre Ngöböbti

⁵Angwane nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe niebare mda ie: Dänkien, nun die mike tödeke bäri Ngöböbti, niebare kwetre.

⁶Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe tödekadre bäri chi Ngöböbti mostasa nura chi näre, akwa munkwe tödekadre kwatibe bti angwane, munkwe niedre kri ngätri bäri mente nguse nokoye: Ja jäkekä au yete, bti ma raba mrente sete, munkwe niedre kri yeye, ye erere mun kukwei mikadre täte kwe, niebare kwe ietre.

Sribidre krörö Ngöbökrä

⁷Nebti Jesukwe blitabare kukwe mdabtä, käkwe niebare:

Mdakäre abko, mun iti kwe ni klaboré tädre abko rikadre dobo ükete sribikrä o tädre obeja ngibiare. Ni klaboré ye jatadreta dere gwäkäre angwane, bkänkä käkwe ñan niedre ie: Ma dräre, aisete jakwe mröre mesabtä nete, ñan niedre jire kwe ie. ⁸Akwa niedre krörö ie: Dän mda kite jabtä, bti makwe mrö sribé tikrä. Makwe ti buka amne makwe tomna bian tie. Tikwe mrödi amne tikwe tomna ñadi ünän, yehti makwe mrödi amne makwe tomna ñadi, niedre kwe ie. ⁹Erere arato, bkänkäkwe sribi nuemna ie, erere nuendre kwe amne niara ñan käikitadrekä bkänkäkwe. ¹⁰Ne kwrere arato, Ngöbökwé dre nuemna, ye erere munkwe nuendre täte jökrä angwane, munkwe niedre krörö ie: Nun abko ni klaboré ütiäte ñakare makwe Ngöbö, ñobtä ñan angwane sribi nuemna aibe nunkwe nuenbare, aisete munkwe nie kore. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ni ni jätä bren lebra kisete mikaninta kuinta

¹¹Yehti Jesu nikani janknu Jerusalén kukwäre mda angwane, nikani kä Samaria amne kä Galilea ngätäite ta. ¹²Angwane nikani nebe ja ken juta

mdabe. Ye kánti ni bren lebra kisete námáne ni jätä, jatani niara ngäbti abko nükani bä mente temen se kwrere, ¹³kä namani ngrente krikri be krörö:

Jesu, dirikä, nun ngwen ruen bobre jae. Nun mikete kuinta, namanintre niere.

¹⁴Jesu okwä namani btäre angwane, niebare kwe ietre:

Ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kánti mun nän ja kwata mike tuare ietre, niebare kwe ietre.

Erere bkänä nikanintre, námáne nän ji ngrabare angwane, batibe namaninante kuinta jökrä ngrabare gani kwetre. ¹⁵Nitre namaninta kuinta, ye ngätäite ni jataninta itibe ja jiebti, jatani ngrente krikri be Ngöbö käikitarekä kwärä. ¹⁶Jatani nüketa Jesu kánti angwane, nikani ngitiekä ngwäre timonkwäre Jesu ngotobtä, kuin niekäre ie. Ni ye abko, ni Samariabo aibe nukaninta Jesu kánti kuin niekäre ie. ¹⁷Angwane Jesukwe niebare ie:

Ni ni jätä nibita kuin jökrä nän nän, ¿akwa ni ni ökän abko ame ¹⁸amarebti ni menteni ñakare israelitare aibe nüketa itibe Ngöbö käikitekä noko? niebare kwe.

¹⁹Yebti Jesukwe niebare ni yeye:

Makwe tödiri kwatibe Ngöböbti, köböire ma nibita kuinta, aiseté näinta krö, bti nánta, niebare kwe ie.

Ngöbö jatadi gibrane ni ngätäite

(Mateo 24.23-28,36-41)

²⁰Angwane nitre bariseo námáne yete käkwe niebare Jesuye:

Ngöbö rükadi gibrane ñongwane ni ngätäite abko nunkwe gadi ño, niebare kwetre ie.

Abtä Jesukwe niebare ietre:

Ngöbö rükadre gibrane ni ngätäite, ye abko nän tuadre jire chi ja okwä jenbti, ²¹aiseté Ngöböta gibrane nete, sete, mun nän rabadre niere, ñobtä nän angwane Ngöbö nena gibrane munbti, akwa ye nän raba tuen ja okwä jenbti, niebare kwe nitre bariseoye.

²²Bti Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Batira jire kä jatadi angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita ye mun tö rabadi tuai batibe siba, akwa munkwe nän tuadre. ²³Angwane ni ruäre rabadi niere munye: Ni Kä Nebtä Ngobo tä nete, Ni Kä Nebtä Ngobo tä sete, rabadi niere, akwa mun nän rika tuen kánti amne ni ye kwrere, jiebti mun nän rika, ²⁴ñobtä nän angwane merata trä ngitiekä ngwen kánta tä jataen batibe jökrä kwäräkwärä, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, ni jökrä käkwe gadi batibe jökrä aiseté. ²⁵Akwa käne tikwe ja tare nikadi kri bätäkä ngwarbe amne nitre nünanka kä ne ngwane käkwe mikadi ngwarbe jae.

26 Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe nakaninkä ño ño Noé näire angwane ni jökrä nämane nüne jäme, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä abko krörö: 27 Kä ye ngwane abko ñü ngämi näkäen temen, känenkri abti Noé nikani rute, ye ngwane ni jökrä tö namani nünai ño, erere nämane nüne, aisete nämane mröre, dö ñaen amne nämane ja mike gure. Te batibe ñü jatani jobe temen, käkwe ñö mikani niren kri abko nikani nitre ye ngwena jökrä abko müre neketani ñöte. 28 Ye kwrere nakaninkä krörö Lot näire arato: Ni jökrä nämane mröre, dö ñaen, jändrän kökö, jändrän rürümoine, nura nökö amne ju mike. Ni jökrä nämane töbike jändrän ye aibebtä. 29 Angwane Lot nikaninta mräkäbe juta Sodoma bäre mento, ye btäräbe Ngöbökwé ñukwä kä käinbti juani asufrebe mni mni, käkwe nitre Sodomabo kämikani jökrä. 30 Ye kwrere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä kore.

31 Kä ye ngwane abko, nitre tädre jubti käin^g amne jändrän tädre gwi kwe ñan rika tuenta ngwiandre jae, akwa gitia jirekäbe amne, ni tädre sribire tirete ye abko ñan rika jändrän tuenta jire chi gwi, akwa gitia gwängwarbe jirekäbe. 32 Angwane kukwe nakaninkä ño meri Lokwebtä, ye munkwe ngwianta töre jae, käkwe jändrän munkwe tädre ñakare, 33 ñöbtä ñan angwane nire nire abko ie ja kwata rabadi ruentari tare abko krütadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa nire nire tä biare krüte Ngöbökrä abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe. 34 Erere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita, ye ngwane ni tädi nibu kibien jänbti deo abko jänäin iti amne iti abko mikadite. 35 Erere arato, meri tädi nibu trigo ukwe gwaire abko jänäin iti amne iti abko mikadite, niebare Jesukwe. 36 [Erere arato, ni tädi nibu sribire tirete abko jänäin iti amne iti abko mikadite, niebare Jesukwe.]^h

37 Angwane nitre ja töitikaka Jesube käkwe niebare mda ie:

¿Kukwe ye abko rakadikä mdente, Dänkien? niebare kwetre ie.

Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni ngwäkä tädi mdente, btä jüden rabadi ja ükekrö ngwäkä kwete, ye kanti rakadikä. Abko kore se, niebare kwe ietre.

Nikwe blitadre janknu Ngöböbe abko Jesukwe bä mikani

18 ¹Yebti nitre ja töitikaka Jesube ñan di krütadre blitabtä Ngöböbe, abkokäre Jesukwe kukwe mda bä mikani dirikäre ietre, ²käkwe niebare krörö: Bati ni iti nämane kritobore juta kwati kanti. Kritobo ye abko nämane Ngöbö jürä ngwen ñakare amne nämane ni mda mda mike ütiäte ñakare jae. ³Juta ye arabe kanti meri kän kwäräi krütani nämane

g 17.31 *tädre jubti käin*. Ju nitre israelitare abko kiare bti käin, aisete nuäre dikakrä bti ta.

h 17.36 Kukweta corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

iti arato abko ben ni mda nämane rüre. Abtä meri ye nikani janknu kritobo kánti kukwe úkatemna jakrä ie. ⁴ Akwa kä raire kritobo ye kákwe kukwe úkaninte ñakare meri ye kräke. Akwa yebti kritobo namani töbike: Tita Ngöbö jürä ngwen ñakare amne tita ni mda mda mike útiäte ñakare jae, ⁵ akwa meri kán kwäräi krütani se kákwe ñan ti nikadre krübäte mda, abkokäre ti bike kukwe úkete kräke, niara ñan jatadreta mda abkokäre, ñobtä ñan angwane tädre nüke janknu kore, kákwe ti moto mikadre iko. Erere arato ni mda mda kákwe ñan töbikadre blo tibtä, abkokäre ti bike kukwe úkete kräke, kritobo namani nütüre, abko nakaninkä kore. Ne ngöra.

⁶ Kritobo moto käme akwa, töbikabare kore kwe. ⁷ ¿Akwa Ngöbö abko moto kuin, se abko ni dianinkä jen jakrä kwe käta blite dibire rare ben abko ñan ngie mikadre kwe ya? ¿Niarakwe ñan juandretari jirekåbe ja jiebtí! ⁸ Ngöbö abra kuin kákwe ni kwekwe die mikadre jötrö. ¿Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita angwane, ni tödekaka tibti tädi blite janknu Ngöböbe kwandi ruäre tie nete ya? abko ti tö ngwiantari munye, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

**Ni bikaka metre amne ni ngwian käräkä,
btä Jesukwe kukwe bä mikani**

⁹ Abti ni ruäre, ie ja nämane nebe ruen metre amne dbe Ngöbö ngwärecri nämane Jesu kánti abko ietre ni mda mda nämane tuen käme, abtä Jesukwe kukwe bä mikani krörö ietre: ¹⁰ Bati ni nikani nibu ju blitakrä Ngöböbe kánti blitakäre Ngöböbe. Ni iti abko bariseo amne ni mda abko ngwian käräkä gobran romanobokrä. ¹¹ Angwane bariseo ye namani nünaninkä blitakäre Ngöböbe, kákwe niebare jabtä: Ngöbö, tita kuin niere mae, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä gore, tä kukwe nuene kämekåme amne tä ja mike gure bati bati, ye kwrere tita nuene ñakare. Erere arato, ti ñakare ni ngututu käme ngwian käräkä noko kwrere. ¹² Mdakäre abko, tita ja bäine bobu bämån kratirekratire makrä amne, jändrän bianta keta jätä jätä tie amne jändrän ganainta keta jätä jätä tikwe abko tita bien keteti makrä, ye abko tita nuene kore makrä, niebare kwe Ngöböye.

¹³ Akwa ni ngwian käräkä ye abko namani bä mente temen se kwrere amne ja ñan namani nüke töre ie nikren kä käinbti, kä namani ja mete mäträte namani ulire kukwe käme nuenbtä bä mikakäre, kákwe blitabare krörö Ngöböbe: Ngöbö, ti abko kukwe kämekåme nuenkä krübäte, aiseti ti ngwen ruentari tare jae amne ti ngite denkä mento tibtä, namani niere Ngöböye abko kukwe nakaninkä kore. Ne ngöra.

¹⁴ Kukwe yebtä ti bike kukwe útiäte niere munye abko krörö: Ni ngwian dianka jámi niken ja gwiriete, känenkri ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare amne kani ngåbti kwe, akwa bariseo abko ñan mikani metre

ja ngwärekre kwe amne kani ngäbti ñakare kwe, ñobtä ñan angwane nirekwe ja mikadre kuin deme au abko Ngöbökwe mikadi ene, akwa nirekwe ja mikadre bobre Ngöbö ngwärekre abko Ngöbökwe mikadi ütiäte jae. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ja di biani ngäbäkre kiakiaye

(Mateo 19.13-15; Marcos 10.13-16)

¹⁵Ye ngwane abko ngäbäkre kiakia, bti Jesukwe kise mikadre ja di biankäre ietre, abkokäre jänikani mräkäkwe Jesuye. Akwa nitre ja töitikaka ben käkwe gani angwane, namani ñäke ngäbäkre mräkäye.

¹⁶Abtä Jesukwe ngäbäkre kiakia käräbare, bti niebare kwe:

Ngäbäkre ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji öta käne, ñobtä ñan angwane nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrerekwrere, ni yebti abko Ngöböta gobrane, aisetu munkwe ñan ji öta käne. ¹⁷Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nire nire ñan tä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre chi kwrerekwrere, ni yebti Ngöbökre ñan gobrandi amne ñan nünandi kärekäre Ngöböbe kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Ni jändrän bkänkä kabre käkwe blitabare Jesube

(Mateo 19.16-30; Marcos 10.17-31)

¹⁸Yebti ni iti ji dokwäte käkwe kukwe ngwianintari krörö Jesuye:

Dirikä kuin, ¿tikwe dre nuendre abko ütiäre ti rabadre nüne kärekäre Ngöböbe? niebare kwe.

¹⁹Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ngöbö aibe kuin, yebti ni mda ñakare jire kuin. ¿Ye ñobtä abko mata ti kuin niere tie ye? ²⁰Akwa ma tö nünai kärekäre Ngöböbe angwane, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye nuendre nie, ye garera mae abko erere makwe mika täte abko krörö:

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan ni mda kämika.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitakäre ngite.

Erere arato, ma rün amne ma meye mika ütiäte jae,

Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20

niebare Ngöbökre Moiséye abko gare kuin mae ruen tie, niebare Jesukwe ie.

²¹Angwane ni ye käkwe niebare:

Makwe kukwe nini, ye ti nämane bati ngäbäkrere angwane, ti nikani mike täte jökrä abti kä nüke mtare tie, niebare kwe.

²²Niebare kore kwe, abtä Jesukwe niebare mda ie:

Jändrän tä keteti nuendre mae. Jändrän tä makwe ye erere nän rürümoine jökrä, bti makwe ngwian ye dräi ni bobre bobrebtä angwane,

ma rabadi jändrän ütiäte kri bkäne kabre kä käinbti sete. Makwe jändrän rürümoin ünän jökrä kore, bti ma jata ti jiebti. Abko kore se, niebare kwe ie.

²³ Jesukwe kukwe niebare kore ie angwane, niara abko jändrän bkäne kabre krübäte, aisete moto namani ulire Jesu kukwei nuare. ²⁴ Yebti namani tuen ulire dikaro Jesuye angwane, Jesukwe niebare:

Ni jändrän bkänkä krikri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti abko tare krübäte kräke. ²⁵ Era metre, aku okwä chi, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa nitre jändrän bkänkä kri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke, niebare Jesukwe.

²⁶ Angwane nitre Jesu kukwei nuaka käkwe niebare mda ie:

¿Ni jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebti se? niebare kwetre Jesuye.ⁱ

²⁷ Jesukwe niebare mda ietre:

Jändrän tare nuene abtä ñan neme bare ni kä nebtäye, ye abko nuäre nuendre Ngöbökrä, niebare kwe.

²⁸ Angwane Pedro käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ¿nunkwe jändrän jakwe jakwe erere mikaninte jökrä, bti nunta näin ma jiebti, aisete se abko Ngöbökwé dre biandi ütiäre nunye? niebare kwe.

²⁹ Abtä Jesukwe niebare ie:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöböta gobrane, ye nireta kaen ngäbti, abtä ju mikaninte kwe o rün, meye o etbakantre mikaninte kwe, erere arato, meri kwe o ngäbriänkä kwekwe mikaninte kwe, ³⁰ nitre ye abko ie Ngöbökwé jändrän biandi bäri kabre mda kä ne ngwane amne mikadi nüne kärekäre jabe kwe arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Jesu müre ketadi abko niebare bämäkäre kwe

(Mateo 20.17-19; Marcos 10.32-34)

³¹ Yebti Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbti nibu käräbare kaibe jenena, käkwe niebare ietre:

Nita näin Jerusalén kukwäre. Angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe tarä tikani ño ti Ni Kä Nebtä Ngobo nebtä, ye erere rabadi bare jökrä tibtä abko krörö: ³² Nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise amne niaratre käkwe ti mikadi yakrä jae, ñäkädi taretare

i 18.26 Jesu näire abko ni ngwian bkäne kri abko nämane ngwian bkäne, ñöbtä ñan angwane Ngöbö nämane ja di bien ietre, aisete bäri Ngöbö kukwe muko, aisete rabadre dianintari käne, nitre israelita nämane nütüre. Ne aisete nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

kwe tie amne käli kitadi tibtä kwetre, ³³bti ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi kwetre, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁴Akwa niaratre abko töi namani braibe, aisete drebtä Jesu nämane blite ñan namani nüke gare ietre.

Ni okwä kä drünente abko Jesukwe mikaninta quinta

(Mateo 20.29-34; Marcos 10.46-52)

³⁵Abti Jesu nikanina mate ja ken juta Jericóte mda angwane, ni nämane iti abko okwä kä drünente nämane tákänintbe jibtä ngwian kärere jakrä, kánti ta Jesu nikani nebe. ³⁶Angwane batibe ni ye ie ni namani ruen näin kwati dikaro ji ngrabare niara bäre temen. Abtä dre namani nakenkä amarebti ni nikani kwati dikaro, niebare kwe. ³⁷Angwane Jesu Nazarebo jatani ji ngrabare yete, niebare ie. ³⁸Abtä niarakwe ngratebare kri krörö:

¡Jesu, jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani ngrente jite.

³⁹Abtä nitre nämane näin Jesu käne kä namani kada ketamna ie, akwa niara namani ngwänenkä bäri krikri mda, kä namani niere:

¡Jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere.

⁴⁰Angwane Jesu namani nünaninkä, käkwe ngwiamna nüke ja kánti. Erere jänükani Jesu ken angwane, Jesukwe niebare ie:

⁴¹¿Tikwe dre nuendre makrä, ie ma tö nibi? niebare kwe ie.

Ni okwä kä drünente ye käkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, kä rabadre tuen tie, ie ti tö nibi, niebare kwe Jesuye.

⁴²Angwane Jesukwe niebare ie:

Ma nibi tödeke kwatibe Ngöböbti, ye köböire ma okwä nibirate quinta, aisete kä raba tuen mae, niebare kwe ie.

⁴³Ye btäräbe kä namani tuen kuin batibe ie, bti nikani siba Jesube Ngöbö käikitekä angwane, ni jökrä käkwe kukwe ye tuani abko namani Ngöbö käikitekä arato.

Zaqueo tö namani ja tuai Jesube

19 ¹Abti Jesu nikani nebe juta Jericóte mda angwane, nikani ji ngrabare jutate. ²Juta yete abko, ni nämane iti abko kädian nämane Zaqueo. Niara abko nämane nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä dänkiene aisete, nämane ngwian bkäne bäri kabre krübäte. ³Nire abko Jesu, Zaqueo tö namani tuai, akwa Zaqueo abko chi amne ni namani kwati, aisete niara okwä ñan namani nebe Jesubtä. ⁴Abtä nikani betekä käne amne okwä rabadre Jesubtä, abkokäre ji kánti ta Jesu rikadre, ye kánti Zaqueo nikani kribtä käin Jesu ngibiare jite.

⁵Zaqueo nämane, ye kánti Jesu nikani nebe angwane, batibe Jesukwe nikrabare kribtä käin, käkwe niebare Zaqueoye:

Zaqueo, ti rabadi ma juete mtare, aisete jakweta jötrö timon, niebare kwe ie.

⁶Ye erere Zaqueo jataninta jötrö timon amne kä namani juto btä Jesu kare ngäbti ja gwiriete. ⁷Jesu nikani Zaqueo kanti ni mda mda okwäbti, yebtä abko ni jökrä namani ñäke Jesu rüere, kä namani niere:

¡Jo! Jesu bike niken ni kukwe kämekäme nuenkä gwiriete, namanintre niere Jesubtä.

⁸Ye erere Jesu nämane mröre Zaqueo kanti angwane, Zaqueo namani nünaninkä, käkwe niebare ni Dänkienye:

Ti Dänkien, jändrän jökrä tä tikwe, ye tikwe biandi ruäre ta ni bobre bobreye amne, nire nire kän tikwe ngwian dianinkä bäri mda ne ngwane, tikwe ngwian dianinkä kän ye bärire mda tikwe ngwian mda biandita ketabkä ietre abko ti tö niei metre mae, niebare kwe Jesuye.

⁹Abtä Jesukwe niebare Zaqueoye:

Mtare ma amne ma mräkä nibira dianintari abko mata bä mike kore. Zaqueo ne abko Abraham mräkä arato, akwa nämane mente Ngöböye.

¹⁰Ni nianinte niara kwrere abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatani känäntarikäre amne diantarikäre, mden erere nibi bare mtare Zaqueobtä. Abko kore se, niebare kwe ie.

Ngwian ngibiaka kuin, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Mateo 25.14-30)

¹¹Jesu nämane blite kore, ye abko ni niara kukwei nuaka nuaka, ie Jesukwe kukwe bä mikani, ñobtä ñan angwane nikanina nebe känime Jerusalén ken, aisete Ngöbö jatadre gobrane gwängwarbe niaratre ngätäite abko ni ruäre nämane nütüre, akwa nämane töbike blo, aisete Jesukwe kukwe krörö bä mikani ietre töi tikakakäre metre. ¹²Jesukwe niebare:

Bati ni nämane iti. Niara abko jrei mräkä amne niara mikadre gräbti jreire, abkokäre nikani mobe kä mdate. Abti mikadrera jreire, abti jatadreta gobrane, abkokäre jatani niken. ¹³Akwa ngämi niken, känenkri ni klaboré kwekwe käräbare ni jätä kwe, bti ngwian biani kabre kwe ja näre näre itire itire ietre, käkwe niebare: Ti bike niken mente, aisete ti mikakäre nüketa, munkwe sribi nuen ngwian nebti ti käne, abti ti jatadi nüketa, niebare kwe ietre, bti nikani. ¹⁴Akwa nitre ye bti jrei ye nämane gobrane abko mätä namani kri ni yebtä, käkwe ni mdara jire juani ni ye jiebti blitakäre krörö niara rüere: Nun ñan tö ni ne tuai jreire ja ngätäite, niedre kwetre, abkokäre juani jiebti.

¹⁵Akwa ni ye mikani jreire, bti jatani nüketa ja käite. Nükaninta angwane, ni klaboré kwekwe, ie ngwian biani kwe sribikrä ye abko itire itire käkwe ngwian ganaibare nuäi mda ngwian kwebti abko tö namani gai, käkwe käräbare jökrä nüke ja kanti. ¹⁶Ye erere ni nükani iti käne

käkwe niebare ie: Ti dänkien, ngwian makwebti tikwe ngwian ganainba keta jätä mda, tä nete ne, niebare kwe ie. ¹⁷Angwane jrei ye käkwe niebare ie: Ma sribikä kuin krübäte. Jändrän braibe, btä mata sribire kuin era metre, aisete ti raba tödeke mabti tä gare tie, aisete juta keta jätä, bti tikwe ma mikadi gobrane tikrä, niebare kwe ie.

¹⁸Yebti ni klabore mda jatani, käkwe niebare jreiye: Ti dänkien, ngwian makwebti tikwe ngwian ganainba ketarike mda, tä nete ne, niebare kwe ie. ¹⁹Angwane jrei ye käkwe niebare krörö mda ie arato: Kore ne ngwane, tikwe ma mikadi gobrane juta ketarikebti tikrä, niebare kwe ie.

²⁰Yebti ni klabore mdara jire nükani jrei kánti, käkwe niebare ie: Ti dänkien, tikwe ngwian makwe ükaba dän kukwänte jirekäbe abko tä nete ne. Tikwe sribibare ñakare bti, ²¹ñobtä ñan angwane mata mokrere krübäte jändrän makwebti amne ma kábäre, aisete ma ngwian bien ñakare, kánti mata ngwian ükekrö ni mdakän. Erere arato, ni mda mda tä nura metekä amne mata ngwä ötö kabre kän kä ütiäre, akwa ma abko nura metekä ñakare jakrä. Ye mdenbtä ma jürä rababa krübäte tibtä, käkwe ngwian ükaba jirekäbe, niebare kwe jreiye.

²²Abtä jreikwe niebare mda ie: Ma sribikä käme. Ti ño ño makwe nini tie, ye kwrere tikwe kukwe ükadite makrä. Tita mokrere krübäte jändrän tikwebti amne ti kábäre, aisete ti ngwian bien ñakare, kánti tita ngwian ükekrö ni mdakän. Erere arato, ni mda mda tä nura metekä amne tita ngwä ötö kabre kän kä ütiäre, akwa ti abko nura metekä ñakare jakrä, ye gare kuin mae. ²³¿Se ñobtä abko ma ñan jananbare ngwian tikwe mike bankote abko ti rükadreta angwane, ngwian mda biandre chi btä tie? niebare jreikwe sribikä ngwarbeye.

²⁴Bti ni mda mda nämane yete, ie jreikwe niebare: Ngwianta ni nokokwe, se denkä kän, bti sribikä kuin käkwe ngwian ganaibare keta jätä mda, seye bien munkwe, niebare kwe. ²⁵Abtä ni mda mda ye käkwe niebare jreiye: Nun dänkien, ni noko nena ngwian bkäne kabre krübäte, ¿se ñobtä abko mda biandre ie? niebare kwetre. ²⁶Abtä jreikwe niebare mda ietre: Ti tö kukwe era erere niei krörö munye: Nire nire jändrän bkäne kabre abko ie mda biandi bäri; akwa nire nire kwe jändrän ñakare abko kän jändrän chi kwe diandikä jökrä kän. ²⁷Mdakäre abko, nire nire namani ti rüere, ñan tö namani ti tuai jreire ye abko mun jata ngwena nüke ti kánti nete, bti munkwe kämika ti ngwärekre nete. Abko kore se, niebare jreikwe abko kukwe nakaninkä kore se. Ne ngörä, niebare Jesukwe.

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Juan 12.12-19)

²⁸Jesukwe blitabare ünän kore, bti nikani janknu mda Jerusalén kukwäre. ²⁹Nikanina mate ja ken juta Betfagébe amne juta Betaniabe,

Ngitio Olibo kánti angwane, nitre ja tóitíkaka ben kárábare nibu kwe,
³⁰bti niebare kwe ietre:

Juta tuen kánime ni ngware ta. Se kánti mun nán. Mun raba yete angwane, buro ngábáli nákwita ngámi kwan mákáninte munye, ye tikate munkwe, bti mun jata ngwena tie nete. ³¹Akwa ¿Ñobtä munta tikete? nie munye angwane, munkwe nie krörö ietre: Ni Dánkien tö nibi ie, aisete nun bike niken ngwena, munkwe nie kore, niebare Jesukwe ietre.

³²Erere bkänä, nitre ja tóitíkaka Jesube nikani, nikani nebe angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, ye erere kwani ietre. ³³Námáne buro tikete angwane, buro bkánkätre jatani, kákwe niebare ietre:

¿Ñobtä munta buro ye tikete nunkán ye? niebare kwetre.

³⁴Angwane niebare kwetre buro bkánkäye:

Nun Dánkien tö nibi ie, kákwe kárániri, aisete nunta tikete, niebare kwetre.

³⁵Yebti nikanintre buro ngwena, nikani nebe Jesu kánti angwane, dán jakwe mikani ótati buro ngábáli ye tróbtí kwetre ja tákräre Jesuye, bti Jesu nakwani buro yebti. ³⁶Bti Jesu nikani janknu mentokwäre angwane, ni jókrä namani dán jakwe metete ji ngrabare temen Jesu kakäre ngábtí jrei kwrere. ³⁷Angwane Jesu nikanina Ngitio Olibobti káin, jatanina niken motokwäre amne, nitre námáne náin ben, btä ká namani nuäre, ká nikani ngrente krikri be Ngöbö káikitareká, ñobtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare Jesukwe tuani kwetre yebtä, ³⁸ká namani niere:

Jrei ne kite ni Dánkien Ngöbö kábtí.

Ma ye aibe raba mikani útiäte.

¡Ká raba jáme ká káinbti amne, nunta Ngöbö ká káinbti káikitaká!

Salmos 118.26

namanintre niere.

³⁹Kukwe yebtä, nitre bariseo námáne ruäre ni mda mda ngätäite yete kákwe niebare Jesuye:

Diriká, nitre nánká mabe se kákwe kada ketadre niere ietre, niebare kwetre.

⁴⁰Akwa Jesu kákwe niebare nitre bariseoye:

Nitre noko rabadre kwekbe angwane, já oto kabre nere temen kákwe ngradre Ngöbö káikitakakäre, aisete ngwarbe tikwe kada ketamna ietre abko ti tö nibi niei metre munye, niebare kwe ietre.

⁴¹Yebti Jesu namanina Jerusalén ken, okwä namani juta Jerusalénbtä angwane, müaibare kwe, ⁴²kákwe niebare:

Nirekwe ká jáme biandre mun nünanka Jerusalénte yeye, ye rükadre gare mtare munye näre, akwa tä rükaninte mun okwä bäre, aisete tuen ñakare munye. ⁴³Batira jire ká jatadi káme mun rüere angwane, mun rüekwe ki mikadi mun bäre temen amne, mun rüe rabadi jókrä mun bäre temen, kákwe rüdi mun rüere angwane, ⁴⁴mun juandi ngwarbe jókrä

kwetre amne, nitre nünanka nete noko kämikadi kwati kwetre. Erere arato, jä mikani jure amne kire noko dikandite jökrä kwetre arato, ñobtä ñan angwane Ngöbö nükani basare munye, mun diantarikäre akwa, ñan nükani gare munye, aisete rakadikä kore mun nünanka Jerusalénte yebtä, niebare Jesukwe.

Jesukwe nitre jändrän rürümoinkä juantari
(*Mateo 21.12-17; Marcos 11.15-19; Juan 2.13-22*)

45 Jesu nükani Jerusalén, bti nikani ju blitakrä Ngöböbe ye bäre angwane, nitre nämane jändrän rürümoine yete abko Jesu nikani juentari jökrä nekwäre, sekwäre mentokwäre, 46 käkwe mäträbare krörö btäre:

Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ju tikwe ne abra tä blitakrä tibe,

Isaías 56.7

nieta Ngöbö Kukweibtä, akwa mun abko tä ju blitakrä Ngöböbe ne mike nitre gokä jue kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

47 Yebti ju blitakrä Ngöböbe bäre Jesu namani dirire käre köbö kwatirekwatire. Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, erere arato nitre unbre ji dokwäte nitre israelita ngätäite abko nämane ji känene jae Jesu kämikakäre. 48 Akwa ji ñan namani kwen ietre Jesu kämikakrä, ñobtä ñan angwane Jesu namani blite, ye abko ni jökrä nämane biare kukwe nuen, aisete Jesu kämikadre ño kwetre abko käi ñan namani kwen ietre.

Nire diebti Jesu nämane sribire abko ngwianintari ie
(*Mateo 21.23-27; Marcos 11.27-33*)

20 1 Bati ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu nämane dirire ni kwatiye amne nämane kukwe kuin Ngöbökwé mike gare angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nikani nitre unbre ji dokwätebe, 2 käkwe niebare Jesuye:

¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? niebare kwetre Jesuye.

3-4 Abtä Jesukwe niebare ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngökö ñöte? ¿Ngöbökwé juani ya o ni kä nebtäkwé mikani sribire ya? niebare kwe ietre.

5 Yebtä nikaninta blite jabe kwärikwäri, kä namani niere krörö:

Ngöbökwé juani, nikwe niedre ie angwane, niarakwe niedre krörö mda: Ngöbökwé juani munta niere, ¿se ñobtä abko munkwe ñan kukwei

mikani era jae? niedre kwe nie. ⁶ Akwa ni kä nebtäkwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, ñobtä ñan angwane Juan abko ni Ngöbö kukwei niekä era ni jökrä kräke, aiseite ni mda mdakwe ni kämikadre jäbti ñäkäbtä kore rüere, namanintre niere jae kwärikwäri.

⁷ Abtä niebare krörö kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, niebare kwetre.

⁸ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkäre abko tikwe ñan niedre munye arato, niebare kwe ietre.

Nitre ji dokwäte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 21.33-46; Marcos 12.1-12)

⁹ Yebti nitre nämane yete, ie Jesu nikani kukwe bä mike Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätrebtä amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientrebtä, käkwe niebare krörö:

Bati ni nämane iti käkwe uba nurai nökaní, bti biani kwe ni mda mdaye sribikrä. Kä biani sribikrä kwe abko ütiäre uba döi biandreta ruäre ie. Yebti nikani raire kä mdabti. ¹⁰ Abti uba ngwä ötadre abko käi nükani angwane, sribikä käkwe uba biandreta ruäre kä bkänkäye, ye abko kä bkänkä käkwe sribikä kwe juani iti tuenta jakrä. Akwa sribikätre ubabtä ye käkwe sribikä ye metani ja ñäte kwäräkwärä se kwrere, bti juanintarita kise tökare kwetre.

¹¹ Yebti kä bkänkä käkwe sribikä mdara jire juani uba tuenta ruäre jakrä, akwa sribikätre ubabtä käkwe sribikä ye metani ja ñäte arato, käkwe ñäkäbare diän diän ie, bti juanintarita kise tökare kwetre arato.

¹² Yebti uba bkänkä käkwe sribikä mdara jire juani uba tuenta, akwa sribikä mda mda ye käkwe metani arato, bti kitaninkä kwetre uba grä bäre mento.

¹³ Yebti ni uba bkänkä käkwe niebare jae: ¿Mtare tikwe dre nuendre mda? namani nütüre. Te batibe töi ngitianinkä, käkwe niebare: Ti odei tare kri tikwe abko ti bike juen. Nane niara mikadre ütiäte jae sribikätrekwe, raba ruen tie, aiseite ti bike niara juen, niebare kwe jae. ¹⁴ Ye erere bkänä juani kwe. Akwa kä bkänkä ye odei nikani tuen sribikätre ubabtä yeye angwane, niebare kwetre jae kwärikwäri: Ni se abko rabadi jändrän rünkwe bkäne jökrä, aiseite ari kämike amne ni rabadi kä ne bkäne jökrä, niebare kwetre. ¹⁵ Ye erere niaratre nikani kä bkänkä odei ye ngwena uba grä bäre mento, bti kämikani kwetre se kwrere abko nakaninkä kore. Ne ngöra, niebare Jesukwe.

Bti Jesukwe niebare ni jökräye:

¿Ne ngwane, uba bkänkä käkwe dre nuendre sribikä yebtä raba ruen munye? ¹⁶ Niara rikadre, käkwe sribikätre ye kämikadre jökrä, bti uba grä ye biandre ni mda mdaye kwe sribikrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ye jarabare ni jökräye angwane, niebare kwetre:

¡Kukwe ñan rakadrekä jire kore! niebare kwetre.

¹⁷Akwa Jesu käkwe mikani ñäräre, bti niebare kwe ietre:

Kukwe tä tikani Ngöbö Kukweibtä ne käta dre niere abko niere tie munkwe:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe

kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte

ju mikakrä metre.

Salmos 118.22

nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁸Angwane ni ütiäte kri jä kwrere tikwe nini, ye abko btä nire nire ritadrete amne rikadre temen jä yehti angwane, jä ye käkwe ni ye ötadibtä kiakia jökrä ngrabare. Erere arato, nire nire bti jä ye rikwadrekä angwane, gütradikä mnüne jökrä jä ye täni arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

¹⁹Yebtä abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre, rüere Jesukwe kukwe bä mikani kore gani kwetre jabtä. Abtä jötrö ngwarbe tö namani Jesu kain ngite ye näire, akwa ni nämane kwati Jesu kukwei nuen, ye abko jürä namani btätre, aisete namani kwekbe.

Ja ütiä biandre gobranye ya, ñakare ya

(Mateo 22.15-22; Marcos 12.13-17)

²⁰Angwane ni juani ruäre kwetre Jesu ngibiaretari mda. Niaratre abko namani bike moto jäme, akwa Jesu ngwiandre kukwe nainte kwetre, abtä kitadre ngise kwetre gobernador romanobo ngwärekre, abkokäre namani bike moto jäme. ²¹Namani Jesu kanti angwane, niebare kwetre ie:

Dirikä, mata kukwe niere amne mata dirire, ye abko era metre gare kuin nunye amne, ma ñan tä dirire ni ruäre aibe moto mikakrä nuäre, akwa ji Ngöbökwé abko dirita era metre makwe, ye garera nie. ²²Ye aisete nun tö kukwe ngwaintari mae abko krörö: ¿Emperador romanobo César abko ie nunkwe ja ütiä biandre ye abko dbe ya, ñakare ya niere nunye? niebare kwetre Jesuye.

²³Angwane tö namani Jesu ngökai, ye gani Jesukwe btätre, käkwe niebare ietre:

²⁴Ngwian ye mike tuadre kunti tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Erere biani tuadre kwetre Jesuye angwane, Jesukwe niebare mda ietre:

¿Nire bä amne nire käi tä tikani ngwian nebtä? niebare kwe.

Angwane niebare kwetre ie:

Emperador César bä amne käi tä btä, niebare kwetre mda Jesuye.

²⁵Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Jändrän emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jändrän Ngöbökrä erere munkwe bian Ngöböye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

²⁶Jesukwe kukwe kani ngäbti kuin ni jökrä okwäbti, yebtä abko töi ñan namani krütare amne, kukwe kwani ñakare ietre Jesu kitakrä ngise, aiseite namanintre kwekbe jökrä.

Ni krütani rükadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye

(Mateo 22.23-33; Marcos 12.18-27)

²⁷Yebti nitre saduseo nikani ruäre ja tuakäre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni krütanikrütani mikadreta nire Ngöbökwe abko ñan nämane mike era, aiseite jatani kukwe ngwentari Jesuye, käkwe nieba ie:

²⁸Dirikä, Ngöbökwe tikamna krörö täräbtä nunkrä Moiséye: Ni iti tädre gure akwa, ngäbäkre ñakare kwetre amne ni ye krütadre angwane, merire rabadre kaibe. Meri ye abko yäräkwe diandre jae mda. Yebti ngäbäkre rabadre kwetre angwane, ngäbäkre ye abko rabadre niara etba krütani ngobo kwrere abko tikani täräbtä Moisékwe nunkrä. ²⁹Ne aiseite nun tö nibi kukwe ne ngwiantari krörö mae: Bati nitre ja etbarebe nämane ni kükü. Nitre ye etba mubai käkwe ja mikani gure, akwa ngäbäkre ngämi nebe kwetre angwane, ni ye krütani.

³⁰Merire namani ie abko namani yärä mda yebe, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, brare krütani kän arato. Meri ye namaninta kaibe bobukäre.

³¹Namani yärä mdara jire ben, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, krütani kän arato. Ye kwrere nikani nakenkä janknu ja täritäri. Abti nitre ni kükü ye krütani jökrä meri ye kiseté, akwa nin ngäbäkrei ngibiabare jire iti kwe. ³²Abti mrä meri ye krütani abko kukwe nakaninkä kore nieta. ³³Akwa ni krütani rükadreta nire mata niere, aiseite ni brare ni kükü, ben meri ye namani jökrä, abti niaratre ni kükü ye rükadreta nire jökrä angwane, meri ye rabadi nire nän mukore abko niere nunye, niebare kwetre Jesuye.

³⁴Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kä ne ngwane, ni brare amne ni merire käta ja mike gure, ³⁵akwa kä mrä, ni rükadreta nire angwane, nire nire tuen ütiäte Ngöböye nünakäre kärekäre jabe abko ni merire, brare käkwe ñan ja mikadre gure. ³⁶Ni ñan krütadre mda, akwa ni rabadre angeletre Ngöbökwe kwrere. Erere arato, ni rükadita nire angwane, ni rabadi Ngöbö odeire jökrä, aiseite ni rabadi ja etbare amne ja ngwaire, aiseite ñan ja mikadre gure.

³⁷Akwa kri chi namani jutra ngitiekä, ye kánti ni rükadreta nire era metre abko Moisékwe bä mikani, käkwe niebare: Ni Dänkien Ngöbö abko Ngöbö Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare kwe. ³⁸Ye abko, Abraham, Isaac amne Jacob krütanina abti Ngöbökwe niebare kore Moiséye. Ngöbö abko ñan ni ngwäkäre Ngöböi akwa Ngöbö abko ni nire Ngöböi gare nie. Ye aiseite Abraham, Isaac amne Jacob tä nüne janknu Ngöbö ngwärekre abko gare nie. Abko kore se, niebare Jesukwe.

³⁹Ye ngwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre nämane yete, btä käi namani nuäre, ñobtä ñan angwane ni rükadreta nire abko era kräke. Yebtä abko niebare kwetre:

Dirikä, makwe blitaniri kuin krübäte, niebare kwetre Jesuye.

⁴⁰Angwane kä jürä namani ni jökräbtä, käkwe kukwe ngwianintari ñakare mda Jesuye ja gakäre ben.

¿Nirekri Ni Dianinkä Ngöbökwe däredre?

(Mateo 22.41-46; Marcos 12.35-37)

⁴¹Yebti Jesukwe kukwe ngwianintari krörö mda nitre Saduseo yeye: ¿Ñobtä Ni Dianinkä Ngöbökwe abko däredre jrei David tukwekri nieta munkwe ⁴²amarebti David ara jire käkwe kukwe tikani krörö tarä Salmobtä?:

Ti Dänkien Ngöbö käkwe nieba ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

⁴³Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni,

Salmos 110.1

niebare Davikwe Ni Dianinkä Ngöbökwe yebtä. ⁴⁴David ara jire käkwe ja Dänkien niebare Ni Dianinkä Ngöbökwebtä, ¿se ñobtä abko Ni Dianinkä Ngöbökwe abko jatadre Davikri nieta munkwe se? Tita ngwentari kore, ñobtä ñan angwane nita Dänkien niere ñakare jire ni mräkä bäri mrä nikrä yeye, niebare Jesukwe.

Jesukwe ni mikani mokre Kukwe Biani Ngöbökwe

Moiséye dirikätre ngäniene

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54)

⁴⁵Ni jökrä nämane Jesu kukwei nuen angwane, batibe Jesukwe niebare mda nitre ja töitikaka benye:

⁴⁶Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane niaratre tä dän nga ütiäte kri kite jabtä, bti ni jökrä käkwe köbö ngwiandretari käne ietre kä jändrän rürümoinkrä ye kántita temen, ie töta nebe. Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagogate, kánti töta nebe rabai täkänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tätre nebe täkänintbe. Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tö täkäi temen. ⁴⁷Erere arato, meri kän brare krütani abko kän tätre ju denkä abti tätre bike kuin, käta blite raire Ngöböbe, akwa yebtä Ngöbökwe mikadi ja tare nike krübäte, aisete munkwe ja ngibia kuin Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikätre ngäniene. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Meri bobre käkwe sentabo ngöra kubu biani Ngöbökrä

(Marcos 12.41-44)

21 ¹Ye ngwane abko, nitre ngwian bkäne krikri namani nüke ngwian kite kajate Ngöbökrä ju blitakrä Ngöböbe bäre Jesu

okwäbti. ² Angwane meri bobre kån brare krütani abko jatani, kåkwe ngwian sentabo kwrere kitani kubube arato kajate Jesu okwäbti. ³ Abtä Jesukwe niebare:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Meri bobre kån brare krütani se kåkwe ngwian bini bäri kabre ni ngwian bkåne krikri se ngwä, ⁴ ñobtä ñan angwane niaratre kåta ngwian namaninte ie aibe bien, akwa meri bobre ye abko kåkwe ngwian ngöra nünankrä kwe erere bini jökrå, aisete niarakwe ngwian bini bäri kabre, niebare Jesukwe.

Dre rakadikä kä mrå känenkri
(Mateo 24.1-28; Marcos 13.1-23)

⁵ Angwane ju blitakrä Ngöböbe mikakrä bä nuäre amne, ni ruäre kåkwe jändrän tuäretuäre biani Ngöböye, bti ju mikani tuäre, yebtå abko ni ruäre nämane blite mda. Abtä Jesukwe niebare ietre:

⁶ Köböitira jire ju tuata munkwe se juandi ngwarbe jire jökrå, aisete jä ketani jabti jabti se juandi jökrå temen, niebare Jesukwe.

⁷ Abtä nitre nämane yete kåkwe niebare mda Jesuye:

Dirikä, ¿ju blitakrä Ngöböbe juandi ngwarbe nini makwe, ye abko rakadikä ñongwane nun tö gai? Arato kukwe ye kebera nakenkä abko bä mikadi ño nunye abko makwe niedre nunye, ie nun tö nibi, niebare kwetre ie.

⁸ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Bäri kåne abko, nitre ni ngökaka ye ngåniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane ni jatadi kwati ti kåbti kåkwe niedi krörö: Ti abko Ni Dianinkå Ngöbökwå ara tä nete amne, kä mrå nukera ja ken, niedi kwetre. Akwa niaratre ye abko ni ngökaka, aisete mun ñan rika niaratre jiebti. ⁹ Erere arato, munkwe kukwe krörö gadi: Nitre tädi rüre jabe kwårikwåri ga munkwe angwane, munkwe ñan kä jürå ngwian jabtå, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko rakadikä kåne kore abko erere rabadi nakenkä, akwa ye ngwane kä mrå ñan jatadi jötrö, niebare Jesukwe.

¹⁰ Yebti Jesu nikani blite janknu, kåkwe niebare:

Kå mrå ngåmi nuke juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwårikwåri amne nitre nünanka kä ketareketare te rabadi rüre jabe kwårikwåri amne, ¹¹ dobo rabadi nakaenkå kri krübåte, mrö nika rabadi kri krübåte amne bren nika rabadi krübåte kä ngrabare temen amne Ngöbökwå jändrän krikri krübåte mikadi tuadre kåinta, abtä kä jürå rabadi kri ni kwatibtå.

¹² Akwa kukwe ye ngåmi nakenkä, känenkri ni kwati jatadi mun rüere. Sinagoga nitre israelitakwe kåntikånti mun jånåin kritobo ngwårekri kwetre, bti mun kitadi ngite kä teri kwetre. Erere arato, jrei amne gobran, ie mun kitadi ngise tödekabtå tibti. ¹³ Akwa ye ngwane, tikwe dre dre nuenbare abko kråke kä rabadi kuin munye blitakåre tibtä

nitre ye ngwärekri. ¹⁴Mun jä ngämi niken kritobo ngwärekri, känenkri munkwe ja kwetadi ño ja dokwäre, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ¹⁵ñobtä ñan angwane tikwe ja kukwei töbtä kri mikadi gare munye blitakäre ja dokwäre, ye käkwe mun rüe kukwe ötadi jökrä angwane, rabaditre kwekbe jökrä mun käne.

¹⁶Akwa ye ngwane abko, mun rün, mun meye, mun etba, mun ngwai, mun mräkä mda mda amne mun kukwe muko abko rikwitadi mun rüere, ye käkwe mun kämikadi ruäre. ¹⁷Angwane ni jökrä mätä rabadi kri munbtä tödekabtä tibti. ¹⁸Akwa mun ñan riadrete, abkokäre Ngöbökwe mun ngibiadi kuin jökrä, ¹⁹aisete munkwe nünanka dite jabtä angwane, mun rabadi dianintari, niebare Jesukwe.

²⁰Yebti Jesukwe niebare krörö mda:

Nitre rükä raba tuen jökrä juta Jerusalén se bäre temen munye angwane abko, juta se juan kebera ngwarbe, ye rabara gare munye. ²¹Ye ngwane mun tädre Judeate ye abko gitia mintokwäre amne nire nire tädre juta Jerusalénte abko gitia juta bäre mento amne, nire nire tädre Jerusalén bäre abko ñan rika ngitieta juta Jerusalénte, ²²ñobtä ñan angwane kukwe tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye rabadre bare jökrä, abkokäre Ngöbökwe nitre nünanka kä nebtä mikadi ja ngie nuen kri köbö ye näire. ²³Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngäbäkre kiakia kianbtä, ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane niaratre ñan raba ngitie jötrö, ¡ye abko ñan bobre jakän ya! Kä ye ngwane abko ja tare nika rabadi kri krübäte kä nebtä amne nitre israelita käkwe ja ngie nuadi kri krübäte. ²⁴Ne aisete ni ruäre kämikadi ngitrabti amne ni ruäre abko jänäin ngite juta mda mdate angwane, nitre ñakare israelitare, kräke Ngöbökwe köbö kitani nuäi, ye näre juta Jerusalén mikadi ja ngoto täni kwetre.

Jesukristo jatadita

(Mateo 24.29-35,42-44; Marcos 13.24-37)

²⁵Kä mrä angwane, Ngöbökwe sribi kri ñan tuabare nuendi abko bä mikadi kwe ñänänbtä, söbtä amne mukebtä. Angwane ni kä nebtä töi rabadi ngwarbe kwäräkwärä amne mren rabadi romon krübäte, aisete ngö rabadi nebe kri krübäte. Yebtä abko, ni jökrä rabadi töbike kri. ²⁶Erere arato, ni kwati rabadi nekwetekä krübäte amne kä rabadi nötöte bti, ñobtä ñan angwane kukwe rakadikä ño kä nebtä abko rabaditre töbike, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä käinta se rabadi grüekä ye abko jürä rabadi kri ni kwatibtä. ²⁷Angwane ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bä nuärebti mütabti kä käinbti sete abko ni jökrä käkwe tuadi. ²⁸Ne aisete, kukwe nini tikwe ye erere rabara nakenkä mun okwäbti angwane, munkwe kä ngwian nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö kebera nüke mun tiketeta, aisete munkwe kä ngwian nuäre jabtä, niebare Jesukwe.

²⁹Ye btäräbe, kukwe yebtä Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda, käkwe niebare:

Higokrie amne kri mda mda, ye mika ñäräre munkwe, btä munkwe töbika. ³⁰Kri ye tä mutu ngitiekä angwane, kä töre tarä kite nüke ja ken munta gain, ³¹ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkä jökrä mun okwäbti angwane, Ngöbö kebera nüke gobrane ye rabara gare munye. ³²Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre nünanka kä nebtä ngämi krüte jökrä, ye känenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikä jökrä. ³³Mdakäre abko, kä käinta se btä kä temen ne abko Ngöbökwé gadikä jökrä, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kärekwäre, niebare Jesukwe.

³⁴Yebti Jesukwe niebare mda:

Munkwe ja ngibia au, munkwe ñan ja töi mika jändrän diän diän nuenbtä amne, munkwe ñan dröba nika amne munkwe ñan töbika jändrän kä nebtä ye aibebtä, ñobtä ñan angwane munkwe ñan ja ngibiadre au ne ngwane, mun kwandre jäme köbö ye näire aisete. ³⁵Amne jändrän ngwarbe tä niken jäme, bti batibe tä neme kö okwäte, ye kwrere mun ñan tädre jäme, abkokäre munkwe mokre jabti, ñobtä ñan angwane nire nire kä nebtä tädi jäme, tädi ti ngibiare ngäbti ñakare angwane, ti jatadita. ³⁶Akwa kärekwäre mun abko käkwe ja mika biare ti ngibiare ngäbti amne munkwe blita Ngöböbe jakrä angwane, kukwe jatadi taretare yebtä munkwe kwäräbedi jökrä amne, mun rabadi biare rabakäre ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne ngwärekwäre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

³⁷⁻³⁸Kä ye ngwane abko, käre köbö kwatirekwatire Jesu namani dirire ju blitakrä Ngöböbe ye bäre amne, ni kwati namani nüke dekä niara kukwei nuen, akwa deo abko Jesu nämane niken kibien Ngitio Olibo kanti.

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe

(Mateo 26.1-5,14-16; Marcos 14.1-2,10-11; Juan 11.45-53)

22 ¹Kä ye ngwane, bieta Te Lebadura Ñakare Bante kweta nämane Ngöbö mikakäre ütiäte. Bieta ye arabe kädian nämane Pascua^j abko erere köbö jatanina nuketa ja ken. ²Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre abko käkwe Jesu müre ketadre ño abko namanintre ngibiaretari

j **22.1** *Pascua*. Nitre israelita käkwe Pascua köböi mikani ütiäte, ñobtä ñan angwane kira nitre israelita nämane ngite kä Egiptote angwane, Ngöbökwé tikaninte Pascua köböibtä. Pascua abko käta “niken bäre ta” niere. Köbö yebtä angele ni kämikaka nikani nitre israelita bäre ta amne kämikani ñakare kwe, aisete Ngöbökwé köbö Pascua mikamna ütiäte nitre israelitaye.

kisere, akwa ni nämane kwati nekete Jesukri abko jürä namani btätre. ³Angwane nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti nibu, ye ngätäite ni iti kädian nämane Judas Iscariote abko btä Satana nikani. ⁴Ne aisete nikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kánti amne nitre ju blitakrä Ngöböbe guardia dänkientre kánti angwane, Jesu kitadre ngise kwe ietre kámikadre abko nikani kädriere bentre. ⁵Angwane kä namani nuäre kri btätre, kákwe ngwian bian braibare Judaye, ⁶ye abko nukaninbti Judaye angwane, Judakwe kitadre ngise ño rüeye ni mda mda okwä bäre abko Judas namani ngibiare kisere jae mda.

Jesukwe mröbare mrä nitre ja töitikaka benbe

(Mateo 26.17-29; Marcos 14.12-25; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

⁷Nebti bieta Te Lebadura Ñakare Bante Kweta nämane ye nükani mda. Köbö ye näire kordero kámika nämane kwetadre Pascua köböite abko köböi nukaninta. ⁸Abtä Jesukwe Pedro amne Juan käräbare, bti niebare kwe ietre: Mun nän mrö sribere kwetadre Pascuate, niebare kwe ietre.

⁹Niaratre kákwe niebare mda Jesuye:

¿Nunkwe mrö sribedre mdente, ie ma tö nibi? niebare kwetre ie.

¹⁰Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Mun rika nebe jutate. Ye kánti ni brare tädi iti ñö ngwena kantrate abko rükadi ngätäi munbe ji ngrabare. Ni ye rika mdente gwä, kánti mun rika. ¹¹Mun rika nebe gwi angwane, munkwe nie krörö ju bkänkäye: Dirikákwe mrö Pascua köböikrä kwetadi nitre ja töitikaka benbe abkokrä käta ükaninte mdente, ngwiantarimna kwe, munkwe nie kore ie. ¹²Angwane ju mikani bobu jabti käin, te kä kri tädira ükaninte biare mrökrä, kánti mun jänäin kwe. Ye kánti munkwe mrö sribe biare nunkrä amne jändrän jökrä ükate biare. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹³Ye erere bkänä nikanintre angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, erere kwani ietre, kánti mrö sribebare kwetre kwetadre Pascuate.

¹⁴Ye erere, mrö käi nükani angwane, Jesu nikani, namani tákänintbe mesabtä nitre niara kukwei ngwiankabe angwane, ¹⁵niebare kwe ietre:

Ti ngämi krüte, känenkri bäri ti tö namani mrö Pascuakrä ne kwetai munbe gwaire abko erere käi nüra mtare. ¹⁶Ti tö namani mrö Pascuakrä ne kwetai kore munbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngämi gobrane ni ngätäite, känenkri tikwe ñan mrö Pascuakrä ne kwetadreta jire mda, akwa batibe kukwe bä mikata mrö Pascuakrä nebti rabadi bare angwane, tikwe kwetadita, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

¹⁷Bti uba döi nämane basote diani kisete kwe, kuin niebare btä kwe Ngöböye, bti niebare kwe nitre ja töitikaka benye:

Uba döi ne ñaen ja täritäri munkwe, ¹⁸ñobtä ñan angwane Ngöbö ngämi gobrane ni ngätäite, ye känenkri tikwe ñan uba döi ñadreta jire mda abko ti tö nibi niei munye, niebare Jesukwe ietre.

¹⁹Yebti Jesukwe ban diani kunti kisete, kuin niebare btä kwe Ngöböye, bti ötaninbtä kwe, bti biani kwe nitre ja töitikaka benye, käkwe niebare ietre:

Ban ne abko ti ngätä ara. Ne mden abko tita bien müre ketadre mun kräke. Käre munkwe ban ne kweta kore ti ngwiankrä töre jae, niebare Jesukwe.

²⁰Ye kwrere arato, uba döi nämane basote abko Jesukwe diani kisete, käkwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Uba döi ne abko ti därrie tikwe ara. Ti krütadi angwane, ti därrie rimiadite munkrä, köböire Ngöbökwé kukwe ükaditeta btin munbe, ye mden abko uba döi ne tä bä mike. ²¹Akwa ni ti kitaka ngise ti rüeye abko tä mröre ketetibe tibe mesabtä nete. ²²Ne abko, ji ükaninte Ngöbökwé ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne käne ye erere tikwe mikadre täte jökrä, jakwa ni ti kitaka ngise abko ñan bobre jakän ya! niebare Jesukwe.

²³Angwane nitre ja töitikaka Jesube namani niere jae kwärikwäri: ¿Nirekwe niara kitadi ngise rüeye ruen? namanintre niere.

¿Nire bäri ütiäte?

²⁴Ye ngwane abko, nitre ja töitikaka Jesube mden bäri ütiäte abko btä nikani ja kwete. ²⁵Abtä Jesukwe niebare ietre:

Nitre Ngöbö mikaka ngwarbe jae ye mikata jreire abko tä nebe ja bä mike krübäte ni mda mda okwäte. Erere arato, nitre mikata ni mda mda dänkiene abko krübäte arato, akwa ni se bäri moto kuin, nieta btä abko käita nebe juto btätre. ²⁶Akwa mun ngätäite abko ñan rabadre bare kore, ñobtä ñan angwane ni bati mikata sribi ngwarbe nuene, ye kwrere nire nire rabadre bäri ütiäte mun ngätäite abko rabadi ni bati ye kwrere. Erere arato, mun mden rabadre ji dokwäte abko käkwe ja mika ni klaboré kwrere. ²⁷Ye abko, ti bike kukwe niere munye: ¿Nita tākänintbe mröre mesabtä angwane, ni mrö mikaka mesabtä, ni nibu ye abko mden bäri ütiäte? Ni mrökä mesabtä abko bäri ütiäte ni sribikä mrö sribekä ye kräke raba ruen tie, akwa ni sribikä ye kwrere tita mun ngätäite nete, erere munkwe nüna arato.

²⁸Tikwe ja tare nikaba angwane, käre mun nämä ketetibe tibe, ²⁹aisete ti Rünkwe kä biani gobrankrä tie, ye kwrere tita bien munye arato, ³⁰tikwe gobrandi Ngöböbe, ye kanti munkwe mrödre amne munkwe dö ñadre ketetibe tibe ti kukwe muko kwrere, abkokäre tita kä gobrankrä bien munye. Ye ngwane, mun ja töitikaka tibe ye abko rabadi tākänintbe kürä kwä jätäbti kubu yebti. Ye kanti abko juta keta jätäbti ketebu nitre israelitakwe abko kräke munkwe kukwe ükadite siba tibe, niebare Jesukwe ietre.

Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(*Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Juan 13.36-38*)

³¹Yebti ni Dänkien käkwe niebare mda:

Simón, Satana tö mun jökrä nuaite krübate ja käne, käkwe mun köböi käräba Ngöböye, ³²akwa makwe tödekadre janknu Ngöböbti, abkokäre tikwe blitaba Ngöböbe makrä Simón. Ne aisete ma töi rikwitata ti kukwäre angwane, makwe ma mräkä mda mda nete se die mika nünenkä dite jabtä, niebare Jesukwe Simónye.

³³Abtä Simónkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, ma kitadre ngite ya o ma kämikadre ya, ye kánti tita juto biare niken gwaire mabe, niebare kwe Jesuye.

³⁴Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Pedro, ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Antlan ngämi ngwäne dekä, ye känenkri ti gare ñakare mae, makwe niedi bämä jire. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Kä taretare kite jötrö

³⁵Yebti nitre ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe niebare:

Tikwe mun juanba Ngöbö Kukwei kädriere angwane, mun ñan rikadre ngwian ngwena jae amne, mrö, sabato ye ñan jirikadre munkwe jae, tikwe nieba munye. ¿Ye ngwane munkwe ja tare nikani jändrän ye miare ya? niebare Jesukwe ietre.

Angwane, Ñakare, niebare kwetre.

³⁶Abtä Jesukwe niebare ietre:

Kore tikwe mun juanba akwa, mtare abko ngwian tärä munkwe angwane, mun jata ngwena jae amne mun jata mrö ngwena jae arato, akwa mun mdenkwe ngitra ñakare abko käkwe dän jakwe rürümoin, bti munkwe ngitra köka jae, ñobtä ñan angwane kä taretare kite munkrä, ñobtä ñan angwane ³⁷Ngöbö Kukweita tikani krörö tibtä:

Ni ngututu kwrere jire niara namani tuen ni mda mdaye,

Isaías 53.12

abko tikani kira tibtä, ye abko rabadre bare täte jökrä tibtä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁸Abtä nitre ja töitikaka ben käkwe niebare ie:

Ni Dänkien, ngitra tärä kumu nikwe nete, niebare kwetre.

Angwane Jesukwe niebare ietre:

Kada kete munkwe. Tikwe dre nini ñan nü gare munye, niebare kwe ietre.

Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemaní

(Mateo 26.36-46; Marcos 14.32-42)

³⁹Yebti Jesu nämane niken käre Ngitio Olibo kánti, ye erere nikaninta mda angwane, nitre ja töitikaka ben ni jätäbti iti nikanintre jökrä ben.

⁴⁰Namaninta ngitiohti angwane, niebare kwe ietre:

Kukwe taretare kite mun nuente ja käne angwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁴¹Yebti jä kitata tä niken mate nuäi temen, ye näre Jesu nikani mentokwäre se kwrere, kánti namani ngukudokwäbti temen blitakäre Ngöböbe, ⁴²käkwe niebare ie:

Ti Rün, kukwe kite tare ti rüere ti mikakrä ja tare nike, ye ma tö diain ti bäre ne ngwane, makwe dian ti bäre, akwa ma tö dreye tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböye.

⁴³[Ye btäräbe angele nämane kä käinbti, nükani Jesu die mike.

⁴⁴Angwane Jesu namani ja tare nike bäri krübäte, akwa bäri namani blite ja dibti Ngöböbe, aiseti krübärie namani ngitiekä abko namani näkäenkä krikri be däri kwrerekwrere abko namani niken mate temen.]^k

⁴⁵Yebti Jesukwe blitabare ünän Ngöböbe angwane, nikaninta nitre ja töitikaka ben ye kánti amne niaratre namani ulire krübäte, aiseti nämane kibien kuin jökrä, btä Jesu namaninta. ⁴⁶Abtä niebare kwe ietre:

¿Ye ñobtä munta kibien? Diablu jatadi mun nuente ja käne angwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre näin krö, blite jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Juan 18.2-11)

⁴⁷Jesu nämane ñäke kore nitre ja töitikaka benye, te batibe ni mda nükani kwati kánti. Nitre ye ngätäite abko, ni iti ja töitikaka Jesube kädian nämane Judas abko nämane näin ji ngwena käne, nikani nebe Jesu kánti angwane, krötabare Jesu ken kwe, Jesu demainkäre ngwärebtä. ⁴⁸Akwa Jesukwe niebare ie:

Judas, ¿ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ma tö nibi demaine kore kitakäre ngise ñan ñan? niebare kwe ie.

⁴⁹Angwane nitre ja töitikaka Jesube mda mda okwäbti kukwe ye nikani nakenkä angwane, niebare kwetre Jesuye:

Ni Dänkien, nun bike nitre se tikekä ngitrabti, niebare kwetre.

⁵⁰Yebti ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien, kwe ni klabori nämane abko olo küde ruenkri tikaninkära ta ie ni itikwe se kwrere.

⁵¹Akwa Jesukwe niebare ietre:

Nitre ye tuemetre, niebare Jesukwe.

Bti ni klabori ye olobtä Jesukwe kise mikani angwane, namaninta kuin batibe. ⁵²Yebti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä amne nitre unbri ji dokwäte nikani Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe niebare:

¿Ñobtä abko bäsi ni gokä kri krübäte rüere ngitra jäta niken amne krito jäta niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakäre ngite ye? ⁵³Ju

k 22.43-44 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

blitakrä Ngöböbe kánti käre ti nämane nebe ketetibe munbe angwane, mun ti kaen ñakare ngite amarebti mtare mun kite kore ye. Akwa mtare diablu tä dikekä kä ikote, diebti kä nüra munkrä, aisete mun nüke ti kaen ngite kore mtare, niebare Jesukwe ietre.

Pedro käkwe Jesu rükaninte

(Mateo 26.57-58,69-75; Marcos 14.53-54,66-72; Juan 18.12-18,25-27)

⁵⁴Yebti Jesu kani ngite, jänikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien juete angwane, Pedro nikani bä mente jiebti se kwrere. ⁵⁵Jesu jänikani ngite, ye kánti namanintre angwane, ni ruäre käkwe ñukwä bukaninte ju bäre, bti namanintre täkänintbe ñukwä bäre temen mda angwane, Pedro nukani, namani täkänintbe siba niaratre ngätäite ñukwä träse. ⁵⁶Angwane meri sribikä nämane ñukwä träse yete abko ie Pedro jatabare täkänintbe ñukwäbtä amne okwä namani kwekbe btä, käkwe niebare:

Ni se nämane dikekä Jesube arato, niebare kwe ie.

⁵⁷Abtä Pedrokwe ja rükaninte, käkwe niebare:

Niara gare ñakare tie. ¿Ye ño abko mata ñäke kore ye?

⁵⁸Yebti bä derare angwane, ni mdara jire okwä namani Pedrobtä, käkwe niebare:

Mata nekete arato Jesube, niebare kwe ie.

Angwane Pedrokwe niebare ie:

Tita nekete ñakare niarabe. Makwe ñan ñäkä ngwarbe, niebare kwe ie.

⁵⁹Yebti kä nikani ñänä okwä krati näre ta mda angwane, ni mdara jire jatani ñäke kisere Pedroye, kä namani niere:

Ni ne abko Galileabo, aisete niara ne nämane näin siba Jesube, namani niere.

⁶⁰Angwane Pedrokwe niebare:

Drebtä mata blite ñan nebe nüke gare tie, niebare kwe.

Pedro nämane ja rükente kore, ye btäräbe antlankwe ngwänänbare se kwrere ⁶¹angwane, ni Dänkien nikwitaninte, käkwe Pedro mikani ñäräre ja käne angwane, ni Dänkien käkwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nukaninta töre ie: Antlan ngämi ngwäne, känenkri makwe ti rükandite bämä jire, niebare ni Dänkienkwe ie, ye nukaninta töre ie. ⁶²Angwane nikani mentokwäre, käkwe ja müaibare kri kä bäre mento.

Nitre guardia käkwe Jesu mikani yakrä jae

(Mateo 26.67-68; Marcos 14.65)

⁶³⁻⁶⁴Jesu jänikani ngite, ye kánti nitre mikani Jesu ngibiabtikä abko käkwe dän kukwän mäkäni Jesu okwäbti, bti namanintre mete amne namanintre mike yakrä jae, kä namani niere ie:

Nirekwe ma miti niere metre, namanintre niere Jesuye.

⁶⁵ Erere arato, namanintre ñäke kämekäme amne taretare Jesuye, mikakäre ene jae.

Jesu jänikani Sanedrin ngwärekre

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Juan 18.19-24)

⁶⁶ Yebti kä jatani ngwen dekä angwane, nitre nämane sribire Sanedrinbtä abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre käkwe ja ükaninkrö jökrä amne, ye ngwärekre Jesu jänikani. Namani kánti angwane niebare kwetre ie:

⁶⁷ Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara ne ngwane, niere nunye, niebare mda kwetre Jesuye.

Angwane Jesukwe niebare:

Tikwe jän niedre munye angwane, munkwe ñan ti kukwei mikadre era. ⁶⁸ Erere arato, tikwe kukwe ngwiandretari munye angwane, munkwe ñan ti kukwei kadre ngäbti. ⁶⁹ Akwa mtare Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä ye küde ruenkri kä ni ütiäte krikrä, kánti Ni Kä Nebtä Ngobo rabadi tākäninte gobrane Ngöböbe gwaire, niebare Jesukwe.

⁷⁰ Angwane ni jökrä käkwe niebare mda Jesuye:

¿Mata niere kore, aisete ma Ngöbö Odei bkänä ñan ñan? niebare kwetre ie.

Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mun ara jire käta ti Ngöbö Odei niere, ye aisete ñan ye kwrere bkänä ya? niebare kwe ietre.

⁷¹ Angwane niebare kwetre:

Niarakwe ñäri kore, käkwe ja miri ngite au, nikwe kukwe nuri. ¿Se abko ni mdara jire kändre blite mda rüere ya? niebare kwetre jae kwärikwäri.

Jesu jänikani Pilato ngwärekre

(Mateo 27.1-2,11-14; Marcos 15.1-5; Juan 18.28-38)

23 ¹ Yebti ni jökrä nämane yete abko nikani Jesu ngwena mda Pilato ngwärekre. ² Angwane nikani Jesu kite ngise krörö Pilatoye:

Ni noko tä kukwe miketbe blo nun israelita rüere abko nunkwe gaba btä. Nunkwe ñan ja ütiä biandre emperador romanoboye tä niere. Mdakäre abko, niara Ni Dianinkä Ngöbökwé amne niara abko jrei tä niere emperador rüere, niebare kwetre Pilatoye.

³ Abtä Pilatokwe niebare Jesuye:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe.

Jesukwe niebare Pilatoye:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

⁴ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne ni mda mda, ie Pilatokwe niebare:

Ni ne ja mike ngite ñakare abtä ñan kämikadre, nibi tuen tie, niebare kwe ietre.

⁵Akwa ni jökrä namani ja nike kisere, kä namani niere ie:

Ni noko tä kukwe dirire abko käta nun kwite jökrä ja rüere kwärikwäri. Käne nikani dirire Galileate sere, abti mtare kite nüke dirire arato Judeate nere, namanintre niere Pilatoye.

Jesu jänikani jrei Herodes Antipas ngwärekri

⁶Jesukwe sribi nuenbare kena Galileate niebare, ye jarabare Pilatoye angwane, Jesu abko Galileabo ya ngwianintari kwe. ⁷Jesu abko Galileabo gani kwe amne, kä ye kánti Herodes nämane gobrane arato aisete kukwe ükadrete nitre Galileabokrä, aisete Herodes nämane Jerusalén, ye kánti Pilatokwe Jesu juani. ⁸Jesu jatabare Herodeye angwane, käi namani nuäre Herodebtä, ñobtä ñan angwane kä raire nämane ni kukwei nuen blite Jesubtä, aisete tö namani ja tuai ben amne tö namani Jesu tuai sribi kri ñan tuabare nuene keteti ja okwäbti, ⁹käkwe kukwe ngwianintari kabre ie. Akwa Jesukwe ñan kukwe kani ngäbti jire chi. ¹⁰Kä ye kánti abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane siba yete abko namani Jesu kite ngise kisere Herodeye. ¹¹Angwane Herodes btä rükä namani Jesu mike ngwarbe amne namani mike yakrä jae, käkwe dän bäri kuin kita nämane jabtä jreikwe, kwrere kitani kwetre Jesubtä. Bti Herodekwe juaninta Pilato kánti, ñobtä ñan angwane namani tuen ngite ñakare ie aisete. ¹²Ne känenkri abko, Herodes nämane ja rüere Pilatobe akwa, ja mäkäninta kwetre köbö ye näire.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Mateo 27.15-26; Marcos 15.6-15; Juan 18.39—19.16)

¹³Yehti Pilatokwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre ütiäte ütiäte ükaninkrö nitre israelita mda mdabe, ¹⁴käkwe niebare ietre:

Ni ne nämane kukwe miketbe gobran romanobo rüere, abtä mun ki ngwena tie nete, munkwe nini. Akwa tikwe kukwe ngunintari ie mun okwäbti amne, kukwe btä munta kite ngise abko erere ja mike ngite ñakare tuen tie. ¹⁵Erere arato, Herodeye kuni ngite ñakare, aisete juninta jirekäbe kwe tie nete. Ni ne ja mike ngite ñakare. ¿Se ñobtä müre ketadre? ¹⁶Aisete ti bike kwata metamna köbti jirekäbe, bti tikwe tikaditeta. Abko kore se, niebare Pilatokwe ietre.

¹⁷[Bieta Pascuate abko, käre gobran romanobo käkwe ni ngite tikadrete.]^l
¹⁸Pilatokwe blitaba kore, abtä ni jökrä namani ngrente, kä namani niere:

l 23.17 Versículo 23.17 ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

¡Barrabás tikiteta nunkrä amne ni ye abko ngwena müre ketadre!
namanintre niere.

¹⁹Barrabás ye abko nämane kukwe miketbe gobran romanobo rüere amne niarakwe ni mda kámikani arato. Abtä nämane kitani ngite kä teri abko ni jökrä namani tikatemna. ²⁰Akwa Pilato abko tö namani Jesu tikaiteta, kákwe ñäkábareta bobuta ietre. ²¹Akwa niaratre kákwe ngratebare bäri ja dibti mda, kä namanintre niere:

¡Müre kete krusobtä! ¡Müre kete krusobtä! namanintre niere.

²²Abtä Pilatokwe niebareta bämäkäre ietre:

¿Drebtä ni nekwe ja mikani ngite? Niara ja mike ngite ñakare nibi tuen tie. ¿Se abko drebtä müre ketadre? Aisete ti bike kwata metamna köbti jirekåbe, bti tikwe tikaditeta, niebare kwe.

²³Akwa ni jökrä namani Jesu kámikamna kisere krusobtä, kä namani ngrente bäri krikri. Te Pilato töi kwitani kwetre Jesu rüere, aisete tö nämane dreye, erere namanina kwetre. ²⁴Ne aisete, niaratre tö namani dreye, ye erere Pilatokwe köböi biani ietre. ²⁵Angwane niaratre namani Barrabás tikatemna, ye erere nuenbare kwetre. Barrabás ye abko nämane kukwe miketbe gobran romanobo rüere amne ni kámikani kwe, abtä nämane ngite kä teri abko Pilatokwe tikaninteta amne nitre israelita tö namani Jesu kámikai abko erere kámikamna Pilatokwe.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Juan 19.17-27)

²⁶Abti Jesu jánikani mda müre ketadre krusobtä angwane, ni Cirenebo kädian nämane Simón nämane Jerusalén bäre, jataninta, nukani ngätai bentre ji ngrabare angwane, kruso mikani Simón kötärä nitre rükäkwe abko nikani ngwena Jesu jiebtí. ²⁷Ye ngwane ni nikani kwati jiebtí angwane, meri nikani kwati siba abko namani uliere krübåte. Abtä nämane näin müen krikri be Jesu jiebtí. ²⁸Abtä Jesukwe mikani ñåråre ja kåne, kákwe niebare ietre:

Mun merire Jerusalénbo, munkwe ñan ti müai, akwa munkwe ja müai au amne munkwe ngåbåkre jakwe müai jakrä, ²⁹ñobtä ñan angwane kä taretare jatadi angwane, niedi krörö nitre merirebtå: Meri kaibe ngåbåkre ngibiare ñakare amne ngåbåkre mike ñakare kianbtå abko btå kåta nuåre kri niedi, ñobtä ñan angwane ngåbåkre ñakare munkwe krütadre munkån kukwe taretare nåire aisete. ³⁰Ye ngwane abko ni jökrå rabadi niere ngitioye:

Ngitio ngidien jåråre nunbti amne nun doboi mike nun rüe ngåniene,
Oseas 10.8

rabadi niere. ³¹¿Ye abko ti kri niki kwrere btå tåtre kukwe nuene kåme kore se abko mun israelita kri nõtare kwrere abko btå ñan nuendre kwetre arato ya? niebare Jesukwe meritre yeye.

³² Jesu jänikani müre ketadre krusobtä angwane, ni mda käkwe ja mikani ngite abko jänikani nibu kämikadre gwaire ben krusobtä. ³³ Ye erere kākā Calavera kanti Jesu jänamani angwane, metani krusobtä amne ni ja mikaka ngite metani kruso mda mdabtä arato abko nikani iti küde ruenkri amne iti küde ngeberekri. ³⁴ Angwane Jesukwe niebare Ngöböye:

Ti Rün, nitre tä ja mike ngite ti rüere ne makwe dian bti ta amne makwe ñan mika ja ngie nuen ti dokwäre, ñobtä ñan angwane niaratre tä dre nuene gare ñakare metre ietre, niebare Jesukwe.

Angwane nitre rükä abko käkwe ja gani dän Jesukwe ñäkätkrä jabt. ³⁵ Ye ngwane ni nämane kwati okwä Jesubtä angwane, nitre ütiäte ütiäte nitre israelita ngätäite namani Jesu mike ngwarbe jae, kä namani niere jae kwärikwäri:

Niarakwe ni mda mda dianintari, aisete niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwä bkänä ne ngwane, ja diandretari au krusobtä mento kwe, namani niere Jesubtä.

³⁶ Erere arato, nitre rükä romanobo namani Jesu mike yakrä, kä namani krötö Jesu ken amne namani uba ñoi dime bien ñadre ie, ³⁷ kä namani niere:

Ma ñakare Jrei nitre israelitakwe bkänä, ñobtä ñan angwane kore ne ngwane, makwe ja diandretari au mento, namanintre niere Jesuye.

³⁸ Angwane Jesu dokwä kanti käin abko kukwe tikani krörö kri kukwänbtä abko nämane mikani “NI NE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko namani tikani. ³⁹ Angwane ni kukwe käme nuenkä nämane mikaninkä krusobtä käin, ye abko iti namani ñäke diänbe Jesuye arato, kä namani niere:

Ma abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwä bkänä, ñobtä ñan angwane kore ne ngwane, makwe ja diandretari au amne makwe nun diandretari arato, namani niere Jesuye.

⁴⁰ Abtä ni iti mda nämane krusobtä käin arato ye käkwe niebare kukwe muko yeye:

¿Mata ja tare nike ja kwrere ni nokobe, akwa Ngöbö jürä ñakare mabtä ñan ñan? ⁴¹ Ni nibu ne käkwe ja mikani ngite abtä nita ja ngie nuen ye tä dbe. ¿Akwa ni noko ja mike ngite ñakare, akwa tä ja tare nike, se tuen mae ya? niebare kwe ie.

⁴² Bti niebare mda kwe Jesuye:

Jesu, ma raba gobrane angwane, makwe ti ngwianta töre jae amne makwe ti die mika, niebare kwe ie.

⁴³ Jesukwe niebare mda ie:

Era metre mtare ma rabadi kä kuinte tibe, niebare kwe ie.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Juan 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Yebti ñänä ruäre angwane, kä ngidianinte mda amne kä namani iko jökrä temen nebebe ñänä okwä krämä dere, aisete ñänä trä namani

ñakare. Erere arato, dänkwän ngetbo, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane ñäkänintbe, ye nianinkäbe ötöbu ta se kwrere. ⁴⁶Angwane Jesukwe ngratebare kri, käkwe niebare:

¡Ti Rün, ti bike ja üai mike gare mae! niebare kwe.

Ye btäräbe krütani. ⁴⁷Jesu krütani kore nitre rükä romanobo dänkien okwäbti angwane, Ngöbö käikitaninkä kwe, käkwe niebare:

Ni ne abko ni metre amne ngite ñakare bkänä ñan ñan, niebare kwe.

⁴⁸Ye gwane ni nämane kwati yete okwäbti kukwe nakaninkä kore. Abtä moto namani ulire, kä nikani ja mete mäträte, nikaninta mentokwäre. ⁴⁹Angwane nitre ja getaka getaka Jesube amne nitre merire merire Galileabo nikani siba Jesube abko namanintre bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Juan 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Ye gwane abko, ni iti sribikä Sanedrinbe kädian nämane José nünanka juta Arimateate kä Judeate nämane. José ne abko moto kuin amne nämane nüne metre Ngöbö ngwärekre. Erere arato, Ngöbö rükadre gobrane ni kwe ngätäite diribare Jesukwe abko José nämane ngibiare kisere amne, Sanedrin käkwe kukwe nuenbare Jesubtä, ye ñan namani dbe kräke. ⁵²Ye mden kisete, Jesu krütani angwane, niara nikani, käkwe Jesu ngwäkä käräbare Pilatoye. Erere Pilatokwe köböi biani ie angwane, ⁵³José nikani, Jesu ngwäkä diani krusobtä timon kwe, mrianinte kwe dän bäri ütiäte kädianta lino ye te, bti kä nämane muani jäkwatate ni doboi mikakrä akwa, ni doboi mika ngämi te, ye kánti Jesu doboi mikani kwe. ⁵⁴Köbö ye gwane abko, nitre israelita nämane jändrän ükete biare köbö jadükakrä ngibiakäre ngäbti, erere köbö jadükakrä jatanina nüke. ⁵⁵Angwane José nikani Jesu doboi mike angwane, nitre merire Galileabo nikani siba Jesu mukore nebe Jerusalén, ye abko Jesu doboi mikadi mdente Josékwe abko nikani tuen angwane, Jesu doboi mikani mdente metre, ye tuani kwetre. ⁵⁶Bti nikaninta, namaninta gwi angwane, ñö rä bäne amne kri ngwäri mnü rä bäne sribebare kwetre mikakäre Jesu ngwäkä ngrabare. Yebti kukwe nämane ükaninte ño Ngöbökwäre köbö jadükakräbtä, ye erere nitre merire ye käkwe jadükani.

Jesu nükaninta nire

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Juan 20.1-10)

24 ¹Akwa ñänä jatani gökökä krire käin bämänte dekä angwane, nitre merire ye nikaninta doboiti mda, kä nikani ñö rä bäne amne kri ngwäri mnü rä bäne sribebare kwetre ye gwena mikadre Jesu ngwäkä ngrabare. ²Namanintre doboiti angwane, jä mikani kä mkäte Jesu doboiti ye namanina dianinkä mento amne ñakare täte,

btä namanintre. ³Angwane nikanintre nikren kä mkäte nguse se kwrere angwane, jjo! ni Dänkien Jesu ngwäkä kwani ñakare nguse ietre. ⁴Yebtä abko tõi ñan namani krütare. Ye btäräbe ni btä dän ngwen bürere namanintre nūnaninkä nibu niaratre ken, btä okwä namani. ⁵Angwane kä jürä namani kri btätre, abtä nikaninbe mate ngukudokwäbti temen, kākwe ja okokrä mikani dobobtä temen. Akwa angele nibu ye kākwe niebare meritre yeye:

¿Ñobtä munta näin ni nire känentari mürükra ngätäite ye? ⁶¡Ni känäntarita näin munkwe, ye nürate nire, aisete ñakare nete! Niara nämane Galilea munbe angwane, dre niebare kwe, ye munkwe ngwianta töre jae abko krörö: ⁷Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre kukwe kämekäme nuenkäye, bti niaratre kākwe müre ketadi krusobtä, akwa mukirare angwane, rükadita nire, niebare kwe munye, niebare kwetre meritreye.

⁸Angwane batibe Jesu kukwei nūkaninta töre meritre yeye angwane, ⁹nämane dobobti, nikaninta Jerusalén. Namaninta gwi angwane, kukwe nakaninkä ño ño, ye erere niebare jökrä kwetre nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti iti yeye amne ni mda mdaye. ¹⁰Nitre merire nūkani kukwe ngwena nitre Jesu kukwe ngwiankaye abko María Magdalabo, Juana, Santiago meye kädian nämane María, amne meri mda mda abko nūkani kukwe ngwena. ¹¹Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka abko ie meritre ye namani tuen ñäke ngwarbe, aisete ñan tö namani kukwei mikai era. ¹²Akwa Pedro abko nikani betekä dobobti, namani yete kākwe nikrabare nguse amne, dän te Jesu mrianinte aibe nämane nguse, btä okwä namani angwane, nikaninta akwa kukwe nakaninkä, yebtä tõi ñan namani krütare mda.

Ji juta Emaús kukwäre, kánti Jesukwe blitabare ni nibu ben

¹³Jesu nūkaninta nire, ye näire nitre nänkä ben nikani nibu juta Emaús kukwäre. Emaús ye abko nämane kilometro krä jätäbti krati Jerusalén bäre mento, kánti nikanintre. ¹⁴Nikanintre angwane kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä, yebtä nikani blite jökrä ji ngrabare. ¹⁵Niaratre nämane näin blite jabe kwärikwäri angwane, Jesu ara jire kākwe krötabare ken amne nikani gwaire bentre mda. ¹⁶Jesu namani tuen ietre, akwa Ngöbökwē ñan Jesu mikani gare ietre. ¹⁷Angwane Jesukwe niebare ietre: ¿Mun ye tä näin dre kädriere ji ngrabare ye? niebare kwe ietre.

Abtä namanintre nūnaninkä moto ulire. ¹⁸Angwane ni iti kädian nämane Cleofas kākwe niebare Jesuye:

¿Ni nämane kwati ngätäite ma nämane siba Jerusalén angwane kukwe rakakaba mukira, ye abko ma aibe ie gare ñakare ya? niebare kwe ie.

¹⁹Jesukwe niebare mda ie:

Dre nakaninkä niere tie, niebare kwe ie.

Niara kákwe niebare mda ie:

Kukwe rakakaba Jesu Nazarebobtä. Niara abko ni Ngöbö kukwei niekä amne di kribti nämáne sribi kri nuene amne nämáne blite kuin Ngöbö Kukweibtä abko Ngöbö amne ni jökrä namani nütüre btä. ²⁰ Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre ütiäte ni israelita ngätäite kákwe kitani ngise nitre romanoboye müre ketadre amne metadre krusobtä abko erere nuenbare kwetre btä. ²¹ Niarakwe ni israelita dianditari nitre romanobo ngoto täni amne ni rabadi tikaninte abko nun nämáne nütüre, aisete nun nämáne tödeke bti akwa, köbömära kukwe rakakaba kore btä nun okwäbti.

²² Akwa mtare nitre merire tä nun ngätäite niki dekä doboibti angwane, nüta, kákwe nun ngwini nikenkä, ²³ ñobtä ñan angwane janintre doboibti amne, Jesu ngwäkä kuni ñakare ietre, akwa Jesu nürate nire, nini ietre angeletrekwe abko nü niereta gwi abtä nun nekwekä. ²⁴ Angwane nun kukwe muko ruäre niki doboibti kukwe ye mike ñäräre, akwa nitre merire kákwe dre nini, ye kwrere täni bkänä btä nibitre, akwa Jesu turi ñakare kwetre abko tä nakenkä. Abko kore se, niebare kwetre Jesuye.

²⁵ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

¡Mun ye ño amarebti mun töi braibe dikaro amne, nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko mun ñan tä mike era! ²⁶ ¿Ni Dianinkä Ngöbökwé ne mika ngämi ütiäte Ngöbökwé, känenkri ja tare nikadre kri kwe, nieta kore Ngöbö Kukweibtä, ye gare ñakare munye ya? niebare kwe ietre.

²⁷ Yebti tärä tikani Moisékwé nebebe tärä tikani kira nitre Ngöbö kukwei niekákwe abko nämáne blite ño ño Jesubtä, yebtä Jesukwe blitabare. ²⁸ Yebti juta kánti nikanintre ye kánti namani angwane, Jesu jatani niken janknu ta bä mikani kwe, ²⁹ akwa niaratre abko namani Jesu ketete nebe jabe jirekåbe, kä namani niere ie:

Kä kitera dere amne kä kite iko, aisete ma raba jirekä nunbe nete, namani niere ie.

Ye erere Jesu nikani, namani gwi bentre.

³⁰ Yebti namanina tåkänintbe mesabtä angwane, Jesukwe ban diani kunti kisete, kákwe kuin niebare btä Ngöböye, bti ñäkänintbe kwe, kákwe biani ietre. ³¹ Ye ngwane Jesu ara namani bentre gani kwetre, akwa Jesu abko kákwe ja ganinkäta okwäte. ³² Abtä niebare kwetre jae kwärikwäri:

¿Niara ki blite ji ngrabare nibe Ngöbö Kukweibtä angwane, kä nibi nuäre krübäte nibtä, aisete ni nibi grükekä jökrä ngrabare niara kukwei nuare ñan ñan? namani niere jae kwärikwäri.

³³ Yebti jötrö ngwarbe Cleofas amne kukwe muko kwe nikaninta ja jiebti Jerusalén. Nikanintre nebebe Jerusalén angwane, nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti iti nämáne ja ükaninkrö ni mda mdabe, ³⁴ ye kákwe niebare Cleofas amne kukwe muko kwe ngäbti:

¡Jesu nükaninta nire bkänä! Niarakwe ja miri tuadre Simónye, niebare kwetre ietre.

³⁵ Angwane Cleofas amne kukwe muko kwe btä kukwe nakaninkä ño ji ngrabare abko niebare jökrä kwetre. Erere arato, Jesukwe ban ñäkänintbe bti angwane, Jesu nükaninta gare ietre, niebare kwetre.

Jesukwe ja mikani tuadre nitre ja kukwei ngwiankaye
(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Juan 20.19-23)

³⁶ Kukwe nakaninkä ño ño btätre, yehtë nämane blite, btäräbe Jesu nükaninbe niaratre ngätäite se kwrere, käkwe köbö ngwianintari krörö ietre:

Kä jäme Ngöbökwé raba munbtä, niebare kwe ietre.

³⁷ Angwane ni üaibe namani tuen ietre namanintre nütüre, aisete namanintre nekwetekä krübäte. ³⁸ Abtä Jesukwe niebare ietre:

¿Ñöbtä munta töbike ngwarbe kwäräkwärä amarebti mun nibi nekwetekä krübäte dikaro ye? ³⁹ Ti abko Jesu ara. Ti kise amne ti ngoto träin mike ñäräre munkwe amne, ti nuenbtä munkwe amne ti mike ñäräre munkwe, ñöbtä ñan angwane ti ngätä amne ti kroko tärä, ye tuen angwane, ti ñakare ni üai gadi munkwe, ñöbtä ñan angwane ni üai abko ngätä amne kroko ñakare, niebare kwe ietre.

⁴⁰ Niebare kore kwe ietre, ye btäräbe ja kise amne ja ngoto mikani tuadre kwe ietre. ⁴¹ Akwa niaratre btä kä namani nuäre krübäte amne töi ñan namani krütare, aisete namanina Jesu tuenta, akwa ñan namani nebe era kräke. Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mrö tärä munkwe nete ya? niebare kwe ietre.

⁴² Angwane gwa kukwani nämane kwetre abko oto biani kwetre Jesuye. ⁴³ Jesukwe kani ngäbti, bti kwetani kwe niaratre okwäbti. ⁴⁴ Bti niebare kwe ietre:

Ti ngämi krüte, känenkri ti nämane mun ngätäite angwane, kukwe rakadrekä ño ño tibtä abko tikwe nieba munye, mden erere namani bare tibtä. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä tikani tibtä amne nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tärä tikani tibtä amne Salmöbtä tärä nämane tikani ño tibtä, ye erere rabadi bare jökrä, tikwe nieba, mden erere namanina bare, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁵ Yehti Jesukwe niaratre töi tikani Ngöbö Kukweibtä mda, ⁴⁶ käkwe niebare krörö ietre:

Ngöbö Kukweita tikani krörö tibtä: Ti, Ni Dianinkä Ngöbökwé krütadi akwa köbömära angwane rükadita nire. ⁴⁷ Angwane ni kä jökräbti käkwe kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti kwetre, Ngöbökwé niaratre ngite kukwe käme nuenbtä diandrekä mento btä abkokäre, ye abko tä tikani kore tibtä Ngöbö Kukweibtä. Kukwe ye diri rikadre ti käbti käne Jerusalén, bti kä mda mdabti. ⁴⁸ Ne aisete kukwe nakaninkä ño

tibtä, munkwe tuani ja okwä jenbti, ye munkwe kädrrie ni mda mdabe. ⁴⁹Angwane ti Rünkwe ni köböi mikani munye abko tikwe juandi täte munbtä, akwa niara di kä käinbti rükadre täte jökrä munbtä, ye abko munkwe ngibia Jerusalén nete, aisete mun raba jökrä nete. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti
(*Marcos 16.19-20*)

⁵⁰Abti Jesu nikani ngwena juta Jerusalén bäre mento angwane, nikani nebe juta Betaniate. Ye kanti Jesukwe kise kaninkä käin ja di biankäre ietre. ⁵¹Jesu nämane ja di bien kore ietre, btäräbe Jesu jänikani kä käinbti se kwrere. ⁵²Yebti niaratre abko käkwe Jesu käikitaninkä yete, bti kä namani nuäre btätre amne nikaninta Jerusalén. ⁵³Yebti ju blitakrä Ngöböbe, kanti namanintre Ngöbö käikitekä käre köbö kwatirekwatire abko nakaninkä kore se. Ne ngöra.

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe

Juan

Tärä ne abko tikani Juankwe. Juan nikani Jesu mukore nitre ja töitikaka ni jätäbti iti mda mdabe. “Ni iti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämäne tarere kri,” abko tä tikani Juan 13.23; 19.26; 20.2; 21.7,20,24 ye kánti. Ni ja töitikaka Jesube btä tä blite, ye abko Juan ara nütüta. Juan abko ni israelita amne Jesukwe niara btä etba kwe Santiago käräbare ja töitikakäre jabe. Niara btä Santiago abko gwa gaka amne nämäne nüne Nö Okwä Kri Galilea ken. Juankwe tärä ne tikani kä 80-90 angwane nütüta.

Ñobtä Juankwe tärä ne tikani abko Juan ara käkwe mikani gare nie Juan 20.30-31 kánti kukwe krörö tä tikani: “Ni Dianinkä Ngöböke abko Jesu ara amne niara abko Ngöbö Odei, ye abko rabadre era munkrä amne munkwe tödekadre bti, abkokäre tikwe kukwe ne tikani,” abko Juankwe tikani. Ngöbö abko Jesu Rün ara abko Juankwe mikani ütiäte tärä nebtä. Erere arato, Jesu amne Ngöbö, Jesu Rün, abko tä ketetibe gwaire abko Juankwe mikani ütiäte tärä nebtä.

Juan namanina unbre angwane, nitre romanobo käkwe niara kitani ngite kä butu kädianta Patmos yete. Juan nämäne nüne yete ngwane, Jesukristo käkwe tärä kädianta Apocalipsis tikamna ie. Erere arato, tärä kädianta 1 Juan, 2 Juan amne 3 Juan abko tikani kwe arato.

Kristo jatani kä nebtä

1 ¹Kena dekä, kä ne däte ngämi, känenkri ni kädekata Kukwe nämänenä. Niara nämäne nüne Ngöböbe amne niara abko Ngöbö ara arato. ²Kena dekä kä ne däte ngämi, känenkri niara nämäne ketetibe Ngöböbe. ³Niara köböire Ngöböke jändrän jökrä dätebare amne jändrän ñakare jire chi abko niarakwe dätebare ñakare.

⁴Niara di nämänenä ni mikakäre nire Ngöbökrä amne niara abko ñotra ni jökrä kräke abko krörö: ñotra käta ji metre mike gare nie kä ikote, ye kwrere niarakwe ji Ngöböke mikani gare nie. ⁵Nita nüne mente

Ngöböye amne nita nüne kä iko diablukwe te abko kräke ni kädekata Kukwe ye tä trä ngitiekä amne kä iko abko di ñakare kä trä ye ötatekrä.

⁶Bati ni nämane iti abko kädian nämane Juan Bautista. Ni ye abko Ngöbökwé juani ⁷blitakäre käne angwane, kukwe gare ño ie ni ñotra kwrere yebtä, ye erere niedre kwe, ni jökrä käkwe tödekadre ni yebti abkokäre. ⁸⁻⁹Juan ye abko juani käne Ngöbökwé blitakäre ni ñotra kwrere yebtä, akwa Juan abko ñakare ni ñotra kwrere. Akwa ñotra era metre tä trä ngitiekä ni jökräbtä ji metre Ngöbökwé mikakäre gare ietre, ye abko jatanina nuke abko Juan jatanani niere käne.

¹⁰Ni kädekata Kukwe ye abko käkwe jändrän jökrä amne ni jökrä dätebare, akwa nükani kä nebtä nitre töi kämekäme ngätäite angwane, niara abko ni jökrä ye dätekä ara abko ñan nükani gare ietre. ¹¹Nükani nüne mräkä kwe israelita ngätäite, akwa mräkä kwe käkwe kani ngäbti ñakare. ¹²Akwa nire nire käkwe niara kani ngäbti käkwe tödekani bti, ye abko ie kä biani kwe rabakäre Ngöbö ngäbriänkäre. ¹³Nitre tä Ngöbö ngäbriänkäre ye abko ñan ni därebare rün btä meyekwe, köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre. Erere arato, ñan rün btä meye töi köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre amne ñan ni brare tö namani meriye abko köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre, akwa ja töi jenbti Ngöbökwé mikani ja ngäbriänkäre.

¹⁴Ni kädekata Kukwe ye nämane Ngöbö kanti. Ngöbökwé juani ni ngätäite, nükani däreere ni kwrere amne, ngrabare namani ni kwrere amne nünabare kwe ni ngätäite nete. Niara ütiäte kri bä nuäre, ye abko nunkwe tuaba. Niara abko Ngöbö Odei itibe amne Ngöbö niara Rün käkwe mikani ütiäte kri abko nunkwe tuaba. Ngöbökwé niara mikani ütiäte kri abko kwe niara moto namani kuin ni jökrä kräke amne kukwe era erere mikani gare kwe nie. ¹⁵Niara ye mdenbtä Juankwe blitabare angwane, nikani ngrente krikri be, käkwe niebare krörö:

Ni se mdenbtä tikwe blitaba angwane, tikwe nieba krörö: Ni mda jatadi ti jiebti abko bäri ütiäte ti ngwä, ñobtä ñan angwane niara abko nämänenä nüne bäri käne tikrä, tikwe nieba, niebare Juankwe Jesubtä.

¹⁶Niarata ni tarere kri krübäte ja moto kuinbti, ye mdenbtä abko jändrän kuin biani kwe nie ja täritäri abko krörö: ¹⁷Kukwe Biani Ngöbökwé nuendre nie, ye abko biani mekera kwe Moisés köböire, ye abko jändrän kuin biani ngwarbe käne Ngöbökwé nikrä; akwa Ngöbö moto kuin ni kräke käta ni tarere amne tä kukwe era erere mike gare nie, ye abko namani bare era metre nikrä Jesukristo köböire, ye abko jändrän mdara jire bäri kuin biani ngwarbe kwe nikrä. ¹⁸Ne abko, ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö tuani ja okwä jenbti, akwa Ngöbö Odei itibe tare kri kwe tä nüne ketetibe Rün kwebe. Niara abko Ngöbö ara arato abko käkwe Ngöbö mikani gare nie.

Ja ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé abko Juankwe niebare

(Mateo 3.11-12; Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17)

¹⁹Juankwe blitabare Jesubtä angwane, kukwe nakaninkä krörö btä: Bati nitre israelita ji dokwäte nämane Jerusalén käkwe nitre blitaka

Ngöböbe ni mda mda diäre amne nitre levita ju blitakrä Ngöböbe ye ngibiabtikä juani ruäre, Juan abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ya, ñakare ya ngwentari ie. Ye erere nikanintre nebe Juan kánti, kákwe ngwianintari kore ie angwane, Juan kákwe kukwe niebare metre krörö ietre:

²⁰Ti abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, niebare kwe ietre.

²¹Abtä niebareta kwetre Juanye:

¿Ma abko nire amarebti? ¿Ni Ngöbö kukwei niekä kira juandre mda Ngöbökwé Ni Dianinkä Ngöbökwé känenkri kädian nämáne Elías abko mare ya? niebare kwetre mda Juanye.

Angwane Juankwe niebare mda:

Ti abko ñakare Elías, niebare kwe ietre.

Angwane niaratre nikani kukwe ngwentari kisere mda Juanye, kákwe niebare ie:

¿Ngöbökwé ja kukwei niekä mdara jire Moisés kwrere juandre nieta Ngöbö Kukweibtä, ye abko ma ara ya? niebare kwetre.

Ñakare, niebare Juankwe ietre.

²²Abtä niebareta kwetre Juanye:

Ma abko nire, ye makwe niedre nunye, ñobtä ñan angwane nitre nun juanka, kräke nun rikadre kukwe ngwenante, aisete ma abko nire ye makwe niedre au jakrä abko erere nunkwe niedre, niebare kwetre Juanye.

²³Abtä Juankwe niebare mda ietre:

Kira ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämáne Isaías kákwe niebare krörö:

Ni iti tä niken ngrente krikri kä kaibete, käta niken niere:

Ji ükateta kuin metre jrei kri kräke, ye kwrere jire ja mika juto ni Dänkien käne munkwe.

Isaías 40.3

Ni btä Isaías kwe blitabare abko ti ara, niebare Juankwe ietre.

²⁴Angwane nitre bariseo juani ruäre abko namani yete siba ²⁵kákwe kukwe ngwianintari krörö mda Juanye:

Ma abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, ma ñakare Elías amne ma ñakare ni Ngöbö kukwei niekä Moisés kwrere mata niere, ¿se ñobtä abko mata ni mda mda ngökö ñöte se? ¿Nirekwe kä biani mae ni ngökakäre ñöte se? niebare kwetre ie.

²⁶Juankwe niebare mda ietre:

Tita mun ngökö ñö aibe te, akwa mun ngätäite nita iti abko gare ñakare munye. ²⁷Ni ye abko jatadi ti jiebti amne, ni klaboré aibe käta sandalia tikete ni mdakrä,^a akwa ti abko bäri ene ruen tie, aisete ti abko ja ñan rükadre töre jire chi tie sandalia tikete ni ye ngotobtä, niebare kwe.

a 1.27 sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene. Niaratre aibe nämáne sandalia ni mdakwe tikete, aisete Juan nämáne ja bä mike bäri ene ni klaboré ngwä.

²⁸Kukwe ye abko nakaninkä jökrä kore käkä Betábara kánti Ñö Jordánbtä kä driri, Juan nämáne ni ngökö ñöte ye kánti.

Jesu abko Kordero Ngöbökwe

²⁹Yebti jändrinane angwane, Jesu jatani Juan kukwäre, ye jatabare Juanye angwane, niebare kwe ni jökräye:

Kordero Ngöbökwe^b kite tuen sete se. Se mike ñäräre munkwe. Ni se mden ni ngite kukwe kämekäme nuenbtä Ngöbö rüere diankaka nibtä.

³⁰Ni se mden, btä ti nämáne blite, käkwe nieba krörö: Ni mda jatadi ti jiebtí abko bäri ütiäte ti ngwä, ñöbtä ñan angwane niara abko nämánena nüne bäri käne tikrä, tikwe nieba angwane, ³¹niara abko Ngöbö Odei ara ñan nämáne gare tie, akwa rükadre gare juta israelitaye, abkokäre Ngöbökwe ti juani ni ngökö ñöte, niebare Juankwe.

³²Erere arato, Juankwe kukwe niebare metre Jesubtä krörö:

Ngöbö Üai Deme nämáne kä käinbti jatába ütú kwrere timonkwäre, rikaba mate niarabtä, tikwe tuaba. ³³Akwa ye ngwane, niara abko Ngöbö Odei ngämi nüke gare tie, akwa Ngöbö ti juanka ni ngökö ñöte, ye käkwe niebare krörö tie: Ngöbö Üai rika timonkwäre angwane, raba mate nirebtä ma okwäbti, ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne nibtä, nieba kwe tie. ³⁴Ye erere tikwe Ngöbö Üai tuaba nüke btä, aiseté niara abko Ngöbö Odei ara tita niere. Abko kore se, niebare Juankwe.

Jesukwe nitre ja töitíkaka ben käräbare

³⁵Yebti jändrinane angwane, Juan nämáne ni ngökö ñöte, ye kánti namaninta angwane, nitre nänkä Juanbe namani nibu ben yete. ³⁶Ye btäräbe Jesu jatani tuen dikekä Juanye se kwrere angwane, Juankwe niebare:

¡Kordero Ngöbökwe kite tuen sere se! niebare kwe nitre nibu ye okwäbti.

³⁷Juankwe niebare kore, ye jarabare nitre nibu yeye angwane, nikani Jesu jiebtí mda. ³⁸Jesukwe mikaninta ñäräre ja jiebtí, käkwe niebare ietre:

¡Mun ye tö nibi dreye? niebare kwe ietre.

Angwane nitre nibu ye käkwe niebare mda:

Dirikä, ¿mata nüne mdente? niebare kwetre ie.

³⁹Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

b 1.29 *Kordero Ngöbökwe.* Jesu bä mikani kordero kwrere, ñöbtä ñan angwane bäri käne, Ngöbökwe kordero kämikamna nitre israelitaye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre Pascua näire. Jesu nukani ja biankäre müre ketadre ni ngite ütiäre. Erere arato, kordero abko kwekwe, rüere ñakare ja dokwäre, ye kwrere Jesu nämáne arato. Kukwe nebtä ñäke Isafas 53.7; Jeremías 11.19.

Tita nüne mmente brän tuen, niebare kwe ietre.

Ye erere nikanintre angwane, Jesu nämane mmente ye abko tuani kwetre. Angwane ye näire ñänä okwä namanina kräbkä dere amne niaratre namani Jesu kanti ye näire dere.

⁴⁰Ni nibu käkwe Juan kukwei nuani, nikani Jesu jiebti, ni ye abko iti kädian nämane Andrés. Andrés ye abko Simón Pedro etba. ⁴¹Andrés nikaninta angwane, nikaninbe etba Simón känentari. Simón kwanintari ie angwane, niebare kwe ie:

Ni Dianinkä Ngöbökwe kädianta Kristo griegore, ye abko kwanba nunye, niebare Andrékwe Simónye.

⁴²Yebti nikani Simón ngwena nebe Jesu kanti. Simón ye jatabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare ie:

Ma abko Simón. Ma Jonás ngobo, akwa mtare mentokwäre ma kä rabadi Cefas arato. Abko kore se, niebare Jesukwe Simónye. (Cefas abko käta “jä” niere kukwe arameore abko Pedro nieta griegore.)

Jesukwe Felipe amne Natanael käräbare ja töitike jabe

⁴³Yebti jändrinane Jesu tö namani rikai kä Galileate, ye erere nikani mda. Namani yete angwane, namani ngätäi Felipebe angwane, niebare kwe ie:

Jakwe. Brän tibe, niebare kwe ie.

⁴⁴Felipe ye abko Betsaidabo. Andrés amne Pedro abko Betsaidabo arato. ⁴⁵Jesukwe Felipe ngwiani jabe, yebti Felipe nikani Natanael känene mda. Kwani ie angwane, niebare krörö kwe ie:

Ni Dianinkä Ngöbökwe, ye kwanba nunye. Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä Moisékwe tärä tikani niarabtä. Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä mda mda käkwe tärä tikani niarabtä arato. Ni ye abko José Nazarebo ngobo. Niara abko kä Jesu, ye mden abko kwanba nunye, niebare kwe Natanaeliye.

⁴⁶Abtä Natanaelikwe niebare mda:

¡Jo! Juta Nazaret käme. ¿Yete abko jändrän kuin jatadre ya? niebare kwe Felipeye.

Angwane Felipekwe niebare mda ie:

Jakwe, brän. Makwe tua ja okwä jenbti, niebare kwe ie.

⁴⁷Erere Natanael jatani nüke ja ken se kwrere, ye jatabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare ie:

Ni israelita toi era metre kite nüke nete. Niara ne abko ni ngökö ñakare, niebare Jesukwe ie.

⁴⁸Abtä Natanael käkwe niebare mda Jesuye:

¿Mmente ti nukani gare mae amarebti mata niere kore tie ye? niebare kwe ie.

Angwane Jesukwe niebare ie:

Felipe ngämi nüke ma kärere, ye känenkri tikwe ma turi tākänintbe higo krie täni sete, niebare Jesukwe mda ie.

⁴⁹Abtä Natanael kākwe niebare Jesuye:

¡Dirikä, era bkänä ma abko Ngöbö Odei amne ma Jrei nitre israelitakwe! niebare mda kwe ie.

⁵⁰Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Higo krietäni tikwe ma turi tākänintbe, tikwe nini mae, ye aibebtä ti kukwei nibi era makrä ya? Makwe ti tuadi jändrän bäri krikri nuene mda abko tita niere mae, niebare Jesukwe ie.

⁵¹Yebti Jesukwe niebareta mda:

Ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Kä käinbti se munkwe tuadi tikani amne angele rabadi kite timonkwäre amne rabadi nikenta kukwäne abko rabadi nüke ti Ngöbö Odeibtä, Ngöböta tibe mikakäre gare abko Ngöbökwäe bä mikadi tuare munye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

Jesukwe ñö kwitani uba döire

2 ¹Yebti mukirare angwane, ni iti kākwe ja mikani gure juta Canáte kä Galileate. Ye kánti Jesu meye nämane arato amne, ²Jesu käräbare arato nitre ja töitikaka benbe, ni iti nämane ja mike gure ye kánti. ³Jesu nämane yete angwane, uba döi krütani. Abtä Jesu meye kākwe nieba ie:

Uba döi küre jire jökrä, nieba kwe Jesuye.

⁴Abtä Jesukwe nieba meye:

Mama tikwe, kä kitani ti käne abko ngämi nüke tie. ¿Ye ñöbtä abko mata niere kore tie? nieba kwe ie.

⁵Angwane nitre nämä uba döi dräire, ye ie Jesu meye kākwe nieba:

Niarakwe dre nuemna munye, ye erere munkwe nuen jökrä, nieba kwe ietre.

⁶Kä ye kánti abko jä dätebare ñö ngwäre nämä kwä ti. Ye abko te nitre israelita nämane ñö köbötikakrä ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärekre üke. Jä dätebare ñö ngwäre ye kwatirekwatire te ñö nämane niken bäsi galon Krä gre bti Krä jätä jätä jire abko nämä yete. ⁷Angwane nitre sribikä yete, ie Jesukwe nieba:

Jä dätebare ñö ngwäre tä yete, ye te ñö keka munkwe, nieba Jesukwe.

Ye erere sribikä kākwe ñö kekaba jändrän ye iti iti jökrä. ⁸Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mtare ñö den ruäre, mun rika ngwena. Nita mikani ji dokwäte bietabtä, ye ie munkwe bian, nieba kwe ietre.

Ye erere sribikätre kākwe nuenbare jökrä. ⁹Angwane ñö nikwitani uba döire Jesu diebti ye ni ji dokwäte bietabtä kākwe bänän nuaba, akwa uba döi ye jatani mdenkri abko ñan rababa gare ie. Akwa nitre sribikä kākwe ñö diani ye aibe ie namani gare. Angwane ni ji dokwäte bietabtä,

ye kākwe uba dōi bānān nuaba, bti ni ja mikaka gure ye kārāba kwe,
¹⁰kākwe nieba ie:

Ni jōkrā kāta uba dōi bāri kuinkuin keke kāne ñadre, bti ni nūbaibare bietabtā ye tārā uba dōi ñaen kabre, ye ngwane uba dōi ñakare kuin bianta mrā ñadre nie. Akwa ma abko kākwe uba dōi bāri kuin abko ürū ñadre mrā. Ye abko bāri kuin, nieba kwe ni ja mikaka gure yeye.

¹¹Jesukwe ñō kwitani uba dōire juta Canāte Galilea ye abko sribi kri ñan tuabare nuenba kena Jesukwe Ngōbō nāmane ben mikakāre gare. Yebtā abko Jesu ūtiāte kri bā mikaba tuadre angwane, nitre ja tōitikaka ben kākwe tōdekaba niarabti. ¹²Yebti Jesu rikaba juta Capernaūmte mda angwane, niara meye rikaba siba ben. Erere arato, niara etbakantre amne nun ja tōitikaka ben rikaba siba, akwa nūnanteba bā jōtrō kwe juta Capernaūmte.

Nitre jāndrān rūrūmoinkā abko Jesukwe juanintari
(Mateo 21.12-13; Marcos 11.15-18; Lucas 19.45-46)

¹³Abti bieta kādianta Pascua nitre israelitakwe abko jatabara nūke ja ken, aiseite Jesu rikaba juta Jerusalēnte mda. ¹⁴Angwane Jesu rikaba ju blitakrā Ngōbōbe kānti. Ju ye bāre temen nitre nāma nbi, obeja amne ūtū rūrūmoine kukwadre Ngōbō kāikitakakāre. Erere arato, nitre ngwian kwitakakwitaka nāma tākānintbe mesabtā kā ye kānti arato, ¹⁵btā Jesu okwā rababa. Angwane Jesukwe kō kārānba ruāre, bti kō ye mākāteba kwe, bti rikaba nitre ye juentari jōkrā obeja amne nbi kwekwe ben gwaire ju blitakrā Ngōbōbe ye bāre mento se kwrere. Amne nitre ngwian kwitakakwitaka abko kārān ngwian kitakaba jōkrā tementa kwe se kwrere. Erere arato, mesa bti ngwian nāma mikani ye kwitakaba jōkrā temen kwe kārān. ¹⁶Angwane nitre ūtū rūrūmoinkā abko ie nieba krōrō kwe:

Jāndrān noko denkā jōkrā mento nete. ¡Ju ti Rūnkwe ye munkwe ñan mika jāndrān rūrūmoinkrā jae! nieba kwe ietre.

¹⁷Angwane nun ja tōitikaka Jesube, ie kukwe nāmane tikani krōrō Jesubtā Ngōbō Kukweibtā abko rūkabata tōre: “Tita ju makwe tarere kri krūbāte Ngōbō, aiseite tita mokrere bti,” abko rūkabata tōre nunye.

¹⁸Nitre jāndrān rūrūmoinkā juantariba jōkrā kore Jesukwe angwane, nitre israelita ji dokwāte dokwāte nāma yete, kākwe nieba ie:

Makwe jāndrān nuni kore se abko nirekwe kā biani mae kukwe se nuenkrā, ye bā mike tuadre nunye nete, nieba kwetre Jesuye.

¹⁹Abtā Jesukwe nieba mda ietre:

Ju blitakrā Ngōbōkwe ne abko dikente jōkrā munkwe, bti mukirare angwane, tikwe mikadita tāte, nieba kwe ietre.

²⁰Abtā nitre israelita ye kākwe nieba mda Jesuye:

¡Joo! Kā gre ketebu bti kwā ti jire sribibare amne ju noko namani bare. ¿Se abko mukirare amne makwe mikareta jōkrā tāte mata niere ya? nieba kwetre Jesuye.

²¹Akwa Jesu abko kākwe ñākāba kore, ye abko ja ngrabare bā mikaba kore kwe ju blitakrä Ngöbökwebtä. ²²Akwa Jesu kāmikaba bti rükabata nire angwane, niarakwe blitaba ye nitre ja töitikaka ben, ie niara kukwei rükabata töre angwane, Ngöbö Kukwei tikani ye rababa era krāke amne Jesu kukwei mikaba era kwetre arato.

²³Angwane Jesu nāma Bieta Pascuabtä Jerusalén, ye ngwane sribi kri ñan tuabare Jesu rababa nuene kabre Ngöbö nāmane ben mikakäre gare, aisete ni kwati kākwe niara kukwei mikaba era, kākwe tödekaba bti. ²⁴Akwa Jesu abko ie ni töi ño ño amne nita ja töi kwite jötrö gare jökrä, aisete nitre nāma yete, yebti Jesu nāma tödeke ñakare. ²⁵Erere arato, ni moto ño ño gare jökrä Jesuye, aisete ni moto ño ño, ye ni ñakare jire iti kã rababa mike gare ie.

Jesukwe blitabare Nicodemobe

3 ¹Kä ye ngwane bati, ni bariseo ütiäte kri nāmane iti abko kädian nāmane Nicodemo. Niara nāma sribire Sanedrinbe nitre israelitakrä. ²Ni ye abko nikani deo Jesu kánti mda, kākwe nieba ie:

Dirikä, mata sribi kri ñan tuabare nuene, yebtä abko Ngöbökwe ma juani dirire nunye abko nūke gare nunye, ñobtä ñan angwane ni btä Ngöbö di ñakare ñan raba sribi nuene jire chi ja di jenbti au, mata nuene ye kwrere, nieba kwe Jesuye.

³Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Ni brare ya, merire ya ñan däredreta bobukäre Ngöbö köböire angwane, Ngöbökwe ñan gobrandre bti, aisete ñan nūnandi kärekäre kwe Ngöböbe, nieba kwe ie.

⁴Angwane Nicodemokwe nieba mda Jesuye:

¡Ni tärä nebe unbre ti ne kwrere abko däredreta ño amarebti mata niere kore tie ye? ¡Ni unbre ti ne kwrere ñan rabadre nikenta bobuta meyebtä, bti därereta bobu kore!

⁵Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Ni brare ya, merire ya ñan däredreta bobukäre ñö köböire amne Ngöbö Üai köböire angwane, Ngöbökwe ñan gobrandre bti. ⁶Nita därerere ni rün, ni meye kã nebtäkwe, ye abko nita därerere niaratre kwrere; akwa nita därerere bobuta Ngöbö Üai köböire ye abko ni üai, ni töi amne ni moto tä neme btin. ⁷Akwa ti bike kukwe niere mae abko krörö: Ni jökrä däredre bobuta Ngöbö köböire, tita niere, nebtä makwe ñan töbika kri dikaro. ⁸Ne abko, Ngöbö Üai abko müreta mate ye kwrere, ñobtä ñan angwane müre töta neme matai mdente mdente, ye kánti tä mate. Ye abko, müre ngö tä ruen nie, akwa müre tä kite mdenkri amne tä niken mdente, ye tä nūke gare ñakare nie. Ye kwrere arato, nita därerere bobukäre Ngöbö köböire amne Ngöbö Üai tä sribire ño ño ni itire itire btä, ye tä nūke gare ñakare ni mda mdaye, akwa sribi kwe abko tuata btä, nieba kwe Nicodemoye.

⁹Angwane Nicodemo kākwe nieba mda Jesuye:

¿No köböire kukwe ye rabadre bare amarebti mata niere ye? nieba kwe Jesuye.

¹⁰Jesukwe nieba mda ie:

¿Ma dirikä kri nitre israelita ngätäite abko ie kukwe ne nūke gare ñakare ya? ¹¹Ti bike kukwe era erere niere mae: Kukwe gare kuin tie Ngöböbtä, yebtä tita blite amne tikwe kukwe tuani ja okwä jenbti, ye tita niere munye, akwa ti kukwei mikata era ñakare munkwe. ¹²Akwa kukwe kä nebtä btä tita blite mabe, ye abko tare ñakare, aisete rükadre gare mae, akwa ti kukwei ñan tä nebe era makrä. ¿Ye abko, kukweta nakenkä kä käinbti, yebtä tikwe blitadre abko makwe mikadre era ño ye? ¹³Ni ngämi niken jire iti neme Ngöbö kánti kä käinbti abko raba blite kukwe yebtä, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo kä käinbti jatani nūke kä nebtä, aisete ti raba blite kukwe nebtä mabe.

¹⁴Mdakäre abko, kira bronse sribebare tbire^c abko Moisékwe kaninkä kribtä käin kä kaibete nitre israelita bren bren kākwe mikadre ñäräre angwane, Ngöbökwé diandretari angwane ñan krütadre, ye kwrere ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne rabadi kaninkä kribtä käin, ¹⁵nire nire kākwe tödekadre tibti abko Ngöbökwé dianditari angwane, nünandi kärekäre kwe Ngöböbe, abkokäre ti ne rabadi kaninkä kribtä käin.

¹⁶Ye kwrere ni Kä Nebtä Ngobo rabadi kaninkä käin, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara kākwe ni jökrä tarebare kri krübäte, kākwe ja Odei itibe biani müre ketadre kräke, ni jökrä kākwe tödekadre Ngöbö Odei yebti angwane, ñan rabadre ganinte kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa nünandre kärekäre kwe Ngöböbe, abkokäre Ngöbökwé juani, ¹⁷ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwé ja Odei juani ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere mikakäre ja tare nike, akwa niara köböire rabadre dianintari, abkokäre juani kwe. ¹⁸Nire nire kākwe tödekadre Ngöbö Odeibti, ye abko ñan juandre kä ja tare nikakrä kánti Ngöbö okwä bäre mento, akwa nire nire tä tödeke ñakare Ngöbö Odei itibe yebti abko Ngöbökwé kukwe úkaninante kräke amne juandi kwe kä ja tare nikakrä ye kánti, ñobtä ñan angwane ñan tä tödeke Ngöbö Odeibti aisete.

¹⁹Ngöbökwé kukwe úkaninte kore ni juankäre kä ja tare nikakrä kánti, ñobtä ñan angwane Ngöbö Odei nükani ñotra kwrere kä nebtä Ngöbö mikakäre gare nie, akwa ni ruäre namani kä iko tarere, tö namani nünai janknu kä ikote, kukwe kämekäme nuenkäre janknu Ngöbö rüere, aisete ñotra ye ñan kani ngäbti kwetre. ²⁰Ye abko, ni jökrä töi kämekäme abko mätäta neme ñotrabtä amne ñan töta neme rikai ñotra träte. Kukwe kämekäme nuenta kwetre Ngöbö rüere ye ñan gadre ni mda mdakwe, abkokäre töta neme ja rükainte kore kä ikote. ²¹Akwa nire nire tä Ngöbö

c 3.14 bronse sribebare tbire. Dre nakaninkä abko tä tikani Números 21.4-9 yebtä.

Kukwei kuin metre ye nuene era metre abko tä niken jäme neme ñotra träte, niarakwe sribi kuin nuenbare Ngöbö köböire, ye ni jökrä käkwe gadre nuäre, abkokäre tä niken jäme ñotra träte.

Juan Bautista käkwe blitabare Jesubtä

²²Abti Jesu näma Jerusalén, rikabata nun ja töitikaka benbe kä Judea kántita, kánti rababa nünentbe bä jötrö nunbe angwane, nun näma ni mda mda ngökö ñöte ben. ²³Angwane Juan Bautista abko nämane ni ngökö ñöte arato kä Enónte kánime kä Salim ken, ñöbtä ñan angwane kä ye kánti abko ñö okwä nämane kabre. Ye ngwane, ni nämane kite köbö kwatirekwatire amne Juan namani ngökö ñöte. ²⁴Ye ngwane abko, Juan kita ngämi ngite kä teri angwane, kukwe ye rakakaba kore. ²⁵Akwa ja bä mikadre ño dbe ñöbti Ngöbö ngwärekre diribare nitre israelitakwe, yebtä ni ruäre nänkä Juanbe abko käkwe ja kwetani nitre israelita ruäre ben. ²⁶Bti nikani, käkwe niebare Juanye:

Dirikä, ni näma iti mabe Ñö Jordánbtä sekri sete, btä makwe blitaba, ni ye abko tä ni mda mda ngökö ñöte arato amne ni jökrä nibi niken niara kánti, niebare kwetre ie.

²⁷Abtä Juankwe niebare ietre:

Ngöbökwé ñan jändrän biandre angwane, ni ñan rabadre jändrän bkäne, ²⁸aisete munkwe ti kukwei nuaba, kukwe era erere tikwe nieba krörö: Ti abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, akwa Ni Dianinkä Ngöbökwé ye rükadre abko känenkri ti juani kwe, tikwe nieba metre munye. ²⁹Yebtä ti bike kukwe bä mike jabtä amne Jesubtä munye abko krörö: Ni iti tä niken ja mike gure angwane, ni ja mikaka gure ye abko ni merire rabadre ben, ye abko kwe. Akwa ni ja mikaka gure ye kukwe muko tä kánime käkwe ni ja mikaka gure ye kukwei nuadre blite angwane, kä rabadre nuäre kri krübäte btä. Ye kwrere kä nena nuäre kri tibtä mtare, ñöbtä ñan angwane Jesu abko ni ja mikaka gure kwrere amne ti abko kukwe muko kwrere aisete. ³⁰Niara rika neme bäri ütiäte, ie Ngöbö tö amne ti abko jatadre nementa ütiäte ñakare, ie Ngöbö tö arato. Abko kore se, niebare Juankwe ietre.

³¹Jesu kä käinbti jatani abko bäri ütiäte ni jökrä bti ta; akwa ni därebare kä temenbtä Juan Bautista kwrere, ye ie kukwe kä temenbtä aibe gare, aisete jändrän kä temenbtä aibehtä blitata kwe. Akwa ni kä käinbti jatani ye abko bäri ütiäte ni jökrä bti ta. ³²Ni kä käinbti jatani käkwe jändrän tuani amne kukwe nuani kwe kä käinbti, yebtä tä blite, akwa ni kwati ñan tä niara kukwei mike era. ³³Akwa nirekwe niara kukwei mikadre era angwane, Ngöbö abko tä kukwe era metre niere abko mikata gare ni mda mdaye, ³⁴ñöbtä ñan angwane ni juani Ngöbökwé, ye abko tä Ngöbö kukwei era niere, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé ja Üai mikani täte jökrä btä, aisete tä blite kore. ³⁵Ni juani

Ngöbökwe abko Ngöbö Odei amne, Ngöböta ja Odei tarere amne jändrän jökrä mikani gare kwe ie. ³⁶Ye aisete, nire nire käkwe tödekadre Ngöbö Odeibti ye käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe, akwa nire nire käkwe trö kwitadre Ngöbö Odeiyeye ye abko käkwe ñan nünandre kärekäre Ngöböbe, akwa Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen tare krübäte kärekäre.

Jesukwe blitabare meri Samariabobe

4 ¹Yebti ni rababa niken bäri kwati mda Jesu jiebti amne Jesu rababa ni ngökö bäri kwati ñöte Juan Bautista ngwä abko gani nitre bariseokwe. ²(Akwa Jesu ara jire abko näma ni ngökö ñakare ñöte, akwa nun ja töitikaka Jesube abko näma ni ngökö ñöte Jesu diäre.) ³Nitre bariseo käkwe kukwe gani kore Jesubtä, ye gaba ni Dänkienkwe angwane, niara näma kä Judeate, kanti kä mikakaba kwe, bti rikabata Galileate mda. ⁴Akwa rikadre kä Samariate ta, ⁵aisete juta kä Sicar kä Samariate, kanti Jesu rikaba nebe. Kira abko Jacobokwe kä biani ngobo Joséye, ye abko näma känime juta Sicar ken ⁶amne, ñö okwä Jacobokwe näma yete, ye kanti Jesu rikaba. Akwa Jesu rababa dräre dikaka kisete, abtä rababa tākänintbe ñö okwä ye kanti. Ñänä jataba nüke ruäre käin angwane, Jesu rababa tākänintbe yete. ⁷⁻⁸Akwa nun ja töitikaka ben abko rikaba mrö kökö jae jutate, aisete Jesu näma kaibe yete. Ye btäräbe meri Samariabo jataba nüke iti ñö okwäte yete ñö den jae angwane, Jesukwe niebare ie:

Ñö ngwen chi tomnane tie, niebare kwe meri yeye.

⁹Akwa ni israelita abko ja gete ñakare jire chi nitre Samariabobe, aisete meri ye namani töbike kri Jesu kukweibtä, käkwe niebare krörö mda ie:

Nitre israelita tä ja gete ñakare jire chi nun Samariabobe, ¿ye ñobtä abko ma israelita amarebti ti Samariabo abko ie ma kite ñö kärere ñadre jae ye? niebare kwe Jesuye.

¹⁰Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Jändrän kuin tä makrä Ngöbökwe amne nireta blite mabe, ye rabadre gare mae angwane, makwe ñö nire^d kärekäre ye kärädre tie amne tikwe biandre mae, niebare Jesukwe ie.

¹¹Angwane meri ye käkwe niebare Jesuye:

Jändrän ñakare ñö diankakra mae amne ñö okwä noko mente nguse, ¿se abko ñö nire kärekäre makwe diandre mdente tikrä se? ¹²Mdakäre abko, nun mräkä kira Jacob käkwe ñö okwä noko mikaninte nunkrä amne niarakwe ñö noko ñani. Erere arato, niara ngäbriänkä amne jändrän kwekwe käkwe ñö noko arabe ñani. ¿Akwa mtare abko ja ruen bäri Jacobokrä mae ya? niebare kore kwe mda ie.

d 4.10 Ñö nire käta nüne kärekäre Ngöböbe bä mike.

¹³Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ni jökrä käta ñö noko ñaen abko ie tomna tä nementa. ¹⁴Akwa ñö bianta tikwe ye abko nire nire käkwe ñadre abko ie tomna ñan rabadreta jire mda, ñobtä ñan angwane tikwe ñö biandre abko ñadre kwe, ñö ye abko rabadi neen kärekäre btä, käkwe mikadi nüne kärekäre Ngöböbe, niebare kwe meri yeye.

¹⁵Angwane meri ye käkwe niebare mda Jesuye:

Tomna ñan rabadreta mda tie amne ti ñan jatadreta ñö mda denta jire chi nete, abkokäre ñö nire kärekäre bianta makwe, mata niere, ye ari bien tie, niebare kwe ie.

¹⁶Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Nän ma kwäräi kärere, ben ma jatata nete, niebare kwe ie.

¹⁷Abtä meri ye käkwe niebare mda ie:

Ti kaibe. Ti kwäräi ñakare, niebare kwe Jesuye.

Jesukwe niebare ie:

Ma kaibe, ma kwäräi ñakare makwe nini, ye abko kukwe era erere nini kuin makwe, ¹⁸ñobtä ñan angwane makwe ja kwäräi mikanina nirike jire amne, mtare mata ni brare mdara jire ben, akwa munkwe ñan ja mikani gure metre, aisete ma gure ñakare, makwe nini metre kore, niebare kwe meriye.

¹⁹Jesukwe ñäkäbare kore meri yeye angwane, meri ye käkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, ma abko ni Ngöbö kukwei niekä era metre nibi tuen tie.

²⁰Akwa nun mräkä Samariabo kirakira käkwe Ngöbö käikitaninkä ngitio nebti, akwa nun rikadre Ngöbö käikitekä juta Jerusalénte abko mun israelita tä niere, niebare kwe Jesuye.

²¹Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Meri, ti kukwe mike era makwe. Kä nukera angwane, munkwe ni Rün Ngöbö käikitadikä mdente erere rabadi dbe Ngöbökrä, aisete mun rikadre känime ngitio Gerizim nokobti ya o mun rikadre Jerusalén Ngöbö käikitakakäre, ye abko ñan rabadre ütiäte. ²²Mdakäre abko, Ngöbö gare ñakare metre mun Samariaboye, aisete munta nire käikitekä ye gare ñakare metre munye; akwa nun israelita abko käta nire käikitekä, ye gare metre nunye, ñobtä ñan angwane ni diantarikä abko jatadi nun israelitakri. ²³Akwa mtare kä jatadi amne kitera nuke angwane, nire nire tö Ngöbö käikitaikä ye abko käkwe nuendi era metre Ngöbö Kukweita dirire ye kwrere amne Ngöbö Üai köböire. Ni Ngöbö käikitakaka kore abko Ngöböta känene jakrä, ²⁴ñobtä ñan angwane Ngöbö abko üai, ye aisete nire nire tö Ngöbö käikitaikä abko käkwe nuen era metre Ngöbö Kukweita dirire ye kwrere amne Ngöbö Üai köböire. Abko kore se, niebare kwe meri yeye.

²⁵Abtä meri ye käkwe niebare mda Jesuye:

Ni Dianinkä Ngöbökwe (kädekata Kristo kukwe griegore) abko rükadre, ye garera tie amne, niara rükadre angwane, kukwe era erere niedi jökrä kwe nunye kukwe nebtä, niebare kwe ie.

²⁶Angwane Jesukwe niebare ie:

Ni btä mata blite ye abko ti ara. Ti ne mden käta blite mabe ye, niebare mda kwe ie.

²⁷Ye btäräbe nun ja töitikaka Jesube jataba nüketa angwane, Jesu nämäne blite meribe, yebtä nun ñan töi rababa krütare. Akwa meri ye abko tö namani dreye amne Jesu nämäne dre kädriere ben abko nin ja rükaba töre jire nunye ngwentari ie.

²⁸Akwa meri ye käkwe kantra mikateba, bti rikabata jutate, käkwe niebare nitre jutate yeye:

²⁹Tikwe kukwe nuenbare kaibe tiebe, ye abko ni iti käkwe nini jökrä tie, aisete ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwe ruen tie abko mun jakwe tuen, niebare kwe.

³⁰Abtä nitre nünanka juta yete jataba jökrä Jesu kánti. ³¹Akwa nitre jutate jataba, ye ngämi nüke Jesu kánti, känenkri nun ja töitikaka Jesube rababa niere ie:

Dirikä, mrö kwete chi, nun nämä niere ie.

³²Akwa Jesukwe nieba nunye:

Mrö tärä keteti kwetadre tie abko gare ñakare munye, nieba kwe nunye.

³³Angwane nun ja töitikaka ben rababa niere krörö jae kwärikwäri:

¿Ni mda nüra mrö ngwena kwetadre ie ya ño yere? nun rababa niere jae kwärikwäri.

³⁴Akwa Jesu abko käkwe niebata mda nunye:

Ngöbö ti juanka tö dreye tikrä amne sribi ye abko tikwe mikadre bare täte jökrä, ye abko mrö kwrere tikrä. ³⁵Mdakäre abko, mun abko tä niere: Kä tä sö kräbkä jire nura ngwä ötakrä, munta niere. Akwa ni jökrä kä nebtä abko tire Ngöbökwe amne nire nire tä juto biare tödeke tibti abko nura nena biare ötadre kwrere, aisete nura tirete ye nena biare ötadre, ye munkwe mika ñäräre abko tita niere munye. ³⁶Mtare, nire nire tä biare tödeke tibti, ye nitre nura ngwä ötaka tä ngwena tödekakäre tibti abko ie sribi ütiä bianta. Erere arato, nitre nura ngwä ötaka käta ni jökrä ngwena tie tödeke tibti, rabadre nüne kärekäre abkokäre. Yebtä abko ni nura nökaka käta Ngöbö Kukwei mike gare ni mda mdaye amne ni juto biare tödeke tibti, ye nitre nura ngwä ötaka käta ngwena tödeke tibti käkwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä abkokäre. ³⁷Ye abko, kukwe nieta krörö: Ni iti käta nura nökö, akwa ni mda abko käta ngwä ötö, abko nieta metre kore. ³⁸Ye kwrere, munkwe nura nökani ñakare tare, akwa tikwe mun juamba nura ngwä ötö. Ni mda mda käkwe sribibare kri sribi Ngöbökwebtä amne mun abko nikani jirekäbe sribi kwekwe ngwä ötö. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka ben yeye.

³⁹Jesu nämane juta Sicar yete angwane, ni kwati Samariabo nünanka yete kākwe tödekani Jesubti, ñobtä ñan angwane meri ben Jesukwe blitabare ye abko namani niere: Ni menteni gare ñakare tie, akwa kukwe nuenbare kaibe tiebe tikwe abko nini metre jökrä kwe tie, niebare kwe. Yebtä ni kwati kākwe tödekaba Jesubti. ⁴⁰Yebti nitre Samariabo rükaba Jesu kánti angwane, Jesu rabadre basare ietre abko rababa ribere kisere ie, ye erere Jesu rababa köböbu juta Sicar yete. ⁴¹Angwane ni kwati kākwe niara kukwei nuaba, abtä ni kwati kākwe tödekaba bti. ⁴²Angwane nieba krörö kwetre meri yeye:

Mtare ñan kukwe nieba makwe jabtä nunye aibe köböire niara mikata era nunkwe, akwa nun ara jire kākwe niara kukwei nuri blite, aisete niara abko ni jökrä töi kāmekāme Ngöbö rüere Diantarikä abko nena gare era metre nunye, amne niarabti nunta tödeke, nieba kwetre meri yeye.

Sribikä jreikrä abko ngäbäkre kwe Jesukwe mikaninta quinta
(Mateo 8.5-13; Lucas 7.1-10)

⁴³Yebti kä rikaba köböbu ta angwane Jesu nämä juta Sicar, rikabata kä Galileate mda. ⁴⁴(Akwa käre Jesu ara jire nämä niere krörö jabtä: Ni Ngöbö kukwei niekä abko mikata ütiäte ñakare ja käite, nämä niere.)

⁴⁵Akwa Jesu rababa kä Galileate angwane, nitre nünanka yete kākwe kaba ngäbti kuin, ñobtä ñan angwane niaratre jananbare arato Bieta Pascuabtä Jerusalén angwane, Jesukwe sribi kri ñan tuabare nuenbare ye abko tuani jökrä kwetre amne tö namani tuai mda, aisete kaba ngäbti kuin kwetre.

⁴⁶Jesu rikaba nebe juta Canäte kä Galilea yete. Juta Canä kánti Jesukwe ñö kwitani uba döire, ye kánti rababata. Angwane abko ni nämä iti sribikä ütiäte kri jreikrä abko kän ngäbäkre nämä bren dikaro juta Capernaümte. ⁴⁷Angwane Jesu nämane kä Judeate abko nūkaninta kä Galileate abko sribikä ütiäte jreikrä ye kākwe gani angwane rikaba ja tuakäre Jesube. Rükaba Jesu kánti, ñobtä ñan angwane ngäbäkre kwe nämane bren jume dikaro amne jatanina krüte, aisete rababa Jesu ngwen kisere neme ja gwiriete ngäbäkre ye mikakäreta quinta. ⁴⁸Abtä Jesukwe nieba ni jökrä nämä yete ie:

Sribi ñan tuabare nuenta tikwe, Ngöböta tibe bä mikakrä, ye ñan rabadre bare Ngöbö diebti tie angwane, mun nünanka nete ye kākwe ñan tödekadre jire chi tibti, nieba kwe ietre.

⁴⁹Akwa sribikä ütiäte jreikrä ye kākwe nieba mda Jesuye:

Nane ngäbäkre tikwe krüta tikän, ye känenkri brän jötrö ti kánti, nieba kwe ie.

⁵⁰Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ma ngobo rabadita quinta, aisete nänta ja gwiriete, nieba kwe ie.

Angwane ni ye kākwe Jesu kukwei mikaba era, aisete rikabata ja jiebti. ⁵¹Nämāne dikekä ji ngrabare ja jue kukwäre angwane, nitre sribikä kwe jatani, nükani ngätai ben, kākwe niebare ie:

¿Ngäbäkre makwe nibirate quinta! niebare kwetre ie.
 52 Abtä niarakwe niebare mda:
 Kä nuäi angwane ja ki ruenta mobe ie, niebare kwe.
 Jändrin, ñänä okwä krati dere angwane, drangwan rikaba btä, niebare kwetre ie.

53 Angwane ñänä okwä ye näre dere Jesukwe niebare krörö ngäbäkre rün yeye: Ma ngobo rabadita quinta, niebare kwe ie, ye abko nukaninta töre ie amne niara btä mräkä kwekwe erere käkwe tödekani jökrä Jesubti.

54 Ne abko Jesu näma kä Judeate, rükabata Galileate angwane, sribi kri ñan tuabare nuenba bobukäre kwe Ngöbö nämane ben bä mikakäre.

Jesukwe ni bren mikaninta quinta ñö okwä Betesda kanti

5 ¹Yebti köbö mdara jire te, nitre israelita jataba bieta mda nuene Ngöbö käikitakakrä angwane, Jesu rikabata Jerusalén mda.
²Angwane Jerusalén yete abko jukweta kwati abko kädianta Jukwe Obejakwe. Känime jukwe ye ken ñö okwäta kwati abko kädianta Betesda hebreore amne jukäta kwärike ñö okwä ye bäre temen. ³Jukä ye täni ni bren bren näma kwati abko krörö: Ni okwä kä drünente, ni nakwente amne ni ruen ñakare ngrabare aisete dikekä ñakare abko näma kitanintbe tementa yete. [Ñö ye abko nämane ngibiare kisere, ⁴ñöbtä ñan angwane nane nane angele nämane kite timonkwäre, kä nämane ñö mike ngrenkä angwane, ni bren rikadre käne ñöte abko rabadreta quinta, aisete nämane ñö ngibiare kisere.]^e ⁵Ni bren bren ye ngätäite abko ni näma iti abko nikani bren kä kwä gre bti kwä jätäbti kwä kwära abko näma siba. ⁶Ni ye näma kitanintbe temen yete, btä Jesu okwä rababa angwane, kä raire niara nikani bren nike abko ben nämane nüke yete abko Jesukwe gaba btä angwane, nieba kwe ie:

¿Ma tö rabaita quinta ya? nieba Jesukwe ie.

⁷Angwane ni bren ye käkwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ñö okwä se tä kite ngrenkä batire batire kukwäne angwane, ni mda ñakare ti mikaka te, aisete käre ti töta neme rikai ñö okwä nokote angwane, ni mda tärä niken käne te, aisete käre tita nemente ye, nieba kwe ie.

⁸Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Näin krö, jänkwata makwe ye den kisete, ben ma rika dikekä, nieba Jesukwe ie.

⁹Ye btäräbe ni ye rababata quinta batibe, käkwe jänkwata jakwe dianba kisete, bti rikaba dikekä kwäräkwärä se kwrere. Akwa ye näre abko köbö jadükakrä te ni ye rababata quinta. ¹⁰Ye aisete ni bren rababata quinta, ye ie nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba:

e 5.4 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

Köbö jadükakrä mtare, ye te makwe jänkwata makwe ye ngwiandre ñakare jire, ¿ye ñobtá mata ngwena ye? nieba kwetre ie.

¹¹ Abtä ni ye kákwe nieba nitre israelitaye:

Ni ti mikakata quinta kákwe nini krörö tie: Jänkwata makwe ye den kisete, ben nän dikekä, nini kwe tie, erere tita nuene, nieba kwe ietre.

¹² Angwane nitre israelita ji dokwäte ye kákwe nieba mda ni yeye:

¿Jänkwata makwe ye den kisete, bti nän dikekä, ye nirekwe nini mae? nieba kwetre ie.

¹³ Akwa nirekwe mikabata quinta abko ñan rababa gare ie, ñobtá ñan angwane Jesukwe niara mikaninta quinta angwane, ni nämä kwati, ye kánti Jesukwe kä mikakaba kä bube ngware. ¹⁴ Yebti ni bren mikabata quinta Jesukwe ye nämä ju blitakrä Ngöböbe kánti abko kwanba Jesuye angwane, Jesukwe mäträba btä, kákwe nieba ie:

Tuen, mtare ma nenante quinta Ngöbö diebti, akwa nane kukwe mda rakaka bäri tare mabtä, ye ngäniene makwe ñan ja mika ngite Ngöbö rüere mda, nieba kwe ie.

¹⁵ Angwane batibe Jesukwe niara mikaninta quinta, ye abko rikaba, kákwe niebare nitre israelita ji dokwäte yeye.

Ngöbö Odei köböire ni raba nüne käreikäre Ngöböbe

¹⁶ Ye kwrere Jesu nämä sribi nuene köbö jadükakrä näire, abtä nitre israelita ji dokwäte rababa nän kisere Jesu rüere. ¹⁷ Akwa blitaba kwetre Jesube angwane, Jesu abko kákwe nieba krörö ietre:

Ti Rün tikwe tä sribire käre abti kä nüke mtare abko erere tita sribire arato, nieba kwe ietre.

¹⁸ Nebtä abko bäri nitre israelita ji dokwäte tö rababa Jesu müre ketai mda, ñobtá ñan angwane köbö jadükakrä ye abko Jesu ñan namani mike ütiäte jae, namanintre nütüre. Bärire mda abko, Ngöbö abko ja Rün jakwe Jesu rababa niere, yebtä abko Jesu nämä ja mike Ngöböire abko dokwäre tö rababa Jesu müre ketai.

¹⁹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kukwe era erere ti bike niere munye: Ti, Ngöbö Odei ne ñan raba jändrän nuene jire chi ja töi jenbti, akwa ti Rünta dre dre nuene, ye erere ti Ngöbö Odei tä nuene, ñobtá ñan angwane jändrän jökrä nuenta ti Rünkwe ye erere tita nuene. ²⁰ Ye ñobtá ñan angwane ti Rün kätä ti niara Odei tarere amne ti Rün kätä dre dre nuene, ye erere tä mike gare jökrä tie. Ye abko, ni bren mikaninta quinta tikwe, yebti ta sribi bäri krikri ñan tuabare munkwe abko ti Rünkwe mikadi tuadre munye ti köböire, abtä mun ñan töi rabai krütare. ²¹ Ti Rün kätä ni krütani miketa nire amne tä nebe nünenta, ye kwrere arato ti, Ngöbö Odei ne tö rabadre nire nire mikaita nire, ye erere tikwe mikadita nire. ²² Ti Rün kätä kukwe ükete ñakare ni kä nebtä kräke, akwa ti Ngöbö Odei ne kisete sribi mikani

kwe, kukwe ukatekäre kä mrä angwane ni kä nebtä kräke, ²³ni jökrä käta ti Rün mike ütiäte kri, ye kwrere ti, Ngöbö Odei ne mikadre ütiäte kri kwetre amne käikitadrekä kri kwetre arato, abkokäre kä biani kwe tie kukwe ukatekäre. Ye abko, nire nire käkwe ñan ti Ngöbö Odei ne mikadre ütiäte jae, ye ngwane ti Rün käkwe ti juani ye mikata ütiäte ñakare kwetre arato.

²⁴Kukwe era erere ti bike niere mda munye abko krörö: Tita blite ye nire nire tä kukwe nuen amne tä ketete ja olote amne ni ti juanka, yebti tä tödeke, ni ye abko tä neme nünenta kärekäre Ngöböbe amne Ngöbökwé ñan juandi kä ja tare nikakrä kanti, ñobtä ñan angwane niara ngämi tödeke tibti, känenkri nämane ni ngwäkäre kwrere, akwa tödekabtä tibti nükani nire kena. ²⁵Akwa kukwe mdara jire era erere ti bike niere munye abko kä kitera nüke mtare angwane, ni ngwäkäre ie ti Ngöbö Odei kukwei jaradi angwane, nire nire käkwe ti Ngöbö Odei kukwei nuadre, bti tödekadre kwe tibti, ye abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe, ²⁶ñobtä ñan angwane Ngöbö di tärä ni mikakrä nire, ye kwrere arato kä biani kwe tie ni mikakäreta nire. ²⁷Erere arato, kä biani täte jökrä kwe tie kukwe ukatekäre ni mda mda kräke, ñobtä ñan angwane ti abko Ni Kä Nebtä Ngobo, aisete kä biani kwe tie sribi ne nuenkäre.

²⁸Tita kukwe niere, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane kä jatadi köböitira jire abko te ni krütani doboi mikani, ie ti Ngöbö Odei ne kukwei jaradi doboiti angwane, ²⁹rükadita nire jökrä. Akwa nire nire käkwe sribi nuenbare kuin Ngöbökrä abko rükadita nire nünakäre kärekäre Ngöböbe amne, nire nire käkwe kukwe nuenbare käme Ngöbö rüere abko rükadita nire ja tare nikakäre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. ³⁰Mdakäre abko, ti ñan raba kukwe nuene jire chi ja töi jenbti, aisete ti Rünä kukwe ukatemna ño tie ni mda mda kräke, ye erere tita ukete. Amne tita kukwe ukete kuin metre, ñobtä ñan angwane ti ñan tö kukwe nuein jire chi ja töi jenbti kä ngwiankrä nuäre jabtä, akwa ti tö ti Rün ti juanka moto mikai nuäre, aisete niara töta neme dreye, ye erere tita nuene.

Kukwe niebare Jesu kräke

³¹Mdakäre abko, ti aibe käkwe blitadre jakrä au, ye ngwane ti kukwei ñan rabadre tuen metre munye, ³²akwa ti Rün arato tä kukwe era erere niere tikrä arato. Niara abra tä kukwe niere metre tibtä abko gare kuin tie.

³³Ye abko, bati munkwe ni juani kukwe ngwentari Juan Bautistaye angwane, Juankwe blitabare kuin era metre kukwe erabtä tikrä. ³⁴Ye abko, ñan ni mda mda käkwe blitadre tikrä abko ütiäte tikrä, aisete Juankwe blitabare abko tita niereta. Akwa Juankwe kukwe niebare tibtä, ye munkwe mikadre era, köböire mun rabadre dianintari, abkokäre tita

Juan kukwei niereta munye. ³⁵Juan abko nükani ñotra kwrere abko trã namani ngitiekã mun ngätäite, kä namani kukwe era erere niere tibtä angwane, bã jötrö mun tö namani käi ngwen nuäre jökrã jãbtã Juan kukwei nuare abti mun ñan tö namani kukwei nuai mda.

³⁶Akwa ni mda mda blitaka bäri kuin tikrä Juan ngwã abko nere: Ti Rünkwe sribi nuemna bätäkã ngwarbe tie, ye erere tita nuene. Ye abko, ti Rünkwe ti juani era metre abko sribi ye käta bã mike tibtä. ³⁷Erere arato, ti Rün ti juanka ye abko tä blite metre tikrä. Akwa mun abko kãkwe ñan ti Rün kukwei nuabare jire chi amne niara bã ño abko mun tuen ñakare amne ³⁸ti Rün kukwei neketete ñakare munbtã, ñobtä ñan angwane ti juani ti Rünkwe abkobti mun ñan tä tödeke, aisete ti Rün kukwei ñan tä neme munbtã. ³⁹Ye abko, munta ja töitike krübãte Ngöbö Kukweibtã, ñobtä ñan angwane ye köböire mun rabadre nüne kãrekãre abko munta nütüre, akwa Ngöbö Kukwei ara käta blite tibtä, ⁴⁰akwa ti nebti mun ñan tö tödekai nünakãre kãrekãre Ngöböbe.

⁴¹Mdakãre abko, ni mda mda kãkwe ti mikadre ütiãte, kãkwe ti käikitadrekã, ye abko ñakare ütiãte tikrä, ⁴²akwa mun abko gare kuin jökrã tie abko krörö: Munta Ngöbö tarere ñakare, ye gare kuin tie munbtã, ⁴³⁻⁴⁴ñobtä ñan angwane mun abko tä ja käikitekã kwãrikwãri amne Ngöbö itibe kãkwe mun käikitadrekã, yebtä munta töbibe ñakare, aisete ¿mun rabadre tödeke ño tibti? Ni mda mda jatadre kukwe ükaninte au niere mun moto mikakãre nuäre, ye abko munkwe kadre ngãbti jäme jötrö, akwa ti abko jatani ti Rün kãbti, niara kukwei niere metre munye angwane, mun ñan tö ti kain ngãbti.

⁴⁵Akwa kä mrã angwane, ti nãin mun kite ngite ti Rün ngwãrekri munkwe ñan nütü tibtä, ñobtä ñan angwane Moisés, btã munta ja töi mike, Moisés ye ara kãkwe mun kitadi ngite ti Rün ngwãrekri, ⁴⁶⁻⁴⁷ñobtä ñan angwane mun ñan tö tödekai tibti. Akwa Moisés kãkwe tãrã tikani tibtä abko munta mike ñakare era jae. Ye ti abko kukwei mikadre era ño jae munkwe amarebti Moisékwe tãrã tikani tibtä ye mikadre era munkwe, ye ngwane munkwe ti kukwei mikadre era jae arato amne munkwe tödekadre tibti, ñobtä ñan angwane Moisékwe tãrã tikani tibtä. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwãteye.

Jesukwe ni mili krãrike bukani

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)

6 ¹Abti bati Jesu rikabata Galilea mda. Abti Jesu rikabata Ñö Okwã Kri Galilea kwãrãkri. (Ñö okwã ye arabe kãdianta Tiberias arato). ²Angwane ni rikaba kwati Jesu jiebti, ñobtä ñan angwane Jesu rababa sribi kri ñan tuabare nuene Ngöbö nãmane ben bã mikakãre, kä rababa ni bren bren miketa quinta nitre ye okwãbti, yetari rikaba Jesu jiebti. ³Angwane Jesu rikaba ngitiobtä mintokwãre, kãnti rababa

täkänintbe temen nun ja töitikaka benbe. ⁴Kä ye ngwane abko bieta nitre israelitakwe kädianta Pascua, ye köböi jatabara nüke ja ken.

⁵Akwa Jesu rababa täkänintbe dirire ietre. Yehti niara käkwe nikraba angwane, ni näma näin kwati jiehti, yehtä okwä rababa angwane, nieba kwe Felipeye:

¿Ni kwati se kräke nikwe ban kökadre mdente, mata nütüre? nieba kwe ie.

⁶Jesu abko käkwe dre nuendi abko rababara gare kuin ie, akwa Felipekwe dre niedre abko Jesu tö rababa gai, käkwe nieba kore ie.

⁷Angwane Felipekwe nieba Jesuye:

Ngwian ganaindre sö krä kwä jire rabadre nikwe akwa, ngwian ye näre ñan rabadre täte jire chi mrö kökakra biandre kiakia nitre kwati seye, nieba kwe ie.

⁸Ye btäräbe Simón Pedro etba Andrés ja töitikaka Jesube arato käkwe nieba Jesuye:

⁹Ngäbäkreta iti nete abko kwe sebada bainta kunrike amne gwa nõtare tä krobu kwe, akwa ¿se abko rabadre täte ño nitre kwati bti se? nieba kwe ie.

¹⁰Abtä Jesukwe nieba mda:

Nitre ye rabadre täkänintbe jökrä temen niere ietre munkwe, nieba kwe.

Angwane kä ye kanti abko kä mikäre temen, kanti nitre ye rababa täkänintbe jökrä. Nitre brare brare aibe näma mili krärike jire yete.

¹¹Angwane ban näma kunrike ngäbäkrekwe, ye Jesukwe dianba kisete, kuin nieba btä kwe Ngöböye, bti nitre näma täkänintbe temen, yehti dräiba kwe. Erere arato, gwa dräiba kwe amne ni itire itire tö rababa mröi nuäi nuäi, ye erere bianba kwe ietre. ¹²Yehti nitre ye rababa trine trine jökrä angwane, Jesukwe nieba nun ja töitikaka benye:

Ban oto nebete se ñan rikadre ngwarbe jire chi, abkokäre ükekrö jökrä munkwe, nieba kwe.

¹³Ye erere bkänä, sebada bain oto rabateba, ye nunkwe ükakraöba kutia krikri kwä jätähti kubu jire.

¹⁴Sribi kri ñan tuabare nuenba Jesukwe Ngöbö nämane ben mikakäre gare, ye abko nuenbare kwe nitre kwati ye okwähti angwane, niaratre rababa niere jae kwärikwäri:

Ni Ngöbö kukwei niekä rükadre kä nebtä niebare Moisékwe abko ara tä nete ñan ñan, rababa niere jae kwärikwäri.

¹⁵Akwa niaratre tö namani Jesu ngwiain kisere mikakäre jreire, ye gaba btätre Jesukwe. Abtä Jesu rikabata jirekäbe nementa ngitiobti minti rabakäre kaibe yete.

Jesukwe dikakabare ñöbti
(Mateo 14.22-27; Marcos 6.45-52)

¹⁶Yehti kä jataba iko angwane, nun ja töitikaka Jesube abko jatabata motokwäre nüketä ñö okwä kanti. ¹⁷Ye kanti ru näma krati, te nun

rükaba. Jesukwe nun juanba juta Capernaúmte abko erere ru yete nun rankwaba, bti nun rikaba ñö okwäbti. Nun rikaba angwane, kä rababara iko, akwa Jesu ngämi nuketa rute. ¹⁸Nun rikaba, ye btäräbe müre jataba mate ribi ja dibti, kä rikaba ñö kitekä nekwäre sekwäre angwane, ¹⁹nun abko rikabara mobe ñöbti, bäsi kilometro krärike, krä ti näre angwane, Jesu näma dikekä ñöbti. Jesu näma dikekä ñöbti, ye jataba nüke ru ken nun kanti, btä nun okwä rababa. Abtä kä jürä rababa kri nunbtä.

²⁰Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Tita näin, aisete mun ñan rekwetaka tibtä, nieba kwe.

²¹Angwane kä rababa nuäre nunbtä Jesu kare ngäbti rute. Ye btäräbe nun rababa ñö köräbti juta Capernaúmte.

²²Yebti jändrinane angwane, ru näma kratibe abko te nun ja töitikaka Jesube rikaba, akwa Jesu abko rikaba ñakare rute nunbe, ye abko nitre kwati rababa ñö okwä kwäräkri ye käkwe gaba. ²³Ye btäräbe ru mda mda nämane juta Tiberiate abko nukani neme känime, Jesukwe kuin nieba banbtä, bti dräiba kwe, ye ken ru namani. ²⁴Angwane Jesu näma ñakare yete amne nun ja töitikaka ben näma ñakare yete, ye nitre kwati käkwe gaba angwane, rankwaba arato rute, rikaba arato juta Capernaúm kukwäre Jesu känentari.

Jesu abko ban ni mikakäre nüne kärekäre

²⁵Ye erere bkänä, rikaba nebe ñö okwä kwäräkri, kanti Jesu kwanba ietre angwane, nieba kwetre ie:

¿Dirikä, ma nukani ñongwane nete? nieba kwetre ie.

²⁶Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Sribi kri ñan tuabare tikwe nuenba mun okwäbti Ngöböta tibe bä mikakäre, abkotari munta ti känentari ñakare. Akwa tikwe mun bukaba trine trine bante, aibetari munta näin ti jiebti abko ti tö nibi niei munye. ²⁷Akwa mrö tä niken ngwarbe jötrö te tikwe mun bukaba, ye kräke munkwe ñan sribi, akwa mrö käkwe ni mikadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye kräke munkwe sribi. Mrö ni mikakrä nüne kärekäre, ye abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo aibe käkwe biandre munye, ñöbtä ñan angwane ti abko dbe Ngöbö ti Rün ngwärecri abko Ngöbö ti Rün käkwe bä mikanina tibtä, nieba Jesukwe ietre.

²⁸Abtä nitre ye käkwe nieba mda Jesuye:

¿Nunkwe sribi mden nuendre, ie Ngöbö tö abko nun tö gai? nieba kwetre ie.

²⁹Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti abko juani Ngöbökre. Tibti munkwe tödekadre, ie Ngöbö tö, aisete ye aibe nuendre munkwe, nieba kwe ietre.

³⁰Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

¿Sribi mden mden ñan tuabare makwe bä mikadre tuare nunye, Ngöböta mabe mikakäre gare nunye, abtä nunkwe tödekadre mabti?

¿Amne sribi mden nuenta makwe abtä nun rabadre tödeke mabti? ye niere nunye. ³¹Makwe nuendre krörö ruen nunye: Nun mräkä kirakira nämane dikekä kä kaibete angwane, mrö kä mana kwetani kwetre abko sribi kri ñan tuabare Moisékwe nuenbare. Kukwe yebtä abko nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ban kä käinbti kä mana bini kwetadre nie,

Exodo 6.14

abko Ngöbö Kukwei käta niere. ¿Ye kwrere makwe nuendre arato ya? nieba kwetre Jesuye.

³²Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Moisékwe ban kä käinbti biani ñakare kwetadre munye, akwa Ngöbö ara käkwe biani Moisés köböire. Akwa mtare ti Rün käta ban era metre kä käinbti bien mun kräke, ³³ñobtä ñan angwane ban era metre bianta Ngöbökwé ni jökrä kräke, ye abko ni kä käinbti jatani kä nebtä abko tä mun mike nüne kärekäre, ye abra ban era metre, nieba kwe mda ietre.

³⁴Abtä nieba kwetre mda Jesuye:

Dänkien, makwe ban ye bian käre köbö kwatirekwatire nunye, nieba kwetre ie.

³⁵Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti abko ban käta ni mike nüne kärekäre Ngöböbe. Nire nire tä kite tie amne tä tödeke tibti, ni ye ñan rabadreta mröi jire chi mda. Erere arato, nire nire käta tödeke tibti abko ie tomna ñan rabadre jire chi mda. ³⁶Akwa ye abko tikwe kukwe niebarera munye, erere ti bike niereta munye abko krörö: ti tuata munkwe, akwa mun ñan tö tödekai tibti. ³⁷Akwa nire nire bianta tie ti Rünkwe, ye abko tä kite tie tödekakäre tibti amne, nire nire tä kite tie, ye abko tita ngibiare kuin jakrä amne tita juentarita ñakare jire chi mento. ³⁸Ye abko ñan ti kä käinbti jatani kä nebtä kukwe nuenkäre ja töi jakwebti, akwa ti Rün käkwe ti juani, ye abko tö dreye abko erere ti jatani mike täte. ³⁹Amne ti Rün käkwe ti juani abko käkwe nire nire biandre tie, ye abko ñan riadrete jire iti tikän amne kä mrä angwane tikwe mikadreta nire nünakäre kärekäre Ngöböbe abko ie ti Rün tö, ⁴⁰ñobtä ñan angwane nire nire käkwe ti Ngöbö Odei mikadre ñäräre kuin amne tödekadre tibti kwe abko käkwe nünandi kärekäre amne, köbö mrä angwane tikwe mikadita nire abko ie ti Rün tö abko erere tita nuene, nieba Jesukwe.

⁴¹Ti abko ban kä käinbti jatani kä nebtä, nieba Jesukwe, yebtä abko nitre israelita ji dokwäte rikaba ñäke jökrä Jesu rüere mda, ⁴²käkwe nieba krörö:

¿Jesu noko abko ñan José ngobo ya? Niara rün amne meye gare kuin nie. ¡Se ñobtä nämane kä käinbti abko jatani kä nebtä nibi niere mtare se! rababa niere Jesu rüere.

⁴³Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Kwekbe munkwe. Munkwe ñan ñäkä kore ti rüere. ⁴⁴Ti Rün käkwe ti juani, ye ñan jatadre ni ngwena tie angwane, ni ñan jatadre jire iti ja tõi jenbti tie, akwa ni ye tä kite tie abko tikwe mikadita nire nünakäre kärekäre Ngöböbe köbö mrä angwane. ⁴⁵Ye mden kisete, nitre Ngöbö kukwei niekä kira käkwe tarä tikani btä nieta krörö:

Ngöbökwé ni jökrä tõi tikadi,

Isaías 54.13

nieta Ngöbö Kukweibtä. Ne aisete nire nire tä ti Rün kukwei nuen amne ti Rün käkwe tõi tikadre, ye abko tä kite tie. ⁴⁶Ye abko, ni ñakare jire iti kä nebtä käkwe ti Rün tuani, akwa ti jatani Ngöbökwé ne aibe käkwe ti Rün tuani. ⁴⁷Ne aisete, ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire käkwe tödekadre tibti ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe. ⁴⁸Ti abko ban käta ni mike nüne kärekäre. ⁴⁹Mun mräkä kirakira käkwe mana kwetani kä kaibete, akwa ye nämáne ni mike nüne ñakare kärekäre, aisete niaratre krütani jökrä. ⁵⁰⁻⁵¹Akwa ti abko ban kä käinbti jatani kä nebtä ara tä nete amne nire nire käkwe ban ne kwetadre abko ñan krütadre kärekäre, akwa nünandi kärekäre kwe. Akwa ban biandi tikwe kwetadre, ye abko ti ngätä tikwe ne biandi tikwe. Angwane ni jökrä rabadre nünenta kärekäre, abkokäre tikwe ja ngätä ne ara jire biandi müre ketadre.

⁵²Yebtä abko, nitre israelita ji dokwäte rikaba ñäke jae kwärikwäri Jesu rüere, käkwe nieba:

¿Ni se käkwe ja ngätä biandre kwetadre ño nie amarebti nibi ñäke kore se? rababa niere.

⁵³Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye, btä ti bike kukwe bä mike krörö munye: Nire nire tä kite tie, ye abko tä ti ngätä kwete kwrere amne nire nire tä tödeke tibti, ye abko tä ti däríe ñaen kwrere. Angwane ti Ni Kä Nebtä Ngobo ye munkwe ñan ngätä kwetadre amne munkwe ñan däríe ñadre angwane, munkwe ñan nünandre kärekäre Ngöböbe. ⁵⁴Ne aisete, nire nire käkwe ti ngätä kwetadre amne ti däríe ñadre kwe kore, ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe angwane, tikwe mikadita nire köbö mrä näire, ⁵⁵ñobtä ñan angwane ti ngätä abko mrö era metre amne ti däríe abko tomna era metre. ⁵⁶Ne aisete, nire nire jatadre tie, käkwe ti ngätä kwetadre amne nire nire käkwe tödekadre tibti, käkwe ti däríe ñadre, ni ye abko käkwe nünandi ketetibe tibe amne tikwe nünandi ketetibe ben arato. ⁵⁷Ti Rün käkwe ti juani, ye tä nüne amne niara köböire tita nüne, ye kwrere arato nire nire käkwe ti ngätä kwetadre mrö kwrere, ni ye abko käkwe nünandi kärekäre ti köböire. ⁵⁸Ti ngätä ne abko ban kä käinbti jatani kä nebtä. Yebtä tita blite amne kukwe bä mike. Ban ne abko ñakare mana kwetani mun mräkä kirakirakwe ye kwrere, ñobtä ñan angwane

niaratre kākwe mana kwetani, akwa krütani jökrä. Akwa ban btä tita blite, ye abko nire nire kākwe kwetadre ye abko tödeka tibti abko tita niere angwane, nünandi kärekäre kwe Ngöböbe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

⁵⁹Kukwe ye abko Jesukwe diriba jökrä sinagogate juta Capernaümte.

Ni kwati nänkä Jesube rikaba Jesubtä mento

⁶⁰Jesukwe diriba kore, ye ni kwati nänkä ben kākwe kukwe nuaba angwane, nieba kwetre:

¿Ni se kākwe blitaniri se abko tare krübäte ni kräke, se nirekwe niara kukwei mikadre täte se? rikaba niere jae kwärikwäri.

⁶¹Niaratre rababa blite kore Jesu rüere, ye gaba Jesukwe angwane, nieba mda kwe ietre:

¿Tikwe blitaniri ye nibi mate tare munbtä ya? ⁶²¿Ti Ni Kä Nebtä Ngobo nämane nüne käne, kánti rikadreta kä käinbti mun okwäbti, ye ngwane munkwe töbikadre ño btä? ⁶³Ngöbö Üai käta ni mike nüne kärekäre Ngöböbe amne, jändrän jökrä kä nebtä ni ngätä kwrere, ye abko ütiäte ñakare, ñobtä ñan angwane ñan raba ni mike nüne kärekäre Ngöböbe. Ye abko, kukwe btä tita blite Ngöbö Üai köböire amne kukwe nini tikwe, ye munkwe mikadre era jae, kākwe tödekadre tibti angwane, munkwe nünandi kärekäre Ngöböbe. ⁶⁴Akwa mun ruäre tä nete abko ñan tö tödekai tibti, aisete mun ñan tö ti kukwei mikai era. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

Jesu abko kākwe ñäkäba kore, ñobtä ñan angwane nire nire kākwe ñan tödekadre bti, ye nämánena gare käne ie. Erere arato, ni iti kākwe niara kitadi ngise rüeye, ye nämánena gare käne ie, aisete ñäkäba kore kwe. ⁶⁵Yebti Jesukwe nieba mda ietre:

Mun töi kore, ye mden kisete tikwe nini krörö: Ti Rün kākwe ñan ni biandre tie, ye ngwane ni ñan jatadre jire iti tie ja töi jakwebti, tikwe nini munye, nieba Jesukwe.

⁶⁶Ye ngwane mentokwäre ni kwati nämá nän Jesu jiebtí kākwe kä mikakaba btä amne ñan rababa dikekä mda ben. ⁶⁷Angwane nun ja töitíkaka ni jätäbti nibu, ie Jesukwe nieba:

¿Mun tö nibi näinta mento tibtä arato ya? nieba kwe nunye.

⁶⁸⁻⁶⁹Angwane Simón Pedro kākwe nieba:

Ti Dänkien, ma kukwei abko kukwe ni mikakrä nire kärekäre amne, ma abko Ni Deme Ngöbökwé ye nena gare nunye amne nunkwe mikanina era jae. ¿Se abko nun rikadre nireye mda se? nieba kwe Jesuye.

⁷⁰Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mun ni jätäbti nibu kākwe ja töitíkadre tibe, abkokäre tikwe mun dianinkä, akwa mun iti abko diablu kwrere jire, nieba kwe nunye.

⁷¹Jesukwe ñäkäbare kore ye abko Simón Iscariote ngobo kä Judas nämá ja töitike siba Jesube abko kākwe Jesu kitadi ngise rüeye, abkobtä

nieba kore kwe. Akwa Judas abko ni ja tötikaka Jesube arato nun ni jätäbti nibu ngätäite.

Jesu nikani bieta Ju Bäbtä

7 ¹Yehti Jesu nämä dikekä kwäräkwärä dirire kä Galileate. Niara ñan tö rababa rikaita nebe kä Judeate, ñobtä ñan angwane nitre israelita ji dokwäte nämä ngibiare yete müre ketare. ²Ye ngwane abko, bieta nitre israelita kädianta Ju Bäckrä jatabare nüke ja ken. ³Abtä Jesu etbakantre käkwe nieba ie:

Mata sribi kri ñan tuabare nuene nete, ye nitre nänkä ma jiebti tä nüne kä Judeate ye käkwe tuadre, abkokäre nän nebe bietabtä Judeate. Akwa ma ñan raba Galileate nete, ⁴ñobtä ñan angwane ni rabadre ütiäte ni mda mda ngätäite, ie ni töta nebe, ye abko ñan nita nebe jändrän nuene kaibe tiebe, aisete mata sribi kri ñan tuabare nuene Galilea nete, ye ma rika nuene ni jökrä ngwärecri Jerusalén arato, nieba kwetre Jesuye.

⁵(Jesu etbakantre abko ñan nämäne tödeke bti, aisete ñäkäbare kore kwetre ie.)

⁶Akwa Jesukwe nieba mda ietre:

Kä kitani ti käne erere ngämi nüke tie, akwa mun abko kräke köbö jökrä kuin nänkärietä bietabtä Jerusalén. ⁷Ni mda mda käkwe ñan bätä ngwiantre munbtä, ñobtä ñan angwane mun töi ja kwrere niaratrebe. Akwa ti abko btä bätä ngwianta kwetre, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere, ye abko käme tita niere metre ietre, abtä mätä tibtä, aisete ti ñan rikadre. ⁸Akwa mun abko rüe ñakare, aisete mun rika bietabtä amne ti abko kä kitani ti käne Ngöbökwä abko ngämi nüke, aisete ti ñan rikadre bieta yebtä. Abko kore se, nieba kwe etbakantreye.

⁹Jesukwe nieba kore etbakantreye, bti niara rababa kä Galileate yete ¹⁰angwane, etbakantre rikaba jökrä bietabtä. Yehti Jesu rikaba köre bietabtä arato, akwa rikaba kä bube tiebe, ñan rikaba ni jökrä ngwärecri. ¹¹Angwane Jesu ngämi nüke Jerusalén bietabtä, känenkri nitre israelita ji dokwäte abko rababa Jesu känentari kisere nekwäre, sekwäre bieta yete, kä rababa niere:

¿Ni ngututu ngwarbe ye tä mdente ruen? rababa niere.

¹²Akwa ni nämä kwati bietabtä, ye rababa blite tiebetiebe jökrä Jesubtä. Ni ruäre rababa niere:

Ni ye abra moto kuin, rababa niere.

Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Ñakare. Ni ye ñakare kuin amne tä näin ni ngökö jirekäbe, rababa niere tiebe Jesubtä.

¹³Akwa ni jökrä, btä nitre israelita ji dokwäte ye jürä rababa, aisete rababa blite tiebetiebe jabe kwärikwäri amne ñan rababa blite ja ngwärecri jökrä Jesubtä.

Jesukwe diribare bieta näire

¹⁴Yebti bieta ötöbu ta angwane, ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu rikaba amne rikaba dirire. ¹⁵Angwane nitre israelita ji dokwäte töi ñan rababa krütare kukweibtä, kä rababa niere:

¿Ni noko jananbare ja töitike ñakare dirikä krikri be, se ño kanti abko Ngöbö Kukwei gare krübäte dikaro ie se? rababa niere Jesubtä.

¹⁶Abtä Jesukwe nieba ietre:

Tita kukwe dirire, ye abko ñakare tikwe, akwa ni ti juanka abko kukwei dirita tikwe. ¹⁷Ne aisete Ngöbö ti juanka tö dreye, ye erere nire nire tä biare mikakäre täte, ni ye abko ie ti kukwei rükadi gare metre angwane, tita kukwe dirire, ye Ngöbökre ya o tita kukwe dirire ja töi jenbti au abko rükadi gare ie. ¹⁸Ye abko, nire nire tö ja mikai ütiäte abko käta blite ja töibti au aibe, akwa nire nire tä sribire ni niara juanka mikakäre ütiäte, ni ye abko tä kukwe era erere niere amne ñan tä kukwe ngwarbe niere jire. Ye erere tita dirire. ¹⁹Moisés abko käkwe Ngöbö kukwei biani nuendre munye ye abko era ñan ñan. Akwa ni ñakare jire iti mun ngätäite käta kukwe ye mike täte metre. ¿Ye ñobtä mun tö ti müre ketai? nieba Jesukwe ietre.

²⁰Abtä nitre näma kwati yete ye käkwe nieba mda:

¿Nire tö nibi ma müre ketai amarebti mata ñäke kore ye? ¿Ye ñan üai käme tä mabtä, kisete mata ñäke kore ya! nieba kwetre Jesuye.

²¹Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Tikwe sribi kri ñan tuabare nuenba käkwe ni mikabata quinta batibe köbö jadükakrä näire, abtä mun ñan töi rababa krütare amne mun rababa romon tikrä. ²²Akwa ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä abko Moisékwe nuemna munye, aisete Moisés kukwei mikakäre täte, munta ni ñäräkrä mike kwatabtä köbö jadükakrä näire. Ye abko ñan Moisékwe nuemna kena, akwa Ngöbökre nuemna kena nitre israelita mräkä känekäneye, yebti Moisékwe nuemnanta munye. ²³Mun ñan töta nebe Moisés kukwei kitai temen, aisete ngäbäkre tä däre abti ñäräkrä mikadre kwatabtä niebare Moisékwe amne, köbö kwäirare ye tä nüke köbö jadükakrä näire akwa, munta ngäbäkre ñäräkrä mike kwatabtä, ye abko sribi, akwa munta nuene. ¿Ye ñobtä abko tikwe ni bren mikaninta kuin täte jökrä köbö jadükakräte abko btä mun romon tikrä? ²⁴Mun tö raba kukwe ükaite tikrä angwane, kukwe ño ño nuenta tikwe erere tuen ño munye, abtä munta ti kite ngise ngwarbe. Ye abko munkwe ñan nuendre jire chi mda, akwa kukwe era metrebti munkwe kukwe ükadrete. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwäteye.

¿Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökre ya?

²⁵Angwane nitre israelita ruäre nünanka Jerusalén rababa niere jae kwärikwäri:

¿Ñan ni se kánántarita nitre ji dokwátekwe müre ketadre yera,
²⁶ amarebti tuen dirire ni jökrä ngwärekrei sete se, akwa nitre ji dokwäte
 ñan nebe ñáke jire chi ie! ¿Ni se abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara juani
 Ngöbökwé abko nibira era nitre ji dokwátekra ya ño amarebti ñan
 nebe ñáke ie se? ²⁷Ni se jatani mdenkri garera nie, akwa Ni Dianinkä
 Ngöbökwé jatadi angwane, jatadi mdenkri ñan rabadi gare nie, aiseite ni
 se abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé ruen nunye, rababa niere Jesubtä.

²⁸ Jesu náma dirire ju blitakrä Ngöböbe kántita angwane, nitre kukwei
 jaraba kore ie angwane, Jesukwe ñákäba ja dibti, kákwe nieba:

Ti gare kuin munye bkänä amne, ti jatani mdenkri, ye gare kuin jökrä
 munye, munta nütüre ñan ñan. Akwa ñan ti jatani ja tõi jenbti amne
 Ngöbökwé ti juani era metre. Niara gare ñakare munye, ²⁹akwa ti abko
 jatani niarakri amne ti juani kwe, aiseite niara gare tie. Abko kore se,
 nieba Jesukwe.

³⁰ Yebtä ni ruäre tö rababa Jesu kain ngite, akwa niara müre ketadre
 abko käi ngämi nüke, aiseite nitre ye kákwe ñan kise mikaba jire chi btä.
³¹ Akwa ye ngwane abko, ni kwati kákwe tödekaba Jesubti abko rababa
 niere:

Ni Dianinkä Ngöbökwé rükadre angwane, sribi kri ñan tuabare abko
 ñan nuendi bäri kuin kwe ni se ngwä, raba ruen nunye, rababa niere
 Jesubtä.

³² Nitre tödekaka Jesubti rababa blite tiebe kore, ye kukwei jarabare
 nitre bariseoye. Abtä nitre bariseo btä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda
 diäre dänkientre kákwe guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä juanba
 Jesu kaen ngite. ³³ Angwane Jesukwe nieba mda:

Tikwe nünandi bä jötrö mda mun ngätäite nete. Yebti ni ti juanka,
 kánti ti näinta. ³⁴ Angwane mun rabadi ti kánentari kisere, akwa ti
 ñan kwandretari munye, ñobtä ñan angwane ti tädi, ye kánti mun ñan
 rabadre, nieba Jesukwe ietre.

³⁵ Yebtä abko, nitre israelita ji dokwäte rababa niere jae kwärikwäri:
 ¿Ni se abko näin mdente amarebti ñan kwandretari nie, tä niere
 se? ¿Nitre israelita tä nüne juta jenenante kwäräkwärä nitre ñakare
 israelitare ngätäite, kánti näin ya ño ruen? o ¿Nitre ñakare israelitare, ie
 näin dirire ya? Dre nuendi metre kwe ruen ³⁶ amarebti nini krörö kwe
 nie: Mun rabadi ti kánentari kisere, akwa ti ñan kwandretari munye,
 ñobtä ñan angwane ti tädi, ye kánti mun ñan rabadre niken, nini kwe
 nie, ¿se abko dre nini kore kwe se? rababa niere Jesubtä.

Jesukwe Ngöbö Üai bä mikani ñö nire kwrere

³⁷ Yebti bieta Ju Bä köbö mrä abko köbö bäri ütiäte, ye näire Jesu
 rababa nünaninkä krö ju blitakrä Ngöböbe kántita angwane, ñákäba
 jume ja dibti kwe, kákwe nieba mda:

Mun mden ie tomna nibi angwane, mun jakwe tomna ñaen tie amne, ³⁸nire nire kākwe tōdekadre tibti abko btā ñō nire rabadi neen kāre, nieta Ngōbö Kukweibtā ye kwrere, nieba Jesukwe.

³⁹Jesukwe blitaba kore angwane abko Ngōbö Üai bā mikaba ñō nire kwrere kwe. Akwa blitaba kwe angwane, Ngōbö Üai ngāmi nūke nitre tōdekaka Jesubti yebtā, ñobtä ñan angwane Jesu ngāmi nikenta kā kāinbti, kānti Ngōbökwē Jesu mikani ütiāte kri. (Akwa Ngōbökwē Jesu mikani ütiāte kri, yebti abko Jesukwe Ngōbö Üai juani nūne nitre ja tōitikaka Jesubti yebtā.)

⁴⁰Jesukwe blitaba ye abko nitre nāma yete, ye ngātāite ni ruāre kākwe Jesu kukwei nuaba angwane, rababa niere:

Ni Ngōbö kukwei niekā rükadre niebare Moisékwē ara tā nete ñan ñan, rababa niere.

⁴¹Akwa ni mda mda abko rababa niere:

Era metre Ni Dianinkā Ngōbökwē ara noko, rababa niere.

Akwa ni mda abko rababa niere:

Ni noko abko Galileabo, asete niara abko ñan Ni Dianinkā Ngōbökwē, ñobtä ñan angwane Ni Dianinkā Ngōbökwē abko ñan jatadre nitre Galileabokri. ⁴²Ye abko, Ni Dianinkā Ngōbökwē jatadi jrei David tukwe mrākākri amne David abko dārebare juta Belénte, ye arabe kānti Ni Dianinkā Ngōbökwē jatadi arato abko nieta kore Ngōbö Kukweibtā, nieba ni ruārekwe.

⁴³Yebtā abko ni jōkrā tōi rababa bā jene jene Jesubtä. ⁴⁴Ni ruāre abko tō rababa rikai Jesu ngwena ngite, akwa nuenba ñakare kwetre. ⁴⁵Ye mden kisete, guardiatre juani Jesu kaen ngite, ye rikabata kise tōkare nebeta bariseotre ye kānti amne nitre blitaka Ngōböbe ni mda mda diāre dānkientre ye kānti angwane, niaratre kākwe niebare guardiatre yeye:

Nunkwe ni kamna ngite, ¿ye ñobtä mun ñan ki ngwena? nieba kore kwetre guardiaye.

⁴⁶Abtä guardiatre kākwe niebare mda ietre:

¡Ni blite nuāre nuāre ni ye kwrere nunkwe ñan tuabare jire abko erere ni ye tā blite! Abtä nun ñan ki ngwena, niebare kwetre.

⁴⁷Angwane nitre bariseo ye kākwe niebare mda guardiatreye:

¿Munkwe ja ngōkamna kwārābe ie arato ñan ñan? niebare kwetre ietre.

⁴⁸¿Nitre blitaka Ngōböbe ni mda mda diāre dānkientre amne nitre bariseo tārā iti kāta tōdeke ni yebti mun okwābti ya? ¡Ñakare jire!

⁴⁹Nitre se kāta niara mike ütiāte, ie Kukwe Biani Ngōbökwē Moiséye gare ñakare jire chi ye abko btā Ngōböta ngürün mike, ye namanintre niere guardiatreye.

⁵⁰Abtä bati ni bariseo kādian nāmane Nicodemo jananbare blite deo Jesube ye kākwe nieba:

⁵¹Kukweta úkaninte ni ngätäite káta niere krörö: Ni iti kákwe dre nuenbare abtä kitadre ngite, ye niara ngämi blite au jakrä, ni ñan raba kite ngite abko tä úkaninte kore, nieba Nicodemokwe. ⁵²Abtä niaratre kákwe nieba romone Nicodemoye mda:

¿Ma abko ni ngututu káme Galileabo arato ya? Ngöbö Kukwei káta dre niere, yehtë makwe ja töitika angwane, ni Galileabo ñakare jire iti Ngöbö kukwei niekä abko rükadi gare mae, nieba kwetre Nicodemoye.

Meri iti kákwe ja mikani ngite tiebe

⁵³ [Yebti ni jökrä rikabata ja gwiriete.

8 ¹Akwa Jesu abko rikaba Ngitio Olibobti. ²Yebti jändrinane dekä angwane, ju blitakrä Ngöböbe ye kántita Jesu rikabata angwane, ni kwati jataba nuke niara ken kukwei nuakäre angwane, niara rababa tákänintbe temen, kä rikaba dirire ietre. ³Ye btäräbe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre bariseo rükaba meri ngwena iti Jesu kánti. Meri ye abko nämáne ja mike gure kaibe gore abko kwani ietre abko rükaba ngwena. Meri ye abko mikaba nünaninkä kwetre ni jökrä ngwärekre Jesu kánti. ⁴Angwane nieba kwetre ie:

Dirikä, meri ne tä ja mike gure kaibe gore akwa, kuni jabtä nunye abko nun ki ngwena mae nete. ⁵Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, yehtë Moisékwe meri ne kwrere kámikamna jäbti. ¿Akwa ma abko káta dre niere meri kore btä? nieba kwetre Jesuye.

⁶Niaratre abko rababa kukwe ngwentari kore ie ja gakäre ben, ñöbtä ñan angwane Jesukwe ñäkädre blo, yehtë abko kukwe káme kwandre ietre kitakrä ngise abkokäre. Akwa Jesu abko rababa nünaninkä krö, bti rababa tákänintbe ngürebti, kä rikaba tärä tike kisebti dobrohtë temen. ⁷Akwa nitre ye rababa kukwe ngwentari janknu Jesuye meri yehtë. Abtä Jesukwe niaratre mikaba ñäräre ja káne, kákwe nieba ietre:

Mun mden mden ja mike ngite ñakare jire chi Ngöbö üere abko kákwe meri ye tákä káne jäbti, nieba Jesukwe ietre.

⁸Yebti Jesu rababata tákänintbe ngürebti, rikaba tärä tiketa dobrohtë temen nitre ye okwäbti. ⁹Akwa Jesukwe ñäkäba kore ietre, yehtë abko niaratre rikaba kä mikekä itire itire ja täritäri, akwa nitre bäri unbre unbre ara jire kákwe kä mikakaba káne, bti ni bäri bati bati rikabata mento mrä. Jesu abko rababa kaibe meri yebe. ¹⁰Niara naninkrö krö, bti meri ye mikaba ñäräre ja káne kwe, kákwe nieba ie:

¿Nitre ma kitaka ngise abko ame jökrä nete? ¿Ni ñakare jire iti kákwe ma kiti ngite ñan ñan? nieba Jesukwe ie.

¹¹Angwane meri ye kákwe nieba mda ie:

Ni ñakare jire iti kákwe ti kiti ngite se abko, nieba kwe Jesuye. Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Tikwe ñan ma kitadre ngite arato, aisete nãnta. Akwa mtare mentokwãre makwe ñan ja mika ngite janknu mda. Abko kore se, nieba kwe meri yeye.}f

Jesu abko ñotra ni jökrã krãke

¹²Yebti Jesukwe nieba mda ni kwati nãma yete yeye:

Ti abko ñotra ni jökrã krãke. Nire nire jatadre ti jiebti abko kwe ñotra trã rabadie die mikakãre amne ñan nünandi jire chi mda kã ikote kwe, nieba kwe.

¹³Yebtä abko, nitre bariseo kãkwe nieba mda Jesuye:

Mata nete kãta blite au jakrã, aisete ma kukwei ye abko tuen ñakare metre, nieba kwetre ie.

¹⁴Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Tita blite au jakrã akwa, ti abko kukwei ütiãte amne metre, ñobtä ñan angwane ti mdente jatani, ye gare kuin tie. Erere arato, ti nãnta mdente gare kuin tie, akwa mun abko ie gare ñakare jire chi. ¹⁵Nitre kã nebtã tä kukwe ükete ño ni kitakãre ngite, ye kwrere munta kukwe ükete tikrã, akwa ti abko tä kukwe ükete ñakare ni kitakãre ngite. ¹⁶Akwa nane tikwe kukwe ükarete ni kitakãre ngite, ye ngwane tikwe kukwe ükadrete era metre, ñobtä ñan angwane ñan tita kukwe ükete kaibe ja töi jenbti, akwa ti Rün kãkwe ti juani abko kãta kukwe ükete ti ben gwaire, aisete tita kukwe ükete kuin metre. ¹⁷Angwane Kukwe Biani Ngöbökwẽ Moiséye mun krãke, btã nieta krörö: Ni nibu kãkwe blitadre ja kwrere ni kitani ngise rüere, ye ngwane niaratre nibu kukwei rabadre ütiãte abko nieta. ¹⁸Ye abko tä dbe, aisete ti ara jire tä blite au jakrã amne ti Rün kãkwe ti juani abko tä blite tikrã arato, nieba Jesukwe.

¹⁹Abtä nitre bariseo kãkwe nieba mda Jesuye:

¿Ma rün abko tä mdente? nieba kwetre ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti abko nire gare ñakare metre munye amne ti Rün gare ñakare munye arato. Ti abko nire rükadre gare munye angwane, ti Rün rükadre gare munye arato. Abko kore se, nieba kwe ietre.

²⁰Jesukwe ñãkãba kore angwane abko nãma dirire ju blitakrã Ngöböbe ye bãre. Jesu nãma dirire, ye kãntita abko kaja nãma abko te ngwian kita nãmane Ngöbökrã, kãnti Jesu nãma, kãkwe kukwe diriba kore. Akwa Ngöbökwẽ kã kitani angwane Jesu müre ketadre, ye ngãmi nüke ie, aisete ñan kaba ngite kwetre müre ketakãre.

²¹Bti Jesukwe niebata mda ietre:

Ti bike nikenta amne mun abko rabadie ti kãnentari kisere, akwa mun ngite ye ben gwaire mun krütadre jökrã. Ti nãin mdente, ye kãnti mun ñan raba neme jire ti kãnti, nieba kwe nitre bariseoye.

f 7.53—8.11 Kukweta tikani corcheta ngãtäite abko ñan tä tikani manuscrito bãri kuinkuin btã.

²² Angwane nitre israelita ji dokwäte rababa niere jae kwärikwäri:
¿Niara tö kite ja müre ketai au ya ño amarebti, ti bike niken ye kanti
mun ñan raba, nini kwe ye? rababa niere jae kwärikwäri.

²³ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun abko tä nüne kä temen nebtä, akwa ti abko kä käinbti sete jatani;
mun abko tä nüne Ngöbö rüere, akwa ti abko rüere ñakare Ngöbö rüere.

²⁴ Ye mden kisete, kukwe kämekäme munta nuene Ngöbö rüere, yebtä
mun krütadi. Ti abko ni ño tita niere munye, ye munkwe ñan mikadre era
jae angwane, mun krütadi angwane, mun rabadi ngite Ngöböye kärekäre,
tikwe nini munye ye kwrere, nieba Jesukwe ietre.

²⁵ Angwane niaratre käkwe nieba mda ie:

¿Ma abko nire? nieba kwetre Jesuye.

Jesukwe nieba mda ietre:

Ti jataba nüke angwane, ti abko nire tikwe nieba käne munye abti kä
nüke mtare. ²⁶ Ye abko, kukwe tärä kabre abko tikwe kädriedre munbe.
Erere arato, kukwe tärä kabre abko tikwe ükarete munkrä, akwa ni ti
juanka käta kukwe era erere niere abko tita kukwe nuen, ye erere tita
niere nitre nünanka Ngöbö rüere ie, nieba Jesukwe.

²⁷ Akwa Jesukwe blitaba ni niara juanka yebtä angwane abko nämä
blite Rün kwebtä abko ñan rükaba gare ietre. ²⁸ Abtä Jesukwe nieba mda
ietre:

Munkwe Ni Kä Nebtä Ngobo ne kadikä krusobtä käin angwane, ti abko
ni ño tita niere munye, ye abko rükadi gare tibtä munye. Erere arato, tita
jäändrän nuene ñakare ja töi jenbti, akwa ti Rün käkwe dre diribare tie,
ye erere tita nuene abko rükadi gare tibtä munye. ²⁹ Ni ti juanka ye abko
tä tibe amne ti Rün tä ti mikete ñakare kaibe, ñobtä ñan angwane dre
tuen kuin ie abko erere tita nuene, kä mikakäre nuäre btä, aisete ñan tä
ti mikete kaibe. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

³⁰ Jesukwe blitaba kore angwane, ni kwati käkwe tödekaba bti.

Nitre israelita abko Abraham mräkä tä nütüre jabtä

³¹ Yebti nitre israelita käkwe tödekaba Jesubti, ye ie Jesukwe nieba
mda:

Munkwe nünandikä kärekäre ti kukweibtä ne ngwane, mun rabadi ja
töitikaka era metre tibe. ³² Ye ngwane, kukwe era metre Ngöböbtä rükadi
gare munye amne kukwe era yebti mun rabadi tikaninte, nieba Jesukwe
ietre.

³³ Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

Nun därebare Abraham mräkäkri amne ni mda mda nebe ñakare nun
dänkiene. ¿Se ñobtä abko mun rabadreta tikaninte, mata niere se? nieba
kwetre Jesuye.

³⁴ Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire këta kukwe këmekäme nuene Ngöbö rüere, ni ye abko kukwe këmekäme tä bkäne amne dänkiene, aiseite niara abko ni klaborë kwrere kukwe këmekäme kräke. ³⁵Ye abko, ni klaborë ye ñan raba nüne kërekäre gwi bkänkä mräkäbe, ñobtä ñan angwane bkänkä raba rürümoine ni mdaye. Akwa ni klaborë bkänkä, ye ngäbriänkä aibe käkwe nünandre kërekäre gwi rünbe. ³⁶Ne aiseite Ngöbö Odei käkwe mun tikadrete ne ngwane, mun rabadi tikaninte era metre.

³⁷Mun därebare Abraham mräkäkri, ye garera tie, akwa mun tö ti müre ketai, ñobtä ñan angwane tita kukwe niere, ye mun ñan tö kain ngäbti. ³⁸Tikwe dre dre tuaba ja okwä jenbti ti Rün kënti, ye erere btä tita blite. Ye kwrere arato, munkwe mun rün kukwei nuani blite ño, ye erere munta nuene arato, nieba Jesukwe ietre.

³⁹Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

¡Nun rün kira abko Abraham abko mräkäkri nun därebare! nieba kwetre Jesuye.

Akwa Jesu abko käkwe nieba mda ietre:

Mun däredre Abraham mräkäkri bkänä akräke niarakwe nünabare ño, ye erere munkwe nünandre arato. ⁴⁰Akwa ye kwrere ñakare, aiseite kukwe diribare tie Ngöbökwë abko erere tita niere era metre munye. Abtä mun tö ti müre ketai. Akwa Abraham abko rabadre nüne mtare angwane, niarakwe ñan kukwe kore nuendre jire chi abko erere mun tö nuein tibtä. ⁴¹Ye abko, mun rün tä dre nuene, ye erere munta nuene arato, nieba Jesukwe ietre.

Abtä nieba kwetre Jesuye:

Ni ja mikaka gure bati bati abko kwe nun därebare ñakare amne nun rün abko era metre. Nun rün abko itibe abko Ngöbö, nieba kwetre Jesuye.

Diablu mräkä

⁴²Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ngöbö mun Rün era metre bkänä akräke ti rabadre tare munkwe, ñobtä ñan angwane ti jatani Ngöbökwë amne tita mun ngätäite nete. Ye ñan ti jatani ja töi jenbti akwa, Ngöbökwë ti juani abkokänti tita nete. ⁴³Akwa mun abko ñan tö ti kukwei kain ngäbti, aiseite tita blite abko ñan tä nüke gare munye. ⁴⁴Ye abko, mun rün era metre munkwe abko diablu amne niara tä mun bkäne, aiseite mun abko niara kwrere amne niara töta nebe dreye, ye erere mun tö nuein. Kena abti kä nüke mtare, diablu abko ni kämikaka amne niara ñan tä kukwe era metre niere jire chi bati. Tä blite angwane, kukwe era nieta ñakare jire kwe, angwane tä blite nierare, ñobtä ñan angwane niara abko ni ngökaka amne käne kira niarakwe kukwe niebare ngwarbe. ⁴⁵Mun abko mun rün diablu kwrere këta kukwe ngwarbe tarere, aiseite ti abko këta kukwe era erere

niere munye angwane, mun ñan tö ti kukwei mikai era. ⁴⁶Ti kukwe käme nuene ñakare Ngöbö rüere, aisete ni ñakare jire mun ngätäite nete kä raba ti kite ngise kukwe kämenbtä, aisete tita kukwe era erere niere munye, ¿se ñobtä abko mun ñan tö ti kukwei mikai era? ⁴⁷Akwa nire nire era metre Ngöbökwe abko tä Ngöbö kukwei kaen ngäbti, akwa mun abko ñakare era metre Ngöbökwe, aisete mun ñan tö ti kukwei kain ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelitaye.

Ja bäri kri Abrahamkrä niebare Jesukwe

⁴⁸Yebtä abko nitre israelita käkwe nieba mda Jesuye:

Ma abko ni ngututu Samariabo amne üai käme tä mabtä, nunta niere ye abko era bkänä ñan ñan, nieba kwetre.

⁴⁹Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Üai käme ñakare jire tibtä, akwa tita ti Rün mike ütiäte jae amne mun abko käta ti mike ngwarbe jae. ⁵⁰Ñan munkwe ti mikadre ütiäte abko känänta au tikwe jakrä, akwa ni tarä iti abko tä ti mike ütiäte amne niara abko kukwe ükatekä ni jökrä kräke. ⁵¹Ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire käkwe ti kukwei mikadre täte abko ñan krütadi, nieba Jesukwe.

⁵²Angwane nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba mda ie:

Mtare üai käme tä mabtä nunta niere, ye abko era nüra gare metre nunye mabtä, ñobtä ñan angwane Abraham amne nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira krütani jökrä amarebti nire nire käkwe ti kukwe mikadre täte abko ñan krütadi, mata niere ye. ⁵³¿Ma abko bäri ütiäte nun mräkä Abrahamkrä ya? Ñakare jire raba ruen nunye, ñobtä ñan angwane Abraham krütani amne nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira krütani jökrä. ¿Ma abko nire amarebti ja nibi ruen bäri mae niaratrekrä ye? nieba romone kwetre Jesuye.

⁵⁴Jesu käkwe nieba mda ietre:

Tikwe bikadre kri ja mikakäre ütiäte au, ye ngwane tikwe ja mikadre ütiäte ngwarbe, akwa ti Rün ara käta ti mike ütiäte. Ti Rün ye mden abko Ngöbö munkwe munta niere, akwa mikata ñakare ütiäte munkwe. ⁵⁵Ngöbö ye abko gare ñakare munye, akwa ti abko ie niara gare kuin. Ne aisete niara gare ñakare tie, tikwe niedre, ye ngwane ti rabadre ni ngökaka mun kwrere arato, akwa niara gare kuin tie bkänä amne tita niara kukwei mike täte. ⁵⁶Ti köböi mikani ye abko mun mräkä käne Abraham tö namani tuai, aisete namani töbike ti köböibtä angwane, kä namani juto btä. Yebti ti rükadre köbö ño te abko Abrahamkwe tuani angwane, kä namani nuäre krübäte btä, nieba Jesukwe.

⁵⁷Yebtä abko, nitre israelita käkwe nieba mda Jesuye:

¡Jo! Nin kä ngämi gre ketebu bti kwä jätä mae. ¿Ma ye abko käkwe Abraham tuani mata niere ya? nieba kwetre Jesuye.

⁵⁸ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kukwe era erere ti bike niere munye: Abraham ngämi däreere, ye känenkri ti nämanena nüne. Abko kore se, nieba kwe nitre israelita ji dokwäteye.

⁵⁹ Abtä nitre israelita ye käkwe jä dianba kisete Jesu kämikakäre, akwa nitre nämane yete, ye ngätäite Jesukwe ja rükanteba, bti ju blitakrä Ngöböbe bäre Jesu näma, ye kánti Jesukwe kä mikakaba tiebe amne rikabata mentokwäre.

Ni okwä kä drünente abko Jesukwe mikaninta quinta

9 ¹ Abti bati Jesu rikaba ji ngrabare angwane, ni näma iti jite btä Jesu okwä rababa. Ni ye abko okwä kä drünente. Niara abko därebare kore, aisete kä tuen ñakare ie abko näma jite. ² Abtä nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba ie:

¿Dirikä, ñobtä ni se därebare okwä kä drünente kore? ¿Niara meye amne rün käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere ya? o ¿Niara ara jire käkwe ja mikani ngite au Ngöbö rüere abtä därebare kore ya? nieba nunkwe Jesuye.

³ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ñan niara meye amne rün käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, abtä därebare kore. Erere arato, ñan niarakwe ja mikani ngite abtä därebare kore. Akwa Ngöbö diebti sribi kri ñan tuabare rabadre bare, abkokäre niara därebare kore. ⁴⁻⁵ Tita kä nebtä mun ngätäite nete angwane, ti abko ñotra ni jökrä kräke, aisete tita mun ngätäite nete angwane, ni ti juanka ye kräke nikwe sribidre kä trä ngwenbti, ñobtä ñan angwane ti jirikadi munkän angwane, kä jatadi kä iko kwrere, ye näire ni ñan rabadre sribire jire chi mda, nieba Jesukwe.

⁶ Jesukwe blitaba kore, yehti tö rababa kukwe ye bä mikai, käkwe ni ye mikaba quinta krörö: käli kitaba temen kwe, mritaba dobrobe kwe, bti dobro ye jüanteba ni ye okwäbtä kwe, ⁷ bti nieba kwe ie:

Ñö okwä Siloé, ye te nän ja okwä bätete, nieba kwe ie.

(Siloé ye abko “juani” nieta kukwe hebreore.) Ye erere ni ie kä tuen ñakare ye rikaba, käkwe ja okwä bätäninte, bti nikaninta ja gwiriete angwane, kä namaninta tuenta ie. ⁸ Abtä nitre nünanka känimekänime niara kenta temen amne nitre kä nämane niara tuen ngwian kärere käre, ye namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni noko nämane nebe tākänintbe jite ngwian kärere yera? rababa niere.

⁹ Angwane ni ruäre namanintre niere:

Niara ara se, namanintre niere.

Akwa ni mda mda abko namani niere:

Ñakare, akwa ni mda bäsi niara bä kwrere se, namanintre niere.

Akwa ni ye ara jire kākwe niebare:

Ti ne ara nāmane ngwian kārere jite ye, niebare kwe.

¹⁰Angwane ni mda mda kākwe niebare ie:

¿Ño kōböire kā nena tuen mae mtare? niebare kwetre ie.

¹¹Niara kākwe niebare mda:

Ni kādekata Jesu ye kākwe dobro mriti, bti jününite ti okwābtā kwe amne nini krörö kwe tie: Ñö okwā Siloé, ye kānti nān amne makwe ja okwā bātāte, nini kwe tie. Ye erere ti niki, kākwe ja okwā bātrite angwane, kā nibibe tuen tie, niebare kwe ietre.

¹²Angwane ni bariseo mda mda ye kākwe niebare mda ie:

¿Ni kādekata makwe ye abko tā mdente? niebare kwetre ie.

Niara kākwe niebare mda:

Niara tā mdente gare ñakare tie, niebare kwe ietre.

Nitre bariseokwe ñākābare Jesu rüere

¹³⁻¹⁴Jesukwe dobro mritaba kälibe, bti ni okwā kā drüente ye okwābtā jüanteba kwe angwane, kā rababa tuenta ie, ye abko Jesukwe nuenba kōbö jadükakrā näire. Yebtä abko ni okwā kā drünente Jesukwe mikabata quinta ye jāríkaba mda nitre bariseo ngwārekri. ¹⁵Angwane ño kōböire namaninta quinta niebare kwetre ie. Niara kākwe niebare ietre:

Dobro mriti kwe, jününite ti okwābtā kwe, bti tikwe ja okwā bātrite amne mtare kā nibi tuen tie, niebare kwe ietre.

¹⁶Abtä nitre bariseo ruäre namani niere:

Ni sribi ye nuenkā abko ñan jatani Ngöbökre, ñobtä ñan angwane tā kōbö jadükakrā mike ütiāte ñakare jae, namani niere.

Akwa bariseo ruäre abko namani niere:

¿Ni ngite Ngöbö rüere ñan rabadre sribi kri ñan tuabare nuene ni noko kwrere! namanintre niere.

Yebtä abko namanintre ja kwete kwārikwāri Jesubtä. ¹⁷Bti ni okwā kā ikote ie kā namani tuen, ye ie niebareta mda kwetre:

¿Ni kākwe kā mikani tuenta mae, ni ye abko ni ño nieta makwe? niebare kwetre ie.

Niara kākwe niebare mda:

Niara abko ni Ngöbö kukwei niekā tita niere, niebare kwe ietre.

¹⁸Akwa ni ye abko dārebare amne okwā kā drünente, aisete kā tuen ñakare ie, akwa okwā namaninta quinta, aisete kā namani tuen ie, ye abko nitre israelita ji dokwāte ñan tö namani mikai era, abtä ni okwā kā drünente ye meye btā rün kārābare kwetre.

¹⁹Ni ye meye btā rün nükani angwane, niebare kwetre ietre:

¿Ni ne abko, mun ngobo munkwe bkänā ya? ¿Erere arato, dārebare angwane, kā tuen ñakare ie bkänā, munta niere ya? Ño kōböire kā tuen ie mtare, ye niere nunye, niebare kwetre ietre.

²⁰ Angwane ni ye meye amne rün käkwe niebare mda:

Niara abko nun ngobo nunkwe bkänä. Erere arato, därebare angwane, kä tuen ñakare ie bkänä, ²¹ akwa ño köböire kä tuen ie mtare, ye abko gare ñakare nunye. Erere arato, nirekwe kä mikani tuenta ie, ye gare ñakare nunye, aisete munkwe ngwiantari niaraye. Niara abko nena ünän, aisete dre dre nakaninkä btä, ye niarakwe niedre au jakrä munye, niebare kwetre nitre israelita ji dokwäteye.

²² Ni ie kä tuen ñakare ye meye amne rün, btä nitre israelita ji dokwäte jürä namani, aisete nieba kore kwetre, ñobtä ñan angwane Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, ye nirekwe niedre, ni ye abko kitadrekä sinagoga bäre mento abko nitre israelita ji dokwäte käkwe ükaninte kore, ye abko jürä namani ni ye meyebtä amne rünbtä. ²³ Ne aisete niara meye amne rün käkwe niebare: Niara nena ünän, aisete kukwe nakaninkä ño ño btä, ye munkwe ngwiantari ie amne niarakwe niedi au munye, niebare kwetre.

²⁴ Angwane ni okwä nämane kä ikote käne, ye nitre israelita ji dokwäte käkwe käräbareta bobuta, bti niebare kwetre ie:

Ngöbö okwäbti kukwe era erere niere nunye, ñobtä ñan angwane Jesu ye abko ni ngututu kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere, ye gare kuin nunye, niebare kwetre ie.

²⁵ Ni ye käkwe niebare mda:

Niara abko ni kukwe kämekäme nuenkä ya abko gare ñakare tie, akwa ti okwä nämane kä ikote amne niara köböire kä tuen kuin tie mtare. Ye aibe gare tie, niebare kwe ietre.

²⁶ Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe niebare mda ie:

¿Dre nuenbare kwe mabtä? ¿Ño köböire kä mikani tuen kwe mae? niebare kwetre ie.

²⁷ Abtä niarakwe niebare:

Kukwe gare tie, erere tikwe ninina jökrä munye, akwa munkwe ñan ti kukwei miri era. ¿Se drekäre tikwe kukwe arabe niedreta bobuta munye, ie mun tö nibi ye? ¿Mun tö nibi ja getai arato Jesube ya amarebti mun nibi kukwe ngwentari janknu kore tie ye? niebare kwe ietre.

²⁸ Angwane nitre israelita ji dokwäte rikaba ngren ngren ni yebti, käkwe niebare ie:

Ma abra ja getaka Jesu yebe, akwa nun abko tä nekete Moisékri.

²⁹ Ngöbökwé blitabare Moisébe, ye gare kuin nunye, aisete nunta nekete niarakri. Akwa Jesu ye abko jatani mdenkri abko gare ñakare jire chi nunye, niebare kwetre ni yebe.

³⁰ Abtä ni ye käkwe niebare mda ietre:

¡Rä jire niara jatani mdenkri gare ñakare munye, yebtä ti töi ñan nebe krütare mda! Akwa ti abko okwä mirita quinta kwe amne kä nibi tuen tie, ³¹ aisete ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere käta ja di kärere

Ngöböye sribi kri ñan tuabare nuenkäre abko ie Ngöböta ja di bien ñakare, ye gare kuin nie. Akwa nire nire tä Ngöbö mike ütiäte amne tä Ngöbö Kukwei mike täte aibe die mikata Ngöbökwé sribi kri ñan tuabare nuenkäre, ye abko garera nie arato. ³²Erere arato, ni därebare okwä kä drünente ti kwrere abko ni mdara jire këta kä mike tuen ie, ye abko ni ngämi kukwe nuen jire chi. ³³Ne aise, Jesu ñan jatadre Ngöbökwé, akräke sribi ütiäte kri ñan tuabare ye kwrere ñan rabadre bare jire chi ie Ngöbö diebti, niebare kwe.

³⁴Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe niebare mda ie:

Kukwe kämekäme kri krübäte Ngöbö rüere mabtä, aise ma därebare abti kä nüke mtare ma ngite kri Ngöbö rüere. ¿Ma ye abko tö kite dirire nunye mtare ñan ñan? niebare kwetre ie.

Bti ni ye juantariba künken kwetre.

Nitre israelita ji dokwäte abko ie kukwe metre Ngöböbtä gare ñakare

³⁵Yebti ni ie kä mikani tuenta Jesukwe, ye kitani künken sinagoga bäre mento gaba Jesukwe. Yebti Jesu rababa ngätäi ben angwane, Jesukwe nieba ie:

¿Ni Kä Nebtä Ngobo bti mata tödeke ya? nieba kwe ie.

³⁶Angwane niarakwe nieba mda:

Ti Dänkien, nire abko Ni Kä Nebtä Ngobo makwe niedre tie angwane, tikwe tödekadi bti, nieba kwe Jesuye.

³⁷Jesukwe nieba mda ie:

Ti ara tuata makwe, ti ne mden ben mata blite, nieba kwe ie.

³⁸Ye btäräbe ni ye rababa ngukudokwäbti Jesu ngwärekwé, Jesu mikakäre ütiäte, käkwe nieba:

Tita tödeke mabti ti Dänkien, nieba kwe Jesuye.

³⁹Yebti Jesukwe nieba mda:

Ti jatani kä nebtä kukwe rabadre ükaninte ni jökrä kräke amne, ni ie kukwe metre Ngöbökwé gare ñakare amne ni ie kä tuen ñakare ye kwrere abko ie kä rabadre tuen angwane, kukwe metre Ngöbökwé rabadre gare ie, abkokäre ti jatani. Erere arato, nire nire ie kä tuen kuin tä nütüre, aise kukwe metre Ngöbökwé garera ie tä nütüre, ni ye abko tä ja ngökö au abko ie kä ñan rabadre tuen, abkokäre ti jatani, nieba Jesukwe ie.

⁴⁰Yebtä abko nitre bariseo näma ruäre Jesube yete käkwe nieba ie:

¿Kukwe metre Ngöböbtä gare ñakare nunye arato, aise nun okwä kä drünente amne kä tuen ñakare nunye abko mata niere nunye ya? nieba kwetre mda Jesuye.

⁴¹Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun okwä tädre kä drünente angwane, kä ñan rabadre tuen munye, akräke kukwe käme Ngöbö rüere, ye munkwe nuendre ñakare amne mun

ñan rabadre ngite Ngöböye; akwa kukwe metre Ngöbökwé garera kuin munye, aisete kä tuen kuin munye munta niere au jabtä, aisete mun ngite janknu Ngöbö rüere. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

Obeja ngibiaka era metre gare kuin obejaye

10 ¹⁻³Yebti Jesukwe nieba mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Ni obeja ngibiaka era metre abko käre tä ni mda mikete jukwebtä obeja ngibiare deo jakrä. Ye mden kisete, obeja ngibiaka ye tä nüke angwane, ni jukwe ngibiaka tä jukwe tike ie angwane, obeja ngibiaka ye tä niken obeja kä deke kratirekratire ja täritäri. Niara kukwei gare obejaye, aisete obeja kwe tä niken jiebtä amne tä niken ngwena ki bäre mento mikä känene. Akwa ni obeja ngibiaka ñakare era metre abko tä nakwen kibti ta, ñobtä ñan angwane niara abko gokä, aisete tä kite tiebe kibti ta. Akwa ni obeja ngibiaka era metre bkänä abko tä nüke jukwebtä obeja kwe kärere. ⁴Yebti obeja kwe tä rä niken jökrä ki bäre mento angwane, niara tä niken käne amne obeja tä niken jiebtä, ñobtä ñan angwane niara abko kukwei gare kuin obeja kweye. ⁵Akwa ni gare ñakare obejaye abko ngäniene obeja tä ngitie jirekäbe amne ñan tä niken jiebtä, ñobtä ñan angwane niara abko kukwei gare ñakare obejaye, aisete obeja tä ngitie, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

⁶Jesukwe blitaba kore jabtä, käkwe nitre bariseo bä mikaba ni gokä kwrere, ye abko dre bä mikaba kore kwe ñan rükaba gare nitre bariseoye.

⁷Angwane Jesukwe niebata mda:

Ti bike kukwe era erere niereta mda munye abko krörö: Ti abko jukwe kwrere abko känti obeja jatadre. ⁸Ni jökrä nükanä ti känenkri ja Ni Dianinkä Ngöbökwé niere abko nitre ni ngökaka amne gokä, akwa obeja era metre tikwe abko käkwe kukwei nuani ñakare. ⁹Ti abko jukwe kwrere, aisete nire nire rükadre ti köböire ki teri Ngöbö känti, ye abko rabadi dianintari. Ne aisete, obeja tä niken ki teri, bti tä nikenta ki bäre mento amne mikä kuin tä kwen kwetadre ietre, ye kwrere nire nire rikadre ti köböire Ngöbö känti abko ie jändrän kuin kwandre. ¹⁰Akwa ni gokä tä kite gore, ni kämike amne jändrän jökrä juankäre ngwarbe nikän; akwa ti abko jatani ni mikakäreta nire Ngöböbe amne ni rabadre nüne bäri kuin kärekäre, abkokäre ti jatani.

¹¹Mdakäre abko, ti abko ni obeja ngibiaka kuin kwrere. Ni obeja ngibiaka kuin abko tä biare ngataen obeja kräke, obeja diantarikäre. ¹²Akwa ni ngwian ganainkä jae obeja ngibiabtä abko lobo tä kite tuen ie obeja kukwäre angwane, tä ngitie lobo ngäniene amne tä obeja mikete kaibe, ñobtä ñan angwane niara abko ñakare obeja ngibiaka amne obeja ye ñakare kwe, aisete tä mikete loboye amne lobo tä niken obeja kwete

amne tä obeja juentari kratikrati kwäräkwärä. ¹³Ni ngwian ganainkä obeja ngibiabtä ye abko tä ngitie lobo ngäniene amne tä obeja mikete kaibe, ñobtä ñan angwane niara töita ja kwata ngibiabtä, akwa obeja ngibiadre ye abko ütiäte ñakare kräke, aisete tä ngitie kore.

¹⁴⁻¹⁵Mdakäre abko, ti ni obeja ngibiaka kuin kwrere, ñobtä ñan angwane ti gare kuin ti Rünye amne ti Rün gare kuin tie, ye kwrere obeja tikwetikwe erere gare kuin tie amne ti gare kuin ietre arato. Ti abko obeja ngibiaka kuin kwrere, aisete ti gatadi obeja tikwe kräke. ¹⁶Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare ngätäite obeja mda mda tärä tikwe, akwa tä ñakare ki kwatibe teri obeja tikwe tikwe nitre israelita ngätäite ben gwaire. Akwa ti jatadre obeja ye ngwena arato mikakäre ki teri obeja nitre israelita ben gwaire, amne obeja ye käkwe ti kukwei nuadre amne ti kukwei mikadre täte kwetre angwane, rabadre nüne ki kwatibe teri jökrä amne niaratre ngibiaka rabadi itibe arato abko ti ara. ¹⁷Ti abko bike ja kwata bien müre ketadre, ti rabadita nire bobukäre abkokäre, aisete ti Rün tikwe käta ti tarere. ¹⁸Tikwe ñan ja biandre müre ketadre, ye ngwane ni ñakare jire iti käkwe ti müre ketadre ja töi jenbti. Ti ara jire käta ja bien müre ketadre au, aisete ti müre ketai, akwa ti abko di tärä ja bien müre ketadre amne ti di tärä ja mikakäre nünenta, ye abko ti Rün käkwe nuemna tie, erere tita nuene. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelitaye.

¹⁹Jesukwe blitaba kore, ye kukwei nuaba nitre israelitakwe angwane, niaratre töi rababa bä jene jene jökrä. ²⁰Ne aisete ni kwati rababa niere:

Üai käme tä btä, aibe käta kä kwitekä dokwäbti, aisete tä ñäke kore. ¿Se drekäre munta kukwe mike ütiäte se? nieba kwetre.

²¹Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Nire nire btä üai käme tä ye abko ñan raba blite jire chi ni se kwrere. Mdakäre abko, ni ie kä tuen ñakare abko ie üai käme tä kä mike tuenta ñakare jire chi, rababa niere jae kwärikwäri.

Nitre israelita ji dokwäte käkwe tödekani ñakare Jesubti

²²Kä ye ngwane abko kä tibo, kä nüre angwane, ju blitakrä Ngöböbe Jerusalén abko mikaninta dbe Ngöbö ngwärekrei mekera abko nitre israelita nämane ngwenta töre jae, aisete nämane jökrä bietabtä Jerusalén. ²³Angwane Jesu nämane dikekä ju blitakrä Ngöböbe ye bäre jukä kädianta Jukä Salomónkwe kántita mda angwane, ²⁴nitre israelita ji dokwäte jataba ruäre, käkwe ja ükacröba Jesu bäre, käkwe nieba ie:

Ma abko nire metre abko ñan tä nüke gare nunye, aisete nun moto iko töbikabtä kore, aisete ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara ya abko niere gwängwarbe nunye, nieba kwetre Jesuye.

g 10.22 Bieta ye abko kädianta Hanuca mtare.

²⁵Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti abko nire, ye tikwe niebarera munye, akwa munkwe ñan ti kukwei mikani era amne mun ñan tä tödeke tibti. Ye abko, sribi ñan tuabare tita nuene ti Rün diebti niarata tibe bä mikakäre, ye abko tä ti mike gare metre, ²⁶akwa mun ñan tö tödekai tibti, ñobtä ñan angwane mun abko ñakare obeja tikwe, aisete munta nuene kore. ²⁷Akwa obeja tikwetikwe abko ie ti kukwei gare kuin, käta ti mike täte amne, niaratre gare kuin tie arato, aisete obeja tikwe erere tä niken ti jiebti obejata niken ngibiaka jiebti ye kwrere. ²⁸Amne tikwe obeja tikwetikwe mikadi nüne kärekäre Ngöböbe amne Ngöbökwé ñan juandi ja okwä bäre mento kä ja tare nikakrä ye kánti. Erere arato, ni mda di ñakare jire diankakra ti kisete. ²⁹Ye abko, ti Rün di kri kákwe obeja biani tie, aisete ni mda di ñakare jire obeja ye diankakra ti Rünkän. ³⁰Ye kwrere ti Rün btä ti, nun abko töi ja kwrere amne nunta ketetibe, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwäteye.

³¹Yebtä abko nitre israelita ji dokwäte kákwe jä dianba kisete Jesu kämikakäre jäbti. ³²Abtä niarakwe nieba mda ietre:

Ti Rün diebti tikwe jändrän kuinkuin nuenbare kabre ni mda mda die mikakäre, ¿akwa kukwe kuin nuenbare tikwe, ye mden namani blo mun krake abko dokwäre mun tö nibi ti kämikaj jäbti ye? nieba Jesukwe ietre.

³³Abtä nitre israelita ji dokwäte kákwe nieba mda Jesuye:

Ñan makwe jändrän kuin nuenbare abko dokwäre nun tö ma kämikaj jäbti, akwa mata ñäke ngwarbe Ngöbö rüere amne ma ngwarbe nun kwrere käta ja mike Ngöböre au. Yebtä nun tö ma kämikaj jäbti, nieba kwetre ie.

³⁴Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ye abko, Ngöbö Kukwei yebtä Ngöbökwé kukwe niebare krörö:

Mun abko ngöbötre, tikwe nieba munbtä,

Salmos 82.6

abko Ngöbökwé niebare, tä tikani niara Kukweibtä. ³⁵Ngöbö Kukweita tikani kore, ye abko ni ñan raba rükente jire chi abko garera nie amne, ni jökrä ie Ngöbökwé ja Kukwei biani abko ngöbötre niebare kwe ie, ³⁶aisete ¿se ñobtä abko tita ja Ngöbö Odei niere abko nibi blo munkrä se? Ngöbökwé ti dianinkä ja Odeire, kákwe ti juani nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere ye ngätäite, tita niere aisete ¿se ñobtä abko tita ja Ngöbö Odei niere angwane tita ñäke ngwarbe Ngöbö rüere abko munta niere tie? ³⁷Ti abko Ngöbö Odei tita niere, akwa tikwe ñan sribi ti Rünkwe nuendre angwane, munkwe ñan ti kukwei mikadre era; ³⁸akwa tikwe sribi ti Rünkwe nuendre, ye ngwane nane mun ñan tö ti kukwei aibe mikai era abko tä dbe. Akwa tita sribi ti Rünkwe nuene era metre, aisete yebti munkwe tödeka, ti Rünta ketetibe tibe amne tita ketetibe ben ye rükadre gare metre munye, abkokäre munkwe tödeka sribi ti Rünkwe nuenta tikwe yebti.

³⁹Abtä nitre israelita ji dokwäte tö rababa Jesu kain ngite bobukäre, akwa Jesu gitiaba kän.

⁴⁰Angwane Jesu rikabata Ñö Jordánbtä, Juan Bautista nämane ni ngökö ñöte, ye kánti Jesu rababa nümentbe. ⁴¹Angwane ni kwati rikaba kánti ja tuakäre ben, kä rababa niere:

Sribi kri ñan tuabare abko Juankwe nuenbare ñakare, akwa kukwe nieba kwe Jesubtä abko kukwe era erere nieba kwe ñan ñan abko ni kwati rababa niere.

⁴²Angwane ni kwati nämä yete käkwe tödekaba Jesubti.

Jesu kukwe muko Lázaro krütani

11 ¹⁻²Kä ye ngwane ni iti kädian nämane Lázaro nämä nüne juta Betaniate abko namani bren jume. Juta Betania yete abko Marta amne María nämä nüne ngwai Lázarobe. María ye mden abko käkwe ñö rä bäne kekaba ni Dänkien ngotobti, bti ni Dänkien ngoto rötaba ja dokwä drüenbti kwe. ³Lázaro namani bren jume, aisete ngwai nibu ye mden käkwe ni mda juanba niere krörö Jesuye: Ni Dänkien, ma kukwe muko kuin makwe, mata tarere ye bren abko juanba niere kwetre Jesuye.

⁴Erere bkänä ni ye nikani, rükaba mate Jesu kánti angwane, Jesukwe kukwei nuaba kore, bti nieba kwe:

Bren ye kisete niara ñan krütadre janknukäre akwa, bren ye köböire Ngöbö di kri amne ti Ngöbö Odei di kri rabadi mikani tuadre, nieba Jesukwe.

⁵Jesu abko kwe Marta, María amne Lázaro nämane tare kri, ⁶akwa Lázaro bren nie rükaba ie angwane niara nämä, ye kánti rababa köböbu mda.

⁷Bti nitre ja töitikaka ben ie nieba kwe:

Bränta kä Judeate, nieba kwe.

⁸Abtä nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba mda ie:

Dirikä, nitre israelita ji dokwäte tö rababa ma kämikai jäbti kä Judeate, ye abko käi ngämi niken raire ta. ¿Kä ye kánti abko ma tö nibira rikaita bobuta ya? nunkwe nieba ie.

⁹Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

¿Kä ngwen abko tä neme ñänä okwä krä jätäbti krobu ñan ñan? Ne aisete nita dikekä kä ngwenbti angwane, kä tuen kuin nie, aisete ni ngotota ritete ñakare, ñöbtä ñan angwane kä trä ngwen kä nebtä yebti abko kätä nebe tuen kuin ja käne nie. ¹⁰⁻¹¹Akwa nire erere rikadre dikekä deo, ye ngwane kä ñan rabadre tuen ie, aisete ngoto rabadre ritete. Tita niere kore, ñöbtä ñan angwane ti abko kä trä ngwen kwrere amne tita nete angwane, kä tarä sribikrä. Ni kukwe muko Lázaro nikani kibien, akwa ti bike niken gaenkröta, nieba Jesukwe nunye.

¹²Angwane nun ja töitikaka ben käkwe nieba mda ie:

Kiterate kuinta, aisete tä kibien, nunkwe nieba ie.

¹³Akwa Lázaro abko krütanina abko Jesu näma niere nunye, akwa Lázaro nikani kibien bkänä abko Jesu näma niere, nun rababa nütüre.

¹⁴Abtä kukwe era erere nieba metre kwe nunye krörö:

Lázaro kürera, ¹⁵akwa tita ñakare kánti angwane küre, ye abko käi nibi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane Lázaro küre, ye köböire kukwe mda rakadikä abko rabadi bäri kuin munkrä abko käkwe mun die mikadi tödeke bäri tibti, aisete brän Lázaro tuen, nieba Jesukwe nunye.

¹⁶Angwane ni iti ja töitikaka Jesube kädian nämane Tomás arabe kädian nämane “Munkin” abko käkwe nieba nun ja töitikaka Jesube mda mdaye:

Ni kämikadre gwaire niarabe kä Judeate, abkokäre brän siba ben, nieba kwe.

Jesukwe Lázaro ngwai moto mikani nuäre

¹⁷Ye erere Jesu rikaba, rikaba nebe juta Betaniate mda angwane, Lázaro doboi mikani abko käi nikanina köböbkä jire ta angwane, Jesu rikaba neme. ¹⁸Juta Betania abko näma känime Jerusalén ken, bäsi kilometro krämä näre. ¹⁹Ne aisete nitre israelita ji dokwäte rikaba kwati yete basare Martaye amne Maríaye moto ketabtäkäre kä mikakäreta nuäre btätre, ñobtä ñan angwane ngwai Lázaro krütani kán aisete.

²⁰Angwane Jesu rikaba neme juta ken, ye gaba Martakwe angwane, jataba ngäbti, akwa María abko rababa gwi. ²¹Marta rikaba Jesu kánti angwane, nieba kwe Jesuye:

Ti Dänkien, ma tädre nete akräke ti ngwai ñan krütadre tikän, ²²akwa mtare makwe dre dre kärädre Ngöböye, erere biandi jökrä kwe mae, ye abko gare kuin tie, nieba kwe ie.

²³Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ma ngwai rükadita nire, nieba kwe Martaye.

²⁴Angwane Martakwe nieba mda:

Kä mrä angwane, ni krütani krütani rükadita nire, ye näire Lázaro rükadita nire arato, ye abko gare kuin tie, nieba kwe Jesuye.

²⁵Abtä Jesukwe nieba ie:

Ti abko ni krütanina mikakata nire amne ti abko ni mikaka nüne ketetibe Ngöböbe. Nire nire käkwe tödekadre tibti abko krütadi era metre, akwa rükadita nire amne, ²⁶nire nire tä nüne käkwe tödekadre tibti abko ñan krütadre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. ¿Ne abko era makrä ya Marta? nieba Jesukwe ie.

²⁷Angwane niarakwe nieba mda ie:

Jän, ti Dänkien. Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé amne ma Ngöbö Odei abko rükadre kä nebtä, ye abko tita mike era jae, aisete tita tödeke mabti, nieba kwe Jesuye.

²⁸Martakwe blitaba kore Jesube, yebti Marta rikaba etba María kärere, käkwe nieba tiebe krörö ie:

Dirikä tä nete, käkwe ma käreäniri, nieba kwe ie.

²⁹Martakwe nieba kore Maríaye, ye btäräbe María rükaba dikekä krö, jataba niken ja tuakäre Jesube. ³⁰Akwa Jesu ngämi neme jutate, aisete Marta rükaba ngäbti, ye kánti nämä juta bäre. ³¹Angwane nitre israelita nämä gwi Marta amne María kánti kä mikakäreta nuäre btäre abko okwäbti María rükaba dikekä krö, bti rikaba jötrö, angwane nitre israelita ye rikaba jökrä jiebtí, ñobtä ñan angwane María rikaba müen dobobti rababa nütüre, aisete rikaba kore María jiebtí. ³²Akwa Jesu nämä, ye kánti María jataba nüke angwane, María rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngotobtä Jesu mikakäre ütiäte, käkwe nieba ie:

Ti Dänkien, ma tädre nete akräke ti ngwai ñan krütadre tikän, nieba kwe Jesuye.

³³Angwane María btä nitre israelita rükaba Maríabe, ye rababa müen jökrä Jesu okwäbti. Abtä Jesu rababa ulire amne moto rababa дәre krübäte, ³⁴käkwe nieba mda ietre:

¿Munkwe Lázaro doboi mikani mdente? nieba kwe.

Angwane niaratre käkwe nieba:

Jakwe tuen nete ti Dänkien, nieba kwetre mda.

³⁵Angwane Jesukwe müaba arato. ³⁶Abtä nitre israelita käkwe nieba: Lázaro nämäne tare kri kwe tuen, rababa niere.

³⁷Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Ni ie kä tuen ñakare niara se käkwe kä mikani tuenta ie. ¿Se abko Lázaro ñan krütare, abkokäre jändrän mdara jire nuendre kwe kräke abko ñan rabadre bare ie ya? rababa niere Jesu rüere.

Jesukwe Lázaro mikaninta nire

³⁸Angwane Jesu moto rababata дәre, käkwe krötäba Lázaro doboi kukwäre angwane, kä mkä te Lázaro doboi mikani, yebti jä oto kwata kri nämä mikani. ³⁹Angwane Jesukwe nieba:

Jä oto ye denkä mento dobobti yete, nieba kwe.

Abtä Lázaro ngwai Marta käkwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, kä nena köböbkä jire niara krütani amne doboi mikani, aisete rä nena kure, nieba kwe ie.

⁴⁰Abtä Jesukwe nieba mda ie:

¿Makwe tödekadre tibti angwane, Ngöbö di kri bä nuäre ye makwe tuadi, tikwe ñan nini mae ya? nieba Jesukwe ie.

⁴¹Angwane jä oto ye diankaba mento. Ye btäräbe Jesukwe nigräba kä käinbti, käkwe nieba:

Ti Rün tikwe, tikwe blitaniri mabe amne mata biare ti die mike, yebtä ti tö kuin niei mae. ⁴²Käre tita blite mabe ja di kärere mae angwane,

mata nuene ye gare kuin tie, akwa makwe ti juani ye abko nitre tä nete noko, kräke rabadre era, abkokäre tita blite kore mabe, nieba Jesukwe Rünye.

⁴³Jesukwe blitaba ünän jökrä kore, ye btäräbe ngrateba kri kwe, käkwe nieba:

¡Lázaro, jakweta künken kä mkä ye bäre mento! nieba kwe.

⁴⁴Ye btäräbe Lázaro nämä nguse, ye kise amne ngoto nämä mrianinte jökrä dante abko erere jataba kä mkä yete mentokwäre angwane, ngwäre abko nämä mrianinte jökrä jatabata kä mkäte mento. Angwane nitre nämä yete, ye ie Jesukwe nieba:

Tikete, bti tuemetre dikekä, nieba kwe.

Erere nuenba kwetre.

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe

(Mateo 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵Jesukwe Lázaro mikabata nire, ye abko nitre israelita nämä Marta amne María mukore ye käkwe tuaba angwane, niaratre kwati käkwe tödekaba Jesubti. ⁴⁶Akwa ni mda mda käkwe tödekani ñakare Jesubti abko rikaba nitre bariseo kanti angwane, Jesukwe Lázaro mikabata nire ño, ye abko niebare jökrä kwetre nitre bariseoye. ⁴⁷Abtä nitre bariseo amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe nitre sribikä Sanedrinbtä käräbare gätäkäre, bti niebare jae kwärikwäri kwetre:

Ni kädekata Jesu käta sribi kri ñan tuabare nuene kabre ni ngätäite. ¿Sebtä abko nikwe dre nuendre? ⁴⁸Nikwe tuadremetre sribi nuene janknu kore angwane, ni jökrä rabadre tödeke bti. Yebtä abko nitre romanobo tä nun dänkiene jatadi, käkwe ju blitakrä Ngöböbe nikwe se juandi ngwarbe jökrä amne, juta israelita nikwe noko juandi ngwarbe jökrä kwetre arato, niebare kwetre.

⁴⁹Abtä ni iti kädian nämäne Caifás abko nämäne sribire nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene kä ye näire abko käkwe niebare ietre:

¡Mun töi ñakare! ⁵⁰Ni gadrekä jökrä juta israelita nete, ye abko rabadre bäri tare, akwa ni itibe krütadre ni jökrä täte amne ni jökrä kräke, ye abko rabadre bäri kuin munkrä abko btä munta töbike ñakare, niebare Caifákwe.

⁵¹Caifás abko käkwe ñäkäbare kore, ye abko ñan niebare ja töi jenbti kwe, akwa kä ye ngwane niara nämäne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene, aise Jesu krütadre nitre israelita täte abko niebare Ngöbö Üai köböire kwe. ⁵²Ye abko ñan Jesu krütadre nitre israelita aibe täte amne kräke, akwa Ngöbö ngäbriänkätre nämäne kä ketareketare te kwäräkwarä abko rabadreta ükaninkrö jökrä ketetibe nitre Ngöbö

ngäbriänkätre juta israelita ben gwaire, abkokäre Jesu krütadre, aisete Caifákwe niebare kore. ⁵³Ne aisete köbö ye näire mentokwäre nitre sribikä Sanedrinbtä kákwe ja tõi mikani gwaire jökrä Jesu müre ketakäre.

⁵⁴Abtä Jesu ñan rabadre dikekä ja ngwärekri jökrä nitre israelita ji dokwäte ngätäite angwane, juta kä Efraín nämä känime kä kaipe ken, ye kánti Jesu rikaba amne rababa nünentbe yete nitre ja töitikaka benbe.

⁵⁵Kä ye ngwane abko, bieta Pascua nitre israelitakwe abko köböi jatabara nüketa ja ken, aisete nitre israelita kwati nünanka Jerusalén bäre rikaba neme Jerusalén ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärekri bieta Pascua känenkri, rabadre neme ju blitakrä Ngöböbe kánti Pascua mikakäre ütiäte jae, abkokäre rikaba. ⁵⁶Angwane nitre ye rababa näin jökrä Jesu känentari, kä rababa niere krörö jae kwärikwäri ju blitakrä Ngöböbe ye kánti:

¿Munta töbike ño? ¿Jesu rükai bietabtä nete ruen ya? rababa niere jae kwärikwäri.

⁵⁷Angwane nitre bariseo amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kákwe nieba krörö ni jökräye:

Jesu tä mdente raba gare munye angwane, munkwe mika gare jötrö nunye amne nunkwe kadi ngite, nieba kwetre.

Meri iti kákwe ñö rá bäne kekani Jesubti

(Mateo 26.6-13; Marcos 14.3-9)

12 ¹Yebti köbö ti Pascua känenkri, Jesu rikaba Lázaro kánti juta Betaniate mda. Lázaro ne mden abko krütani, akwa Jesukwe mikaninta nire abko kánti Jesu rikaba. ²Jesu rababa yete angwane, mrö sribeba kwetadre Jesu mikakäre ütiäte angwane, Marta nämä mrö dräire amne Lázaro abko nämä tákänintbe siba mesabtä mröre Jesube. ³Angwane María jataba kri ngwäri rá bäne kä nardo ngwena bäsi botea ötare jire. Nardo ye abko ütiäte kri amne ñan nämane mritani jire ñöbe abko María jataba ngwena, bti Jesu mikakäre ütiäte Mariákwe nardo ye kekaba Jesu ngotobti, bti Jesu ngoto rötabata ja dokwä drüenbti kwe. Angwane kä rá rababa bäne jökrä gwita temen nardo ye kisete.

⁴Angwane ni iti ja töitikaka Jesube kä Judas Iscariote kákwe Jesu kitadre ngise ye kákwe nieba:

⁵¡Jo! ¡Ngwian ganaindre bäsi kä kwati jire btä kri ngwäri rá bäne se rürümoindre abko bti ni bobre bobre die mikadre bä amarebti ñan rürümoiniri se! nieba kwe.

⁶Judas kákwe ñäkäba kore, akwa ñan ni bobre bobre ruentari tare ie, aisete ñäkäba kore kwe. Akwa niara abko gore, aisete ñäkäba kore kwe. Niara abko ngwian ngibiaka nunkrä, akwa nämä ngwian ye goire ruäre nunkän, aisete ñäkäba kore kwe. ⁷Abtä Jesukwe nieba mda Judaye:

Niarakwe ti mikadre biare doboi mikadre, abkokäre nämáne kri ngwäri ye üke tikrä, aiseite tuemetre kaibe. Makwe ñan nika. ⁸Mdakäre abko, nitre bobre bobre abko tädi käre mun ngätäite nete, aiseite mun tö raba die mikai ñongwane, erere munkwe die mika, akwa ti abko ñan tädi käre käre munbe nete. Abko kore se, nieba Jesukwe.

⁹Yehti Jesu nämá juta Betaniate abko gaba nitre israelitakwe angwane, ni kwati jataba Jesu kánti. Niaratre ye abko ñan jataba Jesu aibe tuakäre, akwa Lázaro krütani, mikaninta nire Jesukwe ye abko jataba tuakäre arato. ¹⁰Abtä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kákwe kukwe ükateba Lázaro kámikakäre arato, ¹¹ñobtä ñan angwane Lázaro krütani akwa Jesukwe mikabata nire, aiseite Lázaro köböire ni israelita kwati kákwe tödekaba Jesubti amne ñan rababa nekete mda nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre yekri. Abtä kukwe ükateba kore kwetre Lázaro rüere.

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹²Ye näire, ni rababara kwati krübäte juta Jerusalénte bieta Pascua mikakäre ütiäte amne, jändrinane Jesu jatabara ji ngrabare Jerusalén kukwäre abko nitre kwati ye kákwe gaba. ¹³Angwane datile krikä tikakaba kwetre, ben jataba Jesu kakäre ngäbti jrei kwrere, kä rababa ngrente krikri be krörö ie:

¡Hosana! ¡Ma abko Jrei nitre israelitakwe!

Ni Dänkien Ngöbö kákwe ma juani.

Ma kite ni Dänkien Ngöbö kábtí, aiseite nunta ma káikitekä,

Salmos 118.25

abko nitre israelita rababa niere Jesu ngäbti.

¹⁴Angwane Jesu nämá nän buro ngäbälíbtí, rikaba neme Jerusalén mda Ngöbö Kukweita niere ye kwrere:

¹⁵Mun nünanka juta Siónte^h nete, mun ñan rekwetaka, ñobtä ñan angwane Jrei munkwe kite buro ngäbälíbtí, ye mike ñäräre munkwe,

Zacarías 9.9

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere Jesukwe nuenbare.

¹⁶Akwa ye näire nun ja töitíkaka Jesube abko ie kukwe ye ñan rükaba gare, akwa Ngöbökwé Jesu mikaba ütiäte, rikaba ngwenante kä káinbtí angwane, batibe kukwe rakakaba ye abko nämá tikani jökrä Ngöbö Kukweibtä abko erere nakaninkä btä abko rükabata töre nunye.

¹⁷Jesu jataba burobtí, ye ngwane abko Lázaro krütani nämáne doboi mikani nguse abko Jesukwe káräbata künken amne Jesukwe mikaninta

h 12.15 Sión. Juta Jerusalén ara abko kädianta Sión arato.

nire, ye abko nitre tuakatuaka rababa niere ni mda mdaye. ¹⁸Ne aisete ni kwati jataba Jesu ngäbti, ñobtä ñan angwane Jesukwe sribi kri ñan tuabare nuenba, Ngöbö nämane ben bä mikakrä abko gaba kwetre, aisete rababa kite jökrä Jesu ngäbti. ¹⁹Akwa nitre bariseo abko rababa niere jae kwärikwäri:

¡Ni jökrä nibi niken niara jiebtí, ne aisete kitera ni ganaine kwäräbe, tuen sete se! ¿Sebti nikwe dre nuendi mda? rababa niere.

Jesu müre ketadi rüekwe, niebare kwe

²⁰Angwane nitre rababa kwati Jerusalén Ngöbö mikakäre ütiäte jae bietabtä, ye ngätäite nitre griegore nämä ruäre abko ²¹jataba nuke Felipe kánti. Felipe ye abko nünanka juta Betsaidate kä Galileate. Nitre ye jataba Felipe kánti, kákwe nieba ie:

Ja mräkä, nun tö nibi ja tuai Jesube, nieba kwetre ie.

²²Angwane Felipe rikaba kákwe nieba mda Andréye, bti niaratre nibu rikaba kákwe kukwe ye nieba jökrä Jesuye. ²³Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kä kitani Ngöbökwé ti Ni Kä Nebtä Ngobo mikakäre ütiäte abko käi nura. ²⁴Ye abko ti bike kukwe era erere niere munye. Trigo nurai nökata dobote, ye abko nita krüte bä mikata trigo nuraibtä. Ye abko trigo nurai ñan gütdre kore angwane, trigo nurai ye aibe rabadre kärekwé, akwa trigo nurai ye nökadre, bti gütdre amne mu rabadre niren angwane, ngwä rabadre kabre. Ti abko trigo nurai ye kwrere. Ti ñan krütadre angwane, ti aibe rabai nüne kärekwé Ngöböbe, akwa ti krütadre angwane, ni kwati jatadi nüne kärekwé Ngöböbe. ²⁵Mdakäre abko, nire nire israelita ya, ñakare ya ie ja kwata ruentari tare, abtä ñan tö ja tare nikai ti kräke, ni ye abko kákwe ñan nünandi kärekwé Ngöböbe; akwa nire nire ie ja kwata ñan rabadre ruentari tare ja tare nikakrä kä nebtä tikrä, ni ye abko kákwe nünandi kärekwé Ngöböbe. ²⁶Ne aisete nire nire tö sribire tikrä abko jata ti jiebtí amne ti tädi mdente erere, ye kánti sribikä tikwe tädi tibe. Erere arato, nire nire kákwe sribidre tikrä, ni ye abko Ngöbö ti Rün tikwe kákwe mikadi ütiäte. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

²⁷Ye bti Jesu krütadre abko btä nämä töbike kri, kákwe nieba:

¡Aingwaree, ti nibi nekwetekä krübäte dikaro ja jiebtí bäre! ¿Nebtä tikwe dre niedre se? ¿Tikwe niedre, Tata tikwe, kukwe kite tare krübäte ti rüere, ngäniene ti nibi nekwetekä, aisete den tibti ta, tikwe niedre ya? Ñakare, raba ruen tie, ñobtä ñan angwane ti jatani kukwe ne mikakäre täte aisete. ²⁸Ti Rün tikwe, ja bä mike ütiäte ni jökrä okwäte, ie ti tö. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Ye btäräbe ni kukwei rababa kä käinbti, kákwe nieba krörö:

Tikwe ja mikanina ütiäte, akwa tikwe ja mikadita ütiäte bobuta abko nieba kä käinbti sete.

²⁹ Angwane, nitre nāma yete, ie ni kukwei kā kǎinbti jaraba angwane, rababa niere:

Unsuni ngö kǎinta ye, rababa niere.

Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Angele kā kǎinbti kākwe ñāri Jesuye ye, rababa niere.

³⁰ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ni kukwei jaraniri kā kǎinbti munye, ye abko mun die mikakrä tödeke tibti, akwa ñakare tikrä. ³¹ Ye abko, gwängwarbe kukwe rabadre ükaninte Ngöbökwe ni jökrä kā nebtä kräke abko kǎi kitera nüke. Erere arato, diablu tä ni jökrä dänkiene kā nebtä abko juantari mento abko kǎi kitera nüke arato. ³² Akwa ti ne ara rabadre kaninkä krusobtä kǎin angwane, ti ne ara jire kākwe ni jökrä kārādi jae, nieba Jesukwe.

³³ Jesu abko krütadi ño, ye mden tö rababa niei, kākwe blitaba kore.

³⁴ Abtä nitre nāma kwati yete, ye kākwe nieba Jesuye:

Ni Dianinkä Ngöbökwe abko kākwe nünandi kärekäre, ye abko Ngöbö Kukwei tä niere amne Ni Dianinkä Ngöbökwe amne ni Kä Nebtä Ngobo abko ni itibe, akwa Ni Dianinkä Ngöbökwe ñan krütadre, aisete, ¿ye ñobtä abko Ni Kä Nebtä Ngobo kadikä krusobtä kǎin, mata niere ye? ¿Nire abko Ni Kä Nebtä Ngobo amarebti btä mata ñäke kore ye? nieba kwetre Jesuye.

³⁵ Abtä nitre nāma kwati yete, ie Jesukwe nieba mda:

Ti abko ñotra kwrere amne jändrän jökrä Ngöbö rüere amne ti rüere, ye abko kǎi iko kwrere. Ti abko ñotra tä mun ngätäite nete, akwa ñotra ye abko rabadi bä jötrö mda mun ngätäite nete, aisete ñotra tä munbe nete angwane, munkwe dikaka ñotra trä yete, kǎi iko kākwe ñan mun ganaindre abkokäre, ñobtä ñan angwane nire nire tä dikekä kǎi ikote ye abko tä niken mden kukwäre ñan tä neme gare ie. ³⁶ Ti abko ñotra tä mun ngätäite nete. Mun rabare nüne ti kwrere, abkokäre tita nete mun ngätäite angwane munkwe tödeka tibti. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Jesukwe blitaba ünän jökrä kore, yehti Jesu rikabata, kākwe ja rükantebata bobuta nitre israelita ji dokwäteye.

Ni kwati kākwe tödekani ñakare Jesubti

³⁷ Jesukwe sribi kri ñan tuabare nuenba kabre nitre israelita okwäbti Ngöbö nāmane niarabe mikakäre gare ietre, akwa ñan tö namani tödekai jire chi Jesubti, ³⁸ ye abko ni Ngöbö kukwei niekä kädian nāmane Isaías kākwe tikani krörö abko erere namani bare niaratrettä:

Ti Dänkien, ¿kukwe dirita nunkwe, ye nirekwe mikadi era?

¿Amne ma di kri ye abko makwe mikani tuadre nireye?

Isaías 53.1

abko tikani kore Isafakwe nitre israelitabtä.

³⁹ Ye mden kisete, nitre israelita kwati ñan namani tödeke Jesubti. Mdakäre abko, Isaías arabe kākwe kukwe mda tikani krörö btätre arato abko nere:

40 Ngöbökwe kä trä ötaninte niaratre okwäte, niarata dre nuene niaratre okwäbti ñan jatadre metre ietre abkokäre. Erere arato, Ngöbökwe niaratre töi ganinte, kukwe ño ño ñan rabadre nüke gare ietre abkokäre. Ye kwrere ñan jatadreta ti kukwäre angwane, tikwe ñan mikadreta quinta diantarikäre,

Isaías 6.10

abko Isaíaswe tikani taräbtä nitre israelitabtä. 41 Isaías abko käkwe Jesu di kri bä nuäre tuani, aisete nämane blite btä, käkwe niebare kore nitre israelitaye kira.

42 Nitre israelita kwati käkwe tödekaba ñakare Jesubti, akwa nitre israelita kwati mda abko käkwe tödekaba bti. Erere arato, ni ruäre ji dokwäte abko käkwe tödekaba Jesubti siba, akwa ñan tö rababa niei ja ngwärekri jökrä, ñobtä ñan angwane nane nitre bariseo käkwe gadre amne kitadrekä sinagoga bäre mento abko jürä rababa btätre, aisete nämane tödeke Jesubti abko ñan rababa niere, 43 ñobtä ñan angwane nitre kä nebtä käkwe mikadre ütiäte jae abko ie tö rababa bäri amne, Ngöbökwe mikadre ütiäte jae, ye abko rababa ütiäte ñakare kräke.

Jesukwe diribare ünän ja ngwärekri jökrä

44 Yebti Jesukwe ngrateba kri, käkwe nieba:

Nire nire käkwe tödekadre tibti, ye abko ñan tödekadre ti ne aibehti kwe, akwa ti Rün tikwe käkwe ti juani, yebti tödekadre kwe arato.

45 Erere arato, nire nire käta ti tuen, ye tä ti Rün ti juanka tuen arato, ñobtä ñan angwane niarata dre dre nuemna tie aibe tita nuene. 46 Nire nire tä nüne kä ikote amne Ngöbö gare ñakare ie, käkwe tödekadre tibti abko ñan nünandi mda kä ikote kwe, ñobtä ñan angwane rükadre ño Ngöbö kánti rükadre gare ie, abkokäre ti jatani ñotrare mun ngätäite kä nebtä. 47 Akwa nire nire käta ti kukwei nuen, akwa ñan tä mike täte amne ñan tä mike era jae, ye kräke tikwe ñan kukwe ükadrete au, ñobtä ñan angwane ñan ti jatani kukwe ükete ni rüere juantarikäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa ti jatani ni diantarikäre niaratre ngite ngäniene.

48 Akwa nire nire tä bätä ngwen tibtä amne kukwe dirita tikwe ñan tä mike ütiäte jae, ye abko ñan tikwe kukwe ükadite kräke amne ñan tikwe kitadi ngite Ngöböye. Akwa munkwe ñan ti kukwei mikadre era, ye ngwane ti Rün käkwe kukwe ükadite munkrä kä mrä angwane, 49 ñobtä ñan angwane tita blite, ye abko ñan tita niere ja töi jenbti, akwa ti Rün tikwe käkwe ti juani ye abko tä dre niemna tie abko erere tita dirire munye. 50 Ti Rün kukwei, ye abko nire nire käkwe mikadre era jae abko rabadi nüne kärekäre ti Rün Ngöböbe abko gare kuin tie, aisete tita kukwe niere ye abko ti Rün tikwe tä niemna tie, erere tita niere. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Jesukwe nitre ja tötikaka ben ngoto bätäninte

13 ¹Yebti bieta Pascua jatabara nüke angwane, Jesukwe kä mikarekä kä nebtä amne, rikareta kä käinbti niara Rün kánti, ye abko kä nükanina abko nämanena gare Jesuye angwane, nitre jen Jesukwe nämane kä nebtä abko Jesu nämä tarere, ye abko tareba täte jökrä kwe. ²Nun jataba mröre dere, akwa nun ngämi mröre, känenkri Simón ngobo Judas Iscariote abko diablukwe tõi mikabara Jesu rüere, Jesu kitakäre ngite. ³Akwa Jesu abko, ie Rünkwe jändrän jökrä mikanina gare nämanena gare ie amne, niara jatani Ngöbökre amne rikadita Rün kánti, ye abko nämanena gare ie arato. ⁴Ne aisete, batibe rababara tákänintbe mröre mesabtä, akwa rükaba dikekäta krö, käkwe dän tikateba jabtä, bti dän kukwän chi mäkäteba kwe ja mrökarabtä, ⁵bti nõ kekaba unkwente kwe, bti rikaba nun ja tötikaka ben ye ngoto bätete, ni klaboré käkwe nuendre ye kwrere amne, dän kukwän nämane niara mrökarabtä, yebti rikaba nun ngoto bä rötöta se kwrere. ⁶Jesu rikaba nebe Simón Pedro kánti ngoto bätätekäre angwane, Pedrokwe nieba ie: Ti Dänkien, ¿ni klaboré käta ni ngoto bätete, kwrere jire ma bike ti ngoto bätete tie ya? nieba kwe ie.

⁷Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Tita dre nuene ñan nebe nüke gare mae mtare, akwa abti rükadi gare mae, nieba kwe Simón Pedroye.

⁸Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

¡Tikwe ñan ma tuametre ja ngoto bätete jire chi! nieba kwe ie.

Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Tikwe ñan ma ngoto bätärete ne ngwane, ma ñan rabadre jen tikwe, nieba kwe ie.

⁹Angwane Simón Pedro käkwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, kore ne ngwane, ñan makwe ti ngoto aibe bätäte, akwa makwe ti kise amne ti dokwä bätäte arato, ie ti tö nibi, nieba kwe ie.

¹⁰Akwa Jesukwe nieba mda ie:

Nita jüben krire, bti nita niken känime, ye ngwane ni ngoto aibe tä nebe dobrore, aisete ni ngoto aibe bätärete, ñöbtä ñan angwane ni ngrabare abko tärä nebe merebe jökrä amne mun abko nena merebe, akwa era metre mun jökrä ñakare merebe, nieba Jesukwe.

¹¹Jesukwe nieba kore, ñöbtä ñan angwane nirekwe kitadi ngise ye abko nämä gare kuin ie, aisete nieba kore kwe Judas Iscariotebtä.

¹²Jesukwe nun ja tötikaka ben ngoto bätäteba ünän jökrä, bti Jesukwe dän kitabata jabtä, bti rababata tákänintbe mesabtä, käkwe nieba:

¿Ñöbtä tikwe mun ngoto bätärite ye nü gare munye ya? nieba Jesukwe nunye.

¹³Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

Ti abko Dirikä amne ti mun Dänkien munta niere tie, ye abko kukwe era erere munta niere, ñobtä ñan angwane ti abko Dirikä amne ti mun Dänkien bkänä. ¹⁴Ti Dirikä amne ti mun Dänkien käkwe mun ngoto bätrite jökrä ni klabore kwrere ne ngwane, ye kwrere munkwe ja mika bobre ni klabore kwrere, käkwe ja ngoto bätädrete jae kwärikwäri, tikwe nuni ye kwrere. ¹⁵Tikwe ja miri bobre ni klabore kwrere mun jökrä kräke, ye kwrere munkwe nuendre jakrä kwärikwäri, abkokäre tikwe kukwe bä miri kore mun okwäbti. ¹⁶Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ni klabore ye ñakare bäri ütiäte niara bkänkä kräke. Erere arato, ni ni mda kukwei ngwianka ye abko ñakare bäri ütiäte ni niara juanka ye kräke. ¹⁷Ne aisete tikwe kukwe nuni mun kräke, ye nü gare munye angwane, munkwe nuendre kwrere jakrä kwärikwäri arato ne ngwane, kä rabadi nuäre munbtä amne Ngöbökwe ja di biandi munye.

¹⁸Akwa tita kukwe niere, ye abko ñakare mun jökrä kräke, ñobtä ñan angwane tikwe mun mden mden dianinkä jen jakrä ye abko gare kuin tie, akwa Ngöbö Kukwei tä tikani ye abko rabadre bare, abkokäre ni iti käkwe kukwe nuendi krörö btä kukweta tikani:

Ni iti tä mröre siä kwatibe te tibe abko nikwitani ti rüere,

Salmos 41.9

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye erere rakadikä.

¹⁹Kukwe ye abko ngämi nakenkä, känenkri tita niere munye, kukwe ye kwrere rabara nakenkä mun okwäbti angwane, TITA abko munkwe mikadre era, abkokäre tita niere munye. ²⁰Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere mda munye abko krörö:

Tita ni juen, ye nire nire käkwe kadre ngäbti, ni ye abko käta ti ne ara jire kaen ngäbti amne, nire nire käta ti kaen ngäbti, ni ye abko käta Ngöbö ti juanka ara jire kaen ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Judas Iscariote käkwe Jesu kitadi ngise, niebare Jesukwe

(Mateo 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

²¹Jesukwe blitaba kore, ye btäräbe Jesu ñan moto rababa neme nuäre, rababa ruen ie angwane, Judakwe niara kitadi ngise abko nieba metre krörö kwe:

Mun iti tä nete käkwe ti kitadi ngise ti rüeye ti müre ketakäre, ye abko ti bike niere metre munye, nieba Jesukwe.

²²Abtä nun ja töitikaka ben rababa ja mike ñäräre kwärikwäri, akwa Jesu nämä ñäke nirebtä, ye ñan rababa nüke gare nunye. ²³Abtä ni iti ja töitikaka ben abko Jesu nämä tarere kri abko nämä tākänintbe känime mesabtä mröre Jesu ken angwane, ²⁴nirebtä nämä blite ni ye käkwe ngwiandretari Jesuye abko Simón Pedro käkwe nieba kisebti ie.

²⁵Ye erere bkänä, ni ye käkwe gitakaba Jesu kukwäre, käkwe nieba ie: Ti Dänkien, ¿nirekwe ma kitadi ngise? nieba kwe ie.

²⁶Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike ban oto mike tibo mrö ñöite abko tikwe biandi nireye amne ni ye ara, nieba kwe.

Ye btäräbe Jesukwe ban oto mikaba tibo, bti Simón ngobo Judas Iscariote, ie bianba kwe. ²⁷Judas käkwe ban oto kaba ngäbti Jesuye, ye btäräbe Satana rükaba btä angwane, Jesukwe nieba ie:

Makwe dre nuendi, ye nuene jötrö, nieba kwe ie.

²⁸Jesukwe ñäkäba kore Judaye, akwa ñobtä ñäkäba kore kwe ie, nun mda mda ja töitikaka ben näma mröre mesabtä, ie ñan rükaba gare.

²⁹Akwa Judas abko näma ngwian nunkwe ngibiare, aiseté Jesukwe juani jändrän kökö bietakrä ya o ngwian biamna kwe ie ni bobre bobreye abko nun ruäre rababa nütüre. ³⁰Akwa Jesukwe ban bianba Judaye angwane, Judakwe kaba ngäbti, ye btäräbe Judas rikaba Jesu kite ngise rüeye. Ye gwane kä rababara iko jökrä.

³¹Judas rikaba mentokwäre, yebti Jesukwe nieba:

Mtare ti, Ni Kä Nebtä Ngobo, mun tarekä kri abko di kri bä nuäre rabadi mikani tuare amne Ngöbö mun tarekä di kri bä nuäre rabadi mikani tuare Ni Kä Nebtä Ngobo köböire. ³²Ye abko, ti Ngöbö Odei käkwe Ngöbö di kri bä nuäre mikadi tuare, ye kwrere arato Ngöbö käkwe ti Ngöbö Odei di kri bä nuäre mikadi tuare arato, ye abko Ngöbö kwe nuendi jötrö.

³³Mdakäre abko, mun ngäbäkre kiakia tare kri tikwe, mun ye ben tikwe ñan nünandre raire mda. Ti näin angwane, mun rabadi ti känentari kisere, akwa tikwe kukwe nieba nitre israelita ji dokwäteye, erere ti bike niere munye: Ti näin mdente, ye kánti mun ñan raba niken gwaire tibe.

³⁴Akwa ti bike kukwe bien nuendre btin munye, ne erere munkwe nuen abko krörö: Mun ja töitikaka tibe käkwe ja tare kwärikwäri. Tita mun tarere ño, ye kwrere munkwe ja tare kwärikwäri. ³⁵Munkwe ja taredre kwärikwäri tita niere munye, ne kwrere munkwe ja taredre ne gwane, mun abko ja töitikaka tibe ye rabadi gare ni jökräye, nieba Jesukwe nunye.

Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(*Mateo 26.30-35; Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34*)

³⁶Angwane Simón Pedro käkwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, ¿ma näin mdente? nieba kwe ie.

Jesu käkwe nieba mda ie:

Ti näin mdente, ye kánti ma ñan raba niken jire chi tibe mtare, akwa abti ma näinta ti jiebti arato, nieba kwe ie.

³⁷Abtä Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ɰtita juto biare krütakäre makrä! ¿Se ñobtä abko ti ñan rabadre mabe gwaire mtare, mata niere se? nieba kwe ie.

³⁸Ye ngwane Jesukwe nieba mda ie:

¿Mata biare krüte tikrä bkänä ya? Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Antlan ngämi ngwäne, ye känenkri ti gare ñakare mae, makwe niedi bämä jire, nieba kwe Pedroye.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben moto mikani jäme

14 ¹Yebti Jesukwe nieba mda:

Kukwe yebtä mun ñan rekwetaka ja jiebti, akwa munkwe tödeka Ngöböbti amne munkwe tödeka tibti arato, ²ñobtä ñan angwane ti Rün tikwe, kánti kä tärä kabre nünankrä. Kä ñakare kore, ne ngwane tikwe niedre munye, akwa kä tärä amne ti bike niken kä ükete biare munkrä. ³Ye erere ti näinta kä ükete munkrä, yebti ti jatadita mun tuenta, kä näin mun ngwena jabe angwane, ti tädi ti Rün kánti, ye kánti mun tädi ketetibe tibe, abkokäre ti näin mun ngwena. ⁴Mdakäre abko, ti näin mdente, ye kánti ji garera kuin munye, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

⁵Abtä Tomákwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, ma näin mdente gare ñakare nunye, ¿se abko ji rabadre gare ño nunye amarebti mata niere kore ye? nieba kwe ie.

⁶Angwane Jesukwe nieba mda:

Ti abko ji ngöräbe, köböire ni jökrä raba nüke ti Rün kánti amne, ti aibe abko kukwe era erere mikaka gare Ngöböbtä amne ti aibe abko ni mikaka nire kärekäre, aisete ti ne aibe köböire ni rabadre ti Rün kánti. ⁷Ti abko nire metre gare munye ne ngwane, ti Rün garera munye arato. Mun jatani ja töitike tibe abti kä nüke mtare munta ti Rün tuen tibtä amne ti Rün nena gare munye mtare, nieba kwe nunye.

⁸Angwane Felipe abko kákwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, ma Rün mike tuadre nunye aibe kwe nun rabadi dbe, nieba kwe Jesuye.

⁹Abtä Jesukwe nieba mda Felipeye:

Felipe, ¿tikwe nünabarera raire munbe nete, akwa ti abko ni ño, ye ngämi nüke gare mae ya? Nire nire käta ti tuen, ye abko tä ti Rün tuen arato.

¿Ye ñobtä abko tikwe ti Rün mikadre tuadre munye, mata niere tie ye?

¹⁰¿Ti tä ketetibe ti Rünbe amne ti Rün tä ketetibe tibe, ye abko ñakare era makrä ñan ñan? Akwa tita kukwe niere munye, ye abko ñan tita niere ja töi jenbti, akwa ti Rün tä nüne ketetibe tibe käta sribi jakwe nuene ti köböire.

¹¹Ye abko, tita ketetibe ti Rünbe amne ti Rünta ketetibe tibe, ye mika era munkwe; akwa ne ñan raba neme era munkrä ne ngwane, sribi kri ñan tuabare nuenta tikwe, yebtä ti kukwei mika era munkwe. ¹²Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire käta tödeke tibti, ye abko

sribi kri nuenta tikwe, ye kwrere nuendi kwe arato. Akwa mtare ti bike nikenta ti Rün kánti, aisete ni ye kákwe sribi bäri kri nuendi Ngöbö diebti. ¹³Ye abko, mun tö raba dre dre käräi ti Rünye ti käbti, ye abko tikwe nuendi mun kräke, ye köböire ti Rün di kri bä nuäre rabadre mikani ütiäte kri ti Ngöbö Odei köböire, abkokäre tikwe nuendi mun kräke. ¹⁴Ye abko, mun tö raba kukwe ño ño käräi tie ti käbti angwane, tikwe nuendi mun kräke.

Jesukwe Ngöbö Üai juandi, niebare kwe

¹⁵Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

Munta ti tarere era metre bkänä ne ngwane, tita kukwe nuemna ye erere munkwe mikadre täte ¹⁶⁻¹⁷angwane, mun Die Mikaka mdara jire juandre ti Rünkwe ti täte munkrä abko tikwe kärädi ie. Mun Die Mikaka mdara jire ye abko Ngöbö Üai. Niara abko kukwe era erere niekä, ye abko ti Rün tikwe kákwe juandi angwane, rabadre kärekäre munbe abkokäre. Akwa nitre nünanka Ngöbö rüere abko ñan raba mun Die Mikaka ye kaen ngäbti jire chi, ñobtä ñan angwane niaratre ie Ngöbö Üai tuen ñakare amne gare ñakare ietre arato, aisete ñan raba kaen ngäbti; akwa mun abko ben Ngöbö Üai mun Die Mikaka tä nüne amne niara garera munye, ñobtä ñan angwane tä nüne tibtä aisete. Nebti niara rabadi nüne munbtä.

¹⁸Mdakäre abko, ti bike nikenta, akwa mun ñan rabadre uli kwrere nete, ñobtä ñan angwane ti jatadita rabakäre munbe. ¹⁹Akwa nitre nünanka Ngöbö rüere kákwe ñan ti tuadreta jire mda abko köböi nukera kánime, akwa mun abko kákwe ti tuadita amne tita nüne kärekäre, abtä munkwe nünandi kärekäre arato. ²⁰Akwa munkwe ti tuadita, köbö ye näire tita ketetibe ti Rünbe amne munta ketetibe tibe amne tita ketetibe munbe abko munkwe gadi. ²¹Ye abko, tita kukwe bien nuendre, ye nire nire tä kaen ngäbti abko erere tä mike täte, ni ye tä ti tarere era metre bkänä abko bä mikata kwe. Nire nire käta ti tarere kore, ni ye abko ti Rün tikwe kákwe taredi amne ti ara jire kákwe taredi arato, kákwe ja mikadi gare metre ie, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

²²Abtä Judas (akwa ñakare Judas Iscariote, akwa Judas mdara jire) ye kákwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ¿ñobtä makwe ja mikadita tuadre nun aibeye amne ñakare ni jökräye mata niere ye? nieba kwe ie:

²³Angwane Jesukwe nieba mda:

Nire nire käta ti tarere ye abko tä ti kukwei mike täte amne ti Rün kákwe taredi. Erere arato, ti Rün amne ti, nun jatadi ja gwirie mike ni yebtä. ²⁴Akwa nire nire tä ti tarere ñakare, ni ye abko tä ti kukwei mike täte ñakare. Ti kukwei nuata munkwe, ye abko ñan ti kukwei jen tikwe abko tita niere, akwa ti Rün ti juanka abko kukwei nieta tikwe munye.

²⁵Ye abko, ti tä munbe nete angwane, tita kukwe ne niere jökrä munye kore, ²⁶akwa mun Die Mikaka Ngöbö Üai Deme juandre ti Rünkwe ti

käbti, ye rükadi nüne munbtä angwane, kukwe era Ngöböbtä ütiäte munkrä, erere diridi jökrä kwe munye. Erere arato, tita kukwe niere munye, ye mikadita töre jökrä kwe munye.

²⁷Mdakäre abko, kä jäme jen tikwe ti bike mikete munbtä, ye abko ñan nitre nünanka kä nebtä käta kä jäme bien, kwrere jire ti bike bien munye, aisete mun ñan rekwetaka ja jiebtä amne munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä. ²⁸Ti abko bike nikenta, akwa ti rükadita munbe nete, tikwe nini, ye munkwe kukwei nurira. Ye abko, munta ti tarere era metre bkänä ne ngwane, ti bike nikenta kä käinbti ti Rün kanti, tikwe nini munye, ye käi rabadre nuäre munbtä, ñobtä ñan angwane ti Rün abko bäri kri tikrä aisete. ²⁹Ye abko, tita kukwe niere ne ngämi nakenkä, känenkri tita kukwe jökrä niere munye, akwa rakadrekä angwane, ti kukwei rabadre era munkrä, käkwe tödekadre metre tibti, abkokäre tita niere käne kore. ³⁰Akwa gwängwarbe kä ñan nebera blitakrä kabre dikaro munbe tie, aisete tikwe ñan blitadre kabre mda munbe, ñobtä ñan angwane Satana tä nitre nünanka Ngöbö rüere dänkiene abko kitera ti rüere. Satana abko tä ñakare jire chi ti dänkiene. ³¹Akwa tita ti Rün tarere abko nitre nünanka Ngöbö rüere ie rabadre gare metre amne ti Rün tä dre nuemna tie, erere tita nuene täte jökrä, ye rabadre gare ietre arato, abkokäre kukwe ye rakadikä kore.

Ne aisete, näin krö. Brän. Ari kä mitekä nete, nieba Jesukwe nunye.

Nikwe nünandre ketetibe Ngöböbe niebare Jesukwe

15 ¹Yebti Jesukwe ja bä mikaba uba kökräi kwrere amne nitre tödekaka bti abko bä mikaba uba küdei kwrere kwe, käkwe nieba mda nunye:

Ti abra uba kökräi era metre kwrere amne ti Rün abko sribikä uba kökräi yebtä kwrere. ²Ye abko, uba küdei mden mden ngwä neme ñakare btä, ye abko ti Rün tä tikekä ta; akwa uba küdei ngwä neme kabre kabre btä, ye abko niarata mutu kiakia aibe tikekä, bti tä bäsekä kuin merebe abko ngwä rabadre bäri kabre btä abkokäre. ³Mun abko ie tikwe kukwe niebare, ye munkwe mikani era, käkwe tödekani tibti, aisete kukwe ye köböire mun nena merebe, ngite ñakare Ngöbö ngwärekre. ⁴Mun abko raba nekete janknu ketetibe tibtä amne ti rabadi nekete janknu ketetibe munbtä arato, ñobtä ñan angwane uba küdei tä neketaninte uba kökräibtä aibe angwane ngwäta neme btä; akwa uba küdei kaibe mento uba kökräi bäre, ye ñan ngwä raba neme jire chi btä. Ye kwrere arato, munta ñakare ketetibe tibe, akwa tä ti bäre mento ne ngwane, mun ñan rabadre sribi kuin nuene tikrä amne ni ñakare jire mda käkwe tödekadre tibti mun köböire.

⁵Ti abko uba kökräi era metre kwrere amne mun abko uba küdei kwrere. Nire nire tä nüne ketetibe tibe amne tita nüne ketetibe ben,

ni ye abko kākwe sribi kuin nuendi tikrä, köböire ni mda mda kākwe tödekadi Ngöböhti, ye abko uba ngwäta nebe kabre uba küdei kuinbtä ye kwrere. Akwa mun tädre kaibe ti bäre mento angwane, sribi kuin ütiäte Ngöbökrä ñan rabadre bare jire chi munye. ⁶Ye abko, nire nire kākwe ñan nünandre ketetibe tibe, ye abko kitadrekä Ngöbö okwä bäre mento amne, uba küdekrä tikakata tä neme nõtare amne ükacröta ketetibe jökrä, bti kukwata, ye kwrere jire Ngöbökwä ni ye kitadi ja okwä bäre mento ja tare nikakäre kärekäre. ⁷Akwa mun abko kākwe nünandre käre ketetibe tibe amne tita kukwe dirire munye, yebtä munkwe nünandrekä era metre ne ngwane, mun tö raba dre dre käräi Ngöböye, erere munkwe kärä amne biandi kwe munye. ⁸Mdakäre abko, uba ngwäta neme kabre, ye kwrere munkwe sribi kuinkuin nuendi, köböire ni kwati kākwe tödekadre Ngöböhti abko rabadi uba ngwä kabre kwrere, yebtä abko mun ja töitikaka tibe abko rabadi gare metre amne ti Rün rabadi käikitaninkä kri.

⁹⁻¹⁰Ti Rünta ti tarere, ye kwrere tita mun tarere arato. Angwane ti Rün kukwei mikata täte metre tikwe, abtä ti Rünta ti tarere kärekäre tä nüke gare kärekäre tie, ye kwrere jire munkwe ti kukwei mikadre täte ne ngwane, tita mun tarere kärekäre rabadre nüke gare kärekäre munye arato. ¹¹Ye abko, munkwe kä ngwiandre bäri nuäre gwaire jabtä tibe amne kä nuäre rabadre täte jökrä munbtä, abkokäre tita blite kore munbe. ¹²Angwane ti kukwei mikadre täte munkwe abko krörö: Tikwe mun tarebare, ye kwrere munkwe ja tare kwärikwäri. ¹³Nire tä ja mike müre ketadre kukwe muko diäre, ye ngwane tä kukwe muko tarere era metre abko bä mikata. ¹⁴Tita dre dre nuemna abko erere munta nuene ne ngwane, mun abko ti kukwe muko tikwe abko bä mikata munkwe. ¹⁵Ye abko, mun ni klaboré tikwe abko tikwe ñan niedre mda, ñobtä ñan angwane ni klaboré abko bkänkä tä dre dre nuene, ye gare ñakare ie, akwa ti Rün tä dre dre niere tie, erere tita mike gare jökrä munye, aisete mun abko ti kukwe muko tikwe, tita niere. ¹⁶Mdakäre abko, ñan munkwe ti dianinkä ja töi jenbti au dirikäre jae, akwa tikwe mun dianinkä ja töitikakäre jabe amne, tikwe mun mikani juandre kwäräkwärä sribire jakrä abko köböire ni mda mda jatadre kabre tödeke tibti abkokäre. Ye aisete, uba ngwäta neme kabre btä, ye kwrere sribi munkwe rabadre abko köböire ni kwati rabadre tödeke kärekäre tibti, abkokäre tikwe mun dianinkä jakrä. Erere arato, tita dre dre nuemna munye, ye kwrere munkwe nuendre ne ngwane, munkwe jändrän ño erere kärädre ti Rünye ti käbti angwane, biandi kwe munye. ¹⁷Akwa tita kukwe nuemna munye abko krörö: Munkwe ja tare kwärikwäri abko tita niereta munye, nieba Jesukwe.

Ni jökrä töi Ngöbö rüere abko mätä kri nitre ja töitikaka Jesube yebtä

18-19Yebti Jesukwe nieba mda:

Nitre nünanka Ngöbö rüere ye ben ketetibe mun tädre, akräke mun rabadre tare kri kwetre. Mun nämane niaratre ngätäite, akwa tikwe mun dianinkä jen jakrä, aisete mtare mun ñan nena nitre nünanka Ngöbö rüere kwrere, aisete tä bätä ngwen munbtä. Nitre nünanka Ngöbö rüere abko käkwe bätä ngwiani käne tibtä, aisete bätä ngwiandi kwetre munbtä arato, ye abko rabadre gare munye. ²⁰Akwa tikwe kukwe nini krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae: Ni klabore ye abko ñakare bäri ütiäte niara bkänkäbti ta, tikwe nini munye. Ne aisete ni ruäre tä näin kisere ti jiehti ti mikakäre ja tare nike, ye kwrere arato nändi mun jiehti kwetre mun mikakäre ja tare nike tödekabtä tibti; akwa ni ruäre käkwe ti kukwei mikani ütiäte, ye abko käkwe mun kukwei mikadi ütiäte arato. ²¹Tödekabtä tibti nitre nünanka Ngöbö rüere käkwe kukwe nuendi batakä ngwarbe mun rüere, ñobtä ñan angwane Ngöbö ti juanka abko gare ñakare ietre, aisete nuendi kore kwetre munbtä.

²²Ye abko, ti ñan rükadre blite bentre Ngöböbtä akräke kukwe nuenta kwetre, yebtä rabadre ngite ñakare. Akwa ti nukanina blite Ngöböbtä bentre, aisete niaratre ja mike ngite ñakare abko ñan raba niere jire chi jabtä. ²³Nire nire tä bätä ngwen tibtä, ye abko tä bätä ngwen ti Rünbtä arato. ²⁴Erere arato, sribi kri ñan tuabare, ni mda mdakwe ñan nuenbare jire abko erere ti nükani nuene niaratre ngätäite Ngöböta tibe mikakäre gare, sribi ye abko ti ñan rükadre nuene akräke niaratre tä ja mike ngite, yebtä rabadre ngite ñakare. Akwa sribi kri ñan tuabare tikwe nuenbare abko tuani ja okwä jenbti kwetre, akwa tätre bätä ngwen janknu tibtä amne ti Rünbtä arato. ²⁵Akwa Ngöbö Kukwei krörö rabadre bare, abkokäre niaratre bätä ngwen kore tibtä amne ti Rünbtä:

Ti ja mike ngite ñakare rüere,
akwa tä bätä ngwen tibtä,

Salmos 35.19; 64.4

abko tä tikani niaratrebtä.

²⁶Akwa Ngöbö Üai tä ti Rün kanti. Niara abko mun Die Mikaka amne tikwe niara juandi munbtä. Ngöbö Üai ye abko kukwe era metre niekä Ngöböbtä amne jändrän jökräbtä abko jatadi ti Rünkri, aisete kukwe era erere niedi tibtä kwe munye, ti mikakäre gare munye. ²⁷Erere arato, tikwe sribi kömikanintbe kena angwane, mun nämane siba tibe abti kä nüke mtare, aisete munkwe kukwe era erere niedi tibtä ni mda mdaye arato, ti mikakäre gare ietre.

16 ¹Munkwe tödekadre janknu tibti amne munkwe ñan ti gibiarekätä, abkokäre tita kukwe ne niere munye. ²Nitre nünanka Ngöbö rüere käkwe mun kitadikä sinagoga bäre mento, mun ñan rikadre gätäre ketetibe bentre mda abkokäre. Bärire mda abko, kä jatai angwane, nitre ye käkwe mun müre ketadi, akwa niaratre tädi sribi kuin nuene Ngöbökrä rabadi nütüre. ³Nitre nünanka Ngöbö rüere abko

ie ti Rün gare ñakare amne ti gare ñakare ietre arato, aisete nuendi kore kwetre munbtä. ⁴Tita kukwe niere munye, ye kwrere rabadre nakenkä munbtä angwane, tikwe kukwe niebarera käne munye, ye abko munkwe ngwiandreta töre jae, abkokäre tita niere mtare munye.

Sribi Ngöbö Üaikwe

Käne ti jatani sribi kömiketbe angwane, ti nämane ketetibe munbe abti kä nüke mtare, aisete tikwe kukwe ye nieba ñakare käne munye. ⁵Akwa mtare Ngöbö ti juanka, kanti ti bike nikenta rabakäre ketetibe ben, akwa ti bike nikenta mdente mun ngämi ngwentari metre tie. ⁶Angwane ti bikera nikenta, tikwe nini, abtä mun moto nibi nötöte jirekäbe ja jiebtu au, aisete mun nibi ulire ulire jökrä. ⁷Akwa ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ti rikareta ti Rün kanti ye abko bäri kuin munkrä, ñobtä ñan angwane ti ñan rikadreta ne ngwane, Ngöbö Üai mun Die Mikaka ñan rükadre nüne munbtä, akwa ti näinta ne ngwane, tikwe niara juandi nüne munbtä. ⁸Ngöbö Üai mun Die Mikaka rükadi angwane, nitre nünanka Ngöbö rüere abko ngite Ngöbö ngwärecri, ye abko mikadi gare kwe ietre amne niaratre ñakare metre Ngöbö ngwärecri mikadi gare kwe ietre arato. Erere arato, nitre nünanka Ngöbö rüere abko kräke Ngöbökwé kukwe ükadite juankäre ngwarbe kä ja tare nikakrä kanti abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare ietre, ye ngäniene niaratre käkwe tödekadre tibti, abkokäre kukwe mikadi gare kore ietre. ⁹Ye abko, nitre nünanka Ngöbö rüere abko ngite Ngöböye abko Ngöbö Üaikwe mikadi gare ietre, ñobtä ñan angwane niaratre tä tödeke ñakare tibti. ¹⁰Angwane niaratre tä bike metre amne ti abko metre ye ñakare era kräke abko Ngöbö Üaikwe mikadi gare ietre ti diäre, ñobtä ñan angwane ti bike nikenta ti Rün kanti kä käinbti, kanti munkwe ñan ti tuadita mda. ¹¹Erere arato, nitre nünanka Ngöbö rüere abko kräke Ngöbökwé kukwe ükadite juankäre ngwarbe kä ja tare nikakrä kanti abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare ietre, ñobtä ñan angwane Satana tä niaratre dänkiene abko kräke Ngöbökwé kukwe ükaninante mikakäre ja tare nika kärekäre kä ja tare nika kanti.

¹²Mdakäre abko, kukwe mda mda tä kabre tikwe niedre munye, akwa tikwe niedre jökrä angwane, rabadre bäri tare munkrä mtare, aisete tikwe ñan niedre. ¹³Akwa Ngöbö Üai kukwe era metre Ngöbökwé mikaka gare, ye rükadi nüne munbtä angwane, kukwe era metre jire jökrä tibtä tä dre niere abko niarakwe mikadi gare munye, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai ye käkwe ñan blitadi au jabtä, akwa Ngöbökwé kukwe ño ño niemna tibtä ie, ye aibe mikadi gare kwe munye. Erere arato, kukwe rakadikä ño ja täritäri abko mikadi gare kwe munye arato. ¹⁴Mdakäre abko, ti abko ütiäte kri amne ti di kri bä nuäre, ye abko mikadi gare kwe munye, ñobtä ñan angwane jändrän tikwe abko niarakwe mikadi gare

munye aisete. ¹⁵Niara rükadi jändrän tikwe mike gare munye tita niere munye, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä tä ti Rünkwe, ye abko jen tikwe arato, aisete Ngöbö Üai rükadi jändrän tikwe mike gare munye tita niere.

Nitre ja töitikaka Jesube, btä kä rabadi nuäre Jesu tuareta

¹⁶Akwa mtare bä jötrö munkwe ñan ti tuadreta mda, akwa yebti bä jötrö munkwe ti tuadita mda, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

¹⁷Angwane nun ruäre ja töitikaka Jesube kä rababa niere jae kwärikwäri:

¿Niara tö nibi dre niei nie amarebti nibi ñäke kore nie se? Bä jötrö nikwe ñan tuadreta, nini kwe, yebti bä jötrö angwane nikwe tuadita bobuta, nini kwe. Erere bike nikenta Rün kanti, nini kwe. ¹⁸¿Se abko tö nibi dre niei nie amarebti, bä jötrö, nibi niere se? ¿Se abko dre nieta kwe amarebti ñan nebe nüke gare jire chi nie? rababa niere jae kwärikwäri.

¹⁹Yebtä abko nun tö rababa kukwe ngwiaintari Jesuye abko Jesukwe gaba nunbtä, käkwe nieba nunye:

Bä jötrö munkwe ñan ti tuadreta, tikwe nini, bti bä jötrö munkwe ti tuadita, tikwe nini munye, ¿ye abko dre nini tikwe abko munta ngwentari jae kwärikwäri ñan ñan? ²⁰Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kä kebera nüke angwane, bä jötrö munkwe ja müaidi amne mun moto rabadi nötöte, akwa nitre nünanka Ngöbö rüere abko btä kä rabadi nuäre krübäte. Mun moto rabadi nötöte ja jiebtä, akwa yebti kä rabadita nuäre munbtä, aisete kä ulire ye käi rikwitadikäta jötrö munbti. ²¹Yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö: Meri tä kite ja ngibiare angwane, ja tare nikadi kri kwe ngäbäkre ngibiabtä, ye tarä neme gare ie, aisete tä neme ulire. Akwa ngäbäkre tarä därerere kwe angwane, tä ja tare nike krübäte ye käita nikwitekäta jökrä bti, ñobtä ñan angwane ngäbäkre tä därerere kwe ye abko käita neme nuäre krübäte btä, aisete ja tare nikata kwe, ye abko käita nikwitekä bti. ²²Ye kwrere arato, munta ulire mtare ñobtä ñan angwane ti näinta, akwa ti jatadita mun tuenta angwane, kä rabadita bäri nuäre munbtä, akwa kä nuäre ye abko ni mda mda käkwe ñan diandrekäta jire chi munkän. Ti rükadita mun ngätäite abko käi rabadi bäri nuäre munbtä. ²³Ye ngwane mentokwäre munkwe ñan kukwe ngwiandretari mda tie, akwa ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: mun tö dreye, ye erere munkwe kärä ti Rünye ti käbti angwane, biandi jökrä kwe munye. ²⁴Mun jataba ja töitike tibe kena abti kä nüke mtare mun ngämi jändrän kärerere jire chi ti Rünye ti käbti, akwa mtare mentokwäre munkwe jändrän kärä ie ti käbti angwane, biandi kwe munye. Yebtä kä nuäre rabadi täte jökrä munbtä.

²⁵Tita kukwe bä mike mtare munye, btä tikwe blitaniri, akwa kä jatadi köböiti angwane, tikwe ñan kukwe bä mikadre mda munye, akwa tikwe

blitadi metre ta ti Rünbtä munbe. ²⁶Ne aisete ti näinta ti Rün kanti, ye ngwane mentokwäre tikwe ñan jändrän kärädre munkrä ti Rünye, akwa mun ara jire käkwe jändrän kärädi au jakrä ti Rünye ti käbti, ²⁷ñobtä ñan angwane munta ti tarere amne ti jatani Ngöbökre abko munkwe mikani era jae. Yebtä abko ti Rün ara jire kätä mun tarere, aisete jändrän käräta munkwe ti käbti abko ti Rün käkwe biandi munye. ²⁸Ti nämä ti Rün kanti. Ti jataba nüne mun ngätäite kä nebtä, akwa mtare abko ti bike kä mikekäta kä nebtä, aisete ti bike nikenta ti Rün kanti, nieba Jesukwe.

²⁹Angwane nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba mda ie:

Mtare mata blite era metre amne mata kukwe bä mike ñakare mda, ³⁰aisete mtare nun ngämi kukwe ngwentari mae, känenkri nun bike dre dre ngwentari, ye garera mae, nibi tuen nunye amne, nunkwe ñan kukwe ngwiantretari jire mda mae abko nibi tuen nunye, aisete ma jatani Ngöbökre abko nibira era nunkrä, nunkwe nieba Jesuye.

³¹Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

¡Mtare ti kukwei nibi era munkrä ñan ñan, akwa ne känenkri ñakare ya! ³²Mtare kä nukera gwängwarbe angwane, mun näin iti iti jene jene kwäräkwärä amne munkwe ti mikadite kaibe. Akwa ti Rün tikwe käkwe ñan ti mikadite kaibe akwa tädi tibe, aisete ti ñan rabadre kaibe. ³³Tita kukwe ne niere jökrä kore munye, mun rabadre nüne ketetibe tibe angwane, kä jäme Ngöbökre rabadre munbtä abkokäre. Akwa mun tädi nüne kä nebtä nitre nünanka Ngöbö rüere ngätäite angwane, munkwe ja tare nikadi kri tödekabtä tibti, akwa kukwe jökrä Ngöbö rüere kä nebtä abko tikwe ganaibarera kwäräbe, aisete munkwe nünanka dite jabtä amne munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Jesukwe ja di käräbare Ngöböye jakrä

17 ¹Jesukwe blitaba ünän jökrä kore, bti nikraba kä käinbti kwe, käkwe nieba Ngöböye:

Tata, ti krütadre, bti ti rükadreta nire abko makwe kä kitani ti käne, ye erere nüra, aisete ti ma Odei ne käkwe ma mikadre ütiäte kri jae, abkokäre makwe ti ma Odei ne mika ütiäte kri jae, ²ñobtä ñan angwane nitre nünanka ma rüere kä nebtä, ngätäite makwe ni dianinkä ruäre abko makwe biani tie ni ye rabadre nüne kärekäre kä käinbti, abkokäre ni jökrä nünanka kä nebtä ye makwe mikani gare jökrä täte ti ma Odei neye. ³Akwa nitre biani tie makwe, ye rabadre nüne kärekäre, abkokäre ma abko Ngöbö itibe era metre rabadre gare kuin ietre amne ti Jesukristo juani makwe kä nebtä, ye abko rabadre gare kuin ietre, ye aibe köböire rabadre nüne kärekäre mabe.

⁴Mdakäre abko, tikwe ma mikani ütiäte kri kä nebtä amne makwe sribi biani nuendre tie, ye erere namani bare täte jökrä tie.

⁵Ne aisete, kä ne däte ngämi, känenkri ti nämä ma kanti angwane, ti nämäne mikani ütiäte kri ma ben gwaire, ye kwrere makwe ti mikata ütiäte kri bobuta ma ben gwaire Tata.

Jesukwe ja di käräbare Ngöböye nitre ja töitikaka ben kräke

⁶Mdakäre abko, nitre nünanka ma rüere, ngätäite makwe ni dianinkä ruäre abko makwe biani tie. Niaratre ye abko ie tikwe ma mikanina gare kuin amne niaratre ye abko makwe jökrä, akwa makwe biani tie amne ma kukwei kani ngäbti kwetre, käkwe mikani era jae. ⁷Mtare jändrän jökrä bianta tie makwe, ye abko tä kite makri nena gare kuin ietre, ⁸ñöbtä ñan angwane makwe ja kukwei biani tie, ye abko tikwe diribarera ietre amne kani ngäbti kwetre. Ne aisete ti jatani makri, ye nükani gare metre ietre amne makwe ti juani abko mikani era kwetre, käta tödeke tibti. ⁹Makwe niaratre biani tie amne niaratre abko makwe, aisete tita ja di kärere kräke mae, akwa nitre nünanka ma rüere ye kräke ti ja di kärere ñakare mae mtare, ñöbtä ñan angwane niaratre abko ñakare makwe aisete. ¹⁰Mdakäre abko, jändrän jökrä tikwe ye abko makwe arato amne jändrän jökrä makwe abko tikwe arato. Ye abko, ni biani tie makwe ye köböire ti abko ütiäte kri nena gare. ¹¹Erere arato, tikwe ñan nünandi mda kä nebtä, akwa nitre biani tie makwe, ye rabadi nüne kä nebtä amne ti abko näin nünenta mabe.

Tata, ma abko deme. Ma kä ütiäte kri, ye mden makwe biani tie arato, yehti makwe niaratre ngibia kuin, ma btä ti tä ketetibe, ye kwrere niaratre rabadre nüne ketetibe gwaire arato, abkokäre makwe niaratre ngibia kuin. ¹²Ye abko, ma kä ye mden makwe biani tie arato amne, ti tä nüne niaratrebe kä nebtä angwane, ni biani tie makwe ye tita ngibiare ma käbti, amne ni biani tie makwe ye abko ñan nikaninta jire iti mento tikän. Akwa ma kukwei tä tikani Judas Iscariotebtä ye rabadre bare, abkokäre niara tä nianinte tikän amne rabadi mento mabtä kärekäre kä ja tare nikakrä ye kanti.

¹³Mtare ti bike nikenta ma kanti Tata, akwa ti tä kä nebtä angwane, nitre ja töitikaka tibe biani tie makwe abko kräke tita ja di kärere mae. Yehti abko kä nuäre kri tibtä, ye kwrere kä rabadre bäri nuäre btätre abko tita kärere mae kräke. ¹⁴Mdakäre abko, tikwe ma kukwei diribare ietre, akwa nitre nünanka ma rüere, kwrere tita nüne ñakare jire ma rüere amne, ye kwrere nitre ja töitikaka tibe ñan nena nüne ma rüere, aisete nitre nünanka ma rüere tä bätä ngwen btätre. ¹⁵Akwa ye ngäniene, ñan makwe nitre ja töitikaka tibe ye diandrekä kä nebtä abko tita ribere mae, akwa makwe ngibiadre rüe Satana ngäniene abko tita ribere mae. ¹⁶Ti abko ñakare nitre nünanka ma rüere kwrere, ye kwrere nitre ja töitikaka tibe abko ñan nena nüne ma rüere, aisete bätä ngwianta btätre.

¹⁷Akwa nitre ja töitikaka tibe käkwe nünandre bäri deme amne sribidre bäri metre kwetre makrä, abkokäre makwe niaratre kwita käre köbö kwatirekwatire ma kukwei era metre yebti. ¹⁸Angwane nitre nünanka ma rüere, ngätäite makwe ti juani kä nebtä, ye kwrere arato tita nitre ja töitikaka tibe juen niaratre ngätäite. ¹⁹Tita ja mike jenena nünakäre makrä amne sribikäre makrä, ye kwrere niaratre rabadre mikani jenena makrä nünakäre deme amne sribikäre makrä.

Ni jökrä tödekaka Jesubti, kräke Jesukwe ja di käräbare Ngöböye

²⁰Mdakäre abko, ñan nitre biani tie makwe noko aibe kräke tita ja di kärere mae, akwa niaratre näin kukwe kuin tibtä niere ni mda mdaye, ye abko nire nire käkwe tödekadi tibti niaratre kukwei köböire, nitre ye kräke tita ja di kärere mae arato. ²¹Ma ti Rün tikwe töita ketetibe tibe amne tita ketetibe mabe, ye kwrere nitre tödekaka tibti tibti, ye makwe die mika ja töi mike gwaire jökrä nünakäre kuin jabe kwärikwäri, abkokäre tita ja di kärere mae kräke. Nitre tödekaka tibti tibti ye rabadre ketetibe nibe arato abko köböire makwe ti juani kä nebtä, ye rabadre era nitre nünanka ma rüere ye kräke, abkokäre tita ja di kärere mae kräke. ²²Mdakäre abko, makwe ti mikani ütiäte kri, ye kwrere tikwe niaratre mikani ütiäte arato, ye köböire abko niaratre töi rabadre ketetibe jökrä ño ti amne mata ketetibe gwaire ye kwrere abko krörö: ²³Tita nüne niaratrebtä amne mata ketetibe tibe, ye kwrere jire niaratre rabadre ni itibe kwrere nünakäre makrä. Ye abko, makwe ti juani kä nebtä amne mata ti tarere, ye kwrere mata nitre tödekaka tibti tarere, ye rükadre gare nitre nünanka ma rüere yeye, abkokäre nitre tödekaka tibti ye töi rabadre ketetibe jökrä ni itibe kwrere abko tita ribere mae.

²⁴Tata tikwe, nitre ja töitikaka tibe amne ni mda mda käkwe tödekadi tibti, ye makwe biani tie, aisete ti tädre mdente, ye kanti tädre siba tibe, ie ti tö. Amne makwe ti mikani ütiäte kri, käkwe ja di kri bä nuäre biani tie, ye niaratre käkwe tuadre arato, ie ti tö, ñobtä ñan angwane kä ne däte ngämi, känenkri ma nämane ti tarere aisete.

²⁵Tata, käre mata kukwe era metre erere nuene amne, nitre nünanka ma rüere abko ie ma gare ñakare, akwa tie ma gare kuin, amne makwe ti juani ye abko nena gare nitre ja töitikaka tibe nokoye. ²⁶Amne tikwe ma mikanina gare ietre, akwa tikwe ma mikadi gare janknu ietre ma Üai köböire, ye köböire abko nita ja tarere kwärikwäri, ye kwrere jire niaratre käkwe ja taredre kwärikwäri arato amne, ti ara jire rabadre nüne niaratrebtä, abkokäre tikwe ma mikadi gare janknu ietre. Abko kore se, nieba Jesukwe niara Rün Ngöböye.

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53)

18 ¹Jesukwe kukwe nieba ünän jökrä kore, bti ngurun kä Cedrón, ye kwärä nakriri Jesu rikaba nun ja töitikaka benbe. Jesu rikaba ye kánti abko olibo krie nämáne nökani, kánti Jesu rikaba nun ja töitikaka benbe. ²Jesu nämánena gätäre bäre bäre kä ye kánti nun ja töitikaka benbe, aisete Judas, Jesu kitaka ngise kámikadre, ye ie kä ye nämánena gare arato. ³Ne aisete, batibe Judas jataba nitre krörökrörö jie ngwena: nitre rükä romanobo kwati amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre bariseo kákwe juani. Nitre jataba nüke Judabe ye abko nämá näin jändrän rükrä ngwena kisetekisete. Erere arato, nämá näin ñukwä amne ñotra ngwena kisetekisete.

⁴Akwa Jesu abko, btä kukwe rakadikä ño ño, ye garera ie, aisete nieba kwe ietre:

¿Munta näin nire kánene ye? nieba kwe ietre.

⁵Niaratre kákwe nieba mda Jesuye:

Jesu Nazarebo kánánta nunkwe, nieba kwetre ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti ara tä nete, nieba Jesukwe ietre.

Angwane Judas, Jesu kitaka ngise kámikadre ye nämá nünaninkä siba nitre ye ngätäite.

⁶Angwane, Ti ara tä nete nieba Jesukwe, ye btäräbe nitre rükaba kwati Jesu rüere ye kákwe näntebata ja jiehti angwane, rikaba jökrä temen se kwrere. ⁷Angwane Jesukwe niebata mda ietre:

¿Munta näin nire kánene ye? niebata kwe ietre.

Angwane niaratre kákwe niebata Jesuye:

Jesu Nazarebo kánánta nunkwe, niebata kwetre ie.

⁸Abtä Jesukwe niebata mda ietre:

Ti ara tä nete, tikwe nini munye. Akwa munta näin ti kánene ne ngwane, nitre ja töitikaka tibe noko aibe munkwe tuametre nikenta jirekäbe, nieba Jesukwe ietre.

⁹Kukwe ye rakakaba kore, ñobtä ñan angwane Jesukwe blitaba krörö Ngöböbe abko rabadre bare abkokäre: “Nire nire biani tie makwe, ye abko ñan riateba jire iti tikän,” nieba kwe, erere rababa bare.

¹⁰Angwane Simón Pedro nämá yete kákwe ngitra jabtä diankaba kwatate, bti ni iti kä Malco olo küde ruenkri tikakaba ta kwe ie. Malco ye abko nämáne klabore ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe abko olo tikakaba Simón Pedrokwe. ¹¹Abtä Jesukwe nieba Pedroye:

Ngitra ye miketa kwatate yete. Ti Rün ara jire kite ti mike jändrän tare krübäte nuene, ¿se abko tikwe ñan nuendre ya? nieba kwe ie.

Jesu jänikani Anás kánti

(Mateo 26.57-58; Marcos 14.53-54; Lucas 22.54)

¹²Bti nitre rükä romanobo amne dänkien kwetre btä guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä rükaba ye abko käkwe Jesu kaba ngite, bti mäkäteba kwetre, ¹³bti järíkaba káne kwetre nebe Anás kánti. Anás ye abko Caifás köbrän. Anás abko käkwe sribibarera nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere, akwa kä ye ngwane abko Caifás nämane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. ¹⁴Bati Caifás ne mden käkwe niebare krörö Jesubtä nitre israelitaye: Ni israelita ñan krütadre jökrä, abkokäre ni itibe krütadre ni israelita jökrä kräke amne täte, niebare kwe.

Pedrokwe Jesu rükaninte käne

(Mateo 26.69-70; Marcos 14.66-68; Lucas 22.55-57)

¹⁵Jesu järíkaba ngite angwane abko Simón Pedro btä ni ja töitikaka Jesube rikaba iti mda siba Jesu jiebti.ⁱ Angwane ni ja töitikaka Jesube rikaba iti Jesu jiebti, ye abko nämánena gare nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien yeye, aisete rikaba ju bäre ki teri Jesube. ¹⁶Akwa Pedro abko rababa nünaninkä ki jukweibtä. Abtä ni gare kuin nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye, ye rikaba, käkwe blitaba meri jukwe ngibiabtikä yete ben angwane, rikaba Pedro ngwena ju bäre ki teri arato. ¹⁷Angwane meri ye käkwe nieba Pedroye:

¿Ma abko ja töitikaka ni se ben arato ñan ñan? nieba kwe ie.

Abtä Pedrokwe nieba ie:

Ñakare. Tita ja töitike ñakare ben, nieba kwe.

¹⁸Ye ngwane abko, kä rababa tibo krübäte, aisete nitre klabore amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä käkwe ñukwä bukateba, bti nämä träse angwane, Pedro nämä ñukwä träse siba niaratrebe yete.

Kukwe ngwianintari Jesuye

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71)

¹⁹Angwane Anás käkwe sribibarera nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere, ye mden rikaba kukwe ngwentari Jesuye nitre ja töitikaka benbtä amne kukwe ño diri nämane Jesukwe, ye abko rikaba ngwentari. ²⁰Angwane Jesukwe nieba ie:

Nitre israelita tä ja ükekrö sinagocate amne ju blitakrä Ngöböbe kánti abko ie käre tita dirire amne tita blite ni jökrä ngwärekre, aisete tita blite ñakare gore nitre ja töitikaka tibe aibe ben. ²¹¿Se ñöbtä abko tita kukwe

i 18.15 Ni ja töitikaka Jesube nikani Simón Pedrobe ye abko Juan käkwe tärä ne tikani nütüta.

ño dirire abko ma kite ngwentari ti ara jire ie ye? Nitre ti kukwei nuaka nuaka ye ben tikwe blitabare kukwe mden mdenbtä ye gare kuin jökrä ietre, aisete makwe kukwe ye ngwiantari ietre, nieba Jesukwe Anáye.

²² Jesukwe ñākāba kore, yebtā abko guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä kākwe Jesu metaba tokobee ja kāne, kākwe nieba ie:

¿Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien abko ie mata ñāke kore ya? nieba kwe ie.

²³ Jesu kākwe nieba mda ie:

Tikwe kukwe nini, ye mden blo abko niere tie. ¿Akwa tikwe kukwe nini ye tä dbe ne ngwane, ñöbtä mata ti mete niere tie? nieba Jesukwe ie.

²⁴ Angwane Jesu nämā mākāninte abko Anākwe juanba mda nebe dānä Caifās kānti. Caifās abko nämā nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkienē kā ye ngwane abko kānti Jesu juanba kwe.

Pedrokwe Jesu rükaninte bobu, bāmā

(Mateo 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62)

²⁵ Akwa Anás nämāne kukwe ngwentari Jesuye angwane abko, Pedro abko nämā ñukwā trāse yete angwane, ni iti kākwe nieba ie:

¿Ma abko ñākare ja töitikaka ni se ben arato ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe ja rükanteba, kākwe nieba:

Tita ja töitike ñākare ben yeri, nieba kwe.

²⁶ Yebti ni klaborē nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien krāke, akwa ni olo tikakaba kwärä ie Pedrokwe abko mrākä kākwe nieba Pedroye:

¿Ma ye täni siba ben olibo nurai kānti sete tikwe turi, nibi ruen tie ya? nieba kwe ie.

²⁷ Akwa Pedro abko kākwe ja rükantebata, ye btärābe antlankwe ngwänänba, Jesukwe nieba ie, ye kwrere rakakaba.

Jesu jänikani Pilato ngwärekre

(Mateo 27.1-2,11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5)

²⁸ Jesu nämā Caifās kānti, bti järäkaba mda gobran romanobo ngwärekre angwane kā jatabara ngwen. Akwa nitre israelita ji dokwäte ñān rikaba Jesu ngwena nebe gwi gobran kānti, ñöbtä ñān angwane nitre ñākare israelita, kānti niaratre rikadre nebe gwi angwane, kukwe nämāne ükaninte nitre israelitakwe nünankrä dbe Ngöbö ngwärekre, ye rüere ja mikadre ngite kwetre amne ñān rabadre dbe Ngöbö ngwärekre abtä ñān rabadre mrö bieta Pascuakrä kwete siba, abtä ñān rikaba gwä.

²⁹ Abtä Pilato jataba blite bentre ju bäre, kākwe nieba ietre:

¿Drebtä munta ni ne kite ngite? nieba kwe.

³⁰ Angwane nitre israelita ji dokwäte kākwe nieba:

Ni ne ja mike ngite ñākare, akrāke nun ñān jatadre ngwena jire chi müre ketadre mae nete, nieba kwetre.

³¹ Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

Ni noko ngwenante, bti kukweta ükaninte ño mun ngätäite ni kitakäre ngite, ye kwrere munkwe kukwe ükate kräke au, nieba kwe mikakäre yakrä jae.

Akwa nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba mda Pilatoye:

Ni ngite abko nunkwe müre ketadre ye abko mun romanobokwe köböi biani ñakare nunye, aisete nun ñan raba ni mda müre kete, nieba kwetre.

³² Ja krütadi ño nieba Jesukwe, ye erere rababa bare köbö ye näire.

³³ Yebtä Pilato rikaba gwä, käkwe Jesu käräba, bti niebare kwe ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe ie.

³⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Mata kukwe ngwentari tie ja töibti ya o ni mdakwe blitabare tibtä mabe, aisete mata kukwe ngwentari kore tie? niebare kwe Pilatoye.

³⁵ Angwane Pilatokwe niebare Jesuye:

Ti abko ñakare israelita, aisete ma jrei nitre israelitakwe ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte tikä, akwa nitre nünanka ma käite amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käta ma kite ngite müre ketadre tie, aisete drebtä makwe ja mikani ngite niere tie, niebare kwe ie.

³⁶ Abtä Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Ni kä nebtä tä jreire, ye kwrere ti ñan rabadre jreire. Ti rabadre jreire niaratre kwrere, akräke rükä tädrera sribikä tikä abko käkwe rüdre ti dokwäre amne ti ñan kadre ngite nitre israelitakwe. Ye mden kisete, ti abko ñakare jrei kä nebtä kwrere, niebare kwe.

³⁷ Abtä Pilatokwe niebare mda Jesuye:

¿Ma abko jrei bkänä ñan ñan? niebare kwe ie.

Angwane Jesukwe niebare ie:

Ti abko jrei makwe nini, ye kwrere bkänä, aisete ti därebare kä nebtä amne nitre nünanka kä nebtä abko ie ti jatani kukwe era erere niere, aisete nire nire tä nekete kukwe erabtä abko käta ti kukwei kaen ngäbti amne tä mike täte, niebare mda Jesukwe.

³⁸ Angwane Pilatokwe niebare mda Jesuye:

¿Kukwe mden abko era? niebare kwe.

Pilatokwe kukwe ngwianintari kore Jesuye, bti Pilato rikabata ju bäre bliteta nitre israelita ji dokwätebe, käkwe nieba ietre:

Ni ne ja mike ngite ñakare nibi tuen tie. ³⁹ ¿Akwa bieta Pascua näire tikwe ni ngite tikadrete iti abko nuenta käre, aisete jrei nitre israelitakwe ne tikadrete tikwe, ie mun tö nibi ya? nieba Pilatokwe.

⁴⁰ Angwane nitre israelita jökrä rababa ngrente, kä rababa niere krörö:

¡Ni ye ñan tikate makwe! ¡Barrabás ye tikete! rababa niere.

Barrabás ye abko nämene rü miketbe gobran romanobo rüere abko tikadrete, rababa niere Pilatoye.

Jesu kitani ngite müre ketadre krusobtä

(Mateo 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)

19 ¹Abtä Pilato nikani käkwe Jesu kwata metamna köbti nitre rükäye. Erere nuenbare kwetre. ²Angwane Jesu bä rabadre jrei kwrere, abkokäre nitre rükä käkwe kri tukwä sribebare koronare abko mikani kwetre Jesu dokwäbti, bti dän bä tain drüne kitani kwetre Jesubtä mikakäre yakrä jae. ³Bti namani niken känime Jesu ken, kä namani niere:

Jrei israelitakwe, ma raba nüne raire näre, namanintre niere Jesu mikakäre yakrä jae.

Bti namanintre Jesu mete tokobee ngwärebtä. ⁴Yebti Pilato jataba ju bäre, käkwe nieba nitre israelita ji dokwäteye:

Jesu ja mike ngite ñakare nibi tuen tie, aisete ti ki ngwenante munye nete tuen, nieba Pilatokwe ietre.

⁵Erere bkänä, Jesu jäjataba ju bäre angwane, kri tukwä sribebare koronare nämä dokwäbti amne dän bä tain drüne kitani btä abko te järikaba ju bäre angwane, Pilatokwe nieba:

Ni ne ti bike miketa mun kisete abko tä nete ne, nieba kwe ietre.

⁶Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä okwä rababa Jesubtä angwane, rikaba ngrente krikri be, kä rababa niere:

¡Müre kete krusobtä! ¡Müre kete krusobtä! rababa niere.

Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

Niara ngite ñakare nibi tuen tie, akwa mun tö müre ketai ne ngwane, ngwenante munkwe müre keta krusobtä, nieba kwe mikakäre yakrä jae.

⁷Angwane nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba mda Pilatoye:

Kukweta ükaninte keteti Ngöbökwé nun israelita ngätäite, ye rüere niarata ja mike ngite, ñobtä ñan angwane niarata ja Ngöbö Odei niere, ye abko kukweta ükaninte nun ngätäite abko rüere tä ja mike ngite, aisete müre ketadre, rababa niere kore.

⁸Jesu abko ja Ngöbö Odei nämáne niere, ye jarabare Pilatoye angwane, bári kä jürä namani btä. ⁹Abtä nikaninta gwä, käkwe niebare Jesuye:

¿Ma abko kä mdenbo era metre? niebare kwe ie.

Akwa Jesu abko namani kwekbe, ñäkäbare ñakare kwe Pilato käre.

¹⁰Abtä Pilatokwe niebare ie:

¿Ti di tärä ma bien müre ketadre krusobtä amne ti di tärä arato ma tikatekäreta, ye gare ñakare mae ya amarebti ma ñan tö nibi ti kukwei kain ngäbti ye? niebare kwe ie.

¹¹Angwane Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Ngöbökwé ñan kä biandre mae ti müre ketadre, akräke ma di ñan rabadre jire chi ti bien müre ketadre, aisete nitre ti kitaka ngise mae

müre ketadre, niaratre ye abko bäri ngite krübäte Ngöböye makrä, niebare Jesukwe ie.

¹²Ye ngwane mentokwäre abko Pilato namani kä känene jae Jesu tikatekäreta, akwa nitre israelita ji dokwäte rababa ngrente, kä rababa niere:

¡Makwe ni ye tikaditeta ne ngwane, ma ñakare ja kukwe mukore emperadorebe! Mdakäre abko, nire tö ja mikai jreire Jesu kwrere, ni ye abko emperador rüere, rababa niere Pilatoye.

¹³Nitre ji dokwäte rababa ñäke kore, ye jaraba Pilatoye angwane, rikaba Jesu ngwena ju bäre, bti kürä nämä gwi ja täkräre kukwe ükatekrä, yebti Pilato rababa tükänintbe. Kä te Pilato rababa tükänintbe ye abko kädian nämäne Gabata. Gabata abko Kä Jäkwatare nieta hebreore abko kanti Pilato nämäne tükänintbe. ¹⁴Kä ye ngwane abko, köbö ja mikakrä biare köbö jadükakrä ngäbti bieta Pascua angwane, ye näire bäsi ñänä ruäre angwane Pilatokwe nieba krörö nitre israelita ji dokwäte yeye:

Jrei munkwe tä nete noko, nieba kwe.

¹⁵Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe ngrateba bäri kri mda, kä rababa niere:

¡Ngwena mento, ngwena mento müre ketadre krusobtä! rababa niere. Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

¿Tikwe jrei munkwe biandre müre ketadre krusobtä, ie mun tö nibi ñan ñan? nieba kwe.

Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe nieba Pilatoye:

Emperador romanobo aibe tä jreire nunkwe. Nebti jrei mda ñakare jire nunkwe, nieba kwetre mda ie.

¹⁶Angwane nitre israelita ji dokwäte ye moto mikakäre jäme, Pilatokwe Jesu bianba müre ketadre krusobtä rükatre romanoboye.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43)

Erere bkänä, nitre rükä rikaba Jesu ngwena müre ketadre krusobtä. ¹⁷Jesu järeikaba angwane, rikaba kruso ngwena jakrä au käkä “Ni Dokwä Kroko Käi” nie nämäne abko kanti. Kä ye arabe abko kädianta Gólgota hebreore. ¹⁸Kä ye kanti Jesu metaba krusobtä angwane, ni nibu metaba Jesubtä kwärikwäri müre ketadre, aiseite Jesu rababa ni nibu ye ngätäite. ¹⁹Angwane drebtä Jesu kitaba ngite, ye Pilatokwe tikamna krörö kri kukwänbtä: “JESU NAZAREBO NERE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko tikamna Pilatokwe, bti mikamna krusobtä käin kwe. ²⁰Ye erere mikaba krusobtä käin angwane, nitre israelita kwati rababa ñäke tärä okwä yebtä, ñobtä ñan angwane känime juta Jerusalén

köräbtä Jesu müre ketaba krusobtä. Erere arato, tärä okwä mikaba krusobtä käin, ye abko nämä tikani hebreore, latinore amne griegore, ni kwati rabadre ñäke btä abkokäre. ²¹Pilatokwe tärä tikamna kore, yebtä abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe niebare Pilatoye:

Jrei nitre israelitakwe, ye makwe ñan tika kore, akwa niarata bike jrei nitre israelitakwe, ye abko makwe tika kore, niebare kwetre Pilatoye.

²²Akwa Pilato abko käkwe niebare mda ietre:

Tikwe kukwe tikamna, ye erere rabadi tikani. Tikwe ñan kwitadre jire, niebare kwe ietre.

²³Akwa nitre rükä romanobo abko käkwe Jesu metaba krusobtä, yebti dän Jesukwe ñäkäbtiba ketabkä kwetre, bti dianba ötati jene jene kwe jakrä. Akwa dän nga dikani ötati nükebe temen Jesu nämäne kite jabtä, abkobtä ²⁴nitre rükä romanobo käkwe nieba jae kwärikwäri:

Dän ne abko nikwe ñan ngiandrekä kiakia, aisete ari ja gaen btä. Nirekwe ganandi abko kwe rabadi, nieba kwetre.

Ye kwrere bkänä nuenbare kwetre. Ye kwrere abko, Ngöbö Kukwei nämäne tikani kira krörö Jesubtä abko rababa bare:

Dän tikwe dräibare jökrä jabti kwetre amne, dän nga tikwe abko btä ja gani kwetre,

Salmos 22.18

nieta Ngöbö Kukweibtä abko erere nuenbare nitre rükä romanobokwe.

²⁵Angwane kruso btä Jesu nämä metani käin, kruso yebtä Jesu meye María nämä yete etbabe. Erere arato, Cleofas nän muko kädian nämäne María nämä siba amne María Magdalabo nämä arato kruso ken yete Jesu mukore. ²⁶Angwane Jesu okwä rababa meyebtä angwane, ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämäne tarere kri abko nämä meye ken, abkobtä Jesu okwä rababa angwane, Jesukwe nieba meye:

Mama tikwe, ma ngobo makwe abko tä yete mabe ye, nieba kwe ie.

²⁷Bti ti ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba:

Ma meye makwe abko tä yete mabe, ye makwe ngibia, nieba kwe tie.

Jesukwe ñäkäba kore tie, ye näire mentokwäre tikwe Jesu meye kaba ngäbti ja gwiriete ngibiakäre.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49)

²⁸Jesukwe ñäkäba ünän kore, yebti sribi jatani neme bare jökrä ie, ye abko nämäne gare ie, aisete sribi mikani nuendre ie nämäne tikani Ngöbö Kukweibtä abko rabadre bare täte, abkokäre nieba kwe:

Tomna nibi tie, nieba kwe.

²⁹Angwane kä ye kanti uba ñöi dime nämä kantra chi kwati abko nitre rükä romanobo rikaba, käkwe jändrän dän kukwän kwrere ye mritakaba

jökrä uba ñöi dime yete, bti mäkäteba kwetre hisopo krie küdebtä, bti mikaba Jesu kadate kwetre. ³⁰Jesukwe uba ñöi dime ye ñaba ünän angwane, nieba kwe:

Sribita ti kisete, erere nibira bare täte jökrä tie, nieba kwe.

Ye btäräbe, Jesukwe ja dokwä gibiakaba timonkwäre, käkwe ja üai mikabata Ngöbö kisete angwane krütaba.

³¹Köbö ye abko, köbö ja mikakrä biare köbö jadükakrä kräke amne, köbö jadükakrä ye nämane Pascua näire, aisete bäri ütiäte. Ye mden kisete, nitre israelita ji dokwäte rikaba niere krörö Pilatoye:

Nitre tä krusobtä se krütadre jötrö, abkokäre ngüre ötarebtä, bti diandreta timon doboi mikadre, nieba kwetre.

³²Ye erere bkänä, nitre rükä romanobo rikaba käkwe ni iti ngüre ötabtäba käne, bti ni mda nämä krusobtä käin Jesu ken abko ngüre ötabtäba kwetre arato. ³³Yebti rikaba Jesu ngüre ötöbtä mda angwane, Jesu krütanina, btä okwä rababa, abtä Jesu ngüre ötabtäba ñakare kwetre. ³⁴Akwa ni rükä iti käkwe Jesu däkäteba bukobti kronante ta. Ye btäräbe däri amne ñö betakaba Jesu kronante ta. ³⁵⁻³⁷Kukwe ye abko rakakaba kore tikwe tuaba ja okwä jenbti abko erere tita niere, aisete kukwe era erere tita niere. Tita niere munye, ñöbtä ñan angwane Ni Dianinkä Ngöbökwä abko btä kukwe rakadrekä kore abko nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä abko erere rikaba neme bare krörö Jesubtä:

Niara kroko ötaninbtä ñakare krati ie,

Salmos 34.20

nieta Ngöbö Kukweibtä. Mdakäre abko, nieta krörö:

Buko betadikä niara kronante ta nitre nünanka Jerusalén okwäbti,

Zacarías 12.10

nieta arato Ngöbö Kukweibtä. Ye erere rababa bare Jesubtä ti okwäbti, aisete mun jökrä käkwe kukwe ne mikadre era amne tödekadre Jesubti, abkokäre tita niere munye.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)

³⁸Jesu krütaba, yebti José Arimateabo käkwe ja köböi käräba Pilatoye Jesu ngwäkä ngwiankäre doboi mikadre. José ye abko nämane dikekä siba Jesube, akwa nitre israelita ji dokwäte jürä rababa btä, aisete nämä nekete tiebe Jesukri. José ye mden käkwe ja köböi käräba Pilatoye, ye erere rükabtiba Pilatoye angwane, José rikaba Jesu ngwäkä ngwena doboi mikadre. ³⁹Erere arato, Nicodemo rükaba blite bati deo Jesube, Nicodemo ara rükaba José Arimateabobe, kä jataba mirra krie ngwäri sribebare mnüne amne kri kädianta aloe sribebare mnüne, ye abko mritani ketetibe kwe abko nämä rä bäne rükaba ngwena kabre, bäsi siä kwä kükü bti kwärä mikadre Jesu ngwäkäbtä, ñan rä rabadre kure

abkokäre. ⁴⁰ Angwane José btä Nicodemo käkwe kri ngwäri mnü ye mikaba dän ütiäte kri kädianta lino btä abko te Jesu ngwäkä mriateba kwetre, nitre israelita tä ni doboi mike ño, ye kwrere nuenba kwetre. ⁴¹ Yebti Jesu müre ketaba krusobtä, ye ken abko nura nämane nökanı kabre angwane, kä ye kánti abko kä muani btin jækwatate ni doboi mikakrä nämä kwati abko te ni doboi mika ngämi abko nämä yete, ⁴² abko te Jesu doboi mikaba, ñobtä ñan angwane kä mkä ye abko nämä känime juta Jerusalén yete amne köbö jadükakrä nitre israelitakwe abko jataba nüke angwane, ñan rabadre sribi ye nuene, aisete Jesu doboi mikaba jötrö kä ye kánti.

Jesu nükaninta nire

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-6; Lucas 24.1-12)

20 ¹ Yebti köbö kena bämänte dekä, María Magdalabo rikaba dobobti. Kä nämä iko dekä angwane rikaba. Yebti nikani nebe dobobti angwane, jä kri mikani kä mkäbti, ye abko nämänena dianinkä mento, btä okwä namani. ² Angwane nikani betekäta gwäkäre nebeta Simón Pedro kánti amne ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämä tarere kri ye kánti, käkwe nieba nunye:

¡Ni Dänkien ngwäkä jänikani doboibti mentokwäre amne mikani mdente mda ñan nebe gare jire chi nunye! nieba kwe nunye.

³ Abtä Pedro amne ti rikaba mda Jesu doboi tuen. ⁴ Nun nibu rikaba betekä gwaire, akwa ti rikaba betekä bäri jötrö Pedrokrä, aisete ti rababa käne dobobti. ⁵ Ti rababa dobobti, käkwe ja mikateba timonkwäre, bti tikwe nıkraba nguse amne dän te Jesu mrianinte aibe nämä nguse, btä ti okwä rababa, akwa ti ñan rikaba nebe kä mkäte nguse. ⁶ Yebti Simón Pedro rikaba nebe köre ti jiebtı angwane, rikaba nebe kä mkäte nguse angwane, dän kukwän te Jesu mrianinte ye aibe kwanba ie. ⁷ Mdakäre abko, dän kukwän mdara jire, te Jesu dokwä mrianinte, ye abko nämä mrianinkä kuin, nämä mikani jenena dän kukwän bäri kri ye bäre mento abko kwanba ie arato. ⁸ Yebti ti rababa käne dobobti abko rikaba nikren kä mkäte nguse arato angwane, kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä tikwe tuaba jökrä angwane, tikwe tödekaba bti. ⁹ Akwa ye känenkri, Jesu rükadreta nire tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye abko ñan nükanı gare metre nun ja töitikaka Jesube ie, aisete nun ñan nämä mike era. Akwa tikwe tuaba angwane, batibe rababa era tikrä, käkwe tödekaba bti. ¹⁰ Yebti nun nibu ja töitikaka Jesube ye rikabata gwä nebata ja gwiriete.

Jesukwe ja mikani tuadre María Magdalaboye

(Marcos 16.9-11)

¹¹ Angwane María rikabata nebata dobobti Pedro amne ti jiebtı. Abti Pedro amne ti rikabata gwä angwane, María aibe namani müen dobobti.

Niara namani müen kore, käkwe ja mikaninte timonkwäre nikrakäre kä mkäte nguse. ¹² Angwane angele nämane nibu nguse, btä okwä namani. Angeletre ye abko btä dän ngwen bürere jökrä abko nämane täkänintbe nguse. Jesu dokwä nämane, yekri angele nämane iti amne Jesu ngoto, yekri abko angele nämane iti mda abko btä María okwä namani.

¹³ Angwane angeletre ye käkwe niebare Maríaye:

¿Mata dre müaire ti mräkä? niebare kwetre ie.

Angwane María käkwe niebare mda:

Ti Dänkien ngwäkä jänikani tikän amne mikani mdente ñan nebe nüke gare tie, aisete tita müaire ye, niebare kwe angeleye.

¹⁴ Maríakwe niebare kore, ye btäräbe nikrabareta ja trökri kwe angwane, Jesu nämane känime ken, btä okwä namani. Akwa Jesu ara nämane yete abko ñan nükani gare Maríaye. ¹⁵ Akwa Jesukwe niebare ie:

¿Mata dre müaire ti mräkä? ¿Nire känántarita näin makwe? niebare kwe ie.

Akwa ni ye abko nämane nura ngibiare, María namani nütüre, aisete niebare kwe ie:

Ma nikani ti Dänkien ngwäkä ngwena ne ngwane, makwe mikani mdente mda, ye makwe nie tie, ti mräkä, amne ti näin tuenta, niebare kwe ie.

¹⁶ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¡María! niebare kwe ie.

Ye btäräbe María nikwitaninte, käkwe niebare hebreore Jesuye:

¡Rabuni! niebare kwe. (Ye abko “Dirikä tikwe” niebare kwe.)

¹⁷ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ti ngämi nikenta ti Rün kánti kä káinbti, aisete makwe ñan ti ketate, akwa nänta ti mräkätre ja töitikaka tibe ye kánti amne makwe nie krörö ietre: Ti bike nikenta ti Rün amne mun Rün kánti kä káinbti. Erere arato, Ngöbö tikwe amne Ngöbö munkwe, kánti ti bike nikenta, tikwe nini, ye abko makwe nie kore ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe Maríaye.

¹⁸ Ye erere bkänä, María nikaninta, namaninta gwi angwane, Dänkien tuani kwe ye tanba kwe nun ja töitikaka Jesube yeye. Erere arato, Jesukwe blitabare ño ño ben, ye erere nieba jökrä kwe nunye.

Jesukwe ja mikani tuadre nitre ja töitikaka benye
(*Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49*)

¹⁹ Yebti köbö kena bämante ye arabe näire nun ja töitikaka Jesube nämä ja ükaninkrö gwi, akwa nane nitre israelita ji dokwäte käkwe nun kadre ngite arato abko jürä rababa nunbtä, aisete nun nämä ja ükaninkrö, ye kánti nunkwe jukwe dikaba jabti, akwa batibe Jesu rababa gwi amne rababa nünaninkä nun ja töitikaka ben ye ngätäite, käkwe nieba nunye:

Kä jáme Ngöbökwé raba munbtä, nieba kwe nunye.

²⁰ Jesukwe ñākāba kore, ye btārābe klabo träin kisebtā amne buko träin kronante mikaba tuadre kwe nunye angwane, kā rababata nuäre krübāte nunbtā nun Dänkien tuareta. ²¹ Angwane Jesukwe niebata mda nunye:

Kā jāme Ngöbökwe raba munbtā. Ti Rün kākwe ti juani ño, ye kwrere ti bike mun juen arato, nieba kwe nunye.

²² Ye btārābe müre tākāba kwe nunbti, kākwe nieba nunye:

Ngöbö Üai Deme kaen ngābti munkwe. ²³ Nire nire ngite abko diandrekā btā munkwe niedi ie, ye erere Ngöbökwe dianinkāra btā; akwa nire nire rabadi ngite kärekarē munkwe niedi ie, ye abko Ngöbökwe ñan ngite diandrekā btā, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Bti Jesukwe kā mikakaba. ²⁴ Jesu rükabata kena nun ja töitikaka ben ngätāite, ye näire abko ni iti ja töitikaka ben kädian nāma Tomás abko nāma ñākare nunbe yete. Tomás ye mden abko kädian nāma “Munkin” abko nāma ñākare angwane Jesu rükabata. ²⁵ Yebti Tomás rükabata angwane, nun ja töitikaka Jesube kākwe nieba ie:

Nunkwe ni Dänkien turi mtare, nunkwe nieba ie.

Akwa Tomás abko kākwe nieba mda nunye:

Tikwe ñan klabo träin tuadre kisete amne tikwe ñan kise krākia mikadre klabo träinte, erere arato buko träin kronante, te tikwe ñan kise mikadre, ne ngwane tikwe ñan mun kukwei mikadre era jire chi, nieba kwe nunye.

²⁶ Abti bāmān krati mda nun ja töitikaka Jesube nāma ja ükaninkröta jökrā bāmānte angwane, Tomás nāma siba yete angwane, nunkwe jukwe dikaba arato, akwa batibe Jesu rababa gwi amne rababa nūnaninkā nun ngätāite, kākwe niebata nunye:

Kā jāme Ngöbökwe raba munbtā, nieba kwe nunye.

²⁷ Yebti nieba kwe mda Tomás:

Tomás, kise mike tie nete amne ti kise träin ne mike ñāräre, bti ti krona träin ne te kise krien tie, bti kukwe ñan tā nebe era makrā, ye kwrere makwe ñan nuen mda, kākwe kukwe tibtä ye mika era jae, nieba Jesukwe ie.

²⁸ Angwane Tomás kwe ngrateba kri, kākwe nieba Jesuye:

¡Ma abko ti Dänkien tikwe amne Ngöbö tikwe! nieba kwe ie.

²⁹ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Mata ti tuenta ja okwā jenbti, aisete ti ara abko makwe miri era, kākwe tödiri tibti ñan ñan; akwa nire nire tā ti tuen ñākare akwa tā ti kukwei mike era jae amne tā tödeke tibti, ni yebtä abko kā rabadi bäri nuäre krübāte amne Ngöbökwe ja di biandi ietre, nieba Jesukwe Tomás.

³⁰ Jesu abko nāmāne sribire nun ja töitikaka benbe kā nebtā angwane, Ngöbö di nāma ben ye bā mikakrā abko sribi ñan tuabare nuenba kabre mda kwe nun ja töitikaka ben okwābti, akwa ye abko tikwe tikaba

ñakare jökrä tärä nebtä. ³¹Akwa munkwe kukwe kuin Jesubtä mikadre era jae amne Ni Dianinkä Ngöbökwe abko Jesu ara amne niara abko Ngöbö Odei, ye abko rabadre era munkrä amne munkwe tödekadre bti, abkokäre tikwe kukwe ne tikani. Mdakäre abko, munkwe tödekadre Jesubti, ye köböire munkwe nünandre kärekäre Ngöböbe, abkokäre tita kukwe ne tike.

Nitre ja töitikaka Jesube käkwe gwa gani kabre

21 ¹Jesukwe ñäkäba kore Tomáye. Abti Jesukwe ja mikabata tuadre mda nun ja töitikaka benye ñö okwä kri kädianta Tiberias ye köräbtä. Ñö okwä kri ne arabe kädianta Galilea arato, kánti kukwe rakakaba krörö: ²Simón Pedro nämä Tomábe yete. Tomás ye arabe kädian nämä “Munkin” abko nämä yete. Erere arato, Natanael nünanka juta Canáte kä Galileate amne Zebedeo ngobo nibu, btä nun ja töitikaka Jesube nämä nibu mda yete. ³Angwane Simón Pedro käkwe nieba nunye:

Ti bike niken gwa gaen, nieba kwe.

Angwane nunkwe nieba Pedroye:

Nun bike niken siba mabe, nieba nunkwe.

Ye erere bkänä, rikaba, rankwaba rute amne rikaba gwa gaen. Akwa ye näire deo kábä rababa ñakare jire gwabtä. ⁴Abti kä jataba ngwen dekä angwane, batibe Jesu rababa ñö okwä köräbti yete, akwa Jesu ara nämä yete, ye abko ñan rükaba gare nunye. ⁵Angwane Jesu käkwe nieba nunye:

¿Gwa tärä munkwe ya ti mräkätre? nieba kwe.

Nunkwe nieba ie:

Gwa ñakare nunkwe, nunkwe nieba Jesuye.

⁶Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Krade kiteta ñöte küde ruenkri rubtä timon yete munkwe angwane, mun kábä rabadi, nieba kwe nunye.

Ye erere nunkwe nuenba angwane, gwa rababa kratibe dikaro kradete, aisete krade ñan rababa näkäita kukwäne nebete rute nunye. ⁷Angwane ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämä tarere kri abko käkwe nieba Pedroye:

¡Ni Dänkien ara tä ñö köräbti se! tikwe nieba.

Tikwe nieba kore, ye jaraba Simón Pedroye angwane, jötrö ngwarbe dän kitaba jabtä kwe, bti rankwaba ñöte, rikaba jübenkä nebe Jesu kánti. ⁸Angwane nun mda mda ja töitikaka Jesube abko rikaba ru ngwena janknu nebe ñö köräbtä. Akwa gwa rababa kabre kradete, ye abko nun rikaba jáke bätärekä bätärekä nebe ñö köräbtä. Nun nämä bä känime bäsi metro sienta krati näre ñökrä ken, aisete rababa gwa ngwena nebe ñö köräbtä. ⁹Abti rababa ñö köräbtä jate, rankwaba timon angwane, ñukwä oto nämä bukaninte kwati kwanba nunye. Ñukwä yehti abko gwa

näma mikani krati amne ban näma mikani arato. ¹⁰Angwane Jesukwe nieba nunye:

Gwa naka munye, ye ngwen ruäre kukwadre nete, nieba kwe nunye.

¹¹Angwane jötrö Simón Pedro rikaba rute käin, kä rikaba krade ngwena nebe jate. Gwa krikri be näma kradete, ye tanba angwane, gwa näma sienta krati bti gre ketebu bti krä jätäbti krämä (153) kradete. Gwa näma kabre kore, akwa krade rötateba ñakare. ¹²Yebti Jesukwe nieba mda nun ja töitikaka benye:

Mun jakwe mröre, nieba kwe.

Ye erere nun rikaba, akwa Jesu abko ni Dänkien ara abko rababa gare nunye, aisete Jesu abko nire ye abko ja ñan rükaba töre nunye ngwentari ie. ¹³Yebti Jesukwe krötaba nun ken, käkwe ban amne gwa dianba kisete, bti bianba kwe nunye kwetadre. ¹⁴Ne ngwane abko Ngöbökwe Jesu mikaninta nire, yebti Jesukwe ja mikaba tuare bämäkäre nun ja töitikaka benye.

Jesukwe blitabare Simón Pedrobe

¹⁵Nunkwe mröba ünän jökrä angwane, Jesukwe nieba Simón Pedroye: Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere bäri ni mda mda noko ngwä ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe nieba mda ie:

Jän, ti Dänkien. Ma tare kri tikwe ye garera mae, nieba kwe Jesuye.

Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja ngäbäli kwrere, ye makwe buka, nieba kwe Pedroye.

¹⁶Yebti Jesukwe niebata bobuta ie:

Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere era metre ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe niebata Jesuye:

Jän, ti Dänkien. Ma tare kri tikwe, ye garera kuin mae, nieba kwe ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja kwrere, ye makwe ngibia, nieba kwe ie.

¹⁷Yebti bämäkäre Jesukwe niebata mda Pedroye:

Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere era metre ya? nieba kwe ie.

Jesukwe kukwe arabe ngwiantariba bämä jire ie, abtä moto rababa ulire, käkwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, kukwe gare jökrä mae, aisete ma tare kri tikwe, ye gare kuin mae, nieba kwe ie.

Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja kwrere, ye makwe buka, nieba kwe ie.

¹⁸Yebti Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere krörö mae: Ma nämane bati angwane, ma nämane ja dätere, bti ma tö nämane nebe rikai mdente erere, kanti

ma nãmane niken. Akwa ma rabara unbre angwane, makwe ja küde aibe ngökadite amne ni mdakwe dãn kitadi mabtã amne, ma ñan tõ nãin abko kãnti ma jãnãin, nieba Jesukwe Pedroye.

¹⁹Jesukwe nieba kore Pedroye, ye abko Pedro krütadi ño krusobtä abko Jesu tõ rababa niei biare ie, abkokãre nieba kore kwe ie. Erere arato, Pedro krütadre, yebti abko Ngöbö rabadre kãikitankã kri abko Jesukwe mikaba gare ie, kãkwe nieba kore ie. Yebti Jesukwe nieba mda Pedroye:

¡Makwe dikaka janknu ti jiebti, ie ti tõ! nieba kwe ie.

²⁰Jesu amne Pedro nãma dikekã ñö körãbãre, ye btãrãbe Pedrokwe nirkabata ja jiebti angwane, ti ne mden Jesu nãma tarere, ye rükaba niaratre jiebti abko btã Pedro okwã rababa. Ti nãma tãkãnintbe kãnime Jesu ken mröre mrã Jesube Pascua nãire angwane, tikwe nieba Jesuye: ¿Ti Dãnkien, nirekwe ma kitadi ngise ma rüeye müre ketadre? tikwe nieba Jesuye abko rükaba Jesu amne Pedro jiebti. ²¹Ti ne mden abko rikaba tuen Pedroye angwane, Pedrokwe nieba Jesuye:

¿Ti Dãnkien, niara sebtã abko dre rakadikã? nieba kwe Jesuye.

²²Abtä Jesukwe nieba Pedroye:

Ti tõ rabadre ni se mikai nüne janknu angwane, tãdre nire angwane ti jatadreta kã nebtã, aisete ye ñan rabadre ütiãte makrã. Akwa ma abko kãkwe dikaka janknu ti jiebti, nieba kwe ie.

²³Jesukwe nieba kore Pedroye, yebtä abko ti ñan krütadre jire abko ja mrãkãtre ruãre tõdekaka Jesubti kã rababa niere jae kwãrikwãri. Akwa Jesukwe ñan nieba kore, akwa nieba krörö kwe: “Ti tõ rabadre ni se mikai nüne janknu angwane, tãdre nire angwane ti jatadreta kã nebtã, ye ñan rabadre ütiãte makrã,” nieba Jesukwe. ²⁴Ti abko btã Jesukwe blitaba Pedrobe abko kãta tãrã ne tike amne, tikwe kukwe tuaba Jesubtä ja okwã jenbti erere tita niere metre, aisete kukwe ne abko era metre erere abko gare nie. ²⁵Jesu nãmane sribire kã nebtã angwane, sribi kri namani bare kabre mda ie, aisete kukwe ye tikadre jökrã ja tãritãri tãrãbtã angwane, tãrã ye kãi rabadre ñakare kã nebtã, raba ruen tie. Abko kukwe nakaninkã kore Jesubtä. Abko kore se. Ne ngörã.

Sribi Nitre Jesu Kukwei Ngwianka Kōböire

Los Hechos de los Apóstoles

Tärä ne abko Lucakwe tikani ni kädian nämäne Teófilo ye ara kräke. Tärä tikani käne kräke abko Kukwei Kuin Jesubtä Tikani Lucakwe. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka abko Lucas ara tä gare nie. Niarakwe tärä Lucas tikani käne, abti tärä Hechos ne tikani kwe. Jesu abko nikaninta kä käinbti, yebti Jesukwe sribi nuenbare ño ño Ngöbö Üai kōböire kä nebtä nitre Jesu kukwei ngwiankabi abko Lucas tä mike gare tärä nebtä. Kukwei ne tä tikani krörö Hechos 1.8 yebtä: “Mun rabadi dite, kä näin kukwei kuin tibtä ye niere juta Jerusalénte amne kä Judeate amne kä Samariate. Erere arato, mun näin kukwei kuin ye niere kä jökräbti temen” abko tä tikani. Bäri käne Ngöbökwē sribibare ño ño Pedro kōböire Jerusalénte, Judeate amne Samariate abko Hechos tä niere. Yebti Pablo abko kākwe kukwei kuin Jesubtä mikani gare kä jökräbti temen abko Lucas kākwe mikani gare. Tärä nebtä abko, Jesukristo abko ni Diantarikä ni jökrä kräke abko Lucas tä mike gare.

Lucas abko ni kräkä bianka. Pablo nikani kukwei kuin Jesubtä mike gare abko ben Lucas nikani bäre bäre arato. Ye mden kisete, Ngöbökwē sribibare ño ño Pablo kōböire abko Lucakwe tuani ja okwä jenbti abko erere tikani täräbtä kwe.

KUKWE NAKANINKÄ KÄNEKÄNE JESU KUKWEI NGWIANKABTÄ (1.1-26)

Jesu nikaninta kä käinbti

1 ¹⁻²Ti mräkä Teófilo, tikwe tärä tikani käne mae, yebtä tikwe tikaba krörö: Ngöbö ngämi niken Jesu ngwenante kä käinbti känenkri Jesu nikani sribire kena angwane, dre dre nuenbare kwe amne dre dre diribare kwe abko tikwe tikani käne täräbtä makrä. Erere arato, ni dianinkä kwe ja kukwei ngwianka, ye abko kākwe dre dre nuendre abko niebare kwe ietre Ngöbö Üai Deme kōböire abko tikwe tikani käne täräbtä makrä. ³Jesu krütani, yebti nukaninta nire. Ne abko niara

nükaninta nire bkänä rabadre gare metre, abkokäre ja mikani tuadre bäre bäre köbö gre ketebu kwe niara kukwei ngwianka yeye. Angwane Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite, abkobtä blitabare kwe bentre.

⁴ Angwane bati Jesu nämane bentre angwane, niebare krörö kwe ietre:

Ngöbö ti Rün käkwe ja Üai Deme köböi mikani munye, btä tikwe blitaba munbe, ye munkwe ngibia Jerusalénte. Munkwe ñan kä mikaka jire Jerusalénte abko tita niere munye, ⁵ñobtä ñan angwane Juankwe ni ngökani ñö aibe te ni mikakäre jenena Ngöbökrä, akwa Ngöbökwé ja Üai Deme juandi nünakäre munbtä, aiseté munkwe ngibia Jerusalén yete. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti

⁶ Yebti nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe niebare mda Jesuye:

Dänkien, ¿jrei nämane kira nun ngätäite nete, ye kwrere ma bike gobrane nun israelita ngätäite nete ya? niebare kwetere Jesuye.

⁷ Jesukwe niebare mda ietre:

Ti rabadre gobrane ñongwane amne köbö mdente, ye abko ti Rün käta ükete au tikrä amne, ye ñan rabadre gare munye. ⁸ Akwa kukwe krörökrörö abko rabadre gare munye: Ngöbö Üai Deme rükadi nüne munbtä, käkwe ja di biandi munye angwane, mun rabadi dite, kä näin kukwe kuin tibtä ye niere juta Jerusalénte amne kä Judeate amne kä Samariate. Erere arato, mun näin kukwe kuin ye niere kä jökräbti temen, ye abko rabadre gare käne munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

⁹ Jesukwe blitabare ünän kore bentre angwane, niaratre okwä nämane Jesubtä. Ye btäräbe Ngöbökwé Jesu kaninkä käin, nikani ngwena mütate ta käin amne nianinkäbe niaratre okwäte, nin jatabareta mda ietre.

¹⁰ Jesu namani niken kä käinbti, ye abko nikani nenkä ño niaratre okwäbti abko jiebti okwä nämane kwekbe. Ye btäräbe ni btä dän ngwen bürere namanina nünaninkä nibu niaratre ken, ¹¹käkwe niebare ietre:

Mun Galileabo, okwäbti Ngöbö niki Jesu ngwenante kä käinbti abko jiebti mun okwäta. ¿Se ñobtä mun okwäta jiebti? Jesu ye mden Ngöbö niki ngwenante kä käinbti mtare, ye kwrere jatadita bobuta, niebare kwe ietre.

Matías dianinkä sribikäre Jesu kukwei ngwianka

¹² Kä ye ngwane abko, nitre Jesu kukwei ngwianka nämane Ngitio Olibobti, nikaninta Jerusalén. Ji Ngitio Olibo nebebe Jerusalén ye abko bäsi kilometro krati, kánti nikaninta. ¹³ Nikani nementa jutate angwane, ju käin ninkri, kánti nämamentre nüne, ye kánti nikani nebeta. Ye kánti Pedro, Juan, Santiago btä Andrés; Felipe btä Tomás; Bartolomé btä Mateo; Alfeo ngobo Santiago btä Simón (ne arabe kä Zelote) amne Santiago mda ngobo Judas abko nämane arato. ¹⁴ Ye kánti, meri ruäre,

ben nämane ja ükekrö käre blitakäre Ngöböbe amne, Jesu meye María amne Jesu etbakantre, ben nämane blite Ngöböbe arato.

¹⁵Kä ye ngwane abko batira jire ni tödekaka Jesubti nämane ja ükaninkrö bäsi gre keta ti jire, ye ngätäite Pedro namani nünaninkä, käkwe niebare:

¹⁶Ja mräkä, Judas nikani Jesu rüe jie ngwena Jesu kaen ngite, ye abko Ngöbö Üai Deme köböire nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä jrei Davikwe. Ye rabadre bare, mden erere namanina bare mtare. ¹⁷Judas abko nämane nibe ketetibe amne nämane sribire nibe gwaire, niebare Pedrokwe.

¹⁸(Akwa Judas ye mden abko käkwe kukwe nuenbare käme Jesu rüere, ye abko ütiä biani ie. Mdenbti kä kökani kwe jakrä. Abti kä ye kánti, niara nikani ngítiekä dokwäre temen amne büle ngetrani angwane, ngänkrä nakwani jökrä künken. ¹⁹Ye abko, nitre nünanka Jerusalén käkwe gani angwane, kä ye kädiani Acéldama kwetre. Ye abko “Kä Därire” nieta niaratre kukwe arameore.)

²⁰Pedrokwe niebare:

Kukwe rakadrekä kore, ye mden abko nämane tikani krörö Davikwe tärä Salmobtä:

Ju niarakwe, kánti kä raba kaibe ngwarbe jökrä amne, ni mda ñan raba nüne jire niara täte.

Salmos 69.25

Erere arato, kukwe nebtä Davikwe kukwe tikani mda abko krörö:

Sribi kwe abko raba ni mda kisete,

Salmos 109.8

tikani kore kira Davikwe.

²¹Ne aisete, ni Dänkien Jesu nämane nüne ni ngätäite nete angwane, ni ruäre tä näin siba nibe, ne käre nämane näin ketetibe nibe ²²kena angwane Juankwe Jesu ngökani ñöte abti kä nükebe Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti. Nitre tä näin kore nibe, ye ngätäite nikwe ni diandrekä iti sribikäre jabe Judas täte, Jesu nukaninta nire kädriekäre gwaire nibe abko rabadre kuin. Abko kore se, niebare Pedrokwe ietre.

²³Ye erere bkänä, ni mikani nibu jite kwetre diandrekä mikakäre sribire abko nere: Ni iti abko kädian nämane José, arabe kädian nämane Barsabás amne arabe kädian nämane Justo arato. Amne ni mda abko kädian nämane Matías mikani kwetre jite arato. ²⁴⁻²⁵Nebti blitabare krörö kwetre Ngöböbe: Ni Dänkien Jesu, Judas Iscariote käkwe ja mikani ngite, kánti sribi kwe namani ie amne, Ngöbökwé üai juani mdente, ye kánti nikani. Mtare nire rabadre ma kukwei ngwianka Judas täte, ye abko makwe mika gare nunye, ñobtä ñan angwane ni moto ño gare kuin jökrä mae, aisete nitre nibu ngätäite, nire rabadre abko makwe mika gare nunye, niebare kwetre Ngöböye. ²⁶Yebti nire rabadre sribire abko Ngöbökwé mikadre

gare ietre, abkokäre jä kitani kwetre^a gakäre angwane, jä yebti abko Ngöbökwe Matías mikani jite. Ye ngwane mentokwäre, Matías namani Jesu kukwei ngwianka siba ni ni jätäbti iti yebe.

KUKWE KUIN JESUBTÄ NIEBARE JUTA JERUSALÉNTE (2.1—8.3)

Ngöbö Üai Deme nükani

2 ¹Bieta kädian nämane Pentecostés^b ye abko köböi nukaninta angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane ja ükaninkrö jökrä ja kanti. ²Te batibe müreta kite mate bäri ribi krübäte ngöta neme, ye kwrere jire kä ngö jatani kä käinbti timonkwäre abko ngö nükani mate gwita temen niaratre nämane tākānintbe jökrä ye kanti. ³Angwane jāndrān bā namani űukwā jutra kwrere niatebare abko nikani mate jene jene ni itire itire btā gwita temen. ⁴Ye btārābe Ngöbö Üai Deme namani tāte jökrä btātre. Angwane ni kukwei jenena bātākā ngwarbe btā ja tōitikani űakare kwetre abko erere bti namanintre blite, Ngöbö Üai namani kukwe tike űo, ye kwrere namani blite jökrä.

⁵Kā ye ngwane abko nitre israelita nūnanka kā jökrābti temen kā nämane Ngöbö mike űtiāte abko nämane nūnentbe Jerusalénte Ngöbö kākikatakāre Pentecostés näire. ⁶Angwane nitre tödekaka Jesubti namani blite bātākā ngwarbe, kukwe ye jarabare nitre israelitaye angwane, dre namani nakenkā űan namani nūke gare ietre, kākwe ja ükaninkrö kwati ni kukwei nuakäre, űobtä űan angwane nitre nämane yete, ye kukwe űo űo abko erere nitre tödekaka Jesubti namani blite. ⁷Yebtā abko, ni jökrā kākwe ja ngwiani nikenkā amne tōi űan namani krūtare jökrä, kā namani niere krörö jae kwārikwāri:

¡Nitre noko abko űan Galileabo jökrä ya, ⁸amarebti nibitre blite ni kwrere amne kukwe nibi nūke gare nie se! ⁹Nita nete ne abko, Partobo, Medobo, ni Elambo, ni Mesopotamiabo, ni Judeabo, ni Capadociabo, ni Pontobo tā nete. Erere arato, ni nūnanka kākā Asiate tā nete. ¹⁰Mdakäre abko, ni Frigiabo, Panfiliabo amne ni Egiptobo tā nete amne, ni nūnanka kā Libiate juta Cirene ken tā nete. Erere arato, ni nūnanka juta Romate tā siba nete abko ¹¹ruäre dārebare ni israelitakri, akwa ruäre abko kākwe Ngöbö nitre israelitakwe kani ngābti Ngöbö jen kwe kwrere, köböire namani nekete jakri nitre israelitabe abko tā nete. Erere arato, ni nūnanka kā butubti Cretate amne, ni kā Arabiabo tā nete. ¿Se űo abko sribi kri nuenbare Ngöbökwe, btā nibitre blite ni jökrä kukwere se? ni jökrä namani niere kore jae kwārikwāri.

a 1.26 jä kitani kwetre. Proverbios 16.33 yebtä űāke. **b 2.1 Pentecostés.** Bieta Pentecostés, ye näire nitre israelita nämane kuin niere Ngöböye nura ngwā kenabtā. Levítico 23.15-21, yebtä űāke.

¹²Yebtä abko, ni jökrä ñan töi namani krütare amne töbikadre ño mda kwetwe ñan namani nüke gare ietre, kä namani niere jae kwärikwäri: ¿Dreta nakenkä nete amarebti ni jökrä nibi blite bätäkä ngwarbe kore se? namanintre niere mda.

¹³Akwa ni ruäre abko nämane nitre tödekaka Jesubti mike yakrä, kä namani niere:

¡A, ngwarbe nibitre dröbare jökrä, aisete tätre kore se! namanintre niere.

Pedro käkwe blitabare Jesubtä

¹⁴Ye btäräbe nitre ni jätäbti iti Jesu kukwei ngwianka mda mda, ben Pedro namani nünaninkä krö, käkwe ñäkäbare jume ja dibti krörö:

Ti mräkä israelita amne ni mda mda tä nüne Jerusalén nete abko ie dre dre tä nakenkä rabadre gare, aisete ti bike kukwe niere, neye olo ketete kuin munkwe: ¹⁵Nitre ne tä dröbare mun nibi nütüre btä, akwa ye kwrere ñakare, ñöbtä ñan angwane ñänä okwä krä ökänbe krire dekä. Se ño abko rabadre dröbare jökrä, aisete niaratre ñan tä dröbare. ¹⁶Akwa kukwe ne tä nakenkä nete mtare, abkobtä Ngöbö kukwei niekä Joel käkwe tikani krörö:

¹⁷Ngöböta niere krörö munye:

Kä mrä angwane, ni nünanka kä ketareketare te kwäräkwärä, btä tikwe ja Üai Deme mikadi täte.

Ne aisete mun ngäbriänkä merire, brare käkwe ti kukwei niedi amne, ni brare bati bati abko ie jändrän tikwe rabadi tuen köböre kwrere.

Amne ni unbre unbre abko tikwe mikadi köböre jändrän tikwebtä arato.

¹⁸Erere arato, ni merire, brare sribikä tikrä, yebtä tikwe ja Üai mikadi täte angwane, niaratre käkwe ti kukwei niedi arato.

¹⁹Mdakäre abko, kä käinbti, kä temenbtä abko tikwe sribi kri ñan tuabare mikadi tuadre amne, jändrän btä ni töi ñan krütai abko tikwe nuendi okwäbti abko krörö:

Däri rabadi tuen, ñukwä jutra rabadi tuen kri amne ngübü rabadi tuen krikri krübäte.

²⁰Erere arato, ñänä gidiadite iko jökrä. Sö abko bä rabadi därire jökrä. Ne abko, ni Dänkien köböi bä nuäre ütiäte kri abko känenkri kukwe rakadikä kore.

²¹Akwa nire nire käkwe ja di kärädre ni Dänkienye rabakäre dianintari, ni ye abko Ngöbökwé dianditari, nieta kore Ngöbökwé

Joel 2.28-32

abko tikani Joelikwe, niebare Pedrokwe.

²²Yebti Pedrokwe niebareta mda:

Mun israelita, ie ti bike kukwe niere, aisete olo ketate kuin ti kukweiye munkwe: Jesu Nazarebo abko ni brare juani Ngöbökwe rabadre era munkrä, abkokäre Ngöbökwe ja di biani ie sribi kri ñan tuabare nuenkäre bätäkä ngwarbe mun ngätäite. Niarakwe sribibare kore abko garera kuin munye. ²³Ni ye abko, kräke kukwe nämane ükaninte Ngöbökwe, aisete erere nikani nakenkä krörö btä: Ni iti käkwe kitani ngite mun kisete, bti ni moto kämekäme käkwe mun die mikani kämike krusobtä. ²⁴Akwa Ngöbö ara jire käkwe mikaninta nire, ñobtä ñan angwane gata ñan rabadre niara ganaine janknu jire chi. ²⁵Ngöbökwe niara mikadita nire, yebtä abko jrei Davikwe tarä tikani krörö kira:

Ti nämane ti Dänkien tuen käre ja ken tibe.

Niara tä ti ken ti küde ruenkri ti die mikakäre, aisete tikwe ñan kä jürä ngwiandre jire jabtä.

²⁶Ne aisete kä juto tibtä amne kä nuäre tibtä Ngöbö käikitakakäre.

Mdakäre abko, ti krüte angwane, Ngöbökwe ti ngätä ngibiadi kuin, yebti tita tödeke, ²⁷ñobtä ñan angwane ti krüte angwane, makwe ñan ti ngätä tuadimetre ni krütani ngätäite dobote Ngöbö.

Erere arato, ni Deme makwe, ye makwe ñan ngwäkä tuadimetre ngütekä.

²⁸Amne ji mdenbti ti rikadre nünakäre kärekäre mabe, ye abko makwe mikani gare tie, aisete ti rabadita ma ngwärekri amne makwe kä mikadita nuäre tibtä ma tuareta.

Salmos 16.8-11

Ne abko Davikwe tikani kore Jesubtä.

²⁹Ja mräkätre, ti bike kukwe era metre niere krörö munye, ye ie olo ketete munkwe: Ni mräkä kira David käkwe kukwe tikani, David ye abko krütani, doboi mikani, amne ngwäkä ngütaninkä amne doboi tä kä ne kanti Jerusalén nete. ³⁰Akwa David abko ni Ngöbö kukwei niekä, aisete ni iti niara mräkäkri abko Ngöbökwe mikadi gobrane niara täte, ye nämane gare ie, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe köböi mikani ie.

³¹Ne mden kisete, Ni Dianinkä Ngöbökwe ye abko rükadreta nire amne ñan gütadrekä abko Ngöbökwe mikanina gare ie käne. ³²Mden erere, mtare Ngöbökwe Jesu mikaninta nire. Jesu mikaninta nire, ye mden abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne nunta niekäre metre mtare.

³³Ngöbökwe mikaninta nire, abti Ngöbökwe mikani ütiäte kri, käkwe mikani tākänintbe ja küde ruenkri angwane, ja di kri mikani niara kisete kä käinbti kwe. Bti Ngöbö Üai Deme köböi mikani kwe nunye, ye abko Ngöbökwe biani ie arato amne, niara abko käkwe mikaba nüne täte nunbtä. Ye mden munkwe turi mtare amne munkwe kukwe nuri arato ye. ³⁴Ye abko, David tukwe ñan nämane blite jabtä gare nie, ñobtä ñan angwane niara doboi tä Jerusalén nete, amne Ngöbö ñan nikani niara ngwena kä käinbti, akwa David arabe käkwe kukwe tikani krörö:

Ti Dänkien Ngöbökwe niebare ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

35 Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni.

Salmos 110.1

Ye abko namani tikani kore Davikwe, akwa tikani ñakare kwe jabtä amne, Jesu Ni Dianinkä Ngöbökwe abko btä tära tikani kwe.

36 Ne aisete, mun israelita, ie kukwe era metre rabadre gare abko erere ti biki niere: Jesu juani müre ketadre krusobtä munkwe, Jesu ye mden abko Ngöbökwe mikani Dänkiene amne mikani ni Dianinkä kwrere kwe arato. Ne abko raba gare munye kore. Abko kore se, niebare Pedrokwe ietre.

37 Pedrokwe blitabare nitre kwati olote kore, ye abko matani tare motobtä amne, ja namani ruen ngite krübäte Ngöbö ngwäreki ietre, käkwe kukwe ngwianintari krörö Pedroye amne Jesu kukwei ngwianka mda mdaye:

Ja mräkä, mtare nunkwe dre nuendre niere nunye, niebare kwetre.

38 Abtä Pedrokwe niebare mda ietre:

Munkwe kukwe nuenbare käme Ngöbö rüere, ye kite temen jökrä, bti munkwe tödeka Jesubti. Yebti mun jata ja mike ngökare ñöte Jesukristo käbti. Angwane munkwe ja mikani ngite, ye Ngöbökwe diandikä jökrä munbtä, käkwe ja Üai Deme mikadi nüne munbtä arato, 39 ñöbtä ñan angwane Ngöbökwe ja Üai Deme köböi mikani, ye abko munkrä amne mun ngäbriänkäkrä, erere arato ni kä jökräbti kärädre ni Dänkienkwe ye kräke, niebare Pedrokwe ietre.

40 Pedrokwe blitabare kore angwane, kukwe mda mda ribebare bäri mda kwe ietre, niaratre töi diankrä amne mikakrä mokre abko krörö:

Ngöbökwe ñan mun mikadre ja tare nike nitre kukwe kämekäme nuenkä ben gwaire, abkokäre mun rabadre dianintari Ngöbö diebti abko tita ribere munye, niebare kwe ietre.

41 Ye kwrere bkänä, kukwe diribare Pedrokwe, ye ni kwati käkwe kani ngäbti amne ngökani ñöte Jesu käbti. Köbö ye näire abko, ni mda mda namani tödeke Jesubti abko namani mili krämä jire (3,000) abko namani ja gete nitre tödekaka Jesubti yebe.

Nitre tödekaka Jesubti nämene nüne krörö jabe kwärikwäri

42 Angwane kukwe diribare nitre Jesu kukwei ngwiankakwe, yebtä niaratre namani ja kite köbö kwatirekwatire amne namanintre jändrän jakwe dräire jabtä kwärikwäri. Erere arato, namanintre ja ükekrö ju kwatirekwatire te mröre gwaire Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae amne blitakäre Ngöböbe. 43 Nitre Jesu kukwei ngwianka namani sribi kri nuene amne, sribi ñan tuabare namani nuene ni kwati okwäbti Jesu di namani bentre bä mikakäre. Yebtä abko, ni jökrä ñan töi namani krütare jökrä. 44 Angwane nitre tödekaka Jesubti abko töi namani ketetibe jökrä,

kä namani jändrän jakwe jakwe dräire jabtı kwärikwäri ni tödekaka Jesubtı bobre bobre die mikakäre. ⁴⁵Erere arato, namanintre kä jakwe amne jändrän jakwe rürümoine, bti ni bobre bobre, ie ngwian biandre nuäi nuäi, ye näre nikanintre bien ni itire itire ie. ⁴⁶Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe te namanintre ja ükekrö köbö kwatirekwatire amne, ju kwatirekwatire te mrö dräi namani angwane, kä namani neme nuäre btätre mröre ketetibe ja moto jämenbti. ⁴⁷Angwane namanintre Ngöbö käikitekä amne, ni jökrä namanintre mike ütiäte. Mdakäre abko, köbö kwatirekwatire, nire nire namani neme dianintari abko ni Dänkien Jesu namani mike ketetibe nitre tödekaka niarabtibe.

Pedrokwe ni ngüre bren mikaninta quinta

3 ¹Abtı bati, kä mikani blitakrä Ngöböbe ñänä okwä krämä näre dere, ye ngwane Pedro amne Juan nikani mda ju blitakrä Ngöböbe ye kánti blitakäre Ngöböbe. ²Angwane ju blitakrä Ngöböbe, ye kánti jukwe nämane kwatı abko kädian nämane Jukwe Bä Nuäre. Jukwe ye kánti abko, ni därebare ngüre bren nämane iti. Ni ye abko käre jänämane niken köbö kwatirekwatire nebe yete ngwian käräkäre nitre nämane niken yete yeye abko erere ni ngüre bren nämane yete. ³Angwane Pedro jatanina nemente jukwete ta Juanbe, rikakäre ju blitakrä Ngöböbe ye kánti angwane, ni ngüre bren ye okwä namani btätre, käkwe ngwian käräbare ietre jakrä. ⁴Abtä Pedro amne Juan okwä namani kwekbe ni yebtä, bti Pedrokwe niebare ie:

Nun mike ñäräre, niebare kwe ie.

⁵Angwane niaratrekwe ngwian biandı ie namani nütüre, käkwe okwä ketaninte kwekbe btä bkänä. ⁶Akwa Pedro abko käkwe niebare krörö mda ie: Ngwian amne oro ñakare jire chi tikwe biandre mae, akwa jändränıta tikwe, erere ti bike bien mae: Jesukristo Nazarebo ye käfti näin krö, nän dikekä, niebare kwe ie.

⁷Pedrokwe ñäkäbare kore ie, ye btäräbe kani küde ruenkribtı kwe, käkwe ganinkrö krö. Ye btäräbe ni ye ngüre namaninta dite jökrä ie se kwrere.

⁸Angwane ni ngüre bren ye käkwe ja tākäninte kainta, nükanınbe dikekä krö amne nikani dikekä kwäräkwärä. Btı nikani siba Pedrobe amne Juanbe ju blitakrä Ngöböbe ye kánti, akwa nikani angwane, nikani ja tākete kaintabe nekwäre sekwäre Ngöbö käikitarekä kwärä. ⁹Namani ja tākete kwäräkwärä Ngöbö käikitekä, ye ni jökrä käkwe tuani angwane, ¹⁰töi ñan namani krütare btä, ñobtä ñan angwane ni nämane tākänınbe ngwian kärere Jukwe Bä Nuärebtä nämane tuen amarebti niara ara nämane näin dikekä aısete.

Pedrokwe blitabare Jesubtä

¹¹Ni ngüre bren namaninta quinta, ye namani Pedro amne Juan gibiekä ñakare angwane, ni kwatı ñan töi namani krütare. Angwane ni namaninta quinta nämane Pedro amne Juanbe ju blitakrä Ngöböbe bäre

jukä kädian nämane Jukä Salomónkwe, ye kánti ni jökrä nikani betekä ni ye tuakäre. ¹²Ni nämane ja ükekrö kwati dikaro, ye jatabare Pedroye, abtä nitre ye ie Pedrokwe niebare:

Mun israelita, ¿ye ñobtä abko mun ñan töi nibi krütare kore yere? ¿Ñobtä mun okwä nibi jökrä kore nunbtä? ¿Nunkwe ni ne mirita quinta ja di jenbti o nun köböire nibi dikekäta, munta nütüre nunbtä ya? Mdakäre abko, ¿nunta nüne bäri deme amne bäri metre Ngöbö ngwärekre, aisete nun di nibi niara mikakrä quinta, munta nütüre ya, amarebti mun okwä nibi kore nunbtä yere? ¹³Ngöbö mikani ütiäte Abrahamkwe, Isaakwe, Jacobokwe amne ni mräkä kira kirakwe, Ngöbö ye mden abko käkwe sribikä jakwe Jesu mikani bäri ütiäte ja ngwärekre. Jesu ye mden munkwe biani müre ketadre Pilatoye. Pilato tö rababa tikaiteta, akwa munkwe trö kwitani ie. ¹⁴Akwa ni Deme amne Metre ne ñan tikadrete, mun rababa niere Pilatoye amne, ni ni kämikaka abko tikadrete mun rababa niere kore ie. ¹⁵Ni ni mikaka nüne ne abko munkwe müre ketani kore, akwa Ngöbökre mikaba nüketa nire. Niara nükaninta nire abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti, aisete nunta niere. ¹⁶Ni ngüre bren ne abko gare munye. Ye abko käkwe tödekani kwatibe Jesubti, mden köböire ngüre nibita dite jökrä ie. Niarakwe ja töi miri kwatibe Jesubtä angwane, Jesukwe niara die miri tödeke jabti, mden köböire nibita quinta täte jökrä, nibi tuen munye ye kwrere.

¹⁷Ja mräkä, mun amne nitre ji dokwäte mun ngätäite käkwe Jesu müre ketani angwane, mun nämane dre nuene metre ñan nämane gare munye. ¹⁸Akwa Ni Dianinkä jen jakrä Ngöbökre abko käkwe ja tare nikadre amne kämikadre, niebare Ngöbökre ja kukwei niekä kirakira köböire, mden erere Ngöbökre mikani neme bare. ¹⁹Munkwe kukwe nuenba kore, yebtä mun moto raba ulire amne munkwe tödeka Ngöböbti, Ngöbökre mun ngite ye diandrekä jire jökrä mento munbtä amne, kä rabadi nuäre munbtä amne mun moto rabadi jäme Ngöbö ngwärekre abkokäre. ²⁰Angwane Jesu Ni Dianinkä kira Ngöbökre munkrä, Ngöbökre juandre munkrä, abkokäre munkwe kadre ngäbti. ²¹Akwa gwängware abko, Jesukristo rabadre nüne kä käinbti, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngämi jändrän jökrä üketeta kuin amne miketa kuin, ye känenkre Jesu ñan rükadreta, ni Ngöbö kukwei niekä deme kirakira käkwe niebare ye kwrere. ²²Yebtä abko, Moisékwe niebare krörö Jesubtä:

Ni Ngöbö kukwei niekä ti kwrere abko Ngöbökre diandikä iti mun ngätäite blitakäre jakrä munbe.

Ni ye käkwe dre niedi, ye erere munkwe kukwei mika täte jökrä, ²³ñobtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä, ye nire nire käkwe ñan kukwei mikadre täte, ye erere abko munkwe kämikadre diankakäre ja ngätäite,

Deuteronomio 18.15,18,19

niebare kore Moisékwe.

²⁴Ye abko, kukwe nakaninkä ño Jesubtä kä ne näire, ye rakadrekä abko nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira Samuel näire mentokwäre käkwe niebare jökrä. ²⁵Amne Ngöbökwé kukwe ükaninte ni Dianinkä kwe juandre abko niebare kwe nitre niara kukwei niekä köböire. Erere arato, Ngöbökwé kukwe ükaninte mun mräkä kirakirabe, ye abko rababa bare kä ne näire munkrä, ñobtä ñan angwane kukwe niebare Ngöbökwé Abrahamye, ye abko rababa bare kä ne näire abko krörö:

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi,

Génesis 12.3; 22.18

niebare Ngöbökwé Abrahamye.

²⁶Ngöbökwé sribikä kwe juani kä nebtä angwane, juani käne mun israelita ngätäite kwe ja di biankäre munye, munkwe kukwe kämekäme kitadre jire jökrä temen, abkokäre juani käne kwe munye. Abko kore se, niebare Pedrokwe ni kwati yeye.

Pedro btä Juan käkwe blitabare Sanedrin ngwärecri

4 ¹Pedro amne Juan nämane blite kore ni kwatibe angwane, batibe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nükani mda guardia ju blitakrä Ngöböbete dänkien amne nitre saduseo ruäre nükani arato. ²Niaratre abko namani romon, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé Jesu mikaninta nire ne abko käkwe ni krütanikrütani mikadreta nüne arato bä mikani abko Pedro amne Juan namani dirire. ³Abtä Pedro amne Juan kani ngite kwetre. Angwane kä namanina dere dikaro, abtä kitani ngite kä teri kwetre nebe jändrinane. ⁴Akwa ye ngwane abko, kukwe diribare Pedrokwe amne Juankwe, ye ni kwati käkwe kukwe nuani angwane, mikani era kwetre, käkwe tödekani Jesubti, aisete nitre tödekaka Jesubti namani bäri kwati mda. Tanbare angwane, ni brarebe namani mili krärike (5,000) jire.

⁵Yebti jändrinane, nitre israelita ji dokwäte, nitre unbre ji dokwäte amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre käkwe ja ükaninkrö kwati mda Jerusalén. ⁶Ye ngwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kädian nämane Anás nämane amne, mräkä brare brare kwe kädian nämane Caifás, Juan amne Alejandro nämane siba. ⁷Namani ja ükaninkrö jökrä angwane, Pedro amne Juan ngwiamna kwetre neme ja kanti. Ye erere jänamanina kanti angwane, mikaninta nünaninkä ja ngwärecri kwetre, käkwe niebare krörö ietre:

¿Nirekwe ja di biani mun yeye amne, nire käbti munkwe ni ngüre bren ye mikaninta kuinta? niebare kwetre Pedroye amne Juanye.

⁸Batibe Ngöbö Üai Deme namani täte Pedrobtä abko diebti Pedro käkwe niebare mda:

Mun ji dokwäte amne mun unbre töbtä töbtä, ye ie ti bike niere krörö: ⁹Ni ngüre bren, kisete nämane bren abko kräke nunkwe jändrän kuin nuenbare amne namaninta quinta, ye abko nunkwe mikaninta quinta ño abko mun tö gai, ne ngwane ti bike niere metre munye abko krörö: ¹⁰Jesukristo Nazarebo müre ketamna krusobtä munkwe abko Ngöbökwe mikaninta nire. Jesu ye mden käfti amne diebti nunkwe ni ngüre bren ne mikaninta quinta, ye abko nun tö niei metre mun ütiäte krikri yeye amne nitre israelita jökräye arato. ¹¹Jesu ye abko,
 Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko mun ju mikaka käkwe
 kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte
 ju mikakrä metre,

Salmos 118.22

abko tikani kore Jesubtä tärä Salmobtä.

¹²Ne mden aisete, Jesu aibe ni diantarikä. Nebti Ngöbökwe ni mda mikani ñakare jire kä nebtä ni diantarikäre. Abko kore se, niebare Pedrokwe.

¹³Pedro amne Juan, btä kä jürä namani ñakare blitare, ye namani tuen nitre ji dokwäteye angwane, niaratre käkwe ja töitikani ñakare amne bobre amarebti namani blite kore, ye abko ñan namani nüke gare nitre yeye aisete, töi ñan namani krütare btätre, akwa nitre ne käkwe dikakabare Jesube abko gani btä kwetre. ¹⁴Akwa ni ngüre bren namaninta quinta, ye nämane nünaninkä siba yete niaratrebe, aisete dre niedre kwetre rüere ñan namani nüke gare ietre. ¹⁵Abtä Pedro amne Juan käkwe kä mikadrekä, rikadre ju bäre, niebare kwetre ietre, bti niaratre namani blite jabe kwärikwäri gwi, ¹⁶kä namani niere jae kwärikwäri:
 ¿Nitre nibu sebtä, nikwe dre nuendre? Sribi ütiäte kri ñan tuabare nuenbare kwetre, ye abko ni kwati nünanka Jerusalén nete, ie nena gare, aisete ni ñan raba rükente jire. ¹⁷Akwa kukwe ne ñan kädrie rikadre janknu ja täritäri, abkokäre ari niaratre rätekä. Nikwe rätädikä ne ngwane, mtare mentokwäre ñan blitadre mda kwetre Jesu käfti, niebare kwetre jae kwärikwäri.

¹⁸Bti Pedro amne Juan käräbareta gwä kwetre, käkwe niebare ietre:
 Munkwe ñan blita amne, munkwe ñan diri jire chi mda Jesu käfti, niebare kwe ietre.

¹⁹Abtä Pedro amne Juan käkwe niebare mda ietre:

Ngöbö okwäfti dre nuendre nunkwe abko bäri kuin, yebtä töbike kuin munkwe, bti munkwe nieta nunye. ¿Nunkwe mun kukwei mikadre täte amne Ngöbö abko nunkwe ñan kukwei mikadre täte ya? ye abko bäri kuin ya abko munkwe nie nunye. ²⁰Akwa nun bike Ngöbö mike täte aisete, kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne dre dre niebare kwe abko nunkwe kukwe nuaba, ye abko nunkwe kädriedi janknu. Abko kore se, niebare Pedrokwe amne Juankwe.

²¹Angwane nitre ji dokwäte sribikä Sanedrinbe ye käkwe Pedro amne Juan rätäninkäta jirekäbe, bti tikaninte kwetre, ñobtä ñan angwane kukwe nakaninkä, yehtë abko ni jökrä namani Ngöbö käikitekä, aiset Pedro amne Juan mikadre ja ngie nuen ño kwetre ñan namani nuke gare ietre, ñobtä ñan angwane ni jökrä jürä namani btäre aiset. ²²Ni jökrä nämane Ngöbö käikitekä, ñobtä ñan angwane ni ngüre bren namaninta quinta Jesu di kribti, ye abko ie kä nikanina gre ketebu jire ta angwane namaninta quinta aiset.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe ja di käräbare Ngöböye

²³Pedro amne Juan tikaninteta angwane, nikaninta nebata mräkä tödekaka Jesubti kanti angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien btä nitre unbre ji dokwäte käkwe dre dre niebare ietre, ye erere niebare jökrä kwetre mräkäye. ²⁴Niaratre käkwe Pedro amne Juan kukwei nuani ünän jökrä, bti ja töi mikani gwaire kwetre, kä nikani blite krörö Ngöböbe:

Ni Dänkien Ngöbö, makwe kä kainta amne kä tementa dätebare. Erere arato, makwe mren dätebare amne jändrän jökrä tä nüne kainta, tementa, mrente makwe dätebare. ²⁵Ma Üai Deme köböire nun mräkä kira sribikä makwe David käkwe ma kukwei niebare krörö:

¿Ñobtä nitre ñakare israelitare tätre neme romon jökrä Ngöbö rüere?
¿Ñobtä nitre israelita abko tä kukwe miketbe ngwarbe kore Ngöbö rüere?

²⁶Nitre jreire btä nitre gobranka käta ja ükekrö rükäre jökrä ni Dänkien Ngöbö rüere amne Ni Dianinkä jen kwe rüere arato,

Salmos 2.1-2

niebare Davikwe.

²⁷Angwane makwe dre niebare David köböire abko metre garera nunye, ñobtä ñan angwane ye kwrere nena nakenkä bkänä Ngöbö, ñobtä ñan angwane Jesu sribikä deme makwe, ye makwe dianinkä jenena sribikäre jakrä, ye rüere abko jrei Herodes amne gobran Poncio Pilato käkwe ja ükaninkrö ni menteninbe amne nitre israelitabe. ²⁸Ye abko, ma diebti makwe kukwe ükaninte kira amne rakadrekä kore makwe niebare kira David köböire, mden erere namani bare jökrä ietre ma rüere Ngöbö. ²⁹Ye kwrere arato, mtare tätre nun rätekä amne tätre kada ketamna nunye, ye tuen mae ni Dänkien Ngöbö amne, makwe ja di bian nun sribikä makwe neye, kä jürä ñan rabadre jire chi nunbtä blitakäre ma kukweibtä. ³⁰Erere arato, Jesu sribikä deme makwe, ye käfti makwe ni bren bren mikata quinta amne, sribi ñan tuabare mda mda raba bare ma diebti nun köböire abko nunta ribere mae Ngöbö. Abko kore se, niebare kwetre Ngöböye.

³¹Blitabare ünän kore kwetre Ngöböbe, ye btäräbe kä kanti namanintre gätäre ye käkwe grükakabare. Angwane Ngöbö Üai Deme di kri namani

jökrä btätre amne, kä jürä namani ñakare btätre Ngöbö Kukwei kädriere gwätere.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe jändrän biani jae kwärikwäri

³²Nitre tödekaka Jesubti nämane kwati, ye abko töi namani ja kwrere jökrä. Angwane jändrän kwekwe abko ñakare namanintre ja mike bkäne kaibe, akwa namanintre ni mda mda mike bkäne siba. ³³Erere arato, ni Dänkien Jesu nükaninta nire ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka namani kädriere bäri ja di ngöi jökrä mda amne, Ngöbö namani ja di bien kri ja moto kuinbti ietre. ³⁴Kä ye ngwane, nitre tödekaka Jesubti, ye ngätäite ni namani ñakare jire iti jändrän mdei nike, ñöbtä ñan angwane ni kä bkänkä amne ju bkänkä abko namani rürümoine, bti namanintre nüke ngwian ye ngwena, ³⁵bti namanintre bien nitre Jesu kukwei ngwianka yeye, bti nire nire nämane mrö nike amne nämane jändrän mda mda mdei nike, yebti nämane ngwian dräire. Ye erere ngwian biandre ni itire itire ye erere namanintre bien ietre.

³⁶Ye kwrere abko, ni levita kä José, Chiprebo käkwe nuenbare. (José ne arabe abko nitre Jesu kukwei ngwianka kädiani Bernabé. Ne niaratre kukwere abko “Ni kä mikakata nuäre nibtä” nieta.) ³⁷Niara ne mden käkwe kä jakwe rürümoinbare, bti ngwian biani kwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye dräidre nitre tödekaka Jesubti mda mda nämane jändrän mdei nike yebti.

Kukwe nakaninkä Ananíabtä amne Safirabtä

5 ¹Ni mda nämane yete abko kädian nämane Ananías. Niara amne merire kwe Safira käkwe kä jakwe rürümoinbare arato. ²Akwa ni ye abko käkwe ja töi mikani ruäre meri kwebe, käkwe ngwian ye diani ruäre ta jae, bti biani jökrä kwe namani bä mike jabtä nitre Jesu kukwei ngwianka yeye. ³Abtä Pedrokwe ñäkäbare krörö ie:

¿Ananías, ñöbtä makwe Satana turimetre nüke ja töibtä amarebti, ngwian biani kä ütiäre mae abko makwe dianinkä ruäre ta jae, abti ma tö nibi Ngöbö Üai Deme ngökai yere? ⁴¿Kä ye ñan makwe ya? ¿Amne makwe rürümoiniri angwane, ngwian ye ñan makwe arato ya? ¿Ye ñöbtä makwe kukwe nuni kore ni ngökakrä amarebti mata Ngöbö ara jire ngökö yere? niebare kore Pedrokwe Ananíaye.

⁵⁻⁶Angwane batibe Ananías nikani ngitiekä ngwäkäre temen se kwrere, Pedro kukwei nuare. Ye btäräbe ni bati bati jatani, käkwe mrianinte, bti nikanintre ngwena doboi mikadre. Kukwe nakaninkä Ananíabtä, ye nire nire käkwe gani angwane, Ngöbö jürä namani kri btätre. ⁷Yebti kä nikani ñänä okwä krämä näre ta angwane, Ananías nän muko Safira nikani gwäkäre mda. Akwa kukwe nakaninkä Ananíabtä, ye abko gare ñakare ie, aisete nikani neme jäme gwi. ⁸Angwane Pedrokwe niebare ie:

¿Munkwe kä rürümoiniri nuäi metre, erere munta niere tie yera? niebare kwe ie.

Angwane, ¡Jänri! Nunkwe rürümoinbare kore, ¿abko ño? niebare kwe Pedro käre.

⁹Abtä Pedrokwe niebare mda ie:

¿Ye ñobtä abko, mun raba ni Dänkien Üai Deme ngökö ya, ñakare ya abko mun tö nibi gai, käkwe ja töi miri ruäre ni ngökakrä yere? Ni bati bati jani ma kwäräi mrö doboi mike abko kitera tuenta sete se. Se arabe näinta ma ngwena doboi mikadre arato mtare, niebare Pedrokwe ie.

¹⁰Ye btäräbe Safira nikani ngitiekä ngwäkäre Pedro ngotobtä temen se kwrere. Angwane nitre bati bati jataninta gwäkäre, ye ie Safira kwani ngwäkäre temen, nikaninta ngwena doboi mikadre ja ken brare mröbe. ¹¹Kukwe nakaninkä kore, ye abko nitre tödekaka Jesubti amne ni mda mda käkwe gani angwane, Ngöbö jürä namani kri btätre kukwe nuene blo Ngöbö rüere.

Nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe ni kwati mikaninta quinta

¹²Abti kukwe Jesubtä abko era metre, ye mikakäre era nitre Jesu kukwei ngwianka namani sribi kri ñan tuabare nuene Jesu diebti abko namanintre bä mike tuadre ni kwati okwäbti. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti nämane ja ükekrö jukä kä Salomón kánti ju blitakrä Ngöböbe ye bäre. ¹³Angwane nitre Jesu kukwei ngwianka ye mika namani ütiäte jae ni kwatikwe, akwa kukwe nakaninkä Ananías amne Safirabtä, yebtä ni ruäre btä jürä namani, aisete ñan tö namani reketai niaratrebe. ¹⁴Akwa ye ngwane ni kwati merire, brare nikani tödeke Jesubti, aisete ni tödekaka Jesubti namani bäri kwati mda. ¹⁵Sribi kri ñan tuabare nuen nämane kabre, abtä ni kwati namani mräkä bren bren mike jän kwatabti amne jamankate namani kite ngwena mikadre jibtä jibtä, ñobtä ñan angwane Pedro jatadre ji yebti angwane, mikadreta quinta kwe, akwa ñakare ne ngwane, Pedro trä aibe matadre ni bren bren yebtä abkokäre. ¹⁶Erere arato, nitre nünanka känimekänime juta Jerusalén bäre temen abko namani nüke kwati mräkä bren bren ngwena amne, ni ruäre bren üai käme kisete, ye namani nementa quinta jökrä Jesu diebti nitre Jesu kukwei ngwianka ye köböire.

Nitre israelita krikri käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka kitani ngite

¹⁷Yebtä abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne ni mda mda nämane nekete nitre saduseokri, ye namani mokrere krübäte mda, ¹⁸käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka ye kamna ngite jökrä, bti ni ngite ngite kita nämane ngite jökrä ye käi kánti kitani ngite kwetre. ¹⁹Akwa batibe deo, angele nükani iti, käkwe jukwe tikani nitre Jesu kukwei ngwianka yebti se kwrere angwane, dianinta kwe ju bäre mento, käkwe niebare ietre:

²⁰ Ju blitakrä Ngöböbe, ye kánti mun nán. Mun rabata yete angwane, nünandre ño Ngöböbe Jesu köböire, ye abko munkwe diri täte jökrä ni jökräye. Abko kore se, niebare angelekwe ietre.

²¹ Ye kwrere bkänä, jändrinane dekä angwane, angelekwe ño ño niebare ietre ye erere nikaninta ju blitakrä Ngöböbe ye kántita angwane, namaninta dirire.

Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne ni mda mda nämane ben yete, ye kákwe nitre unbren ji dokwäte nitre israelita ngätäite ye käräbare jökrä gätäbtä jae, bti nitre Jesu kukwei ngwianka nämane ngite, ye tuamna kwetre. ²² Erere bkänä, guardia ju blitakrä Ngöböbete ye nikanintre neme nitre Jesu kukwei ngwianka nämane ngite kä teri ye kánti angwane, nitre ye kwani ñakare ietre. Abtä jötrö ngwarbe nikani kukwe ngwenante, ²³ kákwe niebare ietre:

Ju ni ngitekrä abko, bti jukwe täni dikani kuin amne, guardia ni ngite ngibiabtikä täni nünaninkä jökrä jukwebtä, jukwe ye ngibiarebti, btä nun nibi. Akwa nunkwe jukwe tiri angwane, ni ñakare gwi amne, kä kuni tökare nunye, niebare kwetre.

²⁴ Angwane guardia ju blitakrä Ngöböbete dänkien amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kákwe guardia kukwe nuani angwane, ja ngwiani nikenkä kwetre, kä namanintre töbike krörö: ¡Kukwe ne abko nakaka, nebti dre rakadikä mda! namanintre nütüre. ²⁵ Ye btäräbe ni jatani betekä iti, kákwe niebare ietre:

Nitre kitani ngite jändrin munkwe, ye tä dirire jökrä ni kwatiye ju blitakrä Ngöböbe kánti sete, niebare kwe ietre.

²⁶ Angwane guardia dänkien nikani guardiabe nitre Jesu kukwei ngwianka ye tuen. Nikani ngwena akwa, ye ngwane mikanintre ja tare nike ñakare kwetre, ñobtä ñan angwane nane ni nämane kwati yete kukwe nuen abko kákwe tákadre jäbti kámikakäre abko jürä namani btätre, aisete nikanintre ngwena ngwebti. ²⁷ Namanintre ju blitakrä Ngöböbe kánti angwane, nitre Jesu kukwei ngwianka jänikani Sanedrin ngwärecri angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kákwe ñakäbare ietre:

²⁸ Ni btä munta dirire, yebtä abko munkwe ñan diridre jire chi mda, nunkwe nieba munye. ¡Se ñobtä abko mun tä dirire kore amarebti mtare mun nena dirire ni jökräye Jerusalén nete! Abti ni ye krütani abkobtä nun mikata ngite munkwe arato se, niebare kwe ietre.

²⁹ Abtä Pedro amne nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda kákwe niebare mda:

Nunkwe Ngöbö mikadre täte, akwa mun abko ñan kukwei mikadre täte nunkwe, ³⁰ ñobtä ñan angwane Jesu metamna krusobtä munkwe amne munkwe müre ketamna akwa, Ngöbökwé mikaninta nire. Ngöbö ye mden abko ni mräkä kirakira nämane mike ütiäte. ³¹ Ngöbö ye ara kákwe

Jesu mikaninta nire amne nikani ngwenante kä käinbti, käkwe mikani tākānintbe ja küde ruenkri mikakäre ütiäte amne, mikani Ni Jökrä Jie Ngwianka amne Ni Diantarikä. Jesu ne köböire abko nitre israelita käkwe kukwe kämekäme kitadre jökrä temen amne Jesukwe ni ngite ye diandrekä mento nibtä, abkokäre mikani ütiäte jae kwe kä käinbti. ³²Ne mden abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti abko erere nunta niere. Erere arato, nitre Ngöbö mikaka täte nun kwrere abko ie Ngöböta ja Üai bien amne kukwe ne abko metre abko Ngöbö Üai Deme käta bä mike metre nunbe gwaire arato. Abko kore se, niebare kwetre.

³³Yebtä abko Sanedrin mätä namani kri mda Pedrobtä amne Jesu kukwei ngwianka mda mdabtä, aisete tö namanintre kämikai.

³⁴Akwa Sanedrin ngätäite yete abko ni bariseo nämane iti abko kädian nämane Gamaliel. Ni ye abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä kuin amne, ni jökrä nämane mike ütiäte jae. Gamaliel ye namani nūnaninkä, käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka juamna ken ju bäre. ³⁵Bti niebare krörö kwe:

Ja mräkä israelita, nitre ne, btä mun tö dre nuein, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, ³⁶ñobtä ñan angwane bati kä nera ni iti kädian nämane Teudas jatani ja mike jite ni ütiäte kwrere ni ngätäite. Angwane ni sientö kräbkä jire namani nekete niarabe nitre romanobo rüere. Akwa niara kämikani nitre rükä romanobokwe angwane, ni kwati rikaba ben nikaninta iti iti jökrä kwäräkwärä. Ye kanti sribi kwe krütani, ye munkwe ngwian töre jae. ³⁷Abti kä nikani bä raire ta angwane nitre romanobo käkwe ni kä tikamna täräbtä mda. Ye ngwane abko ni Galileabo kädian nämane Judas käkwe ja mikani jite ni ütiäte kwrere mda. Angwane ni kwati namani nekete niarabe nitre romanobo rüere arato. Akwa niara kämikani nitre rükä romanobokwe arato. Angwane nitre reketaka niarabe nikaninta iti iti jökrä kwäräkwärä. Ye abko namani bare kore ni nibu yebtä. ³⁸Akwa mtare ti tö niei krörö munye: Nitre se munkwe tuametre kaibe amne, munkwe ñan niaratre nika jire chi abko ti tö nibi niei munye, ñobtä ñan angwane kukwe ni kä nebtäkwe ne ngwane, näin ta arato. ³⁹Akwa sribi Ngöbökwé era metre ne ngwane, munkwe ñan ganandre jire chi, ñobtä ñan angwane batibe mun tädre rüere Ngöböbe. Abko kore se, niebare Gamalielikwe mräkäye.

Ye erere Gamalielikwe nitre Sanedrin töi mikani jakri, aisete kukwei mikani täte mräkä Sanedrinkwe. ⁴⁰Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka nämane ju bäre, ye käräbareta gwä kwetre, bti kwata metani tröbtä köbti kwetre töi diankrä amne, ñan blitamna jire chi mda Jesubtä ietre, bti tikaninteta kwetre.

⁴¹Nitre Jesu kukwei ngwianka abko nikaninta angwane, kä namani nuäre krübäte btätre, ñobtä ñan angwane niaratre namani ütiäte Ngöbö ngwärekre ja tare nikabtä Jesu kräke, aisete kä namani nuäre

btätre. ⁴²Abti Sanedrin kukwei mikani täte ñakare kwetre amne, Jesu Ni Dianinkä Ngöbökwé abko kukwe kuin ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka namani dirire bäri mda köbö kwatirekwatire ju blitakrä Ngöböbe kánti amne ju mda mdate Jerusalén yete.

Ni ni die mikaka dianinkä ni kükü

6 ¹Kä ye ngwane, nitre tödekaka Jesubti nikani niren bäri kwati mda. Angwane köbö kwatirekwatire nire nire nämáne mrö nike abko bti namani mrö dräire. Akwa nitre israelita kukwe griegore tödekaka Jesubti nikani ñäke nitre kukwe hebreore rüere, ñöbtä ñan angwane meri kukwe griegore, kän brare krütani abko ñan die mika namani kuin era metre mröbtä köbö kwatirekwatire. ²Abtä nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti nibu käkwe nitre tödekaka Jesubti ükaninkrö kwati, bti niebare kwetre ietre:

Nun rabadre mrö dräire jirekäbe nete, abtä kukwe kuin Jesubtä abko nunkwe ñan diridre mda, ye abko ñan rabadre kuin. ³Ne aiseté ja mräkä, ni töbtä töbtä btä Ngöbö Üai Deme tä täte, bti munta tödeke abko känä ni kükü ja ngätäite munkwe. Ni ye abko nikwe mikadi sribi ye nuene. ⁴Angwane nun abko käkwe blitadi janknu Ngöböbe amne nunkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diridi janknu arato. Abko kore se, niebare kwetre.

⁵Ye abko nükaninbti ni jökräye aiseté, ni dianinkä ni kükü kwetre abko nere: Ni iti kädian nämáne Esteban dianinkä kwetre. Esteban abko nämáne tödeke kwatibe Ngöböbti amne Ngöbö Üai Deme nämáne täte btä. Erere arato, Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas dianinkä amne ni iti juta Antioquíabo kädian nämáne Nicolás dianinkä arato. Nicolás ne abko ñakare israelita akwa ja töi mikani kwatibe Ngöbö mikakäre täte reketakäre nitre israelitabe. ⁶Nebti ni dianinkä ni kükü ye abko jänikani mda nebe nitre Jesu kukwei ngwianka ye ngwärekri, angwane niaratre käkwe ja di käräbare kräke Ngöböye, kise mikare kwärä btitre sribi rabadre kiseté bä mikakäre.

⁷Kukwe ükaninte kore kwetre, abtä kukwe kuin Jesubtä nikani gare bäri ni kwatiye amne, nitre tödekaka Jesubti namani niren bäri mda juta Jerusalénte. Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre namanintre tödeke kwati krübäte Jesubti arato.

Esteban kitani ngite Jesu rüekwe

⁸Yebti Ngöbö namani ja moto mike bäri kuin Estebankrä, käkwe ja di biani kri ie abko köböire namani sribi kri ñan tuabare nuene bätäkä ngwarbe ni kwati okwäbti Jerusalén. ⁹Angwane abko sinagoga nämáne kwati abko te nitre juta Cirenebo amne juta Alejandríabo tikaninte bkänkäkwe amne nitre kä Ciliciate amne kä Asiate erere nämáne ja ükekrö. Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abkobtä nitre ye nikani ja

kwete Estebanbe. ¹⁰ Akwa Esteban abko ie Ngöbö Üai namani ja di bien, aisete Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé bá mikani metre, aisete namani ni kwati kada kete kwäräbe jökrä.

¹¹ Abtä Esteban nämáne ñäke blo Moisés rüere amne Ngöbö rüere ni mdakwe niedre Esteban rüere, abkokäre nitre ye käkwe ni känäbare ruäre, bti ngwian biani tiebe kwetre ietre blita ütiäre ngwarbe Esteban rüere. ¹² Erere bkänä, nikani blite ngwarbe Esteban rüere. Yebtä abko, ni kwati nünanka juta Jerusalénte namani romon jökrä Estebankrä. Erere arato, nitre unbre ji dokwäte amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre namani romon jökrä, käkwe Esteban kamna ngite, bti jänikani Sanedrin ngwärekrei kwetre. ¹³ Angwane ni mdara jire känäbare blitakäre ngwarbe kwetre Esteban rüere, käkwe niebare krörö:

Käre ni ne tä ñäke blo ju deme blitakrä Ngöböbe noko rüere amne tä ñäke blo Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye rüere arato. ¹⁴ Mdakäre abko ju blitakrä Ngöböbe, se Jesu Nazarebo jatadi, käkwe juandi ngwarbe jökrä amne, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nikrä abko kwitadi jökrä kwe arato tä niere kore abko käre nunta kukwe nuen ñäke kore, niebare kore kwetre Esteban rüere.

¹⁵ Angwane abko, nitre ütiäte krikri amne ni mda mda nämáne tākänintbe yete, ye käkwe Esteban mikani ñäräre angwane, Esteban ngwäre namani tuen angele ngwäre kwrere jire ietre.

Estebankwe blitabare ja dokwäre

7 ¹ Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien käkwe niebare mda Estebanye:

Mata ñäke blo ju blitakrä Ngöböbe rüere amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye rüere nieta, ¿se abko era bkänä ya? niebare kwe Estebanye.

² Angwane Esteban käkwe niebare krörö mda:

Mun ti mräkä amne mun ti ruaitre tikwe, olo ketete ti kukweyeiye munkwe: Abraham ni mräkä kira ngämi niken nüne juta Harán, ye känenkri Ngöbö di kri käkwe ja mikani gare ie kä Mesopotamia kánti, ³ käkwe niebare ie:

Kä makwe amne ma mräkä, yebtä kä mikekä amne ti bike kä mike tuadre mae, ne kánti nän nüne, niebare Ngöbökwé ie.

⁴ Ye erere bkänä, Abrahamkwe kä mikaninkä kä Caldeate, Mesopotamia yete amne nikani nüne juta Haránte mda. Abti Abraham rün krütani angwane, kä te munta nüne mtare, nete Ngöbö jatani Abraham ngwenante nüne. ⁵ Akwa Ngöbökwé ñan kä biani jire chi jen jakrä Abrahamye nünankrä. Akwa Abraham krütadre angwane, Abraham bküntre ja tärítäri abko ietre Ngöbökwé kä ne biandi jen jakrä, Ngöbökwé niebare Abrahamye. Kä ye ngwane abko, ngäbäkre ñakare Abrahamkwe, akwa Ngöbökwé niebare kore ie. ⁶ Mdakäre abko, Abraham bküntre

käkwe nünandi ni menteni kwrere kä jenenante amne ni kä ye kánti
käkwe mikadi klaboré jae amne ngwianditre ja tare nike kwetre kä sientó
krábká (400) jire, niebare kore Ngöbökwé Abrahamye.

⁷Akwa Ngöbökwé niebare kröró arató Abrahamye: Juta kánti ma
bküntre mikadi klaboré jae, juta ye abko tikwe mikadi ja ngie nuen
ma bküntre dokwäre. Yebti ma bküntre nänta mentokwäre angwane,
rükadita ti käikitekäta Canaán nete, niebare kwe Abrahamye.

⁸Ngöbökwé kukwe úkaninte kore Abrahambe angwane, Ngöbökwé ja
ñärákrá mikamna ja kwatabtä ie. Ye mden kisete, Abraham ngobo Isaac
därebare, bti kwáirare angwane, ñärákrá mikani kwatabtä kwe. Erere
arató, Isaacwe nuenbare ngobo Jacobobtä amne, Jacob kákwe nuenbare
kwrere arató ngábriánká ni jätábtí nibu btá. Ni ni jätábtí nibu, yekri juta
Israel keta jätábtí ketebu jatani.

⁹Ni ruai mró kánekáne Jacobokri abko namanintre mokrere etba
Josébe, kákwe José rürümoinbare angwane, bkánká nikani ngwena
Egipto. Akwa Ngöbö námane Josébe, ¹⁰ye kákwe José die mikani ja tare
nikabtá. Angwane José mikani töbtá kwe, ye köböire abko namani tuen
kuin sribikäre jrei Faraónye, aisete jrei Faraón Egiptobo kákwe mikani
gobrane Egipto amne ja gwirie mikani gare ie arató.

¹¹Abti mró nika namani krübáte Egipto amne Canaán arató. Angwane
bási mró krütani jökrá ni ruai mró kánekáne kán. ¹²Akwa mró
námánena Egipto abko gani Jacobokwe angwane, Jacobokwe ngábriánká
juani káne mró kökö. Jacob ngábriánká ye abko ni ruai mró kánekáne.
¹³Abti Jacobokwe ngábriánká juani mró kököta bobukäre angwane,
Josékwe ja mikaninta gare etbakantreye amne, José mráká mdenkri
nükani gare Faraónye arató. ¹⁴Abti José rün Jacob amne mráká mda mda
järikadre jökrá etbakantrekwe Egipto, niebare Josékwe ietre. Ye erere,
José mráká ni gre ketamá bti ni jätábtí nirike (75) nikani jökrá neme
Egipto. ¹⁵Jacob jänikani neme nüne kore Egipto, kánti nünabare kwe
mrákábe. Abti Jacob krütani kä ye kánti. Erere arató, Jacob ngábriánká
krütani jökrá Egipto arató. ¹⁶Abti jänikaninta jökrá doboi mikadre juta
Siquem. Abrahamkwe kä kökani ja doboi mikakrá Hamor ngoboye juta
Siquemte, ye kánti namani doboi mikani.

¹⁷Abti Ngöbökwé kä Canaán biandre Abraham bküntreye, niebare
Ngöbökwé Abrahamye, ye abko köböi jatani nüke ja ken angwane, nitre
israelita namanina niren bäri kwati krübáte Egipto. ¹⁸Angwane jrei mdara
jire namani gobrane Egipto. Jrei ye abko, ie José gare ñakare. ¹⁹Mden kisete
jrei ye kákwe ni mráká ngökani amne ni mráká kirakira mikani ja tare nike
kri kwe, kákwe ngábakre brare därebe därebe kitakamna ju bäre meyeye
amne rünye kámikakäre. ²⁰Kä ye ngwane abko Moisés därebare. Moisés ye
abko därebare bá nuäre krübáte, aisete meye amne rün kákwe ngibiabare
tiebebee sö krämä jire gwi. ²¹Yebti ngibiadre ño tiebe mda kwetre ñan

namani nūke gare ietre angwane, kitaninkä jirekåbe kwetre. Akwa jrei ngånkån, ie Moisés kwani amne diani kwe jakrä, bti ngibiabare ja ngobo jen kwrere kwe. ²²Nitre töbtä krikri Egiptobo, ben Moisékwe ja töitikani, aiseite Moisés namani blite kuin amne namani jändrän jökrä nuene kuin arato.

²³Abti kä gre ketebu Moiséye angwane, tö namani rikaita basare mräkä israelitaye, erere nikani mda. ²⁴Akwa nikani nebe mräkä kánti angwane, ni Egiptobo nämane iti ni israelita ngötikekä, btä Moisés okwä namani. Abtä Moisés nikani, kåkwe ni Egiptobo ye kāmikani ni israelita dokwäre. ²⁵Nebtä abko, Moisés köböire Ngöbökwé nitre israelita dianditari abko rükadi gare mräkåye, namani nütüre. Akwa nitre israelita kåkwe ñan töbikabare kore. ²⁶Yebti jändrinane, Moisés nikani basareta mräkä israelitaye bobuta angwane, ni israelita jakwebe nämane ja mete kwārikwāri, btä Moisés namani. Akwa niaratrekwe ja mākādreta, abkokāre Moisékwe niebare krörö ietre: Mun ja mräkäre. ¿Se ñobtä abko munta ja mete kore kwārikwāri yere? niebare kwe ietre.

²⁷Angwane ni iti mräkä ja metaka kåkwe Moisés kitaninkä ja kåne se kwrere, bti niebare kwe ie: ¿Nirekwe ma mikani nun dånkiene nun ngätåite amne, nirekwe ma mikani kritobore nunkrä amarebti ma kite ñåke kore tie yere? ²⁸Mdakäre abko, ¿makwe ni Egiptobo kāmikaba iti jändrin, kwrere ma tö nibi ti kāmikai arato mtare ya? niebare kwe Moiséye. ²⁹Ni ye kåkwe ñākåbare kore Moiséye, yebtä abko Moisékwe ni Egiptobo kāmikani namani gare ni jökråye gani Moisékwe, aiseite ngitiani amne nikani kä Madián kánti. Kä ye kánti Moisés namani gure amne, niara ngåbriånkä ngibiabare nibu merirekwe. Akwa niara abko kåkwe nünabare ni menteni kwrere kä ye kánti.

³⁰Abti Moisékwe nünabarera kä gre ketebu Madián. Angwane bati Moisés nämane kä kaibete ngitio Sinaí kánti angwane, batibe kri chi namani jutra ngitiekä abko te angele namani ja mike tuare Moiséye. ³¹Kri chi namani jutra ngitiekä Moisés okwåbti, yebtä Moisés ñan töi namani krütare, kåkwe krötabare bāri kånime tuakäre bāri kuin. Angwane Ngöbö kukwei jarabare krörö ie: ³²Ti abko Ngöbö ma mräkä kånekånekwe—Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare Ngöbökwé Moiséye. Abtä jürä namani krübåte Moisébtä amne, namani grükekä jökrä ngrabare, aiseite ñan tö namani nikren kri chi yebtä.

³³Angwane Ngöbökwé niebare Moiséye: Kä deme kánti mata nete, aiseite sabato tikete ja ngotobtä, niebare kwe ie. ³⁴Bti Ngöbökwé niebare mda Moiséye: Nitre israelita tä ja tare nike krübåte dikaro nitre Egiptobo kisete tuen tie amne, tåtre ja müaire, ye abko kukweta ruen tie arato. Ye mdenbtä abko, ti ki nete niaratre tikatekåreta, aiseite jakwe, ti bike ma juenta Egipto ma mräkä die mike, niebare Ngöbökwé ie.

³⁵Ye kånenkri abko, nitre israelita kåkwe Moisés kani ngåbti ñåkare ja ngätåite, kåkwe niebare ie: ¿Nirekwe ma mikani nun dånkiene amne

kritobore nun ngätäite yere? niebare kwetre Moiséye. Akwa Ngöbö abko käkwe Moisés juaninta nitre israelita dänkiene amne niaratre kökatarikä ye abko angelekwe mikani gare Moiséye kri chite ñukwä jutrate.

³⁶ Moisés ye mden käkwe ni mräkä kirakira dianinkäta Egipto angwane, sribi kri ñan tuabare nuenbare kwe Egipto. Erere arato, sribi kri ñan tuabare namani bare ie Mren Tainte amne, kä gre ketebu sribi kri ñan tuabare nuenbare kwe kä kaibete ni mräkä kirakira okwäbti. ³⁷ Moisés ne arabe käkwe niebare krörö nitre israelitaye: Ni Ngöbö kukwei niekä ti kwrere abko Ngöbökwé diandikä iti mun ngätäite blitakäre jakrä munbe, niebare kwe. ³⁸ Erere arato, nitre israelita nämane jökrä kä kaibete Sinaí angwane, angele nämane Ngöbö kukwei niere Moiséye ni mräkä kirakira kräke, aisete nikwe nünandre ño abko Ngöbökwé niebare, ye mden abko niebare kwe Moiséye. Ye mden namani ni kräke arato.

³⁹ Ngöbökwé jändrän jökrä ne nuenbare nitre mräkä kirakira kräke, akwa niaratre käkwe Moisés kukwei mikani täte ñakare jire amne Moisés kani ngäbti ñakare kwetre arato. Angwane tö namanintre näinta nebata Egipto amne namani töbike bäri Egiptobtä. ⁴⁰ Ye mden kisete, Moisés nikani ngitio Sinaíbti angwane abko ni mräkä kirakira käkwe niebare Aarónye: Moisés noko mden käkwe nun dianinkäta Egipto, jatani nun ngwenante, akwa dre nakaninkä btä abko gare ñakare nunye mtare, aisete makwe ngöbötre mda mda sribedre nun jie ngwianka, ie nun tö, niebare kwetre Aarónye. ⁴¹ Erere bkänä, jändrän ngwarbe sribebare krati kwetre ngöbö ngwarbere abko bä namani nbi ngäbäli brai bä kwrere, bti jändrän kämikani kwetre ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ngöbö ngwarbe sribebare ja kise jenbti kwetre, ye abko käi ngwiani nuäre kwetre jabtä jändrän se mikakäre ütiäte ngöbö kwrere. ⁴² Yebtä abko Ngöbökwé kä mikaninkä btäre amne tuanimetre muke kä käinbti mike ngöböre jae kwe. Ye mden abko nitre Ngöbö kukwei niekä Amós käkwe tikani krörö täräbtä:

Ngöböta niere krörö:

Mun israelita käkwe dikakabare kä gre ketebu kä kaibete angwane, jändrän ngwarbe kämikani ñakare ti käikitakakäre metre, akwa kämikani kwetre ngöbö ngwarbe ye käikitakakäre.

Erere arato, munkwe jändrän mda mda biani ñakare tie ti mikakäre ütiäte metre, akwa biani kwetre ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae.

⁴³ Akwa ju mikani chi abko te ngöbö ngwarbe kä Moloc nämane, aibe mun nämane niken gwena jabe kwäräkwärä.

Erere arato, jändrän dätebare muke bä kwrere munkwe ngöbö ngwarbe Renfán bä mikakrä, aibe mun nämane niken gwena arato.

Ngöbö ngwarbe sribebare kore munkwe ja kise jenbti abko mun namani mike ütiäte jae.

Ye mdenbtä abko tikwe mun juandi ja ngie nuen mobe kä kaibete kä Babilonia bäre mento, nieta Ngöbökwé.

Amós 5.25-27

Ye abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä.

⁴⁴Mdakäre abko, ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe nämáne ni mräkä kirakirakwe amne, Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye, ye abko nämáne ükani kajate ju yete arato. Ju ye abko mikadre nuäi abko Ngöbökwé mikani tuadre Moiséye, erere mikani kwetre. ⁴⁵Ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe, ye abko Ngöbökwé biani jakrä ni mräkä kirakiraye. Niaratre nämáne näin Josuébe kä Canaánte angwane, kä dianinkä nitre nünanka Canaán kán kwetre amne, Ngöbökwé niaratre rüe ye juanintari käne. Ye ngwane nikani ju ye ngwena jabe arato. Ju ye abko nämáne kwetre nebe jrei David näire. ⁴⁶Ngöbö abko kwe jrei David namani tare kri, aisete Ngöbö mikani ütiäte Jacobokwe, ye kräke jrei David tö namani ju mikai kwati nünankrä, ⁴⁷akwa jrei David ngobo Salomón abko käkwe ju mikani nünankrä Ngöböye.

⁴⁸Akwa ju mikata ni kä nebtäkwe abko te Ngöbö Kri Kä Käinbti ñan rabadre nüne jire chi. Ne aisete ni Ngöbö kukwei niekä Isafas köböire Ngöbökwé niebare krörö:

⁴⁹⁻⁵⁰ Ti abra tä gobrane kä käinbti amne kä temenbtä.

Tikwe jändrän jökrä dätebare au.

¡Se abko nirekwe ju mikadre kuin nünankrä tie!

¡Nirekwe kä ükadrete kuin jadükakrä tie! niebare kore Ngöbökwé,

Isaías 66.1-2

nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare Estebankwe.

⁵¹Yebti Estebankwe niebare krörö mda:

¡Mun käre dokwä ribi jökrä! Mun olo tärä Ngöbö kukwei nuare amne mun moto tärä Ngöbö tarekäre, akwa ni ñakare israelita tä nüne Ngöbö rüere, kwrere jire munta nüne, aisete käre munta rüere Ngöbö Üai Deme rüere. Mun mräkä kirakira nämáne dre dre nuene Ngöbö rüere, kwrere jire munta nuene arato mtare. ⁵²Mun mräkä kirakira käkwe ni Ngöbö kukwei niekä niekä ngwiani ja tare nike kri jökrä. Erere arato, Ni Era Metre rükadre abko ni Ngöbö kukwei niekä niekä käkwe niebare, yebtä abko mun mräkä kirakira käkwe kämikani. Abti Jesu abko Ni Era Metre ye nukanina bkänä akwa, munkwe kitani ngise, bti munkwe kämikani arato. ⁵³Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye munkrä angeletre köböire, akwa mun ñan tä mike täte jire chi, niebare Estebankwe Sanedrinye.

Esteban kämikani jäbti

⁵⁴Estebankwe ñäkäbare kore, yebtä abko bäri Sanedrin moto namani romon Estebankrä, kä namani tu ukwebee jabtä Esteban rüere mda.

⁵⁵Akwa Esteban abko, btä Ngöbö Üai Deme namani täte, käkwe

nikrabare kä käinbti angwane, Ngöbö bä nuäre krübäte jatabare ie amne, Jesu abko mikanina bäri ütiäte Ngöbökwé amne mikanina bäri dite Ngöbökwé jändrän jökrä bti ta kä käinbti, btä Esteban okwä namani, ⁵⁶käkwe niebare krörö:

Jukwe kä käinbti tä tikani nibi tuen tie amne, Ni Kä Nebtä Ngobo abko mikanina bäri ütiäte Ngöbökwé abko tä nünaninkä krö Ngöbö kise ruenkri nibi tuen tie. Se mike ñäräre munkwe, Estebankwe niebare ietre.

⁵⁷Angwane Sanedrin käkwe kise mikani jökrä ja olobti amne ngrarete kwärä, nikani betekä jökrä Esteban rüere, ⁵⁸käkwe Esteban dianinkä juta Jerusalén bäre mento, bti nitre blitaka ngwarbe Esteban rüere abko käkwe dän kwekwe mikaninte ngibiadre ni bati kädian nämáne Saulo yeye, bti nikanintre Esteban täke jäbti kämikakäre. ⁵⁹Esteban täkä namani jäbti angwane, blitabare krörö kwe jakrä Ngöböbe:

Ti Dänkien Jesu, ti üai kaen ngäbti ja kánti yete, niebare kwe.

⁶⁰Ye btäräbe namani ngukudokwäbti temen, käkwe ñäkäbare ja dibti krörö:

Ti Dänkien, nitre kukwe nuenkä käme tibtä, ne makwe ñan mika ja ngie nuen ti dokwäre abko tita ribere mae kräke, niebare kwe se kwrere.

Estebankwe ñäkäbare kore, ye btäräbe krütani.

8 ¹Esteban täkä namani kore jäbti kämikakäre ye abko namani tuen dbe Sauloye.

Nitre gätäkä Jesu käbti namani ja tare nike bätäkä ngwarbe

Köbö yebtä abko, nitre gätäkä Jesu käbti nämáne Jerusalén abko rüe nikani mike ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti, ye ngäniene ni kwati nikani kwäräkwärä kä Judeate amne kä Samariate. Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka aibe abko namani Jerusalén. ²Esteban kämikani, yebti ni ruäre nämáne tödeke era metre Ngöböbti, ye käkwe Esteban doboi mikani amne müaibare krübäte kwetre. ³Ye ngwane abko Saulo tö namani nitre gätäkä Jesu käbti juain ngwarbe jökrä, aisete nitre ye jiebti Saulo namani näin kisere ju kwatirekwatire te. Namani ni merire, ni brare jäke tementa ju bäre, bti namani kite ngite jökrä kä teri tödekabtä Jesubti.

KUKWE KUIN JESUBTÄ KÄDRIEBARE JUDEATE AMNE SAMARIATE (8.4—9.43)

Felipe nikani kukwe kuin Jesubtä niere Samaria kánti

⁴Nitre tödekaka Jesubti nämáne Jerusalén ngitian, ye abko namani niken mdente erere, kántikánti namanintre kukwe kuin Jesubtä ye kädriere mda. ⁵Nitre ye ngätäite abko ni tödekaka iti Jesubti kädian nämáne Felipe abko nikani nebe juta bäri ütiäte Samariate, kánti nikani

blite ni mda mdabe Kristo Jesubtä. ⁶Felipe namani blite angwane, ni jökrä namani olo ketete kwekbe, ñobtä ñan angwane namani blite Jesubtä amne namani sribi kri ñan tuabare nuene okwäbti Jesu die bä mikakäre abko krörö: ⁷Ni kwati btä üai käme nämane abko namani niken mento btä. Üai käme ye namani niken mento nibtä angwane, namani ngrente kri krübäte, bti namani niken mento angwane, ni ye namani nebeta quinta. Erere arato, ni ruäre ruen ñakare ngrabare amne ni ruäre abko ngüre ya, küde ya ngrötani abko namani nebeta quinta jökrä Jesu diebti Felipeye. ⁸Yebtä abko kä namani nuäre kri ni jökräbtä juta yete.

Kukwe nakaninkä Simón Mago yebtä

⁹Akwa kä Samariate yete abko ni nämane iti. Ni ye abko kädian nämane Simón. Simón ye abko käre nämane sukiare amne nitre Samariabo ngökani krübäte kwe, ñobtä ñan angwane niara nämane ja mike ni ütiäte kri kwrere. ¹⁰Ne aisete nitre ütiäte krikri amne ni bobre bobre kwati namanintre olo ketete kwekbe jökrä niara kukwei nuakäre, kä namanintre niere:

Ngöbö di kri tä ni nebtä, namanintre niere.

¹¹Kä raire Simón nämane sukiare kri amne, sribi yebtä ni kwati ñan töi namani krütare, aisete ni kwati namani nekete ben.

¹²Akwa Ngöbö amne Jesukristo nämane gobrane ño ni ngätäite, ye diri nikani Felipekwe angwane, nitre ye käkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti jökrä, bti Felipekwe ni merire, brare ngökani ñöte Jesu käbti. ¹³Erere arato, sukia Simón ara jire käkwe kukwe kuin Jesubtä ye mikani era amne ngökani ñöte Jesu käbti arato. Yebti Simón nikani dikekä Felipe mukore kwäräkwarä angwane, sribi kri ñan tuabare Felipe nämane nuene Jesu diebti, yebtä abko Simón ñan töi namani krütare mda.

¹⁴Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani era nitre Samariabokwe, ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka nämane Jerusalén käkwe gani angwane, Pedro juani Juanbe kwetre nebe Samaria kukwe tuenbti. ¹⁵Erere bkänä, Pedro amne Juan nikani nebe Samaria mda angwane, nitre Samariabo btä Ngöbö Üai Deme rükadre, abkokäre blitabare kwetre Ngöböbe kräke, ¹⁶ñobtä ñan angwane nitre Samariabo käkwe tödekani Jesubti, ye abko ngökani jirekabe ñöte Jesu käbti akwa, Ngöbö Üai Deme ngämi nüke btätre. ¹⁷Yebti Pedro amne Juan käkwe kise mikani btitre angwane, batibe Ngöbö Üai Deme nukani btätre. ¹⁸Pedro amne Juan namani kise mike nibti angwane, Ngöbö Üai Deme namani nüke btätre Simón okwäbti, yebtä abko Simón tö namani ngwian biain Pedro amne Juanye di ye ütiäre, ¹⁹käkwe niebare krörö ietre:

Tikwe kise mikadre nibtä angwane, Ngöbö Üai Deme rükadre btä arato, abkokäre ja di kri ye bien tie arato, niebare Simónkwe.

²⁰Abtä Pedrokwe ñäkäbare krörö mda Simónye:

Ngwian makwe ye ben ngöi ma rika kä ja tare nikakrä kánti, ñobtä ñan angwane jändrän kuin bianta ngwarbe Ngöbökwe nie abko ma tö nibi kökai ngwianbti. ²¹Ye aisete ma moto ñakare kuin Ngöbö ngwärecri, tuen tie. Yebtä abko, ma ñan rabadre sribi Ngöbökwe nuene jire chi nunbe. ²²Akwa ma töi käme, ye makwe kita temen amne makwe ja di kärä Ngöböye angwane, mata ja mike ngite, ye abko nane Ngöbökwe diandrekäta mabtä. ²³Tita niere kore mae, ñobtä ñan angwane ma moto romon krübäte amne ma töita kukwe kämekäme aibebtä nibi tuen mabtä tie. Abko kore se, niebare Pedrokwe Simónye.

²⁴Abtä Simónkwe niebare mda ie:

Kukwe rakadrekä blo tibtä, munkwe nini tie, ye kwrere ñan rabadre bare tibtä, abkokäre blite tikrä ni Dänkienbe, niebare kwe Pedroye amne Juanye.

²⁵Yebti Pedro amne Juan käkwe kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kädriebare ünän kä yete, bti nikaninta juta Jerusalén kukwäre angwane, nikani kukwe kuin Jesubtä ye kädriere kä kiakiate niken ji ngrabare Samariate abti nikani nebata Jerusalén.

Felipekwe blitabare sribikä ütiäte Etiopiabobe

²⁶Abti angelekwe niebare Felipeye:

Felipe, ji niken Jerusalén btä kä kaibete tä neme juta Gaza, yebti nänta, niebare angelekwe ie.

²⁷Erere bkänä, Felipe nikani mda angwane, ni Etiopiabo ütiäte kri mikani kaibe, monsoi neme ñakare jatabare Felipeye. Jreina Etiopiabo kädian nämane Candace abko kräke ni Etiopiabo ye nämane ngwian ngibiare abko ben Felipe namani ngätäi. Ni ye abko jananbare Ngöbö käikitekä Jerusalén, ²⁸bti jataninta ja jiebti ja käite angwane, Felipe namani ngätäi ben ji ngrabare. Ni ye abko kareta jäkä nämane mdäkwe abko te niara nämane tākänintbe amne, ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Isaías käkwe tärä tikani, yebtä niara nämane ñäke angwane, namani ngätäi Felipebe. ²⁹Angwane Ngöbö Üai Deme käkwe niebare Felipeye:

Kareta jäkäta mdäkwe ye ken krötö jötrö, niebare Ngöbö Üaikwe ie.

³⁰Ye erere bkänä, Felipekwe krötabare jötrö kareta ken angwane, tärä Isaías btä ni Etiopiabo nämane ñäke, ye kukwei jarabare Felipeye. Abtä Felipekwe niebare mda ie:

¿Tärä btä mata ñäke, ye tä nüke gare mae ya? niebare kwe ie.

³¹Angwane ni ye käkwe niebare mda Felipeye:

¿Kukwe ne dirikä ñakare tie, se rükadre gare ño tie? mata nütüre, niebare kwe Felipeye.

Bti Felipe käräbare täketbe karete kwe jabe. ³²Tärä btä nämane ñäke abko nere:

Kordero jäta niken kämikadre, kwrere jire niara jänikani.
Erere arato, kordero jäta niken drüen tikadrekä tä neme kwekbe, ye
kwrere niara nämane kwekbe amne ñäkäbare ñakare ja dokwäre
kwe.

³³ Niara mikani ngwarbe ni mda mdakwe akwa, ja mike ngite ñakare,
akwa ngite niebare.

Niara ngämi ngäbäkre bkäne, känenkri kämikani kwe, aisete
bküntre ñakare jire.

Isaías 53.7-8

Kukwe ne mdenbtä nämane ñäke abko jarabare Felipeye.

³⁴ Angwane ni Etiopiabo ye käkwe niebare Felipeye:

Ni Ngöbö kukwei niekä ye abko nämane blite jabtä ya, o nämane blite
ni mdara jire btä, ye abko makwe niedre tie abko ti tö nibi ribei mae,
niebare kwe Felipeye.

³⁵ Angwane tärä btä ni Etiopiabo nämane ñäke, ye ara jire btä
Felipekwe blitabare käne ben. Erere arato kukwe mda mdabti, Felipekwe
kukwe kuin Jesubtä mikani gare ie. ³⁶ Yebti nämane näin ji ngrabare,
te nikani mate ñöbtä mda. Angwane ni Etiopiabo ütiäte kri ye käkwe
niebare Felipeye:

Nete ñö tärä, aisete ¿makwe ti ngökadre ñöte nete abko rabadre ño?
niebare kwe ie.

³⁷ [Angwane Felipekwe niebare mda ie:

Kukwe kuin Jesubtä, ye mata mike era bkänä ne ngwane, rabadre kuin,
niebare ie Felipekwe.

Abtä niarakwe niebare Felipeye:

Jesukristo abko Ngöbö Odei ye abko era tikrä, niebare kwe.]^c

³⁸ Ye btäräbe kareta mikamna nünenkä kwe, bti nikanintre nebe
ñöbtä angwane, Felipekwe ngökani ñöte. ³⁹ Yebti jatanintre nüketä jate
angwane, Ngöbö Üai nikaninbe Felipe ngwena ni Etiopiabo ye okwä bäre
mento, aisete Felipe tuaninta ñakare mda kwe. Akwa niara abko btä kä
namani bäri nuäre amne, nikaninta ja gwiriete. ⁴⁰ Akwa Felipe abko,
batibe namanime mobe juta Azotote. Ye kánti nikani kukwe kuin Jesubtä
dirire juta kwatirekwatire te. Abti nikani nebe juta Cesareate.

Saulokwe tödekani Jesubti

(Hechos 22.6-16; 26.12-18)

9 ¹ Kä ye ngwane abko, Saulo namani jadüke ñakare, gata kábä mike
nitre ja töitikaka ni Dänkien Jesukwe rüere, aisete Saulo nikani
ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye kánti, ² käkwe tärä
käräbare ie ngwiandre sinagoga kwatirekwatire ye dänkientreye juta

c 8.37 Kukweta tikani corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

Damascote. Ni merire amne ni brare kwandre näin Ji Jesukwebti Sauloye juta Damasco ne ngwane, niara di rabadre ngwiankrä ngite Jerusalénte, abkokäre tärä käräbare kwe. ³Ye erere bkänä, tärä bianina ie, abti nikani juta Damasco. Nikani, nikani, nikani mate ja ken juta Damasco. Te batibe ñotra trä dirare kä käinbti jatani. Ye abko trä niabare dirare jökrä Saulo bäre temen. ⁴Angwane Saulo nikaninbe ngitiekä temen amne, btäräbe ni kukwei jarabare krörö ie:

¿Saulo, ñobtä mata näin kisere kore ti jiebtu ti mikakäre ja tare nike yere? niebare kwe.

⁵Angwane Saulo käkwe niebare mda:

¿Ma abko nire ti Dänkien? niebare kwe.

Ye btäräbe ni ye käkwe niebare mda Sauloye:

Ti abko Jesu ara, aisete nitre tödekaka tibti jiebtu mata näin kisere mikakäre ja tare nike, ye ñan niaratre jiebtu mata näin, akwa ti ne ara jire jiebtu mata näin. [¿Ye ñobtä mata kukwe nuene käme ja rüere au! niebare mda kwe ie.

⁶Angwane Saulo abko namani grükekä jökrä ngrabare amne kä jürä namani krübäte btä, käkwe niebare:

¿Tikwe dre nuendre, ie ma tö nibi ti Dänkien? niebare kwe.]^d

Angwane ni Dänkien käkwe niebare mda ie:

Näin krö, bti ma rika nebe juta Damascote. Ye kánti makwe dre nuendre, erere niedi mae, niebare kwe Sauloye.

⁷Angwane nitre nämane näin Saulobe, ye ie ni kukwei jarabare akwa, ni jatabare ñakare ietre. Yebtä abko kä jürä namani krübäte btätre amne namanintre nünaninkä kwekbe jökrä. ⁸Yebti Saulo nämane temen, nükani dikekäta krö, käkwe okwä ngianinte ngwane, kä namani iko okwäte amne kä namani tuen ñakare ie, aisete nitre nänkä ben ye käkwe kani küdebtu, nikanintre ngwena nebe juta Damascote. ⁹Ye kánti Saulo namani köbömä jire angwane, kä namani tuen ñakare ie. Angwane köbö ye näire ja bänbare kwe ñöye amne mröye arato.

¹⁰Juta Damasco yete abko, ni tödekaka Jesubtu nämane nüne iti. Ni ye abko kädian nämane Ananías. Ananías ye abko, ie ni Dänkienkwe ja mikani tuare köböre kwrere mda, käkwe niebare krörö ie:

¿Ananías! niebare kwe ie.

Jötrö Ananías kwe niebare:

¿Ye dre, ti Dänkien? niebare kwe mda.

¹¹Angwane ni Dänkien käkwe niebare ie:

Ji kädianta Ji Metre, yebti nän amne, ma rika nebe ni kädianta Judas ye gwiriete. Ma raba ju yete angwane, ni juta Tarsobo kädianta Saulo abko tä yete, ye ngwiantari makwe. Niara tä blite Ngöböbe amne ¹²ni

d 9.5-6 Kukweta tikani corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

iti kä Ananías niki nebe niara kánti, kákwe kise miri bti, kä mikakäre tuenta ie abko nibi tuen köböre kwrere ie, aiseite nän kánti, niebare ni Dänkienkwe Ananíaye.

¹³Ni Dänkien kukwei jarabare kore Ananíaye angwane, niebare krörö kwe:

Ti Dänkien, nitre deme makwe nünanka Jerusalén abko ni ye tä mike ja tare nike krübäte, ye abko ni kwati käta niere tie. ¹⁴Mdakäre abko, nitre tödekaka mabti tä nüne nete abko järikadre ngite kwe Jerusalén, abkokäre tärä käräbare kwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye, ye erere tärä biandi ie mikakäre ütiäte. Yebti jatani nüke nete. ¿Se abko ti rikadre ño kánti se? niebare Ananíasakwe.

¹⁵Akwa ni Dänkien kákwe niebareta mda Ananíaye:

Nitre kä mdabti ñakare israelitare abko ie ni nekwe ti mikadi gare, abkokäre tikwe dianinkä. Erere arato, nitre ñakare israelitare ngätäite jrei tärä, ye ie ti mikadre gare kwe arato, abkokäre tikwe dianinkä. Mdakäre abko, niara arabe rikadre ti miketa gare nitre israelitaye arato, abkokäre tikwe dianinkä jenena jakrä, aiseite nän kánti, tita niere mae Ananías. ¹⁶Ni ne kákwe ja tare nikadi kri tikrä, ye abko tikwe mikadi gare ie arato, niebare ni Dänkienkwe Ananíaye.

¹⁷Ye erere bkänä, Ananías nikani Saulo kánti. Namanina yete angwane, nikani gwä, kákwe kise mikani Saulobti, bti niebare krörö kwe ie:

Ti mräkä Saulo, Jesu kákwe ja mikani tuare mae ji ngrabare, ye mden kákwe ti juni nete. Kä rabadre tuenta mae amne Ngöbö Üai Deme rabadre täte mabtä, abkokäre ni Dänkien Jesu ara kákwe ti juni ma kánti nete, niebare Ananíasakwe Sauloye.

¹⁸Ye btäräbe jändrän gwa drukwata kwrere nämane Saulo okwäte abko betaninkä mento, namani ruen ie angwane, kä namani tuenta kuin ie. Yebti nikani amne Ananías kákwe ngökani ñöte. ¹⁹Yebti Saulokwe mröbare mda amne namaninta dite ngrabare.

Saulo kákwe blitabare Jesubtä Damascote

Nebti Saulokwe nünabare bä jötrö mda juta Damascote nitre tödekaka Jesubtibe. ²⁰Ye btäräbe sinagoga kantikánti Saulo nikani niere krörö:

Jesu abra Ngöbö Odei era metre, nikani niere.

²¹Yebtä abko nitre Saulo kukwei nuaka nuaka ñan töi namani krütare btä, kä namani niere:

Nitre tödekaka Jesubti, jiebti ni noko nämane näin kisere Jerusalén yete. Erere arato, niara jatani nete nitre tödekaka Jesubti kaen ngite ngwiankäre nebebe Jerusalén biandre nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye dänkientreye kitakäre ngite. ¿Se ño abko tä blite kore mtare se? ni jökrä namani niere kore.

²² Akwa Saulo abko namani blite bäri ja dibti amne, Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwe bkänä abko Saulo namani bä mike metre jökrä. Yebtä abko, nitre israelita nämane nüne Damasco käkwe dre niedre Jesubtä Sauloye abko ñan namani nüke gare ietre.

²³ Abti kä nikanina raire ta angwane, batibe nitre israelita käkwe ja töi diani kwärikwäri Saulo kämikakäre. ²⁴ Akwa Saulo rätäkä namani nitre israelitakwe, ye abko Saulokwe gani, akwa juta jukwebtä, ye kanti nitre israelita namani niara kraire jite dibire rare kämikakäre. ²⁵ Akwa nitre ja töitikaka Saulobe käkwe Saulo mikani kutia krite, bti gibianinkä kibti ta timon kwetre deo, bti Saulo ngitianinta.

Saulo mikani gare nitre Jesu kukwei ngwiankaye Jerusalén

²⁶ Abti Saulo nikani nebata Jerusalén angwane, nitre tödekaka Jesubti, ben Saulo tö namani ja getai. Akwa ni jökrä btä niara jürä namani, ñobtä ñan angwane Saulokwe Jesu kani ngäbti arato, ye abko ñan namani nebe era kräke, aisete kä jürä namani btätre. ²⁷ Akwa ni tödekaka Jesubti kädian nämane Bernabé abko nikani Saulo ngwena, bti mikani gare kwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye. Angwane Saulo nikani Damasco angwane, Dänkien Jesukwe ja mikani tuadre ji ngrabare ie. Erere arato ni Dänkien käkwe blitabare ben amne, kä jürä namani ñakare Saulobtä blitakäre Jesubtä juta Damascote, niebare Bernabékwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye. ²⁸ Yebti nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe Saulo kani ngäbti amne, nitre ye ben Saulo namani nüne Jerusalén. Angwane namanintre niken gwaire kwäräkwärä amne kä jürä namani ñakare btä blitare Jesubtä. ²⁹ Nitre israelita kukwe griegore, ben Saulo namani blite Jesubtä amne namani ja kwete bentre, akwa niaratre ye abko tö namani Saulo kämikai arato. ³⁰ Ye abko Saulo mräkätre tödekaka Jesubti käkwe gani angwane, nikanintre Saulo ngwena ngitie nebe juta Cesareate. Ye kanti abko, Saulo juaninta kwetre nebata ja käite juta Tarsote. ³¹ Yebti abko, nitre gätäkä Jesu käbti nämane nüne kä Judeate, Galileate amne Samariate ye abko namanintre nüne jäme jökrä amne Ngöbökwe die mikani nüne dite kukwe kuin Jesukwe nebtä. Erere arato, namanintre Dänkien Jesu mike ütiäte jae amne Ngöbö Üai Deme namani die mike angwane, ni kwati jatani mda tödeke Jesubti siba.

Pedro abko käkwe Eneas mikaninta kuinta Jesu diebti

³² Pedro abko nämane näin basare kwäräkwärä mräkä Jesu käbtiye angwane, nikani arato juta Lidate mda ja tuakäre nitre deme Ngöbökwe nämane nüne juta yete yebe. ³³ Pedro namani juta Lidate angwane, ni iti kädian nämane Eneas, kanti Pedro nikani. Ni ye abko, kä kwä kwära namani ruen ñakare ngrabare abko kisete nämane bren. Abtä nämane jänbtibe, btä Pedro namani. ³⁴ Angwane Pedrokwe niebare Eneaye:

Eneas, Jesukristo tä ma miketa kuinta, aisete näin krö. Jän makwe ye ükete au jakrä, niebare kwe ie.

Ye btäräbe Eneas nükaninbe dikekä krö. ³⁵Eneas namaninta kuinta kore, ye abko ni kwati nünanka juta Lidate amne nitre nünanka kä Sarónte kákwe tuani angwane, kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kani ngäbti kwetre arato.

Jesu diebti Pedrokwe Dorcas mikaninta nire

³⁶Kä ye ngwane abko, meri tödekaka Jesubti nämane nüne iti juta Jopete. Meri ye abko kädian nämane Tabita. (Kukwe Tabita ne abko Dorcas nieta griegore.) Meri ne abko käre nämane jändrän kuin nuene ni mda mdakrä amne käre nämane ni bobre bobre die mike arato. ³⁷Akwa kä ye ngwane Dorcas näkäni bren jume amne krütani. Dorcas krütani angwane, jükaninte, bti ngwäkä jänikani nebe ju käin ninkri yete, kánti mikani gwi kwetre uliekäre. ³⁸Juta Jope ye abko nämane kánime juta Lida ken. Pedro nämane juta Lida ye kánti gani nitre tödekaka Jesubtikwe juta Jopete angwane, ni juani nibu kwetre Pedro kärere. Ye erere ni nibu ye nikani, namani Pedro kánti, kákwe niebare ie:

Brän jötrö nunbe juta Jopete abko nunta ribere mae, niebare kwetre Pedroye.

³⁹Ye erere bkänä, Pedro nikani bentre. Namanintre juta Jopete angwane, Dorcas ngwäkä nämane mikani gwi, ye kánti nikani Pedro ngwena amne, meri kán brare krütanikrütani nämane yete abko müare kwärä ja ükaninkrö jökrä Pedro bäre kwetre, bti Dorcas nämane nüne angwane, Dorcakwe dän ño ño dikani ni bobre bobre kräke, erere namani mike tuare jökrä Pedroye. ⁴⁰Akwa Pedro abko kákwe juani jökrä ju bäre, bti namani ngukudokwäbti temen blite Ngöböbe. Pedrokwe blitabare ünän Ngöböbe, bti Dorcas ngwäkä mikani ñäräre kwe, kákwe niebare krörö ie:

¡Tabita, näin krö! niebare kwe ie.

Btäräbe Tabitakwe okwä ngianinte amne okwä namani Pedrobtä se kwrere, bti namani tákänintbe. ⁴¹Angwane Pedrokwe kani küdebti, ganinkrö krö kwe. Tabita namani nünaninkä krö angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane yete amne meri kán brare krütanikrütani nämane yete ju bäre, ye Pedrokwe käräbareta gwä, bti meri nükaninta nire, ye mikani tuadre kwe ietre. ⁴²Meri mikaninta nire Pedrokwe ye abko nitre kwati nünanka juta Jopete kákwe gani angwane, ni kwati kákwe tödekani Jesubti arato. ⁴³Yehti ni sribikä iti nbi kwatabtä kädian nämane Simón nämane nüne arato juta Jopete, ye kánti Pedro namani nüne bä raire mda.

KUKWE KUIN JESUBTÄ NIEBARE NITRE ÑAKARE ISRAELITARE NGÄTÄITE (10.1—28.31)

Corneliokwe Pedro käräbare

10 ¹Kä ye ngwane abko, juta Cesareate ni nämane iti kädian nämane Cornelio. Ni ye abko rükä romano amne, nämane mikani nitre

rükä kädian nämane Batallon Italiano ye dänkiene. ²Cornelio amne mräkä kwekwe nämane Ngöbö tarere amne nämane Ngöbö mike titiäte arato. Erere arato, Cornelio käre nämane ngwian bien kabre nitre israelita bobreye die mikakrä amne käre nämane blite Ngöböbe arato. ³Bati nänä okwä krämä näre dere angwane, batibe kukwe namani tuen köböre kwrere krörö ie: Angele Ngöbökwé jatani, nükani gwi niara kánti, namani tuen metre kwrere ie, kä namani niere ie:

¡Cornelio! niebare ie angelekwe.

⁴Angwane Cornelio okwä namani kwekbe angelebtä amne kä jürä namani krübäte btä, käkwe niebare mda:

¿Ma tö nibi dreye, ti dänkien? niebare kwe.

Angwane angelekwe niebare ie:

Mata blite Ngöböbe amne mata jändrän bien nitre bobre bobre die mikakrä, ye abko gare kuin Ngöböye. Abtä Ngöbö tö ma die mikai mtare. ⁵Ne aisete makwe ni mda mda juandre jötrö nebe juta Jopete. Ni kädianta Simón, arabe ie Pedro nieta, ye kärere nüke ja kánti nete. ⁶Niara tä nüentbe Simón mdara jire kánti mren köräbti. Simón ye abko sribikä nbi kwatabtä. Abko kore se, niebare angelekwe Cornelioye.

⁷Yehti angele blitaka Corneliobe, ye nikaninta angwane, Corneliokwe sribikä kwekwe käräbare nibu amne ni rükä kä namani Ngöbö tarere arato amne namani Cornelio die mike sribibtä käräbare iti kwe. ⁸Bti angelekwe dre niebare ie, ye erere niebare jökrä kwe ietre, bti juani kwe juta Jopete Pedro tuen.

Ngöbökwé kukwe mikani tuen köböre kwrere Pedroye

⁹Yehti jändrinane nänä jatanina nüke ruäre angwane, nitre juani Corneliokwe ye abko namani mate ja ken juta Jopete angwane, Pedro abko nikani jubti käin blitakäre Ngöböbe. ¹⁰Angwane mrö namani krübäte Pedroye, tö namanina mröi akwa, mrö sribe nämane krire kräke angwane, Ngöbökwé jändrän mikani tuare köböre kwrere krörö ie: ¹¹Kä käinbti ngitiani, namani tuen ie amne, yete ta dän kwata kri nämane mäkäninte körä kräbkä btä kwärükwäri abko gibaninkä timon, nükani mate doobtä temen okwäbti. ¹²Dän kwata kri yete abko jändrän ngwarbe ngoto kräbkä kräbkä bätäkä ngwarbe nämane. Erere arato, jändrän yorekä tementa tementa bätäkä ngwarbe nämane amne nukwä bätäkä ngwarbe nämane arato abko namani tuen Pedroye. ¹³Ye btäräbe Ngöbö kukwei jarabare krörö ie:

Pedro, jändrän nibi tuen mae yete, ye nän kämike kwetadre jae, niebare kwe ie.

¹⁴Pedro käkwe niebare mda:

Ti Dänkien, jändrän mden mden ñan dbe kwetadre makwe niebare, ye erere tita kwete ñakare, akwa jändrän ñan dbe kwetadre aibe tä dän kwata kri te, aisete tikwe ñan kwetadre, niebare Pedrokwe.

¹⁵Ye btäräbe, Ngöbö kukwei jarabareta Pedroye, käkwe niebare ie: Jändrän mikani dbe Ngöbökwe, ye dbe ñakare makwe ñan tö ngwian niere jire chi, niebare kwe ie.

¹⁶Jändrän tuani Pedrokwe, ye abko kwetadre kwe niebare bämä jire ie, bti dän kwata kri ye jänikaninta kä käinbti niara okwäbti tuani kore kwe köböre kwrere. ¹⁷Yebtä abko, Pedro namani töbike kri mda, ñobtä ñan angwane drekäre tuani köböre kwrere kwe abko ñan namani nuke gare ie, aisete namani töbike kri. Ye btäräbe ni juani Corneliokwe abko nukani jukwebtä käkwe Simón ngwianintari. ¹⁸Yebti namanina jukwebtä Simón kanti angwane, ñäkäbare jume ja dibti krörö kwetre:

¿Ni kädianta Simón akwa, Pedro nieta ie arato, ye tä nüne nete ya? niebare kwetre.

¹⁹Angwane Pedro abko nämane töbike kukwe tuani kwe yebtä jubti käin angwane, Ngöbö Üai Deme käkwe niebare ie:

Pedro, ni nü nimä, käta näin ma känentari abko tä nokote. ²⁰Ne aisete nänta jötrö timon amne ma rika bentre. Akwa makwe ñan töbika dikaro rikakäre bentre, ñobtä ñan angwane tikwe niaratre juni ma tuen, niebare Ngöbö Üaikwe ie.

²¹Ye erere bkänä, Pedro nämane jubti käin, jataninta timon, käkwe niebare nitre yeye:

Ti ne mden känänta munkwe ye. ¿Drekäre munta näin ti känene? niebare Pedrokwe ietre.

²²Angwane nitre ye käkwe niebare mda ie:

Nitre rükä dänkien kädianta Cornelio käkwe nun juanba ma tuen nete. Niara abko tä nüne metre Ngöbö ngwärekre amne tä Ngöbö mike ütiäte jae arato amne, nitre israelita kwati käta mike ütiäte jae amne tätre tarere arato. Cornelio ye mden kanti angele deme Ngöbökwe nukani, käkwe ma kärämna amne ma rikadre niara gwiriete amne, makwe dre niedre abko niarakwe kukwe nuadre abkokäre, niebare kwetre Pedroye.

²³Angwane Pedrokwe käräbare gwä. Ye kanti kibiabare kwetre.

Pedro nikani Cornelio kanti

Yebti jändrinane, Pedro nikani bentre angwane, ja mräkätre tödekaka Jesubti nünanaka juta Jopete nikani ruäre Pedro mukore siba. ²⁴Yebti jändrinane angwane, Pedro nikani mate juta Cesareate. Cornelio abko nämane ngibiare amne, Corneliokwe mräkä kwekwe amne kukwe muko kwekwe ükaninkrö kwati, ben nämane Pedro ngibiare ngäbti angwane, Pedro nikani nebe. ²⁵Pedro nikani mate gwäkäre se kwrere angwane, Corneliokwe kani ngäbti, käkwe ja mikani ngukudokwäbti temen Pedro mikakäre ütiäte jae. ²⁶Akwa Pedro käkwe niebare Cornelioye:

Ti abko ja kwrere mabe, aisete makwe ñan ti mika ütiäte Ngöbö kwrere jae. Näinta krö, niebare kwe ie.

²⁷Yebti blitare kwärä, nikanintre gwä angwane, ni nämane ja ükaninkrö kwati gwi Pedro ngibiare ngäbti, btä Pedro namani.

²⁸Angwane Pedrokwe niebare krörö ietre:

Ni menteni, ñakare israelita mun kwrere, ben nun israelita ti ne kwrere käkwe ñan ja getadre jire chi amne ñan rikadre jire juete abko tä ükaninte kore nunkwe, ye gare kuin munye ruen tie. Akwa ni menteni ñakare israelitare abko ñakare dbe Ngöbökrä abko tikwe ñan niedre jire abko Ngöbökwé mikaba gare tie. ²⁹Ye mden kisete, ti käräbare nüke nete nieba tie angwane, ti jataba jirekäbe. Tikwe ñäkäba ñakare mda, bti ti jataba, aisete ¿drekäre munkwe ti käräbare nüke nete abko ti tö nibi gai mda? niebare Pedrokwe ietre.

³⁰Abtä Cornelio käkwe niebare mda ie:

Mäkäira ñänä okwä ne näre angwane, ti nämä blite Ngöböbe ñänä okwä krämä näre dere ja juete nete angwane, batibe ni rükaba iti ti kánti. Ni ye abko btä dän trä ngitiekä rükaba ti kánti, ³¹käkwe nieba krörö tie: Cornelio, mata blite Ngöböbe, ye abko jarabare Ngöböye amne, mata ni bobre bobre die mike ño, ye abko garera ie arato, ³²aisete makwe ni mda juandre nebe juta Jopete. Ni kädianta Simón, arabe ie Pedro nieta, ye kärere nüke ja kánti nete. Niara tä nünentbe Simón mdara jire kánti mren köräbti. Simón ye abko sribikä nbi kwatabtä, nieba kwe tie. ³³Ye kwrere bkänä, jötrö tikwe nitre nimä se juanba ma kärere amne, ma jatani ja moto kuinbti, ye abko käi nibi nuäre tibtä. Mtare nita jökrä ketetibe Ngöbö ngwärekre nete amne, makwe dre niedre nunye niebare ni Dänkienkwe mae, ye erere nunta biare ma kukwei nuakäre, niebare Corneliokwe Pedroye.

³⁴⁻³⁵Angwane Pedro nikani blite, käkwe niebare mda:

Ni jökrä ütiäte ja kwrere Ngöbökrä, aisete tä ni kitete ñakare ni mda mda ngätäite, akwa ni nünanaka juta mdente mdente käta Ngöbö mike ütiäte jae amne tä nüne metre abko Ngöböta juto biare kaen ngäbti jökrä, ye abko nena gare tie mtare. ³⁶Kukwe ye abko Ngöbökwé mikani gare nun israelitaye abko krörö: Jesukristo ni jökrä Dänkien ye köböire ni jökrä rabadre ja mäketä amne nümenta jäme jökrä. ³⁷Ye rabadre gare, abkokäre Juan Bautista jatani ja ngökamna ñöte nie angwane, dre nakaninkä kä Galileate niken nebe kä Judeate jökrä, ye gare kuin munye abko krörö: ³⁸Jesu Nazarebo, ie Ngöbökwé ja di biani kri amne Ngöbökwé ja Üai Deme mikani täte btä abko diebti nämane näin jändrän kuin nuene amne ni bren bren nämane ja tare nike diablu ngoto täni abko mikaninta quinta kwe. Ngöbö nämane Jesube abko diebti jändrän ye namani bare ie, ye abko gare kuin munye arato.

³⁹Jesukwe sribi ño ño nuenbare nun israelita käite amne juta Jerusalénte, ye abko nun Jesu kukwei ngwianka käkwe tuani ja okwä jenbti. Jesu müre ketani krusobtä nitre israelitakwe, ⁴⁰akwa köbömäkäre

angwane, Ngöbökwe mikaninta nire, bti Ngöbökwe mikani tuadre nun ngätäite. ⁴¹Akwa Ngöbökwe ñan mikani tuadre nitre israelita jökräye, akwa nun dianinkära kena Ngöbökwe, nunye Ngöbökwe Jesu mikani tuadre. Jesu nukaninta nire, abti nun ne aibe käkwe mröba amne tomna ñaba ketetibe ben amne, nun aibe Ngöbökwe tuanimetre tuen. ⁴²Ngöbökwe niara mikani Kritobore ni nire kräke amne ni krütani kräke, ye abko nun juanba niere kwe ni jökräye. ⁴³Jesu ne mdenbtä abko nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe blitabarera angwane, niebare krörö kwetre: Nire nire ngite kukwe käme nuenbtä abko käkwe tödekadre Jesubti angwane, Ngöbökwe niara ngite diandikä btä Jesu köböire, niebare kwetre, Pedro namani niere.

Ngöbö Üai Deme nükani kena nitre ñakare israelitarebtä

⁴⁴Pedro nämane blite kore angwane, batibe nitre Pedro kukwe nuaka nuaka, yebtä Ngöbö Üai Deme nükani se kwrere. ⁴⁵Nitre ñakare israelitare, ie Ngöbökwe ja Üai Deme biani arato, yebtä abko nitre israelita tödekaka Jesubti nükani siba Pedro mukore, ye ñan töi namani krütare btätre, ⁴⁶ñobtä ñan angwane ni jökrä namani blite kukwe jenenanbti btä ja töitikani ñakare kwetre amne namanintre Ngöbö käikitekä jökrä okwäbti. Yebtä abko, Ngöbö Üai Deme nükani btätre gani kwetre. ⁴⁷Angwane Pedrokwe niebare mda:

Nun israelita, ie Ngöbökwe ja Üai Deme biani, ye kwrere Ngöbökwe bini arato nitre neye, aisete nikwe niaratre ngökadre ñöte Jesu käbti ruen tie, niebare Pedrokwe.

⁴⁸Bti Cornelio amne mräkä kwekwe amne kukwe muko kwekwe btä Ngöbö Üai Deme nükani, ye Pedrokwe ngökamna jökrä ñöte Jesukristo käbti ni mda mdaye. Erere ngökanintre ñöte kwetre, bti Pedro rabadre nüne köböbu, köbömä mda bentre abko ribebare kwetre Pedroye.

Dre nakaninkä Cornelio kánti abko Pedrokwe niebare

11 ¹Pedro ngämi nüketa Jerusalén, ye känenkri nitre ñakare israelita käkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä kani ngäbti arato, ye abko gani nitre Jesu kukwei ngwianka mda mdakwe amne nitre tödekaka Jesubti nämane nüne kä Judeate ye käkwe gani arato. ²Abtä Pedro nikani nebeta Jerusalén angwane, nitre israelita ruäre tödekaka Jesubti nünanka kä Judeate namani ñäke Pedro rüere, ³käkwe niebare krörö Pedroye:

Nitre ñakare israelitare abko gwiriete ni israelita ñan janandre basare jire chi nita niere. ¡Se ñobtä abko ma janانبare mröre ketetibe nitre se ben gwaire! niebare kwetre ie.

⁴Abtä kukwe nakaninkä ño ja täritäri, ye erere Pedro nikani niere jökrä abko krörö:

⁵Ti nāma juta Jopete blite Ngöböbe angwane, jändrän dän kwata kri mākāninte kwārikwāri körä ketabkä btä, kwrere jire nāmāne kā kāinbti, rababa kite nüke ti nāma ye kānti abko tikwe tuaba köböre kwrere. ⁶Akwa jändrän yete abko dre nāmāne ti tö rababa tuai, kākwe mikaba nāräre kuin angwane, jändrän nākare dbe kwetadre nikwe aibe nāma te abko krörö: Jändrän ngwarbe ngoto krābkä krābkä bātākä ngwarbe nāma te. Erere arato, jändrän ngwarbe kāsenta bātākä ngwarbe nāma te. Mdakäre abko, jändrän yorekā tementa amne nukwä bātākä ngwarbe nāma te arato, btä ti okwä rababa. ⁷Ye btārābe Ngöbö kukwei jaraba krörö tie: Pedro, jändrän nibi tuen mae yete, ye nän kāmike kwetadre jae, nieba kwe tie. ⁸Abtä tikwe nieba krörö ie: Ti Dänkien, jändrän mden mden nān dbe kwetadre makwe niebare kira, ye erere tikwe nān kwetabare jire chi, aisete tikwe nān kwetadre, tikwe nieba ie. ⁹Angwane Ngöbö kā kāinbti kākwe niebata krörö mda tie: Jändrän mikani dbe Ngöbökwē, ye dbe nākare makwe nān tö ngwian niere jire chi, nieba kwe tie. ¹⁰Ngöbökwē nākāba bāmā jire kore tie. Yebti dän kwata kri ye jārikabata kā kāinbti ti okwābti.

¹¹Ye btārābe, ni Cesareabo juani nimā ti tuen, ye rababara mate jukwebtä ti kānti. ¹²Angwane tikwe nān kā jürā ngwiandre niken bentre, Ngöbö Üai Deme kākwe nieba tie. Ye erere ti rikaba bentre amne, ti mrākā ni ti tā tibe nete noko rikaba siba tibe. Nun rikaba nebe juta Cesareate angwane, ni nāma iti yete kānti nun rikaba jōkrā nebe gwi. ¹³Angwane ni ye kākwe angele tuani nō köböre kwrere abko rikaba niere nunye, kākwe nieba krörö: Angele rükaba nūnaninkā nete, kākwe nieba krörö tie: Ni kādianta Simón akwa, Pedro nieta ie arato abko tā juta Jopete, ye ni mda juen kārere jōtrö nüke ja kānti nete, ¹⁴nōbtä nān angwane Ngöbökwē ma dianditari nō ma mrākābe gwaire abko niarakwe niedi mae, abkokäre makwe kārā, niebare angelekwē ie, nieba kwe nunye. ¹⁵Angwane kukwe kuin Jesukristobtä ye ti rikaba niere krire ietre angwane, btārābe Ngöbö Üai Deme rükaba nō kena nibtä, ye kwrere rükaba btätre arato ti okwābti se kwrere. ¹⁶Ye ngwane ni Dänkien Jesu kākwe blitaba nibe abko rükaba töreta tie krörö: Juankwe ni ngökani nō aibe te akwa, mun abko ie Ngöbökwē ja Üai Deme biandi nūnakäre munbtä, niebare kore ni Dänkienkwē nie. ¹⁷Ye mdenbtä abko, ni israelita kākwe tödekani ni Dänkien Jesukristobti abko ie Ngöbökwē ja Üai Deme biani, ye kwrere biani kwe nitre nākare israelitareye arato, ¿se tikwe ja mikadre nō Ngöbö rüere? ti rababa nütüre, niebare Pedrokwe.

¹⁸Yebtä abko, ja mrākätre Jerusalénbo namani nāke Pedro rüere ye kākwe Pedro kukwei nuani ünān angwane, namanintre kwekbe kada ketani jōkrā amne, nikanintre Ngöbö kākitekā mda, kākwe niebare:

¡Nitre nākare israelitare rabadre nüne kärekwē Ngöböbe, abkokäre Ngöbö tā kā bien ietre kukwe kāme kitakäre temen amne tödekakäre Jesubti nān nān! namanintre niere.

Nitre ñakare israelitare kwati kákwe tódekani Jesubti juta Antioquíate

¹⁹Esteban kámikani, yebti nitre israelita tódekaka Jesubti núnanka Jerusalén abko ni israelita mda mda namani mike ja tare nike krübáte tódekabtá Jesubti. Abtä ngítiani jökrá kwärákwärá. Ruäre nikani Fenicia, ruäre abko nikani Chipre amne ruäre nikani juta Antioquía. Nikanintre ye kántikánti nikani kukwe kuin Jesubtä ye niere mrákátre israelitaye akwa, ni ñakare israelitare abko ie niebare ñakare kwetre. ²⁰Akwa nitre núnanka Chipre amne juta Cirenete tódekaka Jesubti arato abko nikani ruäre juta Antioquíate, ye abko kákwe kukwe kuin ni Dánkien Jesubtä niebare nitre ñakare israelitareye arato. ²¹Angwane ni Dánkien Jesu namani die mike kri, ye mdenbtá abko ni kwati kákwe ja töi kwitaninta amne namanintre tódeke ni Dánkienbti. ²²Ye abko nitre gätáká Jesu kábti námáne Jerusalén kákwe gani angwane, Bernabé juani tuakáre kwetre Antioquía mda. ²³Ye erere bkänä, Bernabé nikani, namani juta Antioquíate angwane, nitre tódekaka Jesubti núnanka Antioquíate abko kráke Ngöbökwé ja moto mikani kuin namani tuen Bernabéye. Ye abko kái namani nuäre kri btá, kákwe ja töi mikamna kwatibe janknu Jesubtä nitre tódekaka btin Jesubti yeye niaratre die mikakáre. ²⁴Bernabé ne abko ni moto kuin amne, Ngöbö Úai Deme námáne táte btá amne námáne tódeke kwatibe Jesubti arato. Ne aisete niara námáne kukwe kuin Jesubtä niere angwane, ni kwati namani tódeke ni Dánkienbti mda.

²⁵Abti Bernabé nikani juta Tarsote mda Saulo kánene. ²⁶Saulo kwani ie angwane, nikani ngwena sribire jabe juta Antioquíate. Ye kánti gätábare ká kwati táte kwetre nitre tódekaka Jesubti ben, niaratre die mikakáre amne Ngöbö Kukwei diribare kwetre ni kwatiye arato. Juta Antioquía ne mden kánti abko nitre tódekaka Jesubti kádiani Kristiano kena.

²⁷Ká ye ngwane abko, nitre Ngöbö kukwei nieká námáne Jerusalén abko nikani ruäre nebe juta Antioquíate. ²⁸Nitre ye abko, iti kádian námáne Agabo. Bati námáne gätábtá angwane, namani núnaninká krö amne, Ngöbö Úai Deme köböire niebare krörö kwe:

Nitre romanobo tá gobrane, ye kántikánti mrö nikadi kri krübáte ká ngrabare temen, niebare kwe.

Ye erere bkänä, emperador Claudio námáne gobrane angwane abko mrö nika namani krübáte ká ngrabare temen. ²⁹Abtä nitre tódekaka Jesubti námáne juta Antioquíate ye kákwe ja töi mikani ngwian juen ja mrákátre tódekaka Jesubti núnanka ká Judeate ye die mikakáre. Ye erere ni itire itire, ie ja namani núke tóre ngwian bien nuái, ye erere namanintre bien. ³⁰Ngwian úkaninkró kore ja mrákátre die mikakáre, ye abko Bernabé amne Saulo nikani ngwena biandre nitre tódekaka Jesubti jie ngwianka yeye dráidre ni jökrábtí.

Santiago kámikani amne Pedro abko kitani ngite

12 ¹Ká ye ngwane abko, nitre gätáká Jesu kábti Jerusalén abko ruäre jrei Herodes Agripa namani kite ngite ká teri mikakáre

ja tare nike tödekabtä Jesubti. ² Angwane Juan etba Santiago abko jrei Herodekwe kämikamna ngitrabti, ye erere Santiago kämikani. ³ Santiago kämikani kore, ye abko namani dbe nitre israelitakrä, namani tuen jrei Herodeye, aise Pedro kamna ngite kwe arato. Pedro kani ngite ye ngwane abko bieta kädianta Pascua näire ban te lebadura ñakare kweta nämane, ye näire Pedro kani ngite. ⁴ Pedro kani ngite angwane, jrei Herodekwe kitamna ngite kä teri mda. Ye kanti guardia mikani nibkä nibkä, bäbkä ja täritäri Pedro ngibiarebti. Yebti bieta Pascua rikadre ta angwane, Pedro mikadre ni jökrä ngwärekre kukwe ükatekäre btä amne kämikakäre, Herodes namani nütüre. ⁵ Ne aise Pedro nämane ngite kä teri angwane, guardia namani ngibiare kuin ñan gitidre abkokäre. Akwa nitre gätäkä Jesu käbti abko namani jadüke ñakare, ja di kärere Ngöböye Pedrokrä.

Angele käkwe Pedro tikaninteta

⁶ Herodekwe Pedro mikadre ni jökrä ngwärekre kukwe ükadre kämikakäre, ye känenkre deo angwane, kadena nämane kitani krobu niara küdebtä amne kadena arabe nämane mäkaninte guardia nibubtä. Guardia nibu ye ngätäite niara nämane kibien kuin temen angwane, jukwebtä abko guardia nämane nibu arato jukwe ngibiarebti. ⁷ Angwane batibe angele ni Dänkienkwe nükani gwi, Pedro nämane ye kanti angwane, kä trä ngitianinkä ngwen jökrä gwita temen, Pedro nämane ngite ye kanti. Angwane angele ye käkwe Pedro nuaninbtä kronabtä, käkwe ganinkrö, bti niebare kwe ie:

Näin jötrö krö, niebare kwe ie.

Ye btäräbe, kadena nämane kitani Pedro küdebtä ye ngitianintbe jökrä Pedro küdebtä se kwrere. ⁸ Angwane angele ye käkwe niebare mda Pedroye:

Ja ngwä kite jötrö amne sabato kite jötrö ja ngotobtä, niebare kwe ie.

Ye erere Pedrokwe nuenbare. Angwane angelekwe niebareta mda ie:

Dän ngetbo tä mda makwe, ye kita jabtä arato, bti ma jata ti jiebt, niebare kwe ie.

⁹ Ye erere bkänä, Pedro nikani angele jiebt. Akwa Pedro nämane näin era metre angelebe ya abko ñan namani nuke gare ie, ñobtä ñan angwane nämane angele tuen köböre namani ruen ie. ¹⁰ Akwa guardia nämane käne jukwebtä bäre nikani ta, bti guardia mda nämane jukwe mdara jire kanti, ye bäre nikani ta, bti jukwe jierore nämane mikani jite ji ken, ye kanti Pedro namani angelebe angwane, jukwe ye ngitianinbe au angwane, jukwe namani tikani, yete ta Pedro nikani angelebe. Yebti nikani bä mente se kwrere angwane, angelekwe Pedro mikaninte kaibe.

¹¹ Angwane batibe angele nükani era metre bkänä gani Pedrokwe angwane, niebare krörö kwe:

Herodes amne nitre israelita ji dokwäte tö kukwe nuein käme tibtä abko ngäniene ti Dänkienkwe angele juni ti tikete, ne abko era metre bkänä ñan ñan, Pedro namani niere jae au.

¹²Pedro tikaninteta, ye gani kwe angwane, nikani nebe María juete. María ye abko ni kädian nämane Juan amne arabe kädian nämane Marcos abko meye. Ye kánti Pedro nikani. Kä ye kánti abko, ni nämane ja ükekrö kwati blite Ngöböbe Pedrokrä. ¹³Pedro nikani nebe ki jukweibtä, käkwe ñäkäbare gwäkäre amne, nire nämane ñäke jukwebtä abko meri sribikä bati kädian nämane Rode nikani tuen. ¹⁴Angwane Pedro kukwe nükani gare ie, ye abko käi namani nuäre krübäte btä, aisete jukwe tikadre kwe Pedroye näre abko nikaninta betekäta jirekäbe nementa gwi, käkwe niebare:

¡Pedro tä jukwebtä! niebare kwe.

¹⁵Abtä nitre nämane gwi ye käkwe niebare mda ie:

¡Ma ngwarbe kä kwitekä jabti nete! niebare kwe ie.

Akwa ja nämane kukwe era niere, meri ye namani niere ietre. Abtä niebare krörö mda kwetre:

Angele Pedro ngibiaka aibe tä näin. Ye ñan niara ara jire tä näin, namanintre niere.

¹⁶Akwa Pedro abko namani ñäke janknu jukwebtä amne, ni mda mda nikani, käkwe jukwe tikani, bti Pedro nämane yete bkänä, btä okwä namani angwane, töi ñan namanintre krütare btä. ¹⁷Akwa niaratre käkwe kada ketadre niebare Pedrokwe kisebti ietre, ye erere namanintre kwekbe jökrä angwane, ni Dänkienkwe tikaninteta ño abko niebare kwe. Yebti niebare krörö kwe:

Kukwe nakaka ño tibtä, tikwe nini munye, ye erere munkwe nie jökrä Santiagoye amne ja mräkä tödekaka Jesubti mda mdaye arato, niebare kwe.

Yebti kä mikaninkä kwe yete amne nikani kä mdabti ngitie Herodes ngäniene.

¹⁸Yebti kä jatani ngwen dekä angwane, kä namani nokre jabtä nitre rükäkwe, ñobtä ñan angwane Pedro jrainbare ñan namani nuke gare ietre, aisete namanintre ja mike ngite jirekäbe kwärikwäri. ¹⁹Angwane Herodekwe Pedro känäntarimna ietre, akwa ñan kwanintarita ietre, abtä niaratre mikani ngite mda Herodekwe, bti kämikamna kwe.

Herodes krütani

Yebti Herodes nämane kä Judeate, abti nikani neme juta Cesareate mda. ²⁰Herodes ngämi niken juta Cesareate, känenkri niara namani romon nitre nünanka juta Tirote kräke amne nitre nünanka juta Sidónte kräke, aisete namani ja kwete bentre. Abtä nitre ütiäte ütiäte nünanka juta kubute ye käkwe ja töi diani rikakäre gwaire Herodes kánti juta

Cesareate kukwe ükete ben, ñobtä ñan angwane nitre Tirobo amne nitre Sidónbo nämane mrö kökö jae kä Herodekwe kánti, aiseite tö namanintre kukwe ükete. Ye erere bkänä, ni sribikä ütiäte nämane sribire iti Herodekrä abko kädian nämane Blasto abko ben nitre Tirobo amne Sidónbo käkwe blitabare, ye köböire abko Herodes rabadre ja mäketa jáme bentre, abkokäre blitabare kwetre Blastobe. ²¹Yebtä abko, Herodekwe gätä köböi kitani mda kräke. Ye erere gätä köböi nukani angwane, Herodekwe dän bäri nuäre, ütiäte kri kitani jabtä ja jreire bä mikakrä, bti namani tákänintbe ja täkrä gobrankräbti angwane, kukwe niebare kwe ietre. ²²Angwane Herodes kukwe nuaka nuaka ye nikani ñäke jume ja dibti niara moto mikakäre jáme jakrä, kä namani niere krörö:

Ni tä blite se ñan ni ngwarbe akwa, ngöbö ara nü iti, käta blite se, namanintre niere kore ie.

²³Ye btäräbe angele ni Dänkienkwe käkwe Herodes mikani bren, ñobtä ñan angwane Herodes mikani ütiäte ngöbö kwrere jae ni mda mdakwe, ye namani dbe Herodekrä amne Ngöbö era metre abko mikani ütiäte ñakare kwe. Yebtä angelekwe mikani bren angwane, ngin aibe käkwe Herodes kitaninkä ja tubtä. ²⁴Niara krütani kore, ye täbti Ngöbö Kukwei nikani niren bäri mda kä ye kántita temen amne, Ngöbö Kukwei diri namani kä jökräbti arato kä ye kántita.

²⁵Abti Bernabé amne Saulo käkwe sribibare ünän jökrä Jerusalén, bti nikaninta juta Antioquíate. Nikaninta angwane, nikani Juan ngwena jabe. Juan ye mden abko kädian nämane Marcos arato abko jänikani kwetre jabe.

Bernabé btä Saulo juani blite Jesubtä

13 ¹Nitre gätäkä Jesu käfti nämane juta Antioquíate, ye ngätäite nitre Ngöbö kukwei niekä nämánena amne nitre Ngöbö Kukwei dirikä nämánena abko kädian nämane krörökrörö: Bernabé, Simón (Simón ne mden abko kädian nämane Chen arato), Lucio juta Cirenebo amne Manaen. Manaen ne abko rirabare gwaire jrei Herodes Antipabe. (Jrei Herodes Antipas ne abko käkwe gobranbare Galilea). Angwane Saulo nämane arato. ²Batira jire niaratre nämane ja ükaninkrö Ngöbö käikitakakäre amne ja bäinkäre Ngöbökrä angwane, batibe Ngöbö Üai Deme käkwe niebare krörö ietre:

Bernabé amne Saulo tikwe käräbarera sribi nuene jakrä, ye kräke niaratre denkä jenena munkwe juankäre sribi ye nuene, niebare Ngöbö Üai Demekwe.

³Angwane blitabare ünän kwetre Ngöböbe amne ja bänbare ünän kwetre Ngöbökrä, bti kise mikani kwetre Bernabébti amne Saulobti ja di biankäre ietre, bti juani kwetre mda.

Bernabé btä Saulo käkwe blitabare Jesubtä Chiprete

⁴Abti Ngöbö Üai Deme käkwe Bernabé amne Saulo juani kore angwane, nikanintre nebe mren köräbti juta Seleucia. Ye kánti nakwani rute, bti nikani kä butubti Chipre. ⁵Ye ngwane abko Juan nikani siba Bernabébe amne Saulobe niaratre die mikakäre. Juan ne mden abko kädian nämane Marcos arato. Nikanintre nebe mren köräbti juta Salaminata, Chipre kánti angwane, sinagoga nämane Salamina, ye kántikánti nikanintre blite Ngöbö kukwei kuin Jesubtä.

⁶Niaratre käkwe dikakabare jökrä kä butubti Chiprete Ngöbö kukwei kuin Jesubtä niekäre. Abti nikani nebe juta Pafote mda. Kä ye kánti abko ni israelita sukiare nämane iti. Ni ye abko ni ni ngökaka, akwa nämane ja mike ni Ngöbö kukwei niekä kwrere. Ni ye abko kädian nämane Bar-Jesu abko ben Bernabé amne Saulo namani ngätäi. ⁷Chipre yete ni iti kädian nämane Sergio Paulo nämane gobrane emperador romano kräke. Amne Sergio Paulo abko ben ni kwrare ye nämane ja gete. Gobran ne abko töbtä krübäte abko tö namani Ngöbö kukwei nuai, käkwe Bernabé amne Saulo käräbare blite jabe Ngöbö kukweibtä. Erere nükanintre kánti. ⁸Akwa ni kwrare ne arabe kädian nämane Elimas arato abko ñan tö namani gobran Sergio tuai tödeke Ngöböbti, kä namani Ngöbö Kukwei mikamna ütiäte ñakare kisere gobran Sergioye. ⁹Angwane Saulo abko arabe kädian nämane Pablo arato btä Ngöbö Üai Deme namani täte, käkwe okwä ketaninte kwekbe ni kwrare yebtä, ¹⁰käkwe niebare krörö ie:

Ma ni ngökö. Ma töi käme. Ma diablu kwrere amne käre mata ja mike jändrän kuinquin rüere. Mata rüere ni Dänkien kukwei kuin era metre rüere, ye abko ñan rabadre bare jire chi mae, mata nütüre aisete, ¹¹mtare ni Dänkien Jesu käkwe ma mikadi ja ngie nuen krörö: Ni Dänkien bike ma okwä mike kä ikote, aisete kä ñan rabadi tuen mae, ne ben makwe nünandi bä raire kore. Abko kore se, niebare Pablokwe Elimaye.

Ye btäräbe, kä ngidianinte iko Elimas okwäte amne kä namani iko jökrä okwäte se kwrere. Angwane ni mdakwe kadre küdebti rikadre ngwena, ie niara tö namani, ñobtä ñan angwane kä namani tuen ñakare ie aisete. ¹²Elimas namani kä ikote kore gobran okwäbti, yebtä abko kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä diri namani, yebtä gobran ñan töi namani krütare, käkwe Ngöbö kukwei Jesubtä mikani era abko kukwe nakaninkä kore Bernabé amne Pablobtä kä butubti Chiprete.

Saulo btä Bernabé käkwe kukwe kuin Jesubtä niebare juta Antioquia kä Pisidiate

¹³Nebti Pablo amne kukwe muko mda mda nämane näin ben abko nakwani rute mren köräbti juta Pafote mda, bti nikani juta Pergete

kä Panfiliate. Ye kanti Juan Marcos käkwe kä mikaninkä btätre, kä nikaninta ja jiebti nebeta Jerusalén. ¹⁴Pablo nämane kukwe muko mda mdabe juta Pergete, bti nikani ta angwane, nikani nebe juta Antioquía kä Pisidiate mda. Ye kanti köbö jadükakrä nitre israelitakwe nükani angwane, nikanintre sinagogate, kanti nämane tákänintbe. ¹⁵Abti Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye amne tärä tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, yebtä ñäkäbare ünän jökrä angwane, nitre ji dokwäte sinagogate käkwe niebare krörö ietre:

Ja mräkätre, kukwe tärä munkwe niedre ja mräkätre die mikakrä ne ngwane, kä tärä blitakrä munye mtare, niebare kwetre.

¹⁶Angwane Pablo namani nünaninkä krö amne, ni jökrä käkwe niara kukwei nuadre abko niebare kisebti kwe ietre, bti niebare krörö kwe ietre:

Mun israelita amne mun ñakare israelitare tä nete arato käta Ngöbö mike ütiäte jae, olo ketete ti kukweiye munkwe. ¹⁷Ngöbö ni israelitakwe käkwe ni mräkä kirakira dianinkä jen jakrä, bti ni mräkä kirakira nämane nüne ni menteni kwrere kä jenenante Egipto abko mikani niren kwati kwe. Abti ja di krikti Ngöbö ara jire käkwe ni mräkä dianinkäta kä Egiptote mento. ¹⁸Abti ni mräkä kirakira käkwe nünabare blo kä gre ketebu jire kä kaibete, akwa Ngöbö moto namani romon ñakare jötrö kräke. ¹⁹Angwane ni mräkä kirakira, ye köböire Ngöbökwe juta keta kükü jire juani ngwarbe Canaán, bti kä ye biani kwe ni mräkä kirakiraye jakrä. ²⁰Niaratre nikani nüne Egipto abti nukaninta nüne Canaán ye abko bäsi kä siento kräbkä bti kä gre ketebubti kwä jätä (450) nikani ta, niebare Pablokwe.

Pablokwe niebareta mda:

Yebti Ngöbökwe nitre rükä jie ngwianka mikani gobrane mda ni mräkä kirakira ngätäite. Ne abko namani kore nebebe Ngöbö kukwei niekä Samuel näire. ²¹Yebti ni mräkä kirakira käkwe jrei käräbare Samueliye mda abko rabadre gobrane niaratre ngätäite abkokäre. Ye erere bkänä, Ngöbökwe Saúl tukwe mikani jreire kä gre ketebu jire niaratre ngätäite. Saúl ne abko Cis ngobo. Cis ne abko jatani Benjamín mräkäkri. ²²Abti Ngöbökwe Saúl dianinkä mento angwane, David tukwe mikani jreire mda Saúl täte kwe amne, Ngöbökwe niebare krörö Davibtä: Isaí ngobo David ne abko käkwe nünandre ño, ie ti tö, erere tä nüne amne, dre nuendre kwe, ie ti tö, erere tä biare nuene arato, niebare Ngöbökwe btä. ²³David ne mden mräkäkri ni Diantarikä iti kädianta Jesu jatani ni israelita kräke. Jesu ne mden abko Ngöbökwe köböi mikani nitre israelita diantarikäre, ²⁴aasete Jesu ngämi sribi kömiketbe, känenkri ni kä Juan jatani. Angwane nitre israelita käkwe kukwe kämekäme kitadre jire jökrä temen, bti tödekadre Ngöböbti, bti ja ngökadre ñöte kwetre abko Juan namani niere ietre. ²⁵Yebti kä jatani neme braibe nünankrä Juanye

angwane, Juankwe niebare krörö: Ti Ni Dianinkä Ngöbökwe, munta nütüre tibtä akwa, ye ñakare kore. Akwa ni jatadi iti ti jiebtı abko bäri ütiäte tikrä, aisete ja nuke töre ñakare tie sandalia tikete niara ngotobtä ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwe ara, niebare Juankwe.

²⁶Ja mräkätre därebare ja täritäri Abrahamkri amne mun ñakare israelitare käta Ngöbö mike ütiäte jae, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ne abko Ngöbökwe juani nikrä. ²⁷Jesu abko ni Dianinkä juani Ngöbökwe nukani gare ñakare nitre nünanka Jerusalénye amne nitre ji dokwäte Jerusalénbo yeye. Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe kukwe niebare Ni Dianinkä Ngöbökwebtä btä ñäkäta niken köbö jadükakrä näire bämän kratirekratire, aisete rükadre gare ietre. Akwa ye abko nukani gare ñakare ietre arato, aisete Jesu kitani ngite müre ketadre kwetre angwane, kukwe rakadrekä ño Ni Dianinkä Ngöbökwebtä nämane tikani, btä ñäkäta niken bämän kratirekratire ye abko niaratre ara jire käkwe mikani neme bare jökrä. ²⁸Kukwe kwani ñakare ietre Jesu kitakrä ngite müre ketadre akwa, Pilatokwe Jesu müre ketamna abko namani ribere Pilatoye. ²⁹Erere bkänä, Pilatokwe Jesu müre ketamna angwane, Jesu krütani ye btäräbe Ngöbö Kukwei nämane tikani ño Ni Dianinkä Ngöbökwebtä, ye erere namani bare. Jesu krütani angwane, dianinta krusobtä timon, bti doboi mikani. ³⁰Akwa Ngöbökwe niara mikaninta nire. ³¹Yehti nitre käkwe dikakabare Jesube kä Galileate nebebe juta Jerusalén, ye ie Jesukwe ja mikaninta tuadre bäre bäre, aisete niaratre Jesu tuakatuaka ye mden abko tätre kukwe era erere niekä ni mräkä israelitaye mtare. ³²Ne mden kisete, kukwe kuin Jesubtä nunta näin niere munye abko krörö: Ngöbökwe kukwe ükaninte jabe kwärikwäri ni mräkä kirakirabe, ³³nita nüne mtare ne abko ni mräkä kirakira bkün ja täritäri amne, Ngöbökwe ja kukwei mikani täte nibe. Ngöbökwe Jesu mikaninta nire angwane, kukwe ükaninte kwe, ye namani bare jökrä, ye mden tä tikani Salmos krobubtä krörö:

Ma abko ti Odei jen tikwe. Ti ma rün makwe mtare,

Salmos 2.7

abko tä tikani kore Salmos krobubtä.

³⁴Ngöbökwe Jesu mikadita nire ne abko niebarera kwe, aisete Jesu ñan ngwäkä gütadrekä, ye mden abko tikamna tärbtä kwe:

Tikwe ja kukwei kuin deme biani ja die biankäre Daviye, ye abko tikwe mikadi täte jökrä munkrä,

Isaías 55.3

abko tä tikani Ngöbö kukweibtä.

³⁵Ne mden kisete tärä mdara jire btä tä tikani krörö:

Ni Deme makwe, ye makwe ñan ngwäkä tuadimetre ngütekä,

Salmos 16.10

abko tikamna kore tärbtä Daviye Ngöbökwe.

³⁶Akwa Davikwe kukwe ye tikani angwane, ñan tikani jabtä kwe gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Davikwe sribidre ño niebare Ngöbökwe ie, ye erere sribibare kwe. Yebti niara krütani angwane, doboi mikani mräkä känekäne ngätäite amne niara ngwäkä ngütaninkä jökrä, aisete kukwe ye ñan nämane tikani Davibtä gare kuin nie. ³⁷Akwa Jesu mikaninta nire Ngöbökwe ye abko ngwäkä ngütaninkä ñakare, ³⁸aisete Jesu aibe köböire Ngöböta ni ngite kukwe käme nuenbtä denkä mento nibtä abko nun tö mikai gare mtare munye ja mräkätre. ³⁹Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye mikabtä täte Ngöbö ñan namani mun ngite denkä munbtä amne, mun ñan namani tuen kuin metre Ngöböye. Akwa ni jökrä käkwe tödekadre Jesubti abko ñakare ngite mda ja ngwärekre abko Ngöbökwe niedre btä abko rabadre gare munye, abkokäre nunta blite Jesubtä munbe, ⁴⁰ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tärä tikani kira abko erere ñan rakadrekä munbtä, abkokäre munkwe mokredre jabti, kukwe tikani krörö ne ngäniene:

⁴¹Mun Ngöbö Kukwei mikaka ngwarbe jae ye käkwe sribi tikwe mika ñäräre kuin, bti munkwe töbika kuin btä arato, abti mun krüta mrä,
ñobtä ñan angwane mun näire tikwe jändrän nuendi, ye abko ni
mda mdakwe niedi munye akwa, ñan mikadi era munkwe,

Habacuc 1.5

abko tä tikani kore. Abko kore se, niebare Pablokwe.

⁴²Bti Pablo amne Bernabé jatani nikenta ju bäre angwane, jatadre bliteta kukwe nebtä bämän mdabtä köbö jadükakräte abko ni jökrä namani ribere ietre. ⁴³Yebti gätä ngidianinkä angwane, nitre israelita kwati amne nitre ñakare israelitare kwati käkwe ja mikani ketetibe nitre israelitabe Ngöbö mikakäre täte, käkwe tödekani Jesubti abko namani nekete jökrä Pablobtä amne Bernabébtä. Angwane niaratre abko käkwe ja mräkätre tödekaka krire Jesubti, ye kitani bäre bäre nünenkä dite Jesubtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ja moto mikani kuin niaratrekrä, yebtä nünandrekä dite kwetre, niebare Pablokwe amne Bernabékwe ietre.

⁴⁴Yebti köbö jadükakrä bämän mdabtä nükani angwane, bäsi ni jökrä nünanka kä ye kánti käkwe ja ükaninkrö Ngöbö kukwei kuin ni Dänkienbtä kukwe nuakäre. ⁴⁵Akwa ni kwati ñakare israelitare nükani ja ükekrö namani tuen nitre israelitaye angwane, niaratre namani mokrere krübäte, aisete Pablo nämane kukwe dirire, ye rüere nikanintre ñäke bäri diänbe Pablo rüere. ⁴⁶Angwane Pablo amne Bernabé, btä kä jürä namani ñakare blitakäre, käkwe niebare krörö ietre:

Mun israelita, ie nunkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikadre gare käne, ye abko Ngöbökwe mikani nun kisete kore. Akwa munta trö kwite Ngöbö kukweiye, abtä munkwe nünandre kärekäre Ngöböbe, akwa ja ruen ütiäte ñakare munye nüne kärekäre Ngöböbe, aisete nitre ñakare

israelitare abko ie nun näin Ngöbö kukwei niere jirekäbe mda, ⁴⁷ñobtä ñan angwane Ngöbökwé nun juani sribi ne nuene angwane, nunkwe sribidre krörö nieba kwe nunye:

Nitre ñakare israelitare tä nüne kä jökräbti temen abko rabadre dianintari jökrä, abkokäre tikwe ma mikani ñotra kwrere niaratrekrä,

Isaías 49.6

niebare kore Ngöbökwé nunye, niebare Pablokwe amne Bernabékwe nitre israelitaye.

⁴⁸Pablo amne Bernabé kákwe blitabare kore, yebtä abko nitre ñakare israelitare btä kä namani nuäre amne Ngöbö kukwei mikani ütiäte kwetre. Angwane nire nire mikani nünakäre kärekwäre jabe Ngöbökwé, ye erere kákwe tödekani Jesubti. ⁴⁹Yebti Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye kädriebare jökrä kä ngrabare temen juta Antioquía Pisidia bäre temen. ⁵⁰Akwa kä ye kánti abko, meri ruäre nämáne Ngöbö mike ütiäte jae nitre israelitabe abko ben nitre israelita ütiäte ütiäte kákwe blitabare Pablo amne Bernabé rüere. Erere arato, nitre ji dokwäte nünanka kä ye kánti abko ben blitabare kwetre arato. Angwane nitre ye abko kákwe ja tõi mikani rüre Pablo rüere amne Bernabé rüere, niaratre juantarikäre kä ye bäre mento. ⁵¹Abtä Pablo amne Bernabé kákwe dobro mnü ja ngotobtä ngrükaninte nitre israelita ye ngwärekwäre, ñobtä ñan angwane niaratre nämáne kukwe nuene blo abko ñan namani dbe Pablokrä amne Bernabékrä abko bä mikani kwetre ie, bti nikanintre juta Iconio mda. ⁵²Angwane nitre kákwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti abko btätre Ngöbö Úai Deme namani täte amne kä namani bäri nuäre btätre arato.

Pablo btä Bernabé kákwe blitabare Jesubtä juta Iconiote

14 ¹Abti Pablo amne Bernabé nikani nebe juta Iconiote angwane, köbö jadükakrä näire nikanintre sinagoga yete, kánti blitabare nuäre kwetre kukwe kuin Jesukwe yebtä. Abtä ni israelita kwati kákwe tödekani Jesubti. Erere arato, ni ñakare israelitare kwati kákwe tödekani bti.

²Akwa nitre israelita ñan tö namani tödekai bti abko kákwe nitre ñakare israelitare moto mikani romon ja mräkätre tödekaka Jesubti rüere. ³Akwa Pablo amne Bernabé namani nüne raire Iconiote angwane, ñan namani rüe jürä ngwen jabtä akwa, namanintre kukwe kuin Jesubtä niere janknu. Angwane ni Dänkien namani ni tarere ja moto kuinbti namanintre niere ni jökräye angwane, kukwe niebare kwetre ye rabadre era ni mda mdakrä, abkokäre ni Dänkien namani niaratre die mike, kä namani sribi kri ñan tuabare nuene niaratre köböire. ⁴Akwa ye ngwane abko nitre nünanka juta Iconiote abko kákwe ja ñäkänintbe mda, aisete ni ruäre namani nekete nitre israelita tödekaka ñakare Jesubti yekri amne ni ruäre abko namani nekete Jesu kukwei ngwiankakri. ⁵Abtä nitre israelita tödekaka ñakare

Jesubti amne nitre ñakare israelitare käkwe ja tõi mikani kwatibe nitre gobrankabe Pablo amne Bernabé mikakäre ja tare nike amne kämikakäre jäbti. ⁶Akwa Pablo amne Bernabé kämika brai nämane, ye gani kwetre angwane ngitiani juta Listrate amne Derbete. Juta ye abko nämane kākä Licaoniate, ye kántita temen Pablo amne Bernabé ngitiani. ⁷Angwane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye kädriebare kwetre kā ye kántita arato.

**Pablo amne Bernabé käkwe blitabare Jesubtä
juta Listrate amne juta Derbete**

⁸Abti bati Pablo amne Bernabé nämane juta Listrate angwane, ni nakwente nämane iti juta yete. Ni ye abko därebare ngüre bren, aiseite nämane dikekä ñakare kröta abko nämane tākänintbe siba yete. ⁹Pablo nämane blite angwane, niara nämane kwekbe Pablo kukwei nuen. Te batibe, Pablo okwä namani kwekbe btä angwane, Jesukwe mikadreta kuinta, bti namani tödeke kwatibe namani tuen Pabloye. ¹⁰Angwane Pablokwe ñākābare jume ja dibti krörö ie:

¡Näin krö amne nünenkā metre krö! niebare kwe ie.

Ye btäräbe, ni ye käkwe ja tākäninte kainta, nukaninbe dikekä krö, bti nikani dikekä kwäräkwarä ni mda mda okwäbti se kwrere. ¹¹Pablokwe ni ngüre bren mikaninta kuinta kore, ye jatani ni jökräye angwane, namani ngrente krikri ja kukwe Licaoniare, kā namani niere krörö:

¡Ngöbötre nikwe nikwitani ni bä kwrere abko nükani ni ngätäite mtare! namanintre niere.

¹²Bernabé abko ngöbötre jire jökrä dänkien kädian nämane Júpiter niebare kwetre amne Pablo abko nämane blite, aiseite niara abko ngöbö kädian nämane Mercurio^e niebare kwetre ie. ¹³Abtä ni blitaka ngöbö Júpiterebe ni mda mdakrä abko kwe ju nämane känime jite juta bäre abko jatani nbi kwane ngwena kämikadre ietre niaratre mikakäre ütiäte jae. Erere arato, jatani kri blü dätebare koronare ngwena kräke mikakäre ütiäte jae. Ne kwrere niara amne ni jökrä tö namani jändrän kukwai Bernabé amne Pablo mikakäre ütiäte ngöbö kwrere jae.

¹⁴Nitre Jesu kukwei ngwianka Bernabé amne Pablo mika tö namani ütiäte ngöbö kwrere ni jökräkwe, ye gani kwetre angwane, ñakare namani tuen dbe ietre, ye bä mikakäre dän ngianinkä jabtä kwetre se kwrere, bti nikanintre betekä ni mda mda ngätäite tata, ngrarete kwärä kā nikanintre niere krörö:

¹⁵Ja mräkä, nun abko ñakare ngöbö, akwa nun ja kwrere munbe. ¡Se ñobtä mun tö nibi nun mikai ütiäte kore jae se! Munta ngöbötre ngwarbe

e 14.12 *Júpiter amne Mercurio.* Júpiter abko ngöbötre dänkien abko nitre romano nämane nütüre. Amne Mercurio abko ngöbö mda abko Júpiter nämane juen kukwe mikakäre gare ni mda mdaye abko nitre romano nämane nütüre.

mike ütiäte jae, ye mikadre jökrä temen munkwe, abkokäre nun jatani Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike gare munye. Ngöbö nire kä käinta amne kä tementa dätekä, arabe käkwe mren dätebare amne jändrän jökrä tä nüne kä käinta, kä tementa amne mrente dätebare kwe arato. Ngöbö ye aibe munkwe kadre ngäbti, abkokäre nun jatani Ngöbö kukwei kuin mike gare munye. ¹⁶Kira abti kä nüke mtare, ni jökrä tö namani dre nuein, erere Ngöbökwé tuanimetre nuene jökrä. ¹⁷Akwa Ngöbö abko moto kuin, aisete käre jändrän kuin nuenbare kwe ja mikakrä gare munye abko krörö: Ngöbö ara käta nü mike näkäen temen munkrä amne, nura jökrä abko Ngöböta ngwä mike neme kuin munkrä. Ye kwrere Ngöbö ara käta mrö bien kabre kwetadre munye, kä tädre nuäre munbtä abkokäre, niebare kore Pablokwe.

¹⁸Akwa Pablokwe näkäbare kore, ye abko bäsi namani ütiäte näkare nitre ye kräke. Ye aisete tö namanintre jändrän kämikai Bernabé amne Pablo mikakäre ütiäte, akwa ye abko namani tare krübäte dokwä täke kän, akwa mrä abko dokwä täkäni kwetre abko nakaninkä kore.

¹⁹Abti nitre israelita nünanka juta Antioquía Pisidiate amne Iconiote nükani juta Listrate ye käkwe ni mda mda töi kwitani Pablo amne Bernabé rüere angwane, nikani Pablo täke jäbti kwäräkwärä se kwrere, bti Pablo krütanina namani tuen ietre angwane, jäkäni mento juta bäre kwetre. ²⁰Akwa nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ükaninkrö Pablo bäre temen angwane, Pablo nukaninta krö, bti nikaninta nebata jutate. Abti jändrinane angwane, Pablo nikani juta Derbete mda Bernabébe abko kukwe nakaninkä kore btäre juta Listrate.

Pablo amne Bernabé nikanintre ja jiebti juta Antioquía, Siriate

²¹Pablo amne Bernabé käkwe kukwe kuin Jesubtä diribare juta Derbete, ye kanti ni kwati käkwe kukwe kuin Jesubtä ye mikani era. Abti Pablo amne Bernabé nikaninta ja jiebti nebata juta Listrate, Iconiote amne juta Antioquíate. ²²Niaratre nikani juta kwatirekwatire te, ye kantikanti nitre tödekaka Jesubti kitani nünenkä dite kwetre Jesubtä amne, Ngöbö ngämi gobrane nibti kä käinbti, ye känenkri nikwe ja tare nikadi kri kä nebtä, niebare kwetre. ²³Erere arato, Pablo amne Bernabé käkwe ni mikani nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka juta kwatirekwatire kanti, bti nitre tödekaka Jesubti amne nitre ni jie ngwianka abko kräke blitabare kwetre Ngöböbe amne ja bäinbare kwetre Ngöbökrä angwane, ni Dänkien, bti nämane tödeke ye ie Pablo amne Bernabé käkwe ja mräkätre mikani gare, bti nikanintre.

²⁴Pablo amne Bernabé nikani kä Pisidia kanti ta, bti nikani nebe kä Panfiliate. ²⁵Kä ye kanti, kukwe kuin Jesubtä diribare kwetre juta Pergete. Abti nikaninta nebe juta Ataliate mren köräbti. ²⁶Ye kanti nikani rute angwane, nikaninta juta Antioquía, Siriate. Juta Antioquía

ne mden kánti nitre gätäkä Jesu kábtí kákwe niaratre juani sribire Ngöbö moto kuin ye köböire. Sribi ye mden abko namanina bare ietre angwane jataninta. ²⁷Pablo amne Bernabé nukaninta juta Antioquía, Siriate angwane, ja mräkätre tödekaka Jesubti kä ye kánti úkaninkró jökrä kwetre, bti ni Dänkienkwe kukwe nuenbare kuin kräke, ye erere niebare jökrä kwetre ietre amne, nitre ñakare israelitare, kräke ni Dänkienkwe kä biani arato tödekakrä Jesubti abko niebare kwetre ietre. ²⁸Yebti Pablo amne Bernabé namani nüne raire mda nitre tödekaka Jesubtibe juta Antioquía, Siriate. Ne abko nakaninkä kore Pablobtä amne Bernabébtä.

Gätäbare kri Jerusalén

15 ¹Kä ye ngwane abko, ni nämane nüne Judeate abko nikani ruäre nebe juta Antioquíate abko nikani dirire krörö ja mräkätre tödekaka Jesubtiye:

Ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä niebare Moisékwe, se kwrere mun jökrä ñakare israelitare kákwe ñan nuendre ne ngwane, Ngöbökwé ñan mun diandretari jire chi, namanintre dirire kore.

²Yebtä abko, Pablo amne Bernabé namani ja kwete krübäte nitre yebe. Abtä mrä angwane, nitre tödekaka Jesubti kákwe Pablo, Bernabé amne ni mda mda dianinkä ja ngätäite, bti juani kwetre Jerusalén blite nitre Jesu kukwei ngwianka mda mdabe amne nitre ni jie ngwianka nämane Jerusalén yebe. ³Nitre tödekaka Jesubti juta Antioquíate kákwe Pablo amne Bernabé juani ni mda mdabe, ye erere bkänä nikanintre. Angwane nikani kä Fenicia kánti ta amne kä Samaria kánti ta angwane, Ngöbö era metre mikani era kwetre, ye abko niebare jökrä kwetre. Yebtä nitre tödekaka Jesubti nünanka kä Fenicia kánti amne Samaria kánti, btä kä namani nuäre krübäte Pablo amne Bernabé kukwe nuare. ⁴Bti Pablo amne Bernabé nikani mate Jerusalén. Angwane nitre gätäkä Jesu kábtí, nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda amne nitre ni jie ngwianka ye kákwe ja úkaninkró jökrä angwane, Ngöbökwé dre dre nuenbare niaratre köböire abko niebare jökrä kwetre ja mräkätreye. ⁵Angwane batibe ni bariseo tödekaka Jesubti nämane ruäre yete abko namanintre nünaninkä krö, kákwe niebare krörö:

Ja mräkätre ñakare israelitare káta tödeke Jesubti abko ñäräkrä mikadre jökrä kwatabtä amne, kukwe mikani nuendre Moisékwe abko niaratrekwe mikadre täte ni kwrere niedre ietre abko nunta nütüre. Abko kore se, niebare kwetre.

⁶Abti nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka kákwe ja úkaninkró jenena blitakäre kukwe yebtä. ⁷Blitabare raire kwetre angwane, Pedro namani nünaninkä krö, kákwe niebare krörö kukwe yebtä:

Ja mräkätre, Cornelio amne mräkä kwekwe ñakare israelitare, ie ti rikadre kukwe kuin Jesubtä niere amne, niaratre kákwe tödekadre

Jesubti, abkokäre Ngöbökwe ti dianinkä mun ngätäite, ye gare kuin munye. ⁸ Amne ni jökrä tõi ño gare jökrä Ngöböye. Ngöbö ye ara käkwe niaratre kani ngäbti, ye bä mikakrä ja Üai Deme biani kwe nie, ye kwrere biani kwe ietre arato. ⁹ Ye abko, Ngöbö ñan tä nitre ñakare israelitare mike ñäräre bäri bä käme ni israelitakrä, akwa ni ja kwrere jökrä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare tödekani Jesubti angwane, Ngöbökwe niaratre ngite dianinkä btäre arato. ¹⁰ Ye garera munye, aisete ¿se ñobtä abko mun tö Ngöbö moto mikai romon, amarebti Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko ni mräkä kirakira die namani ñakare mikakrä täte amne, mtare ni die ñakare mikakrä täte arato, abko nitre ñakare israelitare käkwe mikadre täte jökrä, ie mun tö se? ¹¹ Ye abko ñakare kuin, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu moto kuin, ye köböire niarata ni israelita dentari, ye gare kuin nie mtare. Ye kwrere nitre ñakare israelitare käta tödeke bti abko Ngöböta dentari ni kwrere arato. Ne mden kisete, nikwe ñan nitre ñakare israelitare mikadre ja ñäräkrä mike ja kwatabtä amne nikwe ñan mikadre Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mike täte. Abko kore se, niebare Pedrokwe.

¹² Pedrokwe blitabare ünän kore, bti ni jökrä namani kwekbe amne, Ngöbökwe sribi kri ñan tuabare nuenbare ño Bernabé amne Pablo köböire ja kukwei mikakäre ütiäte nitre ñakare israelitare ngätäite abko ni jökrä namani kukwe nuen. ¹³ Bernabé amne Pablo käkwe blitabare ünän jökrä kore angwane, Santiago abko käkwe niebare krörö mda:

Ja mräkätäre, ti kukwei nuen munkwe. ¹⁴ Nitre ñakare israelitare tarebare ño kena Ngöbökwe angwane, niaratre ngätäite ni dianinkä jen jakrä kwe mikakäre juta jakwere, nini Simón Pedrokwe nie. ¹⁵ Ne mden abko nämane tikani kore nitre Ngöbö kukwei niekä kirakirakwe, mden erere tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

¹⁶ Ni Dänkien Ngöbö käkwe niebare kore:

David btä mräkä kwekwe ja täritäri nämane gobrane akwa, juani ngwarbe rüekwe.

Akwa ti jatadita angwane, tikwe ükadita amne ju ngwarbe ükateta kuin täte, ye kwrere tikwe ükaditeta, käkwe David mräkä mikadi gobrane mda David täbtä.

¹⁷ Ye abko tikwe nuendre nitre ñakare israelitare nünanaka kä mda mda kánti mden tikwe diandikä jen jakrä rabadi ti känentari abkokäre, ¹⁸ niebare ni Dänkien Ngöbökwe.

Ni Dänkien Ngöbökwe ja kukwei niebare kira, ye mden abko kitera mike bare mtare,

Amós 9.11-12

ne mden abko mikanina gare kwe nie ja kukwei köböire.

¹⁹ Ne aisete tita töbike krörö, erere ti bike niere. Nitre ñakare israelitare käta Ngöbö kaen ngäbti, niaratre ye kötärä nikwe ñan

kukwe taretare mikadre nuendre ietre ruen tie, aisete Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko nikwe ñan mikamna täte ietre. ²⁰ Akwa kukwe krörö tikadre täräbtä juandre kräke abko rabadre dbe ruen tie: Käne, jändrän jökrä bianta ngöbö ngwarbeye mikakäre ütiäte jae, ye abko ñan kwetadre kwetre amne ñan ja mikadre gure bati bati kwetre, niedre ietre. Erere arato, jändrän müre nōtaninkä köte däre ngöi, ye ñan kwetadre jire kwetre, niedre ietre. Mräkäre abko jändrän däre ñan kwetadre kwetre arato abko aibe niedre ietre, ²¹ ñöbtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko nitre ñakare israelitare raba kukwe nuen bämän kratirekratire, ñöbtä ñan angwane kira abti kä nüke mtare juta kwatirekwatire te nitre ñakare israelitare ngätäite Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä ni kwati tä ñäke sinagogate bämän kratirekratire köbö jadükakrä näire. Ne aisete kukwe ye garera ietre. Ye mdenbtä abko, tärä tikadre jirekäbe juandre ja mräkätreye ruen tie. Abko kore se, niebare Santiagokwe.

Tärä juani kwetre nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubtiye

²² Ye kwrere bkänä, nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka käkwe ja töi mikani gwaire nitre tödekaka Jesubtibe, käkwe ni mda mda dianinkä juandre Pablobe amne Bernabébe nebe juta Antioquíate. Ni dianinkä juandre bentre abko nere: Judas, ni ne arabe kädian nämane Barsabás arato amne ni mda abko kädian nämane Silas. Nitre nibu ne abko ütiäte nitre tödekaka Jesubti ngätäite Jerusalén ²³ abko ietre tärä biani ngwiandre. Tärä ye abko btä kukwe tikani krörö:

Mun ñakare israelitare tä nüne juta Antioquíate, kä Sirate amne kä Ciliciate, mun ye abko ja mräkäre nunbe, aisete nun Jesu kukwei ngwianka amne nun nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käta köbö kuin juen munye. ²⁴ Ja mräkä, ni ruäre ja ükärökä ketetibe nunbe nete abko nunkwe juani ñakare, akwa nikani ja töi jenbti, käta dirire munye amne tä mun nike krübäte amne tä mun töi kwite ngwarbe kwäräkwärä abko nunkwe gani nete. ²⁵ Ye mdenbtä abko, Bernabé amne Pablo, nun mräkä tare kri nunkwe, abko ben nunkwe ja mräkätre nete juandre ruäre nebe mun kanti yete blitakäre munbe abko rabadre bäri kuin rababa tuen nunye. Ye erere rababa dbe nun jökrä kräke. Bernabé amne Pablo, ²⁶⁻²⁷ ne abko nämane biare krütakäre tödekabtä ni Dänkien Jesukristobti. Ye abko, nunkwe Judas amne Silas dianinkä ja ngätäite nete juandre nebe mun kanti yete, aisete nunta niaratre juen blite gwärere munbe tärä juanta nunkwe nebe, ²⁸ ñöbtä ñan angwane kukwe mdara jire ñan mikadre mun kötärä abko namani tuen kuin Ngöbö Üai Demeye amne nunye, akwa kukwe mda kuinquin nuendre munkwe, ie nun tö amne Ngöbö Üai Deme tö abko krörö: ²⁹ Jändrän kämikani kukwadre ngöbö

ngwarbeye, ye munkwe ñan kweta. Erere arato, jändrän däríe amne jändrän müre nótaninkä köte däríe ngöi abko munkwe ñan kweta. Erere arato, munkwe ñan ja mika gure bati bati abko ie nun amne Ngöbö Üai Deme tö.

Munkwe kukwe ne mikadre täte ne ngwane, munkwe nünandi era metre. Ne ngöra.

Ne abko tikani ja mräkätrekwe täräbtä.

³⁰Nebti ni nibu ye juani kwetre Bernabé amne Pablo mukore tärä mike Antioquíate, ye erere nikanintre. Namani juta Antioquíate angwane, nitre tödekaka Jesubti ye úkaninkrö jökrä kwetre, bti tärä biani kwetre ietre ñäkäkäre btä. ³¹Nitre ye kákwe ñäkäbare tärä yebtä angwane, kukwe namani tuen kuin ietre niaratre die mikakäre abko käi namani nuäre kri btätre. ³²Erere arato, Judas amne Silas abko Ngöbö kukwei niekä arato, aisete blitabare kwetre Ngöbö kukweibtä, ye abko kákwe ja mräkätre tödekaka Jesubti die mikani kri arato. ³³Yebti kä nikani bä raire ta angwane, nitre Judas amne Silas juanka, ye kánti rikadreta Jerusalén, abkokäre ja mräkätre Antioquíabo kákwe niebare ietre:

Mun rikata kuin jáme Ngöbö diebti, niebare kwetre ietre.

³⁴[Akwa Silas abko tö namani rabai, aisete nikaninta ñakare.]^f

³⁵Angwane abko, Pablo btä Bernabé namani juta Antioquíate, kä nikani kukwe kuin ni Dänkienkwe dirire gwaire ja mräkätre mda mdabe amne, nikani kukwe kuin Jesubtä kädriere ni mda mdabe.

Pablo btä Bernabé kákwe ja kwetani Juan Marcobtä

³⁶Yebti kä nikani bä raire ta angwane, Pablokwe niebare krörö Bernabéye:

Juta kwatirekwatire te nikwe kukwe kuin ni Dänkienbtä kädriebare ja mräkätrebe, yebti niaratre tä ño mtare abko gare ñakare nie, aisete bränta basare ietre, niebare kwe ie.

³⁷Angwane ni iti kädian nämane Juan, arabe kädian nämane Marcos abko Bernabé tö namani ngwíainta siba jabe käne kwrere. ³⁸Akwa Marcos rikadreta siba abko ñan namani tuen dbe Pabloye, ñobtä ñan angwane nämamentre Ngöbö kukwei niere käne angwane, Marcokwe kä mikaninkä btätre juta Panfiliate. Yebti Marcos nikani sribire ñakare mda bentre, aisete ñan rikadreta siba, ie Pablo tö namani. ³⁹Marcos rikadreta siba ñan nükaninbti Pabloye, ye abko namani blo Bernabékrä. Abtä nikanintre jene jene kwäräkwärä krörö: Bernabé nikani rute Marcobe, bti nikani rute nebebe kä butubti Chiprete. ⁴⁰Akwa Pablo abko kákwe Silas ngwiani jabe. Angwane ja mräkätre tödekaka Jesubti kákwe mikani gare Ngöbö moto kuin yeye, bti juani kwetre. ⁴¹Pablo nikani Silabe angwane,

f 15.34 Versículo 34 ye abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

nikanintre güreere kä Siriata ta, bti nikani kä Ciliciate ta, kántikánti nikani nitre gätäkä Jesu kábtí die mike nüne käre Jesukrä.

Pablokwe Timoteo ngwiani sribire jabe

16 ¹Pablo namani juta Derbete, bti nikani nebe juta Listrate. Ye kánti ni tödekaka Jesubti kwani iti ie. Ni ye abko kädian nämáne Timoteo. Timoteo meye abko meri israelita tödekaka Jesubti, akwa Timoteo rün abko griego. ²Akwa ja mräkätre Listrabo amne Iconiobo abko namani blite kuin Timoteobtä. ³Angwane Pablo tö namani Timoteo ngwiain siba ja mukore, akwa Timoteo rün griego nämáne gare ni jökräye, aisete nitre israelita kákwe ñan ñäkädre blo Timoteo rüere, abkokäre Pablokwe ñäräkrä mikani káne kwatabtä. ⁴Yebti juta kántikánti namanintre niken, ye kánti nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni jie ngwianka Jerusalénbo kákwe kukwe úkaninte nuendre nitre ñakare israelitare kräke, bti juani kwetre, ye kwrere namanintre dirire. ⁵Ye abko namanintre ja mräkä tödekaka Jesubti die mike tödeke bäri Jesubti amne, köbö kwatirekwatire ni kwati mda namani Jesu kukwei kaen ngäbti.

Pablokwe ni Macedoniabo tuani köböre

⁶Abti sribi namani bare yete angwane, Pablo amne ni mda mda nämáne niken mukore ye rikadre kukwe kuin Jesubtä niere kä Asiate, ye abko Ngöbö Úai Deme kákwe dokwä tákäni ben. Abtä niaratre nikani menteninta temen angwane, nikani kä Frigia kánti ta amne kä Galacia kánti ta nikani. ⁷Bti nikanintre, namani kánime brontera kä kädian nämáne Misia ken, ye kánti tö namani rikai mda kä Bitiniate, akwa Jesu Úai kákwe ñan tuanimetre niken arato. ⁸Abtä nikanintre jirekábe jibe bti ta Misia bäre temen, bti nikaninta angwane, nikani mate mren köräbti juta Troate. Kä ye kánti ru nämáne nebe.

⁹Niaratre nämáne juta Troate angwane, batibe deo Pablokwe köböbare krörö: Ni nünanka kä Macedoniate nämáne iti abko namani nünaninkä krö, kä namani ribere krörö ie: Jakwe Macedonia kánti nun die mike, ni ye namani niere kore Pabloye. ¹⁰Kä jataba ngwen dekä angwane, Pablokwe köböbare kore niebare kwe angwane, Pablo, Silas, Timoteo amne ti Lucas tärä ne tikaka, nunkwe ja mikaba juto rikakäre Macedonia, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämáne nun kärerere kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kä Macedoniate abko gaba nunkwe.

Meri iti kä Lidia kákwe tödekani Jesubti juta Filipote

¹¹Nun nämä juta Troate, ye kánti nun rankwaba rute angwane, nun rikaba metre ta nebe kä butubti Samotraciate. Ye kánti nunkwe kibiaba, bti jändrinane angwane, nun rikaba nebe juta Neápolite mda, kánti nun

rikaba jate. ¹²Ye kánti nun rikaba güre juta Filipote mda. Juta Filipos ne abko juta ütiäte kä Macedoniate abko kánti nitre romanobo nämane nüne kwati arato. Ye kánti nun rababa nünentbe bä raire.

¹³Abti köbö jadükakrä näire, nun rikaba juta bäre mento angwane, nun rikaba nebe ñö köräbti. Ye kánti abko, kä nämane nitre israelitakwe blitakrä Ngöböbe, nun rababa nütüre, aisete nun rikaba yete. Ye kánti nun rababa tákänintbe angwane, nitre merire merire aibe kákwe ja úkaninkrö kwati yete abko ben nunkwe blitaba kukwe kuin Jesukwebtä. ¹⁴Meri nämane ja úkaninkrö, ye ngätäite abko meri nämä iti abko kädian nämane Lidia. Lidia ye abko juta Tiatirabo, akwa nämane dän bäri kuin amne ütiäte bä tain rürümoine juta Filipote. Meri ye abko nämane Ngöbö mike ütiäte, aisete nämä Ngöbö kukwei nuen, aisete Pablo nämä blite Jesubtä angwane, Ngöbökwé niara töi mikaba tödeke Jesubti. ¹⁵Yebti Lidia amne mräkä kwekwe btä sribikä kwekwe ngökaba jökrä ñöte Jesu kábti nunkwe angwane, Lidiakwe ribeba krörö nunye:

Tita tödeke bkänä Jesubti munta nütüre tibtä ne ngwane, brän jadüke ti juete, nieba kwe nunye.

Ye kákwe nun ketateba nebe yete.

Pablo amne Silas kitani ngite kä teri

¹⁶Yebti kä blitakrä Ngöböbe kánti nun rikabata angwane, meri bati btä úai käme nämane, kä nämane mike sukiare abko ben nun ngätäba ji ngrabare yete. Meri ye abko klaboré. Dre dre rakadrekä abko nämane niere amne bkänkä nämane ngwian den kabre niara köböire. ¹⁷Meri bati ye abko rikaba Pablo jiebti amne nun jiebti, kä rikaba ngrente krikri krörö nun jiebti:

¡Ngöbö Kri Kä Käinbti kräke nitre ne tä sribire amne, ni rabadre dianintari ñö täre näin niere munye! meri ye rababa näin ngrente kore.

¹⁸Ye abko nuenba raire kwe köbö kwatirekwatire, abtä bati Pablo moto ñan rababara neme nuäre meri ye kukwe nuare kore angwane, batibe Pablo rikwitateba, kákwe nieba úai käme nämane meribtä yeye krörö:

Jesukristo kábti nän mento meri nebtä, tita niere mae, nieba Pablokwe ie.

Ye btäräbe úai käme ye kákwe kä mikakaba meri yebtä.

¹⁹Akwa meri ye bkänkätre kákwe ñan ngwian diandre mda niara köböire gaba kwetre angwane, Pablo btä Silas reketateba ietre, kä rikaba ngwena nebe kritobo ngwärekwé juta te ruäre, ni mda mda nämane jändrän rürümoine, ye kánti jirikaba kwetre. ²⁰Pablo amne Silas jirikaba kritobo nibu ye ngwärekwé kwetre angwane, mikaba tuadre kwetre ietre, bti nieba kwetre mda:

Nitre israelita nibu ne nukani kukwe dirire nete abko käta kä ngwen nokre krübäte gobran rüere ni ngätäite nete, ²¹ñobtä ñan angwane kukwe

bä jene dirita kwetre abko ni ñan rabadre kaen ngäbti amne ni ñan rabadre nuene jire chi, ñobtä ñan angwane ni abko romanobo, nieba kwetre ie.

²² Angwane ni jökrä rababa romon Pablokrä amne Silakrä. Nitre kritobore abko käkwe dän tikatemna Pablobtä amne Silabtä, bti kwata metamna kritobti kwetre. ²³ Ye kwrere bkänä, Pablo amne Silas kwata metabä bäre bäre, bti kitaba ngite kä teri angwane, ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe niaratre ngiadiadre kuin, ñan gitiadre abkokäre, nieba kwetre ie. ²⁴ Ni nitre ngite ngibiabtikä, ie Pablo amne Silas ngibiamna kuin. Ye kwrere bkänä, Pablo amne Silas kitaba bäri gwirikri kwe, bti ngüre mikani krite kwe kä teri.

²⁵ Akwa kä jatanina ruäre deo angwane, Pablo btä Silas nämäne blite Ngöböbe amne nämäne kantare Ngöböye se kwrere angwane, ni mda mda nämäne ngite arato abko nämäne kukwe nuen. ²⁶ Ye btäräbe abko dobo nakaninkä kri krübäte, kä namani ju ni ngitekrä ye ngrükete krübäte, käkwe jukwe tikaninbe batibe jökrä amne kadena nämäne kitani nitre ngite ngitebtä, ye ngitianintbe jökrä btäre se kwrere. ²⁷ Yebti ni nitre ngite ngibiabtikä nükaninta ngwäte, käkwe nikrabare amne, jukwe nämäne tikani jökrä, btä okwä namani. Angwane nitre nämäne ngite kä teri yete, ye abko ngitianina jökrä namani nütüre, käkwe ngitra kwatate diani ja kämikakäre au, ²⁸ akwa Pablokwe ñäkäbare ja dibti krörö ie:

Nun tä jökrä nete. Makwe ñan ja kämika, niebare kwe ie.

²⁹ Angwane ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe ñotra käräbare, erere ñotra biani ie amne, nikani betekä neme gwi amne kä jürä namani krübäte btä, aibe kisete namani grükekä jökrä ngrabare, nikani namani kitanintbe Pablo amne Silas ngotobtä temen. ³⁰ Bti Pablo amne Silas ngwiani kwe ju bäre, bti niebare kwe ietre:

¿Ja mräkä, tikwe ja nuendre amne ti rabadre dianintari? niebare kwe ietre.

³¹ Abtä niaratre käkwe niebare mda ie:

Tödeke ni Dänkien Jesubti angwane, ma rabadi dianintari, ma mräkäbe gwaire jökrä, niebare kwetre ie.

³² Angwane Ngöbö kukwei kuin ni Dänkienbtä ye kädriebare ben kwetre amne niara mräkä nämäne nüne ben gwi yebe arato. ³³ Köbö ye näire deo, ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe Pablo amne Silas ngwiani ja kanti, käkwe träin bätäninte ietre. Yebti ni nitre ngite ngibiabtikä ye ngökani ñöte Pablokwe amne Silakwe mräkä kwekwe ben gwaire jökrä. ³⁴ Bti Pablo amne Silas ngwianinta ja gwiriete kwe, kanti bukani kwe angwane, ni nitre ngite ngibiabtikä amne mräkä kwekwe käkwe tödekani Ngöböbti ye abko käi namani bäri nuäre btäre.

³⁵ Abti jändrinane dekä, Pablo amne Silas tikadreteta abko nitre kritobore käkwe guardia juani niere ni nitre ngite ngibiabtikä yeye. ³⁶ Ye kwrere bkänä, ni nitre ngite ngibiabtikä käkwe niebare mda Pabloye:

Nitre kritobore kákwe mun tikatemnata tie, aisete mun raba nikenta. Mun rika kuin amne jáme, ie ti tö, niebare kwe ietre.

³⁷Akwa Pablo kákwe niebare krörö mda guardiatreye:

Nun nibu ne abko romanobo, akwa nunkwe ja mikani ngite ya, ñakare ya abko ngwianintari ñakare, akwa nun kwata metaba ja ngwärekri jökrä, bti nun kitaba ngite kä teri nete. ¿Abti mtare nitre kritobore tö nun tikaiteta tiebe ya? Akwa ñakare kore. Nitre kritobore ye ara jire jata nun tiketeta au abko ie nun tö, niebare Pablokwe ietre.

³⁸Pablokwe dre niebare, ye erere guardiatre kákwe niebare kritobotreye angwane, niaratre nekwetaninkä, ñobtä ñan angwane Pablo amne Silas abko ni romanobo niebare ietre, aisete niaratre ngite ya, ñakare ya, ye abko ngämi ngwentari metre, känenkri ñan kwata metadre abko erere nuenbare kwetre. Yebtä abko kä jürä namani btäre. ³⁹Ye mden kisete nikanintre, kákwe ja ngite niebare gwärere Pabloye amne Silaye. Bti Pablo amne Silas nämane ngite kä teri ye dianinta ta kwetre amne rikadreta jötrö juta ye bäre mento, niebare kwetre ietre. ⁴⁰Pablo amne Silas nämane ngite kä teri, bti tikaninteta angwane, nikaninta nebeta Lidia juete. Ye kánti ja mräkätre tödekaka Jesubti nämane abko ben blitabare kwetre niaratre die mikakäre nüne Jesukrä, yebti nikani kä mdabti abko nakaninkä kore se.

Pablo nükani juta Tesalónicate Silabe

17 ¹Abti Pablo amne Silas nikaninta angwane, nikani juta Anfípolis kánti ta amne nikani juta Apolonia kánti ta arato. Yebti nikani nebe juta Tesalónicate mda. Ne kánti sinagoga nämane kwati nitre israelitakwe. ²Gätä yebtä Pablo nämane niken käre kä ketareketare temen, ye kwrere nikaninta juta Tesalónicate angwane, köbö jadükakrä bämän krämä jire Pablokwe blitabare Jesubtä nitre israelitabe niaratre töi diankäre tödeke Jesubti abko krörö: ³Ni Dianinkä Ngöbökwé abko krütadi, akwa rükadita nire abko nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä, ye abko Pablo namani bä mike ietre. Erere arato, namani niere krörö:

Tita blite Jesubtä munbe, niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara, Pablo namani niere.

⁴Angwane nitre israelita kwati kákwe ja töi kwitani Jesubtä, kákwe tödekani bti, amne nitre griego kwati kä nämane Ngöbö mike ütiäte jae amne meri kwati ütiäte ütiäte kákwe tödekani bti arato. Yebtä niaratre nämane nekete Pablo amne Silakri. ⁵Yebtä abko, nitre israelita kwati, kräke kukwe kuin Jesubtä ye ñan namani era, ye abko namani mokrere Pablobe amne Silabe, ñobtä ñan angwane ni kwati nämane nekete ben, aisete niaratre kákwe ni diän diän amne krene krene nämane dikekä ngwarbe krö ji ngrabare ye känäbare kwetre, bti ben gwaire kä mikani nokre kwetre juta ngrabare. Nikani betekä nebe Jasón juete Pablo amne

Silas kánene. Niaratre kwandre ietre ne ngwane, rikadre ngwena ni jökrä ngwärecri abkokäre. ⁶ Akwa Pablo amne Silas kwani ñakare ietre yete. Abtä Jasón amne ja mräkä mda mda tödekaka Jesubti nämane Jasónbe gwi, ye neketaninte ietre, nikani jáke amne kitekä ja káne, nikani nebe ngwena juta gobranka ngwärecri, kä namani ngrente krörö:

Ni nükani nete ne käta kukwe miketbe blo gobran romanobo rüere kä jökräbti temen, erere nukanina ni ngätäite nete mtare. ⁷ Nitre ye abko Jasónkwe kani ngäbti ja juete. Niaratre jökrä tä emperador kukwei kite temen amne jrei mda tärä kädianta Jesu tätre niere kore, namanintre niere.

⁸ Yebtä abko nitre juta gobranka amne ni mda mda, kräke ñan namani dbe, aisete ni jökrä namani ja ngwen ruen tare kukwe yebtä. ⁹ Akwa Jasón amne nitre tödekaka Jesubti mda käkwe ja ütiä biamna, bti tikaninteta gobrankwe.

Pablo amne Silas nikani juta Bereate

¹⁰ Yebti kä jatanina iko angwane, nane nitre israelita jatadreta Pablo amne Silas kámike, ye ngániene ja mräkätre tödekaka Jesubti käkwe Pablo amne Silas juani jötrö ngwarbe ngitie nebe juta Bereate mda. Namani yete abti sinagoga nitre israelitakwe nämane yete abko kánti nikani blitakäre Jesubtä bentre. ¹¹ Angwane nitre israelita nämane juta Bereate abko bäri moto jáme nitre israelita Tesalónicabokrä, aisete kukwe kuin Jesubtä diri nämane Pablokwe amne Silakwe, ye käi namani nuäre btätre kare ngäbti. Akwa Pablo amne Silas namani kukwe dirire, ye abko era ya abko tö namanintre gai, aisete köbö kwatirekwatire namani ja töitike Ngöbö Kukweibtä. ¹² Angwane nitre israelita kwati käkwe tödekani Jesubti. Erere arato, nitre merire merire griegore ütiäte ütiäte amne ni brare brare griegore kwati käkwe tödekani bti arato. ¹³ Akwa Pablo nämane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä dirire juta Bereate, ye gani nitre israelita Tesalónicabokwe angwane, nikani nebe juta Bereate, kä nikani ni kwati moto mike romon Pablo rüere. Yebtä abko kä namani nokre batibe. ¹⁴ Akwa ja mräkätre tödekaka Jesubti juta yete käkwe Pablo juaninta jötrö mda juta ye bäre mento amne Pablo nikani motokwäre mren kukwäre, akwa Silas amne Timoteo abko namani juta Bereate. ¹⁵ Angwane nitre tödekaka Jesubti nikani Pablo mukore, ye abko jananbare Pablo mikete juta Atenate. Yebti jataninta ja jiebti amne Pablokwe ja kukwei juani krörö ietre:

Silas amne Timoteo jata jötrö nüke ti jiebti nete, munkwe nie ietre, niebare Pablokwe ietre.

Pablokwe blitabare Jesubtä juta Atenate

¹⁶ Pablokwe Silas amne Timoteo käräbare jötrö ja jiebti, bti namani ngibiare juta Atenate. Juta ye kánti abko, jä sribebare ngöbö ngwarbere

námáne kabre. Abtä Pablo moto namani ulire krübäte ngöbötire ngwarbe ye tuare. ¹⁷Yebtä abko, nitre israelita amne ni griegore námáne Ngöbö mike ütiäte, ye ben Pablo namani blite jabe kwärikwäri kukwe kuin Jesukwebtä sinagoga nitre israelitakwe yete. Erere arato, jändrän rürümoin námáne ye kánti Pablo namani blite arato Jesubtä köbö kwatirekwatire nitre námáne ja úkaninkrö yete yebe. ¹⁸Erere arato, nitre töbtä krikri ye námáne ni iti kädian námáne Epicúreo tukwe ye kukwei mike ütiäte abko nükani blite Pablobe. Erere arato, ni mda mda abko kädian námáne estoicos, ye abko nükani blite ben. Drekäre nita nüne kä nebtä amne dre abko era metre, yebtä abko niaratre námáne ja töitike. Niaratre ye ngätäite abko ni ruäre namani ñäke krörö Pablobtä mikakäre yakrä jae:

¡Ni ngwarbe kä jáme dokwäbti tä näin blite ngwarbe kwäräkwarä se drebtä tä blite dikaro kore se! namanintre niere.

Angwane ni ruäre abko namani niere:

Ngöbö chui menteninkwe mikaka gare kwrere se, namanintre niere Pablobtä.

Namanintre ñäke kore, ñobtä ñan angwane Pablo namani blite kukwe kuin Jesubtä yebtä amne, ni krütadre akwa, ni rükadreta nire nie namani Pablokwe. Yebtä Pablo namani tuen töi ñakare ietre, aisete namanintre ñäke kore. ¹⁹Abtä Pablo jänükani kwetre junta kädian námáne Areópago ye ngwärekri. Angwane niebare krörö kwetre Pabloye:

Kukwe ño btin dirita näin makwe nunye, ye makwe mika gare bäri mda nunye abko ie nun tö. ²⁰Kukwe bä jene btä mata blite, ye abko dre nieta makwe abko nun tö nibi gai bäri mda, niebare kwetre Pabloye.

²¹(Ye abko, nitre Atenabo amne ni menteni menteni námáne nüne Atenas abko, käre tö námáne nebe kukwe btin btin kukwe nuai amne dre námáne nakenkä btin btin aibehtë námáne ja näkwite, aisete namani kukwe ngwentari kore Pabloye.) ²²Kukwe ngwianintari kore kwetre angwane, Pablo namani nünaninkä krö niaratre ngätäite, käkwe niebare krörö ietre:

Mun Atenabo, munta ngöbötire munkwe mike bäri ütiäte, ye abko tuen kuin munbtä tie, ²³ñobtä ñan angwane kä jökrä kántikánti munta gätäre ngöbötire munkwe kräke, kánti tita niken angwane, bati kukwe námáne tikani krörö jäbtä tikwe tuaba: NGÖBÖ GARE ÑAKARE NIE ABKO KRÄKE KÄ NETA NETE, námáne tikani kore tikwe tuaba. Akwa ye abko tä dbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö gare ñakare munye, akwa munta käikitekä, Ngöbö ye mden abko ti bike mike gare munye.

²⁴Ngöbö kä temen ne dätekä amne jändrän jökrä tä nüne kä temen nebtä dätebare kwe arato. Niara abko kä käinta Dänkien amne kä temen ne Dänkien, aisete ju mikata ni kä nebtäkwe, te niarata nüne ñakare, ñobtä ñan angwane bäri chi kräke. ²⁵Mdakäre abko, ni kä nebtäkwe

jändrän nuendre kräke abko tä ribere ñakare nie, ñobtä ñan angwane ñan tä jändrän mdei nike jire chi, akwa niara käta kä bien nünankrä nie amne tä müre bien nie amne jändrän jökrä mda mda bianta kwe nie. ²⁶Erere arato, ni dätebare itibe kwe, ye mdenkri abko ni nena keta kabre kä nebtä, ye rabadre nüne kä jökräbti temen kä nebtä abkokäre. Erere arato, nikwe nünandre kä kobe amne nikwe nünandre mdente mdente metre, ye abko ükaninte kwe ni jökrä kräke. ²⁷Ngöbökwe kukwe ükaninte kore ni jökrä rabadre Ngöbö aibe känenentari amne Ngöbö kändretari angwane, nane kwandretari nie abkokäre. Niara tä känime ni jökrä ken. Niara ñan tä mente nie. ²⁸Ne aisete “Ngöbö köböire nita nüne amne niara arabe köböire nita dikekä kwäräkwära,” niebare ni griego itikwe. Ye mden kisete, ni tärä tikaka mun ngätäite nete käkwe tärä tikani, btä niebare krörö kwe: “Ni abko Ngöbö ngäbriänkä kwe,” abko tikani kwe täräbtä.

²⁹Ni Ngöbö ngäbriänkäre, aisete Ngöbö nikwe abko oro, plata amne jä sriebare ngöböire ye nikwe ñan nütüdre, ñobtä ñan angwane Ngöbö ye abko ñan jä ngwarbe sriebare ja töi jenbti ni kä nebtäkwe abko nikwe nütüdre Ngöböbtä. ³⁰Kira abti kä nüke mtare, ni jökrä töi nämane mräme kore Ngöböbtä. Akwa niaratre töi mräme Ngöböbtä, abtä kä nämane ja mike ngite, aisete Ngöböökwe mikani ja ngie nuen ñakare kukwe yebtä. Akwa mtare ni nünanka kä jökräbti temen abko käkwe kukwe käme kitadre jökrä temen amne tödekadre Ngöböbti kwetre abko Ngöböta niere kore nie, ³¹ñobtä ñan angwane mtare Ngöböökwe köbö kitanina kukwe ükatekäre kuin era metre ni jökräbe, aisete Ngöböökwe ni dianinkä iti, köböire niarakwe kukwe ükadite ni jökräbe. Ni ye abko ni ngite Ngöbö rüere ya, ñakare ya abko niedi metre kwe ni jökrä kräke. Ni ye mden abko krütani akwa, Ngöböökwe mikaninta nire, niarakwe ni ye dianinkä sribi ye nuenkä bä mikakäre, niebare Pablokwe.

³²Ni krütani akwa rükadreta nire niebare Pablokwe, yebtä abko ni ruäre namani Pablo kukwei mike yäkrä jae amne, ni ruäre abko namani niere:

Nebti nun rükadita ma kukwei nuenta bobuta mda, namani niere mda Pabloye.

³³Angwane Pablokwe kä mikaninkä niaratre ngätäite. ³⁴Akwa ni ruäre nikani siba ben abko käkwe tödekani Jesubti. Nitre ye ngätäite abko ni iti kädian nämane Dionisio käkwe tödekani Jesubti. Niara abko sribikä ütiäte kri Junta Areópagobe arato. Erere arato, ni merire iti käkwe tödekani Jesubti abko kädian nämane Dámaris. Angwane ni mda mda käkwe tödekani Jesubti arato abko nakaninkä kore Pablobtä juta Atenate.

Pablokwe sribibare juta Corintote

18 ¹Pablo nämane juta Atenate. Yebti nikani mda nebe juta Corintote. ²Juta yete abko, ni israelita kädian nämane Aquila

námáne nüne. Aquila ne abko ni Pontobo, akwa námáne nüne juta Romate kä Italia kánti merire kwe Priscilabe. Niaratre nibu ye abko nükani krire juta Corintote, ñóbtä ñan angwane nitre israelita námáne nüne Roma abko kákwe kä mikadrekä jökrä juta yete, niebare emperador romanobo Claudiokwe. Ye mdenbtä abko, Aquila amne Priscila námáne juta Corintote angwane kwani Pabloye. ³Pablo abko jändrän kwata sribekä jure, ye kwrere niaratre námáne sribere arato, aiseite Pablo namani nüne niaratrebe sribikäre ketetibe bentre. ⁴Angwane köbö jadükakrä bämän kratirekratire Pablo namani niken sinagoga nitre israelitakwe yete amne, nitre israelita btä nitre griegore abko ben Pablo namani blite kisere Jesubtä. Niaratrekwe kukwe kuin Jesubtä ye mikadre era, abkokäre Pablo namani blite kore bentre.

⁵Abti Silas amne Timoteo námáne kä Macedonia kánti abko namani Pablo jiebtí mda. Ye ngwane mentokwäre Pablokwe ja töi mikani kwatibe kukwe kuin Jesubtä ye niere amne, Ni Dianinkä Ngöbökwé abko Jesu ara abko Pablo namani bä mike metre jökrä nitre israelita ye okwäte. ⁶Akwa nitre israelita kwati abko jatani nebe romon Pablokrä kukwe diribtä, kä namani ñäke diänbe ie. Ye abko ñan namani dbe Pablokrä, abtä dän jabtä bä ngrükaninte kwe niaratre rüere, niebare kwe:

Munkwe ja ngie nuadi, yebtä abko mun ara jire rabadi ngite au, aiseite ti ñan rabadre ngite mun dokwäre, ñóbtä ñan angwane sribi nuendre tikwe, erere tita nuene, akwa mun ñan tö kain ngäbti. Ye mden kisete, mtare mentokwäre nitre ñakare israelitare, ie ti bike niken kukwe kuin Jesubtä ne dirire mda. Abko kore se, niebare Pablokwe.

⁷Bti sinagoga nitre israelitakwe, te Pablo námáne dirire, akwa nikaninta amne ni iti kädian námáne Tisio Justo námáne nüne kánime sinagoga ye kwäräkri abko kánti Pablo nikani dirire mda. Tisio Justo ye abko Ngöbö käikitakaka, kánti Pablo nikani. ⁸Ye ngwane abko, ni iti kädian námáne Crispo námáne mikani sinagoga ye dänkiene abko kákwe kukwe kuin ni Dänkienkwe mikani era, kákwe tödekani Jesubti mräkä kwekwe ben gwaire jökrä. Erere arato, nitre Corintobo kwati kákwe kukwe kuin Jesubtä kukwe nuani amne tödekani kwetre Jesubti amne ngökani ñöte.

⁹Bati kä ye ngwane deo, ni Dänkien nükani blite köböre kwrere Pablobe, kákwe niebare krörö ie:

Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä amne, kukwe kuin tibtä ye ma rika niere janknu. Makwe ñan kada keta jire chi, ¹⁰ñóbtä ñan angwane tita mabe amne ni jen tikwe abko tä nüne kwati Corinto nete arato, aiseite ni mda ñan rabadre kukwe nuene jire blo mabtä. Abko kore se, niebare ni Dänkienkwe Pabloye.

¹¹Ye mden kisete, Pablokwe nünabare jáme kä kwati bti ötare nitre Corintobo ngätäite, kákwe Ngöbö kukwei diribare ietre.

¹²Abti bati Jesukwe kukwe niebare Pabloye, ye namani bare krörö: Ni iti kädian nämane Galión namani gobrane kä Acayabti gobran romanobo kräke angwane, nitre israelita käkwe ja úkaninkrö Pablo rüere, kä nikanintre ngwena nebe gobran ngwärekre. ¹³Angwane niebare krörö kwetre Galiónye:

Ngöbö mikadre útiáte bá jene abko ni ne tá näin niere ni jökrä töi kwitakäre, aisete kukweta úkaninte ño gobran romanobokwe nuendre nie, ye rüere tá dirire, niebare kwetre Galiónye.

¹⁴Yebtä abko Pablo jababare blite au jakrä, akwa Galión ara jire käkwe ñäkäbare käne mda nitre israelitaye:

Ni ne käkwe ja mikani ngite krübäte angwane, kukwe nuenbare kwe ni mda rüere ne ngwane, tikwe mun israelita kukwei nuadre. ¹⁵Akwa niara tá kukwe dirire amne ni kä ño ño amne, kukwe úkaninte ño nuendre mun israelitaye, aibehtë tá blite. Ye abko munkwe úkate ja ngätäite, ñöbtä ñan angwane ti ñan tö ja mikai kukwe munkwete ta, niebare kore Galiónkwe.

¹⁶Bti nitre israelita ye kitamnanta jökrä künken gobrankwe.

¹⁷Angwane ni nämane mikani sinagoga dänkiene kädian nämane Sóstenes, ye neketaninte nitre griegoye amne nikanintre mete ja käne kwäräkwärä se kwrere gobran Galión ngwärekre. Akwa Galión abko namani töbikaire ñakare amne namani kwekbe jirekäbe.

Pablo nikaninta juta Antioquía, Siriate

¹⁸Yebti Pablo namani nüne bá raire mda juta Corintote. Abti köbö ngwianintari mrä kwe ja mräkätre tödekaka Jesubtiye, bti nikani juta Cencreate Corinto ken, kánti nakwani rute rikakäre kä Siriate mda. Ye ngwane abko, Priscila amne Aquila nikani siba ben. Akwa Pablo ngämi niken rute, ye känenkri abko ja kukwei biani kwe Ngöböye, ye bá mikakäre abko ñan namani ja dokwä drüen tikekä, akwa kukwe mikani bare täte kwe, aisete ja dokwä drüen tikaninkä jökrä kwe jae Cencreate, bti nikaninta rute. ¹⁹Ru nikani, nikani, bti nikani mate juta Efesote angwane, Pablokwe Priscila amne Aquila mikaninte, bti niara abko nikani sinagoga nitre israelitakwete. Ye kánti nitre israelita nämane ja úkaninkrö abko ben Pablokwe blitabare Jesubtä. ²⁰Angwane Pablo rabadre bäri raire yete, ie nitre israelita tö namani, kä namani ketete, akwa ñan nükaninbti ie. ²¹Ye aisete, köbö ngwianintari mrä kwe ietre, käkwe niebare krörö:

Ti rükadreta basare munye nete, ie Ngöbö tö ne ngwane, nikwe ja tuaita, niebare kwe ietre.

Bti Pablo nakwaninta rute, nikaninta juta Efeso bäre mento.

²²Angwane ru nikani, nikani, bti nikani nebe juta Cesareate mda. Ye kánti nikani jate, kä nikani Jerusalén köbö ngwentari ja mräkätre

tödekaka Jesubti Jerusalénbo yeye. Yebti nikani ta nebe juta Antioquíá, Siriáte mda.

Apolos kákwe sribibare juta Efesote

²³Yebti kä nikanina bá raire ta angwane, Pablo nikaninta basareta kwärákwärá amne, nikani juta kwatirekwatire te kä Galacia kánti amne kä Frigia kánti ja mrákátre tödekaka Jesubti die mike nüne käre Jesukrä.

²⁴Kä ye ngwane abko, ni israelita nükani iti juta Efesote. Niara abko kädian nämáne Apolos. Akwa Apolos ye abko ni juta Alejandríabo abko nämáne blite kuin amne ja töitikani kuin Ngöbö Kukweibtä kwe arato. ²⁵Erere arato, Ji ni Dänkienkwe diribarera kuin ie amne, kä namani nuäre btä kukwe kuin Jesubtä dirire kuin era metre. Akwa kukwe diribare Juan Bautistakwe aibe nämáne gare ie. ²⁶Ye aisete, bati sinagoga nitre israelitakwe kánti Apolos nämáne dirire angwane, kukwei nuani Priscilakwe amne Aquilakwe. Yebti Priscila amne Aquila nikani Apolos ngwena jenena temen, bti Ji Ngöbökwé mikani gare bári metre mda kwetre ie. ²⁷Abti Apolos tö namani rikai kä Acayate mda angwane, ja mrákátre tödekaka Jesubti kákwe niara die mikani niken Ngöbö diebti amne ja mrákátre tödekaka Jesubti Acayate kákwe Apolos kadre ngäbti kuin, abkokäre tärä tikani ja mrákákwe ngwíandre ie. Ye erere Apolos nikani, namani Acaya angwane, ja mrákátre tödekaka Jesubti ye die mikani kri kwe. Ngöbö moto kuin köböire ja mrákákwe tödekani Jesubti abko die mikani Apolokwe abko krörö: ²⁸Jesu abko Ni Dianinkä ñakare Ngöbökwé abko nitre israelita nämáne dirire, akwa ni jökrä ngwärekre, Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara abko Apolos namani bá mike metre tärä Ngöbökwébti, aisete nitre israelita ñan rabadre kukwe ye rükente abko nakaninkä kore kä Acaya kánti.

Pablokwe sribibare juta Efesote

19 ¹Abti Apolos nämáne juta Corintote angwane, Pablo nämáne kä Galacia kánti amne kä Frigia kánti, nikani mintrinta temen ngudre ngrabare amne nikani nebe juta Efesote mda. Ye kánti bati nitre ja töitikaka Jesu kukweibtä nämáne ruäre abko ben namani ngätái.

²Angwane niebare kwe ietre:

¿Munkwe tödekani Jesubti, ye ngwane Ngöbö Üai Deme nükani munbtä ya? niebare kwe ietre.

Angwane niaratre kákwe niebare mda Pabloye:

Nunkwe ñan ni kukwei nuabare blite Ngöbö Üai Deme btä, niebare kwetre.

³Angwane Pablokwe niebareta krörö mda ietre:

¿Se abko, nirekwe mun ngökani ñöte? niebare Pablokwe ietre.

Angwane niaratre kákwe niebare mda:

Ja ngökadre ñöte diribare Juan Bautistakwe, ye kwrere nunkwe nuenbare, niebare kwetre ie.

⁴Abtä Pablokwe niebare mda ietre:

Ni jökrä kä nämane kukwe kämekäme kite jökrä temen amne nämane Ngöbö mike täte, ye bä mikakäre Juan nämane ni ngökö ñöte. Akwa ni mdara jire jatani niara jiebti abko bti tödekadre, niebare kwe. Ni ye abko Jesu ara, btä blitabare kore Juankwe, niebare Pablokwe ietre.

⁵Pablokwe blitabare, ye jarabare ja mräkätre yeye angwane, ngökanintre jökrä ñöte kwe ni Dänkien Jesu käbti. ⁶Angwane Pablokwe kise mikani btitre, ye btäräbe Ngöbö Üai Deme nükaninbe btätre angwane, namani blite kukwe jenenanbti btä ja töitike ñakare ñakare amne namanintre Ngöbö kukwei niere arato. ⁷Nitre namani yete ye abko bäsi ni brare be ni jätäbti nibu näre nämane ja ükaninkrö abko btä kukwe nakaninkä kore.

⁸Abti sö krämä jire Pablo namani niken sinagoga nitre israelitakwe te köbö jadükakrä näire. Angwane kä jürä namani ñakare btä blitare Ngöböbtä amne, ni Dänkienta gobrane ño ni kwekwe ngätäite abko ni mda mda käkwe mikadre era, abkobtä Pablo namani blite kisere bentre niaratre töi kwitakrä Jesukri. ⁹Akwa sö krämä nikani ta angwane, ni ruäre käkwe ja dokwä mikani ribi abko kräke Pablo kukwei ñan namani era, aisete ni jökrä okwäbti namanintre ñäke blo Ji Btin ye rüere. Abtä Pablokwe kä mikaninkä btätre sinagogabtä amne, nitre ja töitikaka kukwe kuin Jesukwebtä aibe Pablokwe ngwiani jabe amne nikanintre nebe kwela Tiranokwete. Ye kanti Pablo namani dirire köbö kwatirekwatire ietre. ¹⁰Pablokwe diribare kore kä kubu jire kä ye kanti, aisete nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämane nüne kwati kä Asiate, ye käkwe kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kukwei nuani kuin jökrä.

¹¹Kä ye ngwane abko, Ngöbökwé sribi kri ñan tuabare nuenbare kri krübäte Pablo köböire, ¹²aisete dän kukwän ja dokwä amne ja ngüre jue mriatekrä namani neketekä jirekäbe Pablobtä, ye abko jänamani niken amne mika namani ni bren brenbti angwane, ni bren ye namani nebeta quinta batibe Ngöbö diebti amne, üai käme namani ni brenbtä, ye namani niken jötrö ngwarbe mento btä arato, aisete namani nebeta kuin jökrä.

¹³Akwa bati kukwe nakaninkä krörö: Ni israelita ruäre nämane näin kwäräkwarä üai kämekäme juentari ni mda mdabtä abko tö namanintre sribi nuein ni Dänkien Jesu käbti, kä namanintre niere krörö üai kämeye: Jesu ye, btä Pablota kukwe dirire, Jesu ye käbti nän mento ni nebtä, namanintre niere üai kämeye. ¹⁴Ni israelita iti blitaka ni mda mda diäre Ngöböbe dänkien kädian nämane Esceva abko ngäbriänkä ni kükü kä nämane üai käme juentari kore. ¹⁵Akwa bati ni ni kükü ye nämane ni

bren gwiriete üai käme juantarikäre kore angwane, batibe üai käme käkwe niebare krörö ietre:

Jesu garera kuin tie amne Pablo abko nire garera tie arato, akwa ¿mun abko nire amarebti kite ti juentari kore ye? niebare kwe ietre.

¹⁶Ye btäräbe, ni btä üai käme nämane ye nakwani nitre yebtä, kä nikani mete ja dibti kwäräkwärä se kwrere, käkwe niaratre mikani bren jökrä ngrabare amne, ngitiani bütiere jökrä ju ye kánti mentokwäre amne namani träinträin jökrä ngrabare. ¹⁷Abtä nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nünanka juta Efesote käkwe kukwe ye gani angwane, kä jürä namani kri btäre. Ne kwrere ni Dänkien Jesu kä nikani nebe bäri ütiäte kä ngrabare temen.

¹⁸Kä ye ngwane abko, ni kwati käkwe tödekani Jesubti, käkwe kukwe nuenbare kämekäme aune ngürün mikani ni mdabtä ja kukweibti, ye namani nüke niere metre ja ngwärekri jökrä. ¹⁹Erere arato, ni kwati kwrarekwrare amne ni kwati nämane ja mike sukiare abko käkwe täräkwatera ja töitakkrä kwetre rabakäre kwrare amne sukiare, ye ükaninkrö jökrä, bti jatani ngwena, bti kukwani jökrä kwetre ni jökrä okwäbti. Tärä kukwani kwetre ye abko ngwian kitaninkä, nuäi btä kwetre abko tanbare angwane, ngwian ganinte 50 mili kwetre tärä yebtä. ²⁰Ye kwrere kukwe kuin ni Dänkienkwe nikani niren bäri mda amne Ngöbö di kri nikani neme gare ni jökräye arato.

²¹Kukwe nakaninkä kore, yebti Pablo jatani yäketa basare ja mräkätreye Macedoniate amne Acayate mda. Ye kánti rikadre neme mda Jerusalén. Jerusalén kánti abko rikadre ta neme juta Roma niebare kwe. ²²Akwa niara ngämi niken, ye känenkri sribi muko kwe juani nibu käne kwe nebe kä Macedonia kánti. Nitre juani nibu Pablokwe ye abko Timoteo amne Erasto juani käne kwe, akwa Pablo abko namani bä raire mda kä Asiate.

Ngöbö ngwarbe mikaka era käkwe rübare Pablobe

²³Kä ye ngwane abko, Ji Btin diribare Pablokwe, yebtä abko ni ruäre Efesobo namani ngüdrekä krübäte ja ngätäite, ²⁴ñobtä ñan angwane ni iti kädian nämane Demetrio nämane plata sribere ju ngöbö Dianakwe bä kwrere abko käkwe kukwe mikanintbe Pablo rüere, aisete ni jökrä namani ngüdrekä kore. Demetrio ye abko nämane plata sribere kia nuärebe abko btä nämane ju ngöbö Dianakwe bä mike nuäre. Yebti abko nämane ngwian ganaine kabre amne nitre sribikä niara kwrere nämane ngwian ganaine kabre arato. ²⁵Ne aisete ni mda mda nämane sribire ja kwrere Demetriobe abko Demetriokwe ükaninkrö jökrä ja kánti, bti niebare kwe ietre:

Ja mräkä, sribi nikwe, nebti nita nüne kuin, ye garera munye. ²⁶Akwa ni nükani iti nete kädianta Pablo. Ye nena gare munye amne munta

tuen. Niara ye abko tä näin niere krörö: Jändrän sribeta ngöböre ni kä nebtäkwe abko ñakare ngöbö era metre, tä niere. Yehti tä ni kwati töi kwite jakri, ne ñan ni juta Efesote nete aibe töi kwitata kwe amne, ni kä Asiate abko töi kwitata kwati krübäte kwe arato. ²⁷Ye abko, kukwe tare krübäte nikrä, ñobtä ñan angwane jändrän rürümointa nikwe, ye juandi ngwarbe jökrä kwe nikän. Erere arato, ju ngöbö Dianakwe mikata ütiäte kri jae, ye kwrere ñan mika rabadre ütiäte mda. Ne aisete, ngöbö Diana ñan mikadre ütiäte mda, akwa mikadre ngwarbe jae nitre Asiabokwe amne, ni kä jökräbti kräke rabadre ütiäte ñakare mda arato ruen tie, niebare Demetriokwe.

²⁸Abtä nitre Demetrio kukwe nuaka moto namani romon krübäte, käkwe ngratebare krikri krörö:

¡Diana ngöbö nitre Efesobokwe aibe ütiäte kri! namanintre niere.

²⁹Yehtä abko, ni jökrä kwe kä namani nokre juta Efesote angwane, ni Macedoniabo nämane näin nibu Pablo mukore kädian nämane Gayo amne Aristarco, ye abko neketaninte nitre yeye, bti nikani jäke, nikani kitekä ja käne nebe kä gätäkrä ye kanti. ³⁰Abtä Pablo tö namani rikai kä ye kanti ñäkäkäre nitre yeye akwa, ja mräkätre tödekaka Jesubti käkwe ñan Pablo gibaninkä niken yete. ³¹Erere arato, Pablo kukwe muko ruäre nämane sribire gobrane kä Asiate käkwe kukwe juani krörö Pablokrä: Kä gätäkrä ye kanti ma ñan rikadre abko niemna kwetre Pabloye.

³²Akwa gätä nämane, ye kanti abko ni jökrä namani ñäke ngwarbe ja te tata kwäräkwärä, ñobtä ñan angwane ni jökrä nämane kä mike nokre, akwa drekäre ja ükaninkrö kwetre abko ñan nämane gare ni kwatiye akwa, nämane siba yete. ³³Abtä nitre israelita käkwe ja mräkä iti kädian nämane Alejandro kitaninkä nebe blite ni jökrä ngwäreki nitre israelitakrä. Angwane dre niedre abko ni ruäre käkwe niebare Alejandroye. Angwane ni jökrä rabadre kwekbe amne, Alejandrokwe blitadre nitre israelitakrä abko niebare kisebti kwe ni jökräye. ³⁴Akwa Alejandro abko ni israelita gani nitre ñakare israelitare Efesobokwe btä angwane, ñan tö namani niara kukwei nuai, aisete namani ngrente krikri bäsi ñänä okwä krobu näre krörö: ¡Diana nitre Efesobokwe aibe ütiäte kri! namanintre niere.

³⁵Abtä ni mikani sribire alcalde kwrere nitre romanobokwe juta Efesokrä käkwe nitre ye kukwe ötani jökrä, bti niebare krörö kwe ietre:

Mun nünanka juta Efesote nete, ngöbö merire ütiäte kri Diana abko kwe juta nete amne niara bä ara jire mikani jäbtä nämane kä käinbti abko nükani temen kä nebtä, ye abko ni nünanka juta nete tä mikani ngibiabtikä, ye garera ni kä jökräbti yeye. ³⁶Ye aisete ni mda ñan rabadre kukwe ye rükente jire chi, aisete mun rabadre kwekbe jirekäbe amne munkwe ñan jändrän nuen ngwarbe okwä kware. ³⁷Ni nibu jänü munkwe nete noko käkwe kukwe blo nuenbare ñakare ju ngöbö Dianakwe rüere amne ñäke ñakare arato ngöbö Diana rüere.

³⁸Akwa Demetrio amne sribikä mda mda niara kwrere, kwe kukwe tärä ni mda mda rüere ne ngwane, ju tärä kukwe ükatekrä kritobo krikri ngwärekri, aisete niaratre rikadre kukwe kwe ngwena nebe kritobo krikri ngwärekri amne ja kweta kwärikwäri kwetre kukwe jen kwe yebtä. ³⁹Akwa mun tö blitai kukwe mda mdabtä ne ngwane, kukwe ye järikadre nebe gätäte amne blitadre ja ngwärekri jökrä btä abko tita niere munye, ⁴⁰ñobtä ñan angwane kukwe nakaka mtare, sebtä nita ngüdrekä ngwarbe amne nita kä mike nokre niedre nibtä, abtä ni rabadre ngite nitre romanobo okwäbti amne kukwe ñan kwandre niedre nie jabtä. Erere arato, çñobtä nita ngüdrekä amne ñobtä nita kä mike nokre ngwiandretari nie, yebtä nikwe dre niedre? Abko kore se, niebare kwe ietre. ⁴¹Yebti ni jökrä juaninta kwe ja gwiriete gwiriete kwäräkwärä.

**Nitre tödekaka Jesubti kä Macedoniate amne
kä Acayate, ie Pablo nikaninta basare**

20 ¹Kä namani nokre juta Efesote, ye täbti Pablokwe nitre tödekaka Jesubti käräbare jökrä ja kanti, käkwe blitabare amne niaratre kitani nüne janknu Jesukrä. Yebti Pablokwe köbö ngwianintari mrä ietre, bti nikani Macedonia mda. ²Pablo namani Macedonia angwane, nikani basare kä jökräbti temen ja mräkätre tödekaka Jesubti Macedoniate yeye, käkwe blitabare kabre ja mräkätre yebe kä mikakäre nuäre btätre. Abti Pablo nikani nebe kä Acaya, Grecia kanti mda. ³Namani Grecia, ye kanti nü nabare sö krämä kwe. Abti jatanina niken rute rikakäre kä Sirate angwane, nitre israelita nämane kämika braire abko gani kwe. Abtä nikaninta jirekäbe gürere ja jiebtä Macedonia kanti ta. ⁴Ye ngwane abko ja mräkätre rikaba ruäre Pablo mukore abko nere: Sópater nikani. Sópater ye abko ni juta Bereabo. Niara abko Pirro ngobo kwe. Erere arato, Aristarco btä Segundo Tesalónicabo rikaba. Mdakäre abko, Gayo juta Derbebo amne Timoteo, Tíquico btä Trófimo kä Asiabo rikaba siba Pablo mukore nebebe Macedonia kanti. ⁵Ye kanti ja mräkätre ye abko rikaba käne rute, rababa nun ngibiare juta Troate. ⁶Akwa nun abko käkwe Pascua mikaba niken ta juta Filipote. Pascua rikaba ta, täbti nun rankwaba rute juta Filipote angwane, nunkwe nuaba köbörike jire amne, nun rikaba ngätäi ja mräkätre rikaba käne rute yebe juta Troate. Kä ye kanti nun rababa bämän krati.

Ni iti kädian nämane Eutico mikaninta nire juta Troate

⁷Yebti köbö kena bämänte, nunkwe ja ükakröba jökrä mrökäre jabe Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae amne, nitre tödekaka Jesubti, ie Pablo nämä dirire. Pablo rababarata yäketa jetbe se kwrere, aisete rikaba blite janknu abko kä jataba nüke ruäre deo. ⁸Angwane kukwe rakakaba krörö: Ju mikani komä jabtä kukwäne abko kanti nun nämä amne, ju

mrä käin ninkri, kánti nun náma ja úkaninkrö amne, ñotra náma mikani kabre gwita temen, kánti nun náma. ⁹Angwane ni bati kädian námane Eutico abko náma siba yete, akwa náma tákänintbe bentanante ni kukwe nuen. Pablokwe blitaba raire, aiseite köbö namani krübäte Eutico okwäte. Rikaba kibien ngusetá bentanante yete, kánti betakaba timon ju komä jabtí kukwäne kánti nun námane mrä käin ninkri, ye kánti Eutico betakaba timon, aiseite rikaba ngítieká ngwákäre temen. Yebti gakröbata amne rababa kwekbe. ¹⁰Angwane Pablo rikabata timon, kákwe ni bati ye ngwákä ketaba jabtá ja kiseté, bti nieba krörö kwe ja mräkätreye:

Ni ne tá nire, aiseite mun ñan rekwetaka jiebtí, nieba kwe ietre.

¹¹Yebti Pablo rikabata kukwäne rababata gwi angwane, nunkwe mröba gwaire Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae. Angwane Pablo rikaba blite janknu, aiseite kä rükaba ngwen ie blitabtä. Yebti dekä angwane rikabata. ¹²Akwa ni betakaba timon ye abko náma nire amne járikabata mräkákwe, aiseite kä rababa nuäre krübäte ja mräkätrebtä yete. Ne abko rakakaba kore juta Troate.

Pablokwe köbö ngwianintari mrä ja mräkä juta Efesoboye

¹³Yebti nun rankwaba rute amne nun rikaba nebe káne juta Asónte Pablo ngäbtí. Nun janama Pablo tuen ngäbtí kore, ñóbtä ñan angwane niara tö rababa näin güreرة jateta temen abko erere rikaba. ¹⁴Ne aiseite nun rababa ngätái ben juta Asónte angwane, rankwaba rute nunbe, bti nun rikaba nebe juta Mitilenete mda. ¹⁵Yebti jändrinane angwane, nun rikaba ta angwane, nun rikaba kánime kä butu kädian námane Qufo ngware ta. Abti jändrinane angwane, nun rikaba mate mren köräbti juta Samote. Yebti nun rikaba mate kä Trogilio kánti. Abti jändrinane angwane, nun rikaba mate juta Miletote. ¹⁶Nun rikaba jötrö kore, ñóbtä ñan angwane Pablo ñan tö namani rabai neketébtä raire dikaro kä Asiate, aiseite nun ñan rikaba juta Efesote. Pablo tö rababa rikai jötrö nebe Jerusalén, ñóbtä ñan angwane Pentecostés köböi, btä niara tö rababa kwain arato juta Jerusalén, aiseite nun rikaba metre ta kore.

¹⁷Pablo náma juta Miletote angwane, nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka Efesote abko Pablokwe ni juanba iti niaratre käreرة nüke ja kánti. ¹⁸Erere bkänä, nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka ye rükaba nun kánti angwane, nieba krörö kwe ietre:

Ti rükaba kena mun ngätáite kä Asiate nete abti kä nüke mtare tikwe nünanba ño mun okwäbti ye töre kuin munye abko krörö: ¹⁹Nitre israelita käre náma kukwe miketbe taretare ti rüere, kä náma ti nike krübäte akwa, käre ti náma sribire ja moto jámenbti ni Dänkienkrä mun ngätáite. Ti náma bike tidrä ni mda mdabtä amne ti náma ja müaire arato. ²⁰Akwa tikwe kada ketaba ñakare, kákwe kukwe kuin mun die mikakrä, ye abko tikwe diriba táte janknu munye, amne ti náma dirire

ja ngwärekrei jökrä amne ju kwatirekwatire te munye. ²¹Ne mden aisete, nitre israelita amne ni ñakare israelitare käkwe kukwe käme kitadre temen amne jatadreta Ngöböye, käkwe tödekadre ni Dänkien Jesubti abko ti näma dirire ietre abko erere ti näma sribire mun ngätäite.

²²Mtare Ngöbö Üai käta ti juenta Jerusalén, aisete ti bike nikenta akwa, dre rakadikä tibtä yete abko gare ñakare tie. ²³Akwa juta kwatirekwatire te ti näin abko ti kitadi ngite kä teri amne tikwe ja tare nikadi krübäte abko Ngöbö Üai Deme käta niere, ne aibe gare kore tie. ²⁴Akwa kukwe kuin Jesubtä, mden käta Ngöbö ni tarekä ja moto kuinbti niere, ye tikwe kädriedre ni jökräbe abko sribi mikani ti kisete ti Dänkien Jesukwe, ye aibe abko ti tö mikai neme bare täte jökrä kä ngwiane nuäre jabtä, aisete tita nüne ya, ñakare ya abko ütiäte ñakare tikrä.

²⁵Mtare Ngöböta gobrane ño ni kwekwe ngätäite, ye tikwe diribare munye. Mun ye abko käkwe ñan ti tuadreta mda abko gare kuin tie. ²⁶Ye aisete nire nire kä Asiate käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani era jae, abtä ja ruen ngite ñakare tie, ²⁷ñobtä ñan angwane Ngöböta kukwe miketbe ño ni diantarikäre Jesu köböire abko tikwe niebare jökrä munye amne tikwe kukwe era erere rükaninte ñakare munye arato. ²⁸Ne aisete munkwe ja ngibia au amne, nitre tödekaka Jesubti kökani Ngöbökwé Jesu däriebti jakrä abko Ngöbö Üai Deme käkwe mun mikani ngibiaka, ye munkwe ngibia kuin arato, ²⁹ñobtä ñan angwane ti näinta, abti lobo romon tä kite obeja kämike kwetadre jae, ye kwrere jire ni jatadi bätäkä ngwarbe nitre tödekaka Jesubti rüere juankäre ngwarbe. ³⁰Ne abko ni ruäre mun ngätäite akwa, jatadi ni ngökö arato, nitre tödekaka Jesubti diankäre jakri, ye abko gare kuin tie. ³¹¡Ye aisete munkwe mokre jabtí! Kä komä jire, dibire rare müare kwärä, tikwe mun mikaba mokre kukwe ne kwrere känenkri, ye abko mun itire itire käkwe ngwianta töre jae.

³²Ja mräkätre, mtare ti bike mun mike gare Ngöböye. Erere arato, ti bike mun mike gare kukwe kuin Ngöbökwé yeye. Ngöböta ni tarere ja moto kuinbti, ye abko niara kukwei kuin tä mike gare nie. Kukwe kuin Ngöbökwé ye raba mun die mike nüne bäri dite Ngöbökrä amne, nitre mikani deme Ngöbökwé, kräke Ngöbökwé kukwe ükaninte die mikakäre kä mrä angwane, ye ben gwaire mun die mikadi siba kwe abko kukwe kuin Ngöbökwé tä mike gare nie. ³³Ti näma Ngöbö Kukwei dirire mun ngätäite angwane, tikwe ñan ngwian amne dän ni mda mdakwe ribeba jae. ³⁴Akwa tikwe sribiba ja kise jenbti jakrä amne, ni mda mda näma sribire tibe, ye kräke tikwe sribiba, ye gare kuin munye. ³⁵Ne aisete sribidre ño jen jakrä amne ni mda mdakwe jändrän ñakare abko die mikadre bti, ye abko tikwe diriba munye. Kukwe ne kwrere, btä ni Dänkien Jesu käkwe blitabare bati, ye abko tädre töre käre nie, abkokäre niebare krörö kwe: Nita jändrän bien ni mdaye, btä käta neme bäri nuäre nibtä ni jändrän kaka ngäbti ye ngwä, niebare ni Dänkienkwe. Abko kore se, nieba Pablokwe ietre.

³⁶Pablokwe blitaba ünän jökrä kore, bti rababa ngukudokwäbti temen, käkwe blitaba Ngöböbe ja mräkätre nämä ben yete yebe. ³⁷Angwane müare kwärä, ni jökrä käkwe küde kitaba mrä Pablo ngärä, kä rababa Pablo demaine ngwärebtä kwärükwäri. ³⁸Akwa Pablo ñan tuadreta mda nieba kwe, yebtä abko ni jökrä moto rababa ulire ulire. Nebti rikaba Pablo mukore nebe ru kánti.

Pablo nikani Jerusalén

21 ¹Ja mräkätre Efesobo rababa nunye angwane, nun rankwabata rute, bti nun rikaba metre nebe kä butu kädian nämäne Cos kánti. Bti jändrinane nun rikaba ta nebe juta Rodate. Ye kánti nun rikaba mda nebe mren köräbti juta Pátarate. ²Pátarate yete abko, ru nämä krati mda abko jataba niken kä Fenicia kánti abko te nun rankwaba mda. ³Angwane nun rikaba amne kä butu Chipre yebtä nun okwä rababa amne, nun rikaba janknu ta kä butu Chiprete, ye rabakaba nun küde ngeberekri amne, nun rikaba mate juta Tiro kä Siriate angwane, tribe mikateba kwetre yete. ⁴Juta yete ja mräkätre tödekaka Jesubti kwanba nunye amne, nun rababa bämän krati niaratrebe yete. Angwane Ngöbö Üai Deme köböire Pablo ñan rikadre nebe Jerusalén abko ja mräkä ye rababa niere kisere Pabloye. ⁵Akwa kä rikaba bämän krati ta angwane, nun jataba yäketa angwane, ja mräkätre yete merire, brare amne ngäbäkre kwekwe rikaba jökrä nun mukore neme mren köräbti juta bäre mento. Ye kánti nun rababa ngukudokwäbti temen, käkwe blitaba Ngöböbe. ⁶Bti nunkwe köbö ngwiantariba mrä jae kwärükwäri angwane, nun rankwabata rute amne ja mräkätre abko rikabata jökrä ja gwiriete.

⁷Nun nämä juta Tirote, bti nun rikaba ta amne nun rikabata mrä rute mrenbti amne nun rababa juta Tolemaida. Ye kánti nun rikaba jate nebe jutate amne, ja mräkätre tödekaka Jesubti nämä yete abko, ie nunkwe köbö ngwiantariba, bti nun rababa kibien yete. ⁸Jändrinane dekä, nun rikaba gürere ta nebe juta Cesareate mda. Angwane ni kukwei kuin Jesubtä kädriekä ni mda mdabe nämä iti yete abko kädian nämäne Felipe, kánti nun rababa. Felipe ye abko ni dianinkä ni kükü ni mda mda die mikaka juta Jerusalénte ye mden abko nämäne yete, kánti nun rababa. ⁹Felipe abko ngänkän bati kaibekaiibe nämä nibkä gwi. Niaratre abko Ngöbö kukwei niekä.

¹⁰Nun rababara raire yete angwane, ni Ngöbö kukwei niekä kä Judeabo kädian nämäne Agabo rükaba nun kánti. ¹¹Rükaba nun ngwärekre noko kwrere, käkwe dän kukwän ja mäkätekrä ötöbu ta nämäne Pablobtä, ye diankaba kwe, bti ja kise amne ja ngoto mäkäteba jökrä kwe, bti nieba krörö kwe:

Dän kukwän ja mäkätekrä ne bkänkä abko nitre israelita käkwe mäkädite krörö Jerusalén, bti biandi nitre ñakare israelitareye kitadre

ngite abko nieta kore Ngöbö Üai Demekwe. Abko kore se, nieba Agabokwe.

¹²Agabokwe blitaba kore, ye kukwei jaraba nunye amne ja mräkätäre Cesareboye angwane, Pablo ñan rikadre Jerusalén abko nun rababa ribere kisere ie. ¹³Akwa Pablo käkwe nieba krörö mda nun käre:

Ti mäkädrete kräke tita biare. Erere arato, ti müre ketadre Jerusalén ti Dänkien Jesu dokwäre, kräke tita juto biare arato. ¿Ye ñobtä mun nibi müen amarebti mun nibi ti moto mike bäri ulire mda yere? nieba kwe nunye.

¹⁴Pablo töi rikwitaba ñakare nunye, abtä rababa jirekäbe nunye amne nunkwe nieba krörö mda:

Ni Dänkien tö dreye, ye erere raba bare, nunkwe nieba.

¹⁵Abti nunkwe ja mikaba juto jökrä, bti nun rikaba Jerusalén.

¹⁶Angwane ja mräkätäre Cesarebo tödekaka Jesubti rikaba ruäre nun mukore. Niaratre ye abko rikaba nun ngwena nebe ni iti kädian nämene Mnason juete, kánti nun rababa. Mnason ne abko ni Chiprebo amne, nitre tödekaka Jesubti ngätäite niarakwe tödekani bäri käne Jesubti ni mda mda ben gwaire arato.

Pablo nükani Jerusalén, kánti gätäba Santiagobe

¹⁷Yebti nun rikaba nebe Jerusalén. Angwane ja mräkätäre tödekaka Jesubti, btä kä rababa nuäre nun kare ngäbti. ¹⁸Abti jändrinane angwane, Pablo rikaba nunbe basare Santiagoye. Nun rikaba Santiago kánti amne, ja mräkätäre tödekaka Jesubti jie ngwianka nämä ja ükaninkrö jökrä yete, kánti nun rababa. ¹⁹Angwane Pablokwe köbö ngwiantariba jökrä ietre, bti sribi Pablokwe ye köböire Ngöbökwere dre nuenbare nitre ñakare israelitare ngätäite, ye Pablokwe nieba jökrä ja täritäri ietre. ²⁰Pablokwe blitaba kore, yebtä abko ja mräkätrekwe Ngöbö käikitakaba, bti nieba krörö kwetre Pabloye:

Ja mräkä, nitre israelita mili kabre käta tödeka Jesubti nete tä tuen mae. Ye abko Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye abko erere mikadre täte jökrä, tätre niere. ²¹Akwa Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye abko nitre israelita nünanka kä mdabti nitre ñakare israelitare ngätäite käkwe ñan mikadre täte abko mata dirire ietre abko ni mda mda käta niere ngwarbe ma rüere ietre. Erere arato, ngäbäkre brare kiakia abko ñäräkrä mikadre ñakare kwatabtä mata niere amne, nitre israelita tä nüne ño, ye kwrere ñan nuendre mda, mata niere abko ni mda mda käta niere ngwarbe ma rüere ietre arato. ²²¿Aisete nikwe dre nuendre kukwe ye bä mikakrä ngwarbe? Ma nükantina nete gadi ja mräkätrekwe. ²³Aisete makwe jändrän krörö nuendre abko rabadre bäri kuin ruen nunye: Ni brare nibkä tä nun ngätäite nete käkwe ja kukwe biani Ngöböye abko erere mikadre täte kwetre. ²⁴Ni ye abko ma rika ngwena jabe, ben makwe ja mika

dbe Ngöbö ngwärekre, Moisékwe nuemna ño ye kwrere amne, jändrän kukwadre Ngöbö käikitakakäre, ye makwe ütiä bian jökrä kräke. Niaratre käkwe kukwe nuendre täte jökrä, ye bä mikakäre niaratrekwe ja dokwä drüen mikadi tikadrekä jökrä. Makwe nuendre kore kräke, ne köböire blitata ngwarbe ma rüere gadi ni jökräkwe mabtä. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye abko mata mike täte, ye abko gadi kwetre arato. ²⁵Akwa nitre ñakare israelitare käkwe tödekani Jesubti abko kräke nunkwe kukwe ükaninte ño, ye erere nunkwe juanina kräke abko krörö: Ngri biani ngöbö ngwarbe mikakrä ütiäte ñan kwetadre kwetre. Ngri däré amne jändrän kämikani köbti ñan kwetadre kwetre arato. Mdakäre abko, ñan ja mikadre gure bati bati kwetre. Ne abko nunkwe tikani kore kräke, aisete kukwe ne aibe mikadre täte kwetre. Abko kore se, niebare Santiagokwe Pabloye.

²⁶Ye erere bkänä, Pablo nikani ni nibkä ye ngwena jabe. Abti jändrinane, ja mikani dbe gwaire bentre kwe, bti ja kukwei biani kwetre Ngöböye, ye rabadre bare ñongwane amne, jändrän biandre kwetre kämikadre Ngöböye ja kukwei mikani täte bä mikakäre, ye abko biandre ñongwane kwetre abko nikani niere ju blitakrä Ngöböbe ye kanti.

Pablo kitani ngite kä teri

²⁷Yebti kä jatanina niken bämän krati ta ietre ja mikakrä dbe angwane, batibe nitre israelita nünanka kä Asiate nämane ruäre, ye ie Pablo jatabare ju blitakrä Ngöböbe kanti angwane, jötrö ngwarbe ni jökrä moto mikani romon kwetre Pablo rüere. Ye btäräbe nakwani jökrä Pablotä, ²⁸kä namani ngrente krörö:

¡Mun israelita ye erere jakwe jökrä nun die mike nete! Ni ne mden tä dirikä kä jökräbti temen, kukwe dirire blo juta nikwe rüere amne, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye rüere tä ñäke blo arato. Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare jänükani kwe ju deme blitakrä Ngöböbe kanti nete arato, kä mikakäre deme ñakare. Ye mden kisete, mun israelita tä nete, ye erere jakwe jökrä nun die mike kite künken ju bäre mento nete, namanintre ngrente. ²⁹Namanintre ngrente kore, ñobtä ñan angwane ni ñakare israelitare Efesobo kädian nämane Trófimo abko ben Pablo tuani dikekä kwetre dekä juta ngrabare, aisete Pablo nükani ngwena nebe ju blitakrä Ngöböbe kanti, namanintre nütüre, aisete namani ñäke kore.

³⁰Abtä ni jökrä kwe kä namani nokre. Angwane ni mda mda jatani betekä, nükani mate, ye ie Pablo neketaninte, nikani Pablo kitekä ja käne kwäräkwarä ju blitakrä Ngöböbe bäre mento se kwrere, bti jukwe dikaninta jötrö jite kwetre. ³¹Bti jatanina Pablo kämike angwane, nitre israelita namani krübäte jökrä, kä namani kä mike nokre Jerusalén abko kukwe jänükani rükätre romanobo dänkien kriye. ³²Angwane rükätre dänkien kri ye käkwe rükä kwekwe ükaninkrö jötrö ngwarbe rükätre

dänkien mda mdabe, bti nikanintre betekä nebe nitre nämane kä mike nokre ye kánti. Rükätre dänkien kri nükani mate rükätrebe, ye jatabare ietre angwane, Pablo metani ñakare mda kwetre.

³³Angwane rükätre dänkien kri ye kákwe krötabare Pablo ken, kákwe Pablo kani ngite, bti makätemna kadena krobubti kwe nitre rükäye, bti niebare krörö kwe:

¿Ni ne abko nire amne tä dre nuene? niebare kwe ietre.

³⁴Angwane ni jökrä namani ñake ngwarbe ja te tata nekwäre sekwäre, aisete ni kukwei namani nokre. Yebtä Pablo abko ni ño amne dre namani nakenkä metre ñan nükani gare rükätre dänkien kri yeye. Abtä Pablo ngwiamna jirekäbe kwe kitadre ju nitre rükäkwe kánti. ³⁵Ye kwrere bkänä, Pablo jänikani, jänikani nebe kalerabtä ju nitre rükäkwe kánti angwane, ni namani nakwen Pablo jiebtí kámikakäre, abtä nitre rükä kákwe Pablo kaninkä káinta niaratre ngäniene, ³⁶ñobtä ñan angwane ni jökrä nikani Pablo jiebtí, ye abko namani ngrente kri, kä namanintre niere:

¿Ni ye kámike, ni ye kámike! namanintre ngrente.

Pablokwe blitabare jakrä

³⁷Yebti Pablo jatanina niken gwä angwane, niebare krörö kwe rükä dänkien kri yeye:

¿Ti rabadre blite chi mabe ya? niebare kwe ie.

Angwane rükä dänkien kri ye kákwe niebare mda ie:

¿Blita gare griegore mae ñan ñan? niebare kwe Pabloye.

³⁸¿Ni Egiptobo nükani iti Jerusalén nete, ne kákwe ni mili kräbkä töi kwitani gobran romanobo rüere, bti nikani ngwena kä kaibete rükäre gobran romanobo rüere abko ma ñakare ya? niebare rükä dänkien krikwe Pabloye.

³⁹Angwane Pablokwe niebare ie:

Ti abko israelita nünanka juta Tarsote, juta ütiäte kri kä Ciliciate ye kánti, akwa makwe kä bian chi tie blitakrä ja mräkätre nokobe, ie ti tö nibi, niebare Pablokwe ie.

⁴⁰Angwane nitre rükä dänkien kri ye kákwe kä biani Pabloye blitakrä amne, Pablo namani nünaninkä krö kalerate angwane, ni jökrä rabadre kwekbe niara kukwe nuen niebare kisebti kwe ietre. Ye erere ni jökrä namani kwekbe angwane, Pablo nikani blite hebreore, kákwe niebare krörö:

22 ¹Ti mräkätre amne ti ruaitre tikwe, ti bike blite au jakrä, aisete ti kukwei nuen kuin munkwe.

²Pablo abko namani blite niaratre kukwere hebreo bentre, yebtä namani bäri kwekbe jökrä Pablo kukwei nuen angwane, niara nikani blite janknu krörö:

³Ti abko israelita. Ti därebare juta Tarsote kä Ciliciate, akwa ti rirabare Jerusalén nete amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä abko tikwe ja töitikani metre täte jökrä Gamalielibe. Erere arato, käre ti töita sribibtä Ngöbökrä, munta sribire ño mtare, ye kwrere ti töita. ⁴Ne aisete, kena ni merire amne ni brare nämane niken Ji nebti, ye ti nämane gain angwane, ti nämane niken kisere jiebti. Ti nämane kaen ngite, bti ti nämane kite ngite kä teri kämikakäre. Ne abko ti nämane nuene kore kena. ⁵Tita kukwe niere munye ne abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne nitre unbre ji dokwäte ie gare kuin jökrä, aisete niaratre raba blite metre kukwe nebtä, ñobtä ñan angwane ni mräkätre israelita Damascobo nämane tödeke Jesubti, ye rüere tikwe tarä käräba ietre, bti ti rikaba ja mräkätre tödekaka Jesubti ye kaen ngite, bti ti jatadre ngwena nüke Jerusalén nete mikakäre ja tare nike, abkokäre ti rikaba.

⁶Akwa ti rikaba ji ngrabare, ti rababara mate ja ken juta Damascobe amne ñänä rükabara ruäre käin. Ti nämä näin jäme angwane, batibe kä trä gitiaba ngwen büre ti bäre temen. ⁷Angwane ti rikaba mate temen amne ni kukwei jaraba krörö tie: ¿Saulo, ñobtä mata näin kisere kore ti jiebti ti mikakäre ja tare nike yere? nieba tie. ⁸Angwane tikwe nieba: ¿Ma abko nire ti Dänkien? tikwe nieba. Angwane ni kukwei jaraba tie, ye käkwe nieba krörö tie: Ti abra Jesu Nazarebo. Ti ne mden jiebti mata näin kisere ti mikakäre ja tare nike ye, nieba kwe tie. ⁹Ye ngwane abko ja mräkätre nämane näin ti mukore, ye ie kä trä jataba, akwa ni kukwei ye rükaba gare ñakare ietre. ¹⁰Angwane ti abko käkwe nieba krörö mda: ¿Tikwe dre nuendre, ie ma tö nibi ti Dänkien? tikwe nieba. Angwane ti Dänkien käkwe nieba tie: Näinta krö, bti ma rika janknu nebe Damasco. Ye kanti kukweta ükaninte ño nuendre mae abko ni tädi iti yete käkwe niedi jökrä mae, nieba kwe tie. ¹¹Akwa kä trä gitiaba ngwen dikaro, ye käkwe kä ötateba ti okwäte, aisete kä rababa tuen ñakare tie. Abtä ja mräkätre nämä näin tibe, ye käkwe ti kaba küdebti, bti rikaba ti ngwena nebe Damasco.

¹²Juta Damascote yete abko ni iti kädian nämane Ananías nämane nüne. Niara abko nämane nüne metre Ngöbö okwäbti amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko niara nämane mike täte kuin. Ye mdenbtä abko, nitre israelita nünanka juta Damascote nämane blite kuin jökrä niarabtä. ¹³Ananías ye abko jataba ti kanti, rükaba angwane nieba kwe tie: Ti mräkä Saulo, kä raba tuenta mae, nieba kwe tie. Ye btäräbe kä trä gitiakaba ti okwäte, käkwe niara mikaba ñäräre. ¹⁴Angwane nieba mda kwe tie: Ngöbö mika nämane ütiäte ni mräkä kirakirakwe, Ngöbö ye arabe tö dre nuein abko rabadre gare mae, abkokäre ma dianinkä kwe. Amne Jesu abko Ni Era Metre abko makwe tuadre, abkokäre ma dianinkä kwe. Erere arato, Ngöböta blite ja kada jenbti, ye abko kukwei

jaradre mae, abkokäre ma dianinkä kwe jakrä. ¹⁵Makwe dre dre tuani amne makwe niara kukwei nuani ño ño, ye erere makwe niedi ni jökrä ngwärekri arato. ¹⁶Ne aiseite gwängware näin krö, bti ma rika ja mike ngökadre ñöte amne tödeka makwe ni Dänkienbti angwane, Ngöbökwé ma ngite kukwe kämekäme nuenbtä bätädreite jökrä mabtä, nieba niarakwe tie. Ye erere tikwe nuenba.

¹⁷Yebti ti rükabata Jerusalén nete angwane, ju blitakrä Ngöböbe, kánti ti rikaba blite Ngöböbe amne ye kánti, köböre kwrere tikwe kukwe tuaba krörö: ¹⁸Ni Dänkien tuaba tikwe, käkwe nieba krörö tie: Mata blite tibtä ye abko ñan mikadre era nitre Jerusalénbokwe, aiseite gwängwarbe makwe kä mikaka Jerusalén nete, nieba kwe tie. ¹⁹Abtä tikwe niebare: Ti Dänkien, sinagoga kántikánti ti nämane niken, kä nämane nitre tödekaka mabti kaen ngite, bti ti nämane kite ngite kä teri amne ti nämane mete arato. ²⁰Erere arato, sribikä makwe Esteban nämane blitaka makrä, ye kämikani amne ti nämä yete arato amne, niara kämikadre abko rababa dbe tikrä, aiseite nitre niara kämikaka, kräke ti nämane dän ngibiare. Ye mdenbtä nitre Jerusalénbo käkwe ti kukwei mabtä mikadre bäri ütiäte jae ruen tie, tikwe nieba ti Dänkienye. ²¹Akwa ti Dänkien käkwe nieba krörö tie: Nitre ñakare israelitare tä nüne mente temen, ye kánti ti bike ma juen, aiseite nän jötrö, nieba kwe tie, niebare Pablokwe.

²²Pablo juani ni Dänkienkwe nitre ñakare israelitare ngätäite niebare kwe, yebtä abko ni jökrä ñan tö namani Pablo kukwei nuai mda, kä namani ngrente krikri be amne, namani niere:

¡Ni ye käkwe ñan nünandre mda! ¡Niara denkä kä nebtä! namanintre niere romone.

²³Ni jökrä namani ngrente janknu kore amne, namani dän jabtä ngrükete amne namani dobro mnü kite käintabe romone. ²⁴Abtä nitre rükä dänkien kri käkwe Pablo kitamna ju nitre rükäkwe kánti angwane, Pablokwe kukwe era erere niedre, abkokäre Pablo kwata metadre niebare kwe, ñöbtä ñan angwane ni jökrä namani ñäke Pablo rüere, yebtä abko niebare kore kwe.

²⁵Akwa Pablo mäkäninante biare kwata metadre angwane, ni rükä dänkien nämane yete, ye ie Pablokwe niebare krörö:

¿Ni romano jä ngämi nebe kritobo ngwärekri, ye känenkri kwata metadre, ye abko köböi bianina munye ya? Ñakare ruen tie, niebare Pablokwe.

²⁶Pablokwe ñäkäbare kore, ye jarabare rükä dänkienye angwane, nikani jötrö, käkwe niebare rükä dänkien bäri kriye:

Ni ne abko romano aiseite, ¿makwe dre nuendi mda btä? niebare kwe ie.

²⁷Angwane nitre rükä dänkien kri käkwe krötabare Pablo ken, käkwe niebare ie:

¿Ma abko ni romano bkänä ya? niebare kwe ie.

Angwane Pablokwe niebare mda ie:

Jän, ti abko romano, niebare kwe ie.

²⁸Nitre rükä dänkien kri käkwe niebare mda Pabloye:

Ti tö namani rabai romanore angwane, tikwe ja ütiä biani kri, köböire ti namani ni romanore, niebare kwe.

Abtä Pablokwe niebare mda ie:

Akwa ti abko därebare romanore, niebare kwe.

²⁹Yebtä abko, nitre rükä namani biare Pablo kwata metakäre, yebtä kä jürä namani, käkwe kä mikaninkä jökrä Pablobtä. Erere arato, Pablo abko romano gani rükä dänkienkwe angwane, Pablo mäkäninte kwetre kadenanbti, yebtä abko kä jürä namani kri btätre, ñobtä ñan angwane ni romano ngämi kwen ngite, känenkri ñan mäkädrete jire chi aisete.

Pablo jänikani Sanedrin ngwärekre

³⁰Jändrinane angwane, drebtä nitre israelita nämane Pablo kite ngise abko nitre rükä dänkien kri tö namani gai metre, käkwe kadena tikaninte Pablobtä, bti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye ie ja ükäröma jökrä kwe amne, ni mda mda nämane sribire Sanedrinbe, ie ja ükäröma jökrä kwe. Bti Pablo nämane kä teri diamna ju bäre kwe, bti mikani ni jökrä ngwärekre mda kwe.

23 ¹Angwane Pablokwe Sanedrin mikani ñäräre kwekbe ja käne, käkwe niebare krörö ietre:

Ja mräkätre, ti nämane nüne kena, erere tita nüne abti kä nüke mtare amne ja ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärekre tie, niebare kwe.

²Angwane nitre nämane känime Pablo bäre temen, ye ie Ananíakwe Pablo metamna kada mkäte ta. Ananías ne abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko käkwe Pablo metamna, ³akwa Pablo käkwe ñäkäbare tare mda ie:

¿Mata ja bä mike kuin! Ngöbökwé ti ngie mikadi ma rüere. Mata tákänintbe yete, ye tö kukwe ükaite tibe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye yehti bä amarehti, ¡ye ñobtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko rüere ma tö nibi ti mete yere! niebare kwe Ananíaye.

⁴Abtä nitre nämane yete ye käkwe niebare Pabloye:

¿Ñobtä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien, ie mata ñäke kore yere? niebare kwetre Pabloye.

⁵Angwane Pablokwe niebare mda:

Ja mräkä, ni noko abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko gare ñakare tie, aisete tikwe ñäri kore ie, ñobtä ñan angwane tarä Ngöbökwé käta niere krörö: Ni gobranka juta makwebti, rüere makwe ñan ñäkädre blo, nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare Pablokwe.

⁶Yebti nitre nämane sribire Sanedrinbe abko ruäre saduseo amne ruäre abko bariseo, ye gani Pablokwe. Angwane Pablokwe ñäkäbare jume ja dibti, käkwe niebare:

Ja mräkä, ti abra bariseo. Ti mräkä abko bariseo jökrä akwa, ni krütani rükadreta nire abko tita mike era jae, ye mdenbtä abko ti mikata ngite mtare, niebare Pablokwe.

⁷Pablokwe ñäkäbare kore, yebtä abko nitre bariseo amne nitre saduseo nikani ja kwete kwärikwäri. Abtä nitre nämane gätäbtä, ye käkwe ja ñäkänintbe jene jene mda, ⁸ñobtä ñan angwane ni krütani ñan rükadreta nire abko nitre saduseo käta niere. Erere arato, angele amne üai ñakare, tätre niere. Akwa nitre bariseo abko käta kukwe ye mike era jökrä, aisetse namani ja kwete jökrä kore. ⁹Angwane ni jökrä namani ngrente amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre nämane ruäre abko nämane nekete nitre bariseokri abko namani nünaninkä krö käkwe niebare:

Ni neta ja mike ngite ñakare, ñobtä ñan angwane nane ni üai nükani blite ben o angele nükani blite ben kukwe nebtä, niebare nitre bariseokwe.

¹⁰Akwa ni jökrä namani kä mike nokre krübäte. Yebtä nitre rükä dänkien kri, btä kä jürä namani krübäte, ñobtä ñan angwane nane Pablo dikandrete oto kiakia jökrä ja ñäte ni jökräkwe, ye abko jürä namani btä. Abtä nitre rükä juani ruäre kwe nebe Pablo tuen, bti Pablo jänikaninta kitadreta ju nitre rükäkwe kanti bobuta.

¹¹Yebti deo, ni Dänkien Jesu nükani ja mike tuadre Pabloye, käkwe niebare ie:

Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä, ñobtä ñan angwane makwe blitabare tibtä Jerusalén nete, ye kwrere makwe blitadi tibtä juta Romate sete arato, niebare ni Dänkienkwe ie.

Nitre israelita käkwe kukwe mikanintbe Pablo kämikakäre

¹²⁻¹³Abti jändrinane, nitre israelita ni gre ketebu jire käkwe ja töi mikani gwaire Pablo kämikakäre, käkwe ja kukwei biani krörö ja rüere Ngöböye: Ni ngämi Pablo kämike, känenkri nikwe ñan mrödre amne nikwe ñan tomna ñadre, niebare kwetre jae kwärikwäri amne Ngöböye. ¹⁴Bti nikaninta mda nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kanti amne nitre unbre ji dokwäte kanti, käkwe niebare ietre:

Nun ngämi Pablo kämike, känenkri nunkwe ñan mrödre jire abko nunkwe ja kukwei biani kore ja rüere Ngöböye. ¹⁵Ne aisetse mun sribikä ütiäte krikri Sanedrinte ye käkwe Pablo käräta jetbe rükätre dänkien kriye amne, kukwe ño metre abko Pablokwe niedre nete, abkokäre munta kärere nüke ja ngwärekri, munkwe nie. Akwa Pablo ngämi nüke mun kanti nete, ye känenkri nunkwe kämikadi, niebare kwetre.

¹⁶Akwa Pablo kämika brai namani, ye Pablo nüräkwe gani angwane, Pablo nämane ngite, ye kanti nikani niere Pabloye. ¹⁷Blitabare ünän kwe Pablobe, angwane nitre rükä dänkien nämane yete Pablokwe käräbare, bti niebare kwe ie:

Ni bati ne tö kukwe ütiäte kri niei dänkien kriye, aisete ngwena nebe niara kánti, niebare Pablokwe ie.

¹⁸Ye erere bkänä, rükatre dänkien nikani Pablo nürä ye ngwena nebe rükatre dänkien kri kánti, kákwe niebare ie:

Ni kädianta Pablo tä ngite ye kákwe ti käräniri, bti ti juni ma kánti kwe ni bati nebe, ñobtä ñan angwane ni ne abko tö kukwe ütiäte kri niei mae, aisete ti juni kwe nüke ma kánti nete, niebare kwe.

¹⁹Angwane nitre rükä dänkien kri ye kákwe Pablo nürä kani küdebti, nikani ngwena jenena temen, kákwe niebare krörö ie:

¿Ma tö nibi dre niei tie? niebare kwe ie.

²⁰Angwane Pablo nürä kákwe niebare:

Nitre israelita kákwe ja töi mikani gwaire Pablo käräkäre mae jetbe nebe nitre sribikä Sanedrinte ye ngwärekri, kukwe era erere ngwiantarikäre ja täritäri Pabloye, nieta kwetre. ²¹Akwa makwe ñan niaratre kukwei mika era, ñobtä ñan angwane ni gre ketebu bti bärire mda tädi ja rükaninte jibtä Pablo kraire jite. Niaratre kákwe ñan Pablo kämikadre angwane, ñan mrödre kwetre amne ñan tomna ñadre kwetre, niebare ja rüere kwetre Ngöböye, aisete makwe dre niedi ye abko niaratre tä biare ngibiare ngäbti, niebare Pablo nüräkwe.

²²Angwane rükatre dänkien kri kákwe ni bati ye juaninta, akwa kukwe ye abko ñan niedre jire ni mda mdaye kwe, niebare kwe ie.

Pablo jänikani nebe gobernador Félix kánti

²³Yebti rükatre dänkien kri kákwe rükä dänkien käräbare nibu, bti niebare kwe ietre:

Nitre rükä känene siento krobu abko rika gürere amne, rükä ni gre ketamä bti ni jätä abko rika mdäbti amne ni siento krobu abko rika buko nga ngwena kisete rikakäre juta Cesareate ñänä okwä krä ökän deo, niebare kwe ietre.

²⁴Erere arato, rükä dänkien kri kákwe mdä mikamna biare krati nänkrä Pabloye amne Pablo järikadre kuin nebe gobernador Félix ngwärekri abko niebare dänkien krikwe kore.

²⁵Angwane tarä tikani krörö kwe gobernador Félixkrä:

²⁶Nantöre Félix. Ma gobernador ütiäte kri, kräke ti Claudio Lisias käta tarä ne tike. ²⁷Nitre israelita kákwe ni ne kani ngite angwane, tö namani kämikai, akwa ni ne abko romano tikwe gaba angwane ti janama denkäta nitre israelita kisete rükatre tikwebe. ²⁸Erere arato, drebtä niara kita nämane ngise abko ti tö rababa gai, kä rikaba ngwena nebe Sanedrin ngwärekri. ²⁹Angwane kukwe ükaninte nuendre kwetre abko ni ne ñan tä mike täte, abtä tätre kite ngise akwa, ni ne kákwe ja mikani ngite ñakare, aisete kukwe ye dokwäre ni ñan raba niara kämike jire chi. Erere arato, ñan rabadre ngite

jire chi kukwe ye dokwäre ruen tie. ³⁰Akwa mtare nitre israelita tö niara kämikai abko tikwe gani, aisete tita juen jirekäbe nebe ma känti. Erere arato, nitre niara kitaka ngise abko rikadre nebe ma känti blitakäre niara rüere mabe, abkokäre tita juen, tikani rükätre dänkien krikwe täräbtä.

³¹Nitre rükä dänkien kri ye käkwe dre niebare rükätreye, ye erere nuenbare kwetre, kä nikanintre Pablo ngwena deo nebe juta Antípatrite. ³²Yebti jändrinane angwane, kukwe nakaninkä ñakare btäre, aisete rükätre nämane näin güre, ye nikaninta ja jiebti nebeta ja känti amne rükätre nämane näin mdäbti mdäbti aibe nikani janknu Pablobe. ³³Nikanintre nebe juta Cesareate angwane, tärä biani kwetre gobernadoreye, käkwe Pablo mikani gare ie arato. ³⁴Abti gobernador käkwe ñäkäbare ünän jökrä täräbtä, bti niebare kwe Pabloye:

¿Ma kä mdenbo? niebare kwe ie.

Angwane, Ja Ciliciabo, niebare Pablokwe ie.

³⁵Abtä niarakwe niebare mda Pabloye:

Nitre ma kitaka ngise rükadi nete angwane, batibe tikwe ma kukwei nuadi, niebare kwe ie.

Yebti Pablo mikani ngibiadre kwe ju kri jrei Herodekwete abko nakaninkä kore.

Pablokwe blitabare ja dokwäre gobernador Félix ngwärekri

24 ¹Abti kä nikanina köbörice ta angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kädian nämane Ananías nikani nebe Félix känti amne nitre unbre ji dokwäte nikani ruäre ben. Erere arato, ni iti blitaka ni mdakrä kädian nämane Tértulo nikani siba nebe gobran Félix känti Pablo kitakäre ngite gobranye. ²Pablo jänükani niaratre ngwärekri angwane, Tértulo nikani niere krörö gobernador Féliye Pablo rüere:

Ti dänkien bäri ütiäte kri, mata gobrane kuin nete, yebtä ti tö kuin niei mae, ñöbtä ñan angwane mtare ni israelita tä nüne jäme ma köböire. Erere arato, ma töbtä, aisete mata sribire kuin, abko köböire makwe jändrän keta kabre ükaninte juta nikwete nete. ³Ne aisete, jändrän ne abko nunta kaen ngäbti käre amne kä jökräbti arato, aisete nun tö kuin niei mae sribi jökräbtä. ⁴Akwa ti ñan tö kä diainkä dikaro makän, aisete ti bike blite chi mabe amne makwe ti kukwei nua ja moto jämenbti abko ti ribere mae.

⁵Ni ne abko tä ni jökrä nike krübäte gobran romanobo rüere amne, kä jökräbti temen niarata näin nitre israelita ñäketbe jene jene amne, nitre reketaka ni Nazarebokri abko bti niarata mikani ji dokwäte abko kwanba nunye. ⁶Mdakäre abko niara tö rababa ju Ngöbökwete dain jändrän kämenbti. Abtä nunkwe kaba ngite, [kukwe ükaninte nuendre nunkwe tä niere, ye

kwrere. ⁷Akwa nitre rükä dänkien kri Lisias käkwe diankabata jötrö amne romone nun kisete, bti Pablo kitaka ngise juamna blite mabe nete.]⁸ ⁸Akwa mtare nunta kite ngite ma ngwärekri nete, aiseite kukwe ne abko era ya, ñakare ya abko makwe ngwiantari au ie. Abko kore se, niebare Tértulokwe.

⁹Kukwe niebare Tértulokwe, ye abko nitre israelita nämane yete käkwe era niebare arato. ¹⁰Angwane Pablokwe blitadre niebare kisebti ie gobernadorekwe amne Pablokwe niebare krörö:

Kä raire mata mikani kukwe ükatekä juta nebe, aiseite kä nibi nuäre tibtä blite jakrä ma ngwärekri nete. ¹¹Köbö jätäbti kubube ti rikaba Jerusalén yete Ngöbö käikitakakäre. Ye abko era ya abko makwe ngwiantari au gadre jae. ¹²Ti nämä nete angwane, nitre ti kitaka ngise, ie ti kwanba ja kwete ñakare ni mda mdabe. Erere arato, ti köböite ni kwati ñan käta kä ngwen nokre ju blitakrä Ngöböbete amne, sinagoga kwatirekwatire te amne kä mdabti juta Jerusalénte. ¹³Ne aiseite nitre ne ñan tä ti kite ngise kukwe erabtä amne tätre ni ngökö ngwarbe ti üere.

¹⁴Akwa kukwe era erere ti bike niere metre abko krörö: Ngöbö mikani ütiäte ti mräkä kirakirakwe, Ngöbö ye arabe kräke tita sribire Ji Btinbti mtare. Ye mden abko kukwe ngwarbe nieta kwetre. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye abko tita mike era jökrä amne nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe Ngöbö Kukwei tikani kira, ye tita mike era jökrä arato. ¹⁵Mdakäre abko, ni kuin amne ni käme krütanikrütani abko Ngöbökwé mikadita nire abko, bti nitre noko tä tödeke, ye kwrere bti tita tödeke arato. ¹⁶Aiseite ja rabadre ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekri amne ni mda mda ngwärekri, abkokäre käre tita nüne kuin metre.

¹⁷Akwa kukwe rakakaba krörö tibtä juta Jerusalénte: Kä raire ti nämane dikekä kä mdabti. Abti ti jatabata Jerusalén ngwian ngwena biankäre nitre israelita bobre bobre kräke amne jändrän biankäre Ngöböye. ¹⁸⁻¹⁹Kä ye ngwane, kukwe ükaninte nuendre, erere ti nämä nuene, aiseite ti rababa dbe Ngöbö ngwärekri. Amne ti nämä ju blitakrä Ngöböbe ye kánti angwane, ni israelita nünanka kä Asiate rükaba ruäre ti kánti, aiseite ye näire ni nämä ñakare kwati tibe amne ni nämä kä mike ñakare nokre arato angwane, nitre Asiabo rükaba. Niaratre ye abko käkwe ti kitaba ngite käne, aiseite rabadre nüke nete ti kite ngite amne rabadre ti ngite niere ruen tie. ²⁰Ñakare ne ngwane ti rababa Sanedrin ngwärekri angwane, drebtä tikwe ja mikani ngite, ye nitre nete noko käkwe niedre metre arato mae. Akwa nuenba ñakare kwetre. ²¹Akwa ti nämä niaratre ngätäite angwane, tikwe ñäkäba jume ja dibti, käkwe nieba krörö:

Ni krütani abko Ngöbökwé mikadita nire abko tita mike era, yebtä munta kukwe ükete tikrä mtare, tikwe nieba kore. Nebtä aibe nitre noko tö ti kitai ngise ruen tie. Abko kore se, niebare Pablokwe Féliye.

g 24.6b-7 Kukwe ne ñan tä tikani manuscrito kira bäri kuinquinbtä.

²² Gobernador Félix abko, ie Ji Btin gare kuin, aisete Pablokwe ñäkäbare kore, yebtä abko kukwe Pablokwe tuanimetre ükadrete köbö mdabti kwe, käkwe niebare krörö nitre israelitaye:

Nitre rükä dänkien kri Lisias rükadi ti kánti nete, käkwe kukwe ño niedi metre tie angwane, tikwe kukwe munkwe tuadi kánti. Abko kore se, niebare Félixkwe ietre.

²³ Abti Félixkwe nitre rükä dänkien juani Pablo kiteta ngite kä teri akwa, kä biandre ruäre dikakakrä Pabloye amne Pablo kukwe muko, ie kä biandre nüke basare Pabloye niara die mikakäre, niebare Félixkwe.

²⁴ Yebti köbö mdara jire te, Félix jatani merire kwe Drusilabe. Drusila abko meri israelita abko ben Félix jatani, käkwe Pablo kărämna angwane, tödekadre ño Kristo Jesubti abko Pablokwe niebare ie, niara käkwe Pablo kukwei nuani. ²⁵ Akwa nünandre ño metre Ngöbö ngwärekre amne, ni ñan rankwadre jötrö jändrän käme jiebtu amne mrä Ngöbö rükadi kritobore ño nibtä abko niebare Pablokwe Félixkwe. Yebtä abko, Félix nekwetaninkä, käkwe niebare Pabloye:

Nänta jötrö. Kä rabadita ngwarbe tie angwane, tikwe ma kărädita mda, niebare kwe Pabloye.

²⁶ Akwa Pablokwe ngwian biandre ja ütiäre Félixkwe abko ie Félix tö namani, aisete käre namani nüke Pablo kärerere blite jabe. ²⁷ Pablo namani ngite kä kubu angwane, käre kukwe namani nakenkä kore. Yebti Félix ñan namani gobernador mda, aisete ni iti mda kädian nämane Porcio Festo namani gobernador Félix täte, akwa Félix abko tö namani rabai kuin jabtä nitre israelita krikri be, aisete Pablo tuanimetre ngite kwe.

Pablokwe blitabare jakrä Festo ngwärekre

25 ¹ Festo nikani nebe kä Judeate sribikäre gobernador kwrere. Juta Cesareate, ye kánti namani köbömä, bti nikani juta Jerusalénte köbö ngwiantarikäre nitre israelita ji dokwäteye. ² Namani Jerusalén angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre israelita ji dokwäte nikani, käkwe Pablo kitani ngise ie. ³ Ja moto kuinbti Festokwe Pablo juandreta Jerusalén kukwe ükatekäre yete abko ribebare kisere kwetre ie, ñobtä ñan angwane niaratre nämane Pablo kämika braire ji ngrabare, abkokäre namani kärereta ie. ⁴ Akwa Festo abko käkwe niebare ietre:

Pablo rabadi ngite janknu juta Cesareate amne ti ara jire kebera yäketa arato nebata juta yete. ⁵ Niara käkwe ja mikani ngite krübäte bkänä ne ngwane, mun ji dokwäte dokwäte nete, ye ara jire rikadre tibe nebe sete, niara kitakäre ngise tie sete abko rabadre bäri kuin. Abko kore se, niebare kwe ietre.

⁶ Yebti Festo namani köbö kwä amne köbö jätä näre mda juta Jerusalénte, bti nikaninta juta Cesareate. Jändrinane angwane ja täkrä

gobrankrä, bti nämane tākānintbe, kākwe Pablo ngwiamna nebe ja kānti. ⁷Erere bkänä, Pablo nikani gwākäre angwane, nitre israelita nämane Jerusalén, nūkanina Festobe, ye kākwe krōtabare Pablo ken, kākwe Pablo kitani ngise kukwe kāmekāme bātākā ngwarbe btā. Akwa kukwe era erere kwani ñakare Pablo rüere ietre.

⁸Angwane Pablo abko kākwe ñākābare au jakrä:

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nuendre nitre israelitaye, ye rüere ti ja mike ngite ñakare. Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe amne emperador romanobo rüere, ti ja mike ngite ñakare arato, niebare Pablokwe Festoye.

⁹Akwa nitre israelita ñan moto rabadre romon Festokrä, abkokäre tō namani niaratre näkwitai, abkokäre niebare krörö kwe Pabloye:

¿Ma tō rikai nebe Jerusalén, kānti tikwe kukwe ükadite makrä ya? niebare kwe ie.

¹⁰Pablokwe niebare mda ie:

Ma kukwe ükatekā emperador kābti abko ngwärekre tita nete. Ne kānti makwe kukwe ükadrete tikrä, ñobtā ñan angwane ti ja mike ngite ñakare nitre israelita rüere, ye gare kuin mae. ¹¹Akwa nane tikwe ja mikani ngite era bkänä, dokwäre ti kāmika tō rabadre angwane, tita juto biare krüte. Akwa tikwe ja mikani ngite ñakare nitre israelita rüere ne ngwane, ni mda ñan raba ti bien jire chi kāmikadre nitre israelita seye, aisete emperador ara jire kākwe kukwe ükate tikrä, ie ti tō, erere tita ribere mae. Abko kore se, niebare kwe Festoye.

¹²Abtä nitre töbtä töbtä nämane yete niara die mikakäre, ye ie Festokwe kukwe ngwianintari, bti niebare kwe mda Pabloye:

Ma abko romanobo, aisete emperador ara jire kākwe kukwe ükadrete makrä abko mata ribere tie aisete, ma näin niara kānti juta Romate jirekābe, kukwe makwe ye ükatekāre. Abko kore se, niebare Festokwe.

Festokwe ja di kärābare Pablobtä jrei Agripaye

¹³Yebti köbö nikanina bā raire ta angwane, jrei Agripa nikani ngwai Berenicebe nebe Cesareate köbö ngwiantarikäre Festoye. ¹⁴Ye kānti namaninta nüne bā raire Festo kānti angwane, Festokwe blitabare kukwe Pablokwebtä jrei Agripabe, kākwe niebare ie:

Ni iti mikaninte ngite Félikwe abko tä ngite nete. ¹⁵Ti nämā Jerusalén angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkientre amne nitre israelita unbre ji dokwäte kākwe ni ye kitaba ngite ti ngwärekre amne müre ketamna kwetre tie. ¹⁶Abtä tikwe nieba krörö ietre: Ni kitata ngite abko ngāmi ja kwete gwārere ni niara kitaka ngitebe, ye kānenkri ni ngite ye kāmikadre ñakare jire abko tä ükaninte kore nun romanobo ngätäite, tikwe nieba ietre. ¹⁷Niaratre jatabata tibe nete, ye mdenbtā abko jändrinane tikwe nitre kukwe ükatekā mda mda tibe kärāba jötrö, bti tikwe ni ngite ye ngwiamna nüke ja kānti nete. ¹⁸Akwa kukwe nuenbare blo kwe, btā mika

nämane ngite, ti nämane nütüre, ye kwrere btä nitre niara kitaka ngite käkwe niara mikaba ngite ñakare ti ngwärekre. ¹⁹Akwa Ngöbö mikadre täte ño, yebtä nämane ja kwete amne ni kädian nämane Jesu abko krütani akwa tä nire abko Pablo namani niere, ye aibehtë mika rababa ngite.

²⁰Tikwe kukwe ye ükadrete ño ñan rababa nuke gare tie. Abtä Pablo rikadreta jirekäbe Jerusalén, kánti tikwe kukwe ükadrete kräke ya abko tikwe ngwiantariba ie mda. ²¹Akwa emperador abko käkwe kukwe ükadrete kräke nieba kwe, aisete tä ngite nete. Abti tikwe juandi nebe emperador kánti, niebare Festokwe Agripaye.

²²Angwane Agripakwe niebare mda Festoye:

Ti tö ni ye kukwe nuai arato, niebare kwe.

Amne Festokwe niebare ie:

Jetbe makwe niara kukwei nuadi, niebare mda kwe ie.

Pablokwe blitabare jrei Agripa ngwärekre

²³Ye erere bkänä, jändrinane Agripa amne Berenice käkwe ja ükaninte kuin ja bä mikakäre ütiäte, bti nitre rükä dänkien krikri amne nitre gobranka gobranka juta Cesareate, ye ben nikanintre gwaire nebe gwi kä kukwe ükatekrä ye kánti. Angwane Festokwe Pablo ngwiamna nebe ye kánti. ²⁴Bti niebare kwe ni jökräye:

Jrei Agripa amne mun ütiäte ütiäte tä ja ükaninkrö ketetibe nunbe nete, ni iti tä ngite abko jänüra mun ngwärekre nete tuen munkwe. Nitre israelita Jerusalénbo amne Cesareabo kwati tä nuke ni ne mike ngite ti ngwärekre nete, käta nebe ngwänenkä krikri be, käta nebe niara müre ketamna tie. ²⁵Akwa ni ne ja mike ngite ñakare, aisete müre ketadre ñakare tä nebe tuen tie. Akwa emperador käkwe kukwe ükadrete kräke abko ribebare kwe tie, aisete tikwe juandi jirekäbe nebe emperador kánti. ²⁶Akwa kukwe era erere ñakare tikadre tie juandre ti dänkien emperadoreye ni nehtë, aisete ti ki ngwena mun ngwärekre nete amne jrei Agripa ngwärekre, ne kánti abko jreikwe kukwe ngwentari ie amne dre niedi kwe abtä kukwe kwandi tie tikakäre emperadoreye, ²⁷ñobtä ñan angwane ni juandre ngite akwa, drehtë rikadre ngite abko niedre ñakare, ye abko ñan tuen dbe tie, niebare Festokwe ni jökräye.

26 ¹Angwane Agripakwe niebare Pabloye:

Mtare ma raba blite jakrä, niebare kwe ie.

Ye btäräbe Pablokwe kise kaninkä käin, käkwe niebare krörö:

²Jrei Agripa, ma ütiäte kri. Ma ye ngwärekre kä nibi nuäre tibtä blitare jakrä, aisete kukwe ño ño btä nitre israelita tätre ti mike ngite, ye abko käi nibi nuäre tibtä niere mae, ³ñobtä ñan angwane ma ti dänkien ütiäte kri, akwa nitre israelita tätre nüne ño, ye garera kuin mae amne, drehtë tätre ja kwete jabe kwärikwäri, ye garera kuin mae arato, aisete makwe ti kukwei nua jäme abko ti bike ribere mae.

⁴Ti nämane bati abti kä nüke mtare, tikwe nünabare ño ja käite amne Jerusalénte, ye abko gare kuin jökrä ietre. ⁵Erere arato, kä raire ti gare ietre, aisete ti ne abko bariseo kena, ye gare kuin nitre israelitaye. Ye erere niaratre raba niere metre tibtä, ñobtä ñan angwane nitre bariseo abko bäri tä Ngöbö Kukwei mike täte era metre jökrä abko erere ti nämane mike täte arato. ⁶Kukwe mikata ütiäte nitre bariseokwe, ye tita mike ütiäte jae, abtä nitre israelita tä ti mike ngite mtare abko krörö: Ngöbökwé ni krütani mikadita nire abko kukwe niebare metre kwe ni mräkä kirakiraye, yebti tita tödeke arato nitre bariseo jökrä kwrere, abtä ti mikata ngite. ⁷Mdakäre abko, Ngöbökwé jändrän köböi mikani kira ni mräkä israelita juta keta jätäbti ketebuye, ye mden ngibiata ngäbti kisere kwetre, käta sribi nuene Ngöbökrä amne Ngöbö käikitekä kore köbö kwatirekwatire dibire rare, ye arabebti tita tödeke arato, abtä nitre israelita käta ti mike ngite mtare ma ngwärekre jrei Agripa. ⁸¿Se ñobtä abko ni krütani mikadreta nire Ngöbökwé abko mun ñan tä mike era se?

⁹Käne ti ne ara jire käkwe kukwe nuendre bätäkä ngwarbe Jesu Nazarebo rüere, ti nämane nütüre. ¹⁰Ye erere tikwe nuenbare Jerusalén. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre nämane ja di bien tie abko käbti tikwe nitre tödekaka Jesubti kitani ngite kwati kä teri. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti kämika nämane ti okwäbti angwane, nämane nükebti tie arato. ¹¹Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti käkwe ñäkädre blo Jesu rüere, abkokäre ti nämane mike ja tare nike krübäte. Ne abko sinagoga kwatirekwatire te ti nämane nuene kore angwane, ti moto nämane nebe romon krübäte kräke, aisete ti nämane niken mobe juta mda mdate ni menteni ngätäite nitre tödekaka Jesubti ye jiebti.

¹²Ye erere, bati ti rikaba juta Damascote angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe ja di bianba tie abko käbti ti rikaba. ¹³Akwa ti rikaba ji ngrabare angwane, kukwe rakakaba tibtä abko ti bike niere mae jrei abko krörö: Ti nämä dikekä ji ngrabare juta Damasco kukwäre angwane, ñänä ruäre käin angwane, batibe kä trä gitiaba dirare kä käinbti se kwrere. Kä trä ye abko rababa bäri dirare ñänä träkrä abko rikaba mate jökrä nun bäre temen ti kukwe muko tikwebe. ¹⁴Angwane nun rikaba ngitiekä jökrä temen. Ye btäräbe ni kukwei jaraba krörö hebreore tie: ¿Saulo, ñobtä mata näin kisere ti jiebti ti mikakäre ja tare nike kore yere? ¿Ye ñobtä mata kukwe nuene käme ja rüere au? abko ni kukwei jaraba kore tie.

¹⁵Angwane tikwe nieba: ¿Ma abko nire ti Dänkien? tikwe nieba. Angwane ti Dänkien käkwe nieba krörö mda tie: Ti abko Jesu ara. Ti ne mden jiebti mata näin kisere mikakäre ja tare nike ye. ¹⁶Akwa näinta krö, tita ja mike tuare mae, ma mikakäre sribire jakrä amne blitakäre jakrä. Ne aisete makwe dre turi mtare tibtä amne makwe dre tuadi mda tibtä, yebtä makwe blitadi tikrä. ¹⁷Angwane nitre israelita btä nitre

ñakare israelitare, ngätäite ti bike ma juen akwa, tikwe ma ngibiadi niaratre ngäniene. ¹⁸Nitre israelitare amne nitre ñakare israelitare, kanti ti bike ma juen abko makwe kä trä tikadrekä okwäte kukwe kuin Ngöbökwebtä. Niaratre rabadre dikekä ñakare mda kä iko diablukwete akwa, rabadre dikekä Ngöbö trä ngwente, ñan nünandre mda kwetre Satana ngoto täni akwa, rabadre nüne Ngöböbe amne tödekadre tibti kwetre abko köböire Ngöbökwe niaratre ngite diandrekä jökrä btä amne, ni deme Ngöbökwe abko ben rabadre nüne ketetibe, abkokäre tita ma juen kanti, nieba ti Dänkien Jesukwe tie.

¹⁹Ne aisete jrei Agripa, kukwe kä käinbti jataba köböire kwrere tie, ye tikwe ñan kitaba temen akwa, tikwe mikaba täte. ²⁰Ye mden kiseti, nitre israelita amne ni ñakare israelitare käkwe kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti kwetre abko ti rikaba niere ietre. Erere arato, Ngöbö kani ngäbti kwetre abko bä mikadre sribi kuin nuenbti kwetre, ti rikaba niere ietre. Kukwe ne abko ti rikaba niere käne juta Damascote abti Jerusalente. Yebti ti rikaba niere kä ketareketare te kä ngrabare Judeate. ²¹Ye mdenbtä abko, nitre israelita käkwe ti kaba ngite ju blitakrä Ngöböbe ye kanti, bti tö rababa ti kämikai. ²²Akwa käre Ngöböta ti die mike abti kä nuke mtare, aisete ti tä nünaninkä dite mtare. Ne aisete ni bobre bobre amne ni ütiäte krikri, ie tita Ngöbö kukwei mike gare jökrä. Akwa kukwe rakadrekä ño niebare nitre Ngöbö kukwei niekä kirakirakwe amne Moisékwe, ye aibe tita niere, aisete tita kukwe bä jene dirire ñakare. ²³Ni Dianinkä Ngöbökwe abko krütadre akwa, rükadreta nire käne ni jökrä kä nebtä ngätäite amne, niara arabe käkwe blitadi ni diantaribtä ni mräkä israelitaye amne nitre ñakare israelitareye, kukwe ne mden abko ti nämane dirire. Abko kore se, niebare Pablokwe.

²⁴Pablokwe ñäkäbare kore ni krütani nukanina nire btä angwane, ye namani tuen jene jene Festoye. Abtä niarakwe ngratebare kri, käkwe niebare:

Pablo, makwe ja töitikani kabre krübäte abko kiseti kä jäme ma dokwäbti ñan ñan, niebare kwe ie.

²⁵Abtä Pablokwe niebare mda Festoye:

Festo, ma abra ni ütiäte kri, käta kä jäme ti dokwäbti niere tie, akwa ye kwrere ñakare, ñobtä ñan angwane kä ruen kuin tibti. Kukwe era erere tita niere metre amne ²⁶kukwe nieta tikwe ne gare kuin jökrä jrei Agripa seye. Ye mdenbtä abko tita blite niara ngwärekre, ñobtä ñan angwane kukwe ne abko ñan nakaninkä kaibe kä kaibete, akwa nakaninkä ni jökrä ngwärekre, aisete gare jökrä ie, ye abko gare kuin tie. ²⁷Ne aisete ni Ngöbö kukwei niekä niekä käkwe kukwe niebare, ye era makrä ti dänkien Agripa ruen tie. Mata mike era ruen tie, niebare Pablokwe Agripaye.

²⁸Abtä Agripakwe niebare mda Pabloye:

Jötrö ngwarbe ma tö nibira ti töi kwitai tödeke Jesubti ñan ñan, niebare kwe ie.

²⁹Angwane Pablokwe niebareta Agripaye:

Jötrö ngwarbe ya, raire ya, Ngöbö diebti ñan ma ti dänkien aibe rabadre tödeke Jesubti, akwa ni jökrä tä ti kukwei nuen nete noko rabadre tödeke siba Jesubti ti kwrere näre. Akwa ñan rabadre mäkäninte kadenanbti ti kwrere abko rabadre bäri kuin, niebare kwe.

³⁰Angwane jrei Agripa btä gobernador Festo nükani krö Berenicebe amne ni mda mda nämane bentre yete yebe, ³¹nikani mento kä bäre, kä nikani blite krörö jabe kwärikwäri:

Ni ne ja mike ngite ñakare, se drebtä kämikadre. Erere arato, kukwe nuenbare ñakare blo, abtä tädre ngite kä teri nete, namani niere jae kwärikwäri.

³²Angwane Agripakwe niebare Festoye:

Ni ne käkwe ñan kukwe ükatemna au jakrä emperadoreye akräke niara tikadrete. Akwa niara ara jire käkwe kukwe ükatemna kore, aisete ni ñan raba tikete, niebare kwe ie.

Festokwe Pablo juani rute juta Roma

27 ¹Yebti köbö kitani nun juankrä Italia, ye rükaba angwane, Pablo btä ni mda mda nämä ngite arato abko mikaba gare ni ngite ngibiabtikä dänkien kädian nämane Julio yeye. Julio abko nämane sribire batallon kädian nämane Batallon Augusta yebe. ²Nun juanba Italia kukwäre angwane, ru juta Adramitiobo nämä krati mren köräbti abko jataba niken provincia Asiate mren köräbti abko te nun rankwaba. Angwane abko, Aristarco nünanka juta Tesalónicate, kä Macedoniate ye nämä näin siba nunbe abko ben nun rikaba.

³Yebti jändrinane angwane, nun rikaba nebe juta Sidónte. Ye kánti Juliokwe jändrän kuin nuenba Pablokrä, käkwe Pablo tuametrea basare kukwe muko tödekaka Jesubtiye amne niaratre käkwe Pablo kadre ngäbti ja juete abkokäre. ⁴Abti nun nämä Sidón, kánti nun rikaba ta angwane, nun rikaba rute akwa, müre rababa mate ribi nun ngäbti, abtä kä butu Chiprete btä kwäräkrita nun rikaba müre ngäniene. ⁵Angwane nun rikaba mren köräbti niken Cilicia bäre temen amne Panfilia bäre temen, bti nun rikaba nebe juta Mirate, kä Liciate. ⁶Ye kánti nitre rükä dänkien, ie ru Alejandríabo kwanba krati. Ru ye abko jataba niken Italia abko te nun juanba mda kwe, nun rikadre janknu mentokwäre abkokäre. ⁷Ye erere nun rikaba angwane, nun rikaba bätärekä, aisete nun rababa raire mrenbti amne nämä tare krübäte nänkra müre ngäbti. Abti nun rikaba mate juta Gnido ngware ta. Kä ye ngwane abko müre nämä mate nun ngäbti, aisete nun rikaba niken kä Salmón, Cretate ngware ta angwane nun rikaba bä känime menteninta temen niken kä butu Cretate bäre

temen. ⁸ Amne nun rikaba janknu, akwa nunkwe dikakaba tare krübäte mren köräbäre mötarita temen. Abti kä mren köräbti kädian nämane Ñö Körä Kuin Rukrä, kánti nun rikaba nebe, känime juta Lasea ken.

⁹ Ye ngwane nun jataba bäri bätäre amne, kä ja bäinkrä Ngöbökrä nitre israelitakwe sö septiembrebttä rikabara ta amne kä ñüre jatabara nuketa känime, aisete kä namani krübäte rikakäre rute mrenbti. Abtä Pablokwe nieba krörö nitre ru bkänkäye amne nitre ru ngwiankaye:

¹⁰ Ja mräkä, kä nena krübäte nänkrä mrenbti, aisete nane ru amne tribe rika ngwarbe munkän amne nane ni müre reketadre mrente arato nibi tuen tie, aisete ni ñan rikadre janknu mentokwäre näre, niebare Pablokwe.

¹¹ Akwa nitre rükä dänkien käkwe ru bkänkä kukwei mikani bäri era amne ru ngwianka kukwei mikani bäri era kwe arato, aisete Pablo kukwei mikaba ütiäte ñakare kwe. ¹² Akwa kä ñüre näire ñö köräte kä ye kánti abko ñakare kuin rabakäre, aisete ni jökrä tö namani rikai ta nebe mren köräbti juta Fenicete. Fenice ne abko ni nämane nebe mren köräbti Cretate amne, nämane nebe tuen ngwitäräkri amne mötarikri arato, kánti kä ñüre angwane, müre mate ribi ñakare, aisete nun rikaba nebe yete.

Kä nämane krübäte mrenbti

¹³ Yebti müre mötarikri rababa mate bä räre angwane, nun rikadre janknu mentokwäre nitre ru ngwianka rababa nütüre, aisete rikaba ru ngwena bä känime mren köräbäre niken kä butu Cretate kántita temen. ¹⁴ Nun rikaba, yebti bä jötrö angwane, batibe müre kä driri kädian nämane Euroclidón jataba mate ribi krübäte rubtä, ¹⁵ ye kä rikaba ru mniente ngwarbe kwäräkwarä nunbe se kwrere angwane, ru rababa neketebtä ñakare mentokwäre müre ngäbti nunye, aisete nunkwe ja tuametrea ngwiandre rube ngöi müre yeye. ¹⁶ Müre rikaba nun ngwena kore rube angwane, kä butu chi kädian nämane Clauda, ye ngüre bäre temen nun rikaba angwane, müre rababa mate bä räre yete, akwa ja tare nikare kwärä nunkwe ru chi nämane mäkäninte krati ru kribtä, ye nitre ru ngwianka dianbata kwe ru krite. ¹⁷ Ru kiakia dianbarata käin kwe, bti ru kri abko ñan juandre ngwarbe ñökwe amne mürekwe, abkokäre mäkäteba jökrä bäre ta köbti. Nebti, üman kabre jabti kädian nämane Sirte abko te nane ru rabadrekä abko käi rababa tare okwätetre, aisete nitre ru ngwianka käkwe dänkwän kwata kri ru mikakrä niken bätärekä amne metre ta ye kitaba timon mrente bti ru tuametrea ngwiandre müre aibeye kwetre. ¹⁸ Yebti jändrinane angwane, müre nämä mate ribi krübäte, aisete tribe nämä rute, ye kita rikaba ruäre timon mrente kwetre. ¹⁹ Yebti mukirare angwane, jändrän mda mda ru ngwiankrä nämä rute, ye nitre ru ngwianka käkwe kitaba jökrä mrente ja kise jenbti

au, ru ñan rikadre nguse abkokäre. ²⁰Yebti köbö raire te nunkwe ñänä tuaba ñakare amne muke jataba ñakare nunye arato amne müre rababa mate ribi nunbtä janknu se kwrere, aiseite nun krütadre jökrä rababa ruen nunye, aiseite nunkwe ñan nünandre mda, nun rababa nütüre.

²¹Nun nämä ja tare nike kore, ye ngwane abko kä raire nunkwe mröba ñakare. Abtä batibe Pablo rababa nünaninkä ni jökrä ngwärecri, käkwe nieba krörö:

Ja mräkä, ti tö kukwe niei munye abko krörö: Munkwe ti kukwei mikadre täte angwane, mun rabadre janknu Cretate, akräke jändrän nikwe se rikadre ngwarbe ñakare nikän amne, ni riadrete ñakare arato. ²²Akwa mtare ja die mike munkwe, ñöbtä ñan angwane ru ne rikadi ngwarbe jökrä akwa, ni ñan krütai jire iti abko ti tö nibi niei munye. ²³Ye gare tie, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ti bkänkä, kräke tita sribire, Ngöbö ye ara käkwe angele kwe juni iti nüke ti kánti deo, ²⁴käkwe nini krörö tie: Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä, ñöbtä ñan angwane ma rabadri emperador ngwärecri juta Romate kukwe makwe ükatekäre, aiseite ma köböire ni jökrä tä rute mabe, ye Ngöbökre ngibiadibti, aiseite ñan krütadre jire iti, nini angelekwe tie. ²⁵Ne mden kisete ja mräkä, angelekwe kukwe nini tie, ye erere Ngöbökre ngwiandi bare ja täritäri, abkobti tita tödeke. ²⁶Akwa ru ne abko näin ngwarbe kä butubti. Ye kánti ni näin jökrä timon, kánti ni rabai, nieba Pablokwe nunye.

Ru nikani ngwarbe kä butubti

²⁷Bati deo kä rikabara bämän krobu ta angwane, ru ngwian nämä mürekre nekwäre, sekwäre janknu mren Adriático kánti angwane, batibe kä ruäre deo nun rababa bä ja ken kä jateye, rababa ruen nitre ru ngwiankaye. ²⁸Angwane mren namani nuäi nguse abko ñäkäba kwetre amne, mren ye abko nämä mente nguse, aiseite rababa ngwra gre jire. Abtä rikaba bä mente mda se kwrere angwane mren ñäkäbata bobuta angwane, mren rababa ngwra jätäbti ngwrarike nguse. ²⁹Angwane nane ru matadre jäkwatate abko jürä rababa nitre ru ngwiankabtä, käkwe jä kitaba kobkä jire mrente ru körecri ru ketabtäkäre. Yebti kä rabadre tuen ietre amne kä rabadre ngwen jötrö abko rababa ribere Ngöböye. ³⁰Akwa ye ngwane abko nitre ru ngwianka tö rababa gitai ru chi yete, akwa jatanintre jä ükete ru känencri abko rababa bä mike, akwa tö rababa gitai kore rute mentokwäre. ³¹Akwa Pablo käkwe gaba angwane, nieba krörö kwe nitre rükä dänkienye amne nitre rükäye:

Nitre ru ngwianka noko ñan rabadre rute nete, ne ngwane mun ñan rabadita jate akwa mun krütadi jökrä, niebare Pablokwe.

³²Abtä ru chi nämäne mäkaninte krati gitiakrä jae nitre ru ngwiankakwe, yebtä nitre rükä käkwe kö tikaninkä angwane, ru kiakia ye nikani mrenbti.

³³Yebti kä jatanina ngwen ja ken dekä angwane, ni jökrä käkwe mrödre niebare Pablokwe ietre, käkwe niebare krörö mda:

Bämän krobura jire, dre rakadikä nibtä abko munta ngibiare jirekäbe abtä bäsi munta mröre ñakare, ³⁴aisete mtare munkwe mrödre abko ti tö nibi ribei munye, ñobtä ñan angwane nita nete ne ñan rabadre bren jire chi iti, aisete mun tö tä nünanbtä ne ngwane, munkwe mrö kweta ja dikrä ye abko rabadre bäri kuin, niebare kwe. ³⁵Niarakwe ñäkäbare kore, ye btäräbe ban diani kwati kisete kwe, bti kuin nieba kwe btä Ngöböye ni jökrä okwäbti, bti rikaba kwete mda. ³⁶Yebti ni jökrä, moto rababa jäme amne mröba jökrä kwetre arato. ³⁷Ru te nun nämä näin, ye abko te ni nämä sienta krobu bti gre ketamä bti ni jätäbti ni ti (276) jökrä käkwe mröba. ³⁸Nunkwe mröba ünän jökrä kore, bti ru rabadre bäri juto, abkokäre trigo nämä rute, ye kitaba jökrä timon mrente.

³⁹Yebti kä rababara ngwen dekä angwane, kä jate jataba nunye akwa, nun nämä mdente ñan rababa nuke gare nitre ru ngwiankaye. Akwa mren niken ñö köräbti rababa tuen kuin mren köräbti jate, ye kukwäre rikaba ru ye ngwena mda, ⁴⁰käkwe kö jäbtä ye tikakaba, bti jä kobkä mikateba kwetre mrente amne, ru kökwitatekrä abko jue tikaba kwetre, bti vela abko kakabata käin mürete kwetre ru känenkri, angwane ru rikaba mate ja ken mren köräbti. ⁴¹Ru rikabara mate ja ken mren köräbti se kwrere angwane, üman nämä kabre jabtı ye te ru ison rikaba ne nguse, kántı rabakaba ümante. Ru ison känenkri rabakaba dime ümante, aisete rababa juen ngitiekä ñakare mda. Angwane ru körekri abko btä mren rababa nuke mate dite krübäte, ye abko rikaba ru dikente kiakia jökrä.

⁴²Angwane nane nitre ngite rikadre jübenkä mrenbti amne gitiadre abko jürä rababa nitre rükäbtä, aisete tö rababa nitre ngite kämikai jökrä yete. ⁴³Akwa nitre rükä dänkien tö rababa Pablo ngibiai, aisete nitre rükä ñan tuametreba kwe nitre ngite kämike, käkwe nieba:

Nireye jübaka gare abko rankwa jökrä mrente, bti rika jübenkä nebe käne jate. ⁴⁴Amne ni mda mda abko rikadre kri otobti amne ru oto kiakiabti köre, nieba kwe.

Ye erere nun rikaba angwane, nun rababa kuin jökrä jate.

Dre nakaninkä Pablobtä kä butu kädianta Maltate

28 ¹Nun rababara kuin jökrä jate kore angwane, kä butu kántı nun rababa ye abko kädian nämäne Malta, nieba nitre nünanka yete kwe nunye. ²Angwane nitre nünanka kä butubti yete abko käkwe nun kaba ngäbti bäri kuin jökrä. Nü rababa näkäen temen, aisete kä rababa tibo krübäte nunbtä, yebtä nitre nünanka yete ye käkwe ñukwä bukatēba kri, bti nun käräba kwetre ñukwä trāse siba. ³Ye ngwane abko Pablokwe ngi nöta nöta ükäröba ruäre, nämä kite ñukwäte angwane, batibe tbi

näma krite yete abko gitiaba ñukwä käi ngäniene, rikaba käkwe Pablo kwetaba kisebtä amne ribraba jökrä Pablo kisebtä se kwrere. ⁴Tbikwe Pablo kwetaba kore nitre nünanka yete ye okwäbti angwane, rababa niere jae kwärikwäri:

Ni ne ni kämikaka bkänä, aisete nane müre neke ñakare mrente, akwa ngöbötöre ara jire btä ñan kwäräbedre kwe mda, rababa niere Pablobtä.

⁵Akwa Pablo abko käkwe tbi ngrükateba ja kisebtä, bti kitaba ñukwäte kwe amne niara namani bren ñakare köbti. ⁶Akwa Pablo kise rikadi nüen ñongwane amne ñongwane näin ngitiekä ngwäkäre temen abko ni jökrä rababa ngibiare. Akwa kä rikaba raire ta angwane Pablo näma jäme, rababa bren ñakare. Yebtä abko, ni jökrä töi rikwitabata bä jene amne, Pablo abko ni ngöböre rababatre niere.

⁷Kä ye kanti abko, ni ütiäte kri kä butubti yete kädian nämane Publio abko nämane kä bkäne känime yete, kanti nun näma. Publio ne abko kä butu Malta ye gobranka nitre romanobokrä. Niara abko käkwe nun kaba ngäbti kuin amne nun bukaba köbömä jire kwe. ⁸Ye ngwane abko Publio rün bren drangwan kisete amne grie kisete, abtä näma jänbti temen abko Pablo rikaba basare kanti, käkwe blitaba Ngöböbe kräke, kise mikare kwärä bti amne rababata quinta Ngöbö diebti. ⁹Publio rün rababata quinta kore angwane, ni mda mda bren bren nünanka kä butubti yete, ye rükaba kwati amne Pablokwe mikabata quinta jökrä Ngöbö diebti. ¹⁰Yebtä niaratrekwe nun mikani ütiäte kri jae bätäkä ngwarbe, abti nun jataba niken ta kä rikaba rute angwane, jändrän mda mda bianba kabre nunye ngwiandre jabtä.

Pablo nükani juta Romate

¹¹Nun rababa kä butubti, ye kanti nun rababa sö krämä angwane, ru Alejandríabo näma yete kä ñüre mike niken ta abko jataba niken ta Italia kukwäre abko te nun rikaba. Ru ye abko btä ngöbötöre kädian nämane Cástor amne Pólux bä nämane mikani känenkri abko te nun rikaba. ¹²Ru te nun rikaba, ye rikaba nun ngwena nebe mren köräbti juta Siracusate kä butu Siciliate. Ye kanti nun rababa köbömä. ¹³Yebti nun rikaba ta angwane, nun rikaba nebe mren köräbti juta Regiote, Italia. Abti jändrinane angwane, müre rababa mate mötarikri. Yebti mukirare angwane, nun rikaba nebe mren köräbti mda juta Puteolite. ¹⁴⁻¹⁵Ye kanti ja mräkätöre tödekaka Jesubti näma ruäre, käkwe nun ketateba nünentbe bämän krati jabe. Ye erere nun rababa bämän krati kanti. Abti nun rikaba gürere ta juta Roma kukwäre. Angwane abko, juta Romate yete nun rabadre, niebare ja mräkätöre, aisete nun ngämi nebe juta Romate, känenkri nikani nun ngäbti nebe kä kädian nämane Foro Apiote amne kä kädian nämane Ju Komä jadükakrä ni basakaye. Ye kanti nikani nun ngäbti, aisete ja mräkätöre ye näma nun ngibiare ngäbti, btä Pablo okwä rababa angwane, kuin

niebare kwe btäre Ngöböye amne ja rababa ruenta dite ie niaratre tuare. Abti nun rikaba güreere ta angwane, nun rababa juta Romate. ¹⁶Nun rababa juta Romate angwane, Pablo kitani ngite ñakare kä teri, akwa tuanimetre nüne kaibe ju mdate, akwa ni rükä mikaba iti niara ngibiabtikä.

¹⁷Pablo rababa juta Romate, bti kä rikaba köbömä ta angwane, Pablokwe nitre israelita ütiäte ütiäte nünanka Roma yete kärämna gätäbtä jae. Ye erere rükaba jökrä amne Pablokwe nieba krörö ietre:

Ja mräkä, ti tö kukwei niei munye abko krörö: Ti kukwe nuene ñakare blo ja mräkätre israelita rüere. Erere arato, kukwe ükaninte ño ni mräkä kirakirakwe, ye rüere ti ja mike ngite ñakare. Akwa nitre israelita käkwe ti kitaba ngite nitre romanobo kisete Jerusalén sete.

¹⁸Ti kitaba ngite angwane, nitre romanobo käkwe kukwe ngwiantariba ünän jökrä tie, abti tö rababa ti tikaiteta, ñobtä ñan angwane ti ja mike ngite ñakare abtä ti kämikadre kwetre, ye abko gaba kwetre, abtä tö rababa ti tikaiteta. ¹⁹Akwa nitre israelita ji dokwäte, ie kukwe ye ñan rükabtiba. Abtä emperador käkwe kukwe ükadrete jirekäbe tikrä abko tikwe ribeba mda. Kukwe ñakare tikwe ni mräkätre ti käite rüere akwa, tikwe kukwe ribeba kore jakrä. ²⁰Ne mdenbtä abko, tikwe mun kärämna gätäbtä jae blitakäre kukwe nebtä munbe, ñobtä ñan angwane kukwe bti nitre israelita tä tödeke, arabebti tita tödeke arato, ye mdenbtä tita ngite mäkäninte kadenanbti nete. Abko kore se, niebare Pablokwe ietre.

²¹Abtä nitre israelita ütiäte ütiäte ye käkwe niebare mda ie:

Nitre israelita nünanka Judeate abko tärä juen ñakare ma rüere nunye. Erere arato, ja mräkätre Judeabo tä nüke ruäre nete käta blite ñakare blo ma rüere nunbe. ²²Akwa ma abko tä töbike ño abko nun tö nibi kukwe nuai, ñobtä ñan angwane kukwe btin dirita mda, ye rüere abko ni kä jökräbti tä ñäke blo, aiseite makwe blitadre btä, ie nun tö, niebare kwetre Pabloye.

²³Abtä gätä köböi kitani kwetre mda. Ye erere gätä köböi nükani angwane Pablo nämene nüne, ye kanti ni nükani ja ükaninkrö kwati. Angwane Ngöböta gobrane ño ni ngätäite abkobtä Pablokwe blitabare bentre köböiti kä de. Moisés käkwe dre niebare Jesubtä amne nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe dre tikani Jesubtä, ye abko rabadre era nitre israelitakrä, abkokäre Pablo namani kädriere bentre. ²⁴Pablo namani blite kore ye abko ni ruäre kräke namani era amne ni ruäre abko käkwe ñan mikani era. ²⁵Angwane niaratre ñan töi namani nebe ja näre angwane, namani nikenta angwane, Pablokwe niebare mda ietre:

Mun kore, ye mden kisete Ngöbö Üai Deme köböire ni Ngöbö kukwei niekä Isafas käkwe niebare krörö mun mräkä kirakiraye munbtä:

²⁶Nän niere krörö nitre israelita neye:

Munkwe ti kukwei nuadi blite bäri, akwa tita dre niere ñan rükadi gare munye.

Erere arato, tita sribi nuene mun okwäbti, ye abko munkwe tuadi bäri, akwa drekäre tita sribi ye nuene abko ñan jatadre munye, ²⁷ ñobtä ñan angwane juta ne käkwe ja dokwä mikani ribi ti kukwei kräke, aisete ñan tö namani ti kukwei nuai, käkwe ja olo gu dikani ti kukwei ngäniene amne, sribi tikwe ñan jatadre ietre, abkokäre ja okwä jue mikani kwetre. Mdakäre abko, ti kukwei ñan rükadre gare ietre amne tikwe ñan diandretari, abkokäre nuenbare kore kwetre,

Isaías 6.9-10

abko tikani kore Isaíakwe munbtä.

²⁸ Ne aisete mtare mentokwäre Ngöböta juto biare nitre ñakare israelitare dentari amne, niaratre abko käkwe Ngöbö kukwei nuadi, käkwe kadi ngäbti, ye abko rabara gare munye, niebare Pablokwe ietre.

²⁹ [Pablokwe ñäkäbare kore, yebtä abko nitre israelita namani nikenta akwa, namanintre ja kwete krübäte kwärikwäri kukwe yebtä.]^h ³⁰ Abti ju ütiä bian nämane Pablokwe nünankrä jae juta Romate, ye kanti Pablokwe nünabare ngite ju yete kä kubu täte amne, nire nire nämane nuke basare ie, ye niara nämane kaen ngäbti ja kanti ju yete. ³¹ Angwane Ngöbö nämane gobrane ño ni kwekwe ngätäite, yebtä Pablo namani dirire jame. Erere arato, Pablo namani blite ni Dänkien Jesukristobtä amne niara kada keta namani ñakare blitabtä Jesukristobtä. Ne abko nakaninkä kore. Ne ngörä.

h 28.29 Kukwe corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Romanobokrä

Romanos

Tärä ne tikaka abko Pablo. Niara nämane nüne juta Corinto kä 57 angwane, tärä ne tikani kwe nütüta. Bäreni niara tö namani rikai basare nitre tödekaka Jesubti nünanka Romate yeye, akwa kä ñan namani kwen ie nänkrä. Ye mden kisete, tärä ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Romate kräke, Jesukristo käkwe dre dre nuenbare kräke mikakäre gare ietre. Bäsi niaratre jökrä abko ñakare israelitare, akwa niaratre yekri ni israelita tödekaka Jesubti nämane gätäre ben arato. Nitre israelita tödekaka Jesubti ye abko nämane bike kri nitre tödekaka Jesubti ñakare israelitare yebtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé nitre israelita dianinkä käne aisete. Ye mden kisete kukwe namani nokre nitre tödekaka Jesubti ngätäite Roma yete.

Ne aisete, ni jökrä israelita ya, ñakare ya abko ja kwrere jökrä Ngöbö ngwärekre, ye abko Pablo tö namani mikai gare tärä nebti. Bäreni käne abko, ni jökrä käkwe Ngöbö mikani ngwarbe jae, aisete ngite Ngöbö ngwärekre abko Pablokwe mikani gare ietre. Yebti, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, ye aibehti Ngöböta ni israelita amne ni ñakare israelitare dentari ja kwrere jökrä abko Pablo tö namani mikai gare ietre. Erere arato, nita tödeke Jesubti, ye aibe köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere nibtä amne tä ni kaen ngäbti abko Pablo tö namani mikai gare metre. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye mikabtä täte abko Ngöbökwé ni kadre ngäbti abko nitre israelita nämane nütüre, akwa ñakare kore Pablokwe niebare ietre. Ni ñan raba jändrän nuene jire chi Ngöbö moto mikakäre nuäre jakrä, abtä Ngöbökwé ni diandretari, akwa tödeka Jesubti, aibe köböire Ngöböta ni dentari abko Pablota niere tärä nebti.

Pablota köbö kuin juen

1 ¹Ti Pablo abko ni klaboré Kristo Jesukwe. Ti ne mden käta köbö kuin juen munye. Ti käräbare Ngöbökwé Jesu kukwei ngwianka amne ti dianinkä jenena Ngöbökwé ja kukwei kuin Jesubtä mikakäre gare. ²Ngöbökwé ja kukwei kuin Jesubtä ne mikadi gare abko niebare

kira kwe ja kukwei niekä niekä köböire, ye mden abko tä tikani Ngöbö Kukwei Demenbtä. ³⁻⁴Ngöbö kukwei kuin abko tä blite Ngöbö Odei Jesukristo ni Dänkienbtä. Niara därebare ni bobre, di ñakare kä nebtä kwrere jrei David tukwe mräkäkri. Amne Ngöbökwé mikaninta nire angwane, mikani ütiäte kri kwe amne niara abko Ngöbö Odei Di Kri abko Ngöbökwé mikani gare ja Üai Deme köböire. ⁵Jesukristo ne köböire Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, käkwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Angwane ti mikani sribikä jakrä kwe nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen käräkäre tödeke Jesukristobti amne Jesukristo mikakäre täte. ⁶Nitre käräbare Ngöbökwé rabakäre Jesukristokwe, ye ngätäite mun nünanka juta Romate tä siba rabakäre Jesukristokwe. ⁷Ngöböta mun tarere amne mun käräbare kwe nünakäre deme jakrä. Mun ye abko kräke Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien raba ja moto mike kuin amne raba kä jäme mike mun jökräbti, ie ti tö.

Pablo tö näin basare juta Romate

⁸Bäri käne ti mräkätre, Jesukristo köböire tita kuin niere Ngöbö tikweye mun itire itire btä, ñobtä ñan angwane munta tödeke Jesukristobti abko kädrieta kä jökräbti temen. ⁹⁻¹⁰Tita sribire Ngöbökrä ja di ngöi jökrä. Tita kukwe kuin niara Odeibtä mike gare angwane, käre tita blite ben angwane, munta nüke töre käre tie abko gare kuin ie. Tita blite Ngöböbe angwane, Ngöbö tö ne ngwane, kä biandre kwe tie nebe basare mun kanti yete abko käre tita kärere Ngöböye. ¹¹Tita blite kore ben, ñobtä ñan angwane bäri ti tö mun tuai angwane, ti köböire Ngöbö Üai rabadre ja di bien munye, mun moto mikakäre nuäre amne mun mikakäre nüne bäri dite Ngöbökrä, abkokäre ti tö näin mun kanti yete. ¹²Ye abko, ñan mun aibe rabadre dite Ngöböbtä, ie ti tö, akwa nikwe ja die mikadre kwärikwäri abko ie ti tö. Munta tödeke Jesukristobti amne tita tödeke bti arato, yebti nikwe ja die mikadre abko ie ti tö.

¹³Ti mräkätre, ti namanina yäke bäre bäre nebe basare munye yete, akwa käre kukwe mda mda tä nebe ti jiete, abtä ti ngämi nebe mun kanti. Ti mräkätre tikwe, nitre ñakare israelitare nünanka kä mda kanti, tikwe ngwiani tödeke Jesubti, ye kwrere ti tö rikai nitre mun kanti yete ngwian tödeke Jesubti arato, abkokäre ti tö rikai nebe Roma yete. ¹⁴Jata nebe ruen kore tie, ñobtä ñan angwane rürümon ütiä kri tibti Ngöbökwé ruen tie, aiseite nitre griegore amne nitre ñakare griegore, nitre töbtä amne nitre ñakare töbtä abko ¹⁵ie ti tö Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikai gare kisere abko erere ti tö näin niere mun nünanka juta Romate yeye. ¹⁶Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye tita gaire ñakare, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä ye abko Ngöbö di kri ni diantarikrä. Ye abko nire nire käta Ngöbö kukwe kuin Jesubtä ye mike era jae, käta tödeke kwatibe Jesubti abko Ngöböta dentari, aiseite Ngöbö kukwei kuin Jesubtä abko Ngöbö di

kri ni diantarikrä—nitre israelita ara jire käne, yebti ni mda mda ñakare israelitare abko Ngöböta dentari kore arato. ¹⁷Kukwe kuin Jesubtä abko Ngöbö di kri ni diantarikrä, ñobtä ñan angwane ni ngite ñakare mda Ngöböta niere abko mikata gare kukwe yebti. Nire nire käta tödeke kwatibe Jesubti, ni ye aibe ngite ñakare mda Ngöböta niere. Ne aisete tödeka kwatibe Jesubti aibe ütiäte, mden erere tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Tödeka kwatibe Ngöböbti, ye köböire ni ngite ñakare mda nieta Ngöbökwé. Ni ye aibe kákwe nünandi Ngöböbe.

Habacuc 2.4

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

Ngöbö moto romon tä mike gare

¹⁸Mdakäre abko, ni jökrä käta kukwe nuene kämekäme amne tä kukwe diän diän nuene bätäkä ngwarbe, erere tä ja mike ngite Ngöbö rüere. Erere arato, ni ye käta kukwe käme nuene angwane, tä kukwe era metre Ngöböbtä ketebti jökrä. Ni ye rüere Ngöbö kä käinbti käta ja moto romon mike gare. ¹⁹Ngöböta ja moto romon mike gare kore, ñobtä ñan angwane kukwe rabadre gare nuäre Ngöböbtä erere gare kuin ni jökräye, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire kákwe mikani gare krörö: ²⁰Kena dekä abti kä nüke mtare jändrän dätebare Ngöbökwé, ye mdenbti kukwe tiebe tua ñakare Ngöböbtä abko tä nüke gare nie amne Ngöbö abko Ngöbö ño tä nüke gare nie arato. Ye mden kisete jändrän jökrä dätebare Ngöbökwé kena, yebtä nita töi ngitiekä kuin metre angwane, Ngöbö di kri rabadi kärekäre amne niara abko Ngöbö era metre rükadre gare nie. Ne aisete ni kukwe kämekäme nuenkä ñan raba ja ngite ñakare niere jire chi Ngöböye, ²¹ñobtä ñan angwane Ngöbö nämanena gare ietre, akwa ñan mikani ütiäte Ngöbö kwrere kwetre. Erere arato, jändrän nuenbare Ngöbökwé kräke, yebtä kuin niebare ñakare kwetre ie, akwa jändrän ngwarbe ütiäte ñakare abko jiebtä nikanintre töbike ngwarbe mda amne, niaratre nikani töbike kukwe diän diän aibehtä.

²²Ja töbtä kri nämanentre niere, akwa ni töi ñakare kwrere jire namani, ²³ñobtä ñan angwane Ngöbö nünanka kärekäre, ne krüte ñakare amne di kri bä nuäre abko mikani ütiäte ñakare kwetre, akwa ni ngwarbe kä nebtä tä krüte abko bä sribebare ngöböre kwetre jae. Erere arato, nukwä, jändrän ngwarbe ngwarbe känsenta, gwita amne jändrän yorekä tementa abko bä sribebare ngöböre kwetre jae. ²⁴Niaratre töi käme kore, ye mdenbtä abko Ngöbökwé gibianinkä kaibe jae, amne kukwe kämekäme mdei nämane krübäte niaratre töibtä, ye jiebtä Ngöbökwé tuanimetre niken abko erere nikani ja mike gure bati bati amne kukwe diän diän mda mda nuen nämane.

²⁵Niaratre nikani kukwe ñakare era metre ye jiebtä abko krörö: Jändrän dätebare Ngöbökwé abko mikani ütiäte ngöböre jae kwetre amne

käikitaninkä Ngöbö täte kwetre, akwa Ngöbö Jändrän Dätekä era metre ara jire abko mikani ütiäte ñakare kwetre amne käikitaninkä ñakare kwetre. Akwa Ngöbö ye aibe abko rabadre käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen. ²⁶Ye mdenbtä Ngöbökwé gibaninkä kaibe jae, kukwe gaidre kri ye aibe mdeita nebe krübäte ietre. Ne aisete meri käkwe ja mikadre gure ni brare ben abko mikanintbe Ngöbökwé nitre merire kräke, ye abko nitre merire käkwe mikani ngwarbe, kä nikani bike brare jae kwärikwäri. ²⁷Ne kwrere arato, ni brare käkwe ja mikadre gure ni merire ben abko mikanintbe Ngöbökwé akwa, ye abko kitani temen nitre brarekwé. Abti nitre brare ruäre abko ja mdeita neme krübäte kwärikwäri ietre, käta kukwe käme gaidre kri nuene jabtä kwärikwäri. Ye dokwäre abko, Ngöbö ara jire käta mike ja ngie nuen metre.

²⁸Ngöbö nämanena, ye nämane gare ni jökräye, akwa ñan tö namani mikai ütiäte janknu, abtä Ngöbökwé gibaninkä kaibe jae töbike kukwe kämekäme aibebtä amne, kukwe käme ñan nuendre abko erere nuendre kwetre abkokäre. ²⁹Ye erere tätre kukwe diän diän nuene bätäkä ngwarbe, amne kukwe bätäkä ngwarbe blo blo tätre nuene. Erere arato, tätre töbike kaibe jändrän kuinbtä jakrä amne töita jändrän ngututüre aibebtä. Erere arato, jändrän ni mdakwe abko ie töta nebe bäri kabre jakrä amne, ni ni mda kämikaka, ni ngüdrekä ngwarbe, ni ni ngökö ngwarbe, ni diän diän amne ni blitaka ngwarbe ni mda rüere. ³⁰Amne tätre ñäke diän diän ni mda mda rüere amne mätä kri Ngöböbtä tätre ja mike ütiäte ni mda mdabtä, jata nebe ruen kri ietre au, käta bike kri ni mda mdabtä, tätre kukwe kämekäme miketbe btin mda Ngöbö rüere amne ñan tätre meye amne rün kukwei mike täte. ³¹Erere arato, Ngöbö tö dreye abko ñan tö mikai gare jae amne ñan tätre ja kukwei mike täte amne, tätre ni mda mda tarere ñakare amne ni mda mda ruentari tare ñakare ietre. ³²Ni jökrä kukwe nuenkä korekore abko dokwäre krütadre kärekäre amne rabadre Ngöbö okwä bäre mento kärekäre abko Ngöbökwé mikanintbe metre kore, ye abko gare kuin ni jökräye. Akwa tätre kukwe nuene kämekäme janknu. Erere arato, ni mda mda tä nebe kukwe nuene kämekäme kore okwäbti abko käita neme nuäre btätre tuare.

Ngöböta kukwe ükete metre ni jökrä kräke

2 ¹Akwa ma abko ni israelita, mata bike deme, käta nitre ñakare israelitare kite ngise kukwe käme nuenbtä. Akwa ma abko ngite ñakare Ngöbö ngwärekri, ye makwe ñan nütü jabtä, ñobtä ñan angwane mata ni mda mda kite ngise, akwa mata ja miketa ngite au arato, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä ja mike ngite, ye kwrere jire mata ja mike ngite siba. ²Akwa ni ja mikaka ngite, ye rüere Ngöböta kukwe ükete amne, kukwe era metre btä tä kukwe ükete, ye gare kuin nie. ³Akwa

ma abko tä ni mda mda kite ngise kukwe käme nuenbtä angwane, mata ja mike ngite ja kwrere niaratrebe, yebtä abko Ngöbökwe kukwe ükadite munkrä, ye näire ni mikadi ja ngie nuen kwe angwane, makwe kwäräbedi abko makwe ñan nütü jabtä. ⁴Ngöbö bäri moto kuin abko mata mike ngwarbe jae angwane, mata dre dre nuene btä Ngöböta neme romon ñakare jötrö makrä. Akwa makwe kukwe kämekäme kitadre temen amne makwe tödekadre bti, abkokäre Ngöböta ja moto mike kuin makrä, käta ma ngibiare raire, ¿ye abko mata gain ñakare? ⁵Akwa ma tä töbike kore angwane, ma tä ja dokwä mike ribi Ngöbökrä amne, ma ñan tö ja töi kwitaita Ngöbö kukwäre, aisete Ngöbökwé ni mikadi ja ngie nuen, ye ngäbti mata Ngöbö mätä ükekrö bäri jakrä. Ye näire Ngöbökwé kukwe ükadite era metre ni jökrä kräke angwane, ⁶ni itire itire tä dre dre nuene, ye erere Ngöbökwé ütiä biandi krörö nie: ⁷Ni ruäre rabadre käikitäninkä Ngöbökwé amne rabadre mikani ütiäte jae Ngöbökwé amne tö rabai nüne kärekäre Ngöböbe, abtä ja töi mikani kwatibe jändrän kuin nuene kärekäre Ngöbökrä, ni ye abko Ngöbökwé mikadi nüne kärekäre. ⁸Akwa ni ruäre abko käta töbike jändränbtä kaibe jakrä, käta trö kwite kukwe era metre Ngöbökwé yeye amne tä nekete kukwe kämenkri, ni ye abko btä Ngöbö mätä rabadi kri, käkwe mikadi ja ngie nuen. ⁹Ne aisete ni kukwe nuenkä kämekäme erere käkwe ja tare nikadi kri amne moto rabadi nötöte krübäte ja jiebtü arato ja tare nikabtä, ye abko nitre israelita ara jire käkwe ja tare nikadre käne kore. Erere arato, nitre ñakare israelitare käkwe ja tare nikadre. ¹⁰Akwa nire nire käkwe jändrän nuenbare kuin kärekäre Ngöbökrä abko Ngöbökwé käikitadikä, käkwe mikadi ütiäte amne mikadi nüne jäme kwe, ye abko nitre israelita kräke käne amne nitre ñakare israelitare kräke arato. ¹¹Ye kwrere Ngöbökwé kukwe ükadite ni jökrä kräke, ñobtä ñan angwane ni ja kwrere jökrä Ngöbökrä amne ñan Ngöböta nitre israelita tarere bäri nitre ñakare israelitare kräke.

¹²Nitre ñakare israelitare abko ie Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye gare ñakare, käta ja mike ngite, ye abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen, akwa ñakare Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye yebti; akwa nitre israelita abko ie Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye gare bäri kuin, käta mike ñakare ütiäte jae amne, tä ja mike ngite, nitre ye abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye yebti. ¹³Ngöbökwé kukwe ükadite kore, ñobtä ñan angwane ñan nita Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye kukwei nuen jirekäbe abko köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere nibtä; akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye nita mike täte metre ta abko köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere nibtä. ¹⁴Nitre ñakare israelitare abko kwe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ñakare, akwa kukwe ye tä dre nuemna, erere nitre ñakare israelitare tä nuene nierare ja töi jenbti angwane, kukwe nuenta kwetre ye abko kukwe

biani nuendre Ngöbökwe nie ara jire kwrere. ¹⁵⁻¹⁶Ye ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye käta dre nuemna, ye erere nitre ñakare israelitare tätre nuene nierare ja töi jenbti angwane, kukwe ye tä niaratre töibtä tätre bä mike, aisete ñongwane tätre ja mike ngite amne ñongwane tätre ja mike ngite ñakare tä nüke gare au jabtä ietre. Ne aisete Jesukristo köböire Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye näire kukweta kaibe tiebe nitre ñakare israelitarekwe, yebti abko Ngöbökwe ükadite kräke. Angwane niaratre käkwe ja mikani ngite angwane, töi käme ara jire käkwe niaratre kitadi ngite o niaratre töi metre käkwe bä mikadi metre Ngöbö ngwärekre. Ne abko Ngöbö kukwei kuin Jesubtä dirita tikwe käta niere.

Nitre israelita amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye

¹⁷Mata ja israelita niere amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, bti mata tödeke amne, mata ja gete Ngöböbe, bti ja ruen ütiäte kri mae. ¹⁸Erere arato, makwe dre dre nuendre nünakäre metre, ie Ngöbö tö, ye garera mae, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye käta mike gare mae. ¹⁹Abtä nitre ñakare israelitare, ie Ngöbö gare ñakare abko ma raba niken jie ngwena Ngöböye, ruen mae. Erere arato, nitre ie Ngöbö gare ñakare abko okwäte ma raba kä trä tikekä ngwiankäre Ngöböye, ruen mae. ²⁰Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare töbtä ñakare Ngöböbtä abko, ie Ngöbö gare ñakare abko ie ma raba dirire, ruen mae. Erere arato, nitre ñakare israelitare töi mräme Ngöböbtä ngäbäkre kwrere abko ma raba töi tike Ngöböbtä ruen mae, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye käta ma töi tike amne tä kukwe era metre Ngöböbtä mike gare mae, aisete mata töbike kore jabtä.

²¹Akwa ma abko israelita, aisete ma rabadre Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirire nitre ñakare israelitare yeye mata nütüre, erere mata nuene. ¿Ye ñobtä abko ma ara jire ñan tä kukwe ye dirire käne au jae? ¡Niaratrekwe ñan godre dirita makwe ietre amarebti mata gore! ²²Erere arato, meri ni mdakwe ñan mikadre ja ken, mata dirire nitre ñakare israelitareye, amarebti ma ara jire käta meri ni mda mdakwe mike ja ken kän. Mdakäre abko, ngöbö ngwarbe tä neme tuen käme krübäte mae amarebti jändrän ütiäte ütiäte tä ngöbö ngwarbe juete abko mata goire. ²³Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye tä makwe, bti mata bike kri, akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye ñan mikata täte metre makwe, aisete kukwe ye arabe bti mata Ngöbö mike ngwarbe jae. ²⁴Ye mden kisete, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö mabtä:

Mun israelita ye mden köböite nitre ñakare israelitare tä ñäke blo Ngöbö rüere.

Isaías 52.5; Ezequiel 36.22
abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä mun israelitabtä.

²⁵Mdakäre abko, mata ñäräkrä mike ma kwatabtä, Ngöböta ma bkäne bä mikakäre, akwa ti tö kukwe niei krörö mae: Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye mata mike täte era metre jökrä, ye aibe angwane ñäräkrä mikani kwatabtä abko ütiäte Ngöbö ngwärecri; akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ma ñan tä mike täte jökrä, ye ngwane ñäräkrä mikani ma kwatabtä abko ñakare ütiäte Ngöbökrä. Amne ni ñakare israelitare ñäräkrä ñakare kwatabtä, ye kwrere jire ma tä nebe Ngöbö ngwärecri. ²⁶Akwa ni ñakare israelitare abko käkwe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikare täte jökrä angwane, ñäräkrä mikani ñakare kwatabtä, akwa nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä, kwrere jire bä rabadre Ngöbö ngwärecri. ²⁷Ye abko, era metre ma abko israelita, aisete ñäräkrä mikani ma kwatabtä amne mata Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye bkäne, akwa mata mike ñakare täte, aisete ni ñakare israelitare ñäräkrä mikani ñakare kwatabtä, akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikata täte kwe, ni ye abko käkwe ma kitadi ngite, ²⁸ñöbtä ñan angwane nita därere ni mräkä israelitakri, ye aibe köböire ñan nita nebe israelitare era metre Ngöbö ngwärecri. Erere arato, ni ñäräkrä mikani kwatabtä, ye ñan aibe köböire abko nita nebe ñäräkrä mikani era metre Ngöbö ngwärecri, ²⁹ñöbtä ñan angwane ni töi kuin amne ni moto kuin Ngöbö ngwärecri, ni ye abko ni israelita era metre Ngöbö ngwärecri amne, ni töi kuin era metre ye abko käta ni ñäräkrä mikani ni kwatabtä kwrere. Ne aisete ni ñäräkrä era metre ni kwatabtä abko Ngöbö Üai tä nuene ni töibtä, käta ni töi mike kwatibe Ngöböbtä, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä tikani taräbtä, ye käta ni töi mike kore. Ne aisete ni töita mikani kwatibe Ngöböbtä kore Ngöbö Üai köböire, ye abko ñan ni mda mdakwe käikitadikä, akwa Ngöbö ara jire käkwe ni ye käikitadikä, käkwe mikadi ütiäte jae.

Ngöböta ja kukwei mike täte era metre

3 ¹Ye abko, ma därebare ma mräkä israelitakri amne ñäräkrä mikanina ma kwatabtä ye ütiäre Ngöbökwé ñan ma mikadre metre ja ngwärecri, aisete ma abko israelita amne, makwe ñäräkrä mikani ma kwatabtä, ¿ye abko ütiäte makrä ya? ²¡Jänri, ye abko ütiäte kri! Kukwe keta kabre btä ye ütiäte, ñöbtä ñan angwane käne Ngöbökwé tödekani nitre israelitabti, käkwe ja Kukwei biani ietre. ³Yebti ¿dre rakadrekä mda? Nitre israelita ruäre käkwe Ngöbö kukwei mikadi täte, niebare kwetre Ngöböye. Abti ja kukwei kitaninta temen kwetre. ¿Yebtä abko Ngöbökwé ja Kukwei mikadi täte niebare ni mräkä israelita kirakiraye, ye Ngöbökwé kitadita temen niaratre kwrere arato ya? ⁴¡Ñakare jire! ¡Ngöbökwé ñan ja kukwei kitadre jire chi temen! Ni jökrä rabadre ni ngökö, käkwe ja kukwei kitadre temen, akwa Ngöbö abko käre tä kukwe niere, erere tä mike täte jökrä. Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ma kukwei abko raba mikani era Ngöbö amne mata kukwe ükete
nikrä angwane, ma kukwei era metre rükadi gare mabtä,

Salmos 51.4

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.⁴

⁵Akwa ni ruäre tä ñäke ngwarbe krörö Ngöbö rüere: Nita ja mike ngite Ngöbö rüere angwane, Ngöbö abko bäri metre ta mikata gare btä amne Ngöbö käikitakata bäri. Kore ne ngwane, Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen angwane, Ngöböta kukwe nuene blo abko ni ruäre tä niere ngwarbe. ⁶Akwa ni ñan raba ñäke jire chi kore Ngöböbtä, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ñakare kukwe ükete era metre ni israelitakrä, käkwe ni mikadre ja ngie nuen kukwe kämekäme dokwäre, ¿se abko kukwe ükadrete ño kwe ni ñakare israelitare kä jökräbti kräke, mikakäre ja ngie nuen se? Akwa niara abko era metre, aisete tä kukwe ükete kore ni israelitakrä arato. ⁷Erere arato, ni ruäre käta niere ngwarbe krörö: Tikwe blitadre ngwarbe ni ngökakäre, ye ngwane Ngöbö moto bäri kuin amne Ngöbö di kri bä nuäre mikata gare tibtä angwane, ¿se ñöbtä abko ti ngite, aisete Ngöbökwé ti mikadre ja ngie nuen? abko ni ruäre tä niere. ⁸Ye abko ngwarbe era metre, akwa nane rabadre metre, ye ngwane jari kukwe kämekäme nuene ye köböire Ngöbö di kri bä nuäre mikadre gare bäri abkokäre! abko rabadre kuin. Ye abko dirita kore tikwe abko ni ruäre tä niere tibtä ti bä mikakäre käme, akwa ye dokwäre Ngöbökwé nitre ye mikadi ja ngie nuen era metre.

Ni ñakare jire iti metre amne ngite ñakare Ngöbö ngwärekri

⁹¿Nikwe dre niedre mrä? ¿Ni israelita ne abko bäri kuin era metre nitre ñakare israelitare ngwä abko Ngöböta nütüre ya? ¿Ñakare jire! ñöbtä ñan angwane ni israelita ya, ñakare ya akwa ni jökrä ngite ja kwrere Ngöbö ngwärekri, ye mden abko nunkwe bä mikanina. ¹⁰Ye mden erere Ngöbö Kukweita niere arato abko krörö:

Ni ñakare jire iti era metre Ngöbö ngwärekri.

¹¹ Ni ñakare jire iti abko ie kukwe gare era metre Ngöböbtä.

Ni ñakare jire iti käta Ngöbö känentari.

¹² Ni jökrä käkwe trö kwitani Ngöböye, bti nikani ji blobti amne nikaninta kukwe kämekäme nuene ja kwrere jökrä Ngöbö rüere.

Ni ñakare jire iti kukwe kuin nuenkä.

Ni ñakare jire iti.

Salmos 14.1-3; 53.1-3

¹³ Mdakäre abko, ni krütani doboi mikani, bti jue diandrekäta amne rä kure, ye kwrere jire ni töi käme abko erere blitata käme kwe.

a 3.4 Meri kädian nämane Betsabé, ben jrei David käkwe ja mikani ngite, abti Salmos 51 tikani kwe ja ngite niekäre Ngöböye.

Erere arato, ni tüdrä abko tä blite ngwarbe ni mda mda ngökakäre.

Salmos 5.9

Tbi tu krübäte käta ni mike bren, ye kwrere jire ni ñäke taretare
krübäte käta ni mda mda juen ngwarbe.

Salmos 140.3

14 Erere arato, ni kada abko tä biare ñäkäkäre blo ni mda mda rüere
amne käre nita blite romone.

Salmos 10.7

15 Ni jökrä tä juto biare ni mda mike bren amne ni mda kämike.

16 Nitre ye abko tä jändrän jökrä juen ngwarbe amne tä ni mda mike ja
tare nike.

17 Nünandre jáme Ngöböbe amne ni mda mdabe, ye abko gare ñakare
ietre.

Isaías 59.7-8

18 Ne aisete, ni ñakare jire iti kä nebtä käta Ngöbö jürä ngwen jabtä,
käta Ngöbö mike ütiäte jae.

Salmos 36.1

19 Ye kwrere abko Ngöbö Kukweita ni ngite mike gare nie kore.
Mdakäre abko, kukwe ye tä nitre ñakare israelitare aibe kite ngite,
makwe ñan nütü, ñobtä ñan angwane mun israelita abko kräke
Ngöbökwé ja Kukwei biani mun ngite mikakäre gare munye abko gare
kuin nie. Ye mden kisete, kä mrä angwane, Ngöbökwé kukwe ükadite
nikrä angwane, ni jökrä israelita amne ñakare israelitare ye rabadi kada
ketani amne rabadi kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane ngite ñakare,
ye ñan rabadre niere Ngöböye, 20 ñobtä ñan angwane ni ñakare jire iti
käkwe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikadre täte jökrä abko ütiäre
ngite ñakare mda Ngöbökwé niedre btä. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé
Moiséye ye köböire ni jökrä abko kukwe kämekäme nuenkä abtä ngite
Ngöbö ngwärekre tä nüke gare nie.

Tödeka kwatibe Jesubti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere

21 Akwa mtare, ñokwe ni ngite ñakare mda Ngöböta niere abko niarakwe
mikanina gare ni jökräye. Akwa ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye
ye köböire Ngöböta ni ngite ñakare mda niere nibtä abko Kukwe Biani
Ngöbökwé Moiséye käta niere metre amne, Ngöbö kukwei mda mda
tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe käta niere arato. 22 Ni jökrä israelita
ya, ñakare ya, akwa tä tödeke era metre Jesukristobti abko erere ngite
ñakare mda Ngöböta niere btätre. Ne abko Ngöböta nuene ja erebe ni jökrä
kräke, 23 ñobtä ñan angwane ni jökrä käta ja mike ngite Ngöbö rüere, abtä
Ngöböta kukwe nuemna nie, ye abko ni jökrä ñan tä mike täte metre jire
chi. Ye aisete ni ñakare jire iti abko metre Ngöbö kwrere. 24 Akwa Kristo

Jesu krütani krusobtä angwane, niarakwe ni kökanintarita ni tikatekäre, ye köböire ni jökrä tödekaka Jesukristobti abko ngite ñakare mda Ngöböta niere ja moto kuinbti amne ñan tä ni ngite ütiä kärere jire chi nie.

²⁵Ngöbö ara jire käkwe Kristo Jesu biani müre ketadre ni kwati ngwärecri angwane, Kristo Jesu däräie käkwe Ngöbö toi kwitani, aisete Ngöbö mäta kri ni ngite ngite rüere ñakare mda, amne Kristo Jesu däräie käkwe Ngöbö moto mikaninta jäme nikä. Ye ngwane abko, Kristo däräiebtü Ngöbökwé ni ngite dianinkä mento nibtä, yebti nikwe tödekadre kwatibe. Mdakäre abko, Ngöbö abko metre ta, käta kukwe ükete metre nikä, ye mikakäre gare, Ngöbökwé Kristo Jesu biani müre ketadre kore, ñobtä ñan angwane Jesukristo müre keta ngämi, känenkri Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen täte jökrä kukwe kämekäme dokwäre, akwa nuenbare ñakare kwe. ²⁶Erere arato, niarata kukwe ükete metre ni jökrä kräke mtare, ye rabadre gare nie, abkokäre Kristo Jesu biani kwe müre ketadre ni jökrä kräke. Ngöbö rabadre kukwe ükete metre ni jökrä kräke amne rabadre nitre tödekaka Jesubti ngite denkä mento btä arato, abkokäre nuenbare kore kwe.

²⁷⁻²⁸Ngöbökwé sribi kuin nuenbare kore nikä, ¿yebti ni abko bäri metre au, bti nikwe bikadre kri sribi jen nikwebti ya? ¡Ñakare jire! Jändrän ñakare bikakrä kri nie, ñobtä ñan angwane ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko mikani täte jökrä metre nikwe abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne ni kaen ngäbti, akwa tödeka kwatibe Jesukristobti, ye köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti. ²⁹Ti bike kukwe mda ngwentari abko krörö: ¿Ngöbö ye abko, Ngöbö kaibe nitre israelita aibe kräke ya? amne ¿ni mda mda ñakare israelitare abko ñakare Ngöbö ye bkäne siba ya? ¡Ñakare jire! Ngöbö abko Ngöbö ni kä jökräbtikwe, aisete ni israelita amne ni ñakare israelitare arato abko Ngöböta kaen ngäbti, ³⁰ñobtä ñan angwane Ngöbö abko itibe. Nebti Ngöbö mda ñakare jire. Nire nire tödekaka Ngöböbti abko ñakare ngite mda abko Ngöböta niere btä. Mden kisete, ni israelita ñäräkrä tarä kwatabtä ya, ni ñakare israelitare ñäräkrä ñakare kwatabtä ya, ye ñan mikata ñäräre Ngöbökwé nibtä. ³¹¿Ne aisete nita tödeke Jesubti, abtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko ütiäre ñakare nikä ya? ¡Ñakare jire! ñobtä ñan angwane nita tödeke Jesubti, ye ngwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye tä nebe bare täte jökrä nibtä.

Abrahamkwe tödekani Ngöböbti

4 ¹¿Mdakäre abko, nikwe dre niedre ni mräkä käne Abrahambtä? ¿No köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, abkobtä dre nükanu gare Abrahamye? ²Abraham käkwe jändrän kuin nuendre au ja di jenbti abko ütiäre niara ngite ñakare Ngöbö ngwärecri, ye ngwane rabadre bike kri, akwa namani bare ñakare kore ie, aisete ñan namani bike kri Ngöbö ngwärecri. ³Ne aisete, Ngöbö Kukwei käta niere krörö btä:

Abrahamkwe tödekani Ngöböbti,
 aisete Ngöbökwé niara ngite kukwe käme nuenbtä dianinkä
 mento btä angwane, ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare.

Génesis 15.6

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

⁴Ye abko nita sribire angwane, sribi bkänkä käta sribi ütiä bien nie, ye abko ñan tä bien ngwarbe ja moto kuinbti nie, akwa nita sribire abko ütiä bianta kwe nie. ⁵Akwa ni ñan raba sribi nuene jire chi abko ütiäre Ngöbökwé niedre nie: Ma ngite ñakare mda ti ngwärecri. Akwa ni ngututu ngite ngite Ngöbö rüere käta Ngöbö mike era amne tä tödeke Ngöböbti, ni ye abko ngite ñakare mda Ngöböta niere. ⁶Ñan jändrän kuin nuenbare nikwe Ngöbö moto mikakäre jame jakrä abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöböta niere akwa, tödekabtä Ngöböbti abko köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere. Ni ye abko btä käta neme nuäre krübäte abko jrei David tukwe käkwe tikani arato abko krörö:

⁷Nireta Ngöbö kukwei kite temen, bti tä ja mike ngite ja töibti Ngöbö rüere amne käta kukwe käme nuene Ngöbö rüere, akwa Ngöböta ngite denkä jökrä btä, ni ye abko btä kä rabadre bäri nuäre.

⁸Erere arato, ni ngite Ngöbö ngwärecri akwa, ye dokwäre ni Dänkien Ngöböta mike ñakare ja ngie nuen, ni ye abko btä kä rabadre bäri nuäre,

Salmos 32.1-2

abko tikani Davikwe.

**Ñan ñäräkrä mikani kwatabtä abkobtä Abraham
 ngite ñakare Ngöbö ngwärecri**

⁹Mdakäre abko, ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, niebare Davikwe, ¿ye abko ni ñäräkrä mikani kwatabtä aibe kräke ya o ni ñäräkrä ñakare kwatabtä abko kräke arato ya? Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, aibebtä ngite ñakare mda niebare Ngöbökwé btä, ye nita niere aisete tita kukwe ngwentari kore. ¹⁰¿Akwa Abraham ñäräkrä mikanina kwatabtä angwane, niara ngite ñakare mda niebare Ngöbökwé btä ya o ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, ye känenkri niebare kwe btä ya? ¿Nongwane Abraham ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä? ¿Abraham ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, känenkri ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä! ¹¹Abti Abrahamkwe ñäräkrä mikani ja kwatabtä. Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, abtä ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä, ye mden bä mikakäre Ngöbökwé ñäräkrä mikamna ja kwatabtä Abrahamye. Ne aisete ni ñäräkrä ñakare kwatabtä, akwa tä tödeke Jesukristobti abko tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, aisete Abrahamta nebe rün kwrere arato. Ye aisete ni ñäräkrä ñakare kwatabtä akwa tä tödeke Ngöböbti, yebtä

abko ngite ñakare mda Ngöböta niere. ¹²Erere arato, ni mräkä israelita ñäräkrä kwatabtä, ye käta tödeke Ngöböbti arato, ye abko tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, aiseite Abraham tä niaratre rün kwrere arato.

**Ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikabtä
täte abko ütiäre Abraham ngite ñakare**

¹³Mdakäre abko, Abraham amne Abraham mräkätre ja täritäri rabadi kä jökrä bkäne Ngöbökwé niebare ietre, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikabtä täte abko Ngöbökwé niebare ietre, akwa Abrahamkwé tödekani kwatibe Ngöböbti angwane, ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä. Abtä niara amne mräkätre ja täritäri rabadi kä jökrä bkäne niebare Ngöbökwé ie. ¹⁴Ne ñan ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye nita mike täte jökrä abko ütiäre ni rabadre kä ne bkäne jökrä, ye ngwane ni rabadre kä ganaine au ja di jenbti, aiseite tödeka Ngöböbti abko ütiäre ñakare jire chi. Erere arato, Ngöbökwé jändrän bian braibare nie ne rabadre ütiäre ñakare arato, ¹⁵ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye kitabtä temen nita neme ngite Ngöbö ngwärekwé, dokwäre Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen kri; akwa kukwe biani nuendre ye ñakare angwane, ni ñan raba kukwe ye kite temen ja töi jenbti, erere ja mike ngite ñakare.

¹⁶Ne aiseite, Ngöbökwé kä köböi mikani Abrahamye amne Abraham mräkätre ja täritäriye ye abko rabadre ütiäre, abkokäre Ngöbökwé biani ngwarbe ie. Ye abko tödekabtä Ngöböbti, aibe köböire Ngöbökwé Abraham mikadi kä bkäne abko köböi mikani kore kwe ie. Ye abko, ñan nitre israelita Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikaka täte aibe kräke Ngöbökwé kä ye köböi mikani, akwa ni jökrä israelita ya, ñakare ya käta tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, ye kräke Ngöbökwé kä köböi mikani kore arato. Ne aiseite Abraham abko ni jökrä israelita ya, ñakare ya rün kwrere. ¹⁷Mden erere, Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Tikwe ma mikani juta kwati bätäkä ngwarbe rünre kä nebtä,

Génesis 17.5

niebare Ngöbökwé Abrahamye. Ngöbö ni krütanikrütani mikaka nire amne, jändrän ñäre ñakare abko Ngöböta mike nire, Ngöbö ye mden abko bti Abrahamkwé tödekani.

¹⁸⁻¹⁹Ngöbö ye mden käkwe niebare krörö Abrahamye:

Muke kabre ñan tanre, ye kwrere jire ma bkün rabadi kä nebtä.

Génesis 15.5

niebare Ngöbökwé ie. Ye ngwane abko, Abraham ñan di namanina ngäbäkre ngibiare namani nütüre, ñobtä ñan angwane kä namanina bäsi sientto krati ie aiseite. Erere arato, merire kwe Sara namanina unbre, kise mriani jabtä, aiseite ñan rabadre ngäbäkre ngibiare, namani nütüre, akwa Ngöbökwé kukwe niebare ie, yehti tödekani kwe amne mikani era kwe.

20 Ngöbökwe kukwe niebare Abrahamye, ye namani era kräke angwane, tödekani bäri Ngöböbti kwe amne, ñan Ngöbö kukwei mikani ngwarbe jae kwe, käkwe Ngöbö käikitaninkä, 21 ñobtä ñan angwane Ngöbö abko di nämane täte ja kukwei mikakäre täte, ye abko namani era Abrahamkrä. 22 Abrahamkwe tödekani kore Ngöböbti, ye mdenbtä abko ngite ñakare mda abko Ngöbökwe niebare btä amne kani ngäbti kwe. 23 Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, yebtä ngite ñakare mda niebare Ngöbökwe btä abko tikani tärbtä, ye ñan tikani niara aibe kräke, 24 akwa Ngöbö Jesu mikakata nire nitre ngwäkäre ngätäite, Ngöbö yebti nirekwe tödekadre, ni ye abko ngite ñakare mda Ngöbökwe niedi amne kadi ngäbti kwe. Ni ye kräke kukwe ye nämane tikani. 25 Jesu ye abko biani Ngöbökwe müre ketadre ni ngite diankakäre mento nibtä, ñobtä ñan angwane ni nämane ngite Ngöböye kukwe käme nuenbtä amne, ni ngite ñakare mda, ye Ngöbö rabadre niere nibtä, abkokäre Ngöbökwe mikaninta nire.

Nita nüne jäme Ngöböbe abko käita neme nuäre nibtä

5 1 Nikwe tödekani Jesukristobti ye köböire ni ngite ñakare mda niebarera Ngöbökwe, aisete nita ja mäketä jäme Ngöböbe ni Dänkien Jesukristo köböire. 2 Nikwe tödekani bti angwane, niarakwe ni mikani krötö Ngöbö moto kuin ye ken amne mtare Ngöbö moto kuin täte jökrä nikä amne Ngöbökwe ni mikadita bäsi ja kwrere, ye nita ngibiare kisere abko käita neme nuäre nibtä. 3 Ye abko ñan jändrän aibe käita nuäre nibtä, akwa nita ja tare nika ye abko käita bäri nuäre nibtä arato, ñobtä ñan angwane ja tare nika ye abko käta ni mike nünenkä bäri dite janknu mda, nikwe ñan Jesu gibiadrekä jire abkokäre. 4 Erere arato, nita nebe nünenkä bäri dite tödekabtä Jesubti, ye käta ni töi mike bäri metre Ngöbö okwäte amne ye käta ni die mike Jesu ngibiare ngäbti kisere bätärekä, käi ngwiane nuäre jabtä bäri mda. 5 Ñan nita Jesu ngibiare ngäbti ngwarbe abko gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ja Üai Deme biani nie amne, Ngöböta ni tarere kri ja moto kuinbti abko Ngöbö Üai Deme tä mike gare nie.

6-7 Ye abko, bäsi ni ñakare jire iti abko tä biare ja mike müre ketadre ni metre diäre. Nane ni mda käkwe jändrän bäri kuin nuenbare nikä angwane, nikwe ja mikadre müre ketadre ni ye diäre. Akwa ni nämane nüne Ngöbö rüere amne ni di ñakare ja diantarikä au angwane, kä bäri kuin, ye näire Kristo Jesu nukani amne krütani ni diäre amne ni kräke. 8 Ye mdenbtä abko, Ngöböta ni tarere kri tä mike gare krörö nie: Ni nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere abtä ni nämane ngite Ngöbö ngwärecri, ye ngwane Kristo krütani ni diäre amne ni kräke.

9 Mtare Kristo krütanina ni kräke, ye köböire ni ngite ñakare mda Ngöbökwe niebarera. Yebtä mtare bäri Kristo köböire ni rabadi dianintari amne, Ngöbökwe ñan ni mikadre ja ngie nuen kä mrä angwane, 10 ñobtä

ñan angwane ni nãmane ja rüere Ngöböbe angwane, Ngöbö Odei krütani ye köböire niara ara jire kãkwe ja mãkãninta nibe, aisete mtare bãri Ngöbökwẽ ni mikanina ja mãketa jabe, aisete Kristota nire, kãta ni mike nũne kãrekãre jabe, ye mdenbtã ni rabadi dianintari. ¹¹Ne abko, ni rabadi dianintari mrã, ñan ye aibehtã nita kuin niere Ngöböye amne kãita neme nuãre nibtã, akwa nita Ngöbö ara kãi ngwen nuãre jãbtã ni Dãnkien Jesukristo köböire. Niara köböire nita ja mãkãninta Ngöböbe mtare.

Adán amne Kristo

¹²Mdakãre abko, kena ni itibe kãdian nãmane Adán abko kãkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere angwane, kukwe kãme Ngöbö rüere nũkani kã nebtã amne kukwe kãme köböite ni jökrã nikani krüte, ñobtã ñan angwane ni jökrã kãkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere arato. ¹³⁻¹⁴Akwa ñan ja mikani ngite kwetre ja kwrere Adánbe. Adán nãire abti kã nũke Moisés nãire, Ngöbö ngãmi ja kukwei bien Moiséye nuendre nie, ye kãnenkri kukwe kãme Ngöbö rüere namanina kã nebtã, aisete ni jökrã nãmane gata ngoto tãni, aisete nãmane krüte. Akwa Adãnkwe Ngöbö kukwei ara jire kitani temen, ye kwrere nuenbare ñakare kwetre, ñobtã ñan angwane niaratre abko ie Ngöbö ngãmi ja kukwei bien nuendre, aisete ñan ja mikani ngite kwetre Adán kwrere, ñobtã ñan angwane kukwe bian ngãmi nuendre nie, kãnenkri nita nebe tuen ngite ñakare kukwe yebtã. Adãnkwe ja mikani ngite, ye köböite ni jökrã namani ngite Ngöbö ngwãrekri, akwa ye kwrere ni mdara jire abko Jesukristo rükadre kukwe kuin nuene ni jökrã krãke abko bã mikani Adãnbã.

¹⁵Akwa Adãnkwe ja mikani ngite, yebti ta abko Ngöbökwẽ jãndrãn bãri ütiãte kri nuenbare nikrã, ñobtã ñan angwane ni itibe Adán kãkwe ja mikani ngite, ye köböite ni kwati nikani krüte amne namani mente Ngöböye. Akwa ja moto kuinbti Ngöbökwẽ jãndrãn kuin nuenbare ngwarbe nikrã ni itibe Jesukristo moto kuin köböire, ye abko bãri ütiãte kri amne kuin ni kwati krãke. ¹⁶Ye abko ti bike niereta bobukãre: Ni itibe Adán kãkwe ja mikani ngite amne Ngöbökwẽ jãndrãn kuin nuenbare ngwarbe nikrã, jãndrãn ketebu ye abko ñakare ja kwrere, ñobtã ñan angwane ni itibe Adán, köböite Ngöbökwẽ ni jökrã mikani ja ngie nuen. Akwa ni kwati kukwe nuenkã kãmekãme kãkwe ja mikani ngite kabre krübãte Ngöbö rüere abko krãke Ngöbökwẽ jãndrãn kuin nuenbare ngwarbe Jesukristo köböire. Yebtã abko ni ngite ñakare mda Ngöböta niere. ¹⁷Ye abko, ni itibe Adán kãkwe ja mikani ngite abko köböite ni jökrã namani gata ngoto tãni, aisete nãmane krüte amne namani mente Ngöböye. Ye kwrere arato, Ngöbökwẽ jãndrãn kuin nuenbare ngwarbe nikrã ja moto kuinbti, ye abko bãri ütiãte kri, aisete ni mikadita metre ja ngwãrekri kwe nikwe nũnandre kãrekãre ni itibe Jesukristo köböire abkokãre.

¹⁸Ni itibe Adán kákwe ja mikani ngite batibe Ngöbö ngwärecri, dokwäre Ngöbökwé ni jökrä mikani ja ngie nuen. Ye kwrere arato, ni itibe Jesukristo kákwe jändrän nuenbare kuin metre krusobtä, ye köböire ni jökrä tödekaka Jesubti abko ngite ñakare mda abko Ngöböta niere.

¹⁹Ni itibe Adán kákwe Ngöbö kukwei kitani temen, ye köböite ni kwati nikani kukwe nuene kämekäme. Abtä namani ngite Ngöbö ngwärecri, akwa ye kwrere arato, ni itibe Jesukristo kákwe Ngöbö kukwei mikani täte jökrä, kákwe ja biani müre ketadre abko köböire ni kwati ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi.

²⁰Nita kukwe käme nuene bäri Ngöbö rüere rabadre gare bäri metre nie, abkokäre Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye. Akwa kukwe kämekäme nuen namani bäri, yebti ta Ngöbökwé ja moto mikani bäri kuin nikrä. ²¹Ye aisete ni jökrä nämane gata ngoto täni angwane, kukwe käme ye mdei nämane niaratre dänkiene, erere nämane ja mike ngite kärekäre, ye kwrere arato mtare Ngöböta ja moto mike bäri kuin nikrä amne ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, këta kë bien nünankrä kärekäre nie ni Dänkien Jesukristo köböire.

Kukwe kämekäme ñan tä ni dänkiene mda

6 ¹Ngöbökwé kukwe kuin nuenbare kore ni jökrä kräke Jesukristo köböire ni ngite diankakäre nibtä, ¿nebti Ngöbökwé ja moto mikadre bäri kuin ni kräke, abkokäre nikwe kukwe nuendre bäri kämekäme janknu ja mikakäre ngite ya? ²¡Ñakare jire! Nikwe ñan ja mikadre ngite jire chi mda, ñobtä ñan angwane nikwe tödekani Jesubti angwane, ni namani ni krütani kwrere Ngöbö ngwärecri amne, kukwe kämekäme ñan tä ni krütanikrütani dänkiene mda gare nie, ñobtä ñan angwane ni ngwäkä ñan raba ja mike ngite mda Ngöbö rüere. Ye mden kisete, ¿kukwe kämekäme ñan tä ni tödekaka Jesubti dänkiene mda, se abko nikwe kukwe kämekäme nuendre janknu Ngöbö rüere ya? ¡Ñakare jire! ³⁻⁴Ni jökrä tödekaka Kristo Jesubti namani ngökani ñöte, ye abko tä ni krütani gwaire Jesube amne tä ni doboi mikani gwaire Jesube bä mike. Yebti nikwe ja töi kämekäme amne kukwe kämekäme mikaninte ja jiebti abko nikwe bä mikani, ye garera munye. Erere arato, Kristo Rün kákwe niara mikaninta nire ja di kri bä nuärebti, ye kwrere ni rabadre nüne btin Kristo ben gwaire, abkokäre ni krütani Kristo ben gwaire, bti ni doboi mikani ben gwaire arato. ⁵Ni krütani ketetibe gwaire Kristobe, aisete Ngöbö diebti Kristo nükani nire, ye kwrere Ngöbökwé ni mikadi nüne btin. Abti kë mrä angwane, Ngöbökwé ni mikadita nire nünakäre kärekäre jabe.

⁶Ne aisete, ni ngämi tödeke Jesubti, känenkri ni nämane töi ngitiekä kukwe kämekäme aibebtä, ye abko Kristo metani krusobtä angwane, Ngöbökwé ni töi kämekäme ye metani gwaire krusobtä ben kwrere, ni

töi kämekäme juankäre ngwarbe, kukwe käme ñan rabadre ni dänkiene mda ni ngrabare yebti, nikwe ñan ja töi kämekäme mikadre täte mda abkokäre. ⁷Ye abko, ni krütani ñan raba kukwe käme nuene mda Ngöbö rüere amne kukwe käme ñan tä niara dänkiene mda. Ye kwrere, ni tödekaka Jesubti abko krütani gwaire Jesube, ne aisete kukwe käme ni töibtä, btä ni nämane töi ngitiekä, ye ñan tä neme ni dänkiene mda amne Ngöbökwé ni tikaninte kukwe käme ye kisete.

⁸Nikwe tödekani Kristobti angwane, ni krütani gwaire ben amne, Ngöbökwé Kristo mikaninta nire, ye kwrere ni mikadita nüne gwaire ben arato abko gare kuin nie. ⁹⁻¹⁰Kukwe gare metre nie abko krörö: Kristo krütani ye abko krütani batibe ni ngite diankakäre mento nibtä, bti Ngöbökwé mikaninta nire, aisete kukwe kämekäme ñan raba niara nuente mda. Yebti ñan krütadita jire mda, ñobtä ñan angwane gata ñan raba niara dänkiene mda, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé mikaninta nire amne mtare tä nüne Ngöbö mikakäre ütiäte. ¹¹Kristo Jesu krütani batibe, yebti ñan krütadita jire mda, ye kwrere mun krütanina ben gwaire, aisete munkwe töbikadi ñakare mda kukwe kämekämenbtä abko munkwe nütü jabtä, akwa munta nünenta ketetibe Kristo Jesube Ngöbökrä abko munkwe nütü jabtä. ¹²Ye mdenbtä, mun ngrabare mden krütai, ye ie munkwe ñan kä bian kukwe kämekäme nuenkäre mda Ngöbö rüere. ¹³Munkwe ñan kä bian mda ja ngrabareye kukwe kämekäme nuenkäre, akwa ni krütani mikaninta nire Ngöbö diebti këtä töi ngitiekä jändrän kuin nuenbtä, ye kwrere munkwe ja mika Ngöbö kisete angwane, mun ngrabare ye munkwe mika jökrä Ngöbö kisete jändrän kuin nuenkäre niarakrä, ¹⁴ñobtä ñan angwane mtare abko kukwe käme mdei tä mun töibtä ñan tädi mun dänkiene mda, ñobtä ñan angwane mun ñan tä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ngoto täni mda, akwa Ngöbökwé ja moto mikani kuin mun kräke Jesukristo köböire, këtä mun die mike kukwe kämekäme mikete ja jiebtü.

Nikwe nünandre ni klabore kwrere Ngöbökrä

¹⁵Mtare ni ñan tä nüne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikakäre täte mda, tikwe nini angwane, Ngöbökwé ja moto mikani kuin nikrä abko köböire nita nüne tikwe nini, ye aisete ¿nikwe kukwe käme nuendre bäri ja mikakäre ngite ya? ¡Ñakare jire! ¹⁶Ne ñobtä ñan angwane nita ja mike klabore ni bkänkä kräke, ye ngwane ni tarä nebe biare ni ye kukwei mikakäre täte, aisete nita sribire ni bkänkä ye kräke angwane, nita niara kukwei mike täte. Ye kwrere arato kukwe kämekäme tä ni dänkiene ye abko këtä ni mike mente kërekäre Ngöböye. Akwa nita ja mike klabore Ngöbö kukwei kuin mikakäre täte, ye ngwane nita ngite ñakare mda Ngöböta niere, ye abko gare munye ruen tie. ¹⁷Akwa mtare tita kuin niere Ngöböye munbtä, ñobtä ñan angwane këne mun ngämi

tödeke Jesubti, känenkri mun nämane klaboro kukwe kämekäme kräke, akwa mtare kukwe kuin diribare nunkwe, erere munkwe kani ngäbti amne munta mike täte ja tõi ngöi jökrä, yebtä tita kuin niere Ngöböye. ¹⁸Käne kukwe kämekäme nämane mun dänkiene, akwa Ngöbökwé mun tikaninte amne mun mikanina sribikäre jakrä kwe kukwe era metre nuenkäre.

¹⁹Mun abko tõi braibe Ngöbö Kukweibtä, aisete kukwe rükadre gare metre munye, abkokäre ni klaboro btä tita kukwe bä mike kore munye. Ni klaboreta ja ngrabare bien sribikäre ja tõi ngöi jökrä bkänkä mikakäre täte, ye kwrere mun nämane ja ngrabare bien ja tõi kämekämeye, mden nämane mun kite kukwe kämekäme nuene, erere mun nämane kukwe kämekäme nuene bäri diän diän mda ja täritäri. Akwa mtare abko, munkwe ja ngrabare mika sribi kuin nuenkäre Ngöbökrä angwane, mun rabadi nüne bäri deme Ngöbökrä. ²⁰Kukwe kämekäme nämane mun dänkiene, kräke mun nämane sribire ni klaboro kwrere kukwe kämekäme nuenkäre, angwane mun nämane sribire ñakare kukwe kuinbtä Ngöbökrä. ²¹¿Akwa kukwe kämekäme nuen nämane munkwe, ye ütiäre dre nükanı munye amarebti kukwe nuenbare munkwe, abkobtä munta nebe ja gaire ye? Kukwe kämekäme nuen nämane munkwe, ye ütiäre mun nämane krüte abti mrä angwane mun rabadre mento kärekäre Ngöböye. ²²Akwa mtare mun namanina tikaninte Ngöbö diebti, aisete kukwe kämekäme ñan tä mun dänkiene mda angwane, Ngöbökwé mun mikanina klaboro jakrä sribi kuin nuenkäre jakrä, ye abko bäri ütiä rükadi kuin krörö munye: Munkwe nünanđi kuin deme Ngöbökrä abti mrä angwane, munkwe nünanđi kärekäre ben. ²³Akwa kukwe kämekäme nuenta nikwe abko ütiäre nita krüte amne nita mente kärekäre Ngöböye, akwa ja moto kuinbti Ngöböta ni mike nüne kärekäre jabe ni Dänkien Kristo Jesu köböire, ye abko tä nuene ngwarbe ni kräke amne ñan tä ütiä kärere nie.

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ñan tä ni dänkiene mda

7 ¹Ti mräkätre, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye gare kuin munye ruen tie, aisete nita nüne angwane, kukwe biani nuendre ye abko ütiäte nıkrä, akwa ni krütadre angwane, rabadre ngwarbe nıkrä abko garera munye. ²Kukwe biani nuendre ye abko ti bike bä mike krörö munye: Meri tä ja mike gure angwane, brare kwe tädre nıre angwane, kukwe biani nuendre nie, yebti tä ja mäkäninte kwärikwäri, akwa kwärii kwe krütadre kän, ye ngwane rabadre tikaninte amne ñan rabadre mäkäninte mda kwärii kwebe, kukwe biani nuendre yebti. ³Ne aisete meri gure amne kwärii kwe tädre nıre, akwa niara rabadre ni brare mdabe, ye ngwane ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere. Akwa meri ye kwärii kwe krütadre kän, ye ngwane rabadreta tikaninte kukwe biani

nuendre yeye, aisete ja mikadreta gure kwe angwane, ñan ja mikadre ngite kwe.

⁴Ti mräkätre, mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane mäkäninte Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye yebe amne mun nämane mike täte kärekäre, merita gure käta näin käre brarebe ye kwrere. Akwa Jesukristo krütani angwane, mun nämane ketetibe ben abko erere mun krütani kwrere arato, aisete munta tikaninte Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye yebtä. Mtare Kristo nükaninta nire abko tä mun bkäne, mun rabadre kukwe kuin nuene Ngöbö moto mikakäre nuäre. ⁵Kukwe kämekäme mdei nämane ni dänkiene angwane, ni kukwe kämekäme nuenkä kwrere ni nämane nüne angwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye käkwe ni töi tikani bäri mda kukwe käme nuene ni ngrabarebti. Akwa kukwe käme nuen nämane nikwe, ye ütiäre abko gata aibe nämane nüke nie amne nämane ni mike mente kärekäre Ngöböye. ⁶Akwa mtare Ngöbökwe ni tikaninte Kukwe Biani Kwe Moiséye ye kisete amne ni ñan tä kukwe ye mike täte mda, aisete Ngöbökwe kukwe ükaninte btin nünankrä nie ja Üai köböire, ye erere ni raba sribire Ngöbökrä. Ni nämane sribire Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikakäre täte, erere ni ñan tä mike täte mda mtare ja mikakäre metre au.

Kukwe käme mdei nie abko rüere nita rüre

⁷¿Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko käta ni töi tike bäri mda kukwe kämekämenbtä tikwe nini, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko kukwe käme kwrere ya? ¡Ñakare jire! akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye ñakare, akräke kukwe mden mden nuenta tikwe abko käme Ngöbö ngwärekrei ñan rabadre gare jire chi tie abko krörö: Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye käkwe ñan niedre, “Jändrän ni mdakwe, ye ma ñan tö raba ie jakrä,” ñan niedre kore, ye ngwane ti tö rabadre jändrän ni mdakwe ie jakrä abko käme Ngöbö ngwärekrei ñan rabadre gare tie. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye aibehti tä nüke gare tie. ⁸Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye käta niere kore, ye käkwe kä biani ti töi kämeye, aisete jändrän bätäkä ngwarbe ni mdakwe, ie ti tö rababa jakrä. Käne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye arabe käkwe kä biani kukwe kämeye ti kite kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe jiehti. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye gare ñakare nie angwane, kukwe kämekäme abko käme Ngöbö ngwärekrei gare ñakare metre tie. ⁹Bati Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye gare ñakare tie angwane, ti nämane nüne kuin ti nämane nütüre. Ja nämane nebe ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekrei, akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nükanini gare tie, ye käkwe ti ngite Ngöbö ngwärekrei kukwe kämekäme nuenbtä mikani gare batibe tie. Kukwe namani gare kore tie angwane, ti nämane nianinte, mente

Ngöböye nükani gare tie. ¹⁰Ne aisete Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye kákwe ti mikadre nüne kärekwé Ngöböbe, ti nämáne nütüre, akwa era metre ti nämáne mente Ngöböye mikani gare kwe tie, ¹¹ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte ti rabadre ja mike metre au Ngöbö ngwärekwé ti nämáne nütüre. Yebtä abko kukwe kämekäme tibtä kákwe ti ngökani, abti ti ngite Ngöbö ngwärekwé nükani gare tie, aisete ti nämáne mente Ngöböye abko kukwe ye arabe kákwe mikani gare metre tie. ¹²Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abra deme amne jändrän ni mdakwe ie ni ñan tö rabadre jakrä, tikwe nini, kukwe ye biani nuendre ye abko deme era metre amne kuin abko ti tö niei mrä kore.

¹³Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko kuin deme, ¿akwa ye köböite abko ti rabadre mente kärekwé Ngöböye tita niere ya? ¡Ñakare jire! Kukwe kämekäme ti töibtä abko mdeita nebe tie, ye kákwe ti mikani kukwe käme nuene bäri mda abko köböite ti rabadre mente kärekwé Ngöböye. Akwa kukwe kämekäme nuenbare tikwe abko era metre käme krübäte Ngöbö ngwärekwé, ye abko nükani gare metre tie Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye köböire. Ne aisete, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko kuin deme, akwa kukwe ye köböire kukwe kämekäme abko bäri käme krübäte era metre nükani gare tie. ¹⁴Kukweta kore ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abra jatani Ngöbökwé garera nie, akwa ti abko moto käme abko ti tö bä mikai krörö: Ni klaboré ñan raba jändrän nuene jire chi keteti ja töi jenbti, akwa tä bkänkä aibe kukwei mike täte, ye kwrere ti abko ni klaboré kwrere, aisete kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie aibe mikata täte tikwe. ¹⁵Ñobtä tita kukwe kämekäme nuene ñan tä nebe nüke gare tie, ñobtä ñan angwane ti töta nebe jändrän kuin nuein, erere tita nuene ñakare; akwa kukwe kämekäme btä ti mätä kri, ara jire tita nuene. ¹⁶Akwa kukwe kämekäme nuenta tikwe, ye abko ti ñan tö nuein era metre angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko kuin deme abko era tikrä abko tita bä mike jabtä. ¹⁷Ne aisete, tita kukwe nuene kämekäme, ye ñan tita nuene ja töi jenbti au, akwa kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie, ye tä ti kite nuene abkokänti tä nebe bare tie. ¹⁸Ti moto amne kukwe kämekäme mdeita ti töibtä, ne käme jökrä, aisete jändrän kuin ñakare tibtä, ye gare kuin tie. Mden kisete ti töta nebe jändrän kuin nuein, akwa erere ñan tä nebe bare jire chi tie. ¹⁹Ti töta nebe jändrän kuin nuein abko erere ñan tä nebe bare tie, akwa kukwe kämekäme Ngöbö rüere ti ñan tö nuein, ara jire tä nebe bare tie. ²⁰Mtare ti töta nebe jändrän kuin nuein abko erere ñan tä nebe bare tie, akwa ye ñan tita nuene ja töi jenbti au akwa, kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie abko käta ti kite kukwe kämekäme nuene, erere tita nuene.

²¹Ye mdenbtä abko, kukweta nakenkä krörö tibtä: Ti töta nebe jändrän kuin nuein akwa, kukwe kämekäme ara jire tä nebe käne ti jiete. ²²Akwa ti töite nete abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye tä nebe tuen kuin nuäre nuendre tie, ²³akwa tibtä nete abko kukweta nakenkä mda mda käta ti töi miketa bä jene, ye abko kukwe käme tä ti töibtä, ye mdeita nebe tie abko käta rüre jändrän kuin ti tö nuein yebe, aisete ni ngite kä teri ñan raba kwäräbere au, ye kwrere jire tita kukwe kämekäme kisete. ²⁴¡Aingwaree, tiobre jakän! Käre tita ja mike ngite ti ngrabare nebti abtä tita mente Ngöböye. ¿Ne kisete nirekwe ti tikadrete se? ²⁵¡Ngöbö aibe abko ie tita kuin niere ni Dänkien Jesukristo köböire, ñobtä ñan angwane niarakwe ti tikadite!

Nebti kukwe mrä abko nuke gare krörö tie: Ti tö Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye aibe mikai täte, akwa kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie abko käta ti mike kukwe kämekäme nuene.

Mtare nita nüne Ngöbö Üai diebti

8 ¹Akwa mtare, ni jökrä tä tödeke Kristo Jesubti abko Ngöbökwe ñan kitadre ngite jire chi mda amne ñan mikadre ja ngie nuen jire chi, ²ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme nämane mun töibtä kä nämane mun mike ja mike ngite Ngöbö rüere abtä Ngöbökwe mun mikadre ja ngie nuen, ye ngäniene abko Ngöbö Üai käkwe mun tikaninte, käkwe mun mikani nüne btin, sribi nuenbare Kristo Jesukwe krusobtä ye köböire. ³Kukwe kämekäme ni töibtä abko mdeita nebe nie, ye kisete Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye ñan di namani täte ni tikatekäre, ñobtä ñan angwane ni di ñan namani kukwe ye mikakäre täte. Akwa Ngöbö aibe di namani tikatekäre, käkwe ja Odei Jesu juani kä nebtä. Ni jökrä abko kukwe käme nuenkä, akwa niara därebare ja kwrere nibe. Ye kwrere Ngöbökwe juani nuke krütakäre nikrä amne ni ngite Ngöbö ngwärekre ye ütiä biankäre krusobtä ni diäre amne ni täte. ⁴Ngöbökwe Jesu juani krüte kore ni kräke, ye köböire abko kukwe kuin era metre biani nuendre nie Ngöbökwe abko tä nebe bare nikrä mtare, abkokäre Ngöbökwe ja Odei juani. Ne aisete kukwe kämekäme tä ni töibtä abko mdeita nebe nie, yebtä abko ni tödekaka Jesubti ñan tä ja kite mda, akwa Ngöbö Üai tö dreye, erere nita nuene.

⁵Mdakäre abko, nire nire tödekaka ñakare Jesubti käta töbike kukwe kämekäme aibebtä amne aibe mdeita nebe ie abko erere tä nuene. Akwa Ngöbö Üai tö dreye, yebtä nire nire tä ja töi mike kwatibe, ni ye abko tä Ngöbö Üai kukwei mike täte. ⁶Kukwe kämekäme tä ni töibtä amne mdeita nebe nie, ye erere nita niken jiebtä abko tä niken ni ngwena mente Ngöböye abtä Ngöböta ni mike ja ngie nuen. Akwa nita töbike jändrän kuin Ngöbö Üaikwebtä abko käta niken ni jie ngwena, ye ngwane nita nüne kärekäre Ngöböbe amne nita nüne jäme Ngöböbe arato. ⁷Akwa

nire nire tödekaka ñakare Jesubti töi kämekäme abko mdeita nebe ie, aisete tä nakwen janknu jiebtí. Ni ye abko tä ja rüere Ngöböbe, ñobtä ñan angwane kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie, ye niara ñan tö mikai täte amne, niara di ñakare kukwe ye mikakäre täte arato. ⁸Ye mden kisete, kukwe kämekäme tä ni tödekaka ñakare Jesubti ye töibtä amne kukwe kämekäme ye mdeita nebe ie, aisete tä nakwen janknu jiebtí, ni ye abko ñan raba jändrän kuin nuene jire chi abtä Ngöbö raba käikitekä.

⁹Akwa mun abko, kukwe kämekäme nämane mun töibtä, kä nämane mun mike kukwe kämekäme nuene, akwa ye kwrere munta nüne ñakare mda, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nüne munbtä mtare ne ngwane, Ngöbö Üai tä mun kite nüne Ngöbökrä. Nire nire btä Kristo Üai tä nüne ñakare, ni ye abko ñakare ni jen Kristokwe. ¹⁰Era metre mun ngrabare yebti munkwe kukwe nuenbare kämekäme Ngöbö rüere, ye dokwäre mun krütadi, akwa Kristo tä nüne munbtä mtare ne ngwane, mun üai käkwe nünanđi kärekäre Ngöböbe, ñobtä ñan angwane munkwe tödekani Jesubti angwane, mun ngite ñakare mda niebare Ngöbökwé munbtä. ¹¹Angwane Ngöbökwé Jesu mikaninta nire abko Üai arabe tä nüne munbtä, ye ngwane Ngöbö Kristo mikakata nire arabe käkwe mun ngrabare ye mikadita nire arato niara Üai köböire kä mrä angwane. ¹²Ne aisete ti mräkätre, kukwe kämekäme nämane ni töibtä abko mdei nämane nebe nie, ye kwrere nikwe ñan nünanđre jire chi mda, ¹³ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tä mun töibtä, ye munkwe nuendi janknu amne ñan kitadre temen munkwe, ye ngwane mun rabadi mente Ngöböye amne Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kä mrä angwane; akwa kukwe kämekäme nuenta munkwe ja ngrabarebti, ye munkwe kitadre temen Ngöbö Üai diebti, ye ngwane munkwe nünanđi kärekäre Ngöböbe.

¹⁴Ye abko, nire nire jie ngwianta Ngöbö Üaikwe, ni ye abko Ngöbö ngäbriänkä kwe abko raba gare munye, ¹⁵ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä mun itire itire btä, ye abko käkwe ñan Ngöbö käi mikadita tare mun okwäte, ni klabore ütiäte ñakare këta bkänkä jürä ngwen jabtä ye kwrere; akwa Ngöbö Üai këta mun mike Ngöbö ngäbriänkäre amne Ngöbö Üai ye mden köböire Ngöbö abko ni Rün nikwe këita nebe nuäre nibtä, këta ¡Abba! ¡Tata tikwe! niere Ngöböye. ¹⁶Ye abko, ni tödekaka Jesubti abko Ngöbö ngäbriänkä era metre abko Ngöbö Üai ye arabe tä mike gare nie amne, ¹⁷ni Ngöbö ngäbriänkä bkänä ne ngwane, jändrän kuinquin biandre Ngöbökwé Kristoye, ye ni rabadi bkäne siba Kristobe gwaire. Akwa Ngöbökwé jändrän kuinquin nuendre ni kräke siba, abkokäre Kristokwe ja tare nikani, ye kwrere nikwe ja tare nikadi arato tödekabtä Kristobti.

**Ngöbökwé jändrän kuinquin nuendi ni kräke
abko nita ngibiare ngäbti kisere**

¹⁸Tödekabtä Kristobti nita ja tare nike mtare ye abko tare krübäte bkänä, akwa jändrän kuinquin nuendi Ngöbökwé ni kräke ye abko bäri

ütiäte nIKrä ruen tie. ¹⁹Ni ne abko Ngöbö ngäbriänkätre. Amne ni rabadre bä mikani era metre kä mrä angwane, ye abko jändrän jökrä dätebare Ngöbökwé käta ngibiare kisere, ²⁰ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän jökrä dätebare, abti drekäre Ngöbökwé jändrän jökrä dätebare abko erere namani bare ñakare btä. Ye ñan jändrän ketareketare tö namani dreye ja töi jenbti, erere namani bare akwa, Adán amne Eva kákwe Ngöbö kukwei kitani temen krire kena, bti Ngöbö ara jire kákwe úkaninte kore, aisete kukwe namani bare kore jändrän jökräbtä. ²¹Jändrän jökrä dätebare Ngöbökwé tä ngadaen amne tä niken ngwarbe, abtä tätre ja tare nike, ye kwrere ñan rabadre nakenkä mda btä abko tä ngibiare kisere. Ye kwrere arato, ni Ngöbö ngäbriänkä abko kräke Ngöbökwé kukwe kuin nuäre nuendi, kákwe ni ngrabare kwitadi, ñan krütadre mda abkokäre, ye abko jändrän dätebare Ngöbökwé tä ngibiare kisere arato.

²²Ngöbökwé jändrän jökrä kwitadi ye ngibiabtä kisere abko jändrän dätebare Ngöbökwé abko tä ja tare nike, käta täkekä jabe bäsi merita niken ja ngibiare käta ja tare nike ngäbäkre ngibiabtä, ye kwrere jire kira abti kä nüke mtare jändrän jökrä tä ja tare nike, ye gare kuin nie. ²³Ye abko ñan jändrän mda mda dätebare Ngöbökwé aibe käta täkekä jabe akwa, nitre tödekaka Jesubti käta ja tare nike kore, käta täkekä jabe arato, ñobtä ñan angwane ni ngrabare btin krüte ñakare mda biandi Ngöbökwé nie, ye nita ngibiare ngäbti kisere, abtä nita täkekä jabe mtare. Akwa Ngöbökwé ni kanina ngäbti ja ngäbriänkä kwrere, akwa ye rabadre bare täte angwane, Ngöbökwé ni ngrabare btin biandi nie, ye mikakäre era, abkokäre ja Úai biani kwe nie. ²⁴Ngöbökwé ni dianintari näire mentokwäre ni ngrabare btin biandre mda kwe nie abko nita ngibiare kisere. Ye abko, jändrän tärä nebe ni kisete, ye abko ngibiata ñakare mda, ²⁵akwa jändrän ngämi nebe ni kisete abko nita ngibiare kisere, ye abko rükadre nie, abkokäre nikwe ngibiadre jäme bätärekä abti rükadre ni kisete.

²⁶Ngöbökwé kukwe nuendi kuin nIKrä abko nita ngibiare kisere, ye abko käta ni die mike. Ye kwrere arato, jata nebe ruen bobre di ñakare nie blitakäre Ngöböbe amne nikwe dre niedre Ngöböye ñan tä nebe nüke gare nie, yebtä abko Ngöbö Úai käta ni die mike blite Ngöböbe, käta täkekä jabe blitare kwärä ja kukwei jenbti Ngöböbe amne, kukwe Ngöbö Úaikwe abko ni ñan raba niere jire ja kukwe jenbti. ²⁷Akwa Ngöbö abko ie ni töi ño ño gare kuin metre jökrä, amne Ngöbö Úai töta nebe dre dre kärere nIKrä Ngöböye, ye garera jökrä Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöbö tö dreye, ye kwrere Ngöbö Úai tä blite juta deme Ngöbökwé ye kräke.

Jändrän jökrä ni rüere, ye nita ganaine kwäräbe

²⁸Ni jökrä käräbare Ngöbökwé jakrä mikakäre ja odeire käta Ngöbö tarere, kräke Ngöbökwé kukwe úkaninte Kristo köböire abko erere

ngwiandi bare kwe, abkokäre kukwe kuin rakadrekä btätre ya o kukwe tare rakadrekä btätre ya, akwa Ngöböta ükete kuin kräke abko krörö: ²⁹Kena dekä Ngöbö ngämi ni dätere, känenkri nire nire rabadre nüne kärekäre ben ye namanina gare ie, erere mikanintbe kwe kwitakäre bäsi ja Odei jen kwe Jesukristo kwrere. Ye abko Ngöbö Odei jen kwe rabadre bäri ütiäte etbakantre kwati ngätäite abkokäre. ³⁰Erere arato, nire nire kräke Ngöbökwé kukwe mikanintbe kore abko erere käräbare kwe diantarikäre jakrä, ye abko ngite ñakare mda niebare kwe amne kani ngäbti kwe amne, ni ye abko mikadi nüne jabe kwe kä nuärete arato.

³¹Ngöbökwé kukwe kuin nuenbare keta kabre kore ni kräke Jesukristo köböire, tikwe nini ¿yebtä nikwe dre niedre mda? Ngöböta ni tarere kore amne tä kukwe nuene kuin kore ni kräke, ye ngwane ni amne jändrän mda mda ñakare jire rabadre ni ganaine, ³²ñöbtä ñan angwane Jesu abko Ngöbö Odei jen kwe, aiseté tare kri Ngöbökwé, akwa namani ruentari tare ñakare ie, käkwe biani müre ketadre ni jökrä kräke, ¿ye abko jändrän mda mda kwe abko niarakwe ñan biandre ngwarbe nie ja moto kuinbti ja Odei ben gwaire ya? ¡Jänri, Ngöbökwé jändrän jökrä kwe biandi nie! ³³Ngöbö ara jire käkwe ni dianinkä jakrä amne ni ngite ñakare mda niebare kwe, aiseté ni ñakare jire iti raba ni kite ngise Ngöböye abko Ngöbökwé kukwei mikadre era. ³⁴Mdakäre abko, Kristo Jesu krütani ni kräke, bti nükaninta nire amne tä kä bäri ütiäte te Ngöbö kise ruenkri, käta blite käre Ngöböbe ni kräke, ¿ye abko ni mda tädrera käkwe ni kitadi ngise Ngöbö ngwärekre ya? ¡Ñakare jire! ³⁵¿Kristo käta ni tarere kri, ye abko nirekwe töi kwitadre amne niara ñan rabadre ni tarere mda? Ni ñakare jire iti amne jändrän ñakare jire kä raba Kristo töi kwite ni rüere. Ye aiseté, nikwe ja tare nikadre tödekabtä Jesubti ya o ni mda käkwe rüdre krübäte ni rüere ya amne kukwe jatadre krübäte ni rüere ya o ni rabadre mrö nike ya o dän ñan rabadre nie ya amne ni rüe jatadre krübäte ya o ni kämika tö rabadre tödekabtä Jesubti ya, akwa ¿yebtä Kristokwe ñan ni taredre mda ya? ¡Ñakare jire! Niarakwe ni taredi janknu. ³⁶Ye abko nikwe ja tare nikadre tödekabtä Jesubti rabadre gare metre nie, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta ni bä mike obeja kwrere, käta niere krörö nibtä:

Obeja jäta niken biare kämikadre,
 ye kwrere jire nunta mikani biare kämikadre käre.
 Ne aiseté, tödekabtä mabti,
 käre nun rätäkäta gatabti köbö kwatirekwatire,

Salmos 44.22

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

³⁷Akwa Ngöbö ni tarekä kri, ye köböire nita kukwe bätäkä ngwarbe ye ganaine kwäräbe jökrä. ³⁸⁻³⁹Tita nütüre kore, ñöbtä ñan angwane jändrän ñakare jire kä raba Ngöbö töi kwite abtä niara ñan raba ni tarere

mda, ye abko gare kuin tie, ñobtä ñan angwane ni krütadre ya o ni tädre nüne ya, akwa Ngöbökwe ni taredre janknu. Erere arato, angele köböire amne üai kämekäme köböire Ngöbökwe ñan ni kitadrekä ja okwä bäre mento, akwa ni taredre janknu kwe. Mdakäre abko, kukwe mtare amne kukwe jatadi ni rüere, ye abko ñan raba Ngöbö toi kwite abtä niara ñan raba ni tarere mda, akwa Ngöbökwe ni taredre janknu arato. Erere arato, jändrän kä käinbti ya o jändrän bäri mente nguse sete kä raba Ngöbö toi kwite abtä niara ñan raba ni tarere mda. Ne aisete Kristo Jesu köböire Ngöbökwe ni taredi kärekäre amne jändrän ñan raba Ngöbö toi kwite jire chi abtä ñan rabadre ni tarere mda.

Ja toi jenbti Ngöböta ni denkä jakrä

9 ¹⁻³Mdakäre abko ti mräkätre, ti moto ulire krübäte amne ti motota nötöte käre, ñobtä ñan angwane ti mräkätre israelita tikwe ye abko käkwe tödekadre Kristobti abko köböire rabadre dianintari, ie ti tö bäri. Ngöbökwe ngürün mikadre tibtä, abtä ti ne ara jire rabadre mikaninkä Ngöbö okwä bäre mento ja ngie nuakäre kärekäre amne ti mräkätre tikwe rabadre dianintari, ie ti töta nebe, ne abko Kristo Jesu ngwärekri tita kukwe era erere niere. Ñan tita ni ngökö gare tie, ñobtä ñan angwane tita mun ngökö ñakare abko Ngöbö Üai Deme käta mike gare tie, aisete tita kukwe era erere niere kore. ⁴Tita niere kore, ñobtä ñan angwane nitre israelita jatani jökrä Israelikri amne Ngöbökwe kani ngäbti ja ngäbriänkä kwrere. Erere arato, Ngöbö nämane ja di kri bä nuäre ye mike tuare ietre amne kukwe ükaninte bätäkä ngwarbe kwe bentre. Erere arato, ja kukwei biani kwe Moiséye kräke. Mdakäre abko, nitre israelita käkwe jändrän kukwadre Ngöbö käikitakakäre ju blitakrä Ngöböbe kanti abko Ngöbökwe ükaninte bentre. Ngöbökwe kukwe mda mda nuendre nitre israelitakrä abko niebare metre kwe ietre arato. ⁵Erere arato, ni mräkä kirakira ütiäte krikri, yekri niaratre jatani arato amne niaratrekri Ni Dianinkä Ngöbökwe abko Jesukristo ara därebare arato. Jesukristo abko Ngöbö ara jire amne tä jändrän jökrä gobraine. Niara abko raba käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen.

⁶Ngöbökwe jändrän kuin nuenbare kore nitre israelitakrä, akwa niaratre kwati käkwe trö kwitani Kristoye, käkwe ñan mikani ütiäte jae, ¿yebtä abko Ngöbökwe ñan ja kukwei mikani täte ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane ñan nitre israelita jökrä därebare ni israelitakri abko Ngöböta tuen israelitare era metre ja ngwärekri. ⁷Erere arato, ñan ni jökrä därebare Abrahamkri abkobtä Abraham ngäbriänkä era metre Ngöbö ngwärekri abko gare nie, ñobtä ñan angwane Abraham ngäbriänkä nämane kwati, akwa Ngöbökwe niebare krörö Abrahamye:

Ma ngäbriänkä era metre abko jatadi ma ngobo Isaac aibekri,

Génesis 21.12

niebare Ngöbökwe ie.

⁸Ye mdenbtä abko, ñan nita däreere ni mräkä mdenkri abko käta ni mike Ngöbö ngäbriänkäre abko niebare Ngöbökwe Abrahamye Isaabtä käta mike gare nie, akwa Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani Abrahamye abkokri ni därebare ja täritäri, ni ye abko Abraham bkün era metre. ⁹Ye erere, bati Ngöbökwe ngäbäkre biandre Abrahamye abko niebare krörö kwe ie:

Kä krörö kä mdate ti rükadita angwane, ngäbäkre rabadira Sarakwe,
Génesis 18.10,14

abko Ngöbökwe nuendre Abrahamkrä, niebare kwe ie Isaabtä. Ye aisete Ngöbökwe Isaac dianinkä jakrä amne ñan Ismael dianinkä jakrä nämane gare Abrahamye.

¹⁰Akwa kukwe ye abko ñan aibe nakaninkä kore akwa, kukwe mdara jire nakaninkä abko köböire nita däreere ni mräkä mdenkri abko ñan tä ni mike Ngöbö ngäbriänkäre abko tä nüke gare nie abko krörö: Rebeca ngobo munkine kädian nämane Esaú amne Jacob, ye abko därebare rün itibe Isaakri. ¹¹⁻¹³Akwa niaratre nibu ngämi däreere amne ngämi kukwe kuin nuene amne ngämi jändrän käme nuene Ngöbö rüere, ye känenkri Ngöbökwe niebare Rebecaye:

Ngäbäkre mubai abko rabadi sribikä etba mrä kräke,

Génesis 25.23

niebare Ngöbökwe Rebecaye.

Ye mden erere Ngöbökwe niebare abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Tikwe Jacob tarebare,
akwa Esaú abko tikwe tarebare ñakare,

Malaquías 1.2-3

abko niebare Ngöbökwe. Ye mden abko namanina kwatibe kore, ñöbtä ñan angwane Ngöböta kukwe miketbe ño ño, töta nebe nire nire diinkä jakrä ja töi jenbti ye erere tä denkä, ye abko ñan nita jändrän kuin nuene ya o nita jändrän käme nuene Ngöbö rüere abko Ngöböta mike ñäräre, käta ni denkä jakrä, akwa Ngöbö töta nebe nire diinkä jakrä, erere tä denkä.

¹⁴¿Ne aisete, Ngöbö abko kukwe ükatekä blo nikwe niedre ya? ¿Ñakare jire! ¹⁵ñöbtä ñan angwane bati kira Ngöbökwe niebare krörö Moiséye:

Ti tö rabadi nire nire ngwiain ruentari tare jae, ye erere rabadi ruentari tare tie amne,
ti tö rabadi ja moto mikai kuin nire nire kräke, ye erere kräke tikwe ja moto mikadi kuin,

Exodo 33.19

niebare Ngöbökwe Moiséye. ¹⁶Kukwe ye abko käta kukwe krörö mike gare nie: Ye abko ñan ni töta nebe dreye amne ñan nita jändrän nuene

ja di ngöibti abko köböire nita nebe ruentari tare Ngöböye, akwa ja töi jenbti nita nebe ruentari tare Ngöböye.

¹⁷Erere arato, Ngöbökwé ñäkábare Faraónye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, käta niere krörö:

Ma köböire ti di kri rabadre gare kä jökräbti temen, abkokäre tikwe ma mikani jreire Egipto nete,

Exodo 9.16

niebare Ngöbökwé Faraónye. ¹⁸Kukwe ye abko käta kukwe krörö mike gare nie: Ngöbö töta nebe nire nire ngwiain ruentari tare jae, erere tä nebe ruentari tare ie amne, Ngöbö töta nebe nire nire dokwä mikai ribi ja kukweikrä, erere tä dokwä mike ribi. Ye mden abko bä mikani kwe.

¹⁹Akwa kukwe nebtä ni ruäre käkwe niedre tie: ¡Ngöbö töta nebe dre dre nuein nibtä, erere tä neme bare nibtä, se ñöbtä abko nita nebe ngite Ngöböye se! ni ruäre käkwe niedre kore. ²⁰Akwa tita niere kore ni yeye: ¿Mun abko dätebare Ngöbökwé, ye ñöbtä abko mun tö ñäkäi kore Ngöbö rüere ye? Ni kantra dätekä abko, ie kantra raba niere: ¿Drekäre makwe ti dätebare kore se? ¿niedre kantrakwe ie ya? ¡Ñakare jire! ²¹ñöbtä ñan angwane ni kantra dätekä ye tö rabadre dobro ye дәтеi ño ño ja töi jenbti, erere raba nuene. Ye mden kisete, dobrobti ni kantra dätekä ye raba kantra дәtere jändrän ütiäte Kräke, akwa dobro ye arabebti raba kantra дәtere arato jändrän ütiäte ñakare Kräke. Ye kwrere arato, Ngöbökwé ni dätebare, aisete tö rabadre dre dre nuein nibtä erere raba nuene.

²²Ne aisete, nitre kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere, Kräke Ngöbökwé kukwe ükaninte mikakäre ja ngie nuen, aisete ñan tö namani mikai ja ngie nuen jötrö, akwa ngibiabare raire kwe, ye abko Ngöbö raba nuene ja töi jenbti. ²³Erere arato, Ngöbökwé ni ngibiabare raire kore, käkwe ñan ni ye mikani ja ngie nuen jötrö, ñöbtä ñan angwane niara töta nebe ja di kri bä nuäre mikai tuadre nitre tödekaka Jesubti yeye. Ngöbökwé nitre tödekaka Jesubti dianinkä kira jakrä, käkwe ngwiani ruen bobre jae, mikakäre nüne kärekäre jabe kä bäri nuäre te. ²⁴Ngöbökwé ni käräbare jakrä abko ruäre nitre israelita ngätäite, ruäre abko nitre ñakare israelitare ngätäite. ²⁵Ngöbökwé ni kärädre kore abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä tärä Oseabtä:

Nitre ñakare juta jen tikwe abko batira jire rabadi juta jen tikwe abko tikwe niedi nitre yebtä.

Erere arato, nitre tita tarere ñakare metre mtare abko batire jire tita tarere arato abko tikwe niedi btä,

Oseas 2.23

niebare Ngöbökwé.

²⁶Erere arato, Ngöbökwé niebare mda tärä Oseabtä:

Mun ñakare juta jen tikwe, tikwe niebare munye.

Kä ye kánti tikwe nieba kore munye, akwa kä ye arabe kánti tikwe niedi krörö:

Mun abko Ngöbö nire ngäbriänkätre, tikwe niedi munbtä,

Oseas 1.10

abko tä tikani tä rä Oseabtä.

²⁷Akwa nitre israelita ngätäite abko ni ruäre aibe rabadre dianintari abko Ngöbökwie niebare ietre kira abko tä tikani krörö tä rä Isafäbtä:

Nitre israelita rabadre bäri kwati abtä ñan rabadre tanre üman mren köräbäre kwrere, akwa niaratre braibe rabadi dianintari,

²⁸ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö käkwe kukwe ükaninte ño nitä, erere kebera mike täte metre, bti ja töi kwitadi ñakare jire chi kwe,

Isaías 10.22-23

abko nieta tä rä Isafäbtä.

²⁹Ye mden abko Ngöbökwie niebare käne Isaías ara köböire arato abko krörö:

Ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkä käkwe ñan ni mräkä israelita mikadrete nüne ruäre, akräke Ngöbökwie nitre Sodomabo amne Gomorrabo ganinkä jökrä, ye kwrere ni israelita rabadre arato,

Isaías 1.9

niebare Ngöbökwie Isaías köböire.

Nitre israelita käkwe tödekani ñakare Jesubti

³⁰Ye kwrere Ngöbökwie nitre ñakare israelita diandretari kwati abko niebare kwe akwa, nitre israelita braibe rabadre dianintari abko Ngöbökwie niebare kira, ¿sebtä abko nikwe dre niedre? Niaratre abko ngite ñakare mda niebare kwe, ye abko nitre ñakare israelitare nämane känentari ñakare jakrä, akwa tödekabtä Jesubti niaratre ngite ñakare mda niebare kwe btätre amne kadre ngäbti kwe abko Ngöbökwie mikani gare ietre. ³¹Akwa nitre israelita abko rabadre ja mike metre au ja di jenbti Ngöbö ngwärekre Kukwe Biani Ngöbökwie Moiséye ye mikabtä täte, ye abko nitre israelita nämane känentari kisere, akwa yebtä niaratre abko metre ja ngwärekre abko Ngöbökwie niebare ñakare amne ñan kani ngäbti kwe. ³²¿Se ñobtä Ngöbökwie nuenbare kore? Ye ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwie Moiséye ye mikabtä täte ja di jenbti au abko köböire niaratre ñakare ngite mda abko Ngöbökwie niedre abko aibe nitre israelita nämane mike era jae, akwa tödekani ñakare kwetre Ngöböbti. Ye mden kisete, ngite ñakare mda abko Ngöbökwie niebare ñakare ietre. Nitre israelita käkwe tödekani bäri ja di jenbti ja mikakäre metre au Ngöbö ngwärekre amne ñan tö namani tödekai Jesubti. Jesu ye abko jä kwrere btä ni kwati tä ngoto ritete. ³³Ye rakadrekä abko nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä, kanti Ngöbökwie Jesukristo bä mikani jä kwrere abko krörö:

¡Munkwe mika ñäräre!

Tita jä mike jite mun Siónbo ngätäite.

Jä ye abko rabadi ñakare ütiäte mun kräke, aisete jä yebtä ni kwati
ngoto ritadite amne ñan tödekadi kwetre bti.

Akwa nire nire käkwe tödekadre ni yebti abko Ngöbökwe ñan
mikadi ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire,

Isaías 8.14; 28.16

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä ni Dänkien Jesukristobtä.

10 ¹Ti mräkätre, kukweta nakenkä kore nitre israelitabtä, akwa
nitre israelita ye rabadre dianintari, ie ti tö krübäte, aisete tita
blite kräke Ngöböbe, ²ñobtä ñan angwane niaratre tä Ngöbö mike ütiäte
kri jae, aisete tätre mokrere Ngöböbti, akwa Ngöbö mikadre ütiäte ño
metre kwetre abko erere nüke gare ñakare ietre. ³Nita tödeke Jesubti
aibe angwane ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nibtä, ye abko
ñan nukani gare ietre amne, niaratre töta nebe ja mikai metre au Ngöbö
ngwärecri, aisete Ngöbökwé kukwe mikanintbe ni mikakrä metre ja
ngwärecri Jesukristo köböire, ye mikata ütiäte ñakare kwetre. ⁴Akwa
Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye Kristo käkwe mikani täte jökrä,
aisete mikani nebe bare täte jökrä kwe ni kräke amne, tödeka Kristobti
aibe köböire ni rabadre era metre Ngöbö ngwärecri, abkokäre mikani
nebe bare täte jökrä kwe ni kräke.

⁵Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte nire nire tö rabai
metre Ngöbö ngwärecri abko kräke Moisékwé kukwe tikani krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nirekwe mikadre täte jire jökrä
abko köböire nünandi kwe,

Levítico 18.5

abko tä tikani Moisékwé Ngöbö Kukweibtä. Akwa ni ñan raba kukwe ye
mike täte kore, ⁶aisete nita tödeke Jesubti, köböire ni ngite ñakare mda
abko Ngöböta niere nibtä, ni ye kräke Ngöbö Kukwei käta niere krörö:
Makwe ñan töbika krörö: “¿Nire näin kä käinbti” Kristo kanti, niara
kärereta kä nebtä ni die mikakäre? Ye kwrere makwe ñan töbika, ñobtä
ñan angwane Kristo nukánina kä nebtä aisete. ⁷Erere arato, makwe ñan
töbika krörö: “¿Nire näin nguse kä nakebtä ni krütanikrütani ngätäite,”
Kristo rükadreta nire ni die mikakäre? Ye kwrere munkwe ñan töbika,
ñobtä ñan angwane Kristo krütánina bti Ngöbökwé mikanina nire ni
kräke. ⁸Akwa kukwe bti ni rabadre dianintari abko tä kánime mun ken.
Kukwe ye abko krörö: Tödekadre Kristobti aibe köböire ni ngite ñakare
mda Ngöböta niere abko dirita nunkwe. Yebtä Ngöbö Kukwei tä niere
krörö:

Kukwe ye abko tä kánime mun ken abko mun raba niere ja kada
jenbti amne, mun töibti mun raba mike era jae,

Deuteronomio 30.14

abko Ngöbö Kukwei tä niere. ⁹Kukwe mun diantarikrä abko tä ja ken munbe, ñobtä ñan angwane Jesu abko ma Dänkien makwe niedre ja kada jenbti amne Ngöbökwé Jesu mikaninta nire, yebti makwe tödekadre amne makwe mikadre era ja töibti angwane, ma rabadi dianintari. ¹⁰Ye abko, Jesu mikata era ja töibti amne tödekata bti, yebtä ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nibtä amne, Jesukristo abko ni Dänkien nita niere ja kada jenbti, ye ngwane nita nebe dianintari. ¹¹Yebtä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö arato:

Nire nire käkwe tödekadre niarabti abko ñan rabadre mikani ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire,

Isaías 28.16

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹²Nieta kore, ñobtä ñan angwane ni israelita ya o ni ñakare israelitare akwa ni ja kwrere jökrä Ngöbö ngwärekre. Ye aisete ni ñakare bä jene jene amne ni Dänkien Kristo abko ni jökrä Dänkien amne, nire nire käta ja di kärere ie rabakäre dianintari ye erere die mikata kri kwe ¹³abko gare metre nie, ñobtä ñan angwane nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Nire nire käkwe ja di kärädre ni Dänkienye rabakäre dianintari, ni ye abko Ngöbökwé dianditari,

Joel 2.32

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁴¿Akwa ni tödekaka ñakare Kristobti käkwe ja di kärädre ño Ngöböye jakrä? Erere arato, ¿ni ni kukwei nuen ñakare blite Kristobtä abko tödekadre ño kwe bti? ¿Amne ni ñakare kukwe kuin Kristobtä niere, ye abko nikwe kukwe Kristobtä kukwei nuadre ño? ¹⁵Mdakäre abko, ¿ni juanta ñakare kukwe kuin Jesubtä niere ni mdaye, ye abko rikadre blite ño kukwe kuin yebtä? Ye mdenbtä abko, Ngöbö Kukweita niere krörö:

Ni kukwe kuin ngwianka tä kite nüke, ye abko käita nebe nuäre krübäte nibtä niara tuare,

Isaías 52.7

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁶Kukwe kuin Kristobtä ye niebare nitre israelitaye, akwa ni kwati käkwe ñan mikani era, käkwe tödekani ñakare Jesubti. Kukwe rakadrekä kore abko Ngöbökwé niebare kira krörö Isaías köböire:

Ni Dänkien, nunkwe kukwe kuin niebare, ye bäsi ni ñakare jire käkwe mikani era,

Isaías 53.1

abko nieta Ngöbö Kukweibtä sribi nunkwebtä. ¹⁷Ye abko, kukwe kuin Kristobtä, ye nita kukwe nuen angwane, nita kite tödeke Kristobti. Kukwe kuin ye abko Kristobtä.

¹⁸Akwa ti raba ngwentari munye: ¿Nitre israelita ye käkwe kukwe kuin Kristobtä kukwei nuani metre ya, ñakare ya? Jänri, niaratrekwe kukwe kuin ye kukwei nuani. Ye mdenbtä abko, Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Nitre kukwe kuin ngwianka, ye nikani kukwe kuin ye ngwena kä jökräbti temen amne, kukwe kuin ye abko niaratre nikani ngwena kä ketareketare te jökrä kwäräkwärä,

Salmos 19.4

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁹Akwa ti tö kukwe ngwiainarita mda munye abko krörö: ¿Kukwe kuin niebare nitre israelitaye, ye abko ñan nükani gare metre ietre ya? Käne Moisékwe niebare krörö nitre israelitabtä:

Juta ñakare jen tikwe, ye ben tikwe mun israelita mikadi mokrere. Erere arato, juta ie ti nüke gare ñakare mtare, juta ye kräke tikwe mun israelita mikadi romon,

Deuteronomio 32.21

²⁰ñöbtä ñan angwane kukwe niebare Ngöbö Kukweibtä Isaíakwe abko tä nakenkä mtare abko krörö:

Juta mda mda ñakare israelitare nämane ti känentari ñakare abko ie ti kwani.

Amne juta nämane ti kärere ñakare abko ie tikwe ja mikani gare,

Isaías 65.1

abko nieta Ngöbö Kukweibtä nitre ñakare israelitarebtä, ñöbtä ñan angwane niaratre kwati tä tödeke Jesubti aisete. ²¹Akwa nitre israelitabtä abko Isaíakwe niebare krörö:

Juta ne ñan tä ti kukwei mike täte amne, dokwä ribi ti kukwei ngäbti, akwa ti nämane biare kise ngianinte köbö kwatirekwatire niaratre ngäbti,

Isaías 65.2

niebare Ngöbökwé Isaías köböire.

Ngöbökwé nitre israelita dianinkä braibe jakrä

11 ¹Kukwe yebtä, ti rabadre kukwe ngwentari krörö: ¿Nitre ñakare israelitare, kräke Ngöbökwé ja moto mikani kuin, yebtä abko juta israelita abko ie Ngöbökwé trö kwitani ya? Ñakare jire, ñöbtä ñan angwane ti abko israelita. Ti därebare Abrahamkri amne ti därebare juta Benjamín mräkäkri arato. ²Käne abko, Ngöbö ngämi kä ne dätere, ye känenkri Ngöbökwé juta israelita diandikä juta jen jakwe kwrere abko mikanintbe kwe, aisete mtare Ngöbökwé ñan trö kwitani juta jen kweye. ¿Ye abko era metre abko kukwe nakaninkä ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Elíabtä abko käta bä mike abko gare ñakare munye ya? Bati Elías nämane blite Ngöböbe angwane, niebare krörö kwe nitre israelita kitakäre ngite Ngöböye:

³ Ti Dänkien, nitre ma kukwei niekä abko kämikanina jökrä jreikwe. Erere arato, ñukwä grä jändrän kukwakrä mae ye dikaninte jökrä kwetre.

Mtare ti aibe tä nire kaibe, akwa niaratre tö ti kämikai arato,
1 Reyes 19.10,14

niebare Elíakwe Ngöböye. ⁴ Abtä Ngöbökwé niebare mda ie:

Nitre israelita kwati ngämi nebe ngukudokwäbti temen ngöbö

ngwarbe Baal ngwärekre,

akwa tä ti mike era janknu abko tikwe dianinkä mili krä kükü

jenena jakrä, aiseté ma ñakare tä kaibe,

1 Reyes 19.18

niebare Ngöbökwé Elíaye. ⁵ Ye kwrere arato mtare, Ngöbökwé nitre israelita dianinkä ruäre jen jakrä ja moto kuinbti, käta tödeke Jesubti.

⁶ Ja moto kuinbti Ngöbökwé nitre israelita dianinkä ruäre jen jakrä, ye abko ñan jändrän kuin nuenbare kwetre abko ütiäre Ngöbökwé dianinkä jakrä, akwa Ngöbö ara jire käkwe ja moto mikani kuin, köböire ni dianinkä kwe jakrä. Akwa nikwe jändrän kuin nuendre abko ütiäre Ngöbökwé ni diandrekä jakrä, ye ngwane ñakare Ngöböta ni denkä jakrä ja moto kuinbti.

⁷ ¿Yebtä abko, nikwe dre niedre mda? Nitre israelita rabadre metre Ngöbö ngwärekre ja di jenbti abko niaratre namani känene kisere, akwa erere ñan namani bare. Akwa nitre israelita dianinkä jakrä Ngöbökwé abko käta tödeke Jesubti angwane, niaratre abko ngite ñakare mda Ngöböta niere, akwa nitre israelita mda mda abko Ngöbö ara jire käkwe dokwä mikani ribi. ⁸ Ye kwrere kukwe rakadrekä abko Ngöbökwé niebare kira abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ni kwata ruen ñakare, kwrere jire Ngöbökwé mun töi mikani abko erere mun tä abti kä nüke mtare.

Ngöbökwé mun okwä mikani, akwa kukwe era metre Kristobtä tuen ñakare munye.

Erere arato, mun olo mikani Ngöbökwé, akwa ni kukwei kuin Kristobtä ruen ñakare mtare munye,

Deuteronomio 29.4; Isaías 29.10

abko nieta Ngöbö Kukweibtä nitre israelita kwati btä.

⁹ Erere arato, Davikwe niebare krörö niara rüebtä Ngöböye, erere tä nakenkä mtare nitre israelita kwati btä:

Jändrän jökrä kuin mrö kwrere, ye abko rikwitadreta niaratre rüere näre.

Yebtä abko rabadre ritete abtä mikadre ja ngie nuen näre.

¹⁰ Erere arato, kä ñan rabadre tuen ietre, abkokäre okwä raba kä ikote näre amne, ñan rabadre jändrän nuen kä, abkokäre trö raba tänene käreäre näre,

Salmos 69.22-23

abko niebare Davikwe. Ye kwrere tä nakenkä mtare nitre israelita kwati btä.

Ngöbökwe nitre ñakare israelitare dianintari arato

¹¹Mtare ti bike kukwe mda ngwentari krörö: ¿Nitre israelita nikani janknu temen rabakäre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane nitre israelita käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte, käkwe trö kwitani ie, ye köböire abko ni mda mda ñakare israelitare abko namani dianintari Ngöbökwe arato, nitre israelita rabadre mokrere Ngöböbti abkokäre. ¹²Akwa nitre israelita tä kukwe kuin Jesubtä kite temen, köböire tä ja mike ngite au Ngöbö rüere mtare, ye köböire abko ni mda mda ñakare israelitare tä jändrän kuinquin Ngöbökwe bkäne kabre Jesukristo köböire. Akwa mrä nitre israelita käkwe tödekadre täte jökrä Jesubti angwane, jera metre Ngöbökwe ni jökrä die mikadre bäri kri mda ñan ñan!

¹³Akwa mun ñakare israelitare abko ie ti bike niere krörö: Mun ye ie Ngöbö ara jire käkwe ti juani ja kukwei ngwena, aisete tita sribi ne mike bäri ütiäte jae, ¹⁴ñobtä ñan angwane tita sribire munbe angwane, ti mräkätre israelita tikwe jatadre mokrere munbe, ye köböire abko ti rükadre ngwenante Ngöböye amne rabadre dianintari arato abkokäre. ¹⁵Ye abko, Ngöbökwe nitre israelita tuanimetre angwane, Ngöbökwe jändrän kuin krübäte nuenbare ni mda mda ñakare israelitare kä jökräbti kräke, käkwe kä biani ietre ja mäkäkäreta jabe Jesu köböire. ¿Ye abko nitre israelita jen Ngöbökwe käkwe tödekadre Jesubti angwane, Ngöbökwe kadreta ngäbti abko Ngöbökwe ñan jändrän bäri kuin krübäte nuendre kräke ya? ¡Jänri! Ngöbökwe mikadre nüne kärekäre jabe, ¹⁶ñobtä ñan angwane arina mritata, bti diankata chi jenena Ngöbökrä, ye abko tuen deme amne ütiäte Ngöböye, ye ngwane arina mda tä nebe deme amne ütiäte jökrä arato. Ye kwrere abko nitre israelita mräkä känekäne abko arina chi dianinkä jenena kwrere amne nitre israelita jökrä abko arina mda kwrere abko krörö: Ngöbökwe nitre israelita mräkä känekäne Abraham, Isaac amne Jacob mikani jenena deme jakrä, ye köböire nitre israelita jökrä tä mikani jenena, Ngöbökwe kukwe kuin nuendre kräke abkokäre. Ye kwrere arato, kri ngätri tä mikani kuin deme jenena, ye ngwane kri küde tä neme kuin deme jökrä arato. Ye abko Ngöbökwe nitre israelita känekäne mikani deme jenena jakrä kri ngätri kwrere, ye köböire nitre israelita mda mda ja täritäri tä mikani jenena Ngöbökwe, kukwe kuin nuenkäre kräke arato.

¹⁷Yebtä abko, ti bike kukwe mda bä mike krörö: Nitre israelita abko olibo krie kwrere, akwa olibo krie ye abko küde tikaninkä ruäre. Olibo krie küde tikaninkä ye täte abko olibo krie ngwarbe känsenta küde mikani. Olibo krie ngwarbe känsenta ye abko ma ñakare israelitare ara. Olibo küde era metre tikaninkä abko täte ma mikani, ye mden köböire abko namani neketaninkä olibo ngätri era metre btä amne olibo nire

abko ara jire btä ma namani siba, käta ma die mike. Olibo ngätri era metre abko nitre israelita mräkä känekäne Abraham, Isaac amne Jacob ara. ¹⁸Akwa yebtä makwe ñan bika kri olibo küde era metre btä, ñobtä ñan angwane makwe bikadre kri angwane, ñan olibo ngätri tä nire ma köböire akwa, ma abko tä nire olibo ngätri köböire, ye makwe ngwianta töre jae. ¹⁹Akwa mun ruäre ñakare israelitare käkwe niedre mda: Olibo küde era metre tikaninkä abko täte ti mikani, munkwe niedre kore bikakäre kri, ²⁰ye abko tä dbé. Akwa nitre israelita abko olibo küde era metre, käkwe ñan tödekani Jesubti abtä Ngöbökwé tikaninkä amne ma abko käkwe tödekani Jesubti, aibe köböire Ngöbökwé ma mikani olibo küde era metre ye täte. Ne aisete, makwe Ngöbö jürä ngwian jirekäbe jabtä angwane, makwe ñan bika kri, ²¹ñobtä ñan angwane nitre israelita abko olibo küde era metre, akwa tödekani ñakare kwetre Jesubti, ye abko Ngöbökwé diani ñakare niaratrebti ta, aisete jma bärira jire käkwe ñan tödekadre janknu Jesubti angwane, Ngöbökwé ñan diandre jire mabti ta!

²²Yebtä abko, makwe nikra kuin ja käne, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko moto kuin, akwa motota nebe romon arato. Ye mden kisete, nitre israelita namani ritete nikani temen, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä mikani ñakare era jae kwetre, ye kräke Ngöbö moto namani romon angwane, ja moto mikani kuin kwe makrä. Akwa makwe nünandre ño, ie Ngöbö tö ye kwrere makwe nuna käre angwane, Ngöbö moto rabadi kuin käre makrä, akwa makwe ñan nünandre Ngöbö töi erere, ye ngwane ma tikadikäta olibo kriebtä arato. ²³Mdakäre abko, nitre israelita ñan tä Ngöbö kukwei Jesubtä mike era jae, ye mikadre temen kwetre angwane, tödekadre Jesubti kwetre angwane, Ngöbökwé ketarekäta olibo krie metrebtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö di tärä olibo küde ye ketarekäta olibo kriebtä. ²⁴Mun abko olibo krie ngwarbe känsenta abko küde tikaninkä, bti ketaninkä olibo küde era metre ye täte jye abko nitre israelita olibo küde era metre tikaninkä abko Ngöbökwé ñan mikadreta täte olibo kriebtä ya? jJänri! Niaratre abko olibo küde era metre, aisete bäri Ngöbökwé ketarekäta täte.

Nitre israelita rabadi dianintari

²⁵Ja mräkätre, Ngöbökwé kukwe ükaninte kore mun ñakare israelitarebtä amne nitre israelitabtä, ye abko kukwe ükaninte kira tiebe Ngöbökwé ni kräke, akwa mtare Ngöböta mike gare nie, ye abko btä mun ñakare israelitare ñan tädre töi ngitiekä ngwarbe kwäräkwärä abtä bikadre kri nitre israelitabtä, abkokäre tita mike gare munye abko krörö: Mun ñakare israelitare rabadre tödeke täte jökrä Kristobti, abkokäre nitre israelita ruäre dokwä ribi, käkwe trö kwitani Jesukristoye. ²⁶Akwa kukwe ye rabadi bare kore angwane, nitre israelita rabadi dianintari, erere rabadi dianintari jökrä abko rakadikä kore tä gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita blite krörö btä:

Ni Diantarikä tä Siónte abko jatadi nitre israelita dentari, ye kákwe Jacob mräkä ngite Ngöbö rüere diandikä jökrä btä.

27 Nitre israelita ngite ye diandikä jökrä kore btätre angwane, Ngöbökwé kukwe úkaninte kira nitre israelitabtä ye rabadi bare, Isaiás 59.20-21; 27.9

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

28 Akwa mtare ti mräkätre, nitre israelita kwati tä Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye rüere, abtä tätre ja rüere Ngöböbe. Ye mden köböire abko nitre israelita tä kä bien mun ñakare israelitareye tödekakäre Kristobti mtare. Akwa Ngöbökwé nitre israelita mräkä kënekäne Abraham, Isaac amne Jacob ye dianinkä jakrä amne kukwe úkaninte kwe bentre, yebtä abko Ngöbö tä nitre israelita tarere janknu arato, 29 ñobtä ñan angwane Ngöböta jändrän bien nie, ye abko ñan tä denkäta nikän. Erere arato, tä ni kärere diantarikäre, yebti ñan tä ja kukwei kiteta temen, aiseté tä ja kukwei mike täte jökrä, aiseté Ngöböta nitre israelita tarere janknu. 30 Angwane mun ñakare israelitare abko mekera mun nämáne Ngöbö kukwei mike ñakare täte, akwa mtare nitre israelita käta Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike ñakare täte, ye köböire abko tätre kä bien munye, mun rabadre ruentari tare Ngöböye, kákwe mun diandretari Jesu köböire abkokäre.

31 Ye kwrere arato, nitre israelita ñan tä Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike täte mtare, ye köböire abko mun rabadre ruentari tare Ngöböye abkokäre. Ye mdenbtä, mrä nitre israelita rabadi ruentari tare Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöböta mun ñakare israelitare ngwen ruentari tare jae mtare.

32 Ne aiseté, ni jökrä rabadre tödeke Jesubti amne rabadre ruentari tare Ngöböye, kákwe dianditari, abkokäre Ngöbökwé ni jökrä israelita ya, ñakare ya tuanimetre ja dokwä mike ribi amne ñan Ngöbö kukwei Jesubtä mikadre täte kwetre abko Ngöbökwé nuenbare kore, akwa ye köböire abko ni israelita ya, ñakare ya akwa Ngöbö rabadre ngwen ruentari tare jae amne rabadre dianintari, abkokäre Ngöbökwé nuenbare kore.

Pablota Ngöbö käikitekä

33 Yebtä abko, ti tö kukwe niei krörö Ngöböbtä: ¡Jo! Ngöbö abra kwe jändrän kuinkuin tarä kabre krübäte nikä, amne Ngöbö abra töbtä kri krübäte, kákwe jändrän kuinkuin mikanintbe ja töi jenbti ni kräke. Ye aiseté Ngöböta töbike ño ño, ye ni ñan raba niere jire chi amne Ngöbö töi ji mdenbtä ye ni ñakare jire iti ie rabadre gare. 34 Ne aiseté, ¿ni Dänkien töi ño, ye tä gare ni mda mdaye ya? ¡Ñakare! ¿Angwane ni mda mda raba Ngöbö töi tike ya? ¡Ñakare! 35 Mdakäre abko, ¿ni tarä iti kákwe jändrän biani käne ni Dänkienye abko útiä biandreta kwe ie ya? ¡Ñakare! 36 Ñobtä ñan angwane jändrän jökrä tä kite Ngöbökre amne jändrän jökrä tä niara köböire amne jändrän jökrä abko jen Ngöbökwé, aiseté ¡Ngöbö aibe raba käikitaninkä kärekäre! Abko kore se. Amen.

Ni kwitanina btin Ngöbökwe, erere nikwe nünandre

12 ¹Ngöbökwe ni ngwiani ruentari tare kore jae, käkwe jändrän kuin nuenbare bätäkä ngwarbe ni kräke, ye mden kisete ti mräkätre tikwe, jändrän kämikata Ngöbö käikitakakäre abko bianta ngöi ie, ye kwrere munkwe ja ngrabare mika ngöi jökrä Ngöbökrä amne munkwe nüna kuin deme Ngöbö aibe kräke amne, dre tuen dbe Ngöböye, ye erere munkwe nuen abko ti tö nibi niei kisere munye. Munkwe nuendre kore angwane, munkwe Ngöbö mikadi ütiäte amne munkwe käikitadikä era metre. ²Erere arato, nitre moto kämekäme tä nüne ño kä ne ngwane, ye kwrere munkwe ñan nüna mda. Akwa mun rabadre kwitani Kristo kwrere, abkokäre munkwe Ngöbö tuametre ja töi kwite btin. Ye ngwane Ngöbö tö dreye, ye rüka gare munye amne jändrän kuin Ngöbökrä amne jändrän nuäre Ngöbökrä amne jändrän era metre Ngöbö okwäbti, Ngöbö tö dreye, ye rüka gare munye.

³Ni kwitanina Ngöbökwe käkwe nünandre krörö abko ti bike niere munye. Ngöbökwe ja moto mikani kuin tikrä, käkwe ti mikani Jesu kukwei ngwianka, aisete ti bike kukwe niere krörö mun itire itireye: Munkwe ñan bika kri ni mda mdabtä, akwa munkwe töbika era metre au jabtä, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwe mun itire itire mikani tödeke ja kwrere jabtä, aisete ye kwrere munkwe nüna. ⁴Ni abko itibe akwa ni kiakia ngrabare abko kabre, akwa ni kiakia ngrabare ye ñan tä sribi ketetibe nuene, akwa tä sribi bätäkä ngwarbe nuene ni ngrabare die mikakäre. ⁵Ye kwrere arato, ni itire itire tödekaka Kristobti tä nekete niarakri abko ni kwati, akwa ni abko Kristo ngrabare itibe, aisete nita nekete gwaire jakri ja die mikakäre kwärikwäri. ⁶Akwa ni itire itire, ie Ngöbö tö namani ja di biain sribi ño ño nuenkäre, ye erere biani kwe nie. Ye aisete, Ngöbökwe ja di biani ni itiyi ja kukwei niekäre ni mda mdaye angwane, ni ye käta tödeke ño Ngöböbti, ye kwrere Ngöbö kukwei niedre. ⁷Erere arato, Ngöbökwe ja di biani ni mdaye sribikäre ni mda mda die mikakrä angwane, sribidre kuin kräke kwe. Amne Ngöbökwe ja di biani ni mdaye ja kukwei dirikäre, ye kwrere diri janknu kwe ni mda mdaye. ⁸Erere arato, Ngöbökwe ja di biani ni mdaye ni mda mda kitakäre nüne bäri Ngöbökrä, ye kwrere kita nüne bäri Ngöbökrä kwe. Erere arato, Ngöbökwe ja di biani ni mdaye jändrän biankäre ngwarbe ni mda mdaye angwane, jändrän bian ja moto kuinbti kwe. Erere arato, Ngöbökwe ja di biani ni mdaye rabakäre ji dokwäte nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite angwane, sribi ye nuen kuin täte jökrä kwe. Erere arato, Ngöbökwe ja di biani ni mdaye ni bobre bobre amne ni ja tare nikaka nikaka die mike angwane, kä rabadre nuäre btä sribi ye nuenkäre.

Nikwe ni mda mda taredre

⁹Kukwe mda ti bike niere munye abko krörö: Munkwe ja tare era metre kwärikwäri. Erere arato, munkwe bätä ngwiandre kri krübäte

kukwe kämekäme yebtä amne munkwe kukwe kuinquin ye ketadrete dime ja kisete. ¹⁰Ni ja etbare käta ja tarere, ye kwrere munkwe ja taredre kwärikwäri amne, munkwe ñan ja mikadre ngwarbe jae kwärikwäri, akwa munkwe ja mikadre bäri ütiäte jae kwärikwäri. Yebtä munkwe ja kitadre bäri. ¹¹Mdakäre abko, sribi jökrä jiebtu mun rankwadre kisere, akwa munkwe ñan kä ngwiandre krene jabtä amne munkwe sribidre ja di ngöi jökrä ni Dänkienkrä.

¹²Erere arato, Ngöbökwe jändrän kuin nuendi munkrä, ye abko munkwe käi ngwiandre nuäre jabtä, akwa mun raba ja tare nike angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä amne ja tare nika yebtä munkwe ñan ngra ngradre akwa, munkwe blitadre janknu Ngöböbe. ¹³Nitre tödekaka Jesubti käta jändrän mdei nike, ye abko munkwe die mikadre. Erere arato, nitre basaka kadre ngäbtu kuin, ye jiebtu mun rankwadre kisere.

¹⁴Mdakäre abko, nire nire tä näin kisere mun jiebtu mun mikakäre ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye kräke munkwe ja di kärä Ngöböye amne munkwe ñan ngürün mika btä ja dokwäre. ¹⁵Erere arato, nire nire btä käta nuäre, ye ben munkwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä amne, nire nire tä ulire amne tä ja müaire abko ben munkwe ja müaidre gwaire siba.

¹⁶Erere arato, munkwe nünandre jäme jabe kwärikwäri amne munkwe ñan bikadre krikri, akwa munkwe ja getadre jäme ni bobre bobre ben amne ja ñan rabadre ruen bäri töbtä ni mda mdabtä munye.

¹⁷Mdakäre abko, ni mda mdakwe kukwe nuen käme mun rüere, akwa munkwe ñan kukwe nuenta käme btä ja dokwäre, akwa dre dre tuen kuin ni jökräye, ye jiebtu mun rankwa. ¹⁸Erere arato, munkwe ja die mikadre käre nünakäre jäme ni jökräbe.

¹⁹Ti mräkätre tare tikwe, ni mdakwe kukwe nuen käme mun rüere angwane, munkwe ñan ja ngie mika au, akwa munkwe mun rüe ye tuametre Ngöbö kisete, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ni mikadre ja ngie nuen, ye abko tä ti kisete.

Ne aisete ni kukwe nuenkä kämekäme mun rüere, ye dokwäre tikwe mikadi ja ngie nuen,

Deuteronomio 32.35

niebare ni Dänkienkwe. ²⁰Ne aisete, nikwe Ngöbö Kukwei mikadre täte krörö:

Ma rüe, ie mrö raba angwane, makwe buka.

Erere arato, tomna raba ie angwane, makwe tomna bian ie.

Yebtä abko rabadre ja gaire amne ngwäre kwata rabadre tain bürere jökrä ie ja gaibtä, abkokäre makwe nuen kore.

Proverbios 25.21-22

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ²¹Ye abko, makwe ñan ja ganaimna kukwe kämeyer, akwa makwe kukwe kuin nuen ma rüekrä, köböire makwe kukwe käme ganaindi.

Nitre gobranka kukwei mikadre täte

13 ¹Mdakäre abko, ni jökrä tä nebe gobrane ye abko Ngöbö ara jire tä mike. Ni ñakare jire iti abko tä ja mike gobrane ja töi jenbti, aisete nikwe nitre gobranka mikadre täte. ²Ye aisete nire nire tä nebe nitre gobranka rüere, ye abko Ngöbö kukwei ara jire rüere nita rüere, aisete nire nire tä rüere nitre gobranka rüere ye abko käkwe ja ngie nuadi. ³Ye abko, ni töi kuin era metre abko kräke ñan nitre gobranka tä mikani jürä ngwiandre, akwa nitre kukwe kämekäme nuenkä abko kräke gobranta mikani jürä ngwiandre ie. ¿Ye aisete gobran ñan jürä rabadre mabtä, ie ma tö ya? Gobran jürä ñan rabadre mabtä, ie ma tö ne ngwane nüna kuin era metre amne makwe ñan ja mika ngite angwane, nitre gobranka käkwe ma mikadi ütiäte, ⁴ñobtä ñan angwane nitre gobranka tätre sribire Ngöbökrä jändrän kuin nuenkäre makrä. Akwa makwe nünandre käme abtä makwe ja mikadre ngite gobran rüere, ye ngwane abko gobran jürä rabadre mabtä, ñobtä ñan angwane ñan ngwarbe nitre gobranka ye tä ni mike ja ngie nuen. Nitre gobranka ye abko tä sribire Ngöbökrä, kukwe kämekäme nuenkä mikakäre ja ngie nuen Ngöbö täte. ⁵Ye mden kisete, ni jökrä käkwe nitre gobranka mikadre täte. Ye abko ñan ni mikadre ja ngie nuen kwe abtä mikadre täte, akwa ja ñan rabadre ruen ngite nie Ngöbö ngwärecri, abkokäre nikwe mikadre täte.

⁶Nitre gobranka ye tä sribire Ngöbökrä amne tä sribi ye nuene köbö kwatirekwatire, aisete mun jökrä tä ja ütiä bien ietre. ⁷Ye mdenbtä abko, gobran itire itire, ie dre biandre ja ütiäre, ye erere bian ie munkwe, aisete nireye rürümon ütiä biandre ño ño, ye ie ja ütiä biandre metre. Erere arato, nire nire jürä ngwiandre, ye erere munkwe jürä ngwian amne, nire nire mikadre ütiäte jae, erere munkwe mika ütiäte jae.

Ja taredre kwärikwäri

⁸Munkwe ñan ja ütiä ya o rürümon ütiä mika jire chi jabti, akwa käre rürümon ütiä tädre ketetibe mun itire itire bti abko munkwe ja taredre kwärikwäri, ñobtä ñan angwane nire nire käta ni mda mda tarere ye abko käta Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mike täte jökrä. ⁹Ye abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta niere krörö: Ma gure ne ngwane, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mdabe, makwe ñan ni kämika, makwe ñan go, makwe ñan jändrän ni jenenankwe ribe jae. Ye abko, kukwe ketetibe mda munkwe mikadre täte ne ngwane, kukwe jökrä biani nuendre nie Ngöbökwé ye rabadre bare munye. Kukwe keteti mda ye abko krörö:

Mata ja tarere au,
ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Levítico 19.18

¹⁰ñobtä ñan angwane nire nire käta ni mda tarere ye abko ñan tä kukwe nuene käme rüere. Ne aisete nita ja tarere kwärikwäri, ye ngwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye tä nebe bare täte jökrä nie.

¹¹Munkwe ni mda mda taredre kore, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesukristo jatadita ni diantarikäre abko köböi nükerä. Munkwe ñan nüna ni kibiaka kwrere, ñobtä ñan angwane Jesukristo jatadita abko köböi nükerate bäri ja ken, munkwe tödekani Jesubti krire ye kräke. ¹²Kä ne ngwane abko kä iko kwrere amne ni jökrä käta kukwe nuene kämekäme, akwa kä iko ye kitera niken ta amne Jesu kebera nüketä, ye abko kä ngwen kwrere kitera nüke. Ye mdenbtä abko, ari kukwe kämekäme kite temen amne ari ja töi mike kwatibe kukwe kuin nuene. Ye kwrere ni rabadi juto biare ni Dänkien kaen ngäbti, ni rükä tä ja mike juto niara rüe kraire jabti ye kwrere. ¹³Ne aisete, jändrän nuenta era metre kä ngwenbti, ye kwrere nikwe nünandre era metre. Akwa ni ñan rikadre kä ngwen nuäre ngwarbe jabtä kwärikwäri amne, ni ñan rika dröbare. Erere arato, nikwe ñan ja mikadre gure bati bati amne nikwe ñan ja näkwitadre ngwarbe kukwe kämekäme btä; nikwe ñan rüdre ngwarbe jabe kwärikwäri amne ni mda rabadre jändrän bkäne, yebtä nikwe ñan mokredre jire ben. ¹⁴Munkwe ñan nüna kore amne ñan kukwe kämekäme mdei ngwian jae munkwe amne, munkwe töbika ñakare btä, akwa ni Dänkien Jesukristo käkwe nünabare ño kä nebtä amne blitabare ño kä nebtä kwe, ye kwrere munkwe nüna amne munkwe blita ni mda mdabe.

Ja kadre ngäbti kwärikwäri

14 ¹Mdakäre abko, kukwe diribare Jesukwe mröbtä, yebtä töbikata jene jene. Akwa kukwe ye mikakäre era abko ni mräkä di braibe käta ngri kwete ñakare, ni ye abko munkwe ka ngäbti kuin amne tä töbike ño, yebtä munkwe ñan kita ngite, ²ñobtä ñan angwane jändrän jökrä abko dbe kwetadre niebare ni Dänkien Jesukwe abko ni ruäre tä nütüre, akwa ni ruäre abko di ñakare kukwe ye mikakäre era abko käta ka bätäkä ngwarbe aibe kwete. ³Ye abko ni ruäre käta jändrän jökrä kwete ye ñan käkwe ni mda mda ngri kwete ñakare ye mika ngwarbe jae. Erere arato, ni ruäre ñan tä jändrän jökrä kwete ye käkwe ñan ñäkä jire ni jändrän jökrä kwetaka yebtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ni nibu ye kani ngäbti, aisete ni ye käkwe ja kadre ngäbti kuin arato. ⁴Ni ruäre käta jändrän jökrä kwete abko sribikä ni Dänkien Jesukwe, ¿akwa ñobtä mata blite bkänkä kwrere amarebti ni sribikä bkänkä kräke abko rüere mata ñäke ye? Sribikä bkänkä kräke ye abko tä nüne kuin ya, ñakare ya akwa ye tä gare bkänkäye, aisete ni ye käkwe nünandi kuin bkänkä okwäbti, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu di kri abko käkwe mikadi kuin.

⁵Mdakäre abko, nitre israelita käta köbö jadükakrä mike bäri ütiäte köbö mda mdakrä, ye kwrere jire ni ruäre mun ngätäite tä köbö ruäre mike bäri ütiäte köbö mda mda kräke, akwa ni mda abko ie köbö kwatirekwatire tä nebe tuen ja kwrere jökrä. Ne aisete ni itire itire käta töbike ño ye abko dbe raba ruen ie, ne ngwane mika era kwe. ⁶Ni ruäre abko tö köbö ruäre mikai jenena ütiäte jae, ye abko tä mike ütiäte jae ni Dänkien mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ni ruäre käta kuin niere Ngöböye, bti tä jändrän jökrä kwete, ye abko tä kwete Ngöbö mikakäre ütiäte jae. Mdakäre abko, ni ruäre ñan tä ngri kwete, ye abko tä ja üke bän ngri yeye, akwa tä nuene Ngöbökrä, käta kuin niere Ngöböye amne tä mike ütiäte jae arato. ⁷Ne aisete ni tödekaka Jesubti ñakare jire iti käta nüne au jakrä. Erere arato ni tödekaka Jesubti ñakare jire iti abko tä krüte au jakrä, ⁸ñobtä ñan angwane nita nüne ye abko nita nüne ni Dänkien kräke. Erere arato, ni krütadre angwane, ni krütadre ni Dänkien kräke, niara mikakäre ütiäte jae, aisete nita nire ya, ni krütadre ya, akwa ni Dänkienta ni bkäne. ⁹Ni Dänkien rabadre ni bkäne, abkokäre niara krütani, bti nükaninta nire rabakäre ni krütani amne ni nire Dänkiene.

¹⁰¿Kore ne ngwane, se ñobtä ma mden kräke ngri ñakare dbe kwetadre käta ñäke ma mräkä jändrän jökrä kwetaka rüere? Erere arato, ¿se ñobtä ma jändrän jökrä kwetaka käta ñäke ma mräkäbtä mikakäre ngwarbe töbikabtä bä jene kore? Mrä ni rabadi jökrä Ngöbö ngwärekre angwane, kukwe ükadite kwe nibe, aisete ¿se ñobtä mata ñäke ma mräkä rüere kitakäre ngise ye! ¹¹Kukwe kore ye mdenbtä Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tita nüne, aisete ti ne ngwärekre ni jökrä rabadi ngukudokwäbti temen ti mikakäre ütiäte jae amne, ti Ngöbö aibe käikitadikä kwete, niebare ni Dänkienkwe,

Isaías 45.23

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹²Ye mden kisete, ni itire itire käkwe dre dre nuendi, ye abko nikwe niedi au jökrä jakrä ni Dänkienye.

¹³Ye mden kisete, munkwe ñan ñäkädre jire jabtä kwärikwäri, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne, käkwe ñan kukwe mikadre ni mräkä tödekaka Jesubti ye jiete abtä ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere. ¹⁴Akwa ni Dänkien Jesu nämane nüne kä nebtä angwane, kukwe diribare kwe abko kukwe era metre gare kuin tie abko krörö: Jändrän jökrä kwetadre abko ñakare jire käme Ngöbö ngwärekre, aisete munta jändrän jökrä kwete abko tä töbike era metre tuen tie, akwa ni ruäre abko ie jändrän ruäre ñan tuen dbe kwetadre, ye abko ñakare dbe niarakrä. ¹⁵Akwa mtare mun abko tä mrö ño ño kwete, ye ñan tuen dbe mun mräkäye, akwa munta kwete janknu okwäbti, abtä jata nebe ruen ngite ie, ye ngwane munta mun mräkä tarere ñakare. Ne aisete munta mrö ño ño kwete, ye köböite munkwe ñan mun mräkätre, kräke Kristo krütani, ye

mikata ja mike ngite Ngöbö rüere. ¹⁶Ne aisete, munkwe ñan kä bian jire chi ñäkäkäre blo mrö kuin kwetadre ye rüere, ¹⁷ñobtä ñan angwane Ngöböta gobrane nibti amne Ngöbökrä abko jändrän kwetadre amne ñadre abko ñakare ütiäte. Akwa ni jökrä bti Ngöböta gobrane abko tä nüne era metre jabe kwärikwäri amne tä nüne jäme jabe kwärikwäri amne kä tädre bäri nuäre nibtä Ngöbö Üai Deme köböire, ye abko ütiäte Ngöbökrä, ¹⁸ñobtä ñan angwane nire nire tä nüne kore sribikäre Kristokrä ye käta kä mike nuäre Ngöböbtä amne tä nebe tuen dbe ni mda mda okwäte arato.

¹⁹Ye aisete, jändrän jökrä käta ni die mike nüne jäme jabe kwärikwäri amne tä ni die mike gwaire jökrä, ye abko ari känentari bäri ja käne. ²⁰Angwane makwe ñan sribi Ngöbökrä tä mun jökrä ngätäite juan ngwarbe mrö aibebtä. Akwa kukwe era metre abko nere: mrö jökrä abko kuin deme amne dbe kwetadre Ngöbökrä niebare. Akwa mrö ñan tuen dbe kwetadre ni mräkäye abko nikwe kwetadre okwäbti abtä ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere, ye abra käme. ²¹Ne aisete nikwe ngri kwetadre amne nikwe uba döi ñadre, köböite ni mräkä käkwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere ne ngwane, nikwe ñan ngri kwetadre amne nikwe ñan uba döi kwaka ñadre, ye abko rabadre bäri kuin. Erere arato, jändrän mden mden nikwe nuendre käkwe ni mräkä mikadre ja mike ngite Ngöbö rüere, ye abko nikwe ñan nuendre jire chi mda.

²²Ne aisete dre tuen kuin mae, yebtä abko makwe töbika kaibe jakrä Ngöbö ngwärekre amne ñan kwetamna amne ñan ñamna ni mda mdaye. Ye mdenbtä abko nieta krörö: “Nire nire tä tikaninte, käta kukwe mden mike era, erere tä nuene amne jata nebe ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärekre, ni ye abko btä käta nebe nuäre.” ²³Akwa jändrän ño ño kwetadre amne ñadre ye ñan tä nebe tuen dbe ie, akwa bti ta tä kwete, ye ngwane tä ja mike ngite Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane jändrän kwetadre abko ñan tä nebe nuke gare metre ie akwa tä nuene, ye ngwane tä ja mike ngite, aisete jändrän jökrä nuendre, ye abko era metre ya, ñakare ya, akwa nita nuene, ye ngwane nita ja mike ngite.

15 ¹Akwa ni jändrän jökrä kwetaka abko di tärä kukwe diribare Jesukwe mröbtä mikakäre era täte jökrä, angwane ni mräkä di braibe käta ngri kwete ñakare, ye abko nikwe kadre ngäbti amne nikwe ñan töbikadre jändrän kuin känkäre kaibe au jakrä ja mikakäre nuäre. ²Ni jökrä käkwe jändrän kuin nuendre ni mräkä tödekaka Jesubti mda mda kräke, niara moto mikakäre nuäre amne ja die mikakäre kwärikwäri, ³ñobtä ñan angwane Kristo ara jire käkwe ñan jändrän kuin känkäre kaibe au jakrä ja mikakäre nuäre, akwa Ngöbö Kukwei namani tikani niarabtä, ye erere namani bare krörö ie:

Ñäkä nämane bätäkä ngwarbe ma rüere Ngöbö, ye abko nikani jökrä ti kötärä,

Salmos 69.9

abko tä tikani Kristobtä. ⁴Kukwe jökrä tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye abko tikani ni töi tikakrä amne kukwe tikani kira, ye abko btä nikwe nünandrekä dite käre amne tä kä mike nuäre nibtä, ye köböire ni rabadre tödeke kärekäre Ngöböbti, abkokäre namani tikani kira kore. ⁵Angwane Ngöbö ni mikaka nünenkä dite käre amne kä mikaka jäme ni motobtä käkwe mun die mika ja töi mike ja näre jökrä, Kristo Jesu tö ie ye kwrere, ⁶mun töi rabadre kwatibe jökrä, käkwe Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rün kwe ye käikitadrekä gwaire jökrä abkokäre.

⁷Kristokwe mun itire itire kani ngäbti kuin, ye kwrere munkwe ja ka ngäbti kuin kwärikwäri Ngöbö rabadre käikitaninkä abkokäre. ⁸Mdakäre abko, ti tö kukwe krörö nieita munye: Ngöbökwä kukwe ükaninte nitre israelita mräkä känekäne ben, ye mikakäre bare täte Kristo nükani ni klabore kwrere nitre israelitakrä, ye köböire abko Ngöbö tä ja kukwei mike täte abko bä mikani kore kwe. ⁹Erere arato, nitre ñakare israelitare namani ruentari tare Ngöböye, aisele Ngöbö käikitadrekä kwetre, abkokäre Kristo nükani Ngöbö Kukwei mike bare. Kukwe yebtä Ngöbö Kukweita tikani krörö:

Tikwe ma käikitadikä nitre ñakare israelitare ngätäite amne tikwe ka niedi ma mikakäre ütiäte.

2 Samuel 22.50; Salmos 18.49

¹⁰Angwane tärä mda kanti abko nieta krörö:

Mun ñakare israelitare ye käkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä juta Ngöbökwä ye ben gwaire.

Deuteronomio 32.43

¹¹Amne tärä mdara jire Ngöbö Kukweibtä abko nieta krörö:

Mun ñakare israelitare juta kwatirekwatire te ye käkwe ni Dänkien Ngöbö käikitaka gwaire jökrä.

Salmos 117.1

¹²Erere arato, Isaiás käkwe kukwe tikani krörö Jesukristobtä:

Isaf bkün jatadi iti, ye abko rabadi gobrane nitre ñakare israelitarebti angwane tödekadi kwetre bti,

Isaiás 11.10

abko tikani kore Isafakwe.

¹³Angwane Ngöbö tödekakrä nikwe ye käkwe kä mika bäri nuäre munbtä amne mun mika nüne jäme kwe, munta tödeke bti ye ngwane. Erere arato, Ngöbökwä jändrän kuin nuendre mda munkrä, yebtä munkwe ja töi mika ngibiare bätäre Ngöbö Üai Deme di kri ye köböire.

Sribi Pablokwe nitre ñakare israelitare ngätäite

¹⁴Ti mräkätre tikwe, mun moto nena kuin krübäte ni mda mdakrä amne, kukwe bätäkä ngwarbe nena gare kabre munye amne mäträre

metre jabtä kwärikwäri ye garera kuin munye abko nena gare tie. ¹⁵Akwa tita tärä tike, nebtä abko kukwe ruäre ñan käi rikwitadrekä munbti, abkokäre tita tärä ne tike era metre gwärere munye. Tita tärä tike kore, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, käkwe ti mikani sribire kore. ¹⁶Ye aisete, mtare tita sribire Kristo Jesukrä nitre ñakare israelitare ngätäite. Erere arato, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre käta jändrän kämike, bti tä mike gare Ngöböye, ye kwrere tita sribire nitre ñakare israelitarebe, käta niken Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ngwena ietre, abti niaratre tä Ngöbö kukwei kuin ye kaen ngäbti angwane, tita niaratre mike gare Ngöböye amne tä nebe dbe Ngöbö ngwärekre amne Ngöbö Üai Deme käta mike deme jenena Ngöbökrä.

¹⁷Tita sribi nuene kore Ngöbökrä, yebtä abko ja rabadre ruen ütiäte kri tie Kristo Jesu köböire ruen tie. ¹⁸Akwa ti abko ie ja nüke töre ñakare blite kukwe mda mda bä jene btä angwane, Kristo ara jire käkwe dre dre nuenbare ti köböire amne ñokwe ti mikani nitre ñakare israelitare ngwena tödeke Jesubti, ye aibebtä ti tö blitai, aisete namani bare ja kukweibti tie amne nämane bä mikani arato. ¹⁹Ne aisete tikwe Ngöbö kukwei kuin Kristobtä diribare, ye abko sribi kri ñan tuabare, bti nämane mikani era metre Ngöbö Üai Deme diebti. Ngöbö kukwei kuin Kristobtä, ye abko tikwe mikani gare kuin täte jökrä niken juta Jerusalénte amne juta mda mdate nebe kä Ilfriate. ²⁰Ngöbö kukwei kuin Jesubtä kädrie ngämi, käi kánti käre ti töta nebe rikai Ngöbö kukwei ngwena, ñobtä ñan angwane ni mdakwe sribi kömikanintbe, ye kánti ti ñan tö sribire ni mda jiebti. ²¹Ne aisete Ngöbö Kukwei tikani kira rabadre bare, abkokäre tita sribire jirekäbe kore. Ngöbö Kukwei ye abko tä niere krörö:

Ni mda mda ñakare israelitare abko ie kukwe nie ñakare niarabtä abko ie rükadi gare.

Angwane ni mda mda ñakare israelitare abko olote blita ñakare niarabtä abko ie niara rükadi gare,

Isaías 52.15

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ²²Ye mden kisete, nitre ñakare israelitare, ben ti nämane sribire kore kä mda mda kánti, abtä ti ngämi nebeta basare munye. Tikwe ja köböi kitani bäre bäre niken mun kánti yete, akwa kukwe namani ti jiete.

Pablo tö näin basare juta Romate

²³Akwa mtare tita sribire, ye kánti tikwe sribibarera ünän jökrä angwane, ti tö namani rikai basare munye yete, ye abko käi nikanina kabre ta, ²⁴aisete ti näin España, ye ngwane ti tö rikai nebe basare jire mun kánti yete. Ti rabadi bä jötrö mun kánti Roma yete akwa, kä rabadi nuäre tibtä mun tuare. Yebti munkwe ti die mikadre abko bti ti näin, ruen tie.

²⁵Akwa gwängwarbe abko ja mräkätre nete käkwe jändrän biani ja mräkätre tödekaka Jesubti Jerusalénbo kräke abko ti bike niken bien ietre, aisete ti bike nikenta käne Jerusalén, ²⁶ñobtä ñan angwane ja toi jenbti ja mräkätre Macedoniabo, Acayabo käkwe ngwian ükaninkrö juandre ni bobre bobre ja mräkätre tödekaka Jesubti Jerusalénbo ngätäite kräke. ²⁷Niaratrekwe ngwian ükaninkrö ja toi jenbti ja mräkätre Jerusalénbo kräke, akwa era metre niaratre rabadre jändrän ye nuene nierare, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare, ben nitre israelita käkwe jändrän jökrä kuin Ngöbökwé nikä dräibare jabti niaratre die mikakäre, ye kwrere arato nitre ñakare israelitare käkwe nitre israelita tödekaka Jesubti die mikadre arato jändrän jakwebti ruen tie. ²⁸Ne aisete ti näin Jerusalén, käkwe ngwian biandi ünän jökrä ja mräkätreye, yehti ti näin España mda angwane, ti näin basare jire mun kánti yete. ²⁹Akwa ti rabadi yete angwane, jändrän kuin Kristokwe, yehti nikwe ja die mikadi kwärikwäri ye abko gare kuin tie.

³⁰Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo köböire amne Ngöbö Üai ni mikaka ja tarere kwärikwäri, ye köböire munkwe ja geta gwaire tibe sribi tare krübäte tikrä nebtä amne munkwe blita tikrä Ngöböbe. ³¹Angwane nitre israelitare kätä tödeke ñakare Jesubti tä nüne Judea, ne ngäniene Ngöbökwé ti ngibiadre abko munkwe ribe ie tikrä. Erere arato, ti näin ngwian ngwena ja mräkätre Jerusalénbo kräke, ye abko niaratrekwe kadre ngäbti kuin abko munkwe ribe Ngöböye arato. ³²Yehti Ngöbö tö ne ngwane, kä rabadi nuäre kri tibtä rikare ja tuen munbe amne tikwe jadükadre basare kwärä munye yete. ³³Ngöbö kä jäme bianka nie, ye raba mun jökrä ben. Abko kore se. Amen.

Pablota köbö kuin juen mrä

16 ¹Mrä abko, ti mräkä merire Febe bike niken mun kánti. Niara abko nitre tödekaka Jesubti die mikaka abko tä nüne juta Cencreate. Ye mden bike niken mun kánti. ²Ne aisete ni Dänkien köböire ni tödekaka Jesubti tä ja kaen ngäbti, ye kwrere munkwe niara ka ngäbti angwane, kukwe mda mda kwe, btä munkwe die mika, ñobtä ñan angwane niarata ni kwati die mike amne ti ara jire die mikata krübäte kwe abti kä nüke mtare arato, aisete munkwe die mika.

³Amne Priscila btä brare kwe Aquila abko sribi muko tikwe Kristo Jesukrä, ye kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre. ⁴Niaratre nibu ye abko bäsi krütani ti diantarikäre. Yehtä abko ñan ti aibe tä kuin niere ietre, akwa ni mräkä jökrä ñakare israelitare kätä tödeke Kristo Jesubti kä ketareketare temen kätä kuin niere Ngöböye btätre siba. ⁵Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti tä ja ükekrö Priscila amne Aquila gwiriete, ye kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre.

Erere arato, ti kukwe muko tare kri tikwe Epeneto, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Niara ye abko käkwe tödekani bäri käne

Kristobti provincia Asiate. ⁶ Amne María kákwe sribibare kri munkrä, ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ⁷ Erere arato, ti mräkätre israelita Andrónico amne Junias nämane ngite gwaire tibe kä teri amne, niaratre ütiäte kri nitre Jesu kukwei ngwianka ngätäite amne niaratre kákwe tödekani bäri käne Kristobti ti ngwä. Niaratre ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ietre. ⁸ Amne Amplias ti kukwe muko tare tikwe ni Dänkien köböire, ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ⁹ Erere arato, Urbano sribi muko munkwe Kristokrä ye kräke tita köbö kuin juen, amne Estaquis tare tikwe, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹⁰ Mdakäre abko, Apeles käta tödeke kwatibe Kristobti, ye abko bä mikani kwe ja tare nikabtä, niara ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. Erere arato tita köbö kuin juen Aristóbulo mräkäkrä, munkwe nie ietre. ¹¹ Amne ti mräkä israelita nünanka ti käite Herodión, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Erere arato, Narciso mräkä käta ni Dänkien mike era, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹² Mdakäre abko, Trifena amne Trifosa käta sribire ni Dänkien kräke, niaratre ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Erere arato, Pérsida tare nikwe ye käta sribire kri ni Dänkien kräke, niara ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ¹³ Amne Rufo tä Ngöbö kukwei mike era abtä ütiäte kri Ngöbö ngwärekre abko kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Erere arato, Rufo meye namani ti meye kwrere tikrä abko kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ¹⁴ Mdakäre abko, tita köbö kuin juen Asíncrito kräke amne Flegonte kräke, erere arato tita köbö kuin juen Hermas kräke, Patrobas kräke amne Hermes kräke amne ja mräkätre mda mda tödekaka Jesubti tä ja gete bentre, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹⁵ Erere arato, tita köbö kuin juen Filólogo kräke, Julia kräke amne Nereo kräke, erere arato Nereo ngwai merire, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Amne Olimpas kräke tita köbö kuin juen amne ja mräkätre tödekaka Jesubti tä bentre yete, ye kräke tita köbö kuin juen jökrä, ye abko munkwe nie kore ietre.

¹⁶ Akwa mun abko kákwe ja demain era metre kwärikwäri Ngöbö kábti abko tita niere munye. Ja mräkätre jökrä tä gätäre Kristo kábti nere temen tä köbö kuin juen mun jökrä kräke.

¹⁷ Ti mräkätre, mräkäre abko kukwe mda ti tö niei munye abko krörö: Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diribare munye abko munkwe kani ngäbti, kukwe ye rüere ni mda mda jatai dirire bä jene mun mikakäre rüere jabe kwärikwäri amne mun mikakäre Kristo gibiekäta. Ni ye kwrere ngäniene munkwe nikra kuin ja käne amne munkwe ñan ja geta jire chi bentre, ¹⁸ ñobtä ñan angwane niaratre ñan tä sribire ni Dänkien Kristokrä akwa, tä sribire au jakrä, käta ñäke nuäre nuäre dirikäre, ye käta nitre mokrere ñakare jabti ngökö, aisete munkwe mokre jabti. ¹⁹ Amne mun jökrä käta

dirikätre munye mike täte, ye abko bäri käi nuäre tibtä, akwa yebtä munkwe ñan dirikätre blo mikadre täte arato, akwa mun rabadre töbtä jändrän kuinkuin nuenkäre, ie ti tö, akwa kukwe kämekäme ñan rükadre gare munye, abkokäre munkwe ñan ja kitadre btä, ie ti tö. ²⁰Ye abko munkwe nuendre kuin kore, ye ngwane Ngöbö kä jäme bianka nie, ye käkwe Satana mikadi tükarekä jötrö ngwarbe ja ngoto täni munye. Erere arato, ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke.

²¹Mdakäre abko, sribi muko tikwe Timoteo käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Lucio, Jasón amne Sosípater ti mräkätre israelita käta köbö kuin juen mun jökrä kräke. ²²Amne ti kä Tercio, ti ne abko Pablokwe mikani tärä ne tikaka jakrä juandre munye, ti ne käta köbö kuin juen mun kräke ni Dänkien käbti arato. ²³Amne Gayo käta kä bien nitre tödekaka Jesubtiye ja gwiriete, ye erere tita mtare Gayo gwiriete nete, Gayo ye käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Erasto ngwian ngibiabtikä juta Corinto nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke amne, ni mräkä Cuarto käta köbö kuin juen mun jökrä kräke arato.

²⁴[Amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Amen.]^b

²⁵Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä tita näin mike gare, ye köböire Ngöbökwé mun mika nünenkä dite abko ie ti tö, aisete ari Ngöbö käikitekä, ñobtä ñan angwane kukwe ye nämene kaibe tiebe Ngöbökwé, akwa niara tö namani mikai gare nie. Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri kukwe ye mikanintbe kwe, bti ükani kaibe tiebe kwe, ²⁶akwa nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tärä tikani abko köböire Ngöbö nena mike gare nie, ye abko Ngöbö nünanka kärekäre käkwe mikanintbe kore, erere namani bare. Ne aisete mtare nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen, ie Ngöbökwé kukwe tiebe ye mikani gare kuin amne niaratre käkwe Ngöbö kukwei mikadre era, käkwe tödekadre Jesubti amne mikadre täte kwetre, abkokäre mikani gare ietre. ²⁷Ne aisete, Ngöbö itibe töbtä ye aibe raba mikani ütiäte kri kärekäre Jesukristo köböire. Abko kore se. Amen. Ne ngöra.

b 16.24 Kukweta tikani corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Nitre Corintobokrä

1 Corintios

Pablo nämane sribire juta Efesote angwane, niarakwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Corintote ye kräke. Pablo näire juta Corinto ye abko juta bäri ütiäte kākä Grecia ye kanti. Ni mili 650 nämane nüne yete amne nitre ye ngätäite abko ni mili 400 abko ni klabori ni mdakwe. Pablo ara kākwe kukwe kuin Jesubtä diribare käne juto Corinto yete abko tä tikani Hechos 18.1-21 yebtä.

Pablokwe tärä ne tikani, ñobtä ñan angwane ni iti kädian nämane Cloé abko mräkä nükani basare Pabloye juta Efesote angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane ja kwete krübäite Corinto yete amne ni kwati nämane kukwe nuene diän diän abko niebare kwe Pabloye. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti Corinto yete kākwe tärä juani Pabloye angwane, kukwe ngwianintari kwetre ie, ye abko Pablo tö namani kukwe ye kain ngäbti, aisete tärä ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka Corinto töi diänkäre amne die mikakäre.

Kukwe kwati abko, juta Corinto yete ni kwati nämane ngöbö ngwarbe mike ütiäte jae. Nitre tödekaka Jesubti ngämi tödeke Jesubti, känenkri niaratre nämane ngöbö ngwarbe keta kabre mike ütiäte jae, kä nämane jändrän kämikani ngöbö ngwarbeye abko ngrie kwete ni mda mdabe, ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae. Kukwe yebtä Pablota blite tärä nebtä.

Erere arato, ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, ye kanti meri bti kä ngwarbe nämane abko ben nitre brare nämane neme. Ni brare brare kākwe tödekani Jesubti angwane, dre dre nuendre kwetre ñan nämane gare ie, aisete ni gure gure kākwe nünandre ño amne ni gure ñakare kākwe nünandre ño, yebtä Pablota blite tärä nebtä arato.

Mdakäre abko, ni ruäre nükani gätäre nitre tödekaka Jesubtibe juta Corintote, kä nämane kukwe dirire blo Ngöböbtä abkobtä Pablokwe kukwe tikani arato.

Pablota köbö kuin juen

1 1-2 Ti Pablo kätä köbö kuin juen munye ti mräkä Sóstenebe. Ngöbö tö namani ti mikai sribire Kristo Jesu kukwei ngwianka, erere ti

käräbare kwe. Ngöböta mun gätäkä Jesukristo käbti juta Corintote ye bkäne amne mun ye ie tita tarä ne tike. Kristo Jesu köböire Ngöbökwé mun käräbare jakrä nünakäre deme. Ni kä jökräbti käta tödeke ni Dänkien Jesukristobti, käta ja di kärere ie, ye ben gwaire Ngöbökwé mun käräbare jakrä. Jesukristo abko ni Dänkien nikwe amne niaratre Dänkien arato. ³Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jáme kwetre, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye kräke

⁴Ja mräkätre, käre tita kuin niere Ngöböye munkrä, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä Kristo Jesu köböire. ⁵Ngöbökwé mun mikani ja di bkäne bätäkä ngwarbe krörö ja moto kuinbti: ja di biani kwe munye angwane, ütiä käräbare ñakare kwe munye, käkwe mun mikani dite blitakäre bätäkä ngwarbe niara kukweibtä amne mun mikani töbtä kukwe bätäkä ngwarbebtä kwe. ⁶Ngöbökwé ja di biani kri kore munye, ñöbtä ñan angwane kukwe kuin Kristobtä diribare tikwe, ye rabadre era mun kräke, ie Ngöbö tö namani, aisete ja di biani kri kore kwe munye. ⁷Ngöbökwé ja di biani kore munye, aisete munta ni Dänkien Jesukristo köböi ngibiare ngäbti angwane, munta Ngöbö die mdei nike ñakare mda. ⁸Jesukristo jatadita, ye näire mun ñan rabadre ngite niara ngwärekre, abkokäre Ngöbökwé mun mikadi nünenkä dite jabtä niara ngibiare ngäbti. ⁹Ngöböta kukwe niere, erere tä mike täte metre jökrä. Ngöbö ye mden käkwe mun käräbare nüne kuin ketetibe ja Odei Jesukristo ni Dänkienbe.

Ñan rüdre jabe kwärikwäri

¹⁰Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo käbti ti tö kukwe ne ribei kisere munye abko nere: Kukwe jökrä rükabti ruäre mun jökräye, munkwe ñan ja diandrekä jenena amne munkwe nünandre jáme jabe kwärikwäri abkokäre. Erere arato, munkwe töbikadre ja kwrere jökrä amne ja rabadre ruen ja kwrere jökrä munye, käkwe ja töi mikadre ja näre jökrä, abkokäre kukwe jökrä rükabti ruäre mun jökräye. ¹¹Ti mräkätre tikwe, munta ja rüere kwärikwäri abko Cloé mräkä rükaba kukwe ngwena tie, ye mdenbtä tita kukwe ne niere munye. ¹²Munta ja rüere krörö tita niere: mun ruäre käta niere: ¡A! Tita nekete Pablokri. Mun ruäre abko käta niere: Tita nekete Apolokri, amne mun ruäre abko tä niere: Tita nekete Pedrokri, amne mun ruäre abko käta niere: Tita neke Kristokri. Abtä munta ja rüere, nieba kwetre tie.

¹³Yebtä abko ti tö kukwe ngwaintari munye. Munta ja denkä jene jene ni mdakri, ¿ye kwrere Kristota ya? ¡Ñakare! ¿Ti Pablo ne metani krusobtä mun kräke ya? ¡Ñakare! ¿Mun ngökani ñöte ti Pablo ne käbti ya? ¡Ñakare jire! Ne aisete ti ñakare ütiäte abkokri munta ja denkä jene

jene. ¹⁴Tikwe Crispo amne Gayo aibe ngökaba ñöte, nebti mun mda mda tikwe ngökaba ñakare ñöte. Yebtä tita kuin niere Ngöböye, ¹⁵ñöbtä ñan angwane ye kwrere mun ngökani ñöte ti käbti mun ñan rabadre niere jire chi bikakäre kri. ¹⁶¡An! Tikwe Estéfanos mräkä aibe ngökaba ñöte arato, yebti tikwe ni mda mda ngökaba ñakare ñöte ruen tie. ¹⁷Tikwe ni mda mda ngökaba ñakare ñöte, ñöbtä ñan angwane Kristokwe ñan ti juani ni mda mda ngökakäre ñöte, akwa bäri ti juani kukwe kuin jabtä niere kwe. Erere arato, ñan ti juani kwe kukwe kuin Jesubtä niere nuäre nuäre bikakäre töbtä, ñöbtä ñan angwane tikwe blitadre kore angwane, Kristo krütani krusobtä nigrä dirita tikwe abko kukwe di kri ni diantarikrä abko tikwe bä mikadre ütiäte ñakare mun okwäte aiseti, ye ngäniene tikwe ñan blitaba kore.

Kukwe töbtä Ngöbökwé ñakare ja kwrere kukwe töbtä ni kä nebtäkwe

¹⁸Nire nire tä nüne Ngöbö rüere, abtä tä nianinte abko kräke Jesu krütani krusobtä diantarikäre, ye abko tä nebe tuen kukwe ngwarbe kwrere ietre; akwa nire nire rabai dianintari abko kräke Jesu krütani krusobtä ni diantarikäre, ye abko kräke kukwe kuin, ñöbtä ñan angwane kukwe ye abko Ngöbö di kri ni diantarikrä abko garera nie. ¹⁹Ngöbö Kukwei arato käta niere ja kwrere abko krörö:

Nitre töbtä abko tikwe töi juandi ngwarbe jökrä, amne nitre töi ngitiekä krikri ñan rabadi töi ngitiekä mda, aiseti ni töbtä kri riadikä jökrä,

Isaías 29.14

abko Ngöbö Kukwei tä niere nitre bikaka töbtä yebtä.

²⁰Kore ye ngwane, ¿ni töbtä era metre tärä ya? amne, ¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre era metre tärä ya? amne, ¿ni töbtä era metre ja kwetaka kukwe kä nebtä btä abko tärä ya? ¡Ñakare jire! Kukwe dirita ni yekwe bä töbtä, akwa era metre kukwe ye abko kukwe ngwarbe abko Ngöbökwé mikani gare, ²¹ñöbtä ñan angwane ni bikaka töbtä töbtä, ie Ngöbö ñan nükanu gare rabakäre dianintari ja töi jenbti. Ye abko, Ngöbö bäri töbtä era metre tö namani dre dre nuein abko erere kukwe mikanintbe kwe. Akwa kukwe kuin Jesubtä diribare nunkwe abko tä nebe tuen kukwe töbtä ñakare kwrere ni bikaka töbtä töbtäye, akwa kukwe yebti nire nire tä tödeke Jesubti abko tä nebe dianintari. ²²Nitre israelita töta nebe sribi kri ñan tuabare tuai Ngöbö diebti amne nitre ñakare israelitare abko tä näin kukwe töbtä töbtä jiebti. ²³Akwa Kristo müre ketani krusobtä ni diantarikäre, ye abko nunta näin mike gare ni jökräye. Akwa ye tä nebe mate tare nitre israelitabtä amne nitre ñakare israelitare abko ie tä nebe tuen kukwe ngwarbe kwrere. ²⁴Akwa Kristo müre ketani krusobtä ye köböire Ngöböta ja di kri amne ja töi töbtä kri ye mike tuare, ye abko tä gare metre nitre israelita amne nitre ñakare

israelitare käräbare Ngöbökwe rabakäre dianintari yeye. ²⁵Kukwe kuin Ngöbökwe Jesubtä tä nebe tuen kukwe töbtä ñakare kwrere ni bikaka töbtäye, akwa kukwe kuin Jesubtä ye abko bäri töbtä kukwe jökrä ükaninte kä nebtä bti ta. Erere arato, kukwe kuin Ngöbökwe Jesubtä tä nebe tuen ngwarbe, di ñakare nitre bikaka töbtäye, akwa kukwe ye abko bäri dite ni jökrä dite dite kä nebtä bti ta.

²⁶Ti mräkätre, Ngöbökwe mun käräbare jakrä angwane, mun nämane ño, yebtä töbikadre munkwe, ñobtä ñan angwane ni töbtä kä nebtä, ye kwrere mun kwati ñakare töbtä kri. Erere arato, mun kwati ñakare di krikri gobran kwrere. Erere arato, mun kwati ñan därebare ni ütiäte krikri mräkäkri. ²⁷Akwa Ngöbökwe ni töi ñakare mun kwrere dianinkä jakrä ni töbtä bä mikakäre ngwarbe. Erere arato, ni di ñakare kä nebtä mun kwrere abko Ngöbökwe dianinkä jakrä, ni dite krikri bä mikakäre ngwarbe. ²⁸Erere arato, ni tuen ngwarbe, ütiäte ñakare jire mun kwrere abko Ngöbökwe dianinkä jakrä, ni ütiäte ütiäte kä nebtä mikakäre ngwarbe. ²⁹Ne kwrere ni ñakare jire iti, abko ie ja rabadre ruen ütiäte abtä Ngöbökwe mikadre metre ja ngwärekre, abkokäre Ngöbökwe ni mun kwrere dianinkä jakrä. ³⁰Akwa Ngöbö ara jire käkwe mun mikani ketetibe Kristo Jesube amne Ngöbö ara käkwe Kristo mikani kukwe töbtäre nikrä abko krörö: Kristo köböire ni ñakare ngite mda ja ngwärekre Ngöböta niere nibtä amne Ngöböta ni kaen ngäbti amne nita tuen deme niara ngwärekre amne tä ni tikete kukwe kämenbtä arato. ³¹Ne aisete, Ngöbö Kukwei käta niere, kwrere nikwe töbikadre abko krörö:

Nire nire tö ja käikitaikä au käkwe ni Dänkien Ngöbö käikitaka jirekäbe,

Jeremías 9.24

ye abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä.

2 ¹Ti mräkätre, Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä, yebtä ti janama blite munbe angwane, ñan tikwe blitaba kukwe töbtä töbtäbti amne ñan tikwe blitaba kukwe nuäre nuärebti ni töbtä kwrere ja mikakäre ütiäte mun okwäte, ²ñobtä ñan angwane ti nämä mun ngätäite yete angwane, Jesukristo müre ketani krusobtä ni diantarikäre, ye aibehtë tikwe ja töi mikani blitakäre munbe. ³Akwa ti nämä mun ngwärekre yete angwane, ti di rababa ñakare amne, kä jürä rababa kri tibtä amne ti rababa grükekä jökrä ngrabare. ⁴⁻⁵Akwa munkwe tödekadre Jesubti Ngöbö Üai di kri köböire amne ñan munkwe tödekadre kukwe töbtä töbtä nuäre nuäre ni töbtäkwe yebti, abkokäre kukwe kuin Jesubtä, yebtä tikwe blitaba munbe. Angwane ñan kukwe töbtä töbtä nuäre nuäre, bti tikwe blitaba munbe mun töi kwitakäre Ngöbö kukwäre, akwa Ngöbö Üai di kri ara jire bti tikwe kukwe kuin Jesubtä mikaba gare metre mun okwäte.

Kukwe töbtä Ngöbökwe tä nüke gare Ngöbö Üai köböire

⁶Akwa ni tödekaka Jesubti ünän ünän Ngöbö Kukweibtä ne ben nita kukwe töbtä era metre mike gare, akwa kukwe ye abko ñan kukwe töbtä kä nebtä kwrere. Erere arato, ñan kukwe mikani ütiäte ni ütiäte ütiäte kä nebtäkwe, btä tita blite. Ni ye abko kitera niken ta. ⁷Akwa kukwe kuin töbtä Jesukristobtä mikani gare nunkwe abko nämane ükani kaibe tiebe Ngöbökwe, akwa mtare mikanina gare kwe nie. Ngöbö ngämi kä ne dätäre, känenkri niarakwe kukwe ye mikanintbe ni tödekaka Jesubti mikakäre ütiäte kri jabe gwaire. ⁸Kukwe ne mden abko nitre gobranka kä ne ngwane, ie ñan nükani gare, ñobtä ñan angwane rükadre gare ietre, ye ngwane ni Dänkien bä nuäre kri ñan müre ketadre kwetre krusobtä. ⁹Yebtä Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Jändrän ñan tuabare ni mdakwe amne, ñan kukwe nuabare ni mdakwe amne, ñan töbikabare btä ni mdakwe,
ye abko Ngöböta ükete ni niara tarekä tarekä kräke,

Isaías 64.4

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁰Ni Ngöbö tarekä tarekä, ie Ngöbökwe jändrän ye mikani gare ja Üai köböire, ñobtä ñan angwane kukwe kaibe tiebe Ngöbökwe abko tä gare jökrä Ngöbö Üaiye, aisete Ngöbö Üai käkwe jändrän Ngöbökwe mikani gare nie. ¹¹Ye abko, nita töbikwe ño kaibe, ye gare kaibe nie, akwa ni mdaye gare ñakare. Ye kwrere arato, Ngöbö töi ño, ye gare kaibe Ngöbö Üai aibe ie, aisete Ngöbö Üaikwe kukwe tiebe Ngöbökwe mikani gare nie. ¹²Akwa Ngöbökwe ja Üai biani nie angwane, ñan biani kwe kukwe kä nebtä mikakäre gare nie, akwa ja moto kuinbti Ngöbökwe jändrän kuin biani nie, ye abko rükadre gare nie, abkokäre Ngöbökwe ja Üai biani nie. ¹³Amne jändrän kuin biani nie Ngöbökwe, yebtä nunta blite. Ne ñan kukwe ükaninte ni töbtäkwe, btä nunkwe ja töitikani au, bti nunta blite jändrän Ngöbökwebtä, akwa Ngöbö Üai tä dre niere, ye erere nunta mike gare Ngöbö Üai köböire. ¹⁴Ye abko, nire nire btä Ngöbö Üai ñan tä nüne abko ñan tä kukwe diribare Ngöbö Üaikwe kaen ngäbti, ñobtä ñan angwane kukwe töbtä ñakare kwrere tuen ietre. Erere arato, kukwe diribare Ngöbö Üaikwe ñan tä nüke gare ietre, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko tä nüke gare Ngöbö Üai aibe köböire nie. ¹⁵Akwa ni btä Ngöbö Üaita abko ie jändrän kabre Ngöböbtä tä nüke gare, aisete ni ye abko di tärä töi ngitiekä jändrän kabrebtä akwa, nire nire abko btä Ngöbö Üaita ñakare abko di ñakare kukwe niere jire ni jen Ngöbökwe rüere, ¹⁶ñobtä ñan angwane

Ni Dänkien Ngöbö töi ño gare ñakare nie, aisete ni di ñakare niara töitikakrä,

Isaías 40.13

abko Ngöbö Kukwei käta niere.

Akwa Ngöbö Üaita nüne ni nitre tödekaka Jesubti btä, aisete Kristo toi ño abko tä nüke gare nie.

Pablota mäträre nitre Corintobbtä

3 ¹Ti mräkätre, tikwe blitaba munbe angwane, ni ünän ünän Ngöbö Kukweibtä tä kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwianka, ben blitadre ño, ye kwrere tikwe blitaba ñakare munbe. Akwa ni tä kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwianka metre, ben blita ño, kwrere jire tikwe blitaba Kristobtä munbe. Erere arato, ngäbäkre kiakia ben blita ño, kwrere jire tikwe blitaba Kristobtä munbe. ²Ngäbäkre kiakia tä kian aibe duen amne ñan raba mrö ribi ribi kwete, ye kwrere jire kukwe taretare Kristobtä, yebtä ñan tikwe blitaba munbe amne kukwe nuäre nuäre, btä tikwe blitaba munbe, ñobtä ñan angwane kukwe taretare ni ünän ünän Ngöbö Kukweibtä kräke, btä tikwe blitadre munbe abko ñan rükadre gare munye rababa tuen tie. Ye kwrere mtare kukwe taretare, btä ti ñan raba blite munbe, ³ñobtä ñan angwane munta kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä abko erere mun tä nüne mtare. Ye mden kisete, mun tä mokrere amne mun tä ja rüere jabe kwärikwäri, ye abko ¿munta kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä ya ño yere? Ni mda mda, ie Ngöbö gare ñakare tä töbike, kwrere jire mun tä töbike. ⁴Ne aisete mun tä niere krörö: Tita nekete Pablokri, nieta ni ruärekwe. Ni mda abko käta niere: Tita nekete Apolokri, abko kore mun tä ja kwete kore kwärikwäri ne ngwane, ni mda mda, ie Ngöbö gare ñakare tä töbike, kwrere jire mun tä töbike.

⁵¿Akwa yebti abko Apolos abko ütiäte ya? ¿Amne ti Pablo abko ütiäte ya? ¡Ñakare! ñobtä ñan angwane nun abko sribikä jirekäbe Ngöbökwé. Nun ne mden käkwe kukwe diribare munye, köböire munkwe tödekani Jesubti amne, nun Dänkienkwe sribi ño ño mikani nun itire itire kisete, ye aibe nunta nuene krörö: ⁶Mun abko tire Ngöbökwé kwrere. Tikwe Ngöbö Kukwei nieba munye, ye abko nura nökata kwrere namani munbtä amne, Apolos abko ñö metakaka nurabti kwrere nükani kukwe dirire munye. Akwa Ngöbö ara jire abko käkwe ja kukwei mikani niren munbtä. ⁷Ne aisete ni nura nökata amne ni ñö metakaka nurabti abko sribikä ja kwrere. Akwa Ngöbö abko käta nura mike niren, aisete Ngöbö aibe ütiäte. ⁸Ni nura nökata amne ni ñö metakaka nurabti abko sribi ketetibe kwetre, akwa ni itire itire käta sribire ño, ye erere Ngöbökwé ütiä biandi jene jene nie. ⁹Ne aisete, nun abko sribikä jen Ngöbökwé amne nunta sribire munbe, akwa mun abko tire Ngöbökwé, aisete munkwe ñan nun mika ütiäte amne mun ñan reketa nunkri.

Erere arato, mun abko ju Ngöbökwé amne, ¹⁰ti abko ni töbtä ju mikabtä kwrere. Ja moto kuinbti Ngöbökwé ja di biani tie. Di yebti ürä

kä te ruäre, ye tikwe mikani käne ju mikakrä, erere tikwe ju kömikani kore. Ju kömikani tikwe, ürä yebti ni mda mda tä ju mike janknu mda. Akwa ni itire itire käta ju mike ño, ye käkwe sribidre era metre, ¹¹ñobtä ñan angwane ürä krati nökanina tikwe kä te ruäre ju mikakrä ye abko Jesukristo ara. Yebti ni ñan raba ürä mda nökö jire. ¹²Ürä mikanina jukrä, yebti ni rabadre oro, plata, amne jä ütiäte ütiäte mike jure, ye abko nita kukwe dirire metre Jesukristobtä kwrere. Erere arato, kri kukwän, mikä amne trärä ni raba mike jure arato, ürä nökanina yebti, ye abko kukwe bä töbtä aibe dirita ni mda mdakwe mun ngätäite ye kwrere. ¹³Akwa Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä, ye näire abko nikwe sribibare ño abko gadi era metre jökrä, ñobtä ñan angwane Ngöbö jatadi ñukwä kwrere angwane, ni itire itire käkwe sribibare kuin ya, ñakare ya abko rabadi gare Ngöbö diebti, ¹⁴aisete ni itire itire käkwe jändrän mikani jure ñan rukwadre ne ngwane, Ngöbökwä ütiä biandi ie. ¹⁵Akwa kukwe diribare blo, käkwe jändrän blo blo mikani jure ye rukwadre ne ngwane, sribi kwe rikadi ngwarbe kän. Angwane ni iti käta ngitie ñukwä ngäniene, käta kwäräbere, ye kwrere kwäräbedi kwe amne rabadi dianintari, akwa sribi kwe abko rukwadi kän.

¹⁶¡Akwa mun abko ju Ngöbökwä amne Ngöbö Üaita nüne munbtä, ye gare ñakare munye ya ño amarebti ye! ¹⁷Ne aisete nirekwe mun mikadre ja denkä jene jene abko erere ju Ngöbökwä ye juandre ngwarbe kwe Ngöbökwä, ni ye abko Ngöbökwä juandi ngwarbe arato, ñobtä ñan angwane ju Ngöbökwä abko deme amne ütiäte kräke amne mun abko ju Ngöbökwä ye ara.

¹⁸Munkwe ñan ja ngöka krörö au: Mun mden mden, ie ja ruen töbtä kukwe kä nebtäbti käkwe ja töi kwita amne munkwe ja mikata ni töbtä ñakare kwrere angwane, mun rabadi töbtä era metre Ngöbö ngwärekrei. ¹⁹Munkwe nuendre kore, ñobtä ñan angwane kukwe tuen töbtä nitre kä nebtäye, ye tuen töbtä kri munye, akwa kukwe ye abko töbtä ñakare Ngöbökrä. Ye aisete Ngöbö Kukwei btä nieta krörö: Nitre tä bike töbtä käta kukwe ükete bätäkä ngwarbe, kukwe ye arabe Ngöböta kiteta niaratre dokwäbtä mikakäre ngite. ²⁰Erere arato nieta: Kukwe tuen bäri töbtä ni kä nebtäye, abkobtä ni töbtä töbtä tä töbike, ye abko kukwe ngwarbe, ütiäte ñakare gare kuin ni Dänkienye, nieta Ngöbö Kukweibtä. ²¹Ye mden kisete, munta nire nire mike ütiäte jae, yebtä munkwe ñan bikadre kri, ñobtä ñan angwane mun tarä jändrän jökrä bkäne amne jändrän jökrä abko munkrä abko krörö: ²²Ti Pablo amne Apolos amne Pedro, nun abko Ngöbökwä biani munye sribikäre mun die mikakrä, aisete nun abko munkwe. Erere arato, kä temen, te munta nüne abko mun die mikakrä amne, munta nüne angwane jändrän jökrä ye abko munkwe amne, mun krütadre angwane, mun tädi jändrän jökrä bkäne janknu. Mdakäre abko, dre dre tä nakenkä mtare amne dre dre rakadrekä

köbö mdabti ye abko mun die mikakrä arato. ²³Ye kwrere jändrän jökrä abko munkwe amne mun abko Kristokwe amne Kristo abko Ngöbökwke.

Nitre Jesu kukwei ngwianka

4 ¹Ye abko, nun Jesu kukwei ngwianka abko sribikä jirekäbe Kristokrä amne, kukwe nämane kaibe tiebe Ngöbökwke Kristobtä, ye abko Ngöbökwke mikani nun kisete dirikäre ni mda mdaye, aisete nun abko sribi ye nuenkä munkwe nütü kore nunbtä. ²Akwa jändrän mikata ni kisete sribikäre kore angwane, ni yebti bkänkätä tödeke abko bä mikadre kwe jabtä. ³Akwa munkwe töbikadre ño tibtä amne sribi tikwebtä amne, ni mdakwe töbikadre ño tibtä, ye abko ñakare bäri ütiäte tikrä. Erere arato, ti ara käta töbike ño jabtä au, ye ütiäte ñakare tikrä arato. ⁴Ti ne abko, ie ja ruen ngite ñakare, akwa ñan ti töi metre jökrä tita niere, akwa ti Dänkien aibe käkwe ti ngite ya ño niedre tibtä abko tita niere. ⁵Ne aisete munkwe ñan töbika jire ni mda rüere kitakäre ngisekä ne ngwane, akwa kukwe rükaninte tiebe nikwe amne ni töi ño ño, ye ni Dänkien jatadita angwane mikadi gare jökrä kwe, aisete ye ngibia munkwe angwane, kä mrä ni itire itire käkwe dre dre nuenbare abkobtä Ngöbökwke kukwe ükadite kräke, ye abko ngibia munkwe.

⁶Ti mräkätre, tita kukwe ne tike kore Apolobtä amne jabtä mun die mikakäre, munkwe ja töitikadre nunbtä angwane, kukwe krörö nieta ni kwatikwe rükadre gare metre munye: Kukwe tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye aibe mikadre täte munkwe. Munkwe kukwe ye mikadre täte ne ngwane, ja ñan rabadre ruen bäri kri ni mdabtä, käkwe ni iti mikadre ütiäte amne ni mda abko mikadre ngwarbe. ⁷Munkwe ñan bikadre kri ni mda mdabtä, ñobtä ñan angwane ¿nirekwe mun mikani bäri ütiäte ni mda mdakrä? Mun abko ja kwrere ni mda mdabe. ¿Amne jändränäta munkwe, ye mden abko Ngöbökwke biani ñakare munye? Jändrän jökrä munkwe abko Ngöbökwke biani munye, ¡ye ño abko nükani ja di jenbti munye, munta nütüre!

⁸Jändrän ie mun töta nebe, erere nena jökrä munkwe amne mun nena jändrän Ngöbökwke bkäne kabre amne mun nena jreire kaibe Ngöböbe munta nütüre jabtä, aisete nun Jesu kukwei ngwiankatre abko ngwarbe, ütiäte ñakare ruen munye. ¡Mun rabadre jreire bkänä näre, ye rabadre bäri kuin nunkrä, ñobtä ñan angwane nun rabadre jreire munbe siba! Akwa ñakare kore. ⁹Akwa bäsi ni ngite ütiäte ñakare mikani kämikadre, ye jäta niken ngite mikata mrä köre, kwrere jire Ngöbökwke nun Jesu kukwei ngwianka mikani abko ruen tie. Amne bäsi ni mikani kämikakäre, kwrere jire nunta angeletre okwäbti amne ni jökrä okwäbti, tuen kore tie.

¹⁰Mdakäre abko, sribibtä Kristokrä nunta nebe tuen töi ñakare ni mda mdaye, akwa munta ketetibe Kristobe, aisete jata nebe tuen töbtä munye.

¡Nun abko di ñakare, akwa mun abko dite dite tä nebe ruen munye! ¡Mun mikata ütiäte akwa, nun abko mikata ütiäte ñakare! ¹¹Mekera abti kä nüke mtare, nunta mrö nike. Nun Jesu kukwei ngwianka tä tomna nike amne dän ngututute chekacheka nunkwe. Nun mikata ene ja kisete ni mdakwe amne ju ñakare jen nunkwe. ¹²Erere arato, nunta neme dräre sribire ja kise jenbti mrökrä jae. Ni mda mda tä ñäke taretare nunye, akwa nunta ja di kärere kräke Ngöböye. Sribibtä Jesukrä nun rüe tä näin kisere nun jiebti, akwa nunta neme kwekbe jirekäbe. ¹³Ni mda mda käta kukwe känene ngwarbe nun rüere akwa, nunta kukwe kaen ngäbti ja moto kuinbti. Erere arato, jändrän käme kitakata, kwrere jire nunta nebe tuen ni mda mdaye abti kä nüke mtare.

¹⁴Tita tärä tike kore munye, ye abko ñan mun rabadre ja gaire abkokäre tita tike, akwa mun tare kri tikwe, aisete ngäbäkre nikwe btä mäträta, ye kwrere tita mäträre munbtä, ¹⁵ñobtä ñan angwane nane mun tödekaka Jesubti, kräke ni rabadre mili krä jätä dirikäre Kristobtä munye, akwa ni mun rün kwrere abko ñakare mda. Ti ara käkwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare käne munye, ye köböire mun nikani nüne ketetibe Kristo Jesube angwane, ti ne aibe mun rün kwrere. ¹⁶Ye aisete tita nüne ño, ye kwrere munkwe nuna abko tita ribere kisere munye. ¹⁷Ne aisete, ti ngobo tare tikwe ni Dänkien käbti Timoteo tä näin metre ni Dänkienbe abko tikwe juanba nebe mun kanti yete. Tita nüne ño Kristo Jesu ngwärekre, ye kwrere tita nünamna ni mda mdaye kä ketareketare temen nitre gätäkä Jesu käbtiye, ye abko Timoteokwe mikadita töre munye, abkokäre tikwe juanba.

¹⁸Akwa mun ngätäite yete abko, ti ñan rikadreta jire ni ruäre tätre nütüre, aisete tä jäme amne tä bike krikri. ¹⁹Akwa ti rikadreta basare munye yete, ie ti Dänkien tö ne ngwane, bä jötröra ti näin nebe mun kanti yete. Ye ngwane, nire nire ie ja ruen bäri ütiäte krikri abko käta ñäke, akwa Ngöbö di tärä kri ni yebtä ya tikwe tuadi, ²⁰ñobtä ñan angwane ni bti Ngöböta gobrane ye ngätäite kukwe nuäre nuäre jirekäbe abko ñakare ütiäte akwa, Ngöbö di krita nibtä ye abko ütiäte. ²¹Ye abko, ¿ti rikadre ño nebe mun kanti, ie mun tö? ¿Ti rikadre romone mäträkäre munbtä, ie mun tö ya? o ¿ti moto jäme, bti ti rikadre nebe, ie mun tö ya?

Ni iti nämane meyekrä mike jabe abko juandretari

5 ¹Ti mräkätäre, mun ngätäite yete nita iti abko meyekrä rünbe tä mike jabe abko tikwe gaba. Nitre tödekaka ñakare Jesubti käta kukwe käme diän diän ye kwrere nuene ñakare jire abko erere nuenta mun ngätäite yete. ²Yebtä mun moto rabadrera ulire amne ni kukwe käme nuenkä meyekräbe kore tä mun ngätäite, ye juandretarira ja ngätäite munkwe, akwa mun abko tä bike krikri jirekäbe, ñobtä ñan angwane munta nekete bäri ja ken Ngöbökre, aisete kukwe käme kore abko ñan tä

mun mike ngite Ngöböye abko munta nütüre jabtä. ³Tita ñakare ketetibe munbe yete akwa, ti töi abko tä ketetibe munbe, aisete tita ketetibe munbe kwrere käkwe kukwe ükatebara ni kukwe nuenkä käme kore btä. ⁴Ne aisete munkwe gätädi Jesu käfti angwane, ti töi tä ketetibe munbe, erere arato ni Dänkien Jesu die tädi munbe angwane, ⁵ni kukwe nuenkä käme meyekrabe ye munkwe mika gare Satanaye, niarakwe ja tare nikadre kri, akwa mrä Jesu jatadita angwane, niara üai rabadre dianintari abkokäre munkwe mika gare kore Satanaye.

⁶Tita niere kore, ñobtä ñan angwane munta bike krikri btä, akwa ye abko käme. Lebadura abko käta kukwe käme bä mike, aisete lebadura mikata chi arinante abko tä niken jökrä arinante ta. ⁷Ni kukwe nuenkä käme ye abko lebadura kwrere, käkwe mun töi mikadre käme jökrä. Ye ngäniene munkwe ni ye juantari mento angwane, arina btin mikata sribedre banre, te lebadura ñakare, ye kwrere mun rabadi deme. Akwa era metre mun nena arina btin kwrere, ñobtä ñan angwane kordero Pascuakrä kämikata ni ngite diankakäre, ye kwrere Kristo krütanina ni ngite diankakäre nibtä, aisete niara abko Kordero nikwe. ⁸Pascua näire abko ju kwatirekwatire, käfti arina te lebadura tä gwi, ye abko kitakata jire jökrä ju bäre, ye kwrere kukwe käme diän diän ye nikwe ñan tuadremetre ja ngätäite, ñobtä ñan angwane Kristo krütanina nikrä, akwa nikwe nünandre era metre amne ñan nikwe ni mda ngökadre angwane, ni rabadi arina btin kwrere.

⁹Mdakäre abko, tikwe tärä mdara jire tikaba munye, btä tikwe nieba kröro munye: Ni merire brare bti kä ngwarbe, ye tä ja mike gure bati bati abko ben munkwe ñan ja getadre jire, tikwe nieba. ¹⁰Akwa ye abko, ñan ni tödekaka ñakare Jesubti abkobtä tikwe tärä tikaba kore munye amne, ñan ni jändrän jenena ribekä jae amne ñan nitre ni ngökö amne ñan nitre jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae abkobtä tikwe tärä tikaba kore munye. Ñan tikwe tärä tikaba ni korekorebtä, ñobtä ñan angwane ni korekore tödekaka ñakare Jesubti, ben munkwe ñan ja getadre ne ngwane, munkwe ñan nünandre kä nebtä mda niaratre ngätäite. ¹¹Akwa nitre tödekaka Jesubti tä niere, akwa tä kukwe nuene kämekäme, käta ja mike gure bati bati, tä jändrän jenena ribere jirekäbe jakrä, tä jändrän ngwarbe mike ngöböre jae, tätre kukwe kënëne ngwarbe ni mda mda rüere amne, tä dröbare amne tä gore, ni ye kwrere abko ben munkwe ñan ja getadre amne nin munkwe mrödre jire ketetibe ben abko tikwe nieba munye. ¹²⁻¹³Ni ñakare tödekaka Jesubti abko kräke ñan tita kukwe ükatekä. Ngöbökwé kukwe ükadite bentre. Akwa nitre tödekaka Jesubti tä mun ngätäite, kräke mun nena kukwe ükete, aisete ni kukwe käme nuenkä meyekrabe, ye munkwe dianka mento ja ngätäite yete.

Nitre tödekaka Jesubti ñan rikadre ja ngwena kritoboye

6 ¹Kukwe mda btä ti tö nibi blitai munbe arato. Kukweta neme ja rüere kwärikwäri munkwe angwane, kritobo tödekaka ñakare

Jesubti, kánti munta niken ja ngwena, ¡ye ñobtä mun ñan tä niken kukwe ngwena jirekåbe nitre tödekaka Jesubtiye ükatekåre jakrä ja ngätåite amarebti se! ²Kå mrå angwane, nitre tödekaka Jesubti kåkwe kukwe ükadite nitre ñakare tödekaka Jesubti yekrä, ¡ye gare ñakare munye ya! ¿Munkwe kukwe ükadite kore ni mda mdakrä amarebti kukwe kiakia tä nakenkä kå ne ngwane abko ja ñan nüke töre munye ükete jakrä ye? ³Mdakåre abko, nikwe kukwe ükadite angeletrekrå arato. ¡Ye aisete ni di tårå täte kukwe kiakia kå nebtå ükatekåre jakrä! ⁴Ye aisete, jåndrån munkwe btå munta rüre jabe kwårikwåri angwane, nitre tödekaka ñakare Jesubti abko ie munta niken kukwe mike ükadrete jakrä, ye kwrere munkwe ñan nuendre jire chi. ⁵Mun rabadre ja gaire kri, abkokåre tita kukwe ne niere munye. ¿Ni töbtå tödekaka Jesubti ñakare jire iti mun ngätåite kåkwe kukwe ükadrete ja mråkåtrekrå ya? Ni töbtå tårå mun ngätåite kåkwe kukwe ükadrete ruen tie. ⁶Akwa mtare ja mråkä iti tödekaka Jesubti kåta niara mråkä Jesu kåbti kite ngise kritoboye akwa, ¡kritobo tödekaka ñakare Jesubti ngwårekri munta niken ja ngwena kwårikwåri!

⁷Munta rüre jirekåbe jabe kwårikwåri, aisete nane kritobo kåkwe kukwe ükadrete kuin makrä, akwa era metre ma ganandre ñakare Ngöbö ngwårekri, ñobtä ñan angwane munta Jesu mike ngwarbe ni jökrå ngwårekri. Ye abko kukweta neme mun rüre angwane, mun rabadre neme kwekbe jirekåbe abko rabadre bäri kuin. Erere arato, jåndrån goita munkån angwane, mun rabadre neme kwekbe jirekåbe abko rabadre bäri kuin, ⁸amarebti mun ara jire kåta kukwe nuene kåme mun mråkåbtå kåta jåndrån goire mun mråkä kån. ⁹⁻¹⁰Abtä ti tö mun mikai mokre abko krörö: Jesu jatadita abti Ngöbö rabadi gobrane, ben ni kukwe kåme nuenkä ñan rabadi, ye garera munye. Munkwe ñan ja ngökamna, ñobtä ñan angwane Ngöbö rabadi gobrane, ben ni ja mikaka gure bati bati ñan rabadre jire. Erere arato, ni jåndrån ngwarbe mikaka ngöböre jae, ni gure akwa tä ja mike gure tiebetiebe ni mdabe amne, ni brare bikaka merire jae kwårikwåri amne ni gokå, ni kåbåre amne ni dröbaka, ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüre amne, ni jåndrån diankaka ni mda mdakån, ye kåkwe ñan nünanadre kårekåre Ngöböbe. ¹¹Kåne, mun ngåmi tödeke Jesubti, kånenkri mun ruåre nåmane nüne kore, akwa mtare Ngöbökwåre mun ngite dianinkåra munbtå, kåkwe mun mikani jenena nünakåre deme amne metre jakrä amne mun ñakare ngite mda ja ngwårekri niebare kwe munbtå amne mun kani ngåbti kwe ni Dånkien Jesukristo kåbti amne Ngöbö Üai Deme köböire.

Nikwe ñan ja mikadre gure bati bati

¹²Mun ngätåite munta niere: Ti tö rabadre dre dre nuein, ye erere Ngöböta kå bien tie nuene jökrå, munta niere. Akwa jåndrån jökrå

nuendre abko ñakare kuin ni die mikakrä. Ne aisete, nane ti rabadre jändrän jökrä nuene, akwa jändrän nuendre, ye abko ñan tikwe mikadre ja dänkiene. ¹³Mdakäre abko, munta niere: mrö abko ni bülekrä amne ni büle abko mrökrä, munta niere. Ye abko era, akwa kä mrä angwane, Ngöbökwe mrö amne ni büle juandi ngwarbe jökrä. Akwa ni ngrabare abko ñakare ni büle kwrere. Ni ngrabare abko ñakare ja mikakäre gure bati bati, akwa ni ngrabare abko nünakäre metre ni Dänkienkrä amne ni Dänkien abko käta ni ngrabare mike ütiäte jae. ¹⁴Ye abko tä gare nie, ñobtä ñan angwane ja di jenbti Ngöbökwe ni Dänkien mikaninta nire, ye kwrere ni mikadita nire ni ngrabare ben gwaire, aisete ni ngrabare ütiäte ni Dänkienkrä gare nie. ¹⁵Mun ngrabare ye abko Kristo kiakia ngrabare ye garera kuin munye, aisete ¿Jesu kiakia ngrabare ye abko meri bti kä ngwarbe abko ben mikadre ketetibe ya? ¡Ñakare jire! ¹⁶Meri bti kä ngwarbe abko ni brare tä mike jabe angwane, niaratre nibu tä neme ni itibe kwrere abko gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita blite ni merire, brare käta ja mike gure yebtä angwane tä niere krörö:

Niaratre ni nibu,
ye abko rabadi ni itibe kwrere,

Génesis 2.24

nieta Ngöbö Kukweibtä, aisete meri bti kä ngwarbe abko ni brare tä mike jabe angwane, niaratre nibu tä neme ni itibe kwrere, ye garera kuin munye. ¹⁷Akwa nita tödeke ni Dänkienbti abko ben ni üaita neme ketetibe niara Üaibe.

¹⁸Ye mdenbtä, meri mden mden ben mun tö ja mikai gure bati bati, ye ngäniene mun gitia, ñobtä ñan angwane kukwe bätäkä ngwarbe btä nita ja mike ngite, ye abko tä ni ngrabare bäre mento, akwa nita ja mike gure bati bati, ye abko ja mikata ngite ja ngrabare rüere au. ¹⁹Ye abko mun brare käkwe ñan nuendre jire chi, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ja Üai biani mun itire itireye, aisete Ngöbö Üaita nüne mun itire itire btä, aisete mun itire itire abko ju nünankrä Ngöbö Üai Demekwe, ¿ye gare ñakare munye ya? Ne aisete mun tö dre dre nuein ja ngrabarebti, ye abko mun ñan raba nuene, ñobtä ñan angwane mun ñakare ja bkänkä au, ²⁰ñobtä ñan angwane Ngöbökwe mun kökani jakrä, aisete mun ngrabare amne mun üai, yebti munkwe Ngöbö mika ütiäte.

Ja mikadre gure ya, ñakare ya abkobtä Pablokwe diribare

7 ¹Mtare abko, munkwe kukwe ngwianintari täräbti tie, yebtä ti bike mun kukwei kaen ngäbti krörö: Munta kukwe ngwentari krörö: ¿Ni brare brare käkwe ñan ja mikadre gure ni mdabe töi kwe rüere abko rabadre bäri kuin ya, ñakare ya? abko munta ngwentari tie. ²Ti abko tä niere krörö: Ni kwati merire brare tä ja mike ngite jabe kwärikwäri mun ngätäite, aisete ye ngäniene ni brare gure gure käkwe kibia meri jen

kwebe. Erere arato, ni merire gure gure kākwe kibia brare jen kwebe. ³Ye abko, ni brare kākwe ñan ja kábäi merire kwe kán akwa kibiadre kwe ben amne, ni merire kākwe ñan ja kábäi kwäräi kwe kán, akwa kibiadre kwe ben, ⁴ñobtä ñan angwane ni merire ñan tä nebe ja ngrabare bkäne au akwa, kwäräi kwe tä nebe niara ngrabare bkäne arato. Erere arato, ni brare ñan tärä nebe ja ngrabare bkäne au akwa, merire kwe tä nebe niara ngrabare bkäne arato. ⁵Ne aisete ni brare amne ni merire tä jabe, ye kākwe ñan ja kábäi jakän kwärikwäri. Akwa nane mun tö raba kä diainkä jenena blitakäre Ngöböbe, kākwe ja töi mikadre ruäre blitakäre Ngöböbe, ye ngwane mun ñan tö raba kibiai jabe ne ngwane, munkwe ñan kibia jabe. Akwa yebti mun rika kibienta jabe, ñobtä ñan angwane nane ja bänbtä jae kwärikwäri Satanakwe mun töi mikadre ja mike ngite. ⁶Tita kukwe niere, ne kwrere mun tö nuein ne ngwane, tä dbe akwa ñan tita nuemna munye, ⁷ñobtä ñan angwane ni jökrä rabadre kaibe ti kwrere abko rabadre bäri kuin, tita nütüre, akwa ni itire itire, ie Ngöböta ja di bien jene jene, aisete ni jökrä ñan raba neme kaibe ti kwrere.

⁸Mdakäre abko, ni brare bati gure ñakare ya o ni brare kán meri krütani ya amne meri kán brare krütani, kākwe ñan ja mikadreta gure amne, rabadre kaibe ti kwrere, ye rabadre bäri kuin ruen tie abko ti tö niei munye. ⁹Akwa mun ñan raba neme nuäre nüne kaibe ne ngwane, munkwe ja mikata gure jirekäbe, ñobtä ñan angwane mun ñan tädre neme ngware jirekäbe jabe, ye abko rabadre bäri kuin ruen tie.

¹⁰Mdakäre abko, ni gure gure, ie tita kukwe nuemna krörö, ne abko ñan ti kukwei akwa, ni Dänkien ara jire nämane nüne kä nebtä angwane, niarakwe kukwe nuemna abko krörö: Ni merire kākwe brare kwe tuametre ñakare jire, ¹¹akwa nane ni merire kākwe brare kwe tuametre ne ngwane, raba kaibe jirekäbe. Akwa tö raba ja mikaita gure ne ngwane, ja mäkäta kwe brare kwebe. Ye kwrere arato, ni brare kākwe merire kwe tuametre ñakare jire abko ti tö niei munye.

¹²Ni mda mda abko, ie ti bike kukwe mda niere. Kukwe ne abko ni Dänkienkwe diribare ñakare btä akwa, tita niere krörö munye: Ni mräkä brare tödekaka Jesubti tä gure ni merire ñakare tödekaka Jesubti ben, akwa meri kwe tö nünai janknu ben ne ngwane, meri kwe ye ñan tuametre kwe. ¹³Erere arato, ni mräkä merire tödekaka Jesubti tä gure ni brare ñakare tödekaka Jesubti ben, akwa brare kwe tö nünai janknu ben ne ngwane, brare kwe ye ñan tuametre kwe, ¹⁴ñobtä ñan angwane meri tödekaka Jesubti, ye köböire nane brare kwe ñan tä tödeke Jesubti, ye kākwe tödekadre Jesubti, abkokäre Ngöbökwé mikani jenena jakrä. Erere arato, brare tödekaka Jesubti, ye köböire nane meri kwe ñan tä tödeke Jesubti, ye kākwe tödekadre Jesubti, abkokäre Ngöbökwé mikani jenena jakrä. Ye kwrere ngäbäkre munkwe ñan tä tuen ngite Ngöböye, akwa

nane tödekadre kwe Jesubti arato, abkokäre Ngöbökwe mikani jenena jakrä arato.

¹⁵Akwa nane ni ja kwäraire iti ñan tä tödeke Jesubti abko tö raba ja tuaimetre ni tödekaka Jesubti ben, ne ngwane ja tuaimetre kwetre. Munkwe nuendre kore angwane, ni mräkä brare amne ni ngwai Jesu käbti rabadreta kaibe jirekäbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ni käräbare nünakäre jäme jabe kwärikwäri. ¹⁶Ne aisete, mun merire tödekaka Jesubti, ye köböire mun kwärai ñakare tödekaka Jesubti ye rabadre dianintari ya ño gare ñakare munye. Erere arato, mun brare tödekaka Jesubti, ye köböire meri munkwe tä tödeke ñakare Jesubti, ye rabadre dianintari ya ño gare ñakare munye, aisete munkwe nünandre janknu jabe abko rabadre bäri kuin.

¹⁷Akwa mun nämane nüne nirebe angwane Ngöbökwe mun käräbare jakrä, ye ben munkwe nuna janknu, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Kristo kärke kukwe mikanintbe kore munkrä, ye abko nitre gätäkä Jesu käbti kä ketareketare temen, kräke tita kukwe ükete nuendre kore. ¹⁸Ye abko, ni Dänkienkwe kukwe mikanintbe kore ni kräke, ne aisete mun ruäre abko ñäräkrä mikanina mun kwatabtä angwane, Ngöbökwe mun käräbare jakrä ne ngwane, munkwe ñan töbika ja kwata miketa täte. Erere arato, mun ñäräkrä mikani ñakare mun kwatabtä abko angwane, Ngöbökwe mun käräbare jakrä ne ngwane, mun ñan ja ñäräkrä mika ja kwatabtä, ¹⁹ñobtä ñan angwane ni ñäräkrä tarä ni kwatabtä ya, ñakare ya, yehti abko ni ñan tä neme dianintari, aisete ñakare bäri ütiäte. Akwa nita Ngöbö Kukwei mike täte ya, ñakare ya, ye abko bäri ütiäte kri. ²⁰Ne aisete mun nämane nüne ño angwane, Ngöbökwe mun käräbare jakrä, ye kwrere munkwe nuna.

²¹Ye abko, ma nämane ni klabori ni mdakwe angwane, ma käräbare Ngöbökwe jakrä, yehtä makwe ñan töbika dikaro, akwa ma rabadreta tikaninte raba tuen mae ne ngwane, makwe ñan tuaimetre niken ja bäre. ²²Akwa ma nämane klabori ni mdakwe angwane, Ngöbökwe ma käräbare nüne ketetibe ni Dänkien Kristobe, yehtä makwe ñan töbikadre dikaro, ñobtä ñan angwane mtare mata tikaninte ma ngitehtä amne ni Dänkien käta ma bkäne. Ye kwrere arato, ma ñan nämane klabori ni mdakwe angwane, Ngöbökwe ma käräbare jakrä ye ngwane, ma abko klabori Kristokwe mtare. ²³Ngöbökwe mun kökani jakrä, aisete munkwe ñan ja mikata klabori ni mda mdakwe. ²⁴Ne aisete ti mräkätre, mun nämane nüne ño angwane, Ngöbökwe mun käräbare jakrä, ye kwrere munkwe nuna janknu.

¿Ni kaibekaibe kärke ja mikadre gure ya, ñakare ya?

²⁵Mtare, meri kaibekaibe abkobtä ti tö blitai, yehtä abko ni Dänkien kärke kukwe diribare ñakare, akwa ni Dänkienkwe ti ngwiani ruentari

tare jae, aisete tita töbike ño ye abko ütiäte, abtä munkwe tödekadre ti kukweibti ruen tie. ²⁶Nita nüne ne näire kukwe taretare tä nakenkä krübäte ni rüere, aisete mun brare kaibekaiibe tä nüne ño mtare, ye kwrere munkwe nünandre janknu abko rabadre bäri kuin tuen tie.

²⁷Akwa mata gure ne ngwane, makwe ñan meri makwe tuametre; akwa ma gure ñakare ne ngwane, makwe ñan meri känä jakrä. ²⁸Akwa mun brare brare käkwe ja mikadre gure ne ngwane, munkwe ñan ja mikadre ngite Ngöbö rüere. Erere arato, meri kaibekaiibe käkwe ja mikadre gure angwane, ja mikadre ngite ñakare kwetre Ngöbö rüere. Akwa nita ja mike gure abko kisete kukweta kite kri mda, ye abko ñan rakadrekä munbtä, abkokäre tita niere kore.

²⁹Ti mräkätre, ñobtä tita niere krörö: Ni Dänkien kebera kiteta amne kä kitera neme braibe ni käne, aisete ni gure gure käkwe nüna ni kaibekaiibe kwrere sribikäre Ngöbökrä. ³⁰Erere arato, ni bti kä drangwane drangwane abtä tä neme ulire ulire, yehtë ñan töbika kri kwe, akwa nünandre janknu kwe Ngöbökrä; nire nire käta kä ngwen nuäre jabtä, yehtë ñan töbika kri kwe, akwa nünandre janknu kwe Ngöbökrä; ni jändrän kökaka kökaka abko ñan töbikadre kri jändrän yehtë kwe, akwa nünandre janknu kwe Ngöbökrä; ³¹nire nire tä jändrän kä nehtë bkäne, yehtë ñan töbikadre kri kwe, akwa nünandre janknu kwe Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nünandre Ngöbökrä abko bäri ütiäte jändrän jökrä ngwä, ñobtä ñan angwane kä tuata nikwe ne abko näin jökrä ta aisete.

³²Akwa munkwe ñan töbikadre dikaro kukwe bätäkä ngwarbehtë, aisete tita blite kore munbe. Ye abko, ni brare kaiibe käta töbike bäri jändrän ni Dänkienkwe yehtë amne, ni Dänkien moto mikadre ño nuäre kwe, yehtë tä töbike. ³³Amne ni brare gure abko tä töbike bäri jändrän kä nehtë btä, aisete merire kwe moto mikadre ño nuäre kwe, yehtë tä töbike. ³⁴Ye kwrere töita jändrän ketebu btä. Ye kwrere arato, meri kwäräi ñakare kwe amne meri kaibekaiibe tä töbike bäri jändrän ni Dänkienkwe yehtë, käta ja ngrabare amne ja üai mike deme ni Dänkienkrä. Amne meri gure gure abko jändrän kä nehtë, btä tä töbike bäri, aisete kwäräi moto mikadre ño nuäre kwe, btä tä töbike bäri arato. ³⁵Ne ñan ti tö kukwe tare mikai mun kötärä, käta ja mikamna gure ñakare munye, akwa munkwe sribidre jäme ni Dänkienkrä amne kukwe mda mda ñan rabadre mun jiete abko ie ti tö, käta niere kore munye.

³⁶Mdakäre abko, ni ruäre kwe meri bati, ben tä mikani jakrä kwärikwäri, ye ben tö ja mikai gure ne ngwane, ja mika gure kwe, ñobtä ñan angwane meri ye nena ünän amne ja mikadre gure kwe abko käi nena ie. Ne aisete ja mikadre gure kwe raba ruen ie angwane, dre nuendre abko rabadre bäri kuin raba ruen ie, erere nuen kwe, aisete ni tö raba ja mikai gure, käkwe ja mika gure. Yehtë abko ñan ja mikadre

ngite kwe Ngöbö rüere. ³⁷Akwa ni mda abko kwe meri bati ben tä mikani jakrä kwärikwäri, ye ben ñan tö raba ja mikai gure amne ni mdakwe ñan töi diandre rabakäre kaibe, akwa tä töbike kwatibe kore ja töi jenbti, ne ngwane ja ñan mika gure kwe jirekäbe abko rabadre dbe. ³⁸Ne aisete, meri ben ni brare tä mikani jakrä kwärikwäri ye ben ja mikadre gure kwe abko rabadre kuin, akwa ñan ja mikadre gure ben kwe abko rabadre bäri kuin.

³⁹Mdakäre abko, ni merire gure gure abko brare kwe tä nüne, ye ngwane brare ñan tuametre kwe, akwa brare kwe krütadre kän ne ngwane, rabadreta kaibe ja mikakäreta gure, akwa ni tödekaka Jesubti aibe ben ja mikadreta gure kwe. ⁴⁰Akwa ja ñan mikadreta gure kwe angwane, kä tädre bäri nuäre btä ruen tie. Ne abko Ngöbö Üai tä tibtä, aisete tita töbike kore, ye abko kuin ruen tie.

Ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, ye kanti mrödre ñakare

8 ¹Jändrän kämikata ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko ngrie kwetadre ya, ñakare ya, abkobtä munkwe kukwe ngwianintari tie, yebtä ti bike blite mda. Mun jökrä käta niere krörö kukwe nebtä: Kukweta ükaninte ño era metre Ngöbökwä abko garera kuin jökrä nunye, munta niere jabtä. Akwa tita niere krörö: Kukweta ükaninte ño tä nüke gare kuin nie, nita nütüre angwane, nita nebe bike kri. Akwa nita ni mda mda tarere abko bäri ütiäte Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nita ni mda mda tarere angwane, nita die mike abko tita nütüre. ²Ni ruäre, ie kukweta ükaninte ño nena gare kuin tä nütüre, ye ngwane kukwe era metre ngämi nebe gare täte ietre. ³Akwa nire nire käta Ngöbö tarere, ni ye abko gare kuin Ngöböye.

⁴Jändrän kämikata ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte, jändrän ye abko ngrie kwetadre ya, ñakare ya, btä ti bike blite mda. Era metre ngöbö ngwarbe ñakare jire amne era metre Ngöbö tärä itibe, ye gare kuin nie. ⁵Akwa kä käinbti ya, kä temenbtä ya, yete ngöbötre tärä abko ni ruäre käta niere. Ye kwrere bkänä, ni ñakare tödekaka Jesubti, kräke ngöbö tärä kwati amne dänkien tärä kwati arato. ⁶Akwa ni tödekaka Jesubti abko kräke Ngöbö tärä itibe. Niara abko ni Rün amne niarakwe jändrän jökrä dätebare amne nita nüne niarakrä. Erere arato, ni Dänkienta itibe ni kräke abko Jesukristo. Jesukristo ye mden köböire jändrän jökrä dätebare Ngöbökwä amne niara mikani ni dätekä kwe arato.

⁷Akwa mun ngätäite ni tödekaka Jesubti ruäre abko ie kukwe ye gare ñakare, ñobtä ñan angwane niaratre ngämi tödeke Jesubti, känenkri nämane ngöbötre ngwarbe ye mike ütiäte jae, amne jändrän kämika nämane kukwadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte, bti jändrän ye ngrie kweta nämane ju blitakrä ngöbö ngwarbebe yete. Ne aisete mtare ngöbötre ngwarbe tärä era metre nütüta janknu kwetre, abkokänti

niaratre tä niken ngri kukwani ngöbö ngwarbeye ye kwete, tätre ngöbö ngwarbe mike ütiäte nütüta kwetre amne, töi braibe Jesubtä ñobtä ñan angwane kukwe metre ngöbö ngwarbebtä ngämi gare metre ietre, aisete jötrö ngwarbe jata nebe ruen ngite ietre ngri ye kwetabtä. ⁸ Akwa nita mröre, yebtä ñan Ngöböta ni kaen ngäbti bäri, aisete nikwe mrödre ye käkwe ñan ni mikadre kuin Ngöbö ngwärekre. Erere arato, nikwe ñan mrödre, ye käkwe ñan ni mikadre käme Ngöbö ngwärekre.

⁹ Ye mdenbtä, mun abko kräke ngöbö ngwarbe tärä ñakare era metre, aisete jändrän jökrä tuen dbe kwetadre, ye käkwe ñan ni mda mda töi braibe Jesubtä ye mikadre ja mike ngite. Ne aisete, mun ngämi niken mröre ju blitakrä ngöbö ngwarbebe yete, känenkri munkwe töbika kuin ja käne. ¹⁰ Ye ñobtä ñan angwane mun ie kukwe gare kuin abko käbti ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, kanti nane mun rikadre mröre angwane, ni ruäre tödekaka Jesubti kräke ngöbö ngwarbe tärä amne töi braibe Jesubtä käkwe mun tuadre angwane, mröre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko dbe nütüdre, aisete tö rabadre näin ngri ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte ye kwetai. ¹¹ Ye angwane kukwe gare mae, ye käkwe ma mräkä Jesu käbti töi braibe amne di ñakare bökän Jesubtä ye mikadi ja mike ngite, yebtä abko riadrete. Kristo krütani niarakrä arato, aisete ma köböite niara ñan rikadre ji blobti. ¹² Mun mräkä Jesu käbti töi braibe Jesubtä, rüere munkwe ja mikadre ngite kore, ye ngwane Kristo ara jire rüere munta ja mike ngite arato. ¹³ Ne aisete jändrän kämikani kukwadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko ngrie, ye tikwe kwetadre käkwe ti mräkä Jesu käbti mikadre ja mike ngite, ye ngwane ngri ye tikwe ñan kwetadre jire chi mda, ti mräkä käkwe ñan Jesu tuadremetre abkokäre.

Pablo abko Jesu kukwei ngwianka era metre niebare kwe

9 ¹ ¿Ti mräkätre, ti abko di ñakare kukwe nuene ja töi jenbti ya? ¿Jänri, ti di tärä! ¿Ti ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre abko mun ruäreta nütüre ñan ñan? ¿Jänri, ti abko Jesu kukwei ngwianka era metre! ¿Tikwe ni Dänkien Jesu tuaba ñakare ya? ¿Jänri, tikwe tuaba! ¿Sribi tikwe köböire mun ara jire käkwe tödekani Jesubti ya? ¿Jänri, munkwe tödekani Jesubti sribi tikwe köböire! ² Nane ni mda mdakrä ti ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre, akwa munkrä abko ti Jesu kukwei ngwianka era metre rükadre gare munye, ñobtä ñan angwane munta nekete ni Dänkien Jesubtä, ye abko käta ti Jesu kukwei ngwianka era metre bä mike.

³ Nitre ñäkäkä blo ti rüere abko ie ti tö niei krörö: ⁴ ¿Nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda, ye ngätäite nun ne aibe abko käkwe ñan mrö amne tomna ribedre munbtä sribi ütiäre ya? ¿Jänri, nun raba jändrän ye ribere munbtä! ⁵ Erere arato, ¿ni Jesu kukwei ngwianka mda mda, ni Dänkien etbakantre amne Pedro arato tä niken meri kwekwe ngwena jabe, ye

kwrere nun ñan raba niken meri tödekaka Jesubti ngwena ja nän mukore ya? ¡Jänri, nun tö rabadre, ne ngwane nun raba meri jakwe ngwena jabe! ⁶Mdakäre abko, ¿Bernabé amne ti, nun ne aibe kákwe sribi mda mda nuendre mrökrä jae ya? ¡Ñakare jire!

⁷Yebtä ti bike kukwe bä mike krörö munye: ¿Nitre rükä käta sribire gobrankrä, ye käta sribi ütiä bienta au jae ya? ¡Ñakare jire! ¿Amne ni uba nökaka ñan tä uba ngwä kwete ya? ¡Jänri, tä nökö kwetadre jae! Erere arato, ¿ni obeja ngibiaka käta kian kwainte, ye ñan tä ñaen ya? ¡Jänri, tä obeja ngibiare kian ñadre jae! ⁸Ne abko ñakare ni kä nebtä aibe tä töbike kore abko erere tita niere, akwa Ngöbö Kukwei tikani Moisékwe käta niere arato, ⁹aisete Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye btä tä tikani krörö: Buey trigo münantekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärebtä abko tä tikani kore. ¿Ye abko, Ngöbö töi nämane buey aibe die mike, kákwe kukwe niebare kore ya? Ñakare. ¹⁰Ngöbö töi nämane ni ne die mike arato, kákwe niebare kore. Ni ne kräke Ngöbökwé ja kukwei tikamna, ñobtä ñan angwane ni nura nökaka amne ni nura ngwä ötaka abko rabadre mrö bkäne tätre nütüre, aisete tä sribi nuene. ¹¹Ye kwrere arato, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä nunkwe nökani nura kwrere mun ngätäite, ye ütiäre abko nunkwe jändrän munkwe mätäidre munbtä abko ñakare blo, ¹²ñobtä ñan angwane ni mda mda akwa käta jändrän mätäire munbtä angwane, nun bärira jire kákwe jändrän mätäidre munbtä.

Akwa nun jändrän mätäire ñakare munbtä abti kä nüke mtare, ñobtä ñan angwane nun ñan tö jändrän nuein jire chi ja mikakäre ngite ni mda mda okwäbti abtä trö kwitadre kwe Ngöbö Kukwei kuin Kristobtä yeye, akwa ni jökräkwe kadre ngäbti jäme, abkokäre nunta ja tare nike bätäkä ngwarbe Ngöbö kukwei mikabtä gare munye. ¹³Angwane abko mrö bianta Ngöböye, ye ruäre ni sribikä ju blitakrä Ngöböbete käta mrö den jae sribi ütiäre ju yete, ye garera munye. Erere arato, ni jändrän kukwaka Ngöböye käta ngri den ruäre nünankrä jae. ¹⁴Ye kwrere arato, ni Dänkien kákwe kukwe ükaninte krörö ni niara kukwei mikaka gare kräke: Nire nire tä näin Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike gare, ye köböire nünandre kwe, niebare ni Dänkienkwe.

¹⁵Ye kwrere ti di tärä jändrän mätäikä munbtä, akwa tikwe ñan jändrän mätäiba munbtä, niebare ni Dänkienkwe ye kwrere. Erere arato, ñan munkwe jändrän biandre tie, abkokäre tita tärä ne tike munye. Tikwe jändrän mätäidre munbtä jakrä, ye känenkri ti krütadre abko rabadre bäri kuin tikrä, aisete tita sribi nuene kore, ye abko bäri käi nuäre tibtä, aisete ni mda ñan raba ti töi kwite jene mda. ¹⁶Ne aisete, tita kukwe kuin Jesubtä dirire, yebti ñan tita bike kri, ñobtä ñan angwane sribi ye abko Ngöbökwé mikani ti kisete, aisete tikwe ñan nuendre angwane jaingwaree, tiobre jakän! ¹⁷Tikwe kukwe kuin Jesubtä ye diridre ja töi jenbti akräke tikwe ütiä mätäidre munbtä, akwa sribi mikani ti kisete Ngöbökwé, erere tita nuene,

aisete tita ütiä kärere ñakare, ñobtä ñan angwane ti sribikä Kristokwe jirekåbe aibe aise. ¹⁸Akwa tita kukwe kuin Jesubtä dirire ngwarbe, ye abko sribi ütiä kwrere tikrä. Amne tita ütiä mätaire ñakare munbtä, ye abko sribi ütiä kwrere tikrä arato. Ye abko bäri käi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä dirita tikwe, ye käbti ti ñan tö nüna.

¹⁹Ne mden kiset, ni ñakare jire iti kä nebtä käta sribi tikwe ne ütiä bien tie, aise tita ñakare klabor, akwa ni kwati jatadre Kristoye, abkokäre tita ja mike klabor ni jökrä kråke abko krörö: ²⁰Nitre israelita ngätäite ti nämane angwane, tikwe ja mikani niaratre kwrere ganainkäre Kristokrä. Amne nitre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye ye mike täte abko ngätäite ti nämane angwane, tikwe ja mikani Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye mike ütiäte ganainkäre Kristokrä. Akwa era metre Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye, ye ñan mikata ütiäte tikwe ja mikakäre metre Ngöbö ngwårekri, akwa nitre kukwe mikaka ütiäte ütiäte jatadre tödeke Kristobti, abkokäre tikwe ja mikani niaratre kwrere.

²¹Akwa ni mda mda käta Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye mike ñakare ütiäte abko ngätäite ti nämane nebe angwane, tikwe ja mikani niaratre kwrere. Akwa ti abko tä Ngöbö Kukwei mike ütiäte, ñobtä ñan angwane kukwe biani nuendre nie Kristokwe abko erere tita mike täte. ²²Angwane ni ie Kristo gare ñakare kuin abko ngätäite tikwe ja mikaba ni ie Kristo gare ñakare kuin kwrere, niaratre ganainkäre Kristokrä. Tita ja mike ni mda mda kwrere, ye köböire abko ni ruäre rabadre dianintari, abkokäre tita nuene. ²³Ye abko, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, kråke tita sribi nuene ne köböire Ngöbökw kuin nuendre tikrä abkokäre.

²⁴Ti bike kukwe mda bä mike krörö munye: Nitre tä ja gaen angwane, ni kwati tä neen akwa, ni itibe tä ganane abko ütiäre jändrän bianta ie. Ye kwrere arato, Ngöbökw jändrän biandre munye, ne ngwane ni niaka tä nüne ño ganakäre, ye kwrere munkwe nüna. ²⁵Nitre ja gaka tä niken ja mike biare ja gakäre angwane, jändrän ño ño käme kråke, ye ie tä ja üke bäin ganakäre, akwa jändrän tä niken ngwarbe jötrö abko ganainkäre tädre ja mike juto kore. Akwa Ngöbökw jändrän kuin ütiäte biandre nie abko ganainkäre nita ja die mike jändrän ño ño käme ni kråke, ye ie nita ja üke bäin ganakäre. ²⁶Ne aise ti abko ñan tä näin betekä okwå kware amne ñan tita kuso braire ngwarbe kä tökarete kwäråkwärä. ²⁷Akwa tita ja ngrabare ara jire mike ja tare nike amne tita ja ngrabare ne mike ja kukwei mike täte, ñobtä ñan angwane tikwe diribare ni mda mdaye abti mrä ti ütiäte ñakare ñan niedre tie Kristokwe, abkokäre tita ja ngrabare mike ja tare nike.

Pablokwe nitre Corintobo mikani mokre

10 ¹Ti mråkätre, ti tö kukwe nakaninkä nitre israelitabtä mikaita töre munye abko krörö: Ni mråkä israelita kirakira nämane

Egipto, nikaninta angwane, namani dikekä jökrä müta Ngöbökwe täni amne nikani jökrä Mren Tainte ta arato. ²Niaratre namani dikekä müta Ngöbökwe täni amne nikani Mren Tainte ta, ye abko namani ngökani ñöte amne namani mikani ketetibe Moisébe kwrere, Ngöbö nämane ben niaratre ngibiakäre bä mikakäre, nita ngökani ñöte amne mikani ketetibe Jesube, niarata ni dänkiene bä mikakäre ye kwrere. ³Angwane mrö biani Ngöbökwe, arabe kwetani jökrä kwetre kä kaibete amne, ⁴ñö biani tomnane Ngöbökwe, arabe ñani jökrä kwetre, ñöbtä ñan angwane ñö mikani neen jäkwatate käin Ngöbökwe, ye ñani kwetre, ñan krütadre tomna miare abkokäre. Kristo ara jire jäkwata ye kwrere abko nämane näin bentre, ñöbtä ñan angwane mrö amne ñö biani Ngöbökwe niaratre ngrabare die mikakäre, ye abko Kristo nämane die mike nüne Ngöbö ngwärekre bä mike, aisete Kristo abko jäkwata kwrere, kä nämane juto biare nitre israelita mike nüne Ngöbö ngwärekre. ⁵Akwa bäsi niaratre jökrä käkwe ñan Ngöbö mikani ütiäte, aisete Ngöbö namani romon kräke, abtä bäsi jökrä krütani bätärekä ja täritäri kä kaibete ji ngrabare temen.

⁶Kukwe nakaninkä kore nitre israelita kirakirabtä, ye abko ja töikrä nie. Yebtä abko, nikwe ñan ja töi mikadre kukwe käme diän diän nuenbtä ño niaratre käkwe nuenbare ye kwrere abko krörö: ⁷Bäri käne nitre israelita kirakira ruäre käkwe ngöbö ngwarbe mikani ütiäte jae, ye abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Niaratre namani tākänintbe temen, mröre, tomna ñaen ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae, bti nikanintre ja mike gure bati bati, Exodo 32.6

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere munkwe ñan ngöböre ngwarbe mika ütiäte jae. ⁸Bobukäre abko, niaratre ruäre nikani ja mike gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae, abtä Ngöbö mätä namani btätre abko dokwäre ni krütani mili gre bti krämä (23,000) köböitibe, aisete munkwe ñan ja mikadre gure bati bati niaratrekwe nuenbare ye kwrere. ⁹Bämäkäre abko, nitre israelita käkwe kukwe nuendre käme Ngöbö rüere angwane, ni Dänkien käkwe mikadre ja ngie nuen ya, ñakare ya abko nitre ruäre tö namani gai. Abtä Ngöbökwe tbi juani, käkwe kwetani, abtä namanintre bren tbihti amne krütani. Ne aisete munkwe ñan töbika amne nikwe ñan ja gadre Kristobe, nitre israelitakwe nuenbare ye kwrere. ¹⁰Mräkäre abko, ni ruäre käkwe ñäkäbare Ngöbö rüere, dokwäre Ngöbökwe angele ni kämikaka juani, käkwe niaratre kämikani, aisete nikwe ñan ñäkädre Ngöbö rüere, niaratre käkwe nuenbare ye kwrere.

¹¹Ye abko, ni tödekaka Jesubti, kräke kukwe kuin ne nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä abko tä neme bare kä mrä ne näire, aisete kukwe nakaninkä jökrä kore nitre israelita kirakirabtä ja töikrä nie, yebtä nikwe

töbikadre ja käne, abkokäre tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹²Ne aisete nire nire käta bike kri, ie ja nena ruen dite Jesu kukweibtä, ne abko käkwe ja ngibia kuin amne ja ñan tuametre nötadre temen kwe. ¹³Akwa kukwe krörökrörö ngwiandre töre jae munkwe: Kukwe kämekäme tä kite ni jökrä nuente ja käne, kwrere arato kite mun rüere. Akwa kukwe bäri tare jatadre mun rüere angwane munkwe nünandrekä dite jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöböta ja kukwei mike täte amne, tä juto biare mun die mike, aisete kukwe bäri tare käkwe mun nötadre temen, ye ngäniene munkwe kwäräbedre ño abko Ngöbökwé mikadi gare munye, mun rabadre nünenkä dite abkokäre.

Mrö ngöbö ngwarbe juete abko Pablokwe dokwä tākāni

¹⁴Ne aisete, ti mräkätre tare tikwe, munkwe ñan ngöbö ngwarbe mika jire chi ngöböre jae amne ye ngäniene mun gitia. ¹⁵Mun abko ni töbtä töbtä munta nütüre jabtä ruen tie, aisete tita kukwe era erere niere rükadre gare munye abtä munkwe töbika. ¹⁶Nita mröre Kristo ngatani ngwiandre töre jae angwane, uba döi, btä nita kuin niere Ngöböye, bti nita ñaen angwane, jändrän jökrä nuenbare Ngöbökwé Kristo däriehti ni kräke abko nita den jakrä ben gwaire. Erere arato, ban kuntibe dikanteta oto kiakia, bti nita kwete, ye abko nita ja gete ketetibe gwaire Kristo ngrabarebe abko nita bä mike, ¹⁷ñobtä ñan angwane ban kuntibe mun jökrä tä kwete, aisete ban oto kiakia kabre jatani ban kuntibete, ye kwrere mun abko ni kabre akwa ni ngrabare itibe kwrere.

¹⁸Ye abko, nire nire käta mröre ngöbö ngwarbe käikitakakäre abko ñan tä mröre ketetibe ngöbö ngwarbebe abko munta nütüre akwa, nitre israelita tä dre nuene mika ñäräre munkwe: Niaratre käta jändrän kämike kukwadre Ngöbö käikitakakäre, bti ben gwaire tä kwete yete Ngöbö ngwärecri. ¹⁹Ne abko, ñan ngöbö ngwarbe ütiäte Ngöbö kwrere tita niere abko mun raba nütüre. Erere arato, ñan ngri kukwani ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko bäri ütiäte ngri mda mdakrä tita niere abko mun raba nütüre. ²⁰Akwa nitre ñakare tödekaka Jesubti käta jändrän kämike kukwadre jändrän kädianta jirekabe ngöbö ngwarbe yeye, ye abko ñan tä bien Ngöbö era metre yeye, akwa era metre tä bien üai käme bikaka ngöböre yeye abko tita niere, aisete munkwe ñan ja getadre jire chi üai kämenbe, ie ti tö, ²¹ñobtä ñan angwane mun ñan raba dö ñaen siä kwatibe te ni Dänkien Jesube amne üai kämenbe. Erere arato, mun ñan raba mröre mun mräkä Jesu käbti ben gwaire Jesu ngatani ngwiandre töre jae niara mikakäre ütiäte jae amne mröre nitre tödekaka ñakare Jesubti ben gwaire üai käme mikakäre ütiäte jae. ²²Nikwe nuendre kore, yebtä ni Dänkien mätä rabadre kri nibtä, ñobtä ñan angwane ni rabadre Jesu bä mike ngwarbe nitre tödekaka ñakare Jesubtiye. Erere arato, ni Dänkien bäri dite nikrä abko jürä rabadre nibtä, aisete nikwe ñan ja getadre jire chi üai kämenbe.

Ni tödekaka Jesubti raba ngri mda kwete, niebare Pablokwe

²³Mdakäre abko munta niere krörö tie kukwe nebtä: Ni tö rabadre dre dre nuein mröbtä, erere tä dbe Ngöbökrä abko munta niere. Ye abko era, akwa jändrän jökrä abko ñakare kuin nuendre abko tita niere. Erere arato, munta niere krörö: Ni tö rabadre dre dre nuein, erere ni raba nuene, akwa ti abko käta niere krörö: Jändrän jökrä nita nuene ye abko ñakare kuin ni mda mda die mikakrä abko tita niere. ²⁴Ne aisete, nikwe ñan töbikadre jändrän kuin nuenbtä kaibe jakrä, akwa nikwe töbikadre jändrän kuin nuenbtä ni mda mdakrä.

²⁵Ne aisete, kä ngri rürümoin Krä, kanti munkwe ngri ño ño köka, ye erere munkwe kweta jäme. Akwa ngri ye biani ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte ya, ñakare ya, ye munkwe ñan ngwiantari, ñobtä ñan angwane nirekwe biani rürümoin dre abko ñakare ütiäte, ²⁶ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Kä temen ne amne jändrän jökrä tä kä nebtä abko ni Dänkien
Ngöböta bkäne,

Salmos 24.1

aisete munkwe ñan töbika dikaro btä.

²⁷Nane ni ñakare tödekaka Jesubti käkwe mun nübai mröre jabe, ye kanti mun tö raba näin amne, mrö ño ño mika kwetadre kwe, ye munkwe kweta kä bube jirekäbe amne, mrö ye jatani mdenkri, munkwe ñan ngwiantari. ²⁸Akwa nane ni tädre yete käkwe niedre krörö munye: Ngri ne biani ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte, nie kwe munye angwane, munkwe ñan kweta jirekäbe ni kukwe niekä ye okwäbti, niara töi mikakäre nuäre. ²⁹Ne abko, munkwe ñan ni mda töi mikadre bä jene Kristo rüere, abkokäre munkwe ñan ngri ye kwetadre tita niere, akwa ne ñan mun töi ño ngri kwetabtä, abkobtä tita blite. Ne aisete tikwe dre nuendre, ye abko tä dbe tikrä, akwa ni mda mdakwe ñan ti mikadre ngite kukwe nuenta tikwe yebtä, ³⁰ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kwetata tikwe, btä tita kuin niere Ngöböye, ne aisete tita jändrän kwete, yebtä ni mda mda käkwe ñan ñäkadre blo ti rüere.

³¹Ne aisete, munkwe mrö ya, munkwe tomna ña ya, munkwe dre dre nuen, erere munkwe nuen jökrä Ngöbö rabadre käikitaninkä abkokäre. ³²Akwa ni israelita amne ni ñakare israelitare, okwäbti munkwe ñan kukwe nuen abtä ja mikadre ngite krübäte kwetre Kristo rüere, abtä ñan tö rabadre tödekai Jesubti. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti, okwäbti munkwe ñan kukwe nuen, abtä ja mikadre ngite krübäte kwetre Kristo rüere. ³³Amne ti abko käre tö ni mda mda moto mikai nuäre, aisete käre tita jändrän kuin känene ñakare au jakrä, akwa ni mda mda rabadre dianintari arato, abko ie ti tö, aisete tita jändrän kuin känene bäri ni mda mdakrä.

11 ¹Ye abko, Kristo kákwe nünabare ño, ye kwrere tita nüne, aisete tita nüne ño, ye kwrere munkwe nüna.

Nitre merire kákwe dre nuendre gätäte

²Ti mräkä, käre tita töre munye amne kukwe diribare tikwe munye, erere munta mike täte jökrä, yebtä tita mun käikitekä. ³Akwa kukwe rükadre gare metre munye, ie ti tö abko krörö: Ni dokwäta ni ngrabare mike nüne, ye kwrere Kristo tä ji dokwäte ni brare jökrä kräke amne ni brare abko tä ji dokwäte ni merire kräke amne Ngöbö abko tä ji dokwäte Kristo kräke. ⁴Ye aisete, ni brare rikadre blite Ngöböbe amne rikadre Ngöbö kukwei niere gätäte kákwe dän kitadre ja dokwäbti angwane, Kristo tä ji dokwäte niaracrä abko mikata ütiäte ñakare kwe. ⁵Akwa meri abko rikadre blite Ngöböbe amne rikadre Ngöbö kukwei niere gätäte ni jökrä ngwäkri angwane, dän ñan kitadre ja dokwäbti kwe ye ngwane, ja dokwä mikata ütiäte ñakare kwe angwane, meri dokwä mikata mutiolire ye kwrere jire bäta neme, ⁶ñobtä ñan angwane meri ñan tö dän kitai ja dokwäbti blitakäre Ngöböbe amne Ngöbö kukwei niekäre gätäte angwane, tö ja gaire ruen tie. Kore ne ngwane, ja dokwä mikadre mutiolire jirekäbe rabadre ja gaire bäri abkokäre. Akwa dokwä mikadre mutiolire, ye gaidre kräke ne ngwane, dän kita ja dokwäbti kwe.

⁷Akwa ni brare abko kákwe ñan ja dokwä jue mika, ñobtä ñan angwane ni brare abko dätebare bäsi ja kwrere Ngöbökwé amne ni brare kákwe nünandre Ngöbö mikakäre ütiäte. Akwa ni merire abko kákwe ja dokwä jue mikadre, ñobtä ñan angwane ni merire dätebare Ngöbökwé ni brare bä mikakäre ütiäte, ⁸ñobtä ñan angwane ni brare ñan jatani merikri, akwa meri abko jatani ni brarekri. ⁹Erere arato, ñan Ngöbökwé ni brare dätebare ni merire kräke, akwa ni merire dätebare ni brare kräke Ngöbökwé. ¹⁰Ne aisete ni merire kákwe ja dokwä jue mikadre brare kwe bä mikakäre ütiäte amne angeletre kisete ni merire kákwe ja dokwä jue mikadre arato.

¹¹Ye abko era metre, akwa ni tödekaka Jesubti ngätäite abko, ni brare tä nüne ni merire köböire, aisete tare nüne kaibe ni brare kräke amne, ni merire tä nüne ni brare köböire, aisete tare nüne kaibe. ¹²Ye abko, kira kena ni merire dätebare ni brarekri ye abko era bkänä akwa, ni brare abko tä däre ni merirekri amne, ni jökrä amne jändrän jökrä abko jatani Ngöbökwé. ¹³Ne abko ni merire rikadre blite Ngöböbe gätäte angwane, ja dokwä jue mikadre ñakare kwe ye abko tä dbe ya, abkobtä munkwe töbika. ¹⁴Akwa ni brare kákwe ja dokwä drüen ngibiadre nga, ye abko tuen gaidre kri abko erere kukweta ükaninte ni ngätäite. ¹⁵Akwa ni merire abko kákwe ja dokwä drüen ngibiadre nga, ye abko tä nebe tuen kuin nuäre, ñobtä ñan angwane ni merire abko ie dokwä drüen biani nga Ngöbökwé ja dokwä jue mikakrä. ¹⁶Akwa nane mun ruäre tö

raba ja kwetai tibe kukwe nebtä ye abko raba gare munye, akwa nun amne ni mda mda gätäkä Jesu käbti kä mda mdate, ie kukwe mda mda bä jene tärä ya abko gare ñakare nunye, aisete nitre merire tä gätäte angwane, tä blite Ngöböbe amne Ngöbö kukwei niere angwane, dän kitadre dokwäbti kwetre. Abko kore se.

Mrö Jesu ngatani ngwiankrä töre jae, btä Pablokwe blitabare

¹⁷Ti mräkäre, kukwe mda btä tita tärä tike munye, nebtä abko ti ñan bike mun käikitekä, ñobtä ñan angwane munta gätäre Jesu käbti, ye nin tä mun die mike tödeke bäri Jesubti, akwa tä mun die gaenkä bäri. Yebtä abko, tita tärä tike krörö mda munye: ¹⁸Munta ja ükekrö gätäkäre Jesu käbti angwane, munta ja ñaketbe jene jene, ye niebare käne tie amne ruäre tä nebe era tikrä. ¹⁹Munta ja ñaketbe jene jene, ye abko rakadrekä kore ruen tie, ñobtä ñan angwane ye kwrere mun mden mden tä tödeke era metre Jesubti rükadre gare abkokäre. ²⁰Akwa munta gätäre Jesu käbti angwane, munta mröre, ye abko ñan munta mröre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae era metre, ²¹ñobtä ñan angwane mröta niken Jesu ngatani ngwiankrä töre jae angwane, mun ngwian bkänkä krikri ara jire tä niken mrö jakwe kweteta käne amne ni ruäre abko tä neme mröi. Erere arato, ni ruäre tä dö ñaen kabre amne tä neme dröbare. ²²¿Ju munkwe ñakare mrökrä amne dö ñakrä käne ya? ¿Se ñobtä munta nitre Ngöbökwé mike ngwarbe kore jae amne nitre bobre bobre tödekaka Jesubti abko munta mike ja gaire kore se! ¿Munta kukwe nuene kore, sebtä tikwe dre niedre munye? ¿Tikwe mun käikitadrekä ya? ¿Ñakare jire! Kukwe kore btä tikwe ñan mun käikitadrekä jire chi.

²³Ye abko, ti Dänkien käkwe diribare tie abko erere tikwe diribareta munye abko krörö: Ni Dänkien Jesu kitani ngise, ye näire deo, ban diani kunti kisete kwe, ²⁴käkwe kuin niebare btä Ngöböye, bti ötaninbtä kwe, käkwe niebare krörö: Ban ne abko ti ngätä tikwe. Ne mden abko tita bien müre ketadre mun kräke. Käre munkwe ban kweta kore ti ngwiankrä töre jae, niebare kwe. ²⁵Ye kwrere arato, mröbare ünän jökrä kwetre angwane, uba döi basote diani kisete kwe, bti niebare krörö kwe: Uba döi ne abko kukwe ükaninte btin Ngöbökwé abko rabadre bare täte jökrä ti däriebti ye bä mikakrä. Ne aisete munkwe uba döi ña batire batire ti ngwiankrä töre jae, niebare ni Dänkienkwe. ²⁶Ne aisete, ni Dänkien jatadreta, ye ngibiare kwärä munkwe ban kweta amne munkwe uba döi ña angwane, ni Dänkien krütani ni täte amne ni kräke abko mun tädi bä mike batire batire abti ni Dänkien jatadi nuketa.

²⁷Ne aisete, ban kwetata amne uba döi ñata ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae, akwa tä ni mräkä Jesu käbti mda mda mike ngwarbe jae, ye nirekwe kwetadre kore angwane, ja mikadre ngite kwe ni Dänkien ngrabare rüere amne ni Dänkien därie rüere arato. ²⁸Ye mden

kisete, mun rika ban kwete amne uba döi ñaen ni Dänkien ngatani ye ngwiankrä töre jae, känenkri munta ja mike ngite kore mun mräkä Jesu käbti rüere ya, abkobtä munkwe töbika kuin käne, ²⁹ñobtä ñan angwane ban kwetadre amne uba döi ñadre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae, akwa nita ni Dänkien ngrabare ara jire mike ngwarbe, ye ngwane, ja rüere nita ja mike ngite au Ngöböye, dokwäre Ngöbökwé ni mikadi ja ngie nuen. ³⁰Ye mden kisete mun kwati bren amne mun di ñakare amne ni ruäre abko krütanina. ³¹Ne aisete, nikwe dre nuendre, yebtä nikwe töbikadre kuin ja käne au angwane, ni Dänkien käkwe ñan ni mikadre ja ngie nuen. ³²Akwa ni Dänkien käta ni mike ja ngie nuen, ye abko tä ni töi den kore mtare, niarakwe ñan ni mikadre ja tare nike ni ñakare tödekaka Jesubti ben gwaire kä mrä angwane, abkokäre tä ni töi den kore mtare.

³³Ne aisete ti mräkätre tikwe, mun rika gätäre mrökäre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae angwane, munkwe ja ngibia ngäbti kwärikwäri, abti munkwe mrö kweta ketetibe gwaire jökrä. ³⁴Akwa ni ruäre, ie mrö raba krübäte angwane, mrö kweta kwe ja gwiriete, bti jata gätäbtä. Ye kwrere gätädre kwe abtä Ngöbökwé ñan mikadre ja ngie nuen. Kukwe mda mda tä ükarete abko ti näinta nebe mun kanti yete angwane, tikwe ükadite jökrä.

Ngöbö Üaita ja di bien bätäkä ngwarbe

12 ¹Ti mräkätre, Ngöbö Üaita ja di bien bätäkä ngwarbe ja moto kuinbti nitre tödekaka Jesubti itire itireye, btä munkwe kukwe ngwianintari tie täräbtä. Kukwe yebtä mun ñan töi rabadre mräme, akwa ye abko rabadre gare metre munye, ie ti tö abko krörö: ²Bäri käne abko, mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri ngöbö ngwarbe, ye jiebti mun nämane ja ngwiamna ni mda mdaye, ye gare kuin munye. Ngöbö ngwarbe ye abko blite ñakare. ³Ye aisete, mtare kukwe rabadre gare krörö munye, ie ti tö: Nire nire käta blite Ngöbö Üai köböire ñan raba niere: ¡Ngürün raba Jesubtä näre! abko ñan raba niere jire. Erere arato, Ngöbö Üai Deme köböire aibe ni raba niere: ¡Jesu abko Dänkien Ngöbö! abko ni raba niere kore, ye abko rabadre gare munye.

⁴Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti abko bti Ngöbö Üaita ja di dräire bätäkä ngwarbe jene jene, akwa Ngöbö Üai itibe käta ja di bien kore. ⁵Erere arato, sribi tärä bätäkä ngwarbe Ngöbökrä, akwa sribi ye abko nuenta ni Dänkien itibe köböire amne niara kräke. ⁶Ye kwrere arato, sribita neme bare bätäkä ngwarbe ni mda mdakrä, akwa Ngöbö itibe käta sribi ngwena bare ni köböire amne niara tä ja di mike ni jökräbtä abko krörö:

⁷Ni itire itire, ie Ngöbö Üai käta ja di bien ja moto kuinbti ni jökrä die mikakäre abko krörö: ⁸Ni iti, ie Ngöbö Üai käta kukwe töbtä mike

gare blitakäre btä amne, ni mdaye abko Ngöbö Üai arabe käta ja di bien kukwe keta kabreta ükaninte ño ño rabadre gare. ⁹Erere arato, Ngöbö Üai arabe käta ja di bien ni mdaye tödekakrä kwatibe Ngöböbti amne, Ngöbö Üai arabe käta ja di bien bätäkä ngwarbe ni mdaye ni bren bren mikakäreta quinta. ¹⁰Ni mdaye abko Ngöbö Üaita ja di bien sribi kri ñan tuabare bätäkä ngwarbe nuenkäre amne, ni mdaye abko ja di bianta Ngöbö kukwei niekäre nitre Ngöbö kukwei niekä kwrere amne, ni mdaye abko ja di bianta üai käme mikata nüke gare amne Ngöbö Üai era metre mikata nüke gare ie arato. Erere arato, Ngöbö Üai käta ja di bien ni mdaye blitakäre kukwe jenenanbti btä ja töitikani ñakare kwe amne, ni mda abko ie ja di bianta kukwe jenena ye rükadre gare, abkokäre Ngöbö Üai käta ja di bien ie. ¹¹Di jökrä bätäkä ngwarbe ne abko Ngöbö Üai itibe ye ara käta bien nie, akwa tä ütiä kärere ñakare nie. Ngöbö Üai töta neme ja di biain ño ño nie, ye erere tä dräire ni tödekaka Jesubti itire itire bti.

Jesu ngrabare itibe akwa kiakia ngrabare kabre

¹²Ñobtä Ngöbö Üai käta ja di bien bätäkä ngwarbe jene jene abko ti bike bä mike ni ngrabarebtä. Mun tödekaka Jesubti abko ti bike bä mike ni kiakia ngrabare kwrere abko nere: Ni ngrabare abko itibe, akwa ni kiakia abko kabre amne, ni kiakia ngrabare kabre, ye tä ni itibe ngrabare. Ye kwrere, Kristo ngrabare itibe, akwa nitre tödekaka Jesubti itire itire tärä kabre abko niara kiakia ngrabare. ¹³Ne aisete, era metre ni abko bätäkä ngwarbe jene jene. Ruäre abko ni israelitare amne ruäre abko ñakare israelitare; ruäre klaboré amne ruäre abko klaboré ñakare, akwa ni jökräbtä Ngöbö Üai itibe nükani täte ni mikakäre Jesukristo ngrabare itibe kwrere amne, Ngöbö Üai itibe abko ni jökrä käkwe kani ngäbti. ¹⁴Era metre ni ngrabare itibe akwa, ni kiakia ngrabare abko tärä kabre ni ngrabare mikakrä täte.

¹⁵Ye abko ti bike bä mike krörö: Ni ngoto käkwe niedre, ¡A! Ti ñakare ni kise, aisete tita ni ngrabare bäre mento, niedre kwe, ¿ye ngwane rabadre ni ngrabare bäre mento ya? ¡Ñakare! ¹⁶Erere arato, ni olo käkwe niedre, ¡A! Ti ñakare ni okwä, aisete tita ni ngrabare bäre mento, niedre kwe, ¿ye ngwane rabadre ni ngrabare bäre mento ya? ¡Ñakare! ¹⁷Ye abko, ¿ni ngrabare rabadre ni okwärebe jökrä angwane, ni kukwei jaradre ño nie? Erere arato, ¿ni ngrabare rabadre ni olorebe jökrä angwane, jändrän rä rabadre ruen ño nie? ¹⁸Akwa ni kiakia ngrabare, ye Ngöbö tö namani mikai mdente mdente, erere mikani kwe au ja töi jenbti. ¹⁹Akwa ni kiakia ngrabare rabadre ketetibe ja bä kwrere jökrä angwane, ni ngrabare ñan rabadre kuin täte. ²⁰Ye mden aisete, ni kiakia ngrabare tärä kabre bätäkä ngwarbe, akwa ni ngrabare abko itibe, btä ni kiakia ngrabare tä ketetibe jökrä. Ye kwrere Ngöbökwé kukwe mikanintbe munbtä arato.

²¹Ye aisete, ni okwä ñan raba niere ni kiseye: ¡A! Ma ütiäte ñakare nünankrä tie, ñan raba niere kore. Erere arato, ni dokwä ñan raba niere ni ngotoye: ¡A! Ma ütiäte ñakare nänkrä tie, ñan raba niere kore, ²²ñobtä ñan angwane ni kiakia ngrabare tä nebe tuen di ñakare nie, akwa ye abko bäri ütiäte nikrä. ²³Amne ni kiakia ngrabare ñan tä nebe tuen nuäre nie, ye nita ükete bäri nuäre. Erere arato, ni kiakia ngrabare, btä nita ja gaire, ye ni ñan tö mikai tuare ni jökräye, abkokäre nita ngwä kite bäri kuin amne nita ja jue mike kuin bäre bäre, ²⁴akwa ni ngrabare tuen kuinkuin abko ngibiata ñakare kore nikwe amne nita ja jue mike ñakare arato. Ye abko, Ngöbökwe ni ngrabare ükaninte, ni kiakia ngrabare tuen ütiäte ñakare nie rabadre mikani bäri ütiäte nikwe. ²⁵Erere arato, ni kiakia ngrabare ñan rabadre ja ñaketbe jene jene, akwa ni kiakia ngrabare mden mden tuen ütiäte amne mden mden tuen ütiäte ñakare, ye töi rabadre ja di mikabtä kwärikwäri, abkokäre Ngöbökwe ükaninte kore. ²⁶Ne aisete, ni kia ngrabare keteti tä ja tare nike angwane, ni ngrabare tä ja tare nike jökrä gwaire. Ye kwrere arato, ni kia ngrabare keteti mikata ütiäte angwane, ni ngrabare jökrä btä käta nebe nuäre gwaire jökrä.

²⁷Ye kwrere mun jökrä gwaire abko Kristo ngrabare ara amne, ni kiakia ngrabare tärä, ye kwrere mun itire itire tä Jesu ngrabare kiakiare. ²⁸Ye aisete, nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite Ngöbö tö namani ni krörökrörö tuai abko erere mikani kwe abko krörö: Mtare Jesu kukwei ngwianka mikani käne kwe. Bobukäre abko, nitre Ngöbö kukwei niekä. Bämäkäre abko, nitre Ngöbö Kukwei dirikä mikani kwe. Yehti nitre sribi kri ñan tuabare nuenkä, nitre ni bren bren mikaka quinta amne, nitre ni mda mda die mikaka amne, nitre ni mda mda jie ngwianka, amne nitre blitaka kukwe jenenanbti, ye abko mikani jökrä kore nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite. ²⁹Ye abko, ñan ni jökrä tä Jesu kukwei ngwianka amne ñan ni jökrä Ngöbö kukwei niekä amne ñan ni jökrä tä Ngöbö Kukwei dirikä amne, ñan ni jökrä tä sribi kri ñan tuabare nuene. ³⁰Erere arato, ñan ni jökrä ni bren bren mikakata quinta amne, ñan ni jökrä tä blite kukwe jenenanbti amne, ñan ni jökrä abko ie kukwe jenena tä nüke gare niekäre ni mda mdaye. ³¹Akwa Ngöbö Üai di bäri ütiäte ütiäte mun die mikakäre, ye munkwe känántari kisere jakrä.

Ja taredre kwärikwäri abko bäri ütiäte

Akwa jändrän bäri kuin ütiäte Ngöbö Üai di bätäkä ngwarbe ye kräke, jiehti ti bike ji tike käne abko krörö:

13 ¹Ni kukwe bätäkä ngwarbe kä nebtä, erere ti rabadre blite amne angeletre kukwe ño ño, erere ti rabadre blite, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, balinkwata ngö kri ngwarbe, kwrere jire ti rabadre amne bandereta ngö mikata ngöbö ngwarbe mikakrä ütiäte, kwrere jire ti rabadre ngwarbe. ²Erere arato, Ngöbö Üai köböire ti di

rabadre Ngöbö kukwei niekäre amne Ngöbö Üai köböire kukwe tiebetiebe Ngöbökwere rabadre gare jökrä tie amne, Ngöbö Üai köböire kukwe kabre bätäkä ngwarbe tä ükaninte ño rabadre gare jökrä tie amne Ngöbö Üai köböire tita tödeke kwatibe Ngöböbti, köböire ti rabadre ngitio kri juen nebe kä mdabti, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, ti ütiäte ñakare jire. ³Mdakäre abko, jändrän tädre tikwe, erere tikwe dräidre jire jökrä ni bobre bobrebt amne, tikwe ja ne ara jire biandre kukwadre sribi Ngöbökwekrä, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, ¿tikwe dre ganaindre jakrä?

⁴Nita ni mda mda tarere metre abko nere: Nita ni mda mda tarere angwane, nita jändrän jökrä ngibiare bätäkä ni mdabtä amne nita ja moto mike kuin ni mdakrä. Nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita nüne ni ja ribare kwrere jändrän jökräbtä jändrän diankakäre jakrä amne, ñan nita ja bä mike ütiäte amne ñan nita bike kri. ⁵Nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita ñäke diän diän ni mdaye mikakäre ja gaire amne ñan nita jändrän kuin känene kaibe jakrä. Erere arato, nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita nebe romon jötrö ngwarbe ni mdakrä amne ñan ni mätäta neme käreäre ja dokwäre ni mdabtä. ⁶Mdakäre abko, nita ni mda mda tarere angwane, kukwe diän diän Ngöbö rüere amne ni mda mda rüere, ye käita neme nuäre ñakare nibtä, akwa kukwe kuin era metre abko käita nebe nuäre nibtä. ⁷Nita ni mda mda tarere angwane, nita juto biare jändrän jökrä ni rüere kaen ngäbti ni mda mda ngibiakrä amne, nita tödeke janknu Ngöböbti amne ni mda mdabti. Erere arato, nita ni mda ngibiare bätäkä jändrän jökräbtä amne nita di krüte ñakare jändrän jökräbtä.

⁸Nita ja tarere kwärükwäre ye abko rabadi käreäre, akwa kukwe niebare nitre Ngöbö kukwei niekäre abko köböitira jire näin ta amne, ñan blita rabadre käreäre kukwe jenenanbti Ngöbö Üai köböire. Erere arato, ni ye ie kukwe kabre tä ükaninte tä gare Ngöbö Üai köböire, ye näin ta, ⁹ñöbtä ñan angwane ni ye ie kukweta neme gare braibe amne, ni Ngöbö kukwei niekä ye abko gare ñakare täte. ¹⁰Ne aisete, ni Dänkien Jesu rükadita angwane, kukwe era erere mikadi gare täte kwe nie, aisete kukwe ñakare täte era metre Ngöböbtä, ye ñan rabadi ütiäte mda. ¹¹Ye abko, ti bike bä mike krörö: Ti nämane chi angwane, ti nämane blite, ti nämane töbike amne ti nämane töi ngitiekä ngäbäkre chi kwrere. Akwa ti namanina ünän angwane, jändrän ngäbäkre chikwe namani jökrä ja jiebti tie. Ye kwrere, kukweta gare mtare tie abko kukwe braibe amne, Jesu rükadita angwane, rabadi jökrä ja jiebti tie. ¹²Mdakäre abko, ti bike bä mike jene mda abko krörö: Mtare jändrän jökrä tuen ñakare kuin nie, aisete ñäi ngututute te jändrän bä tuen diore kwrere, aibe tuen diore nie, ye kwrere kukwe keta kabre gare ñakare metre nie mtare, akwa köböitira jire nikwe ja tuadi gwärerere Ngöböbe angwane, kukwe rabadi gare metre

nie. Mtare abko ti tõi braibe Ngöböbtä, akwa köbötira jire Jesu rükadita angwane, ti gare kuin metre Ngöböye mtare, ye kwrere Ngöbö rükadi gare tie. ¹³Ye abko, jändrän ketamä rabadre ütiäte kärekäre abko krörö: tödekadre kwatibe Ngöböbti, Kristo jatadreta ye ngibiadre ngäbti amne ja taredre kwärikwäri. Akwa jändrän ketamä, ye ngätäite abko ja taredre kwärikwäri abko bäri ütiäte.

Kukwe jökrä nieta gätäte rükadre gare ni jökräye

14 ¹Ja taredre kwärikwäri, ye jiebti mun rankwa kisere janknu. Erere arato, Ngöbö Üai di bätäkä ngwarbe, ye känantari munkwe jakrä, akwa Ngöbö Üai di Ngöbö kukwei niekäre, ye abko bäri känantari munkwe, ²ñobtä ñan angwane ni blitaka kukwe jenenanbti ye abko tä blite Ngöbö aibe ben amne ñakare tä blite nitre gätäkä yebe. Niarata kukwe ütiäte ükani tiebe jenena niere Ngöbö Üai diebti, akwa kukwe ñan tä nebe nüke gare ni mda mdaye gätäte. ³Akwa ni Ngöbö kukwei niekä abko tä blite nitre gätäkä Jesu käbti kukwere angwane, kukwe dirita kwe ye tä nitre gätäkä Jesu käbti die mike nüne bäri Jesukrä, amne tä tõi den näin janknu Jesube amne tä kä mike nuäre btätre. ⁴Akwa ni blitaka kukwe jenenanbti Ngöbö Üai diebti abko tä blite angwane, tä ja die mike au, akwa ni Ngöbö kukwei niekä tä blite nitre gätäkä Jesu käbti die mike jökrä. ⁵Mun jökrä rabadre blite kukwe jenenanbti näre, akwa munkwe Ngöbö kukwei niedre abko ie ti tö bäri, ñobtä ñan angwane Ngöbö kukwei niedre ye abko bäri ütiäte blitadre kukwe jenenanbti ye kräke. Akwa ni blitaka kukwe jenenanbti tä dre niere, ye kwitadre nitre gätäkä Jesu käbti kukwere niaratre die mikakäre, ne ngwane rabadre kuin.

⁶Ti mräkätre, ti bike kukwe bä mike mda munye abko krörö: Ti rikadre basare munye angwane, Ngöbö Üai diebti kukwe jenena nüke gare ñakare munye, bti tikwe blitadre munbe, ye käkwe ñan mun die mikadre jire chi nüne bäri Jesukrä, ñobtä ñan angwane kukwe jenena ye gare ñakare munye. Akwa Ngöbökwere kukwe tiebe mikani gare tie, ye tikwe niedre munye mun kukwere amne, kukwe töbtä Ngöbö Kukweibtä, yebtä tikwe blitadre munbe mun kukwere amne tikwe Ngöbö kukwei niedre munye, ye käkwe diridre munye mun kukwere, ye abko rabadre mun die mike nüne bäri Jesukrä. ⁷Erere arato, drü bätäkä ngwarbe abko käta kukwe ye bä mike arato abko krörö: Tolerero jükadre ngwarbe amne arpa tädre ngwarbe, ye ngwane dre jükata metre amne dre tädre metre ñan rükadre gare nie. ⁸Erere arato, ¿nitre rükä, kräke trombeta jükata mikakäre juto rikakäre rüre, akwa ñan jükadre metre angwane, ja mikadre ño juto kwetere? ⁹Ye kwrere tä nakenkä munbtä. ¿Kukwe nüke gare kuin, bti munkwe ñan blitadre, ye abko munta dre niere abko rükadre gare ño ni mda mdaye gätäte? Mun kukwei ñan rükadre gare, ye ngwane munta blite kaibe ngwarbe kwäräkwarä. ¹⁰Mdakäre abko,

ni kukwei tärä keta kabre kä nebtä, akwa ni kukwei kwatirekwatire, bti dre nieta abko tä mike gare. ¹¹Akwa ni mdakwe ñäkädre ja kukwere akwa, dre niedre kwe tie ñan rükadre gare tie, ye ngwane ti rabadre chui menteni kwrere kräke amne, niara rabadre chui mentenine tikrä arato. ¹²Ne aisete, mun tö Ngöbö Üai di tuai bätäkä ngwarbe jakrä, ye abko kuin, akwa mun di rabadre nitre gätäkä Jesu käfti die mikakäre bäri abko munkwe kärä kisere jakrä Ngöböye.

¹³Ne aisete, Ngöbö Üai diebti nire nire käkwe blitadre kukwe jenenanbti angwane, Ngöbö Üai käkwe ja di biandre mae kukwe ye kwitakäre mun kukwere, munta dre niere rükadre gare munye abko munkwe kärä Ngöböye. ¹⁴Ti mräkätre, Ngöbö Üai diebti tikwe blitadre kukwe jenenanbti Ngöböbe, ye ngwane tita blite ja üai aibehti Ngöböbe, akwa ñakare tita blite ja töibti. ¹⁵¿Yebtä abko, tikwe ja nuendre? Tikwe blitadre Ngöböbe angwane, tikwe blitadre ben ja üai aibehti kukwe jenenanbti. Erere arato ja üaibti amne ja töibti ben gwaire ja kukwere tikwe blitadre ben arato. Erere arato, tikwe kantadre Ngöböye kukwe jenenanbti ja üai aibehti, erere arato ja üaibti amne ja töibti ben gwaire ja kukwere arato. ¹⁶Makwe ñan nuendre kore ne ngwane, ma tädre Ngöbö käikitekä ja üaibehti kukwe jenenanbti angwane, ni tödekaka Jesubti mda mda, ie kukwe makwe ñan tä nüke gare tädre gätäbtä ma kukwei nuen, käkwe ma kukwei nuadre, ye ngwane niara ñan raba ja töi mike gwaire mabe kuin niekäre Ngöböye, ñobtä ñan angwane mata dre niere ñan rükadre gare ie aisete. ¹⁷Ye aisete, nane mata blite bä nuäre Ngöböbe amne mata kuin niere ie kukwe jenenanbti, akwa rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye amne mata die mike ñakare.

¹⁸Ye abko, Ngöbö Üai käkwe ja di biani tie, aisete kukwe jenenanbti tita blite bäri kabre mun ngwä, yebtä tita kuin niere Ngöböye. ¹⁹Akwa gätäte abko, bäri ti töta neme kukwe niei kwärikebe ja kukwere, kukwe ye rükadre gare kuin ni jökräye abko rabadre bäri kuin, ñobtä ñan angwane kore kukwe dirita tikwe rükadre gare metre ni mda mdaye aisete. Akwa tikwe kukwe niedre mili kwä jätä kukwe jenenanbti, ye abko ñan rükadre gare, aisete ni mda mda ñan die mikadre kore kwe. ²⁰Ti mräkätre, blitadre ni kukwe jenenanbti amne Ngöbö kukwei niedre ño, yebtä munkwe ñan töbika ngäbäkre kiakia kwrere, akwa jändrän kämekäme Ngöbö rüere, yebtä ngäbäkre kiakia tä töbike ñakare, erere mun töi raba ngäbäkre kiakia kwrere. Amne ni ünän ünän käkwe töbika kuin ja käne, ye kwrere munkwe töbika blite ni kukwe jenenanbti yebtä amne Ngöbö kukwei niebtä arato, ²¹ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita tikani krörö kukwe jenenanbtä:

Ni menteni kukwe bä jene, bti tikwe blitadi nitre israelitabe niaratre mikakäre mokre,
ñobtä ñan angwane ni menteni, ye köböire ti bike nitre israelita mike ja tare nike.

Amne ni nünanka kä mdate, yebti tikwe blitadi nitre israelitabe,
akwa ti kukwei ñan mikadre ütiäte kwetre, niebare ni Dänkien
Ngöbökwe,

Isaías 28.11-12

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

²²Ne aisete, nita blite kukwe jenenanbti, ye abko ni ñakare tödekaka Jesubti, kräke blitata kore abko Ngöböta yete niaratre ngätäite bä mikata, aisete ye abko ñakare ni tödekaka Jesubti kräke. Akwa Ngöbö kukwei nieta ye abra ni tödekaka Jesubti kräke amne Ngöböta ja moto mike kuin kräke bä mikata, aisete ye abko ñan blitata ni ñakare tödekaka Jesubti kräke. ²³Tita niere kore, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti tä ja ükekrö jökrä gätäbtä Jesu käbti angwane, ni jire jökrä tädre blite kukwe jenenanbti, ye btäräbe ni ie Ngöbö Kukwei gare ñakare rikadre nebe yete amne ni ñakare tödekaka Jesubti rikadre nebe arato angwane, mun jökrä dokwäbti kä jäme nitre ñäkäkä bä jene kore ngöbötre ngwarbe käikitakakäre kwrere jire rabadre nütüre munbtä. ²⁴Akwa mun jökrä tädre Ngöbö kukwei niere angwane, ni ñakare tödekaka Jesubti amne ni ie Ngöbö Kukwei gare ñakare rükadre gätäte, käkwe mun kukwei nuadre ja kukwere angwane, mun kukwei rabadi era kräke amne, mun jökrä tädi dre niere, ye rükadi gare ie amne rabadi töbike jabtä au, ja rabadre ruen ngite ie Ngöbö ngwärekre amne, ²⁵kukwe kämekäme tä kaibe töibtä ye abko rabadre kä merete jökrä Ngöbö ngwärekre, rabadre ruen ie amne, rabadi ngukudokwäbti temen Ngöbö mike ütiäte jae. Ye ngwane, Ngöböta era metre bkänä mun ngätäite niedi kwe, käkwe tödekadi Ngöböbti, aisete munkwe Ngöbö kukwei niedre abko bäri ütiäte blita kukwe jenenanbti ye kräke.

Ni jökrä käkwe blitadre itire itire ja täritäri

²⁶Ne aisete, ti mräkätre, munta gätäre Jesu käbti angwane, munkwe dre nuendre abko ti bike niere munye abko krörö: Ni ruäre käkwe kanta, ni ruäre abko käkwe Ngöbö kukwei diri amne, ni mda abko ie Ngöbökwé kukwe tiebe mikani gare abko mika gare kwe amne, ni mda abko käkwe blita kukwe jenenanbti amne ni mda abko käkwe kukwe jenena ye kwita mun kukwere ni mda mda kräke. Akwa jändrän jökrä, ye munkwe nuen ja die mikakäre kwärikwäri. ²⁷Akwa mun rika blite kukwe jenenanbti, ye ngwane ni nibu, ni nimä aibe käkwe blita itire itire ja täritäri, akwa ñakare gwaire jökrä batibe. Angwane kukwe jenena ye kwitadre mun kukwere. ²⁸Akwa ne kwrere ni ñakare kukwe jenena ye kwitaka mun kukwere, ye ngwane ni blitaka kukwe jenenanbti ye käkwe ñan blita ni jökrä okwäbti gätäte, akwa blita kaibe kwe Ngöböbe.

²⁹Ne kwrere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä abko tärä, ye ngwane ni nibu, ni nimä käkwe Ngöbö kukwei nie itire itire ja täritäri amne, nitre

Ngöbö kukwei niekä ye tä Ngöbö kukwei niere metre ya abko ni mda mda käkwe mika ñäräre. ³⁰Akwa nane nita tākänintbe temen yete, ye ie Ngöbökwé ja kukwei tiebe mika gare ni jökrä kräke mda angwane, ni Ngöbö kukwei niekä käne ye käkwe kada keta jirekäbe, käkwe kä biandre ni mda yeye. ³¹Ne kwrere ni jökrä käkwe nuendre angwane, ni itire itire ie kä rabadre Ngöbö kukwei niere ye abko käkwe nitre gätäkä Jesu käbti ye töi tikadi amne die mikadi nüne bäri Ngöbökrä. ³²Akwa nire nire ie ja di bian Ngöbö Üaikwe Ngöbö kukwei niekäre, nitre ye abko di tärä ja töi ngibiare blitakäre jäme ja täritäri amne ñakare batibe jökrä gwaire, ³³ñöbtä ñan angwane Ngöbö abko Ngöbö jäme, akwa ñakare Ngöbö kä ngwiankrä nokre ni töi kwitakäre kwäräkwärä aisete. Ye kwrere nitre gätäkä Jesu käbti kä ketareketare temen käta nuene kore, aisete munkwe nuendre kore arato.

Kukwe nitre merire kräke

³⁴Kukwe mdara jire ti bike niere abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä gätäre Jesu käbti, ye kanti nitre merire käkwe ni kukwei nua kä bube jirekäbe, ñöbtä ñan angwane nitre merire käkwe ñan blitadre gätäte abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta niere, ye kwrere nitre merire raba kwekbe ni kukwei nuen. ³⁵Akwa nitre merire tö raba kukwe ño ño gai angwane, ngwiantari kwe kwäräiye ja gwiriete, ñöbtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti tä gätäre Jesu käbti, ye kanti merikwe blitadre abko gaidre kri.

Kukwe nämane nakenkä gätäte, yebtä Pablokwe blitabare mrä

³⁶Angwane Ngöbö Kukwei ye abko jatani kena mun köböire munkwe ñan nütü. Erere arato, ñan mun aibe käkwe Ngöbö Kukwei kani ngäbti, mun raba nütüre. ³⁷Mun mden ie ja ruen Ngöbö kukwei niekä amne Ngöbö Üai tä täte munbtä raba ruen munye, ye ngwane tita kukwe tike tärä nebtä ne abko ñan tita nuemna akwa, ni Dänkien käta nuemna era metre, ye rükadi gare munye. ³⁸Akwa ñan rükadre gare munye angwane, munkwe trö kwitadre ni Dänkienye, ye ngwane ni Dänkienkwe trö kwitadi munye arato. ³⁹Ne aisete ti mräkätre tikwe, Ngöbö Üai di rabadre munkrä Ngöbö kukwei niekäre, ye abko munkwe känäntari kisere amne, nire nire rika blite kukwe jenenanbti, ye munkwe ñan dokwä tākä kän. ⁴⁰Akwa munkwe jändrän jökrä nuen kuin era metre jökrä ja täritäri.

Jesu nükaninta nire era metre

15 ¹Ti mräkätre, mtare kukwe kuin Jesubtä tikwe mikani gare munye, ye ti tö mikaita töre munye. Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, ye mden munkwe kani ngäbti amne mun tä näin janknu btä mtare. ²Ye

kwrere munkwe nändre janknu kore ne ngwane, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä tikwe diribare munye, ye köböire mun rabadi dianintari. Akwa munkwe ñan nändre janknu ne ngwane, munkwe kukwei kuin Jesubtä mikani era jae akwa ngwarbe. ³Kukwei mikata ütiäte Jesubtä ni jökräkwe diribare tie abko erere tikwe diribare munye abko krörö: Kristo krütani ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre nibtä abko nämane tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere nakaninkä. ⁴Erere arato, Kristo doboi mikani, abti köbömäkäre Ngöbökwé mikaninta nire abko nämane tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere nakaninkä. ⁵Yebti Kristokwe ja mikani tuadre Pedroye, bti ja mikaninta tuadre kwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbti nibu yeye.

⁶Abti ja mräkätre Jesu käbti sientu krärike jire, ie ja mikani tuadre batibe jökrä kwe. Ja mräkätre Kristo tuakatuaka ye tä nüne kwati akwa, ruäre abko krütanina. ⁷Yebti ja mikani tuadre kwe Santiagoye amne nitre niara kukwei ngwianka mda mdaye. ⁸Mrä, Kristokwe ja mikani tuadre tie arato, aiseite ngäbäkre däredre käi ngämi nüke angwane, tä däreré käme, ye kwrere nakaninkä tibtä.

⁹Ye mden kisete, nitre Jesu kukwei ngwianka jökrä, ye ngätäite ti abko bäri ütiäte ñakare. Ti abko Jesu kukwei ngwianka ñan niedre tibtä, ñöbtä ñan angwane nitre gätäkä Jesu käbti, jiebti ti nämane näin kisere mikakäre ja tare nike. ¹⁰Akwa tita ño mtare ne abko Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä abko köböire tita kore. Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, ye abko ñakare nuenbare ngwarbe kwe, ñöbtä ñan angwane tita sribire bäri nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda ngwä, ye abko ñan tikwe nuenbare kaibe ja di jenbti, akwa Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä käkwe ti die mikani. ¹¹Akwa tikwe sribibare bäri ya o niaratre ya abko ñakare ütiäte, akwa kukwe bäri ütiäte abko ti amne nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe kukwe diribare ja kwrere jökrä, ye mden abko munkwe mikani era.

Nitre tödekaka Jesubti abko Ngöbökwé mikadita nire era metre

¹²Akwa Kristo mikaninta nire Ngöbökwé abko nunta dirire, ¿ye ñöbtä abko ni krütanikrütani ñan rükadreta nire abko mun ruäreta niere?

¹³Ni krütanikrütani ñan rükadreta nire, ye ngwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare arato. ¹⁴Amne Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane kukwe dirita nunkwe abko ngwarbe, ütiäte ñakare. Erere arato, munta tödeke ngwarbe Kristobti. ¹⁵Ngöbökwé Kristo mikadreta nire ñakare bkänä, akräke nun rabadre kukwe ngwarbe niekä Ngöböbtä, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, akwa mikaninta nire kwe nun tädre niere, ye ngwane nun tädre ñäke ngwarbe Ngöbö rüere. Mdakäre abko, ni krütanikrütani ñan rükadreta nire bkänä, ye ngwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare arato,

16 ñobtä ñan angwane ni krütanikrütani ñan rükadreta nire bkänä, ye ngwane Ngöbökwe Kristo mikaninta nire ñakare arato. 17 Erere arato, Ngöbökwe Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane munta tödeke ngwarbe bti amne mun tä ngite janknu Ngöböye abti kä nüke mtare. 18 Mdakäre abko, Ngöbökwe Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane nitre tödekaka Kristobti krütanikrütani ye abko ñakare dianintari, akwa tä nianinte janknukäre arato. 19 Kore ne ngwane, nikwe nünandre kä nebtä aibe kräke nita tödeke Kristobti ne ngwane, ni jökrä ngätäite, ni abko bäri bobre jakän.

20 Akwa Ngöbökwe Kristo mikaninta nire, ye abko era bkänä amne, Ngöbökwe nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani mikadita nire bkänä, abkokäre Jesu mikaninta nire ni jökrä tödekaka niarabti ye känenkri. 21 Ngöbökwe nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani mikadita nire arato abko gare krörö nie: Kena ni iti kä Adán käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye köböite ni jökrä tä krüte, ye kwrere arato ni itibe köböire Ngöbökwe ni tödekaka Jesubti krütanikrütani erere mikadita nire. 22 Ye abko, Adán köböite ni jökrä kä nebtä tä krüte, ye kwrere arato Kristo köböire Ngöbökwe ni jökrä tödekaka Kristobti mikadita nire. 23 Akwa Ngöbökwe kukwe ükaninte, erere rabadi bare ja täritäri abko krörö: Ngöbökwe Kristo mikaninta nire käne, yebti Kristo jatadita angwane, ni kwekwe tödekaka niarabti abko rükadita nire mda abko rabadi bare ja täritäri. 24 Kristo jatadita angwane, üai käme tä dänkiene nibtä kä nebtä amne jändrän mda mda üai käme kwrerekwrere abko gadikä jire jökrä kwe. Abti kä mrä angwane, gobran mikanina gare Ngöbökwe ie, ye mikadita Rün Ngöbö kisete kwe. 25-27 Ngöbökwe jändrän jökrä mikani gare Kristoye, aisete Kristo rabadi gobrane abti rüe jökrä ye mikadi ja ngoto täni kwe. Yebti Kristokwe gata mikadi mrä ja ngoto täni ne abko Kristo rüe mrä ganaindi kwe. Akwa jändrän jökrä rabadi Kristo ngoto täni tita niere ne abko, ñakare tita blite Ngöbö ara jire btä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe jändrän jökrä mikani gare Kristoye. 28 Ne aisete jändrän jökrä rabadi Kristo ngoto täni angwane, Kristo Ngöbö Odei ara jire käkwe ja mikadita gare Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe jändrän jökrä mikani Kristo ngoto täni. Ye ngwane, Ngöbö aibe rabadre gobrane jändrän jökräbti.

29 Mdakäre abko, ¿ni krütanikrütani ñan rükadreta nire ni ruäre tä niere, se drekäre abko ni ruäre tä ja ngökö ñöte ni krütani diäre? ¡Se ñan tä ja ngökö ngwarbe ñöte ya!

30 Erere arato, ¿Ngöbökwe ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane, drekäre köbö kwatirekwatire nunta ja kite kukwe krübätete? 31 Ye abko, munta näin Kristo Jesu ni Dänkienbe, ye käita nebe nuäre tibtä era metre. Ye kwrere jire, era metre käre köbö kwatirekwatire tita kä krübätete rätäninkä gatabti. 32 Ye abko, jändrän ngwarbe romon

romon, ben rüdre, kwrere jire tikwe rübare nitre krübäte krübäte ben juta Efeso nete, ¿ye tikwe nuendre ngwarbe ja mikakäre kri, ye ngwane dre rükadre tie rübtä kore? ¿Ngöbökwe ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane, ye ñan tikwe rüdre ngwarbe ya? Ngöbökwe ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane,

¡Nane ni krütadre jetbe, aisete ari mröre kri, ari dö ñaen kabre! abko ni ruäre tä niere. ³³Akwa munkwe ñan ja ngökamna kukwe yebtä, ñobtä ñan angwane “ni kukwe muko diän diän ben ni töi kuin metre tä ja gete angwane, ni töi kuin metre abko tä neme diän arato,” nieta era metre, aisete munkwe ñan ja ngökamna kore. ³⁴Akwa munkwe töbikata kuin ja käne, käkwe ñan ja mika ngite mda, ñobtä ñan angwane mun ruäre, ie Ngöbö gare ñakare. Yebtä mun rabadre ja gaire, abkokäre tita ñäke kore munye.

Ni rükadita nire angwane, ni ngrabare rabadi ño

³⁵Mdakäre abko, mun ruäre käta kukwe ne ngwentari krörö jae kwärikwäri: ¿Ni krütanina se abko rükadreta nire ño sere? ¿Ni krütani rükadreta nire angwane, rabadi ño ngrabare ruen? abko munta ngwentari jae. ³⁶¡Ye ño abko mun töi ñakare dikaro käta kukwe ngwentari kore jae ye! Ye abko ti bike nura bä mike ni ngrabarebtä. Nura nökata ye gütdarete ñakare angwane, mu ñan rükadre. ³⁷Ye abko, trigo nurai amne nura mda mda nökata, ye abko ñan nura mu ara jire nökata, akwa nura ara jire nökata. ³⁸Yebti nura ketareketare Ngöbö töta nebe mu mike niren ño ño, erere tä mike niren jene jene, aisete ñakare ja kwrere jökrä ngrabare. ³⁹Jändrän jökrä abko ñakare ja kwrere jökrä ngrabare garera nie abko krörö: Ni, jändrän ngwarbe, nukwä amne gwa ye abko bä jene jene jökrä ngrabare. ⁴⁰Ye kwrere arato, jändrän kä käinbti amne jändrän kä temenbtä abko bä ñakare ja kwrere jökrä, akwa bä jene jene. Akwa jändrän kä käinbti abko bä nuäre nuäre, ye abko bä jen kwetre. Erere arato, jändrän kä temenbtä abko bä nuäre nuäre, akwa bä ye abko bä jen kwe. ⁴¹Erere arato, ñänä trä ñakare ja kwrere sö träbe amne muke abko trä bä jene jene arato. Erere arato, muke kwatirekwatire abko trä tärä bä jene jene.

⁴²Ye kwrere, ni krütanikrütani mikadita nire Ngöbökwe angwane, rakadikä kore arato nibtä: Ni ngätä tä niken ngwarbe abko doboi mikata, akwa Ngöbökwe ni mikadita nire angwane, ni ngätä niken ngwarbe ñakare jire chi mda abko biandi kwe nie. ⁴³Ni ngrabare käme bobre doboi mikata, akwa Ngöbökwe ni mikadita nire angwane, ni rabadi bä nuäre ngrabare. Erere arato, ni ngrabare di ñakare ye doboi mikata akwa, Ngöbökwe mikadita nire angwane, ni rabadi bäri dite ngrabare. ⁴⁴Erere arato, ni ngrabare kä nebtä ne abko jatani dobokri abko doboi mikata, akwa Ngöbökwe ni ngrabare mikadita nire angwane, ni ngrabare

kä käinbtikri biandi kwe nie. Erere arato, ni ngrabare jatani dobokri tärä ne ngwane, ni ngrabare kä käinbtikri ye tärä arato.

⁴⁵Ye mden kisete Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Ni käne kädian nämane Adán abko Ngöbökwé mikani nire,

Génesis 2.7

akwa Adán mrä kädianta Kristo ne abko Üai kwe köböire tä ni miketa nire. ⁴⁶Akwa ni ngrabare nünakäre kärekäre kä käinbti, ye abko ñakare käne nikwe akwa, ni ngrabare nünakäre kä nebtä abko rabadre käne nikwe, yehti ni ngrabare nünakäre kä käinbti rabadre nikwe mda. ⁴⁷Ni dätebare käne kä Adán abko dobro temen ne dätebare, akwa ni mda abko Kristo ye abko kä käinbti jatani. ⁴⁸Ne aisete, ni kä nebtä abko dobro dätebare nire abko bä namani ño ngrabare, ye kwrere ni jökrä bä ja täritäri; akwa ni kä käinbti bä ño ngrabare, ye kwrere Ngöbökwé ni krütanikrütani mikadita nire angwane, ni ngrabare bä rabadi arato. ⁴⁹Ne aisete, dobro dätebare nire abko kwrere ni bäta ja täritäri mtare kä nebtä, ye kwrere Ngöbökwé ni mikadita nire angwane, ni kä käinbti kä Kristo bä ño ngrabare, ye kwrere ni ngrabare bä rabadi arato.

⁵⁰Yebtä abko, ti tö niei krörö munye ti mräkätre tikwe: Ngöböta gobrane, ye kánti ni ngrabare tä niken ngwarbe ye ñan raba nebe nüne jire chi, ñobtä ñan angwane kä käinbti ye kánti jändrän ñakare jire tä niken ngwarbe raba neme. ⁵¹Akwa kukwe nämane tiebe kaibe Ngöbökwé kira, ye mikanina gare kwe nie mtare abko ti bike niere, aisete ti kukwei nuen munkwe: Nitre tödekaka Jesubti ñan krütadre jökrä angwane niara jatadita, akwa Ngöbökwé ni jökrä kwitadi. ⁵²Trombeta jükadi ngö rabadi kä mrä mikakäre gare angwane, nitre tödekaka Jesubti jökrä rikwitadi jötrö ngwarbe Ngöbö diebti, nita okwä kwata metete jötrö ngwarbe, ye kwrere jire ni rikwitadi batibe jökrä se kwrere. Trombeta ngö rabadi, ye ngwane nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani abko rükadita nire jökrä amne ñan krütadreta mda amne, ni tödekaka Jesubti tädi nire nire abko Ngöbökwé kwitadi jökrä arato.

⁵³Ni ngrabare tä niken ngwarbe, ne täte abko ni ngrabare niken ngwarbe ñakare abko rabadi nikwe. Erere arato, ni ngätä tä ngataen, ne täte abko ni ngätä ngataen ñakare rabadi nikwe. ⁵⁴Ni rikwitadi jökrä kore angwane, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadi bare:

Gata, Ngöbökwé ma ganaibarera,

aisete ma ñan rabadre jire chi mda, aisete ni ñakare jire iti krütadre mda.

Isaías 25.8

⁵⁵Aisete Gata, ¿ma di kri abko tä mdente?

¿Tbi tu krübäte kwrere jire, ma krübäte, ye abko tä mdente, Gata?

Oseas 13.14

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁵⁶Ne aisete kukwe kämekäme nuenta nikwe Ngöbö rüere abtä nita krüte, ne abko tbi tu krübäte kwrere amne,

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye köböire kukwe kämekäme tä sribire abko käta ni kukwe kämekäme nuenkä mike gare nie. ⁵⁷Akwa ni Dänkien Jesukristo, köböire Ngöböta ni die mike kukwe kämekäme ganaine amne gata ganaine. Yebtä abko nikwe kuin niedre Ngöböye.

⁵⁸Ne aisete ti mräkätre tare tikwe, munkwe tödeka ni Dänkienbti, yebtä munkwe nünanka dite jabtä käre köbö kwatirekwatire. Mdakäre abko, sribi ni Dänkienkwe, yebtä munkwe ja kita ja di ngöibti, ñobtä ñan angwane ñan munta sribire ngwarbe kräke.

Ja mräkä tödekaka Jesubti kräke ngwian ükaninkrö

16 ¹Kukwe mdara jire abkobtä ti tö nibi blitai munbe abko krörö: Nitre Ngöbökwe, kräke ngwian ükkröta munkwe, ye abko ja mräkätre tä gätäre Jesu käbti kä Galaciate käkwe ngwian ükarekrö ño tikwe niebare ietre, ye kwrere munkwe nuen abko krörö: ²Käre bämän kratirekratire bämänte, munkwe ngwian mika biare jenena biandre ngwarbe ja mräkätrekrä. Ngwian amne jändrän nükani nuäi mun kisete, ye erere munkwe dianka biare jenena, bti munkwe üka. Yebti ti rikadre nebe yete angwane, munkwe ñan ngwian ükarekrö ye näire. ³Mdakäre abko, ti näin nebe yete angwane, nire nire tädi mikani biare munkwe juandre Jerusalén, nitre ye abko kräke tikwe tarä tikadi, bti tikwe juandi ngwian ükkröta, ye munkwe bian ja mräkätre bobre bobreye Jerusalén. ⁴Akwa nane ti rikadre Jerusalén ye abko rabadre dbe ne ngwane, ja mräkätre juandre munkwe ngwian mike Jerusalén ye näin tibe.

⁵Tita juta Efesote nete, akwa ti näin angwane, ti näin käne kä Macedoniate. Yebti ti näin nebe mun kanti Corintote yete. ⁶Ye kanti ti rabadi nünentbe bä raire munbe ruen tie, akwa nane kä nüire näire ti rabadi yete ruen tie. Yebti ti jatadi niken mdente angwane, munkwe ti die mikadi rikakäre ta, abkokäre ti rabadi yete. ⁷Ti ñan tö näin gwängwarbe, ñobtä ñan angwane ti ñan tö ja tuai jötrö munbe dikarekä kwärä, aisete ni Dänkien tö ne ngwane, ti rabadi nünentbe bä raire munbe yete ja tuakäreta munbe. ⁸Akwa gwängware abko, ti rabadre Efeso nete nemebe köbö Pentecostés näire, ⁹ñobtä ñan angwane ni kwati tä ja rüere tibe, akwa gwängware kä tarä kri amne kuin sribikrä tie ni Dänkienkrä nete, aisete ti rabadi bä raire mda nete. ¹⁰Akwa nane Timoteo rüka mun kanti yete angwane, rabadre jäme mun ngätäite, abkokäre munkwe ka ngäbti kuin, ñobtä ñan angwane tita sribire, ne kwrere niarata sribire arato ni Dänkienkrä. ¹¹Ne aisete, mun ñakare jire iti käkwe niara mika ngwarbe jae, akwa jatadre jäme ta, abkokäre munkwe die mika, ñobtä ñan angwane tita niara amne ja mräkätre mda mda ngibiare ngäbti.

¹²Angwane ti mräkä Apolos abko rikadre ja mräkätre mda mdabe basare munye abko tikwe ribeba kisere ie, akwa ye ngwane niara ñan tö rababa rikai, aisete ñan rikaba, akwa nebti kä tädira ie angwane, näin nebe basare munye yete.

¹³Angwane mun abko käkwe ñan dikaka okwä kware amne munkwe nünanka dite tödekabtä ni Dänkienbti. Erere arato, munkwe ja die mika kri nünenkä dite Satana rüere. ¹⁴Angwane munkwe jändrän jökrä nuen, ye abko munkwe nuen ja moto kuinbti ni mda mda tarere kwärä.

¹⁵Ja mräkätre, käne Estéfnas amne mräkä kwe aibe käkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti käne kä Acaya yete angwane, niaratre nikaninbe sribire nitre tödekaka Jesubti kräke, ye tä töre munye ruen tie. ¹⁶Ne aisete, niara amne ni mda mda sribikä niaratre kwrerekwrere abko munkwe kukwei mika ütiäte jae, ie ti tö. Erere arato, ni mda mda tö sribire ni Dänkienkrä, ye munkwe mika ütiäte jae. ¹⁷Estéfnas rükaba Fortunatobe amne Acaicobe ti kánti nete, ye abko käi nuäre kri tibtä, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe ti moto mikaninta jäme mun diäre. ¹⁸Ne kwrere arato, ti moto amne mun moto tä jäme niaratre köböire ruen tie, aisete ni niaratre ne kwrere abko munkwe mikadre ütiäte jae.

Kukwe mrä Pablokwe

¹⁹Ti mräkätre, ja mräkätre gätäkä Jesu käbti kä Asiate nete käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Aquila amne Priscila btä ja mräkätre mda mda tä ja ükekrö niaratre gwiriete ye käta köbö kuin juen kri mun jökrä kräke ni Dänkien käbti. ²⁰Ja mräkätre jökrä nete tä köbö kuin juen mun jökrä kräke. Munkwe ja demain kwärikwäri ja moto kuinbti.

²¹Ti Pablo ne mden käta kukwe mrä ne tike ja kise jenbti munkrä, ti ara käta tärä ne tike rükadre gare munye abkokäre. ²²Nire nire ñan tä ni Dänkien tarere, yebtä Ngöbökwé ngürün mikadre näre, käkwe kitadrekä kärekäre ja okwä bäre mento. ¡Ni Dänkien, ma jata jötrö, ie ti tö! ²³Ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. ²⁴Ti Pablo käta mun jökrä tarere kärekäre Kristo Jesu käbti. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Nitre Corintobokrä

2 Corintios

Pablo nämane sribire kä Macedonia kanti angwane tärä 2 Corintios ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Corinto yete amne Corinto bäre temen kräke. Tito sribi muko Pablokwe nämane Corinto, nukaninta Pablo kanti angwane, kukwe kri nitre tödekaka Jesubti ngätäite Corinto yete abko Titokwe niebare Pabloye. Ye mden kisete Pablokwe tärä ne tikani. Kukwe nämane nakenkä abko krörö: Nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka ütiäte kri nükani Corinto yete, ye abko nitre tödekaka Jesubti nämane kaen ngäbti. Nitre ye abko dirikä blo arato. Niaratre nämane bike kri Pablobtä amne nämane Pablo bä mike bobre, ütiäte ñakare abko erere nämane nitre Corintobo tödekaka Jesubti ngökö. Pablo nämane nitre tödekaka Jesubti tarere kri amne ñan tö namani nitre Corintobo tuai niken ji blobti nitre ni ngökaka jiebt. Ye mden kisete, Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre nitre ni ngökaka ngäniene amne mäträkäre btä ja moto kuinbti. Erere arato, niara abko Jesu kukwei ngwianka era metre rabadre gare metre ietre abko niebare kwe ietre.

Mdakäre abko, Pablo ngämi tärä ne tike, känenkri niarakwe ngwian käräbare biankäre nitre bobre bobre tödekaka Jesubti Jerusalén yete yeye. Ngwian ye abko Pablo nämane den jakrä abko nitre ni ngökaka nämane niere, akwa ñakare kore, Pablokwe niebare. Ja rikadre basare jötrö ietre, Pablokwe niebare, aisete nitre tödekaka Jesubti nünanka Corinto yete käkwe ngwian biandre janknu niara ngäbti ngwiankäre Jerusalén.

Pablota köbö kuin juen

1 ¹ Ti Pablo käta tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Ti ne mden käta köbö kuin juen ti mräkä Timoteo ben gwaire mun nünanka juta Corintote käta gätäre Ngöbö käbti, ye kräke nunta köbö kuin juen. Erere arato,

mun nünanka kä jökräbti temen kä Acayate, kräke nunta köbö kuin juen. ²Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Pablota Ngöbö käikitekä

³Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rün aibe raba käikitaninkä ni jökräkwe. Nita nebe ruentari tare kärekäre ie amne kukwe jire jökrä nikwe, btä niara tä ni die mike amne tä kä miketa nuäre nibtä. ⁴Nita ja tare nike bätäkä ngwarbe angwane, Ngöböta ni die mike amne tä kä miketa nuäre nibtä, ni mda mda tädre ja tare nike ño ño angwane, ni rabadre ni ye die mike amne kä miketa nuäre btä abkokäre. ⁵Ngöböta nuene kore, ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja tare nikani kri krübäte, ye kwrere ja tare nika tä krübäte ni kisete. Erere arato, Kristo köböire Ngöbökwé ni die mikadi kri krübäte amne kä mikadita nuäre kwe nibtä. ⁶Ye abko, mun rabadre die mikani Ngöbökwé amne kä rabadreta nuäre munbtä amne mun rabadre dianintari, abkokäre nunta ja tare nike sribi Jesukristokwe ye dokwäre. Ngöböta nun die mike amne tä kä miketa nuäre nunbtä, nunkwe mun die mikadre amne nunkwe kä mikadreta nuäre munbtä siba angwane, nunta ja tare nike, ye kwrere mun tädre ja tare nike tödekabtä Jesubti angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä, abkokäre Ngöböta nun die mike amne tä kä miketa nuäre nunbtä. ⁷Ye abko, munta ja tare nike gwaire nunbe, ye kwrere arato Ngöbökwé mun die mikadre amne kä mikadreta nuäre kwe munbtä gwaire nunbe gare nunye, aisete mun rabadi dianintari metre gare kuin nunye.

⁸Ti mräkätre, tita tärä tike kore munye, ñobtä ñan angwane provincia Asiate kukwe rakakaba taretare krübäte nun rüere, ye abko rabadre gare munye, ie ti tö. Jä oto doboko rika ngitiekä nibti, käkwe ni ketate temen, ye kwrere jire kukwe jataba doboko krübäte nun rüere, käkwe nun di gakaba jökrä amne, nunkwe ñan nünandre mda rababa ruen nunye. ⁹Angwane nun krütadre era metre rababa ruen nunye, akwa kukwe rakakaba kore nunbtä, ye köböire abko nunkwe ñan tödekadre ja di jenbti au akwa, Ngöbö ni krütanikrütani mikakata nire, ye aibehti nunkwe tödekadre abko rükaba gare nunye. ¹⁰Amne Ngöbökwé nun diantariba gata ye ngäniene, ye kwrere kukwe jatadita nun rüere angwane, Ngöbökwé nun dianditarita gata ngäniene. Ngöbökwé nun ngibiadi kärekäre abkobti nunta tödeke, ¹¹amne munta blite Ngöböbe, yehti mun rabadre nun die mike kri. Ye abko, mun kwati tä blite Ngöböbe nunkrä ne ngwane, nun die mikata Ngöbökwé, ye rükadi gare munye angwane, ni kwati käkwe kuin niedi Ngöböye nunbtä.

Ñobtä Pablo ñan nikani basare nitre Corintoboye

¹²Mdakäre abko, kukwe krörökrörö abko nun tö mikai gare bäri munye: Ngöbö diehti nunkwe nünanba deme ni mda mda ngätäite kä

nebtä amne mun bäri, ben nunkwe nünanba kore abti kä nüke mtare. Erere arato, Ngöbö diebti nunkwe ni mda mda ngökani ñakare jire, ye abko gare kuin nunye amne jata nebe ruen ngite ñakare jire chi nunye Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane ñan ni kä nebtä toi abko erere nunta näin, akwa Ngöböta ja moto mike kuin nunkrä abko diebti nunta näin kore. Ye mdenbtä nun tö ja dikaire. ¹³Amne nunkwe tärä tikani munye, ye abko munkwe ñäkädre btä amne rükadre gare kuin munye abko erere nunkwe tikani, aisete tärä yebtä munkwe ñäkä amne, rükadi gare kuin jökrä munye abko tita nütüre. ¹⁴Angwane nun abko tä nüne ño, ye nukanina gare ruäre munye, akwa mtare rükadre gare täte munye, ie ti tö, ni Dänkien Jesu jatadi nüketa angwane, ja rabadre ruen ütiäte nunbti munye, ye kwrere arato ja rabadre ruen ütiäte munbti munye ni Dänkien Jesu ngwärekre abkokäre.

¹⁵⁻¹⁶Ti nämä tödeke kore munbti, aisete ti näin Macedonia angwane, ti näin käne nebe basare munye yete, ti nämä nütüre abko erere tikwe nieba munye. Erere arato, ti jatadreta ja jiebti angwane, ti rükadre basareta jire munye yete, ti nämä nütüre. Tikwe basadi bobu kore munye, abti munkwe ti die mikadre nikenta nebe Judeate ti nämä nütüre, akwa ti ñan rababa basare munye yete. ¹⁷¿Tikwe köbö kitaba basakrä munye, yebti tikwe töbikabare ñakare kuin ja käne munta nütüre ya? Mdakäre abko, ¿tita kukwe kubu niere kukwe kwatibe kräke amne ti toi abko tä jändrän mdabtä, aisete tita jän niere, akwa tita ni ngökö abko munta nütüre tibtä ya?

¹⁸Ngöböta ja kukwei bien kwatibe, bti tä mike täte, ye kwrere nunta kukwe kuin Jesubtä niere munye angwane, nunta blite kwatibe, aisete ñan nunta “jän” niere, yebti nunta “ñakare” niereta batibe munye, ¹⁹ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesukristo Ngöbö Odeibtä abko Silvano, Timoteo amne ti käkwe mikani gare munye angwane, nunkwe ñan niebare krörö munye: Nane Ngöbö kukwei Jesubtä abko era, nane era ñakare abko nunkwe niebare ñakare kore munye. Akwa Ngöbö kukwei Jesukristobtä abko kukwe era erere niebare kwatibe nunkwe munye, aisete nunkwe blitabare ñakare ketebu batibe. Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte, yebtä “jänri” niebare kwatibe kwe Jesukristobtä abko erere rabadi kärekäre, ²⁰ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja kukwei biani kabre kukwe nuenkäre ni kräke abko mikani bare täte jökrä Kristo köböire kwe. Ye mden kisete, nita Ngöbö käikitekä angwane, Ngöbökwé ja kukwei mikani täte Kristo köböire, yebtä nita “Amen,” niere abko erere raba bare kore nita niere Ngöböye Kristo Jesu köböire. ²¹Ti mräkätre, Ngöbö ara jire käkwe nun amne mun mikani nünenkä dite ketetibe gwaire Kristobtä. Ye abko, Ngöbö ara jire käkwe ni mikani deme jenena jakrä. ²²Erere arato, Ngöböta ni bkäne abko bä mikani krörö kwe: Niarakwe ja Üai Deme mikani nüne nibtä, angwane jändrän tärä bäri

mda kwe nikrä abko mikani gare nie arato, ye köböire abko Ngöböta jändrän mda mda ngibiare ni kräke abko tä mike gare nie.

²³Tita kukwe era erere niere munye, ye abko gare kuin Ngöböye, aisete ti rikadre Corinto mun kanti yete ti nämä nütüre, akwa ti ngämi niken, ñobtä ñan angwane mun tare kri tikwe, aisete ti ñan tö ñäkäita taretare munye, aisete ti ngämi niken. Tita kukwe niere munye, nebtä tita mun ngökö ne ngwane, Ngöbö ara jire raba niere ti rüere mun ngökabtä kore.

²⁴Mun abko tä tödeke Kristobti, yebtä abko ñan nunta ja mike mun dänkiene, akwa nunta sribi nuene jirekäbe gwaire munbe abko käkwe kä mikadre bäri nuäre munbtä, abkokäre nunta sribire kore, ñobtä ñan angwane mun nena nünenkä dite jabtä tödekabtä Kristobti aisete.

2 ¹Ti tö rababa kä mikai bäri nuäre munbtä, aisete ti ñan tö rababa näin ñäkäkäre taretare munye bobukäre mun moto mikakäre ulire, aisete ti ngämi nebeta basare munye. ²¿Tikwe mun moto mikadre ulire, ye ngwane ñan mun moto mikani ulire tikwe, ye ara käkwe kä mikadre nuäre tibtä ya? ¡Jänri! Mun ye aibe raba kä mike nuäre tibtä. ³Tikwe tärä tikaba tare kore munye, ñobtä ñan angwane munkwe kä mikadre nuäre tibtä näre abko munkwe ti moto mikadre ulire rababa ruen tie, ñobtä ñan angwane mun ñan tö namani ti kukwei mikai täte, aisete ti ñan tö rababa rikai yete. Ti rikadre yete angwane, munkwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä tibe rababa ruen tie, akwa tikwe tärä tikaba jirekäbe kore munye. ⁴Ti nämä tärä ye tike munkrä angwane, ti töi ñan rababa krütare munbtä amne, ti moto rababa nötöte krübäte mun jiebtä amne ti rababa mun müaire krübäte jakän tärä ye tikare kwärä, akwa tikwe tärä tikaba taretare kore munkrä, ye abko ñan tikwe tikaba mun moto mikakäre ulire, akwa mun tare kri tikwe, ye rükadre gare munye, ie ti tö rababa, aisete tikwe tärä tikaba kore.

Ni kukwe käme nuenkä kadreta ngäbti

⁵Mdakäre abko, ni iti käkwe ti moto mikani ulire, ye abko ñan ti ne aibe moto mikani ulire kwe, akwa bäri mun moto mikani ulire kwe arato ruen tie. ⁶Akwa ni ja mikaka ngite, btä mun kwati käkwe mäträbare krübäte, ye abko namanina dbe, ⁷aisete mtare kukwe btä ja mikani ngite kwe, ye munkwe dianka bti ta amne, munkwe die mikata amne kä mikata nuäre btä munkwe, niara ñan moto rabadre ulire dikaro abkokäre. ⁸Amne munta ni ja mikaka ngite ye tarere kri abko munkwe bä mikata tuadre ie abko ti tö ribei kore munye. ⁹Kukwe nämane nakenkä mun ngätäite yete, abtä tikwe tärä tikaba munye, ye abko tita kukwe niere abko erere munkwe mikadre täte jire jökrä ya ño abko ti tö rababa gai, käkwe tärä tikaba kore. ¹⁰Ye abko, nire nire tä ja mike ngite, akwa munta denta bti ta, ni ye abko tita ngite den bti ta arato, aisete ni ye käkwe ja mikani ngite ño erere ne ngwane, tikwe diandi bti ta arato

mun die mikakäre nüne metre Kristo ngwärekre, ¹¹ ñobtä ñan angwane Satana käre tä juto biare kukwe miketbe ni rüere, ye abko garera nie, aiseite Satanakwe ñan ni ngökadre ni ja mikani ngite yebtä, abkokäre nikwe ja ngite diandre jabti ta kwärikwäri.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwe, kräke Pablota sribire

¹² Tikwe tä rä tikaba kore munye, bti ti rikaba nebe juta Troate kukwe kuin Kristobtä mikakäre gare angwane, Ngöbökwe kä bianba kuin tie sribikäre ni Dänkien Kristokrä. ¹³ Akwa ti ñan rababa nebe nuäre, ñobtä ñan angwane ti mräkä Tito ñan kwanba tie juta Troate, aiseite ja mräkäre tödekaka Jesubti Troate, ie tikwe köbö ngwiantariba, bti ti rikaba Macedonia mda.

¹⁴ Tita kuin niere Ngöböye, ñobtä ñan angwane Kristo krütani krusobtä angwane, ni ganainbare kwe Ngöbökrä amne Ngöbökwe ni dianinkä sribikäre jakrä Kristo köböire. Ni ganainbare rübtä abko tä näin ni ganainkä jiebti, ye kwrere mtare nunta näin Kristo jiebti. Nun köböire abko Ngöböta kukwe kuin Kristobtä mike gare ni mda mdaye, aiseite jändrän rä bäne, ye kwrere kukwe kuin ye rä kite niken kä jökräbti temen. ¹⁵ Ne aiseite Kristokwe nünabare ño, käkwe ja tare nikani, ye kwrere tita nüne. Ye abko, Kristo namani kuin dbe Ngöbö ngwärekre, ie kwrere tita Ngöbö ngwärekre, jändrän rä bäne ye kwrere. Amne ni mda mda rabadre dianintari ya, ñakare ya, akwa jändrän rä bäne ye tä näin jökrä ni ngätäite kä ngrabare temen, ye kwrere jire tita niaratre okwäte. ¹⁶ Akwa nire nire rabadi nianinte, ye ie abko ti rabai tuen jändrän ngwäkäre rä käme kwrere, akwa nire nire rabadi dianintari Ngöbökwe, ni ye ie ti rabai tuen jändrän rä bäne kwrere, ñobtä ñan angwane tita kukwe kuin Jesubtä mike gare ietre aiseite. ;Sribi ye abko ni ñakare jire chi rabadre nuene ja di jenbti au ñan ñan! ¹⁷ Ye abko ni kwati tä näin Ngöbö kukwei kuin dirire ngwian diankrä jae, ye kwrere tita näin ñakare, akwa ti abko tä näin Ngöbö kukwei mike gare era metre. Ni juani Ngöbökwe tä blite era metre töi kuinbti, ye kwrere tita blite Kristobtä Ngöbö okwäbti Kristo köböire.

3 ¹ Tita sribire kuin Ngöbökrä rükadre gare metre munye, abkokäre tita blite kore, ;yebtä abko ti kiterate ja käikitekä au tuen munye ya? ;O ni ruäre kukwei mikadre ütiäte, abkokäre tä tä rä kärere ngwian jabtä, ye kwrere ti rikadre ngwena munye, munta nütüre ya? ;O ni ruäre kukwei mikadre ütiäte kä mdabti, abkokäre tä tä rä kärere munye, ye kwrere tikwe tä rä kärädre munye ja kukwei mikakäre ütiäte ni mda mdaye ya? Ñakare jire chi munkwe biandre, ñobtä ñan angwane ni mda tä biamna munye, ² akwa tä rä ye kwrere abko ütiäte ñakare tikrä, ñobtä ñan angwane mun ara jire tä tä rä ti kukwei mikakrä ütiäte ye kwrere tikrä. Käre munta töre tie amne tita mun tarere bäri. Ye abko, ni mda

mda káta mun mike ñäräre angwane, munta tödeke Kristobti sribi tikwe köböire abko tä nüke gare ietre. Mdakäre abko, tita mun tarere ño, ye abko tä tuen ni jökräye, aisete tära ni kukwei mikakrä ütiäte btä ñäkäta, ye kwrere jire munta ni jökrä ngwärekre. ³ Amne sribi tikwe köböire munkwe tödekani Kristobti, aisete mun abko tära ni kukwei mikakrä ütiäte kwrere tikrä, ye abko ni jökrä raba tuen, aisete Kristo ara jire kákwe mun mikani tära ye kwrere abko tita mike tuadre ni mda mdaye. Mdakäre abko, mun abko ñakare tära tikata plumabti kwrere, ñobtä ñan angwane tära ye kwrere abko nire ñakare, akwa Ngöbö nire abko Üai ara jire kákwe mun mikani tära ye kwrere. Erere arato, mun abko ñakare tära okwä tikani jä otobtä Ngöbökre biani Moiséye kira ye kwrere. Akwa mun nire ye ara jire töi abko Ngöbökre mikani tära kwrere sribi nunkwe köböire.

⁴ Amne Kristo köböire nunta tödeke kri Ngöböbti, aisete kukwe nieta nunkwe jabtä ne abko era metre abko erere nunta niere. ⁵ Ye abko ñan nun di tära täte jökrä bikakäre kri sribi nunkwebti, akwa Ngöbö diebti sribi Kristokrä tä nebe bare nie. ⁶ Ne aisete, kukwe ükaninte btin Ngöbökre Kristo köböire, ye mikakäre gare ni mda mdaye, Ngöbö ara kákwe ja di biani nunye. Akwa kukwe ükaninte btin ye abko ñakare tä ükaninte Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ye kwrere, akwa Ngöbö Üai ara jire tä sribire kukwe btin yehti, káta ni mike nüne kärekre Ngöböbe. Akwa Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ye abko nikwe ñan mikadre täte jökrä angwane, tä ni kite ngise amne tä ni mike kärekre Ngöbö okwä bäre mento.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökre abko bäri ütiäte kri

⁷ Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye nikwe ñan mikadre täte jökrä angwane, ni kitadre ngise kwe amne ni rabadre kärekre Ngöbö okwä bäre mento. Kukwe ye abko nämáne tikani jäbtä abko Ngöbökre biani Moiséye kira angwane, Ngöbö trä namani bä nuäre ye abko trä namani jökrä Moisés ngwärebtä. Yehti Moisés jataninta gwäkäre angwane, Ngöbö trä ye jatani nebata bä diore Moisés ngwärebtä, akwa nitre israelita ñan namani Moisés tua kä ngwärebtä Ngöbö trä kisete. ⁸ Se abko kukwe ükaninte btin Ngöbökre angwane, Ngöbö Üai ara káta sribire nibtä, ¿se abko ñan bä rabadi bäri nuäre ya? ¡Jänri, bäri rabadi nuäre! ⁹ Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye abko ñan mikata täte ne ngwane, tä ni kite ngise jirekäre, akwa Ngöbökre biani angwane, Ngöbö trä namani bä nuäre, se abko Ngöbökre kukwe ükaninte btin, yehti ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti nieta nie ¿se abko ñan bä rabadi bäri nuäre krübäte ya? ¡Jänri! ¹⁰ ñobtä ñan angwane Ngöbökre kukwe ükaninte káne nitre israelitabe angwane, kukwe biani Moiséye angwane, kä trä namani bä nuäre; akwa mtare kukwe ükaninte btin Ngöbökre ye

nikwe mikadre ñäräre angwane, kä trä rabadi tuen bäri nuäre nie, kä trä namani nuäre käne yebti ta. ¹¹Ngöbökwe kukwe ükaninte käne nitre israelitabe abko biani kwe Moiséye, kukwe ye abko jatani niken bätärekä ta abko Ngöbökwe biani Moiséye angwane, kä trä namani bä nuäre, aisete Ngöbökwe ükaninte btin nibe Kristo köböire abko rabadi kärekäre, ¿se abko ñan bäri ütiäte, aisete trä rabadi dirare kärekäre ya? ¡Jänri, bäri trä rabadi dirare kärekäre!

¹²Kukwe ükaninte btin Ngöbökwe ye rabadi kärekäre amne trä rabadi dirare käre, ye gare metre nunye, aisete tita blite ja di ngöi jökrä kukwe yebtä ni jökrä ngwärecri. ¹³Akwa ñan tita blite ni jökräbe Moisés kwrere. Ngöbö trä bä nuäre namani Moisés ngwärbtä, ye abko jatani trä nenkäta amne trä jatani nebe diore Moisés ngwärbtä abko nitre israelita käkwe ñan tuadre, abkokäre Moisékwe dän kukwän kitani ja ngwärbti. ¹⁴Akwa Ngöbö ara jire käkwe nitre israelita dokwä mikani ribi, aisete kira abti kä nüke mtare Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä nitre israelita tä ñäke angwane, dän kukwän ni okwäbti kisete käta nebe tuen ñakare nie, ye kwrere jire käta nebe nitre israelita töibti. Niaratre töi mräme tä dän kukwän kwrere niaratre okwäbti, ye abko dianka ngämi, ñöbtä ñan angwane niaratre käkwe tödekadre Kristobti angwane, Kristo aibe käkwe jändrän ye diandrekä btäre, niaratre rabadre töi ngitiekä metre abkokäre. ¹⁵Ye mden kisete, kira abti kä nüke mtare, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä nitre israelita tä ñäke angwane, dän kukwän ni okwäbti kisete käta nebe tuen iko nie, ye kwrere käta nebe nitre israelita töibtä, aisete Ngöbö kukwei ñan tä nüke gare ietre. ¹⁶Akwa nita ja töi kwite ni Dänkien kukwäre, käta tödeke Jesubti angwane, ni töi mräme abko tä dän kukwän kwrere ni töibtä ye abko ni Dänkien tä denkä mento nibtä, ¹⁷ñöbtä ñan angwane ni Dänkien tä, ye kanti Ngöbö Üai tä ben amne nire nire, btä ni Dänkien tä Ngöbö Üaibe, ye kanti nita tikaninte. ¹⁸Ne aisete ni jökrä töi mräme mräme abko nämane dän kukwän ni ngwärbtä, kä nämane ni okwä jue mike, ye abko ni Dänkien käkwe dianinkära mento nibtä. Ne aisete kä trä tä nebe tuen ñäite, ye kwrere jire ni Dänkien Kristo trä bä nuäre tä kite tuen nibtä mtare ni mda mdaye. Ye ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Üai tä niken ni kwite bäri köbö kwatirekwatire ni mikakäre bäsi ja kwrere ni Dänkienbe, aisete köbö kwatirekwatire ni Dänkien trä bä nuäre ye tä kite tuen bäri mda nibtä.

Jändrän ütiäte kri

4 ¹Ye abko, Ngöbökwe ja moto mikani kuin ti kräke, käkwe sribi bäri ütiäte biani tie, ye tita naente ñakare nuene. ²Akwa kukwe käme gaidre kri nuenta kaibe tiebe, ye abko tikwe kitani jökrä temen amne ñan tita näin kukwe miketbe ni mda mda ngökakrä. Erere arato, ñan tita näin

Ngöbö Kukwei mrite kukwe mda mdabe dirikäre; akwa kukwe era erere tita niere kwatibe, aisete Ngöbö ngwärekre ti töi ño ño amne tita nüne ño ño, ye erere tä nüke gare ni jökräye. ³Akwa nane Ngöbö kukwei kuin Kristobtä mikata gare tikwe, yebtä ni ruäre töi mräme, aisete nüke gare ñakare ietre, ne ngwane ni riadite kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, ye aibe ie ñan rükadre gare, ⁴ñobtä ñan angwane niaratre ñan tä tödeke Kristobti, aisete ni rüe Satana tä ngöböre kä nebtä käkwe niaratre töi mikani ngwarbe kä drünente ta amne, Ngöbö kukwei kuin Kristobtä trä ngitiekä dirare abko ñan jatadre ietre amne Kristo abko ja kwrere Ngöböbe abko ñan jatadre ietre, abkokäre töi mikani kä drünente kore. ⁵Amne ti abko tä Ngöbö kukwei kuin Kristobtä mike gare angwane, ñan tita blite kuin jabtä au, akwa Jesukristo ni Dänkien, ye aibe mikata gare tikwe. Mdakäre abko, tita Jesu tarere, aisete ti abko sribikä munkrä, aibe tita niere jabtä, ⁶ñobtä ñan angwane kena dekä Ngöbökre kä ne dätebare angwane, kä nämane iko jökrä angwane, Ngöbökre niebare: Kä trä raba ngwen, niebare kwe, ye erere kä trä namani, aisete Ngöbö ye ara käkwe kä trä kwe mikani trä ngitiekä ti töibtä angwane, kukwe kuin Kristobtä mikani gare tie. Ngöbö trä dirare bä nuäre tä trä ngitiekä Jesukristobtä, ye abko tikwe mikadre gare ni mda mdaye, abkokäre Ngöbökre kä trä tikaninkä ti töibtä.

⁷Ye abko, jändrän ütiäte kri mikata ñakare dobro unkweinte, akwa kore tä nakenkä nunbtä abko krörö: Ngöbö di kri bä nuäre, ütiäte kri, bti nunta sribire, ye abko tä nunbtä. Akwa tä kite Ngöbökre amne ñan nunkri, ye rabadre gare ni jökräye, abkokäre nun abko di ñakare amne nun ngrabare abko därebe amne mutro dobro sribebare unkwenre kwrere, akwa nunbti Ngöböta sribire. ⁸Ye abko, kukwe tarä kri nun kisete, akwa ñan kukwe ye käta ji dike nun jiete; erere arato töbika kukwe kri nun kisete, akwa ñan yebtä nunta naente. ⁹Mdakäre abko, nun rüe tätre näin kisere nun jiebtä, akwa Ngöböta nun mikete ñakare kaipe amne, nun nitata temen nun rüekwe, akwa niaratre ñan tä nun gaenkä. ¹⁰Ye abko, nunta niken mdente erere ye kanti, Jesu kämikani, ye kwrere bäsi nun kämikata kore, Jesuta nire kärekäre abko käta nun ngibiare amne nun mikadita nire kwe, ye bä mikakäre nunbtä. ¹¹Ne aisete, nun tä nüne, ye ngwane nun rüe tö nun kämikai Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diri dokwäre, akwa nun ngrabare gatadre, nebtä Jesu tä nire kärekäre, ye bä rabadi arato, abkokäre nunta ja tare nike kore. ¹²Ne abko, nun rüe tö nun kämikai kore Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diri dokwäre, ye köböire abko munkwe tödekani Jesubti abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe.

¹³Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tikwe tödekani kwatibe Ngöböbti abko erere tikwe blitabare btä,

Salmos 116.10

abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä. Ye mden kwrere, nun abko käta tödeke kwatibe Ngöböbti, abtä nunta blite Jesubtä, käta sribire, ¹⁴ñobtä

ñan angwane Ngöbö kākwe ni Dänkien Jesu mikaninta nire, ye ara kākwe nun mikadita nire munbe gwaire Jesu köböire, abti näin ni ngwena nebe ja ngwärekrei kä käinbti, ye abko gare kuin nunye, aisete nunta biare ja tare nike Jesukrä. ¹⁵Kukwe tä nakenkä jökrä kore nunbtä, akwa ye abko kuin munkrä, ñobtä ñan angwane Ngöbö moto kuin rükai gare ni kwatiye mun kánti angwane, ni kwati rabadi kuin niere Ngöböye angwane, Ngöbö rabadi käikitaninkä bäri mda.

¹⁶Ne mden kisete, nun naente ñakare sribi nuene Ngöbökrä. Nun ngrabare ye abko kite niken ngwarbe janknu mentokwäre, akwa nun üai abko Ngöböta kwite bäri btin köbö kwatirekwatire. ¹⁷Ne aisete, nunta nüne kä nebtä angwane, nunta ja tare nike, akwa ye jötrö amne ñakare tare, aisete gwä näin ta. Ja tare nika kore, ye ütiäre abko jändrän bäri ütiäte kri Ngöbökre rabadi kärekre nunkwe. ¹⁸Ne mden kisete, jändrän tuen kä nebtä, yebtä nunta okwä ketete ñakare, akwa jändrän kuin Ngöbökre tuen ñakare, yebtä nun töita, ñobtä ñan angwane jändrän tuen nie kä nebtä, ye abko tä jötrö, gwä näin ta, akwa jändrän kuin Ngöbökre tuen ñakare, ye abko rabadi kärekre, aisete bäri ütiäte.

Ngöbökre ni ngrabare biandi btin nie

5 ¹Mdakäre abko, ju nuäre ngwiandre tä niken ngwarbe jötrö, ye kwrere ni ngrabare tä jötrö kä nebtä. Akwa ju nuäre ngwiandre tä niken ngwarbe, ye kwrere ni ngrabare ne näin ngwarbe angwane ni krütadi, ye ngwane ni ngrabare btin abko ju bäri kuin niken ngwarbe ñakare ye kwrere abko Ngöbökre biandi nie kä käinbti abko te ni näin nüne. Ju ye abko mikani ñakare ni kä nebtäkwe abko te ni näin nüne kärekre. ²Ni ngrabare tä ju nuäre ngwiandre kwrere ni kräke, te nita nüne angwane, nita täkekäbe jabe ja tare nika kisete, ñobtä ñan angwane Ngöbökre ni kwitadre jötrö ju mdate kä käinbti angwane, ni ngrabare biandre btin kwe nie, ie ni tö bäri, ³ñobtä ñan angwane ni ngrabare tä dän kwrere nibtä ni üaikrä, ne rikadre ngwarbe angwane, Ngöbökre ni ngrabare biandi btin nie kä käinbti, ni ñan rabadre ni bütiere kwrere abkokäre. ⁴Ni ngrabare tä niken ngwarbe jötrö, ye abko ju nuäre ngwiandre kwrere amne nita nüne te kä nebtä angwane, nita täkekäbe jabe kukwe taretare kisete. Akwa ni ñan tö ja tuai ni bütiere kwrere, aisete Ngöbökre ni ngrabare mdara jire biandre btin nie abko ie ni tö. Ni ngrabare btin biandre nie Ngöbökre, ye abko rabadre kärekre, kākwe ni ngrabare tä krüte ye gadrekä jökrä. ⁵Amne Ngöbö ara jire kākwe ni dätebare nünakäre kärekre jabe, aisete Ngöbökre ni ngrabare btin köböi mikani nie, yebtä ja kukwei mikadi täte jökrä kwe bä mikakäre abko ja Üai Deme biani kwe nie.

⁶Ye mden kisete, nita nebe ulire ñakare nüne ni ngrabare nebti, akwa nita tödeke käre Ngöböbti. Akwa ni ngrabare nebti ni tä nüne kä nebtä

angwane, ni tä nüne mente Ngöböye, aisete nita nüne ñakare ni Dänkien Jesu kánti. ⁷Akwa mtare jändrän tuen ñakare nie Ngöbö kánti, bti nita tödeke nünane kwärä kä nebtä, akwa jändrän tuen nie, yebti nita tödeke ñakare. ⁸Ye abko, Ngöbökwé ni ngrabare btin biandi nie, bti nita tödeke, yebtä abko ti töta nebe ja ngrabare ne mikaite jötrö rikakäre nüne kärekäre ni Dänkien Jesube kä käinbti. ⁹Ye mden kisete, ni tädre nüne janknu ja ngrabare nebti kä nebtä ya o ni rikadrera nüne kä käinbti ya, akwa käre nita dre dre nuene, yebtä ni tö ni Dänkien moto mikai nuäre, ¹⁰ñobtä ñan angwane batira jire ni jökrä rabadi Kristo ngwärekre, kánti kukwe ükadite kwe nikrä angwane, ni nämáne nüne kä nebtä kákwe jändrän kuin nuenbare ya o jändrän käme nuenbare, ye erere Kristo kákwe ütiä biandi nie, aisete ni itire itire kákwe dre nuenbare, ye erere ütiä rabadi kisete.

Ngöböta ja mäketá nibe abko Pablokwe mikadre gare

¹¹Ye mden kisete, nita ni Dänkien mike ütiäte jae, aisete nita sribire ni jökrä töi kwitakäre Ngöbökre, niaratre kákwe tödekadre Jesubti abkokäre. Tita sribire era metre, ye abko gare kuin Ngöböye, ye kwrere arato rabadre gare kuin munye abko ie ti tö. ¹²Ye abko, ñan ti tö ja käikitaikäta au, käta blite kore, akwa ja rabadre ruen ütiäte mda bati munye sribi tikwe köböire, abkokäre tita blite kore. Akwa nitre dirikä blo tä yete mun ngätäite abko tä näin sribi kwekwe aibe käikitekä au, akwa töi ño amne moto ño Ngöbö ngwärekre abko tätre mike ütiäte ñakare, ye okwäbti abko munkwe sribi tikwe mikadre ütiäte, abkokäre tita blite kore. ¹³Akwa sribibtä Ngöbökrä käta nebe tuen jáme ti dokwäbti, ye abko Ngöbökrä; akwa kä ruen kuin ti dokwäbti, ye abko mun die mikakrä nüne Kristokrä. ¹⁴Tita kore ñobtä ñan angwane Kristota nun tarere, ye käta ti kite nüne Kristo kräke ja di ngöi jökrä, ñobtä ñan angwane Kristo krütani ni jökrä täte, aisete ni ngwäkäre käta töbike ñakare mda kukwe kämekämenbtä, ye kwrere jire ni jökrä tödekaka Jesubti kákwe trö kwitadre kukwe kämeye amne, ñan nünandre jakrä kwetre, ye abko tä gare metre tie, aisete tita nüne kore Kristo kräke. ¹⁵Kristo abko krütani ni jökrä kräke, aisete nikwe ñan nünandre jire chi mda jakrä, akwa Kristo krütani nikrä, abti Ngöbökwé mikaninta nire, ye aibe kräke nikwe nünandre, abkokäre krütani ni jökrä kräke.

¹⁶Kristo krütani ni jökrä kräke, ye mden kisete ni tödekaka ñakare Jesubti käta töbike ño ño ni mda mdabtä, ye kwrere nita töbike ñakare mda mtare. Käne ni ngämi tödeke Kristobti angwane, Kristo abko ni ngwarbe ni mda mda kwrere ni nämáne nütüre btä, akwa mtare nita töbike ñakare kore mda. ¹⁷Ne aisete nire nire tä ketetibe Kristobe abko töita nebe ni btin kwrere amne, jändrän jökrä kira kämekäme nämáne btä, ye abko nikanina ta. Ye täte Ngöbökwé ni kwitanina btin ketetibe

Kristobe, aisete ni töita nebe btin mda. ¹⁸Sribi jökrä, ye abko sribi Ngöbökwe amne Ngöbö ara jire käkwe ni mikani ja mäketä jabe Kristo köböire. Erere arato, ni jökrä käkwe ja mäkadreta Ngöböbe, ye abko tikwe mikadre gare ni mda mdaye abko sribi ye mikani ti kisete kwe abko krörö: ¹⁹Kristo krütani ni kräke, ye köböire Ngöbö ara jire namani ja mäketä ni jökräbe amne, nita tödeke Kristobti, ye ngwane Ngöböta ni ngite niara rüere denkä mento nibtä. Amne Ngöbö tö ni tuai ja mäketä jabe, ye abko ti mikani niekä kwe ni mda mdaye. ²⁰Ne aisete, Kristo ara jire käkwe ti juani blite niara käfti amne niara diäre amne, Ngöbö ara jire käkwe blitadre, ye kwrere jire Ngöböta kukwe ribere ti köböire munye. Kristo diäre tita kukwe krörö ribere kisere munye: Munkwe ja mäkadreta Ngöböbe, ye abko tita mätäire munbtä Kristo käfti. ²¹Kristo käkwe ja mikani ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere, akwa Ngöbökwe niara mikani ngite ni kwrere, niara köböire ni rabadre tuen metre Ngöbö ngwärecri abkokäre.

6 ¹Mtare ti abko sribikä Ngöbökwe, aisete tita ribere krörö munye: Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä abko munkwe kanina ngäfti, akwa mtare munkwe ñan trö kwita ie, ²ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Kä kuin näire munkwe ja di käräbare tie angwane, tikwe mun kukwei kani ngäfti.

Erere arato, köbö ye näire mun rabadre dianintari, ye angwane tikwe mun die mikani käkwe mun dianintari,

Isaías 49.8

abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä. Ne aisete mtare abko kä kuin nüra munkrä amne mun rabadre dianintari abko köböi nüra mtare.

Pablokwe ja tare nikani kri

³Nunta sribire ye rüere ni mda mdakwe ñan ñäkädre blo, abkokäre nunta nüne ñakare blo ni mda mda okwäfti. ⁴Akwa nun abko sribikä era metre Ngöbökwe abko nunta bä mike krörö jabtä: Nunta ja tare nike kri krübäte angwane, nunta ja tare nika ye mike niken bätärekä ta. Erere arato, nunta jändrän jökrä mdei nike kri amne kukwe bätäkä ngwarbe tä kite nun rüere kwärikwäri sribibtä Jesukristokrä abko kisete nunta ja tare nike. ⁵Erere arato, kukwe kuin Jesukwe dokwäre nun kwata metata, nun kitata ngite kä teri amne, juta kwatirekwatire te ni kwati käta kä mike nokre nun rüere. Mdakäre abko, nunta sribire tare krübäte au jakrä amne nunta kibien ñakare sribibtä amne nunta mrö nike kri arato. ⁶Mdakäre abko, nun sribikä era metre Ngöbökwe abko nunta bä mike krörö arato: nunta nüne deme Ngöbökrä amne kukwe kuin era metre Ngöbökwe Jesubtä abko gare kuin nunye. Erere arato, nun motota nebe romon ñakare jötrö jötrö nun rüe kräke, akwa nunta tarere bätärekä ja

täritäri. Erere arato, Ngöbö Üai Deme tä nüne nunbtä, köböire nunta ni mda mda tarere era metre jökrä. ⁷Amne nunta kukwe era metre Ngöbökwere niere amne, Ngöbö di kri tä nunbtä, ye köböire abko nun sribikä era metre Ngöbökwere abko nunta bä mike. Mdakäre abko, nunta nüne era metre Ngöbökrä ni mda mda okwäbti, ye abko jändrän rükrä kwrere amne jändrän ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, kwrere tä nun kisetet kwärikwäri abko bti nunta rüre nun rüebe. ⁸Erere arato, batira jire nun mikata ütiäte jae ni mda mdakwe amne batira jire abko ñäkätä taretare nunye arato. Erere arato, batira jire ni mda mda tä blite kuin nunbtä, akwa batira jire abko blitata blo nun rüere ni mda mdakwe. Erere arato, nunta kukwe era erere niere, akwa nun bä mikata ni ni ngökaka kwrere. ⁹Erere arato, nun abko gare kuin ni mda mdaye, akwa nun gare ñakare ietre tä niere; bäsi nun kämikata batire batire, akwa nun tä nüne; nun kwata metata krübäte, akwa nun kämikata ñakare. ¹⁰Mdakäre abko, nun motota nebe ulire, akwa käre kätä nebe bäri nuäre nunbtä. Erere arato, nun bobre, jändrän ñakare nunkwe, akwa nunta ni kwati mike jändrän Ngöbökwere bkäne kabre; nun jändrän kä nebtä bkäne ñakare, akwa nunta jändrän jökrä Ngöbökwere bkäne, ye kwrere nun abko sribikä era metre Ngöbökwere abko nunta bä mike jabtä.

¹¹⁻¹²Ti mräkätre Corintobo, nun näma töbike ño, erere nunkwe niebare kwatibe munye amne, nunta mun jökrä tarere kri krübäte, akwa munta nun tarere ñakare metre. ¹³Ye abko, ngäbäkere rün kätä kukwe ribere ngobo kwe ie, ye kwrere ti bike ribere munye: Tita mun tarere kri abko ütiäre munkwe ti tare ja di ngöi jökrä abko ti tö ribei munye.

Nitre tödekaka ñakare Jesubti, ben ja mäkädre ñakare

¹⁴Mdakäre abko, jändrän ngwarbe bä jene jene, ye ni ñan raba mäketet krito kratibebtä mikakäre sribire gwaire abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere arato nitre tödekaka ñakare Jesubti, ye ben munkwe ñan ja geta dikaro, ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwere abko ñakare ja kwrere jire chi kukwe käme yebe. Erere arato, kä iko abko ñakare jire chi kä ngwen kwrere, aisete ñan rabadre ketetibe jire chi. ¹⁵Erere arato, Kristo abko töi ñakare ja näre Belialibe (abko Satana ara), ye kwrere arato nitre tödekaka ñakare Jesubti abko ñakare töi ja näre nitre tödekaka Jesubti ben. ¹⁶Erere arato, mun tödekaka Jesubti abko ju Ngöbö nire kwe ye kwrere amne, mun ñan rabadre jire chi ketetibe ngöbötre ngwarbe ben mikakäre ütiäte jae, ne abko gare metre munye. Ni tödekaka Jesubti abko ju Ngöböbe kwrere gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe niebare krörö ja Kukweibtä:

Tikwe nünandi amne tikwe dikadikä niaratre ngätäite amne, ti rabadi Ngöböre kräke amne niaratre rabadi juta jen tikwe,

Levítico 26.12; Jeremías 32.38

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁷Ne aisete ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö nitre tödekaka Jesubtiye arato:

Nitre tödeke ñakare tibti, ye ngätäite nän mento amne kä mikekä munkwe.

Amne jändrän dbe ñakare ti ngwärekri, yebtä munkwe ñan kise mika jire chi.

Munkwe nuendre kore ne ngwane, tikwe mun kadi ngäbti.

¹⁸ Amne ti rabadi mun Rün munkwe amne mun merire brare abko rabadi ti ngäbriänkäre tikwe, ye abko ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä käta niere kore,

2 Samuel 7.14; Isaías 52.11; Ezequiel 20.34,41

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

7 ¹Ti mräkätre tare tikwe, ni Dänkien käkwe jändrän kuin köböi mikani kore nie, ye mden kisete jändrän jökrä käta ni mike käme Ngöbö ngwärekri, ye ngäniene nikwe ja ngibiadre kuin deme Ngöbökrä. Ye abko, ni ngrabare amne ni üai abko nikwe ngibiadre deme jökrä amne, nita Ngöbö jürä ngwen jabtä, ye köböire abko ari ja töi mike kwatibe nünakäre bäri deme Ngöbökrä.

Nitre Corintobo käi namani nuäre Pablobtä

²Ti mräkätre, munkwe ti taretä, ñobtä ñan angwane ni ñakare jire iti mun ngätäite abko rüere tikwe kukwe nuenbare blo amne, ni ñakare jire iti nikani ji blobti nünakäre Ngöbö rüere ti köböite. Erere arato, ni ñakare jire iti mun ngätäite abko tikwe ngökani ngwianbtä. ³Tita blite kore ye abko ñan tita blite blo mun rüere mun bä mikakäre käme, akwa tikwe kukwe niebare käne munye, ye erere ti tö nieita munye: Mun tare kri tikwe, aisete tita juto biare nüne amne krüte munbe gwaire.

⁴Mun rikai janknu mentokwäre Jesukristo jiebtu ruen tie bäri, aisete tita blite kore munbe. Mun käi juto krübäte tibtä. Tita ja tare nike bätäkä ngwarbe, akwa ti töita nebe munbtä angwane, jata nebe ruen dite tie amne käta nebe nuäre krübäte tibtä.

⁵Kukwe rakakaba mda tibtä abko ti bike niere munye: Ti rükaba Macedonia nete, ye näire mentokwäre tita jadüke ñakare jire amne, kukwe taretare tä kite ti rüere kwärikwäri. Yebtä abko, kä jüräta nebe kri tibtä, aisete tita nüne ñakare jäme abti kä nüke mtare. ⁶Akwa Tito rükabata angwane, Ngöbö kä mikakata nuäre ni moto ulire btä, Ngöbö ye abko käkwe kä mikabata nuäre tibtä Tito köböire. ⁷Ye abko, ñan Tito rükabata aibe käkwe kä mikabata nuäre tibtä, akwa munkwe kä mikani nuäre Titobtä arato, ye abko käi rababa nuäre tibtä. Ye abko, mun tö ti tuaita krübäte amne munkwe ja mikani ngite, yebtä mun motota ulire ti jiebtu amne munta töbike kri tibtä, ye nieba jökrä Titokwe tie abko bäri käi rababa nuäre tibtä mda.

⁸Ti mräkätre, tikwe tärä tikaba tare munye ye käkwe mun moto mikani ulire, akwa yebtä abko ja ruen ngite ñakare tie mtare. Tikwe tärä tikaba tare munye, ye käkwe mun moto mikani ulire bä jötrö, yebtä bäsi ja rababa ruen ulire tie kena, ⁹akwa mtare käi nuäre tibtä. Ye abko ñan tikwe tärä tikaba munye, käkwe mun moto mikani ulire abko käi nuäre tibtä abko mun raba nütüre, akwa tikwe tärä tikani munye, ye käkwe mun moto mikani ulire Ngöbö ngwärekre, ye köböire abko munkwe ja töi kwitaninta Ngöbö kukwäre käkwe kukwe käme nuen nämane munkwe, ye munkwe kitani temen, ye abko käi nuäre tibtä. Ne aisete, mun moto rabadre ulire kore, ie Ngöbö tö namani abko erere namani bare, aisete mun ñan nikani jire Ngöbö bäre mento nun köböite. ¹⁰Ye abko, nikwe kukwe käme kitadre temen, abkokäre ere angwane Ngöböta ni moto mike bäri ulire, ye abko käta ni töi kwiteta Ngöbö kukwäre amne nita kukwe käme ye kite temen ni rabadre dianintari abkokäre. Ye mden kisete, ni motota nebe ulire kore, ye ngwane ja ñan rabadre ruen ngite nie. Akwa nitre tödekaka ñakare Jesubti motota nebe ulire, akwa ñan tä kukwe käme kite temen, ye abko rabadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. ¹¹Ngöbö tö namani mun tuai moto ulire, ye erere mun moto namani, ye köböire abko jändrän bäri kuin namani bare munye abko krörö: kukwe nämane nakenkä ti rüere, yebtä munkwe töbikabare kuin ja käne amne munkwe ti ngie mikani. Ni nämane rüre ti rüere, kräke mun moto namani romon amne nane Ngöbökwé mun mikadre ja ngie nuen ti dokwäre, yebtä kä jürä namani munbtä arato. Akwa yebti abko mun tö namani ti tuaita amne mun namani mokrere tibti, käkwe ni ja mikaka ngite ti rüere ye mikani ja ngie nuen ti dokwäre. Munkwe jändrän jökrä nuenbare kore, ye köböire abko mun ja mike ngite ñakare siba ti rüere abko munkwe bä mikani jabtä. ¹²Tikwe tärä tikaba tare munye, ye ngwane nirekwe ja mikani ngite amne nire rüere ja mikani ngite kwe, yebtä ñan ti töi nämä, käkwe tärä tikaba munye, akwa Ngöbö ngwärekre munta ti tarere ño, ye abko rabadre gare metre, abkokäre tikwe tärä tikaba kore munye. ¹³Ye angwane, munta ti tarere abko munkwe bä mikani jabtä, ye abko käi nuäre kri tibtä mtare.

Mdakäre abko, munkwe kä mikaba nuäre tibtä, yebti ta abko kä nuäre kri Titobtä rükabata, ye abko bäri käi rababa juto tibtä amne, mun jökrä käkwe Tito die mikani, aisete kä namaninta nuäre krübäte btä, ye abko bäri käi juto tibtä. ¹⁴Tito ngämi niken mun kánti yete, känenkri ti nämä mun mike ütiäte jae, tikwe nieba ie. Ye kwrere bkänä munkwe ñan ti mikani ja gaire Tito okwäbti. Ye abko, ti nämä munbe Corinto yete angwane, tikwe kukwe era erere aibe niebare munye, ye kwrere ti nämä mun bä mike ütiäte Titoye, ye erere mun kwani ie. ¹⁵Tito janama mun kánti yete angwane, mun jökrä käkwe kani ngäbti kuin amne munkwe mikani bäri ütiäte jae, käkwe niara kukwei mikani täte, ye abko tä nüke

töreta ie, aisete mtare Titota mun tarere bäri mda. ¹⁶¡Ti raba tödeke kwatibe munbti, ye abko käi nuäre kri tibtä!

Ngwian biandre ja moto kuinbti

8 ¹Ti mräkätre, mtare ti bike blite kukwe mdabtä abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä Macedonia nete abko kräke Ngöbökwé ja moto mikani kuin, käkwe die mikani kri abko ti tö nibi niei munye. ²Tödekabtä Jesubti ja mräkätre nete käkwe ja tare nikani kri krübäte, akwa kä bäri nuäre krübäte btätre. Erere arato, niaratre bäri bobre bobre amne tä jändrän kabre mdei nike, akwa bäsi ni ngwian bkänkä krikri käta ngwian bien kabre, ye kwrere jire ngwian bianba ja moto kuinbti kwetre Ngöbökrä. ³Ye abko, niaratre di nuäi nuäi, ye erere btä ngwian bianba kwetre, akwa ja moto mikani bäri kuin kwetre, käkwe ngwian biani bäri mda arato. Ja mräkätre käkwe ngwian bianba kore ti okwäbti, aisete tita niere kore munye. Erere arato, ja töi jenbti ⁴ja mräkätre Macedonia nete tö rababa juta deme Ngöbökwé die mikai ni tödekaka Jesubti nünanka kä mda mda kánti ben gwaire, aisete tikwe kä biandre ietre arato ngwian biankäre abko rababa ribere kisere tie. ⁵Ye erere bkänä, niaratre di nuäi nuäi, yebti ta ngwian bianba bäri kabre kwetre, ye abko ngwian ñan biandre kore kwetre ti näma nütüre. Abti ngwian ye bärire mda abko niaratre ara jire käkwe ja mikaba au ni Dänkien Jesukristo kisete, bti nun kisete arato, Ngöbö tö namani ño, ye erere nuenba kwetre. ⁶Ye mden kisete, Tito nämanena ngwian ükekrö käne, ye kwrere rikadreta ngwian ükekröta mun kánti yete abko tikwe ribeba ie. ⁷Mun abko tä ji ngwena käne jändrän keta kabrebtä abko krörö: Ngöbö diebti mun nena tödeke kwatibe Ngöböbti amne mun nena blite nuäre nuäre Ngöbökrä. Erere arato, Ngöbökwé mun mikanina töbtä amne mun tä juto biare ni mda mda die mikakäre. Amne ni mda mda taredre ño abko nunkwe bä mikani mun okwäbti amne nukanina gare munye. Erere arato munta ni mda mda tarere. Ye kwrere arato, munkwe ji ngwian käne ja moto mikabtä kuin ngwian biankäre. ⁸Ne abko ñan tita ngwian biamna kisere munye, käta niere kore, akwa nitre tödekaka Jesubti mda mda tä juto biare ngwian bien abko ti tö mikai gare munye, käta niere kore. Munta ti tarere era bkänä ya abko ti tö gai, käta kä bien kore arato munye, ⁹ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesukristo ngämi nuke kä nebtä, känenkri niara nämane jändrän jökrä bkäne kä käinbti, akwa mun rabadre jändrän Ngöbökwé bkäne kri, abkokäre niarakwe ja mikani bobre mun kräke, ye abko garera munye, aisete tita niere kore munye.

¹⁰Mdakäre abko, munkwe ngwian biandre ño metre, yebtä tita töbike ño abko ti bike niere krörö munye mun die mikakäre: Kä känente mun nikani ngwian ükekrö, ye ngwane nitre gätäkä Jesu käfti nere temen, ngätäite munkwe ja töi mikani sribi kuin ne nuene käne amne, ñan mun

nikani ngwian ükekrö jirekäbe, akwa kä namani juto munbtä sribi ye nuenkäre, akwa ñan namani bare täte munye. ¹¹Ne aisete, kä namani juto munbtä ngwian bien kena, ye kwrere munkwe kä mika juto jabtä sribi ye mikakäre bare täte mtare. Ngwianta nuäi nuäi munkwe biandre, ye erere munkwe bian ja moto kuinbti, ¹²ñohtä ñan angwane ni töta nebe jändrän biain era metre ja moto kuinbti amne jändrän tä nuäi nuäi nikwe abko erere nita bien, ye abko dbe Ngöbökrä amne Ngöböta kaen ngäbti ja moto kuinbti nie arato. Jändrän ñakare nikwe, ye abko Ngöböta kärere ñakare nie.

¹³Mdakäre abko, ñan munkwe jändrän munkwe biandre jire jökrä ni mda mda die mikakäre abti mun rabadre jändrän mdei nike abko tita niere, akwa mun amne ni mda mda rabadre jändrän bkäne ja kwrere jökrä, ie ti tö, aisete tita niere kore munye. ¹⁴Mtare mun jändrän bkäne kabre krübäte abko ñan tä nebe krüte munye. Jändrän ye abko nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Jerusalénte tä mdei nike, aisete kä tarä munye niaratre die mikakäre. Erere arato, köbö mdabti mun rabadre jändrän ño ño mdei nike amne niaratre rabadre jändrän ye bkäne kabre arato angwane, mun die mikadreta kwetre arato. Ye kwrere mun rabadre jändrän bkäne ja kwrere jökrä. ¹⁵Kukwe yebtä Moisékwe kukwe tikani abko erere Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ni ruäre käkwe mana ükaninkrö kabre, akwa kwetani jökrä kwetre angwane, namaninte ñakare ietre.

Amne ni ruäre abko käkwe mana ükaninkrö braibe, akwa namani täte ietre arato amne mrö nikani ñakare kwetre,

Exodo 16.18

abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

Pablokwe Tito juaninta nebe Corinto

¹⁶Ti mräkätre, tita mun tarere, aisete käre ti töita munbtä, ye kwrere Ngöbökwé Tito töi mikani mun tarere, aisete niara töita käre munbtä, yebtä abko tita kuin niere Ngöböye. ¹⁷Tito abko töi nämä rikabtä basareta munye yete, aisete tikwe juanbata mun kanti yete angwane, ja näin nieba kwe tie, aisete ja töi jenbti Tito bike nikenta basare munye. ¹⁸Angwane tita ja mräkä tödekaka Jesubti juen iti Tito mukore nebe mun kanti yete. Ja mräkä ye abko tä sribire kuin Ngöbö kukwei kuin yebtä, aisete ja mräkätre tödekaka Jesubti tä gätäre kä ngrabare temen Macedonia nete abko käta blite kuin jökrä niarabtä. ¹⁹Mdakäre abko, ngwian bianta munkwe ja moto kuinbti, ye nun rikadre ngwena Jerusalén angwane, ja mräkä ye rikadre siba nunbe nun die mike, abkokäre nitre tödekaka Jesubti käkwe dianinkä sribi nuenkäre nunbe. Sribi nuenta nunkwe, ye abko ni Dänkien Jesu mikakäre ütiäte jae amne nun tö ni mda mda die mikai abko nunta bä mike, aisete ja mräkä dianinkä sribi nuenkäre kore nunbe abko tita juen Titobe yete. ²⁰Nunta ngwian ükekrö ño

ño, ye dokwäre ni mda mdakwe ñan ñäkädre blo nun rüere, ie ti tö, aisete tita ja mräkä mda juen kore Titobe. ²¹Erere arato, ngwian biani, nebtä ñan nun tö jändrän jökrä nuein kuin metre ni Dänkien aibe okwäbti, akwa ni mda mda okwäbti arato, aisete tita ja mräkä ye juen kore Titobe.

²²Mdakäre abko, tita ja mräkä mdara jire juen Tito mukore amne ja mräkä mda yebe. Ni ye abko kä juto krübäte btä sribire abko tä bä mike tuadre bätäkä ngwarbe jabtä ti okwäbti amne, mtare bäri munkwe ja kukwei mikadi täte käkwe ngwian biandi abko ruen ie, aisete tita juen siba nebe yete. ²³Angwane Tito abko btä ni mdakwe kukwe ngwiantari munye angwane, Tito abko sribi muko tikwe amne tä sribire gwaire tibe mun die mikakäre, munkwe nie kore. Ja mräkä nibu yebtä kukwe ngwiantari munye angwane, niaratre abko nitre gätäkä Jesu käbti Macedonia nete käkwe dianinkä juandre nunbe amne, niaratre tä Kristo mike ütiäte jae abko munkwe nie. ²⁴Erere arato, nunta mun käikitekä, ye abko kukwe era erere nunta niere, ye kwrere rabadre gare ja mräkätre tödekaka Jesubti ie Macedonia nete, abkokäre munkwe ja moto mika kuin ja mräkä ye kräke amne, munkwe ñan ti mika ja gaire abko ti tö ribei munye.

9 ¹Munta ngwian ükekrö, yebtä tikwe ñan kukwe tikadre mda munye ruen tie, ²ñobtä ñan angwane bäri mun tö ngwian biain abko gare kuin tie. Kä känente jire abti kä nüke mtare mun nünanka kä Acayate tö ngwian biain bäri ja mräkätre die mikakrä abko tita niere ja mräkätreye Macedonia nete. Munta juto biare ngwian bien, abtä tita mun käikitekä, ye abko tä ja mräkätre Macedoniabo die mike, aisete niaratre tö ja mräkätre die mikai bäri munbe gwaire. ³Mun abko tä juto biare ngwian bien, yebtä tita mun käikitekä ja mräkätre nete okwäbti, akwa ti kukwei rabadre bäri ütiäte, abkokäre tita ja mräkä juen nibu Titobe yete ngwian ükekrö. Mun rabadre ja mike juto bkänä ngwian bien niaratre okwäbti, abkokäre tita juen, ⁴ñobtä ñan angwane nunta tödeke krübäte munbti, käta mun käikitekä käre abti nane ja mräkätre Macedoniabo nete rikadre ruäre tibe nebe mun kanti angwane, munkwe ñan ngwian biandre täte jökrä, ye ngwane munkwe nun mikadre ja gaire angwane, nun tätre blite ngwarbe kuin munbtä, kwrere nun bä rabadre. Yebtä abko rabadre gaidre kri munkrä au abko känenkri tita mun mike mokre. ⁵Ti ngämi niken, ye känenkri munkwe ngwian biandi munkwe niebare, ye erere munkwe mikadre biare abko ja mräkätre nimä ye rikadre niere munye abko rabadre bäri kuin munkrä ruen tie, aisete tikwe niaratre juanba käne basare munye yete. Munkwe ngwian biandre ja moto kuinbti, ie ti tö rababa amne ñan munkwe biandre kábäbti ta abko ie ti tö rababa, aisete tikwe niaratre juanba kore mun mike mokre.

Pablokwe ngwian bä mikani nurabtä

⁶Ti bike ngwian bä mike nura kwrere mda, ne munkwe ngwian töre käre jae abko krörö: Nire nire käta nura nökö chi abko käta nura ngwä ötö chi

amne, nire nire tä nura nökö kabre abko käta nura ngwä ötö kabre arato. Ye kwrere arato, munkwe jändrän biandre kabre Ngöbökrä, ye ngwane Ngöbökwé jändrän kuinquin biandi kabre munye. ⁷Ye abko, munkwe ngwian biandre nuäi nuäi btä munta töbike, ye erere munkwe bian, akwa munkwe ñan biandre ja moto ulire bti amne ñan ni mdata biamna, ñöbtä ñan angwane kä nuäre nibtä ngwian bien, ni ye abko Ngöböta tarere. ⁸Munkwe jändrän biandre kore Ngöbökrä angwane, Ngöbökwé mun die mikadre kri, käkwe jändrän bätäkä ngwarbe biandre kabre munye amne, mun rabadre jändrän jökrä bkäne täte nünankrä. Ye angwane, jändrän yebti mun rabadre ni mda mda die mike, abkokäre Ngöbökwé biandre munye. ⁹Kukwe yebtä abko Ngöbö Kukweita niere krörö:

Ni bobre bobre, ie Ngöbökwé jändrän biani kabre ngwarbe amne, käre Ngöböta ja moto mike kuin ni mda mdakrä,

Salmos 112.9

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁰Ngöböta jändrän bien kore nie, yebtä ti bike ngwian bä mike nura kwrere abko krörö: Ngöbö abko tä nura bien nökadre amne, mrö kwetata nikwe abko Ngöbö ara käta bien. Ye mden kisete, Ngöbö ara jire käkwe nura biandi kabre munye nökadre amne Ngöbö ara jire käkwe mikadi niren, aisete mun di rabadi ja moto mikakrä kuin jändrän bien bäri Ngöbökrä, ye abko käkwe ni kwati die mikadi. ¹¹Munkwe jändrän biandre kabre ni mda mda die mikakrä, abkokäre Ngöbö diebti mun rabadre jändrän bätäkä ngwarbe bkäne kabre amne, munkwe biandre ja moto kuinbti amne, ngwian ükkröta munkwe abko munta bien ngwian nune, ye rabadi ja mräkätre kisete angwane, käi rabadi nuäre btätre, käkwe kuin niedi Ngöböye. ¹²Ñöbtä ñan angwane munta ngwian juen, ye rabadi ja mräkätre Jerusalénbo kisete angwane, jändrän ñakare kwetre, ye rabadi kisete angwane, bäri jändrän ye köböire abko rabadi kuin niere kabre Ngöböye, ¹³ñöbtä ñan angwane Ngöbö kukwei kuin Kristöbtä abko mikata täte munkwe munta niere, ye mden erere munta mike täte, käta jändrän juen ja mräkätre Jerusalénbo kräke amne ni mda mda kräke. Munta ja moto mike kuin, käta jändrän bien kore, yebtä niaratre käkwe Ngöbö käikitadrekä. ¹⁴Mdakäre abko, Ngöböta ja moto mike kuin mun jökrä kräke, aisete munta ja mräkätre die mike, yebtä abko niaratre tä mun tarere kri, käkwe blitadi Ngöböbe munkrä. ¹⁵Ngöbökwé jändrän kuin ütiäte kri biani ngwarbe nie abko Jesukristo ara, yebtä abko kukwe ñan kwandre jire kwati bti ni raba kuin niere Ngöböye. Tita kuin niere Ngöböye Jesukristöbtä.

Pablota blite jakrä

10 ¹Kristo abko moto jäme ja mikaka bobre nibtä, ye käbti abko ti Pablo bike kukwe ribere krörö munye: Tita nebe mun kanti

yete angwane, mun jüräta nebe tibtä, abti tita nebete mente temen, käta tärä tike munye angwane, tita ja bä mike krübäte, munta niere tibtä. ²Ye abko ti näinta basareta munye yete angwane, tita nüne ni tödekaka ñakare Jesubti kwrere, käta jändrän ükete jakrä au abko ni ruäre mun ngätäite tä niere tibtä. Ni ye kräke, ti rükadre ja bä mike krübäte ruen tie, akwa ye abko ti ñan tö nuein, aisete munkwe ñan ti ngwian ja bä mike krübäte yete, käkwe ti kukwei mikadre täte mtare abko ti tö ribei munye. ³Ti abko tä nüne kä nebtä mun kwrere bkänä, akwa ñan ni kä nebtä tä rüre, ye kwrere tita rüre Ngöbö rüe rüere. ⁴Ye abko, jändrän bti ni kä nebtä tä rüre, ye kwrere bti tita rüre ñakare, akwa Ngöbö di kri käta jändrän jökrä ribi ribi niara rüere ye juen ngwarbe, ye aibebti tita rüre kukwe taretare ngwarbe ngwarbe rüere, aisete ni mda mda tä ti kite ngise ngwarbe abko kukwei tita bä mike ngwarbe. ⁵Erere arato, Ngöbö kukwei ñan rabadre gare ni mda mdaye, abkokäre nire nire käta bike kri amne tä kukwe mike Ngöbö Kukwei rüere, ye ben tita blite kukwe kwetre bä mikakäre ngwarbe. Mdakäre abko, ni jökrä käkwe tödekadre metre Kristobti, abkokäre tita ni jökrä töi kwite tödeke bti. ⁶Erere arato, mun jökrä käkwe Kristo mikadre täte era metre angwane, nire nire ñan tä Kristo kukwei mike täte abko erere ti tädi juto biare mike ja ngie nuen.

⁷Kukweta ño era metre, yebtä munkwe töbika kuin ja käne amne nire nire abko jen Kristokwe ruen era metre jabtä ie, ni ye abko ie ti jen Kristokwe arato abko rabadre gare metre. ⁸Kristo käkwe ja di biani tie, ye tita niere bäre bäre ja bä mikakäre ütiäte, akwa yebtä tita nebe ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja di biani tie mun die mikakäre nüne bäri metre Kristokrä amne, ñan ja di biani kwe tie mun di käintbekrä. ⁹Tita tärä tike munye, ye abko mun rekwetadrekä ti käne, abkokäre tita tike, mun ñan raba nütüre kore, ¹⁰ñobtä ñan angwane ni ruäre yete käta niere krörö tibtä: Ti mobe temen käta tärä tike munye angwane, tita ñäke taretare munye amne tita kukwe taretare mike mun kötärä, akwa tita nebe mun ngwärekre angwane, ti ngwarbe, di ñakare amne, ti blite ñakare kuin ni töbtä kwrere, akwa täräbti abko tita ja bä mike krübäte abko tä niere tibtä. ¹¹Akwa nire tä ñäke kore tibtä, ye abko ie kukwe krörö rabadre gare arato: Tita mobe mun okwä bäre angwane, tita kukwe taretare tike täräbti munye abko nieta kore tibtä, akwa tita kukwe tike munkrä, ye nire nire käkwe ñan mikadre täte angwane, ti rabadi yete mun ngwärekre angwane, tita tärä tike ño, ye kwrere arato tikwe ja mikadi mun ngwärekre, aisete munkwe ñan ja ngöka.

¹²Nitre ja dikaire au, ye abko ben ti ñan raba ja gaen jire chi amne, ti ñan raba ja bä mike jire chi niaratre kwrere, akwa niaratre abko käta kukwe niere ngwarbe, käta niken ja töi ñäke jakrä au amne tätre ja bä mike ja kwrere kwärikwäri, akwa tätre dre nuene metre ñan tä nebe gare ietre. ¹³Akwa Ngöbökwä kä tärä mikani nebe mdente sribikäre tie, yebti

ta ti ñan rikadre jire ja bä mikakäre ütiäte, nitre dirikä blo tä nuene ye kwrere, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käta kä tärä mike sribikrä tie, aiseite Ngöbö ara jire käkwe kä biani tie abko köböire ti namani mun kánti Corinto yete. ¹⁴Ye mden kisetete, Ngöbökwé kä tärä mikani nebe mdente sribikrä tie, yebti ta tita niken ñakare, aiseite Ngöbökwé kä biandre ñakare tie sribikäre mun kánti yete angwane, ti ñan rabadre nebe käne mun kánti yete. Akwa Ngöbökwé kä tärä mikani nebe yete sribikäre tie, aiseite ti namani Ngöbö kukwei kuin Kristobtä ngwena käne munye yete. ¹⁵Ngöbökwé kä tärä mikani sribikrä tie, yebti ta tita niken ñakare ja käikitakakäre sribi ni mda mdakwe yebti. Akwa mun jatadre tödeke bäri mda Ngöböbti, abkokäre ti tö sribire bäri mda mun ngätäite yete, akwa Ngöbökwé kä tärä mikani mdente sribikrä tie, ye erere kánti ti tö sribire. Erere arato, mun rabadre tödeke bäri Kristobti angwane, ti tö rikai bäri mentokwäre mda, ¹⁶kukwe kuin Ngöbökwé Kristobtä mike gare ni mda mdaye arato. Akwa ni mda mda nebe dirire ñakare, ye kánti ti tö rikai angwane, ti ñan tö bikai kri sribi ni mda mdakwe yebti, aiseite ni mda mda tä sribire, ye kánti ti ñan tö rikai. Ni mda mda nükani mun ngätäite käta mun ngökö, ye kwrere ti ñan tö nuein, ¹⁷ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Nire nire tö ja käikitaikä au käkwe ni Dänkien Ngöbö käikitaka jirekäbe,

Jeremías 9.24

abko nieta Ngöbö Kukweibtä, ¹⁸ñobtä ñan angwane nita ja käikitekä au, ye abko ñan tä ni mike ütiäte, akwa ni Dänkien ara jire tä ni käikitekä, ye abko bäri ütiäte kri.

Pablota blite nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka yebtä

11 ¹Ni töi ñakare käta blite ngwarbe kwäräkwärä, ye kwrere ti bike blite munbe, akwa munkwe ti kukwei nua bätärekä abko ti tö ribei munye. ²Tita mokrere krübäte munbti, akwa tita mokrere munbti, ye abko tä kite Ngöbökwé, ñobtä ñan angwane meri bati kaibe deme abko rün tö ngibiai deme brarekrä, ye kwrere ti tö mun ngibiai deme nitre dirikä blo ye ngäniene, mun mikakäre ni brare itibe kisetete. Ni brare kisetete tikwe mun mikadre, ni ye abko Kristo ara. ³Mtare, ja töi metrebti munta Kristo tarere metre, akwa kä jürä krübäte tibtä, ñobtä ñan angwane kira Satana käkwe ja bä mikani tbi kwrere abko nämane bäri töbtä ni ngökabti, käkwe Eva ngökani, nane ye kwrere munkwe ja ngökamna nitre dirikä bloye amne mun töi kwitadre kwetre amne mun töi ñan rabadre kwatibe Kristobtä abko jüräta nebe tibtä. ⁴Tita niere kore munye, ñobtä ñan angwane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diribarera tikwe munye, yebti ni mda mda tä dirire bä jene munye Jesubtä, ye abko munta kaen ngäbti kuin amne munta kukwei mike ütiäte. Erere arato,

Ngöbö Üai era metre kani ngäbti munkwe, yebti munta üai mda kaen ngäbti. Erere arato, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä munkwe kanina ngäbti, yebti mtare munkwe Ngöbö kukwei mda kadre ngäbti nieta munye, erere munta kaen ngäbti. Ye mdenbtä tita niere kore munye. ⁵Akwa nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka krikri jatani ti jiebtä, yebtä ja ruen ñakare bobre tie. ⁶Ti abko ie blita gare ñakare kuin ni mda mda ngwärekre nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka krikri ye kwrere, akwa Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye abko gare kuin metre tie. Ye mden kisete, ti nämane mun kanti yete angwane, ti nämane dre dre nuene angwane, Ngöbö kukwei gare metre tie abko ti nämane bä mike jabtä mun okwäbti.

⁷Mdakäre abko, tikwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare munye angwane, mun rabadre ütiäte, abkokäre tikwe bikaba tidrä, käkwe sribi ütiä käräba ñakare munye. ¿Yebtä tikwe ja mikani ngite ya? Ñakare jire chi. ⁸Ja mräkätre tödekaka Jesubti kä mda mda kanti, ye käkwe sribi ütiä biani kiakia tie, amne tikwe kani ngäbti ietre, ye köböire abko tikwe sribiba ngwarbe munbe. ⁹Erere arato, ti nämane mun ngätäite yete angwane, ti nämane nebe jändrän mdei nike ruäre angwane, tikwe sribi mikani ñakare mun iti kisete, ñobtä ñan angwane jändrän mdei nika nämane tikwe abko ja mräkätre Macedoniabo nämane nüke angwane, nämane bien tie. Tikwe sribi mikani ñakare jire mun kisete, ye kwrere tikwe nuendi janknu. ¹⁰Ti abko, ie kukwe era Kristobtä gare kuin, ye kwrere Ngöbö kukwei kuin Kristobtä tikwe mikani gare munye angwane, tikwe ütiä käräbare ñakare munye, yebtä abko ja ruen ütiäte kri tie, aisete ni ñakare jire iti Acaya yete kä raba ti kada kete kukwe era ye niebtä. ¹¹¿Tita ñäke kore, yebtä abko tita mun tarere ñakare munta nütüre ya? Ñakare. Mun tare kri tikwe, ye abko gare kuin Ngöböye, aisete mun tare ñakare tikwe, munkwe ñan nütü. ¹²Ni mda mda tä nüke dirire mun ngätäite, ye abko ie ja ñan rabadre ruen ütiäte ti kwrere, abkokäre tikwe ñan kä biandre jire chi ietre sribikäre ti kwrere amne tita sribire, ye kwrere tikwe sribidi janknu munbe. ¹³Tita niere kore, ñobtä ñan angwane nitre ye abko ñakare Kristo kukwei ngwianka era metre amne niaratre abko ni ngökaka, akwa tätre ja bä mike Jesu kukwei ngwianka kwrere. ¹⁴Akwa niaratre tä näin kore, ye abko ñakare kukwe bä jene, ñobtä ñan angwane Satana ara jire käta ja bä mike angele kä trä ngwente Ngöbökwé kwrere. ¹⁵Ye mden kisete, sribikätre Satanakwe abko tätre ja bä mike ni sribikä metre Ngöbökwé ye kwrere, yebtä munkwe ñan töbikadre kri. Akwa niaratre tä näin ni ngökö kore, ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen mrä.

Pablota ja tare nike, btä tä ja käikitekä

¹⁶Ti bike niereta bobuta krörö munye: Ti abko töi ñakare, ye munkwe ñan nütü jire chi tibtä, akwa ti töi ñakare munta nütüre janknu tibtä ne

ngwane, ni tõi ñakare, ye kwrere jire ti bike blite angwane, munkwe ti kukwei nua. Ti tõi blitai ni tõi ñakare kwrere ja käikitakakäre chi. ¹⁷Tikwe ja käikitarekä kore, ye kwrere ti Dänkien Jesu käkwe ñan ja käikitadrekä, akwa ti bike blite kore ni tõi ñakare kwrere ja tõi jenbti au, ¹⁸ñobtä ñan angwane ni tärä mun ngätäite käta ja käikitekä au, ni tödekaka ñakare Jesubti tä ja käikitekä au ye kwrere, aisete ti bike ja käikitekä siba niaratre kwrere. ¹⁹Mun abko töbtä kri amarebti nitre ni ngökaka tõi ñakare tä mun kánti yete abko ie munta olo ketete jäme. ²⁰Erere arato, tätre mun mike ja kukwei mike täte angwane, munta kaen ngäbti jäme. Mdakäre abko, tätre jändrän denkä ngwarbe munkän, tä mun ngökö amne tä bätä ngwen munbtä, tä mun mete ngwärebtä, akwa munta kaen ngäbti jäme. ²¹Akwa ti abko käkwe ja mikani ñakare krübäte jire chi dirikä mda mda ye kwrere, akwa tikwe ja mikani bobre, di ñakare mun okwäbti yete, yebtä abko tita nebe ja gaireta.

Akwa nitre mun ngökaka tä ja käikitekä au, aisete ni tõi ñakare käta ja käikitekä, ye kwrere ti bike ja käikitekä krörö arato: ²²Niaratre abko hebreore amne ti hebreo arato. Niaratre abko israelita amne ti israelita arato. Niaratre därebare Abrahamkri amne ti därebare Abrahamkri arato. ²³Mdakäre abko, ni tõi ñakare käkwe blita, ye kwrere jire ti bike niere krörö mda: Niaratre abko sribikä Kristokwe tätre niere, akwa ti abko bäri sribikä Kristokwe niaratre ngwä abko ti bike bä mike krörö: Tikwe sribibare bäri tare nitre ni ngökaka tä mun ngätäite yete ye ngwä. Erere arato, sribibtä Kristokrä ti kitani ngite bäre bäre niaratre ngwä amne, ti kwata metani bäri niaratre ngwä arato amne bäre bäre bäsi ti krütani arato sribikäre Kristo kräke niaratre ngwä. ²⁴Erere arato, bärike jire nitre israelita käkwe ti kwata metani bä grebti bä jätäbti bä ökän batire batire amne ²⁵bämä jire nitre romanobo käkwe ti kwata metabä kri otobti amne bati ti tākāba jābti ti kāmikakäre. Erere arato, ti nämāne nāin rute mrenbti angwane, bāmā ru rikaba ñöte nguse ti ngöi jökrä, ye ngwane köböiti dibire rare tikwe jübakaba mrenbti amne bäsi ti müre reketaba ñöte. ²⁶Mdakäre abko, kukwe kuin Kristobtä tita ngwena ni mda mdaye, yebtä tikwe dikakabarera kabre kwäräkwärä amne dikakabtä kore ñö krikri jite käkwe ti rätäkāba bäre bäre amne nitre gokä käkwe ti rätäkāba bäre bäre ji ngrabare. Erere arato, nitre israelita mda mda tödekaka ñakare Jesubti ja rüere tibe ye käkwe ti rätäkāba amne nitre nünanka juta mda mdabti ye abko nämā ti rātekä kri arato kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre kore. Mdakäre abko, juta krikri te ni kwati käta ti rātekä. Erere arato, tita niken kā mdabti juta bäre mento amne tita niken mrenbti angwane, käre ti rätäkāta amne nitre dirikä ngwarbe mda mda, ye käre tätre ti rātekä arato kukwe kuin Kristobtä ngwian dokwäre ti rätäkāta kore. ²⁷Erere arato, tikwe sribiba tare krübäte amne tikwe ja tare nikaba kri amne bäre bäre tikwe kibiaba ñakare sribibtä.

Mdakäre abko, tikwe mrö nikaba krübäte amne tikwe tomna mdei nikaba kri arato. Bäre bäre tikwe mröba ñakare amne tikwe kä tibo nikaba bäre bäre amne bäre bäre dän ñan rababa tie amne tikwe ja бүtie nikaba arato. Kukwe kuin Kristobtä tita niken ngwena kwäräkwärä, yebtä abko tita ja tare nike kore. ²⁸Kukweta nakenkä kore tibtä, ye bärire mda abko kukwe mda mda tä kite ti rüere, ye abko tribe doboko kwrere jire tä kite mate ti kötärä angwane, nitre gätäkä Kristo käfti, yebtä abko tita nebe töbike kri mda krörö: ²⁹Mun ruäre dita krüte näin janknu Kristobe, ye ngwane ti dita krüte munbe gwaire siba. Amne ni tödekaka Jesubti ye tä niken ji blobti ni mda köböite, ye ngwane ti motota nebe romon ni tödekaka Jesubti ye dokwäre.

³⁰Amne tikwe ja käikitadrekä kore ne ngwane, ti bobre di ñakare, yebtä abko tikwe ja käikitadikä. ³¹Amne Ngöbö, ni Dänkien Jesu Rün kwe aibe ni rabadre käikitekä kärekäre, ye okwäbti tita kukwe era erere niere abko gare kuin ie. ³²Mdakäre abko, ti nämä juta Damascote angwane, gobran sribikä jrei Aretas kräke ye käkwe nitre rükä mikani jukwebtä jutate yete ti kakäre ngite, ³³akwa nitre tödekaka Jesubti nämä ruäre yete abko käkwe ti mikaba kutiate, käkwe ti gibiakaba bentanante ta timon kite ta juta yete angwane, tikwe kwäräbeba kore nitre rükä yebtä.

Ngöbökwé jändrän mikani tuare köböre Pabloye

12 ¹Kukwe rakakaba kore tibtä, akwa tikwe ja käikitadrekä au kukwe yebtä abko ñan rabadre ti mike bäri ütiäte ruen tie, akwa ni Dänkien Jesu käkwe kukwe mikani tuare bäre bäre köböre kwrere tie abko btä ti bike blite janknu abko krörö: ²Kä kwä jätäbti kobkära, ti nämä tödeke Kristobti angwane, ni Dänkien nikani ti ngwena mobe käin nebe Ngöbö ara jire kánti kä käinbti. Ye kánti ti jänikani abko gare kuin tie, akwa ti nikani metre kore ya o ti üai aibe jänikani ya abko gare ñakare tie, akwa Ngöbö aibe ie gare. ³⁻⁴Akwa ni Dänkien nikani ti ngwena nebe kä kuin deme Ngöbökwé kánti, ye abko nikani ti ngwena ño metre abko gare ñakare tie, akwa kä ye kánti tikwe kukwe kaibe tiebe kukwei nuaba amne kukwe ye abko ti ñan raba niereta jire chi. ⁵Kukwe nakaninkä kore tibtä, yebtä tikwe bikadre kri, akwa yebtä ñan tikwe bikadi kri au, akwa ti bobre, di ñakare, yebtä abko tikwe bikadi kri. ⁶Ye abko, tikwe kukwe tuaba, ye tikwe niedre ni mda mdaye bikakäre kri, ye ngwane tikwe ñan kukwe niedre jire ni töi ñakare kwrere ruen tie, ñobtä ñan angwane tikwe kukwe era erere niedre. Akwa ti ñan tö bikai kri au kukwe kore btä, ñobtä ñan angwane kukwe kore, yebtä ni mda mdakwe ti mikadre ütiäte Jesu kukwei ngwianka kwrere, ie ti ñan tö, akwa tita nüne metre amne tita Ngöbö Kukwei mike gare metre, yebtä ni mda mda käkwe ti mikadre ütiäte, ie ti tö.

⁷Tikwe jändrän tuani, yebtä tikwe ñan bikadre kri, abkokäre tita ja tare nike krörö: Kri tukwä, ye kwrere jire tä nebe ruen ngritekä ti ngrabare tie, ye abko Ngöbö ara jire käkwe Satana tuanimetre jändrän juen ti mikakäre bren kore abko kisete tita ja tare nike. ⁸Tita ja tare nike kore, ye abko ti Dänkien käkwe diandrekä tibtä abko tikwe ribebarera bämä jire ie, ⁹akwa niarata niere krörö tie: Tita ma tarere ja moto kuinbti, ye aibe rabadre ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ni bobre di ñakare, yebtä abko ti di kri tuata, nieba ti Dänkienkwe tie. Ye mden kisete, ti bobre di ñakare, yebtä bäri ti tö rabadre ja käikitekä, Kristo di kri rabadre täte jökrä tibtä abkokäre. ¹⁰Ye abko, tita nebe ruen bobre, di ñakare tie angwane, ni mda mda tä ñake taretare tie amne tita jändrän bätäkä ngwarbe mdei nike, erere arato tita ja tare nike ni mda mda kisete amne, tödekabtä Jesubti tita ja tare nike bätäkä ngwarbe, ye abko käi nuäre kri tibtä, ñobtä ñan angwane tita nebe ruen bobre di ñakare tie, ye angwane abko Kristo di tä nebe bäri kri tibtä, aisete käta nebe nuäre tibtä.

Pablota nitre Corintobo tarere kri

¹¹Ni töi ñakare, kwrere jire tita ja bä mike mun okwäbti, akwa mun ara jire köböite tita nuene kore, ñobtä ñan angwane munkwe ti mikadre ütiäte, käkwe blitadre kuin tibtä, ye ngwane tikwe ñan ja bä mikadre jire chi ni töi ñakare kwrere. Ti abra ütiäte ñakare bkänä, ñobtä ñan angwane Kristo aibe ütiäte, akwa nitre tä ja bä mike Jesu kukwei ngwianka krikri, ye abko ñakare bäri ütiäte kri tikrä, aisete ja ruen ñakare bobre niaratrebtä tie. ¹²Ni Jesu kukwei ngwianka era metre abko tä bä mike sribi kwebti, ye erere tikwe bä mikani krörö mun okwäbti: Ngöbö tä tibe, ye bä mikakrä tikwe sribi kri ñan tuabare nuenba Ngöbö diebti amne, sribi kri nuenba tikwe, yebtä mun töi ñan rababa krütare. Tikwe nuenba kore angwane, tikwe nünankaba dite jabtä, käkwe ja tare nikaba bätärekä, yebtä abko ti abko Jesu kukwei ngwianka era metre abko tikwe bä mikaba. ¹³Akwa tikwe sribiba mun ngätäite yete angwane, tikwe ja mräkätre gätäkä Jesu käbti kä mda mda kanti abko kötärä ti nämä sribi mike, kä nämä ti die mike, ye kwrere tikwe sribi mikaba ñakare mun kötärä. Ne aisete sribi kore, aibebtä mun ñakare ja kwrere ja mräkätre mda mdabe tita niere. Tita kukwe nuene kore ne raba mate tare munbtä amne, tita ja mike ngite mun rüere raba ruen munye ne ngwane, munkwe ti ngite ye dian jökrä jabti ta.

¹⁴Ti mräkätre, mtare ti nenante juto biare rikakäreta basare bämäkäre munye. Akwa ti näinta ne ngwane, tikwe ñan jändrän kärädita jire chi munye arato, ñobtä ñan angwane ngwian amne jändrän mda mda tä munkwe, ñan jändrän yetari tita niken mun kanti yete, akwa mun ye ara rabadre tödeke metre Kristobti, abkotari tita niken yete, ñobtä ñan angwane ti abko mun rün kwrere, amne ngäbäkre rün käta ngwian

ükekrö ngäbäkre kwekwe kräke amne, ñan ngäbäkre käta ngwian ükekrö rün btä meye kräke. ¹⁵Ye mden kisete, ja moto kuinbti ti tö jändrän tikwe gainte jökrä munkrä amne, ti ne ara jire bike ja gaente au mun kräke, mun die mikakäre nüne bäri Kristokrä. Ti mräkätre, ¿tikwe mun taredre bäri mda ne ngwane, ti taredre bäri chi munkwe ya ño ruen?

¹⁶Mdakäre abko, tita mun tarere kore, yebtä munta töbike ño abko erere munta töbike gare tie, akwa tikwe ngwian käräba ñakare munye, aisete tikwe sribi mikaba ñakare mun kötärä, ye abko dbe munkrä ruen tie. Akwa tikwe bikaba bäri töbtä, abkokänti munkwe ja dokwä mikani kö okwäte ti köböite abko ni ruäre tä niere tibtä. ¹⁷Ne aisete ti bike kukwe ngwentari krörö munye: ¿Tikwe ni juani ruäre basare munye yete, ye köböire tikwe ngwian dianinkä munkän ya? Ñakare jire chi. ¹⁸Erere arato, Tito rikadre basare munye yete abko tikwe ribeba ie, ye erere rikaba angwane, tikwe ja mräkä mda juanba ben nebe yete, ¿ye angwane Titokwe ngwian dianinkä munkän sribi ütiäre ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane Tito amne ti, nun abko tä nüne ja kwrere amne nun töi ja kwrere arato, aisete nun jändrän denkä ñakare munkän sribi ütiäre.

¹⁹Tita kukwe niere kore munye, yebtä abko nunkwe ja mikani ngite, aisete nunta ja bä mike ngite ñakare mun ngwärekri, munta nütüre nunbtä, akwa ñakare kore, ñobtä ñan angwane nunta blite era metre Ngöbö ngwärekri amne ni jen Kristokwe käta blite, ye kwrere nunta blite. Jändrän jökrä nuenta nunkwe, ye köböire abko mun jökrä rabadre niren kuin nünakäre bäri metre Kristokrä abko ie ti tö, ti mräkätre tare tikwe. ²⁰Ti mräkätre, tita blite kore munbe, ñobtä ñan angwane ti rikadre nebe basare munye yete angwane, nane ti tö mun tuai nüne kuin Kristokrä, erere ñan kwandre tie abko jürä kri tibtä. Erere arato, mun tö rabadre ti tuai blite ño jabe, ye kwrere tikwe ñan blitadre munbe abko jürä tibtä arato. Mdakäre abko, nane munta rüre jabe kwärikwäri amne munta mokrere ni mdabe jändrän kwe dokwäre amne mun moto nebe romon jötrö abko jürä tibtä. Erere arato nane mun ruäre käbärekäbäre amne ni ruäre tä blite ngwarbe ni mda mda rüere, nane ni ruäre abko tä ni mda mda kädriere amne ni ruäre abko tä bike krikri amne ni ruäre tä nüne käme abko tä kä mike nokre, ye abko jürä kri tibtä arato. ²¹Mdakäre abko, mun kwati käkwe ja mikani ngite, ye abko käi nikani raire ta, akwa nane mun ngämi kukwe käme ye kite temen amne, nane munta ja mike ngite janknu Ngöbö rüere krörö abko jürä nibi tibtä: Ni brare tä bike merire jae kwärikwäri amne meri tä bike brare jae kwärikwäri, erere arato munta ja mike gure tiebetiebe gore ni mda mdabe amne, kukwe kämekäme kore Ngöbö rüere aibe mdei munye, aisete ti näinta basare munye yete angwane, nane mun tädre ja mike ngite janknu kore, yebtä tikwe mun kwati müaidre jakän amne ti rabadre tuen bobre Ngöböye mun ngwärekri abko jüräta nebe tibtä arato.

Pablota nitre Corintobo mike mokre mrä

13 ¹Ti mräkätre, ti bike nikenta basare bämäkäre munye, akwa mun mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere, ye kräke tikwe kukwe ükaite, ñobtä ñan angwane ni nibu ya, ni nimä ya käkwe blitadre ja kwrere niara rüere, ye ngwane niara ngite rabadi gare metre abko Ngöbö Kukwei käta niere. Ne aisete Ngöbö Kukwei käta kukwe niere, ye kwrere tikwe kukwe ükadite. ²Ti janama basare bobukäre munye yete angwane, tikwe mun mikani mokre ja ngwärekri yete abko erere tita mobe munye angwane, ti bike mun miketa mokre bobuta abko krörö: Ti näinta basare munye yete angwane, munkwe ja mikani ngite, ye abko tikwe ñan diandreta jire munbti ta, akwa tikwe mun mikadi ja ngie nuen, ³ñobtä ñan angwane Kristo tä blite era metre ti köböire ya abko mun tö gai metre. Kristo abko tä ja mike di ñakare mun ngätäite abko mun ruäre tä niere, akwa Kristo abko tä ja di kri bä mike mun ngätäite. ⁴Ye abko, era metre ni bobre di ñakare, kwrere jire Kristo kämikani krusobtä, akwa mtare tä nüne kärekäre Ngöbö di kri köböire. Kristo di namani ñakare, ye kwrere ti di ñakare, akwa tita ketetibe Kristobe kore ne ngwane, Ngöbö di kri köböire tikwe nünandi sribikäre mun kräke.

⁵Akwa munta tödeke kwatibe Kristobti ya, ñakare ya, yebtä munkwe ja trä tua kuin au amne, munta tödeke kuin metre ya, ñakare ya, ye munkwe mika ñäräre kuin jabtä au. Kristo Jesu tä nüne munbtä, akwa munta tödeke ñakare bti ruen munye ne ngwane, Kristo tä nüne ñakare bkänä munbtä. ⁶Akwa tikwe ñan sribibare ngwarbe mun ngätäite yete, aisete era metre munta tödeke Kristobti, ruen tie. ⁷Amne munkwe ñan kukwe kämekäme nuendre jire Ngöbö rüere abko tita ribere Ngöböye. Tita blite kore Ngöböbe munkrä, ye abko ñan tikwe sribibare kuin metre abko munkwe bä mikadre, ie ti tö akwa, munkwe jändrän kuin nuendre metre Ngöbökrä aibe ie ti tö, käta blite Ngöböbe munkrä. Tikwe sribibare ngwarbe tä nebe tuen ni ruäreye, akwa munkwe jändrän kuin nuendre abko tita ribere Ngöböye, ⁸ñobtä ñan angwane kukwe era metre Kristobtä, ye rüere ti ñan raba kukwe mda nuene jire chi, akwa tikwe sribidre jirekäbe kukwe era metre ye kräke. ⁹Ne aisete, ti dita nebe ruen ñakare tie, ye ngwane käta nebe nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane mun abko rabadre dite dite nüne Kristokrä abko ie ti tö, ne aisete käta nebe nuäre tibtä. Mdakäre abko, Ngöbökwé mun mikadre nünenta kuin metre ja ngwärekri, ie ti tö, aisete tikwe blitadi janknu Ngöböbe mun jökrä kräke. ¹⁰Ti mräkätre, ti ngämi niken basareta munye yete, känenkri tita tarä ne tike tare munye, mun mikakäre mokre, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe ja di biani tie, ye ñan biani kwe tie ni mda mda mikakäre ja ngie nuen, akwa ja di biani kwe tie ni mda mda die mikakäre nüne metre jakrä, aisete ti ngämi niken yete, känenkri tita mun mike mokre kore.

Kukwe mrä

¹¹Ti mräkätre, ti bike kukwe niere mrä krörö munye: Munkwe kä ngwian nuäre kri jabtä, ie ti tö amne, munkwe ja töi mika nüne kuin metre Ngöbö ngwärekre. Erere arato, tita kukwe niere munye, ye erere munkwe mika täte amne, munkwe ja töi mika ja näre jökrä amne munkwe nüna jäme jabe kwärikwäri angwane, Ngöbö ni tarekä kri amne kä jäme bianka nie, ye tädi kärekäre munbe.

¹²Mdakäre abko, munta köbö ngwentari jae angwane, munkwe ja demain era metre kwärikwäri. ¹³Ja mräkätre jökrä tödekaka Jesubti tä Macedonia nete käta köbö kuin juen munkrä.

¹⁴Erere arato, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne Ngöbö käkwe mun taredre amne Ngöbö Üai Deme rabadre nekete ketetibe munbe, ie ti tö ti mräkätre. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Galaciabokrä

Gálatas

Pablo kákwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka kä ketareketare temen kä Galaciate ye die mikakäre. Bäsi nitre tödekaka Jesubti Galaciabo jökrä abko ñakare israelitare, aisete niaratre ngämi tödeke Jesubti, känenkri ñan nämane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mike täte. Pablo nikani kukwe kuin Jesubtä mike gare kä ye kánti angwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko ni ñan rabadre dianintari abko Pablokwe diribare ietre.

Akwa niara nikanina, abti nitre israelita nükani ruäre Galacia yete nitre tödekaka Jesubti ngätäite abko namani dirire blo nitre tödekaka Jesubti ngökakäre. Nitre Galaciabo kákwe tödekadre Jesubti aibe köböire ñan rabadre dianintari metre, aisete Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko mikadre täte arato kwetre abko namani dirire ietre. Ye ngäniene Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti ruäre kákwe dirikätre blo kukwei mikani ütiäte jae. Pablo abko ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre, ñobtä ñan angwane ñan nämane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mike ütiäte abko nitre dirikätre blo nämane niere Pablo rüere.

Jesukristo ara jire kákwe Pablo käräbare sribikäre ja kukwei ngwianka kwrere abko Pablokwe mikani gare ietre. Erere arato, tödeka Jesubti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti abko Pablokwe niebare amne, ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko Ngöböta ni dentari, akwa ja moto kuin aibehti Ngöböta ni dentari nünakäre Ngöbö Üai köböire abko Pablota mike gare tärä nebtä.

Pablota köbö ngwentari

1 ¹Ti Pablo, ti ne abko Jesukristo kukwei ngwianka, akwa ñan ni mdakwe ti juani sribi ne nuene amne ñan ni mdakwe ti mikamna sribi ne nuene, akwa Jesukristo ara jire kákwe ti mikani ja kukwei ngwianka amne, Ngöbö Jesu Rün kwe kákwe Jesu mikaninta nire abko kákwe ti mikani Jesu kukwei ngwianka arato. ²Mun gätäkä Jesu kábti tä

kä Galaciate, ye kräke tita köbö kuin juen, ti mräkä tödekaka Jesubti tä nete tibe ben gwaire. ³Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jame kwetre, ie ti tö. ⁴Jesukristo käkwe ja mikani müre ketare ni ngite kukwe kämekäme nuenbtä ye diankakäre nibtä. Erere arato, kä käme ne ngwane, ye ngäniene ni rabadre dianintari, abkokäre Jesukristo käkwe ja mikani müre ketadre, Ngöbö ni Rün nikwe tö namani ye kwrere. ⁵Ne aiset Ngöbö raba käikitaninkä kärekäre! Abko kore se. Amen.

Kukwe kuin Jesubtä ñakare jire mda

⁶Kristo krütani ni kräke, ye köböire Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä, käkwe mun käräbare jakrä, ye abko kukwe kuin Ngöbökwé era metre. Akwa nitre ni ngökaka nükani mun kanti amne, kukwe mdara jire bäri kuin tätre dirire abko mun kite kaen ngäbti mtare. Abtä Ngöbö mun käräkä abko mun kite gibiekäta jötrö ngwarbe, yebtä abko ti töi ñan tä nebe krütare mda. ⁷Akwa kukwe kuin era metre abko ñakare jire mda. Akwa ni mdara jire tä mun töi kwite ngwarbe kwäräkwärä kukwe kuin Ngöbökwé Kristobtä rüere amne, tö kukwe kuin Kristobtä kwitai bä jene mun okwäte. ⁸Akwa kukwe kuin Jesukristobtä diribare nunkwe munye, yebti ta ni mda ya, angele Ngöbökwé kä käinbti ya o ti ne ara jire ya abko jata kukwe mdara jire kuin niere, yebtä abko Ngöbökwé ngürün mika kärekäre näre. ⁹Tikwe kukwe niebare käne abko erere ti bike niereta abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä kanina ngäbti munkwe, yebti ni mdara jire jata blite kukwe kuin mdara jire btä angwane, Ngöbökwé ngürün mika kärekäre btä, rabadre Ngöbö bäre mento kä ja tare nikakrä kanti kärekäre abko tita niere kore.

¹⁰¿Tita blite tare kore munbe ni mda mda moto mikakäre nuäre jakrä, munta nütüre ya o ni mda mdakwe ti mikadre ütiäte, munta nütüre ya? ¿O Ngöbökwé ti mikadre ütiäte sribi tikwe nebtä abko jiebti tita nakwen, munta nütüre ya? Ñakare. Ti tö rabadre ni mda mda moto mikai nuäre jakrä, ye ngwane ti ñan rabadre sribire Kristokrä.

Ngöbö aibe käkwe Pablo mikani sribire

¹¹Ti mräkätre tikwe, kukwe rabadre gare munye, ie ti tö abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä mikani gare tikwe munye, ye abko ñan kukwe mikanintbe ni kä nebtäkwe. ¹²Erere arato, kukwe kuin Jesubtä ye ñan ni mdakwe niebare tie amne ñan tikwe ja töitikani btä ni mda mdabe, akwa Jesukristo ara jire käkwe mikani gare au tie abko rabadre gare bäri munye, ie ti tö.

¹³Ti mräkätre, nitre israelita ye ngätäite ti ne töi nämane ño kena ye abko kädrie nämane krörö mun okwäbti ruen tie: Nitre Ngöbökwé tä gätäre Jesu käbti, ye rüere ti nämä niken kisere mikakäre ja tare nike kri.

Bäri ti tö rababa gainkä jökrä. ¹⁴Mdakäre abko, ti mräkätre israelita ti näire, ye kräke ti nämä Ngöbö mike täte bäri metre, aisete ti mika nämä bäri ütiäte nitre israelita krikrikwe, ñobtä ñan angwane ti mräkätre kirakira käkwe kukwe ükaninte nuendre nie Ngöbö mikakäre täte, ye abko ti nämä mike täte bäri metre jökrä.

¹⁵⁻¹⁶Akwa ti ngämi däre, känenkri Ngöbökwé ti dianinkä jenena jakrä. Erere arato, kä nämäne nuäre Ngöböbtä ja Odei mike gare tie angwane, Ngöbökwé ja Odei mikani gare tie, käkwe ti käräbare tödeke bti. Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti rikadre kukwe kuin Jesubtä niere, abkokäre Ngöbökwé ja Odei mikani gare tie. Ngöbökwé ti käräbare kore, ye ngwane tikwe ja di käräba ñakare ni mda mdaye. ¹⁷Erere arato, nitre Jesu kukwei ngwianka bäri känekäne tikrä abko ben ti janama ja tuen ñakare Jerusalén, akwa tikwe tödekaba Jesubti, bti jötrö ngwarbe ti rikaba jirekäbe kä Arabiate. Yebti ti jatataba juta Damascote.

¹⁸Abti kä rikabara komä ta angwane, ti rikaba Jerusalén ja tuakäre Pedrobe. Ye kanti ti rababa köbö jätäbti köbörikebe. ¹⁹Akwa Jerusalén yete abko, ni Dänkien etba Santiago aibe ben tikwe ja tuaba mda, akwa ni mda mda Jesu kukwei ngwianka abko tikwe tuaba ñakare jire mda. ²⁰Ti mräkätre, Ngöbö okwäbti tita tärä tike munye ne abko kukwe era erere tita tike. ²¹Yebti ti rikaba mda kä Siriate amne Ciliciate. ²²Ye ngwane, ja mräkrätre gätäkä Kristo käbti kä Judeate abko ie ti gare ñakare era metre. ²³Angwane blita nämäne tibtä aibe nämäne gare ietre abko krörö: Ni ye nämäne näin kisere ni jiebti ni mikakäre ja tare nike, ni ye abko tä näin kukwe kuin Jesubtä mike gare mtare abko kukwei nuani kwetre tibtä. ²⁴Abtä Ngöbö käikitaninkä kwetre tibtä.

Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe Pablo kani ngäbti kuin

2 ¹Yebti kä rikabata kwä jätäbti kobkä ta angwane, ti rikabata Bernabébe Jerusalén. Angwane ti rikaba Tito ngwena jabe arato. ²Ti rikadre abko Ngöbökwé mikaba gare tie, aisete ti rikaba. Ti rababa yete angwane, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti nämäne sribire ño kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare, ye abko tikwe nieba kaibe nitre nämäne tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti yeye. Sribi nuenbare tikwe amne sribi nuenta tikwe, ye abko nane ti nämäne sribire ngwarbe abko jürä nämäne tibtä, aisete nitre ütiäte krikri ye nämäne töbike ño sribi tikwebtä abko ti tö rababa gai era metre, abkokäre tikwe gätäba kaibe bentre.

³Akwa ye ngwane abko, Tito nämäne näin tibe. Tito abko ni ñakare israelitare. Niara ni griegore, aisete ñäräkrä ñakare kwatabtä. Akwa nitre ütiäte krikri ye käkwe ñan ja ñäräkrä mikamna jire ja kwatabtä ie. ⁴Ye abko, nun abko nenante tikaninte Kristo Jesu köböire, aisete ñäräkrä

nun kwatabtä abko ñakare ütiäte rabakäre ketetibe juta Ngöbökwebe. Akwa nun ne ngätäite abko ja mräkätre ruäre nämane bike tödekaka Kristo Jesubti kwrere abko nükani tiebe nun ngätäite, nunta töbike ño ñäräkrä kwatabtä yebtä gain jakrä. Niaratre ye abko tö namani nun mikaita Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye miketa täte, abkokäre nükani tiebe nun ngätäite. ⁵Akwa kukwe kuin era metre Jesukristobtä rabadre kärekäre munbtä, abkokäre nunkwe ñan ja tuametreba töi kwitadre jire chi ja mräkätre yeye.

⁶Akwa nitre tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti mda mdaye, ben tikwe blitaba sribi tikwebtä angwane, rababa tuen dbe ietre, aisete kukwe mdara jire nuemna ñakare kwetre tie. Akwa nitre tuen ütiäte krikri, ye nämane sribire nirebe, yebtä tita töbike ñakare krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngwärekre ni ja kwrere jökrä.

⁷Angwane Ngöbökwe Pedro mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre israelitaye, ye kwrere Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre ñakare israelitare yeye, ye abko rükaba gare nitre tuen ütiäte krikriye, ⁸ñobtä ñan angwane Ngöbö käkwe Pedro mikani Jesu kukwei ngwianka nitre israelitaye, kä namani sribire Pedro köböire amne, Ngöbö ye arabe käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka nitre ñakare israelitare yeye käta sribire ti köböire arato.

⁹Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka amne, ti rabadre sribi nuene kuin, abkokäre Ngöbökwe ja moto mikani kuin tikrä abko rükaba gare Santiagoye, Pedroye amne Juanye. Ye mden kisete, nun kaba ngäbti kwetre sribi muko jakwe kwrere, käkwe kise ngökaba Bernabéye amne tie, kukwe dirita tikwe abko kukwe metre mikakäre gare. Niaratre nimä ye abko ürä dite dite käta nünenkä dite ju ketatekrä krö ye kwrere nämane nitre tödekaka Jesubti ngätäite amne, nun rikadre kukwe kuin Jesubtä ngwena nitre ñakare israelitare yeye amne niaratre nimä abko rikadre nitre israelita ngätäite abko rababa dbe kräke. ¹⁰Akwa nitre bobre bobre abko nunkwe ngwiandre töre jae, käkwe die mikadre, aibe nieba kwetre nunye. Ye erere ti tö rababara nuein arato.

Pablokwe Pedro töi diani

¹¹Akwa bati gätä yebti Pedro janama juta Antioquíate, ti nämä sribire ye kánti angwane, kukwe ñan nuendre abko erere rababa nuene. Abtä tikwe ñäkäba metre gwärere kukwe krörö btä ie: ¹²Nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubti ñäräkrä ñakare kwatabtä abko ben Pedro rababa mröre jame ketetibe. Yebti ni ruäre juani Santiagokwe rükaba nun ngätäite yete. Nitre ye rükaba angwane, Pedro rababa ja denkä jenena amne ñan rababa mröre mda nitre ñakare israelitare yebe, ñobtä ñan angwane ni ruäre nämane niere krörö: Ni brare brare ñakare israelitare tödekaka Jesubti ye ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, känenkri

Ngöbökwe ñan kadre ngäbti era metre. Ye mden kisete, ni ye kwrere abko ben nitre israelita käkwe ñan ja getadre abko ni ruäre nämane niere. Akwa nane nitre nükani ye käkwe ñäkädre rüere mröbtä ketetibe nitre ñakare israelitare ñäräkrä ñakare kwatabtä ben abko jürä rababa Pedrobtä. ¹³Pedro rababa kukwe nuene blo kore abko köböite nitre israelita mda mda tödekaka Jesubti Antioquíabo ye ie kukwe nuen nämä Pedrokwe, ye rükabtiba arato. Pedro rababa biketa kore, ye abko Bernabé käkwe ja ngwianbata nain ie siba arato.

¹⁴Angwane kukwe kuin era metre Jesubtä käta nünamna ño, ye kwrere Pedro rababa nüne ñakare ti okwäbti. Angwane nitre tödekaka Jesubti ngwärekre jökrä tikwe ñäkäba krörö ie: Ma abko israelita akwa, nitre reketaka Santiagokri ngämi nuke nete, känenkri makwe ñan nünabare ni israelita kwrere, kä nämane mröre nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubti ben gwaire. ¡Ye ñöbtä abko nitre ñakare israelitare abko ma tö mikai nüne nitre israelita kwrere mtare se, käta ja denkä jenena niaratrebtä mento! ¹⁵Ma btä ti, ni abko israelita, ye erere ni därebare amne ni abko ñakare kukwe kämekäme nuenkä ni ñakare israelitare kwrere abko ni israelita tä niere jabtä. ¹⁶Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye mikabtä täte Ngöbökwe ñan ni israelita mikadre metre ja ngwärekre, ye garera nie, akwa tödekabtä Jesukristobti aibe köböire ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nibtä amne tä ni kaen ngäbti abko garera nie. Ye mdenbtä abko, ni ngite ñakare mda abko Ngöbökwe niedre nibtä amne ni kadre ngäbti kwe, abkokäre ni israelita ne ara jire käta tödeke Jesukristobti. Nita tödeke kwatibe Jesukristobti ye abko bäri kuin, amne ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte ni ngite ñakare mda Ngöböta niere nibtä amne tä ni kaen ngäbti, ñöbtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä täte ni ñakare jire iti abko ie Ngöbökwe niedi: Ma ngite ñakare mda, niedi kwe, bti kadi ngäbti kwe.

¹⁷Ne aisete tödeka Kristobti, ye aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere nibtä, abkobti nita tödeke, ye ngwane ti amne nitre israelita jire jökrä ngite arato Ngöbö ngwärekre nitre ñakare israelitare kwrere abko tä nuke gare tie. ¿Nebtä abko Kristo käta nitre israelita mike kukwe kämekäme nuene niedre ya? ¡Ñakare jire! ¹⁸Ye ñöbtä ñan angwane tikwe nünabare käme Ngöbö rüere amne ti töi nämane Ngöbö rüere ye tikwe mikadre temen, bti ti arabe rikadre kaen ngäbtita, ye ngwane ti ne ara jire käta ja miketa ngite. Ye kwrere Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye tikwe mikadre temen tödekakäre Jesubti, akwa ja töi jenbti ti rikadreta Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kaen ngäbtita ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre, ye ngwane ti ne ara jire käta ja miketa ngite. Ñan Kristo käta ti mike ngite, ¹⁹ñöbtä ñan angwane tita ngite Ngöbö ngwärekre abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye käkwe mikani gare tie. Abtä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye tikwe mikani temen

tödekakäre Kristobti, ti rabadre nüne Ngöbökrä abkokäre. ²⁰Kristo müre ketani krusobtä, ben gwaire ti krütani, aisete mtare tita nüne ñakare au jakrä ja töi jenbti akwa, Kristo tä nüne tibtä amne tä ti jie ngwena. Tita nüne ja ngrabare nebti mtare, akwa tita nüne tödekare kwärä Ngöbö Odeibti. Niara käkwe ti ara jire tarebare amne ja biani müre ketadre kwe tikrä. ²¹Ngöbökwé ja moto mikani kuin kore tikrä, ye abko ti ñan tö mikai ngwarbe, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte ni ngite ñakare mda Ngöbökwé niedre nibtä amne ni kadre ngäbti kwe, ye ngwane Kristo krütani nikrä rabadre ngwarbe, ütiäte ñakare.

Tödekabtä Jesubti Ngöböta ni dentari

3 ¹¡Mun Galaciabo, mun abko töi ñakare dikaro! Nunkwe kukwe diribare munye angwane, Jesukristo müre ketani krusobtä abko nunkwe mikaba gare metre ta mun okwäbti. ¿Ye ñobtä abko munkwe ja ngökamna ni mdaye? ²Munta töbiketa bä jene, yebtä ti tö kukwe ngwiantari krörö munye: ¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte Ngöbö Üai nükani nüne munbtä ya? o ¿Kukwe nuani munkwe Kristobtä angwane, munkwe tödekani kwatibe bti abko köböire Ngöbö Üai nükani nüne munbtä ya? Ye niere tie munkwe. ³Mun töi ñakare dikaro ya ño amarebti munkwe tödekani krire Jesubti angwane, mun namanina nüne Ngöbö Üai köböire abti mtare mun tö nünainta ja di jenbti, kä tö Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikaita täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre ye. ⁴Munkwe tödekani Jesubti angwane, kukwe nakaninkä bätäkä ngwarbe munbtä, ¿ye abko ütiäte ñakare munta nütüre ya? Munkwe ja tare nikani tödekabtä Jesubti, ye abko ñakare ngwarbe raba ruen tie. ⁵Mdakäre abko, Ngöböta ja Üai bien munye amne tä sribi kri ñan tuabare nuene mun ngätäite angwane, ¿ñobtä tä nuene? Ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikabtä täte abko köböire Ngöböta sribi ye nuene, akwa kukwe kuin Jesubtä niebare munye angwane, munkwe tödekani Jesubti, ye aibebtä Ngöböta sribi nuene kore mun ngätäite.

⁶Munkwe tödekani Jesubti, ye kwrere Abraham käkwe tödekani Ngöböbti abko köböire niara ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä amne kani ngäbti kwe. ⁷Ye mden kisete, nitre israelita käta ja Abraham mräkä niere, ñobtä ñan angwane Abrahamkwe Ngöbö mikani täte metre nieta kwetre. Akwa era metre, Ngöbö ngwärekre, nire nire tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, ye abko Abraham mräkä era metre raba gare munye, ⁸ñobtä ñan angwane kä ne ngwane nitre ñakare israelitare mun kwrere käkwe tödekadi Jesubti angwane, niaratre ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi btä amne kadi ngäbti kwe, ye nämanena gare kira Ngöböye, aisete kukwe kuin ni jökrä kräke, ye abko Ngöbökwé niebare käne Abrahamye kira abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ni kä jökräbti, ie tikwe ja di biandi ma köböire,

Génesis 12.3

niebare Ngöbökwe Abrahamye. ⁹Ne aisete Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, ye kwrere abko nire nire tä tödeke Jesubti, ie Ngöböta ja di bien Abraham ben gwaire.

¹⁰Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye nire nire tä mike täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre, yebtä abko ngürünta nebe, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye nire nire käkwe ñan mikadre täte kuin jökrä ja täritäri kärekäre abkobtä ngürün raba mikani,

Deuteronomio 27.26

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹¹Ye mden kisete, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä täte ni ñakare jire iti abko tä nebe metre Ngöbö ngwärekre ye abko gare kuin nie, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tödeka kwatibe Ngöböbti, ye köböire ni ngite ñakare mda nieta Ngöbökwe. Ni ye aibe käkwe nünandi Ngöböbe

Habacuc 2.4

abko tä tikani kore. ¹²Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko ñan tä ni mike tödeke Ngöböbti, aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye nirekwe mikadre täte jire jökrä abko köböire nünandi kwe,

Levítico 18.5

abko tä tikani kore. ¹³Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye ni ñan raba mike täte jire jökrä, abtä Ngöbökwe ngürün mikadre nibtä, akwa ngürün ñan rabadre kärekäre nibtä, abkokäre Kristo krütani krusobtä, ye köböire ni kökanintarita kwe Ngöbökrä ngürün ye ngäniene abko gare nie, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö:

Ni jökrä jakäta kribtä käin btä Ngöböta ngürün mike,

Deuteronomio 21.23

nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁴Nitre ñakare israelitare abko ie Ngöbökwe ja di biandi abko Ngöbökwe köböi mikani Abrahamye, ye rükadre niaratre kisete Kristo Jesu köböire, abkokäre ni kökanintarita kwe Ngöbökrä. Erere arato, nikwe tödekadre Jesubti angwane, Ngöbökwe ja Üai juandre nüne nibtä, niarakwe köböi mikani Abrahamye ye rabadre bare, abkokäre Kristokwe ni kökanintarita Ngöbökrä.

Pablota kukwe bä mike

¹⁵Ye abko ti mräkätre, ni ngätäite nita kukwe ükete ño jabe kwärikwäri, yebtä ti bike kukwe bä mike krörö mda munye: Ni iti tä kukwe ükete jabe kwärikwäri ni mdabe angwane, kukwe ükateta kwe, yebtä tä ja käi tike ja kukwei mikakäre täte. Yebti kukwe ükateta kwe ye

abko ni ñan raba kukwe ye denkä mikakäre ngwarbe amne ñan ni raba kukwe mdara jire tike kukwe ye kwitakäre arato. ¹⁶Ye kwrere Ngöbökwe kukwe ükaninte Abrahambe amne Abraham bkünbe. Tärä ye kanti, Ngöbö Kukwei ñan tä blite ni kwatibtä, akwa tä blite ni itibe btä, käta niere krörö: “ma bkünye”. Abraham bkün niebare Ngöbökwe Abrahamye, ye abko Kristo ara btä blitabare kore kwe. ¹⁷Tita kukwe niere ye abko krörö: Ngöbökwe kukwe ükaninte Abrahambe, ye abko ükaninte era metre kwe mikakäre täte. Yebti kä nikanina siento kräbkä bti kwä grebti kwä jätä (430) ta angwane, Ngöbökwe ja Kukwei Biani Moiséye, akwa Ngöbökwe kukwe ükaninte käne Abrahambe, ye abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye ñan raba denkä jire mento mikakäre ngwarbe, ñöbtä ñan angwane kukweta ükaninte täte, ye abko ni ñan raba kukwe ye kwite, tikwe nini ye kwrere. ¹⁸Ne aisete, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye nikwe mikadre täte abko ütiäre Ngöbökwe ja di biandre nie, ye ngwane kukwe ükaninte Ngöbökwe Abrahambe ye rabadre ngwarbe, ütiäre ñakare mda. Akwa Ngöbökwe ja di biandre nie abko ükaninte kwe Abrahambe, ye abko biandre ngwarbe nie ja moto kuinbti niebare kwe Abrahamye. ¹⁹¿Angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko drekäre biani kwe? Ni jökrä ngite Ngöbö ngwärekre, ye rabadre gare metre nie, abkokäre Ngöbökwe ja kukwei biani Moiséye. Ne aisete Abraham bkün köböi mikani ie Ngöbökwe, ye ngämi nuke, känenkri Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nämane ütiäre. Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko angeletre Ngöbökwe nükani niere amne Moisés ye abko käkwe kukwe ye kani ngäbti nitre israelita mda mda kräke. ²⁰Akwa ni itibe tä kukwe ükete ni mdabe, ye ngwane ni ñakare blitaka ni nibu kräke kwärikwäri, aisete Ngöbö itibe ara jire käkwe kukwe ükaninte au Abrahambe.

²¹Ne aisete, ¿Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko tä rüre kukwe ükaninte kwe Abrahambe ye rüere ya? ¡Ñakare jire chi! ñöbtä ñan angwane nane Ngöbökwe kukwe biani nuendre nie, ye mikabtä täte abko ütiäre nikwe nünandre kärekäre, ye ngwane kukwe ye mikabtä täte abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöbökwe niedre nibtä arato. ²²Akwa ñakare kore, ñöbtä ñan angwane ni ngite kä teri abko di ñakare ja tiketeta au, ye kwrere ni jökrä kä nebtä tä ngite kukwe käme ngoto täni, aisete di ñakare ja tikatekrä au. Akwa nikwe tödekadre Jesukristobti rabakäre dianintari amne rabakäre tikaninte, ye ngwane Ngöbökwe ja di biandre ni jökräye abko köböi mikani kwe Abrahamye, ye biandre kwe ni jökrä tödekaka Jesubtiye, abkokäre ni jökrä tä ngite kukwe käme ngoto täni.

²³Käne Kristo ngämi nuke tödekakrä nie, känenkri bäsi Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nämane ni ni ngite ngibiabtikä kwrere ni kräke. Akwa Kristo nükani angwane, ñan nämane ni ngibiarebti ni ngite kwrere mda. ²⁴Erere arato, ni klobre mikata ngäbäkre ngibiare amne töi den,

ye kwrere jire Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nämane ni kräke, ni jie ngwiankäre Kristoye, nikwe tödekadre Kristobti angwane, Ngöbö rabadre ni ngite denkä mento nibtä abkokäre. ²⁵Akwa mtare Kristo tödekakrä nikwe nükanina, aisete mtare Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye tä ñakare ni ngibiabtikä mda, ²⁶ñobtä ñan angwane tödekabtä Kristo Jesubti mun jökrä nena Ngöbö ngäbriänkäre, ²⁷ñobtä ñan angwane mun namani ngökani ñöte angwane, Ngöbökwe mun mikanina ketetibe Kristobe. ²⁸Ne aisete ma abko ni israelita ya, ñakare ya; ni klaboré ya, ñakare ya; ni brare ya o ni merire ya—ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe mun jökrä mikani ni itibe kwrere amne munta ketetibe jökrä Kristo Jesu ben gwaire. ²⁹Mun abko Kristokwe, aisete mun Abraham bküntre amne Ngöbökwe ja di biandi Abrahamye amne bkünye niebare kwe ie, ye abko mun nena bkäne siba arato.

4 ¹Yebtä abko, ti tö kukwe mda bä mikai munye abko krörö: Ngäbäkre kiakia abko kräke jändrän rünkwe tä neme jökrä. Akwa ngäbäkre ngämi ünän, känenkri niara tö rabadre dre dre nuein jändrän yeبتä abko ñan raba nuene, aisete tä neme ni klaboré kwrere. ²Rün tä käi kite käne, ye kwrere kä ngämi nüke ie, ye känenkri rünta ni ruäre mikete niara ngibiare amne jändrän kwekwe ngibiarebti kräke. Ni ye abko ngäbäkre käkwe kukwe mikadre täte. ³Ye kwrere arato, kukwe nämane nakenkä nibtä abko krörö: Ngöbö ngämi Jesu juen kä neبتä nikä, känenkri Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye Ngöbökwe mikani ni ngibiare ngäbäkre ngibiaka kwrere amne ni nämane nüne ni klaboré kwrere. ⁴Akwa kä kuin era metre niara Odei juankrä abko käi kitani Ngöbökwe, ye erere nükanini angwane, Ngöbökwe juani. Niara nükanini däreré merikwe amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nükanini mike täte jökrä ni mda mda kwrere, ⁵nitre israelita Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikaka täte ye kökatarikäreta Ngöbökrä, Ngöbö rabadre ni mike ja ngobore jen kwe abkokäre. ⁶Mtare mun tödekaka Jesubti nena Ngöbö ngäbriänkäre, aisete Ngöbökwe ja Odei Üai juani nüne nibtä amne niara Üai tä nibtä, ye mden kätä ngrente krörö Ngöböye: ¡Abba, Tata! ⁷Ne aisete mtare mun ñakare ni klaboré kwrere mda, akwa mun abko nena Ngöbö ngäbriänkäre, aisete jändrän tä Ngöbökwe niara ngäbriänkätre kräke, ye abko mun rabadi bkäne arato.

Pablota töbike kri nitre Galaciabobtä

⁸Mdakäre abko, käne mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri Ngöbö gare ñakare munye angwane, mun nämane jändrän ngwarbe mike ngöböre jae amne mun nämane ni klaboré kwrere kräke. ⁹Akwa mtare Ngöbö era metre nena gare munye—o ti bike niere krörö jirekäbe, Ngöbökwe mun käräbare jakrä, aisete mun nena gare Ngöböye mtare—aisete ¿ye ñobtä abko üai käme ngwarbe di ñakare ye ngoto täni mun tö ja mikaita

klabore, ¹⁰ amarebti munta köbö ütiäte köbö jadükakrä kwrere mike ütiäte jae ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekrei? Erere arato, jse ñobtä amarebti munta sö ngidien, kä ruäre ütiäte amne kä kwatire kwatire mike ütiäte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekrei! ¹¹ Yebtä abko nane tikwe ngoto nikani ngwarbe sribire mun ngätäite tä nebe ruen tie, aisete kä jürä kri tibtä mtare.

¹² Ti mräkätre, ti tö kukwe krörö ribei kisere munye: Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye ti nämane mike täte jökrä ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekrei, akwa ye kwrere tita mike ütiäte ñakare mtare, käkwe ja mikani mun ñakare israelitare kwrere. Ye kwrere arato, munkwe ja mikadre ti kwrere abko ti tö ribei munye. Ñan munkwe kukwe nuenbare käme jire tibtä, abtä tita niere kore munye ti mräkätre. ¹³ Akwa tikwe kukwe kuin Jesubtä mikaba gare kena munye, ye ngwane ti nämane bren abko käkwe ti mikaba neme yete, ye abko gare kuin munye. ¹⁴ Ti bren ye abko namani tare munkrä, akwa munkwe ñan bätä ngwiani tibtä angwane, munkwe ti kaba ngäbti kuin bäsi angele Ngöbökre kwrere jire. Mdakäre abko, Kristo Jesu ara jire mun rababa ruen kaen ngäbti munye, aisete kä rababa nuäre munbtä. ¹⁵ ¿Kä rababa nuäre kri krübäte munbtä, ye abko munkwe nuenbare mda? Ti ne ara jire raba kukwe niere krörö mun kräke. Mun rabadre ja okwä denkä ti die mikakäre angwane, munkwe diandrekä, akwa era metre ye käkwe ti die mikadre ñakare, aisete munkwe nuenbare ñakare. ¹⁶ Akwa mtare, ¿tita kukwe era erere niere munye, nebtä abko ti kite nikwite mun rüere ya? Ñakare raba ruen tie.

¹⁷ Angwane ni mda mda tä nüke dirire munye, ye abko töita krübäte munbtä, akwa niaratre töi ñakare kuin munkrä, ñobtä ñan angwane munkwe ja töi mikadre niaratrebtä abko ie tö, aisete töta mun diainkä nunkän. ¹⁸ Ni mdakwe töbikadre munkrä ye abra kuin, akwa töbikadre jändrän kuinbtä mun kräke, ye abko ñan nuendre batibe, akwa nuendre kärekäre, akwa ñan ti tädre nete, aibe angwane ni mdakwe töbikadre munbtä. ¹⁹ Ti ngäbriänkätre kiakia tikwe, bäsi meri tä ja ngibiare tare, ye kwrere jire ti nämane ja tare nike käne munbtä. Mtare kukweta nakenkä mun ngätäite, köböite tita ja tare niketa mda munbtä amne mun ngämi näin metre Kristobe abko erere tikwe ja tare nikadi btä. ²⁰ Gwängwarbe ti tädre mun kánti yete, blitakäre bä jene munbe näre, akwa ti ñan raba neme, aisete tikwe dre nuendre, abkobtä ti töi ñan tä nebe krütare jirekäbe.

Kukwe bä mikata Agarebtä amne Sarabtä

²¹ Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye mun Galaciabo tö mikaita täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekrei, mun ye ie ti tö kukwe ngwiantari kwati krörö: ¿Kukweta nakenkä mun ngätäite, yebtä Ngöbö Kukweita

dre niere, ye gare ñakare munye? abko munkwe nie tie. Kukwe ye gare ñakare metre munye ruen tie, aisete tita kukwe ngwentari kore munye. ²²Angwane kukwe yebtä abko nieta krörö: Abraham nämane meri nibu ben. Meri iti abko klabore meri era metre Abrahamkwe kräke. Meri klabore ye abko kädian nämane Agar abko kwe Abraham ngobo därebare iti. Meri mda abko meri era metre Abrahamkwe abko kädian nämane Sara abko kwe niara ngobo därebare arato. Sara abko ñakare klabore ni mdakwe. ²³Akwa meri klabore abko kwe Abraham ngobo Ismael därebare, ye abko Abraham töi erere niara därebare. Akwa Sara, meri era metre Abrahamkwe klabore ñakare abko di ñakare ngäbäkre ngibiare meri mda mda kwrere. Ne aisete Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani Abrahamye erere därebare Sarakwe abko kädiani Isaac kwe.

²⁴⁻²⁵Kukwe ye nakaninkä kira ye abko tä kukwe krörö bä mike nikrä: Meri nibu abko tä kukwe ükaninte ketebu Ngöbökwe nikrä bä mike: Agar abko tä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye Ngitio Sinaí kánti bä mike. Agar abko klabore ni mdakwe, aisete bkänkä kukwei aibe mikata täte kwe. Ye kwrere jire, nitre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mike täte abko klabore ni mdakwe kwrere, aisete nitre israelita abko Agar ngäbriänkätre kwrere. Ngitio Sinaí kä Arabia kánti, ye mden abko juta Jerusalén ara mtare kwrere, ñobtä ñan angwane nitre israelita nünanka Jerusalén tä klabore jökrä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kräke. ²⁶Akwa nitre Ngöbökwe era metre tödekaka Jesubti abko tä tikaninte amne, juta Jerusalén tä rä mda kä käinbti kräke. Niaratre abko klabore ñakare Sara kwrere, aisete nitre tödekaka Jesubti, ye abko Sara ngäbriänkätre kwrere, ²⁷ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta juta Jerusalén bä mike meri ngäbäkre ngibiare ñakare Sara kwrere abko krörö:

Meri, ma ngäbäkre ngibiare ñakare, akwa makwe kä ngwian nuäre jabtä.

Angwane meri ie ja tare nika ño ngäbäkre ngibiabtä gare ñakare, ye abko käkwe ngrate krikri kä ngwiane nuäre jabtä,
ñobtä ñan angwane meri kwe ngäbäkre ñakare, abtä tuanimetre
brarekwe, ye abko ngäbriänkä rabadi bäri kwati meri
nünanka brarebe ye ngwä.

Ne aisete, meri kwe ngäbäkre neme ñakare, ye käkwe kä ngwian nuäre jabtä,

Isaías 54.1

nieta Ngöbö Kukweibtä.

²⁸Ti mräkätre, munkwe tödekani Jesubti, aisete mun abko Abraham ngäbriänkätre köböi mikani Ngöbökwe arato, aisete mun abko Isaac kwrere. ²⁹Sara abko kise mriani jabtä, aisete ngäbäkre ñakare kwe, akwa Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ie, erere ngäbäkre Isaac därebare

Ngöbö Üai diebti. Akwa käne, meri klabore abko kwe ngobo Ismael därebare, akwa ye abko Ngöbökwé köböi mikani ñakare, amne Ismael nämáne Isaac mike ja tare nike. Ye kwrere kukweta nakenkä mtare. Ngöbö Üai diebti nita tödeke Jesubti amne nitre Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikaka täte tä Ismael kwrere, käta ni mike ja tare nike tödekabtä Jesubti. ³⁰Akwa Ngöbö Kukwei käta niere krörö kukwe yebtä abko ütiäte mtare mun kräke:

Ngöbökwé niebare Abrahamye:

Meri klabore ye juentari ngobo kwe yebe, ñobtä ñan angwane meri klabore ngobo ye käkwe ñan jändrän rünkwe dräidre jire chi jabti, meri klabore ñakare tä nüne brare kwebe abko ngobobe,

Génesis 21.10

abko Ngöbökwé niebare Abrahamye. ³¹Ne aisete ti mräkätre, ni abko ñakare meri klabore ngobo Ismael kwrere, akwa ni abko meri Sara klabore ñakare ngobo kwrere, aisete nita klabore ñakare.

Nita tikaninte Kristo köböire

5 ¹Nikwe nünandre ni tikaninte kwrere, abkokäre Kristo käkwe ni tikaninte. Ne aisete Kristokwe mun tikaninante, yebtä munkwe nünanka dite kärekäre amne munkwe ñan ja mikata ni klabore kwrere Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ngoto täni, kukwe ye mikakäre täte, ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre abko tita niere munye.

²Ti mräkätre, olo ketete ti kukweiyé munkwe. Ti Pablo kä bike niere krörö munye: Ni brare brare tödekaka Jesubti käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye abko mun mden mden töta nebe nuein ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre, ye ngwane Kristo krütani munkrä, ye ñan rabadre ütiäte mun kräke. ³Ye abko ti bike niereta krörö mda munye: Ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä tä ükaninte, ye mun brare mden mden käkwe mika täte angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye erere munkwe mikadre täte jire jökrä angwane, ñan kukwe ketetibe mika täte munkwe. ⁴Mdakäre abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte mun tö rabai metre Ngöbö ngwärekre, ye ngwane mun nikani Kristo bäre mento angwane, Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä abko ie munkwe trö kwitani. ⁵Akwa ni abko tä tödeke Kristobti, yebtä ni ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi abko nita ngibiare kisere Ngöbö Üai köböire, ⁶ñobtä ñan angwane nita tödeke Kristo Jesubti, ye köböire abko ni ñäräkrä mikani kwatabtä ya, ñakare ya, akwa ye abko ñakare ütiäte Ngöbökrä rabakäre metre niara ngwärekre, akwa nita tödeke Jesubti aibe ütiäte kräke amne, nita tödeke era metre Jesubti abko käta ni kite ni mda mda tarere.

⁷Mun nämáne näin kuin ji Jesukwe bti, ¿ye nirekwe kukwe mdara jire mikani mun jiete amarebti kukwe era metre Jesubtä abko mun ñan tö

mikai täte ye? ⁸Ngöbö käkwe mun käräbare jakrä ye ñan käkwe kukwe ye mikani mun jiete. ⁹Kukweta nakenkä mun ngätäite ye abko lebadura bante kwrere abko krörö: Lebadura mikata chi arinante abko tä ngitie jökrä arina kabre te, ye kwrere jire kukwe dirita blo abko ni braibe tä mike ütiäte mtare, ye käita ngitie mun ngätäite, käta ni jökrä töi kwite. ¹⁰Akwa mun abko töi tädi ja kwrere tibe ti Dänkien diebti, abkobi tita tödeke angwane, nire nire käta kukwe blo mike mun jiete ye abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen mun nika dokwäre.

¹¹Angwane ti mräkätre, ni brare brare käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye ti tädre mike ütiäte janknu ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre amne, ti tädre nuemna ni mdaye, ye ngwane Kristo kämikani krusobtä ni kräke tita niere, yebtä nitre ñan rabadre romon tikrä amne ñan rabadre näin kisere ti jiebti. ¹²Akwa nire nire tä näin kukwe mike mun jiete käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä munye, iye ara jire käkwe ja diandrete gwängwarbe näre! Abko kore se.

Ja taredre kwärikwäri

¹³Ti mräkätre, Ngöbökwé mun käräbare rabakäre tikaninte, akwa munta tikaninte, yebtä abko mun töi rabadre ngitiekä kämekäme, ye jiebti mun rikadre betekä, abkokäre munta tikaninte abko munkwe ñan nütü jire chi. Akwa munkwe ja taredre kwärikwäri, käkwe ja die mikadre kwärikwäri jändrän jökräbtä, ¹⁴ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä ükaninte ketetibe jökrä abko krörö:

Mata ja tarere au,
ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Levítico 19.18

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁵Munkwe ja ngibia, ñobtä ñan angwane mun tädre rüre jabe kwärikwäri janknu amne mun tädre ja kwete kwärikwäri janknu, ye ngwane munkwe ja juandre ngwarbe, aisete batibe mun ñan rabadre ja gete mda jabe kwärikwäri Jesu käbti, ye abko rabadre blo, aisete ja taredre munkwe tita niere.

Ngöbö Üai amne kukwe kämekäme mdeita ni töibtä

¹⁶Tikwe kukwe nini, yebtä abko ti bike kukwe mdara jire niere krörö munye: Munkwe kä bian Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä nüne metre Ngöbökrä kärekäre angwane, kukwe kämekäme tä mun töibtä abko mdeita nebe munye, ye munkwe ñan nuendre, ¹⁷ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tä mun töibtä abko mdeita neme munye, ye abko tä rüre Ngöbö Üai rüre, munkwe ñan kä biandre Ngöbö Üaiye ja jie ngwena abkokäre. Erere arato, kukwe kämekäme mdeita neme munye, ye rüre Ngöbö Üai tä rüre, kukwe kämekäme tä mun töibtä, ye munkwe ñan mikadre täte abkokäre. Ye erere kukwe kämekäme mdeita neme

munye amne Ngöbö Üai tä nüne munbtä, ye tätre rüere jabe kwärikwäri. ¹⁸Akwa Ngöbö Üai tä mun jie ngwena era metre bkänä ne ngwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye ngoto täni mun ñan rabadre klabore mda.

¹⁹Ni mda mda töi kämekäme abko erere mdeita neme ie käta nuene, ye abko tä nüke gare kuin btätre, aiseite kukwe krörökrörö nuenta kwetre: tä ja mike gure bati bati, tätre kukwe kämekäme nuene jabtä kwärikwäri ja mikakäre nuäre amne, kukwe gaidre kri abko tätre gaire ñakare jire chi nukro kwrere. ²⁰Erere arato, jändrän ngwarbe mikata ngöböre jae, ni kwrare, ni sukiare, ni ngürüne käta kukwe nuene blo ni mdabtä, ni mätäta neme käre ni mdabtä amne ni rüere käre ni mdabe, ni mokrere ni mdabe jändrän kwe dokwäre. Erere arato, ni moto nebe romon jötrö ngwarbe amne ni ni mda mda mike ja rüere kwärikwäri, ni dirire ni ñäkäbtikäre jene jene amne ni ni mda diankaka jakri. ²¹Erere arato, ni mda jändrän bkäne abko dokwäre ni mätä btä, ni dröba nike käre amne ni mröre kabre krübäte amne, kukwe mda diän diän ne kwrere nuenta kwetre, ye abko gare kuin, aiseite kukwe kämekäme nuenkä kore, ni yehtë abko Ngöböta gobrane ñakare, aiseite ñan rabadre jire Ngöbö kanti kä käinbti abko tikwe nieba munye, mden erere tita niereta munye mtare.

²²Akwa Ngöbö Üai tä nüne nibtä angwane abko tä ni die mike kukwe krörökrörö nuene: nita ni mda mda tarere, käta neme bäri juto nibtä, nita nüne jäme Ngöböbe amne ni mda mdabe, nita jändrän jökrä ngibiare bätärekä, nita ni mda mda kaen ngäbti ja moto jämenbti, nita ja moto mike kuin ni mda mdakrä, nita ja kukwei amne Ngöbö Kukwei mike täte äbtä tödekata nibti, ²³amne nita bike tidrä ni mda mdabtä amne, ni töi kämekäme ye nita ketehtë ä. Ye rüere abko kukwe ñakare jire kä nehtë. ²⁴Nire nire nena Kristo Jesukwe abko käkwe kukwe kämekäme ni töibtä ye mikanina jökrä krusobtä Kristobe gwaire amne, kukwe kämekäme mikanina jökrä temen nikwe. ²⁵Mtare ni nena nüne Ngöbö Üai köböire, aiseite ari kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä arato. ²⁶Akwa nikwe ñan bikadre krikri jabtä kwärikwäri. Erere arato, nikwe ñan ja kwitadre ja rüere kwärikwäri amne jändrän ni mdakwe, dokwäre nikwe ñan bätä ngwiandre btä.

Nikwe ni mda mda die mikadre

6 ¹Mdakäre abko ti mräkätre, mun mräkä tödekaka Jesubti käkwe ja mika ngite, ye ga munkwe angwane, mun mden mden käta kä bien Ngöbö Üaiye mun jie ngwena metre ye käkwe mun mräkä die mika, niara rikadreta ji metrebti abkokäre. Akwa munkwe die mika ja moto jämenbti angwane, makwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane nane kukwe jatadre ma rüere amne makwe ja mikadre ngite arato, aiseite makwe ja ngibia. ²Ye abko, kukwe mun itire itire kwe, ye ie munkwe kötä mika

gwaire jökrä ja die mikakäre kwärikwäri kärekäre köbö kwatirekwatire. Munkwe ja die mikadre kore ne ngwane, nikwe nünandre ño ükaninte Kristokwe ye mikadi täte munkwe. ³Akwa nire nire abko ütiäte ñakare, akwa ja rabadre ruen kri ie mräkä mda mdabtä mun ngätäite, aisete ñan tö kötä mikai gwaire, ye ngwane ni ye tä ja ngököta au. Ni ye käkwe ni mda mda die mikadre.

⁴Ne aisete, ni itire itire tä sribi nuene ño, ye mika ñäräre kuin kwe, yebtä blita au kwe jakrä angwane, jändrän nuenta kuin kwe raba tuen ie, yebtä tö raba ja käikitekä ne ngwane ja käikitaka kwe, akwa ni mda mda tä sribi nuene ño, yebtä ñan ñäkä kwe, ⁵ñobtä ñan angwane ni itire itire käkwe töbikadre tribe jen kwe ngwianbtä kuin metre.

⁶Mdakäre abko, kukwe kuin Jesubtä ye nireta dirire munye, ni ye abko munkwe die mika jändrän jökrä kuinquinbtä arato.

⁷Angwane munkwe ñan ja ngöka au! Ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö mikadre yakrä jae, ñobtä ñan angwane nita nura ño ño nökö, ye erere nita ngwä ötö, ⁸ye kwrere nire nire töibtä kukwe kämekäme tä amne mdeita neme ie, erere tä nuene, ye abko nura nökata kwrere amne ye ütiäre abko rabadi kärekäre Ngöbö bäre mento, ye abko nura ngwä ötata kwrere. Akwa nire nire käta kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä, erere tä näin Ngöbö Üai köböire, ye ütiäre abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe. ⁹Aisete ni ñan rabadre dräre jire jändrän kuin nuene ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane ni ñan di krütadre jändrän kuin nuene ne ngwane, köböitira jire Ngöbökwä sribi nikwe ye ütiä biandi nie. ¹⁰Ne aisete ni di tärä ne ngwane, käre ni tädre biare ni mda mda die mike, akwa ni mräkä tödekaka Jesubti ye abko bäri die mikadre käne.

Pablota kukwe niere mrä

¹¹Ti mräkätre, mtare ti ara jire käta kukwe ne tike krikri ja kise jenbti mun kräke, ti ara jire käta tärä ne tike rabadre gare metre munye abkokäre. ¹²Tärä yebtä abko ti tö nieita krörö munye: Ni ruäre tä ja ñäräkrä mikamna kisere ja kwatabtä munye ja bä mikakäre kuin nitre israelita mda mda okwäte angwane, Kristo ngatani krusobtä nikä aibe ütiäte ni diantarikäre, ye aibe niedre kwetre, abtä nane nitre israelitakwe mikadre ja tare nike abko jürä btäre, aisete tä ja ñäräkrä mikamna munye. ¹³Akwa nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä, ye abko ñan tä Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye ye mike täte jökrä, akwa mun abko käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye ye mikakäre täte jökrä, ie niaratre tö. Yebti munkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä angwane, rikadreta ja käikitekä munbti ni israelita mda mdaye, abkokäre tädre mun nike kisere kore.

¹⁴Akwa ti abko, jändrän ñakare jire tikwe bti ti raba bike kri ja mikakäre ütiäte. Angwane ni Dänkien Jesukristo ngatani krusobtä nikä,

ye aibe ütiäte tigrä mtare, ñobtä ñan angwane Kristo ngatani krusobtä tigrä, ye köböire abko jändrän kä nebtä ütiäte ñakare tigrä amne ti abko ütiäte ñakare ni kä nebtä okwäte. ¹⁵Ye abko, ni ñäräkrä mikani ni kwatabtä ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwärekre, akwa ni dätebareta btin Jesukristo köböire, ye abko bäri ütiäte Ngöbökrä. ¹⁶Angwane nünandre ño Jesukristo köböire tita niere, ne kwrere mun mden mden tä nüne, mun yebtä abko kä jäme Ngöbökwere raba amne mun jökrä raba ruentari tare Ngöböye. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti, yebtä kä jäme Ngöbökwere raba amne raba ruentari tare Ngöböye.

¹⁷Mtare mentokwäre abko, ni mdakwe ñan ti nikadre jire chi mda diribtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane tita tödeke Jesubti, yebtä tikwe ja tare nikani kri abko träin tä jökrä ti ngrabare, ti sribikä Jesukwe bä mikakrä tibtä, aisete ti ñan nikadre, ie ti tö. ¹⁸Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Amen. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Efesobokrä

Efesios

Pablo käkwe tärä ne tikani angwane, niara nämāne ngite kä teri juta Romate kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Efeso amne Efeso bäre temen kräke. Juta Efeso abko juta ütiäte amne ju ngöbö ngwarbe mikakrä ütiäte jae nämāne kabre yete. Ju bäri ütiäte abko ngöbö ngwarbe kädianta Diana kräke (Hechos 19.23-31).

Pablo nämāne niken Jesu kukwei ngwena angwane, niara nükani juta Efesote, käkwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare btin ietre abko tä tikani Hechos 18.18-21 yebtä. Akwa namani jötrö yete, bti nikani ta. Abti nükāninta bobukäre angwane, nünabare kä komä kwe Efesote, Ngöbö Kukwei dirikäre yete abko tä tikani Hechos 19 yebtä.

Nitre tödekaka Jesubti nünanka Efeso kanti abko kukwe ñakare bökän, btä Pablokwe kukwe tikani. Bäri, Ngöbökwē kukwe nuenbare keta kabre bätäkä ngwarbe ni kräke ja moto kuinbti, yebtä Pablokwe kukwe tikani kabre tärä nebtä. Nikwe nünandre ño ni Dänkien Jesukristo mikakäre ütiäte jae, btä Pablokwe blitabare tärä nebtä.

Jesukristo köböire Ngöbökwē ni jökrä, israelita amne ñakare israelita dianintari, käkwe mikani ja gete jabe. Kukwe mden mden btä nämāne rüre jabe kwärikwäri, yebtä ñan rüdre mda kwetre, ñobtä ñan angwane Ngöbökwē niaratre mikani ni itibe kwere Jesukristo ben gwaire. Ngöbökwē ye nuendre abko niarakwe ngibiabare tiebe, akwa mtare mikata gare kwe Jesukristo köböire. Ngöbökwē nitre tödekaka Jesubti mikani ketetibe Jesukristobe, aisete nünandre deme kwetre amne ja die mikadre kwärikwäri kwetre nünenkä dite Jesubtä, ñobtä ñan angwane üai kämekāme tärä kabre abko tä rüre nitre tödekaka Jesubti rüre, aisete Pablokwe tärä ne tikani kukwe yebtä.

Pablota köbö ngwentari

1 ¹Ti Pablo käta tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Mun deme deme

tödekaka Kristo Jesubti käta nüne juta Efesote abko kräke tita köbö kuin juen. ²Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne, mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Ja moto kuinbti Ngöbökwé ja di biani kri nie

³Ngöbö, ni Dänkien Jesukristo Rün raba käikitankä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kuinkuin kä käinbti biani kwe nie, ñobtä ñan angwane nita ketetibe Kristobe aiseté. ⁴Erere arato, kä däte ngämi känenkri Ngöbökwé ni dianinkä jakrä rabakäre ketetibe gwaire Kristobe. Ngöbökwé ni dianinkä kore jakrä nünakäre kuin deme amne ngite ñakare ja ngwärekri. Ngöbökwé ni tarebare, ⁵aiseté köbö kitani kwe ni kakrä ngäbti ja ngobo jen kwrere Jesukristo köböire, ye abko niara tö namani nuein ja moto kuinbti amne käi namani nuäre btä ngwena bare. ⁶Ngöbökwé ni tarebare kuin bä nuäre ja moto kuinbti, yebtä abko nikwe käikitadrekä käre. Niarakwe ni tarebare kuin bä nuäre ja moto kuinbti, ye mikani gare nie niara Odei tarebare kri kwe ye köböire. ⁷⁻⁸Erere arato, Kristo krütani krusobtä, däríe nimianinte nikrä, ye köböire abko nita neme ketetibe Kristobe angwane, Ngöbökwé ni kökanintarita jakrä, käkwe ni tikaninte. Amne ni ngite niara rüere, ye dianinkä jökrä mento nibtä kwe. Ye abko Ngöbökwé nuenbare ja moto kuin nuäre yebti. Niara abko bäri töbtä amne kukwe jökrä tä nüke gare ie. ⁹Kira Ngöbö tö namani kukwe mikaitbe ño tiebe, ye erere mikanintbe kwe, abti mikanina gare kuin kwe nie. Ye abko, Ngöbökwé ja moto mikani kuin amne, kukwe mikanintbe kore kaibe kwe angwane, tö namani kukwe ye ngwena bare abko erere namani bare ie Kristo köböire. ¹⁰Kä kitani nuäi kwe abko erere käi nukani angwane, kukwe mikanintbe kwe, ye erere namani bare täte jökrä Kristo köböire. Kukwe mikanintbe Ngöbökwé ye abko krörö: Jändrän jökrä kä käinbti amne kä temenbtä abko rabadre mikani gare jökrä täte Kristoye angwane, Kristo rabadre ji dokwäte jändrän jökräbti ta.

¹¹⁻¹²Kira Ngöbökwé köbö kitani ni kakrä ngäbti abko erere ni dianinkä jen jakrä kwe, ye köböire ni rabadre jen Ngöbökwé, abkokäre nitre israelita ara jire käta tödeke bäri käne Kristobti nitre ñakare israelitare känenkri, käkwe Ngöbö di kri bä nuäre ye käikitadrekä kärekäre, abkokäre Ngöbökwé kukwe mikanintbe ni diantarikäre jakrä. Ye abko Ngöbö tö namani nuein ño, erere nuenbare kwe. ¹³Erere arato, Ngöbö kukwei kuin Kristobtä ni diantarikrä ye abko Ngöbö kukwei era metre, ye mun ñakare israelitare käkwe kukwei nuani angwane, munkwe kani ngäbti, käkwe tödekani Kristobti angwane, Ngöbökwé mun mikani ketetibe gwaire Kristobe. Yebti, Ngöbökwé ja Üai deme mikani nüne munbtä, ye abko tä ñäräkrä kwrere munbtä, mun jen Ngöbökwé mikakäre gare. Ngöbö Üai Deme ye mden abko Ngöbökwé köböi mikani

kira. ¹⁴Akwa Ngöbökwe ni diandretari täte jökrä amne ni rabadre juta jen Ngöbökwe täte jökrä amne ni rabadre Ngöbö di kri bä nuäre ye käikitekä kärekäre abko bä mikakrä Ngöbökwe ja Üai Deme biani nie. Yebtä abko ni rabadre kuin niere Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

¹⁵Mun abko tä tödeke kwatibe ni Dänkien Jesubti amne munta juta deme Ngöbökwe tarere, ye tikwe kukwei nuaba angwane, ¹⁶ye näire mentokwäre tita blite Ngöböbe angwane, käre tita kuin niere ie munttä. ¹⁷Ngöbö ni Dänkien Jesukristokwe amne ni Rün bä nuäre ye ie käre tita kukwe ribere krörö munkrä: Ngöbökwe mun mikadre töbtä ja Üai köböire amne ja mikadre gare metre kwe munye ja Üai köböire, niara rükadre gare bäri kuin munye abkokäre. ¹⁸Erere arato, tita kukwe mdara jire ribere krörö Ngöböye munkrä: Ngöbökwe mun käräbare jakrä, aiset mtare jändrän kuin ngibiata Ngöbökwe munkrä kä käinbti mden munta ngibiare kisere, ye rükadre gare metre munye, abkokäre Ngöbökwe kä trä tikadre mun töite. Erere arato, juta deme Ngöbökwe abko rabadi bä nuäre amne ütiäte kri Ngöbökrä abko rabadre gare munye, abkokäre niarakwe kä trä tikadre mun töite abko tita kärere munkrä Ngöböye. ¹⁹Erere arato, Ngöbö di kri ñan krütare, ye mden abko tä ni tödekaka Jesubti die mikakrä, ye rabadre gare munye, abkokäre Ngöbökwe kä trä tikadre mun töite abko tita ribere ie. Ngöbö di kri tä mun kräke abko Ngöbökwe mikani tuadre, ²⁰käkwe Kristo mikaninta nire ja di kribti amne kä bäri ütiäte, kanti Kristo mikani tākänintbe ja küde ruenkri kä käinbti kwe ja di kri yebti. ²¹Ye abko, üai käme jökrä amne angele jökrä Ngöbökwe tä dänkiene, käta gobrane, käta ja di kri mike gare, yebti ta Ngöbökwe Kristo mikani bäri ütiäte. Erere arato, jändrän jire jökrä tä kä ne ngwane amne jändrän jire jökrä jatadi kä mrä angwane, yebti ta Ngöbökwe Kristo mikani bäri ütiäte. ²²Mdakäre abko, Ngöbökwe jändrän jökrä mikani Kristo ngoto täni amne, nitre gätäkä Kristo käbti, ye kräke Ngöbökwe Kristo ara jire mikani dänkiene ji dokwäte niaratre dokwä kwrere, ²³ñobtä ñan angwane nitre gätäkä Kristo käbti ye abko Kristo ngrabare kwrere amne Kristo ara btä Ngöbö tä nüne täte jökrä amne Ngöbö tä täte jändrän jökrä bti ta.

Ngöbökwe ni mikani nire Kristo ben gwaire

2 ¹Mdakäre abko, käne mun ñakare israelitare ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere amne mun nämane ja mike ngite Ngöbö rüere. Ye mden kisete, mun nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärecri. ²Mun nämane nüne kore angwane, ni töi kämekäme tä nüne ño kä nebtä Ngöbö rüere, ye kwrere jire mun nämane nüne. Amne Satana tä gobrane kä drüenente, ye abko tö namani

nebe mun tuai dre dre nuein abko erere mun nämane ja mike ngite. Erere arato, nitre Ngöbö Kukwei kitaka temen, ye ngätäite Satana ara tä sribire Ngöbö rüere abti kä nüke mtare. Satana ye mden nämane mun töi mike nüne ño abko erere mun nämane nüne kena. ³Ye kwrere arato, nun israelita ngämi tödeke Jesubti, känenkri nun jökrä nämane nüne mun kwrere siba angwane, kukwe kämekäme mdei nämane nebe nunye abko jiebti nun nämane nakwen. Amne nun ngrabare, ie kukwe kämekäme mdei nämane nebe angwane, nun nämane nuene. Erere arato, nun töi nämane ngitiekä kämekäme abko jiebti nun nämane nakwen. Nun nämane nüne kore, ye dokwäre abko Ngöbökwé nun mikadre ja tare nike kri krübäte ni mda mda kwrere, ye abko rabadre dbé, ñobtä ñan angwane nun nämane ja mike ngite, dokwäre Ngöbökwé nun mikadre ja ngie nuen kore.

⁴⁻⁵Akwa Ngöbö abko bäri moto kuin käkwe ni tarebare kri krübäte abko krörö: Ni nämane ja mike ngite Ngöbö rüere, abtä ni nämane ni ngwäkäre kwrere, kä nämane mente Ngöböye, ye ngwane Ngöbökwé ni mikani nire Kristo ben gwaire. Ngöbö moto kuin, ye mden köböire abko mun ñakare israelitare namani dianintari. ⁶Amne Kristo ben gwaire Ngöbökwé ni mikanina nire amne, kä bäri ütiäte kri kä käinbti kanti Ngöbökwé Kristo mikani dänkiene, ye kanti ni mikanina tükänintbe Kristo Jesu ben gwaire. ⁷Ngöbökwé kukwe nuenbare jökrä kore, ye abko kä mrä näire Kristo jatadita angwane, Kristo Jesu köböire Ngöbökwé ja moto mikani bäri kuin nikrä, ye niara rabadre bä mike kärekäre, ⁸ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä käkwe mun dianintari, munkwe tödekani Jesubti angwane. Ye abko ñan jändrän kuin nuenbare munkwe abko ütiä nukani kore munye, akwa Ngöbö ara jire käkwe mun dianintari ngwarbe ja moto kuinbti. ⁹Mdakäre abko, ñan munkwe sribi kuin nuenbare au jakrä abko ütiäre mun namani dianintari, ye abko ni ñakare jire iti rabadre bike kri, abkokäre Ngöbökwé kukwe mikanintbe kore, ¹⁰ñobtä ñan angwane Kristo Jesu köböire Ngöbö ara jire käkwe ni dätebare kuin bä nuäre. Amne nikwe sribi kuin nuendre kärekäre ni mda mda die mikakäre abko Ngöbökwé ükaninte kira, ye kwrere nikwe nuendre, abkokäre Ngöbökwé ni dätebare kore Kristo köböire.

**Ni jökrä tödekaka Kristobti abko Ngöbökwé
mikani ketetibe gwaire Kristobe**

¹¹Ne aisete, Kristo ngämi krüte krusobtä, känenkri mun ñakare israelitare abko nämane nüne ño, ye munkwe ngwianta töre jae. Käne nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä ni kä nebtäkwe abko nämane mun kä den “nitre ñäräkrä ñakare kwatabtä,” nämane niere munbtä, mun mikakäre ngwarbe jae. ¹²Kä ye ngwane abko Kristo gare ñakare

munye amne mun nämane nüne jenena juta israelita bäre mento. Erere arato, Ngöbökwe kukwe ükaninte nitre israelitabe angwane, jändrän köböi mikani kwe ietre, ye abko nämane ñakare munkrä amne, ni mda ni diantarikä abko nämane ñakare jire tödekakrä munkwe. Erere arato, Ngöbö era metre ye abko gare ñakare munye.

¹³Mun nämane nüne mente Ngöböye, akwa Kristo Jesu krütani krusobtä, däräe nimianinte, ye köböire abko mun nena krötö Ngöbö ken ketetibe gwaire Kristobe.

¹⁴Kristo abko ni mikaka ja mäketä jabe kwärikwäri. Ni israelita amne ni ñakare israelitare mikani juta kwatibe kwe. Erere arato, nitre israelita amne nitre ñakare israelita mätä nämane kri jabtä kwärikwäri, ye abko ki nämane ni jiete kwärikwäri kwrere. Kristo krütani angwane, mätä kri ye abko kitani jökrä temen kwe. ¹⁵Erere arato, Kristo krütani krusobtä angwane, ja ngrabare ye te niarakwe Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikani ütiäte ñakare mda ja mikakrä metre Ngöbö ngwärecri. Nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämane ja rüere kwärikwäri, akwa Kristo krütani krusobtä niaratre mikakäre ketetibe gwaire ni itibe btin kwrere. Ye köböire abko juta ketebu ja rüere kwärikwäri abko mikani nüne jame jabe kwärikwäri kwe. ¹⁶Erere arato, Kristo krütani krusobtä, köböire juta ketebu mikani ketetibe gwaire ni itibe btin kwrere ye mikakäreta gwaire Ngöböbe amne, nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämane rüere Ngöbö rüere, akwa Kristo käkwe mikani ja mäketä Ngöböbe. ¹⁷Kukwe kuin ni mikakrä nüne jame jabe kwärikwäri abko Kristo jatani ngwena ni jökrä kräke, aiseté mun ñakare israelitare nämane nüne mente Ngöböye amne nitre israelita nämane nüne ja ken Ngöböbe, ye kräke Kristo jatani kukwe kuin ngwena kore. ¹⁸Ne aiseté Kristo köböire ni ñakare israelitare amne ni israelita abko raba niken jame nebe ni Rün ngwärecri Ngöbö Üai itibe köböire.

¹⁹Ye mden kisete, mun ñakare israelitare abko ñakare chui menteni kwrere Ngöbö ngwärecri mtare. Akwa nitre israelita abko juta deme Ngöbökwe, ye ben gwaire mun nena ütiäte amne nitre israelita abko Ngöbö ngäbriänkätre kwrere, ben mun nena ja mräkäre. ²⁰Mdakäre abko, mtare mun abko ju kwrere amne, kukwe diribare nitre Jesu kukwei ngwiankakwe amne nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, ye abko jä mikata ju ketabtäkrä dite krö. Kukwe diribare kwetre yebtä abko munta ja ketebtä dite amne, Jesukristo abko jä bäri ütiäte kri ju mikakrä jä mda mda ye ngwä, yebtä munta ja ketebtä dite arato. ²¹Ye abko, ju mikata niken abko ketakata niken kiakia ja täritäri abti tä niken nebe bare, ye kwrere munta niren gwaire jökrä Kristo köböire abti ju deme Ngöbökwe tä mikani ketetibe gwaire ni Dänkienbe, ye kwrere mun rabadi. ²²Erere arato, Kristo köböire munta nekete jökrä jakri, ye köböire abko mun näin nebe ju Ngöbökwe kwrere abko te Ngöböta nüne ja Üai köböire.

Pablo juani sribire nitre ñakare israelitare ngätäite

3 ¹Ti Pablo tä sribire mun ñakare israelitare kräke. Kristo Jesu mikabtä gare mun ngätäite, dokwäre tita ngite kä teri nete. ²Ye abko, Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä abko ti mikani niekä kwe munye, ye nena gare kuin munye ruen tie. ³Ye abko tikwe tä rä tikaba chi käne munye, yebtä abko kukwe nämane kaibe tiebe Ngöbökwe abko Ngöbökwe mikani gare tie abko tikwe tikaba munye. ⁴Munkwe ñäkädre tä rä yebtä angwane, kukwe nämane kaibe tiebe Ngöbökwe Kristobtä ye abko nena gare metre jökrä tie abko rükadi gare munye. ⁵Kukwe ngibiabare kaibe tiebe Ngöbökwe ye abko mikani gare ñakare kwe nitre kirakiraye mekera, akwa mtare nitre deme deme Jesu kukwei ngwianka amne nitre Ngöbö kukwei niekä abko ie Ngöböta mike gare ja Üai köböire. ⁶Angwane kukwe nämane kaibe tiebe Ngöbökwe abko krörö: Ngöbö kukwei kuin Kristobtä, köböire Ngöböta nitre ñakare israelitare kärere jakrä, amne jändrän Ngöbökwe nämane nitre israelitakrä abko nitre ñakare israelitare rabadre bkäne siba nitre israelitabe Kristo Jesu köböire. Erere arato, nitre ñakare israelitare abko rabadre ni itibe kwrere nitre israelitabe, amne jändrän köböi mikani Ngöbökwe nitre israelitaye, ye abko nitre ñakare israelitare rabadre bkäne siba arato, ne abko nämane kaibe tiebe Ngöbökwe, akwa mtare nena gare nie.

⁷Ngöbökwe ja moto mikani kuin tikrä amne ti ngwiani ruen bobre kwe jae, käkwe ti mikani sribire kukwe kuin nebtä. Erere arato, Ngöbö ara käkwe ja di kri biani ngwarbe tie sribi nuenkäre. ⁸Ni bäri ütiäte ñakare nitre jen Ngöbökwe ngätäite, ye ngwä ti abko bäri chi amne bäri ütiäte ñakare, akwa kukwe kuin ütiäte kri ñan tanre Kristobtä, ye abko ti rikadre ngwena nitre ñakare israelitareye, abkokäre Ngöbökwe sribi biani tie. ⁹Mdakäre abko, Ngöbö jändrän jökrä dätekä abko kwe kukwe nämane kaibe tiebe kira, ye abko tikwe mikadre gare ni jökräye, abkokäre sribi ye biani kwe tie. ¹⁰Amne nitre gätäkä Kristo käbti, ye köböire Ngöbö abko töbtä kri jändrän bätäkä ngwarbebtä abko rabadi gare üai kämeye amne angeletre Ngöbökwe tä gobrane yeye, ye mdenkäre Ngöbökwe sribi ne biani tie. ¹¹Ye abko, Ngöbökwe kukwe mikanintbe kira, ye erere mikani nebe bare kwe ni Dänkien Kristo Jesu köböire amne, ¹²mtare nita ketetibe gwaire Kristo Jesube amne nita tödeke kwatibe Kristo Jesubti, ye mden kisete mtare kä jürä ñakare jire chi nibtä krötö Ngöbö ken Kristo köböire. ¹³Ye mden kisete abko tita ja tare nike munkrä, akwa kukwe yebtä mun ñan raba ulire amne mun ñan di krüta abko ti tö ribei munye, ñobtä ñan angwane ja rabadre ruen bäri ütiäte munye, abkokäre tita ja tare nike kore munkrä.

Pablota ja di ribere Ngöböye

¹⁴Ne mden kisete abko tita nebe ngukudokwäbti temen ni Rün Ngöbö ngwärecri. ¹⁵Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mräkä kwekwe tä kä käinbti

amne kä temenbtä dätebare. ¹⁶Tita kukwe ribere krörö ni Rünye munkrä: Ni Rün jändrän kuinkuin bä nuäre bkäne kabre krübäte, jändrän yebti abko mun moto amne mun toi mikadre nünenkä dite kwe ja Üai köböire, ¹⁷munkwe tödekadre kwatibe Kristobti, köböire niara rabadre nüne munbtä. Erere arato, Ngöböta mun tarere ño, ye kwrere mun rabadre ni mda mda tarere, yebti mun rabadre nüne abko tita ribere ni Rün Ngöböye munkrä. ¹⁸Ye köböire abko Kristota ni tarere kri krübäte abko ni ñan raba ñäketbe jire chi ye abko rabadre gare täte jökrä munye, nitre deme deme tödekaka Kristobti ye ben gwaire abko tita ribere kore ni Rün Ngöböye munkrä. ¹⁹Erere arato, ni toi mräme, aisete Kristota ni tarere kri abko ñan raba nuke gare täte nie, akwa Kristo käta ni tarere bäri kri krübäte abko rükadre gare munye, ye köböire abko Ngöbö rabadre nüne täte munbtä abko tita ribere ni Rünye munkrä.

²⁰Amne mtare, Ngöbö aibe raba käikitaninkä, ñobtä ñan angwane nita jändrän kärere Ngöböye amne, jändrän btä ni töita ñakare, yebti ta abko Ngöböta jändrän bien bäri kri krübäte nie, aisete Ngöbö di kri tä nibtä, yebtä ari kuin niere Ngöböye. ²¹Nitre gätäkä Jesu käbti abko ngätäite Ngöbö raba mikani ütiäte amne Kristo Jesu köböire Ngöbö raba käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen.

Nikwe nünandre btin ni itibe kwrere

4 ¹Tita ngite kä teri nete ti Dänkien dokwäre, ye mdenbtä abko ti tö ribei krörö munye: Ngöbökwä mun käräbare jakrä ye abko bäri ütiäte, aisete ni käräta Ngöbökwä käkwe nünandre ño Ngöbö mikakäre bäri ütiäte, ye kwrere munkwe nüna abko krörö: ²Munkwe ñan bika kri, akwa munkwe bika tidrä era metre ni mda mdabtä amne munkwe nüna jäme jabe kwärikwäri. Erere arato, kukwe ño ño amne ni ño ño erere btä munkwe ja ngibia bätärekä kwärikwäri amne, mun itire itire abko toi ñakare ja kwrere, akwa munkwe ja ka ngäbti kwärikwäri amne munkwe ja tare kwärikwäri. ³Mdakäre abko, Ngöbö Üai Deme köböire munta ja mäke ni itibe kwrere, ye kwrere munkwe nünandre janknu, abkokäre munkwe nüna jäme jabe kwärikwäri. ⁴Nitre gätäkä Kristo käbti abko Kristo ngrabare, ye abko itibe amne Ngöbö Üai abko itibe amne Ngöbökwä ni käräbare jändrän jökrä kuin niarakwe tä mikani nikrä ye ngibiakäre kisere. ⁵Amne ni Dänkien abko itibe abko Jesukristo ara amne, kukwe kuin niarabtä aibe era metre tödekakrä amne, ni ngökadre ñöte diribare Jesukwe aibe metre amne, ⁶Ngöbö abko itibe amne niara abko ni jökrä tödekaka Jesubti Rün. Ngöbö abko bäri kri ni jökrä bti ta amne, ni jökrä tödekaka Jesubti, ye köböire tä sribire amne tä nüne btätre arato.

⁷Akwa ni itire itire, ie Kristo tö namani ja di biain ño ño, ye erere ja di biani kwe ja moto kuinbti, akwa nin ütiä käräbare kwe nie. ⁸Ye mden kisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Niara nikaninta kä käinbti angwane, ni kani ngite ngite kwe abko erere nikani ngwena jökrä kä käinbti jabe, käkwe ja di biani ni kä nebtäye.

Salmos 68.18

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁹Ye ñobtä abko nikaninta kä käinbti nieta? Niara abko nükani nüne käne kä temen nebtä, abti nikaninta kä käinbti, aisete nieta kore. ¹⁰Erere arato, niara nükani kä nebtä, arabe nikaninta kä bäri ütiäte kä käinbti yete, kä ketareketare kä käinbti amne kä temen nebtä rabadre gare ie gobrankäre bti, abkokäre nikaninta kä käinbti. ¹¹Niara arabe käkwe sribi biani ni ruäreye sribikäre nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite abko krörö: ni ruäre mikani Jesu kukwei ngwianka kwe amne, ni mda abko mikani Ngöbö kukwei niekä kwe amne ni ruäre abko mikani Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikaka gare kwe amne, ni ruäre abko mikani ni tödekaka Jesubti ngibiaka amne dirikä kwe arato. ¹²Ni biani kore kwe juta deme Ngöbökwä mikakäre juto biare sribi bätäkä ngwarbe nuene Ngöbökrä, Kristo ngrabare rabadre niren nebe täte jökrä abkokäre. ¹³Ye köböire abko ni rabadre tödeke gwaire jökrä Kristobti amne Ngöbö Odei kwe abko rabadre gare kuin nie angwane, Kristo nena ünän täte jökrä, ye kwrere ni rabadre nebe ünän täte jökrä, abkokäre sribi biani kore Kristokwe ni ruäre yeye.

¹⁴Ni jökrä tödekaka Kristobti rabadre nebe ünän täte kore, ye ngwane abko ni ñan töi rabadre ngäbäkre kiakia kwrere mda. Ni ngäbäkre kiakia kwrere abko ie kukwe mda mda dirita niken angwane, töita nikwite jötrö kukwe mda mda ye jiebtä, abti mrä nitre ni ngökaka käta kukwe dirire blo abko ie tätre ja ngökamna. Amne bäsi ru mrenbti juankata nebe mürekwe nekwäre sekwäre, ye kwrere jire tä nakenkä nitre ngäbäkre kiakia kwrere yebtä. Ye kwrere nikwe ñan nünandre mda. ¹⁵Akwa kukwe era metre ye abko nikwe niedre ni mda mdaye, niaratre tarere kwärä angwane, Kristo ni dokwä, kwrere jire ni rikadre niren gwaire jökrä abti mrä ni rabadi ünän täte jökrä. ¹⁶Ye abko, ni ngrabare tä niren kuin amne ni kiakia ngrabare tä neketaninkä kuin jökrä jabtä, ye kwrere jire nita niren kuin gwaire jökrä Kristo köböire. Ye mden kisete, nita kuin jökrä ngrabare gwaire Kristobtä, ye ngwane ni itire itire käkwe sribi jen kwe nuendre niara mräkä mda mda die mikakäre angwane, ni rikai niren kuin gwaire jökrä jabtä, käta niken ja tarere kwäräkwäri.

Nikwe nünandre metre Ngöbö ngwärekrei

¹⁷Ye mden kisete, ti bike kukwe niere munye abko munkwe mika täte abko ti tö nibi niei munye ni Dänkien käbti abko krörö: Nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti töita ngwarbe kwäräkwärä abko erere tätre nüne, ye kwrere munkwe ñan nüna jire chi mda. ¹⁸Erere arato, nitre ñakare israelitare töita kä ikote kukwe käme kisete amne

Ngöbö ni mikaka nüne kärekäre, ie niaratre tä nüne mente, ñobtä ñan angwane Ngöbö gare ñakare jire chi ietre, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe ja töi mikani ribi Ngöbökrä. ¹⁹Ye abko, kukwe mden mden käme amne kukwe mden mden kuin gare ñakare ietre, aisete kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe meribe amne brarebe, jiebti tätre nakwen amne, tätre ja gaire ñakare, käta kukwe kämekäme nuene jökrä, akwa kukwe käme ye mdei tä neme bäri janknu ietre.

²⁰Akwa Kristo nükani gare munye angwane, munkwe ja töitikani ñakare nünakäre kore. ²¹Kukwe kuin Jesubtä abko kukwe era metre amne kukwe kuin ye munkwe kukwei nuani angwane, niara tö mun tuai nüne ño, yebtä munkwe ja töitikani ruen tie. ²²Ye mden kisete, mun nämane nüne ño ño käne, ye abko munkwe kitadre jökrä temen amne dän käme titateta jabtä, bti kitakata, ye kwrere kukwe nuen nämane käne munkwe, ye munkwe kitaka jökrä, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme nämane mun ngökö abko käkwe mun mikani nüne käme abko diribare munye. ²³Amne mun töi nämane ño ño käne, ye abko Ngöbö Üai köböire mun töi rabadre kwitani ni btin kwrere abko diribare munye. ²⁴Amne nita dän btin kite jabtä, ye kwrere mun rabadre ni btin kwrere. Ngöbö abko kukwe nuenkä metre amne niara abko deme, ye kwrere Ngöböta mun kwite btin abko diribare munye.

²⁵Ne aisete mun nämane ni ngökö ye käkwe ñan ni ngöka mda, amne munkwe kukwe era erere nie jae kwärikwäri mun mräkäbe, ñobtä ñan angwane mun abko tä ni itibe kwrere Jesubtä aisete. ²⁶Erere arato, mun moto raba romon, akwa munkwe ñan ja mika ngite amne mun moto romon, ye ben ngöi mun ñan rika kibien ²⁷amne, munkwe ñan kä bian diabluye kore. ²⁸Mdakäre abko, mun mden mden nämane gore ye käkwe ñan go mda amne ni mda mda käta jändrän mdei nike ye abko mun rabadre die mike, abkokäre munkwe sribi era metre ja kise jenbti jakrä.

²⁹Erere arato, munkwe ñan blita kämekäme, akwa ni mda mda käkwe mun kukwei nuadre blite angwane, rabadre mate nuäre olote, käkwe die mikadre nüne bäri metre Jesukristo kräke, abkokäre kukwe kuinquin aibehti blita munkwe. ³⁰Amne munkwe ñan Ngöbö Üai Deme moto mika ulire. Ngöbökwä ja Üai Deme mikani nüne munbtä ñäräkrä munbtä kwrere, mun abko jen Ngöbökwä mikakäre gare munye. Kä mrä angwane, Ngöbökwä mun dianditari jökrä täte, ye mikakäre gare metre munye, ja Üai biani kwe munye. ³¹Mdakäre abko, jändrän krörökrörö munkwe kitaka jökrä mento jabtä: Mun mätä ni mdabtä amne mun moto romon jakrä kwärikwäri, erere arato mun moto ngadaen jötrö amne munta ngrente krikri romone amne munta ñäke ngwarbe taretare ni mda mdaye amne munta ñäke kämekäme bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye munkwe kitaka jökrä mento jabtä. ³²Amne munkwe ja moto mika kuin jakrä kwärikwäri amne ja raba ruentari tare kwärikwäri munye

amne, Ngöbökwé ni ngite dianinkä ño nibtä Kristo köböire, ye kwrere munkwe ja ngite dian jabti ta kwärikwäri arato.

5 ¹Mun abko Ngöbö ngäbriänkä amne mun tare kri kwe, aisete munkwe ja töi mika nüne Ngöbö kwrere. ²Erere arato, Kristo käkwe ni tarebare kri, käkwe ja mikani müre ketadre krusobtä nigrä. Angwane jändrän kukwata Ngöböye abko räta nebe kuin bäne bti, ye kwrere Kristo käkwe ja mikani müre ketadre nigrä abko namani kuin Ngöbökrä, aisete Kristo käkwe ni tarebare kore, ye kwrere munkwe ni mda mda tare arato.

³Akwa ni deme Ngöbökwé käkwe nünandre ño, ye kwrere munkwe nüna abko krörö: ja mika gure bati bati bätäkä ngwarbe amne kukwe mda kämekäme meri amne brare ngätäite amne, jändrän jenena ie ni töta nebe jakrä, ye ñan kwandre jire chi mun ngätäite. ⁴Erere arato, kukwe kämekäme diän diän, ye munkwe ñan dian kadate amne, ni töi ñakare tä blite kukwe ngwarbebtä, ye kwrere munkwe ñan blita jire chi. Amne kukwe ngwarbe kämekäme ni mikakrä kötö, yebtä munkwe ñan blita jire chi arato, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Kristobti abko käkwe ñan blitadre jire chi kore, akwa munkwe kuin nie jirekäbe Ngöböye jändrän jökräbtä. ⁵Ye ñobtä ñan angwane nire nire käta ja mike gure bati bati bätäkä ngwarbe amne tä kukwe mda mda nuene kämekäme bätäkä ngwarbe amne jändrän jenena ie töta nebe jakrä, ye abko jändrän ngwarbe mikata ngöböre kwe jae kwrere. Nitre ye btä Kristo amne Ngöbö tä gobrane abko ngätäite nitre jändrän kore nuenkä ñan rabadi nüne abko ti tö nibi niei metre munye. ⁶Ne aisete ni mda mda jata kukwe ngwarbe dirire kore, ye ie munkwe ñan ja ngökamna, ñobtä ñan angwane nitre ñan tä Ngöbö Kukwei mike täte kore, käta kukwe nuene kämekäme, ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kri krübäte.

⁷Ye mden kisete, munkwe ñan kukwe käme nuen jire chi bentre, ⁸ñobtä ñan angwane mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane nüne ngwarbe kä ikote, akwa mtare munta nekete ketetibe ni Dänkien Jesukristobe, aisete munta nüne Ngöbö trä ngwente. Ye mden kanti ni nünanka Ngöbö trä ngwente käkwe nünandre, ye kwrere munkwe nüna kuin metre. ⁹Ye ñobtä ñan angwane ni nünanka Ngöbö trä ngwente, ye köböire abko nita kite nebe moto kuin ni mda mdakrä amne nita kite nüne metre amne, nita kukwe era erere niere arato. ¹⁰Mdakäre abko jändrän mden mden tuen dbe ni Dänkienye, ye munkwe mika ñäräre kuin ja käne abko erere munkwe nüna. ¹¹Amne nitre nünanka kä ikote abko tä kukwe mikete ngwarbe, yebtä munkwe ñan ja kita siba bentre, akwa kukwe nuenta kämekäme kwetre, ye munkwe mika gare ja ngwärekri jökrä Ngöbö trä ngwente, ¹²ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö Kukwei kitaka temen käta kukwe kämekäme nuene kaibe tiebe kä ikote, ye abko gaidre kri, aisete ñan blitadre jire chi kukwe yebtä. ¹³Akwa kukwe jökrä mikata gare Ngöbö trä ngwente, ye ngwane kukwe ño era

metre abko tä nebe gare metre jökrä nie, ¹⁴ñobtä ñan angwane jändrän jökrä mikata Ngöbö trä ngwente, ye abko Ngöbö trä tä mate btä abko käta trä mike arato. Ye mden kisete nieta krörö:

Ma tödekaka ñakare Kristobti abko tä ni kibien kwrere, aise te nüketa ngwäte.

Erere arato, ni ngwäkäre kwrere mata, aise te näinta krö amne, Kristo käkwe Ngöbö trä tikadikä ma okwäte abko nieta kore.

¹⁵Ye mdenbtä abko, mun tödekaka Kristobti tä nüne ño, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, käkwe ja ngibia. Erere arato, munkwe ñan nüna ni diän diän töi ñakare kwrere, akwa munkwe nüna ni töbtä kwrere ¹⁶amne, kä ne näire kukwe käme nuenta bäri, aise te munkwe nüna kärekäre Ngöbökrä amne munkwe ñan kä gate jire chi ngwarbe. ¹⁷Erere arato, Ngöbö tö mun tuai nüne ño, ye rükadre gare munye, ie ti tö, aise te nitre töi ñakare, ye kwrere munkwe ñan nüna. ¹⁸Mdakäre abko, munkwe ñan dö kwaka ña dröbakäre, ñobtä ñan angwane ni döre abko käta nebe jäme dokwäbti amne, tä nebe diän krübäte, aise te munkwe ñan dröba. Akwa köbö kwatirekwatire munkwe Ngöbö Üai tuametre nüne täte jökrä jabtä. ¹⁹Erere arato, munkwe blita jabe kwärikwäri salmobtä, amne ka ükaninte niedre Ngöböye, ye munkwe nie amne ka mda mda kuin niedre Ngöböye, ye munkwe nie, aise te munkwe ka nie amne Ngöbö käikitaka ja töibti munkwe. ²⁰Käre munkwe kuin nie ni Rün Ngöböye jändrän jökräbtä ni Dänkien Jesukristo käbti.

Kukwe ni gure gure kräke

²¹Mdakäre abko, munta Kristo mike ütiäte jae, aise te munkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri. ²²Mdakäre abko, meri gure gure abko käta ni Dänkien mike ütiäte ño jae käta kukwei mike täte, ye kwrere arato ni brare kwe ye abko mika ütiäte kwe jae, kukwe mikakäre täte, ²³ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Kristobti abko tä Kristo ngrabare kwrere amne Kristo abko tä ji dokwäte kräke, ye kwrere ni brare tä ji dokwäte meri kwe kräke. Kristo abko nitre tödekaka niarabti Diantarikä arato. ²⁴Nitre tödekaka Kristobti abko tä Kristo kukwei mike ütiäte jae amne tä mika täte, ye kwrere arato meri gure käkwe brare kwe kukwei mikadre ütiäte jae mikakäre täte arato.

²⁵Amne Kristo käkwe nitre tödekaka bti tarebare, käkwe ja biani müre ketadre kräke, ye kwrere jire mun brare gure gure käkwe meri munkwe tare. ²⁶Kristo käkwe ja biani müre ketadre kore ni mikakäre merebe amne deme, ye abko mun namani ngökani ñöte Kristo käbti munkwe bä mikani jabtä amne munkwe tödekani niarabti munkwe niebare abko munkwe bä mikani jabtä arato. ²⁷Erere arato, Kristo käkwe ja biani müre ketadre kore, ye köböire abko nitre tödekaka bti abko bä rabadre bäri nuäre amne jändrän kämekäme tiebe

ñan rabadre jire btä. Erere arato, ñan rabadre ni kwata näkwain näkwain kwrere kukwe kämekäme kisete amne, jändrän mda mda kämekäme ñan rabadre jire nitre ye ngätäite, akwa Kristo tö namani tuai deme amne era metre ja ngwärekre, abkokäre ja biani müre ketadre kwe kräke.

²⁸Kristo käkwe ni tarebare kore, ye kwrere arato ni brare brare käkwe meri kwe taredre. Amne niara tä ja ngrabare tarere au, ye kwrere meri kwe taredre kwe, ñobtä ñan angwane nire nire käta meri kwe tarere, ni ye abko tä ja tarere au. ²⁹Ye abko ni ñakare jire iti käta bätä ngwen ja ngrabare btä au, akwa nita ngibiare kuin amne nita mröre ja ngrabare kräke. Ye kwrere arato, Kristo tä nuene nitre tödekaka niarabti kräke, ³⁰ñobtä ñan angwane nitre jökrä tödekaka Kristobti abko Kristo ngrabare kwe amne ni itire itire abko Kristo kiakia ngrabare. ³¹Ne aisete, Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ni brare käkwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtä amne meyebtä mento merire kwebe.

Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere,

Génesis 2.24

abko nieta kore. ³²Yebtä abko kukwe nebti jändrän ütiäte kri gare ñakare nie abko tä ükani tiebe Ngöbökwé abko tä nüke gare nie, akwa Kristo amne nitre tödekaka niarabti abko btä kukweta tiebe kore Ngöbökwé abko tita niere. ³³Amne mun brare brare abko ie ti bike niereta bobukäre krörö: Mun itire itire käta ja tarere au, ye kwrere jire munkwe meri munkwe tare amne, mun merire merire abko käkwe ni brare munkwe mika ütiäte jae abko tita niereta kore munye.

Kukwe ngäbäkre kräke amne rün btä meye kwe kräke

6 ¹Mdakäre abko, mun ngäbäkrere, mun ye abko ni Dänkienkwe, aisete munkwe mun rün btä mun meye kukwei mika täte, ñobtä ñan angwane ye abko kuin ni Dänkien okwäbti. ²⁻³Ngöbökwé ja kukwei ne biani Moiséye nuendre ngäbäkreye, ben gwaire jändrän bäri ütiäte köböi mikani käne kwe abko krörö:

Munkwe nünandre jame amne munkwe nünandre raire kä temen nebtä, abkokäre munkwe mun rün btä mun meye mika ütiäte jae,

Deuteronomio 5.16

abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

⁴Amne mun ngäbäkre rünre rünre abko käkwe ñan ngäbäkre munkwe moto mika romon kukwe bätäkä ngwarbe btä, akwa munkwe ngäbäkre munkwe töi tikadre amne munkwe ji kuin Ngöbökwé mikadre gare ño ietre abko ie ni Dänkien tö, ye kwrere munkwe nuen.

Kukwe ni klaboré kräke amne bkänkä kwe kräke

⁵Mdakäre abko, mun klaboré käkwe mun bkänkä kukwei mika täte ja töi kuinbti. Erere arato, munta sribire Kristo ara jire kräke raba ruen

munye, kákwe mun bkánkä mika ütiäte jae amne munkwe jürä ngwian era metre, munkwe Kristo mikadre täte ye kwrere. ⁶Ye abko, ñan mun bkánkä okwäbti aibe munkwe sribi nuen kuin ja bä mikakäre kuin, akwa sribikä Kristokrä ye kwrere munkwe sribi amne Ngöbö tö dreye, ye erere munkwe nuen jökrä ja töi metrebti. ⁷Ye abko, munkwe sribi ja di ngöi jökrä mun bkánkä kräke, ye abko ñan munta sribire ni kä nebtä kräke, akwa munta sribire ni Dänkien ara jire kräke munkwe nütü, kákwe sribi kore, ⁸ñöbtä ñan angwane ni klabore ya o klabore ñakare ya, akwa ni itire itire kákwe dre dre nuenbare kuin, ye abko ni Dänkien kákwe ütiä biandi nie, ye abko raba gare metre munye.

⁹Mdakäre abko, ni klabore käta sribire ja töi kuinbti bkánkä kräke, ye kwrere jire mun mden mden käta ni klabore bkäne ye kákwe sribi ükadrete ja töi kuinbti kräke. Amne munkwe ñan rätäkä mikakäre ene, ñöbtä ñan angwane mun amne niaratre abko tä sribire ni Dänkien itibe kräke. Ni Dänkien ye abko tä kä käinbti amne niara abko kräke ni ütiäte ja kwrere jökrä.

Jändrän rükrä Satana rüere

¹⁰Mtare mentokwäre abko ni Dänkien di kri, yehti munkwe nüna dite köbö kwatirekwatire abko krörö: ¹¹Jändrän jökrä bianta Ngöbökwä ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, ye kite jabtä munkwe. Diablu ni ngökaka kákwe kukwe mikaditbe mun rüere, ye ngwane mun rabadre nünenkä dite jabtä diablu rüere, abkokäre kite jabtä munkwe, ¹²ñöbtä ñan angwane ñan nita rüere ni kä nebtä rüere, akwa üai kämekäme tä dikekä kabre käinta sete abko di kri amne tä kä käme iko kä jökräbti kä nebtä dänkiene amne gobrane ni ngätäite nete abko rüere nita rüere. ¹³Ne aisete jändrän jökrä bianta Ngöbökwä ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, ye den kisete munkwe amne köbö te kukwe taretare jatadi mun nuente ja käne, ye näire mun rabadre nünenkä dite jabtä mun rüebe, abkokäre munkwe ja mika juto biare rükäre kore. Yehti munkwe nünanca dite jabtä. ¹⁴Ye aisete, nitre rükä käta koria mäketete dime ja mrökarabtä ja mikakäre biare rükäre, ye kwrere munkwe kukwe era metre Ngöbökwä mäkäte jabtä rükäre Satana rüere. Erere arato, nitre rükä tä jändrän ribi mike ja mäträbtä ja ngibiakrä, ye kwrere munkwe nünanca era metre Ngöbökrä ye abko kákwe mun ngibiadre mun rüe Satana ngäniene. ¹⁵Mdakäre abko, nitre rükä tä sandalia neketete kuin temen kite ja ngotöbtä rükäre, ye kwrere munkwe ja ngoto mika juto biare niken Ngöbö kukwei kuin Kristöbtä ye niere ni mda mdaye. Ngöbö kukwei kuin Kristöbtä, ye tä ni mike ja mäketä jäme Ngöböbe. ¹⁶Akwa jändrän jökrä ja ngibiakrä yehti ta abko tödeka kwatibe Ngöböbti, ye abko munkwe dian kisete nitre rükä tä jändrän ribi ngwen kisete ja ngibiakrä, ye kwrere munkwe nuendre kore. Ye köböire abko üai kämekäme kákwe kukwe kämekäme

kitadi buko jutra ngitiekä kwrere mun rüere angwane, munkwe kukwe käme ganaindi kwäräbe. ¹⁷Amne munta dianintari, ye abko jändrän ribi mikata ja dokwäbti ja dokwä ngibiakrä rüe ngäniene ye kwrere. Amne Ngöbö Kukwei abko tä ngitra kwrere Ngöbö Üaikwe. Ngöbö Kukwei yebti munkwe rü, nitre rükä tä rüre ngitrabti ye kwrere. Jändrän jökrä rükrä ye munkwe dian kisete rükrä jae diablu amne üai käme kwe ye rüere. ¹⁸Erere arato, munkwe blita kärekäre Ngöböbe amne, Ngöbö Üai köböire munkwe ja di ribe Ngöböye amne munkwe jändrän kärä kärekäre ie arato. Erere arato, munkwe mokre käre jabti, akwa mun ñan rante blitare Ngöböbe, käkwe blita käre ben nitre deme deme kwe ye kräke.

¹⁹Mdakäre abko, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä nämäne tiebe ye abko tikwe niedre ño ño abko Ngöbökwé mikadre gare tie amne, kä jürä rabadre ñakare tibtä blitare, abkokäre munkwe blita Ngöböbe tikrä. ²⁰Ngöbö kukwei kuin abko tikwe mikadre gare, abkokäre Ngöbökwé ti juani blitaka jakrä. Ngöbö kukwei ye mden dokwäre tita ngite kä teri nete mtare, akwa kä jürä ñan rabadre jire chi tibtä blite Ngöbö kukweibtä, abkokäre munkwe blita tikrä Ngöböbe.

Kukwe mrä

²¹Mräkäre abko, Tíquico ni mräkä tare kri nikwe amne sribikä era metre ni Dänkienkwe abko tita juen nebe mun kanti yete. Tita ño nete amne tita dre dre nuene ye abko niarakwe niedi jökrä munye. ²²Erere arato, nunta ño nete ye niedre kwe munye abko käkwe kä mikadre juto munbtä, abkokäre tita juen nebe yete.

²³Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien käkwe ja mräkätre yete mika nüne jäme amne, munkwe ja taredre kwärikwäri tödekare kwärä kwatibe Ngöböbti abko ie ti tö. ²⁴Amne nire nire käta ni Dänkien Jesukristo tarere era metre kärekäre, ye abko kräke Ngöbö raba ja moto mike kuin arato. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Filipobokrä

Filipenses

Pablo käkwe tärä ne tikani angwane, niara nämāne ngite kä teri juta Romate, kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Akwa Pablo nikani Silas amne Timoteobe nebe juta Filipino kanti kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare ietre angwane, ni kwati käkwe tödekani Jesubti. Ye abko tä tikani Hechos 16.12-40 yebtä. Abti niara nämāne ngite nükani gare nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Filipote yeye angwane, niaratre käkwe ngwian amne jändrän mda mda juani Pablo kräke ni iti kädian nämāne Epafrodito köböire Pablo die mikakäre. Abtä Pablokwe tärä Filipenses ne tikani kuin niekäre ietre.

Mdakäre abko, Pablo namani ja tare nike, akwa kä namani nuäre btä abko mikani gare kwe nitre nünanka Filipino yeye, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti nünanka yete nämāne ja tare nike arato tödekabtä Jesubti. Jesukristo käkwe nünabare ño, käkwe bikabare tidrä ni mda mdabtä, ye kwrere nitre tödekaka Jesubti käkwe nünandre ja die mikadre kwärikwäri nünenkä dite Jesubtä abko Pablokwe niebare ietre.

Mdakäre abko, Pablokwe nitre tödekaka Jesubti mikani mokre nitre israelita ruärebtä. Nitre israelita ruäre nämāne niken kukwe dirire blo Jesukristobtä abko ngäniene ja ngibiadre Pablokwe niebare ietre. Tödeka kwatibe Jesubti, aibe köböire ni ñan rabadre dianintari nitre israelita ne nämāne dirire, akwa ñakare kore Pablokwe niebare, aisetē ja ngibiadre kuin niebare kwe.

Pablota köbö kuin juen

1 ¹Ti Pablo käta tärä ne tike amne Timoteo tä tibe nete. Nun ne abko sribikä Kristo Jesukwe. Mun deme Ngöbökwē tä ketetibe Kristo Jesube juta Filipote amne mun ni Ngöbökwē jie ngwianka amne nitre ni mda mda die mikaka, ye kräke nunta köbö kuin juen. ²Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye ja di käräre kwärä

³Ja mräkätre, munta nüke töre batire batire tie angwane, tita kuin niere Ngöböye munbtä. ⁴Erere arato, tita blite Ngöböbe angwane, käta neme bäri nuäre tibtä blitare Ngöböbe mun jökrä kräke, ⁵ñobtä ñan angwane munkwe tödekani kena Jesubti angwane, mun nikani ti die mike kukwe kuin Jesubtä kädriere abti kä nükebe mtare. Yebtä käta neme bäri nuäre tibtä blitare Ngöböbe mun kräke. ⁶Ye abko, Ngöbökwé sribi kuin kömikanintbe munbtä, sribi ye abko niara ara käkwe ngwiandi bare jökrä nebe Kristo Jesu jatadita kä mrä köbö ye näire, ye abko gare kuin tie. ⁷Tikwe töbikadre kore mun jökräbtä abko kuin ruen tie, ñobtä ñan angwane mun tare kri tikwe. Ngöböta ja moto mike kuin tikrä ti die mikakäre, ben gwaire munta ti die mike arato, aisete tita ngite mäkäninte kadenanbti kä teri ya o tita kukwe kuin Jesubtä ngie mike amne bä mike ütiäte gobran ngwärekre, akwa ye kanti munta ti die mike. ⁸Ne aisete nikwe ni mda mda taredre ño abko Kristo Jesu tä mike gare tie, yebti tita mun jökrä tarere kri, ye abko gare kuin jökrä Ngöböye.

⁹Ne abko, tita ja di ribere krörö Ngöböye munkrä: Mun tödekaka Jesubti käkwe ja taredre kwärikwäri amne ni mda mda taredre bäri mda munkwe arato köbö kwatirekwatire. Erere arato, Ngöbö rükadre gare bäri munye amne mun jatadre neme bäri töbtä Ngöböbtä, dre abko kuin Ngöbö ngwärekre rükadre gare bäri metre munye abko tita ribere Ngöböye munkrä. ¹⁰Tita ribere kore Ngöböye, ñobtä ñan angwane kukwe rükadre gare kore munye, ye köböire dre dre ütiäte nünankrä bäri metre Ngöbökrä rükadre gare munye amne mun rabadre nüne kuin deme amne, ni mda mda ñan rabadre mun kite ngise nebebe Kristo jatadita ye näire. ¹¹Ne abko munkwe nuendre angwane, mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwärekre Jesukristo diebti, ye köböire Ngöbö rabadi käikitankä amne rabadi mikani ütiäte kri.

Kukwe kuin Jesubtä tä nüke gare ni kwatiye

¹²Ja mräkätre, mtare ti tö kukwe mda niei munye abko krörö: Kukweta nakenkä taretare tibtä, yebtä kukwe kuin Jesubtä kädrieta niken bäri janknu mentokwäre, ye abko rabadre gare munye abko krörö: ¹³Tita ngite mäkäninte kadenanbti kä teri tödekabtä Kristobti, ye abko nükanina gare era metre nitre guardiare emperador gwiriete ie, amne ni kwati mda mda, ie nükanina gare arato. ¹⁴Ti kitani ngite tä gare ti mräkätre tödekaka ni Dänkienbtiye nete, ye abko käta bäsi niaratre jökrä kite blite bäri mda kukwe kuin Ngöbökwé yebtä amne kä jürä ñakare btätre blitare.

¹⁵Nitre ye ngätäite, ni ruäre tä kukwe kuin Kristobtä mike gare, akwa era metre tä mokrere tibe amne töita bikabtä kri tibtä, käta kukwe kuin

Jesubtä mike gare ni mda mdaye. Akwa ni ruäre abko tä mike gare ja töi kuinbti. ¹⁶Nitre ye tä ti tarere, aisete tätre kukwe kuin Kristobtä mike gare kore ja töi kuinbti, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin ye ngie mikaka abko garera ietre. ¹⁷Akwa ni tä mokrere tibe, ye abko tä kukwe kuin Kristobtä mike gare arato, akwa tätre bike kri au amne, ñan tä sribire ja töi metrebti. Tita ngite ne ngwane, niaratre töta kukwe mikaitbe bäri ti üere, aisete käta näin kukwe kuin Jesubtä mike gare kore. ¹⁸Akwa ye abko ñan mikata bäri ütiäte tikwe, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe kuin Kristobtä mike gare töi kuinbti ya, ñakare ya abko tä dbe tikä, ñobtä ñan angwane tätre kukwe kuin ye mike gare jirekäbe. Ye abko bäri ütiäte, aisete käita neme bäri nuäre tibtä.

Akwa kä rabadi bäri nuäre tibtä janknu, ¹⁹ñobtä ñan angwane era metre tita ngite kä teri nete, akwa munta blite tikä Ngöböbe amne Ngöböta Jesukristo Üai juen ti die mikakäre, aisete Ngöbökwé ti dianditari mrä abko gare kuin tie. ²⁰Ti tädi kukwe ükatekä romanobo ngwärekri angwane, Ngöbökwé ñan ti tuadremetre Kristo Jesu rükente abko tita ribere ie. Erere arato, ti rabadre baliente, käkwe Kristo mikadre tuare ütiäte kri ni kwati ngwärekri Ngöbö diebti abko tita ribere Ngöböye. Akwa kukwe ükatekä romanobo käkwe ti tikadrete nünakäre janknu ya o ti juandre müre ketadre kwe ya, mden erere tä dbe tikä, ²¹ñobtä ñan angwane tita nire nünakäre Kristo aibe kräke, akwa ti müre ketadre ye abko rabadre bäri kuin tikä. ²²Akwa ti tikadrete nünakäre janknu kä nebtä angwane, tikwe sribi kuinquin nuendre bäri Ngöbökrä, aisete dre abko rabadre bäri kuin tikä abko ñan nuke gare tie. ²³Ye aisete, jändrän ketebu ne mden abko tikwe diandrekä jakrä abko tä neme tare tikä töbike btä. Ti müre ketadre nitre romanobokwe tödekabtä Kristobti angwane, ti rikadre nüne Kristobe, ie ti tö bäri krübäte amne, ye abko rabadre bäri kuin tikä. ²⁴Akwa nitre romanobo käkwe ti tikadrete nünakäre janknu kä nebtä abko bäri kuin munkrä ruen tie. ²⁵Ti tikadite nünakäre janknu mun jökrä die mikakäre näin bäri metre Jesube amne, kä mikakäre nuäre munbtä tödekabtä Jesubti, ye kräke ti rabadi mun jökräbe abko gare kuin tie. ²⁶Angwane ti rabadita bobuta munbe ketetibe angwane, ti käi rabadita bäri nuäre munbtä amne, munkwe Kristo Jesu käikitadikä, aisete ti rabadre tikaninte rabakäre bobuta munbe abko tuen bäri kuin tie.

Kukwe kuin Kristobtä bä mikadre ütiäte

²⁷Akwa kukwe ketetibe bäri ütiäte nuendre munkwe abko ti bike niere krörö munye: Kukwe kuin Jesubtä rabadre ütiäte ni mda mda okwäte, abkokäre munkwe nüna kuin metre. Munkwe nünandre kore ne ngwane, ti rabadita ja tuenta munbe ya, ñakare ya, o tikwe ni kukwei

nuadita munbtä jirekäbe, akwa kukwe krörökrörö rabadi gare tie: Mun tä nünenkä dite jabtä tõi ketetibe jökrä, ye köböire munta ja die mike kwärikwäri kukwe kuin Kristobtä mikakäre gare bäri. ²⁸Erere arato, munkwe ñan ja ngwian nikenkä mun rüe käne, ñobtä ñan angwane niaratre tä rüere mun rüere, ye abko käta kukwe krörö mike gare: Niaratre juandi ngwarbe jökrä Ngöbökwe, ye abko tuen kuin btätre, akwa mun abko Ngöbökwe dianditari, ye abko tuen gare kuin munbtä arato. ²⁹Ye abko, Ngöbö moto kuin, ye köböire munkwe tödekani Jesukristobti. Akwa ñan munkwe tödekadre jirekäbe bti, akwa Ngöbö moto kuinbti munkwe ja tare nikadre kräke abko kuin munkrä arato abko rabadre gare munye. ³⁰Ye mden kisete mun amne ti, nita ja tare nike ja kwrere Jesukristo dokwäre mtare. Nita ja tare nike, ye mden kwrere tikwe ja tare nikani mun okwäbti ti näma kena juta Filipote, ye kwrere tita ja tare nike nete abko kukwe nuata mda bati munkwe kore.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe nüandre Jesu kwrere

2 ¹Ti mräkätre, munta ketetibe Kristobe, aisete ja motota neme ruen nuäre nuäre munye amne, Ngöböta mun tarere, ye tä mun moto mike jäme. Erere arato, Ngöbö Üai tä munbtä abko tä mun mike ketetibe jökrä amne, mun ruentari tare Ngöböye amne Ngöböta ja moto mike jäme mun kräke abko gare tie. ²Ye mden kisete, munkwe kä mikadre bäri nuäre tibtä, abkokäre munkwe nüna krörö: Munkwe ja tõi mika ja näre jökrä. Munkwe ja tare ruäre kwärikwäri. Munkwe nüna jäme jökrä jabe kwärikwäri. Erere arato, jändrän ketetibe btä munkwe töbika gwaire jökrä. ³Munkwe ñan jändrän nuen jire kaibe jakrä amne ja dikaikäre, akwa bika tidrä ni mda mdabtä amne ni mda mda mika bäri ütiäte jakrä. ⁴Mdakäre abko, munkwe ñan töbika jändrän kuinbtä kaibe jakrä akwa, munkwe töbika jändrän kuinbtä ni mda mdakrä arato.

⁵Ye kwrere Kristo Jesu käkwe töbikabare jabtä amne ni mda mdabtä amne nüabare kore kwe, aisete ye kwrere munkwe töbika amne nüna munkwe arato abko krörö:

⁶Kristo abko Ngöbö arabe arato, akwa rabadre ütiäte janknu Ngöbö kwrere,
yebtä abko ñan namani töbika kaibe jakrä amne namani ruentari tare ñakare ie.

⁷Ye mden kisete, Kristo abko Ngöbö arabe, akwa niara käi ütiäte ütiäte kri abko mikaninte kwe ja tõi jenbti, käkwe ja dikaibare ñakare amne, ja mikani ütiäte ñakare kwe abko krörö:
Ni klaboro kwrere jire nämane kä nebtä. Erere arato, niara därebare angwane, nämane ni kä nebtä kwrere.

⁸Mdakäre abko, niara namani tuen ni kä nebtä kwrere ni jökräye amne namani bike tidrä ni jökräbtä, käkwe Ngöbö kukwei

mikani täte jökrä amne ja biani müre ketadre kwe Ngöbö kukwei mikakäre täte metre.

Akwa ñan müre ketani nuäre,
akwa müre ketani krübäte krusobtä.

⁹ Ye kwrere Jesukwe ja mikani ütiäte ñakare.

Ye mdenbtä Ngöbökwé mikani bäri ütiäte ni jökrä amne jändrän jökrä bti ta amne, ni käi bäri ütiäte abko Ngöbökwé biani ie arato.

¹⁰ Ye mden kisete, Jesu ye ngwärekre ni jökrä amne jändrän jökrä kä käinbti, kä temenbtä amne dobo täni abko rabadi ngukudokwäbti niara mikakäre ütiäte jae,

¹¹ Jesukristo abko Dänkien Ngöbö niedre ie angwane, Ngöbö ni Rün rabadi mikani ütiäte kri arato.

Ngöbö kukwei mikadre täte

¹² Ne aisete ti mräkätre tare tikwe, ti nämáne mun kánti juta Filipos yete angwane, käre mun nämáne Ngöbö kukwei mike täte, ye kwrere arato mtare tita mobe munye akwa, munta Ngöbö kukwei mike täte bäri era metre. Akwa ni dianinantari Ngöbökwé kákwe Ngöbö kukwei mikadre täte ño, ye kwrere munkwe sribi Ngöbö kukwei mikakäre täte jökrä, Ngöbö mikare ütiäte kri kwärä, Ngöbökwé mun dianinantari bä mikakrä metre. ¹³ Munkwe nuendre, ñobtä ñan angwane Ngöböta sribire munbtä mun töi mikakäre biare sribi kuin nuenkäre amne, Ngöböta sribire mun mikakäre dite sribi kwe ye ngwiankäre bare.

¹⁴ Jändrän jökrä nuenta munkwe, yebtä munkwe ñan ñäkä jabtä kwärikwäri amne, munkwe ñan ja kweta kwärikwäri. ¹⁵ Munkwe nünandre kore angwane, kukwe ñan kwandre jire ni mda mdaye mun kitakrä ngise amne mun töi amne mun moto rabadre metre abkokäre. Ye kwrere, munkwe nünandre Ngöbö ngäbriänkätre töi kuin metre kwrere nitre moto kämekäme amne diän diän ngätäite. Sö amne muke tä trä ngitiekä kä käinbti deo, ye kwrere jire munta kä trä Ngöbökwé mike tuare nitre kämekäme amne diän diän ngätäite kä nebtä. ¹⁶ Ne aisete Ngöbö kukwei kuin käta ni mike nüne kärekwäre, ye munkwe ketate dime kisete niekäre ni jökräye. Munkwe nünandre kore ne ngwane, Kristo jatadita ye näire mun käi rabadi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane tikwe ñan ngoto nikani ngwarbe sribire mun ngätäite abko tikwe gadi aisete. ¹⁷ Munta tödeke Ngöböbti abtä munta sribi kuin nuene Ngöbökrä. Ye abko, jändrän kämikata kukwadre Ngöböye niara käikitakakrä ye kwrere. Amne tita sribire mun ngätäite, ye dokwäre nane ti kämikadre, ye ngwane jändrän biani kukwadre Ngöböye, bti dö kekata, ye kwrere ti rabai Ngöbö ngwärekre. Akwa ye abko Ngöbö moto mikakrä nuäre amne, ye kwrere jire tikwe mun käi ngwiandre nuäre gwaire jabtä. ¹⁸ Ne aisete, munkwe kä ngwian nuäre gwaire jökrä jabtä tibe ja tare nikabtä kore.

Timoteo amne Epafrodito juandi jötrö Pablokwe

¹⁹Ja mräkätre, ni Dänkien Jesu tö, ne ngwane bä jötrö ti tö Timoteo juain nebe mun kanti yete, ñobtä ñan angwane niara rabadreta mun kanti angwane, kä rabadi nuäre munbtä niara tuare. Abti niara rükadreta kukwe ngwenante kuin munbtä tie, ye abko käkwe kä mikadre nuäre tibtä arato, abkokäre tikwe juandi. ²⁰Tikwe Timoteo juandi, ñobtä ñan angwane tita mun tarere metre, ye kwrere Timoteo aibe käta mun tarere, aisete tikwe niara juandi mun kanti mun die mikakäre. ²¹Ni kwati mda abko käta töbike jändrän jakwebtä au, akwa Kristo Jesu tö dreye, yebtä töbikata ñakare kwetre. ²²Akwa Timoteo abko käta nüne metre, ye garera mun jökräye, ñobtä ñan angwane ni ngobo nikwe käta ni die mike ño sribibtä, ye kwrere jire Timoteokwe ti die mikani kukwe kuin Jesubtä mike gare ni mda mdaye, ye garera munye arato. ²³Ne aisete kukwe rabai ño tikrä nete gadi tikwe angwane, tikwe Timoteo juandi nebe mun kanti yete. ²⁴Amne ti abko tä ngite kä teri nete, akwa ti Dänkien Jesu diebti, bä jötrö ti tikadrete angwane, ti näin nebe mun kanti arato abko tita nütüre.

²⁵Akwa gwängwarbe abko, ti mräkä Jesu käbti Epafrodito, sribi muko tikwe amne ti die mikaka tikwe, ye abko munkwe juani ti die mikakrä nete abko ti bike juenta nebeta mun kanti. ²⁶Niara abko tä ulire mun miare amne, niara namani bren abko gani munkwe, yebtä abko bäri tä töbike kri mda. ²⁷Epafrodito abko namani bren jume bkänä amne bäsi krütani akwa, namani ruentari tare Ngöböye, aisete Ngöbökwé mikaninta quinta amne krütani ñakare. Tita ulire nete, ne bärire ti ñan rabadre ulire mda, abkokäre ti namani ruentari tare arato Ngöböye niarabe gwaire, aisete niara krütani ñakare. ²⁸Ye mdenbtä abko, tita niara juenta jötrö ngwarbe nebeta mun kanti, kä rabadreta nuäre munbtä niara tuareta abkokäre amne, ti ñan tädre töbike kri janknu arato, abkokäre tita juenta. ²⁹Ne aisete kä raba nuäre munbtä niara kare ngäbti ni mräkä nikwe kwrere ni Dänkien käbti. Ye kwrere arato, ni Epafrodito ne kwrerekwrere, ye abko munkwe mika ütiäte jökrä arato, ³⁰ñobtä ñan angwane Epafrodito bäsi krütani sribibtä Kristokrä amne, ja kwata namani ruentari tare ñakare ie angwane, bäsi krütani sribibtä tikrä, sribi ñan rabadre bare jire munye tikrä, mden abko niara nämane nuene, abtä ja bren nikani kore kwe.

Dre nuenta ja di jenbti abkobtä bikadre kri ñakare

3 ¹Ti mräkätre tikwe, munkwe ni Dänkien käi ngwian bäri nuäre jabtä. Ti bike kukwe niere munye, ne kwrere tikwe tikanina munye akwa, tare ñakare tikrä tiketa mda munye, ñobtä ñan angwane kukwe ne kuin mun die mikakrä mun rüe ngäniene ruen tie, aisete tita

tiketa munye. ²Ja mräkätre, nitre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nuendre nie mikamna täte munye amne, käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä munye, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane niaratre abko ni ngututu kämekäme krübäte amne niaratre abko sribi diän diän nuenkä amne niaratre abko ni kwata tikakaka ngwarbe, aisete nitre ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin. ³Ñäräkrä mikata ja kwatabtä, ye abko käta ni jen Ngöbökwe era metre bä mike nieta kwetre. Akwa ye abko ñakare metre, ñobtä ñan angwane ni abko ni jen Ngöbökwe era metre gare krörö nie: Nita sribire Ngöbökrä amne nita niara käikitekä Ngöbö Üai köböire amne, nita Kristo Jesu aibe bä mike ütiäte kri. Erere arato, jändrän tuen ni ngrabarebtä, yebti nita tödeke ñakare amne jändrän nuenta au jakrä abko ni ñan tö bä mikai ütiäte kri, aibebti ni ne mden abko ni jen Ngöbökwe era metre gata nibtä. ⁴Akwa ti tö rabadre ja bä mikai ütiäte kri ne ngwane, jändrän nuenta au jakrä, yebti ti rabadre ja bä mike ütiäte kri ruen tie.

Nitre ye abko tä jändrän nuene au jakrä ja mikakäre metre Ngöbö okwäte, ja bä mikakäre ütiäte kri. Akwa ti bäri käkwe kukwe nuenbare kuin täte abti ja rabadre ruen ütiäte kri tie abko krörö: ⁵Ti därebare angwane, kwäirare ti ñäräkrä mikani ti kwatabtä amne, ti abko israelita, amne ti därebare juta Benjamínkri amne ti abko hebreo era metre. Erere arato, ti nämane nekete nitre bariseokri, aisete kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie, ye abko ti nämane mike täte bäri metre nitre bariseo kwrere. ⁶Ne aisete Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, yebti ti nämane mokrere krübäte, aisete nitre tödekaka Jesubti abko rüere ti nämane näin kisere mikakäre ja tare nike. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, ye erere ti nämane mike täte bäri, aisete ti nämane nüne bäri metre, ni mda mda nämane nütüre tibtä, aisete ti bäri käkwe ja bä mikadre ütiäte kri.

⁷Akwa Kristo rabadre mikani kri ti köböire, abkobtä jändrän jökrä nämane ütiäte kri kena tikrä, ye abko tuen ütiäte ñakare tie mtare. ⁸Ne bärire mda abko, ti Dänkien Kristo Jesu rükadre gare bäri kuin tie ne abko bäri ütiäte tikrä. Ye mden kisete, jändrän jire jökrä mda mda, ye tuen ütiäte ñakare tie ti Dänkien kwrere, aisete niara kräke tikwe jändrän jökrä tuanimetre ja jiebti. Jändrän jökrä ye mden abko tuen jändrän ngwarbe rä kure kwrere tie, aisete tita mikete, ti Dänkien Kristo Jesu rükadre gare bäri kuin tie amne, ⁹ti rabadre nüne bäri ketetibe Kristobe abkokäre. Tikwe ja töi mikani Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mike täte, akwa ñan ye köböire ti ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare tibtä amne ti kani ngäbti kwe, akwa tödeka kwatibe Jesubti, ye aibe köböire ti ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare tibtä amne ti kani ngäbti kwe. ¹⁰Erere arato, Kristo rükadre gare metre ta tie, ie ti tö abko krörö: Ja di kribti Ngöbökwé Kristo mikaninta nire, niara di ye abko

ie ti tö jakrä arato nünankrä Kristokrä. Erere arato, niarakwe ja tare nikani ño, ye kwrere ti tö ja tare nikai arato ni mda mda ngwiankäre Ngöböye. Ne kwrere arato, niarakwe ja biani müre ketadre ni mda mda kräke, ye kwrere ti tö ja biain müre ketadre ni mda mdakrä arato amne, ¹¹Ngöbökwé ti mikadita nire niara kwrere, ie ti tö, abkokäre ti tö nünai bäri ketetibe Kristobe.

¹²Nebtä abko ñan ti nena jändrän jökrä ye bkäne, tita niere. Erere arato, Ngöbökwé ni mikadi era metre kä käinbti, ye erere ti nena era metre ñan tita niere, akwa drekäre Kristo Jesukwe ti käräbare käne, ye aibebtä ti töita, aisete ye jiebtí tita nakwen ja di ngöi jökrä. ¹³Ti mräkätre, ne ñan ti nena jändrän jökrä bkäne täte jökrä ja di jenbti abko tita niere, akwa jändrän ketetibe btä tita ja töi mike kwatibe abko nere: Jändrän känekäne namani tie abko tita käikwitekä jabtí, amne jändrän kuin tä ti käne Ngöbökwé abko jiebtí tita nakwen janknu ja di ngöi jökrä. ¹⁴Ne abko jändrän kuin kä käinbti biandre tie Ngöbökwé Kristo Jesu köböire abko erere ti rabadre bkäne, abkokäre Ngöbökwé ti käräbare nüne kä käinbti ben, aisete tita nakwen kisere jiebtí.

¹⁵Ye abko, nire nire nena ünän tödekabtä Jesubti abko käkwe töbikadre ja kwrere jökrä tibe. Akwa kukwe mda tärä, btä mun ruäre ñan tä töbike ti kwrere ne ngwane, töbikadre ño abko Ngöbökwé mikadi gare munye arato. ¹⁶Akwa nikwe nünandre ño Ngöbö ngwärekre nena gare nie, ye kwrere nikwe nünandre.

¹⁷Ti mräkätre, nikwe nünandre ño abko erere tikwe nünanba mun okwäbti, ye kwrere mun jökrä käkwe nuna. Erere arato, nunkwe nünabare ño mun okwäbti, ye kwrere ni mda mda tä nüne ya abko munkwe mika ñäräre kuin abko erere munkwe nuna arato. ¹⁸Tita niere kore, ñobtä ñan angwane ni ruäre abko ñan tä nüne kore. Ye mdenbtä tikwe blitabarera bäre bäre munbe akwa, müare kwärä ti tö nieita bobuta munye abko krörö: Kristo krütani krusobtä ni kräke abko nire nire käta mike ngwarbe jae ni jökrä okwäbti, ¹⁹yebtä abko Ngöbökwé gadikä jökrä amne, jändrän nuenta käi ngwiandre nuäre jabtä kwetre, aibe jiebtí tä nakwen. Erere arato, kukwe kämekäme nuenta kwetre abtä rabadre ja gaire kwrere akwa, abkobti jata nebe ruen bäri ütiäte krikri ietre. Jändrän kä nebtä aibebtä tätre töbike. ²⁰Akwa ni abko kä käinbti bkänkä, aisete ni kä käinbti bkänkä käkwe nünandre ño, ye kwrere nikwe nünandre amne, ni Dänkien Jesukristo ni Diantarikä tä kä käinbti jatadita abko ngibiata ngäbti nikwe. ²¹Angwane ni ngrabare ngwarbe ne abko niarakwe kwitadi kuin bä nuäre niara ngrabare kwrere. Ye abko nita ngibiare amne, Jesukristo di kri jändrän jökrä mikakäre ja ngoto täni ye käkwe ni ngrabare kwitadi jökrä kore ja di kribti.

4 ¹Ne aisete ti mräkätre, munkwe nünanka dite ni Dänkienbtä abko tita niere munye. Mun tare kri tikwe. Ti tö ja tuaita kri munbe

amne, mun abko tä sribi ütiä kwrere tikwe, ye abko käta kä mike nuäre kri tibtä ti mräkätre.

Pablota kukwe ükete Evodia amne Síntique kräke

²Angwane Evodia amne Síntique abko käkwe ja mäkäta ni ja mräkäre kwrere ni Dänkien käbti abko ti tö ribei kisere ietre. ³Amne ma sribi muko tikwe abko käkwe ni ngwai nibu ye die mika ja mäketa abko tita ribere mae, ñobtä ñan angwane nun nämane sribire Clementebe amne sribikä mda mda nämane sribire tibe arato angwane, ti ngwai nibu ye käkwe sribibare kri gwaire nunbe kukwe kuin Jesubtä ye mikakäre gare, aisete makwe die mika, ie ti tö. Mun abko käkwe nünandi kärekäre kä käinbti, ye erere mun käi nena tikani jökrä täräbtä Ngöbökwé.

Pablota ni jökrä kite nüne bäri Ngöbö kräke

⁴Ti mräkätre, käre munkwe ni Dänkien käi ngwian bäri nuäre jabtä. Käre munkwe käi ngwian bäri nuäre jabtä tita niereta mda munye. ⁵Mun abko moto jäme ni mda mdakrä, ye rüka gare ni jökräye munbtä. Ni Dänkien nükerate ja ken, ⁶aisete munkwe ñan töbika ngwarbe dikaro, akwa munkwe blita Ngöböbe jakrä amne, kukwe jökrä mike gare ie munkwe amne, ja di käräre kwärä munkwe kuin nie Ngöböye arato. ⁷Munkwe nuendre kore angwane, Ngöbökwé kä jäme jakwe mikadi mun motobtä. Kä jäme Ngöbökwé abko ñan rükadre gare jire ni kä nebtäye. Kä jäme biandi Ngöbökwé munye, ye käkwe mun moto amne mun töi ngibiadibti kuin Kristo Jesu köböire, munkwe ñan töbikadre dikaro ngwarbe abkokäre.

⁸Ti tö kukwe niei mrä munye ti mräkätre abko krörö: Kukwe era amne kukwe ütiäte, yebtä munkwe töbika. Erere arato, kukwe kuin amne dre abko deme Ngöbö ngwärekre, yebtä munkwe töbika. Amne kukwe mden bä nuäre nuäre amne kukwe mden tuen kuinkuin, yebtä munkwe töbika. Erere arato, jändrän jökrä kuinkuin amne jändrän kuin kä ngwiankrä nuäre jabtä Ngöbö ngwärekre, yebtä munkwe töbika. ⁹Angwane tikwe kukwe diriba ño munye, tikwe mun töi dianba ño ño amne munkwe ti kukwei nuaba blite ño ño amne munkwe ti tuaba dre dre nuene, ye kwrere munkwe nuen janknu. Tita jändrän nuemna munye, ne kwrere munkwe nuendre ne ngwane, Ngöbö moto jäme ye tädi käre munbe.

Jändrän juani Pablo die mikakrä, btä Pablota kuin niere

¹⁰Tita ti Dänkien käi ngwen bäri nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane ti nükani töreta munye, käkwe ti die mikaninta. Ne abko ñan ti käikwitaninkä jabti munkwe abko tita niere akwa, kä raire munkwe ngwian juandre nireye tikrä ñan namani nüke gare munye, aisete mun nämane ti die mike ñakare, akwa mtare munkwe ti die mikaninta.

¹¹Tita kukwe niere kore munye, ye abko ngwian amne jändrän ñakare tikwe, abtä tita niere kore akwa, ti abko kwe jändrän ño ño tädrera abko rabadre dbe tikä abko garera tie. ¹²Nüna gare bobre tie amne nüna gare jändrän kabrebe tie. Arato, nünandre ño erere, kräke tita biare, ne abko garera tie, aisete ti tädre trine ya, ti tädre mröi ya abko btä tita töbike ñakare dikaro akwa, käta neme nuäre tibtä. Erere arato, jändrän tärä kabre tie ya, ñakare ya, yebtä tita töbike ñakare dikaro, akwa käta neme nuäre tibtä. ¹³Kristo ti die mikaka, köböire ti raba jändrän jökrä nuene.

¹⁴Akwa munkwe ti die mikani ja tare nika kánti nete, käkwe ngwian juani ti die mikakäre, ye abko bäri kuin ruen tie. ¹⁵Ti nämä Macedonia munbe, bti tikwe kä mikateba, kä rikaba kukwe kuin Jesubtä mike gare kä mdate angwane, mun Filipobo käkwe tödekani krire Jesubti, akwa nitre gätäkä Jesu käbti kä Macedoniate, ye ngätäite mun aibe käkwe ti die mikaba. ¹⁶Mdakäre abko, ti nämä juta Tesalónicate angwane, mun aibe käkwe ngwian juanba bäre bäre ti die mikakäre. ¹⁷Ne abko ñan munkwe jändrän juandre bäri ngwarbe mda tikä abko tita niere akwa, mun rabadre jändrän bkäne bäri mda Ngöbö ngwärekre abko ie ti tö, käta niere kore munye. ¹⁸Ngwian amne jändrän jökrä bianta tie munkwe abko tikwe kani ngäbti, aisete jändrän tärä täte tikwe mtare. Mdakäre abko, munkwe ngwian biani Epafroditoye ngwiandre tikä abko niara nükani ngwena tie amne, jändränäta bäri kabre tikwe mda. Ne aisete munkwe ngwian juani tikä, ye abko namani kuin Ngöbökrä amne, jändrän rä bäne bianta Ngöbökrä nitre israelitakwe abko käi namani nuäre Ngöböbtä, abko erere käi namani nuäre Ngöböbtä käre ngäbti arato. ¹⁹Ye abko, Kristo Jesu di kri jändrän jökrä bkäne, ye köböire jändrän ñakare munkwe abko Ngöbö tikwe käkwe biandi munye. ²⁰Amne Ngöbö ni Rün nikwe aibe raba käikitaninkä kärekäre. Ne abko raba bare kore. Amen.

²¹Mräkäre ti mräkätre, nitre nünanka deme deme Ngöbökwä tä juta Filipote, ie munkwe köbö ngwiantari tikä amne, ti mräkätre tödekaka Jesubti tä tibe nete käta köbö kuin juen ja mräkätre yete kräke arato. ²²Erere arato, nitre deme deme Ngöbökwä tä nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke akwa, jä mräkätre sribikä emperador romanobkwe abko bäri tä köbö kuin juen munkrä. ²³Ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Amen. Ne görä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Colosabokrä

Colosenses

Pablo käkwe tärä ne tikani angwane, niara nämane ngite kä teri juta Romate kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Pablo ara käkwe kukwe kuin Jesubtä diribare ñakare juta Colosa yete. Ni iti kädian nämane Epafra käkwe mikani gare ietre. Abti Pablo nämane ngite kä teri juta Romate angwane, Epafra nikani basare ie, ye angwane kukwe kri Colosa kánti, niebare kwe ie.

Pablokwe tärä ne tikani rükäre Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye dokwäre, ñobtä ñan angwane ni ruäre juta Colosa yete kä namani kukwe dirire blo Jesukristobtä abko Epafra käkwe niebare ie. Ngöbökwé jändrän jökrä dätebare ñakare Jesukristo köböire abko nitre dirikä blo nämane niere. Erere arato, Ngöbö ñan nämane nüne täte jökrä Jesukristobtä abko nitre dirikä blo nämane niere. Ye kwrere abko nitre dirikä blo nämane Jesukristo bä mike ütiäte ñakare. Jesukristo täte abko nitre tödekaka Jesubti käkwe kukwe ütiäte nitre israelitakrä ye mikadre ütiäte jae abko dirikätre blo nämane niere.

Kukwe ye dokwäre Pablokwe tärä ne tikani. Ngöbökwé Jesukristo mikani ni jökrä amne jändrän jökrä bti ta, aisele niara aibe di tärä ni diantarikrä täte jökrä abko Pablokwe niebare. Erere arato, kukwe diribare ni kä nebtäkwe, ye abko ngwarbe amne di ñakare jire chi ni diantarikrä, niebare kwe ietre. Mdakäre abko, nikwe nüandre ño Ngöbö ngwärekre, yebtä Pablokwe diribare arato.

Pablota köbö ngwentari

1 1-2 Ti Pablo käta tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Ti ne mden käta köbö kuin juen ti mräkä Timoteo ben gwaire mun nünanaka juta Colosate ye kräke. Mun abko juta deme Ngöbökwé amne mun ti mräkätre tä nüne era metre Kristokrä. Ngöbö ni Rün nikwe raba ja moto mike kuin munkrä amne mun raba nüne jäme niara diebti, ie ti tö.

³Nunta blite Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rün yebe angwane, käre nunta kuin niere munbtä Ngöböye, ⁴ñobtä ñan angwane munta tödeke Kristo Jesubti amne, juta deme Ngöbökwé abko munta tarere jökrä arato, ye abko nunkwe kukwe nuaba, abtä nunta kuin niere Ngöböye. ⁵Munta nüne kore, ñobtä ñan angwane kukwe kuin era metre Jesukristobtä diribare munye abko munkwe kukwei nuani angwane, jändrän kuinkuin nämáne ükani kä käinbti mun kräke, ye abko nükani gare munye abkobti munta tödeke, käta nüne kore. ⁶Kukwe kuin Jesukristobtä, yebti bäri ni kwati tä tödeke kä jökräbti temen. Ye kwrere arato kukwe kuin Jesukristobtä, ye munkwe kukwei nuani mun kanti yete angwane, ni kwati käkwe tödekani Jesubti amne Ngöböta ja moto mike kuin era metre ni kräke, ye nükani gare munye. ⁷Kukwe kuin Jesukristobtä ye abko nun mräkä Epafra tare nunkwe käkwe diribare munye. Epafra ye abko sribi muko nunkwe. Niara abra sribikä era metre Kristokwe abko tä sribire munbe yete. ⁸Epafra ye mden abko rükaba kukwe ngwena nunye abko köböire munta ja tarere ño kwärikwäri Ngöbö Üai köböire abko nunkwe gaba.

⁹Nunkwe kukwe gaba kore munbtä, ye näire mentokwäre käre nunta blite Ngöböbe munkrä, Ngöbö tö dreye munkrä, ye erere mikadre gare täte jökrä kwe munye abko tita ribere ie. Jändrän jökrä Ngöbökwé, yebtä mun mikadre töbtä kwe amne mun rabadre töi ngitiekä kuin Ngöbö Üai köböire abko tita ribere munkrä Ngöböye. ¹⁰Amne munkwe nünanadre kuin metre ni Dänkien mikakäre ütiäte ni jökrä ngwärekri amne, käre jändrän tuen kuinkuin ni Dänkienye abko erere mun rabadre nuene niara moto mikakäre nuäre abko krörö: Mun rabadre sribi kuinkuin nuene kabre amne Ngöbö rükadre gare ño metre, yebtä mun rabadre töi ngitiekä bäri, ie ti tö, käta kukwe ribere kore Ngöböye. ¹¹⁻¹²Erere arato, Ngöbö di kri bä nuäre, yebti Ngöbökwé mun mikadre dite kri, munkwe ja tare nikadre angwane, mun rabadre nünenkä dite jabtä bätärekä abkokäre. Erere arato, kä tädre bäri nuäre munbtä, käkwe kuin niedre ni Rün Ngöböye, abkokäre ja di kri bä nuäre, yebti Ngöbökwé mun mikadre bäri dite nünakäre kore niarakrä abko tita ribere ie munkrä. Juta deme Ngöbökwé, kräke Ngöböta jändrän kuinkuin ngibiare kä käinbti, ye abko biandi kwe munye arato, abkokäre mun mikanina juto biare kwe jändrän ye kaen ngäbti kä trä ngwente kä käinbti juta deme Ngöbökwé ben gwaire. ¹³Ni nämáne nüne kä ikote Satana ngoto täni, akwa ye ngäniene Ngöbökwé ni dianintari amne Kristo niara Odei tare kri kwe, ye ie ni mikani gare kwe. Mtare niara Odeita gobrane nibti. ¹⁴Ngöbö Odei ye köböire abko Ngöbökwé ni kökanintarita, käkwe kukwe kämekäme btä ni nämáne ngite ye dianinkä jökrä nibtä mento.

Kristo abko bäri ütiäte jändrän jökrä bti ta

¹⁵Ngöbö abko tuen ñakare, akwa Kristo abko ja kwrere Ngöböbe amne nü nabare kä nebtä kwe angwane nikwe tuani. Kristo abko Ngöbö Odei

mubai amne jändrän jökrä däte ngämi, känenkri Kristo nämanena. Niara abko Ngöbö Odei mubai amne jändrän jökrä Ngöbökwé abko niara kräke. ¹⁶Niara köböire Ngöbökwé jändrän jökrä käinta amne tementa dätebare. Amne jändrän tuen nie amne jändrän tuen ñakare nie abko dätebare kwe niara köböire. Erere arato, üai jökrä tä dänkiene käta gobrane ja di kribti abko Ngöbökwé dätebare niara köböire arato. Jändrän jökrä namani dätebare kore niara köböire amne niara kräke arato. ¹⁷Jändrän jökrä däte ngämi, känenkri Kristo nämanena amne niara diebti jändrän jökrä tä neketaninte amne ñan tä niken ngwarbe.

¹⁸Mdakäre abko, ni jökrä tödekaka Kristobti abko Kristo ngrabare kwrere amne Kristo abko tä niaratre dokwäre. Erere arato, Kristo abko nämanena kena amne, ni krütanikrütani ye ngätäite niara ara nükaninta nire käne, niara rabadre bäri käne jändrän jökrä amne ni jökrä bti ta abkokäre. ¹⁹Kä namani nuäre Ngöböbtä nünakäre täte jökrä Kristobtä ²⁰amne Kristo köböire abko Ngöbökwé jändrän jökrä kä temenbtä amne kä käinbti käräbare ja mäketä jabe. Ye abko Kristo krütani krusobtä angwane, däríe nimianinte, ye köböire Ngöbö moto namaninta jäme ni kräke, käkwe ja mäkaninta nibe.

²¹Angwane mun abko nämáne mente Ngöböye amne mun töi nämáne ja rüere Ngöböbe, ñobtä ñan angwane mun nämáne kukwe kämekäme nuene Ngöbö rüere. ²²Akwa Kristo käkwe ja tare nikani, krütani era metre krusobtä angwane namani ngwäkäre, ye köböire abko Ngöbökwé ja mäkaninta munbe, mun mikakäre deme, käme ñakare amne ngite ñakare ja ngwärekri. ²³Akwa munkwe nünandre kore Ngöbökrä, abkokäre munta tödeke kwatibe, yebtä munkwe nünanka dite jabtä. Kukwe kuin Jesukristobtä, ye köböire Ngöbökwé jändrän kuin köböi mikani nie, yebtä mun ñan rika bätärekä bätärekä mento. Kukwe kuin Jesukristobtä ye mden abko munkwe kukwei nuani amne diribarera ni kwatiye kä jökräbti temen amne ti Pablo ne abko Ngöbökwé mikani kukwe kuin dirikä siba.

Pablota sribire ño

²⁴Mdakäre abko, kukwe kuin Jesubtä tikwe mikaba gare munye abko dokwäre tita ja tare nike munkrä mtare, ye abko käi nuäre kri tibtä. Ye abko, nitre gätäkä Jesu käbti abko Kristo ngrabare kwrere, ye kräke ja tare nika Kristokwe rabadre bare täte ti ngrabare nebti, ie Kristo tö namani. ²⁵Nitre tödekaka Kristobti, ye kräke Ngöbökwé ti mikani sribikä amne Ngöbökwé sribi mikani ti kisete, ye abko ti rikadre Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye mike gare täte jökrä munye, abkokäre sribi ye biani kwe tie. ²⁶Ni kwati käkwe nünabare ja täritäri kira abti kä nüke mtare abko okwä bäre kukwe kuin ne nämáne ükani kaibe tiebe Ngöbökwé, akwa mtare juta deme Ngöbökwé, ye ie Ngöbökwé kukwe tiebe ye mikanina

gare. ²⁷Amne juta deme Ngöbökwe nitre ñakare israelitare ngätäite, ie Ngöbökwe jädrän kuin bä nuäre ütiäte kri mikani gare. Kristo tä nüne munbtä mtare, ye mden abko nämane ükani tiebe Ngöbökwe kira, akwa mtare tä nüne munbtä, ye köböire abko mun näin nüne kä nuärete Ngöbö kanti, ye abko gare nie.

²⁸Ne aisete nunta niken mdente erere, kanti nunta kukwe kuin Kristobtä mike gare ni jökräye. Erere arato, nun namani töbtä Ngöbö köböire, yebtä nunta mäträre ni jökräbtä amne nunta dirire ietre, ye köböire abko nun rikadre ni jökrä ngwena nebe Ngöbö ngwärekre ünän täte jökrä Kristo köböire. ²⁹Ye rabadre bare, abkokäre Kristo diebti tita sribire krübäte. Kristo di kri ye abko tä ti die mike sribi ne nuene.

2 ¹Ye abko, mun kräke tita sribire tare krübäte abti tita naente amne ja mräkätre nünanka känime juta Laodiceate amne ja mräkä mda mda ie ti gare ñakare metre abko kräke tita sribire tare kri kore abko rabadre gare munye, abkokäre tita niere. ²Tita sribire kore, ye köböire abko ja rabadre ruen dite mun jökräye amne mun töi rabadre kwatibe ja tarere kwärikwäri, ye köböire abko kukwe Kristobtä nämane tiebe kaibe Ngöbökwe, ye abko rükadre gare metre täte jökrä munye, mun rabadre tödeke metre niarabti, abkokäre tita sribire kore munkrä. ³Kukwe ütiäte kri amne kukwe töbtä amne kukwe ja töikrä, ye abko tä jökrä Kristokwe abko kwandi nie. ⁴Amne ni mda mda jatadre mun kanti blite nuäre nuäre kukwe mdabtä, ye käkwe ñan mun ngökadre, abkokäre tita kukwe niere kore Kristobtä munye. ⁵Ti abko tä ñakare ketetibe munbe yete bkänä, akwa ti töi tä ketetibe munbe amne, nünandre ño Kristo kräke abko erere munta nüne era metre amne, munta nünenkä dite jabtä, käta tödeke kwatibe Kristobti, ye abko käi nuäre kri tibtä.

Kukwe ükaninte ja mikakrä metre Ngöbö ngwärekre abko nikwe ñan mikadre täte

⁶Ne aisete munkwe Jesukristo kani ngäbti ño ja Dänkiene, ye kwrere munkwe nüna janknu ketetibe ben. ⁷Amne kri ngätri tä niken mente dobote nguse käta kri mike dite, ye kwrere munkwe ja töi mika kwatibe Kristobtä. Erere arato, ju mikata angwane, ürä nökata mente nguse abko kwe juta nebe dite, ye kwrere munkwe nüna ketetibe Kristobe tödekakäre kwatibe niarabti. Ngöbö Kukwei diribare ño ño munye abko erere munkwe mika täte. Angwane munkwe kuin nie kärekäre Ngöböye.

⁸Mdakäre abko, munkwe mokre jabti, ñobtä ñan angwane ni ruäre tä näin kukwe ngwarbe dirire. Kukwe mikanintbe ngwarbe kira abko tätre dirire amne, kukwe ye tä kite üai käme di kri käta gobrane kä nebtä yekri abko tätre dirire mun ngökakäre, aisete munkwe ñan ja ngwian nain ietre, ⁹ñobtä ñan angwane Kristo jatani nüne ni kwrere amne ngrabare tä abko btä Ngöbö ara jire tä nüne täte jökrä. ¹⁰Munta

ketetibe gwaire Kristobe, aisete jändrän jökrä Ngöbökwe tä munkwe amne munta jändrän jökrä Ngöbökwe mdei nike ñakare jire chi. Kristo abko tä üai käme di krikri dänkiene amne tä angeletre di krikri dänkiene arato. ¹¹Mdakäre abko, ñäräkrä mikata ngäbäkre kwatabtä angwane, ngäbäkre kwata diankata btä, ye kwrere arato munkwe tödekani Kristobti angwane, mun namani mikani ketetibe ben. Ye ngwane Kristo köböire kukwe kämekäme mdei nämane munye, ye abko dianinkä mento kwe munbtä. ¹²Erere arato, mun ngökani ñöte Jesu käbti angwane, mun namani doboi mikani ketetibe gwaire Kristobe bä mikata, akwa Ngöbökwe Kristo mikaninta nire ja di kribti, yebti munkwe tödekani angwane, Ngöbökwe mun mikaninta nire Kristobe gwaire arato.

¹³Ye abko, käne mun nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere amne, kukwe kämekäme mdei munye, ye Ngöbö ngämi denkä mento munbtä angwane, mun nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärecri. Akwa mtare Ngöbökwe mun mikaninante nire Kristo ben gwaire, käkwe mun ngite dianinkä jökrä mento munbtä. ¹⁴Ye abko, ni nämane nüne Ngöbö rüere, abtä kukwe nämane ükaninte ni rüere, kä nämane ni ngite Ngöbö ngwärecri niere, ye abko Ngöbökwe metani krusobtä käin Kristo ben gwaire. Ye mden kisete Kristo krütani angwane, kukwe nämane ni ngite niere, ye Ngöbökwe juani ngwarbe Kristo ben gwaire, aisete namani ütiäte ñakare mda. ¹⁵Erere arato, üai kämekäme dite krikri bti nämane gobrane, ye abko Ngöbökwe di dianinkä jökrä kän. Kristo köböire Ngöbökwe üai käme ye mikani ngwarbe ni jökrä ngwärecri. Abti ni rükä dänkien käta rüe ganaine rübtä, käta niken ni mda mda ngwena ngite ni jökrä ngwärecri, ye kwrere jire Kristo käkwe üai käme ganainbare kwäräbe, ye abko mikani gare ni jökräye, kä nikani ngwena ngite ni jökrä ngwärecri.

¹⁶Ne mden kisete, munta mrö ño ño kwete amne munta tomna ño ño ñaen, yebtä ni mda mdakwe ñäkädre mun rüere abko, ie munkwe ñan olo ketate. Erere arato, bieta Ngöbö mikakrä ütiäte abko köböi, sö mräre nindrini köböi amne köbö jadükakrä, ye munta mike ütiäte ñakare jae, yebtä ni mda mdakwe ñäkädre mun rüere abko, ie munkwe ñan olo ketate, ¹⁷ñobtä ñan angwane Ngöbökwe kukwe kuin nuendi Kristo köböire abko jändrän ye nämane bä mike jirekäbe, akwa kukwe era metre Ngöbökwe, ye abko Kristo jatani ngwena ni kräke, käta bien nie. ¹⁸Ngöböta jändrän kuin ngibiare munkrä garera munye, akwa ni ja bä mikaka bobre jatadre niere munye: Mun ñakare ütiäte rabakäre jändrän ye bkäne, niedre kwe munye, ye ngwane munkwe ñan ja olo ketate jire chi ie. Ni ja mikaka bobre ye käta angeletre mike ütiäte jae Ngöbö täte arato. Erere arato, Ngöböta jändrän mike tuare köböire kwrere ietre tä niere, akwa niaratre ñan tä nüne Ngöbö Üai Deme köböire, aisete töita kukwe ngwarbebtä, abti jata nebe ruen ütiäte krikri ietre. ¹⁹Munkwe ñan

ja olo ketadrete ietre, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Kristobti abko tä Kristo ngrabare kiakia kwrere amne Kristo abko tä ni dokwä kwrere abko btä nitre ye tä nekete ñakare mda. Akwa ni kiakia ngrabare tä ketetibe jökrä, ye kwrere ni rabadre nemenkä Kristobtä amne, ni rabadre niren Kristo köböire, ie Ngöbö tö, ye kwrere ni ye tä nekete ñakare mda Kristobtä, aisete munkwe ñan kukwei mika ütiäte.

²⁰Munkwe tödekani Kristobti angwane, ni krütani kwrere mun namani ketetibe ben, aisete üai käme tä gobrane kä nebtä, ye abko ñan nena mun dänkiene mda, se ñobtä abko nitre tödekaka ñakare Jesubti kwrere jire mun tä nüne amne kukwe ükaninte ngwarbe abko mun tä mike ja dänkiene abko krörö: ²¹“Munkwe ñan kise mika jändrän sebtä” amne “Munkwe ñan jändrän se kweta” amne “Munkwe ñan jändrän se dian kisete” abko ni mdata nuemna munye angwane, munta kukwei mike ütiäte. ²²Akwa kukwe ükaninte nuendre kore amne jändrän kwetata kore, ye abko näin jökrä ta, ñobtä ñan angwane ni kä nebtä käkwe kukwe ye ükaninte nuendre abko erere dirita, aisete näin jökrä ta amne, ñan rabadre ütiäte mda. ²³Akwa kukwe ükaninte nuendre ni kä nebtäkwe, ye abko tuen töbtä kri bkänä, ñobtä ñan angwane nikwe nünandre metre Ngöbökrä abko tä niere. Erere arato, nikwe bikadre bobre amne nikwe ja kwata mikadre ja tare nike abko dirita kwetre, akwa ye köböire ni ñan raba kukwe käme mdei juentari mento jabtä.

Kukweta ükaninte nünankrä deme

3 ¹Mdakäre abko, Ngöbökwé mun mikaninante nire Kristobe gwaire, aisete kä bäri ütiäte kä käinbti, kanti Kristo tä tákänintbe Ngöbö küde ruenkri, ye kanti jändrän bäri ütiäte tä munkrä, yebtä munkwe ja töi mika kwatibe käre. ²Mdakäre abko, jändrän käme kä nebtä, ye jiebtä munkwe ñan ja töi mika mda, akwa jändrän kuin tä kä käinbti Kristo kanti, yebtä munkwe ja töi mika kwatibe, ³ñobtä ñan angwane mun krütani ketetibe gwaire Kristobe amne munkwe nünandi kärekäre Kristobe, ye abko Ngöböta ngibiare munkrä. ⁴Kristo abko mun mikaka nüne kärekäre Ngöböbe amne niara jatadita angwane, bä rabadi nuäre, ye kwrere mun bä rabadi nuäre arato niarabe gwaire.

⁵Ne aisete kukwe kämekäme mdei tä munye, ye kite jökrä temen munkwe abko krörö: munkwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe amne, mun merire brare käkwe ñan kukwe nuen kämekäme jabtä kwärikwäri. Mun tö rabai bäri ni mda mike jabe, ye munkwe kita temen. Erere arato, kukwe kämekäme tä mun töibtä amne mdeita nebe krübäte munye, ye munkwe kita temen amne munkwe ñan jändrän jökrä ribe kabre krübäte jae, ñobtä ñan angwane ni tö jändränye kabre kore abko käta jändrän ye mike ngöböre jae Ngöbö täte aisete. ⁶Angwane ni kwati tä ja mike ngite kore, ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kri krübäte.

7Mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane nüne kore angwane, mun nämane ja kite kukwe kämekäme ye nuene jökrä arato. ⁸Akwa mtare kukwe krörökrörö kite jökrä temen munkwe: mun moto romon, mun mätä ni mdabtä amne kukwe mikatbe kämekäme ni mda mda rüere amne mun ñäke ngwarbe diän diän ni mda mdabtä amne, mun ñäke diän diän ye kite jökrä temen munkwe. ⁹Erere arato, munkwe ñan ja ngöka kwärikwäri, ñobtä ñan angwane mun nämane nüne ño käne angwane, mun nämane dre dre nuene, ye abko munkwe kitanina jökrä temen ¹⁰amne dän btin kita jabtä, ye kwrere jire mun nena ni btin kwrere. Köbö kwatirekwatire Ngöbö mun dätekä kitera mun kwite bäri ja kwrere, ye köböire abko Ngöbö rükadre gare bäri kuin munye. ¹¹Ye mden kisete, Ngöbö ngwärekre ni ñakare israelitare ya o ni israelitare, ye abko ñakare ütiäte mda. Erere arato, ni ñäräkrä mikani kwatabtä nitre israelitata nuene ye kwrere ya o ñakare ya, ye ütiäte ñakare mda Ngöbö ngwärekre rabakäre dianintari. Erere arato, ni menteni ya, ni käme töi ñakare ya, ni klaboré ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte mda Ngöbö ngwärekre, akwa Kristo abko aibe ütiäte jändrän jökrä bti ta amne niarata nüne nißtä aibe ütiäte.

¹²Ngöbö käkwe mun dianinkä jenena jakrä amne mun abko deme amne Ngöböta mun tarere, aisete munkwe nüna krörö: munkwe ni mda mda ngwian ruen bobre jae, munkwe ja moto mika kuin ni mda mdakrä amne, munkwe bika tidrä ni mda mdabtä. Erere arato, munkwe ja moto mika jäme amne munkwe jändrän jökrä ngibia bätärekä ja täritäri. ¹³Erere arato, ni mda mda tä kukwe nuene mun rüere ne ngwane, munkwe ñan ja ngie mika amne, kukwe tärä ja rüere kwärikwäri munkwe ne ngwane, munkwe kukwe ye dian jabti ta kwärikwäri. Ye abko, ni Dänkien käkwe mun ngite diani munbti ta, ye kwrere munkwe nuen jakrä kwärikwäri arato. ¹⁴Akwa jändrän jökrä kuin, ne bti ta abko munkwe ja tare kwärikwäri, ye köböire abko munkwe ja mäkädi era metre jabe kwärikwäri.

¹⁵Mdakäre abko, mun jökrä abko tä ketetibe Kristo ngrabare kiakia kwrere amne, Ngöbökwé mun käräbare jakrä nünakäre jäme jabe kwärikwäri, aisete kä jäme Kristokwe, ye ie munkwe kä bian gobrane jabtä. Erere arato, jändrän jökräbtä munkwe kuin nie Ngöböye. ¹⁶Erere arato, Ngöbökwé mun mikani töbtä, yehti munta dirire jae kwärikwäri amne munta mäträre jabtä kwärikwäri arato angwane, Kristo kukwei kuin, yehtä munkwe töbika kärekäre. Erere arato, munkwe Ngöbö käi ngwian nuäre jabtä, käkwe salmos, himno nie käre Ngöböye amne, ka mda mda Ngöbö käikitakakrä, ye munkwe nie Ngöböye arato angwane, Kristo kukwei kuin, yehtä munkwe töbika kärekäre. ¹⁷Angwane munkwe jändrän nuen ya o munkwe blita ya, akwa munkwe nuen jökrä ni Dänkien Jesu käbti, käkwe kuin nie Ngöbö ni Rün nikweye ni Dänkien Jesu köböire.

Nünandre ño ja gwiriete

¹⁸Mdakäre abko, mun merire gure gure käkwe ni brare munkwe ye kukwei mika ütiäte jae, kukwe mikakäre täte, ni tödekaka ni Dänkien Jesubti käkwe nuendre ye kwrere. ¹⁹Erere arato, mun brare gure gure abko käkwe meri munkwe ye tare amne, munkwe ñan mika ene ja kisetete amne munkwe ñan bätä ngwian btä.

²⁰Ngäbäkäre, mun abko käkwe mun rün btä mun meye kukwei mika täte jändrän jökräbtä, ñobtä ñan angwane ye abko käita nebe nuäre ni Dänkienbtä. ²¹Amne mun ngäbäkäre rünre abko käkwe ñan ngra ngra ngäbäkrebti, niaratre moto mikakäre ulire dikaro.

²²Mun klabore abko käkwe mun bkänkä kä nebtä kukwei mika täte sribi jökräbtä, akwa ñan mun bkänkä okwäbti aibe munkwe sribi nuendre kuin niara moto mikakäre nuäre, akwa munkwe sribi jire jökrä nuen kuin ja moto kuinbti mun Dänkien Jesu mikakäre ütiäte jae. ²³Mdakäre abko, munkwe dre dre nuen, erere munkwe nuen kuin ja di ngöi jökrä amne, ñan munta sribire ni kä nebtä kräke, akwa munta sribire ni Dänkien Jesu ara jire kräke abko munkwe nütü käkwe sribi kore, ²⁴ñobtä ñan angwane munkwe sribi nuendre kuin, ye ütiäre abko ni Dänkien käkwe jändrän kuin kä käinbti biandi munye abko gare munye. Ye abko, Kristo mun Dänkien era metre ara kräke munta sribire, aisete munkwe sribi nuen kuin. ²⁵Akwa nire nire käta kukwe nuene ni mda rüere, ye dokwäre abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko tä kukwe ükete ja kwrere ni jökrä kräke.

4 ¹Amne mun ni klabore bkänkä, mun ye abko Bkänkä tärä kä käinbti arato abko mun Dänkien Jesukristo, ye abko munkwe ngwian töre jae, käkwe ni klabore munkwe mika sribire kuin era metre jakrä amne munkwe ñan mika ene jae.

Blitadre kärekäre Ngöböbe

²Mdakäre abko, munkwe ja töi mika kwatibe blitakäre kärekäre Ngöböbe amne drebtä munkwe blitadre Ngöböbe, yehtë munkwe mokre jabti, käkwe kuin nie Ngöböye. ³Angwane kukwe nämáne ükani kaibe tiebe Ngöbökwé Kristobtä, ye abko tita mike gare, abtä tita ngite kä teri mtare. Kukwe ye abko tikwe mikadre gare bäri ni mda mdaye, abkokäre ni Dänkien käkwe kä biandre nunye, yehtë munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ⁴Erere arato, kukwe kuin Kristobtä, ye tikwe mikadre gare ni mda mdaye angwane, rükadre gare kuin metre ietre abko erere tikwe mikadre gare, yehtë munkwe blita Ngöböbe tikrä. ⁵Angwane nitre tödekaka ñakare Kristobti, ye okwäbti munkwe nüna töbtä amne, kä tädre munye blitakrä bentre Kristobtä angwane, munkwe blita btä amne, munkwe ñan kä juan ngwarbe ta. ⁶Erere arato, käre munkwe blita ja

moto jämenbti ni mda mdabe amne mun kukwei rabadi mate nuäre ni mda mda olote, ni mda mdakwe kukwe ngwiandretari ño ño munye Ngöbötä, ye munkwe kukwe kadre ngäbti ño rabadre gare munye abkokäre.

Pablota köbö kuin juen

⁷Mdakäre abko, ni mräkä Tíquico tare kri nikwe. Niarakwe ti die mikani kri krübäte amne tä sribire gwaire tibe ni Dänkien Jesu kräke. Niara näin nebe mun kánti yete angwane, dre dre tä nakenkä tibtä nete abko niedi jökrä kwe munye. ⁸Amne nunta ño nete abko niedre kwe munye amne, kä mikadre nuäre kwe munbtä, abkokäre tita juen. ⁹Amne Onésimo näin siba Tíquicobe nebe mun kánti yete. Onésimo ne abko tare kri nunkwe amne ni raba tödeke niarabti. Mdakäre abko, niara mun mräkä Colosabo yete arato abko näin siba. Dre dre tä nakenkä nete abko niedi jökrä kwetre munye.

¹⁰Amne ti kukwe muko Aristarco tä ngite siba tibe kä teri nete abko käta köbö kuin juen munkrä. Erere arato, Bernabé etbakrä Marcos abko käta köbö kuin juen munkrä. Marcos ne rika nebe mun kánti angwane, dre dre nuendre kräke abkobtä blitabarera munbe, aisete nane Marcos rika nebe basare mun kánti yete angwane, munkwe ka ngäbti kuin. ¹¹Erere arato, ni iti kädianta Jesu abko ara kädianta Justo arato abko käta köbö kuin juen munye. Nitre tä sribire tibe gwaire kä gobrankrä ni Dänkien ye kräke, ngätäite nitre ne aibe abko israelitare. Niaratre ne abko käta kä mike nuäre kri tibtä nete. ¹²Amne Epafras sribikä Kristo Jesukrä abko käta köbö kuin juen munye arato. Epafras ne abko mun mräkä Colosabo yete amne Ngöbö tö dreye munkrä, ye erere munkwe nünandre käre amne, mun rabadre nünenkä dite era metre ni Dänkienbtä, abkokäre käre niarata blite Ngöböbe munkrä. ¹³Amne Epafras abko tä sribire krübäte munkrä, ye abko tita tuen ja okwä jenbti, aisete tita kukwe era erere niere niarabtä munye, akwa ñan mun Colosabo yete aibe kräke tä sribire kore, akwa ja mräkätre tödekaka Jesubti tä juta Laodiceate amne juta Hierápolite abko kräke tä sribire krübäte arato. ¹⁴Amne Lucas ni kräkä bianka abko tare kri nikwe, niara ye abko käta köbö kuin juen munkrä. Erere arato, Demas käta köbö kuin juen munkrä.

¹⁵Angwane ja mräkätre tödekaka Jesubti tä juta Laodicea, kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, tita köbö kuin juen Ninfakrä amne ja mräkätre tä ja ükekrö niara juete, kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre arato.

¹⁶Tita tärä juen munkrä, nebtä munkwe ñäkä ünän jökrä angwane, munkwe juan nebe juta Laodiceate abko ja mräkätre yete käkwe ñäkädre btä arato abkokäre. Erere arato, tärä tikani tikwe tä ja mräkätre

Laodiceabo kisetē, ye jāraba mun kānti yete angwane, munkwe ñākā btā arato.

¹⁷Mdakāre abko, Arquipoye abko munkwe kukwe ne nie krörö tikrā: sribi mikani ma kisetē ni Dänkienkwe, ye makwe nuen kuin tāte abko munkwe nie kore ie tikrā.

¹⁸Mrākāre abko, ti Pablo ti ne abko kāta köbö kuin juen munye abko tita tike ja kise jenbti au munkrā, tita tārā ne tike rabadre gare munye abkokāre. Tita ngite mākāninte kadenanbti nete, ye munkwe ngwian tōre jae abko tita ribere munye. Ngöbökwē ja moto mika kuin mun jökrā krāke. Abko kore se. Ne ngörā.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Nitre Tesalónicabokrä

1 Tesalonicenses

Tärä ne abko tikani Pablokwe kä 50-51 angwane, aise te tärä ne abko tikani bäri käne kwe. Pablo nikani Ngöbö kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, nikani Silvanobe amne Timoteobe. Pablo namani Ngöbö Kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, ni kwati namani romon kräke, abtä ngitiani, nikani nebe juta Atenate mda. Yebti Pablo tö namani rikai sribireta Tesalónicate nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo die mikakäre nüne bäri Jesukrä, akwa ñan nikaninta yete. Akwa nitre Tesalónicabo tödekaka Jesubti nämane ja tare nike nitre tödekaka ñakare Jesubti ye kisetete, aise te Timoteo aibe juaninta Pablokwe tärä ne ngwena nitre Tesalónicabo die mike. Ye abko tä tikani Hechos 17.1-14 yebtä.

Pablokwe tärä juani abko tikani krörö kwe ja täritäri: nitre Tesalónicabo gätäkä Jesu käbti abko kräke Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare, abtä Pablokwe kuin niebare Ngöböye. Erere arato, Ngöbö nämane bentre abko Pablokwe mikaninta töre ietre.

Bobukäre abko, Pablokwe nünabare ño nitre Tesalónicabo ngätäite amne niaratre tarebare ño kwe abko mikaninta töre kwe ietre. Pablokwe tärä tikani kore nitre Tesalónicabo die mikakäre nüne käre Jesukristokrä.

Bämäkäre abko, Pablokwe nitre Tesalónicabo töi diani nüne bäri Jesukristokrä. Mdakäre abko, ni tödekaka Jesubti tä krüte, btä drete nakenkä abko niebare kwe ietre. Mräkäre abko, nikwe Jesukristo ngibiadre ngäbti ño kisere abko niebare kwe arato.

Pablota köbö ngwentari

1 ¹ Mun gätäkä Jesu käbti tä nekete ni Rün Ngöbökwé amne ni Dänkien Jesukristokri käta nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo, Silvano amne Timoteo käta köbö ngwentari. Ngöbö raba ja moto mike kuin munkrä amne, mun raba nüne jäme Ngöbö diebti, ie nun tö.

Pablota kuin niere nitre Tesalónicaboye

²Ja mräkätre, käre nunta kuin niere Ngöböye mun jökräbtä amne, nunta blite Ngöböbe angwane, nunta blite ben munkrä. ³Erere arato, nunta blite Ngöbö ni Rün nikwebe angwane, munta tödeke kwatibe Ngöböbti abtä munta sribi kuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta Ngöbö tarere abtä munta jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta ni Dänkien Jesukristo ngibiare ngäbti abtä munta nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko käre tä nüke töre nunye.

⁴Ja mräkätre, Ngöböta mun tarere. Niarakwe mun dianinkä jen jakrä, ye abko gare kuin nunye, ⁵ñobtä ñan angwane nun jataba kukwe kuin Jesukristobtä kädriere munbe angwane, ñan nunkwe blitabare jirekäbe, akwa nun köböire Ngöbökwé ja di kri mikani gare munye amne, Ngöbö Üai Deme käkwe sribi nuenbare kri mun ngätäite. Erere arato, kukwe ne abko era metre nunkrä abko näma gare munye. Ye mden kiseté, Ngöbökwé mun dianinkä jen jakrä gare kuin nunye. Erere arato, nun näma munbe angwane, nun näma jändrän kuinkuin aibe nuene munkrä abko garera mun jökräye. ⁶Ye abko, nun näma nüne ño, erere arato ni Dänkienkwe nünabare ño, ye kwrere mun jatani nüne abko krörö: Munkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti, ye dokwäre mun näma ja tare nike, akwa Ngöbö Üai Deme köböire kä namani bäri nuäre munbtä. ⁷Ye mdenbtä abko, nitre gätäkä Jesu käfti nünanka kä Macedoniate amne kä Acayate, kräke mun nämane ütiäte kri, aiseté munkwe nünabare ño, ye abko käkwe niaratre töitikani nünanbtä. ⁸Erere arato, kukwe kuin ni Dänkienbtä, ye abko ñan nitre Macedoniabo amne Acayabo aibe ie gare akwa, mun köböire kukwe ye nena gare mente temen. Ye aiseté ñan nunkwe kukwe ye mikadre gare amne batibe rabadi gare ni mda mdaye, ⁹⁻¹⁰ñobtä ñan angwane nun nukani mun ngätäite angwane, munkwe nun kani ngäbti ño, ye abko garera ni mda mdaye. Erere arato, munkwe jändrän dätebare ngöbö ngwarbere tuanimetre ño, bti munkwe Ngöbö nire era metre kani ngäbti ño sribikäre kräke, amne Jesu Ngöbö Odei tä kä käinbti abko munta ngibiare ngäbti abko nena gare ni mda mdaye abko erere tä niere nunye. Jesu ye abko müre ketani, bti Ngöbökwé mikaninta nire. Ngöbökwé ni mikadi ja ngie nuen, ye ngäniene Jesuta ni dentari.

Sribi Pablockwe nitre Tesalónicabobe

2 ¹Ja mräkätre, nun janama mun kánti, ye abko ñan nun janama ngoto nike ngwarbe, ye gare kuin munye. ²Nun janama mun kánti, ye känenkri nun näma juta Filipos angwane, nitre yete käkwe nun mikaba ja tare nike kri amne nun mikaba ngwarbe jae kwetre

arato. Nun rüe rababa kwati mun kánti arato, akwa Ngöbökwe nun die mikaba ja kukwei kuin kädriere munbe, aisete nunkwe ja moto mikaba kwekbe blitakäre munbe, ³ñobtä ñan angwane kukwe era erere nunkwe kädriebe amne, ñan nun nämä blite ja töi blobti. Erere arato, nun ñan tö rababa mun ngökai jire chi. ⁴Akwa Ngöbökwe tödekani nunbti sribi ne nuenkäre, käkwe nun mikani ja kukwei kuin kädriere abko erere nunta dirire. Ye abko nun ñan tö ni mda mda moto mikai nuäre diribtä kore, akwa Ngöbö aibe nun tö moto mikai nuäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö aibe këta ni moto ño abko tuente aisete. ⁵Ye mdenbtä, nunkwe ñan blitaba nuäre nuäre jire bati mun näkwitakäre. Erere arato, ñan nun janama bike kuin munbe ngwian diankäre jae munkän, ye gare kuin munye amne tuen kuin Ngöböye. ⁶Erere arato, ñan nun käikitadrekä munkwe amne ni mda mdakwe, abkokäre nunkwe Ngöbö kukwei kädriebe.

Nun abko Jesukristo kukwei ngwianka, aisete nun rabadre sribi ütiä kärere munye, akwa nunkwe käräba ñakare munye. ⁷Akwa ngäbäkre chi därebe meye kwe tä ngibiare kianbtä abko ben meyeta blite jäme, kwrere jire nunkwe blitaba jäme munbe. ⁸Erere arato, mun tare bäri kri nunkwe, aisete ñan nunkwe kukwe kuin Ngöbökwe aibe mikaba gare munye, amne nun töi ño ño abko käi rababa nuäre nunbtä mike gare jökrä munye, ñobtä ñan angwane mun tare kri nunkwe aisete. ⁹Ja mräkätre, nun nämane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä kädriere munbe angwane, käre nun nämane ganane mrökrä jae. Nun nämane sribire tare dibire rare, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi mikai mun kötärä, ye tä töre kuin munye, ruen nunye.

¹⁰Mdakäre abko, mun ngätäite nunkwe nünanba deme amne metre Ngöbö ngwärekre amne, ni mda mda ñan rababa ñäke blo nunbtä, ye munkwe tuani amne Ngöbökwe tuani arato. ¹¹⁻¹²Ye abko, ngäbäkre rün kwe käkwe töi dian amne die mika kwe, ye kwrere nunkwe mun töi diani jändrän kuin nuene amne, mun moto ulire angwane, nunkwe kä mikaninta nuäre munbtä, ye tä gare munye, ruen nunye. Erere arato, ni jen Ngöbökwe käkwe nünandre ño abko erere nunkwe nünamna munye. Kä nuäre te Ngöböta gobrane, ye kánti niarata mun kärere rabakäre siba jabe.

¹³Nun nämane Ngöbö Kukwei kädriere munbe angwane, kukwe ye abko munkwe kani ngäbti Ngöbö Kukwei ara jire kwrere amne, ñan kukwe mikanintbe ni mdakwe, kwrere munkwe kani ngäbti. Yebtä abko, käre nunta kuin niere Ngöböye arato, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei ye abko tä sribire mun tödekaka Jesubti ye töibtä mtare. ¹⁴Ye abko ja mräkätre, nitre jen Ngöbökwe gätäkä Kristo Jesu këbti kä Judeate abko mräkä israelita käkwe ngwiani ja tare nike kri tödekabtä Jesubti, ye kwrere munkwe ja tare nikani tödekabtä Jesubti mun mräkä Tesalónicabo

kisete. ¹⁵Kira abti kä nüke mtare nitre israelita tä ni juani Ngöbökwe blitakäre bentre kämike abko krörö: Nitre israelita abko käkwe ni Dänkien Jesu müre ketani. Ye kwrere Ngöbö kukwei niekä kira müre ketani kwati kwetre arato. Erere nun juanintari kä ye kanti kwetre arato. Yebtä Ngöbö moto ñakare nuäre kräke amne, niaratre tä ja rüere ni jökräbe abko krörö: ¹⁶Nitre ñakare israelitare rabadre dianintari, abkokäre nun töta nebe kukwe kuin Jesubtä kädriei bentre angwane, nitre israelita tätre neme ja rüere nunbe. Ne kwrere nitre israelita tä ja mike ngite bäri kabre krübäte. Yebtä abko Ngöbö moto gadadi, käkwe ngwiandi ja ngie nuen kri krübäte.

Pablo tö namani ja tuaita nitre Tesalónicabobe

¹⁷Ja mräkätre, ni ngidianinkä jötrö ken jene jene ja okwä bäre mento angwane, ni nämane ja tuenta ñakare akwa, käre munta ja töibtä nunkwe amne, bäri nun tö namani rikai ja tuakäreta munbe arato. ¹⁸Nun tö namani rikai mun kanti, akwa ti Pablo, ti ne bäri tö rababa rikai bäre bäre akwa, Satanakwe ji ötaba nun käne, aisete nun ñan namaninta mun kanti. ¹⁹Nun tö rababa näin bäri, ñobtä ñan angwane Jesu rükadita angwane, mun tädi näin käre Jesube, bti nunta tödeke. Mun tädi näin käre Jesube angwane, Jesu rükadita näire, käi rabadi nuäre nunbtä amne ja rabadi ruen ütiäte sribi nunkwebtä nunye Jesu ngwäreki, aisete nunta tödeke bäri krübäte munbti. ²⁰Ne aisete mun ütiäte kri nunkrä amne, mun käi nuäre kri nunbtä arato.

3 ¹Nun tö rababa mun tuai bäri, aisete nun ñan rababa neme nuäre, abtä nun aibe rabadi kaibe juta Atenas nete abko nunkwe ükateba kore angwane, ²nun mräkä Timoteo abko juanba nunkwe. Timoteo abko tä sribire Ngöböbe kukwe kuin Kristobtä kädriere. Nunkwe niara juanba mun töi ketabtäkäre Jesubtä amne, mun kitakäre nüne bäri Jesukrä. ³Erere arato, kukweta nakenkä taretare mun rüere, yebtä munkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwärä abkokäre nunkwe juanba, ñobtä ñan angwane nita ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye tä käre ni jiete, ye garera mun jökräye. ⁴Ye garera kore munye, ñobtä ñan angwane nun nämä munbe yete angwane, nikwe ja tare nikadi kri abko nunkwe nieba munye, mden erere tä nakenkä nibtä abko nena gare munye arato. ⁵Ne mdenbtä abko, mun töi nämane Jesubtä ya abko ti Pablo ne tö rababa gai amne, ti ñan rababa neme nuäre, käkwe Timoteo juanba kukwe gain jakrä, ñobtä ñan angwane nane Satanakwe kukwe käme mikadre mun jiete mun nuatekäre ja käne, ye abko jürä rababa krübäte tibtä, amne nane nunkwe ngoto nikani kri ngwarbe abko jürä rababa tibtä arato.

Timoteo nükaninta Pablo kanti kukwe kuin ngwena

⁶Akwa Timoteo janama Tesalónica mun kanti yete, rükabata angwane, mun tä tödeke kwatibe Jesubti amne, mun tä ja tarere kwärikwäri amne

ni mda mda tarere, ye abko kukwe kuin järükaba kwe nunkrä. Erere arato, käre nunta nüke töre munye ja moto kuinbti amne, nun tö ja tuaita munbe, ye kwrere mun tö ja tuaita nunbe arato, nieba Timoteokwe nunye. ⁷Ne mdenbtä abko kä rababa nuäre nunbtä amne, ja rababa ruen dite nunye ja mräkä, ñobtä ñan angwane nunta ja tare nike kri abtä jata nebe ruen diäne nunye akwa, mun abko tä tödeke Jesubti, ye abko bäri käi nuäre nunbtä. ⁸Mdakäre abko, munta nünenkä dite ni Dänkien Jesu diebti ye gaba nunkwe abko käta nun die mike bäri mda. ⁹Nebtä abko kukwe ñan tä nebe kwen jire mda nunye kuin niekäre Ngöbö nikweye munbtä. Erere arato, munkwe kä mikani nuäre kri nunbtä Ngöbö ngwärecri, yebtä abko nunkwe kuin niedre ño mda Ngöböye ñan tä nebe nüke gare nunye arato. ¹⁰Ngöbökwä kä biandre nunye niken ja tuenta gwärrere munbe ie nun tö, ñobtä ñan angwane dre dre ngämi gare munye, rabadre mun die mike tödeke bäri Jesubti, yebtä abko nun tö näin mun die mike bäri abko nunta ribere dibire rare Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

¹¹Tita blite krörö Ngöböbe mun kräke: Ngöbö ni Rün nikwe ara amne ni Dänkien Jesu käkwe nun jie tika nebeta mun kanti abko ie nun tö. ¹²Mdakäre abko, nunta mun tarere ño, ye kwrere ni Dänkien käkwe mun mikadre ja tarere bäri kwärikwäri amne, ni mda mda tarere bäri mda arato. ¹³Erere arato, ni Dänkien Jesu jatadita nitre deme kwe ben, ye ngäbti Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun töi mika dite nünakäre metre amne deme ja ngwärecri abko ie nun tö. Abko kore se.

Ñan ja mikadre gure jire chi bati bati, akwa nünandre deme

4 ¹Mdakäre, ja mräkätre, munkwe nünandre metre kä mikakäre nuäre Ngöböbtä, ye nunkwe diribarera munye abko erere munta nüne. Mtare munkwe nüna janknu kore köbö kwatirekwatire abko nun tö ribei munye ni Dänkien Jesu käfti, ²ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe nun mikani kukwe dirire munye abko nunkwe diriba munye, ye nena gare mun jökräye abko krörö:

³Mun rikadre nüne bäri deme mda Ngöbökrä köbö kwatirekwatire, ie Ngöbö tö abko krörö: munkwe ñan ja mika gure jire chi bati bati. ⁴Erere arato, mun töi raba ngitiekä ja mikabtä gure tiebe ni mda mdabe angwane, munkwe ja ngrabare ye näkwita au amne, munkwe nüna kuin deme amne ja mika ütiäte kwärikwäri munkwe. ⁵Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ja gaire ñakare jändrän ngwarbe kwrere, ye kwrere munkwe ñan nüna. ⁶Mdakäre abko, mun ja mräkäre Jesu käfti käkwe ñan kukwe nuen blo ja rüere kwärikwäri amne, munkwe ñan ja ngöka kwärikwäri ja mräkä merire, brare mikabtä ja ken bati bati, ñobtä ñan angwane ni kukwe nuenkä käme mräkä rüere kore abko ni Dänkienkwe

mikadi ja ngie nuen abko nunkwe niebara munye amne, nunkwe mun mikabara mokre btä. ⁷Ye abko, Ngöbökwe ñan ni kārābare ja mikakāre ngite kore ni mda mdabe akwa, Ngöbökwe ni kārābare nūnakāre kuin deme jakrā. ⁸Ne mden aiseite, nire nire mun ngātāite kākwe kukwe ne kitadre temen angwane, ñan ni kā nebtā kukwei kitadre temen kwe akwa, Ngöbö ja Üai Deme bianka nie, ye ara jire kitadre temen kwe.

⁹Ja mrākātre, munta ja tarere kwārikwāri, yebtā abko nun ñan raba tārā tike munye, ñobtā ñan angwane Ngöbö ara kākwe mun tōi tikani ja tarere kwārikwāri. ¹⁰Munta ja mrākātre tödekaka Jesubti nūnanka kā ngrabare temen Macedonia yete tarere jōkrā bkānā. Ye abko kuin akwa, munkwe ja taredre bāri mda köbö kwatirekwatire abko nunta niere munye.

¹¹Mdakāre abko, munkwe ja tōi mika nūnanbtā jāme amne, munkwe tōbika bāri kukwe jakwebtā. Mdakāre abko, sribidre jen jakrā munkwe, niebare nunkwe munye, ye kwrere munkwe sribi ja kise jenbti jakrā.

¹²Munkwe ne nuendre mun rabadre ütiāte nitre tödekaka ñakare Jesubti ye okwābti abkokāre. Erere arato, munkwe nūnandre kore jāndrān jen jakwebti. Ye kwrere munkwe ñan jāndrān ni mdakwe ngibiadi nūnankrā jae abko ie nun tō.

Jesu jatadita nirekrā abko Pablokwe niebare

¹³Mdakāre abko ja mrākātre, ni mda mda kātā tödeke ñakare Jesubti abko ni mda ñakare tödekakrā kwetre, aiseite mrākāta krüte kån angwane, motota nōtōte krübāte jiebti. Ye kwrere ñan rakadrekā munbtā, abkokāre ni tödekaka Jesubti tā krüte angwane, dreta nakenkā btā abko nun tō mikai gare krörō munye: ¹⁴Jesu müre ketani, bti nūkaninta nire, ye abko garera nie amne era nīkrā. Ye kwrere arato, ni tödekaka Jesubti krütānikrütāni, ye abko Ngöbökwe mikadita nire rikakāre Jesube abko era nīkrā arato. ¹⁵Ni Dänkien Jesu ara kākwe kukwe diribare, erere nunta niere munye abko krörō: Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nitre tödekaka bti tā nūne, ye ñan rikadi ben ni krütānikrütāni kānenkri, ¹⁶ñobtā ñan angwane ni tödekaka Jesubti krütānikrütāni rükadita nire kāne. Ni Dänkien Jesu ara jire jatadita kā kāinbti timonkwāre angwane, ni kukwei jaradi kri kā kāinbti timonkwāre. Erere arato, angele ütiāte kri abko kukwei jaradi amne, trombeta ngö kā kāinbti abko kukwei jaradi ni Dänkien kāne arato. Ye ngwane ni tödekaka Kristobti krütānikrütāni, ye ara jire rükadita nire kāne. ¹⁷Yebti ni tā nūne nūne abko jānāin gwaire nitre yebe mütateta kāin ni Dänkien Jesu ngābti. Ye ngwane ni rabadi nūne kärekāre ni Dänkienbe. ¹⁸Ne aiseite munkwe blita kukwe nebtā ja die mikakāre kwārikwāri.

5 ¹⁻²Mdakāre abko ja mrākātre, ni Dänkien Jesu jatadita ne abko rakadikā ñongwane ti rabadre niereta munye, akwa ti bike niere

ñakare munye, ñobtä ñan angwane garera metre krörö munye: Ni gokä rükadre gore ñongwane gare ñakare ju bkänkäye, akwa batibe rükadre gore deo, ye kwrere jire ni tädi ni Dänkien ngibiare ngäbti ñakare angwane, batibe jatadita. ³Ne kwrere arato, meri ñan mobe bren kwe kisete, ye käkwe ja ngibiadre ñongwane metre gare ñakare ie, akwa batibe ja ngibia käi tä nüke ie, ye kwrere nitre tödekaka ñakare Jesubti tädi niere krörö: Mtare kukwe ñakare. Nita nüne kuin jäme, tädi niere. Ye ngwane ni Dänkien Jesu jatadita käkwe juandi ngwarbe jökrä amne ñan kwäräbedre jire kwetre.

⁴Akwa mun abko ñan tä nüne kä ikote ja mräkätre, aisete ni Dänkien Jesu jatadita abko btä mun töita, aisete munta ngibiare ngäbti kisere mun ñan kwandre jäme ie. ⁵Ye abko, mun jökrä tä nüne kä ngwente Ngöbö träte. Ñan nita nüne mente Ngöböye kä ikote amne ñan nita nekete kä ikokri. ⁶Ne mden kisete ni tödekaka Jesubti käkwe ñan nünandre okwä kware, akwa ni tädre ngwäte niara ngibiare ngäbti amne nikwe ja ngibiadre kukwe kämekäme ngäniene. ⁷Nita kibien abko tä kibien deo abko gare nie. Erere arato, ni dröbaka dröbaka tä dö ñaen kä ikote deo, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka ñakare Jesubti abko, ietre Ngöbö gare ñakare, aisete ñan tä ni Dänkien Jesu ngibiare ngäbti. ⁸Akwa nitre tödekaka Jesubti tä nekete kä ngwen yekri amne nikwe kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe nuendre ñakare nitre dröbaka ye kwrere. Akwa ari töbike kuin ja käne kukwe kämekäme rüere. Erere arato, ari tödeke kwatibe Jesubti amne, ni rükä käta jändrän ribi mike ja mäträbti ja ngibiakäre, ye kwrere ari ja tarere kwärikwäri ja ngibiakäre. Ne kwrere arato, ni Dänkien Jesu jatadita ni diantarikäre, ye ngäbti abko ari niara ngibiare kisere, ño ni rükä käta sobro balinkwatere ribi mike ja dokwäbti ja ngibiakäre ye kwrere. ⁹Nikwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwä ni dianinkä ja ngie nuakäre akwa, niarakwe ni dianinkä jen jakrä ni diantarikäre ni Dänkien Jesukristo köböire. ¹⁰Nita nire ya o ni krütärerä ya, akwa ni rabadre nüne kärekäre ni Dänkien Jesukristobe, ne mdenkäre ni Dänkien Jesukristo krütani ni kräke. ¹¹Ne aisete munkwe ja moto mika nuäre kwärikwäri nünakäre dite ni Dänkien Jesukristo kräke amne, munkwe ja mika bäri dite nünakäre ni Dänkien Jesukristo kräke. Ye abko munta nuene, akwa nuen janknu munkwe.

Nünandre ño jabe kwärikwäri

¹²Ja mräkätre, kukwe mda nun tö nibi ribei munye abko krörö: Nitre mun jie ngwianka käta sribire mun ngätäite amne tä mun töi tike era metre ni Dänkien Jesubtä, ni ye abko munkwe mika ütiäte jae. ¹³Erere arato, sribi nuenta kwe, yebtä raba tare kri munkwe amne munkwe mika bäri ütiäte jae.

Mdakäre abko, munkwe nüna jäme jabe kwärikwäri, ie nun tö. ¹⁴Mdakäre abko ja mräkätre, nire nire btä kä krene sribire, yebtä

munkwe ñākā ietre amne, nire nire moto ulire abko munkwe die mika kā mikakāreta nuāre btā. Erere arato, nire nire di krüte abko munkwe die mika. Erere arato, mun ñan moto raba romon jötrö jötrö ni mda mdakrä. ¹⁵Mdakāre abko, munkwe ja mika juto kukwe ne nuene abko krörö: Ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere akwa, munkwe ñan ja ngie mika amne, munkwe jändrän kuin nuen jakrä kwärikwäri, ye kwrere munkwe nuen ni mda mda ñakare tödekaka Jesubti kräke.

¹⁶Käre munkwe kā ngwian bäri nuāre jabtā. ¹⁷Käre munkwe blita Ngöböbe. ¹⁸Kukwe ño erere, btā munkwe kuin nie Ngöböye, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Kristo Jesubti kākwe kuin niedre Ngöböye abko ie Ngöbö tö.

¹⁹Mdakāre abko, sribi Ngöbö Üaikwe ñan dokwä tākā munkwe. ²⁰Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekā, ye ñan kukwei mika ngwarbe munkwe, ²¹akwa tä Ngöbö kukwei niere metre ya, ñakare ya, ye mika ñäräre kuin munkwe amne, kukwe kuin nie kwe ne ngwane, munkwe kukwei mika era. ²²Erere arato, kukwe kämekāme bätäkā ngwarbe, ye ngäniene kā mikaka munkwe.

Kukwe niebare mrä Pablokwe

²³Mräkāre abko, Ngöbö ni mikaka nüne jäme jabe kwärikwäri amne ni mda mdabe, Ngöbö ye ara kākwe mun die mika nüne kuin deme. Amne ni Dänkien Jesukristo jatadita, ne ngwane ja ñan rabadre ruen ngite niara ngwärekre munye, abkokāre Ngöbökwē mun üai amne mun ngrabare üka kuin kukwe kämekāme ngäniene. ²⁴Ngöbö mun käräkā abra tä ja kukwei mike täte era metre amne kukwe ne rabadi bare täte jökrä ie.

²⁵Ja mräkätre, munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ²⁶Erere arato, munkwe köbö ngwiantari jae angwane, munkwe ja demain era metre ja moto kuinbti. ²⁷Mräkāre abko, munkwe ñākā tärä nebtä ja mräkā mda mdakrä abko tita niere munye ni Dänkien käfti.

²⁸Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Nitre Tesalónicabokrä

2 Tesalonicenses

Pablo nämane juta Corintote angwane, niarakwe tärä ne tikani juandre nitre gätäkä Jesu käbti nünanka juta Tesalónica kánti. Tärä 1 Tesalonicenses jänikani Silvanokwe amne Timoteokwe nebe Tesalónica yete, abti nūkaninta Pablo kánti juta Corintote. Yebti tärä ne tikani Pablokwe nitre Tesalónicabokrä. Jesukristo jatadreta ño amne jatadreta ñongwane abko Pablo tö namani dirii nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo yeye abko erere tikani kwe tärä nebtä. Niara tö namani kukwe tikai kore, ñobtä ñan angwane Jesu kebera nüketa, aisete ñan sribidre jire chi mda mrö ganainkrä jae abko ni ruäre dirikätre blo nūkanii dirire Tesalónica yete. Nitre ruäre tödekaka Jesubti kākwe kukwe ye mikani era jae, aisete ñan nämane sribire mda mrö ganaine jae.

Akwa Jesu ngämi nūke abko Pablo tö namani niei metre ie, aisete tärä ne tikani juandre ietre. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä kākwe tuadi. Akwa ngämi nūke, känenkri ni jatai iti, kä rikai ni ngökö kwati krübäte amne rabai sribire Satana diebti arato. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä tödekaka ñakare bti abko Ngöbökwē mikadi ja ngie nuen kri abko Pablokwe niebare ietre.

Akwa Jesu ngämi nüketa, känenkri nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Tesalónicate kākwe nūnandre metre amne sribidre mrö ganainkrä jakrä kwetre abko Pablokwe niebare ietre.

Pablota köbö ngwentari

1 ¹ Mun gätäkä Jesu käbti tä nekete ni Rün Ngöbökre amne ni Dänkien Jesukristokri kätä nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo btä Silvano amne Timoteo kätä tärä ne tike. ² Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke amne, mun raba nüne jäme niaratre diebti.

Pablota nitre tödekaka Jesubti mike ütiäte jae

³Ja mräkätre, munta tödeke bäri mda Jesubti amne, mun itire itire käta ja tarere bäri kwärikwäri, aisete nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye ruen nunye. ⁴Abtä nitre Ngöbökwä tä gätäre, ye kánti nunta mun käikitekä abko krörö: Kukwe taretare tä nakenkä munbtä tödekabtä Jesubti abko kisete munta ja tare nike, akwa munta nünenkä dite jabtä amne Jesu rükente ñakare amne munta tödeke janknu Jesubti abko nunta niere ietre.

⁵Ye abko, Ngöbö abra kukwe ükatekä era metre ni jökrä kräke abko bä mikata munkwe abko krörö: Munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, aisete niarata gobrane, ye kánti mun tädi biare nüne ben abko niarakwe niedi. ⁶Akwa Ngöbö abra kukwe ükatekä metre aisete, nire nire tä mun mike ja tare nike, ni ye abko Ngöbökwä mikadi ja tare nike mun dokwäre. ⁷Erere arato, mun ja tare nikaka, ye abko Ngöbökwä mikadi jadüke nunbe gwaire. Ye abko, ni Dänkien Jesu tä kä käinbti abko jatadita angele dite dite kwe ben ñukwä jutrate, ye angwane ni mikadi jadüke Ngöbökwä. ⁸Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nire nire ie Ngöbö gare ñakare amne ñan tä ni Dänkien Jesu kukwei kuin mike täte, ni ye abko niarakwe mikadi ja ngie nuen. ⁹Ye angwane juandi ngwarbe kärekäre kwe amne niaratre ñan rabadre jire chi ni Dänkien kánti amne ni Dänkien Jesu di kri bä nuäre ñan tuadre jire kwetre. ¹⁰Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, ni deme kwekwe käkwe käikitadikä. Erere arato, nitre tödekaka niarabti töi ñan rabadi krüte niara tuare. Nitre ne ngätäite mun tädi siba, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä abko nunkwe niebare munye angwane, munkwe mikani era aisete.

¹¹Kukwe rakadikä kore gare kuin nie, aisete käre nunta blite Ngöböbe munkrä amne, Ngöbökwä mun käräbare, yebtä mun die mikadre nüne niarakrä kwe abko nunta ribere ie. Erere arato, mun tö jändrän kuinkuin nuein, ye erere btä mun die mika kwe, jändrän ye mikakäre neme bare. Erere arato, munta tödeke Jesubti, ye köböire sribi jökrä btä Ngöbö raba mun die mike abko nunta ribere ie. ¹²Nunta ribere kore Ngöböye ni Dänkien Jesu rabadre käikitaninkä mun köböire amne Ngöbö amne ni Dänkien Jesukristo käkwe mun käikitadrekä ja moto kuinbti, abkokäre nunta blite kore Ngöböbe mun kräke.

Jesu jatadita, ye näire dre rakadikä

2 ¹Ja mräkätre, ni Dänkien Jesukristo jatadita angwane, niarakwe ni ükadikrö jökrä ketetibe jabe. Köbö ye ngibiare kwärä abko nun tö ribei krörö munye: ²Ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nüra, aisete ni Dänkien nürate ye abko Ngöbö Üaikwe mikani gare tie, ye ni mda mda jata niere munye, yebtä munkwe ñan ja töi kwita amne munkwe ñan kä

jürä ngwian jire chi jabtä. Mdakäre abko, ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nūra, aisete ni Dänkien nürate abko nunkwe diribare amne nunkwe juani täräre abko ni mda mda raba niere, akwa nun abko kukwe ye kwrere niere ñakare. ³Munkwe ñan ja ngökamna jire chi, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu rükadreta, ye känenkri ni kwati rikadi rüre Ngöböbe amne, ni jatadi iti Ngöbö rüere abko ni Ngöbö Kukwei kitaka temen abko rükadi. Akwa Ngöbökwé ni ye juandi ngwarbe mrä. ⁴Ni ye abko Ngöbö rüé, aisete jändrän jökrä mikata Ngöböre amne mikata ütiäte ngöbö kwrere, ye ben niara rabadi ja rüere. Erere arato, rabadi ja mike bäri ütiäte jändrän jökrä ngöböre ye ngwä. Abtä ju blitakrä Ngöböbe, ye kanti ni ye näin käkwe ja mikadi bäri kri Ngöböbti ta, käkwe ja Ngöbö niedi.

⁵Ye abko, tikwe nünabare mun ngätäite angwane, tikwe blitaba kukwe nebtä munbe, ¿ye töre ñakare munye ya? ⁶Ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye abko rabadi mikani gare kä ngrabare temen, akwa köböta kitani Ngöbökwé, ye känenkri ni ye ñan rükadre ja mike gare, ñobtä ñan angwane jändrän keteti tä ketebtä. Jändrän ye abko jändrän ño garera munye. ⁷Kä ne ngwane Satanata kukwe miketbe käme, ye abko nena näin kä ngrabare temen akwa, nita iti käta ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye ketebtä, akwa ni ye diandikä angwane, ⁸ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye käkwe ja mikadi gare kä ngrabare temen. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, niarakwe müre tākādi ye kākwe ni ye gadikā amne niara trä niadi bä nuäre ye kākwe müre ketadi arato. ⁹Akwa ni Dänkien Jesu ngāmi nüketa, känenkri ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kākwe sribidi Satana diebti, aisete rabadi sribi kri ñan tuabare nuene amne di rabadi krübäte jändrän bätäkā ngwarbe nuenkāre akwa, ye abko bä rabadi sribi Ngöbökwé kwrere ni ngökakäre. Sribi kri, yebtä ni kwati töi ñan rabadi krütare. ¹⁰Erere arato, kukwe käme nuendi bätäkā ngwarbe kwe, ni mden mden tä biare riatakäre ye ngökakäre. Nitre tä biare riatakäre tätre ja dokwä mike ribi, aisete ñan tö kukwe era metre Ngöbökwé tarei, abtä ñan rabadre dianintari amne riadite jökrä. ¹¹Ne aisete Ngöböta niaratre töi kwite ngwarbe, ni ye rabadre kukwe ngwarbe mike era jae abkokäre. ¹²Ne abko ni jökrä btä käta neme nuäre kukwe diän diän nuene abko ñan tä kukwe era metre mike era jae, ni ye mden abko Ngöbökwé juandi ngwarbe jökrä.

Kukwe diribare Pablokwe abko ketadrete dime ja kisete

¹³Mdakäre abko, ja mräkätre tare ni Dänkien Jesukwe, nunkwe kuin niedre kärekāre munbtä Ngöböye, ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, abkokäre kena dekā Ngöbökwé mun dianinkā jakrä. Sribi Ngöbö Üaikwe mun mikakrä nüne deme Ngöbökrä amne munta kukwe metre Jesubtä mike era jae, ye köböire Ngöbökwé mun dianintari. ¹⁴Ye

rabadre bare, abkokäre kukwe kuin diribare nunkwe Jesubtä munye, köböire Ngöbökwe mun käräbare jakrä. Ni Dänkien Jesukristo bä nuäre, ye kwrere mun rabadi kwitani, abkokäre Ngöbökwe mun käräbare jakrä. ¹⁵Ye mden kisete ja mräkätre, nunkwe kukwe diribare gwärere munye amne, nunkwe tikani täräre munye, ye munkwe ñan käikwitakata jire chi jabt amne, munkwe ketate dime ja kisete, ie nun tö. ¹⁶Ni Dänkien Jesukristo btä Ngöbö ni Rün nikwe käkwe ni tarebare amne jändrän kuin nuenbare ni kräke ja moto kuinbti kwetre, käkwe kä mikani nuäre nibtä kärekäre amne ni die mikani jändrän kuin kä käinbti ngibiakäre kisere. ¹⁷Niaratre ara käkwe mun mika ruen dite munye amne mun die mika sribi kuin nuenkäre amne kukwe kuin niekäre abko ie nun tö.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe blitadre Ngöböbe Pablokrä

3 ¹Ja mräkätre, mräkäre kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä, ye nun rikadre ngwena jötrö kä jökräbti temen. Erere arato, kä namani nuäre munbtä kukwe kuin ye mikakäre ütiäte jae, ye kwrere ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ²Erere arato, ni diän diän töi kämekäme Ngöbö rüere, ye ngäniene Ngöbökwe nun ngibiadre, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä.

³Ni Dänkien käta kukwe niere, erere tä mike täte. Niara ye ara käkwe mun die mikadi nüene jakrä amne, mun ngibiadi kwe ni rüe käme Satana ngäniene. ⁴Nunkwe kukwe diribare munye, erere munta nuene, amne munkwe nuendi käre ruen nunye. ⁵Ngöböta ni tarere ño, ye kwrere ni Dänkien Jesu raba mun die mike ja tarere kwärikwäri amne, Kristo käkwe ja tare nikani angwane, nünankabare dite kwe jabtä, ye kwrere niara raba mun töi tike nünenkä dite jabtä ja diebti, ie nun tö.

Ni jökrä käkwe sribidre

⁶Ja mräkätre, mun mräkä mden mden tä nekete Jesukri, akwa kä krene btä sribire amne, kukwe diribare nunkwe tä mike ñakare täte, ni yebe munkwe ñan ja geta jire chi abko nunta niere munye ni Dänkien Jesukristo käbti. ⁷Tita kukwe ne niere munye, ñobtä ñan angwane nunkwe nünabare ño mun ngätäite, ye kwrere munkwe nünandre garera munye abko krörö: Nun nämane mun kanti, ye ngwane nunkwe kä ngwiani krene ñakare jabtä. ⁸Erere arato, nunkwe ñan mröbare ngwarbe ni mda mdakän, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi mikai kri dikaro mun kötärä, kä nämane sribire dibire rare mrökrä jae. ⁹Nunkwe mrö ribedre munye abko rabadre dbe akwa, sribidre ño jen jakrä abko nun tö namani bä mikai mun okwäbti, ne kwrere munkwe nuendre arato, abkokäre nunkwe sribibare kore mrökrä jae. ¹⁰Mdakäre abko, nun nämane mun kanti yete angwane, nunkwe kukwe ükateba krörö munkrä: Nire nire ñan tö sribire käkwe ñan mrödre, nunkwe nieba.

¹¹Akwa ni ruäre mun ngätäite abko tä dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä, kä krene btä amne, ñan tö sribire. Käre tä ja mike kukwe ni mda mdakwe te ta abko nunkwe gaba. ¹²Ni ye kwrere kwrere abko käkwe sribi jäme mrökrä jae abko nun tö niei ie amne, nunta mikamna sribire ni Dänkien Jesukristo käbti. ¹³Akwa mun mda mda abko ñan raba dräre sribi kuin nuene.

¹⁴Erere arato, tärä juanta nunkwe, ne nire nire ñan tö raba mikai täte, ye abko mika ñäräre kuin munkwe, bti rabadre ja gaire, abkokäre munkwe ñan ja geta ben. ¹⁵Akwa munkwe ñan mika ñäräre ja rüe kwrere amne, ni mräkä nikwe töi dian, ye kwrere munkwe töi dian jirekäbe.

Kukwe mrä ja mräkä Tesalónicabokrä

¹⁶Ja mräkätre, ni Dänkien kä jäme bianka ye käkwe mun moto mika nüne jäme köbö kwatirekwatire kukwe bätäkä ngwarbe te abko nunta ribere Ngöböye. Ni Dänkien raba munbe.

¹⁷Ti Pablo käta köbö ngwentari mrä munye amne tita kukwe mrä ne tike ja kise jenbti, tita kukwe tike ño rabadre gare munye abkokäre. Ne kwrere tita tärä juen metre rabadre gare munye, abkokäre tita kukwe tike kore mrä. ¹⁸Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Timoteokrä

1 Timoteo

Ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, kräke Pablokwe tärä tikani ketamä. Ne mden ngätäite abko tärä ne tikani käne kwe Timoteoye. Tärä ne abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka töi diankrä sribibtä.

Timoteo abko sribi muko Pablokwe. Niara nämäne bati angwane Pablokwe dianinkä sribikäre jabe. Niara nämäne nüne juta Listrate, kä Asiate. Niara rün abko griego amne meye abko israelita. Pablokwe kukwe kuin Jesubtä mikani bobukäre juta Listrate angwane, Timoteo käkwe tödekani Jesubti. Abti Pablo nükani batabukäre juta Listrate angwane, Timoteo dianinkä kwe sribikäre jabe abko tä tikani Hechos 16.1-4 yebtä. Yebti Timoteokwe sribibare raire Pablobe kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kä ketareketare temen. Abti Timoteo nämäne nitre gätäkä Jesu käfti juta Efesote jie ngwena. Timoteo käkwe nünandre ño amne sribidre ño, btä Pablokwe tärä ne tikani Timoteo die mikakäre.

Mdakäre abko, ni ño mikadre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne die mikaka abko tikani kwe Timoteoye. Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti nämäne Efeso, ngätäite kukwe namani kri krübäte, ñobtä ñan angwane ni ruäre namani kukwe ngwarbe dirire abko nikani niren bäri mda. Timoteo abko käkwe kukwe ne ükadrete ño abko Pablokwe niebare ie.

Kukwe ne abko raba ni die mike kri mtare. Nikwe ni ño diandrekä sribikäre ni jie ngwianka kwrere abko tärä ne tä mike gare nie. Erere arato, ni ño diandrekä sribikäre nitre jie ngwianka die mikaka abko tärä ne tä niere. Mdakäre abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käkwe nünandre ño amne sribidre ño abko 1 Timoteo ne tä niere nie.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

1 ¹⁻² Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ti ne abko Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ngöbö ni Diantarikä amne Kristo Jesu, bti nita tödeke ye käkwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Sribi tikwe ye köböire makwe tödekani Jesubti, aisete ma abko ti ngobo tikwe kwrere Timoteo.

Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien raba ja moto mike kuin makrä amne ma raba ruentari tare ietre. Erere arato, ma raba nüne jäme niaratre diebti, ie ti tö.

Kukwe blo dirikätre, ietre Timoteokwe ñäkädre

³Timoteo, ni näma juta Efesote, bti ti jataba kite Macedonia nete angwane, ni ruäre näma dirire blo abko ñan diridre kore mda kwetre makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete, tikwe nieba mae. ⁴Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira aibebtä niaratre tä ja däkweite amne nire därebare mräkä ütiäte kirakri, btä kukwe ñan krütare, aibebtä tä ja däkweite abko ñan nuendre kore makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete. Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira, yebtä ni kwati tä neme ja kwete angwane, ñan tä ja kite sribi Ngöbökwete yebtä angwane, tödekadre ño metre Ngöböbti abko dirita ñakare. Akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöböta sribire ni kwekwe ngätäite. Ye mden kisete, kukwe ngwarbe, yebtä ja däkwitadre ñakare amne diridre ñakare abko makwe nie ietre. ⁵Akwa ja taredre kwärikwäri kwetre, abkokäre makwe nie kore ietre. Ni töi deme bti nikwe ja taredre metre. Arato kukwe käme nuendre ñakare kwetre, ja rabadre ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärekwäri abkokäre. Erere arato, nikwe tödekadre era metre Jesubti amne, ñan bike ni tödekaka Jesubti kwrere. Kore nikwe ja taredre kwärikwäri. ⁶Ni ruäre ñan tä kukwe ye nuene mda, käta ja kwete jirekäbe kukwe ngwarbebtä. ⁷Niaratre tö rabai Kukwe Biani Ngöbökwete Moiséye dirikätre, abtä jata kukwe ye dirire metre nieta kwetre, akwa kukwe ye tä dre niere metre abko ñan tä nüke gare ietre, aisete tä dirire blo.

⁸Kukwe Biani Ngöbökwete Moiséye, ye dirita metre ne ngwane, kukwe ye kuin ni die mikakrä garera nie. ⁹Akwa Ngöbökwete ñan ja kukwei biani Moiséye ni nünanka metre ye kitakäre ngite. Akwa ni kukwe ye mikaka ngwarbe jae, kräke Ngöbökwete mikani, ni ngite ye mikakäre gare ie. Erere arato, ni dokwä ribi ribi, ni rüre Ngöbö rüere, ni diän diän kukwe kämekäme nuenkä, ni Ngöbö jürä ngwen ñakare amne, ni Ngöbö kukwei mike ütiäte ñakare jae abko kräke Ngöbökwete ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. Mdakäre abko, ni ni rün btä ni meye kämikaka amne, ni ni mda mda kämikaka abko kräke Ngöbökwete ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. ¹⁰Ne kwrere arato, ni merire, ni brare ja mike gure bati bati amne, ni brare bike merire, ni merire bike brare, ni ngäbäkre mikaka ja ken, arato ni ni mda mda rürümoinkä mikakäre klaborere amne, ni ni ngökaka amne ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüere amne, ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö kukwei metre rüere kore, mden kräke Ngöbökwete ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. ¹¹Akwa Ngöbö Kukwei dirita metre, ye abko käta kukwe kuin nuäre Ngöböbtä niere metre. Angwane

Ngöbö käikitadrekä ni jökräkwe. Kukwe kuin Ngöbökwé, ye mden Ngöbökwé ti mikani ngwianka ni jökräye.

Jesukristokwe kukwe nuenbare kuin Pablokrä

¹²⁻¹³Ngöbökwé ti mikani sribire jakrä, ye mdenbtä tita ni Dänkien Kristo Jesu demaine. Niarakwe ja di biani tie sribi ne nuenkrä. Ti nämane tödeke ñakare Jesubti angwane, ti nämane ñäke blo niara rüere. Erere arato, nitre tödekaka niarabti, jiebti ti nämane näin kisere mikakäre ja tare nike amne, ti nämane rüere krübäte Jesukristo rüere. Akwa ti nämane tödeke ñakare bti, aisete ti nämane kukwe ye nuene Ngöbö rüere nämane gare ñakare tie. Abtä Ngöbökwé ja ngie mikani ñakare, käkwe ti ngwiani ruen bobre jae amne tödekabare kwe tibti angwane, ti mikani ja kukwei ngwianka kwe. ¹⁴Ni Dänkien käkwe ja moto mikani kuin krübäte tikrä amne kukwe kuin nuenbare kabre kwe tikrä amne ti die mikani kwe tödeke metre jabti. Erere arato, ti die mikani kwe ni mda mda tarere. Ne abko namani bare Kristo Jesu diebti.

¹⁵Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke abko nere: Kristo Jesu nükani kä nebtä ni kukwe kämekäme nuenkä dentari. Ni kukwe kämekäme nuenkä, ye ngätäite ti abko bäri käme. ¹⁶Ye mden kisete, Ngöbökwé ti ngwiani ruen bobre jae. Ti nämane kukwe nuene bäri käme Jesu rüere ni mda mda ngwä akwa, Jesukwe ñan ja ngie mikani ti rüere angwane, ti ngibiabare raire kwe tödekakäre jabti. Ne köböire abko, Jesukristo tä ni tarere kri rükadre gare ni jökräye angwane, tödekadre kwetre Jesubti, ye angwane nünandre kärekäre ben, abkokäre Ngöbökwé ti ngwiani ruen bobre jae kore. ¹⁷Mtare ti tö Ngöbö käikitaikä. Ngöbö abra gobranka kärekäre. Niara krüte ñakare amne tuen ñakare. Ngöbö mda ñakare jire, aisete Ngöbö itibe aibe raba mikani ütiäte kärekäre jae amne raba käikitaninkä. Abko kore se. Amen.

¹⁸⁻¹⁹Timoteo, ti ngobo tikwe, ma rabadre sribire ja di ngöibti Ngöbökrä, abkokäre tita kukwe nuemna kore mae. Ni Ngöbö kukwei niekä käkwe blitabare mabtä sribi makwebtä, ye kwrere tita kukwe nuemna mae. Erere arato, makwe nüna deme amne, kukwe käme nuen ñakare makwe abtä ja rabadre ruen ngite ñakare mae Ngöbö ngwärekre. Ni ruäre abko ñan tö namani ye nuein mda, aisete nikani ji blobti. ²⁰Ye mden abko nakaninkä Himeneobtä amne Alejandrobtä, abkokänti tikwe mikani gare Satanaye mda. Nebtä abko ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere kwetre abkokäre.

Ngöbö mikadre ütiäte ño gätäte

2 ¹Timoteo, kukwe mdara jire btä ti tö blitai bäri käne mabe abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti ye käkwe jändrän ribe Ngöböye amne blita kwetre Ngöböbe ni jökrä kräke. Erere arato, ja di kärä kwetre

Ngöböye ni jökrä kräke amne kuin nie kwetre Ngöböye. ²Ne kwrere arato, ni gobranka krikri btä ni sribikä ütiäte ütiäte gobrankrä, ye kräke blita kwetre Ngöböbe, nikwe nünandre jäme amne deme Ngöbö ngwärecri, abkokäre blita kwetre Ngöböbe niaratrekrä. ³Nita blite kore Ngöböbe, ye abko tä neme tuen kuin Ngöbö ni Diantarikäye amne käta neme nuäre btä. ⁴Niara tö ni jökrä diantari amne, kukwe era metre Jesubtä rabadre gare ni jökräye, ie niara tö, ⁵ñobtä ñan angwane Ngöbö itibe ni jökrä kräke. Erere arato, ni itibe ni kwrere, aibe köböire ni jökrä raba ja mäketä Ngöböbe abko Kristo Jesu ara. ⁶Kristo Jesu käkwe ja mikani müre ketadre ni jökrä kökatarikrä Ngöbökrä. Ye abko, köböi kitani Ngöbökre, erere namani bare, niara tö namani ni jökrä diantari bä mikakäre. ⁷Ni jökräkwe kukwe ne kadre ngäbti, abkokäre Ngöbökre ti mikani kukwe ye kädriekä amne ngwianka nitre ñakare israelitareye abko kukwe metre Jesubtä diridre tikwe ietre abkokäre. Ne abra kukwe era erere tita niere; ñan tita ni ngökö.

Ni brare btä ni merire rabadre ño gätäte

⁸Mdakäre abko, munta gätäre angwane, ni brare brare kä jökräbti käkwe nüna deme amne blita Ngöböbe angwane, küde kaka käin kwe blitakäre Ngöböbe abko ie ti tö. Ni brare brare tä blite Ngöböbe angwane, ñan rabadre romon ni mda mdakrä amne kukwe ñakare nikwe ni mda mda rüere abko blitadre kwe Ngöböbe.

⁹Mdakäre abko, ni merire merire abko käta Ngöbö mike ütiäte jae, ye rükadre gare ni jökräye, abkokäre ñan ja ngwä kita kwetre ni mda mda okwä mikakäre ja jiebti, akwa ja ükate kuin era metre kwetre, ie ti tö. Amne ñan ja dokwä söka bätäkä ngwarbe kwe, ni mda mda okwä mikakäre ja jiebti. Erere arato, ñan jändrän orore orore kitadre bäri ja ngrabare, ñan jändrän tuäre tuäre amne dän ütiäte ütiäte kita kwetre jabtä. ¹⁰Akwa sribi kuin nuendre ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane meri mden mden käta Ngöbö mike ütiäte jae käkwe ja kitadre sribi kuin nuene aisete.

¹¹Mdakäre abko, ni merire merire käkwe ni Ngöbö kukwei dirikä ye kukwei nuadre kä bube amne rabadre juto biare kukwe ye mike täte. ¹²Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käta gätäre, ye kánti ni merire käkwe ñan diri jire ni brareye. Erere arato, ñan ja mikadre ni brare brare dänkiene, ie ti tö. Ni merire raba kwekbe, ¹³ñobtä ñan angwane Ngöbökre Adán dätebare käne. Abti Eva dätebare kwe aisete. ¹⁴Erere arato, Adán ngökani ñakare angwane, merire kwe Eva abko namani ngökani tbikwe. Ye kánti Evakwe ja mikani ngite Ngöbö rüere. ¹⁵Akwa ni merire tä ngäbäkre ngibiare, ye ngwane tödekadre kwatibe kwe Ngöböbti angwane, ni mda mda taredre kwe. Erere arato, nünandre era metre kwe Ngöbö ngwärecri, ye köböire rabadi dianintari Ngöbökre.

Ni tödekaka Jesubti jie ngwianka

3 ¹Mdakäre abko, kukwe ne abra kukwe era metre abko ti bike niere mae: Nire tö ja mikai nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko tö sribi kuin nuein. ²Nire erere tö sribi ye nuein abko käkwe nünandre krörö: Tädrera nüne metre ni mda mda okwäbti. Nebtä ni mda mdakwe ñan kädrie blo. Arato meri itibe kwe. Erere arato, ni töbike kuin ja käne amne ni nüne kwekbe amne, ni mda mdata mike ütiäte jae, ni ye kwrere käkwe sribidre. Erere arato, ni juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne, ni ie diri gare kuin käkwe sribidre. ³Erere arato, ni dröbare ñakare amne, ni ngüdrekä ñakare käkwe sribidre amne, ni moto jäme btä ni romone ñakare amne, ni ngwian tarekä ñakare abko käkwe sribidre.

⁴Mdakäre abko, ni ni mräkä jie tike kuin btä ngibiare kuin amne, tä ngäbäkre kwekwe tö den kuin abko erere ngäbäkreta kukwe mike täte, ni ye abko käkwe sribidre, ⁵ñobtä ñan angwane ni ie mräkä jie tika gare ñakare kuin käkwe ñan nitre jen Ngöbökwe gätäkä Jesu käfti ngibiadre kuin aisete. ⁶Erere arato, ni tödekaka krire Jesubti ñan mikadre nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ñobtä ñan angwane nane ni tödekaka krire Jesubti mikadre sribire angwane, rikadre bike kri ño diablu namani bike kri, käfti Ngöbökwe mikani ja ngie nuen, ye kwrere ñan rakadrekä, abkokäre ni tödekaka krire Jesubti käkwe ñan sribidre. ⁷Erere arato, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko nitre tödekaka ñakare Jesubti kätä mike ütiäte jae, ni ye kwrere käkwe sribidre, ñobtä ñan angwane niara mikata ütiäte ñakare ne ngwane, niara mikadi yakra jae angwane, diablukwe kukwe blo mikadre jiete angwane, nane ja mikadre ngite kwe.

Ni ni die mikaka

⁸Ne kwrere arato, ni krörökrörö mikadre ni ni Ngöbökwe die mikaka: Ni mikata ütiäte jae ni mda mdakwe abko mikadre sribire. Arato ni ja kukwei kite ñakare temen amne, ni dröbare ñakare btä ni ni ngökö ñakare ngwian diankrä jae abko mikadre sribire. ⁹Mdakäre abko, kukwe era Jesubtä mikani gare nie Ngöbökwe kata ngäbti kwe amne, tödekata bti metre; ñan bikata ni tödekaka Jesubti kwrere kwe abko mikadre sribire. ¹⁰Erere arato, ni mikadre sribi ye nuene, känenkri tä nüne kuin ya, ñakare ya abko mikadre ñäräre käne. Yebti kukwe ñakare kwe, ne ngwane mikadre sribire ni ni die mikaka kwrere.

¹¹Nitre merire mikata ütiäte jae ni mda mdakwe. Erere arato, meri töbike kuin ja käne amne, jändrän jökräbtä tödekadre bti, meri ye kwrere käkwe sribidre amne, meri näin blite ngwarbe kwäräkwärä ni mda mdabtä abko ñan mikadre sribire.

¹²Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwe die mikaka, ni ye abko meri itibe kwe amne, ngäbriänkä kwekwe btä mräkä kwekwe jie tikadre kuin kwe

btä ngibiadre kuin kwe. ¹³Nire nire këta sribi ye nuene kuin, ye abko rabadre bëri ütiäte ni mda mda ngwärekre. Ye kwrere ñan rabadre Kristo Jesu gaire amne, Kristo Jesu köböire rabadre blite jäme Jesubtä ni mda mdabe.

¹⁴Timoteo, ti tö näin ja tuakäreta mabe yete, akwa ye kënenkri tita tërä ne tike mae, ¹⁵ñobtä ñan angwane nane ti ñan rabata jötrö angwane, ni ja mräkäre Jesu këbti këkwe nünandre ño abko rabadre gare mae angwane, ma rabadre dirire ietre, abkokäre tita tërä tike mae. Ngöbö nikwe abko Ngöbö nire, amne ürä btä jä ju ketatekrä dite krö, ye kwrere nitre gätäkä Jesu këbti tä niara kukwei era metre mike ütiäte këre. ¹⁶Kukwe era Jesubtä nämane tiebe, akwa mtare Ngöbökre mikanina gare nie. Kukwe nämane tiebe ye abko bëri ütiäte kri nikrä abko köböire ni raba nüne deme Ngöbökrä. Kukwe ye abko nere:

Jesukristo därebare angwane, ngrabare nämane ni kwrere.

Angwane Ngöbö Odei jen kwe bä mikani Ngöbö Üaikwe.

Angele Ngöbökre këkwe tuani.

Abti kukwe kuin niarabtä diribare kë jökräbti temen.

Kukwe ye mikani era ni kwatikwe kë nebtä amne,

Ngöbö nikani ngwenante kë nuärete kë këinbti.

Pablota Timoteo tö den dirikätre blobtä

4 ¹⁻²Mdakäre abko, Ngöbö Üai tä kukwe mike gare metre nie kë mräbtä abko krörö: Kä mrä angwane, ni ruäre këkwe Jesukristo gibiadikäta amne, üai këme ni ngökaka, ye jiebti rikadi. Üai këme ni ngökaka këkwe ni tödekaka Jesubti ngwiandi dirikätre blo mike ütiäte jae amne ngwiandi Jesu gibiekäta. Dirikätre blo abko ni bikaka kuin amne ni ngökaka, ie ja ruen ngite ñakare kukwe këmekäme nuenbtä, këkwe kukwe diribare ietre üai këmenkwe ye diridi ni mda mdaye. ³Ye abko, ja mikadre gure ñakare abko ni ye jatadi niere. Erere arato, ni ye abko këkwe mrö ruäre dokwä tëkädi. Mrö ruäre këme Ngöbö ngwärekre, aisete ñan kwetadre niedi kwetre. Akwa Ngöbökre mrö dätebare ni kräke, aisete ni tödekaka Jesubti, ie Ngöbö kukwei era metre gare, këkwe mrö jökrä kadre ngäbti kwetadre jae, kuin niere kwärä Ngöböye btä. Mden kisete ni ñan raba mrö ruäre dokwä tëke. ⁴⁻⁵Mrö btä jändrän jökrä dätebare Ngöbökre abko kuin niebare kwe, aisete ñan käi ngwiandre këme jabtä akwa, nikwe kuin niedre btä Ngöböye, amne Ngöbökre mrö mikadi kuin biare kwetadre.

⁶Makwe kukwe ye diri ja mräkäre tödekaka Jesubtiye angwane, ma rabadi sribikä kuin Jesukristokwe. Kukwe metre diribare Jesubtä, ye mata mike tëte amne ja töitike btä. ⁷Akwa kukwe kirakira diän diän amne kukwe mda mda mikanintbe ngwarbe, ye ie makwe ñan olo mika. Akwa makwe dre dre nuendre nünankrä deme Ngöbö ngwärekre, ye jiebti ma rankwa bëri, ⁸ñobtä

ñan angwane nita nakwenkä ja mikakäre biare amne dite ngrabare, ye abko kuin bkänä nigrä, akwa nikwe ja mikadre juto nünankrä kuin deme Ngöbö ngwäreki, ye abko bäri ütiäte kri nigrä mtare amne, nünakäre kärekiäre Jesube arato. ⁹Aisete kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke, ie ti tö. ¹⁰Ne mden kisete nita sribire ja di ngöi jökrä Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane Ngöbö nire, bti nita tödeke. Niara abko ni jökrä Diantarikä akwa, niarata nitre tödekaka Jesubti ara jire dentari.

¹¹Kukwe ne makwe nuemna ja mräkätreye amne makwe diri ietre. ¹²Ma abko bati Timoteo, aisete mata dirire angwane, nane ni ruäre tö rabai ma mike ütiäte ñakare jae, akwa makwe blita jäme amne nuäre ni mda mdabe. Erere arato, makwe nüna kuin metre, amne makwe ni mda mda taredre. Ye kwrere arato, makwe ja mika ngite ñakare ja mräkätre tödekaka Jesubti okwäbti, ne ngwane mata nüne ño rükadre gare nitre tödekaka Jesubtiye. Angwane ni jökrä tö rabadü nünai ma kwrere, käkwe nünandi kore, ne ngwane ma bati akwa, ma rabadü ütiäte ni mda mdakrä. ¹³Timoteo ti ngämi nementa yete angwane, munta gätäre ye kanti makwe ñäkä käre Ngöbö Kukweibtä ja mräkätre kräke. Makwe Ngöbö Kukwei nie ietre amne makwe Ngöbö Kukwei diri ietre arato. ¹⁴Ngöbö Üai käkwe ja di biani mae sribi ye nuenkäre, ye abko makwe ñan tuemetre ngwarbe jire chi, akwa yehti makwe sribi janknu. Ngöbö Üai köböire ni mda mda jie ngwianka käkwe kise mikani mabti angwane, kukwe niebare kwetre ma mikakäre biare sribi yekrä. Kä ye ngwane Ngöbö Üaikwe ja di biani mae, ma die mikakäre sribibtä. Ye mden kisete, makwe ñan tuametre ngwarbe.

¹⁵Kukwe yehtä ma rankwa bäri, ie ti tö. Yehtä makwe sribi bäri mda köbö kwatirekwatire, mata nüne bäri Ngöbökrä rabadre gare ni mda mdaye abkokäre. ¹⁶Mata nüne ño, yehtä makwe töbika kuin ja käne amne, kukwe diri makwe, yehtä makwe töbika kuin ja käne arato. Ye erere makwe ja ngibia au ne ngwane, ni kwati ma kukwei nuaka abko Ngöbökwé dianditari siba mabe gwaire.

Timoteokwe ni töi diandre ño

5 ¹Mdakäre abko, ni unsunine unsunine abko käkwe ja mikadre ngite abtä töi diandre, ye ngwane makwe ñan ngra ngra bti, akwa ni rün nikwe mikata ütiäte jae, ye kwrere makwe ni unsunine unsunine kita nüne bäri Ngöbökrä. Ni bati bati abko ni etba nikwe btä mäträta, ye kwrere makwe mäträ btätre. ²Erere arato, ni meye mikata ütiäte ño jae, ye kwrere makwe meri unbre unbre mika ütiäte jae. Ni merire bati bati abko ni ngwai nikwe mikata ütiäte, ye kwrere makwe mika ütiäte. Angwane, makwe ñan ja mika ngite jire chi bentre.

Ni merire merire kän brare krütani die mikadre ño

³Mdakäre abko, ni merire merire, kän brare krütani, aisete tä kaibe amne, mräkä ñakare ngibiaka, ye abko nitre tödekaka Jesubti käkwe

ngibiadre abko makwe diri kore ietre. ⁴Akwa meri kán brare krütani, ye ngábriänkä btä bränkä tärä, ne ngwane ngibiadre kwetre. Meri ye kákwe niaratre ngibiabare ño, ye ütäre ngibiadreta kwetre, ñobtä ñan angwane tuen bäri kuin Ngöböye aiset.

⁵Meri kán brare krütani abko ngibiaka ñakare, akwa tä nüne kaibe era metre abko tä tödeke kwatibe Ngöböbti amne tä blite Ngöböbe dibire rare ja di kärerere ie, meri ye kwrere abko die mikadre. ⁶Akwa meri mda mda abko kán brare krütani, akwa tä kukwe nuene blo blo kä ngwiankrä nuäre jabtä jirekäbe, meri ye tä nire, akwa ni krütani, kwrere jire tä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare Ngöböbti. Meri ye abko ñan die mika. ⁷Nitre tödekaka Jesubti btä ñan ñäkädre blo, abkokäre makwe diri kore ietre, ⁸ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti akwa, ni mräkä jen nikwe, ye nita ngibiare ñakare, ne ngwane nita Ngöbö Kukwei kite temen. Erere arato, nita kukwe nuene bäri käme ni ñakare tödekaka Jesubti ye ngwä, ñobtä ñan angwane ni ñakare tödekaka Jesubti käta mräkä kwekwe ngibiare.

⁹Meri kán brare krütani abko tä nüne kaibekaiibe abko kä tikadre täräbtä die mikadre abko nere: Meri ie kä gre ketamä (60) mentokwäre, kán brare krütani amne, brare kwe ben nünabare käre kwe amne ñan ja mikani ngite kwe brare mdabe, meri ye abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. ¹⁰Meri kán brare krütanikrütani kákwe ngábriänkä ngibiabare amne ni menteni kata ngäbti kuin kwe amne tä ni deme deme Ngöbökre ye ngoto bätete kräke kakäre ngäbti kuin ja gwiriete, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. Erere arato, ni ja tare nikaka die mikata kwe amne tä sribi kuinquin nuene bätäkä ngwarbe ni mda mdakrä, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre.

¹¹⁻¹²Akwa meri bäri bati bati abko kä ngämi gre ketamä (60) ie, kán brare krütani amne tä kaibe, ye abko ñan kä tika täräbtä die mikakäre, ñobtä ñan angwane nane niara kä tikadre täräbtä die mikakäre angwane, ñan ja mikadre gure mda niedre kwe Jesuye, abti tö rabadreta ja mikaita gure bobuta, ye ngwane ja kukwei kitadreta temen kwe abtä rabadre ja mike ngite Jesu rüere, aiset ñan kä tikadre täräbtä die mikakäre. ¹³Erere arato, meri bati bati kán brare krütani die mikadre angwane, kä rabadre krene btä angwane, rikadre blite ni mda mdabtä ju kwatirekwatire te. Arato rikadre ja mike kukwe jökräte siba amne kukwe btä ñan blitadre jire abko rikadre kädriere. ¹⁴Mden kisete ni merire merire bati bati, kán brare krütani abko kákwe ja mikata gure, ngäbäkre ngibia kwe amne ju ngibia kuin kwe jakrä. Ne kwrere meri ye ñan kädriedre blo rüekwe abko ie ti tö. ¹⁵Ye abko, meri bati bati, kán brare krütani namani kaibe abko ruäre kákwe Jesu tuaninametre, käta näin Satana jiehti.

¹⁶Meri kán brare krütani, ye abko nane nitre tödekaka Jesubti ngätäite mräkä merire tärä kán brare krütani amne tä nüne kaibe, ne ngwane

mräkä kwekwe käkwe die mika. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti mda mda rabadre meri mda mda kän brare krütani amne ngibiaka ñakare ye die mike, sribi ñan rabadre kabre dikaro nitre tödekaka Jesubti kräke abkokäre.

Kukwe mda mda nitre jie ngwiankabtä

¹⁷Mdakäre abko, ni ji ngwianka ye tä nitre tödekaka Jesubti jie ngwena kuin ne ngwane, nitre tödekaka Jesubti kwetre raba tare kri amne mika ütiäte kwetre jae. Erere arato, die mika kwetre mröbti amne ngwianbti. Akwa nitre jie ngwianka käta Ngöbö kukwei dirire bäri, ye abko mika bäri ütiäte amne die mikadre mröbti amne ngwianbti abko makwe diridre, ie ti tö. ¹⁸Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: “Buey trigo münantekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärebtä,” nieta. Erere arato, “Ni sribikä, ie sribi ütiä biandre,” nieta kore Ngöbö Kukweitä. Ne mden kisetete makwe diri kore nitre jie ngwiankabtä.

¹⁹Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwé jie ngwianka käta ja mike ngite abko ni itibe jata niere angwane, makwe ñan kukwe mika era. Akwa ni nibu, ni nimä käkwe kukwe arabe nie mae angwane, kukwe ka ngäbti makwe. ²⁰Angwane ni Ngöbökwé jie ngwianka mden mden tä ngite, ye ie makwe ñäkä gätäte nitre Ngöbökwé ye ngwärekre jökrä. Nebtä abko, ni mda mda btä kä jürä rabadre amne, ñan tö ngwianre ja mikai ngite kwetre abkokäre.

²¹Timoteo, Ngöbö btä Kristo Jesu amne angele dianinkä jakrä Ngöbökwé, ye ngwärekre ti bike kukwe ütiäte niere mae, ne erere makwe nuen abko krörö: Ni ma kukwe muko ya, ñakare ya tä sribire ji ngwianka kwrere, akwa nane kukwe raba kwetre makwe ga angwane, makwe tö dian amne makwe die mika ja kwrere jökrä, ie ti tö.

²²Erere arato, makwe ñan kise mika jötrö ngwarbe nibti mikakäre sribire ji ngwianka kwrere, akwa makwe töbika kuin käne niara mikakäre sribire, ñobtä ñan angwane nane makwe ni kukwe kämekäme nuenkä mikadre sribire, yebtä abko kukwe käme nükebti mae siba nütü rabadre mabtä. Makwe ja ngibia kuin deme kukwe kämekäme ngäniene.

²³Timoteo, ma ngirie abko neme bren käre. Erere arato, bren mda mda tä neme mabtä. Ye kräke abko, makwe uba döi kwaka ña kiakia angwane, makwe ñan ñö aibe ña abko ti tö niei mae.

²⁴Nitre tödekaka Jesubti abko ruäre käta kukwe nuene käme, mika ngämi ja ngwärekre, känenkre tärä neme gare ni jökräye; akwa ni ruäre abko tä kukwe nuene kämekäme mikata ja ngwärekre amne batibe neme gare. ²⁵Ne kwrere arato, ni ruäre tä jändrän kuinkuin nuene abko tä neme gare ni jökräye; akwa ni ruäre abko tä jändrän kuinkuin nuene tiebe abko gare ñakare. Abti kira erere angwane, tä niken neme gare ni jökräye. Ne mdenbtä abko, makwe töbika kuin ja käne abko ti tö nie mae Timoteo.

Nitre klaborë käkwe sribidre ño bkänkäkrä

6 ¹Mdakäre abko, nire nire abko tä klaborë ni mdakwe, ruäre abko tä ja tare nike, akwa bkänkä kukwei mika ütiäte kwetre jae, niarakwe ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere amne kukwe dirita nunkwe ye rüere abkokäre. ²Akwa nane ni klaborë ye bkänkä käta tödeke Jesubti arato ne ngwane, ñan bkänkä mikadre ngwarbe kwe jae, ñobtä ñan angwane niara ja mräkäre Jesu käfti arato. Akwa bäri sribi kuin kwe bkänkäkrä, ñobtä ñan angwane tä niaratre mräkä Jesu käfti die mike amne tä tare kri kwe arato aisete. Kukwe ne abko makwe diri amne nuemna nitre klaborë tödekaka Jesubti yeye.

Kukwe blo dirikätre tä nüne ño

³Nire nire käta kukwe dirire blo amne kukwe diribare era metre ni Dänkien Jesukristokwe, ye tä kaen ngäfti ñakare, erere arato kukwe dirita era metre Ngöböbtä, ye tä kaen ngäfti ñakare, ⁴ni ye abko töi ñakare, akwa tö bikabtä kri. Ye mden abko jatadi dirire bä jene abko krörö: Niara töta neme ja kwetai bäri kabre krübäte ni jökräbe kukwe ngwarbebtä. Ye mden kanti ni ruäre töta neme ja tuai ni mda kwrere, abtä tä bätä ngwen ni mdabtä jändrän dokwäre. Ne mdenbtä ni ruäre motota neme romon jakrä kwärikwäri amne ñäkäta niken diän diän jae kwärikwäri ja kukwe ñan mikata niken era jae kwärikwäri. ⁵Erere arato, ni ye tä niken rüere käre jabe kwärikwäri. Ni ye abko töi käme, aisete kukwe era metre Jesubtä dianinkä niaratrekän. Ngöböta nitre tödekaka Jesubti die mike ngwian gananbtä nieta kwetre, aisete tä bike nüne metre ngwian diankrä jae.

⁶Era metre Ngöböta nitre tödekaka Jesubti die mike, akwa nita nüne metre Ngöbö ngwärekre amne jändrän ño ño tä nikwe, ye käi tädre nuäre nibtä, ye abko bäri ütiäte ⁷ñobtä ñan angwane ni därebare angwane, ni därebare bütiere, jändrän ñakare nikwe. Erere arato, ni krütadi angwane, ni ñan rikadre jändrän ngwena jire chi jabe. ⁸Ne mden aisete, mrö tarä kwetadre nie amne dän amne ju tarä nikwe, ye abko käi rabadre nuäre nibtä.

⁹Ye abko käi rabadre nuäre nibtä, ñobtä ñan angwane ni mda abko jändrän ye tarä kwetre akwa, töta nebe rabai ngwian btä jändrän bkäne bäri kabre abko tä niken ja mike ngite. Erere arato, tätre niken ja dokwä mike kö okwä Satanakwete. Erere arato, jändrän bätäkä ngwarbe ye mdei tä neme ietre, ye käta kukwe taretare ngwena kräke amne mrä tä ni se juen ngwarbe. ¹⁰Kukwe tä nakenkä kore ni yebtä, ñobtä ñan angwane nita ngwian tarere, ye abko tä niken ni mike kukwe nuene blo blo ngwian diankrä jae. Ni ruäre töi kore abko käkwe Jesu kukwei tuanimetre, abkokanti tä ja tare nike kri mtare.

Pablota Timoteo tö den mrä

¹¹Akwa ma abko ni Ngöbökwe, aisete ma gitia kukwe käme jökrä ye ngäniene amne nüna era metre Ngöbö ngwärecri, yebtä makwe ja kita. Nüna Ngöbökrä amne tödeka Ngöböbti jändrän jökräbtä, ye jiebti ma rankwa. Erere arato, ni mda mda taredre, ye jiebti ma rankwa angwane, makwe nünanka dite tödekabtä Jesubti. Erere arato, makwe blita ja moto jämenbti ni mda mdabe. ¹²Makwe tödekadre käre Ngöböbti, yebtä makwe nünanka dite jabtä rükäre kukwe kämekäme rüere. Makwe ja toi mikaba kwatibe Ngöböbtä angwane, makwe nieba ni kwati ngwärecri, ye ngwane Ngöbökwe ma käräbare nüne käräkäre jabe, aisete makwe nünandre käräkäre Ngöböbe, ye makwe ketate dime kisete jakrä, ie ti tö Timoteo.

¹³Mtare Ngöbö jändrän jökrä mikaka nire, ye ngwärecri amne, Kristo Jesu btä kä jürä namani ñakare, käkwe ja niebare metre Poncio Pilatoye, Kristo Jesu ye ngwärecri ti tö niei krörö mae Timoteo: ¹⁴Jesukristo rükadita, ye känenkri niara kukwei mika täte jökrä makwe. Erere arato, makwe nünandre ño, ie niara tö, ye kwrere makwe nüna niara ngibiare ngäbti kwärä. ¹⁵Ngöbö tö rabai Jesukristo juenta ñongwane, erere juandita kwe angwane, niara rükadita. Ngöbö aibe gobran kri. Niara aibebtä käita neme nuäre metre. Erere arato, Ngöbö abko Jrei kri, jrei jire jökrä kä nebtä bti ta amne niara abko tä Dänkiene dänkin jökrä kä nebtä yebti ta. ¹⁶Ngöbö aibe därebare ñakare amne krüte ñakare. Niarata nüne käräkäre, ñotra trä ngwen bürere te tä nüne. Ye kanti ni ñakare raba neme ja ken ben. Ni kä nebtä käkwe ñan Ngöbö tuabare gwärere amne Ngöbö ñan tuare nikrä arato. Ngöbö aibe raba ütiäte ni jökrä kräke käräkäre amne niara aibe di kri. Abko kore se.

¹⁷Timoteo, ni ngwian bkänkä krikri, ye abko käkwe ñan bika kri amne, ñan ngwian kabre kwetre, yebti tödeka kwetre, makwe nie ietre, ñobtä ñan angwane ngwian tä niken ngwarbe jötrö amne, ni ñan raba ngibiare käräkäre. Akwa Ngöbö abko käta jändrän kuin bien kabre nie, kä mikakrä juto nibtä. Yebtä ni ngwian bkänkä krikri käkwe tödeka Ngöböbti, makwe nie ietre. ¹⁸Mdakäre abko, ni ngwian bkänkä krikri ye käkwe ñan ja mika kábäre, amne jändrän kuin nuen kabre kwe ni mda mdakrä ngwian kwetre yebti. ¹⁹Nünandre kore kwetre angwane, rabadi jändrän kuin bkäne kabre kä käinbti amne rabadi nüne käräkäre Ngöböbe, makwe nie kore ietre Timoteo.

²⁰Timoteo, kukwe kuin Jesukristobtä mikani gare mae, ye makwe ngibia kuin jakrä. Erere arato, kukwe ngwarbe diän dian ütiäte ñakare, ye makwe ñan ja olo mika ie. Mdakäre abko, nitre ruäre tätre dirire blo, akwa tä dirire kuin era metre tä nütüre au jabtä, akwa dirita blo kwetre. Ni dirikä blo ye kwrere abko, ben makwe ñan ja geta jire chi, ²¹ñobtä

ñan angwane ni ruäre käkwe kukwe blo ye mikani ütiäte jae, aise te tä Jesu mike ütiäte ñakare mtare amne nikani dikekä Ngöbötä mento.

Ngöbö raba ja moto mike kuin makrä. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Timoteokrä

2 Timoteo

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, bti kä 62-63 angwane tikaninteta. Yebti niara nikaninta bäbkäkäre kukwe kuin Jesubtä ngwenante kä ngrabere temen. Angwane tärä tikani kena kwe Timoteoye amne Titoye. Yebti kä 66-67 näre angwane, Nero namani gobrane emperador kwrere angwane, Pablo kitaninta ngite bobukäre kwe. Pablo namaninta ngite angwane, tärä ne tikani kwe Timoteoye. Kä ye angwane, Pablo mikani ngite bä jene, ñobtä ñan angwane käne niara nämane ngite gwi ja juete. Akwa kitani ngite bobukäre angwane, kä käme amne kä tibo kanti kitani ngite. Erere arato, Pablo mäkäninte kadenanbti. Nete Pablokwe sribibare mrä amne müre ketadi abko namani gare ie, aiseite kukwe tikani krörö kwe Timoteoye:

Bäri käne abko ja namani ruen kaibe Pabloye, abtä namani ulire, ñobtä ñan angwane niara kukwe muko Figelo amne Hermógenes käkwe kä mikaninkä btä. Erere arato, Demas amne ni mda mda käkwe kä mikaninkä btä, aiseite Timoteo jatadre niara die mike, ie niara tö namani.

Bobukäre abko, nitre tödekaka Jesubti namani ja tare nike emperador Nero kisete. Yebtä abko, Pablo namani töbike kri, käkwe Timoteo töi diani nünenkä dite jabtä kukwe Jesukwe yebtä. Erere arato, Timoteo käkwe kukwe kuin ye diridre janknu, niebare kwe ie. Mdakäre abko, Timoteo tädre biare ja tare nikakäre kukwe kuin Jesubtä ye dokwäre, niebare Pablokwe.

Nikwe nünandre ño metre Jesu kräke abko tärä ne tä niere nie. Erere arato, ni rabadre juto biare ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä niere nie. Tärä ne abko tikani mrä Pablokwe nütüta.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

1 ¹Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ja töi jenbti, Ngöbökwé ti mikani Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ni rabadre nüne kärekwäre Ngöböbe Kristo Jesu köböire, niebare kira Ngöbökwé, ye mden abko tita niekwäre mtare ni jökräye. ²Timoteo, ma ti ngobo jen tikwe kwrere. Ma

tare kri tikwe. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien käkwe ja moto mika kuin makrä. Erere arato, ma raba ruentari tare ietre amne, makwe nuna jäme niaratre diebti abko ie ti tö Timoteo.

Pablokwe ja di käräbare Ngöböye Timoteokrä

³Timoteo, ti mräkatre kirakira käkwe sribibare era metre Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire kräke amne, ja ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekre. Tita blite dibire rare Ngöböbe angwane, mata nuketa töre tie angwane, tita kuin niere ie makrä. ⁴Ti jataba yäketa angwane, ma rababa ti müaire, ma okwä ñöi rababa nimiente ti okwäbti, ye tä nuketa töre tie amne, ti töta neme ma tuaita jötrö, kä ngwiankäreta nuäre jabtä. ⁵Mata tödeke kwatibe Ngöböbti, ye tä nuketa töre tie arato Timoteo. Timoteo, ma mölöi Loida btä ma meye Eunice käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti käne, ne kwrere arato mata tödeke kwatibe bti gare kuin tie.

Timoteokwe ñan Jesu gaidre

⁶Mata tödeke kwatibe Jesubti, aisete ti tö kukwe ngwiain töreta krörö mae: Tikwe kise mikaba mabti sribi mikakäre ma kisete angwane, Ngöbökrä ja di biani mae sribi jakwe nuenkrä. Ngöbö di ye abko makwe mika bäri ütiäte jae abko tita niere mae, ⁷ñöbtä ñan angwane Ngöbökrä ja Üai biani nie, ni die mikakäre nüne dite niarakrä amne, ni mda mda tarekäre, erere arato töbikakäre kuin ja käne. Ngöbö ñan tä ni mike kä jürä ngwen jabtä.

⁸Ne aisete ma ñan raba ja gaire jire chi blitakäre ni Dänkienbtä. Erere arato, tita ngite ni Dänkien Jesukristo kukwei diribtä, nebtä ma ñan raba ja gaire, akwa kukwe kuin Jesukristöbtä, ye kräke makwe ja tare nikadre tibe gwaire Ngöbö diebti. ⁹Ngöbö käkwe ni dianintari amne ni käräbare nünakäre deme kwe. Ne ñan nikwe jändrän kuin nuenbare abko ütiäre Ngöbökrä ni dianintari, akwa kira Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri niarakwe ni tarebare ja moto kuinbti angwane, ja töi jenbti kukwe mikanintbe au kwe, kukwe kuin nuene ni kräke Jesukristo köböire. ¹⁰Ngöbökrä kukwe mikanintbe kore, mden abko bä mikanina kwe nie. Kristo Jesu ni Diantarikä nukani kä nebtä angwane, kukwe mikanintbe kira Ngöbökrä nukani gare nie. Kristo Jesu käkwe gata die juani ngwarbe. Erere arato, ni rabadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye abko mikani gare kwe nie kukwe kuin jabtä ye köböire. ¹¹Kukwe kuin Jesubti, tita tike mae, ne mden abko Ngöbökrä ti mikani kädriere ni kwatibe. Erere arato, ti mikani kukwe kuin ye ngwianka kwe amne, ti mikani kukwe kuin ye dirikä kwe arato. ¹²Ne mdenbtä abko, tita ja tare nike mtare, akwa yebtä ti ja gaire ñakare, ñöbtä ñan angwane ni gare kuin tie, bti tita tödeke. Jesukristo di kri bti tita tödeke, aisete niara jatadita, ye ngäbti abko ti ngibiadi kuin kwe ño tikwe ribebare ie ye kwrere.

¹³Timoteo, ma rabadre dirire metre, abkokäre tikwe kukwe diribare ño ño, ye kwrere makwe diri. Angwane makwe tödekadre kwatibe Kristo Jesubti amne, makwe ni mda mda taredre. ¹⁴Kukwe kuin era metre Jesubtä mata dirire, yebti abko makwe kukwe ngwarbe ngwarbe krai. Ngöbö Üai Deme tä nüne nibtä abko diebti makwe kukwe ngwarbe krai.

¹⁵Mdakäre abko, ti kani ngite angwane, nitre Asiabo nünanka Roma nete käta tödeke Jesubti, ye käkwe kä mikaninkä jökrä tibtä. Erere arato, nuenbare Figelokwe amne Hermógenekwe tibtä abko garera mae.

¹⁶Ti nämane ngite, akwa Onesíforo abko rababa ti gaire ñakare amne, batire batire rababa nüke ti moto mike nuäre nete. Niara ye abko ni Dänkien ie raba ruentari tare tikrä näre. ¹⁷Onesíforo nämane Roma nete angwane, namani ti känenentari kisere, namani jadüke ñakare abti ti kwantariba ie. ¹⁸Amne ni nämane Efeso angwane, ni die mikaba kri kwe. Ye tä töre kuin mae ruen tie Timoteo. Ye abko, ni Dänkien Kristo Jesu rükadita, ye gwane Onesíforo raba ruentari tare ie abko ie ti tö.

Timoteokwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre Jesu dokwäre

2 ¹Timoteo ma abko ti ngobo tikwe kwrere. Kristo Jesu tä ni tarere ja moto kuinbti, ye diebti makwe nünanka dite, ie ti tö. ²Erere arato, tikwe diribare ni kwati okwäbti angwane, makwe ti kukwei nuani, ye abko nire nire bti tödekadre amne rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin, raba tuen mae, ye ie makwe kukwe ye dirita, niaratre käkwe diridreta ni mda mdaye ja täritäri abkokäre.

³Timoteo, ma abko rükä Kristo Jesukwe, aisete ni rükä tä biare ja tare nike, ye kwrere ma raba ja tare nike tibe tödekabtä Jesubti angwane, makwe nünanka dite Jesukrä. ⁴Nitre rükä kuinkuin tä ja kite ñakare jändrän mda mdabtä kä mikakäre nuäre dänkienbtä, ye kwrere makwe ñan ja kita jändrän mda mdabtä amne, sribi Kristo Jesukwe aibebtä makwe ja kita, kä mikakäre nuäre btä. ⁵Erere arato, nitre jadakaka abko kräke kukweta ükaninte jadakakrä metre, akwa kukwe ye mikata ñakare täte ne ngwane, ñan tä ganane, aisete korona bianta ñakare ietre. Akwa nitre jadakaka tä kukwe mike täte, köböire tä ganane angwane, korona bianta ie mikakäre ütiäte. Ye kwrere Ngöbökwé kukwe ükaninte, erere mata nuene, köböire Ngöbökwé korona biandi mae. ⁶Erere arato, ni sribikä tirete käta sribire tare krübäte, aisete nura öta näire, niara ara jire, ie biandre käne. Ye kwrere Ngöbökwé jändrän kuin biandre mae, abkokäre makwe sribi ja di ngöibti Kristo Jesukrä. ⁷Timoteo, tita kukwe ketamä bä mike mae sribi Jesukristokwebtä, nebtä makwe töbika käre angwane, ni Dänkien käkwe mikadi gare jökrä mae abko gare tie.

⁸Erere arato, kukwe krörö ne makwe ngwian töre käre jae: Jesukristo krütani, abti Ngöbökwé mikaninta nire. Niara abko jatani jrei David tukwe mräkäkri. Kukwe ye abko kukwe kuin Jesukristobtä mikata gare

tikwe. ⁹Ye mden dokwäre tita ja tare nike kri amne ni ja mikaka ngite kri mäkäteta kadenante, kwrere jire tita mäkäninte kadenante; akwa Ngöbö kukwei abko ñan tä mäkäninte kadenante, ñobtä ñan angwane ni kwati tä kädriere. ¹⁰Ye mden kisete tita ja tare nike bätäkä ngwarbe. Ni dianinkä jakrä Ngöbökwé abko rabadre dianintari jökrä Kristo Jesukwe amne rabadre nüne kärekäre kä nuärete, abkokäre tita ja tare nike bätäkä ngwarbe.

¹¹Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke:

Nikwe tödekani Jesubti angwane, ni krütani ben,
ye kwrere arato nikwe nünandi ben.

¹²Nikwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre niara dokwäre,
ne ngwane niarakwe gobrandi, kanti nikwe gobrandi siba ben.
Akwa nikwe niara rükandrete ne ngwane,
ni rükandite kwe arato.

¹³Nikwe Jesukristo gibiarekäta akwa,
niara abko käkwe ja kukwei mikadi täte käre, ñobtä ñan angwane
niara abko ñan raba ja kukwei kite temen.

Sribikä kuinkuin tä sribire ño abko Pablokwe niebare

¹⁴Timoteo, nitre dirikä mda mda käkwe ñan ja kwetadre kukwe ngwarbe ngwarbebtä, tikwe nieba, erere makwe nieta ietre Ngöbö okwäbti abko erere nuendre kwetre, makwe nie ietre janknu, ñobtä ñan angwane ja kwetata ngwarbe, ye abko tä ni die mike ñakare amne, tä ni kukwe nuaka nuaka ngwianta Jesu gibiekäta, aisete ñan ja kwetadre abko makwe nie metre ietre. ¹⁵Erere arato, ni sribikä ütiäte Ngöbökwé käta Ngöbö kukwei metre Jesubtä dirire metre ta, abtä sribi gaire ñakare, ye kwrere ja di ngöibti makwe Ngöbö kukwei diri metre angwane, ma ñan raba sribi gaire Ngöbö ngwärekre Timoteo. ¹⁶Kukwe ngwarbe diän diän ütiäte ñakare, yebtä makwe ñan ja kita, ñobtä ñan angwane ni ñäke ngwarbe kore abko käre tä niken kukwe nuene bäri kämekäme mda. ¹⁷Erere arato, kukwe dirita kwetre ye tä niken niren ni kwati ngätäite abti mrä ni kwatita näin kukwe ngwarbe jiebtä. Ye mden kwrere abko dirita Himeneokwe amne Filetokwe. ¹⁸Kukwe era metre Jesubtä dirita ñakare kwetre. Ni krütani rükadreta nire abko erere namanina bare, tätre niere, ye käta ni ruäre mike Jesukristo gibiekäta. ¹⁹Akwa nitre tödekaka metre Jesubti abko käkwe ñan Jesu gibiaikäta, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti abko ürä kwrere. Ürä nökata kuin nguse angwane, ñan tä juen ngitiekä, aisete juta neme dite. Ye kwrere jire ni tödekaka metre Jesubti tä mikani Ngöbökwé abko btä kukweta tikani krörö: “Ni jen Ngöbökwé erere gare jökrä Ngöböye” amne, “Ni jökrä käta ja di kärere ni Dänkien Ngöböye, ye käta kukwe kämekäme kite temen,” abko tä tikani kore btätre. Nebtä Ngöböta ni jen kwe metre ngibiare kuin ñan Jesu gibiadrekäta abko tä gare nie.

²⁰Kukwe nebtä abko, ti bike kukwe mda bä mike mae Timoteo abko krörö: Ni jändrän bkänkä kri gwiriete ñan oro btä plata dätebare blatore amne basore aibe tä kwe amne, kri kukwän btä dobro dätebare blatore amne basore tä kwe arato. Akwa jändrän kuin orore btä platare abko tä ni ütiäte ütiäte kakrä ngäbti amne, kri kukwän btä dobro sribebare blatore amne basore, ye abko tä sribi ngwarbe ngwarbekrä gwita. ²¹Ye kwrere abko, nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ngbiadre kuin deme nitre dirikä ngwarbe ngwarbe ngäniene ne ngwane, jändrän kuin ütiäte ye kwrere jire ni rabadi Ngöbö ngwärecri amne, ni mikadi kuin deme ni Dänkienkwe, sribi kuinkuin bätäkä ngwarbe nuenkäre jakrä.

²²Timoteo jändrän kämekäme mdei tä krübäte ni bati batiye abko ngäniene ma gitia. Akwa nüna metre Ngöbökrä, yebtä makwe ja kita amne tödeka kwatibe Ngöböbti amne ja taredre kwärikwäri, amne nüna jäme, ye jiebti ma rankwa bäri nitre töi deme deme käta blite Ngöböbe yebe gwaire abko ie ti tö Timoteo. ²³Erere arato, kukwe ngwarbe, btä ja kwetata niken kwärikwäri, yebtä ni kwati tä niken neme romon jakrä abko garera mae, aisete kukwe ye kwrere btä makwe ñan ja kweta siba. ²⁴Ye abko, ni sribikä ni Dänkienkwe abko ñan tädre ja kwete ni mda mdabe, akwa ni dirikä ye abko tädre ja gete jäme ni jökräbe. Arato rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin. Erere arato, ñan moto rabadre romon ja dokwäre. ²⁵Ja moto kuinbti, niarakwe niara rüe töi diandre, ñobtä ñan angwane nane Ngöbökwere nitre ye töi kwitadre angwane, kukwe käme kitadre temen kwetre amne kukwe metre Jesubtä rükadre gare ietre. ²⁶Angwane diablukwe niaratre kani ngite ja mikakäre täte ye gadre kwetre jabtä amne jatadre tödeke Jesubti, abkokäre töi diandre kore Timoteo.

Kä mrä angwane ni kwati rabadi nüne Ngöbö rüere

3 ¹Timoteo, kukwe mda rabadre gare mae abko krörö: Kä mrä angwane, kukwe rabadi nakenkä taretare krübäte, ²ñobtä ñan angwane ni kwati rabadi ja tarere kaibe au, amne rabadi ngwian tarere bäri. Erere arato, ni kwati rabadi ja käikitekä au amne rabadi bike kri ni mda mdabtä. Ni kwati käkwe ñäkädi diän diän gwärere ni mda mdaye amne, rün btä meye ñan kukwei mikadi täte kwetre. Ni mdakwe jändrän kuinkuin nuendi kräke akwa, ye rabadi tuen ütiäte ñakare ietre amne, Ngöbö rabadi ütiäte ñakare kräke arato. ³Erere arato, ni kwati ñan rabadi ni mda mda tarere jire chi amne, kukwe nuenbare rüere, ye abko ñan diandi jabtä ta kwetre. Erere arato, rabadi blite ngwarbe ni mda mda rüere, tö rabadi kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, erere rabadi nuene jökrä, ñobtä ñan angwane ñan rabadi ja töi ketebtä. Erere arato, rabadi kukwe nuene blo ni mda mdabtä abko käi rabadi juto btätre, akwa jändrän kuin rabadi tuen käme ietre. ⁴Erere arato, rabadi kukwe

muko kwekwe kite ngite ngwarbe, kä jürä rabadi ñakare btä kukwe kämekäme nuene. Rabaditre bike bäri krikri ni mda mdabtä, tö rabadi kä ngwen nuäre jabtä, akwa Ngöbö taredi ñakare kwetre. ⁵Nitre tödekaka era metre Jesubti, kwrere jire ja bä mikadi kwetre akwa, täditre kukwe nuene kämekäme, yebtä abko Ngöbö di kri mikadi ngwarbe kwetre. Ne mden kisete, kä mrä angwane kukwe jatadi nakenkä tare krübäte kore.

Timoteo, ni töi kämekäme ye kwrere ben makwe ñan tö ngwian ja gete jire, ⁶ñobtä ñan angwane ni ye kwrere abko tä niken ni ngökakäre ju kwatirekwatire te kwäräkwärä, käta meri töbike ñakare ja käne ngökö jae. Ne abko raba nuene ñobtä ñan angwane meri ye abko ie jata neme ruen ngite krübäte Ngöbö ngwärekre amne, käre tä kä kwitekwite jabtä. ⁷Meri ye kwrere käre tätre ja töitike Ngöbö kukweibtä akwa, kukwe diribare blo Ngöböbtä, yebtä tätre ja töitike, aisetö tödekadre era metre Jesubti abko ñan tä nüke gare jire chi ietre. ⁸Nitre kukwe dirikä blo ye käre tä ja mike kukwe metre Jesubtä rüere, sukia nibu kädian nämäne Janes btä Jambres namani Moisés rüere ye kwrere. Nitre ye töita ngwarbe kukwe kämekäme aibehtä amne tä tödeke ñakare mda Ngöböbti. ⁹Akwa ni nibu namani Moisés rüere, btä kukwe nakaninkä ño, ye kwrere rakadikä nitre töi kämekäme btä, ñobtä ñan angwane töi ñakare, ye abko gadi ni jökräkwé btätre amne, ni kwati ñan rabadi nekete mda niaratrebe, ye raba gare mae Timoteo.

Pablokwe Timoteo töi diani

¹⁰Akwa tikwe kukwe diribare mae amne, tikwe nünabare ño, ye garera mae. Erere arato drekäre ti nämäne nüne kore amne, ti nämäne tödeke ño Jesubti garera mae, amne ti nämäne nebe romon ñakare jötrö garera mae. Erere arato, ti nämäne ni mda tarere ño amne, ti nämäne nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti ño garera mae. ¹¹Erere arato, tikwe ja tare nikani jakän garera mae amne, juta Antioquíate amne juta Iconiote, erere arato juta Listrate tikwe ja tare nikani kri tödekabtä Jesubti abko garera mae. Tikwe ja tare nikani kri, akwa ti Dänkien Jesukristo käkwe ti dianinkä ti rüe kisete, ye abko garera mae arato. ¹²Ye abko, nire nire tö nünai kuin deme Kristo Jesukrä abko käkwe ja tare nikadi rüe kisete. Ne abko kukwe era tita niere mae Timoteo. ¹³Akwa ni moto kämekäme, ni ngökaka abko näin kukwe nuene bäri kämekäme mda. Niaratre näin ni ngökö bäri amne, niaratre ngökadi krübäte ni mda mdakwe. Ne abko rabadi nakenkä kore ja täritäri.

¹⁴⁻¹⁵Ngöbö Kukwei brendebare makwe, ye abko makwe mika täte amne mika ütiäte janknu makwe, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö Kukwei dirikä mae abko ni ütiäte garera metre mae. Erere arato, ma nämäne chi ngäbäkrere angwane, Ngöbö Kukwei deme ye namanina gare mae, aisetö makwe mika täte janknu. Nita tödeke Jesukristobti angwane, Ngöböta

ni dentari, yebtä abko Ngöbö Kukwei tä ni mike töbtä. ¹⁶Ngöbö Kukwei jökrä abko Ngöbökwé mikani gare metre nitre tärä tikakaye, aisete kukwe ütiäte dirikrä amne kuin mäträkrä amne, kuin ni mda töi diankrä amne, kuin ni töitakrä nüne metre Ngöbö ngwärekre. ¹⁷Ne köböire abko nitre tödekaka Jesubti tä nüne Ngöbökrä ye tädre juto biare sribi kuinquin bätäkä ngwarbe nuenkrä.

4 ¹Timoteo, Kristo Jesu rükadita kritobore ni nire kräke amne ni krütanina kräke. Erere arato rükadita gohrane. Ngöbö ngwärekre amne Kristo Jesu ye mden ngwärekre tita niere krörö mae: ²Makwe Ngöbö Kukwei nie ni mda mdaye. Ni mda mda tö raba ma kukwei nuai ya, ñakare ya, akwa ma raba juto biare Ngöbö kukwei niekäre. Amne ni mda tö dian makwe, amne makwe mäträ ni mda mdabtä. Erere arato, makwe ni mda mda kita nüne bäri Jesukrä amne, makwe diri metre ta ja moto jämenbti ietre abko tita niere mae. ³Makwe nuendre, ñobtä ñan angwane kä jatadi angwane, ni kwati ñan tö rabadi kukwe era Ngöböbtä ye kukwei nuai aisete. Kukwe ño ño niaratre tö rabadi kukwei nuai, ye erere kräke dirikätre ngwarbe ngwarbe kändäni kwati kwetre dirikäre jae ja mikakrä nuäre. ⁴Erere arato, Ngöbö kukwei era metre abko btä rabaditre kä miekä amne kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira ñakare era, ye aibehtä rabaditre ja däkweite. ⁵Akwa ma abko, käre makwe töbika kuin metre ja käne amne makwe nünanke dite jabtä ja tare nika näire. Erere arato, ni mda mda, ie kukwe kuin Jesubtä gare ñakare abko ietre makwe mika gare amne sribi ño ño nuendre, ye makwe nuen kuin jökrä.

⁶Ye abko makwe nuendre, ñobtä ñan angwane ti abko müre keta kebera Jesu mikabtä täte, aisete ti kebera krüte jakän. ⁷Ni rükä käta rüre kuin, ye kwrere jire tikwe ja di mikani sribikäre kuin Jesukrä. Sribi jökrä biani nuendre tie ti Dänkienkwe, ye abko tikwe nuenbarera jökrä amne tikwe ja töi mikani kwatibe Jesubtä, abti kä nüke mtare tie. ⁸Ye mden kisete, ti krütadi angwane, ti Dänkien Jesu, Kritobo metre, käkwe sribi ütiä biandi kuin tie, käkwe ti mikadi kuin era metre. Ne ñan ti aibe ie, sribi ütiä biandi kwe amne, ni jökrä käta Jesu ngibiare kisere abko ie sribi ütiä biandi kwe amne mikadi kuin metre kwe arato.

Pablota jändrän kärere mrä Timoteoye

⁹Timoteo, ma jata jötrö ti kanti nete ja tuakäreta tibe, ie ti tö, ¹⁰ñobtä ñan angwane Demas nämane tibe nete akwa, jändrän kä nebtä nämane tare bäri kwe, aisete kä mikaninkä kwe tibtä, nikani juta Tesalónicate. Crescente abko nikani kä Galaciate amne Tito abko nikani kä Dalmaciate. ¹¹Aisete Lucas aibe tä tibe nete. Timoteo, ma jata angwane, makwe Marcos ngwian siba jabe; ben ma jata, ñobtä ñan angwane Marcokwe ti die mikadre kri sribi Ngöbökwébtä nete ruen tie, aisete ma jata ben. ¹²Tíquico abko tikwe juani juta Efesote. ¹³Timoteo, ma jata angwane,

dän ngetbo kä tibo kriere mikateba tikwe juta Troate, Carpo kanti, ye ma jata ngwena tikrä. Erere arato, täräta mikaninte ruäre tikwe, ye ma jata ngwena tikrä amne, kabra btä obeja kwata sribebare täräre täräre tä mikaninte tikwe yete, ye ma jata ngwena jökrä tikrä, ie ti tö bäri.

¹⁴Alejandro abko sribikä jändrän jierobtä, ye abko käkwe kukwe nuenbare käme krübäte ti rüere abko dokwäre ti Dänkien Jesukwe mikadi ja ngie nuen. ¹⁵Mden kisete makwe mokre jabtí Alejandro yebe arato, ñobtä ñan angwane kukwe kuinkuin Jesukristobtä dirita nikwe, ye rüere niarata rüere krübäte.

¹⁶Timoteo, ti järababa kena kritobo romanobo ngwärekre angwane, ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe kä mikakaba jökrä tibtä, aisete ni rababa ñakare mda ja kwetaka ti dokwäre. Akwa Ngöbökwe ñan ti mräkätre mika ja ngie nuen näre. ¹⁷Ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe ti mikateba kaibe, akwa ti Dänkien Jesukwe ja di bianba tie, nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti nämä yete, ye olote Jesu kukwei kuin ni diantarikrä abko ti rabadre kädriere abkokäre. Ye ngwane ti Dänkien Jesu käkwe ti ükaba gata ngäniene, aisete ye näire ti rüekwe ti müre ketaba ñakare. ¹⁸Ne kwere ti Dänkien Jesukwe ti ükadi käre jändrän kämekäme ngäniene. Abti tä gobrane kä käinbti, ye kanti näin ti ngwena nüne jabe. Ni Dänkien Jesu aibe käikitadrekä kärekre ni jökräkwe. Abko kore se. Amen.

¹⁹Timoteo, tita köbö kuin juen Priscilakrä, Aquilakrä amne Onesíforo mräkäkrä, ye makwe nie ietre tikrä. ²⁰Erasto abko rababa juta Corintote amne Trófimo abko rababa bren, abtä tikwe mikateba juta Miletote. ²¹Timoteo, kä ñüre amne kä tibo, känenkri ma jata jötrö ti kanti nete, ie ti tö. Arato ni mräkä tödekaka Jesubti Eubulo, Pudente, Lino, Claudia btä ni mräkä mda mda juta Roma nete kätä köbö kuin juen makrä.

²²Ni Dänkien Jesukristo raba mabe amne Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Titokrä

Tito

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, tikaninteta angwane, tärä ne tikani kwe Titoye. Kä 63-65 angwane, Pablokwe tärä ne tikani. Titokwe kukwe kuin Jesubtä mikani era Pablo köböire gare nie. Abti Tito namani sribikä siba Pablobe Timoteo kwrere.

Pablo nämane ngite, yebti tikaninteta kena angwane, niara btä Tito käkwe sribibare Cretate. Yebti Pablo nikani kä mdabti angwane, Tito mikaninte sribire ja täte kwe.

Mren Mediterráneote, kä butu krikri nämane ketabkä. Ne mden ketati kädianta Creta. Tito amne Pablo näire ni Cretabo kwati namani nüne käme krübäte.

Ye angwane abko, ni ño diandrekä sribikäre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne ni nitre jie ngwianka die mikaka kwrere abkobtä Pablokwe tärä ne tikani Titoye, niara töi diankäre. Erere arato, nitre nämane ja mike kukwe kuin Jesubtä rüere ye abko kukwe ötare ño, abkobtä Pablokwe töi diani.

Mdakäre abko, dirikätre blo jatadi abko Pablokwe niebare arato. Kukwe ne mdenbtä abko tärä ne raba ni die mike mtare arato.

Pablota köbö ngwentari Titoye

1 ¹ Ti Pablo käta tärä ne tike mae Tito. Ti abko ni klabore Ngöbökwé amne Jesukristo kukwei ngwianka. Ngöbökwé ti mikani sribire kore ni dianinkä kwe jakrä die mikakäre tödeke kwatibe japti. Erere arato, kukwe era metre Ngöböbtä dirita nunkwe rükadre gare ni dianinkä Ngöbökwé yeye, abkokäre Ngöbökwé ti mikani sribire. Kukwe era metre Ngöböbtä ye tä ni die mike nüne Ngöbökrä. ² Erere arato, nita tödeke Ngöböbti, ñobtä ñan angwane niara ngämi kä ne dättere, känenkri ni dianinkä kwe jakrä, ye käkwe nünandi kärekäre ben niebare kwe. Ngöbö abko ja kukwei kite ñakare temen, aisetre dre niebare kira kwe, ye erere rabadi bare. ³ Ngöbö kukwei kuin rabadre gare ni kwatiye abko köböi

kitani Ngöbökwe, erere käi nukanina. Ye mden abko Ngöbö ni Diantarikä käkwe ti ara jire mikani dirire mtare.

⁴Tito, nita tödeke ja kwrere Jesubti, aiseite ni töita ketetibe. Ma ti ngobo tikwe kwrere. Ngöbö ni Rün nikwe amne Kristo Jesu ni Diantarikä raba ja moto mike kuin makrä, amne makwe nüna jäme niaratre diebti, ie ti tö Tito.

Titokwe dre nuendre Cretate

⁵Tito, tikwe ma mikateba kä butubti Cretate angwane, kukwe ükate ngämi, ye makwe ükadrete jökrä, abkokäre tikwe ma mikateba. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti juta kwatirekwatire te, ye kanti makwe ni mikadre niaratre jie ngwianka, tikwe nieba mae ye kwrere, abkokäre ma mikateba tikwe. ⁶Nitre ni jie ngwianka abko ni nüne era metre, aiseite kukwe ñakare kwe, btä ni mda mda raba kite ngise abko ni krörö mika sribire makwe: Ni gure itibe mika sribire makwe. Erere arato, ngäbriänkä kwekwe käta tödeke Jesubti amne tä nüne kuin, aiseite ngäbäkre kwe diän diän amne dokwä ribi ribi ñan niedre btä. ⁷Ngöböta sribi kwe mike nitre ji ngwianka kisete, aiseite ni nüne era metre abko käkwe sribidre, ni mda mda ñan rabadre niara kite ngise abkokäre. Ne mden kisete, ni tö bikabtä kri amne ni btä kukwe ñan matare abko ñan mikadre sribire. Erere arato, ni dröbaka, ni ngüdrekä ngwarbe ngwarbe amne ni ni ngökö ngwian diankrä jae abko ñan mika sribi ne nuene makwe arato.

⁸Akwa ni ni Ngöbökwe jie ngwianka abko tädrera juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne tädrera kukwe kuinkuin tarere. Erere arato, ni töbike kuin ja käne amne, nüne era metre amne, nüne deme Ngöbökrä amne, ñan tä nakwen jötrö jändrän jökrä jiebti, ni ye kwrere abko käkwe sribidre. ⁹Mdakäre abko, Ngöbö kukwei metre diribare nunkwe, ye abko ketadrete dime ja kisete angwane, rabadre dirire metre ni mda mdaye, niaratre die mikakäre. Erere arato, ni ñäkäkä blo Ngöbö Kukweibtä, ye tö diandre metre kwe, abkokäre Ngöbö kukwei era metre ketadrete dime ja kisete.

¹⁰Ni nüne kore makwe mika sribire, ñobtä ñan angwane nitre kwati dokwä ribi ribi kukwe metre Jesubtä kräke abko tä näin kukwe ütiäte ñakare dirire amne, tä näin ni ngökö ngwarbe. Nitre ne ngätäite abko nitre israelita kwati tä näin dirire blo siba abko käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä nitre israelita kwrere nitre tödekaka Jesubtiye rabakäre metre Ngöbö ngwärekre, nieta kwetre. ¹¹Nitre ye abko kada ketadre dirikätre era metrekwe, ñobtä ñan angwane kukwe ñan diridre jire, ye abko tätre dirire ngwarbe. Ye mden kanti ni kwati käkwe ja töi kwitaninta ngwarbe kwäräkwärä mräkä kwekwe ben ngöi. Erere arato, tätre dirire blo ngwian diankäre jae ni ngökabti.

¹²Ni ni ngökaka kore, mdenbtä abko ngöbö ngwarbe kukwei niekä kira nünanka Cretate käkwe niebare mräkä niara käite btä krörö: Ni nünanka

Cretate käre tätre ni ngökö, jändrän ngwarbe toi ñakare, kwrere jire tätre nüne amne, tätre mröre ere, akwa neme trine ñakare amne krenekrene arato, niebare kwe. ¹³Ne abko, nitre Cretabo nämene nüne ño abko erere niebare metre kwe btätre kore. Ne aiseite kukwe kuin diribare Jesubtä nunkwe, yebtä nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ja toi mikadre era metre, abkokäre ñäkä metre ngwärebtä makwe. ¹⁴Erere arato, nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira nitre israelitakwe yebtä, abkokäre makwe ñäkä ietre. Arato nitre kukwe era Jesubtä mikaka ngwarbe jae käta dre dre nuemna, ye ie nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre, abkokäre makwe ñäkä ietre. ¹⁵Ye abko ni deme tödekaka Jesubti, kräke jändrän jökrä kuin deme, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe dätebare; akwa ni ñakare tödekaka Jesubti abko kräke jändrän jökrä käme, jändrän ñakare jire kuin deme kräke, ñobtä ñan angwane niaratre abko toi diän amne, ja ruen ngite ñakare ietre kukwe diän diäntä. ¹⁶Nitre dirikä blo ye abko, ie Ngöbö gare tätre niere, akwa tätre kukwe nuene kämekäme. Yebtä abko, Ngöbö gare ñakare ietre bä mikata kwetre jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä käita neme käme btätre. Niaratre dokwä ribi ribi amne, tä Ngöbö mike täte ñakare amne, jändrän kuin nuendre abko erere neme bare ñakare ietre.

Dre diridre

2 ¹Tito, Ngöbö Kukwei diridre ño era metre, ye kwrere makwe diri abko krörö: ²Ni brare unbre unbre ñan rankwa jötrö jändrän ngwarbe jiebti amne, töbika kuin ja käne kwe amne, niara rabadre ütiäte, abkokäre nüna kuin kwe ni mda mda okwäbti abko makwe diri ietre. Erere arato, Jesukristo kukwei mika era kwe amne, raba ni mda mda tarere ja moto kuinbti. Erere arato, nane kukwe jata tare niara rüere angwane, nünanka dite kwe jabtä, makwe diri ietre Tito.

³Ne kwrere arato, makwe diri krörö meri unbre unbreye: Meri unbre unbre abko käkwe nünandre deme Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne, ñan blita ngwarbe kwetre ni mda mdabtä. Erere arato, ñan dröba kwe amne, nünandre ño kuin abko diri kwetre meri bati batiye abko krörö: ⁴Meri bati gure gure käkwe brare kwe btä ngäbriänkä kwe taredre ño, ye jiebti jie tika kwetre. ⁵Mdakäre abko, meri bati gure gure käkwe töbika kuin ja käne ja ngibiakäre deme. Niaratrekwe ñan töbika ni brare mda mdabtä amne, ju ngibia kuin kwetre jakrä arato. Erere arato, ni mda mda die mika kwe amne, brare kwe kukwei mikadre täte kwe, ye jiebti meri unbre unbre käkwe jie tika. Meri bati gure gure käkwe nünandre kore, ni mda mdakwe ñan ñäkädre blo Ngöbö Kukwei rüere abkokäre.

⁶Ne kwrere arato, ni bati bati abko käkwe töbikadre kuin ja käne abko jiebti makwe kita. ⁷Akwa nünandre ño kuin, ye abko makwe nüna käne

bä mikakäre nitre bati batiye. Ye erere, nünandre ño Ngöbö ngwäre kri rükadre gare ietre. Erere arato, ma rika dirire angwane, kukwe kuin ütiäte dirita ye kwrere makwe diri era metre ietre. ⁸Erere arato, ni mda mdakwe ñan kukwe kändandre ma rüere, abkokäre makwe kukwe era erere aibe diri. Ye ngwane, mun rüe rabadi ja gaire, ñobtä ñan angwane kukwe ñan kwandre ietre ñäkäkäre nitre tödekaka Jesubti ye rüere.

⁹Mdakäre abko, nitre klabore, yeye makwe diri krörö: Nitre klabore abko käkwe bkänkä kukwei mika täte jändrän jökräbtä amne, ja moto mika jäme kwetre bkänkäkrä amne, ñan ja kweta kwetre bkänkäbe abko makwe diri ietre. ¹⁰Erere arato, ni klabore ye bkänkäkwete tödekadre bti, abkokäre sribi nuen kuin era metre kwetre amne ñan jändrän goindre kwetre känd abko makwe diri ietre. Ni klabore käkwe bkänkä mikadre ütiäte kore ne ngwane, kukwe dirita nunkwe Ngöbö ni Diantarikäbtä rabadi tuen bä nuäre ietre.

¹¹Nitre tödekaka Jesubti käkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane Ngöbökwete jändrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, mden köböire tä biare ni jökrä dentari. ¹²Ngöbökwete jändrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, ye käta kukwe krörö mike gare nie: Jändrän jökrä Ngöbö rüere, ye nikwe kitadre jökrä temen amne, kukwe kämekäme kä nebtä, ye nikwe ñan nuendre mda, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne. Erere arato, nikwe ja töi mikadre kwatibe nünakäre deme Ngöbökrä kä ne ngwane. ¹³Nikwe nünandre kore Jesukristo ngibiare ngäbti kwärä. Jesukristo abko Ngöbö nikwe amne ni Diantarikä nikwe. Niara ara rükadita kä trä ngwente angwane, kä rabadi nuäre nibtä, abkobti nita tödeke aune nita ngibiare kisere. ¹⁴Jesukristokwe ja biani müre ketadre ni kräke ni kökatarikäre Ngöbökrä, nikwe ñan kukwe diän diän nuendre mda abkokäre. Erere arato, ni ngite kukwe kämente diankakra jökrä nibtä amne, ni rabadre juta jen kwe amne ni rabadre töbikete jändrän kuin nuene, abkokäre ja biani müre ketadre kwe nikrä.

¹⁵Kukwe ye abko, makwe diridre. Makwe ni mda mda die mika kukwe ne mike täte. Erere arato, Ngöbö diebti makwe ñäkä ni kukwe kämekäme nuenkäye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwete ma mikani ji dokwäte, aisetete makwe ñan ni mda tuemetre ma mike ngwarbe jae.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe jändrän kuin nuendre

3 ¹Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti, ye käkwe gobran amne kritobo mika ütiäte jae amne kukwei mika täte kwetre. Erere arato, tädre biare jändrän kuin nuene. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre. ²Mdakäre abko, ñan blitadre ngwarbe ni mda mdabtä kwetre. Erere arato, ñan rüdre ni mda mdabe akwa, nünandre jäme kwetre ni mda mdabe. Erere arato, ni mdakwe kukwe nuendre blo rüere angwane, ja ngie mikadre ñakare kwetre amne, ja getadre jäme ni jökräbe kwetre. Ne

abko, makwe ngwianta töre käre ietre arato Tito. ³Ngöbö gare ñakare nie angwane, ni töi ñakare, kwrere jire ni nämane nüne amne, ni nämane ja dokwä mike ribi Ngöbökrä. Arato kukwe ngwarbe diri nämane nie abko jiebtä ni nämane näin ngwarbe siba amne jändrän kämekäme bätäkä ngwarbe abko mdei nämane nie, erere ni nämane nuene. Mdakäre abko, ni nämane töbike blo ni mda mdabtä amne jändrän ni mdakwe, ie ni tö nämane nebe jakrä. Erere arato, ni nämane bätä ngwen jökrä jabtä kwärikwäri.

⁴Akwa Ngöbö ni Diantarikä käkwe jändrän kuin nuenbare nikä amne ni jökrä tarebare kwe abko mikani gare kwe nie, ye ngwane ⁵ni dianintari kwe. Ye abko, ñan nikwe jändrän kuin nuenbare, abko ütiäre Ngöbökwä ni dianintari, akwa ni nämane ruentari tare ie, aisete ni dianintari kwe. Ye ngwane ni nämane käme jändrän dobrore kwrere kukwe kämekäme kisete angwane, ni därebareta bobukäre Ngöbö Üai Deme köböire angwane, Ngöbökwä ni jükaninte kuin merebe ja Üai Deme köböire. ⁶Ni dianintari kwe angwane, Jesukristo ni Diantarikä, köböire Ngöbökwä ja Üai Deme biani täte jökrä nie ja moto kuinbti. ⁷Ngöbökwä ni dianintari angwane, niara nämane ni tarere. Yebtä ni ngite ñakare mda ja ngwärekwäri niebare kwe ja moto kuinbti abko köböire ni rabadre neme ngobo jen kwe abkokäre. Ye mdenbtä Ngöbökwä ni mikadi nüne kärekäre, yebti ni raba tödeke kwatibe mtare. ⁸Kukwe ne abra kukwe era metre, aisete nitre tödekaka Jesubti, ye ben makwe blita käre kukwe nebtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane kukwe ne abko kukwe kuin ni jökrä kräke, aisete nitre tödekaka Ngöböbtä tädre biare jändrän kuin nuene, abkokäre makwe blita käre ben kukwe nebtä.

⁹Akwa kukwe mda abko ngwarbe amne tä ni die mike ñakare, aisete kukwe ni mräkä kirakirabtä amne Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye nuendre nie, yebtä makwe ñan ja kweta, ñobtä ñan angwane kukwe ngwarbe ütiäre ñakare btä nita ja kwete, abtä rüta niken jabe kwärikwäri. ¹⁰Akwa nitre tödekaka Jesubti ngätäite, nireta ja kwete kukwe ngwarbe yebtä amne tä nitre tödekaka Jesubti töi mike romon jakrä kwärikwäri, ye abko ie makwe ñäkä bati, bobu töi diankäre. Akwa nebti ma ñan kukwe mika täte kwe ne ngwane, ñan rikadre mda gätäbtä nitre tödekaka Jesubti yebe abko makwe nie ie, ¹¹ñobtä ñan angwane ni ye abko töi ñakare metre amne, kukwe nuenta kämekäme kwe arabe käta niara mike ngite Ngöbö ngwärekwäri.

Pablota kukwe mrä niere Titoye

¹²Tito, tikwe Artemas ya o Tíquico juandi ma kanti Cretate yete, niaratre nibu ne mden raba ma kanti angwane, ma jata jötrö juta Nicópolite ti ngäbti ja tuakäre tibe, ñobtä ñan angwane kä ñüre näire ti tö nünai juta Nicópolite aisete. ¹³Arato Zenas, ni blitaka ni mdakrä

kritobo ngwärekri, btä Apolos, ye jata nikenta angwane, ma btä nitre tödekaka Jesubti käkwe die mika. Munkwe jändrän bian täte ietre, ñan ja tare nikadre kwetre abkokäre, ¹⁴ñobtä ñan angwane nirekwe jändrän ñakare, ye abko nitre tödekaka Jesubti käkwe ja töitikadre jändrän kuin nuene ni die mikakäre. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan nünandre ngwarbe abkokäre. ¹⁵Nitre tödekaka Jesubti jökrä tä tibe nete käta köbö kuin juen mae Tito. Erere arato, nire nire käta nun tarere ma kanti yete, ye kräke nunta köbö kuin juen arato.

Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Filemónkrä

Filemón

Pablo nämane ngite juta Romate angwane, niarakwe tärä ne tikani. Kä ye angwane abko niarakwe tärä Efesios, Filipenses amne Colosenses tikani arato. Pablokwe tärä ne tikani niara kukwe muko iti kädian nämane Filemón kräke. Filemón abko nünanka juta Colosa kánti. Niara abko käkwe ni kökani iti kädian nämane Onésimo sribikäre jakrä. Yebti Onésimo käkwe jändrän goibare Filemón kán, bti ngitiani, ñobtä ñan angwane ni gokä abko kämikadre abko kukwe nämane ükaninte kä ye angwane. Onésimo nikani nebe juta Romate, kánti Pablo nämane ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Pablo abko käkwe kukwe kuin Jesubtä niebare Onésimoye angwane, Onésimo käkwe tödekani Jesubti. Abtä tö namani näinta bkänkä Filemón kánti ja ngite niekäre ie. Ye mden kisete, Pablo käkwe tärä ne tikani Filemón kräke, Filemón moto mikakäre jäme Onésimokrä. Jesukristo käkwe Filemón tarebare kri, käkwe ngite dianinkä mento btä, bti kani ngäbti kwe, ye kwrere Filemón käkwe Onésimo taredre amne niara ngite jändrän goibtä ye diandre jabti ta kwe, bti kadre ngäbti ja mräkä kwrere Jesukristo käbti kwe abko Pablokwe ribebare Filemónye tärä nebti.

Tärä nebtä abko Pablota jadenkä kukwe Onésimo yebtä, ñobtä ñan angwane kukwe Onésimo käta “kuin ütiäte sribikrä” niere griegore. Onésimo ngämi tödeka Jesubti angwane, niara ñakare ütiäte sribikrä, akwa tödekani Jesubti kwe, yebti tö namani sribire metre, aisete “kuin sribikrä”.

Pablota köbö kuin juen

¹Ti Pablo, tita ngite kä teri tödekabtä Kristo Jesubti amne ti mräkä Timoteo tä tibe nete käta köbö kuin juen makrä Filemón. Filemón, ma abra nun kukwe muko amne sribi muko nunkwe, aisete ma tare kri nunkwe. ²Erere arato, nun mräkä merire Apia, kräke nunta köbö kuin juen amne rü muko nunkwe Arquipo abko kräke nunta köbö kuin juen arato. Mdakäre abko, ja mräkätre tödekaka Jesubti tä gätäre ma gwiriete, ye kräke tita köbö kuin juen. ³Ngöbö ni Rün nikwe btä ni Dänkien

Jesukristo kákwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye

⁴Tita blite Ngöböbe angwane, mata nüke töre tie angwane, käre tita kuin niere Ngöbö tikweye mabtä, ⁵ñobtä ñan angwane mata tödeke ni Dänkien Jesubti amne nitre deme deme Ngöbökwé abko mata tarere jökrä abko tita kukwe nuen, yebtä abko tita kuin niere Ngöböye mabtä kärekäre. ⁶Mdakäre abko, dre dre kuin nuendre Kristo kräke, ye rabadre gare kuin mae, abkokäre nitre tödekaka Jesubti, ye ben gwaire ma reketadre jakri tödekare kwärä Jesubti, ye abko tita ribere Ngöböye makrä Filemón. ⁷Amne mata ni mda mda tarere ye abko käi nuäre krübäte tibtä amne tä ti die mike krübäte arato, ñobtä ñan angwane juta deme Ngöbökwé abko mata kä miketa nuäre motobtä.

Pablota ja di kärere Onésimokrä

⁸⁻¹⁰Ne aisete ti tö kukwe ribei krörö mae Onésimo kräke. Kristo käbti makwe dre nuendre abko ti rabadre ükete nuendre mae, akwa ti ñan tö kukwe nuein kore, aisete nita ja tarere kwärükwäri, yebti ti tö kukwe ribei krörö mae: Ti nena unsunine jakän amne mtare tita ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre amne, tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo kákwe tödekani Kristobti ti köböire. Ne aisete Onésimo abko ti ngobo tikwe Kristo köböire amne ti abko niara rün kwrere, aisete ti bike ja di kärere krörö kräke mae: ¹¹Käne Onésimo ngämi tödeke Jesubti, känenkri nämane klaboré ngwarbe amne ütiäte ñakare makrä, akwa mtare niarata tödeke Jesubti, aisete niara rabadre klaboré ütiäte kri makrä amne tikrä.

¹²Mtare tita juenta nebeta ma kánti yete. Niara abko ti ngobo jen tikwe kwrere, aisete tare kri tikwe. ¹³Kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo rabadre ti die mikakäre ma täte, ie ti tö rababa bäri. ¹⁴Akwa kukwe ngämi nükebti ja moto kuinbti mae, ye känenkri ti ñan tö jändrän nuein, aisete tita Onésimo juenta jirekäbe mae yete. Ja moto kuinbti makwe niara tuadremetre neme nete ti die mikakäre abko ie ti tö amne, ñan tikwe kukwe niedre abko erere makwe nuendre abko ie ti tö, aisete tita juenta kore ma kánti yete. ¹⁵Onésimo abko ngitiani bä jötrö makän mentokwäre, ye abko nane tödekadre kwe Jesubti abko köböire rikadre nebeta ma kánti angwane, nüandredre kärekäre kwe mabe, abkokäre nakaninkä kore. ¹⁶Akwa mtare abko niara ñan rabadreta klaboré jirekäbe makwe, akwa ma mräkä tare kri makwe ni Dänkien käbti, ye kwrere rabadi makrä. Niara tareta kri tikwe, akwa makwe rabadi bäri tare ruen tie. Ye abko ñan klaboré makwe abtä makwe tare angwane, makwe tare ja mräkä kwrere ni Dänkien käbti.

¹⁷Ye abko, tödekabtä Jesubti mata ti kaen ngäbti ja mräkä kwrere ne ngwane, makwe ti kadre ngäbti ño ja gwiriete, ye kwrere makwe Onésimo kata ngäbti abko tita ribere mae. ¹⁸Amne nane kukwe nuenbare blo mabtä kwe o rürümon ütiä bti makwe, ye abko makwe ütiä kärä tie ¹⁹amne tikwe niara ütiä biandi jökrä mae ne abko ti Pablo käta tärä tike ja kise jenbti kore mae. Ma abko bti rürümon ütiä kri tikwe, ñobtä ñan angwane makwe tödekani Jesubti ti köböire, aise te makwe rürümon ütiä niarakwe biandre abko ti ñan tö nibi niei mae, käta niere kore mae. ²⁰Rürümon ütiä kri kore mabti tikwe, ye mdenbtä abko ni Dänkien käta ni tarere, ye käbti ti tö ja di käräi mae Onésimo kräke, ye kwrere makwe Onésimo kata ngäbti kä mikakäre nuäre tibtä, ni ja mräkäre Kristo käbti ye kwrere. ²¹Tita kukwe niere, ye erere makwe mikadi täte jökrä gare kuin tie amne tita ja di ribere mae Onésimobtä, yebti ta makwe kukwe mda mda nuendi bäri kuin kräke, ye gare kuin tie, aise te tita tärä ne tike mae.

²²Mdakäre abko, munta ja di kärere tikrä Ngöböye, yebtä Ngöbökwé mun kukwei nuadi angwane, Ngöbö diebti ti rabadreta tikaninte angwane, ti tö näin basareta yete, aise te makwe kä ükate biare keteti ti käne abko ti tö ribei mae.

²³Amne ti kukwe muko Epafra tá ngite kä teri tibe gwaire nete tödekabtä Kristo Jesubti abko käta köbö kuin juen munkrä. ²⁴Erere arato, sribi muko tikwe Marcos, Aristarco, Demas amne Lucas käta köbö kuin juen munye.

²⁵Ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Nitre Hebreokrä

Hebreos

Tärä ne tikani nitre israelita tödekaka Jesubti die mikakäre. Nitre israelita abko kädianta hebreo amne arabe kädianta judio arato. Niaratre abko juta kwatibe, akwa kädianta ketamä. Nirekwe tärä Hebreos ne tikani gare ñakare metre. Pablo käkwe tikani abko ni ruäre tä nütüre. Ni mda abko tä Bernabé niere amne ni mda abko tä Apolos niere, akwa nirekwe tikani abko gare ñakare metre nie. Nitre romanobo ngämi juta Jerusalén juen ngwarbe kä 70, ye känenkri tärä ne namanina tikani nütüta.

Nitre israelita tödekaka Jesubti, kräke tärä ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane niaratre nämane ja tare nike tödekabtä Jesubti amne ni ruäre tö namani trö kwitai Jesukristoye Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikakäreta täte. Jesukristo di ñakare era metre niaratre die mikakäre, aiseite trö kwitadre ie abko ni ni ngökaka nämane dirire ietre. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka käkwe Jesukristo bä mikani krörö ietre: Jesukristo köböire abko Ngöböta ja mike gare bäri metre ta. Kira Ngöbökwe blitabare ja kukwei niekä niekä köböire, angele köböire amne Moisés köböire, akwa mrä blitabare bäri metre kwe ja Odei itibe Jesukristo köböire.

Mdakäre abko, Ngöbökwe kukwe ükadite btin nitre israelitabe abko Ngöbökwe niebare kira, kukwe btin ye abko namani bare Jesukristo köböire abko tärä ne tä mike gare. Erere arato, juta Jerusalén yete nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämane jändrän kämike köbö kwatirekwatire nitre israelita ngite ye diankakäre mento btä, akwa nuenbare kwetre köbö kwatirekwatire ñobtä ñan angwane jändrän ngwarbe di ñakare ni ngite diantarikrä mento nibtä. Akwa Jesukristo abko krütani batibe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye abko namani ütiäte kärekäre Ngöbö ngwärekre, aiseite Jesukristo abko bäri kuin amne bäri ütiäte, aiseite niara aibehti nikwe tödekadre amne niara aibe jiebti ni rikadre. Mtare niarata Ngöbö ngwärekre kä käinbti blite Ngöböbe nikrä.

Jesukristo abko bäri ütiäte, aiseite nitre israelita tödekaka bti käkwe ñan trö kwitadre ie. Jesukristo köböire Ngöbökwe ji tikani btin ni kräke nebe Ngöbö kanti kä käinbti, aiseite ni rabadre juto biare ja tare nike tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä mike gare nie. Nikwe Jesukristo rükandrete ne angwane, Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen, Ngöbökwe nitre israelita nünanka kira mikani ja ngie nuen ye kwrere.

Ngöbökwe blitabare ja Odei Jesu köböire

1 ¹Ti mräkätre, nitre Ngöbö kukwei niekä,^a köböire Ngöbökwe blitabare bäre bäre bätäkä ngwarbe ni mräkä kirakira ben. ²Akwa kä mrä ne ngwane abko Ngöbökwe blitabarera ünän täte nibe niara Odei jen kwe Jesukristo ye köböire. Ngöbökwe ja Odei mikani jändrän jökrä bkänkä amne niara köböire Ngöbökwe kä käinta amne kä temen dätebare. ³Ngöbö Odei ye abko tä Ngöbö töi kuin bä nuäre mike gare nie. Erere arato, Ngöbö Odei abko ja kwrere Ngöböbe amne Ngöbö abko ño, ye abko tä bä mike metre ta nie. Mdakäre abko, Ngöbö Odei ye arabe tä jändrän jökrä ketete kuin ketetibe ja kukwei di kri köböire. Erere arato, kukwe kämekäme nibtä ye dianinkä jökrä mento nibtä kwe, käkwe ni bätäninte amne ni mikani merebe jökrä kwe, bti nikaninta kä käinbti, kanti Ngöbökwe mikani bäri ütiäte kri, ye bä mikakrä mikani tākänintbe kwe ja küde ruenkri.

Jesu abko bäri ütiäte angeletre ngwä

⁴Amne Ngöbökwe mikani bäri ütiäte kri angeletre ngwä. Niara kädekani ño Ngöbököwe, ye abko namani bäri ütiäte angeletre jökrä bti ta abko namani bare kore.

⁵Angele ñakare jire iti abko ie Ngöbököwe niebare krörö:

Ma abko ti Odei tikwe, ye abko tita mike gare ni jökräye mtare,

Salmos 2.7

niebare Ngöbököwe niara Odei Jesuye.

Erere arato, angele ñakare jire iti, ie Ngöbököwe niebare krörö:

Ti rabadre niara Rün jen kwe amne, niara rabadi ti Odei jen tikwe,

2 Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13

abko Ngöbököwe niebare ñakare jire chi kore angelebtä. ⁶Akwa tärä mda Ngöbö Kukweibtä, Ngöbököwe ja Odei mubai mikani gare ni jökräye angwane, niebare kwe:

Angele Ngöbököwe jire jökrä käkwe niara mika ütiäte jae,

Deuteronomio 32.43

niebare Ngöbököwe. ⁷Amne angelebtä abko Ngöböta niere krörö ja Kukweibtä:

Tita angele tikwe mike näin jötrö müre kwrere amne niaratre tä sribi nuene ñukwä jutra kwrere tikrä,

Salmos 104.4

nieta Ngöbököwe. ⁸Akwa Ngöbö Odei Jesu abkobtä nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

a 1.1 nitre Ngöbö kukwei niekä btä blitata nete abko ni jökrä Ngöbö kukwei niekä, köböire Ngöbököwe blitabare Jesukristo känenkri. Ruäre abko Moisés, Jeremías, Isaías, Oseas, Malaquías amne Juan Bautista.

Ngöbö, mata gobrane, ye rabadi kärekäre amne, mata gobrane kuin era metre ni jökräbtä.

⁹ Mata jändrän jökrä kuin tarere amne, jändrän jökrä kämekäme, yebtä ma mätä.

Ye mdenbtä abko Ngöbö makwe käkwe ma dianinkä jenena jakrä amne, kä nuäre mikani täte jökrä mabtä abko köböire ma mikani bäri ütiäte kri ma kukwe muko mda mda ngwä,

Salmos 45.6-7

abko Ngöbökwie niebare niara Odei Jesubtä. ¹⁰ Erere arato, Ngöböta niere krörö btä:

Ti Dänkien, kena dekä makwe kä temen ne dätebare amne, ja kise jenbti makwe kä käinta dätebare.

¹¹ Angwane kä ye abko näin jökrä ta, akwa ma abko tädi kärekäre.

Dän tä kite ngututüre tä niken ngwarbe jökrä, ye kwrere kä temen, kä käinta näin ngwarbe jökrä.

¹² Amne dän mriakata, ye kwrere makwe kä temen amne kä käinta mriadikä jökrä.

Amne nita dän mdara jire kite jabtä, ye kwrere makwe kä kwitadi jökrä.

Akwa ma abko tädi ja kwrere kärekäre amne ma ñan krütadi jire chi,

Salmos 102.25-27

abko Ngöböta niere ja Kukweibtä niara Odei Jesubtä. ¹³ Erere arato, Ngöbökwie niebare krörö niara Odeiyie:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kanti jakwe täke nete.

Ye kanti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni,

Salmos 110.1

niebare Ngöbökwie ja Odei Jesuye. Ye kwrere abko angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwie kukwe niebare kore, ¹⁴ ñobtä ñan angwane angele jökrä abko üai sribikä Ngöbökrä amne, nire nire rabadre dianintari abko Ngöböta angele juen die mike.

Ni mikani mokre

2 ¹ Ngöbökwie kukwe niebare kore ja Odeibtä, ye mden kisete Ngöbö kukwei nuaba nikwe, ye ie nikwe olo ketadrete kwatibe bäri mda, ni ñan rikadre ji Ngöbökwie bäre mento bätärekä ja täritäri abkokäre, ² ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwie ja kukwei niebare Moiséye angele köböire, ye abko Ngöbökwie mikamna täte metre amne nire nire käkwe ja mikani ngite kukwe ye rüere, käkwe kukwe ye kitani temen abko ütiäre mikani ja ngie nuen era metre Ngöbökwie. ³⁻⁴ Yebti Ngöbökwie kukwe niebare mda ni Dänkien Jesu ara jire köböire ni diantarikrä amne ni Dänkien kukwe nuaka nuaka käkwe niebareta jökrä nie angwane,

kukwe ye abko kukwe metre mikani gare kwetre nie. Akwa kukwe ye abko rabadre bäri ütiäte ni okwäte, abkokäre Ngöbö ara jire käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, niara nämane kukwe ye niekä niekä ben bä mikakrä. Erere arato, sribi kri btä ni jökrä tõi ñan namani krütare nuenbare kwe amne, Ngöbökwé ja di kri mikani tuadre arato. Mdakäre abko, ja Üai Deme köböire Ngöbökwé ja di biani bätäkä ngwarbe nie, niara tö namani ja di biain ño ño ni itire itire ie, ye kwrere biani kwe. Ngöbökwé ni diandretari ye abko bäri ütiäte kri kore, aisete nikwe ñan trö kwitadre kukwe yeye, abtä ni ñan rabadre dianintari angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi Ngöbö ngäniene.

Jesu namani ni kwrere

⁵ Mdakäre abko, kä mda btin dätedi Ngöbökwé btä nunta blite, ye abko ñan Ngöbökwé mikadi gare angeleye. ⁶ Akwa tärä keteti Ngöbö Kukweibtä ni iti käkwe niebare krörö:

Ni kä nebtä abko bobre jakän.

¿Se ñobtä mata töbike btä?

¿Se ñobtä abko mata tarere?

⁷ Makwe ni kä nebtä mikani bä bobre angele se kräke, akwa yehti makwe niara mikani bäri ütiäte kri angele ngwä, rabadre mikani ütiäte ni jökräkwé abkokäre.

⁸ Amne makwe jändrän jökrä mikani niara ngoto täni gobrankäre bti, Salmos 8.4-6

abko niebare Ngöbö Odei Jesubtä. Ye abko, Ngöbökwé jändrän jökrä mikani niara ngoto täni, aisete jändrän ñakare jire keteti abko Ngöbökwé mikaninte niara ngoto bäre mento. Akwa gwängwarbe jändrän ruäre abko tä ñakare niara ngoto täni tä nebe tuen nie. ⁹ Akwa Jesu nämane nüne kä nebtä angwane, Ngöbökwé mikani bäri bobre angele ngwä abko nita tuen. Akwa mtare Ngöbökwé mikanina bäri ütiäte kri käikitadrekä ni jökräkwé, ñobtä ñan angwane Ngöbö moto kuinbti niarakwe ja tare nikani amne krütani ni jökrä kräke amne ni jökrä täte.

¹⁰ Ngöbö abko jändrän jökrä dätekä amne jändrän ye abko jökrä Ngöbökrä. Ngöbö ye abko tö ja ngäbriänkätre tödekaka Jesubti tuai jökrä nebe kä nuärete jabe, aisete Jesukristokwe ja tare nikani ye köböire Ngöbökwé niara mikani biare täte Ji Ngwianka ni diantarikäre. ¹¹ Ye abko, Jesu ni mikaka kuin deme ye käta nitre tödekaka niarabti mike kuin deme. Niaratre btä Jesu ye abko Rün itibe, aisete Jesu tä nebe ja gaire ñakare ni ja etbare niere abko ¹² gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweibtä abko Jesukwe niebare krörö Rün Ngöböye:

Ti mräkätre ben tikwe blitadi mabtä, amne nitre gätäkä ma käbti, ye ngwärekre tikwe ka niedi ma käikitakäre,

Salmos 22.22

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹³Erere arato nieta krörö:
Tikwe tödekadi metre Ngöböbti,

Isaías 8.17

niebare Jesukwe Rün Ngöböye. Erere arato, niebare krörö kwe:
Ngöbökwé ja ngäbriänkätre biani tie abko ben tita nete,

Isaías 8.18

nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

¹⁴Ngöbö ngäbriänkätre ye abko ngrabare ja kwrere jökrä, aiseite Jesu därebare angwane, ngrabare namani ni kwrere. Diablu abko di tärä ni kämikakrä. Akwa Jesu därebare ni kwrere, niara krütani angwane, di rabadre diablu gatakäre amne ni tikatekäre. ¹⁵Jesu krütani ni kwati tikatekäre, ñöbtä ñan angwane ni klaboré käta bkänkä jürä ngwen, ye kwrere jire ni jökrä nämáne gata jürä ngwen käre abko kisete nämáne ja tare nike abko tikaninte kwe. ¹⁶Ne aiseite, ñan niara jatani angele die mikakäre kore, akwa jatani Abraham mräkä tödekaka Jesubti die mikakäre. ¹⁷Ye mden kisete, niara rabadre sribire Ngöbökrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere amne, rabadre sribi ye ngwena bare täte jökrä, amne rabadre niara mräkä ngwen ruentari tare jae, abkokäre nükani däre niara mräkätre kwrere. Mdakäre abko, jändrän kämika nämáne ni ngite ütiäre, ye kwrere niara jraindre ni ngite ngite diankakäre mento nibtä, abkokäre nükani däre ni kwrere. ¹⁸Niara ara jire käkwe ja tare nikani kri amne namani nuaninte ja käne kukwe kämenbti. Ye mden kisete, nire nire nuateta ja käne rüe Satanakwe abko niarata die mikaka arato.

Jesu abko bäri ütiäte Moisés ngwä

3 ¹Mdakäre abko ti mräkätre deme deme, mun ye abko Ngöbökwé käräbare jakrä. Kukwe nini tikwe, yebtä munkwe töbika kuin metre Jesubtä. Niara abko jatani Ngöbö Kukwei Ngwianka kwrere amne niara abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien abko bti nita tödeke kwatibe. ²Kira abko nitre israelita abko ju Ngöbökwé kwrere. Moisés abko nämáne sribire niaratre ngätäite amne Ngöbökwé sribi biani ie abko erere mikani täte jökrä kwe, käkwe sribi nuenbare kuin täte ju Ngöbökwé jire jökrä te. Ye kwrere arato, Ngöbökwé Jesu mikani sribire angwane, Jesu käkwe Ngöbö mikani täte metre, käkwe sribi nuenbare kuin täte arato. ³Akwa Jesu abko Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés bti ta, ñöbtä ñan angwane ni ju mikaka ye abko mikata bäri ütiäte ju ara yebti ta. Jesu abko käkwe ju Ngöbökwé mikani, aiseite Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés ngwä. ⁴Ju kwatirekwatire mikata ye abko ni tärä iti käta mike, akwa Ngöbö abko käkwe jändrän jökrä dätebare. ⁵Moisés abko sribikä jirekäbe amne sribi nuenbare kuin täte kwe ju Ngöbökwé te amne, Ngöbökwé dre dre niedi niara täbti abko bä mika nämáne niara

köböire. ⁶Akwa Kristo abko Ngöbö Odei ara, aisete niara abko tä ju Ngöbökwé dänkiene kuin metre. Ye abko, nitre tödekaka Kristobti abko Ju Ngöbökwé ara, bti Kristo tä dänkiene. Ye abko, nikwe nünandrekä dite Kristobtä amne Kristo jatadita abkobti nikwe tödekadre janknu ye ngwane, ni rabadre ju niarakwe janknu amne Kristo rabadre ni dänkiene janknu.

Nikwe ñan Ngöbö Kukwei kitadre temen

⁷Ne mdenbtä abko, Ngöbö Üai Deme käta niere krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ⁸ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire ye kwrere.

Niaratrekwe Ngöbö nuaninte ja käne kä kaibete, ye kwrere munkwe ñan nuen.

⁹Kä kaibe yete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare mun mräkä kirakira kräke amne, kä gre ketebu jire sribi kri ye tuani kwetre. Akwa ti di nämane ti kukwei mikakrä täte ya, ñakare ya, ye abko tö namani tuai janknu, amne ja dokwä mikani ribi kwetre jirekäbe.

¹⁰Ye mdenbtä abko nitre nünanka kä ye ngwane, kräke ti moto rababa romon, käkwe nieba krörö:

Nitre noko käre tä niken ngwarbe ji mdabti, amne ji tikwe, bti rikadre, ye gare ñakare ietre abti kä nüke mtare, tikwe nieba niaratrebtä.

¹¹Abtä ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere,

Salmos 95.7-11

niebare Ngöbö Üai Demekwe Ngöbö Kukweibtä.

¹²Ne aisete ti mräkätre, mun itire itire käkwe ñan ja töi mika kämekäme amne, munkwe ñan ja dokwä mika ribi, käkwe ñan tödekadre mda Ngöböbti, käkwe trö kwitadre Ngöbö nire yeye.

¹³Akwa “Mtare”^b kä ne tä ne ngwane, ja die mika kwärikwäri köbö kwatirekwatire munkwe, kukwe kämekäme käkwe ñan mun ngökadre jire iti amne mun ñan dokwä rabadre ribi Ngöbö rüere abkokäre. ¹⁴Nikwe tödekani era metre Kristobti kena, ye kwrere nikwe nünandrekä dite jabtä nebebe kä mrä ye näire, ye ngwane ni rabadi ketetibe Kristobe kärekäre arato. ¹⁵Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

b 3.13 *Mtare*. Nikwe Ngöbö kukwei mikadre täte abko bä mikata kukwe “Mtare” yehti.

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane
munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja
dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire,

Salmos 95.7-8

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁶Ye abko, ¿nirekwe Ngöbö kukwei nuani abti namani rüere kore
Ngöbö rüere? Nitre israelita nämane Egipto Moisés nikani ngwenante,
ye mden abko namani rüere Ngöbö rüere. ¹⁷¿Amne nire kräke Ngöbö
moto namani romon kä gre ketebu? Ye abko nitre israelita käkwe ja
mikani ngite Ngöbö rüere, ye mden abko ngwäkä namani kitanintbe
tementa kwäräkwarä kä kaibete. ¹⁸Mdakäre abko, ¿nire ñan rükadre
kä jadükakrä Ngöbökwé kánti niebare ie Ngöbökwé? Ye abko, nitre
israelita käkwe Ngöbö kukwei mikani ñakare täte. Nitre ye mden abko
ie Ngöbökwé ñäkäbare kore. ¹⁹Nitre israelita ye abko käkwe tödekani
ñakare Ngöböbti, aisete namani ñakare kä jadükakrä Ngöbökwé kánti
abko gare nie.

Köbö jadükakrä tära mtare juta Ngöbökwé kräke

4 ¹Ne aisete, kä jadükakrä Ngöbökwé köbö mikani nie, ye kánti kä
tä rikakrä mtare, aisete nikwe ja ngbiadre kuin amne nikwe ñan
ja mikadre ngite nitre israelita kirakira kwrere. Nane mun ruäre ñan
rabadre kä jadükakrä ye kánti abko ngäniene tita niere kore, ²ñöbtä
ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwé ye niebare kira nitre israelitaye,
ye kwrere jire kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä niebare nie. Akwa kukwe
nuani jirekäbe kwetre kira amne niaratre käkwe tödekani ñakare
Ngöböbti, ye mdenbtä abko ñan namani kä jadükakrä Ngöbökwé
kánti. Kukwe ñan rakadrekä kore munbtä abko ngäniene tita niere
kore munye. ³Akwa ni abko käkwe tödekani Kristobti, ye abko näin kä
jadükakrä Ngöbökwé ye kánti, aisete kukwe niebare kira Ngöbökwé nitre
israelitabtä ñan rakadrekä nibtä. Kä ye mdenbtä abko Ngöbökwé niebare
krörö:

Ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:
Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe
nieba kore rüere,

Salmos 95.11

niebare Ngöbökwé ni mräkä kirakirabtä. Akwa kena dekä Ngöbökwé kä
dätebare angwane, sribi nuenbare ünän jökrä kwe, bti jadükani kwe gare
nie, ⁴ñöbtä ñan angwane köbö kükü abko btä Ngöbö Kukwei tä niere
krörö tära keteti kánti:

Ngöbökwé sribibare ünän jökrä, yebti köbö kükürare angwane
jadükani kwe,

Génesis 2.2

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁵Abti nitre israelita käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aisete Ngöbökwie niebare ja Kukweibtä abko ti bike niere bobuta abko krörö:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire,

Salmos 95.11

niebare Ngöbökwie.

⁶Akwa kä jadükakrä Ngöbökwie ye tä janknu mda abko kánti ni ruäre rabadi niken, akwa nitre israelita kirakira ie kukwe kuin Ngöbökwie niebare, akwa kukwe ye abko kitani temen kwetre, abtä ñan nikani nebe kä jadükakrä Ngöbökwie ye kánti. ⁷Ye mden kisete, kä nikanina kira ta Josué täbti angwane, Ngöbökwie köbö jadükakrä mdara jire köböi kitani. Köbö btin mda ye abko kä “Mtare” niebare Ngöbökwie jrei David tukwe köböire abko krörö:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi,

Salmos 95.7-8

niebare Ngöbökwie jrei David köböire. ⁸Ngöbökwie niebare kore, ñöbtä ñan angwane Josué rabadre nitre israelita ngwena kä jadükakrä Ngöbökwie kánti era metre, akräke köbö jadükakrä tärä mda Ngöbökwie ñan niedre jire chi. ⁹Akwa Josué ñan nikani nitre israelita ngwena nebe kä jadükakrä era metre kánti, aisete köbö jadükakrä tärä mda juta Ngöbökwie kräke, ¹⁰ñöbtä ñan angwane Ngöbökwie jändrän jökrä dätebare, yehti köbö kükü te jadükani kwe, ye kwrere jire nire nire rikadre kä jadükakrä Ngöbökwie ye kánti abko tä jadüke sribi kweye.

¹¹Kira nitre israelita ruäre ñan nükani kä jadükakrä Ngöbökwie kánti, ñöbtä ñan angwane Ngöbö kukwei kitani temen kwetre. Ye kwrere, mun ngätäite ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö kukwei kitadre temen, köböite ñan rükadre kä jadükakrä Ngöbökwie ye kánti, abkokäre ari sribire ja di ngöi jökrä, ¹²ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei abko nire amne dite amne, ngitra tu grine jütre jabtä kwärikwäri abko tä jändrän tikekä därebe, yehti ta Ngöbö Kukwei bäri grine krübäte. Ni töi amne ni moto bäri kaibe ñäre ñakare abko Ngöbö Kukwei ye käta tikekä därebe amne ni töi ño ño kaibe nikwe amne nita töbike ño ño ni mdabtä, ye abko Ngöbö Kukwei tä mike gare jökrä nie. ¹³Jändrän jökrä dätebare Ngöbökwie, ye abko ñan raba ja rükente jire chi Ngöbö okwä bäre mento Ngöbö ngäniene. Jändrän jökrä tä bütiere Ngöbö ngwäreki, aisete Ngöbö abko ie nikwe ja niedi metre jökrä. Ngöbö ye mden okwä bäre ni ñan raba ngitie.

Jesu abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien era metre

¹⁴Mdakäre abko, Jesu Ngöbö Odei ye ara jire tä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kri nikwe abko nikani nünenta kä käinbti,

aisete ari tödeke kwatibe janknu bti. ¹⁵Ari tödeke kore bti, ñobtä ñan angwane Jesu ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä nikwe, ye abko ni di ñan rabadre nünandre mda Ngöbökrä angwane, ni rabadre ruentari tare ie, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme Ngöbö rüere käta ni nuente ja käne, ye kwrere nakaninkä bätäkä ngwarbe käne Jesubtä, akwa ja mikani ngite ñakare jire chi bati kwe. ¹⁶Ne aisete, nikwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä amne, brän krötö bäri kürä gobrankrä Ngöbökwé, bti Ngöbö tä tākäninte ye kanti. Ngöbö moto kuin ni tarekä, ye ken ari krötö angwane, ni rabadi ruen bobre ie amne, kukwe bätäkä ngwarbe tä kite ni rüere, angwane ni die mikadi kwe.

5 ¹Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko diankata ni mda mda ngätäite amne, mikata blite Ngöböbe ni mda mda diäre amne ni mda mda kräke. Erere arato, niara tä jändrän bianka Ngöböye amne jändrän kukwaka Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. ²Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko tä ja mike ngite ni mda mda kwrere arato. Ye mden kisete, ni mda mda töi ñakare käta ja mike ngite amne tä niken ji blobti, ni yebe rabadre blite jäme, ñobtä ñan angwane tä ja mike ngite niaratre kwrere. ³Ye mden kisete, niarakwe jändrän kämikadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, jändrän kämikadre kwe juta Ngöbökwé israelita ye ütiäre.

⁴Sribi ye abko ütiäre kri abko ni ñakare jire iti raba den kise aubti jae, akwa Ngöbö ara jire käta ni kärere abko erere kisete sribi ütiäre ye mikata kwe. Kira Moisés näire, Ngöbökwé Aarón käräbare sribi ne nuene abko erere mikani kwe niara kisete. ⁵Ye kwrere arato, Kristo käkwe ñan ja mikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene au, akwa Ngöbö ara jire käkwe sribi bäri ütiäre kri ye biani ie, käkwe niebare krörö ie:

Ma abko ti Odei jen tikwe, ye abko tita mike gare ni jökräye mtare,

Salmos 2.7

niebare Ngöbökwé Jesukristoye. ⁶Erere arato, tarä mdara jire kanti Ngöbökwé niebare krörö ie:

Melquisedec nämane blitaka tibe ni mda mda diäre,
ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre,

Salmos 110.4

niebare Ngöbökwé Jesukristoye, erere mikani ütiäre kri kwe, käkwe mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene.

⁷Jesu nämane nüne kä nebtä angwane, Ngöbö niara ngibiaka gata ngäniene, ye ben nikani blite angwane, namani ngrente krikri be, kä namani ja müaire amne, okwä ñöi namani näkäenkä kabre ie ja di käräbtä Ngöböye amne, Ngöbö kukwei mikani täte jökrä kwe, aisete Ngöbökwé kukwei nuani, käkwe mikaninta nire. ⁸Jesu abko Ngöbö Odei bkänä, akwa ja tare nikani kwe, ye köböire Ngöbö kukwei mikadre täte

ño abko nükani gare täte jökrä ie angwane, ⁹Ngöbö jatani Jesu mike juto biare ne kwrere, aibe köböire ni jökrä Jesu mikaka täte abko kräke Jesuta ni diantarikä kärekäre. ¹⁰Amne Ngöbökwé mikani ni blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene Melquisedec nämáne sribire ño ye kwrere.

Trö kwitadre ñakare Jesukristoye

¹¹Tikwe kukwe nini, yebtä kukwe mda mda tä kabre niedre munye, akwa tikwe niedre ño angwane, rükadre gare nuäre munye abko ñan tä nebe nuke gare tie, ñöbtä ñan angwane kukwe dirita munye abko tä niken jökrä mun olo bäre. ¹²Era bkänä kä nikanina raire ta angwane, munkwe Ngöbö Kukwei nuani amne, mun rabadrera dirire ni mda mdaye bä amarebti kukwe dirita käne ni jökräye Ngöbö Kukweibtä abko diridreta bobuta munye. Se abko mun rabadrera ünän käkwe mrö ribi kwetadre bä amarebti bäsi ngäbäkre di ñakare käta kian aibe ñaen, kwrere jire mun tä nüne se, aisete kukwe dirita käne diridreta bobuta munye. ¹³Tita niere kore munye, ñöbtä ñan angwane ni kian aibe ñaen mun kwrere, ye abko ngäbäkre kianbtä kwrere amne ngäbäkre kianbtä, ie kukwe mden mden kuin metre Ngöbö ngwärekre gare ñakare, ye kwrere mun tä nüne. ¹⁴Akwa ni ünän ünän abko käta mrö ribi ribi kwete. Nitre ye abko dre dre kuin amne dre dre käme Ngöbö ngwärekre, yebtä ja töitikanina kabre kwetre, aisete tärä nebe gare ietre. Kwrere jire mun rabadre bä amarebti.

6 ¹Ne aisete, brän janknu mentokwäre rabakäre ünän Ngöbö ngwärekre. Mun rabadi ünän täte jökrä angwane, kukwe diribare känekäne munye Kristöbtä, ye aibehtä mun ñan rabadre ja töitike kärekäre. Erere arato, ñan kukwe garera munye, ye aibe jiehti mun tädre näin janknu abko krörö: Kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe mun nämáne nuene, kä nämáne mun mike mente Ngöbö okwä bäre mento, yebtä ñan mun tädre dirireta bobukäre. Erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko ñan mun tädre dirire janknu. ²Erere arato, ja ngökadre ñöte Ngöbö käfti amne köbötikadre ño, ñan mun tädre kukwe ye dirire janknu. Mdakäre abko, kise mikadre ni mdabti Ngöbö die biandre ie, ñan yebtä mun tädre dirire käre. Mdakäre abko, Ngöbökwé ni krütanikrütani mikadita nire ño kä mrä näire amne Ngöbökwé kukwe ükadite ño ni kräke kä mrä näire, ñan yebtä mun tädre dirire janknu. ³Akwa Ngöbö diehti ni rikai niren janknu mentokwäre rabakäre ünän abko tita niere munye, ⁴⁻⁶ñöbtä ñan angwane ni ruäre, ietre Ngöbö mikanina gare amne jändrän kuin Ngöbökwé kä käinbti abko Ngöbökwé biandre ngwarbe ietre, ye namanina gare metre ietre, akwa nitre ye käkwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni mda ñan rabadre nitre ye töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre. Erere arato, Ngöbö Üai Deme nükani nüne btätre amne Ngöbö kukwei nükani gare metre ietre amne, sribi kri ñan tuabare namani bare

okwäbti arato, akwa niaratre käkwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni ye ñan rabadre töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre kore. Kukweta nakenkä kore, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tätre niken niaratre mike trö kwite Ngöböye kore, yebti abko tä Ngöbö Odei müre keteta bobukäre kwrere jire tätre bä mike, amne tätre Ngöbö Odei Jesu mike yakrä ni jökräye. Ye abko tä tare krübäte kräke.

⁷Nitre btä tikwe kukwe nini, ye abko ti bike bä mike krörö: Dobo bti ñüta näkäen käre amne nura kuinkuin aibe tä kite niren te, ye abko ni sribikä käta nura ngwä ötö kuin, yebtä abko Ngöböta dobo ye die mike amne tä ngibiare kuin. Ye kwrere tä nakenkä nibtä arato. ⁸Akwa dobo bti ñüta näkäen käre abti kri mu ngwarbe kämekäme aibe tä kite niren, ye ngwane dobo ye tä nebe ütiäte ñakare. Abtä nane ngürün kebera nebe dobo yebtä. Abti mrä sribikä käkwe dobo kukwadi. Ye kwrere rakadikä nitre trö kwitaka Ngöböye yebtä.

⁹Tita kukwe niere kore, akwa mun ti mräkätäre tare tikwe, mun ye abko btä kukwe tare ye ñan rakadrekä ruen tie, ñobtä ñan angwane munta näin ji metrebti rabakäre dianintari Ngöbökwé. Ye abko gare kuin tie, ¹⁰ñobtä ñan angwane Ngöbö abko töi metre aise te ñan tä ni kite ngise ngwarbe, amne munta Ngöbö tarere, käkwe ni jen Ngöbökwé die mikani abti kä nüke mtare munta die mike janknu, ye abko Ngöbökwé ñan käikwitadrekä jabti, käkwe mun die mikadi ruen tie. ¹¹Munta ni jen Ngöbökwé die mike ja di ngöi jökrä, ye kwrere munkwe nuendre janknu abti Jesukristo jatadi nuketa, ie ti tö, jändrän kuin ngibiata munkwe Ngöböye, ye erere rabadi täte jökrä munkwe abkokäre. ¹²Ne aise te, munkwe ñan kä ngwian krene jabtä sribi Ngöbökwébtä, ie ti tö, akwa ni mda mda käta tödeke kwatibe Ngöböbti, käta jändrän köböi mikani ie Ngöbökwé ye ngibiare bätärekä jae abti tä nüke kise te, ye kwrere munkwe jändrän ngibia jae arato.

Ngöbökwé ja kukwei mikadi täte

¹³Abraham abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti, kwrere munkwe nünandre. Niarabtä kukwe nakaninkä krörö: Kira Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ie angwane, ni mda ñakare bäri ütiäte Ngöbökrä, aise te Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja käbti kwe, niebare krörö kwe Abrahamye:

¹⁴Tikwe ja di biandi mae, aise te ma bkün däredi kwati ja täritäri,
Génesis 22.17

niebare Ngöbökwé. ¹⁵Ye abko Abrahamkwe ngibiabare bätärekä abti Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ie ye därebare. Ngöbökwé ja kukwei biani ie, ye erere namani bare.

¹⁶Ye abko, ñobtä Ngöbökwé ja kukwei biani ja käbti kore abko ti bike bä mike krörö munye: Ni kä nebtä tä ja kukwei bien kwatibe, ye mikadre

täte kwe, abkokäre tä ja kukwei bien ni bäri ütiäte niarakrä ye käbti. Ne aisete ni tärä ja kukwei bien kwatibe ni mda käbti, ye ngwane ni ye käkwe ja kukwei mikadi täte tä gare metre, aisete ni ñan raba ja kweteta jire chi mda kukwe yebtä. ¹⁷Ngöbökwe jändrän köböi mikani, ye abko nire nire rabadre bkäne abko mikani gare metre kwe, yebti ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja käbti Ngöbökwe Abrahamye. ¹⁸Ngöbökwe kukwe ketebu niebare krörö Abrahamye: keteti abko ja kukwei biani ja käbti kwe. Ketebukäre abko, ñan ja kukwei kitadre jire chi temen kwe, akwa ja kukwei mikadre täte era metre kwe, niebare kwe Abrahamye. Jändrän ketebu ye abko ni ñan raba kwite jire chi, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko ñan raba ni ngökö jire chi. Ngöbökwe nuenbare kore, ni tödekaka Jesubti ngitiani Ngöböye jändrän kuin köböi mikani kwe rabadre nikwe, ye käi rabadre nuäre nuäre nibtä abkokäre. ¹⁹Nitre ru ngwianka abko käta jä doboko kite ñöte nguse ru ketatekrä dime, ñan rikadre mento abkokäre. Ngöbökwe jändrän köböi mikani nie, bti nita tödeke, ye abko jä doboko ye kwrere, ñobtä ñan angwane nita tödeke Ngöböbti ye abko käta ni mike nünenkä dite jabtä, ni ñan rikadre mento Ngöböye abkokäre. Nita tödeke kwatibe Ngöböbti, ye mden köböire ni nena nebe kä bäri deme Ngöbö kanti kä käinbti, ye abko nita näin dän ngetbote ta nebebe Kä Bäri Demente ju blitakrä Ngöböbe kanti ye kwrere. ²⁰Kä bäri deme, ye mden kanti abko Jesu ara jire nikanina ji tike ni käne nebe yete. Ye abko, Melquisedec nämane blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kwrere jire Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kärekäre kä bäri demente Ngöbö ngwärekrei.

Melquisedec amne Jesu abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre

7 ¹Melquisedec ye abko nämane jreire juta Salemte. Niara abko ni blitaka ni mda mda diäre Ngöbö ütiäte krike. Bati Abraham jananbare rüre, käkwe jrei ruäre ganainbare kwäräbe, bti jataninta nüke Salem angwane, Melquisedec nikani ngäbti, käkwe ja di biani ie. ²Angwane Abrahamkwe jändrän dianinkä rübtä, ye ñäkänintbe keta jätä kwe, bti biani keteti kwe Melquisedeye. (Kukwe Melquisedec käta “Jrei kukwe ükatekä metre” niere hebreore. Akwa “jrei juta Salem” ye abko käta “Jrei kä jämente” niere hebreore arato.) ³Melquisedec ye abko rün amne meye gare ñakare nie. Erere arato, mräkä kirakira gare ñakare nie. Mdakäre abko, niara därebare ñongwane amne krütani ya abkobtä Ngöbö Kukwei tä blite ñakare arato. Ne aisete, Melquisedec abko bä mikata bäsi Ngöbö Odei Jesu kwrere arato amne niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kärekäre.

⁴Melquisedec abko bäri ütiäte tuen munkwe. Melquisedec abko bäri ütiäte, aisete ni mräkä käne Abraham ara jire käkwe mikani ütiäte jae amne jändrän dianinkä kwe jrei mda mdakän rübtä abko biani keteti

kwe Melquisedeeye. ⁵Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko käta niere krörö: Nire nire därebare Leví mräkäkri käta sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere, ye aibe käkwe jändrän kärädre keteti jakrä abko nieta kore. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye abko israelita mräkä ara amne därebare Abrahamkri arato, akwa jändrän kärädre kore kwetre mräkäye abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶Melquisedec abko ñan jatani Leví mräkäkri, akwa Abraham ara jire käkwe jändrän dianinkä rübtä ye abko kani ngäbti keteti kwe Abrahamye. Bärere mda abko, Abraham abko ie Ngöbökwe jändrän köböi mikani akwa Melquisedec käkwe ja di biani Abrahamye. ⁷Ye abko ni ie ja di bianta abko ñakare bäri ütiäte ni ja di bianka ie ye kräke abko garera ni jökräye, aisete Melquisedec abko bäri ütiäte Abrahamkrä gare nie. ⁸Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Leví mräkäkri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä nitre israelitaye, ye abko ni kä nebtä, aisete tätre krüte. Akwa Melquisedec abko tä nire amne tä nüne janknu, kwrere jire blitata btä abko käkwe jändrän kani ngäbti keteti Abrahamye. ⁹Amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä, ye ara jire käkwe jändrän biani keteti arato Melquisedeeye Abraham köböire abko ni rabadre niere, ¹⁰ñohtä ñan angwane Melquisedec jatani Abraham ngäbti angwane, Abrahamkwe jändrän biani keteti ie, ye ngwane Leví ngämi därere, akwa nämane ñäre ñakare Abrahamtä angwane, Abrahamkwe jändrän biani Melquisedeeye, aisete Melquisedec abko bäri ütiäte Leví kräke amne Leví mräkä ja täritäri kräke arato.

Jesu abko Melquisedec kwrere

¹¹Mdakäre abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri käta jändrän kukwe Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. Angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye rüere nitre israelita nämane ja mike ngite angwane, nämane jändrän ngwana nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre yeye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Akwa jändrän kukwata Ngöböye ni ngite ngite ütiäre ye käkwe niaratre mikadre metre Ngöbö ngwärekri akräke Ngöbökwe ñan ni mda blitaka jabe ni mda mda diäre juandre jire mda. Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri nämane jändrän kukwe ni ngite ngite ütiäre ye ñan namani ni mike metre Ngöbö ngwärekri, aisete ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere juani Ngöbökwe amne ñan ni mda Aarón kwrere juani kwe, ¹²ñohtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwitadre jökrä, ye ngwane kukwe biani nuendre nie ja ngite ütiäre ye kwitadre arato. ¹³⁻¹⁴Ni Dänkien Jesu, btä Ngöbö Kukwei tä blite ye abko ñan jatani Leví mräkäkri, akwa jatani Judá mräkäkri. Judá mräkäkri abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatadre abko

Moisékwe niebare ñakare jire, akwa Jesu abko därebare Judá mräkäkri abko gare metre nie amne niara abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁵Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere rükadre btin mda bkänä, ne ngwane nunkwe kukwe nini abko rabadre tuen bäri metre nunye. ¹⁶Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nükanina mda era metre, akwa Ngöbökwé ñan mikani sribire ñobtä ñan angwane därebare Levíkri, akwa mikani sribire Ngöbökwé ñobtä ñan angwane niara abko ni di kri amne krüte ñakare aisete. ¹⁷Ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec, yebtä Ngöbökwé niebare krörö:

Melquisedec nämane blitaka tibe ni mda mda diäre,
 ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre,
 Salmos 110.4

niebare Ngöbökwé Jesukristoye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

¹⁸⁻¹⁹Leví mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ie Ngöbökwé sribi biani nuendre käne Moisés näire, akwa sribi kwe namani ngwarbe, ñan namani ütiäte, ñobtä ñan angwane nikwe jändrän biandre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kukwakrä ni diäre ni ngite ye ütiäre niebare Ngöbökwé Moiséye, ye abko di namani ñakare ni mikakrä metre Ngöbö ngwärekri. Ye mden kisete, kukwe ye namani ütiäte ñakare mda amne kukwe ye täte abko Ngöbökwé kukwe mdara jire btin mikani Jesu köböire abko bäri ütiäte tödekakrä nie. Jesu ye mden köböire abko nita krötö ja ken Ngöböbe.

²⁰Mdakäre abko, Jesu namani bäri ütiäte ye abko Ngöbö ara jire käkwe ja kukwei mikadre täte era metre abko ja kukwei biani kwatibe kwe Jesubtä. Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri abko Ngöbökwé mikani sribire arato, akwa niaratre kräke Ngöbökwé ja kukwe biani ñakare kwatibe kore. ²¹Akwa ni Dänkien Jesu kräke abko Ngöbökwé ja kukwei biani kwatibe, aisete Ngöbö Kukweibtä niebare krörö kwe Jesuye:

Ma abko blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre, aisete ni Dänkien
 Ngöbö käkwe ja kukwei biani kwatibe kore, niebare kwe, yebti
 ñan ja töi kwitadita jire chi kwe,

Salmos 110.4

nieta kore Ngöbö Kukweibtä. ²²Ngöbökwé ja kukwei mikadi täte niebare kwatibe kwe, ye mdenbtä kukwe mda ükaninte btin Ngöbökwé Jesu köböire ye abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Moisébe ye ngwä.

²³Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri ye abko kwati, käkwe sribibare ja täritäri, ñobtä ñan angwane tä krüte abko täte mda nämane neme sribire abti kä nüke mtare. ²⁴Akwa Jesu abko tä nüne kärekäre, niara krütadita ñakare mda, aisete Jesu aibe rabadi blitaka kärekäre Ngöböbe ni diäre amne ni mda ñan rabadi sribire jire chi niara

täte. ²⁵Ne aisete, nire nire tä kite Ngöböye rabakäre dianintari Jesu köböire, ye abko Jesu di tärä diantarikrä täte jökrä kärekäre, ñobtä ñan angwane Jesu abko tä nüne kärekäre blitakäre kräke Ngöböbe aisete.

²⁶Ye abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien Jesu ye kwrere abko dbe nikrä abko erere namani, ñobtä ñan angwane Jesu abko deme, kukwe kämekäme ñakare btä amne ja mike ngite ñakare. Erere arato, nitre kukwe kämekäme nuenkä, ye kwrere nünabare ñakare kwe amne Ngöbökwé mikani bäri ütiäte ni jökrä ngwä kä käinbti sete.

²⁷Ye abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre därebare Levíkri ye abko ñakare ja kwrere Jesube, ñobtä ñan angwane käne niaratre nämane jändrän kämike kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre, abti nämane jändrän kämike kukwadre mda Ngöböye nitre israelita mda mda ngite ye ütiäre. Ye abko nämane nuene köbö kwatirekwatire, akwa Jesu abko käkwe ja ara jire biani müre ketadre au ni jökrä ngite ütiäre. Ye abko niarakwe nuenbare batibe amne ütiäte kärekäre Ngöbö okwäte.

²⁸Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä ni kukwe kämekäme nuenkä mike blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. Abti Ngöbökwé ja Odei Jesu mikadi sribire niebare kwe. Ngöbökwé ja Odei Jesu ara mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene. Ngöbö Odei Jesu ye abko Ngöbökwé mikani biare täte sribi ye nuenkäre kärekäre.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé nibe

8 ¹Ye abko, kukwe nieta tikwe abko krörö: Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nikwe, ye abko kä bäri ütiäte kánti namani tákänintbe Ngöbö küde ruenkri kä käinbti sribi namani bare ie bä mikakäre. ²Kä bäri kuin deme era metre kä käinbti, ye kánti tä blitaka ni diäre, ye abko ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre^c nämane bä mike, akwa ju kä käinbti ye abko ñan ni kä nebtäkwe mikani, akwa ni Dänkien Ngöbö ara jire käkwe mikani au abko kánti Jesu tä blite Ngöböbe ni diäre.

³Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko mikata jökrä Ngöbökwé jändrän biankäre Ngöböye amne jändrän kukwakäre Ngöböye ni ngite ütiäre, ye kwrere arato Jesu käkwe jändrän biandre Ngöböye ni ngite ütiäre arato abko erere ja biani kwe müre ketadre krusobtä. ⁴Akwa Jesu tädre janknu kä nebtä, ye ngwane abko niara ñan rabadre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri tärä kwati, käta jändrän bien Ngöböye, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta nuemna ietre ye kwrere. ⁵Ju blitakrä Ngöböbe, kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kä

c 8.2 *ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre.* Ju ne abko kädianta tabernáculo suliare abko btä ma raba ñäke tärä Exodo 26—30.

nebtä tä sribire. Ju ye abko käta jändrän kuin era metre kena kä käinbti abko bä mike jirekäbe ye gare nie, ñobtä ñan angwane kira ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye Moisés nikani mike angwane, Ngöbökwé mäträbare btä, käkwe niebare krörö ie: Ju mikadre ño, tikwe bä mikaba tuadre mae Ngitio Sinafbti, yebtä makwe töbika amne, ju bä tuaba makwe, ye kwrere makwe mika, niebare Ngöbökwé ie. ⁶Akwa Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä nikwe ye abko sribi bäri kuin biani ie Ngöbökwé amne, niara köböire Ngöbökwé kukwe mdara jire ükaninte btin nikrä abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Ngöbökwé Moisés näire yekrä. Amne kukwe ükaninte btin, ye köböire abko jändrän bäri kuin köböi biani nie Ngöbökwé.

⁷Ngöbökwé kukwe ükaninte käne nitre israelitabe Moisés näire ye rabadre kuin täte jökrä, ye ngwane Ngöbökwé ñan kukwe mdara jire ükarete btin ben. ⁸Akwa kukwe ükaninte käne Ngöbökwé nitre israelitabe abko btä kukwe namani kri, ñobtä ñan angwane ye köböire niaratre ñan namani kuin metre, namani tuen Ngöböye, aisete Ngöbökwé niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö:

Kä jatadi angwane, tikwe kukwe mdara jire ükadite btin nitre israelita Judá mräkä yebe amne nitre israelita mda mdabe.

⁹Tikwe kukwe ükadite btin mda, ye abko ñan rabadre kukwe ükaninte käne tikwe nitre israelita mräkä känekäne ben Moisés näire ye kwrere.

Nitre israelita nämane Egipto angwane, ngäbäkre rün käta ngäbäkre kaen küdebtü niara ngibiakäre, ye kwrere tikwe nitre israelita kaba küdebtü, ti rikaba ngwenante juta Egipto bäre mento.

Ye ngwane tikwe kukwe ükateba bentre, akwa niaratre käkwe ti kukwei kitani temen amne, ñan mikani täte kwetre amne tikwe trö kwitaba ietre.

Akwa kukwe ükadite btin, ye abko ñan rabadre kukwe käne kwrere, niebare ni Dänkienkwe.

¹⁰Akwa yebti tikwe kukwe mdara jire ükadite btin nitre israelitabe abko krörö nieta ni Dänkienkwe:

Ti kukwei ñan käi rikwitadrekä jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

Ti rabadi Ngöbö jen niaratrekwe amne niaratre rabadi juta jen tikwe.

¹¹Ye ngwane abko, ni ñan rabadi dirire jire chi mda ni kukwe mukoye amne ni mräkäye ni Dänkien mikakäre gare ietre, ñobtä ñan angwane ni ütiäte krikri amne ni ütiäte ñakare abko ie ti rabadi gare jökrä, aisete ñan rabadi dirire jae kwärikwäri.

¹² Mdakäre abko, nitre ye käkwe ja mikani ngite kri ti rüere, ye abko tikwe diandikä jökrä mento btäre.

Amne ja mikani ngite kwetre, ye ñan rükadita töre jire chi tie,

Jeremías 31.31-34

niebare kore ni Dänkienkwe. ¹³Ye abko, Ngöböta kukwe mda btin ükete tä niere, ye ngwane kukwe ükaninte käne Moisés näire abko tä neme ütiäte ñakare nieta kwe amne, kukwe ütiäte ñakare tarä neme ngwarbe abko näin nenkä jötrö.

Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre

9 ¹Ye abko, kukwe ükaninte käne Ngöbökwé nämáne angwane, Ngöbö mikadre ütiäte ño ño abko Ngöbökwé ükaninte ja täritäri. Kä ye ngwane abko kä nämáne mikani jenena kä nebtä, kánti Ngöbö käikitadrekä abko nämáne ükaninte krörö: ²Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye mikani angwane, namani ñäkänintbe ketebu ja täritäri abko krörö: känime jukwe ken abko Kä Deme nämáne. Kä Deme ye kánti abko ñotra grä nämáne mikani amne mesa nämáne kwati arato abko bti ban deme mikani Ngöbö ngwärekwé. ³Angwane kä bäri gwi nämáne ñäkänintbe dän kukwän ngetbo ötöbu bti abko kädian nämáne Kä Bäri Deme. ⁴Kä ye kánti abko ñukwä grä orore kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä Ngöböye nämáne amne kaja btä oro nämáne ketaninkä bäre ta nämáne yete abko Ngöbökwé kukwe ükaninte nitre israelitabe nämáne bä mike. Erere arato, kaja orore ye teri abko kantra orore nämáne mikani kwati. Kantra ye abko te mana nämáne mikani. Mdakäre abko, kaja ye teri mökän Aarónkwé mu ngitianinkä^d btä abko nämáne. Erere arato, jä btä Ngöbökwé ja Kukwei biani nuendre Moiséye ye nämáne mikani arato kaja ye teri. ⁵Angwane kaja käri ye kánti Ngöbö nämáne ni ngite denkä nibtä. Kaja käri yehti abko angele kä kerubine bä nämáne mikani nibu abko nämáne ngike metaninte ja ngäbti kwärikwäri kaja käribti ta, ye abko Ngöbö ütiäte kri nämáne yete abko nämáne bä mike kore. Ye abko, kukwe tä kabre mda jändrän nebtä, akwa gwängwarbe ti ñan raba blite metre jökräbtä ja täritäri.

⁶Jändrän jökrä nämáne ükaninte biare kore ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe te, ye kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä niken käre köbö kwatirekwatire kä ñäkänintbe kena gwi kädianta Kä Deme ye kánti, sribi kwe nuenkäre Ngöbökrä. ⁷Akwa kä ñäkänintbe ketebukäre kä teri gwi kädianta Kä Bäri Deme, kä ye kánti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien aibe tä niken batibe kä kwatirekwatire. Akwa tä niken kä ye kánti angwane, jändrän däräie jäta

d 9.4 *Mökän Aarónkwé mu ngitianinkä.* Ngöbökwé mökän Aarónkwé mikani mu ngitiekä, niarakwe Aarón dianinkä sribikä jakrä bä mikakäre. Ñäke Números 17.1-11 ye kánti.

niken kwe metadrekä kaja yebti ta ja ngite ütiä biankrä Ngöböye amne ni mda mda tä ja mike ngite abko tä gain ñakare abko ütiä biankrä arato. ⁸Kukwe kore ye mden köböire abko Ngöbö Üai Deme nämane kukwe krörö mike gare nie: Jesu ngämi nüke, känenkri ju blitakrä Ngöböbe kánti kä deme tä käne yete, ye ngwane ji niken Kä Bári Demente, kánti Ngöböta abko tä dikani jite ni mda mda kräke. ⁹⁻¹⁰Akwa kukwe ye abko tä kukwe bä mike jirekåbe nie kä ne ngwane abko krörö: Nitre israelita nämane nüke ju blitakrä Ngöböbe kánti jändrän bien kämikakrä Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, kukwe nämane úkaninte kabre mröbtå amne jändrän ñadre yebtå ja mikakåre dbe Ngöbö ngwårekri. Erere arato, nitre israelita nämane köböitike båtåkä ngwarbe amne nämane jüben båtåkä ngwarbe ja mikakåre dbe Ngöbö ngwårekri. Ngöbökwå ükaninte nuendre, ye kwrere nuenbare nitre israelitakwe, akwa nitre Ngöbö mikaka ütiåte kore jae, ye tä ja ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwårekri, ñöbtå ñan angwane jändrän yebti Ngöbö ñan tä ni töi kwite, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre, aisete Ngöbö ngämi kukwe mda úkete btin, ye känenkri abko kukwe ye ütiåte.

Kristo dårie bári ütiåte Ngöbö ngwårekri

¹¹Akwa mtare Kristo nükanina. Niara köböire Ngöbökwå kukwe mda úkaninante btin, aisete niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diåre dånkien nigrå amne jändrän kuinkuin tä nigrå Ngöbökwå, ye niara jatani bien nie. Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe kä käinbti, ye kánti niara nikani gwi sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diåre dånkien kwrere. Ju ye abra bári kuin deme era metre ju blitakrä Ngöböbe kä nebtå ye ngwå. Ju kä käinbti ye ñan ni kä nebtåkwå mikani amne ñakare sribi ni kä nebtåkwå. ¹²Mdakåre abko, Kä Bári Deme te Kristo nikani, ye abko ñan nikani chibo amne nbi ngåbåli dårie bien ni ngite ütiäre, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diåre dånkien tä nuene kä nebtå ye kwrere, akwa niara krütani krusöbtå batibe ni ngite ütiäre abko namani dbe amne ütiåte kri kårekåre Ngöbö ngwårekri. Ye köböire Kristo kåkwå ni dianinantari kårekåre, yebti Kä Bári Deme te Kristo nikani batibe, ñöbtå ñan angwane sribi namani bare tåte ie aisete. ¹³Ye abko, nitre israelita kåta nbi kwane dårie, chibo dårie metekå ni ngite ngitebti. Erere arato, nbi möre kukwata abko ngübrün metakata ni ngite ngitebti, ni ye ngite diankakåre mento btå, akwa ye abko kåta ni ngite denkä ñakare jire chi mento ni yebtå, akwa tä ni ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwårekri. Niaratre töi amne moto tä nebe kåme janknu. ¹⁴Jändrän ngwarbe ütiåte ni ngrabare aibe mikakrä dbe Ngöbö ngwårekri, akwa Kristo dårie bári ütiåte kri kåkwå ni mikadre deme era metre Ngöbö ngwårekri, ñöbtå ñan angwane Ngöbö Üai tä nire kårekåre ye köböire Kristo ara jire kåkwå ja biani müre ketadre nigrå krusöbtå. Kristo abko deme metre, ja mike ngite

ñakare jire bati Ngöbö rüere, kákwe ja biani Ngöböye ni ngite ütiäre. Ye mden kisete, kukwe kämekáme nuen nämane nikwe kä nämane niken ni ngwena Ngöbö okwä bäre mento, ye abko Kristo däríe káta denká jökrä ni töibtä amne Ngöbö nire nünanka kärekáre, ye kráke ni rabadre sribire, abkokäre Kristo däríe káta ni mike deme Ngöbö ngwärecri.

¹⁵Ye mden kisete, kukwe úkaninte btin Ngöbökwé nibe, ye abko Jesukristo aibe káta mike ütiäte níkrä, káta ni mike ja máketa Ngöböbe. Ni káräbare Ngöbökwé rabadre nüne kärekáre ben, Ngöbökwé köböi mikani kore ietre ye kwreere, abkokäre Kristo abko ni mikaka ja máketa Ngöböbe kukwe btin ye köböire. Ni jökrä kákwe ja mikani ngite kukwe úkaninte káne Ngöbökwé ye näire, akwa Kristo krütanina niaratre diäre, niaratre tikatekáre kukwe kämekáme nuenbare kwetre yebtä, aisete Ngöbö raba mike nüne kärekáre jabe.

¹⁶Yebtä abko, ti bike kukwe bá mike krörö: Ngábákre rün káta tarä úkete jándrän jakwe dráikrä ngábákrebtí. Ye abko ngábákre rün tá nire angwane, kukwe úkaninte taräbtä ye ñakare ütiäte. Akwa ngábákre rün ye krütadre tá gare metre, ye ngwane batibe tarä ye rabadre ütiäte. ¹⁷Ne aisete ni tarä úkateká ye tá nire angwane, tarä ye ñan rabadre ütiäte, akwa krütadre angwane, batibe tarä ye rabadre ütiäte. ¹⁸Ye mden kisete, kira Ngöbökwé kukwe úkaninte káne nitre israelitabe angwane, kukwe ye rabadre ütiäte, abkokäre jándrän gatadre abko däríe kákwe kukwe ye mikani ütiäte. ¹⁹Ne aisete Ngöbökwé kukwe biani nuendre, ye Moisékwé niebare jökrä nitre israelitaye, bti obeja drüen dikani dänre bá tain Moisékwé diani kisete, kákwe hisopo krie küde ötaninkä krati, bti nbi amne chibo däríe mritani ñöbe abko te Moisékwé hisopo küde amne dän bá tain ye mritaninkä, bti metaninkä kwe kukwe biani Ngöbökwé Moiséye yebti amne nitre israelitabti arato. ²⁰Angwane Moisékwé niebare ietre: Ngöbökwé kukwe úkaninte munbe, ye mden abko jándrän däríe ne köböire nibira ütiäte munkrä mtare, niebare kwe ietre. ²¹Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre, yebti Moisékwé jándrän däríe metaninkä amne, jándrän jökrä sribikrä ju yete abko bti jándrän däríe metaninkä kwe arato, ²²ñöbtä ñan angwane bäsi jándrän jire jökrä ye mikadre dbe Ngöbö ngwärecri jándrän ngwarbe däríebti amne, jándrän ñan kámikadre däríe mikakäre níbtä ne ngwane, ni ngite diankaka ñakare níbtä abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye káta niere.

²³Ne aisete, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre amne jándrän mda tá ju yete abko jándrän däríe káta mike dbe Ngöbö ngwärecri. Akwa ju blitakrä Ngöböbe amne jándrän mda mda tá ju yete, ye abko tá Ngöbö kánti kä káinbti aibe bá mike, akwa Ngöbö kánti kä káinbti abko bári ütiäte, aisete jándrän däríe abko ñakare ütiäte jándrän yekrä. Ye mden kisete, ni bári ütiäte jándrän yekrä abko däríe aibe rabadre mike dbe Ngöbö ngwärecri, ²⁴ñöbtä ñan angwane ñan ju blitakrä Ngöböbe

nuäre ngwiandre sribebare ni kä nebtäkwe te Kristo nikani. Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre kä nebtä ye abko jändrän ño tä kä käinbti Ngöbö kanti tä ükaninte ño abko bä mikata jirekäbe nete, ñan ye kwrere te Kristo nikani, akwa Ngöbö kä käinbti ara jire, kanti Kristo nikani, aisete mtare Kristo tä Ngöbö ngwärekre kä käinbti amne tä blite nikä Ngöböbe. ²⁵Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä niken käre kä kwatirekwatire Kä Bári Demente jändrän jenena däríe ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Niara ñan tä ja däríe ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Ye kwrere Kristo ñan nikani kä käinbti ja mike müre ketadre bäre bäre ni ngite ütiäre. ²⁶Ye abko, jändrän kämika nämáne käre ni ngite ütiäre, ye kwrere Kristokwe nuendre, ye ngwane kä dätebare kena Ngöbökre abti kä nüke mtare Kristo krütadre bäre bäre ni ngite diankakäre mento nibtä; akwa ye kwrere nakaninkä ñakare. Kä mrä ne ngwane Kristo nükani, käkwe ja biani müre ketadre batibe amne kärekäre rabai ütiäre Ngöbö ngwärekre. Kristo ara jire käkwe ja biani müre ketadre au ni ngite diankakäre mento nibtä. ²⁷Ye abko, ni jökrä krütadre batibe abko ükaninte kore Ngöbökre nikä, abti kritobo tä kukwe ükete, ye kwrere Ngöbökre kukwe ükadite nikä. ²⁸Ye kwrere arato, Kristo käkwe ja biani müre ketadre batibe ni kwati ngite ye diankakäre mento btäre. Abti Kristo jatadita bobukäre kä nebtä angwane, ñan jatadita ni ngite diankakäre tä nibtä akwa, nire nire tä ngibiare ngäbti, ye abko jatadi dentari.

Kristo käkwe ja biani müre ketadre batibe

10 ¹Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre te jändrän biandre ja ütiäre niebare Ngöbökre Moiséye, ye abko jändrän bári kuin jatadre Kristo köböire abko bä mika nämáne, akwa jändrän ye bä aibe amne ñakare era metre. Ye mden kisete, nitre nämáne nüke Ngöbö käikitakakäre ye nämáne niken jändrän arabe bien kämikadre janknu kä kwatirekwatire ja ngite ütiäre Ngöböye. Jändrän kämikani ye ñan raba ni ye mike metre Ngöbö ngwärekre. ²Ye abko, jändrän nuenta ja ngite ütiäre ju blitakrä Ngöböbe te, ye käkwe ni ngite diandrekä mento nibtä era metre, ye ngwane nitre Ngöbö käikitakaka nämáne jändrän bien kämikakrä kore, ye ñan biandre kwetre ja tärítari ja ngite ütiäre, ñobtä ñan angwane niaratre ñan rabadre ngite mda Ngöbö ngwärekre amne ja ñan rabadre ruen ngite jire chi mda ietre. ³Akwa jändrän bianta kämikadre ja ngite ütiäre Ngöböye, ye abko niaratre tä ja mike ngite Ngöbö rüere abko tä miketa töre ietre kä kwatirekwatire. ⁴Niaratre tä nuene kore, ñobtä ñan angwane nbi kwane däríe amne chibo däríe ye abko ñan raba ni ngite denkä jire chi mento nibtä, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre. ⁵Ye mden kisete, Kristo jatani nüke kä nebtä angwane, niebare kwe Ngöböye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

Jändrän ngwarbe kämikata makrä amne nura ngwä bianta makrä, ni ngite diankakäre mento btä, ie ma ñan tö, aisete makwe ti mikani därerere ni kä nebtä kwrere.

6 Erere arato, jändrän kukwani makrä amne jändrän kämikani makrä ni ngite diankakäre mento btä, ye abko käi namani nuäre ñakare mabtä.

7 Abtä tikwe nieba krörö mae:

Ma kukwei tä tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre täte Ngöbö,

Salmos 40.6-8

niebare Kristokwe Ngöböye. ⁸Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye käta jändrän ngwarbe kämikamna biandre Ngöböye, akwa kukwe yebtä Kristokwe niebare Ngöböye: Jändrän ngwarbe kämikata mae amne nura ngwä bianta, ye abko ie ma ñan tö amne käi namani nuäre ñakare mabtä. Erere arato, jändrän ngwarbe kukwata mae ni ngite diankakäre btä, ye abko ie ma ñan tö, niebare Kristokwe. ⁹Yebti niebare krörö mda kwe Ngöböye: Ma kukwei tä tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre täte Ngöbö, niebare Kristokwe. Ne aisete kukwe ükaninte käne, ye abko Ngöbökwé dianinkä mento abko täte kukwe mda btin ükaninte kwe. ¹⁰Jesukristo käkwe Ngöbö kukwei mikani täte, ja biani müre ketadre au kwe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye mden köböire abko Ngöbökwé ni mikani deme ja ngwärekre, ñobtä ñan angwane Jesukristo krütani batibe amne ye abko ütiäte kärekäre.

¹¹Akwa kukwe ükaninte käne Ngöbökwé, yebti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä nünaninkä krö^e sribi kwe nuene Ngöbökrä köbö kwatirekwatire. Köbö kwatirekwatire jändrän kämikata kwetre ja täritäri, akwa jändrän ye ja kwrere jökrä amne di ñakare jire chi ni ngite denkä mento nibtä. ¹²Akwa Jesukristo abko käkwe ja biani müre ketadre batibe ni ngite ütiä biankäre amne ye rabai ütiäte kärekäre. Yebti nikaninta kä käinbti amne, kä bäri ütiäte kanti namani tākänintbe Ngöbö küde ruenkri sribi namani bare täte ie bä mikakäre. ¹³Ye kanti abko Ngöbökwé Jesukristo rüe mikadi jökrä niara ngoto täni abko tä ngibiare, ¹⁴ñobtä ñan angwane Jesukristo käkwe ja biani müre ketadre batibe, ye köböire abko nire nire mikata deme bätärekä ja täritäri Ngöbökwé ye abko Kristo mikani metre Ngöbö ngwärekre amne rabai metre kärekäre.

¹⁵Kukwe ye abko era abko Ngöbö Üai Deme käta niere nie arato Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

¹⁶Akwa yebti kukwe rabadi ükaninte btin krörö nieta ni Dänkienkwe: Ti kukwei ñan käi rikwitadrekä jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

e 10.11 *nünaninkä krö*. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämene nünaninkä krö sribi nuenkäre, ye abko käta sribi ngämi nebe bare ietre bä mike.

17 Amne niaratre kákwe ja mikani ngite ti rüere, kákwe kukwe káme nuenbare ti rüere, ye ñan rükadita töre jire chi mda tie,

Jeremías 31.33,34

niebare Ngöbökwe. 18 Ye mden kisete, Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä, aisete jändrän ñakare jire chi mda biandre kámikakrä Ngöböye ja ngite ütiäre.

Nünandrekä dite jabtä

19 Ne aisete ti mräkätre, mtare Jesu krütani, däríe nimianinte níkrä, yebti Kä Bäri Deme Ngöbö kánti, ye kánti kä jürä ñakare jire chi nibtä niken rabakäre Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe kä biani nie niken niara kánti. 20 Ni raba niken nebe Ngöbö kánti Kä Bäri Deme te, ñobtä ñan angwane Jesu kákwe ji tikaninta btin ni káne nebe Ngöbö kánti amne ni rikadre ji yebti Jesube angwane, níkwe nünandi kärekáre Ngöböbe. Ye abko, dán kukwän ngetbo nämáne mikani jite Kä Deme amne Kä Bäri Deme ye ötübu ta, ye kánti ta Kristokwe ji tikani ni káne nebe Ngöbö kánti. Dán kukwän te ta Jesu níkani abko niara ngrabare ara jire. Niara krütani, ye ngwane ji tikani kwe níkrä. 21 Amne ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre kri tä níkwe káta ni jen Ngöbökwe ngibiarebti. 22 Ne aisete, ja töi metrebti amne tödekabtä kwatibe Ngöböbti, ari krötö ja ken Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Jesukristo kákwe ja däríe metaninkä ni töi kámenbti, ye kákwe ni mikanina deme. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämáne jüben nánkrä Ngöbö kánti, ye kwrere Jesukristo kákwe ni ngrabare jükaninante, aisete ari krötö Ngöbö ken. 23 Mdakäre abko, Ngöbökwe jändrän köböi mikani nie abko ngibiare ngäbti, yebtä ari nünenkä dite jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ja kukwei mikadi täte metre, aisete jändrän köböi mikani kwe, ye erere rabadi bare, aisete níkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwarä amne níkwe tödekadre kwatibe Ngöböbti. 24 Erere arato, ari ja kite ja tarere kwäríkwäri amne sribi kuin nuene jakrä kwäríkwäri. 25 Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti káta gätäre abko kánti ni ruäre ñan tä kwen gätäbtä, ye kwrere níkwe ñan nuendre, akwa Jesukristo ni Dánkien jatadita abko köböi nükerate ja ken, ye gadre níkwe angwane, ari ja úkekrö bäri gätäbtä amne, ari ja die mike kwäríkwäri näin gätäbtä. 26 Níkwe kukwe ye mikadre täte, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei era metre Jesubtä garera nie, yebti ta ni tädre ja mike ngite janknu ja töi jenbti Ngöbö rüere, ye ngwane jändrän mda ñakare jire kámikadre Ngöböye ni ngite diankakäre mento nibtä abko rabadre ütiäte Ngöbökrä. 27 Akwa Ngöbökwe kukwe úkadite tare krübäte rüekrä abko köböi mikani kwe ietre, ye aibe ni rabadre ngibiare, ñobtä ñan angwane ñukwä jutra krikri káta jändrän jókrä gaenkä, ye kwrere jire Ngöbökwe niara rüe gadikä jókrä ja dokwäre. 28 Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko nire nire kákwe

kitani temen amne, niarakwe ja mikani ngite bkänä kukwe ye rüere abko ni nibu ya o ni nimä käkwe niara tuani nuene kore niedre kwetre rüere, ye ngwane ni ye ñan namani nebe ruentari tare, akwa kitani ngise kämikadre. ²⁹Se abko ni Ngöbö Odei bäri ütiäte kri ye mikaka ngwarbe jae ni mda mda okwäbti, käta mike ütiäte ñakare amne Ngöbö Odei därüe deme, mdenbti Ngöbökwë kukwe ükaninte btin nibe, därüe ye mikata ütiäte ñakare kwe, çye dokwäre abko Ngöbökwë ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya? Erere arato Ngöbö Üai ni tarekä abko ni ye tä mike ngwarbe, çye dokwäre abko Ngöbökwë ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya? ³⁰Ngöbökwë ni mikadre ja ngie nuen ye gare nie, ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö käkwe niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ti ara jire käkwe ni mda mda mikadi ja ngie nuen ja dokwäre,

Deuteronomio 32.35

niebare Ngöbökwë. Bärire mda abko, niebare krörö mda kwe:

Ni Dänkien Ngöbö käkwe kukwe ükadite juta jen kwe kräke angwane, mikadi ja ngie nuen kwe,

Deuteronomio 32.36

niebare kwe. ³¹Ne aisete Ngöbö nire moto rabadre romon nikrä käkwe ni mikadre ja ngie nuen ja dokwäre, ye ngwane ñni bobre jakän!

³²Kukwe kore ñan rakadrekä munbtä, abkokäre mun jatani tödeke krirene kena Kristobti angwane, kukwe nakaninkä krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae ja die mikakäre nünanbtä dite Kristokrä: Munkwe ja tare nikani kri kena tödekabtä Kristobti, akwa munkwe nünankabare dite jabtä. ³³Angwane mun ruäre abko ie ñäkäbare kämekäme amne taretare ni kwati ngwärekri amne, mun ruäre abko metani ni jökrä ngwärekri arato. Erere arato, ni ruäre nämäne ja tare nike kore abko ben mun ruäre abko namani nekete jakri die mikakäre. ³⁴Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti kitani ngite kä teri ye abko namani ruentari tare munye amne, munkwe die mikani, ye munkwe ngwianta töre jae. Erere arato, tödekabtä Jesubti jändrän jen munkwe abko dianinkä munkän, akwa munkwe rübare ñakare dokwäre amne kä namani bäri nuäre munbtä. Ye ñöbtä ñan angwane jändrän bäri kuin, niken ngwarbe ñakare tä kä käinbti munkwe abko namani gare munye, aisete mun namani jäme, ye abko munkwe ngwianta töre jae arato.

³⁵Ne aisete, Jesuta mun tarere amne, jatadita mun ngwiankäre kä käinbti tä gare metre munye, ye abko munkwe ñan kita temen, akwa munkwe tödeka kwatibe janknu bti, ñöbtä ñan angwane ye ütiäre abko Ngöbökwë jändrän kuin biandi kri munye. ³⁶Ye abko, Ngöbökwë jändrän kuin köböi mikani munye, ye rükadre mun kisete, abkokäre munkwe nünandrekä dite bätärekä janknu ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti, ³⁷ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö Jesubtä:

Ni juandre Ngöbökwe ye abko gwängwarbe kebera nüke.
Kä ñan kitadre raire ta kwe, aisete rükadi jötrö.

³⁸ Amne ni deme tikwe käta tödeke kwatibe tibti amne ñan ti
rükandite kwe,
akwa nire nire käkwe trö kwitadreta tie, ye abko käi rabadi nuäre
ñakare tibtä,

Habacuc 2.3-4

nieta kore Ngöbö Kukweibtä. ³⁹Akwa ni abko ñan tä rikakäreta ja jiebti,
aisete Ngöbökwe ñan ni gadrekä, akwa ni abko tödekaka Jesubti, aisete
ni ne abko rabadi dianintari nünakäre käreäre Ngöböbe.

Tödeka Ngöböbti abko bäri ütiäte kri

11 ¹Tödeka ye abko jändrän ngibiata nikwe abko erere rükadi ni
kisete abko nita mike era jae amne, jändrän tuen ñakare nie,
akwa jändrän ye abko tarä era metre tä nebe ruen nie. ²Ye abko, ni
mräkä kirakira käkwe tödekani kore Ngöböbti, ye namani tuen kuin
Ngöböye abko Ngöbökwe niebare.

³Erere arato, nita tödeke kwatibe Ngöböbti aibe köböire Ngöbökwe kä
käinta btä kä tementa dätebare ja kukweibti abko tä nüke gare nie. Akwa
jändrän tuen ñakare nie abkobti Ngöbökwe kä käinta amne kä temen
dätebare, ye abko tä nüke gare nie, nita tödeke Ngöböbti angwane.

⁴Mdakäre abko, Abel käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti, aisete jändrän
bäri kuin biani kwe Ngöböye etba Caín ye ngwä. Jändrän biani Abelikwe
Ngöböye, ye Ngöbökwe kani ngäbti amne kuin niebare kwe btä. Angwane
Abel nämane tödeke Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko
Ngöbökwe niebare. Ye abko, Abel krütanina, akwa tödekani kwatibe
Ngöböbti kwe, yebtä abko kädrie tä mtare. ⁵Enoc abko käkwe tödekani
Ngöböbti, ye köböire abko Ngöbö nikani ngwena nire kä käinbti,
aisete batibe ñan kwani nitre nünanka yete yeye, ñobtä ñan angwane
Ngöbö nikani ngwena nire kore. Ngöbö ngämi niken Enoc ngwena kä
käinbti, känenkri Enokwe tödekani Ngöböbti, ye abko käi namani nuäre
Ngöböbti abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶Ye abko, nita tödeke ñakare
Ngöböbti angwane, ni ñan raba Ngöbö moto mike nuäre jire chi, ñobtä
ñan angwane ni ngämi krötö Ngöbö ken, känenkri abko Ngöbö tarä, ye
abko nikwe mikadre era, abti nikwe krötadre Ngöbö ken, amne nita niara
känene abko ütiä biandi kwe nie, käkwe ni kadre ngäbti abko rabadre era
nikrä arato.

⁷Ngöbökwe ni jökrä gadrekä ñöte abko Ngöbökwe niebare Noéye
angwane, Ngöbö ngämi nuene, akwa Noé nämane Ngöbö deme ye jürä
ngwen jabtä, käkwe ru sribebare mräkä kwekwe diantarikrä, ñobtä
ñan angwane Noé abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Noé käkwe
tödekani Ngöbö kukweibti, ye köböire abko ni mda mda gadrekä

Ngöbökwe abko niarakwe mikani gare ietre amne, tödekabtä Ngöböbti Noé namani tuen metre Ngöbö ngwärekre, niebare Ngöbökwe.

⁸Abraham abko Ngöbökwe käräbare nüne Canaán angwane, Ngöbö kukwei mikani täte kwe, aise te kä biandre Ngöbökwe ie, ye kánti nikani ñobtä ñan angwane tödekani Ngöböbti kwe. Mden kisete nämane nüne, ye kánti kä mikaninkä kwe, bti rikadre mdente ñan nämane gare ie, akwa nikani. ⁹Erere arato, Abraham nämane tödeke Ngöböbti, aise te Ngöbökwe kä köböi mikani ie, ye kánti nünabare ni menteni kwrere kwe ju nuäre ngwiandre te. Isaac amne Jacob, ie Ngöbökwe kä ye köböi mikani ja kwrere Abrahambe arato, käkwe nünabare ju nuäre ngwiandre te arato. ¹⁰Abraham käkwe nünabare kore, ñobtä ñan angwane juta mikani Ngöbökwe abko te tö namani näin nüne käreäre Ngöböbe abko nämane ngibiare. Juta ye abko Ngöbö ara jire käkwe mikanintbe amne Ngöbö ara käkwe juta ye mikani abko Abraham nämane ngibiare.

¹¹Mdakäre abko, Sara namanina kise mrriani jabtä amne Abraham abko namanina unsunine, akwa Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ietre, yebti tödekani kwatibe kwetre abko köböire ngäbäkre Isaac därebare kwetre Ngöbö diebti, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ietre, ye erere Ngöbökwe ja kukwei mikadre täte jökrä, yebti tödekani kwetre, aise te ngäbäkre namani kwetre. ¹²Abraham namanina unsunine amne di ñan namanina ngäbäkre ngibiare, akwa Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ie, ye köböire abko Abraham ngäbriänkä namani kwati krübäte ja täritäri muke kainta se kwrere amne üman mren köräbare kwrere, aise te ñan raba tanre.

¹³Nitre ye abko krütani jökrä angwane, jändrän köböi mikani ietre Ngöbökwe, ye tuani ñakare ja kisete kwetre, akwa tödekani janknu Ngöböbti kwetre. Ye köböire abko jändrän köböi mikani ietre, ye namani era kräke amne kani ngäbti kwetre. Niaratre nämane nüne ni menteni kwrere amne, nämane nüne jötrö kä nebtä abko niebare jabtä kwetre ni mda mdaye. ¹⁴Nire nire kukwe niekä kore ye abko tä kä mda känene Ngöbö kánti nünankrä jae abko bä mikata jabtä kwetre. ¹⁵Nitre ye töi tätre kä jakwe aibehtä, akräke nämane nüne käne ye kánti rikareta, akwa ñan nikaninta, ¹⁶ñobtä ñan angwane kä bäri kuin, ie niaratre tö namani amne, kä bäri kuin ye abko tä Ngöbö kánti kä käinbti. Ye mden kisete, nitre ye nämane Ngöbö tikwe niere Ngöböye, yebtä Ngöbö nämane ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane juta namanina ükaninte biare kräke Ngöbökwe.

¹⁷Abraham abko käkwe tödekadre janknu Ngöböbti ya, ñakare ya, ye abko Ngöbö tö namani gai, aise te Abraham ngobo itibe Isaac abko Ngöbökwe müre ketamna ie. Abraham namani biare ngobo itibe müre kete, ñobtä ñan angwane niarakwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Ngöbökwe Isaac köböi mikani Abrahamye amne, ¹⁸Isaakri Abraham

ngäbriänkä rabadi kwati Ngöbökwe niebare ie, akwa nikani ngobo müre kete, ¹⁹ñobtä ñan angwane Ngöbö di nämanena ni krütani mikakäreta nire, erere ngobo kwe mikadreta nire kwe nämane gare ie, aisete nikani ngobo ngwena müre ketadre angwane, ni krütani rükata nire, kwrere jire Isaac namaninta nire Abraham kisete, Ngöbökwe Isaac kämikamna ñakare ie angwane.

²⁰Abti Isaac abko käkwe tödekani Ngöböbti, aisete dre dre rakadrekä ngäbriänkä Jacobobtä amne Esaúbtä niara täbti, yebtä ja di biani kwe ietre.

²¹Abti Jacob kebera krüte angwane, niara nämane tödeke Ngöböbti, köböire ja di biani kwe José ngobo nibu yeye. Angwane namani gitaninkä mökänbti, käkwe Ngöbö käikitaninkä.

²²Abti José abko jatanina krüte angwane, Ngöbö rikadre nitre israelita ngwenante Egipto bäre mento nebebe Canaán, niebare kwe mräkäye. Angwane José kroko jirikadreta doboi mikadre ja käite Canaán, yebtä abko kukwe ükaninte kwe arato, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

²³Abti Moisés abko därebare angwane, meye amne rün käkwe rükaninte sö krämä Faraón ngäniene, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti. Faraón käkwe ngäbäkre brare brare nitre israelitakwe kämikamna jökrä, ye ngwane Moisés därebare. Akwa Moisés abko namani tuen bä nuäre meyeye amne rünye, abtä Faraón jürä namani ñakare Moisés meyebtä amne rünbtä, käkwe Moisés rükaninte, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

²⁴Abti Moisés abko namanina ünän angwane, ñan tö namani rabai Faraón ngänkän ngobo kwrere mda, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. ²⁵Erere arato, kä ngwian nuäre jabtä ja mikakäre ngite Ngöbö rüere Faraón kánti, ye mikani ütiäte ñakare kwe jae amne bäri tö namani ja tare nikai mräkä israelita ben gwaire. ²⁶Mdakäre abko, Kristo rabadre mikani ütiäte, abkokäre Moisés rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye, ye Moisés tö namani bäri, aisete jändrän kuinkuin ütiäte krikri Egipto yete, ye namani ütiäte ñakare kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe jändrän bäri kuin biandre ie tödekabtä Ngöböbti, yebtä Moisés töi nämane. ²⁷Erere arato, Moisés nämane Egipto angwane nämane tödeke Ngöböbti, köböire nikani nitre israelita mda mda ngwenante Egipto bäre mento angwane, Faraón mätä namani btä, ye jürä ngwiani ñakare kwe, aisete Ngöbö tuen ñakare, akwa yebtä ja töi mikani kwe amne ja ñan namani ruen naente ie amne nikani janknu mentokwäre Egipto bäre mento. ²⁸Erere arato, Moisékwe Pascua nuenbare amne jändrän därrie metakamna jukwebtä kwe nitre israelitareye, ñobtä ñan angwane Moisés nämane tödeke Ngöböbti, aisete jändrän därrie metakamna jukwebtä kwe, angele ni kämikaka käkwe ñan nitre israelita ngobo mubai kämikadre jire iti abkokäre.

²⁹Yebti nitre israelita abko nikani Mren Tainte ta angwane, kä namani nõtare kãnti ta nikani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti; akwa nitre Egiptobo nikani Mren Tainte ta nitre israelita jiebti angwane, ño nikaninta jökrä täte kãkwe müre ketani jökrä.

³⁰Abti ki mikani juta Jericóbtí abko bäre nitre israelita kãkwe dikakabare köbö kükü angwane, Ngöbökwé ki ye juani jökrä temen, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti aiseté.

³¹Erere arato, juta Jericó yete abko nitre israelita jananbare kä tuenbti tiebe angwane, meri iti bti kä ngwarbe nämane nüne yete kädian nämane Rahab. Rahab abko kãkwe tödekani Ngöböbti, aiseté nitre kä tuabtikä ye kani ngãbti kuin kwe, aiseté nitre nünanka juta Jericóte ye kãmikani nitre israelitakwe angwane, meri Rahab ye abko kãmikani ñakare kwetre ni mda mda ben gwaire.

³²Ne abko, nitre mda mda kãkwe tödekani Ngöböbti, yebtä abko tikwe blitadre ja täritäri jökrä, ye ngwane kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. Tikwe blitadre Gedeónbtä, Barabtä, Sansónbtä, Jeftébtä, Davibtä, Samuelibtä amne ni mda mda Ngöbö kukwei niekä yebtä angwane, kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. ³³Ni ruäre kãkwe tödekani Ngöböbti, köböire kä dianinkä kwetre ni mda mdakän rübtä. Ruäre abko kãkwe kukwe úkaninte kuin metre ni mda mdakrä amne jãndrän köböi biani Ngöbökwé nükani ni ruäre kisete, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. Ni ruäre abko kãkwe lion kada ketani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. ³⁴Erere arato, ni ruäre kãkwe tödekani Ngöböbti abko köböire ñukwä jutra krübäte ötaninte kwetre amne, ni ruäre abko kãmika tö namani ngitrabti angwane kwäräbeware kwetre, tödeka Ngöböbti ye köböire. Erere arato, ni ruäre di jatani krüte rübtä, akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöbökwé mikaninta dite, kãkwe rüé ganainbare kwäräbe rübtä.

³⁵Mdakäre abko, meri ruäre kãkwe tödekani Ngöböbti abko köböire mräkä krütanikrütani abko Ngöbökwé mikaninta nire. Ni ruäre abko nämane tödeke Ngöböbti, aiseté mika nämane ja tare nike angwane, ñan tikadreteta, ie tö namani, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niaratre mikadita nire bobuta abko rabadre bäri kuin nämane nütüre, aiseté nämane biare krüte. ³⁶Amne ni mda abko mikani yakrä jae tödekabtä Ngöböbti amne kwata metani amne mäkãninte kadenanbti, bti kitani ngite kä teri, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. ³⁷Ni mda abko nämane tödeke Ngöböbti, aiseté kãmikani jäbti amne, ni mda abko tikaninkä ötöbu ta sierrabti amne ni mda abko kãmikani ngitrabti tödeka dokwäre Ngöböbti. Amne ni mda abko nämane nüne bobre, kä nämane obeja amne chibo kwata aibe kite jabtä abko te nämane dikekä nekwäre sekwäre abko nämane ja tare nike amne nämane moto ulire, tödeka Ngöböbti dokwäre. ³⁸Nitre ye abko bäri ütiäte nitre Ngöbö rüé ye ngwä.

Niaratre kákwe nünabare kä ketareketare te kä kaibete amne nämane nüne ngitio bäre temen. Erere arato, nämane nüne jákwata mkäte amne kä mkä mda mdate kwärákwärá, akwa niaratre jökrá námane tödeke Ngöböbti.

³⁹Akwa Ngöbökwé jándrán köböi mikani, ye nitre tödekaka Ngöböbti nünanka Jesu kánenkri ye kákwe ñan tuani jire ja kisete, akwa námane tödeke janknu Ngöböbti, yebtä abko námane ütiáte kri Ngöbökrá. ⁴⁰Ye abko, Ngöbökwé jándrán bári kuin köböi mikani níkrá Kristo köböire, ñobtä ñan angwane ni aibe ben gwaire Ngöbö tö namani ni tödekaka bti nünanka kira ye mikai metre abko köböi mikani kwe.

Ngöböta ngäbriänkä kwekwe töi den

12 ¹Kore ni kwati kákwe tödekani era metre Ngöböbti ni kánenkri. Ni ye abko káta ni die mike nüne Kristo kráke. Ye aisete ni yebtä ari töbike amne jándrán jökrá káta ni drätákekä amne kukwe kámekáme Ngöbö rüere te nita nibrente, ye abko ari kite jökrá temen, bti kä kuin kukwäre nita neen, ye kukwäre ari ja die mike bári niare janknu. ²Akwa nita tödeke Ngöböbti ye abko tä kite Jesu köböire amne Jesu ara jire kákwe ni mikadi tödeke bári kuin metre Ngöböbti, aisete Jesu yebtä ari ja okwä mike kwatibe. Jesu abko müre ketani krusobtä angwane, namani ja gaire ñakare krütabtä níkrá krusobtä, ñobtä ñan angwane Jesu kákwe ja tare níkadre, yebti kä rabadreta bári nuäre krübáte btä kä káinbti namanina gare ie, aisete namani biare ja tare níke. Ye erere bkäná, Ngöbö níkani Jesu ngwenante kä káinbti amne namani tákánintbe kürá gobrankrá Ngöbökwé ye küde ruenkri sete, ye abko Jesukwe sribi nuenbare táte jökrá abko tä bá mike.

³Ne aisete nitre kukwe kámekáme nuenkä kisete Jesu kákwe ja tare níkani kri kore, yebtä munkwe töbika kuin ja káne, ñobtä ñan angwane ja tare níkadre ño abko Jesukwe bá mikanina nie. Mun ñan rabadre dräre amne mun ñan di krütadre ja tare níkabtä, abkokäre munkwe töbikadre Jesubtä. ⁴Ye abko, munta rüere kukwe kámekáme rüere nünakäre deme Ngöbökrá gare tie, akwa mun ngämi krüte jire iti rübtä kukwe kámekáme rüere. ⁵Munta ja tare níke, akwa Ngöbö Kukwei tä tikani munbtä abko raba mun moto miketa nuäre, ye käi níkwitaninkä munbti. Mun abko Ngöbö ngäbriänkä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Ti ngobo tikwe, ni Dánkien káta máträre munbtä, ngäbákre jakwe kwrere, ye munkwe ñan mika ngwarbe jae.

Amne ni Dánkien kákwe mun ka olobti, yebtä mun ñan di krüta nünanbtä niarakrá, ⁶ñobtä ñan angwane níre níre tareta ni Dánkienkwe, yebtä abko tä máträre, amne níre níre kata ngäbti ja ngobo kwrere kwe abko tä kaen olobti,

Proverbios 3.11-12

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁷Ne aisete munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye abko mäträta kore Ngöbökwere raba gare munye, ñobtä ñan angwane Ngöböta mun kaen ngäbti ja ngobo kwrere, aisete tä mäträre kore munbtä. ¿Mun ñan tä mäträre ngäbäkre munkwebtä ya? Jänri. ⁸Ne aisete ni jökrä Ngöbö ngäbriänkäre abko btä Ngöböta mäträre. Ngöböta mäträre ñakare munbtä, ye ngwane mun ñakare Ngöbö ngäbriänkä era metre. ⁹Bärire mda abko, ni nämane kiakia ngäbäkrere angwane, ni rün kä nebtä nämane mäträre nibtä, kä nämane ni kaen olobti, abtä ni nämane mike ütiäte jae. ¿Se abko ni Rün käta mäträre nibtä amne tä ni kaen olobti ni mikakäre nüne käreäre jabe abko nikwe ñan mikadre ütiäte jae ya? Jänri, niara bäri mikadre ütiäte jae nikwe! ¹⁰Ñobtä ñan angwane nita nüne jötrö kä nebtä, akwa ni rün nikwe nämane mäträre nibtä amne nämane ni kaen olobti jändrän mden mden nämane nebe tuen dbe ie, ye erere nämane mäträre nibtä. Akwa Ngöböta mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye abko bäri kuin amne ütiäte nikrä, ñobtä ñan angwane ye köböire abko ni rabadre deme Ngöbö kwrere. ¹¹Ni mda tä mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye näire abko tä nebe tuen tare nie bkänä, akwa kukwe btä mäträta nibtä ye tä nüle gare era metre nie angwane, tä ni die mike nüne era metre amne kuin jäme Ngöbö ngwärecri. Ne aisete mäträta nibtä amne ni kata olobti, ye abko kuin nikrä.

¹²Ne aisete nire nire küde tä nebe dräre ie amne ngüreta nebe di ñakare ie, ye kwrere mun di kitera krüte ja tare nikabtä ne ngwane, ja di miketa munkwe amne, ¹³ji ükete kuin metre ja käne munkwe, ye köböire ni mda mda ngüre bren ie, kisete tä näin ni nakwente kwrere ye abko ngüre rabadreta kuin metre dikekä amne ñan di krütadre, abkokäre munkwe ja di mikata näin janknu Jesube.

Ñan trö kwitadre Ngöböye

¹⁴Mdakäre abko, munkwe ja töi mika kwatibe nünakäre jäme ni jökrä ben amne munkwe ja töi mika kwatibe nünakäre deme Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nikwe ñan nünandre deme, ye ngwane nikwe ñan ja tuadre ni Dänkienbe. ¹⁵Erere arato, Ngöböta ja moto mike kuin munkrä, yebti mun ñan rabadrete jire iti, abkokäre munkwe ja ngibia. Erere arato, nane ni ruäre moto romon krübäte dikaro ni mdakrä, ye ngäniene munkwe ja ngibia kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni romon kore käkwe ñan kukwe käme ye kitadre temen, ye ngwane kri ngätri tä niren kri, ye kwrere ni moto romon abko rabai bäri romon krübäte amne, niara käkwe ni mda ngwiandre ja mike ngite ja kwrere, aisete munkwe ja ngibia kukwe ye ngäniene.

¹⁶Mdakäre abko, munkwe ñan ja mika gure tiebe ni mda mdabe amne jändrän kuin deme, ye ie munkwe ñan trö kwita Esaúkwe nuenbare kira

ye kwrere. Esaúkwe jändrän kuin rürümoinbare jakän etba Jacoboye. Esaú abko mubai, aisete niara die mikadre rünkwe, akwa mrö batibe btä jändrän kuin ye rürümoinbare kwe jakän Jacoboye. ¹⁷Yebti dre nakaninkä Esaúbtä, ye garera munye abko krörö: Esaú abko mubai, aisete rünkwe ja di biandre ie abko tö namani, akwa rün käkwe ja di bianina Jacoboye, aisete trö kwitani jirekåbe kwe ie. Esaú kåkwe jändrän ye müaibare kri krübåte, akwa ja ñan namani nuene kråke. Ne aisete Esaú kåkwe trö kwitani jändrän kuin demeye, ye kwrere munkwe ñan nuendre.

¹⁸Mdakåre abko, mun jatani tödeke Jesubti angwane, ñan jändrän tuen abko kukwåre mun jatani nitre israelita kwrere, ñobtä ñan angwane kira nitre israelita nükani Ngitio Sinaí kånti, ye kånti Ngöbökwe ja bå mikani ütiåte kri abko krörö: Ñukwå namani tuen jutra ngitiekå ietre amne kå namani tuen iko ietre amne kå namani tuen diore ietre amne kå namani tuen ñüre ietre. ¹⁹Erere arato, drü kukwei jarabare ietre amne Ngöbö kukwei jarabare ietre. Nitre israelita kåkwe Ngöbö kukwei nuani kore ye abko Ngöbökwe ñan ñåkadre mda ietre abko namani ribere, ²⁰ñobtä ñan angwane Ngöbö namani kukwe ükete tare krübåte ye abko namani mate tare btåtre Ngitio Sinaíbtå abko krörö: Nire nire kåkwe ngoto mikadre Ngitio Sinaíbti abko kåmikadre jäbti, akwa ñan kåmikadre jäbti ne ngwane, kåmikadre bukobti, ye abko ni nire ya o jändrän ngwarbe, akwa kåmikadre kore, Ngöbö namani niere, ye abko nitre israelita kåkwe kukwe nuani. Akwa mun abko jatani tödeke Jesubti angwane, drü kukwei jarabare ñakare munye amne Ngöbö kukwei jarabare ñakare munye arato nitre israelita kwrere. ²¹Jändrän krübåte nakaninkå Ngitio Sinaíbti, ye abko nitre israelita kåkwe tuani, aisete Moisés ara jire kåkwe niebare krörö: Ti nibi nekwetekå krübåte Ngöböbtå, aisete ti nibi grükekå jökrå ngrabare, niebare kwe.

²²Akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun jatani Ngitio Siónte. Ngitio ye kånti abko Ngöbö nire tå nüne amne ngitio ye abko juta Jerusalén kå kåinbti ara abko kånti mun jatani. Kå ye kånti abko angele mili kabre tå ja ükaninkrö Ngöbö kåikitekå. ²³Amne Ngöbö ngåbriånkåtre jire jökrå abko Ngöbö Odei mubai kwrere, ñobtä ñan angwane jändrän jire jökrå Ngöbökwe abko niaratrekrå abko kåita tikani kå kåinbti, niaratre kåkwe nünanandi kårekåre Ngöböbe bå mikakåre abko tå ketetibe jökrå, ye kånti mun jatani, munkwe tödekani Jesubti angwane. Erere arato, Ngöbö kukwe ükatekå metre ni jökrå kråke abko ken mun jatani amne, nitre nünanika kuin metre Ngöbö ngwårekri abko Ngöbökwe mikani metre ja ngwårekri abko üai ye ken mun jatani arato munkwe tödekani Jesubti angwane. ²⁴Amne Jesu köböire Ngöböta kukwe ükete btin nibe abko ken mun jatani amne Jesu dårie ni ngite diankakra mento nibtä, ye ken mun jatani. Jesu dårie ye abko ñakare

Abel dārie kwrere, ñobtä ñan angwane Abel kāmikani Caínkwe abko dokwäre Ngöbökwe mikani ja ngie nuen, akwa Jesu dārie abko köböire Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä.

²⁵Ne aisete ti mräkätre, mtare Ngöböta blite nibe, ye munkwe ñan kitadre okwä kware temen, ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwe ñäkäbare Moisés köböire nitre israelitaye, ye niaratre käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte, abtä Ngöbökwe mikani ja ngie nuen amne kwäräbebare ñakare kwetre. Mtare abko Ngöbö kä kاینbti ara jire käta ñäke nie, ye ie nikwe trö kwitadre angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi. ²⁶Kira Moisés näire, Ngöbö kukwei käkwe kä temen ne ngwiani ngrenkä Ngitio Sinaí kánti, akwa mtare Ngöbö Kukwei käta niere krörö mda:

Tikwe kä temen ne ngwiandita ngrenkä bati mda, ye ngwane kä kاینbti ngwiandi ngrenkä tikwe arato,

Hageo 2.6

nieta Ngöbökwe. ²⁷Ngöbökwe kä ngwiandi ngrenkä bati mda tä niere, ye abko jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwe diandikä jökrä mento juankäre ngwarbe kä mrä angwane abko Ngöböta mike gare nie. Ne aisete jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwe diandikä amne jändrän ñan diandrekä kä kاینbti abko erere rabi kärekäre aibe rabi mda.

²⁸Amne kä ye kánti Ngöböta gobrane, ye ñan raba denkäta jire abko Ngöböta bien nie amne rabi kärekäre nikrä. Yebtä abko, ari kuin niere Ngöböye amne ari Ngöbö käikitekä. Erere arato, ari Ngöbö mike ütiäte jae niara jürä ngwiane kwärä, Ngöbö tö ie, ye kwrere ari nuene, ²⁹ñobtä ñan angwane Ngöbö nikwe abko krübäte amne ñukwä jutra krübäte kwrere, käkwe jändrän jökrä amne ni jökrä niara rüere juandi ngwarbe.

Kukwe mrä

13 ¹Ne aisete, munta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare janknu ni ja mräkäre tä ja tarere ye kwrere. ²Erere arato, ni menteni rüka mun kánti angwane, munkwe ka ngäbti kuin, ñobtä ñan angwane ni kabtä ngäbti kuin kore ni ruäre käkwe angele Ngöbökwe kani ngäbti ja juete abko ñan nämane gare ietre. ³Mdakäre abko, tödekabtä Jesubti ni ruäre tä ngite kä teri, ye munkwe ngwian ruentari tare jae amne munta ngite siba ben raba ruen munye, käkwe die mika. Erere arato, tödekabtä Jesubti ni ruäre mikani ja tare nike kri krübäte, ye munkwe ngwian töre jae amne munta ja tare nike siba ben raba ruen munye, käkwe die mika.

⁴Mdakäre abko, mun merire brare gure gure käkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri amne munkwe nüna era metre jabe kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni gure, akwa tädre ja mike gure bati bati abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen. Erere arato, ni merire brare ja mikaka ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen arato.

⁵Mdakäre abko, munkwe ñan ngwian tare dikaro amne jändrän ño ño tä munkwe, ye abko käi ngwian nuäre jabtä munkwe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe niebare krörö:

Tikwe ñan ma mikadrete jire chi kaibe amne, tikwe ñan kä mikadrekä jire chi mabtä,

Deuteronomio 31.6

niebare Ngöbökwe. ⁶Ye mden kisete, nikwe tödekadre kwatibe Ngöböbti, käkwe niedre krörö:

Ti Dänkien Ngöbö abko ti die mikaka, aisete nire nire tö raba kukwe nuein blo ti rüere abko jürä ñakare tibtä,

Salmos 118.6-7

ni rabadre niere.

⁷Mdakäre abko, nire nire käkwe ji ngwiani mun käne, käkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare munye, ye abko munkwe ngwianta töre jae. Nitre mun jie ngwianka ye käkwe nünabare ño mun okwäbti, amne tödekani ño Ngöböbti kwe, yebtä munkwe töbika ja käne amne munkwe nüna niaratre kwrere. ⁸Jesukristo abko nämanena jändrin, ara tä mtare amne ara tädi kärekäre. ⁹Ne aisete ni mda jata kukwe mda bä jene dirire munye, ye jiebtä mun ñan rankwa. Ye abko, kukwe ükaninte mröbtä, yebtä abko ni ruäre tä dirire, akwa kukwe ye mikabtä täte ni ñan rabadre ja mike metre Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbö moto kuin käta ni tarere, yebtä ni rabadre nünenkä dite abko bäri kuin, aisete mun ñan rankwa kukwe mda mda jiebtä. ¹⁰Ni tödekaka Jesubti abko kräke Jesu krütani krusobtä, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire ju blitakrä Ngöböbe kanti, ye ñan raba sribi kuin nuenbare Jesukwe krusobtä ye bkäne jire chi, akwa nikrä abko ütiäte.

¹¹Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe kanti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä niken jändrän ngwarbe däräe ngwena Ngöböye Kä Bäri Demente ni ngite diankakäre mento btä, akwa jändrän kämika nämane kwetre ye abko ngwäkä nämane kukwe juta bäre mento. ¹²Ye kwrere arato, Jesu krütani ni ngite diankakäre mento nibtä ja däräe köböire ni mikakäre deme Ngöbökrä angwane, krütani juta Jerusalén bäre mento.^f ¹³Ne aisete, Jesu jänikani juta Jerusalén bäre mento angwane, ni mdakwe mikani ngwarbe jae, ye kwrere ni rikadre Jesube gwaire angwane ni mikadi ngwarbe jae arato, ye ngäbti ari ja mike juto, ¹⁴ñobtä ñan angwane juta nünankrä kärekäre nie ñakare kä nebtä amne, juta mda jatadi btin abko nita näin känene janknu.

^f 13.12 *krütani juta Jerusalén bäre mento*. Kira, nitre israelita käkwe niaratre ngite mikani jändrän ngwarbebtä, bti jändrän ye juani kwetre juta bäre mento ni ngite ngwiankäre mento bä mikakäre. Ye kwrere Jesu krütani juta bäre mento, niarakwe ni ngite dianinkä mento nibtä ye bä mikakäre. Ñäke Levítico 4.21; 16.20-28 yebtä.

¹⁵Ye abko, jändrän bianta kämikakrä Ngöbö käikitakakäre, ye täte ari Ngöbö käikitekä kärekäre Jesukristo köböire. Ngöbö käikitadrekä nikwe ja kadabti, ye abko jändrän bianta Ngöbö käikitakakäre kwrere. ¹⁶Amne jändrän kuin nuendre ni mda mdakrä, ye munkwe ñan käikwitaka jabti, akwa nire nire käta jändrän mdei nike, ye abko ie munkwe jändrän jakwe bian niaratre die mikakrä. Ye abko jändrän bianta Ngöböye kwrere arato, aisete käita nebe nuäre Ngöböbtä.

¹⁷Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka ye kukwei mika täte munkwe amne dre dre nuemna kwetre munye, yebtä abko munkwe ñan kukwei kita temen, ñobtä ñan angwane niaratre käre tä mun ngibiarebti. Erere arato, nitre mun jie ngwianka käkwe sribibare ño abko niedita jökrä kwetre Ngöböye. Erere arato, kä rabadre nuäre btätre sribire munkrä, abkokäre niaratre kukwei mikadre täte munkwe. Amne munkwe ñan sribi mika tare krübäte niaratre kisete, ñobtä ñan angwane ye ñan rabadre kuin munkrä.

¹⁸Mdakäre abko, ja ruen ngite ñakare nunye Ngöbö ngwärekri amne nun tö jändrän jökrä nuene kuin metre, aisete munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ¹⁹Erere arato, Ngöbö diebti ti rabadre niken ja tuenta jötrö munbe yete, abkokäre munkwe blita bäri Ngöböbe tikrä abko ti tö ribei kisere munye. ²⁰⁻²¹Ngöbö kä jäme bianta nie käkwe ni Dänkien Jesu mikaninta nire. Niara däräie köböire Ngöbökwé kukwe ükaninte btin mda nibe abko rabadie kärekäre. Jesukristo abko obeja ngibiaka kri kwrere, käta ni ngibiare kuin. Ngöbö ye abko käkwe mun mika biare jändrän jökräbtä, niara tö dreye abko mun rabadre nuene kuin täte abkokäre. Amne nun abko btä Ngöbö tö dre dre nuein Jesukristo köböire, ye erere nuendi kwe. Kristo aibe mikadre ütiäte kärekäre nikwe. Abko kore se. Amen.

²²Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, kukwe tikani chi braibe tikwe mun die mikakäre, ne munkwe ka ngäbti ja moto kuinbti abko ti tö ribei munye.

²³Erere arato, ni mräkä Timoteo kitani ngite kä teri, akwa tikaninante abko ti tö nibi mikai gare munye. Niara rükadre jötrö ti kanti nete angwane, ti näin ngwena siba jabe nebe mun kanti yete basare munye.

²⁴Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka tä yete, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, juta deme Ngöbökwé tä yete, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Nitre nünanka Italia nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke yete.

²⁵Ngöbökwé ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne ja di bian kwe munye. Abko kore se. Ne görä.

Tärä Tikani Santiagokwe

Santiago

Santiago käkwe tärä ne tikani. Niara abko Jesu etba nütüta. Mdakäre abko, niara nämane nüne juta Jerusalénte, kánti nämane ji dokwäte nitre tödekaka Jesubti ye kräke. Erere arato, nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe gätäbare juta Jerusalénte blitakäre sribi Pablokwebtä angwane, Santiago nämane ji dokwäte. Hechos 15 ye kánti ma raba ñäke kukwe nebtä. Jesu etba Santiago, btä kukweta tikani Mateo 13.55, Santiago ye ara käkwe tärä ne tikani.

Nitre israelita kwati tödekaka Jesubti nämane nüne ni menteni kwrere kä ketareketare temen kä Israel bäre. Niaratre ye kräke Santiago käkwe tärä ne tikani. Tärä nebtä Santiago käkwe blitabare kukwe keta kabrebtä, akwa bäri käne abko Santiago tä niere krörö: Nita nüne kä nebtä angwane, nikwe ja tare nikadi tödekabtä Jesukristobti. Yebtä nikwe ñan töbikadre kri, ñobtä ñan angwane ja tare nika yebti Ngöböta ni die mike nüne bäri metre ja okwäbti. Nita ja tare nike angwane, nikwe kä ngwiandre nuäre jabtä abko Santiago käkwe niebare.

Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti tä nüne ño amne tä dre dre nuene, ye abko käta niaratre tödekaka metre Jesubti ya, ñakare ya bä mike tuare ni jökräye, niebare Santiagokwe. Erere arato, nita blite ño ño jabe kwärikwäri abko ütiäte amne nikwe ñan ni jändrän bkäne krikri mikadre bäri ütiäte ni bobre bobre kräke, ñobtä ñan angwane nitre bobre abko ütiäte Ngöbö ngwärekre amne Ngöbökrä ni ja kwrere jökrä abko Santiago tä niere.

Mdakäre abko, ni ngwian bkänkä krikri käta ni bobre bobre mike ngwarbe jae, käta sribi ütiä bien ñakare metre ietre abko kräke kukwe kri, ñobtä ñan angwane ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen abko niebare Santiagokwe.

Santiagota köbö kuin juen

1 ¹Ti Santiago käta tärä ne tike. Ti abko sribikä Ngöbökwé amne ni Dänkien Jesukristokwe. Mun tödekaka Jesubti därebare juta nitre israelitakwe kwä jätäbti kubu yekri, käta nüne kä ketareketare temen kä Israel bäre temen, ye kräke tita köbö kuin juen.

Nünandrekä dite kärekäre

²Ti mräkätre tikwe, ñongwane erere mun raba ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti, ye ngwane munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä, ³ñobtä ñan angwane munta tödeke metre Ngöböbti ya, ñakare ya, ye trä tuakäre munta ja tare nike. Ja tare nika, ye köböire mun rabadre nünenkä dite käre tödekabtä Jesubti abko garera metre munye. ⁴Munkwe ja tare nikadre bätärekä ja täritäri abti mun nena nünenkä dite raire era metre, ye köböire abko mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwärecri ni ünän kwrere amne mun ñan rabadre jändrän kuin Ngöbökwä mdei nike. ⁵Akwa munkwe dre dre nuendre, ye ñan raba nuke gare munye angwane, Ngöbökwä mun mikadre töbtä abko munkwe kärä ie angwane, mun mikadi töbtä kwe, ñobtä ñan angwane nire nire käta jändrän kärere ie, ye erere Ngöböta jändrän bien täte jökrä ie amne tä jändrän käbäire ñakare ni jökrä kän. Amne munta ja mike ngite, yebtä ñan rabai romon jire chi.

⁶Akwa Ngöbökwä jändrän biandi nie, ye rabadre era ni kräke, käkwe ja töi mikadre kwatibe, käkwe jändrän kärädre ie amne nikwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwärä jändrän käräkäre ie, ñobtä ñan angwane ni ja töi kwite ngwarbe kwäräkwärä, ni ye abko ere ngwane tä tödeke Ngöböbti, ere ngwane ñakare. Ni ye abko mren gilen kitata müre ribikwe kwäräkwärä nekwäre sekwäre ye kwrere. ⁷⁻⁸Ni ye abko tä tödeke Ngöböbti mtare amne jetbe tarä nebe tödeke jändrän mdabti, aisetä töi ñakare kwatibe Ngöböbtä, aisetä ni ja töi kwite ngwarbe kwäräkwärä kore jändrän jökräbtä, ye abko ie ni Dänkien Ngöbö käkwe ñan jändrän biandre jire chi nütüdre kwe.

⁹Mdakäre abko, ja mräkä tödekaka Jesubti mden mden tä nüne bobre abko ie ja rabadre ruen ütiäte, ñobtä ñan angwane tä jändrän jökrä Ngöbökwä bkäne. ¹⁰Akwa ja mräkä ngwian amne jändrän bkäne krikri käkwe tödekani Ngöböbti amne ja mikani bobre kwe Ngöbö ngwärecri, ye abko btä kä raba nuäre, ñobtä ñan angwane ni ngwian amne jändrän bkäne krikri abko kri blü tä nebe jötrö ye kwrere abko krörö: ¹¹Kri blü abko tä nebe tuäre, akwa ñänänta kite ngire, käta bä rötökä amne tä näkäenkä temen amne ñan tä nebe tuäre mda. Ye kwrere jire, ni ngwian amne jändrän bkänkä krikri käta sribi nuene, btäräbe ngwian amne jändrän kwekwe tä niken ngwarbe jötrö kän angwane, ñan rabadre ütiäte mda.

¹²Mdakäre abko, nire nire käta ja tare nike tödekabtä Jesubti amne tä nünenkä dite jabtä, ni yebtä abko kä rabadi bäri nuäre, ñobtä ñan angwane ja tare nika ye rikadre ta angwane, niarakwe Jesu rükaninte ñakare, ye ngwane Ngöbökwä jändrän kuin biandi ie, käkwe mikadi nüne kärekäre jabe, ni gananka ie korona bianta ye kwrere, ñobtä ñan

angwane nire nire këta Ngöbö tarere amne tä Jesu rükente ñakare abko ie Ngöbökwë jändrän ye köböi mikani.

¹³Mdakäre abko, mun mden mden ie kukwe kämekäme mdei jata mun nuatekäre ja käne, ye abko ñan Ngöböta mun nuente kukwe kämenbtä munkwe nütü, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme mdeita nebe ñakare jire chi Ngöböye, aisete kukwe kämekäme ñan raba niara nuente jire chi ja käne. Erere arato, Ngöböta ni nuente ñakare jire chi kukwe käme nuenkäre, ¹⁴akwa kukwe kämekäme këta ni nuente ja käne, ye abko kukwe käme mdei ni töibtä tä ni nuente ja käne, këta ni näkwite ja kukwäre. ¹⁵Yehti kukwe kämekäme mdeita nebe nie, ye erere nita niken nuene angwane, nita ja mike ngite Ngöbö rüere angwane, kukwe kämekäme ye aibe jiebti nita niken nakwen janknu. Nita ja mike ngite täte jökrä Ngöbö rüere, ye dokwäre abko nita krüte amne nita nebe kärekäre Ngöbö okwä bäre mento.

¹⁶Ti mräkätre tare tikwe, munkwe ñan ja ngökamna, ¹⁷ñobtä ñan angwane Ngöbö sö dätekä amne ñänä, muke dätekä jökrä, Ngöbö ye ara jire këta jändrän jökrä kuin amne metre ni die mikakrä ye bien nie. Ngöbö abko ja kwrere kärekäre. Sö amne ñänä nikwite bä jene jene, ye kwrere Ngöbö nikwite ñakare, aisete jändrän kuin metre bianta kwe nie, jändrän ye abko kä käinbti bianta kwe nie, aisete Ngöbö ñan raba ni nuente kukwe kämekäme nuenkäre. ¹⁸Ye abko, ja moto kuinbti Ngöbö tö namani ni mikai ja ngäbriänkäre, erere nuenbarera kwe ja töi jenbti kukwe kuin era metre Jesubtä köböire. Amne nura ngwä kena öta nämane biandre Ngöböye, ye kwrere jire jändrän jökrä dätebare Ngöbökwë, ye ngätäite Ngöbökwë ni dianinkä käne jakrä ja ngäbriänkä kwrere.

Ni kukwei nuadre

¹⁹Mdakäre abko, ti mräkätre tare tikwe, kukwe krörö ne munkwe ngwianta töre jae: Mun jökrä käkwe ja olo mika juto biare Ngöbö Kukwei nuakäre, akwa mun ñan raba juto biare blite amne mun ñan raba romon jötrö ngwarbe, ²⁰ñobtä ñan angwane ni moto romon abko këta nüne ñakare kuin metre Ngöbö ngwärekre, Ngöbö tö ie ye kwrere. ²¹Ne aisete, kukwe kämekäme diän diän tä kabre mun ngätäite, ye kite temen munkwe amne kukwe kuin Ngöbökwë nökani nura kwrere munbtä, ye kaen ngäbti mikakäre täte ja moto jämenbti munkwe, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwë ye abko di tärä mun diantarikrä.

²²Akwa Ngöbö Kukwei kuin ye abko ñan munkwe kukwei nuadre jirekäbe, akwa kukwe ye abko tä dre dre nuemna, erere munkwe mika täte, ñobtä ñan angwane munkwe ñan mikadre täte ne ngwane, mun tädi ja ngökö au. ²³Ye abko nire nire këta Kukwe kuin Ngöbökwë ye kukwei nuen jirekäbe, akwa dre dre nieta kwe abko tä mike ñakare täte, ni ye

abko ni ja tuaka ñáite kwrere abko krörö: ²⁴Ni ja tuaka ñáite káta ja ngwäre tuen kuin au, akwa tä nikenta mentokwäre angwane, btäräbe niara bä ño, ye tä nebe töre ñakare mda ie. ²⁵Akwa Ngöbö Kukwei kuin era metre abko kuin ni tikatekrä, ye nire nire káta nuene abko tä töbike kuin metre ja käne amne tä mike täte metre jökrä, ni ye káta jändrän kuinquin nuene, ye abko käi rabadi nuäre btä.

²⁶Amne nane mun ruäre tä nekete Ngöbö Kukweibtä ruen munye, akwa mun kada nekete ñakare blitare amne munta ñáke krübäte ni mda mdabtä ne ngwane, munta ja ngökö au amne kukwe btä munta nekete ye abko tä nebe ngwarbe, ütiäte ñakare, ²⁷ñobtä ñan angwane nire nire káta tödeke metre Jesubti abko tä nüne kuin amne deme Ngöbö ngwärekri amne tä kukwe krörökrörö nuene: ngäbäkre uli uli die mikadre. Erere arato, meri kán brare krütanikrütani káta ja tare nike bätäkä ngwarbe, ye abko die mikadre amne kukwe kämekáme kä nebtä ye ngániene ja ngibiadre kuin deme. Nikwe nuendre kore, ye ngwane nita nekete era metre Ngöbö Kukweibtä.

Ñan ni iti mikadre bäri ütiäte ni mdakrä

2 ¹Ti mräkätre tare tikwe, munta tödeke ni Dänkien Jesukristo bä nuärebtí. Mun ye abko kákwe ñan ni iti mika bäri ütiäte ni mdakrä. ²⁻³Ye abko ti bike bä mike krörö: Nane mun tädre ja úkaninkrö gätäbtä angwane, ni ngwian bkänkä kri rükadre abko kisebtä anio orore tädre amne dän kuin ütiäte tädre btä abko munkwe kadre ngäbti kuin, kákwe niedre ie: Kä bäri kuin ne kánti jakwe táke nete, munkwe niedre ie. Ye btäräbe ni bobre rükadre arato amne dän köliköli te rükadre angwane, munkwe niedre ie: Ma raba nünaninkä yete o ma raba tákänintbe temen ti ngotobtä, munkwe niedre ie, ⁴ye ngwane munta ni iti mike bäri ütiäte jae ni mda yekrä amne munta kukwe nuene ja töi kämenbti kore ni mda rüere, asete munkwe ñan ni mda mikadre bäri ütiäte ni mdakrä.

⁵Ti mräkätre tare tikwe, olo ketete ti kukweiyé munkwe: Nitre bobre bobre ni jökrä okwäbti, ni ye abko Ngöbökwé dianinkä jakrä tödekakäre Jesubti, ye köböire abko Ngöbö okwäbti niaratre tä jändrän bkäne bäri kabre nitre ngwian bkäne kabre kä nebtä ye kräke. Erere arato, kä kuin kánti Ngöböta gobrane, ye abko biandi kwe nitre bobre bobre káta Ngöbö tarere yeye, niarakwe jändrän kwe köböi mikani ietre ye kwrere. ⁶Akwa mun abko tä nitre bobre bobre mike ngwarbe jae amne nitre ngwian bkänkä krikri abko munta mike ütiäte jae, ¿ye ñan nitre ngwian bkäne krikri ara tä mun mike ene ja kisete ya? ¡Jänri! ¿Erere arato, ñan niaratre ara tä mun jáke jae kritobo ngwärekri ya? ¡Jänri! ⁷Mdakäre abko, ¿Jesukristo kä kuin bä nuäre abko tä mun bkäne, ñan niara rüere nitre ngwian bkänkä krikri káta ñáke blo arato ya? ¡Se ñobtä abko munta niaratre mike ütiäte jae se!

⁸Ni Dänkien Gobranka kri käkwe kukwe biani nuendre nie, ye munkwe mikadre täte, ye ngwane munkwe kukwe nuendre kuin. Mden erere nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Mata ja tarere au,
ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Levítico 19.18

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁹Akwa munta ni iti mike bäri ütiäte ni mdakrä, ye ngwane munta ja mike ngite angwane, kukwe biani Ngöbökwé nuendre, ye rüere munta ja mike ngite, ¹⁰ñöbtä ñan angwane kukwe biani nuendre Ngöbökwé nie, ye ni iti tädre mike täte jökrä, akwa nane kukwe ye kitadre kwatibe temen kwe, ye ngwane ja mikadre ngite kwe kukwe biani nuendre jire jökrä ye rüere, ¹¹ñöbtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe niebare krörö: Mun gure gure käkwe ñan ja mika gure tiebe ni mda mdabe. Erere arato niebare krörö kwe: Munkwe ñan ni mda kämika, niebare kwe. Ye mden kiseté, ni gure käta ja mike gure ñakare tiebe ni mda mdabe, akwa ni mda kämikadre kwe, ye ngwane kukwe biani nuendre ye kitata jökrä temen kwe.

¹²Ye abko, Kristokwe kukwe biani nuendre ni tikatekäre, yebti Ngöbökwé kukwe ükadite nikä, aisete munta blite ni mda mdabe amne munta kukwe nuene ben angwane, munkwe mikadre ütiäte jae ja kwrere jökrä. ¹³Ye ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé kukwe ükadite kä mrä angwane, nire nire ie mräkä namani ruentari tare ñakare, ye abko ñan rabadre ruentari tare Ngöböye arato; akwa nire nire ie mräkä namani ruentari tare, ni ye abko Ngöbökwé kukwe ükadite kräke angwane, rabadi ruentari tare Ngöböye arato.

Sribi kuin nuenta, yebti nita tödeke Jesubti abko tuata nibtä

¹⁴Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, nita tödeke Jesubti ni tädre niere jirekäbe, akwa nita jändrän kuinkuin nuene ñakare ni mda mdakrä, ¿se abko nita tödeke Jesubti nita niere abko köböire ni rabadi dianintari ya? ¡Ñakare! Ye abko ti bike bä mike krörö munye: ¹⁵Nane ni mräkä merire ya amne brare ya tädre ja bütie nike amne tädre mrö nike. ¹⁶Ja mräkä ye abko ie mun iti käkwe niedre: Ma rikata kuin, ie ti tö ti mräkä amne kä ñan rabadre tibo mabtä, abkokäre makwe dän kita jabtä amne makwe mrö kweta trinetrine, munkwe niedre ie. ¿Akwa dän amne mrö mdei nikata kwe, ye munkwe biandre ñakare ie amne, juandreta ngwarbe jirekäbe kise tökare ja jiebtí, ye abko käkwe die mikadre ya? Ñakare, aisete munkwe ñäkädre kore ie, ye abko rabadre ütiäte ñakare kräke. ¹⁷Ye kwrere arato, nita tödeke Jesubti nita niere, akwa ni jändrän kuinkuin nuene ñakare tödeka Jesubti ye bä mikakrä, ye ngwane nita kukwe ütiäte ñakare niere ngwarbe kore.

¹⁸Ye abko, ni rabadre niere krörö: Mata tödeke jirekäbe Jesubti, akwa ti abko tä jändrän kuin nuene jirekäbe ni mda mdakrä abko ni rabadre

niere. Ye abko mata jändrän kuinkuin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane mata tödeke Jesubti ñan jatai tie mabtä; akwa ti abko tä jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä, yebtä abko tita tödeke Jesubti abko makwe tuadre tibtä.

¹⁹Amne Ngöbö tärä itibe abko mata mike era jae, ye abko mata töbike kuin kore, akwa mata tödeke ñakare metre Ngöböbti, ye kwrere arato Ngöbö tärä itibe abko mikata era jae üai kämekämenkwe amne Ngöbö jürä tä nebe btätre, abtä tätre nebe grüekä Ngöbö ngäniene, akwa tätre tödeke ñakare Ngöböbti. ²⁰¿Ñobtä ma töi ñakare dikaro? Nita tödeke Ngöböbti nikwe niedre, akwa nita jändrän kuinkuin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane nita tödeke ñakare Ngöböbti abko raba gare mae, ²¹ñobtä ñan angwane ni mräkä kira Abraham nikani ngobo Isaac ngwena müre ketadre Ngöbö mikakäre ütiäte jae, ye ngwane tödekani kwe Ngöböbti, käkwe jändrän kuin nuenbare kore. Yebtä abko, ñakare ngite mda Ngöbökwie niebare btä. ²²Ne aisete Abraham nämane tödeke era metre Ngöböbti abko bä mikani krörö kwe: nikani ngobo Isaac ngwena müre ketadre ñukwä gräbti Ngöbö mikakäre ütiäte jae. Niarakwe jändrän nuenbare kore, yebtä abko jatani tödeke täte metre Ngöböbti. ²³Angwane Ngöbö Kukwei namani tikani krörö abko namani bare Abrahambtä:

Abrahamkwe Ngöbö kukwei mikani era,

yebtä abko Abraham ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare btä,

Génesis 15.6

abko nieta kore abko erere namani bare. Bärire mda abko Abraham abko Ngöbö kukwe muko nieta Ngöbö Kukweibtä arato. ²⁴Ye mden kisete, ñan nita tödeke jirekäbe Ngöböbti aibe köböire ni ngite ñakare Ngöböta niere nibtä, akwa nita jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä nita tödeke metre Ngöböbti bä mikakäre abko köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere nibtä arato. Mden erere nuenbare Abrahamkwe, yebtä munkwe töbika kuin ja käne.

²⁵Ye kwrere arato, meri iti bti kä ngwarbe kädian nämane Rahab käkwe jändrän kuin nuenbare krörö abtä ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare: Nitre israelita nikani kä tuenbti tiebe juta Jericó kánti angwane, Rahab käkwe kä biani ietre ja gwiriete, abti die mikani kwe ngitieta tiebe ji mdabti. Yebtä abko Rahab namani tödeke metre Ngöböbti bä mikani kwe jabtä angwane, niara ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare. ²⁶Ne aisete, mrä ti bike kukwe bä mike krörö: Ni üai ñakare nibtä angwane, nita nebe ngwäkäre, ye kwrere arato Ngöböta itibe nita mike ütiäte jae, akwa nita jändrän kuinkuin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane nita tödeke ñakare metre bti.

Ni tüdrä abko krübäte

3 ¹Mdakäre abko, ti mräkätre tikwe, ñan ni kwati mun ngätäite tö rabadre ja mikai dirikä, ñobtä ñan angwane nun dirikä dirikä abko

käta dre dre nuene amne nunta dre dre dirire, yebtä abko Ngöbökwe kukwe ükadite bäri tare nunkrä, ye abko garera munye, aisete tita niere kore munye. ²Ni jökrä käta ja mike ngite bätäkä ngwarbe Ngöbö rüere. Ye abko, nire nire käta blite angwane, kukwe nieta kwe, yebtä tä ja mike ngite ñakare jire, ye ngwane ni ye abko ni metre amne raba ja ngrabare ngibiare arato kukwe kämekäme ngäniene. ³Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Mdä krikri akwa ni mikadre täte kwe, abkokäre breno chi mikata kadate ta. Yebti abko ni töta nebe mdä kri ye ngwiain mdente mdente, erere kánti tä niken. ⁴Erere arato, ru krikri mrenbti yebtä töbika munkwe. Ru mrenbti abko bäri krikri amne müreta nebe mate bäri ribi amne tä ru kite mentokwäre, akwa kri kukwän chi ru kwitatekrä, yebti nitre ru ngwianka ye töta nebe ru ngwiain mdente mdente, erere kánti ruta niken. ⁵Ye kwrere arato tä nakenkä krörö ni kadabtä: Ni tüdrä abko chi ni ngrabare yebtä, akwa tä biare bike bäri kri krübäte, ye abko ñukwä okwä chi käkwe kä tokwä krikri kukwadre kabre temen, ye kwrere jire ni tüdrä. ⁶Amne kukwe nieta ni tüdräbti abko ñukwä jutra krübäte kwrere. Ni ngrabare kiakia ne ngätäite ni tüdrä abko bäri krübäte, ñobtä ñan angwane ni tüdräbti nita kukwe niere diän diän ni mda mda rüere angwane, nita ja mike ngite Ngöbö rüere. Erere arato, ni tüdräbti kukwe taretare krübäte tä nakenkä nibtä amne, ni rüe Satana abko tä ni tüdrä mike blite käme kore. Ni tüdrä ye köböite jändrän kabre bätäkä ngwarbe tä nakenkä blo nibtä. ⁷Ni raba jändrän jökrä näkwite amne ni raba nebe dänkiene: jändrän ngibiata gwi, nukwä, jändrän yorekä tementa amne jändrän krikri mrente, ye ni töta nebe näkwitai amne dänkiene, erere nita nuene. ⁸Akwa ni ñakare jire iti abko käkwe ja tüdrä näkwitanina amne namanina dänkiene, ñobtä ñan angwane ni tüdrä abko ñan tä ja tuemetre näkwitadre jire chi nie, aisete kräkä krübäte käta ni kämike, ye kwrere ni tüdrä.

⁹Ye abko, ni tüdräbti nita Ngöbö ni Dänkien amne ni Rün nikwe käikitekä. Abti ni tüdrä ye arabebti abko ni mda mda dätebare bäsi ja kwrere Ngöböbe abko nita ngürün mike btä arato. ¹⁰Ne aisete ni kada kwatibe, yebti nita Ngöbö käikitekä amne ni kada ye arabebti nita ngürün mike ni mdabtä, ye abko nikwe ñan nuendre jire chi kore abko tita niere munye ti mräkätre tikwe. ¹¹Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Ñö bänän tibo tä neen, ye ben gwaire ñö bänän kwaka tä neen ñakare. ¹²Erere arato, aseituna ngwäta neme ñakare higo kriebtä amne higo ngwäta neme ñakare uba kriebtä. Ye kwrere arato, ñö bänän mrene abko bänänta nebe ñakare tibo, aisete ni kada kwatibe, yebti nikwe ñan blitadre kuin bati amne blo bati, ti mräkätre tikwe.

Ngöbö aibe raba ni die mike nüne töbtä

¹³Mdakäre abko, nire nire abko töbtä kukwe Ngöbökwebtä amne nire nire abko ie jändrän Ngöbökwe tä neme gare, ni ye abko käkwe bä

mika tuadre nünanbtä kuin ni jökrä ngwärekre amne, munkwe jändrän kuinquin nuen ni mda mdakrä ja moto kuinbti amne ñan bikakäre kri, ñobtä ñan angwane kore ni töbtä käta jändrän kuinquin nuene Ngöbö mikakäre ütiäte. ¹⁴Akwa nireta mokrere krübäte Ngöbö Kukweibti bikakäre kri, käta rüre ja mikakäre ji dokwäte nitre tödekaka Jesubti ngätäite, ni ye abko käta ja mike ngite Ngöbö rüere, ye abko ñan rükandrete kwe amne ñan bikadre kri kwe kore. ¹⁵Ye abko, munta nüne töbtä kore tuen munye akwa, ye abko ñan tä kite Ngöbökre. Akwa ni moto käme amne ni töi diän diän abkokri tä kite amne diablu ara jire käta ni kite kukwe ye jiebti, ¹⁶ñobtä ñan angwane ni mokrere krübäte jabe kwärikwäri amne ni jändrän nuene rükäre jirekäbe jabe kwärikwäri, ye kanti käre kä nokre nikwe ja rüere kwärikwäri amne kukwe kämekäme batakä ngwarbe nuenta Ngöbö rüere, aisete kukwe bä töbtä kore abko ñan tä kite Ngöbökre.

¹⁷Akwa kukwe töbtä era metre tä kite Ngöbökre abko bäri käta ni mike nüne kuin deme Ngöbö ngwärekre amne tä ni mike nüne jäme. Erere arato, ni motota nebe kuin ni mda mdakrä amne nita nebe nuäre töi diandre. Erere arato, ni mda mda tä nebe ruentari tare nie amne ni jökrä nita kaen ngäbti ja kwrere jökrä amne, kore nita kukwe era erere niere amne nita jändrän kuinquin nuene ni mda mdakrä. ¹⁸Amne ni nünanka jäme, käta ni mda mda die mike nüne jäme, ni ye abko tä nüne metre Ngöbö ngwärekre.

Ja mikadreobre Ngöböbtä

4 ¹¿Munta rüre amne munta ngüdrekä jabe kwärikwäri, ye abko ñobtä munta nüne kore gare munye ya? Munta nüne kore ñobtä ñan angwane kukwe käme tä mun töibtä, ye mden abko mdeita nebe munye amne tä ja di nuen munbe, käta mun mike nüne kore. ²Ne aisete jändrän mden mden ie mun töta nebe, akwa tä nüke ñakare mun kisete, abtä munta ni mda kämike jändrän ye diankäre jakrä. Erere arato, jändrän ie mun töta nebe jakrä, akwa ñan tä nebe nüke mun kisete, abtä munta nebe mokrere bti jabe kwärikwäri. Ye mdenbtä abko munta niken ngüdrekä amne munta niken rüre jabe kwärikwäri, akwa munta jändrän kärere ñakare Ngöböye jakrä, aisete ñan tä nebe mun kisete. ³Mdakäre abko, munta jändrän kärere Ngöböye angwane, ñan tä nebe mun kisete, ñobtä ñan angwane munta jändrän kärere kukwe nuenkäre kämekäme amne kä ngwiankäre nuäre jabtä, aisete munta jändrän kärere abko Ngöbö ñan tä bien munye.

⁴Ye ñobtä abko käre munta trö kwite Ngöböye amne munta jändrän mda mda tarere niara täte! ¿Jändrän jökrä kämekäme tä Ngöbö rüere abko ben nita ja gete angwane, nita nebe ja rüere Ngöböbe abko gare ñakare munye ya? Nire nire käta ja gete kukwe kämenbtä, ye abko tä

nebe ja rüere Ngöböbe. ⁵Ye mdenbtä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö: Ngöbökwé ja Üai mikani nüne nibtä, ye abko bäri töta nebe ni tuai näin Ngöböbe, aisete tä ni tarere, käta mokrere nibti abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶Akwa Ngöbö abko bäri tä ja moto mike kuin nikrä, käta ni tarere, ye Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Nire nire käta bike kri Ngöböbtä abko rüere Ngöbö motota nebe romon.

Akwa nire nire käta bike tidrä Ngöbö ngwärekre abko kräke Ngöböta ja moto mike kuin,

Proverbios 3.34

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁷Ne aisete, bika tidrä Ngöböbtä munkwe. Amne munkwe nüanka dite jabtä rükäre diablu Satana rüere angwane, gitiadi munbtä. ⁸Krötö känime Ngöbö ken munkwe amne Ngöbökwé krötadi känime mun ken arato mun die mikakäre. Mdakäre abko, nita köbötké amne ni kise tä nebe merebe, ye kwere mun kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere ye käkwe nüna merebe Ngöbö ngwärekre. Erere arato, mun töi näkänintbe ketebu abko tö Ngöbö tarei kukwe kämekäme ben gwaire ye käkwe ja mika deme Ngöbö ngwärekre amne kukwe kämekäme mdeita nebe mun töite, ye abko kita temen munkwe. ⁹Yehti mun moto raba ulire ja jiebti amne, munkwe ja müai au käkwe ngrate krikri ja müaire, ñobtä ñan angwane mun ngite Ngöböye aisete. Erere arato, käta nuäre kötare munbtä kukwe kämekäme nuenbtä, ye rikwita müare munye amne, käta nuäre munbtä kukwe kämekäme nuene, yehtä abko mun moto raba ulire. ¹⁰Abti bika tidrä ni Dänkien ngwärekre munkwe amne niarakwe mun mikadi ütiäte ja ngwärekre.

¹¹Ti mräkätre tikwe, munkwe ñan näkä ja rüere kwärikwäri, ñobtä ñan angwane nita näke ngwarbe ni mräkä rüere bä mikakäre ngite, ye ngwane nita blite Ngöbö Kukwei rüere, ñobtä ñan angwane nikwe ja mräkä taredre abko Ngöbö Kukwei tä niere. Nita blite Ngöbö Kukwei rüere angwane, nita mike ñakare täte. ¹²Ye abko, Ngöbö itibe käkwe kukwe biani nuendre nie amne niara aibe abko Kukwe Ükatekä ni jökrä kräke. Erere arato, niara aibe raba ni dentari amne raba ni kite ngite kärekäre, akwa ma ñakare kukwe ükatekä ni mda mdakrä. ¡Se ñobtä abko ma tö ma mräkä bä mikai ngite se!

Nikwe ñan bikadre kri

¹³Mtare olo ketete ti kukweye munkwe. Mun jändrän kökaka amne jändrän rürümoinkä abko tä niere krörö: Mtare ya o jetbe ni näin kä mdabti amne juta mdate. Ye kánti ni rabadi kä kwati angwane, nikwe jändrän kökadi amne nikwe jändrän rürümoinde ngwian diankrä kabre jae abko munta niere. ¹⁴Akwa dre rakadikä munbtä jetbe, ye abko gare

ñakare jire chi jabtä munye. Mütata kite jüben temen, bti jötrö ngwarbe tärä niken jökrä ta, ye kwrere munta nüne jötrö kä nebtä. ¹⁵Ne aisete munkwe niedre jirekäbe krörö: Ni Dänkien tö ne ngwane, ni tädi nüne amne nikwe sribi ne nuendi o nikwe sribi mda nuendi abko munkwe niedre jirekäbe kore.

¹⁶Akwa mun abko tä bike krikri Ngöbö ngwärecri, kä tö sribi mikaitbe au ja töi jenbti, aisete tikwe sribi ne nuendi, bti tikwe sribi mda nuendi, munta niere janknu bikakäre kri, ye abko tuen käme Ngöböye. ¹⁷Ye abko, nire nire ie jändrän kuin nuen gare, akwa ñan tä nuene abko tä ja mike ngite Ngöbö rüere.

Santiago tä nitre ngwian bkäne kri mike mokre

5 ¹Mun jändrän bkäne kabrekabre ye olo ketete ti kukweiye munkwe. Mun jändrän bkäne kabrekabre, ye rüere Ngöbökwé kukwe juandi tare krübäte, aisete ngrente krikri ja müaire munkwe. ²Jändrän kabrekabre munkwe, ye kebera niken ngwarbe jökrä munkän amne, dän ütiäte krikri munkwe, ye abko kä u kebera kwete jökrä munkän. ³Erere arato, oro amne ngwian munkwe abko nena jialire jialire jökrä munkän abko erere tä niken ngwarbe jökrä amne ütiäte ñakare jire chi mda. Erere arato, mtare mun tä ngwian amne jändrän ükekrö kabre jae kore amne ñan tä ni mda mda die mike ngwian yebti, yebtä abko kä mrä angwane jiali tä neketaninkä orobtä amne ngwianbtä, ye ara jire käkwe mun kitadi ngise. Amne munta jändrän munkwe üke kaibe jakrä, ye dokwäre Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen ñukwä jutrate. ⁴Kukwe rakadikä kore munbtä, ñobtä ñan angwane nitre nura ngwä ötaka ötaka munkrä abko ie munkwe sribi ütiä biani ñakare. Yebtä niaratre tä ja di kärere Ngöböye, käta ñäke krikri Ngöböye mun rüere amne, sribikätre ye abko kukwei jarabare Ngöbö di kri yeye. Ye mdenbtä abko kukwe taretare jatadi mun rüere.

⁵Mun jändrän bkäne kabrekabre käta nüne kuin nuäre kä nebtä amne munta kä ngwen nuäre jabtä, aisete mun nena köteköte. Bäsi nbi kötikata kwetadre abko tä neme köte amne kämikata, ye kwrere jire kukwe rakadikä munbtä kä mrä näire, Ngöbökwé niara rüe gadikä angwane, ⁶ñobtä ñan angwane ni kwati bobre bobre ngite ñakare abko munkwe kitani ngite amne munkwe kämikani, akwa niaratre käkwe ñäkäbare ñakare ja dokwäre munye. Ye dokwäre abko Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen.

Nikwe nünandrekä dite bätärekä

⁷Akwa mun ti mräkätre abko ie ti bike niere krörö: Ni nura nökaka töta nebe nura ngwä kuin ötai angwane, tä kä nura öta näire ngibiare bätärekä ja täritäri amne tä kä ñüre ngibiare jäme bätärekä arato, ye

kwrere ni Dänkien Jesu kebera nuketa, ye munkwe ngibia bätärekä abti jatadi nuketa. ⁸Munkwe ni Dänkien ngibia bätärekä amne munkwe nünanka dite jabtä, ñobtä ñan angwane ni Dänkien kebera nuketa. ⁹Ti mräkätre tikwe, nita nuke jukwebtä amne kebera kite gwä, ye kwrere ni Dänkien kukwe ükatekä nikä nükerate. Ni Dänkien ye abko käkwe ñan mun mikadre ja ngie nuen, abkokäre munkwe ñan ñäkä ngwarbe jabtä kwärikwäri.

¹⁰Mdakäre abko, ti mräkätre tikwe, nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira nämane blite ni Dänkien käbti, ye dokwäre ja tare nikani kri kwetre, akwa jändrän jökrä ngibiabare bätärekä kwetre, ye munkwe ngwianta töre jae amne munkwe nüna niaratre kwrere, ¹¹ñobtä ñan angwane nire nire këta nünenkä dite jabtä ja tare nika näire ni Dänkienkrä, ni ye abko ie Ngöböta ja di bien amne këta nebe nuäre btä tä nebe ruen nie. Ni iti nünanka kira këdian nämane Job abko käkwe ja tare nikani tödekabtä Ngöböbti angwane, nünankabare dite jabtä kwe ja tare nika näire, ye abko munkwe kukwe nuani ruen tie. Amne mrä ni Dänkien käkwe kukwe kuinquin nuenbare kräke amne mikani ütiäte ño kwe, ye gare kuin munye arato ruen tie. Ngöbö abko moto kuin nikä amne nita nebe ruentari tare ie.

¹²Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, ni mda mdakwe mun kukwei mikadre era, ie mun tö raba ne ngwane, munkwe ñan ja kukwei bian jändrän kä käinbti käbti o kä temen ne käbti o jändrän jökrä mda mda käbti ja kukwei mikakäre täte. Akwa mun tö jän niei angwane, munkwe jän nie jirekäbe angwane, munkwe ja kukwei mika täte; akwa mun tö ñakare niei angwane, munkwe ñakare nie jirekäbe, ye ngwane munkwe ñakare nie kwatibe arato, Ngöbökwé ñan mun mikadre ja ngie nuen, abkokäre munkwe blita kore.

Ja di ribedre Ngöböye tödekare kwärä bti

¹³Mdakäre abko ti mräkätre, nane ni ruäre tödekaka Jesubti abkobtä kukwe kri tä nakenkä angwane, blita kwe jakrä Ngöböbe. Erere arato, nane ni ruäre btä këta nuäre ne ngwane, kanta kwe Ngöbö käikitakakäre. ¹⁴Akwa nane ni ruäre tä bren mun ngätäite angwane, nitre ni jie ngwianka nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite yete, ye munkwe kärä blite Ngöböbe kräke angwane, ni Dänkien käbti aseite kekadre kwetre ni bren yehti. ¹⁵Ye abko, tödekadre kwatibe Ngöböbti kwe, käkwe blitadre Ngöböbe ni bren ye kräke angwane, ni bren ye jatadita mobe amne rabadita quinta Ngöbö diehti. Erere arato, nane ja mikani ngite kwe Ngöbö rüere, köböite tä bren ne ngwane, Ngöbökwé ngite ye diandikä mento btä arato. ¹⁶Ne aasete, munkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye munkwe nie jae kwärikwäri, bti munkwe blita Ngöböbe jakrä kwärikwäri angwane, Ngöbökwé mun mikadita quinta, ñobtä ñan angwane ni

tödekaka kwatibe Ngöböbti käta blite Ngöböbe ja di käräkäre ie, ye köböire abko Ngöböta jändrän kri nuene.

¹⁷Mden erere ti bike bä mike munye: Kira ni Ngöbö kukwei niekä nämane iti abko kädian nämane Elías. Niara abko ni mda mda kwrere, akwa tödekani kwatibe kwe Ngöböbti, käkwe blitabare ben angwane, Ngöbökwé ñan ñü mikadre näkäen temen abko ribebare kwe ie, ye erere ñü näkäni ñakare temen kä komä bti ötare. ¹⁸Abti blitabareta kwe Ngöböbe angwane, ñü mikadre näkäenta temen abko ribebare kwe ie, erere ñü näkäninta temen amne kri mu jatani nuketa mure jökrä arato.

¹⁹Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, nane mun ruäre käkwe trö kwitadre Ngöböye amne mun rikadreta ji blobti, akwa ni mda tödekaka Jesubti käkwe ngwiandreta Ngöbö kukwäre, ye köböire abko mun rabadre näinta Ngöböbe angwane, ²⁰nire nire käta niken ni ngite ngite ye ngwenante Ngöbö kukwäre amne tä niken ngwenante ji kuinbti, ye köböire ni ngite ñan rabadre ja tare nike käräkäre Ngöbö okwä bäre mento, abkokäre tä dentari amne, Ngöböta ni ngite ngite denkä jökrä mento nibtä, ye raba gare munye. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Käne Pedrokwe

1 Pedro

Simón Pedro käkwe tärä ne tikani. Nitre ja töitikaka Jesube, ye ngätäite Pedro nämane bäri ütiäte. Akwa Jesu kani ngite müre ketadre angwane, Pedro aibe käkwe Jesu rükaninte. Abti namani moto ulire krübäte amne ja töi mikani kwatibe kwe Jesu miketa täte. Pedro nämane nüne mdente metre angwane tärä ne tikani kwe abko gare ñakare metre. Niara nämane juta Babiloniate abko niarakwe niebare 1 Pedro 5.13 ye kanti, akwa juta Babilonia nämane kubu jene jene. Erere arato, Babilonia nie nämane juta Roma btä arato, ñobtä ñan angwane ni kwati nünanka Roma abko nämane nüne käme krübäte Ngöbö rüere nitre nünanka juta Babilonia käkwe nünabare ye kwrere, aiseite niarakwe tärä ne tikani angwane, nämane nüne juta Romate abko bäri ni kwati tä niere.

Nitre tödekaka Jesubti nünanka kä ketareketare temen kä kädianta Ponto, Galacia, Capadocia, Asia amne Bitinia ye kräke Pedrokwe tärä ne tikani. Mtare kä ye abko kä Turquía. Nitre tödekaka Jesubti nämane ja tare nike, aiseite Pedro tö namani niaratre die mikai nüne deme kärekäre Jesu kräke ja tare nika näire, abkokäre tärä ne tikani kwe ietre. Erere arato, Ngöbö ara jire käkwe nitre tödekaka Jesubti dianinkä jakrä, aiseite bäri ütiäte Ngöbökrä. Ye mden kisete, nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan ja kwata taredre, akwa rabadre juto biare ja tare nike bätärekä Jesukristo kräke amne, Jesukwe ja tare nikani ye kwrere. Ja tare nikadre kwetre tödekabtä Jesubti angwane, kä rabadre nuäre btätre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme tä nüne era metre btätre abko Pedrokwe niebare.

Pedrota köbö kuin juen

1 ¹Ti Pedro abko Jesukristo kukwei ngwianka kätä tärä ne tike munkrä. Mun dianinkä Ngöbökwé tä nüne ni menteni kwrere kä ketareketare te kä kädianta Pontote, Galaciate, Capadociate, Asiate amne Bitiniate, mun ye mden kräke tita köbö kuin juen. ²Kira kena Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun ara jire diandikä jakrä abko nämane gare ie abko erere mun dianinkä kwe jakrä, niara Üai Deme köböire. Ngöbö Üai

ye abko käta mun mike deme. Ngöbökwe mun dianinkä jakrä, munkwe Jesukristo mikadre täte amne Jesukristo däriebti Ngöbö käkwe mun ngite diandrekä jökrä mento munbtä abkokäre.

Ngöbökwe ja moto mika bäri kuin mun jökrä kräke amne mun mika nüne jäme kwe, ie ti tö.

Pedrota Ngöbö käikitekä

³Ari Ngöbö käikitekä. Niara abko ni Dänkien Jesukristo Rün. Jesukristo krütani, akwa Ngöbökwe mikaninta nire, ye köböire ni mikaninta därereta btin bobuta kwe, ñobtä ñan angwane niarakwe ni ngwiani ruentari tare kri jae. Ne aisete nikwe nünandi kärekäre Jesukristo ben, yebti ni raba tödeke kwatibe era metre. ⁴Amne jändrän kuin niken ngwarbe ñakare, jübente ñakare amne bä nikwite ñakare tä ükani Ngöbökwe kä käinbti nikrä, ye abko biandi kwe munye. ⁵Erere arato, munta tödeke Ngöböbti, ye köböire abko Ngöböta mun ngibiare ja di krihti, yebti Jesukristo jatadita angwane, mun rabadi dianintari ünän täte. Ye abko tä mikani Ngöbökwe munkrä, ye erere rabadi mikani gare kä mrä, abkokäre Ngöböta mun ngibiare. ⁶Yebtä käta nebe bäri nuäre munbtä, akwa bä jötrö munta ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti. ⁷Ñobtä munta ja tare nike kore abko krörö: Munta tödeke Ngöböbti, ye abko bäri ütiäte oro kwrere. Oro abko mikata ñukwäte, köböire oro metre ya, ñakare ya tä nüke gare, ye kwrere abko munta ja tare nike angwane, munta tödeke metre janknu Ngöböbti abko rükadi gare munbtä. Akwa munta tödeke metre janknu Ngöböbti, ye abko bäri ütiäte orobti ta, aisete munta ja tare nike tödekabtä Jesubti angwane, munkwe tödekadre metre janknu angwane, Jesukristo jatadita angwane, mun käi rabadi nuäre btä amne mun mikadi ütiäte kwe arato.

⁸Jesukristo abko munkwe ñan tuabare ja okwä jenbti, akwa munta tarere. Erere arato, mtare munta tuen ñakare, akwa munta mike era jae, käta tödeke bti, ye abko käita nebe bäri nuäre munbtä. Jesukristo käita nebe nuäre krübäte munbtä, aisete kukwe ñakare jire mda bti mun raba kä nuäre ye niere, ⁹ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, bti munta tödeke ye ken mun kitera nebe.

¹⁰Ngöbökwe mun dianditari ja moto kuinbti, yebtä abko Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe blitabare amne Ngöbökwe nuendi ño, yebtä abko namani ja töitike amne nikanintre ngwentari ja täritäri. ¹¹Mdakäre abko, Kristo müre ketadre, bti mikadreta nire amne rabadre mikani ütiäte kri kä käinbti, ye abko Kristo Üai namani mike gare kira ietre angwane, kukwe ye abko rakadrekä ño amne ñongwane, ye abko niaratre tö namani gai bäri. ¹²Akwa kukwe btä nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe blitabare ye abko ñakare kräke, akwa kukwe kuin ye abko munkrä mtare abko Ngöbökwe mikani gare ietre. Kukwe ye abko mikanina gare munye

mtare angwane, Ngöbö kukwei Jesukristobtä mikani gare munye ni mda mdakwe. Ngöbö Üai Deme di kri kä käinbti juani ara jire köböire niaratre käkwe kukwe ye mikani gare munye. Kukwe ye abko angele kä käinbti tö gai bäri arato.

Munkwe nüna deme

¹³Ye mden kisete, munkwe ja mika juto nüne Ngöbökrä amne munkwe töbika kuin ja käne. Erere arato, Jesukristo jatadita, ye näire Ngöbökre mun dianditari ünän täte ja moto kuinbti, yebtä munkwe ja töi mika kwatibe. ¹⁴Käne mun ngämi tödeke Ngöböbti angwane, mun tö namani kukwe kämekäme nuein abko erere munkwe nuenbare, akwa mtare abko, mun nena Ngöbö ngäbriänkäre amne munta Ngöbö mike täte, aisete mun nämane nüne käne, ye kwrere munkwe ñan nüna mda. ¹⁵Akwa Ngöbö mun käräkä jakrä abko deme, aisete munta nüne ngwane, munkwe nüna deme niara kwrere, ¹⁶ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe niebare krörö ja Kukweibtä:

Ti abko deme,
aisete munkwe nüna deme,

Levítico 11.44-45

niebare kwe.

¹⁷Ye abko, munta blite Ngöböbe angwane, “Ti Rün” munta niere ie amne Ngöbö ye ara tä kukwe ükete nikrä angwane, ni jökrä tä ja kwrere Ngöbö okwäte, aisete nita dre dre nuene abko erere btä kukwe ükateta kwe. Ye mden kisete, munkwe nüna ni menteni kwrere kä nebtä amne munkwe Ngöbö mika ütiäte kärekäre jae, ¹⁸⁻¹⁹ñobtä ñan angwane, mun mräkä kirakira nämane nüne ngwarbe amne kukwe ütiäte ñakare, btä nämane ja kite, ye kwrere mun jatani nüne siba niaratre täbti, akwa Ngöbökre mun kökanintarita jakrä. Mun kökanintarita kwe, ye abko ñan oro amne ngwianbti mun kökanintarita kwe. Oro amne ngwian ye abko tä niken ngwarbe. Akwa kordero kuin deme, bren ñakare bian nämane Ngöböye ja ngite ütiäre, ye kwrere Kristo käkwe ja biani müre ketadre krusobtä abko däriehti Ngöbökre mun kökanintarita, ye nena gare kuin munye. ²⁰Ye abko, Ngöbö ngämi kä ne dätere, ye känenkri Kristo mikanina biare kwe rükakäre kä nebtä, akwa kä mrä ne ngwane Ngöbökre juani müre ketadre mun kräke. ²¹Kristo köböire munta Ngöbö mike era jae, käta tödeke bti mtare. Kristo krütani ye abko Ngöbö ara jire käkwe mikaninta nire, bti nikani ngwenante kä käinbti, kanti mikani ütiäte kri kwe. Kristo ye mden köböire munta tödeke Ngöböbti amne munta ngibiare ngäbti kisere.

²²Mtare kukwe era metre Kristobtä mikata täte munkwe, ye köböire abko Ngöbökre mun mikanina deme ja ngwärekre mun mräkä tarekäre era metre jökrä. Ne aisete ja di ngöi jökrä munkwe ja tare era metre

kwärikwäri, ²³ñobtä ñan angwane mun därebareta bobukäre. Mun meye amne mun rün tä krüte, yekri mun därebare käne, akwa Ngöbö Kukwei nire amne tä kärekäre, ye köböire mun därebareta. ²⁴Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ni jökrä kä nebtä abko tä mikä kwrere amne, ni kuin bä nuäre nuäre abko tä kri blü kwrere.

Mikä tä bä ngrötökä jötrö amne kri blü tä näkäenkä jötrö, ye kwrere nita jötrö kä nebtä,

²⁵ Akwa ni Dänkien Ngöbö abko Kukwei tä kärekäre,

Isaías 40.6-8

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. Ni Dänkien Kukwei ye mden abko Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä abko mikani gare munye.

2 ¹Ye mden kisete, kukwe käme bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe amne, ni ngöka bätäkä ngwarbe ye kite jökrä temen munkwe. Erere arato, ja bä mika kuin au, ye kite temen munkwe amne, jändrän ni mdakwe ie mun töta nebe jakrä amne ñäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe. ²⁻³Ye abko, ni Dänkien moto kuin era metre nena gare täte munye, aisete ngäbäkäre chi tä därere käta nebe kian känene duadre jae abko te tä niren, ye kwrere jändrän jökrä Ngöbökwé kuin deme mun mikakrä niren, ye abko munkwe känántari kisere jae, Ngöbökwé mun dianintari ño rabadre nüke gare bäri munye abkokäre.

Jesukristo abko jä nire kwrere

⁴Mdakäre abko, jä ütiäte kri mika nämáne ju gräre, ye kwrere ni Dänkien Jesukristo abko ütiäte kri munkrä. Niara abko jä ütiäte ye kwrere, akwa niara abko nire. Niara ken munkwe kröta. Ni Dänkien abko ütiäte kri jä ütiäte kwrere, akwa nitre kä nebtä käkwe trö kwitani ie, akwa Ngöbökwé dianinkä jakrä amne ütiäte kri kräke. ⁵Ye abko, Jesukristo köböire Ngöbökwé mun mikanina nire arato. Jä jue mikata ño, ye kwrere Ngöböta mun ükekrö ketetibe, käkwe ja Üai mikani nüne munbtä mun mikakäre ju kwrere jakrä, mun rabadre sribire niarakrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre deme kwrere amne, Jesukristo köböire mun rabadre jändrän kuin bien Ngöböye niara Üai diebti kä mikakäre nuäre Ngöböbtä. ⁶Yebtä abko, Ngöbökwé niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Tita ni mike iti Sión nete abko jä bäri ütiäte ju mikakrä kwrere.

Ni jä kwrere ne abko bäri ütiäte kri ju gräre, aisete tikwe dianinkä mikadre nete.

Aisete nire nire käkwe tödekadre ni yehti abko Ngöbökwé ñan mikadi ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire,

Isaías 28.16

abko niebare Ngöbökwe Jesukristobtä. ⁷Angwane mun Ngöbö mikaka era jae abko kräke ni jä ütiäte kri kwrere abko ütiäte kri, akwa nire nire käta tödeke ñakare Jesubti abkobtä Ngöbö Kukweita blite abko erere tä nebe bare krörö:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe
kitaninkä,
akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä
metre.

Salmos 118.22

⁸Mdakäre abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Niara abko jä kwrere btä ni mda mda ngoto ritadite angwane, näin
ngitiekä temen jä yebti ta, erere Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen,

Isaías 8.14

nieta Ngöbö Kukweibtä ni Dänkien Jesukristobtä. Niaratre tä ngoto ritete kore Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane ñan tö Ngöbö Kukwei Jesukristobtä mikai täte, dokwäre Ngöbökwe kukwe mikanintbe kira kräke, ye erere rabadi bare btätre, käkwe ja ngie nuadi.

⁹Akwa mun tödekaka Jesubti ara jire abko ja mräkäre dianinkä Ngöbökwe jakrä. Erere arato, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire jrei ngwärekri, ye kwrere Ngöbökwe mun mikani sribire jakrä. Amne mun abko juta deme Ngöbökwe. Mdakäre abko, mun abko jen Ngöbökwe. Niarakwe mun dianinkä kore jakrä angwane, jändrän kuinkuin nuenbare kri krübäte kwe munkrä, ye abko mun rikadre mike gare ni mda mdaye abkokäre. Mun nämane nüne kä ikote Ngöbö okwä bäre mento, akwa Ngöbö ara jire käkwe mun käräbareta nüne kä trä kuin bä nuäre jen kwe te. ¹⁰Mdakäre abko, käne mun nämane ngwarbe, ütiäte ñakare juta kwrere, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun juta Ngöbökwe mtare. Erere arato, mun ñan nämane ruentari tare Ngöböye, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun ruentari tare kri ie.

¹¹Ti mräkätre tare tikwe, ti bike kukwe ribere krörö munye: Munta nüne ni menteni kwrere kä nebtä, aiseite kukwe käme mdeita nebe munye, käta rüre mun rüere, ye käkwe ñan mun ganaindre, abkokäre munkwe ñan kä bian ie jabtä. ¹²Angwane nitre ie Ngöbö gare ñakare, ye okwäbti munkwe nüna kuin, ñobtä ñan angwane bäsi ni kukwe kämekäme nuenkä btä ñäkä blo, ye kwrere jire tädre ñäke mun rüere mtare, akwa munkwe jändrän kuin nuendi niaratre okwäbti ne ngwane, Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye ngwane niaratre käkwe Ngöbö käikitadrekä kukwe kuin nuenbare munkwe yebtä.

Gobran kukwei amne ni bkänkä kukwei mikadre täte

¹³Mdakäre abko, ni Dänkien rabadre ütiäte ni mda mda okwäte, abkokäre ni jökrä tä mikani gobrane ji dokwäte, ye munkwe kukwei mika

täte abko krörö: emperador romanobo tä bäri ji dokwäte, aiseite munkwe mika ütiäte jae. ¹⁴Erere arato, gobran mda mda juanta emperadorekwe nitre kukwe kämekäme nuenkä töi diankäre amne ni jändrän kuin nuenkä abko mikakäre ütiäte, ye munkwe mika ütiäte arato, ¹⁵ñobtä ñan angwane nitre töi ñakare käta blite ngwarbe mun rüere abko ngwärecri munkwe jändrän kuin nuendre niaratre kukwei ötakäre abko ie Ngöbö tö. ¹⁶Ngöbökwé mun ngite dianinkä mento munbtä käkwe mun tikaninte, akwa ye köböire munkwe ñan bika kuin, kukwe kämekäme nuenkäre janknu tiebe. Akwa ni klaboré Ngöbökwé käkwe nünandre ño, ye kwrere munkwe nuna. ¹⁷Mdakäre abko, munkwe ni jökrä mika ütiäte jae: Munkwe ja mräkätre tödekaka Jesubti tare amne munkwe Ngöbö jürä ngwian amne emperador abko mika ütiäte munkwe.

¹⁸Mdakäre abko, mun klaboré ni mda mdakwe, ye abko käkwe mun bkänkä kukwei mika täte jökrä amne munkwe mika ütiäte jae arato. Ye abko mun bkänkä moto kuin amne moto jäme, ñan ye aibe munkwe kukwe mikadre täte kore, akwa mun bkänkä moto kämekäme ye kukwei mika täte munkwe arato, ¹⁹ñobtä ñan angwane ni ja mike ngite ñakare, akwa ni mikata ja ngie nuen ngwarbe amne, nita Ngöbö mike täte, aiseite nita nebe kwekbe jirekäbe ja tare nike bätärekä kore, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye. ²⁰Mun klaboré käkwe ja mikadre ngite abtä mun mikadre ja ngie nuen, yebtä abko tädre ja tare nike bätärekä, ye abko rabadre ütiäte ñakare, ñobtä ñan angwane mun mikadre ja ngie nuen metre kwe. Akwa munkwe jändrän kuin nuendre, dokwäre mun mikadre ja ngie nuen angwane, mun tädre ja tare nike kwekbe bätärekä, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye, ²¹ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja tare nikani kore käne munkrä, ye kwrere munkwe ja tare nikadre arato, abkokäre Ngöbökwé mun käräbare jakrä. Ne aiseite ja tare nikadre ño, ye abko Kristo käkwe bä mikani käne abko erere munkwe nuendre abko krörö:

²²Kristo käkwe ja mikani ngite ñakare Ngöbö rüere amne, ni mda mda ngökani ñakare kwe,

Isaías 53.9

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ²³Akwa niara rüe namani ñäke taretare ie angwane, namani kwekbe, ñäkäbare ñakare tare kwe ietre. Erere arato, mika namani ja tare nike krübäte angwane, rüe rätäninkä ñakare kwe amne Ngöbö abko kukwe ükatekä metre, ye aibe ie namani ja mike gare jirekäbe. ²⁴Kristo ara jire käkwe kötä mikani au nikrä amne müre ketani krusobtä ni diäre, ye ngwane ni nämane ja mike ngite krübäte Ngöbö rüere abko dianinkä jökrä mento nibtä kwe. Ne köböire abko ni krütani käta ja mike ngite ñakare mda Ngöbö rüere, ye kwrere nikwe ñan ja mikadre ngite mda Ngöbö rüere amne nikwe nünandre kuin era metre, abkokäre Kristokwe ja biani müre ketadre au ni diäre. Erere

arato, Kristo mikani träine ngrabare, bti krütani, ye köböire abko mun namaninta quinta. ²⁵Krütani kore munkrä, ñobtä ñan angwane obeja tä nente angwane, tä niken ngwarbe kwäräkwärä, ye kwrere mun nämane näin mente Ngöböye, akwa mtare mun jataninante Jesukristoye. Ni obeja ngibiaka tä obeja ngibiare kuin, ye kwrere Kristo tä mun ngibiare amne tä mokrere munbti.

Kukwe ni gure gure kräke

3 ¹Ne kwrere arato, mun merire gure gure käkwe ni brare munkwe kukwei mikadre ütiäte, ñobtä ñan angwane nane ni brare ruäre abko ñan tä tödeke Jesubti, akwa mika ütiäte jae munkwe amne munkwe nünandre kuin, ne ngwane ñan munta blite Jesubtä ben abtä tödekadre bti kwe, akwa munta nüne kuin ye köböire jatadi tödeke bti, ²ñobtä ñan angwane Ngöbö käikitarekä kwärä munta nüne kuin deme ni brare munkwe okwäbti, ye köböire jatadi tödeke Jesubti. ³Akwa munkwe ñan ja däte bätäkä ngwarbe ngrabare ja bä mikakäre nuäre amne, munkwe ñan ngwian gate ja dokwä sökakra bätäkä ngwarbe ja bä mikakäre nuäre. Erere arato, munkwe ñan jändrän orore tuäretuäre mika ja ngrabare ja bä mikakäre nuäre amne ütiäte amne, munkwe ñan dän kuinkuin ütiäte krikri kita jabtä ja bä mikakäre nuäre ngrabare. ⁴Akwa munkwe ja moto mika kuin, käkwe nüna jäme ja bä mikakäre nuäre. Ja töi amne ja moto mikadre kuin kore munkwe, ye ngwane mun bä rabadi nuäre kärekäre. Ja bä mikadre nuäre kore, ye abko ütiäte kri Ngöbö ngwärecri. ⁵Ne kwrere arato meri deme deme nünanka kira tödekaka Ngöböbti nämane ja bä mike nuäre, kä nämane ja moto mike kuin amne jäme ja bä mikakäre nuäre. Niaratre nämane brare kwe mike ütiäte jae amne nämane kukwei mike täte ⁶Sara kwrere. Sara abko käkwe brare kwe Abraham kukwei mikani täte käkwe “ti dänkien” niebare ie. Mun merire merire abko käkwe nünandre metre kore amne munkwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä ne ngwane, mun rabai Sara kwrere.

⁷Mun brare gure gure abko ie nüna rüka gare kuin meri munkwe yebe. Meri abko di ñakare ja kwrere munbe, aiseite munkwe mika ütiäte amne munkwe ngibia arato, ñobtä ñan angwane ja moto kuinbti Ngöbökre mun brare käräbare nünakäre kärekäre jabe, ye kwrere Ngöbökre meri ye käräbare arato nünakäre kärekäre jabe, aiseite munkwe meri munkwe ye mika ütiäte. Munkwe blitadre Ngöböbe angwane, Ngöbökre mun kukwei kadre ngäbti, abkokäre munkwe nüna kore ben.

⁸Mdakäre abko, mun jökrä käkwe nüna jäme ketetibe jabe amne ja raba ruen ja kwrere jökrä munye ja die mikakäre kwärikwäri. Erere arato, ni ja mräkäre käta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare kwärikwäri. Erere arato, munkwe ja moto mika kuin jakrä amne munkwe bika tidrä jabtä kwärikwäri. ⁹Ye abko, ni mdakwe kukwe nuen blo mun

rüere angwane, munkwe ñan kukwe nuenta blo btä ja dokwäre. Erere arato, ni mdakwe ñäkä taretare munbtä angwane, munkwe ñan ñäkäta taretare btä ja dokwäre amne munkwe ja di kärä kräke Ngöböye jirekäbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé mun käräbare jakrä ja di biankäre munye Kristo köböire, aisete munkwe ñan ja ngie mika. ¹⁰Munkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane

Nire nire tö nünai kuin amne tö kä tuai nuäre jabtä,
ni ye abko käkwe ñan ñäkä taretare ni mda mdabtä amne ñan ni
mda ngöka kwe.

¹¹ Erere arato, jändrän käme Ngöbö rüere, yebtä kä mikaka kwe amne jändrän kuin nuen kwe.

Mdakäre abko, ja töi mika kwatibe kwe nüne jáme ni mda mdabe amne rankwa janknu kä jáme ye jiebtä arato, ¹²ñobtä ñan angwane ni nüne metre abko ni Dänkien tä ngibiarebti.

Erere arato, tä blite Ngöböbe angwane, niara tä biare kukwe kaen ngäbti.

Akwa ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko kräke Ngöbö motota nebe romon,

Salmos 34.12-16

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹³ ¿Ne aisete munkwe ja kitadre jändrän kuin aibehtä, ye ngwane nirekwe kukwe nuendre blo mun rüere? Bäsi ni ñakare jire. ¹⁴Akwa nane nünanbtä kuin, ye dokwäre ni mdakwe mun mika ja tare nike ne ngwane, Ngöböta ja di bien munye, ¡aisete munkwe kä ngwian nuäre jabtä! Amne munkwe ñan ni ye jürä ngwian jabtä amne mun ñan rekwetaka käne arato, ¹⁵akwa munkwe ja töi mika kwatibe Kristo mikakäre ütiäte ja Dänkien kwrere. Erere arato, ñobtä munta tödeke Kristobti, käta ngibiare ngäbti, ye ni mda mda ngämi kite ngwentari munye, känenkri munkwe ja mika juto biare kukwe kakäre ngäbti. Akwa ja moto jämenbti munkwe blita bentre amne munkwe ja mika bobre, käkwe ni mda mda mika ütiäte jae niaratre kukwei kare ngäbti. ¹⁶Erere arato, ja ñan rabadre ruen ngite munye Ngöbö ngwärecri, abkokäre munkwe nüna kuin ni mda mda okwäbti, ñobtä ñan angwane munta tödeke Kristobti, abtä munta nüne metre, yebtä ni ruäre tä ñäke blo mun rüere, ye abko rabadreta ja gaire, abkokäre munkwe nüna metre. ¹⁷Tita niere kore, ñobtä ñan angwane jändrän kuin nuenbtä nikwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ne ngwane, rabadre kuin nikrä ja tare nike kore; akwa nikwe ja tare nikadre jändrän käme nuen dokwäre, ye abko rabadre käme nikrä, ¹⁸ñobtä ñan angwane Kristo ara jire käkwe ja tare nikani amne krütani ni ngite Ngöbö rüere diankakäre mento nibtä, ye abko nuenbare batibe kwe amne namani ütiäte kärekäre. Kristo abko ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere, akwa niara krütani ni ngite ngite ngwiankäreta Ngöböye. Ye abko, Kristo

müre ketani, akwa ngwäkä ye abko Ngöbö Üai käkwe mikaninta nire. ¹⁹⁻²⁰Ye kwrere üai kämekäme nämane kira Noé näire käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte abko nämane kitani ngite abko ie Kristo käkwe dre dre nuenbare amne dre dre nuendi kwe abko Kristo Üai jananbare mike gare. Noé nämane ru dätere angwane, nire nire jatadita Ngöböye abko Ngöbö nämane ngibiare bätärekä, akwa ye ngwane ni braibe namani dianintari. Ni ni kwäbe namani dianintari ñöbti Noébe. ²¹Ñöbti niaratre namani dianintari kira, ye abko nitre tödekaka Jesubti ngökata ñöte bä mikani kwetre ye kwrere. Jesukristo krütani, bti Ngöbökwé mikaninta nire, ye köböire abko nita nebe dianintari abko ni ngökata ñöte tä bä mike. Akwa ni ngökata ñöte, yebti ñan ni rabadre merebe ngrabare, abkokäre ni ngökata ñöte. Akwa ni ngökata ñöte angwane, Ngöbökwé ni töi mikadre merebe abko nita kärere Ngöböye. ²²Amne Kristo mikaninta nire Ngöbökwé, yebti abko nikaninta kä käinbti amne tä kä bäri ütiäte te Ngöbö küde ruenkri sete amne, angele btä üai käme mda mda dite krikri, ye abko namani mikani jökrä Kristo ngoto täni.

Nünandre Ngöbökrä

4 ¹Mdakäre abko, Kristo käkwe ja tare nikani ja ngrabarebti, ne aisete munkwe ja mika biare ja tare nikakäre niara kwrere, ñöbtä ñan angwane nire nire käkwe ja tare nikanina ja ngrabarebti, ye abko nämänena biare kukwe kämekäme kite temen nünakäre Jesukristo kräke abko erere nuenbare kwe. ²Ye mdenbtä, kukwe kämekäme mdei ie, yebtä ñan tä ja kite mda, akwa nünandre ño kwe, ie Ngöbö tö, ye kwrere tä nüne. ³Nitre ie Ngöbö gare ñakare tö nünai ño, ye kwrere munkwe nünabare raire arato abko krörö: Mun nämane nüne nukro kwrere, jändrän käme aibe mdei nämane nebe munye, amne mun nämane mröre krikri, kä nämane dröbare amne, mun nämane dö ñaen kabre krübäte kä mikakäre nokre amne jändrän ngwarbe kämekäme abko mun nämane mike ütiäte ngöböre jae.

⁴Akwa mtare abko, nitre ñakare tödekaka Jesubti käta kukwe kämekäme nuene kabre krübäte, ye ben munta dikekä ñakare gwaire mda, ye mdenbtä abko niaratre ñan töita nebe krütare munbtä, käta ñäke blo mun rüere mtare. ⁵Akwa Ngöbö kukwe ükatekä ni nire kräke amne ni krütani kräke, ye ngwärekri niaratre käta kukwe nuene kämekäme ye rükadi niere jökrä. ⁶Ngöbö rabadre kukwe ükete metre ni kräke, abkokäre ni ngämi krüte, känenkri Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare ietre. Nire nire käkwe tödekani Jesubti abko Ngöbökwé ñan mikani ja ngie nuen. Abti niaratre krütani ni jökrä kwrere, akwa niaratre üai namani nüne kärekäre Ngöböbe.

⁷Kä mrä kitera nüke, aisete mun rabadre blite Ngöböbe, abkokäre munkwe töbika metre amne munkwe töbika kuin ja käne arato. ⁸Bärire

mda abko, nita ja tarere era metre kwärikwäri angwane, ni mdata ja mike ngite ni rüere angwane nita juto biare denkä jabti ta, aisete munkwe ja taredre kri kwärikwäri, ye abko bäri kuin. ⁹Erere arato, munkwe ja ka ngäbti kuin kwärikwäri ja gwiriete, akwa yebti munkwe ñan ngra ngrata jabtä kwärikwäri. ¹⁰Mdakäre abko, Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä, käkwe ja di biani bätäkä ngwarbe munye abkobti munkwe sribidre, ye kwrere munkwe sribi kuin ni mda mdakrä, Ngöbökwe ja moto mikani kuin bätäkä ngwarbe munkrä, ye kwrere munkwe sribi abko krörö: ¹¹Munkwe blita ni mda mdabe angwane, Ngöbö ara jire tä blite mun köböire ni mda ye die mikakäre, kwrere jire munkwe blita. Erere arato, munkwe sribi ni mda mda die mikakäre angwane, Ngöböta ja di bien ño munye, ye erere bti munkwe sribi nuen ja di ngöi jökrä ni mda mdakrä, munkwe dre dre nuendre, yebti Ngöbö rabadre käikitaninkä Jesukristo köböire abkokäre. Ngöbö aibe abko rabadi käikitaninkä amne di rabadi kri käreäre arato. Abko kore se. Amen.

Munkwe ja tare nikadi tödekabtä Jesubti

¹²Ti mräkätre tare tikwe, ñukwä jutra ngire tä ni kukwe tare, ye kwrere jire munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko rabadi bare kore, aisete ñan raba tuen bä jene munye. ¹³Akwa Kristo käkwe ja tare nikani ño, ye kwrere munta ja tare nike gwaire ben, ye abko munkwe käi ngwian nuäre jabtä, Kristo jatadita ja di kri bä nuärebti angwane, kä rabadre bäri nuäre munbtä niarabe gwaire abkokäre. ¹⁴Erere arato, munta tödeke Kristobti, ye dokwäre ni mdakwe ñäkä taretare munye angwane, munkwe kä ngwian nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai bä nuäre tä nüne munbtä aisete. ¹⁵Akwa nane mun raba ja tare nike angwane, ñan ni mda kämikabtä amne ñan gobtä mun tädre ja tare nike. Mdakäre abko, ñan ja mikabtä ngite bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere amne ñan ja mikabtä kukwe jenenante ta, abtä mun tädre ja tare nike, ie ti tö. ¹⁶Akwa mun abko tödekaka Kristobti, abtä munkwe ja tare nika ne ngwane, mun ñan raba ja gaire, akwa mun kädeka Kristobti angwane, munkwe Ngöbö käikitaka jirekäbe, ¹⁷ñobtä ñan angwane mtare ni jen Ngöbökwe käta kukwe käme nuene Ngöbö rüere angwane, Ngöböta töi den käta mike ja tare nike. ¿Ye abko, ni tödekaka Kristobti ara jire btä kukwe tare rakadrekä kore, se abko nitre käta kukwe kuin Jesubtä mike ñakare täte abko kräke kukwe rabadi ño mrä? ¡Aitee, Ngöbökwe niaratre mikadi ja tare nike kri krübäte! ¹⁸Mdakäre abko, nitre nünanaka metre Ngöbö ngwärekre, akwa töi diankäre Ngöböta mike ja tare nike, akwa mrä niaratre rabadi dianintari. ¿Kore ne ngwane nitre diän diän ja mikaka ngite Ngöbö rüere abko Ngöbökwe dianditari ya? Ñakare,

Proverbios 11.31

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁹Ne aisete munkwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ye erere munkwe ja tare nika ka ngäbti. Akwa Ngöbö mun dätekä, ye kisete munkwe ja mika amne niarakwe ja kukwei mikadi täte, käkwe mun dianditari amne mun rika jändrän kuinkuin nuene janknu.

Ñan bikadre kri, akwa ja mikadre bobre

5 ¹Mtare nitre ji ngwianka tä mikani ji dokwäte mun ngätäite, ye abko ti tö töi diain mda, ñobtä ñan angwane ti abko unbre arato amne tita sribire nitre ji dokwäte ye kwrere. Erere arato, Kristo käkwe ja tare nikani kri, ye tikwe tuaba ja okwä jenbti abko erere tita kädriere ni mda mdabe. Erere arato, Kristo jatadita angwane, rabadi ütiäte kri, ye ben gwaire ti rabadi mikani ütiäte arato abko gare kuin tie, aisete ²mun unbre unbre ji dokwäte, ye ie ti bike niere krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä obeja kwrere Ngöbö ngwärekri amne tä mikani ngibiadre munye, ye abko munkwe ngibia kuin, akwa munkwe niaratre ngibia ja moto kuinbti, Ngöbö tö ie ye kwrere. Akwa munkwe ñan ja moto mika iko niaratre ngibiabtä. Erere arato, munkwe ñan niaratre ngibia ngwian ganainkäre jae, akwa munkwe kä ngwian nuäre jabtä niaratre ngibiakäre. ³Erere arato, nitre tä mikani ngibiadre munye, ye munkwe ñan ja mika dänkiene, akwa niaratre käkwe nünandre kuin, abkokäre mun ara jire käkwe nüna kuin niaratre okwäbti. ⁴Abti Kristo, Obeja Ngibiaka Bäri Ütiäte Kri, ye jatadi nüketa angwane, korona bianta ni ganankaye, ye kwrere jändrän ütiäte biandi kwe munye, käkwe mun mikadi ütiäte kri amne ye abko ñan rikadi ngwarbe jire chi.

⁵Erere arato, nitre unbre unbre tä ji ngwianka mun bati bati käne, ye munkwe kukwei mika täte. Erere arato, ja moto jämenbti mun jökrä käkwe bika tidrä jabtä kwärikwäri amne munkwe ñan bika kri jabtä, akwa munkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö:

Nire nire käta bike kri abko rüere Ngöbö motota nebe romon.

Akwa nire nire käta bike tidrä Ngöbö ngwärekri abko kräke Ngöböta ja moto mike kuin,

Proverbios 3.34

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶Kä jatadi angwane, Ngöbökwé mun mikadre ütiäte, abkokäre munkwe bika tidrä Ngöbö di kri yebtä. ⁷Amne kukwe ño ño tä mun kisete, abtä munta töbike kri, ye munkwe kita jökrä Ngöbö kötärä, ñobtä ñan angwane Ngöbö töita käre munbtä.

⁸Mdakäre abko, kwra lion ie mröta nebe angwane, tä niken ngwäne krikri, käta niken jändrän känene kwetadre jae, ye kwrere jire mun rüe diablu Satana tä näin ni känene juankäre ngwarbe, aisete munkwe töbika kuin ja käne amne munkwe mokre jabtä au. ⁹Akwa munkwe

tödeka kwatibe Ngöböbti amne munkwe nünanka dite jabtä rükäre mun rüe Satanabe, ñobtä ñan angwane munta ja tare nike, ye kwrere mun mräkä tödekaka Jesubti kä jökräbti temen tä ja tare nike arato. Yebtä munkwe töbika, käkwe nünanka dite jabtä. ¹⁰Munkwe ja tare nikadi bä jötrö mda, yebti Ngöbö ja moto mikaka bäri kuin ni kräke käkwe ni käräbare nünakäre kärekäre kä nuärete kä käinbti Jesukristo köböire, Ngöbö ye ara jire käkwe mun mikadi juto biare nüne jakrä. Erere arato, mun mikadi nünenkä dite kwe amne ja di biandi kwe munye amne mun mikadi dikekä janknu kwe Jesukristobe arato. ¹¹Ne aisete Ngöbö di raba kri jändrän jökrä bti ta kärekäre, ie ti tö. Abko kore se. Amen.

Kukwe mrä

¹²Mräkäre abko, ti mräkä Silvano abko tä tödeke era metre Kristobti tuen tie, aisete niara köböire tita tärä tike chi munye, mun die mikakäre. Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä, käkwe jändrän kuin nuenbare munkrä abko rabadre gare munye arato, abkokäre tita tärä ne tike. Ngöböta mun tarere kore, yebtä munkwe nünanka dite dite.

¹³Amne juta Roma nete, ne arabe kädianta Babilonia arato, ne kanti nitre tödekaka Kristobti tärä arato abko käta köbö kuin juen munkrä. Ngöbökwé mun dianinkä jakrä, ye kwrere niaratre dianinkä jenena jakrä kwe arato. Erere arato, Marcos, ti ngobo tikwe Ngöbö käbti käta köbö kuin juen munkrä. ¹⁴Amne munta ja tarere kwärikwäri, ye bä mikakrä abko munkwe ja demain kwärikwäri köbö ngwianretari kwärä jae. Mun abko nena Kristokwe, yebtä kä jäme raba jökrä. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pedrokwe

2 Pedro

Simón Pedro käkwe tärä ne tikani. Pedro kebera krüte abko namanina gare ie, ye abko niebare kwe 2 Pedro 1.12-15. Pedro käkwe tärä ne tikani kukwe era metre Jesubtä mikakäreta töre nitre tödekaka Jesubtiye, niaratre käkwe nünandre deme amne nünandre janknu kwetre Jesu kräke abkokäre. Mdakäre abko ni ruäre bikaka tödekaka Jesubti rükadre nitre tödekaka Jesubti ngätäite niaratre ngökakäre abko Pedro tö namani mikaita töre ietre. Nitre ye abko ni ño amne tätre nüne ño abko Pedrokwe niebare ietre. Nitre ni ngökaka ye abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen kri. Mräkäre abko, kukwe rakadrekä ño ño kä mrä abko Pedrokwe mikaninta töre arato. Kä mrä ye jatadre jötrö, aisete ja di ngöi jökrä nünandre deme Jesukristo mikakäre ütiäte abko Pedrokwe niebare.

Erere arato, Jesukristo jataita era metre, akwa Ngöböta ni jökrä ngwen ruentari tare jae amne tö ni jökrä tuai ja töi kwite niara kukwäre amne tö bäri ni kwati tuai tödeke niara Odei Jesukristobti, ye aisete ñan tö Jesukristo juainta gwängwarbe, akwa tä ni ngibiare bätärekä bätärekä abko Pedro tö namani mikai gare. Kukwe kabre 2 Pedrobtä abko ja kwrere tärä Judabe.

Pedrota köbö kuin juen

1 ¹Ti Simón Pedro, ti abko sribikä Jesukristokwe amne ti abko Jesukristo kukwei ngwianka arato. Ngöbö nikwe Jesukristo abko ni Diantarikä abko bti nunta tödeke, ye kwrere munta tödeke niarabti arato. Jesukristo abko ni metre, käkwe ni die mikani tödeke jabti. Mun ye abko kräke tita köbö kuin juen tärä nebtä. ²Angwane Ngöbö nükani gare munye amne Jesukristo nükani gare munye, aisete niaratre käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne mun mika nüne jame kwetre, ie ti tö, käta tärä tike munye.

Ngöbökwe ni käräbare abko erere nikwe nünandre

³Ngöbö nukanina gare nie, ye mden köböire ja di kribti jändrän jökrä ütiäte nünankrä metre biani kwe nie. Ja di kri bä nuärebtä amne ja moto

kuinbti niarakwe ni käräbare jakrä. ⁴Ja di kri bä nuäre amne ja moto kuin, ye köböire abko jändrän kuin ütiäte kri köböi mikani Ngöbökwie nie. Jändrän kuin, ye köböire abko jändrän kämekäme mdeita nebe nie käkwe ñan mun juandre ngwarbe, akwa munkwe kwäräbedre amne, Ngöbö tö mun tuai nüne ño, ye kwrere mun rabadre nüne, abkokäre jändrän kuin köböi mikani kore kwe nie.

⁵Ye mden kisete munta tödeke kwatibe Jesubti, ye bärire mda abko nünandre kuin Ngöbökrä, ye jiehti mun rankwa ja di ngöi jökrä; amne nüna kuin Ngöbökrä, ye bärire mda abko Ngöbö rükadre gare bäri kuin munye abko jiehti mun rankwa; amne ⁶Ngöbö rabadre gare bäri kuin munye, ye bärire mda abko ja ngibiadre kuin au kukwe kämekäme ngäniene, ye jiehti mun rankwa. Erere arato, ja ngibia kuin au, ye bärire mda abko jändrän jökrä ngibiadre bätärekä, ye jiehti mun rankwa; amne jändrän jökrä ngibia bätärekä, ye bärire mda abko nüna metre Ngöbökrä, ye jiehti mun rankwa. ⁷Erere arato, nüna metre Ngöbökrä, ye bärire mda abko nitre tödekaka Jesubti, ie ja rabadre ruentari tare kwärikwäri, ye jiehti mun rankwa amne, ja rabadre ruentari tare kwärikwäri nie, ye bärire mda abko munkwe ja taredre kwärikwäri abko jiehti mun rankwa. ⁸Munkwe nünandre kore bäri mda köbö kwatirekwatire, ye ngwane ni Dänkien Jesukristo nükani gare munye, ye kräke munkwe jändrän kuin nuendi amne munkwe ñan nünandre ngwarbe. ⁹Akwa jändrän jiehti mun rankwadre tikwe nini, ye nire nire tä bkäne ñakare ne ngwane, ni ye abko tä nüne ni okwä kä ikote kwrere. Erere arato, ni ye tä töi ngitiekä ñakare metre, aisete kä tuen känime ja käne nie, kwrere jire tä nüne amne, niara nämane ja mike ngite käne Ngöbö rüere, ye abko ni Dänkien Jesukristo käkwe dianinkä mento btä amne bätäninte jökrä btä kwe, ye abko tä käikwitekä jabt.

¹⁰Ne aisete ti mräkätre tikwe, Ngöbökwie mun käräbarera jakrä amne mun dianinkära jenena jakrä kwe, ye rabadre era munkrä, aisete jändrän ye jiehti mun rankwa kisere janknu, ñobtä ñan angwane munkwe ye nuendre ne ngwane, munkwe ñan ni Dänkien gibiadreikä jire chi ¹¹amne ni Dänkien, ni Diantarikä Jesukristo tä gibrane kärekäre, ye kanti Ngöbökwie mun kadi ngäbti kise kubu ja kanti sete.

Nire nire kukwei era metre abko ie olo ketadrete

¹²Ne aisete, kukwe era metre diribarera munye abko nena gare metre munye, yebtä munta nünenkä dite, akwa tikwe mikadita töre käre munye. ¹³Ti tä nüne kä nebtä ne ngwane, tikwe kukwe ye mikadreta töre munye ruen tie, ¹⁴ñobtä ñan angwane ti kebera krüte abko ni Dänkien Jesukristo käkwe mikani gare tie, aisete tita niere kore munye. ¹⁵Ti krütadrera, ye täbti kukwe ye tädre töre käre munye, abkokäre ti ngämi krüte, känenkri tikwe sribidi ja di ngöi jökrä kukwe ye mikakäreta töre janknu munye.

¹⁶Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo abko di kribti jatadita, ye abko nunkwe diribare munye. Ye abko ñan kukwe mikanintbe ngwarbe kira mun ngökakäre abko niebare nunkwe munye, akwa nunkwe ni Dänkien di kri bä nuäre tuaba ja okwä jenbti abko erere nunta niere. ¹⁷⁻¹⁸Nun nämä ngitio demenbti ni Dänkien Jesube angwane, Ngöbö ni Rün käkwe ni Dänkien mikaba ütiäte kri abko trä rababa bä nuäre, ye nunkwe tuaba. Erere arato, kä ye kanti Ngöbö kukwei jaraba krörö kä kainbti nunye: “Ni ne abko ti Ngobo tikwe. Niara tare kri tikwe. Niara käi nuäre kri tibtä”, nieba Ngöbökwé kä kainbti, ye abko kukwe nuaba ja olo jenbti nunkwe arato.

¹⁹Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe kukwe niebare ni Dänkienbtä, ye mikaba bäri era nun okwäte. Ne aisete nitre Ngöbö kukwei niekä ni Dänkienbtä abko munta tuente, yebtä munkwe ja töitika kuin, ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe kukwe niebare ni Dänkienbtä, ye abko ñotra trä kä ikote ye kwrere tä nunkrä mtare. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, muke kri tä kite dekä käin, abti käta kite ngwen, ye kwrere ni Dänkien rükadita angwane, kä trä tikadikä jökrä kwe mun töite. ²⁰Akwa kukwe krörökrörö rabadre gare metre munye: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe Ngöbö kukwei niebare, ye abko tä dre dre niere abko niaratrekwe ükaninte ñakare jire au, ²¹ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä era metre ye käkwe ñan Ngöbö kukwei niebare jire chi ja töi jenbti au, akwa Ngöbö Üai Deme ara jire käkwe niaratre jie ngwiani Ngöbö kukwei niere abko erere niebare kwetre.

Ngöbökwé nitre dirikä blo mikadi ja ngie nuen

2 ¹Akwa ni ja bä mikaka Ngöbö kukwei niekä nämänena kira nitre israelita ngätäite, ye kwrere arato rükai mun ngätäite. Niaratre ye abko töi käme, abkobti kukwe bäri blo diridi tiebe kwetre munye abko köböite ni ruäre käkwe ni Dänkien Jesu tuadimetre. Ni Dänkien käkwe nitre ja bä mikaka dirikä kwrere kökanintarita, akwa niaratrekwe rükandite. Niaratre käkwe diridi blo munye, ye dokwäre abko Ngöbökwé niaratre mikadi ja ngie nuen bäri jötrö. ²Nitre ye käkwe kukwe gaidre nuendi, akwa ye jiebti ni kwati näin. Ye köböite abko ji era metre ni Dänkienkwe abko rüere ni kwati käkwe ñäkädi blo. ³Mdakäre abko, nitre bikaka Ngöbö kukwei dirikä ye abko tö rabadi krübäte ngwianye, käkwe kukwe ngwarbe tandi ngwian diankakäre munkän. Akwa kira Ngöbökwé niaratre mikadre ja ngie nuen abko köböi kitanina Ngöbökwé kräke, ye erere niaratre käkwe ja ngie nuadi kri amne ñan kwäräbedre kwetre.

⁴Ye abko, nitre ye käkwe ñan kwäräbedre gare nie, ñobtä ñan angwane kira angele ruäre käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye Ngöbökwé dianinkä ñakare bti ta, akwa mäkäninte kadenante kwe, bti kitani

ngite kwe kä bäri iko te kä ja tare nikakrä kánti. Abti mrä angwane Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen abko tä ngibiare yete. ⁵Ye kwrere arato, nitre kirakira nünanka Noé näire nämane ja mike ngite Ngöbö rüere, ye Ngöbökwe dianinkä ñakare bti ta, akwa ñü juani kri temen kwe nitre moto kämekäme gakakäre amne, Noé nämane nüne metre abko kwrere nämane dirire ni mda mdaye abko aibe namani dianintari mräkä ni kükü ben. ⁶Ye kwrere arato, nitre nünanka juta Sodomate amne Gomorräte nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere, ye dokwäre Ngöbökwe mikani ja ngie nuen, käkwe kukwani jökrä amne ngübrün aibe namani niaratre täbtä, ye abko nitre kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere abko btä kukwe rakadikä ño mrä abko Ngöbökwe bä mikani kore juta yebtä. ⁷Nitre Sodomabo amne Gomorrabo, ye ngätäite abko Lot aibe nämane nüne metre Ngöbökrä, aisete niara aibe namani dianintari. Akwa Lot nämane nüne yete angwane, nitre kukwe nuenkä käme, ye kisete Lot nämane nebe ulire krübäte, ⁸ñobtä ñan angwane niara abko nünanka metre Ngöbökrä, akwa nämane nüne nitre ye ngätäite, aisete köbö kwatirekwatire nitre ye nämane kukwe nuene kämekäme niara okwäbti amne niara nämane kukwe nuen, yebtä abko Lot nämane ja tare nike, abtä moto nämane iko kukwe tuare. ⁹Ngöbökwe nitre nünanka era metre ye dianintari kore, ye mden kwrere ni jökrä nünanka era metre Ngöbökrä abko Ngöbökwe diandretari ño kukwe taretare ngäniene, ye abko gare kuin Ngöböye. Erere arato, nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko Ngöböta ngibiare jenena mikakäre ja ngie nuen kä mrä, akwa mtare tätre mike ja tare nike arato. ¹⁰Erere arato, nitre ie kukwe kämekäme aibe mdeita nebe amne tä nakwen jiebtä, erere arato tätre bike kri amne tätre nitre dite ji dokwäte mike ngwarbe jae, ye abko ni Dänkien käkwe mikadi ja ngie nuen bäri kä mrä.

Nitre dirikä blo ye abko ja gaire ñakare bikakäre krikri ni mda mda okwäbti amne kä jürä ñakare btätre ñäke blo üai käme di kri ye rüere. ¹¹Akwa angele sribikä Ngöbökwe abko bäri dite dite amne ütiäte krikri abko ie nin jata nuke töre jire chi ñäke üai käme dite krikri ye rüere ni Dänkien ngwäkri. ¹²Dirikätre blo ye abko bäsi jändrän ngwarbe kwrere, ñobtä ñan angwane niaratre töi ñakare amne tätre nüne okwäbti be jändrän ngwarbe kwrere. Erere arato, jändrän ngwarbe tä däre abko ie kömikata amne tä nebe köte, kánti tä ngataen, ye kwrere rakadikä nitre dirikä blobtä, abkokäre därebare amne jändrän nuke gare ñakare ietre abko rüere tätre ñäke diän diän, akwa jändrän ngwarbe tä ngataen köte, ye kwrere niaratre jraindi arato.

¹³Mdakäre abko, niaratre käkwe kukwe nuenbare blo ni mda mda rüere, käta ni mda mda mike ja tare nike, ye dokwäre abko Ngöbökwe ja mikadi rüere abko käkwe mikadi ja tare nike. Nitre dirikä blo tä ja mike gure bati bati, ye abko käita nebe nuäre btätre amne ja gaire ñakare,

aisete tätre ja mike gure kä trä ngwenbti. Erere arato, tätre mröre munbe Jesu mikakäre ütiäte jae angwane, käta nebe nuäre btätre, akwa ngwarbe tätre ni ngökö, käta ja bä mike ni kuin kwrere mun ngätäite, akwa jändrän kämekäme btä nita nebe ja gaire, ye kwrere tätre nebe mun ngätäite. ¹⁴Mdakäre abko, meri ñan jatare dirikätre bloye, okwäta nebe meribtä angwane, töi tärä nebe ie jakrä amne käre niaratre nebe dräre ñakare ja mike ngite Ngöbö rüere amne, meri ruäre töi braibe abko tätre näkwite kukwe käme nuenkäre jabe. Erere arato, jändrän ni mda mdakwe, ie töta nebe krübäte jakrä. Akwa mrä Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kärekäre. ¹⁵Erere arato, nitre dirikä blo nikani ji kuin metre Ngöbökwé bäre mento, aiseite niaratre tä näin ngwarbe nianinte amne, Beor ngobo Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Balaam tö namani kukwe nuein blo ngwian ganainkrä jae, ye kwrere jire nitre dirikä blo tä näin. ¹⁶Angwane kukwe nuenbare käme kore Balaamkwe, yebtä Ngöbökwé mäträbare krörö btä: Buro abko blite ñakare, akwa Ngöbökwé mikani blite ni nire kwrere, käkwe ñakäbare Balaamyé, aibe käkwe ji ötani Balaam käne angwane, ñan nikani Ngöbö kukwei niere ngwarbe janknu ngwian ganainkrä jae.

¹⁷Mdakäre abko, dirikätre blo ye abko ñö okwä ngrötani kwrere amne müta juankata niken ja käne mürekwe ye kwrere, ñöbtä ñan angwane tätre ni die mikakrä tä niere, akwa ñan raba ni die mike jire chi, aiseite tätre dirire blo, ye dokwäre abko kä bäri iko te Ngöbökwé kitadi ngite kärekäre abko tä mikanintbe kräke. ¹⁸Niaratre tä blite kuin bä nuäre, akwa tätre blite ngwarbe amne, ni ruäre käkwe kwäräbebare krire nitre nünanka blobtä, abti nikani kukwe kämekäme kite temen, käkwe tödekani krire Jesubti, aiseite di tä braibe näin metre Ngöböbe, ye abko niaratre tä näkwite ja kukwäre kukwe kämekäme nuenkäre ben, aiseite kukwe kämekäme mdei ietre, yebtä tä ni ye näkwite kore. ¹⁹Erere arato, nitre dirikä blo abko käkwe ni mda mda tikadrete tätre niere, akwa niaratre ara jire tä kukwe kämekäme ngoto täni, ñöbtä ñan angwane jändrän ñö ñö erere kräke ni tä ni klaboré kwrere, ni ye abko tä jändrän ye ngoto täni. ²⁰Akwa nire nire ie ni Dänkien amne ni Diantarikä Jesukristo nükanina gare amne kukwe kämekäme kä nebtä, ye ngäniene kwäräbebarera kwe, abti tä niken nakwenta bobukäre kukwe kämekäme ye arabe jiebti, ye ngwane tä nibrenteta kukwe kämekäme te, aiseite niara töita nikenta kukwe kämekäme ngoto täni amne tä nebe kukwe nuene bäri käme mda, aiseite ngämi tödeke Jesubti angwane, nämane kukwe käme nuene ñakare abko erere tä nuene bäri mda. ²¹Nitre ye abko, ie ji kuin era metre ni Dänkienkwe ñan rükadre gare jire chi abko rabadre bäri kuin kräke abko namani gare ietre, abti tätre kukwe kuin deme biani nuendre diribare ietre abko tätre kiteta temen. ²²Akwa kukwe nieta abko erere namani bare ietre abko krörö:

Nukro tä yen, abti tä kweteta,

Proverbios 26.11

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. Erere arato, mtü jukateta tä neme merebe, akwa yebti tä niken jübenta dobrete abko nieta. Nitre ye ie ji kuin era metre ni Dänkienkwe tä nüke gare, abti tä niken kukwe kämekäme nuene bobukäre, ye abko mtü ye kwrere abkoptä tä nakenkä kore.

Ngöbökwé kä ne gadiká

3 ¹Ti mräkätre tare tikwe, tita tärä tiketa bobukäre munye. Tärä ketebu nebti abko ti tö kukwe mikaita töre munye amne jändrän kuin deme deme btä munkwe töbikadre, abkokäre tita tike. ²Nitre deme Ngöbö kukwei niekä käkwe dre dre niebare kira, ye munkwe ngwian töre käre jae. Erere arato, ni Dänkien amne ni Diantarikä Jesukristo käkwe kukwe biani nuendre nie abko nitre Jesukristo kukwei ngwianka käkwe diribare munye, ye tädre töre käre munye abko ie ti tö, käta tärä ne tike munye.

³Ti mräkätre, ti bike kukwe bäri ütiäte niere, nebtä munkwe töbika: Kä mrä angwane, ni jatadi ruäre abko kukwe kämekäme mdei ietre, ye aibe kräke nünandi kwetre amne jatadi Ngöbö Kukwei mike yakrä jae, ⁴käkwe niedi krörö: ¿Kristo rükadita bobukäre kä nebtä niebare kwe abko ame? ¿Se ñan ngwarbe ni ngökata ya? Kristo ñan rükadreta, ñobtä ñan angwane ni mräkä känekäne krütanina jökrä, akwa Kristo ngämi nüketa amne kä dätebare ño kena abko erere kä tä ja täritäri abti kä nüke mtare, aisete ngwarbe ni ngökata, niedi kwetre. ⁵⁻⁶Akwa niaratre tä töbike blo, ñobtä ñan angwane kena dekä ja kukweibti Ngöbökwé kä käinta dätebare amne kä tementa dätebare ñöbti, ye niaratre ñan tö mikai era. Abti Noé näire nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko Ngöbökwé ganinkä jökrä ñöbti, aisete kä dätebare kena abti kä nüke mtare jändrän ñakare ja kwrere ja täritäri, ye abko ñan tö mikai era jae arato. ⁷Akwa kä käinta amne kä tementa nita tuen mtare noko abko Ngöbö ara jire käkwe gadikä ñukwä jutrabti ja kukweibti amne, nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere, ye abko Ngöbökwé gadikä ñukwä jutrabti kä käinta amne kä tementa noko ngöi jökrä, abkokäre Ngöbö tä kä ngibiare mtare.

⁸Mdakäre abko, ti mräkätre tare tikwe, kukwe ne munkwe ngwian töre käre jae: Kä köböiti ye abko kä mili krati kwrere ni Dänkienkrä amne kä mili krati ye abko kä köböiti kwrere kräke. ⁹Ne aisete, ni Dänkien käkwe köbö mikaninta, akwa ñan tä ja kukwei mike täte jötrö abko ni ruäre tä nütüre ni Dänkienbtä, akwa ni jökrä kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere, ye abko käkwe tödekadre jökrä Jesubti amne ñan rikadre ja tare nike Ngöbö okwä bäre mento, ie Ngöbö tö, aisete tä köbö kite bätärekä ja käne rükakäreta, ye abko munkwe ngwian töre jae. ¹⁰Akwa batibe

ni gokä tä nüke, ye kwrere jire ni Dänkien köböi rükai. Köbö ye näire ñukwä jutra rabadi kri krübäte abko ngö rabadi juuu, käkwe kä käinta se gadikä jökrä. Erere arato, jändrän jökrä bti Ngöbökwe kä dätebare, ye ñukwä jutrakwe gadikä jökrä arato amne, jändrän jökrä tä kä nebtä, se abko rukwadi jökrä ñukwä jutrate kä temen noko ngöi jökrä.

¹¹Ngöbökwe jändrän jökrä juandi ngwarbe kore ñukwä jutrabti, ne aisete munkwe nünandre bäri deme ni Dänkien aibe kräke, ¹²käkwe Ngöbö köböi ngibia ngäbti kisere amne, munkwe jändrän jökrä nuen kuin ja di ngöi jökrä Ngöbö köböi ye krötakäre bäri jötrö ja kukwäre. Köbö ye näire kä käinta se rukwadi jökrä ñukwäte amne jändrän jökrä bti Ngöbökwe kä temen ne dätebare abko güdadite jökrä ñukwä jutrate. ¹³Akwa Ngöbökwe kä käinta amne kä tementa btin köböi mikani mda nie, ye abko nita ngibiare amne kä btin ye kanti abko ni nüne kuin era metre aibe käkwe nünandi.

¹⁴Ne mden kisete ti mräkätre tare tikwe, kukwe rakadikä jökrä kore, ye ngibiare ngäbti kisere kwärä munkwe nuna deme amne munkwe ñan ja mika ngite amne munkwe nuna jäme jabtä Ngöböbe amne ni mda mdabe. ¹⁵Mdakäre abko, kukwe ne munkwe ngwian töre jae arato: Ni kwati rabadre dianintari, abkokäre ni Dänkien käta ni ngibiare bätärekä kore. Kukwe ye arabebtä ni mräkä tare kri nikwe Pablo käkwe tarä tikani munye arato amne Ngöbökwe niara mikani töbtä ruen tie. Tita kukwe tike munye, ye kwrere Pablota tike munye arato. ¹⁶Akwa Pablokwe tarä tikani ketareketare, yebtä abko kukwe ruäre tare rükare gare, aisete nitre ie Ngöbö gare ñakare metre amne nitre töi mräme käta ja töi kwite jötrö jötrö, ye abko käta kukwe tikani Pablokwe kwite bä jene, abti tätre dirire blo. Ye kwrere arato, Ngöbö Kukwei mda mda kwitata kwetre, dokwäre Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen abko känänta au jakrä kwetre.

¹⁷Ne aisete, ti mräkätre tare tikwe, nitre dirikä blo jatadi ruäre tikwe niebare mun mikakäre mokre abko nena gare munye amne, nitre dirikä blo ye käkwe ñan mun ngökadre, abkokäre munkwe ja ngibia niaratre ngäniene. Erere arato, nitre moto kämekäme ye käkwe ñan mun kitadre ji blobti, abkokäre munta nünenkä dite jabtä, ye kwrere munkwe nünanka janknu, käkwe ja ngibia. ¹⁸Angwane ni Dänkien ni Diantarikä nikwe Jesukristo ye munkwe mika gare bäri kuin jae amne ni Dänkien käta mun tarere ja moto kuinbti ye abko rüka gare täte jökrä munye. ¡Ni Dänkien aibe raba käikitankä mtare amne kärekäre! Amen. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Juankwe

1 Juan

Ni ja töitikaka Jesube kädian nämane Juan käkwe tärä ne tikani. Niarakwe tärä mda mda tikani arato abko krörö: Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe, 2 Juan, 3 Juan, Apocalipsis. Nitre tödekaka Jesubti nämane nüne juta kwatirekwatire te käkä Asiate, kräke tärä ne tikani. Mtare kä Asia abko kädianta Turquía. Juan namanina umbre angwane tärä ne tikani kwe.

Jesukristo köböire Ngöbö nämane nitre tödekaka Jesubti tarere kri krübäte, käkwe kukwe kuin bätäkä ngwarbe nuenbare kräke abko Juan tö namani mikai gare ietre tärä nebti, käkwe tikani. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käkwe ni mda mda taredre era metre, ñobtä ñan angwane nita ni mda mda tarere metre angwane, Ngöböta ni bkäne era metre tä nüke gare nie, niebare Juankwe.

Mdakäre abko, Juankwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre dirikätre blobtä. Jesukristo abko ñakare ni kwrere abko dirikätre blo nämane niere. Niara bä namani ni kwrere amne ngrabare aibe ni ngrabare kwrere dirikätre blo nämane niere, akwa niara ñakare ja kwrere nibe amne ñakare Ngöbö Odei abko dirikätre blo nämane niere. Nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan olo ketadrete jire chi nitre yeye, ñobtä ñan angwane dirikätre kore abko ni ni ngökaka, niebare Juankwe. Kukwe era metre Ngöböbtä amne Ngöbö Odei Jesukristobtä, ye abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare abko Juankwe niebare abko erere tikani täräbtä.

Jesukristo abko Kukwe Ngöbökwere kwrere

1 ¹Ti Juan käta tärä ne tike munye. Kena dekä, kä ne däte ngämi, känenkri Jesukristo nämänena. Jesukristo ye abko nunkwe kukwei nuaba, nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne nunkwe nuabtaba ja kise jenbti. Niara ye abko Kukwe kwrere nikrä, käta ni mike nüne kärekäre Ngöböbe abko nunta mike gare munye. ²Jesukristo nämänena kena ni Rün Ngöböbe, akwa Ngöbökwere juani nüne nun ngätäite nete angwane, nunkwe tuaba, aisetenunta blite btä munbe. Niara ni mikaka nüne kärekäre Ngöböbe abko nunta mike gare munye. ³Nunkwe niara tuaba amne nunkwe kukwei nuaba abko erere nunta mike gare munye

angwane, nunta ja gete era metre Ngöbö ni Rün nikwebe amne Odei kwe Jesukristobe, ye kwrere mun rabadre ja gete nunbe, abkokäre nunta kukwe era metre niarabtä ne mike gare munye, ⁴kä rabadre nuäre täte jökrä munbtä, abkokäre nunta täre ne tike munye.

Nünandre metre

⁵Kukwe diribare Jesukristokwe nunye abko erere nunta mike gare munye abko krörö: Ngöbö abko ñotra kwrere amne kä iko ñakare jire chi btä.^a ⁶Ne aisete nita ja gete era metre Ngöböbe ni tädre niere, akwa ni tädre ja mike ngite käre Ngöbö rüere kä ikote, ye ngwane nita ni ngökö amne kukwe era metre Ngöbökwé käta nünamna metre nie, ye kwrere nita nüne ñakare. ⁷Akwa ñotra trä dirare, te Ngöböta nüne deme amne metre, ye kwrere nita nüne deme amne metre ñotra träte ne ngwane, nita ja gete era metre jabe kwärikwäri amne, Ngöbö Odei Jesu krütani krusobtä nikä angwane, ja däräe ianinte nikä kwe, ye köböire Ngöböta ni ngite bätete jökrä nibtä, käta ni mike deme ja ngwärecri.

⁸Akwa ni ja mike ngite ñakare Ngöbö rüere nikwe niedre ne ngwane, nita ja ngökö au amne nita ñäke ngwarbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei era metre ye gare ñakare nie. ⁹Akwa nita kukwe nuene kämekäme abtä ni ngite Ngöbö ngwärecri, ye nikwe niedre metre jökrä Ngöböye ne ngwane, Ngöbökwé ni ngite diandrekä nibtä niebare kwe, aisete ja kukwei mikadi täte kwe amne Ngöbö abko metre, aisete ni ngite ye diandikä jökrä nibtä mento kwe amne ni mikadi deme ja ngwärecri kwe. ¹⁰Akwa ni ngite Ngöbö rüere, Ngöbökwé niebarera nibtä, aisete ni ja mike ngite ñakare Ngöbö rüere nikwe niedre, ye ngwane nita Ngöbö bä mike ni ni ngökaka kwrere. Erere arato, ni ja mike ngite ñakare nikwe niedre, ye ngwane niara kukwei abko nita mike ñakare ütiäte jae.

2 ¹Ti mräkätre, mun abko ti ngäbriänkätre tikwe kwrere. Munkwe ñan ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre tita täre ne tike munye. Akwa nane ni iti tödekaka Jesubti käkwe ja mikadre ngite angwane, Ngöbökwé niara ngite diandikä mento btä, ñobtä ñan angwane blitaka täre nikä ni Rün Ngöbö ngwärecri. Ni blitaka nikä ye abko Jesukristo ara. Niara abko Ni Era Metre. ²Jesukristo käkwe ja mikani müre ketadre krusobtä Ngöbö mäta kri diankakäre nibtä amne Ngöbö moto mikakäreta jäme nikä, erere arato ni ngite diankakäre nibtä. Ye abko ñan ni ne aibe kräke akwa, ni kä jökräbti temen kräke ja mikani müre ketadre kore kwe.

³Ye abko, Ngöbökwé kukwe biani nuendre nie, ye erere nita mike täte ne ngwane, Ngöbö nena gare metre nie abko rükadi gare jabtä nie.

a 1.5 Ngöbö abko ñotra kwrere amne kä iko ñakare jire chi btä. Ngöbö abko ñotra kwrere, ye abko käta Ngöbö abko deme, era metre amne moto kuin bä mike. Niarata kukwe käme nuene ñakare jire chi abko “kä iko ñakare jire chi btä” käta bä mike.

4 Akwa nire nire kākwe niedre: Ngöbö nena gare tie, niedre kwe, akwa kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie abko mike ñakare täte ne ngwane, ni ye abko tä ni ngökö jirekåbe amne Ngöbö Kukwei era metre gare ñakare ie. 5-6 Akwa nire nire tä Ngöbö Kukwei mike täte angwane, ni ye abko tä Ngöbö tarere era metre bkånå. Ye abko, nire nire kåta niere, tita nüne kuin metre Ngöböbe abko tä niere, ye ngwane Jesukristo kākwe nü nabare ño kå nebtå, ye kwrere nü nandre kwe arato. Nita nüne kore ne ngwane, nita nüne ketetibe Ngöböbe abko tä gare era metre jabtå nie.

7 Mdakåre abko ti mråkåtre tare tikwe, kukwe biani nuendre Ngöbökwé tita tike munye, ye abko ñakare biani btin abko tita tike, ñöbtå ñan angwane mun jatani tödeke krire Jesubti angwane, munkwe ja taredre kwårikwåri abko niebarera munye, aiseite kukwe ne abko garera munye, aiseite ñakare btin munkrå. 8 Akwa kukwe ye abko kukwe btin kwrere abko tita tiketa munye. Kristokwe ni tarebare era metre, ye kwrere munta ja tarere era metre kwårikwåri, ñöbtå ñan angwane Jesu jatani amne, jåndrån kåmekåme nåmane Ngöbö rüere abko jatani jire jökrå kå ikokri ye abko kitera niken ta amne, Ngöbö trä kuin era metre kitera trä ngitiekå, ye mden abko kukwe btin, btå tita tårå tike munye.

9 Ye abko, nire nire tä nüne deme amne metre Ngöbö tråte tä niere, akwa tä båtå ngwen mråkåbtå, ni ye abko tä dikekå kå ikote Ngöbö rüere. 10 Akwa nire nire kåta mråkå tarere era metre, ye abko tä nüne Ngöbö tråte amne kukwe ñakare jire niara töite kå raba mike niken ngwarbe Ngöbö båre mento. 11 Akwa nire nire kåta båtå ngwen mråkåbtå, ni ye abko tä nüne amne tä dikekå kå ikote, ñöbtå ñan angwane nita dikekå ji ngrabare kå ikote angwane, kåta neme tuen ñakare nie, ye kwrere ni ye tä nüne kå ikote, aiseite tä niken mento Ngöböbtå abko tuen ñakare ie.

12 Ne abko, mun ngåbåkrere, ie tita tårå ne tike, ñöbtå ñan angwane Jesukristo krütani krusöbtå, ye köböire Ngöbökwé mun ngite dianinkå jökrå munbtå, aiseite tita tårå ne tike munye.

13 Mun tataretatare abko ie tita tårå ne tike arato. Ngöbö ngåmi kå ne dåtere, kånenkri Jesukristo nåmanena. Jesukristo ye abko nükanina gare munye, aiseite tita tårå ne tike munye.

Mun bati bati abko kåta ni rüe Satana ngututu ganaine kwåråbe, aiseite tita tårå ne tike munye.

Angwane mun ngåbåkrere abko ie ni Rün Ngöbö nükanina gare, aiseite tita tårå ne tike munye.

14 Mun tataretatare abko Ngöbö ngåmi kå ne dåtere, kånenkri Jesukristo nåmanena. Jesukristo ye abko nükanina gare munye, aiseite tita tårå ne tike munye.

Mun bati bati abko dite dite Ngöbö Kukweibtå. Ngöbö Kukwei tä kåre mun töite amne munta ni rüe Satana ngututu ganaine kwåråbe, aiseite tita tårå ne tike munye.

Ni ñan rankwadre jändrän kä nebtä jiebti

¹⁵Mdakäre abko, jändrän kämekäme Ngöbö rüere kä nebtä, ye munkwe ñan tare jire chi, ñobtä ñan angwane nire nire tä jändrän Ngöbö rüere tarere, ni ye abko ñan tä ni Rün Ngöbö tarere, ¹⁶ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kämekäme Ngöbö rüere ye abko tä kite ñakare ni Rün Ngöböcri, akwa jändrän jökrä kä nebtä tä Ngöbö rüere, yekri tä kite. Angwane jändrän kämekäme kä nebtä tä rüere Ngöbö rüere abko krörö: ja mika gure bati bati batakä ngwarbe abko mdeita nebe nie. Erere arato, jändrän tä nebe tuen kuin ni okwäye abko mdeita nebe nie amne, nita jändrän bkäne amne nita dre dre nuene, yebtä nita bike kri abko tä Ngöbö rüere kä nebtä. ¹⁷Akwa jändrän jökrä kämekäme Ngöbö rüere mdeita nebe nie, ye abko rikadi jökrä ta, akwa Ngöbö tö dreye, erere nire nire tä mike täte, ni ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe.

Nitre Kristo rüe, ye ngäniene nikwe ja ngibia

¹⁸Ti mräkätre, mun abko ti ngäbriänkätre tikwe kwrere. Kä ne abko kä mrä. Kä mrä angwane, ni iti kädianta Kristo Rüe jatadi iti niebare, ye abko munkwe kukwe nuani, ye erere Kristo rüe nükanina kwati dirire mtare, ye mdenbtä abko kä mrä nukera abko tä gare nie. ¹⁹Nitre Kristo rüe ye abko nämane ja ükekrö ketetibe nibe, akwa niaratre nämane tödeke ñakare era metre Jesubti, aisete nämane nekete ñakare era metre nibe, aisete nikani nibtä mento. Niaratre tädre tödeke era metre Jesubti angwane, tädre nekete era metre gwaire nibe akräke tädre ketetibe nibe; akwa nämane tödeke ñakare era metre Jesubti amne nämane nekete ñakare era metre nibe abko rükadre gare btä, abkokäre nikani jökrä jenena nibtä mento.

²⁰Ye abko nitre Kristo rüe rükadre gare metre munye, abkokäre Kristo Ni Deme käkwe Ngöbö Üai mikani nüne munbtä, aisete kukwe era metre nena gare mun jökräye. ²¹Tita tärä ne tike munye ye abko ñan kukwe era metre gare ñakare munye abtä tita tike, akwa kukwe era metre nena gare kuin munye, aisete tita tärä ne tike kore munye, ñobtä ñan angwane kukwe dirita ngwarbe, ye ñan tä kite kukwe era metrecri ye garera munye, abtä tita tärä ne tike kore munye. ²²Nire nire ni ngökaka abko ti bike niere munye. Jesu abko Ni Dianinkä ñakare Ngöbökwä, ye nire nire tä niere, ni ye abko ni ngökaka amne ni ye abko Kristo rüe amne Ngöbö ni Rün nikwe mikata ütiäte ñakare kwetre. Erere arato, Jesu ye abko Ngöbö Odei abko mikata era ñakare kwe. ²³Ne aisete, nire nire käta Jesu mike ñakare ütiäte Ngöbö Odei kwrere, ni ye abko ie Ngöbö ni Rün gare ñakare; akwa nire nire käta Jesu mike ütiäte jae Ngöbö Odei kwrere, ni ye abko ie Ngöbö ni Rün nena gare era metre.

²⁴Mdakäre abko, mun jatani tödeke krire Jesubti angwane, kukwe kuin Jesubtä diribare kena munye, ye munkwe ketate käre kisete jakrä.

Munkwe nuendre kore ne ngwane, mun tädi nüne käre ketetibe Ngöbö Odeibe amne Ngöbö ni Rünbe arato. ²⁵Ye abko, nikwe nünandre kore ketetibe bentre angwane, nikwe nünandi kärekäre ben, ye mden abko Jesukristokwe köböi mikani nie.

²⁶Ye abko, ni ruäre tö mun ngökai, tö mun ngwiain ji blobti Ngöbö bäre mento. Ni yebtä abko tita tärä ne tike munye mun mikakäre mokre. ²⁷Akwa Jesukristo käkwe Ngöbö Üai Deme mikani nüne munbtä, ye abko tä kukwe jökrä Ngöböbtä amne Kristobtä dirire munye amne, kukwe dirita Ngöbö Üaikwe munye, ye abra era metre amne tä ni ngökö ñakare. Ye aisete, ni mdakwe diridre munye ye abko ñakare ütiäte munkrä, aisete Ngöbö Üai käkwe diribare ño munye Kristobtä, ye kwrere munkwe nuna ketetibe Kristobe.

Ni tödekaka Jesubti abko Ngöbö ngäbriänkätre

²⁸Mdakäre abko, mun ti ngäbriänkätre tikwe kwrere. Kristo rükadita angwane, niara jürä ñan rabadre nibtä amne ni ñan rabadre ja gaire niara ngwärekri, akwa ja rabadre ruen jäme nie niara ngwärekri, abkokäre munkwe nuna käre ketetibe ben.

²⁹Niara abko era metre, ye garera munye, aisete nire nire käta nüne era metre, ni ye abko Ngöbö ngäbriänkä.

3 ¹¡Anchinaa! Ngöbö ni Rün nikwe käta ni tarere kri krübäte tuen munkwe abko krörö: ni abko Ngöbö ngäbriänkätre ara niarata niere nie mtare. Ye abko, nitre kä nebtä tä nüne Ngöbö rüere, ie Ngöbö gare ñakare, aisete ni abko Ngöbö ngäbriänkätre ñan tä nüke gare ietre arato. ²Ti mräkätre tare tikwe, ni abko nena Ngöbö ngäbriänkätre era metre bkänä, akwa ni rabadi ño mrä, ye abko Ngöbö ngämi mike gare. Akwa Jesukristo rükadita angwane, niara abko ño nikwe tuadi ja okwä jenbti, aisete ni rabadi niara kwrere arato. ³Ye abko nire nire tö ja tuai Jesube, käta ngibiare ngäbti kisere, ni ye abko tä ja ngibiare bäri kukwe käme ngäniene nünakäre deme, Jesukristo kuin deme ye kwrere.

⁴Akwa nire nire käta kukwe nuene kämekäme ja mikakäre ngite Ngöbö rüere, ni ye abko tä kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie kite temen, ñobtä ñan angwane nita kukwe nuene kämekäme angwane, kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie ye nita kite temen. ⁵Akwa Jesukristo nükani kä nebtä ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre mento jökrä nibtä, ye abko nena gare munye amne, Jesukristo abko käkwe ja mikani ngite ñakare jire bati Ngöbö rüere. ⁶Ye aisete, nire nire tä nüne ketetibe niarabe, ni ye abko ñan tä niken ja mike ngite janknu Ngöbö rüere; akwa nire nire käta ja mike ngite käre Ngöbö rüere, ni ye abko käkwe ñan Jesukristo tuabare amne gare ñakare ie.

⁷Ti ngäbriänkätre tikwe, munkwe ñan ja ngökamna ni mda mdaye kukwe nebtä. Nire nire käta kukwe era metre nuene, ni ye abko ni era

metre Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane tä nekete Ngöbö era metre yekri. ⁸Akwa nire nire käta kukwe nuene kämekäme, käta ja mike ngite Ngöbö rüere, ni ye abko tä kite diablukri, ñobtä ñan angwane kira kena abti kä nüke mtare, käre diabluta ja mike ngite Ngöbö rüere. Ngöbö Odei nükanı kä nebtä sribi diablukwe bätäkä ngwarbe juankäre ngwarbe. ⁹Nire nire Ngöbö ngäbriänkä abko ñan tä kukwe kämekäme nuene janknu ja mikakäre ngite, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nura kwrere btä abko rikai Ngöbö ngäbriänkä töi kwite, Ngöböta töbıke ño ye kwrere, aısete ñan raba ja mike ngite janknu Ngöbö rüere. ¹⁰Nire nire Ngöbö ngäbriänkä amne nire nire diablu ngäbriänkä tä nüke gare krörö nie: Nire nire ñan tä jändrän kuin nuene ni mdakrä amne ñan tä mräkä tarere, ni ye abko ñakare Ngöbö ngäbriänkä.

Nikwe ja taredre kwärikwäri

¹¹Mdakäre abko, mun nikani tödeke krıre Jesubti angwane, kukwe dirıbare munye abko krörö: Nikwe ja taredre kwärikwäri abko dirıbare munye. ¹²Nikwe ja mikadre ngite ñakare Caın tukwe kwrere. Caın abko diablukwe, aısete moto käme diablu kwrere, käkwe etba Abel kämikani, ñobtä ñan angwane Caın moto käme, erere nämane kukwe nuene käme. Akwa Abel abko moto kuin, aısete nämane jändrän kuin nuene, ye dokwäre Caın moto nämane iko kräke amne namani bätä ngwen btä, käkwe kämikani. ¹³Ne aısete ti mräkätre tikwe, munta jändrän kuin nuene, dokwäre nitre nünanıa Ngöbö rüere Caın kwrere käta bätä ngwen munbtä angwane, yebtä munkwe ñan töbıka dikaro, ¹⁴ñobtä ñan angwane ni ngämi tödeke Jesubti, känenkri ni nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekre arato, akwa nikwe tödekani Jesubti, aısete mtare nıta ni nire kwrere, ye abko nena gare metre nie, ñobtä ñan angwane mtare nıta ni mräkä tarere aısete. Akwa nire nire ñan tä mräkä tarere, ni ye abko tä ni ngwäkäre kwrere. ¹⁵Ye abko, nire nire tä bätä ngwen mräkäbtä, ni ye abko ni kämikaka Ngöbö okwäbti amne, ni ni kämikaka käkwe ñan nünanıdı kärekäre Ngöböbe, ye nena gare munye.

¹⁶Akwa nikwe ja taredre ño kwärikwäri abko Jesukristokwe mikani gare krörö nie: Jesukristo käkwe ja bıanı müre ketadre nikrä, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri angwane, ni rabadre bıare krüte ni mräkä kräke arato. ¹⁷Ye abko ti bıke bä mike krörö munye: Ni tödekaka Jesubti ngwian bkäne tädre itı amne niara mräkä bobre tädre sıba, akwa ni ngwian bkäne ie rabadre ruentari tare ñakare, käkwe mräkä bobre ye die mikadre ñakare, ¿ni ye abko tä Ngöbö tarere ya? ¡Ñakare jıre chi!

¹⁸Mun ti ngäbriänkätre tikwe kwrere, nikwe ñan ni mräkä taredre kadabti be ni ngwian bkäne ye kwrere, akwa nikwe jändrän kuin nuendre ni mräkäkrä amne nikwe ni mräkä taredre era metre arato. ¹⁹⁻²⁰Mdakäre abko, ja rabadre ruen ngite nie Ngöbö ngwärekre angwane,

Ngöböta ni bkäne era metre amne kukwe era metre Ngöbökwé, btä nita nekete era metre, ye tä nüke gare krörö nie, ni rabadre nüne moto jame blitakäre Ngöböbe: Ngöbö bäri töbtä ni ngwä amne ni moto amne ni töi ño ño abko gare metre ie.

²¹⁻²²Ne aisete ti mräkätäre tare tikwe, ja rabadre ruen ngite ñakare nie Ngöbö ngwärecri ne ngwane, ni rükadi jame Ngöbö ngwärecri blitakäre ben, ñobtä ñan angwane Ngöbö tö dreye, erere nita nuene amne, kukwe biani bätäkä ngwarbe nuendre nie Ngöbökwé, erere nita mike täte, aisete nikwe dre dre ribedre ie, erere biandi jökrä kwe nie. ²³Ye abko, kukwe bäri ütiäte biani keteti nuendre nie Ngöbökwé abko nikwe tödekadre niara Odei Jesukristobti amne, Jesukristo käkwe ja taremna ño nie, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri. ²⁴Ngöbökwé kukwe ye biani nuendre nie, ye nire nire tä mike täte abko tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe ben. Ngöbökwé ja Üai mikani nüne nibtä, ye mden köböire abko Ngöböta nüne ketetibe nibe abko tä nüke gare nie.

Üai mden mden köböire dirita abko mikadre ñäräre

4 ¹Ti mräkätäre tare tikwe, ti bike kukwe mdara jire niere munye abko krörö: Ni jökrä jata dirire munye abko tä näin dirire Ngöbö Üai köböire jata niere, ni ye abko ie munkwe ñan ja ngwian nain jötrö ngwarbe, akwa tä näin dirire era metre Ngöbö Üai köböire ya, o üai käme köböire ya, ye abko munkwe mika ñäräre kuin, ñobtä ñan angwane ngöbö ngwarbe kukwei niekä tä näin kwati mtare üai käme köböire, aisete munkwe ja ngibia kuin. ²Ye abko, nire nire btä Ngöbö Üai tä era metre bkänä abko köböire tä dirire abko rükadre gare krörö munye: Jesukristo abko därebare era metre ni kä nebtä kwrere, ye nire nire käta mike era jae, erere tä niere, ni ye abra btä Ngöbö Üai tä era metre bkänä; ³akwa Jesu därebare era metre ni kä nebtä kwrere, ye nire nire ñan tä mike era, akwa tä rükente ne ngwane, ni ye abko btä Ngöbö Üai ñakare amne niara abko tä näin Kristo Rüe üai kämenbti. Nitre dirikä kore jatadi abko niebarera, ye munkwe kukwei nuani, ye mden abko nükanina kä ketareketare temen, aisete munkwe ñan ja ngwian nain.

⁴Ti mräkätäre, mun abko ti ngäbriänkätäre tikwe kwrere. Mun abko jen Ngöbökwé, aisete nitre ni ngökaka abko munkwe ganainbare kwäräbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä munbtä abko bäri di kri üai käme Ngöbö rüere kä nebtä ye ngwä, aisete munkwe ganaibarera kwäräbe. ⁵Jändrän jökrä tä Ngöbö rüere, yekri nitre ye tä nekete, aisete tä ñäke Ngöbö rüere amne nitre nünanka Ngöbö rüere abko tä olo ketete niaratre kukweiye. ⁶Akwa ni abko, ni jen Ngöbökwé, aisete nire nire ie Ngöbö gare abko tä olo ketete ni kukweiye; akwa nire nire ñan tä olo ketete ni kukweiye abko ñakare jen Ngöbökwé. Ne aisete nire nire btä Ngöbö Üai era metre tä abko tä ni kukwei mike era; akwa nire nire btä üai käme ni ngökaka tä abko ñan tä ni kukwei mike era jae.

Ngöböta ni tarere, kwrere nikwe ni mräkä taredre

⁷Ti mräkätre tare tikwe, Ngöbö aibe käta ni kite ni mda mda tarere, aisete ari ja tarere kwärikwäri. Nire nire käta mräkä tarere abko därebare Ngöbökre, aisete Ngöbö ngobo amne Ngöbö gare metre ie. ⁸Ngöbö abko ni tarekä amne jändrän jökrä nuenta kwe abko tä nuene ni tarekäre, aisete nire nire ñan tä ni mda mda tarere, ni ye abko ie Ngöbö gare ñakare. ⁹Ngöböta ni tarere ye abko bä mikani krörö kwe nie: Nikwe nünandre kärekäre Ngöböbe, abkokäre Ngöbökre ja Odei itibe juani kä nebtä. Ye kwrere Ngöböta ni tarere abko bä mikani kwe nie. ¹⁰Erere arato, Ngöböta ni tarere kri abko krörö: Ñan nikwe Ngöbö tarebare käne abtä Ngöböta ni tarere, akwa Ngöbö ara jire käkwe ni tarebare käne, käkwe ja Odei juani krüte krusobtä ni kräke, Ngöbö mäta kri nibtä diankakäre mento amne Ngöbö moto mikakäre jäme ni kräke amne ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre mento nibtä, abkokäre krütani. ¹¹Ne aisete, ti mräkätre tare tikwe, Ngöbökre ni tarebare kri kore, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri arato. ¹²Ni ngämi Ngöbö tuen jire bati, akwa nita ja tarere kwärikwäri, ye ngwane Ngöböta nüne nibtä abko tuata nibtä, amne nikwe Ngöbö taredre ño metre, erere arato nikwe ni mda mda taredre metre abko tä nüke gare nie.

¹³Mdakäre abko, nita nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe nibe, ye abko gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbökre ja Üai mikani nüne nibtä. ¹⁴Ye abko, ni Rün käkwe ja Odei juani ni jökrä diantarikäre, ye abko nunkwe tuani amne nunta mike gare ni jökräye. ¹⁵Jesu abko Ngöbö Odei era metre, ye nire nire kräke tä nebe era, käta tödeke bti, ni ye abko tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe ben arato. ¹⁶Ye abko Ngöböta ni tarere era bkänä, yehti nita tödeke amne nita mike era.

Ngöbö abko ni jökrä tarekä, aisete nire nire käta kä bien Ngöböye ja tarekäre, ni ye abko käta ni mda mda tarere amne tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöbö tä nüne ketetibe ben. ¹⁷Ngöböta ni tarere, ye tä nebe era nikä, ye ngwane Ngöbökre kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, kä jürä rabadre ñakare nibtä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Jesukwe nünabare kä nebtä, ye kwrere nita nüne, aisete ni rabadre moto jäme Ngöbö ngwärekre. ¹⁸Ye abko, Ngöböta ni tarere era metre gare nie angwane, kä jürä ñakare nibtä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Ngöböta ni tarere era metre, ye abko tä Ngöbö jürä nibtä juentari mento, akwa nane Ngöbö jüräta neme nibtä, ye ngwane Ngöböta ni tarere era metre ngämi nüke gare täte jökrä nie.

¹⁹Mdakäre abko, Ngöbökre ni tarebare käne, ye mden kisete nita Ngöbö tarere amne nita ja tarere kwärikwäri. ²⁰Akwa nire nire käkwe niedre: Tita Ngöbö tarere, niedre kwe, ye btäräbe tädre bätä ngwen

mräkäbtä, ni ye abko tä ni ngökö jirekäbe amne niara ñan raba Ngöbö tarere, ñobtä ñan angwane niara mräkä tuen ie abko nuäre taredre, akwa tä tarere ñakare, ¿se abko Ngöbö tuen ñakare ie abko tareta era kwe ya? ¡Ñakare jire chi! ²¹Ne aisete niarakwe kukwe biani nuendre nie abko krörö: Nire nire käta Ngöbö tarere ye käkwe mräkä taredre arato abko biani nuendre kwe nie.

Nikwe tödekadre Ngöbö Odeibti

5 ¹Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, ye nire nire käta mike era amne tä tödeke bti, ni ye abko därebare Ngöbökwé, aisete Ngöbö ngobo. Ye abko, ti mräkätre, nire nire käta ni rün tarere, ni ye abko käta ni rün ye ngäbriänkätre tarere arato, ²aisete nita Ngöbö tarere amne nita niara kukwei mike täte, ye ngwane nita Ngöbö ngäbriänkätre mda mda tarere arato abko tä nüke gare nie. ³Ye abko, nita Ngöbö tarere angwane, nita kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie ye mike täte jökrä amne, kukwe biani nuendre kwe nie, ye abko ñakare tare nuene, ñakare tribe doboko kwrere, ⁴⁻⁵ñobtä ñan angwane Jesu abko Ngöbö Odei ye nire nire käta mike era jae, käta tödeke bti, ni ye abko Ngöbö ngäbriänkä. Erere arato, ni ye käta jändrän jökrä kämekäme Ngöbö rüere kä nebtä ganaine. Ye abko, tödeka kwatibe Jesubti, ye aibe köböire nita kukwe kämekäme Ngöbö rüere ganaine.

⁶Mdakäre abko, Jesukristo abko Ngöbö Odei era metre nükani ni ngätäite, ye abko ñö amne däri käkwe bä mikani. Ye abko, ñan ñö aibe käkwe bä mikani, akwa ñö amne däri arato käkwe bä mikani. Erere arato, Ngöbö Üai ara jire käta kukwe ne mike gare metre nie Jesukristobtä amne, Ngöbö Üai tä ni ngökö ñakare jire. Jesukristo abko Ngöbö Odei era metre, ye abko Ngöbö Üai tä mike gare nie. ⁷Ye abko, jändrän ketamä käta kukwe era niere kore Jesukristobtä abko krörö: ⁸Ngöbö Üai amne ñö amne däri abko käta blite ja kwrere jökrä Jesukristobtä. ⁹Ni mda abko tä kukwe niere ni mdabtä angwane, nita mike era. Ngöbö bäri ütiäte kri ni ngwä, aisete Ngöböta kukwe era erere niere Jesubtä ye abko bäri ütiäte, ñobtä ñan angwane Ngöböta kukwe era erere niere nie niara Odeibtä, aisete bäri rabadre era nikrä. ¹⁰Ne aisete, nire nire tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti ye abko tä kukwe niebare Ngöbökwé niara Odeibtä ye mike era jae; akwa nire nire ñan tä kukwe niebare Ngöbökwé niara Odeibtä ye mike era jae, ni ye abko tä Ngöbö bä mike ni ni ngökaka kwrere, ñobtä ñan angwane kukwe era niebare Ngöbökwé ja Odei Jesukristobtä abko ñan tä mike era jae aisete. ¹¹Kukwe era metre niebare Ngöbökwé niara Odeibtä abko krörö: Ngöböta ni mike nüne kärekäre niara Odei köböire. ¹²Ye aisete, nire nire tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti, ni ye abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe, akwa nire nire ñan tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti, ye käkwe ñan nünandre kärekäre Ngöböbe.

Kukwe mrä

¹³Mdakäre abko ti mräkätre, munta Ngöbö Odei mike era jae, käta tödeke bti, ye köböire mun rabadi nüne kärekäre Ngöböbe abko rabadre gare metre munye, abkokäre tita tärä ne tike munye. ¹⁴Mdakäre abko, nita krötö Ngöbö ken kukwe ribere ie, ye ngwane ni raba kukwe ribere jäme ie, ñobtä ñan angwane, Ngöbö tö dreye nikrä abko erere nita kärere ie, ye ngwane tä ni kukwei kaen ngäbti ja moto kuinbti. ¹⁵Nita jändrän kärere Ngöböye angwane, Ngöböta ni kukwei kaen ngäbti ja moto kuinbti abko garera nie, ye kwrere arato jändrän käräta ie nikwe, ye biandi kwe nie abko gare kuin nie arato.

¹⁶Mdakäre abko, mun mräkä mden tua ja mike ngite munkwe angwane, kukwe btä ja mika ngite kwe, yebtä Ngöbökwé ñan mikadre ja tare nike kärekäre ja okwä bäre mento ne ngwane, munkwe blita kräke Ngöböbe angwane, Ngöbökwé mikadita nüne kärekäre jabe, ñobtä ñan angwane kukweta kwati btä ja mikata ngite abko käta ni mike kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, yebtä abko munkwe blitadre Ngöböbe kräke abko tita niere ñakare. ¹⁷Kukwe jökrä kämekäme nuenta nikwe, yehti abko nita ja mike ngite Ngöbö rüere, akwa kukwe tärä ruäre btä nita ja mike ngite abkobtä Ngöbö ñan tä ni mike ja tare nike kärekäre ja okwä bäre mento.

¹⁸Mdakäre abko, nire nire därebare Ngöbökwé abko Ngöbö ngäbriänkä, ni ye abko ñan tä niken ja mike ngite janknu Ngöbö rüere, ye abko garera nie, ñobtä ñan angwane Satana ngututu käme käkwe ñan diandrekä jakri abko ngäniene Ngöbö Odei Jesu därebare Ngöbökwé, käta ngibia ja kisete, ye abko gare nie arato. ¹⁹Ni abko Ngöbö ngäbriänkätre amne ni kä jökräbti temen tä nüne Ngöbö rüere abko tä Satana ngututu ngoto täni, ye garera nie. ²⁰Akwa Ngöbö Odei nükani kä nebtä, käkwe ni töi tikani, Ngöbö era metre rabadre nüke gare nie abkokäre, ye garera nie arato. Ye mden kisete, Ngöbö era metre, ben nita nüne ketetibe mtare amne, nita nüne ketetibe Jesukristo Ngöbö Odei ara ben arato. Jesukristo ye abko Ngöbö era metre amne ni mikaka nüne kärekäre Ngöböbe arato abko nena gare nie ti mräkätre.

²¹Mräkäre abko, mun ti ngäbriänkätre tikwe kwrere, jändrän ngwarbe sribebare ngöböre, ye ngäniene munkwe ja ngibia amne munkwe ñan mika ngöböre jae abko tita niere mrä munye. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Juankwe

2 Juan

Juan ne mden käkwe tärä 1 Juan tikani arato. Niara abko Jesu kukwei ngwianka. Nire kräke tärä ne tikani kwe, btä töbikata jene jene. Meri nämane iti amne ngäbäkre kwe, kräke Juankwe tärä ne tikani abko ni ruäre tä nütüre. Akwa kukwe “meri” amne “ngäbäkre kwe” käta nitre gätäkä Jesu käbti bä mike kore abko ni kwati tä nütüre, aisete nitre tödekaka Jesubti kä nämane gätäre Jesu käbti, kräke Juankwe tärä ne tikani abko nütüta bäri.

Juankwe tärä ne tikani, ñobtä ñan angwane ni ni ngökaka nükani nitre tödekaka Jesubti ngätäite. Ni ni ngökaka ñan nämane kukwe era metre Jesubtä dirire amne tö namani nitre tödekaka Jesubti ngwiain ji blobti. Yebtä abko Juankwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käkwe ja taredre era metre kwärikwäri abko Juankwe niebare ietre.

Juanta köbö kuin juen

¹Ti unbre amne ti nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käta köbö kuin juen mun gätäkä Jesukristo käbti kräke. Ngöbökwe mun dianinkä jenena jakrä. Tikwe mun taredre diribare Ngöbökwe, ye kwrere tita mun jökrä tarere era metre. Ne abko ñan ti aibe käta mun tarere, akwa ni jökrä ie kukwe era metre Ngöbökwe nukanina gare abko käta mun tarere arato, ²ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwe nükani gare nie abko nita mike era jae amne nita tödeke bti abko erere nikwe mikadi era kärekäre. Ye mden kisete tita mun tarere era metre. ³Ti mräkätre tikwe, Ngöbökwe nünamna metre munye, ye kwrere mun jökrä tä nüne amne mun tä ja tarere kwärikwäri. Ngöbö ni Rün nikwe btä Jesukristo ni Rün Odei kwe käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne mun ngwian ruentari tare kwe jae amne munkwe nüna jäme niara diebti abko ie ti tö.

Nikwe ja taredre kwärikwäri

⁴Ti mräkätre tikwe, Ngöbö ni Rün nikwe käkwe nünamna ño nie abko erere mun ruäre tä nüne, ye tikwe gaba angwane, käi rababa nuäre kri tibtä. ⁵Ti mräkätre tare tikwe, mtare nikwe ja taredre kwärikwäri abko tita kärere munye. Ne abko ñan kukwe mdara jire biani btin nuendre nie tikata tikwe munye, akwa kukwe bianina kena Ngöbökwé nuendre nie, arabe tita tiketa munye. ⁶Amne Ngöbökwé kukwe biani nuendre nie, ye erere nita mike täte ne ngwane, nita ja tarere era metre kwärikwäri. Kukwe ne abko ñakare btin munkrä, ñöbtä ñan angwane munkwe tödekani kena Jesubti angwane, munkwe ja taredre kwärikwäri abko diribare munye.

⁷Mdakäre abko, munkwe ja taredre kore kwärikwäri, ñöbtä ñan angwane ni kwati tä näin kwäräkwärä ni ngökakäre, käta niere krörö: Jesukristo abko därebare ñakare era metre ni kä nebtä kwrere amne niara ngrabare namani ñakare, tätre näin niere. Ni blitaka kore ye abko ni ni ngökaka amne Kristo rüe arato. ⁸Nitre dirikä kore, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, sribi munkwe Ngöbökrä ñan rikadre ngwarbe abkokäre. Akwa Ngöbökwé sribi ütiä biandre munye, abkokäre munkwe ja ngibia, ⁹ñöbtä ñan angwane Kristo käkwe kukwe diribare, yebti ta ni mda mda jatadre kukwe bä jene dirire mda ne ngwane, ni yebtä Ngöbö tä nüne ñakare. Akwa kukwe diribare Kristokwe ye kwrere nire nire tä nüne, ni yebtä abko Ngöbö ni Rün nikwe amne Ngöbö Odei kwe tä nüne.

¹⁰Nane ni ruäre rika basare munye, akwa kukwe diribare Kristokwe tita niere ne kwrere tä dirire ñakare ne ngwane, munkwe ñan ka ngäbti ja gwiriete die mikakäre amne munkwe ñan köbö ngwiantari ie, ¹¹ñöbtä ñan angwane nire nire käkwe ni ye kwrere kadre ngäbti ja gwiriete abko käkwe sribi käme ye die mikadi siba, aisete ni dirikä kore, ye munkwe ñan ka ngäbti jire chi.

¹²Kukwe tä kabre mda tikwe niedre munye akwa, ti ñan tö tikai jökrä täräbtä munye, ñöbtä ñan angwane ti tö rikai ja tuen gwärere munbe yete blitakäre munbe. Angwane nikwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä, abkokäre ti tö rikai yete. ¹³Angwane nitre gätäkä Jesu käbti nete abko Ngöbökwé dianinkä jakrä arato, käta köbö kuin juen mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bämäkäre Juankwe

3 Juan

Juan ne ara käkwe tärä 1 Juan amne 2 Juan tikani arato. Niarakwe tärä ne tikani niara kukwe muko iti kädian nämane Gayo kräke. Gayo nämane nüne, ye kánti Juan käkwe ni juani ruäre kukwe kuin Jesubtä dirire, akwa ni iti kädian nämane Diótrefes nämane bike kri, aisete ñan tö namani nitre ye kain ngäbti. Ye ñan namani mate kuin Juanbtä, aisete niarakwe tärä ne tikani Gayoye, Gayo mikakäre mokre Diótrefebtä. Gayo abko nämane dirikätre kaen ngäbti kuin abko namani tuen kuin Juanye abko Juan tö namani niere Gayoye. Erere arato, Gayo käkwe nitre dirikä ye kadre ngäbti janknu abko ie Juan tö namani, aisete tärä ne tikani kwe Gayoye.

Juanta köbö kuin juen Gayoye

¹Ti unbre amne ti nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka. Ti ne ara kätä köbö kuin juen makrä ti mräkä tare kri tikwe Gayo. Tikwe mun taredre diribare Ngöbökwe, ye kwrere tita ma tarere era metre Gayo.

²Ti mräkä, ma tare kri tikwe. Ma tä nüne kuin jäme jabtä Ngöböbe, ye kwrere arato jändrän jökrä raba neme bare kuin mae amne ma ñan rabadre bren nike abko tita kärere Ngöböye makrä, ³ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwe mata mike ütiäte janknu jae amne kukwe era metre Ngöbökwe diribare mae abko erere ma tä nüne, ye abko ni ruäre rükaba nete, käkwe nieba tie abko käi rababa nuäre kri tibtä. ⁴Kukwe era metre Ngöbökwe tä nünamna nie, ye kwrere ti ngäbriänkätre tikwe Jesu käfti ma kwrere tä nüne abko tita gain angwane, bäri kätä neme nuäre tibtä.

⁵Ti mräkä tare tikwe, ni mräkä menteni tödekaka Jesubti, kräke ma tä sribi kuin nuene täte niaratre die mikakäre, kätä kaen ngäbti kuin, ye abko tuen bäri kuin tie. ⁶Mata nitre menteni tödekaka Jesubti ye tarere kri, ye abko ja mräkätre gätäkä Jesu käfti tä nete abko ngwärekre tätre

niere, aiseite jändrän ñakare kwetre, yebtä makwe die mika. Makwe niaratre die mikadre ño, ie Ngöbö tö, ye kwrere makwe die mika niken mentokwäre ji ngrabare abko tita ribere mae, ⁷ñobtä ñan angwane niaratre tä dikekä kwäräkwärä sribikäre Jesukristo kräke amne tä ja di kärere ñakare nitre tödekaka ñakare Jesubti yeye. ⁸Ni ye kwrere abko nikwe kadre ngäbti kuin ja gwiriete die mikakäre, ñobtä ñan angwane ye kwrere nikwe niaratre die mikadi kukwe kuin era metre Jesubtä ngwiankäre kwäräkwärä.

Kukwe Diótrefebtä

⁹Mdakäre abko, nitre gätäkä Jesu käbti tä yete, ie tikwe tärä tikaba, akwa Diótrefes abko ñan tö nun kukwei mikai ütiäte jae, ñobtä ñan angwane tö rabai bäri ji dokwäte ni jökräbti abko erere tä bike kri kaibe, aiseite ñan tö nun kukwei mikai ütiäte jae. ¹⁰Ne aiseite, ti näin nebe yete angwane, tikwe mäträdi btä mun jökrä ngwärekre, ñobtä ñan angwane tä näin blite ngwarbe nun ruere, ye kwe ñan tä neme dbe amne, ñan tä ja mräkätre Jesu kukwei dirikätre ye kaen ngäbti. Mdakäre abko, ni ruäre töta neme ja mräkätre ye kain ngäbti angwane, tä dokwä täke kän. Erere arato, ni ruäre tä Jesu kukwei dirikätre ye kaen ngäbti abtä niara tä kitekä mento nitre gätäkä Jesu käbti ye ngätäite, aiseite tikwe mäträdi btä.

¹¹Ti mräkä tikwe, ni mdakwe jändrän käme nuen ma okwäbti Diótrefes kwrere, ye kwrere makwe ñan nuen siba, akwa ni mdakwe jändrän kuin nuen ma okwäbti, ye kwrere makwe jändrän kuin nuen siba, ñobtä ñan angwane ni jen Ngöbökwäre abko käta jändrän kuin nuene, akwa ni jändrän käme nuenkä abko ie Ngöbö gare ñakare. ¹²Ni jökrä okwäbti abko, Ngöbö kukwei kuin era metre Jesubtä käta nünamna nie, ye kwrere Demetrio tä nüne abko tätre niere Demetriobtä. Erere arato, Demetrio tä nüne metre abko nunta niere btä arato. Ne abko, nunta kukwe era erere niere abko gare kuin mae, ruen tie ti mräkä.

¹³Ti mräkä, kukwe näma kabre tikwe niedre mae, akwa ti ñan tö tikai jökrä täräbtä mae, ¹⁴ñobtä ñan angwane bä jötrö ti tö ja tuai mabe angwane, tikwe blitadi gwärere mabe.

¹⁵Ngöbökwäre kä jäme mika mabtä, ie ti tö. Mdakäre abko, ma kukwe muko jökrä tä nete käta köbö kuin juen makrä. Erere arato, nunta köbö kuin juen nun kukwe muko yete kräke abko makwe nie itire itire ie nunkrä. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Judakwe

Judas

Tärä ne tikaka abko kädian nämane Judas. Niara abko nire gare ñakare metre, akwa niara abko Jesu kukwei ngwianka kädian nämane Judas btä täräta tikani Lucas 6.16; Hechos 1.13 abko ni ruäre tä nütüre. Erere arato, Judas mdara jire abko ni Dänkien Jesu etba bati Santiago kwrere abko käkwe tärä ne tikani abko ni kwati tä nütüre arato, ñobtä ñan angwane Mateo 13.55; Marcos 6.3 käta blite Jesu etba kädian nämane Judabtä. Tärä ne tikaka abko ñakare Judas Iscariote.

Judas käkwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre dirikätre blobtä, ñobtä ñan angwane ni ruäre bikaka tödekaka Jesubti nükani nitre tödekaka Jesubti ngätäite niaratre ngökakäre amne niaratre ngwiankäre ji blobti. Nitre ye ngäniene nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ngibiadre abko Judakwe niebare ietre. Ngöböta ja moto mike kuin ni kräke, käkwe ni ngite dianinkä mento nibtä, aiseite ni rabadre ja mike ngite janknu abko rabadre dbe abko nitre ni ngökaka nämane dirire, akwa ñakare kore abko Judakwe niebare. Nitre nünanka kira käkwe nünabare Ngöbö rüere angwane, Ngöbökwé mikani ja ngie nuen kri, ye kwrere Ngöbökwé nitre ni ngökaka ye mikadi ja ngie nuen kri arato abko Judas tö namani mikai gare nitre tödekaka Jesubti yeye, aiseite tärä ne tikani kwe kräke.

Judata köbö kuin juen

¹Ti Judas käta tärä ne tike munkrä. Ti abko ni klaboré Jesukristo kräke amne ti abko Santiago etba. Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun käräbare jakrä, käta mun tarere amne, mun ye arabe Ngöböta ngibiarebti Jesukristo kräke. Mun ye mden kräke tita köbö kuin juen. ²Ngöbö raba mun ngwen ruentari tare jae amne mun mika nüne bäri jäme kwe. Erere arato, raba mun tarere bäri kri abko ie ti tö.

³Ti mräkätäre tare tikwe, nita dianintari gwaire siba Ngöbökwé, kukwe yebtä bäri ti tö rababa tärä tikai munye, akwa mtare kukwe mdara jire btä tikwe tärä tikadre jötrö munye ruen tie, aiseite ti bike tärä tike munye, nebtä ti bike ribere krörö munye: Kukwe kuin Jesubtä ye abko Ngöbökwé biani batibe juta deme kweye abko ñan rabadre kwitani.

Kukwe ye dokwäre munkwe rü abko ti tö nibi ribei munye, ⁴ñobtä ñan angwane ni nükani ruäre mun ngätäite. Nükani tiebe mun ngökakäre abko käta bike dirikätre kuin kwrere, akwa ñakare kore. Nitre ye ara Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen abko Ngöbö Kukwei käkwe niebare kira. Ni ye abko ni ngututu moto kämekäme Ngöbö rüere. Ngöböta ni tarere ja moto kuinbti, aisete ni rabadre kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, akwa Ngöbökwe ñan ni mikadre ja ngie nuen, tätre niere, erere tätre nuene. Erere arato, Jesukristo ni Dänkien amne ni Bkänkä itibe abko ie tä trö kwite, käta rükente.

⁵Ti bike kukwe niere, ne garera munye, akwa ti bike miketa töre jirekäbe munye abko krörö: Ngöbökwe nitre israelita dianinkä Egipto bäre mento angwane, nire nire käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani era ye abko Ngöbökwe ganinkä jökrä kä kaibete. ⁶Bobukäre abko, angele ruäre nämane sribire Ngöbökrä, sribi ye abko kitani temen kwetre amne, namani bike kri, käkwe kä kuin Ngöbö kanti mikaninkä. Ye mden dokwäre abko kä iko te Ngöbökwe kitani ngite kärekäre abti kä mrä angwane, Ngöbökwe kukwe ükadite kräke abko tä ngibiare kä ye kanti. ⁷Mdakäre abko, kukwe nakaninkä angelebtä, ye kwrere nakaninkä arato nitre Sodomaböbtä amne nitre Gomorraböbtä. Erere arato, nitre nünanka juta känimekänime Sodoma amne Gomorra bäre temen, yebtä nakaninkä. Nitre nünanka juta yete ye namani ja mike gure bati bati nekwäre sekwäre amne, nitre brare abko namani bike merire jae kwärikwäri. Erere arato, nitre merire namani bike brare jae kwärikwäri amne kukwe kämekäme kore ye aibe mdei namani krübäte ietre abkobtä ja kitani kwetre. Abtä Ngöbökwe mikani ja ngie nuen, käkwe ganinkä kärekäre ñukwä jutrate. Kukwe nakaninkä kore, ye abko namani ja töikrä ni jökrä kräke.

⁸Kukwe nakaninkä kore ja töikrä, akwa nitre kirakira käkwe ja mikani ngite kore, ye kwrere jire nitre dirikä blo käta ja mike ngite mtare mun ngätäite. Ja mikadre ngite bätäkä ngwarbe kwetre abko dbe, ye abko mikata tuadre ietre köböre, tätre niere abko erere tätre ja mike ngite. Erere arato, ni Dänkien Jesukristo di kri, ye abko mikata ngwarbe kwetre. Erere arato, üai kämekäme amne angeletré Ngöbökwé tuen ñakare abko rüere ñan ñäkädre jire, akwa niaratre abko tä ñäke rüere. ⁹Akwa angele ütiäte kri kädianta Miguel nämane ja kwete Moisés ngwäkäbtä diablube angwane, angele Miguel ye ie ja nükani töre ñakare ñäke taretare diabluye au jakrä, aisete Ngöbökwe diablu kada ketadre abkokäre, niebare krörö kwe diabluye: ¡Ni Dänkien Ngöbö käkwe ma kada keta! niebare kwe ie. ¹⁰Akwa dirikätre blo ye abko ie üai kämekäme amne jändrän mda mda gare ñakare, akwa tätre ñäke taretare rüere. Erere arato jändrän ngwarbe töi ñakare käta jändrän gare ie aibe nuene, ye kwrere jire nitre ye tä nüne amne tätre kukwe nuene kämekäme. Ye

dokwäre abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen abko kánänta au kwetre jakrä.

¹¹ ¡Aiteeje, dirikätre blo ye bobre jakän! ñóbtä ñan angwane Caín kákwe nünabare ño, ye kwrere niaratre tä nüne. Erere arato, kira ni iti kädian nämane Balaam abko nämane Ngöbö Kukwei niere ngwian ganainkrä jae, ye kwrere nitre dirikä blo käta dirire ngwian ganainkrä jae. Mdakäre abko, ni iti kädian nämane Coré abko moto namani romon Moisés rüere abko dokwäre Ngöbökwe kámikani, ye kwrere rakadikä arato niaratrebtä.

¹² Mdakäre abko, dänta jübente bäta nebe käme, ye kwrere abko nitre dirikä blo tä mun ngätäite, ñóbtä ñan angwane munta ja tarere kwärikwäri, ye bä mikakrä munta mröre ketetibe, ye kánti abko dirikätre blo käta mröre kabrekabre, tä dö ñaen kabrekabre abko käita nebe nuäre btätre amne tätre mun mike ütiäte ñakare. Ye abko, kukwe gaidre kri abko tätre nuene. Erere arato, tätre ja bä mike ni mda mda ngibiabtikä kwrere, akwa tätre ja ngibiare au. Mdakäre abko, müta aibe tä kite jüben amne nüü ñakare te, aisete müreta niken juenkä mentokwäre, ye kwrere jire niaratre tä nüke, bti näin ta, akwa ñan tä ni die mike jire chi. Erere arato, kri rabadre ngwäre ngwäre abko käita nüke amne ngwäta nebe ñakare btä, ye kwrere jire niaratre tä amne, kri ngatanina kwrere jire bäta nebe abti diankata ngätri ngöi kuin, ye kwrere jire niaratre tä arato. ¹³ Erere arato, mrenta nebe romon, tä niken nakwenkä käta niken däi dobrore kämekäme kite jate jate, ye kwrere jire nitre dirikä blo tä kukwe kämekäme gaidre kri ye nuene. Erere arato, muke tä niken mentokwäre amne ñan tä näin metre ta, ye kwrere jire tätre näin, ye dokwäre abko kä bäri iko krübäte, te Ngöbökwe kitadi ngite kärekäre.

¹⁴ Mdakäre abko ni iti kädian nämane Enoc kákwe nünabare kira Adán mräkä ni kükü ja täritäri Adán täbti abko kákwe kukwe niebare krörö nitre dirikä blo yebtä: ¡Tuen nete! Angele deme mili kabre kabre krübäte abko ben ni Dänkien jatadi. ¹⁵ Angwane nitre ngututu moto kämekäme Ngöbö rüere kákwe kukwe nuenbare diän diän, erere arato ñäkäbare taretare kwetre Ngöbö rüere, ye dokwäre ni Dänkien jatadi mike ja ngie nuen jökrä, niebare Enokwe nitre dirikä blo yebtä. ¹⁶ Jändrän jökrä Ngöbökwe btä tätre ñäke amne jändrän keta kabre abko rüere tätre blite taretare. Erere arato, kukwe kämekäme mdei ietre, ye aibe jiebtä tätre nakwen. Mdakäre abko, tätre ja käikitekä krübäte au amne tätre niken blite nuäre nuäre ni mda mdabe jändrän diankakäre kän.

Nünandrekä dite

¹⁷ Akwa ti mräkätre tare tikwe, kukwe tä nakenkä mtare, yebtä nitre Jesukristo kukwei ngwianka kákwe diribare ño ño, ye munkwe ngwian töre jae. ¹⁸ Niaratre kákwe niebare krörö munye: Kä mrä angwane, ni

jatadi ruäre abko käkwe Ngöbö mikadi yakrä jae amne kukwe kämekäme mdei ietre, ye aibe jiebti rabadi nakwen abko erere nünandi kwetre, niebare kwetre munye, ye munkwe ngwian töre jae. ¹⁹Nitre dirikä blo ye abko tä mun mike rüre jabe kwärikwäri amne kukwe kämekäme mdei ietre, ye aibe jiebti tätre nakwen amne Ngöbö Üai ñakare btätre.

²⁰Akwa ti mräkätre tare tikwe, kukwe kuin deme Jesukristobtä diribare munye, mikata era munkwe, yebtä munkwe ja die mika nünenkä bäri dite mda amne munkwe blita Ngöböbe Ngöbö Üai Deme köböire.

²¹Erere arato, Ngöböta mun tarere kri, yebtä munkwe nuna janknu amne, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mikadi kuin nikrä, käkwe ni mikadi nüne kärekäre jabe, ye munkwe ngibia ngäbti.

²²Angwane nitre ruäre käkwe tödekadre janknu Jesukristobti abko töita niken kwäräkwärä, ni ye abko munkwe ngwian ruentari tare jae, töi mikakäre kwatibe ni Dänkienbti. ²³Amne ni mda mda kebera Jesukristo rükente, abtä bikera niken ja tare nike ñukwä jutrate, ye abko munkwe diantari ñukwä jutra ngäniene, niaratre ñan rabadre nianinte kärekäre abkokäre. Amne ni mda mda abko munkwe ngwian ruentari tare jae, akwa ni bren krübäte abtä kä jüräta nebe nibtä kise mike dän kwebtä, ye kwrere jire nitre ye abko krübäte, aisete munkwe ja ngibia niaratre ngäniene arato. ²⁴⁻²⁵Mrä abko, Ngöbö itibe ni Diantarikä nikwe abko di tärä täte mun ngibiakrä, mun ñan rikadre niara bäre mento abkokäre. Amne kä bä nuäre Ngöbö kanti, ye te Ngöbö rabadre nebe mun ngwena kuin deme amne kä rabadre nuäre munbtä nebe yete, abkokäre Ngöbö di tärä täte arato, aisete Ngöbö aibe bä nuäre, yebtä raba mikani ütiäte amne, niara aibe raba mikani ütiäte jrei kwrere. Erere arato, niara aibe di kri jändrän jökräbti ta amne niara aibe jändrän jökrä bkänkä, yebtä abko kira dekä, mtare amne kärekäre Ngöbö aibe rabadre mikani ütiäte kri ni Dänkien Jesukristo köböire. Amen. Abko kore se. Ne ngöra.

Kukwe Mikani Tuare Juanye

Apocalipsis

Ni ja töitikaka Jesube kädian nämane Juan käkwe tärä ne tikani. Niarakwe tärä mda mda tikani arato abko krörö: Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe, 1 Juan, 2 Juan, 3 Juan. Juan nämane kitani ngite kä butu kädianta Patmos ye kánti angwane, niarakwe tärä ne tikani.

Jesu ara jire käkwe tärä ne tikamna Juanye. Nita jändrän tuen ño köböre, ye kwrere jire kukwe jökrä tä tikani tärä nebtä abko Jesukristo käkwe mikani tuare Juanye, amne kukwe jökrä niebare Ngöbökwé Juanye abko Juankwe kukwei nuani köböre, ye abko Jesukristo käkwe tikamna täräre ie. Käne abko, Jesukristo käkwe ja mikani tuare köböre Juanye angwane, Jesukwe kukwe tikamna täräbtä biandre nitre gätäkä Jesu käfti nünanka juta keta kükü kánti kä Asiate.

Mdakäre abko, Satana tä rüre käre Ngöbö rüere, ye abko rakadrekä ño ño Juan näire mentokwäre abko Juankwe tikani täräbtä Ngöbö amne Ngöbö Odei Jesukristo käkwe Satana btä sribikä kwekwe ganaindi kwäräbe rükadre gare metre nitre tödekaka Jesubti yeye abkokäre.

Kukwe käne

1 ¹Kukwe mden mden rakadikä bä jötrö abko rabadre gare nie abko Ngöbökwé mikani Jesukristo kisete mikakäre gare sribikä kwekwe ie. Akwa kukwe ye rabadre gare, abkokäre Jesukristo käkwe angele kwe juani niere ti Juan sribikä kwe neye. ²Ye abko, tikwe dre dre tuaba Ngöbö kukweibtä amne Jesukristo käkwe kukwe mikani tuare ño ño tie abko tita niere metre jökrä arato. ³Kukwe biani Ngöbökwé ni Ngöbö kukwei niekä neye, nebtä nire nire käkwe ñäkädre amne nire nire käkwe kukwe nuadre amne mikadre täte kwe, ni yebtä abko kä rabadi nuäre kri amne Ngöbökwé ja di biandi ie, ñobtä ñan angwane kukweta tikani tärä nebtä kebera nakenkä.

⁴⁻⁵Nitre gätäkä Jesu käfti kä keta kükü te kä Asiate, kräke ti Juan tä köbö kuin juen krörö: Ngöbö tä nire amne Ngöbö nämanena nire amne

arabe jatadi, erere arato üai ni kükü tä kürä gobrankrä Ngöbökwé ye ngwärekre, erere arato Jesukristo käta kukwe niere era metre Ngöböbtä amne niara aibe nükaninta nire käne amne niara tä gobrane jrei jökrä kä nebtä bti ta—nariatre käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Jesukristo käta ni tarere amne ja däríe íaninte krusobtä kwe angwane, ni tikaninte kwe, ni nämáne ngíte Ngöbö rüere ye ngániene. ⁶Niarata gobrane nibtä. Erere arato, niarakwe ni mikani blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre sribikäre Ngöbö niara Rün kräke, aísete ¡Kristo raba käikítaninkä kärekáre amne niara di raba kri kärekáre! Amen.

⁷Olo ketete munkwe.

Kristo jatadita mütabti, ye ni jökrä käkwe tuadi.

Nitre käkwe niara dákáninte bukobti, ye ara jire käkwe tuadita arato.

Ye ngwane ni kä jökräbti temen rabadi nekwetekä ja jiebti, kä rabadi ja müaire. Abko kore se. Amen.

⁸Ni Dánkíen Ngöbö käta niere krörö: Ti abko tärä okwä kena kädíanta alfa amne tärä okwä mrä kädíanta omega.^a Ti nämánena jándrán jökrä kánenkri kena amne ti rabadi jándrán jökrä täbti mrä. Ti abko Ngöbö Di Kri Jándrán Jökrä Nuenkrä käta niere.

Ni bá Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere abko Juankwe tuani

⁹Ti abko Juan. Jesu käbti ti ne mun mräkä munkwe amne, munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye kwrere tita ja tare nike arato. Erere arato, Ngöböta gobrane munbti, ye kwrere tä gobrane tibti arato amne, munta nünenkä dite jabtä tödekakäre janknu Jesubti, ye kwrere jire tita nüne arato. Ye abko, Ngöbö Kukwei kuin metre ti nämáne dírire amne kukwe kuin Jesubtä ti nämáne niere, dokwäre ti kitaba ngíte, aísete ti nämáne ngíte kä butu kädíanta Patmos ye kánti. ¹⁰Angwane bati bämánte, Ngöbö Üai nämá täte tibtä angwane, ti trökri ni kukwei jaraba krikri bási drü kukwei kri kwrere tie se kwrere. ¹¹Ni kukwei ye abko käkwe nieba krörö tie:

Jándrán tuata makwe, ye erere tike jökrä täräbtä, bti nitre gätäkä Jesu käbti tä juta keta kükü te kä Asiate, ye kánti makwe juan abko krörö: juta Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia amne Laodicea ye ie makwe tärä ye juan, nieba kwe tie.

¹²Ye btäräbe ti rikwítateba angwane, ni nämáne blite abko tikwe tuaba angwane, oro dátebare ñotra gräre nämáne krä kükü, btä ti okwä rababa.

a 1.8 *alfa amne omega.* Alfa abko tärä okwä käne alfabeto griegorebtä amne omega abko tärä okwä mrä alfabeto griegorebtä, ye kwrere Jesukristo abko nämáne käne amne niara rabadi jándrán jökrä täbti mrä.

¹³Akwa ñotra grä krä kükü ye ngätäite abko ni nämä iti abko bä rababa Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere abko btä dän nga nüke mate ngotobtä temen nämä amne, korä orore abko nämä kitani ja kötäbti ta kwe, btä ti okwä rababa. ¹⁴Angwane niara dokwä drüen abko ngwen bürere jökrä obeja drüen bätäninte kuin deme kä lana bä ngwen bürere, kwrere jire bä rababa tuen tie amne, nieve ngwen bürere, kwrere jire bä rababa tuen tie amne okwä abko rababa trä ngitiekä ñukwä jutra kwrere jire rababa tuen tie. ¹⁵Erere arato, bronse kukwata kuin ñukwäte abko tä nebe trä ngitiekä, ye kwrere jire niara ngoto rababa tuen tie amne ñöta kite kri abko ngöta nebe juuu, ye kwrere jire niara kukwei rababa ruen kri tie. ¹⁶Amne niara kise ruenkri abko te muke nämä kwä kükü rababa tuen tie. Erere arato, ngitra tu grine grine jabtä jütre kwärikwäri ye kwrere kukwe rababa betekä kadate, rababa ruen tie amne, ñänä träta ngitiekä dirare, ye kwrere jire niara ngwäre, rababa tuen tie.

¹⁷Ni ye btä ti okwä rababa kore angwane, ti rikaba ngitiekä ngwäkäre kwrere niara ngotobtä temen, akwa niarakwe ja kise ruenkri mikaba tibtä, bti nieba kwe tie:

Ma ñan rekwetaka tibtä. Ti nämänena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä täbti mrä. ¹⁸Ti abko tä nüne kärekäre. Ti ne mden krütani bati, akwa ti nükaninta nire amne mtare tita nüne kärekäre. Mdakäre abko, ti bäri di kri gata yekrä, aisete tita gata dänkiene amne ti di tärä ni juankrä kärekäre Ngöbö okwä bäre mento amne ti di tärä ni diantarikrä gata ngäniene, ye bä mikakrä llabe gatakwe kä nakebtä tä ti kisete.

¹⁹Ne aisete, makwe jändrän turi, ye erere tike jökrä täräbtä. Dre tä nakenkä mtare amne dre rakadikä mtare mentokwäre, ye tike jökrä täräbtä. ²⁰Amne muke kwä kükü tä ti kise ruenkri makwe turi, erere arato ñotra grä orore krä kükü makwe turi, ye abko tä dre bä mike abko tä tiebe, aisete ñan nibi nüke gare mae, ye abko ti bike niere mae abko krörö: ñotra grä orore krä kükü, ye abko nitre gätäkä ti käbti juta keta kükü kanti kä Asiate abko bä mikata amne, muke kwä kükü ye abko angeletre ni kükü tä nitre gätäkä ti käbti juta keta kükü ngibiabtikä abko bä turi kore makwe abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Efesote kräke

2 ¹Angwane angele tä nitre gätäkä ti käbti juta Efesote ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti kise ruenkri abko te muketa kwä kükü amne ñotra grä orore krä kükü, ngätäite tita dikekä die mikakäre, ti ne mden käta niere krörö: ²Dre dre nuenta munkwe, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta sribire tare krübäte Ngöbökrä, ye garera tie amne ja tare nikabtä munta nünenkä dite jabtä, ye gare tie. Mdakäre abko, ni ruäre diän diän

tä nüne Ngöbö rüere, tä kite ja Ngöbö kukwei ngwianka niere abko ben munta ja gete ñakare, akwa munkwe mikani ñäräre kuin amne nämane näin ni ngökö, ye abko munkwe gani btäre, aisete munkwe juantari, ye abko gare kuin tie arato. ³Mdakäre abko, munta nünenkä dite tibtä amne munta ja tare nike kri ti dokwäre, akwa mun nebe dräre ñakare tödekabtä tibti, ye abko gare kuin tie arato, yebtä käta nebe nuäre tibtä.

⁴Akwa mun jatani tödeke krire tibti angwane, mun nämane ti tarere kri, ye kwrere munta ti tarere ñakare mda, ye aibe tuen blo munbtä tie. ⁵Ne aisete mun nämane ti tarere kri kena, ye ngwenta töre jae, bti mun jata ja mäketa Ngöböbe angwane, mun nämane ti tarere kri kena, ye kwrere munkwe nuenta. Akwa munkwe ñan nuendreta kore ne ngwane, ñotra grä tä mun bä mike yete, ye ti bike denkä mento nitre gätäkä ti käbti mda mda ngätäite. Akwa munkwe ja mäkädita Ngöböbe ne ngwane, tikwe ñan ñotra grä ye diandikä mento munkän. ⁶Akwa kukweta keteti munta nuene kuin abko nitre nicolaita käta kukwe nuene diän diän, kukwe yebtä mun mätä kri, ye abko kuin tuen tie, ñobtä ñan angwane kukwe nuenta kwetre yebtä ti mätä kri arato.

⁷Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä, aisete Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte. Angwane nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ni ye ie tikwe kä biandi kri ngwäkä ni mikakrä nüne ye kwetadre angwane, rabadi nüne kärekäre kä kuin Ngöbökwete abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Esmirnate kräke

⁸Yebti nieba mda kwe tie:

Angele tä juta Esmirnate nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo nämänena jändrän jökrä känenkri kena amne rabadi jändrän jökrä täbti mrä. Ti krütani akwa nükaninta nire abko käta niere krörö: ⁹Munta ja tare nike amne mun bobre, jändrän ñakare munkwe, ye gare kuin tie, akwa jändrän Ngöbökwete tärä kabre munkwe kä käinbti sete, aisete Ngöbö ngwärekre mun jändrän bkäne kabre amne ñakare bobre era metre. Mdakäre abko, nitre ruäre tä ja israelita era metre niere abko tä ñäke blo mun rüere, ye gare kuin tie, akwa Ngöbökrä niaratre abko ñakare israelita era metre, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare tibti, akwa niaratre tä gätäre Satanakrä. ¹⁰Mdakäre abko, mun kebera ja tare nike tödekabtä tibti angwane, diablukwe ni juandi mun ruäre kite ngite kä teri, akwa munkwe ñan ja tare nikadi

raire. Köbö jätäbe munkwe ja tare nikadi. Mun raba ja tare nike kore angwane, munkwe nünanka dite jabtä abti mun krütadi tödekabtä tibti. Mun krütadre kore ti dokwäre, ye ngwane munkwe mun rüe ganandi. Ye ütiäre tikwe mun mikadi nüne kärekäre Ngöböbe.

¹¹Ye abko, nitre gätäkä ti käfti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakäre täte. Nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ngöbökwé kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwé ñan juandi ja okwä bäre mento, akwa kadi ngäbti kwe nünakäre kärekäre ben, aisete ñan krütadi bobukäre abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käfti juta Pérgamote kräke

¹²Yebti nieba krörö kwe tie:

Angele tä juta Pérgamote nitre gätäkä ti käfti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo kwe ngitra tu grine jabtä jütre kwärikwäri tä abko käta niere krörö: ¹³Satana tä gobrane Pérgamote, käfti munta nüne, ye abko gare kuin tie. Satana tä gobrane yete, akwa mun tä tödeke kwatibe tibti, käta nünenkä dite tibtä. Juta munkwe, käfti Satana tä nüne, ye käfti ni iti tödekaka tibti kädian nämane Antipas nämä nüne, akwa kämikani kwetre tödekabtä tibti, akwa ti rükaninte ñakare kwe. Ye näire mun nämä tödeke kwatibe tibti arato amne munkwe ti rükaninte ñakare, yebtä käta nebe nuäre tibtä.

¹⁴Akwa kukwe ruäre tä mun ngätäite yete abko ñakare dbe tuen tie abko ti bike niere munye abko krörö: Mekera Moisés näire nitre israelita käkwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre jändrän kämikani ngöbö ngwarbeye abko nitre israelita käkwe kwetadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne, ja mikadre gure bati bati kwetre^b abko ni iti kädian nämane Balaam käkwe diribare kira Balaye abko erere Balakwe bä mikani nuäre nuendre nitre israelita okwäte. Mtare, ni ruäre mun käfti yete tä kukwe ye kwrere mike ütiäte jae, käta ja mike ngite kore, ye abko tuen blo tie. ¹⁵Mdakäre abko, kukwe diribare kira Balaamkwe, ye kwrere arato kukwe dirita nitre nicolaitakwe abkokri ni ruäre mun käfti yete tä nekete, ye abko tuen blo tie. ¹⁶Ne aisete, munkwe kukwe käme ye kita temen amne munkwe ja mäkäta Ngöböbe! Munkwe ñan nuendre kore ne ngwane, ngitra tu grine jabtä jütre kwärikwäri, kwrere jire ti kukweita betekä ti kadate, yebti ti näin rüre jökrä niaratrebe yete.

b 2.14 ja mikadre gure bati bati kwetre. Números 25.1-2 tä blite kukwe nebtä. Nitre israelita käkwe ja mikani gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae.

¹⁷Ye abko, nitre gätäkä ti kábti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tarä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe. Kira Ngöbökwé mrö kädianta mana biani kwetadre nitre israelitaye nünakäre. Angwane mtare nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere abko ie mana tä ükani tiebe abko tikwe biandi kwetadre ie. Erere arato, tikwe jä ngwen bürere biandi ie nänkrä kä känbti amne jä yebtä abko ni käi btin tädi tikani abko gare ñakare ni mda mdaye, akwa nire nire ie tikwe jä ye biandi, aibe ie ni käi btin ye rükadi gare.

Tärä nitre gätäkä Jesu kábti juta Tiatirate kräke

¹⁸Yebti nieba krörö mda kwe tie:

Angele tä juta Tiatirate nitre gätäkä ti kábti ngibiare, ye kräke tarä tike krörö:

Ngöbö Odei okwä bä ñukwä jutra kwrere amne bronse bätäninte kuin tä nebe trä ngitiekä, kwrere jire ngoto bä ie abko käta niere krörö: ¹⁹Munta dre dre nuene, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta Ngöbö tarere amne ni mda mda tarere amne, munta tödeke kwatibe Ngöböbti amne, munta sribire kuin amne munta ja tare nike tödekabtä tibti angwane, munta nünenkä dite jabtä, ye gare kuin tie. Mdakäre abko, munkwe tödekani krire tibti angwane, mun nämane jändrän kuinkuin nuene, akwa mtare munta nuene bäri kuin, ye abko gare kuin tie arato.

²⁰Akwa jändrän ketetibe nuenta munkwe abko tuen blo tie abko krörö: Meri tä iti mun ngätäite yete abko ja Ngöbö kukwei niekä tä niere au jabtä, ye abko tä näin dirire sribikä tikwetikwe ngökakäre, käta näin niere krörö: ja mikadre gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne mrö ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko kwetadre tä näin dirire. Meri kädian nämane Jreina Jezabel käkwe diribare kira, ye kwrere jire meri ye tä näin dirire abko munta tuemetre dirire mun ngätäite yete. Ye abko tuen ñakare dbe tie.

²¹Meri ye abko käkwe kukwe käme Ngöbö rüere ye kitadre temen, bti tödekadre Ngöböbti kwe, abkokäre tikwe kä bianina ie, akwa tö ja mikai gure bati bati janknu, ye abko ñan tö mikai temen arato.

²²Ne aisete, ti bike mike ja ngie nuen, käkwe mikadi bren jume amne rabadi ja tare nike jänbti. Erere arato, nire nire käta niara kukwei mike täte amne tä näin ja mike gure bati bati ben, ye abko tikwe mikadi ja tare nike kri krübäte meri ye kukwei mikabtä täte, akwa kukwe käme ye kitadre temen kwetre angwane tikwe ñan mikadi ja tare nike kore. ²³Erere arato, nire nire tä nekete niarakri, ye abko tikwe gadikä jökrä. Yebtä abko kukwe kaibe ni jökrä töibtä abko gare jökrä tie abko rükadi gare tibtä ni jökrä gätäkä ti kábti

kä ketareketare temen ie amne, ni itire itire käkwe dre nuendre, ye erere tikwe ütiä biandi ie.

²⁴ Angwane mun mda mda tä juta Tiatirate yete arato, akwa meri dirikä blo, jiebti munta näin ñakare amne, kukwe ütiäte Satanakwe tä ükani kaibe tiebe nieta kwetre abko gare ñakare munye. Mun ye abko kötärä tikwe ñan kukwe mdara jire mikadi mda, ²⁵ akwa munta tödeke metre tibti, ye kwrere munkwe nuen janknu abti ti jatadi nüketa abko ti tö niei kore munye.

²⁶ Erere arato, nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere amne nire nire käkwe ti kukwei mikadi täte, ye abko tikwe mikadi gobrane nitre nünanka kä ketareketare temen yebti. Ti Rün käkwe ja di biani gobrankrä kore tie, ye kwrere tikwe ja di biandi ietre gobrankrä. Ti abko tä gobrane krörö:

²⁷ Angwane niara käkwe gobrandi ja di kribti amne, bäsi dobro sribeta kantrare metata krito ribi jierore bti amne tä ngidiente kiakia jökrä, ye kwrere gobrandi kwe.

Salmos 2.9

²⁸ Erere arato, nitre ganainkä abko ie tikwe muke kri tä kite käin dekä biandi. ²⁹ Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Sardite kräke

3 ¹ Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Sardite nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye abko kräke tärä tike krörö:

Ti Jesukristo, kwe üai Ngöbökwé ni kükü amne muke kwä kükü tä abko tä niere krörö munye: Munta dre dre nuene, ye gare jökrä tie. Munta nüne kuin metre Ngöbökrä ni mda mda ngwärekrei, aisete mun tuen kuin ni mda mdaye, akwa ni krütani kwrere jire munta Ngöbö ngwärekrei, ñobtä ñan angwane munta nüne käme, käta ja mike ngite krübäte Ngöbö rüere. ² Ne aisete mokrere jabti munkwe amne munta dre dre nuene, yebtä munkwe töbika kuin ja käne! Kukwe ruäre kuinkuin munta nuene, akwa kitera neme munye, ye käntarita ja dibti ja käne, tita niere munye, ñobtä ñan angwane sribi nuenta munkwe Ngöbökrä, nin munta nuene täte jökrä tuen tie. ³ Ne aisete, kukwe diribare munye, munkwe kani ngäbti, ye munkwe ngwianta töre jae abko jiebti mun rankwata, amne munta ja mike ngite Ngöbö rüere, ye kita temen munkwe, käkwe ja mäkätä Ngöböbe abko tita niere munye. Akwa munkwe ñan mokredre jabti ne ngwane, ni gokä rükadre ñongwane gare ñakare nie, akwa batibe tä nüke, ye kwrere batibe ti rükadi mun mike ja ngie nuen yete.

⁴Akwa nitre gätäkä ti käbti, ye ngätäite ni tarä ruäre juta Sardite yete abko tä nüne metre, ñan tä ja mike ngite ni mda mda kwrere, ye abko ni ngämi dän ngwen bürere kwetre mike dobrore kwrere. Ne aisete, niaratre abko käkwe dän ngwen bürere kitadi jabtä, nünabare metre amne deme bä mikakäre. Niaratre rabadi dikekä tibe dän ngwen bürere te, ñobtä ñan angwane ganainbare jökrä kwetre aisete. ⁵Ye abko, nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Nitre ye käkwe dän ngwen bürere kitadi jabtä, niaratre abko metre Ngöbö ngwärekre bä mikakäre, erere nünandre kärekre Ngöböbe kwetre. Erere arato, nünandi kärekre kwetre, aisete käita tikani tarä ni nünanka kärekre Ngöböbe mikakrä gare yebtä amne tikwe ñan kä diandrekä mento. Mdakäre abko, ni ye abko ni jen tikwe, tikwe niedi ti Rün ngwärekre amne angeletre Ngöbökre ngwärekre arato. ⁶Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte, ye olo tarä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Filadelfiate kräke

⁷Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Filadelfia nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye ie tarä tike krörö:

Ti Jesukristo abko kuin deme amne kukwe era metre niekä. Erere arato, llabe jrei Davikwe jukwe juta Jerusalén btin ye tikakrä abko tä kisete amne, jukwe dikadre kwe angwane, ni mda ñan raba tiketa jire chi. Erere arato, jukwe tikadre kwe angwane, ni mda ñan raba diketa jire chi. Ti Jesukristo ye abko käta niere krörö munye: ⁸Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Tikwe jukwe tikani kwati mun känenkri, ye ni mda ñan raba diketa jire munkän abko tuen nete. Mun abko di ñakare bökan nünankrä tikrä, akwa munkwe ti kukwei mikani täte jökrä amne munkwe ti rükaninte ñakare. ⁹Ye abko, nitre ruäre därebare ni israelitakri tä ja israelita niere au jabtä, akwa niaratre tödeke ñakare tibti, aisete ñakare israelita era metre Ngöbö ngwärekre. Niaratre tä ngwarbe ni ngökö amne niaratre abko Satanakwe era metre. Niaratre ye abko tikwe ngwiandi nüke ja mike bobre ngukudokwäbti mun ngotobtä temen angwane, tita mun tarere kri abko niedi kore kwetre.

¹⁰Angwane munkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä, tikwe nieba, erere munkwe mikani täte jökrä. Ye mden kisete, Ngöbökre kukwe juandi kri ni jökrä kä nebtä nünanka Ngöbö rüere ye rüere, niaratre nuatekre ja käne angwane, nitre ye käkwe ja tare nikadi kri, akwa mun abko käkwe ti kukwei mikani täte abko ütiäre tikwe mun ngibiadi ja tare nika

ye ngäniene. ¹¹Ti abko jatadita jötrö ngwarbe, aise te munta nüne metre ti ngwäre kri, ye kwrere munkwe ja ngibia janknu, ñobtä ñan angwane munkwe nünandi kärekäre Ngöböbe abko korona kwrere, ye ni mda mda käkwe ñan diandrekäta munkän, abkokäre munkwe ja ngibia janknu. ¹²Angwane nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rüe ganainkä kwrere. Ni ye abko ürä nökan nguse Ngöbö tikwe jue ye täni ñan rabadre denkä jire, ye kwrere jire ni mda ñan rabadre ni ganainkä denkä tikän Ngöbö kanti mento. Erere arato, niara abko jen Ngöbökwé, abkokäre tikwe Ngöbö tikwe käi tikadi ni ganainkäbtä amne, juta Jerusalén btin Ngöbökwé tä kä käinbti, akwa kebera kite temen, ye käi tikadi tikwe ni ganainkäbtä niara abko nünanka juta Jerusalén btinte bä mikakäre. Angwane niara abko jen tikwe arato, ye bä mikakäre tikwe ja käi btin tikadi btä arato. ¹³Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte, ye olo tarä aise te, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Laodiceate kräke

¹⁴Yebti nieba mda kwe tie: Angele tä juta Laodiceate nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye kräke tarä tike krörö mda:

Jesukristo abko kä Amen, ñobtä ñan angwane niara abko käta ja kukwei mike täte metre amne niara abko kukwe era erere niekä. Jesukristo köböire jändrän jökrä namani bare Ngöböye kena. Niara ara käta niere krörö munye: ¹⁵Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Ni tibo abko ni tödekaka ñakare tibti kwrere amne ni ngire abko ni nüne ja di ngöi jökrä tikrä kwrere, akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire arato. ¡Mun ye rabadre tibo ni tödekaka ñakare tibti kwrere näre o mun rabadre ngire ni nünanka ja di ngöibti tikrä kwrere näre! ¹⁶Akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire. Mun krube jirekäbe, aise te mun abko ni ütiäte ñakare jire kwrere, ye dokwäre abko tikwe mun yaidi jirekäbe mentokwäre.

¹⁷Mdakäre abko, mun jändrän bkäne kri, munta niere. Erere arato, munta jändrän mdei nike ñakare, aise te munta nüne kuin, munta niere. Akwa mun abko ni bobre, ngwarbe, amne jändrän bäri ütiäte Ngöbökwé ñakare munkwe amne kä iko mun okwäte, ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwé nüke gare ñakare munye. Erere arato, munta ja mike ngite krübäte, abtä munkwe ja gaidre, ye abko munta dikekä bütiere Ngöbö okwäbti ye kwrere abko munta gain ñakare jabtä, aise te mun abko bobre Ngöböta nütüre munbtä. ¹⁸Ne aise te, mun rabadre jändrän Ngöbökwé bkäne era metre, abkokäre mun jata kökö tie. Ye abko, jändrän ütiäte kri krübäte

Ngöbökwe oro kuin kukwani ñukwäte mikakäre orore metre, kwrere tärä tikwe makrä, aisete mun jata kökö tie. Erere arato, tikwe mun mikadre metre ja ngwärekri, ye bä mikakäre dän ngwen bürere ye mun jata kökö jökrä tie, bti munkwe mun bütiekrä gaidre kri ye jue mika angwane, mun ñan rabadre dikekä bütiere mda. Mdakäre abko, kukwe Ngöbökwe ye gare ñakare munye, aisete kä iko mun okwäte kwrere, ye kräke abko mun jata kräkä kökö tie kitadre ja okwäte, ye köböire abko Ngöbö kukwei rabadi gare metre munye abko tita niere.

¹⁹Nire nire tareta tikwe abko btä tita mäträre töi diankäre. Ne aisete, munkwe ja di mikata kri kärekäre nünakäre ja di ngöibti tikrä amne, munkwe kukwe käme kita jökrä temen amne munkwe ja mäkätä Ngöböbe amne tibe. ²⁰¡Tita nete! Ti abko tä jukwebtä, käta ñäke, ye mike ñäräre. Nire nire, ie ti kukwei jaradre, käkwe ti kärädre gwä angwane, ti näin kánti nebe gwi abko ben tikwe mrödi siä kwatibe te. ²¹Angwane tikwe ja tare nikaba, akwa tikwe Ngöbö rükanteba ñakare abti ti krütaba, aisete tikwe kukwe blo ganainbare kwäräbe jökrä, ütiäre Ngöbökwe ti mikani tākānintbe gobrane ketetibe jabe, ye kwrere nire nire käkwe ja tare nikadre, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rabadre kukwe blo ganaine kwäräbe jökrä arato. Nitre ye abko tikwe mikadi tākānintbe gobrane ketetibe jabe arato. ²²Ye abko, nitre gätäkä ti käfti tä nüne juta keta küküte, ye olo tärä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Kürä gobrankrä, bti Ngöbö nämane tākānintbe

4 ¹Yebti tikwe nkraba angwane, jukwe nämä tikani kä känbti, btä ti okwä rababa. Angwane ni kukwe kri, drü kri kwrere tikwe kukwe nuaba käne, ye kwrere jire kukwe jarabata tie abko käkwe nieba krörö tie:

Jakwe kä känbti nete amne, kukwe rakadikä ño ño mda abko ti bike mike tuadre mae, nieba kwe tie.

²Ye btäräbe Ngöbö Üai rükaba täte jökrä tibtä angwane, kürä gobrankrä, yebti ni nämä tākānintbe iti gobrane kä känbti, btä ti okwä rababa. ³Angwane niara bä rababa tuen trä ngitiekä tie. Jä ngwen bürere kädianta brillante, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, jä bä tain trä ngitiekä, kwrere jire bä rababa tuen tie amne, kürä niara täkräre, ye bäre temen abko mrüträ nämä krati. Mrüträ ye abko rababa trä ngitiekä rerebare bäsi jä tuäre trä rerebare kädianta esmeralda, kwrere bä rababa tuen tie. ⁴Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye bäre ta abko kürä mdara jire nämä kwä gre bti kobkä. Kürä yebti abko nitre unbre unbre nämä tākānintbe ni gre bti nibkä. Nitre ye abko metre amne deme,

ye bä mikakrä dän bä ngwen bürere näma kitani btätre amne korona orore orore näma mikani dokwäbti, btä ti okwä rababa. ⁵Angwane kürä gobrankrä ye kanti merabe rababa trä ngitiekä amne kä ngö rababa ruen krikri be tie. Erere arato, unsuni aibe ngö rababa ruen tie amne kürä gobrankrä ye känenkri ñotra näma jutra ngitiekä krä kükü. Ñotra krä kükü näma trä ngitiekä ye abko Ngöbö üai ni kükü, btä ti okwä rababa. ⁶Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye känenkri abko mren trä ngitiekä bidrio kwrere näma.

Angwane kürä gobrankrä ye bäre ta abko jändrän nire näma kräbkä. Jändrän ye abko okwä jökrä ngrabare, okwä jökrä ngwäreki amne trökri abko tikwe tuaba. ⁷Jändrän kräbkä tikwe tuaba, ye abko krati rababa tuen lion kwrere jire tie. Krobukäre abko rababa tuen buey kwrere tie amne, krämäkäre abko ngwäre rababa tuen ni kwrere tie amne kräbkäkäre abko mü kri tä nakenkä käinta, ye kwrere jire rababa tuen tie. ⁸Jändrän kräbkä tuaba tikwe, ye abko kratirekratire ngike krä ti rababa tuen tie amne ngike btä abko okwä rababa tuen jökrä btärikri amne terikri tie. Angwane jändrän ye abko käre dibire rare näma jadüke ñakare, näma niere krörö:

Ngöbö ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, ma abko deme, deme, deme.

Ma nämanena nüne kena amne, mata nüne amne ma ara jatadi, näma niere. ⁹⁻¹⁰Angwane Ngöbö näma tākānintbe gobrane kürä gobrankräbti, ye abko jändrän kräbkä ye näma käikitekä batire batire amne, näma mike ütiäte kri jae, kä näma kuin niere Ngöbö nünanka kärekäre yeye. Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkä ye tä nebe ngukudokwäbti niara ngwäreki, käta korona jakwe mike temen Ngöbö ngwäreki, Ngöbökwä kä biani gobrane ietre bä mikakäre, käta niere krörö:

¹¹ Ni Dänkien Ngöbö,

ma aibe ngöräbe käikitadrekä amne

ma aibe raba mikani ütiäte amne

ma aibe di kri,

ñobtä ñan angwane makwe jändrän jökrä dätebare amne,

ma aibe köböire jändrän jökrä tä mtare,

abko nitre unbre unbre näma niere kore, rababa tuen tie.

Kordero abko ütiäte täräkwata mrianinkä ye metatekä

5 ¹Angwane kürä gobrankrä, bti Ngöbö näma tākānintbe. Niara kise ruenkri abko täräkwata mrianinkä ketaninte näma, btä ti okwä rababa. Täräkwata ye abko näma tikani jökrä terikri amne btärikri amne, näma ketaninkä kuin bä kükü ja täritäri munkwatabti, rababa tuen tie.

²Angwane angele bäri di kri näma iti, btä ti okwä rababa amne, angele

ye kākwe ngrateba kri kākwe nieba: ¿Nire bāri ūtiāte kri abko kākwe tārākwata ne metadite amne, munkwata keta kükü mikani ja tārītāri tārākwata ketakakrā abko nirekwe diandikā tārākwatabtā amarebti ye? rababa niere kore. ³Akwa kā kāinbti, kā temenbtā, amne dobo tāni abko ni kwanba ñakare jire iti tārākwata ye metatekā amne ñākākā btā. ⁴Ni ūtiāte ñan kwanba jire iti tārākwata ye metatekā amne ñākākā tārābtā ti okwābti, yebtā abko ti rababa müen krübāte. ⁵Abtā nitre unbre unbre nāma siba yete abko iti kākwe nieba tie:

Makwe ñan müa mda, ñobtä ñan angwane ni iti Judā mrākākri abko dite kwra lion kwrere, niara abko jatani David bkünkri amne niarakwe jändrän jökrā Ngöbö rüere ganainbare kwārābe, aisete niara abko bāri ūtiāte kākwe tārā se metadite amne ketaninkā bā kükü ja tārītāri se diandikā kwe arato, ni unbre ye kākwe nieba kore tie.

⁶Ye btārābe, Ngöbö nāma tākānintbe kürā gobrankrābti, ye ngātāite amne jändrän krābkā ye ngātāite amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkā ye ngātāite ni nāma iti abko rababa tuen Kordero kwrere tie. Ni ye abko nāma nūnaninkā, akwa Kordero müre ketani, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, ni ye abko di kri, aisete niara di ye abko rababa tuen kroture krā kükü tie amne niara okwā rababa tuen kwā kükü tie, ye abko Ngöbö ūai ni kükü tā nāin kā jökrābti temen abko tikwe tuaba. ⁷Angwane Ngöbö nāmane tākānintbe kürā gobrankrā yebti, ye kise ruenkri tārākwata nāma, ye ni Kordero kwrere ye kākwe dianba kisete ti okwābti. ⁸Niarakwe tārākwata ye dianba kisete, ye btārābe jändrän krābkā nāma yete amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkā nāma yete, ye rikaba ngitiekā ngukudokwābti temen ni Kordero kwrere ye ngwārekri, niara mikakāre ūtiāte jae. Angwane nitre unbre unbre ye kisetekisete abko arpa nāma amne, blato kiakia orore orore ngwian nāma kisetekisete kwetre arato abko te kri ngwāri mnüne rā bāne nāma kwetre. Kri ngwāri mnü rā bāne nāma blatote kwetre, ye abko ni itire itire tödekaka Jesubti tā nüne kuin deme Ngöbökrā kāta blite Ngöböbe abko bā nāma kore kwetre. ⁹Angwane niaratre rababa ka btin niere krörö ni Kordero kwrere ie:

Ma aibe ūtiāte kri, kā raba tārākwata ye den kisete amne ketaninkā munkwatabti, ye ma aibe raba denkā mento,
ñobtä ñan angwane ma abko müre ketani ni krāke amne,
ja dāriebti makwe ni bātākā ngwarbe kökanintarita Ngöbökrā.
Ye abko, ni kukwe bātākā ngwarbe amne
ni juta kwatirekwatire te amne
ni nūnanka kā ketareketare temen,
te makwe ni kökanintarita ruäre rabakāre ni jen Ngöböke.

¹⁰Amne ma köböire Ngöböta gobrane ni tödekaka mabti yebti amne makwe mikani sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere Ngöbö nikwe krāke.

Amne niaratre kākwe gobrandi kā nebtā mabe,
abko nieba kwe ti okwābti.

¹¹Yebti tikwe nikrabata mda angwane, Ngöbö nāma tākānintbe kürā gobrankrābti, ye bāre temen amne jāndrān krābkā ye bāre temen, erere arato nitre unbre unbre nāma ye bāre temen angele kukwei rababa ruen kwati krübāte tie. Ye erere bkānā, angeletre nāma kwati kwati krübāte abko ni ñan rabadre tanre ¹²amne rababa Jesu bā mike Kordero kwrere, kā rababa ngrente ja dibti, kā rababa niere:

¡Kordero ye müre ketani ni diantarikāre,
ye ütiāre abko Ngöbökwē ja di kri mikani niara kisete amne raba
jāndrān jökrā bkāne!

¡Erere arato, niara aibe raba töbtā kri amne di raba jāndrān jökrā bti
ta amne,
niara aibe raba mikani ütiāte jae amne
raba kākitaninkā amne demainbare!

abko angele kukwei rababa ruen kore tie.

¹³Yebti jāndrān jökrā dātebare Ngöbökwē tā nūne kā kāinbti, kā temenbtā, dobo tāni amne mrente abko kukwei rababa ruen krörö tie arato:

¡Ngöböta tākānintbe gobrane kürābti amne Jesu Kordero kwrere,
niaratre nibu ye aibe raba demainbare amne raba mikani ütiāte
kri!

¡Erere arato, raba kākitaninkā amne raba ja di bkāne kri kārekāre!
abko jāndrān jökrā rababa niere kore. ¹⁴Angwane jāndrān krābkā nāma kürā gobrankrā bāre temen, ye abko rababa niere: ¡Jān, ye kwrere raba bare! ¡Amen! rababa niere. Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkā, ye rababa jökrā ngukudokwābti temen Ngöbö amne ni Kordero kwrere ye ngwārekri, niaratre mikakāre ütiāte jae abko tikwe tuaba kore.

Munkwata diandrekā tārābtā angwane dre dre rakadrekā

6 ¹Yebti ni Kordero kwrere ye kākwe munkwata tārākwata ketakakrā keta kükü ye diankaba keteti kāne ti okwābti angwane, jāndrān krābkā nāma kürā gobrankrā bāre temen, ye krati kākwe ñākāba krikri be abko kukwei rababa ruen unsuni ngö kwrere tie abko kākwe nieba: ¡Jakwe! nieba kwe. ²Ye btārābe tikwe nikraba angwane, mdā ngwen bürere nāma, btā ti okwā rababa. Angwane ni nāma nāin mdā yebti abko nāma tukwen rükrā ngwena kisete amne, niarakwe rüe ganaindre ye bā mikakāre korona bianba ie, bti niara rikaba ni jökrā ganaine rübtā.

³Yebti ni Kordero kwrere ye kākwe munkwata ketebu tārākwata ketakakrā ye diankaba angwane, jāndrān nāma kürā gobrankrā bāre temen ye krobukāre kukwei jaraba tie, kākwe nieba krörö: ¡Jakwe! nieba kwe. ⁴Ye btārābe, mdā mda jataba tuen tie. Mdā ye abko bā tain amne

ni nāma nāin bti abko kākwe kā jāme diandrekā jōkrā nikān kā nebtā amne, ni rabadre ja kāmike jōkrā kwārikwāri, abkokāre ja di bianba ie angwane, ngitra kri bianba rūkrā ie arato.

⁵Yebti ni Kordero kwrere kākwe munkwata tārākwata ketakakrā diankaba ketamākāre angwane, jāndrān nāma kūrā gobrankrā bāre temen ye krāmākāre kukwei jaraba tie, kākwe ꝑJakwe! nieba. Ye btārābe tikwe nikraba angwane, mdā bā drūne, btā ti okwā rababa amne, ni nāma nāin mdā yebti abko nāma jāndrān dābā nuatekrā ngwena kisete.

⁶Angwane jāndrān ketabkā, ye ngātāite Ngōbō kukwei jaraba krōrō tie:

Makwe mrō gaka kā jōkrābtī temen. Yebtā abko ngwian ganaindre kōbōiti abko biandre jōkrā trigo kilo kratibe btā. Erere arato, ngwian ganaindre kōbōiti abko bti sebada kōkadre kilo krāmābe jōkrā, akwa olibo kōi amne uba dōi,^c ye abko makwe nān juan ngwarbe jire chi, nieba kore kwe abko jaraba tie.

⁷Yebti ni Kordero kwrere ye kākwe munkwata tārākwata ketakakrā diankaba bābkākāre angwane, jāndrān nāma kūrā gobrankrā bāre temen, ye abko krābkākāre kākwe ꝑJakwe! nieba. ⁸Ye btārābe tikwe nikraba angwane, mdā bā ngwen būrere nita kite krūte bāta nebe kwrere, btā ti okwā rababa. Mdā yebti abko ni kādekata Gata nāma nāin amne Gata jiebti abko ni kā nakebtā ngibiabtikā nāma nāin, ni kāmikani Gatakwe ngwiandre ja tare nike kā nakebtā abkokāre. Ngōbōkwe kōbō biani ietre ni kāmikakrā krōrō: Nita nūne kā ketareketare temen abko tā nākānintbe ketabkā ye abko kāmikadre keteti rūbtā. Erere arato ni krūtadre mrō miare, bren kisete amne kwra krūbātekrūbāte kākwe ni ye kāmikadre abko erere Ngōbōkwe kōbōi biani ietre.

⁹Yebti ni Kordero kwrere ye kākwe munkwata tārākwata ketakakrā diankaba bāriekēkāre angwane, nitre Ngōbō kukwei mikaka gare kākwe nūnankabare dite Jesubtā amne niara rūkaninte nākare kwetre abtā kāmikani abko ūai nāma nūkwā grā tāni, sribi kwekwe Ngōbōkrā nāmāne dbe krāke bā mikakrā, btā ti okwā rababa. ¹⁰Angwane niaratre ūai nāma nāke ja dibti krōrō:

Ngōbō, ma abko Gobranka jāndrān jōkrābtī amne ma deme amne ma abko kukwe era niekā kāre. Nitre nūnanka ma rūere kā temenbtā kākwe nun kāmikani tōdekabtā Jesubti, ye abko űngwane kukwe ūkadite krāke, kākwe mikadi ja ngie nuen nun dokwāre amarebti ye? nāma niere kore. ¹¹Angwane dān bā ngwen būrere bianba ietre, niaratre abko metre Ngōbō ngwārekri bā mikakāre. Kukwe ūkarete nitre niaratre kāmikaka krāke, ye abko ngibiadre ken kwetre abti niaratre mrākā sribikā

c 6.6 *olibo kōi amne uba dōi.* Mrō mda mda nāmāne krūte jōkrā angwane olibo kōi amne uba dōi aibe nāmāne angwane yebti rabadre nūne, aisete mrō jōkrā ngātāite ye abko bāri ūtiāte nūnankrā.

Ngöbökrä mda mda kämikadre täte jökrä abko rabadre jökrä ketetibe bentre angwane, Ngöbökwé kukwe ükadite niaratre rüekrä, käkwe rüe mikadi ja ngie nuen niaratre dokwäre, nieba kwe ietre.

¹²Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwatera ketakakrä diankaba bä tikäre angwane, tikwe mikaba nãräre angwane, dobo rababa nakaenkä kri krübäte kä temenbtä, rababa tuen tie amne nãnä abko bä rikwitaba iko jökrä. Bäsi dän drüne, ye kwrere jire nãnä bä rababa. Sö abko bä rikwitaba tain büre däre kwrere rababa tuen tie. ¹³Angwane kri ngwäkä kädekata higo abko tä kite tain mrä abko müreta kite mate ribi käta münente jökrä higo kriebtä, ye kwrere jire muke rababa betekä timontimon kä temen nebtä rababa tuen tie. ¹⁴Angwane täräkwatera mriakata, ye kwrere jire kä käinbti se rikaba nibrenkä, nibrenkä, nibrenkä angwane, nãnan rababa mda rababa tuen tie amne, Ngöbökwé kä tokwä krikri amne kä butu mrente mrente diankaba jökrä mento arato, rababa tuen tie.

¹⁵Angwane nitre jreire kä nebtä gitiaba jökrä kä mkäte amne jäkwata mkäte ngitiobti Ngöbö ngäniene. Erere arato, nitre gobranka krikri amne nitre rükä dänkien amne ni jändrän bkänkä krikri amne ni ütiäte krikri, btä nitre klaboré amne nitre ñakare klaboré nünanka Ngöbö rüere gitiaba jire jökrä kä mkäte jrei ben gwaire Ngöbö ngäniene, ¹⁶kä rababa niere krörö ngitioye amne jäkwataye: Ngöböta tãkãntibe kürä gobrankrãbti amne ni Kordero kwrere mätä kri, se ngäniene nun üke ja täni amne jakwe nunbti temen, ¹⁷ñobtä nãnan angwane Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen kri krübäte abko käi nura, ¿se abko nirekwe nünandrekä jäbtä Ngöböbe se? nitre nünanka Ngöbö rüere rababa niere kore ti okwãbti.

Ngöbökwé ni jen kwe ngibiadi jenena jakrä

7 ¹Yebti angele nãma nibkä, btä ti okwä rababa mda. Angele nãma iti kä driri, iti nindrini, iti ngwitäräkri amne iti mötarikri. Angwane müre nãnan rabadre mate mda kä nebtä, mrenbtä amne kriebtä, abkokäre niaratre nãma müre ketebtä. ²Ye btäräbe angele mdara jire nãma kä driri jataba arato abko Ngöbö nire käi nãma tikani jäbtä abko ngwian nãma kisete kwe. Angele ye rükaba angwane, angele nibkä ie Ngöbökwé ja di biani kä juankrä ngwarbe amne mren juankrä ngwarbe mürebtí, yebti angele rükaba mrä käkwe ngrateba kri ja dibti, käkwe nieba krörö:

³Nitre sribikä Ngöbö nikwe kräke, ye okobtä Ngöbö käi ketaka ngämi ngibiakäre Ngöbö mätä kri ye ngäniene, ye känenkri munkwe nãnan kä temen ye juan ngwarbe. Erere arato, munkwe nãnan mren amne kri juan ngwarbe mürebtí, nieba kwe ietre ti okwãbti.

⁴Angwane nitre israelita nibe btä Ngöbö käi ketadrekä ngibiakäre kukwe taretare ngäniene nieba jökrä abko 144,000 abko ni kukwei jaraba kore tie.

- 5 Nitre därebare juta Judákri btä Ngöbö käi ketakaba abko 12,000.
Nitre därebare juta Rubénkri abko 12,000,
juta Gakri abko 12,000.
- 6 Juta Aserikri abko 12,000,
juta Neftalíkri abko 12,000,
juta Manasékri abko 12,000.
- 7 Juta Simeónkri abko 12,000,
juta Levíkri abko 12,000,
juta Isacarekri abko 12,000.
- 8 Juta Zabulónkri abko 12,000,
juta Josékri abko 12,000,
juta Benjamínkri abko 12,000 arato.

Ni kwati dän ngwen bürere kitani btä kákwe Ngöbö käikitaninkä

9 Yebti tikwe nikraba angwane, ni kä jökräbti temen nämä kwati, btä ti okwä rababa. Ni bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe nämä, erere arato ni nünanka juta bätäkä ngwarbe, ye nämä kwati kwati krübäte nünaninkä kürä gobrankrä Ngöbökwé ken amne ni Kordero kwrere ye ngwäreki, btä ti okwä rababa. Nitre rababa kwati krübäte, aisete ñan rababa tanre jire chi. Nitre ye abko ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btätre, ye bä mikakrä abko dän bä ngwen bürere bürere te nämä näin amne nämä datile kriekä^d ngwena kisetekisete kä ngwiankäre nuäre jabtä. ¹⁰ Angwane rababa ngrente ja dibti, kä rababa niere krörö:

¡Ngöböta tákänintbe kürä gobrankräbti amne ni Kordero kwrere, ye aibe köböire nita nebe dianintari jökrä!

rababa niere kore.

¹¹ Angwane kürä gobrankrä bti Ngöbö nämä tákänintbe ye bäre temen, nitre unbre unbre bäre temen btä jändrän kräbkä ye bäre temen angeletre nämä nünaninkä jökrä, kákwe ja okokrä mikaba neme dobobtä temen, kákwe Ngöbö käikitakaba, ¹² krörö:

¡Amen!

Ni jökrä raba Ngöbö demaine amne käikitekä amne, Ngöbö aibe töbtä kri amne ni jökrä raba kuin niere kärekáre ie.

Erere arato, Ngöbö aibe mika ütiäte jae amne niara aibe di kri jändrän jökrä bti ta.

Ye aisete Ngöbö nikwe ye aibe abko mika ütiäte kri kärekáre ni jökräkwe. Abko kore se.

¡Amen!

d 7.9 datile kriekä. Datile krie abko dba krie kwrere, akwa tukwä ñakare btä amne ngwä abko mane amne bänänte, aisete kuin kwetadre.

abko angeletre rababa niere kore.

¹³Ye btäräbe nitre unbre unbre iti käkwe nieba krörö tie:

¿Nitre dän ngwen bürere ngwen bürere kitani jabtä, se abko nire amarebti se? Mdakäre abko, ¿niaratre kä mdenbo tä näin ruen? nieba kwe tie.

¹⁴Angwane tikwe nieba mda ie:

Ne abko. Niaratre garera mae ti mräkä, aisete makwe nie tie, tikwe nieba ie.

Abtä niarakwe nieba krörö mda tie:

Ja tare nikani kri tödekabtä Jesubti angwane, nitre se käkwe ja tare nikani arato, akwa krütani tödekabtä bti abko mden se. Angwane dän bätäteta kuin tä nebe ngwen bürere, ye kwrere niaratre käkwe tödekani Jesubti angwane, ja bätäninte ni Kordero kwrere däriete kwetre angwane, Ngöbökwe niaratre ngite dianinkä mento btä abko dän ngwen bürere bürere bä mikata btä mtare.

¹⁵Ye mden kisete kürä gobrankrä Ngöbökwe, bti Ngöböta tākänintbe gobrane abko kánti niaratre tä sribire Ngöbökrä dibire rare mtare. Ngöbökwe niaratre ngibiadi kärekäre.

¹⁶Ye kánti ñan mrö nikadre mda kwetre amne ja tare nikadi ñakare mda kwetre tomna miare.

Erere arato, ñänänkwe ñan kukwadre jire chi mda amne kä ngire käkwe ñan nikadre jire chi mda,

¹⁷ñobtä ñan angwane ni Kordero kwrere tä kürä gobrankrä Ngöbökwe kánti abko käkwe niaratre ngibiadi.

Nitre obeja ngibiaka tä obeja ngibiare, ye kwrere ngibiadi kwe. Angwane ñö ni mikaka nüne kärekäre, ye kánti näin niaratre ngwena ñö tuen jae.

Amne kukwe taretare btä tätre müen, ye ñan rabadi jire chi mda amne Ngöbökwe okwä ñöi rötadi jökrä ietre, abko nieba kore kwe tie.

Tärä ketaninkä bä kükükäre amne blato orore

8 ¹Yebti ni Kordero kwrere käkwe munkwata täräkwatero ketakakrä diankaba bä kükükäre angwane, ñänä okwä ötare näre kä rababa kwekbe kä käinbti sete.

²Yebti tikwe nikraba angwane, angele nämä nūnaninkä ni kükü Ngöbö ngwärecri, btä ti okwä rababa angwane, angeletre ye abko ie drü bianba krä kükü. ³Bti angele mdara jire jataba. Angele ye abko nämä blato chi orore kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä ye ngwena kisete abko rükaba ñukwä grä ye kánti, rababa nūnaninkä. Ye btäräbe, kri ngwäri mnü rä bäne bäne bianba kabre kukwadre ñukwä grä ororebti kürä gobrankrä Ngöbökwe ye kánti amne, juta deme Ngöbökwe käkwe kukwe ribeba

Ngöböye ye ben gwaire. ⁴Angele rababa kri ngwäri mnü rä bäne kukwe ye ngübü rababa niken angele ye kisete kukwäne nebe Ngöbö ngwärecri, juta deme Ngöbökwé namani blite Ngöböbe abko bä mikaba kore.

⁵Angwane angele rikaba ñukwä grä kánti, kákwe ñukwä bda diankaba, mikaba blato orore kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä te kwe, bti ñukwä bda ye kitaba kä temen nebtä kwe. Ye btäräbe unsuni ngö rababa krikri be. Erere arato, kä ngö rababa ruen krikri, mera trä rababa amne dobo rababa nakaenkä se kwrere.

Drü jükani krä kükü ja täritäri

⁶Angwane angeletre ni kükü ye abko kákwe ja mikani juto biare drü krä kükü ye jükakäre. ⁷Ye erere bkänä, angele iti kákwe drü jükaba käne, ye btäräbe ñü bürere jä kukwän kwrerekwrere amne ñukwä jutra mritani däribe mni mni abko Ngöbökwé juanba kä temen nebtä, ye abko käta ñäkänintbe ketamä abko kukwaba keteti jire temen. Erere arato, kri krikri kukwaba keteti jire, akwa mikä rerebare kukwaba jire jökrä kwe.

⁸Yehti angele nibukäre kákwe drü mda jükaba angwane, jändrän bäsi ngitio kri jutra ngitiekä jökrä, kwrere jire kitaba mrente angwane, mrenta ñäkänintbe ketamä abko keteti rikwitaba därire. ⁹Angwane jändrän jökrä nünanka mrente rabadre ñäkänintbe ketamä abko gataba keteti näre. Erere arato, ru mrente ñäkänintbe ketamä abko juanba ngwarbe keteti näre.

¹⁰Yehti angele nimäkäre kákwe drü jükaba. Ye btäräbe muke kri jutra ngitiekä ñotra kwrere näma kä käinbti, betakaba timon abko rikaba mate ñö krikri amne ñö kiakia ketamä abko keteti te rikaba mate. ¹¹Muke ye abko kädian näma Kwaka abko rikaba mate ñöte, ñöbtä ñan angwane ñöta ñäkänintbe ketamä abko keteti rikwitaba kwaka jökrä. Ñö kwaka, ye kisete ni krütaba kwati krübäte ñö ye ñabtä.

¹²Yehti angele nibkäkäre kákwe drü jükaba angwane, käta ñäkänintbe ketamä ñänänte amne söte abko keteti rikaba ngwarbe amne muketa ñäkänintbe ketamä abko keteti rikaba ngwarbe arato. Ne aisete, kä keteti näre ñänänte amne söte abko rikwitaba iko jökrä amne muke keteti näre rababa iko arato. Ye mden kisete, ñänä okwä krä kwä kä ngwenbti kä trä rababa ñakare. Erere arato, ñänä okwä krä kwä deo kä trä rababa ñakare arato.

¹³Yehti tikwe nikraba angwane, mü kri näma nikenkä käinta abko ngö jaraba tie amne mü ye rababa ñäke ja dibti, kä rababa niere krörö: ¡Aingwaree, nitre nünanka Ngöbö rüere kä temenbtä abko bobre jakän, ñöbtä ñan angwane angele nimä mda kebera drü jüke ja täritäri aisete! rababa niere kore.

9 ¹Yehti angele nirikekäre kákwe drü jükaba angwane, angele bä muke kwrere näma kä käinbti betaninkära timon nüke kä temen

nebtä abko tikwe tuaba. Angwane kä mkä kri kädianta Kä Timonbti kräke llabe bianba ie jukwe Kä Timonbti ye tikakrä. ²Ye erere bkänä, angele ye käkwe jukwe tikaba Kä Timonbti angwane, ngübü tä nebe neen krikri be, ye kwrere jire ngübü rababa kite kabre kukwane abko käkwe ñänä trä mikaba diore amne kä käinta rababa diore ngübü kisete arato. ³Angwane ngübü yete abko tröda jataba kwati krübäte mda abko rikaba kä jökräbti temen kä nebtä. Tröda ye abko ie kä bianba ni tákatekäre bäsi dribe kwrere. ⁴Tröda ye abko käkwe ñan mikä kwetadre amne kri mu jökrä rerebare ñan kwetadre kwetre. Erere arato, kri jökrä ñan kwetadre jire chi kwetre, nieba Ngöbökwé ietre; akwa nire nire tödekaka ñakare Jesubti, aisete Ngöbö kä ñakare ketaninkä okokrä btä, ni ye kwrerekwrere aibe mikadre bren kwetre, nieba Ngöbökwé ietre. ⁵Akwa tröda ye abko ie Ngöbökwé kä bianba ni mikakrä bren jume jirekäbe, akwa kä bianba ñakare kwe ietre ni kämikakrä. Angwane dribe tä ni tákete abko tä nebe tare krübäte nie, ye kwrere tröda ye käkwe nitre ye mikadre bren, käkwe ja tare nikadre krübäte sö krärike, Ngöbökwé nieba ietre. ⁶Ne aisete nitre rababa ja tare nike tröda kisete, ni ye abko tö rabadi krütai jötrö, akwa rabadi krüte ñakare.

⁷Angwane tröda nitre mikaka bren ye abko bä krörö: mdä mikata biare ngwiandre rübtä, ye kwrere jire bä rababa amne, dokwäbti bäsi korona orore kwrerekwrere näma angwane, ngwäre bä rababa ni ngwäre kwrere. ⁸Mdakäre abko, dokwä drüen rababa tuen nga meri dokwä drüen kwrere tie amne tu rababa tuen kri krübäte lion tu kwrerekwrere. ⁹Amne jändrän ribi ribi jiero kwrerekwrere näma mikani mäträbtä ngibiakäre rüe ngäniene amne, kareta krati krübäte jäkäta niken mdäkwe rübtä ngöta nebe krikri, ye kwrere jire tröda ye ngike ngö rababa ruen nikenkä käinta. ¹⁰Erere arato, tröda ye abko niretu aibe rababa tuen kübarate dribe kübara kwrerekwrere. Tröda kübara ye abko di rababa ni mikakrä bren jume sö krärike. ¹¹Angwane üai käme tä dänkiene Kä Timonbti abko tä tröda ye dänkiene. Üai käme tröda dänkiene ye abko kädianta Abadón hebreore amne Apolión griegore. Ye abko Ni Gakaka nieta.

¹²Kukwe tare kri krübäte jatadre ketamä niebare mü krikwe abko erere tröda ye köböite kukwe tare rikaba bati käne ta, akwa kukwe tare kri tä ketebu mda.

¹³Yebti angele ni tikäre käkwe drü jükaba angwane, ñukwä grä orore kri ngwäri rä bäne kukwakrä Ngöböye näma Ngöbö ngwärekri, yebtä jändrän kroture kräbkä näma abko te ni kukwei jaraba tie. ¹⁴Angwane angele ni ti kisete drü näma, ye ie ni kukwei käkwe nieba krörö: Angele nibkä tä mäkaninte Nö Eufrates kanti ye tikete, nieba kwe. ¹⁵Ye erere bkänä, ñänä okwä nuäi, köbö mden te amne sö mdenbtä amne kä mdenbtä angele nibkä ye rabadre tikaninte abko näma mikanintbe, ye

erere angele rababa tikaninte abko käkwe ni kämikadre ketamä temen, abkokäre rababa tikaninte. ¹⁶Angwane nitre rükä nämä näin mdäbti mdäbti abko 200,000,000 nieba kore abko ni kukwei jaraba tie.

¹⁷Ye ngwane abko, bäsi köböre kwrere Ngöbökwé mdä mikaba tuare tie angwane, nitre nämä näin mdä yebti abko jändrän ribi ribi nämä mikani ja mäträbti kwetre ja ngibiakäre rüe ngäniene. Jändrän ye abko bä rababa tain ñukwä jutra kwrere, bä mire drüne amne bä nämä sübrüre asufre kwrere abko nämä kitani jabtä kwetre. Mdakäre abko, lion krübäte dokwä, ye kwrere jire mdä ye dokwä rababa tuen tie angwane, mdä ye kadate abko ñukwä jutra, ngübü amne asufre rababa betekä. ¹⁸Ñukwä jutra, ngübü amne asufre rababa betekä mdä kadate ye abko käkwe ni ketamä kä temen nebtä nünanka Ngöbö rüere kämikaba, ¹⁹ñöbtä ñan angwane mdä ye abko di rababa kadate amne kübarate ni kämikakrä. Mdä ye abko kübara rababa tbi kwrere abko bti rababa ni kwete amne rababa ni kämike arato.

²⁰Akwa ni mda mda rababa nire ja tare nika ye näire abko käkwe kukwe kämekäme Ngöbö rüere ye kitaba ñakare temen, aisete nämä ja mike ngite janknu abko krörö: üai käme gibiakaba ñakare kwetre. Mdakäre abko oro, plata, bronse, jä amne kri sribebare ngöbö ngwarbere abko ie kä tuen ñakare amne ni kukwei ruen ñakare ie amne dikekä ñakare abko mikaba ütiäte janknu kwetre arato. ²¹Mdakäre abko, nitre ye nämä ni kämike, ye erere tä nuene janknu amne, kwra neme ñakare ietre amne, ja mika gure bati bati neme ñakare ietre amne tä gore janknu arato.

Angele käkwe täräkwata chi biani Juanye

10 ¹Yebti angele mda bäri dite jataba kä käinbti timonkwäre mütate, btä ti okwä rababa. Angwane angele ye abko dokwäbti käinta mrüträ nämä amne, ngwäre abko rababa trä ngitiekä ñänä trä kwrere amne, ngüre abko rababa tuen ürä kri ñukwä jutra kwrere. ²Angwane angele ye abko nämä näin täräkwata chi metaninte ngwena kisete. Angele ye abko käkwe ngoto küde ruenkri mikaba mrenbti amne ngoto küde ngeberekri abko mikaba dobo nötabti jate. ³Bti lion tä ngwäne krikri ja dibti, ye kwrere jire angele ye käkwe ngrateba kri ja dibti angwane, unsuni krä kükü ngö rababa ruen tie. ⁴Unsuni krä kükü kukwei käkwe kukwe nieba, ye ti rikabara tike täräbtä angwane, ni kukwei rababa ruen kä käinbti tie, käkwe nieba krörö: Unsuni kukwei nibi krä kükü käkwe dre nini ye tuemetre tiebe. Makwe ñan tika täräbtä abko ni kukwei jaraba kore tie. ⁵Angwane tikwe angele tuaba ngoto mike mrenbti amne dobo nötabti jate, angele ye ara käkwe kise ruenkri kakaba käin amne kukwe niedi kwe abko kukwe era erere bä mikakäre, ⁶bti nieba krörö kwe: Ngöbö Nünanka Kärekäre amne Ngöbö kä käin, kä

temen dātekā ara kākwe mren dātebare amne jāndrān jōkrā tā te dātekā, Ngōbö ye kābti ti bike kukwe era erere niere krōrō: ¶Ngōbökwē nān kā ngibiadi jire chi mda! ⁷Akwa angele ni kükükäre kākwe drü jükadi angwane, batibe kukwe kaibe tiebe Ngōbökwē ye rabadi bare tāte jōkrā, Ngōbökwē niebare niara kukwei niekā jōkrāye ye kwrere.

⁸Angwane ni kukwei jaraba krire kā kāinbti tie ye kākwe niebata krōrō mda tie: Angele tā nūnaninkā amne ngoto kwārā tā mrenbti amne ngoto kwārā abko tā dobo nōtabti jate abko tārākwata chi metaninte tā kisete kwe, ye nān kārere ie, nieba kwe tie. ⁹Ye erere ti rikaba kākwe nieba krōrō angele ye ye:

Tārākwata chi tā ma kisete, ye ngwen tie, tikwe nieba ie.

Angwane angele ye kākwe nieba mda tie:

Tārākwata ne, amne kweta makwe. Tārākwata ye bānān rabadi mane munkō kwrere ma kadate, akwa ma būlete abko bānān rabadi kwaka, nieba kwe tie.

¹⁰Ye erere bkānā, tārākwata chi nāma angele kisete, ye tikwe dianba kisete, bti tikwe kwetaba. Angwane bānān rababa mane munkō kwrere ti kadate, akwa tārākwata ye rikaba mate ti teri angwane, bānān rababa kwaka. ¹¹Angwane nieba krōrō mda kwe tie: Mtare nitre juta kabre te amne nitre kukwei bātākā ngwarbe amne, nitre nūnanka kā ketareketare te amne nitre gobranka gobranka, yebtā makwe Ngōbö kukwei nieta btin mda abko nieba kore kwe tie.

Ni nibu Ngōbö kukwei niekā

11 ¹Yebti angelekwe krito bāsi nōrā kroko kwrere bianba kā nākākrā tie, kākwe nieba krōrō tie:

Ju blitakrā Ngōböbe amne nūkwā grā, ye nān nāke amne ni nibe tā Ngōbö kāikitekā yete, ye makwe tan jōkrā. ²Akwa kā mikani jenena nitre nākare israelitarekrā ju blitakrā Ngōböbe kānti, ye abko makwe nān nākā, nōbtā nān angwane nitre nākare israelitare, ie kā ye bianina. Sō gre ketebu bti krobu niaratre kākwe rātādi jōkrā juta deme Jerusalén yebti, mikakäre ja tare nike.

³Angwane tikwe ni juandi nibu abko kākwe blitadi tikrā. Tikwe ja di biandi ietre amne niaratre rikadi Ngōbö kukwei niere kōbö 1,260. Ye abko, nitre Ngōbö kukwei niekā kirakira nāmane dān jūräre kite jabtā, ye kwrere nitre ye kākwe dān jūräre kitadi jabtā. ⁴Ni nibu ye abko tā olībo krie dobu kwrere amne nōtra grā krobu kwrere tā kā temenbtā ni Dānkien ngwārekri. ⁵Nane ni mda mda tō rabadre niaratre nibu ye mikai bren angwane, niaratre kukwei tā betekā nūkwā jutra kwrere kadate kākwe rüe kukwadre jōkrā. Ne aisete nire nire tō mikai bren abko gatadre jōkrā kore. ⁶Mdakäre abko nitre nibu ye tā nāin Ngōbö kukwei niere angwane, niaratre di tārā kā mikakrā tōre, nū nān rākāndre jire chi

temen abkokäre. Erere di tërã ñö jökrã kwitakrä därire amne tö rabadre ni mikai bren jume bätäkã ngwarbe, ye erere di tërã ni mikakrä ja tare nike bren bätäkã ngwarbe kisete arato.

⁷Akwa nitre nibu ye kãkwe blitadi ünã jökrã Ngöbökrã angwane, ni bã jãndrã kri krübãte kwrere abko di Satanakri, aisete të Kã Timonbti abko jatadi rüere nitre nibu ye rüere, bti ni jãndrã krübãte kwrere ye kãkwe niaratre nibu ganaindi kwärãbe amne kãmikadi kwe. ⁸Angwane juta ütiãte kri Jerusalén, kãnti ni Dãnkien müre ketani krusobtä, juta ye kãnti nitre nibu ye ngwãkã rabadi kitanintbe tementa ji ngrabare. Juta kri ye mden abko kãdianta Sodoma amne Egipto arato, nitre nünanka juta yete të nüne diã diã bã mikakrä. ⁹Angwane köbömã bti ötare ni kã jökrãbti temen, ni kukwe bätäkã ngwarbe amne ni bätäkã ngwarbe amne ni juta bätäkã ngwarbe te kãkwe nitre nibu ye ngwãkã tuadi amne ñãan doboi mikadre niedi kwetre. ¹⁰Angwane nitre nibu kãmikani ye abko kãi rabadi nuãre nitre nünanka Ngöbö rüere btã, kãkwe jãndrã biandi ngwarbe jae kwãrikwãri kã ngwiankãre nuãre jãbtã, ñobtä ñãan angwane nitre nibu Ngöbö kukwei niekã ye abko nãmane ni nünanka Ngöbö rüere kã nebtã mike ja tare nike krübãte, aisete kãmikani angwane, kãi rabadi nuãre btãtre.

¹¹Akwa yehti kã rikaba köbömã bti ötare ta angwane, Ngöbökwẽ nitre nibu ye mikabata nire amne rababa tãkãnitbe krö. Ni jökrã kãkwe tuaba nüketa nire abko rababa nekwetekã krübãte. ¹²Angwane ni nibu ye ie ni kukwei jaraba kri kã kãinbti, kãkwe nieba krörö ietre: Mun jakwe kã kãinbti nete, nieba kwe ietre. Ye btãrãbe rikaba mütate kãin amne rüe kãkwe tuaba jökrã niken kã kãinbti.

¹³Ye btãrãbe dobo rababa nakaenkã kri krübãte. Dobo rababa nakaenkã, ye kisete abko juta Jerusalén nãma ñãkãnitbe keta jãtã abko keteti rikaba ngwarbe temen amne ni kãmikaba mili krã kükü dobo yekwe arato. Angwane nitre ruãre nãma nire abko btã kã jürã rababa krübãte amne Ngöbö kã kãinbti se kãikitakaba kwetre.

¹⁴Ye kwrere kukwe tare krübãte abko rikaba bobu ta, akwa kukwe tare ketamãkãre abko kebera nũke mda.

Angelekwe drü krã kükükãre jükani

¹⁵Yehti angele ni tikãre kãkwe drü jükaba angwane, nitre kukwei rababa ruen krikri ja dibti kã kãinbti, kã rababa niere:

Ni Dãnkien Ngöbö amne Jesu Dianinkã Ngöbökwẽ abko kitera gobrane ni ngãtäite.

Niaratrekwẽ gobrandi kãrekãre, rababa niere.

¹⁶Angwane nitre unbren unbren ni gre bti nibkã nãma tãkãnitbe Ngöbö ngwãrekri kürã gobrankrä kwekwehti rikaba, rababa ja okokrä mike nebe

dobobtä temen Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne rababa Ngöbö käikitekä,
 17kä rababa niere krörö:

Ni Dänkien Ngöbö, ma di kri jändrän jökrä bti ta amne ma tä
 kärekäre.

Nunta kuin niere mae, ñobtä ñan angwane ma di kribti ma kitera
 gobrane ni ngätäite.

18 Nitre kä jökräbti temen tä nüne ma rüere abko moto romon krübäte
 makrä,

akwa makwe kukwe ükarete ni krütani kräke, mikakäre ja ngie
 nuen abko käi nüra.

Amne nitre sribikä makwe käta ma kukwei niere, ye abko ie ma
 kitera sribi ütiä bien.

Erere arato, ni ütiäte krikri ya, o ni bobre bobre ütiäte ñakare, akwa
 tä ma käikitekä, ye abko juta deme makwe, ye ie makwe sribi ütiä
 biandi.

Amne nire nire käta kä temen ne juen ngwarbe abko makwe juandi
 ngwarbe arato,

abko nitre unbre unbre rababa niere.

19 Angwane ju blitakrä Ngöböbe nämä kä käinbti abko jukwe tikaba
 amne ju yete abko kaja nämä, btä ti okwä rababa. Kaja ye abko te kukwe
 ükaninte Ngöbökwere nitre israelitabe abko nämä ükani abko btä ti okwä
 rababa. Angwane mera trä rababa, kä ngö rababa ruen amne unsuni ngö
 rababa amne dobo rababa nakaenkä amne nü järe järe rababa näkäen
 kabre temen ti okwäbti.

Meri amne mökata kri

12 1 Ye btäräbe Ngöbökwere jändrän kuin, ütiäte kri bä mikaba kä
 käinbti abko tikwe tuaba. Ye abko, Ngöbökwere dre nuendi bä
 mikaba abko krörö: Meri iti nämä kä käinbti abko btä ñänä trä nämä
 dän kwrere amne, sö abko nämä niara ngoto täni. Erere arato, korona
 nämä niara dokwäbti abko btä muke bä nämä kwä jätäbti kubu. 2 Meri
 ye ñakare mobe bren kwe kisete, aisete jataba ja ngibiare amne rababa
 ngrente krikri be ja ngibiabtä.

3 Yebti jändrän mdara jire rababa kä käinbti sete abko mökata kri
 krübäte bä tain rababa tuen tie. Mökata ye abko Satana ara bä mika
 nämä. Mökata ye abko dokwä kwä kükü amne korona nämä mikani
 dokwä kwatirekwatire bti amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bä
 mikakrä. 4 Angwane muke kä käinbti^e se nämä ñäkänintbe ketamä
 abko mökata ye käkwe muke sökakaba keteti ja kübarabti, bti kitaba
 timon kwe kä temen nebtä. Abti meri nämä ja ngibiare amne ngäbäkre

e 12.4 Muke ye abko angele ngökani Satanakwe Ngöbö rüere bä mikata nütüta.

däredre kwe abko mökata ye tö rababa kwetai jötrö kån, abkokäre rababa nünaninkä meri kãnti yete. ⁵Angwane ngäbäkcre däreba brare meri yekwe abko Jesu Dianinkä Ngöbökwe bä mikata. Ngäbäkcre ye abko käkwe gobrandi ja di kribti juta jökrãbti, käkwe juta jökrã mikadi ja ngoto täni. Akwa ngäbäkcre ye däreba angwane, batibe Ngöbökwe dianinkä jenena mökata ngäniene amne jãrikaba nebe Ngöbö kãnti, kürã gobrankrä Ngöbökwe ye kãnti gobrane Ngöbö ben gwaire. ⁶Akwa meri ngäbäkcre ngibiaka ye abko gitiaba kã kaibete. Ngöbökwe kã ükaninante biare krãke, kãnti gitiaba. Ye kãnti abko Ngöbökwe bukadre köbö 1,260 abkokäre gitiaba yete.

⁷Yebti rüba krörö mda kã kãinbti: angele Miguel btã angele mda mda käkwe rüba mökata amne angele üai kãme kwekwe rüere. ⁸Akwa niaratre abko di ñakare ganainkrã, aisetè angele Miguel btã angele mda mda ye käkwe mökata ye ganainba kwärãbe, aisetè kã ñan rababa mda niaratrekrã nünankrä kã kãinbti. ⁹Abtä mökata kri kãdekata tbi kira, arabe kãdekata Diablu amne Satana tä näin ni ngökö kwati kã jökrãbti temen, ñan rikadre ji Ngöbökwebti abkokäre. Mökata ye btã angele üai kãme kwekwe ben kitaba jökrã timon nüke kã nebtã. ¹⁰Angwane ni kukwei jaraba kri ja dibti kã kãinbti tie, kã rababa niere krörö:

Kã ni diantarikrä nüra.

Ngöbö nikwe di kri kitera gobrane amne, Ni Dianinkä Ngöbökwe abko nüra gobrane arato,

ñobtä ñan angwane dibire rare ni mrãkã rüe Satana kã nämane ni mrãkã tödekaka Jesubti kite ngise Ngöbö nikwe ngwãrekri abko kitaninkãra kã kãin bãre mento nüke kã temen nebtã.

¹¹ Ni Kordero kwrere dãrie ianinte krusobtä ni ngite diankakäre mento btãtre, ye köböire ni mrãkã tödekaka niarabti käkwe Satana ganainbare.

Erere arato, ni mrãkã käkwe kukwe kuin Jesubtä nieba angwane, ja kwata namani ruentari tare ñakare ietre, käkwe kã jürã ngwiani ñakare jãbtã, aisetè nämane biare ngataen kukwe kuin niebtã.

Yebti Satana ganainbare kwetre arato.

¹² Ne aisetè mun nünanka kã kãinbti kã gwen nuãre jãbtã munkwe. Akwa aingwaree mun nünanka kã temenbtã amne mun nünanka kã butubti mrente.

Mun ye abko bobre jakã, ñobtä ñan angwane kã kitera neme braibe diabluye rükãre Ngöbö rüere, aisetè mãtä kri mun nünanka kã temenbtã ye rüere,

abko ni kukwei rababa ruen tie.

¹³Mökata kitaba timon kã temen nebtã angwane, meri käkwe ngäbäkcre ngibiabare ye jiebti mökata rikaba kisere mikakäre ja tare nike. ¹⁴Akwa meri ye abko gitiadreta kã kaibete tbi ngäniene, abkokäre mü kri ngike

kwrere Ngöbökwe bianba ie rikakakrä, ye erere bkänä meri ye gitiabata mobe tbi ye ngäniene. Ye kanti Ngöbökwe ngibiaba kä komä bti ötare. ¹⁵Angwane tbi ye käkwe ño yaiba kabre meri ye rüere mda, ño ye abko rabadre kri, kä rikadre meri ye ngwena nguse, abkokäre yaiba kwe. ¹⁶Akwa dobo temen ye käkwe meri ye die mikaba amne, ño kri yaiba mökatakwe, ye dobokwe ñakaba jökrä, aisete mökatakwe meri kämikani ñakare.

¹⁷Yebtä abko mökata ye mätä rababa kri krübäte meri yebtä angwane, rikaba rüere meri ye bkün mda mda rüere. Meri bkün mda mda abko ni Ngöbö kukwei mikaka täte era metre amne ni blitaka Jesu kräke, ye rüere mökata rikaba rüere.

Ni jändrän kri krübäte kwrere jataba mrente käin

13 ¹Yebti mökata rababa nünaninkä mren köräbti. Yebti ni jändrän kri krübäte kwrere jire abko jataba mrente käin ti okwäbti mda. Ni ye abko dokwä kwä kükü amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bä mikakrä, btä ti okwä rababa. Angwane kukwe diän taretare tikani Ngöbö rüere näma ketaninkä kwati dokwä kwatirekwatire btä amne korona näma mikani krotu kratirekratire btä abko tikwe tuaba. ²Ni jändrän kri krübäte kwrere tikwe tuaba, ye abko bä rababa tuen kwra leopardo kwrere tie amne ngoto abko rababa tuen oso ngoto kri kwrere tie amne kada abko rababa tuen krübäte lion kada kwrere tie. Ni ye abko ie mökata käkwe ja di bianba kri gobrankrä nibtä. ³Ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko träin kri dokwä kwatibtä abko kisete gatadre, akwa träin ye abko rababa quinta ie, bä rababa tuen tie. Yebtä abko ni jökrä ñan töi rababa krütare amne ni jökrä rikaba niara jiebtä. ⁴Angwane mökata käkwe ja di bianba ni jändrän kri krübäte kwrere ie. Yebtä abko ni jökrä rababa mökata ye mike ütiäte Ngöbö kwrere. Erere arato, ni jändrän kri krübäte kwrere ye mika rababa ütiäte kwetre arato, kä rababa niere krörö: Ni jändrän kri krübäte kwrere tä nete, ne kwrere ni ñakare jire mda. ¿Nirekwe rüdre ni ne kwrere rüere se? rababa niere.

⁵Mdakäre abko, ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko ie ja di bianba kri kä nebtä sö gre ketebu bti krobu. Erere arato, niarakwe bikadre kri, käkwe ñäkadre kämekäme Ngöbö rüere, abkokäre kä bianba kore ie. ⁶Ye erere bkänä, ni ye käkwe ñäkäba kämekäme krübäte Ngöbö rüere amne kä käinta, kanti Ngöböta nüne, ye rüere ñäkäba diän diän kwe. Erere arato, nitre nünanka kä käinbti, ye rüere ñäkäba kwe. ⁷Erere arato, juta deme Ngöbökwe rüere rüdre kwe, ye ganaindre kwäräbe kwe amne kämikadre kwe, abkokäre kä bianba ie rükäre bentre. Erere arato, ni bätäkä ngwarbe amne juta bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe amne kä bätäkä ngwarbe bti rabadre gobrane, abkokäre ja di bianba ie arato. ⁸Angwane Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri

ni Kordero kwrere nämane mikani biare kámikadre ni mdaye ni jökrä kräke. Ye abko, nire nire ñakare jen niarakwe abko kä tä tikani ñakare tärä ni nünandi kärekäre mikakrä gare yebtä, ni ye abko käkwe ni jändrän kri krübäte kwrere mikadi ütiäte jae Ngöbö kwrere.

⁹Nire nire olo tärä abko käkwe olo ketate kukwe neye:

¹⁰Nire nire järikadre ngite tödekabtä Jesubti,
ye erere jänän ngite.

Nire nire kámikadre ngitrabti tödekabtä Jesubti,
ye erere kámikadi ngitrabti.

Kukwe rakadikä kore angwane, juta deme Ngöböke käkwe nünandrekä dite jabtä bätärekä ja täritäri amne Jesu rükandrete ñakare kwetwe, akwa tödekadre kwatibe Jesubti janknu.

Ni jändrän krübäte kwrere mda jatani dobote käin

¹¹Yebti ni mdara jire jataba dobote käin, akwa niara abko ni jändrän krübäte kwrere jataba, rababa tuen tie. Ni ye abko krotu krobu ie abko rababa tuen kordero krotu kwrere tie, akwa ñan ñäkäba jáme kordero kwrere kwe, akwa rababa ñäke mökata kwrere. ¹²Amne ni jändrän kri krübäte käne ye di rababa jökrä kwe, kä rababa sribire ni käne ye diäre. Ni jändrän kri krübäte käne abko träin kri dokwä kwatibtä abko kisete gatadre akwa namaninta quinta ie, ye kräke ni mda ye rababa sribire, kä rababa ni käne ye mikamna ütiäte Ngöbö kwrere ni jökrä kä nebtäye.

¹³Erere arato, ni ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene, kä rababa ñukwä kä käinbti mike kite timonkwäre ni mda mda okwäbti, niara di kri Ngöbö kwrere abko ni jökrä käkwe nütüdre, abkokäre sribi kri ñan tuabare nuenbare kore kwe ni ngökakäre. ¹⁴Angwane ni jändrän kri krübäte kwrere nämä käne, ye mikakäre ütiäte, ni mda ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene. Yebtä abko ni kwati ngökaba kwe. Erere arato, ni jändrän kri krübäte kwrere abko dokwä kwati tikaninkä ngitrabti kámikakäre, akwa träin namaninta quinta ie amne namani nüne janknu, ye bä sribemna kwe mikakäre ütiäte Ngöbö kwrere, ye erere ni jökrä käkwe sribebare. ¹⁵Angwane ni jändrän krübäte kwrere nibukäre, ie ja di bianba bä ye mikakrä nire abko erere nuenba kwe. Amne nire nire käkwe ñan ni käne ye bä mikadre ütiäte jae Ngöbö kwrere abko kámikadre kwe abko jändrän bä nämä niere.

¹⁶Mdakäre abko, ni ngwarbe amne ni ütiäte, ni ngwian bkänkä krikri amne ni bobre bobre, ni klaboré ñakare amne ni klaboré abko btä ni jändrän kri krübäte kwrere nämä käne ye kä tikadre ni kise ruenkri btä o ni okobtä abko ni mda ye käkwe nieba abko erere mikani nuene. ¹⁷Akwa nire nire btä ni jändrän kri krübäte kwrere nämä käne ye kä nämä tikani ñakare, ni ye ñan rabadre jändrän rürümoine amne jändrän kökö jae. Ni käi ye abko ni jändrän kri krübäte kä o niara kä tikani kö okwä jändrän

tankräfti. ¹⁸Amne kö okwä jändrän tankrä, bti ni jändrän kri krübäte kwrere käita tikani, ye abko nire nire töbtä aibe ie ni ye raba nuke gare. Kö okwä jändrän tankrä yehti, aisete ni ye abko kä tikata kö okwä jändrän tankräfti abko 666.

Ni 144,000 abko Ngöbökwé mikani jenena jakrä

14 ¹Yehti ni Kordero kwrere nämä nünaninkä ngitio Siónbti, btä ti okwä rababa angwane, ni ye ben abko ni mda nämä 144,000. Angwane nitre okobtä Kordero ye kä nämä tikani amne Kordero rün kä nämä tikani arato niaratre nämä nitre ye bkäne bä mikakrä abko rababa tuen tie. ²Yehti ñö ngöta nebe kri, ye kwrere jire kä ngö rababa ruen kä käinbti tie. Erere arato, unsuni ngöta nebe krikri ja dibti, ye kwrere kä ngö rababa ruen tie. Mdakäre abko, ni kwati rababa arpa kabre täke gwaire jökrä abko kwrere jire kä ngö rababa ruen tie. ³Angwane kürä gobrankrä Ngöbökwé ye ngwärekre nitre 144,000 rababa ka btin niere. Erere arato, jändrän kräbkä nämä kürä bäre temen ye ngwärekre amne nitre unbre unbre ngwärekre ka btin ye nieba kwetre arato. Akwa ka btin, yehtä ni mda mda ñan rababa töi ngitiekä jire chi amne nitre 144,000 kökanintarita Ngöbökwé jakrä, ye aibe ie ka btin ye rababa nuke gare. ⁴Nitre ye abko, ni deme ja mike gure ñakare meribe, ye kwrere jire nitre ye käkwe ja ngibiabare deme, käkwe ngöbö ngwarbe ngwarbe mikani ütiäte ñakare jae. Ni Kordero kwrere nämä niken mdente erere abko jiehti niaratre nämä niken. Erere arato, ni Kordero kwrere krütani krusobtä angwane, ni jökrä ngätäite niarakwe ni ye kökani Ngöbökrä, bti nura ngwä ötata käne, ye bianta ngwarbe Ngöböye kuin niekäre ie, ye kwrere niaratre nämä biani Ngöböye amne ni Kordero kwrereye kuin niekäre ietre. ⁵Amne blitabare era metre kwetre Ngöbökrä amne ni mda ngökani ñakare jire chi kwetre, aisete ni mda mda ñan rababa kite ngise jire chi. Nitre ye mden abko ie ka btin rababa nuke gare.

⁶Yehti tikwe angele mdara jire tuaba abko rababa nikenkä käinta sete. Angele ye abko nämä Ngöbö kukwei kuin kärekäre ngwena niedre ni jökrä nünanka Ngöbö rüere kä temenbtä yeye. Ye mden kisete, ni kä jökräfti temen amne ni bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe amne ni nünanka juta kwatirekwatire te abko kräke angele ye nämä Ngöbö kukwei kuin ye ngwena, ⁷kä rababa niere krörö ja dibti: Ngöbö jürä ngwian jabtä munkwe amne niara käikitaka munkwe, ñobtä ñan angwane niarakwe kukwe ükarete ni kräke mikakäre ja ngie nuen abko käi nüra amne, Ngöbö kä käinbti btä kä tementa dätekä amne Ngöbö mren dätekä btä ñö dätekä, Ngöbö ye abko mika ütiäte munkwe abko angele ye rababa niere kore ti okwäfti.

⁸Yehti angele jataba nibukäre mda abko käkwe juta Roma bä mikaba juta Babilonia kwrere, kä jataba niere krörö: Meri bti kä ngwarbe käta ni

brare brare näkwite ja mikakäre ngite, ye kwrere jire nitre nünanka juta kri Babilonia käkwe ni kwati kä jökräbti temen näkwitani, aisete ni kwati töi nikwitani jäme käkwe ja mikani ngite ben Ngöbö rüere, akwa juta kri ye abko nikira ngwarbe jökrä, angele ye rababa niere.

⁹Yehti angele jataba nimäkäre mda. Angele ye abko jataba ñäke ja dibti, kä jataba niere krörö: Ni jändrän kri krübäte kwrere arabe bä sribebare, ye nire nire käkwe mikadre ütiäte ngöbö kwrere jae amne nire nire käkwe ja tuadremetre ni ye kä tike ja okobtä o ja kisebtä, ¹⁰nitre ye abko btä Ngöbö mätä rabadi kri krübäte abko uba döi kwaka ñata kwrere jire rabadi kräke, ñobtä ñan angwane uba döi ngätäre kwaka ye kwrere jire Ngöbö mätä nibi, aisete nitre ye abko käkwe ja tare nikadi kri krübäte ñukwä jutrate amne asufrete angele deme Ngöbökwere ngwärekri amne ni Kordero kwrere ngwärekri arato. ¹¹Ne aisete, nitre ni jändrän kri krübäte kwrere mikaka ütiäte jae amne ni ye arabe bä sribebare abko nire nire käkwe kä tikani jabtä abko käkwe ja tare nikadi kärekäre dibire rare, aisete kä rabadi ñakare jadükakrä ietre. ¹²Ngöbökwere ni ye mikadre ja tare nike kore, kukwe nebtä abko juta deme Ngöbökwere tödekaka Jesubti, käta Ngöbö kukwei mike täte ye abko käkwe ja die mikadre nüne dite Ngöbökrä.

¹³Yehti ni kukwei jaraba mda kä käinbti tie, käkwe nieba krörö tie: Tärä tike krörö: Mtare mentokwäre nire nire tödekaka ni Dänkienbti tä krüte, ni yehtä kä rabadi nuäre amne Ngöbökwere ja di biandi ie.

Jän, abko kore era metre nieta Ngöbö Üaikwe, ñobtä ñan angwane nitre ye käkwe jadükadi, ñan sribidre mda kwe, amne sribibare kuin kwetre, ye abko Ngöbökwere ütiä biandi ietre abko tike kore täräbtä, nieba kwe tie.

Ni jökrä ükaninkrö kukwe ükatekäre kräke

¹⁴Yehti tikwe nikraba mda angwane, müta ngwen bürere, btä ti okwä rababa. Angwane müta yehti abko ni iti Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere rababa tuen tākänintbe tie. Angwane korona orore näma dokwäbti amne ngitra tänene tu grine ngwian näma kisete kwe. ¹⁵Ye btäräbe ju blitakrä Ngöböbe kä käinbti te angele näma abko jataba ju bäre käkwe ñäkäba ja dibti ni näma tākänintbe mütabti yeye, käkwe nieba krörö ie: Ni kä jökräbti abko nura ngwä nena tain jökrä kwrere, aisete nura ngwä öta käi nüra, aisete ngitra tänene tä ma kisete, yehti nura ye tikekä, bti makwe ngwä öta, erere makwe ni jökrä ükärö Ngöbökrä, nieba kwe ie. ¹⁶Ye erere bkänä, ni näma tākänintbe mütabti käkwe ni jökrä ükaninkrö Ngöbökrä ye bä mikakäre, ni ye käkwe ngitra mnianteba nura tikakakrä kä temen nebtä amne, ni jökrä ükäröba kwe kä nebtä.

¹⁷Abti angele mdara jire näma Ngöbö ngwärekri ju blitakrä Ngöböbe te kä käinbti, angele ye abko näma ngitra tänene tu grine ngwena

kisete arato. ¹⁸Angwane ñukwä grä kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä Ngöböye, ye kanti angele mdara jire nämä. Angele ye abko di nämä ñukwä jutrabti. Angele ye abko käkwe ñäkäba ja dibti angele ngitra tänene ngwianka kisete yeye angwane, ni jökrä nünanka Ngöbö rüere bä mikaba uba kwrere kwe, käkwe nieba krörö ie: Uba nena tain btä amne kä uba ngwä ötakrä nüra, aisete ngitra ye mniente kä temenbtä amne, makwe uba ngwä öta küdekrä ngöi ngöi, nieba kwe. ¹⁹Ye erere bkänä, angele ye käkwe ngitra tänene tu grine ye mnianteba kä temen nebtä angwane, uba ngwä tikakaba jökrä kwe uba kökräibtä. Yebti jändrän kri uba tükakakrä, te uba kitaba jökrä kwe tükakakrä. Uba tükarekä ngotobti, ne abko Ngöbö mätä kri nitre nünanka niara rüere btä bä mikata, erere niarakwe gadite jökrä abko bä mikata kore. ²⁰Angwane uba ye abko tükakaba juta Jerusalén bäre mento, akwa jändrän uba tükakakrä te uba tükakaba, ye kanti däri aibe rababa betekä kabre krübäte. Däri rababa neen kwata kri temen kilometro siento krämä jire amne rababa mate mdä kadabtä rababa tuen tie.

Angele ni kükü jändrän taretare ngwianka ni rüere

15 ¹Yebti jändrän mda krikri rakadrekä abko bä rababa kä känbnti abko btä ti ñan töi rababa krütare mda abko krörö: Ngöbö mätä kri ye abko rabadre bare täte jökrä nitre nünanka niara rüere btä abko angele ni kükü nämä näin jändrän taretare keta kükü mrä ngwena kisete, ni nünanka Ngöbö rüere mikakäre ja tare nike kri abko rababa tuen tie. ²Mdakäre abko, jändrän mdara jire tuaba tikwe abko bä rababa tuen mren bidriore kwrere abko nämä mritani ñukwä jutgabe ketetibe rababa tuen tie. Mren bidriore ye kanti abko nitre nämä nünaninkä arpa ketaninte kisetekisete rababa tuen tie. Ni jändrän kri krübäte kwrere amne bä dätebare, ye nire nire käkwe mikani ñakare ütiäte ngöböre jae käkwe ganainbare kwäräbe amne niara kä tikani ñakare kwetre jabtä amne kö okwä jändrän tankrä ni yekwe abko mikani ñakare kwetre jabtä, ye mden ie Ngöbökwere arpa biani abko nämä kisete tākākkrä Ngöbö käikitakakäre. ³Moisés, sribikä Ngöbökwere käkwe Faraón ganainbare angwane, ka niebare kwe Ngöbö käikitakakäre, ka ye kwrere niaratre nämä niere amne ni Kordero käkwe ka niebare, ye kwrere abko niaratre nämä niere abko krörö:

Ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, makwe jändrän krikri krübäte nuenbare, ye abko bä nuäre jökrä.

Amne ma abko tä gobrane kärekäre.

Ma abko era metre amne ji makwe abko kuin metre jökrä.

⁴ Ni jökrä käkwe ma jürä ngwandre ni Dänkien.

Erere arato, ni jökrä käkwe ma mikadi ütiäte jae ni Dänkien, ñobtä ñan angwane ma aibe kuin deme amne metre.

Erere arato, ni jökrä jatadi, käkwe ma käikitadikä, ñobtä ñan angwane mata kukwe ükete era metre ni jökrä kräke abko nena gare aiseite,

abko nitre ye rababa ka niere kore.

⁵Yebti tikwe nikrabata angwane, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre nämä kä käinbti abko jukwei gitiaba, rababa tuen tie amne, ju yete abko kukwe keta jätä biani nuendre nie Ngöböke abko nämä ükani.

⁶Angwane ju blitakrä Ngöböbe ye te angele ni kükü nämä abko jataba ju bäre. Angeletre ye abko nämä kukwe taretare krübäte nuendre keta kükü Ngöböke abko ngwian nämä kisete kwetre. Angeletre ye abko nämä dän merebe trä ngitiekä kädekata lino kitani jabtä te nämä näin amne koria orore nämä kitani ja kötäbti ta kwetre abko jataba tie. ⁷Angwane jändrän kräbkä nämä Ngöbö bäre temen, jändrän ye krati abko käkwe blato orore te Ngöbö mätä kri nitre nünanka niara rüere btä nämä mikani abko bianba kwe angele itire itire ie. Ngöbö ye mden tä nüne kärekäre.

⁸Angwane ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre abko te Ngöbö di kri bä rababa abko ngübü aibe rababa gwita temen amne, kukwe tare kri krübäte ngwian nämä angele ni kükükwe ye ngämi niken ta, känenkri ni ñan raba neme jire gw ju yete, rababa tuen tie.

Blato kwä kükü te Ngöbö mätä kri nämä mikani

16 ¹Abti ju blitakrä Ngöböbe te ni kukwei rababa ruen kri ja dibti tie, kä rababa niere angele ni küküye: Ngöbö mätä kri tä mikani blato kwä küküte, ye mun nän iente kä temenbtä amne ni nünanka kä temenbtä sebti, nieba kore angeletreye. ²Ye kwrere bkänä, angele rikaba iti käne käkwe Ngöbö mätä kri nämä blatote ye ianteba kä temen yebti angwane, ni jökrä, btä ni jändrän kri krübäte kwrere ye kä nämä tikani amne, ni jändrän kri krübäte kwrere abko bä sribebare, ye nire nire nämä mike ütiäte ngöböre jae, nitre ye abko kwata rababa ngütüete käme jökrä ietre abko bä rababa käme amne rababa tare krübäte ietre.

³Yebti angele nibukäre käkwe Ngöbö mätä kri nämä blatote ye ianteba mrenbti angwane, ñö mrente ye rikwitaba därire jökrä. Däri ye abko rikrakaba ribi ribi bäsi ni kämikata angwane, ni däräie tä nikrenkä ye kwrere jire mren ñöi rababa, aiseite jändrän nünanka mrente mrente ye gataba jire jökrä.

⁴Yebti angele nimäkäre käkwe Ngöbö mätä kri nämä blatote ye ianteba ñö krikribti amne ñö okwä kiakiabti. Angwane ñö amne ñö okwä ye rikwitaba därire jökrä arato. ⁵Angwane angele mdara jire abko ñö ngibiabtikä kukwei jaraba tie, käkwe nieba Ngöböye:

Ngöbö Deme, ma nämänena kira kena amne ma tä käre mtare.

Mata ni mike ja tare nike kore, se abko mata nuene kuin era metre,

⁶ñobtä ñan angwane nitre nünanka ma rüere käkwe juta deme

makwe kāmikani angwane, niaratre däríe íaninte kabre ká temen nebtá.

Erere arato, nitre ma kukwei nieká däríe íaninte kwetre.

Ye mden útiäre abko mata dári bien ñadre íetre mtare.

Niaratre kákwe kukwe nuenbare kore, ye mden útiäre mata nuene kore btäre arato ye. Abko kore se,

nieba angelekwé Ngöböye.

⁷Yebti ñukwá grá kánti abko ni kukwei jaraba mda tie, kákwe nieba Ngöböye: Ni Dánkien Ngöbö Di Kri Jándrán Jökrá Nuenkrá, ma abko tá kukwe úkete kuin era metre nitre núnanka ma rüere kráke, rababa niere kore Ngöböye.

⁸Angwane angele nibkákäre kákwe Ngöbö mätä kri náma blatote ye íanteba ñánánbti angwane, ñáná ye íe ja di bianba ni kukwakrá ñukwá kwrere. ⁹Angwane ñánánkwe ni jökrá kwata kukwaba tare krübáte angwane, Ngöbö kukwe taretare kri juanka, ye rüere rababa ñáke kámekáme jirekábe mda, akwa kukwe kámekáme kitaba ñakare temen kwetre amne Ngöbö mikaba útiäte ñakare jire chi kwetre jae.

¹⁰Yebti angele niríekäre kákwe Ngöbö mätä kri náma blatote ye íanteba ni jándrán kri krübáte kwrere náma gobrane yebti. Angwane ká gobrankrá kwe, ye kánti ká rababa íko jökrá. Ye ngwane kukwe taretare nakaninkára nibtá, abtá ni jökrá rababa ja tare níke kri, ká rababa ja tídrá kwete be tute ja tare níkabtá. ¹¹Akwa niaratre námane ja míke ngite ño ño Ngöbö rüere abko kitaba ñakare temen kwetre amne jirekábe rababa ngütüete jökrá ngrabare, kiseté rababa ja tare níke kri krübáte, abtá rababa ñáke kámekáme Ngöbö ká káinbti se rüere.

¹²Yebti angele ni tikäre kákwe Ngöbö mätä kri náma blatote ye íanteba ñö kri Eufratebti angwane, nitre gobranka btá rüká kwekwe ká driri jatani abko rikadre ká nótabti ta, abkokäre ñö kri Eufrates ye grótaba jökrá.

¹³Yebti tikwe jándrán tuaba krörö mda: Mökata kadate, ni jándrán kri krübáte kwrere kadate amne ni ngöbö ngwarbe kukwei nieká abko kadatekadate úai káme gwre kwrerekwrere jataba komá mentokwäre tí okwábtí. ¹⁴Angwane úai káme komá bá rababa gwre kwrere ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene abko rikaba nitre gobranka krikri ká jökrábtí temen úkekrö rükäre Ngöbö Di Kri Jándrán Jökrá Nuenkrá ye rüere. Ye náire Ngöbökwé rüe ganaindi kwärábe.

¹⁵Angwane ni Dánkien abko kákwe nieba: Ni goká tá kite batibe, ye kwrere tí jatadita, aiseté munkwe mokre jabtí amne níre níre tádi mokrere jabtí kákwe ja ngíbiadre kukwe kámekáme Ngöbö rüere ye ngániene angwane, ñan tádre díeká ni bútiere kwrere, abkokäre tá dán ngíbiare kuin jökrá jabtá amne bútiékrá gaidre kri kráke abko ñan tuadre íe, abkokäre tá dán ngíbiare kuin jákrá, ye abko tádre ja ngíbiare kukwe

kámekáme Ngöbö rüere ngäniene. Ni ye abko btä kä rabadi nuäre amne Ngöbökwé ja di biandi ie. Abko kore se, nieba ni Dänkienkwe.

¹⁶Yebti üai käme nimä ye käkwe nitre gobranka krikri ükäröba jökrä kä kädianta Armagedón hebreore ye kánti rükäre Ngöbö rüere.

¹⁷Angwane angele ni kükükäre käkwe Ngöbö mätä kri nämä blatote ye ianteba mürete káinta. Ye btäräbe ju blitakrä Ngöböbe, kánti Ngöbö nämáne tákänintbe kürä gobrankräbti, ye kánti ni kukwei rababa kri, kä rababa niere krörö: ¡Jändrän jökrä nibira bare täte jökrä! ni kukwei rababa niere. ¹⁸Angwane mera rababa trä ngítiekä, kä ngö rababa, unsuni ngö rababa krikri krübäte amne dobo jataba nakaenkä abko rababa dobo mike grüekä jökrä, ye abko ni nükani nüne kä nebtä angwane dobo ñan rakakabare kri krübäte abko erere dobo rakakaba.

¹⁹Dobo rakakaba kri krübäte ye abko käkwe juta kri Babilonia^f ñäkänintbe ketamä temen amne ju krikri juta mda mdate rikaba jökrä temen. Angwane Ngöbö mätä kri bä mikata uba döi kwaka kwrere jire, bti juta Babilonia mikadre ja ngie nuen kwe ye abko rükabata töre ie.

²⁰Angwane kä butu mrente amne kä ngitiore krikri mentokwäre abko rikaba ngwarbe jökrä amne rababa tuen ñakare mda amne, ²¹ñü jä kukwän kwrere kä káinbti rababa näkäen temen nibti. Ñü järe ye abko däbä kilo gre ketebu näre abko rababa näkäen temen. Ngöbö rababa ni mike ja tare nike kri krübäte kore, yebtä abko ni jökrä rababa ñäke kámekáme Ngöbö rüere.

Meri tákänintbe jändrän krübäte yebti

17 ¹Abti angele ni kükü kisete Ngöbö mätä kri nämä blatote abko ianteba kwetre, angele ye abko iti jataba käkwe nieba krörö tie:

Meri bti kä ngwarbe kri krübäte abko tä tákänintbe ñö bätäkä ngwarbe bti, se mikadi ja ngie nuen ño Ngöbökwé abko ti bike mike tuare mae, aisete jakwe tuen, nieba kwe tie. ²Angwane nitre jreire kä jökräbti temen käkwe kä kwita kwitaba jabti meri ye ben gwaire. Erere arato, nita nebe dröbare angwane, káta nebe nenkä ni dokwäbti, ye kwrere jire nitre nünanka kä nebtä dokwäbti kä rababa nenkä, aisete kä rababa ngwarbe bti meri ye kwrere amne kukwe diän diän nämáne nuene.

³Yebti Ngöbö Üai rükaba täte jökrä tibtä angwane, angele ye rikaba ti ngwena kä kaibete mda. Ye kánti tikwe meri tuaba iti amne, ni jändrän kri krübäte kwrere bä tain, bti meri ye nämä tákänintbe. Ni jändrän kri krübäte kwrere töi nämä jökrä Ngöbö rüere, aisete kwatabtä kukwe kámekáme taretare nämä tikani Ngöbö rüere. Mdakäre abko, ni jändrän kri krübäte kwrere dokwä kwä kükü amne krotu krä jätä ie abko bti meri ye nämä. ⁴Meri tuaba tikwe ye abko btä dän ütiäte kri bä mikibare nämä

^f 16.19 Juta Babilonia káta juta Roma bä mike nütüta.

amne dän tain näma btä. Erere arato, meri ye käkwe ja dätebare kuin jändrän ororebti, jä tuäretuäre bti amne perlabti. Meri ye kisete abko baso orore näma arato. Baso yete abko jändrän kämekäme Ngöbö rüere btä ni mätä kri Ngöbö rüere amne jändrän ngwarbe käme nuen näma niarakwe kä mikakrä ngwarbe jabti abko näma basote kwe. Ye abko meri näma töbike kore amne näma nüne kore Ngöbö rüere abko bä mikata baso yebtä. ⁵Amne meri ye kä näma tikani krörö okobtä:

MERI NE ABKO NIRE ABKO TÄ ÜKANI TIEBE.

MERI NE ABKO TÄ JUTA KRI BABILONIA BÄ MIKE.

MERI JÖKRÄ, BTI KÄ NGWARBE ABKO NIARA KWRERE, AISETE DÄREBARE NIARAKRI.

AMNE KUKWE KÄME DIÄN DIÄN NGÖBÖ RÜERE JATANI NIARAKRI,

abko näma tikani kore meri ye okobtä. ⁶Yebti käta neme nuäre nibtä dröba kisete, ye kwrere meri yebtä kä näma nuäre juta deme Ngöbökwé ye däre kisete, ñobtä ñan angwane niarakwe nitre tödekaka Jesubti kämikani blitabtä Jesukrä, ye käi ngwian näma nuäre kwe jabtä abko kisete näma ni dröbare kwrere tikwe gaba mda.

Angwane meri tuaba tikwe, yebtä ti töi ñan rababa krütare. ⁷Abtä angele ye käkwe nieba krörö tie:

¿Ye ñobtä abko ma ñan töi nebe krütare meri se tuare ye? Meri se tä kukwe ño bä mike abko tä kaibe tiebe abko ti bike niere mae. Ni jändrän kri krübäte kwrere dokwä kwä kükü ie amne krotu Krä jätä ie käta meri se ngwena abko käta dre bä mike abko ti bike niere mae abko krörö: ⁸Ni jändrän kri krübäte kwrere turi makwe, ye abko nämane nüne kira, akwa mtare tä nüne ñakare mda, akwa jändrän ye abko juan ngämi ngwarbe Ngöbökwé, känenkri nämane Kä Timonbti abko jatadita kä temen nebtä angwane, Ngöbökwé juandi ngwarbe. Angwane Ngöbökwé ni dätebare kira kena, ye ngwane mentokwäre tarä ni nünanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare, yebtä nire nire käita tikani ñakare abko käkwe ni jändrän kri krübäte kwrere ye tuadi angwane, niaratre ñan töi rabadi krütare ni jändrän kri krübäte kwrere yebtä, ñobtä ñan angwane niara nämane nüne kira akwa mtare tä nüne ñakare, akwa jatadita bobuta aisete.

⁹Mdakäre abko, kukwe ne ti bikera niere mae abko ni töbtä ie rükadre gare abko krörö: Ni jändrän kri krübäte dokwä kwä kükü, ye abko ngitio kwä kükü, bti merita tākänintbe abko bä mikata. Erere arato, jändrän dokwä kwä kükü ye abko tä jrei ni kükü bä mike. ¹⁰Akwa jrei ni kükü ye ngätäite abko jrei nirike käkwe gobranbarera, bti nikanina ngwarbe amne tä gobrane ñakare mda. Jrei iti abko gwängware tä gobrane amne, iti mda abko ngämi nuke gobrane, akwa rükadi angwane ñan gobrandre raire kwe. ¹¹Angwane ni jändrän kri krübäte kwrere nämane nüne kira akwa mtare tä nüne ñakare mda, ye abko jrei ni kwäkäre abko bä

mikata. Jrei ye abko kākwe sribidi ja kwrere jrei ni kükü yebe, akwa mrä Ngöbökwe juandi ngwarbe.

¹²Angwane krotu krä jätä turi makwe ye abko jrei ni jätä ngämi nuke gobrane, akwa niaratre rükadi gobrane angwane, kä biandi ñänä okwä kratibe ietre gobrankrä ni jändrän kri krübäte kwrere ye ben gwaire.

¹³Jrei ni jätä ye abko töi ja kwrere jökrä, aiseite ni jändrän kri krübäte kwrere ye ie ja di biandi kwetre, aiseite ni jändrän kri krübäte tö dreye, erere nuendi kwetre kräke. ¹⁴Angwane niaratre kākwe rüdi ni Kordero kwrere ye rüere, akwa ni Kordero kwrere ye kākwe ganaindi kwäräbe, nitre käräbare Ngöbökwe dianinkä jakrä tä nüne janknu Jesukrä ye ben gwaire. Ni Kordero kwrere kākwe ganaindi, ñobtä ñan angwane ni Kordero kwrere ye abko tä nitre dänkien krikri dänkiene amne tä gobrane nitre gobranka krikri bti arato aiseite.

¹⁵Mdakäre abko, ñö bti meri bti kä ngwarbe tä tākänintbe turi makwe, ye abko ni jökrä amne ni kukwe bätäkä ngwarbe blitaka amne ni kä jökräbti temen abko turi ñö kwrere makwe. ¹⁶Angwane krotu krä jätä turi makwe amne ni jändrän kri krübäte kwrere turi makwe ye abko mätä rabai kri meri bti kä ngwarbe yebtä angwane, meri juandi ngwarbe amne meri mikadite kaibe bütiere kwe. Erere arato, meri ye ngätä kwetadi jökrä kwetre amne kroko kiakia abko kukwadi jökrä ñukwäte kwetre. ¹⁷Dre nuendre, ie Ngöbö tö namani, erere mikani kwe niaratre töite, aiseite niaratre töi rabadi ja näre, kākwe ja di gobrankrä ye biandi ni jändrän kri krübäte kwrere yeye abti Ngöbökwe dre niebare, ye erere rabadi bare täte jökrä. ¹⁸Mdakäre abko, meri bti kä ngwarbe turi makwe ye abko nitre nünanka juta kri tä gobrane jrei jökräbti abko turi kore makwe ye, nieba angelekwé tie.

Ngöbökwe juta Babilonia juani ngwarbe

18 ¹Yebti angele mda nāma kä känbti jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko bäri di kri abko jataba angwane, trä gitiaba ngwen jökrä kä nebtä, ²kākwe ñākāba ja dibti krörö:

¡Juta kri Babilonia nikira ngwarbe!

Üai käme bätäkä ngwarbe, kräke kä nebe nete amne, nukwä bätäkä ngwarbe, ñakare dbe Ngöbö ngwärekre aibe nebe ja juda mike nete.

Erere arato, jändrän ngwarbe ngwarbe, btä ni mätä aibe kräke kä nebe nete.

³Ngöbökwe juta ye juandi ngwarbe kore, ñobtä ñan angwane ni dröbare uba döi kwaka kisete tä ja mike ngite meri bti kä ngwarbe ben, ye kwrere ni kä jökräbti temen namani ja mike ngite nitre nünanka juta yebe.

Angwane meri bti kä ngwarbe ben ja mika ngite,
 kwrere jire jrei kä jökräbti temen käkwe ja mikani ngite.
 Erere arato, nitre jändrän rürümoinkä abko namani jändrän bkäne
 kabre jändrän bäri kuinkuin kwetre ye rürümoinbtä ütiäte ütiäte,
 niebare angelekwe.

- ⁴Yehti ni mdara jire kukwei jaraba kä käinbti tie, käkwe nieba krörö:
 Mun jen tikwe abko käkwe ñan ja mikadre ngite siba nitre nünanka
 juta nete kwrere angwane, ja tare nika jatadre kri niaratre rüere
 arato, ye ngwane munkwe ñan ja tare nikadre arato, abkokäre
 mun jen tikwe ye ñan mento juta ne bäre,
- ⁵ñöbtä ñan angwane kukwe käme nuenbare kwetre ye nena kabre
 Ngöbö ngwärekrei kä käinbti angwane, kukwe kämekäme nuenta
 kwetre, ye abko käinikwitekä ñakare Ngöböbti, aisete Ngöbökw
 mikadi ja tare nike jötrö.
- ⁶Niara käkwe dre nuenbare ni mda rüere, ye kwrere nuen niara rüere
 arato.
 Niara käkwe dre nuenbare, yehti ta jändrän nuen bobu btä kukwe
 käme nuen dokwäre.
 Erere arato, niarakwe ni mda mikani ja tare nike krübäte, ye abko ni
 bukata uba döi kwakate kwrere, yehti ta uba döi bäri kwaka bobu
 mda abko bian ie abko erere makwe mika ja tare nike bobu bti ta.
- ⁷Mdakäre abko, niara namani bike kri amne kä namani bäri nuäre
 kri btä nüne bäri kuin,
 ye kwrere arato makwe nika janknu amne makwe mika ja tare
 nike kri.

Meri se tä bike kri, käta töbike krörö:
 Ñan meri kän kwäräi krütani, kwrere tita nete amne ñan tita ja tare
 nike, akwa tita tākänintbe kuin nete jreina kwrere, tä nütüre jabtä.

- ⁸Ye mdenbtä abko köbötira jire ja tare nika jatadi kri kräke abko
 krörö:

Ni rabadi krüte kwati krübäte amne
 ni kwati rabadi müen jiehti amne
 ni kwati rabadi mrö nike amne kukwadi ñukwäte arato,
 ñöbtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien di kri käkwe mikadi ja
 ngie nuen bikabtä kri kore, aisete rakadikä kore btä.

⁹Angwane meri bti kä ngwarbe, ben ja mikata ngite bati bati, ye
 kwrere jire ja mikani ngite. Jrei kä jökräbti temen käkwe ja mikani ngite
 amne ja mikani nuäre kwetre ben, ye abko juta rabadi nukwe amne
 ngübü rabadi tuen neen kukwäne ietre angwane, rabadi müaire, kä
 rabadi ngrente krikri be jiehti. ¹⁰Akwa nane mikadre ja ngie nuen arato,
 abtä kä jürä rabadi jrei kä jökräbti temen btäre, aisete rabadi nünaninkä
 mobe temen, käkwe niedi krörö:

¡Aingwaree, juta kri Babilonia juta di kri abko bobre jakän!

Ye ñobtä amarebti batibe mata ja ngie nuen jötrö dikaro ye, niedi jreikwe.

¹¹Mdakäre abko, nitre jändrän rürümoinkä käkwe juta ye müaidi amne rabadi ngrente krikri be arato, ñobtä ñan angwane ni ñan rabadre mda jändrän kökaka ietre aisete. ¹²Nitre ye abko nämane oro, plata, jä ütiäte ütiäte amne jändrän jä kwrere kädekata perla rürümoine. Erere arato, dän ütiäte kri kädekata lino amne dän sedare amne dän bä tain drüne amne dän tain rürümoin nämane kwetre nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, kri rä bäne bäne amne marfil sribebare jändränne amne kri kuinkuin sribebare jändrän ütiäte kwrere, bronse amne jiero sribebare jändränne amne jä kuin ütiäte kri kädekata mármol abko rürümoin nämane kwetre ietre. ¹³Erere arato, canela amne jändrän rä bäne bäne mikadre ja dokwäte amne kri ngwäri rä bäne kukwadre kädekata incienso amne ñö rä bäne bäne amne kri ngwäri rä bäne kädekata mirra abko rürümoin nämane nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, uba döi, kri olibo köi amne arina kuinkuin, trigo amne nbi, obeja, mdä, kareta jädre mdäye amne ni klabore, ni ye abko ni ütiäte Ngöbökrä, akwa rürümoin nämane jändrän mda mda kwrere nitre jändrän rürümoinkäkwe.

¹⁴Ni ye käkwe niedi krörö juta yebtä: ¡Kri ngwäkä kuin amne jändrän jökrä mda mda nämane nebe bänänte mun kadate, ye abko ñakare mda makwe! ¡Jändrän kabre makwe, bti mata nüne bä nuäre, ye abko nikanina ngwarbe jökrä makän! niedi kwetre. ¹⁵Nitre jändrän rürümoinkä nämane jändrän rürümoine juta yete abko köböire namani jändrän bkäne kabre, niaratre ye abko btä kä jürä rabadi, aisete rabadi nünaninkä mobe temen, kä rabadi müen amne rabadi ngrente krikri be juta ye jiebti. ¹⁶Angwane rabadi niere krörö:

¡Aingwaree juta kri, ma bobre jakän!

Dän ütiäte kri kädekata lino, ye ma nämane kite jabtä.

Erere arato, dän bä mikibare amne dän bä tain drüne, bti ma nämane ja dätere.

Erere arato, oro amne jä tuäre mda mda ütiäte ütiäte amne perla, bti ma nämane ja dätere.

¹⁷Angwane batibe jändrän kabre ye nikira ngwarbe jötrö makän, abko rabadi niere.

Mdakäre abko, nitre ru ngwianka amne nitre nänkä rute mrenbti amne ni mda mda ru ngwianka mrenbti abko rabadi mobe temen juta mike ñäräre arato. ¹⁸Angwane juta ye rabadi nukwe abko ngübü jatadi ietre, abtä rabadi ngrente krörö: Juta ütiäte kri ne kwrere tua ñakare jire abko rabadi niere. ¹⁹Rabadi ulire abko bä mikakrä niaratre käkwe dobro mnü kitadi ja dokwäbti amne rabadi müen amne ngrente krikri be, kä rabadi ñäke ja dibti krörö:

¡Aingwaree juta kri, ma bobre jakän!
 Nitre nünanka ma kanti abko jändrän bkäne kabre, ye köböire nun
 ru ngwianka mrenbti namani jändrän bkäne kabre arato,
 akwa batibe Ngöbökwe ma junina ngwarbe jökrä,
 rabadi niere.

²⁰ Yebti angele ye abko käkwe nieba mda:

Juta niki ngwarbe se abko kä ngwen nuäre jabtä munkwe kä käinbti
 yete.

Amne mun juta deme Ngöbökwe ye käkwe kä ngwian nuäre jabtä.
 Erere arato, mun kukwe kuin Jesubtä ngwianka amne mun Ngöbö
 kukwei niekä ye käkwe kä ngwian nuäre jabtä,
 ñobtä ñan angwane Ngöbökwe juta juni ngwarbe, ye abko mun
 dokwäre juni ngwarbe kwe, aisete munkwe käi ngwian
 nuäre jabtä, nieba angelekwe.

²¹ Yebti angele dite kri käkwe jäkwata kri bäsi krü kri trigo ukwakrä
 kwrere jire dianba kisete, bti kitaba kwe mrente, käkwe nieba krörö:

Jäkwata kri kiti mrente, se kwrere makwe juta kri Babilonia juandi
 ngwarbe amne ni mda mda käkwe ñan ma tuadreta jire mda.

²² Mdakäre abko, arpa, tolero amne drü, ye abko ñan kukwei nuadi jire
 chi mda ma käite yete.

Erere arato, krü trigo ukwakrä ñan ngö nuadre jire chi mda yete.

²³ Erere arato, ñotra trä ñan tuadreta jire chi kwati yete amne, ni ja
 mikaka gure käi ngwianta nuäre jabtä yete,

ye kwrere käi ñan ngwiandre nuäre jabtä mda yete, ñobtä ñan
 angwane nitre jändrän rürümoinkä yete abko namani
 jändrän bkäne kabre kabre abti namani dite dite.

Erere arato, nitre nünanka juta yete käkwe ni kä keta kabre te
 ngökani kwrasibti, abtä ja ngie nuadi kore kwe.

²⁴ Juta yete nitre Ngöbö kukwei niekä abko kämikani.

Erere arato, nitre deme Ngöbökwe kämikani amne ni kä jökräbti
 temen tödekaka Ngöböbti abko kämikani juta yete, aisete
 Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen kore,

nieba angelekwe juta Babiloniabtä.

Aleluya niebare kä käinbti Ngöböye

19 ¹ Yebti ni kwati kukwei rababa ruen ja dibti tie, kä rababa niere
 krörö kä käinbti:

¡Aleluya! Ngöbö nikwe aibe ni diantarikä, aibe ütiäte kri amne di kri.

² Ye ñobtä ñan angwane meri bti kä ngwarbe tä ni brare näkwite,
 ye kwrere jire juta ne nämane ni kwati näkwite kukwe kämekäme
 jiebti kä jökräbti temen abko kräke Ngöbö tä kukwe ükete
 kuin era metre.

Amne nitre deme Ngöbökwe kämikani nitre nünanka juta yetekwe,
ye dokwäre abko Ngöbökwe mirira ja ngie nuen krübäte.

³Yebti nieba krörö mda kwetre:

¡Aleluya! Juta ne ngübüe rabadi kärekäre kukwäne, ñobtä ñan
angwane rabadi nukwe kärekäre aisete.

⁴Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkä amne jändrän kräbkä
nämane nüne ye rababa ja okokrä mike nebe dobobtä temen, käkwe
Ngöbö nämä tākänintbe kürä gobrankräfti ye mike ütiäte jae abko
rababa niere krörö: ¡Amen! ¡Aleluya! rababa niere.

⁵Ye btäräbe kürä gobrankrä Ngöbökwe kanti ni kukwei rababa, käkwe
nieba krörö:

¡Ngöbö nikwe ye käikitekä munkwe!

¡Mun ütiäte kri amne mun bobre käta sribire Ngöbökrä, käta Ngöbö
mike ütiäte jae, ye käkwe Ngöbö nikwe käikitaka! rababa niere.

⁶Yebti ni kwati kukwei rababa ruen tie bäsi ñöta neme betekä jäkwatabtä
timon ngöta neme kri, ye kwrere jire ni kukwei rababa ruen tie amne, bäsi
unsuni ngö kri, ye kwrere ni kukwei rababa ruen tie, kä rababa niere:

¡Aleluya!

¡Ngöbö ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä kitera gobrane!
rababa niere.

⁷⁻⁸Ni Kordero kwrere kitera ja mike gure amne meri bati abko käkwe
ja dätenirira rabakäre ben abko ie dän kuin lino trä ngitiekä bini
kitakrä jabtä ja mikakäre gure.

Ne aisete ari kä ngwen nuäre jabtä amne ari kä ngwen juto jabtä
amne ari niara käikitekä.

Nitre deme jen Ngöbökwe käkwe sribi kuin era metre nuenbare
Ngöbökrä.

Sribi kuin era metre, ye abko dän kuin lino abko bä mikata kore.

⁹Yebti angelekwie nieba mda tie:

Kukwe tike krörö täräbtä: Ni Kordero kwrere käkwe ja miri gure, ye
kanti nire nire tä nübaibare, ye abko btä kä raba nuäre kri krübäte, nieba
kwe tie.

Abti jötrö nieba krörö mda kwe:

Tikwe kukwe nini, ye abko Ngöbö Kukwei era metre, erere tikwe nini
mae, nieba kwe tie.

¹⁰Angwane ti rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen angele ye
ngotobtä mikakäre ütiäte jae, akwa angele ye käkwe nieba tie:

Ma amne ma mräkä mda mda käta nünenkä dite jabtä kukwe era metre
Jesukwe btä, käta sribire Jesukrä, ye kwrere tita sribire arato, aisete
makwe Ngöbö aibe mika ütiäte jae, ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö
kukwei niekä era metre, ye mden abko nämane blite Jesubtä, nieba
angelekwie tie.

Jesu jatani mdä bä ngwenbti

¹¹Angwane kä käinbti gitiaba sete, rababa tuen tie amne mdä bä ngwen näma krati. Mdä yebti ni näma näin iti abko kädian näma Ni Ja Kukwei Mikaka Täte amne Ni Era Metre. Niara näma kukwe ükete metre ta ni jökrä kräke amne kukwe era metre dokwäre näma rüre Ngöbö rüebe. ¹²Angwane niara okwä abko rababa tuen trä ngitiekä ñukwä jutra kwrere tie jändrän jökrä gare ie bä mikakrä amne, dokwäbti abko korona näma kabre kabre, niara abko gobran kri bä mikakrä amne, niara kä näma tikani mda ye abko niara aibe ie näma gare kaibe. ¹³Mdakäre abko, dän jükani därire jökrä näma kitani jabtä kwe niara krütani ni diantarikäre bä mikakrä amne, niara kädian näma Ngöbö Kukwei arato. ¹⁴Niara ye jiebti abko nitre rükä kä käinbti näma näin kwati krübäte abko dän ngwen lino näma kitani jabtä. Dän lino ye abko ütiäte amne merebe amne, niaratre näma näin mdä ngwen ngwenbti. ¹⁵Niara rababa ñäke angwane, bäsi ngitra tu grine jabtä kwärikwäri, ye kwrere jire kukwe rababa betekä kadate nitre kä jökräbti temen nünanka Ngöbö rüere kämikakäre. Erere arato, “mökän jierore ni kämikakäre, bti niarakwe gobrandi tare,” amne bäsi uba tükakata ngotobti amne ñöi aibe diankata, ye kwrere jire niarakwe rätädi Ngöbö rüebti, yebti abko Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, Ngöbö ye abko mätä kri krübäte abko bä mikata kore kwe. ¹⁶Dänbtä ie amne uliebtä abko niara kä näma tikani mda abko krörö: JREI BÄRI KRI JREI MDA MDA KRÄKE AMNE DÄNKIEN BÄRI KRI DÄNKIEN MDA MDA KRÄKE abko näma tikani kore btä.

¹⁷Yebti ti okwä rababa angelebtä angwane, angele ye rababa nünaninkä ñänänbti angwane, nukwä jökrä ngri kwetakakwetaka jüden kwrere tä nikenkä käinta, ie angele ye rababa ñäke krikri ja dibti krörö mda: Ngöbö kite mrö sribere kri krübäte mun bukakrä, aiseite mun jakwe ja ükekrö jökrä mröre. ¹⁸Angwane munkwe jrei ngrie kwetadre, munkwe nitre rükä dänkien ngrie kwetadre, munkwe nitre rükä baliente baliente ngrie kwetadre, munkwe mdä rükrä ngrie kwetadre, munkwe nitre nänkä mdäbti rübtä ngrie kwetadre. Erere arato, munkwe ni jökrä ngrie kwetadre abko ni ñakare klabore, ni klabore, ni bobre amne ni ütiäte kri ngrie kwetadre munkwe, aiseite jakwe, nieba angelekwä nukwäye.

¹⁹Angwane ni jändrän kri krübäte kwrere ye käkwe rükä kwekwe amne jrei kä jökräbti mikabara biare rükäre ni nänkä mdä ngwenbti ye rüere amne rükä kwekwe rüere arato. Nikani rüre, ²⁰akwa ni jändrän kri krübäte kwrere ye kaba ngite amne ni ngöbö ngwarbe ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare abko kaba ngite arato. Ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, yebti abko ni kwati ngökani kwe amne, nitre yebtä abko ni jändrän kri krübäte

kwrere ye kä tikani. Erere arato, ni jändrän kri krübäte abko bä sribebare ngöbö ngwarbere abko mikani ütiäte kwetre, yebtä abko ni jändrän kri krübäte kwrere btä ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kaba ngite, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe, ye te kitaba nire jökrä ja tare nikakäre. ²¹Angwane ni mda mda nämane rüre Jesukristo rüre abko Jesukristo nämä näin mdäbti ye käkwe kämikaba jökrä ja kukwei aibehti, ñobtä ñan angwane niara kukwei abko rababa betekä ngitra tu kwrere, aiseite ni kämikaba jökrä kwe. Angwane nukwä ngri kwetakakwetaka jüden kwrere käkwe nitre ye ngrie kwetaba trinetrine jökrä.

Kä mili krati

20 ¹Yebti angele nämä iti kä käinbti, jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko nämä näin llabe jukwe Kä Timonbti ngwena kisete amne kadena kri ngwian nämä kisete kwe arato. ²Angele ye abko käkwe mökata kaba ngite. Mökata ye abko tbi nämäne kira, arabe abko kädianta Diablu amne Satana arato. Mökata ye abko angelekwe mäkäteba kadenanbti kä mili krati, ³käkwe kitaba ngite Kä Timonbti, bti jukwe dikaba kuin bti kwe, bti Ngöbö kä tikani jukwebtä, ni mdakwe ñan tikadre abkokäre. Niara ñan rikadreta nitre ngököta kä jökräbti temen, abkokäre kä mili krati ngämi niken ta niara ñan tikaditeta. Akwa yebti mökata ye tikaditeta bä jötrö.

⁴Yebti kürä gobrankrä nämä kabre kä käinbti btä ti okwä rababa. Kürä yebti abko nitre ie ja di biani Ngöbökwé kukwe ükatekäre nikrä abko nämä tākänintbe, tikwe tuaba. Erere arato, nitre käkwe ja tare nikani blitabtä Jesubtä amne kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä mikabtä gare ni mda mdaye, akwa nünankabare dite jabtä kwetre, käkwe Jesu rükaninte ñakare abko dokwäre dokwä tikaninkä, ye abko üai nämä siba yete. Mdakäre abko nitre ye käkwe ni jändrän kri krübäte kwrere ye mikani ñakare ngöböre jae amne niara bä mikani ñakare ütiäte jae ngöbö kwrere. Erere arato, nitre ye okobtä o kisebtä abko ni jändrän kri krübäte kwrere ye kä tikani ñakare abko üai tuaba tikwe. Niaratre ye abko rükabata nire jökrä, käkwe gobranba kä mili krati Kristobe gwaire tikwe tuaba. ⁵Ni ruäre mikabata nire käne kore Ngöbökwé, akwa ni mda mda abko mikadita nire ñakare kwe abti kä rikaba mili krati ta. ⁶Nitre rükabata nire kore, ye abko deme amne ni yebtä kä rabadi nuäre kri. Niaratre ñan krütadre mda, ye abko Ngöbökwé ñan mikadi ja ngie nuen akwa, nünandi kärekäre kwetre Ngöböbe angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire, ye kwrere sribidi kwetre Ngöbökrä amne Kristokrä amne gobrandi kä mili krati kwetre ben gwaire arato.

Ngöbökwé Satana juani ngwarbe mrä

⁷Yebti kä mili krati rikadi ta angwane, Satana tä ngite Kä Timonbti abko tikadite angwane, ⁸näin ni ngökö kä jökräbti temen nebebe kä

ñäre jökrä amne kākā Gog amne Magog angwane, ni ükadikrö kwati kwe rükäre Ngöbö rüere. Ye abko, mren ümain kwrere jire ni rabadi ja ükaninkrö rükäre Ngöbö rüere. ⁹Angwane nitre rükä kwati ye rikaba mobe kākwe ja ükäröba jökrä juta deme Ngöbökwē bäre temen amne juta Jerusalén tarebare Ngöbökwē ye bäre temen, ni ye juankäre ngwarbe, akwa batibe ñukwä kä käinbti jataba timonkwäre kākwe ganinkä jökrä se kwrere. ¹⁰Angwane diablu nämāne niaratre ngökö, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe mni mni te kitaba. Kä ye arabe kanti ni jändrän kri krübäte kwrere kitanina käne amne ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kitanina arato, ye kanti diablu kitaba. Kä ye kanti mikadi ja tare nike kärekäre dibire rare.

Ngöbökwē kukwe ükaninte ni krütanikrütani kräke

¹¹Yebti kürä gobrankrä kri, ngwen bürere tuaba mda tikwe. Kürä yebti abko ni nämā tākānintbe iti. Niara ngwärekri abko kä temen ne amne kä käinta se gitiaba batibe jökrä abko ñān tuaba jire chi mda tikwe. ¹²⁻¹³Angwane nitre müre neketani mrente, ye erere nūkaninta nire jökrä. Erere arato, ni müre ketaniketani abko üai nämāne kä nakebtä, ye erere nūkaninta nire jökrä arato, aisete nitre ütiäte krikri ya, o bobre bobre ya, krütanikrütani abko nämā nūnaninkä jökrä kürä gobrankrä Ngöbökwē ye ngwärekri, btä ti okwä rababa. Ye btäräbe tärä metateba keteti. Erere arato, tärä ni nūnanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare abko metateba arato. Angwane ni itire itire ngämi krüte, känenkri dre dre nuenbare kwetre, ye erere btä Ngöbökwē kukwe ükateba kräke, aisete ni itire itire kākwe dre dre nuenbare nämā tikani täräbtä, ye erere kukwe ükateba kräke Ngöbökwē. ¹⁴Yebti gata ara amne kä nakebtä kitaba ñukwä jutrate kä Timonbti juankäre ngwarbe. Ñukwä jutra kä Timonbti ne kanti abko nita krüte bobukäre. ¹⁵Tärä ni nūnanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare, tärä yebtä nire nire kä kwani ñakare, ye erere kitani jökrä ñukwä jutrate ja tare nikakäre kärekäre.

Juta Jerusalén btin

21 ¹Yebti kä käinta btin amne kä temen ne btin tikwe tuaba mda, ñobtä ñān angwane kä käinta se btä kä temen ne amne mren dätebare käne Ngöbökwē abko nikanina ta, aisete ñān rababa jire mda. ²Yebti juta Jerusalén btin kuin deme nämā Ngöbö kanti kä käinbti abko jataba timonkwäre tikwe tuaba bäsi meri tä ja ükaninte kuin bä nüäre brare ngäbti ja mikakäre gure ben, ye kwrere jire juta ye rababa tuen tie. ³Angwane btäräbe kürä gobrankrä Ngöbökwē tuaba tikwe, ye kanti ni kukwei jaraba kri tie, kä rababa niere krörö:

Mtare Ngöböta nüne ni jen kwe ben juta btin nete. Ngöbökwē nūnandi bentre amne niaratre rabadi juta jen Ngöbökwē, aisete Ngöbö ara jire

tädi bentre Ngöbö jen kwetre kwrere. ⁴Angwane Ngöbökwé niaratre okwä ñöi sökadite jökrä ietre amne ni ñan krütadre jire iti mda amne ñan ja müaidre jire chi mda amne ñan ja müaidre ja tare nikabtä, ñöbtä ñan angwane kukwe nämane ükaninte ño känekäne, erere nikanina jökrä ta. ⁵Angwane Ngöbö näma tākänintbe kürä gobrānkṛābti ye kākwe nieba krörö:

Jändrän jökrä tita sribereta btin, nieba kwe.

Bti niebata kwe tie:

Kukwe ne abko kukwe era metre, abtä ni jökrä rabadre tödeke bti, aisete tike täräbtä, nieba kwe tie.

⁶Yebti Ngöbökwé nieba krörö tie:

Jändrän jökrä nibira bare. Ti abko tärä okwä kena kädianta alfa amne tärä okwä mrä kädianta omega kwrere. Ti nämanena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä täbti mrä. Mdakäre abko, nire nire ie tomna ye abko ie tikwe ñö okwä kuin nire käta ni mike nüne kärekäre ye biandi ngwarbe tomnane. ⁷Mdakäre abko, nire nire kākwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, kākwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere abko ie tikwe jändrän kuinkuin jökrä ne biandi amne, ti rabadi Ngöböre kwetre amne niara rabadi ti ngäbriānkä tikwe. ⁸Akwa ni käta ja ngwen ngwarbe amne ni tödeke ñakare Jesubti, akwa tä niara rükente, amne ni ñan tö Ngöbö Kukwei mikai era jae, erere arato ni ngututu diän diän, ni ni mda mda kämikaka amne ni ja mikaka gure tiebetiebe amne ni kwrarekwrare, amne ni sukiare sukiare, amne ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni ni ngökaka, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe mni mni abko te kitadi. Ye kanti krütadi bobukäre. ⁹Yebti angele ni kükü kisete blato näma abko te Ngöbö mätä kri näma iandrete, angele ye abko jataba iti, kākwe nieba mda tie:

Meri ben ni Kordero kwrere rabai, meri ye abko ti bike mike tuare mae. Jakwe tuen, nieba kwe tie.

¹⁰Yebti Ngöbö Üaikwe ti mikani jändrän tuen köböre kwrere angwane, ngitio kri mobe käin, kanti angele rikaba ti ngwena, kākwe juta Jerusalén deme näma kä käinbti Ngöbö kanti abko jataba timonkwäre, tikwe tuaba. ¹¹Juta ye abko Ngöbö trä bä nuäre abko bti rababa trä ngitiekä amne bäsi jä tuäre ütiäte kri kädekata jaspe, kwrere jire juta ye rababa trä ngitiekä. ¹²Angwane juta ye bäre temen abko ki näma mikani kri amne mobe käin. Ki yebtä abko jukwe näma kwä jätäbti kubu amne jukwe kwatirekwatire btä angele näma nünaninkä iti ngibiare. Erere arato, Jacob ngäbriānkä ni jätäbti nibu abko kä näma tikani itire itire jukwe kwatirekwatire btä. ¹³Jukwe ye abko näma kwä jätäbti kubu: komä kä dririkri, komä ngwitäräkri, komä mötarikri amne komä nindrinikri. ¹⁴Amne ki mikani jutabti, ye abko jä näma mikani kwä jätäbti kubu gräre. Jä yebtä abko nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti nibu kä näma tikani.

¹⁵ Angwane angele nāma blite tibe ye nāma nōrā orore ngwena krati kisete juta ñākākrā, jukwe ñākākrā amne ki jutabti ñākākrā arato. ¹⁶ Juta ye abko ja nāre jōkrā kwārikwāri, aisete kōrā ja nāre kwārikwāri. Angeleke juta ye ñākāba nōrā yebti angwane, rababa 2,200 kilometro ja nāre kōrā ngakri, kwatakri amne kukwāne rababa ja nāre jōkrā. ¹⁷ Yebti ki nāma jutabti, ye ñākāba kwe arato angwane, ki ye abko rababa 65 metro ie, ye abko ni kā nebtā tā jāndrān ñāke ño, ye kwrere angele nāma juta ye ñāke. ¹⁸ Amne ki nāma mikani juta yebti abko jā kuin ūtiāte kri kādekata jaspe nāma mikani kire, akwa juta ara jire abko oro kuin trā ngitiekā bidrio kwrere. ¹⁹ Angwane jā kwā jātābti kubu mikani ki grāre abko btā jā tuāretuāre ūtiāte kri bātākā ngwarbe nāma mikani abko krōrō: jā kāne btā abko jā kuin ūtiāte kri kādekata jaspe nāma mikani, jā kubukāre abko btā jā kādekata zafiro nāma mikani, jā komākāre abko btā jā kādekata ágata nāma mikani, jā kobkākāre abko btā jā kādekata esmeralda nāma mikani amne ²⁰ jā kwārikekāre abko btā jā kādekata ónice nāma mikani, jā kwā tikāre abko btā jā kādekata cornalina nāma mikani, jā kwā kükükāre abko btā jā kādekata crisólito nāma mikani, jā kwā kwākāre abko btā jā kādekata berilo nāma mikani amne jā kwā ökānkāre abko btā jā kādekata topacio nāma mikani, jā kwā jātākāre abko btā jā kādekata crisopraso nāma mikani amne jā kwā jātābti kwatikāre abko btā jā kādekata jacinto nāma mikani amne jā kwā jātābti kubukāre abko btā jā kādekata amatista nāma mikani.

²¹ Angwane jukwe kwā jātābti kubu juta yebtā abko perla aibe mikani jukwere, aisete jukwe kwatirekwatire abko perla kwatibe nāma mikani jukwere amne ji juta ye ngātāite ta abko oro kuin ara jire mikani jire amne nāma trā ngitiekā bidrio kwrere jire abko tikwe tuaba.

²² Mdakāre abko, ju blitakrā Ngōböbe tikwe tuaba ñakare juta Jerusalén btin yete, ñobtā ñan angwane ni Dānkien Ngōbö Di Kri Jāndrān Jōkrā Nuenkrā abko tā yete amne ni Kordero kwrere tā yete abko ben ni raba blite gwārere, aisete ju blitakrā Ngōböbe ñakare yete. ²³ Erere arato, ñānā amne sō trā rabadre juta yete abko ñakare ūtiāte, ñobtā ñan angwane Ngōbö trā kuin bā nuāre ye abko tādi juta yete amne ni Kordero kwrere abko tā ñotrare yete arato. ²⁴ Ye abko nitre nūnanka kā jōkrābti temen abko kākwe dikadikā ñotra ye trāte nebebe juta Jerusalén btin ye kānti amne nitre jreire kā jōkrābti temen abko kākwe jāndrān ūtiāte kwekwe biandi Ngōböye niara mikakāre ūtiāte jae juta yete. ²⁵ Angwane jukwe juta yete abko ñan dikadre jire chi rare amne juta ye kānti kā ñan rabadre iko arato, aisete jukwe ñan dikadre jire chi. ²⁶ Erere arato, nitre nūnanka kā jōkrābti temen abko jatadi jāndrān ūtiāte ūtiāte kwekwe ngwena biandre Ngōböye niara mikakāre ūtiāte jae juta yete. ²⁷ Akwa jāndrān kāmekāme ñan rikadi jire chi nebe juta yete amne, ni diān diān amne ni ni ngōkaka ñan rikadi jire chi yete arato; akwa nire

nire kākwe nūnandre kākerekäre Ngöböbe abko käta tikani tärä ni Kordero kwrere yebtä, ni ye aibe abko rikadi nüne juta yete abko angelekwe mikani tuare tie.

Ñö kri ni mikakrä nire kākerekäre

22 ¹Yebti ñö kri kuin dirare angelekwe mikaba tuare tie. Ñö ye abko ni mikakrä nüne kākerekäre amne ñö ye abko kuin merebe jä cristal bä merebe ye kwrere. Erere arato, kürä gobrankrä Ngöbökwé amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrere kwe, ye kánti ñö ye nämá neen. ²Angwane ji kri juta yete abko ötübu ta ñö ye tä neen amne kri ni mikakrä nüne kākerekäre nämá niren ñöbtä kwärikwäri. Kri ye abko ngwä nämá nebe sö kratirekratire, aiseite kri ye ngwä nämá nebe bä jätäbti bobu btä kä kwatirekwatire amne kri ye abko kä nämá ni jökrä mikakrä kuinta. ³Mdakäre abko, juta Jerusalén btin yete abko jändrän btä ngürün mikani Ngöbökwé abko ñan rabadi jire chi. Angwane kürä gobrankrä Ngöbökwé amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrerekwe abko tädi juta yete, aiseite nitre sribikä kwekwe abko erere kākwe niaratre käikitadikä kākerekäre. ⁴Angwane niaratre jökrä kākwe ja tuadi gwärere Ngöböbe, kä näin niaratre kä ngwena tikani ja oköbtä, niaratre abko ni jen Ngöbökwé bä mikakrä. ⁵Juta yete abko kä ñan rabadre iko jire chi, aiseite nitre nünanka juta yete, kräke ñotra ñan rabadre ütiäte. Erere arato, ñänä trä ñan rabadre ütiäte kräke, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien ara jire kākwe kä trä biandi nitre nünanka yete ie. Niaratre kākwe gobrandi kākerekäre.

⁶Yebti angelekwe nieba mda tie:

Kukwe nieta tikwe mae, ne abko era amne kukwe kuin tödekakrä. Ye abko, ni Dänkien Ngöbö ara jire käta nitre niara kukwei niekä töi tike ja kukwei niere, Ngöbö ye ara kākwe angele kwe juani abko kukwe mden mden rakadikä bä jötrö mikakäre tuare sribikä kwekwe ie, nieba kwe tie.

Jesu jatadita

⁷Angwane ni Dänkien Jesu abko kākwe nieba mda tie:

¡Ti rükadita jötrö! Kukwe biani Ngöbökwé nitre Ngöbö kukwei niekä köböire tä tikani tärä nebtä, ye nire nire tä mike era jae, yebtä abko kä rabadi nuäre amne Ngöbökwé ja di biandi ie, nieba kwe tie.

⁸Angwane ti Juan, ti ne abko kākwe kukwe ne tuaba amne tikwe kukwe nuaba arato. Tikwe kukwe tuaba amne tikwe kukwe nuaba ünän jökrä, ye btäräbe angele kākwe kukwe mikaba tuare tie, ye ngotöbtä ti rikaba ngitiekä ngukudökwäbti temen mikakäre ütiäte jae. ⁹Akwa angele ye kākwe nieba mda tie:

Ma mräkä mda mda käta kukwe tä tikani tärä nebtä mikaka täte ye käta sribire Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire arato, aiseite makwe ñan ti mika ütiäte jae, akwa Ngöbö aibe makwe mika ütiäte jae, nieba kwe tie.

¹⁰Erere arato, angeleklewe nieba krörö mda tie:

Ngöbö Kukwei biani niedre mae abko tä tikani tärä nebtä, ye abko kebera nebe bare, aiseite makwe ñan üka kaibe tiebe, akwa makwe mika gare ni mda mdaye. ¹¹Angwane kä kitera neme braibe ja töi kwitakrä nie, aiseite nire nire käta kukwe kämekäme nuene Ngöbö rüere, ye tuametre nuene janknu amne, nire nire käta kukwe diän diän nuene, ye tuametre nuene janknu; akwa nire nire käta jändrän kuinkuin nuene ye käkwe jändrän kuin nuen janknu Ngöbökrä. Erere arato, nire nire käta nüne deme amne metre, ye käkwe nüna deme janknu Ngöbökrä, nieba angeleklewe tie.

¹²Angwane ni Dänkien Jesukristo käkwe niebata tie:

¡Ti rükadita jötrö! Akwa ni itire itire tä dre dre nuene, ye abko ti jatadi ütiä ngwena kräke amne, ¹³ti abko tärä okwä kena kädianta alfa amne tärä okwä mrä kädianta omega. Ti nämanena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä täbti mrä.

¹⁴Mdakäre abko, dän bätäteta tä nebe ngwen büre, ye kwrere nire nire käkwe tödekadre tibti rabakäre merebe Ngöbö ngwärekre abko rabadi nebe kri ni mikakrä nüne kärekäre kánti amne juta Jerusalén btin, ye kánti rabadi niken amne ni ye abko btä kä rabadi nuäre. ¹⁵Akwa ni ngututu diän diän, ni kwrarekwrare, ni sukiare sukiare, ni ja mikaka gure bati bati, ni ni mda mda kämikaka, ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni jökrä käta ni ngöka tarere amne tä käi ngwen nuäre jabtä ni ngökakäre, nitre korekore abko rabadi jökrä Ngöbö okwä bäre mento.

¹⁶Ti Jesu, ti ne mden käkwe angele tikwe juani kukwe ne mike gare jökrä mae abko erere makwe mikadre gare nitre gätäkä ti käbti yeye. Ti abko Jrei David bkün amne ti abko Muke Trä Dirare Dekä kwrere, nieba Jesukwe tie.

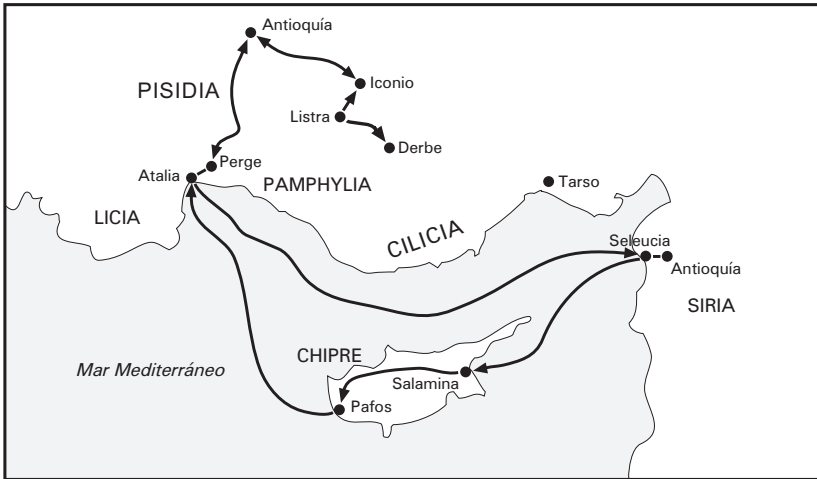
¹⁷Ye abko, Ngöbö Üai Deme amne ni Kordero kwrere nän muko käta ¡Jakwe! niere Jesuye amne, nire nire tä ti kukwei nuen käkwe ¡Jakwe! nie Jesuye arato. Mdakäre abko, nire nire ie tomna abko tö tomna ñain nünakäre kärekäre, ye abko jata Jesuye, käkwe ñö ni mikakrä nüne kärekäre ye ña ngwarbe tomnane.

¹⁸Angwane Ngöbö Kukwei niebare tä tikani tärä nebtä, ye nire nire tä kukwe nuen ye abko ie ti bike niere krörö: Kukwe tä tikani tärä nebtä, nebti ta nire nire käkwe kukwe mdara jire tikadi, ye dokwäre abko kukwe taretare tä tikani tärä nebtä abko bti Ngöbökwé mikadi ja tare nike kri krübäte. ¹⁹Angwane kukwe tä tikani tärä nebtä, ne nire nire käkwe diandrekä ruäre, yehtë abko kri ni mikakrä nüne kärekäre, ye Ngöbökwé diandikä kän amne kri ye ngwäkä ñan kwetadre kwe, aiseite ñan nünandi kärekäre kwe Ngöböbe. Erere arato, juta deme Jerusalén ye Ngöbökwé diandikä kän, aiseite ñan nünandi kwe yete.

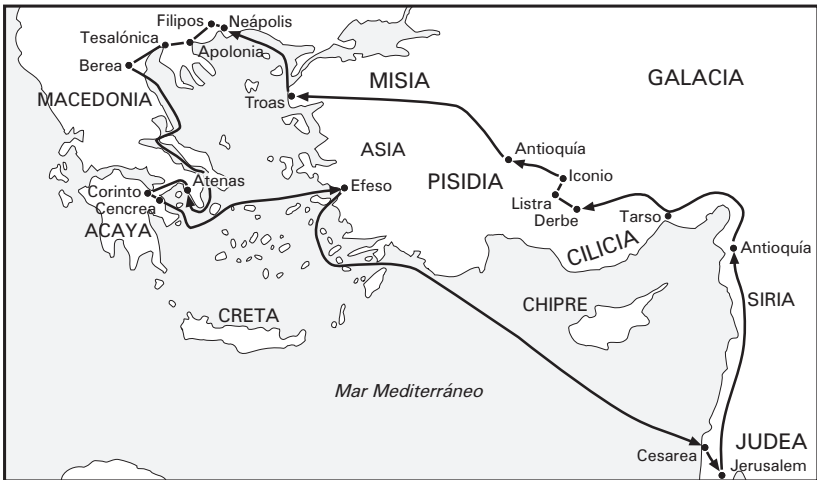
²⁰Ti Jesu käta kukwe tikani tära nebtä niere metre, käta niere krörö:
¡Ti näinta jötrö kä temenbtä! abko tita niere.

Ti Juan, ti ne abko käta niere krörö ni Dänkien Jesuye: ¡Amen!
¡Jakweta ti Dänkien Jesu! tita niere Jesuye.

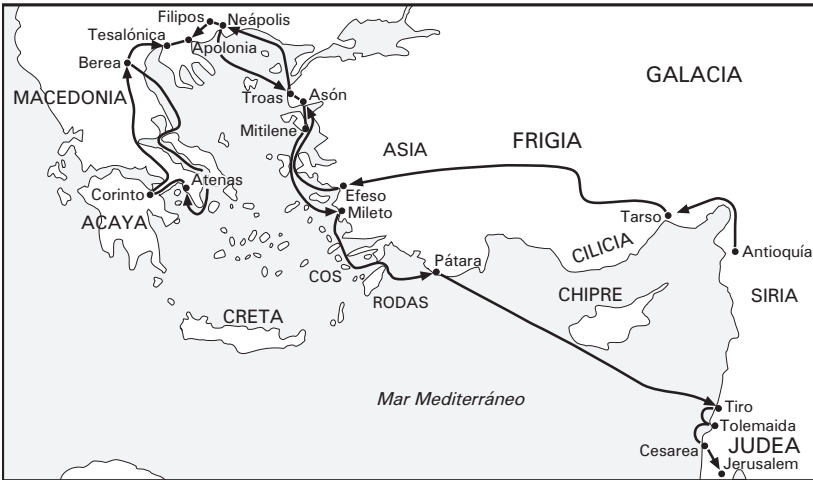
²¹Ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin ni jen Ngöbökwé kräke
abko ie ti tö. Amen. Abko kore se. Ne ngöra.

PRIMER VIAJE MISIONERO DE PABLO

SEGUNDO VIAJE MISIONERO DE PABLO

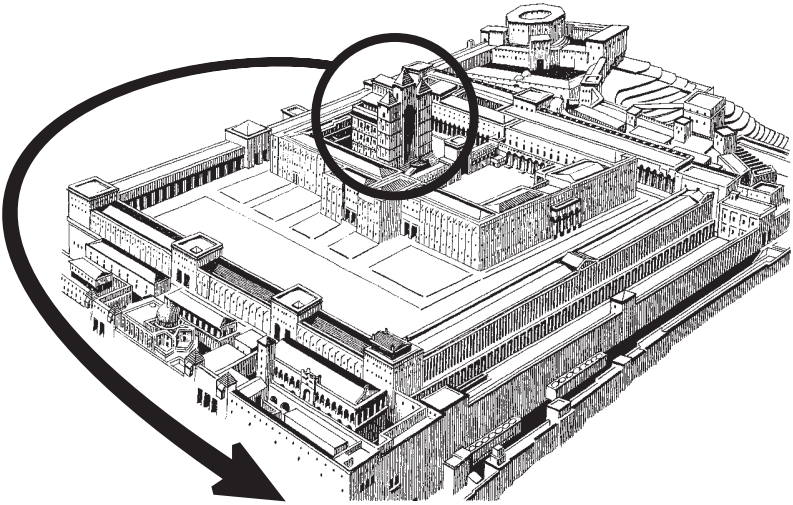

TERCER VIAJE MISIONERO DE PABLO

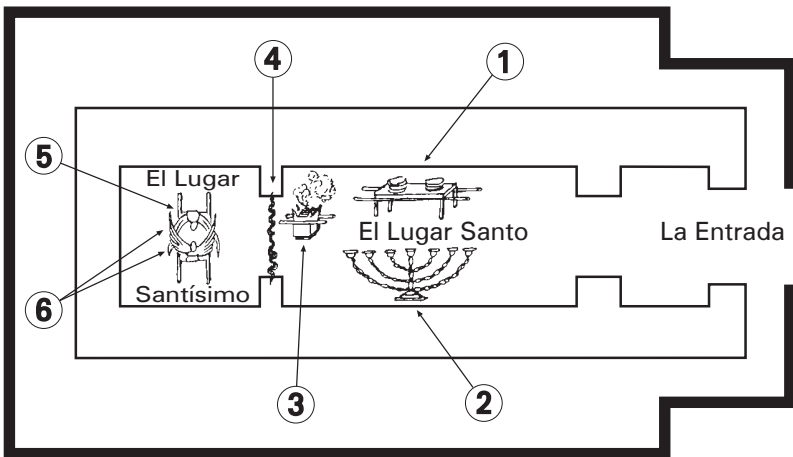

VIAJE DE PABLO A ROMA

El Templo en el tiempo de Jesucristo

Plano del Interior del Templo

1. La Mesa y los Panes de la Proposición
2. El Candelabro
3. El Altar del Incienso
4. El Velo
5. El Arca del Pacto
6. Los Querubines

